

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

Et Tidsskrift til kristelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme

Udgivet af

A n s g a r i u s F o r e n i n g e n

Redigeret af

B E R N H . J E N S E N

Præst.

71. Aargang

KØBENHAVN

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET „ATHENE“

1923

Indholds-Fortegnelse.

I. Smaa Indledninger.

I Anledning af den hl. Families Fest (<i>En anden Sognepræst</i>)	1
Bispevielse	17
Biskopperne i Oldtidens Kirke	41
Da St. Ansgar blev Biskop	65
»Unaturligt« (<i>Ignatius</i>)	113
Sorg (<i>B. J.</i>)	131
»Hold dig Jesu Kors for Øje« (<i>Ch. Raabe</i>)	153
Lætare — vær glad (<i>Y.</i>)	177
Simon fra Cyrene (<i>B. J.</i>)	193
»Dette er Dagen, som Herren har skabt!« (<i>B. J.</i>)	241
»Fred være med eder!« (<i>B. J.</i>)	265
Ved Morgengry (<i>B. J.</i>)	281
Kampen for Sjælen (<i>B. J.</i>)	305
»Jeg er med eder« (<i>Efter Ottokar Prohászka</i>)	321
Christi Himmelfart (<i>Ignatius</i>)	345
Opad (<i>Efter Ottokar Prohászka</i>)	361
Bønnen om Kærlighed (<i>B. J.</i>)	385
Tantum ergo Sacramentum veneremur cernui (<i>B. J.</i>)	401
»Lær af mig . . .« (<i>B. J.</i>)	417
Guds Hus (<i>Efter A. Heilmann</i>)	441
»Far ud paa Dybet« (<i>Efter Ottokar Prohászka</i>)	465
De falske Profeter (<i>Johs. H.</i>)	529
Den utro Forvalter (<i>Johs. H.</i>)	545
Enden nærmer sig (<i>Isaak af Antiokien</i>)	561
Tolderen (<i>B. J.</i>)	585
Den døvstummes Helbredelse (<i>Efter Ottokar Prohászka</i>)	601
»Salige er de Øjne . . .« (<i>B. J.</i>)	617
Himmeldronningen (<i>B. J.</i>)	641
En Herre (<i>S. G.</i>)	657
Hvem bliver saa lykkelig? (<i>Efter A. Heilmann</i>)	673
Ikke forsage (<i>B. J.</i>)	697
Dauids Herre (<i>B. J.</i>)	713
Kirkevielse (<i>B. J.</i>)	729
Folkets frelse (<i>St.</i>)	745
Lidt om Rosenkransen (<i>Ch. Raabe</i>)	769
Regnskabsdagen kommer (<i>B. J.</i>)	793
Skattens Mønt (<i>Johs. H.</i>)	809
Herrens Tanker (<i>B. J.</i>)	825
De profundis (<i>B. J.</i>)	841
»Guds udvalgte, hellige og elskede« (<i>B. J.</i>)	865
Broderkærlighed (<i>St. Clemens</i>)	889
Korsets Triumf (<i>B. J.</i>)	905

IV

Det nye Kirkeaar (<i>Josef Resch</i>)	921
1. Søndag i Advent	922
Strøtanker om Søndagens Evangelium	945
2. Søndag i Advent	946
Strøtanker til Evangeliets Ord: »Hvem er du?«	969
3. Søndag i Advent	970
Strøtanker til Evangeliet	985
Julen	986
Strøtanker om Taknemmelighed	1009
Søndag i Juleugen	1010

II. Aktstykker, Afhandlinger og større Artikler.

Ved Aarsskiftet (<i>Bernhard Jensen</i>)	3
Spadsereture i København (<i>F. F. M.</i>) 5, 24, 53, 74, 87, 100, 115, 135, 182, 209, 255, 308, 329, 374, 391, 449, 476, 554,	575
Ritualet ved Bispevielsen	43
To Breve (For Konvertitter og for saadanne, som ikke vil blive det)	27
Ved Bispevielsen	67
Kardinal Mercier (<i>P. S.</i>)	70
Bispevielsen i Averbode (<i>Bernh. Jensen</i>)	81
Fastemandat	97
Katolskt lif i Köpenhamn, Berlin, Cöln o.s.v. (<i>G. Armfelt</i>) 103, 118,	140
Pastor Braun † (<i>Bernh. Jensen</i>)	155
Pavelig Encyklika om Kristi Fred... 158, 179, 199, 224, 250, 267,	283
Lægens Ret over Livet (<i>Fr. Küpferle</i>)	163
Et Lejlighedsdigt m. m. (<i>Spectator</i>)	185
Festgudstjenesten i Anledning af Biskoppens Hjemkomst	195
Bastesalmer (<i>E. F.</i>)	204
Fiskoppens Hyrdebrev	217
Paaske-Hymner (<i>Emil Frederiksen</i>)	244
Dødsdommen over Ærkebiskop Cieplak	270
Martyrerne i Rusland	286
Nogle personlige Erindringer om Martyren, Dekan Budkiewicz (<i>Fader Olrik</i>)	288
Broer og Byer, der brænder (<i>Spectator</i>)	290
Ved Kongeparrets Sølvbryllup	307
En sjælden Udmærkelse	311
Menigheden i Aarhus 1873—1923	323
Et papistisk Ord til Pastor Fibiger (<i>J. J.</i>)	350
Romansk Kultur (<i>Ellen Bohn-Jespersen</i>)	363
3 Døgn, 18 Timer og 10 Minutter — af Evigheden (<i>Spectator</i>)	370
Recepten er skrevet — men hvor bor Apothekeren (<i>Spectator</i>)	388
St. Andreas Kirke 1873—1923 (<i>B. J.</i>)	403
Ved vor Moders Haand (<i>Spectator</i>)	406
Pinse-Sang (<i>E. F.</i>)	419
Ved Andreaskirkens 50-Aars Jubilæum (<i>L. Günther</i>)	422
Den syge Mand og — Apotheket (<i>Ellen Bohn-Jespersen</i>)	432
Hans Eminence Kardinal van Rossum besøger Danmark	443
Et Ansgarius-Levned (<i>P. S.</i>)	443, 497, 516,
Theologisk Forkyndelse (<i>Spectator</i>)	452
Kardinal Wilhelm van Rossum (<i>B. J.</i>)	467
En kirkefest i Vestergötland (<i>Pastor Ortved</i>)	470, 492
A son Eminence le Cardinal van Rossum	489
Til Hs. Eminence Kardinal van Rossum	491
Blaise Pascal (<i>Emil Frederiksen</i>)	500

V

Under hvilken Garanti --? (<i>Spectator</i>).....	504
Kardinalens Besøg.....	513
Kardinalens sidste Dage i Danmark (<i>Ignatius</i>).....	531
Kardinal v. Rossums Besøg (<i>A. F. B. og Folmer Schiødt</i>).....	534
Pater Ignatius Schmid †.....	563
Salmer og Salmesprog (<i>Emil Frederiksen</i>).....	570, 590
Eukaristisk Hittegods (<i>Viator</i>).....	603
Missionen paa Island. Et Tilbageblik (<i>Bernh. Jensen</i>).....	619
Religionshistoriens Stormløb mod Kristendommens Dogmer (<i>A. Menzinger</i>).....	626
De engelske Katholikkers Kongres i Birmingham (<i>C. N. S.</i>).....	645
Afladsvæsen og Katholicisme (<i>Joh. van Gijssel</i>).....	658
Hvorfor jeg blev Katholik (<i>J. v. Rijkevorsel</i>).....	662
Skal vi lægge det gamle Testamente til Side? (<i>Fr. Kùpferle</i>).....	675, 699, 715
Om Katholicitet (<i>Viator</i>).....	679
Léon Bloy (<i>Emil Frederiksen</i>).....	733
Et »religiøst Nutidsfænomen« (<i>M. Back</i>).....	748
Kristelig Samling (<i>Viator</i>).....	751
Vidunderlige Helbredelser i Lourdes.....	757
Nogle Ord om Biskop V. Ammundsen (<i>Johannes Jørgensen</i>).....	773
Jorsalafærd (<i>Bernh. Jensen</i>).....	795
En moderne Kongregatioo (<i>François Veuillot</i>).....	801
Tendentios Historieskrivning (<i>Bernh. Jensen</i>).....	811
Det katholske Liv i Paris.....	817
Den hellige Frans af Sales og vor Tid (<i>A. Menzinger</i>).....	827
Alle Sjæles Aften (<i>B. J.</i>).....	844
Katholicismen paa Færøerne (<i>Frederik Opffer</i>).....	848
Den Hellige Stol, Fascismen og det romerske Spørgsmaal.....	855
»Hvad siger mon de danske Katholikker til denne Sag?« (<i>Fr. Kùpferle</i>).....	868
Hviledagen m. m. (<i>P. H. Perch</i>).....	874
Mellem Verlaine og Martensen (<i>S. P. Fornjotur</i>).....	893
En Trusel mod vor nationale Moral (<i>Paul J. Reiter</i>).....	898
»Ikke Plads for nogen personlig Frihed« (<i>Fr. Kùpferle</i>).....	927
Encyklikaen »Ubi Arcano Dei« (<i>J. v. Rijkevorsel</i>).....	948
Det gode Træs gode Frugter (<i>Johannes Jørgensen</i>).....	972
Gamle Julbilleder (<i>P. D. Steidl</i>).....	990
Lidt om Julen i Rom (<i>Marie Madsen</i>).....	999
Kristi Livs Historie (<i>P. H. P.</i>).....	1012

III. Mindre Artikler af forskelligt Indhold.

Den internationale Bedeuge om Genforening i Troen (<i>Jos. Koch</i>).....	34
Til Danmarks Konvertitter (<i>Konvertit</i>).....	56
En Opstandelse (<i>François Veuillot</i>).....	58
Spørgsmaal (<i>B. Magnussen</i>).....	59
San Quirico (<i>Jan Ballin</i>).....	90
Johannes Jørgensen i Højskolen (<i>J. O.</i>).....	93
Fra Bornholm (—och).....	106
En »Opdagelse« (<i>A. F. Beyer</i>).....	123
Altetavlen fra Holstebro (<i>Niels Hansen</i>).....	138
De katholske Børn fra Laudet (<i>A. Smitz</i>).....	147, 274
»Skinnet« (<i>A. F. Beyer</i>).....	166

VI

Foredrag i Aarhus	168
Pastor Brauns Begravelse	169
Judas (<i>R. H. Bens n</i>)	222
Filomena Senzi (<i>Broder Ulb</i>)	228
En Bøn (<i>E. Lier-Kühl</i>)	229
En Paamindelse (<i>Jejunus</i>)	233
Under Palmerne (<i>Spectator</i>)	258
Guds Moder? (<i>Spectator</i>)	273
En stor Fesdag for Sundby Menighed (<i>hospes</i>)	293
Orgelindvielse i Fredericia	296
Polemik (<i>A. F. Beyer</i>)	313
Nu har vi da Raad — (<i>Spectator</i>)	332
Pax Romana (<i>Niels Hansen</i>)	334
Vor Frue af Danmark	347
Ansgariusforeningens Virksomhed i 1922	353
Orgelkoncert i Fredericia	355
Aarhus katolske Menigheds 50 Aars Jubilæum (<i>Johs. Frederiksen og A. F. B.</i>)	377
En Indbydelse (<i>Aftensystuen</i>)	380
Salmesangen i vore Kirker (<i>Jos. Hammermüller</i>)	395
Sygekassen (<i>L.</i>)	396
Den islandske Katekismus	409
Et Vievandskar	411
Jubilæet i Ordrup (<i>A. B. S.</i>)	429
En Appel fra Polens Biskopper til den civiliserede Verden	456
Koldt Vand (<i>J. K. M.</i>)	459
Valfarten til Haraldsted	479
Koldt Vand og varme Hjerter (<i>Spectator</i>)	480
Katolsk Kultur (<i>Ellen Bohn-Jespersen</i>)	482
Valfarten	518
I Forbigaaende (<i>Chr. H.-Løvenørn</i>)	520
Under hvilken Garanti —? (<i>Johs. Frederiksen</i>)	521
En Forhaabning (<i>E. Lier-Kühl</i>)	538
Philipp von der Kettenburg (<i>Collega</i>)	547
Dejlige Minder (<i>Josef Resch</i>)	549
Et Minde om Pastor Schmid (<i>J. R. Eeg</i>)	569
Pastor Tembories's Afrejse	579
St. Andreas Kollegium (s.—)	580
To Jubilæer: P. Resch og P. Steidl	587
Den eukarstiske Kongres i Paris (<i>François Veillot</i>)	606
St. Hedvig-Søstre i Slagelse	609
Klosterruinerne i Emborg (<i>N. M. L.</i>)	611
Pastor J. Resch's 25-Aars Præstejubilæum (<i>H.</i>)	632
Endnu engang St. Andreas Kollegiums Mindedag (<i>J. S.</i>)	634
Pastor J. B. Desnos 70 Aar	635
Hvi ser du Skæven? (<i>Hans Hendrik Kampmann</i>)	643
En katolsk Præstemand fra Reformationstiden (<i>E. F.</i>)	649
Zigøjnernes Apostel (Efter <i>The Universe</i>)	651
St. Hans (<i>Marie Madsen</i>)	666
St. Andreas Kollegium (<i>B. J.</i>)	670
De katolske Jerubanefunktionærs Forening i Frankrig (<i>François Veillot</i>)	687
Assumptio (<i>Marie Madsen</i>)	690
Lægmandsapostolatet i England (<i>C. N. S.</i>)	704
Santa Birgittas Kloster i Rom (<i>X.</i>)	706
Jakobskirken i Riga (<i>B. J.</i>)	708
Pastor Josef Brouwers (<i>Judor</i>)	721
Minder om Andreas-Kollegiet (<i>Bravi-Bertini og J. Hammermüller</i>)	723
Hovedpine og Kirkerov (<i>Viator</i>)	737
Til behagelig Overvejelse (<i>Frater danicus</i>)	760

VII

Vore Børnehjem (<i>A. Smitz</i>).....	762
St. Birgitta	771
Skattepligten til Kirken (<i>Ph. v. Kettenburg</i>)	776
Den eukaristiske Kongres i Genua (<i>Viator</i>)	778
Valfarten til Björkö (<i>Emil Frederiksen</i>).....	781
Fra andre Blade.....	784, 860, 881,
	914
Den katolske Kirke i Rusland	799
St. Josefs Skole (<i>N.</i>).....	804
Ærkebiskop Stojan † (<i>H.</i>).....	815
Katolsk Alderdomshjem (<i>K. A.</i>).....	820
Et Interview om den katolske Kirke.....	833
Paa Færøerne i 1659	858
Pavens Udtalelse om de katolske Blade.....	867
Birgitta-jubilæum i Sverige (<i>P. Stephan</i>)	879
St. Clemens (<i>B. J.</i>).....	891
Om Toneart- og Djævelskal (<i>Viator</i>)	900
Et Forslag (<i>Josef Resch</i> og <i>B. J.</i>).....	901
St. Andreas (<i>Th.</i>).....	907
Ruinen i Haraldsted (<i>Bernh. Jensen</i>)	909
Henimod religiøs Fred i Frankrig (<i>François Veuillot</i>)	910
St. Elisabeth Hospital i Næstved	913
Strøtanker om Søndagens Evangelium	924
St. Ambrosius (<i>B. J.</i>).....	924
Konkurrencen er hård (<i>Leo sine dentibus</i>)	933
Det trykte Ord (<i>Viator</i> og <i>Ellen Bohn-Jespersen</i>).....	935, 959
En kirkelig Affære i Sverrig	938
Igen et Foredrag om Catholicismen (<i>B. J.</i>).....	952
Pastor Moe atter paa Krigsstien	955
»Jesuitermoral« (<i>Karen-Elisa Rambusch</i>).....	957
Det mest nedslænde (<i>Niels Hansen</i>).....	958
Flere Forslag (<i>Konvertit A., A. Smitz</i> og <i>B. J.</i>).....	960
Professor Lehmanns Foredrag (<i>B. J.</i>).....	975
Pastor Moes sidste Angreb.....	977
Pastor Louis Rattaire (<i>Bernh. Jensen</i>)	1003
Dr. Conrad Simonsen Dihm i Academicum Catholicum (<i>A. Menzinger</i>)	1005
Personlig Kristendom (<i>Th. Clausen</i>)	1027

IV. Digte og Fortællinger.

Julestormen (<i>Carlo H. Ohlsen</i>).....	9
Ved Biskop Josef af Roskilde's Indtog i København (<i>Broder Ulv</i>).....	131
Rex sempiternæ coelitus — (<i>Broder Ulv</i>)	243
Musa (<i>P. D. Steidl</i>).....	269
Maria-Vise (<i>Emil Frederiksen</i> og <i>A. Menzinger</i>).....	348, 387
Vor Herre Christi Brudevise (<i>Emil Frederiksen</i> og <i>A. Menzinger</i>).....	731
Æterne Rerum Conditor	747
Den gamle Jule-Vise	988

V. Nye Bøger.

Pax, Quarterly Review (<i>Niels Hansen</i>).....	170, 540,	821
P. D. Steidl: Legenderoser fra Vor Frues Urtegaard (<i>B. J.</i>).....	276	276
Jos. Kramp: Messliturgiæ und Gottesreich (<i>G. M. V.</i>)	336	336

VIII

Fritz Jürgensen West: Mindeblade om St. Andreas Kirken i Ordrup (B. J.)	337
Liturgische Volksbüchlein I—IV (G. M. V.)	337
Islandsk Katekismus og Bønnebog (S. P. Fornjotur)	337
M. Jugie: Joseph de Maistre et l'Eglise greco-russe (G. M. V.)	412
Marius Th. Nielsen: Ansgar, hans Tid og Værk (P. S.) 443, 497, 516,	551
Marius Kristensen: Grundtvig og Adam fra St. Victor-Klostret (Emil Frederiksen)	522
Katholsk Aarvog for 1923 (Niels Hansen)	539
Carl S. Petersen og Vilhelm Andersen: Ill. dansk Litteraturhistorie (N. H.)	539, 821
Alban Stolz: Lichte Höhen (F. J. West)	557
Niels Møller: Salmesprog og Salmetyper (Emil Frederiksen)	570, 590
P. D. Steidl: Vor Frues Billedbog (B. J.)	595
Peter Dörfler: Dämmerstunden (E. F.)	613
St. Andreas Kollegium. Mindeskrift (B. J.)	739
Min første Bønnebog (B. J.)	787
Anna Krane: Mitras-Skibet (B. J.)	787
Johannes Jørgensen: Jorsalafærd (Bernh. Jensen)	795, 978
G. Jørgensen: Peder Palladius (Bernh. Jensen)	811
F. F. Maurer: Den hellige Frans Xaver (Bernh. Jensen)	836
Edv. Lehmann: I danske Farvande (B. J.)	961
H. Martensen-Larsen: Paludan-Müller og Martensen (B. J.)	962
Kimer I Klokker (B. J.)	963
Julehefter	980
Almanakken Danmark 1924 (B. J.)	1006
Dr. Olaf Moe: Apostelen Paulus, hans Liv og Gjerning (G. Schmi- derer)	1029

VI. Aarsberetninger, Kollektter og andre Smaating.

Elisabeth-Vincentiskonferencen F.	39
— K. og N.	111
Brevkasse	37, 414, 437, 485, 543, 790, 886, 918, 983
Adoption (Sognepræst)	60
Johannes Jørgensen taler paa Højskolen	60
Fest for de Gamle (Divisionsstaben)	60
Husk Elisabethforeningens Basar I.	188
Paaskerejsen 1923 (Udvalget)	189
Paaskerejsen (Udvalget)	234
En Tak (Ignatius)	276
Sommerrejse til Beuron (Udvalget)	298
Elisabethforeningen	299
Somrens Romer-Rejse (Udvalget)	315
Vandretur og Valfart i Vælskland (Udvalget)	338
St. Andreas Kollegium (Alfr. Silc.)	340, 580
Erklæring (S. P. Fornjotur)	358
Basar for Ungdommen	764
Katholsk Børnehjælpsdag (C. T.)	916
St. Knud Hertugs Fest	1030

VII. Efterretninger.

A. Udenlandske.

Czekoslovakiet 236 806. England 61 109 173 190 398 414 638 695
788 982. Frankrig 302 341 414 614 638 669 885 982. Grækenland

670. *Indien* 62 278. *Island* 638. *Italien* 36 150 191 669 806. *Japan* 742 789. *Kanada* 303. *Konstantinopel* 742. *Letland* 741. *Luxembourg* 823. *Mexiko* 110 174. *Nordamerika* 789. *Norge* 301 582 653 669 788 918 942 982. *Palæstina* 94. *Portugal* 173. *Rom* 36 62 78 262 278 302 382 413 436 484 582 598 639 670 694 788 862 903 918 966 982. *Rusland* 173 742. *Spanien* 484. *Sverrig* 261 598 654 694 788 862 965. *Tyskland* 78 278 381 483 741. *Ægypten* 37. *Østerrig* 885.

B. Indenlandske (udenfor København).

Aalborg 542 (P. Tembories rejser, og P. Merx tiltræder). *Aarhus* 173 (Eksercitier for Damer). 301 (Regnskabet). 559 (P. Schmid død). 862 (P. Nösens Foredrag). *Allerslev* 397 (Iklædning). *Fredericia* 508 (Firmelse). *Hunderslev* 126 (Juletræsfest). 527 (Christi Legemsfest. Besøg af Biskoppen). *Horsens* 15, 36 (Menighedsjubilæum). 541 (Kardinalens Besøg). *Kolding* 412 (P. Klemp forlader Byen, og Mgr. Olrik tiltræder). 884 (Janowskis Begravelse). *Næstved* 317 (Rejsegilde paa Hospitalet). 637 (P. Steidls Jubilæum). *Odense* 61 (Selskabelige Sammenkomster). 235 (P. Schmiders 40-Aars Jubilæum). 318 (P. Nösen holder Foredrag). 436 (Regnskabet). 526 (Kardinalens Besøg). 726 (Gaver til Kirken og St. Josefs Hospital). *Ordrup* 35 (St. Andreas Gilde). 109 (Kollegianersamfundet). 125 (St. Andreas Gilde). 172 (St. Andreas Gilde). 213 (St. Andreas Gilde). 261 (Regnskabet). 317 (Basar). 597 (Vincentkonferensernes Sommermøde). 710 (50-Aars Mindedag for Kollegiets Stiftelse). 822 (St. Andreas Gilde). 964 (Ny Kirkegaard). 965 (St. Andreas Gilde). *Ringsted* 558 (Højjægermester Garth Grüners Sølvbryllup). *Roskilde* 125 (K. U. F.). 462 (Christi Legemsfest). 525 (Kardinalens Besøg). 822 (P. Boog forlader Landet). *Silkeborg* 542 (Kardinalens Besøg). *Stubbekøbing* 885 (Første Gudstjeneste). *Vejle* 172 (Mgr. Brems tager Afsked). 540 (Kardinalens Besøg).

C. Københavnske.

14 (Organist Hammermüllers Jubilæum. Sjælemesse for den polske Præsident. K. K.'s Rejse til Averbode). 77 (Højskolen. Aftenunderholdninger). 94 (Stringendos Koncert). 108 (Aftenunderholdning. Højskolen). 124 (Katholsk Boghandel. Stringendos Koncert. Biskoppens Ankomst udsat. Aftenunderholdning. Vincentkonferensernes 1ste Generalmøde). 150 (Højskolen. Pastor Brauns Sygdom). 171 (Vincentkonferensernes Generalmøde. Biskoppens Ankomst. Højskolen. Lysbilleder fra Passionsspillet). 190 (Gaver til Biskoppen. Højskolen). 213 (Højskolen. Koncert. Paaskerejsen). 234 (Biskoppen besøger St. Annæ Menighed. Højskolen. Elisabethforeningens Basar. Lysbilleder fra Passionsspillet). 261 (Højskolen. Rosenkranskirkens Regnskab. Gildebrødrenes Koncert). 277 (Præsterne Neuvel og Olrik udnævnt til Monsignori. Højskolen. Sakramentskirkens Regnskab). 300 (Gildebrødrenes Koncert. Rejsebureauet. Dr. Abrahamsens Forelæsninger). 316 (Firmandfest i St. Annæ Sogn. Stringendos Koncert. S. M. D. M. Pastor Rattaire dekoreret). 340 (Te Deum i Anledning af Kongeparrets Sølvbryllup. Biskoppen dekoreret. K. U. V.'s Generalforsamling). 356 (Paven gratulerer Kongeparret. Pontifikalmesse i Anledning af Kongeparrets Sølvbryllup). 357 (Ansgariusforeningens Generalforsamling. Firmelse i Sakramentskirken). 380 (Vincentkonferensernes 2. Generalmøde). 381 (Unios Generalforsamling). 397 (Biskoppen udnævnt til Kommandør af Dannebrog. Forflyttelser af Præster). 413 (Udnævnelser af Præster). 435 (Pastor v. Kettenburg indsat som Sognepræst).

496 (St. Ansgars Kirkes Regnskab. St. Annæ Kirkes Regnskab). 461 (Bispemøde i Göteborg). 483 (Jesu-Hjertebillede i Klosterkirken). 508 (cand. Hoffmann fejrer Sølvbryllup). 524 (Ettatsraad Glückstadts Konversion). 581 (Sakramentskirkens Klokker). 582 (Vincentforeningens Sommermøde). 614 (Dr. Metzger i A. C.). 637 (Messe i Anledning af den interparlamentariske Kongres). 652 (Sakramentskirkens Klokker). 668 (Bannerindvielse i »Absalon«). 694 (Aftensystem). 710 (Grundstensnedlæggelse til den nye franske Skole paa Frederiksberg). 725 (Biskoppen rejst til Rom. Pastor Klemp visiterer St. Ansgars Skole. Pastor Maurer forlader Landet. Katholsk Klubs Bestyrelse). 741 (Direktør H. Jacobsen skænker en Gave til Sønderborg). 766 (Sakristan Jensen fratræder). 787 (Højskolen). 788 (Fru M. Petersen fratræder). 806 (Unio). 821 (Højskolen). 822 (Ungdomsbasaren). 837 (Aug. Millech død. Biskoppen ankommet til Rom. Højskolen). 838 (Højskolen). 861 (Stringendos Koncert. Højskolen). 883 (Højskolen). 902 (Biskoppens Besøg i Rom. Højskolen. Stringendos Koncert). 917 (Eksercitier i Jesu Hjerte Kirke. Højskolen). 918 (Aftenunderholdning). 940 (Biskoppen vendt hjem). 941 (Fest for Biskoppen). 942 (Højskolen. Unio. Pavelige Dekorationer). 964 (Vincentkonferensernes 4. Generalforsamling. Højskolen. Aftenunderholdning). 981 (Højskolen. Unios Generalforsamling. Regulativet for St. Ansgars Kirkes Forstanderskab. Vincentkonferensernes 4. Generalforsamling). 1006 (Pastor Rattaires Begravelse. Højskolen). 1006 (Regulativet for St. Ansgars Kirkes Forstanderskab).

Billeder.

Abbediet Averbode	67
Mgr. Brems	68
Det indvendige af Kirken i Averbode	69
Kardinal Mercier	71
Bispevielsen i Averbode	82
Kardinal Mercier forlader Kirken	83
Pastor Braun	155
Ved Firmelsen i St. Annæ Kirke	294, 295
Moder Geneviève	312
Pater Sträter	323
Det første Kapel i Aarhus	324
Det andet Kapel i Aarhus	325
Vor Frue Kirke i Aarhus	326
Vor Frue Kirkes Indre	327
Præstegraven paa den katholske Kirkegaard i Aarhus	328
S. Saabye: Vor Frue af Danmark	347
Kammerherreinde Polly Berling	403
St. Andreas Kirke	404
St. Andreas Kirkes Indre	405
Kardinal van Rossum	467
Grundrids af Varnhem Klosterkirke	472
Apsiden — —	473
Vestgavlen — —	474
Det Indre — —	493
De dødes port i — —	495
Kardinal van Rossum i Roskilde	513
Pastor von Kettenburg	547
Pater Ignatius Schmid	563
Pastor Jos. Resch	587
Pastor P. D. Steidl	589

XI

Madonna fra Henne-Tavlen.....	596
Søstrenes Hus i Slagelse	599, 610
Pastor Johs. Frederiksen.....	620
Jesu Hjerter Kirke i Reykjavik.....	621
Kirkens Indre.....	622
St. Josefs Hospital i Reykjavik	623
Skole og Præstebolig i Reykjavik	624
Mgr. Meulenberg	625
Pastor J. B. Desnos.....	636
Sakristan F. M. Jensen	766
St. Birgitta	771
Ansgarskorset paa Björkö	782
Johannes Jørgensen i Jerusalem	797
St. Frans af Sales	827
Kirke og Præstegaard i Thorshavn	849
Moder Elisabeth og Søster Reginalda	879
Janowski's Begravelse i Kolding	884
St. Clemens.....	891
Louis Le Cardonnel	894
St. Andreas.....	907
Ruinen i Haraldsted	909
St. Ambrosius.....	925
Fra Altertavlen i Viborg Sønderogn	991
Fra Altertavlen i Sæby	993
Fra Altertavlen i Holstebro	995
Santa Maria Maggiore.....	999
Det Indre af Santa Maria Maggiore.....	1001

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5-7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Børnh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 1.

Søndag den 7. Januar.

1923.

INDHOLD: I Anledning af den hellige Families Fest. — Ved Aarsskiftet. — Spadsereture i København. — Julestormen. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Horsens, — Avertissementer.

I Anledning af den hl. Families Fest.

(Søndag d. 7. Januar.)

For nogle Dage siden har »En Sognepræst« her i »Ugebladet« udtalt en Tanke og tillige et Ønske. Da den hl. Families Fest fejres Søndag den 7. Januar, og man paa denne Dag ved Aftenandagten i Sognekirkerne indvier sig selv og sin Familie til den hl. Familie i Nazareth: Jesus, Maria og Josef, henstillede »Sognepræsten« i rette Tid til alle og enhver ikke at henlægge Møder og Forsamlinger til denne Søndag, for at alle kunde møde til Aftenandagten i deres respektive Sognekirke. Det var en udmærket Tanke, og den har opfyldt mig med Glæde. Disse Linjer her skal uddybe Tanken endnu mere og i det mindste bidrage lidt til at drage Familierne hen til den hl. Familie i Nazareth.

Vi ejer en Mængde Foreninger, desværre altfor mange: en Fjerdedel af dem kunde være nok. Man kan sige, at der ligefrem hersker en sygelig Trang til at stifte Foreninger; det vrimler for ens Øjne og Tanker, naar man vil begynde at finde Rede i dem alle. Mon vi ikke naar op til 60 Foreninger i vort forholdsvis lille Vikariat?! Og saa er man ofte m. H. t. de vigtigste ikke klar over, hvad de er, og hvad de vil. Jeg kender en af de ældste Søstre her i København, en Søster, der som Lærerinde har taget Del

i Menighedslivet, og hun kendte ikke Forskellen mellem Ansgariusforeningen og Ansgarius-Bonifatiusforeningen. I et Kirkeregnskab for 1921 læser jeg iblandt Indtægterne: Bidrag fra Ansgariusforeningen — det skal naturligvis være Ansgarius-Bonifatiusforeningen. — Jeg siger, at det er en sygelig Trang til at stifte stadig nye Foreninger; lad os holde fast ved de gamle, dem maa vi støtte som faste, bestandige Medlemmer, selv om vi maaske ved nye Idéer føler Trang til at stifte noget nyt. Det hævner sig! Vi er forholdsvis faa og har ikke Raad til alle mulige Afgreninger. Det hele ender til sidst i Overfladiskhed og i, at Foreningen vel eksisterer, men uden Liv og uden Betydning for Samfundet. —

Ogsaa iblandt de religiøse Foreninger findes der et Utal af alt muligt. Det henrundne Aar bragte os flere igen, f. Eks. Den Helligaands eukaristiske Forbund o. l. Bevares! De kan være gode og udmærkede; de er godkendte af Kirken og anbelalede af den, og der er herved ikke sagt det mindste imod dem, men vi har ikke Raad til alt dette under vore smaa Forhold. Der kan komme en øjeblikkelig Begejstring og Tilslutning til dem ifølge stærk Agitation, men den forsvinder igen; vi er bleven rigere paa flere Foreninger, men ikke mere rodfæstede og grundfæstede — og det er det, vi trænger til.

Vi har da flere gamle religiøse Foreninger, ikke blot anbefalede, men befalede af den kirkelige Autoritet, og iblandt dem er Den hellige Families Forening. Den afdøde Biskop har flere Gange anordnet, at den skulde indføres i alle Menigheder. Det er den Forening, der har omskabt mange Egne til ægte kristelige Egne, utallige Familier til ægte kristelige Familier — til at ligne den Familie, som er det mest ophøjede Mønster for alle Mennesker. — Den hl. Familie i Nazareth er stiftet af Jesus, vor Frelser, og af de to helligste Personer, der omgikkes ham og udgjorde Familien i Nazareth, Mønsteret for alt kristeligt Liv. Der finder vi Belæring og Undervisning i alt, hvad der har Betydning for et Menneskes Liv. Der kan der høres utallige Foredrag, stadig nye Ting, der kan du anstille Betragtning over alle de Sandheder, som oplyser, vejleder, drager, styrker og opløfter et Menneske. Der er en Højskole i Ordets bedste Betydning for Voksne og Børn, for Fader og Moder og Barn. Der tales til Forstand og Hjerte, der drages, løftes og styrkes vi af en overnaturlig Kraft — thi Kristus er ikke blot den bedste Taler, den bedste Pædagog, han ejer noget, intet Menneske ejer eller kan give, det er hans Naade, som gør os stærke og uovervindelige. Alt dette kan du lære og faa i Hjemmet i Nazareth, hos Jesus, Maria og Josef. —

Derfor mød frem Søndag den 7. Januar, alle, ung og gammel, lærd eller ulærd, Fader og Moder og Søn og Datter, enhver i sin Sognekirke; der faar du evige Sandheder at høre, og der skal du indvie dig paany til denne Mønsterfamilie: Jesus, Maria og Josef.

En anden Sognepræst.

Ved Aarsskiftet.

Ugebladet begynder nu sin 71. Aargang. Det vil sige, at det i 70 Aar, siden 1853, har været Katholikkernes Organ her i Landet, i mange Aar det eneste i hele Norden. Uge efter Uge er det kommet i de mange Hjem og har hjulpet til at holde det katholske Liv vedlige, har været et Bindeled mellem Katholikkerne herhjemme og har været et Udtryk for, hvad danske Katholikker tænkte og følte. Uge efter Uge har ogsaa andre der kunnet se lidt af den katholske Kirkes Liv og lære noget om den og af den. Naar jeg ser hen paa Reolen, hvor den lange Række Bind staar, maa jeg tænke paa det store Arbejde i 70 Aar, som disse Bind baade direkte og indirekte vidner om. Selv om jeg nu er Bladets Redaktør, er det vist ikke ubeskedent at sige, at danske og i det hele taget nordiske Katholikker har meget at være Ugebladet taknemmelige for. Det har man nok Lov til at sige nu, da 70 Aar er gaaet.

Med de 70 Bind er ogsaa Ugebladets Program for Fremtiden givet. Nogen Programtale behøves ikke, alt er indeholdt i det gode, der kan siges om Ugebladet hidtil. Det gælder det om at føre videre, at tilpasse det stadig til de Forhold, der udvikler sig, saa at Bladet ogsaa nu indenfor sin begrænsede Ramme kan være et godt Udtryk for den danske katholske Menigheds Tanker og Ønsker og hele dens Liv. Men dertil er det ogsaa nødvendigt, at alle Katholikker i de kommende Aar tager imod dette

Blad med Glæde og Velvilje. Naar vi efter den sidste Folketælling er over 22.000 Katholikker i Danmark, er det klart, at Ugebladet har alt for faa Abonnenter. Der burde ikke være eet katholsk Hjem i Landet, hvor Ugebladet ikke holdes, og det bør være alles Opgave at agitere for det. Ja, nu taler jeg for mig selv, kunde man sige, men det er utvivlsomt, at man ved at udbrede Ugebladet tjener den katholske Sag. Saa haaber jeg da, at de Aar, der kommer, maa bringe Ugebladet Vækst udadtil, maa skaffe det Udbredelse i stadig større Kredse, ligesom jeg haaber, at det ogsaa i sit Indhold maa kunne følge med i de Krav, der stilles. Jeg har Grund til at takke dem, der i det Aar, der gik, har vist Ugebladet Interesse og Velvilje, ganske særlig vil jeg takke alle dem, der som Medarbejdere, har hjulpet mig. Uden dem kunde jeg slet ikke, og dem stoler jeg ogsaa paa i Fremtiden.

*

*

*

Aaret 1922 er betydningsfuldt i Kirkens Historie derved, at Pave Benedikt XV døde, og Kardinal Ratti blev valgt til Pave og tog Navnet Pius XI. Pavestolens Anseelse i Verden har været stor i det Aar, der gik, og Kirkens Fremgang har været tydelig i mange Lande. Det er rigtigt, at det enkelte Steder ser mørkt ud, megen Uro er der f. E. i Czekoslovakiet, men ogsaa der kan man glæde sig over at se, hvorledes Kampen tages op med stor Energi. Og ellers: Fremgang. Englænderne siger, at Kirken i 1922 hos dem har vundet saa meget frem, som ingen Sinde før. Og mens mange for Aar tilbage mente, at Kirken stod foran sit Fald i Frankrig og Italien, blomstrer den nu frem igen, den er igen ved at overtage den aandelige Førerstilling. Og aldrig før har man her i Danmark i den Grad anerkendt, frygtet og beundret vor helige Kirke, som man gør det nu. Alle ser dens Magt og dens Livskraft; men Protestantismen synes syg.

Store Begivenheder har Aaret jo bragt vor egen Menighed. I den længste Del af Aaret har vi været uden Overhyrde, efter at den gamle Biskop møt af Dage var gaaet bort. Det er et Afsnit af Danmarks Kirkehistorie,

der dermed afsluttedes, et betydningsfuldt Afsnit, og Aaret 1922 vil sikkert aldrig gaa Danmarks Katholikker af Minde. Man kan dog ikke derfor sige, at det blev et Sorgens Aar, thi Biskoppens Død var vi jo længe forberedt paa. Og stolt var det at være Katholik i de Dage. Baade ved Pavens Død og ved Biskoppens Død fik vi at se, at den katholske Kirke er ved at vinde en Position i Danmark. Man regner med dens Tilværelse. Og det var ikke blot blandt Katholikerne, at Spændingen i den lange Vente-tid var stor. Ogsaa derfor blev 1922 ikke i den Grad et Sorgens Aar, fordi vi endelig ved Aarets Slutning fik en ny Biskop i Mgr. Brems, en Mand, som det har været alle dem, der kender ham, en Glæde, at hilse Velkommen paa Bispestolen.

Og nu ser vi Aaret 1923 i Møde med Glæde, ser frem til den store Højtid endnu i denne Maaned, da Bispevielsen skal foregaa, og da vi skal kunne modtage vor nye Biskop. Vi ser ogsaa med Glæde frem til det at skulle ledes af ham og arbejde med ham. Alt tyder paa, at vi gaar frem imod en stor Tid for Kirken i Danmark. Der er vel mange Vanskeligheder, men der er mange, mange Lyspunkter. Maatte vi blot selv være stærke nok, fyldte af Guds Aand, saa at vi kan overvinde vor egen menneskelige Svaghed.

Den er det, som ene kan hindre Guds Riges Sejr. Men vor menneskelige Svaghed er saare stor, og kun i Tillid til Guds store Magt kan vi arbejde. Han kan overvinde al vor Svaghed, og da vinder vi Sejr.

Bernh. Jensen.

Spadsereture i København.

Til mine Læsere!

Mange vil ved Læsningen af de følgende Artikler sikkert synes, at det er nogle underlige »Spadsereture«, her foretages. Og sandt er det, at hverken den topografiske

etler den historiske Viden om København vil blive beriget. Ja, selv de Tanker, der fremføres, er jo ikke nye, og deres Indhold staar ikke altid i indre Forbindelse med de omtalte Steder eller Gader.

Men maaske vil nogle, der i svundne Aar har haft Godhed for »A. B. C. for Voksne«s Tanker, ogsaa denne Gang have en Smule Glæde af den Læsning, her bydes. Det er ikke skrevet for Præster — de vilde have kunnet bringe langt flere og bedre Tanker til Torvs — heller ikke netop for Københavnerne, men maaske mest for nogle Katholikker i Provinsen, maaske for enkelte Sjæle derude, som vil føle med mig og være mine forstaaende Ledsagere paa disse Veje eller rettere: *paa Vejen*. Thi selv om et Par af disse Spadsereture virkelig er gjorte og har givet Anledning til de fremkomne Tanker, saa er dog de fleste kun Led i en Række af Betragtninger paa Vejen gennem Menneskelivet — foretaget under en lang Rekonvalescens-tids Trang til aandelig Virksomhed.

Klosteret ved Jagtvejen d. 3. Dec. 1922.

F. F. M.

I.

I Fælledparken.

(— »Maal«. —)

Det er en dejlig Eftermiddag i Juni. Vi spadserer fra *Jagtvejen* tværs igennem *Fælledparken* over imod *Trianglen*. Den store grønne Slette ligger lysende i Sommersolen, og en broget Skare af unge Mennesker i røde og blaa og hvide Sportsdragter sparker til Bolden.

Der er en Masse Mennesker ude. Paa tyve og flere Steder er der Fodbold- eller Kricket-Kampe. Og hvilken Iver, hvilken Fart er der ikke i de unge! Bare de kan lave »Maal«, bare de kan faa Bolden lige imellem Maalstængerne! Og hvilken almindelig Jubel, naar det lykkes, — hvilken Ærgrelse, hvilke Spydigheder, naar et Fejlspark pludselig ødelægger den ventede Sejrglæde . . .

Og naar man ser nærmere paa disse unge Mennesker, kan man ikke blive Pessimist ved Tanken om Menneskeslægtens fysiske Tilbagegang. Nej, nej — naar man oven i Købet tænker paa, at disse friske unge Mennesker er Storbyens Børn, bor oppe paa fjerde Sal i en af Nørrebros

Sidegader eller i en Baggaard paa Australievej, maa man beundre Menneskeslægtens Fornyelsesevne.

Selvfølgelig har Skolehygiejne og netop denne Opdragelse til Sport bidraget meget til, at disse unge Legemer er langt bedre udviklet, end man kunde vente sig. Naar jeg tænker tilbage paa blot for 30—40 Aar siden — hvilken Forskel i Opdragelsen! Vi — nu taler jeg ganske vist om et andet Land og om Latinskolens Uhygge — blev opdraget til Grammatikere. Vi havde 6—7 hele Timers Skole (med Undtagelse af 2 Eftermiddage, som dog ogsaa benyttedes til Ekstratimer) og saa 2—3 Timers Hjemmearbejde! Ganske vist var der i Ugens Løb 2 Timer »Gymnastik«, der bestod i nogle Øvelser i et støvet og daarligt ventileret Rum. Legems-Kultur lærte vi egentlig ikke.

Her er Legemets Kultur i Højsædet hos de unge!

Derovre — vi staa jo paa Fælledparkens Grønsvær — ligger *Idrætshuset!* Naar der er Boksekamp, er dets største Sal tit aldeles overfyldt af forventningsfulde Tilskuere. Hver Muskelbevægelse følges, kritiseres med Kendermine . . .

Ofte, naar jeg gaar denne Vej tværs over Grønsværet og ser disse mange kraftige Arme og Ben, disse sunde, rødmussede Ansigter, og hører deres Raab, tænker jeg: Mon disse Fyre har lige saa megen Interesse for deres Sjæl, for deres inderste *Jeg* — som for deres Benmuskler eller for at lave Maal??

Kød og Blod er der nok af i Verden. Men i hvert Menneskelegeme sidder der *noget udødeligt*, en Aand, som er ti Tusind Millioner Gange mere værd end alle Arme og Ben og Menneskelegemer tilsammen — ja mere værd end alle Teknikkens Opfindelser og alt, hvad det jordisk tænkende Menneske er saa stolt af.

Naar man ser den Interesse, Sportsbladene læses med, den Iver, hvormed Politikere agerer, Ministerier styrtes, Handelskrige og andre Krige føres, skulde man tro, vi var bedre begavede Rovdyr — ikke prægede af Aandens Evighedsværd og Evighedslængsel.

»Ikke bliver en Konge frelst ved sin store Magt og ikke Kæmpen ved sin vældige Legemsstyrke,« siger den 32. Salme, og et andet Sted siges, at Gud tjenes ikke ved en Mands stærke Legemsbygning, men at »Guds Øjne er over dem,

som frygter ham, og over dem, som haaber paa hans Barmhjertighed«.

»Som Hø er Menneskets Dage — han visner hen som Markens Græs« — ja sandelig!

Se paa den Skare unge, kraftige Mennesker derovre! De fleste af dem — og der er mange Hundrede — var ikke født i Aaret 1900. Og hvor er de om 20, om 25 Aar? Se paa de ældre Folk, der staar og ser til. Saa snart man nærmer sig de 30, begynder allerede Alderen at arbejde. Den ene er delvis eller helt skaldet, den anden faar skarpe Træk omkring Munden, den tredjes Haar faar et graat Farvestænk. Og Kvinderne — o, hvilken Forandring! —

Ikke altid, ikke hos dem, der optræder særlig soigneret. Jeg har set Damer paa 70 Aar med et Udseende som unge Hustruer, men jeg har oftere set unge Hustruer med et falmet, opslidt Ydre. Ja, to, tre Aars Ægteskab kan forandre saadant et stakkels Menneske i en forfærdelig Grad. . . .

»Han visner hen som Markens Græs.«

»Som en Blomst kommer han frem og visner, og han svinder bort som en Skygge, og han forbliver aldrig i samme Tilstand« (her paa Jorden). Og om samme Menneskebarn siges, at det »født af Kvinden lever kun en stakket Tid og overlæsses med mange Besværligheder«. Denne Visdom staar i Jobs Bog, den er gammel og lige ny.

Er Legemets Vækst ligesom Blomstens Udfoldelse, saa er Aandens Vækst og Betydeliggørelse som Frugtens Tilblivelse.

Se et blomstrende Æbletræ — hvilken Dejlighed, hvilken Duft! Og dog er denne Pynt ikke Hovedsagen, slet ikke Formaålet med Træets Tilværelse. *Det er Høstens Dag, som skal vise, hvad Træet duer til.*

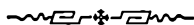
Se den grønne Sæd derude paa Marken — den pynter allerede derude i Vinterlandskabets Ensformighed. Men saa kommer Foraarets Sol og Regn, og Kornmarkerne bugner af Grøde. Sommersolens Glød tager al Friskhed, alt Grønt bort, og Kornet bliver gult, men det bærer Rugens eller Hvedens gule, kostbare Frugt, som med hver god Sommerdag bliver tungere, saa Straaene bøjes ligesom

af Ælde. Disse Straa skal falde under Høstmaskinens Le — og vore Legemer ligesaa. Thi med hver Dag bliver de mærket af Alderen, bliver mindre elastiske, og tilsidst indtørres de og saa at sige gulnes, medens Aandens Frugt helst skal blive større og større. —

Salig den, der, naar »Manden med Leen« kommer, tilidsfuldt kan bøje Hovedet for at modtage Slaget! — Indholdet, *det, vi er*, samles i Lader. Det er modent til Evigheden. . . .

Se, det er ogsaa at »lave Maal« — *Livets ene store Maal!* Gid Fodboldsparkerne ikke maatte glemme det for de mange andre, smaa »Maal«, Verden indbyder til. —

F. F. M.

Julestormen.

Fortælling af Carlo H. Ohlsen.

1.

Haard og stejl faldt Vestervovvov mod Kysten, og aad sig Mundfuld for Mundfuld længere ind i Landet, hvor det tilsidst truede med at bortskylle Faarenes Smaaskure. Himlen var overtrukket med tykke, sorte Skyer, og vester ude buldrede det fælt med en rallende Lyd, der lød som en Dødskamp.

Regnen begyndte at sive ned — først ganske fint, saa stærkere og stærkere, og tilsidst var den som Hagl fra en Bøsse, og af og til skød et Lyn over den skytunge Nattelhimmel og oplyste Kysten, hvor denne larmende Efteraarsnat en Del barkede og barske Fiskere var forsamlede. Deres Ansigter var blege som Ligs, hver Gang et Lyn skar gennem Luften, og man saa tydelig Angsten i deres Aasyn.

Der var dødsstille i Forsamlingen, alles Blikke var rettet udad og opad mod den lynbelyste Himmel. »Skal vi lade Baaden gaa ud« spurgte en bævende Stemme. Der var ingen, som svarede, alles Tanker var hos Barken, der kæmpede sin sidste Kamp i Bølgerne. Atter spurgte Manden, som var en fremmed, forvoven Karl, og fik til Svar, at der manglede en Mand.

»Tøver I, fordi I mangler en Mand« lød nu atter den forvovne Sømands Stemme. »Jeg troede ellers, det var jer, der havde Ry for at være saa forvovne og for at have

reddet saa mange Menneskeliv, og saa tøver I? Ved I noget som helst om, hvornaar en Bølge kan gøre Ende paa Kassen og de Mennesker, der er i den, og at det er jer, som har det paa jeres Samvittighed? I fejge Uslinger! og det er det, som Offentligheden kalder Vesterhavs-Fiskernes Mod og Mandshjerte — jo I skulde sandt for Dyden hædres!»

Efter denne Talerevselse tog en gammel Fisker til Orde og forklarede den Fremmede, at den manglende var deres Fører, og uden ham kunde de ikke gaa ud. »Hvor bor han«, spurgte den Fremmede, øjensynlig hidsig. »Er han som Fører ikke forpligtet til at være her i Nødens Stund og bistaa Eder med sin Hjælp?«

»Nej« svarede Fiskeren atter, »han har aldeles ingen Forpligtelse i den Retning, thi han vil være fri, som han er, og det baade i aandelig og legemlig Forstand«.

»Det var dog en underlig Maade at have en Fører paa« mente Sømanden.

»Ja—a, ganske vist, men De skulde bare kende ham. De vilde komme til at synes om ham med det samme. Og dygtig er han, der er ikke den Ting, som kloge Anders ikke har Forstand paa, og saa er han jo baade kendt og hædret. Ja, det vil sige, vi kender ikke hans Navn, thi han kom saa pludselig her til Vestkysten, men af hans Historie kan vi forstaa, at han har været Degn.«

»Fortæller han da den nogensinde?«

»Ja, han plejer som Regel at fortælle den, hver Gang vi har gjort et Redningsarbejde, og saa tænder vi Ild paa Baal og Pipe.«

»Nej det var dog interessant! bare han snart vilde komme, jeg er bleven helt nysgerrig!«

»Det kan jeg da godt forstaa; jeg tror, vi faar sende Bud efter ham, for hun klarer den vist ikke alene derude, det forekommer mig, at hun driver.«

»Næh, nu kan det sgu være det samme,« kom det tørt fra en af Ulkene, »for nu kommer han hist borte.«

Alles Blikke var rettet mod den lille Hedesti, og ganske rigtig, der kom han. Alle saa paa ham og beundrede ham. Hvem skulde tro, at det var en studeret Mand, der kom, han lignede jo Fiskeren op ad Dage, med Sydvest — Skaftestøvler og Shagpiben — intet manglede.

»God Aften!« lød det fast og myndigt. »Det bliver vist en drøj Omgang at gaa paa. Det ser ud, som om hun skulde gaa paa ved Sydøst, og vi faar saaledes Besvær med at naa ud til den, da vi faar Søen paa Slagsiden.«

»Ja, det havde været lettere før, da hun var lige ud for, men da var Du her jo ikke.«

»Næh, jeg vidste jo ikke, at der var Nød paa Færde, men syntes dog, at jeg vilde gaa hened, da det jo stormede fælt.«

»Ja, Tak fordi Du kom, Anders, vi vil jo saa nødig undvære dig.«

»Ja—ja da, Manne, saa Baaden klar, og vi gaar paa'en!«

Et Øjeblik efter gik Baaden med de ni Mand ombord ud paa Bølgerne for at kæmpe en Dyst med Julestormen.

Baaden var kommen i Land efter en anstrengende Nat. Syv Menneskeliv var reddet, deriblandt Kaptajnen og hans Hustru samt deres Datter, som kloge Anders efter gentagne Forsøg med Fare for sit eget Liv havde faaet reddet. Dybt bevæget og taknemmelig havde Kaptajnen, der var Englænder, villet give ham en Gave som Tak, men Anders afslog det, han havde kun gjort sin Pligt, mente han, og derved blev det. De forkomne Skibbrudne blev indlogerede hos Kystens Fiskere, hvor Konerne gav dem rigeligt af, hvad Huset formaaede. Mændene derimod sad paa en Hedebakke og skuede ud over Havet. Stormen havde lagt sig, Regnen var ophørt, og nu fortalte kloge Anders sin Historie. Vi vil høre den!

»Seks og tyve Aar gammel blev jeg Lærer fra Silkeborg« begyndte Anders. »En Ven skaffede mig en Plads ved en af Københavns Kommuneskoler, og alt gik glimrende, indtil jeg en Dag fik Brev fra en af mine Venner, der var Fritænkter lige som jeg selv. Han skrev, at han var bleven vist bort fra sit Hjem med Ordene om ikke at vise sig, før han troede. Stærkt forbitret over det hændte skrev jeg til hans Fader, som jeg kendte temmelig godt. Om han, som dyb Indre Missions Mand ansaa det for at være rigtigt, som han havde handlet. Om han ansaa det for ret Kristendom; i saa Tilfælde viste det sig jo tydeligt nok, at vi, som stillede os under Brandesianismens Fane havde Overtaget. Og ikke nok med det, men at et kristent Menneske kunde faa sig selv til at bortvise sin Søn, fordi han ikke troede, var dog for galt. Paa den Maade blev Kristendom jo kun en Tradition; Familien var fra Slægtled til Slægtled Kristne, og det hele gik rundt som et Tandhjul, indtil en af Tænderne en Dag gik af i Form af Sønnen, der var gennemtrængt af en højere Genialitet, en større Udvikling. Han vilde ikke med sin bedste Villie være Hedning, men vilde kun søge Kristendommens Sandhed, altsaa det, der er det sværeste Punkt for Menneskeheden at naa til, »Sandhedens Erkendelse«.

Der saa man først for Alvor, hvor dybt Faderens Religiositet bundede. Han vilde hellere sige: »Gaa bort og kom igen, naar Du tror!« end han vilde søge at overbe-

vide ham. Det er ganske vist lettere at sige; »Pak Dig bort« end at overbevise, skrev jeg, men et virkelig kristent Menneske lukker ikke Dørene for sit Barn, hvis det er kommet i Tvivl og Vantro, men lukker snarere alle Dørene op paa vid Gab og venter Overbevisningens Time.

»Jeg fik ikke noget Svar fra Faderen,« begyndte Anders igen efter et Øjeblik dyb Tavshed, »og stærkt forbitret, som jeg var, gjorde jeg det, som blev min Ulykke.

Jeg gik samme Aften til et Missionshus, hvor jeg efter Talen, som holdtes af en Missionær, rejste mig og forbandede hele det hykleriske Missionsssamfund. Jeg overøste i en Talestrøm Kristendommen og Menneskeheden med Eder og Forbandelser samtidig med, at jeg roste og priste Fritænkeriets Fører og fortalte Eksemplet med Vennen. Men det forundrede mig, med hvilken Ro man tog det hele. Jeg fik Lov at tale ud, men da jeg gjorde Tegn til at sætte mig, blev jeg høfligt anmodet om at gaa, thi saadanne Ord burde man ikke bruge i et Guds Hus. Først da tog Hidsigheden Overhaand hos mig, og jeg nægtede at gaa, idet jeg bandede og skældte. Det sidste jeg hørte, var: »Han er Lærer og Børneopdrager!« — saa sansede jeg ikke mere. — — —

Da jeg slog Øjnene op, fandt jeg mig sengeliggende hjemme hos mig selv, og det var højlys Dag. En underlig Feberangst var over mig, og jeg følte, at noget skrækeligt var i Vente. Ganske rigtig — da jeg kom ind i mit Arbejdsværelse, fandt jeg paa Skrivebordet et Brev i gul Konvolut. Med rystende Hænder aabnede jeg Brevet, og det var som formodet en Afskedigelse fra Skolen. Samme Dag gjorde jeg Regnskabet op og betalte, hvad jeg skyldte min Værtinde, pakkede derefter mit Kluns og forlod stille Logiet for at tage ud til Frederiksberg, hvor min Kæreste boede. Jeg mærkede snart, at Luften var trykkende, da min Svigermoder meddelte mig, at Margrethe ikke var hjemme og sikkert heller ikke kom for det første. Jeg bød Farvel og bad hende hilse. Derpaa gik jeg, men et Blik op mod Vinduet paa første Sal forkyndte mig, at Margrethe sad bag Gardinet. Saa forstod jeg det hele og sendte hende omgaaende min Ring og de fra hende modtagne Breve. Samme Aften rejste jeg til Silkeborg, hvor jeg tog ind hos min omstridte Ven, som havde lejet et lille Kvistværelse der.

Men jeg var som hvileløs — og forlod snart efter Vennen for at begynde en Vagabondering Jylland igennem. Til sidst havnede jeg, hvor jeg nu er og har boet siden, intet uden Døden skal faa mig bort fra disse Hedebakker med deres snørklede Stier og fra det drønende, harmoniske Hav.« — — —

Herved sluttede Anders sin Historie. Alle de gamle Fiskere sad tavse og ubevægelige og saa hen for sig. Ved Slutningen af Fortællingen kom dog en svag, taknemlig Mumlen over deres Læber.

Flammebrynet i Øst forkyndte, at Dagen atter gryede; en efter en bød Fiskerne kloge Anders Farvel og forlod tankefulde Stranden. — — —

Anders rejste sig efter længe at have siddet og stirret hen for sig. Tankefuld og alvorlig drev han op langs Stranden, det var, som Dødsangst havde grebet ham, og han følte kun Trang til at gaa og gaa — søgende — drømmende. Pludselig, som han gik der, stødte hans Fod mod noget haardt, og han bøjede sig for at tage det op. Det var et lille Skrin, »F. B. R.« stod der. Anders saa hen for sig, det var jo den engelske Kaptajns Forbogstaver, der stod indgraveret.

Han gik hjem. Skulde han aabne Skrinet? Nej! det havde han jo ingen Ret till! Men sæt der nu var en større Pengesum i det, og han blev hovedrig? Han følte det, ligesom hun, der fandt Guldhornet, maa have følt det, og en rask Beslutning førte til, at Anders med et hurtigt Tag aabnede Skrinet. Men hvad var det? halvt ærgerlig havde han nær kastet det bort igen, paa Bunden laa ikke andet end et Krucifiks. Han tog det op — en svag Mumlen lød over hans Læber, og en Tid lang sad han og stirrede paa det. Pludselig rejste han sig for at gaa ud. Hans Læber skælvede, Sjælen og Hjertet harmonerede ikke længere sammen. Han drev igen op langs Kysten, stadig alvorlig og tænkende. I hans Hjerter gærede noget uventet.

»Hvorfor skulde det nu lige være mig, som fandt Skrinet med Krucifikset?« spurgte han sig selv. »Er det ikke en højere og stærkere Villie, som har bevirket dette?«

Ganske stille og uanet sagde han: »Hellig — hellig er Hærskarernes Herre!«

2.

»Nej, behold det kun som en ringe Tak!« sagde den engelske Kaptajn, da Anders stod for ham og fortalte, hvad der var hændt. »Og Gud give, De maa faa Lykke af det!« »Tak!« kom det stille fra Anders, som ikke var fri for at være en Del bevæget. Snart efter tog han Afsked med Kaptajnen for at tage ind til Byen og opsøge den Præst, som Kaptajnen havde anbefalet ham.

Da han ringede paa ved Præstegaardsdøren, kom en Kvinde og lukkede op for ham. Hun var klædt i en hel sort Dragt, hvorpaa der i højre Side hang en lang Perlesnor, som sluttede med et Krucifiks. Da han fortalte,

hvad han ønskede, blev han ført gennem en lang, smuk Gang og op ad Trapper, der forekom ham at være i Hundredevis.

Han saa sig om — en pludselig Glædestrøm gik gennem ham, da han saa det store Krucifiks paa Væggen og i hans Hjerte stod tydeligt og bevidst Ordene: »Jert Hus skal I bygge paa Ordets Klippegrund«. Søsteren bankede paa en Dør, og et lægende Ja—a lød venligt der inde fra af en dyb og rolig Stemme. »En Herre, som vil tale med Pastoren!« sagde Søsteren stille. »Ja saa, ja saa, lad ham kun komme ind.« — — —

Et Øjeblik efter havde han forrettet sit Ærinde til Præsten, som han havde fattet fuld Tillid til med det samme. »Ja, se,« sagde Præsten en Stund efter, »det første, som vi nu skal se paa, og som er Grundlaget for Huset, der skal bygges, er Forskellen mellem protestantiske og katolske Trosprinciper.«

Det var Anders villig til, og et halvt Aar efter blev han optaget i den hellige katolske Kirke. En Dag forlod han Vesterhavskysten lige saa stille og ubemærket, som han var kommet, og fik et Embede som Lærer ved den katolske Skole, et Embede, som Præsten havde skaffet ham.

Trængselstiderne var glemte, — Brydningsperioderne var som udslettede af hans Hjerte. Dog ikke een: nemlig hin for ham betydningsfulde Julestorm!

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Det var en Fejtagelse, naar vi i sidste Nummer meddelte, at Organist Hammermüller begyndte sin Virksomhed den 1. Jan. 1873 i Randers, det var her i Byen i St. Knuds Kapel.

— Den 21. December holdtes i St. Ansgars Kirke en højtidelig Sjælemesse for den myrdede polske Præsident. Messen celebreredes af Mgr. Brems og overværedes af corps diplomatique, Udenrigsministeren og de højeste Myndigheder.

— Katholsk Klubs Rejsebureau beder os meddele, at den planlagte Rejse til Averbode vil foregaa med Afrejse herfra den 23. Jan. Kl. 10 Form. Prisen bliver 375 Kr. Desuden arrangeres en direkte Frem- og Tilbagerejse til billigste Pris. Alle Oplysninger faas i Kontoret, Vester-voldgade 115, hver Aften fra 8—10, Tlf. Byen 7137.

Horsens. Ifølge flere københavnske Blade har Menigheden i Horsens den 28. December fejret sit 50-Aars Jubilæum ved en Fest, der overværedes af Mgr. Brems.

Den danske katolske Kirkesag

(Ansgarius-Bonifacius-Foreningen).

Samtlige Lokal-Komiteer gøres opmærksom paa, at deres Aarsbidrag forventes indsendt inden den 15. Januar til Vikariats-Komiteens Kasserer, *Jos. L. M. Hoffmann*, Købmagergade 48, København K.

Ansøgning om Understøttelser til de respektive Menigheder bedes indsendt af d'Herrer Sognepræster til Hr. Pastor *A. Neuvel*, Formand for Komiteen, ligeledes inden den 15. Januar.

Sakramentskirken. Søndag den 7. ds. foretager under Aftenandagten Kl. 6 Medlemmerne af *den h. Families Forening* den højtidelige årlige Fornylse af deres Indvielse til den h. Familie af Nazareth.

Rosenkranskirken. Søndag den 7. ds. Kl. 5 Efterm. Andagt med Prædiken og Indvielse til den h. Familie af Nazareth.

St. Ansgars Kirke. Søndag den 7. ds. Kl. 6 Aften fejres den hellige Families Fest.

Juleindsamlingen i St. Ansgars Sogn indbragte i Aar 1149 Kr., som uddeltes til 140 Familier og enligstillede. For det gode Resultat bringes herved alle Bidragyderne vor hjerteligste Tak.

Komiteen.

Juleindsamlingen i Rosenkranskirken indbragte 863 Kr., som uddeltes i Pengegaver à 65 Portioner til trængende Familier og enligstillede. Alle Bidragydere bringes herved en hjertelig Tak.

Komiteen.

Sct. Jørgens Trop. *Grønne Sedler:* 826, 591, 423, 511, 450, 99, 376, 447, 182, 352, 500, 79. — *Blaa Sedler:* 350, 371, 16, 342, 232, 405, 434, 19, 598, 163, 177, 8. — Gevinsterne kau afhentes indtil den 10. Januar. De Gevinster, der ikke er afhentet til anmeldte Dato, tilfalder Troppen.

Conventus missionariorum insulæ Selandiæ erit die octavo mensis Januarii loco ac tempore assuetis.

A.C. (D.u.S.) Onsdag den 20. December Kl. 8¹/₄ i A.C.'s Lokaler, Vestervoldgade 115⁴. Nytaarsgilde. Kaffe. Punch. Pris 3 Kr. Indtegning paa Lister i Lokalerne eller hos Administratores. Gæster kan indtegnes af Medlemmer.

Adm.

Katolsk Forening »Absalon«.

Vort næste Møde afholdes Mandag den 15. Januar Kl. 8 i Selskabslokalerne »Columbus«, Aaboulevarden 21 (Telf. Central 3699). Bestyrelsen.

St. Josefs Gilde afholder Mandag den 8. Januar 1923 Kl. 8 i Bredgade 67 ekstraordinært Generalmøde med eneste Sag paa Dagsordenen: Suppleringsvalg til Bestyrelsen; derefter ordinært Maanedsmøde.

Katolsk Højskole.

Tirsdag den 9. Jan. Kl. 8 Aften i Vesterhus, Vestervoldgade 115⁹. Lensgreve Holstein-Ledreborg: Leo XIII.'s Nationaløkonomi. Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Kirkelig Kalender.

7. Jan. 1. Søndag e. Hellig 3 Konger. — Den h. Families Fest.	14. Jan. 2. Søndag efter Hellig 3 Konger.
8. — M. Oktavdag.	15. — M. Paulus, Bekender.
9. — Ti. Oktavdag.	16. — Ti. Marcellus I, Pave og Martyr,
10. — O. Oktavdag.	17. — O. Antonius, Abbed.
11. — To. Oktavdag.	18. — To. Petri Stol i Rom.
12. — F. Oktavdag.	19. — F. Knud Konge, Martyr.
13. — L. Oktav af H. 3 K.	20. — L. Fabian og Sebastian, Martyrer.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjerter Kirke Søndag den 7. Januar Kl. 8½.

Rosenkranskirkens Mariakongregation. Møde Onsdag den 10. Jan. Kl. 8 Aften. Fælleskommunion Søndag d. 14. Jan. i Messen Kl. 8.

Mariakongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Møde i St. Knuds Kapel Torsdag den 11. Jan. Kl. 8 Aften.

Jesu Hjerter Kirke. Hellig tre Kongers Dag holdes Kl. 10 stille Messe med Prædiken. Kl. 8 Festandagt.

✠ At vor inderlig kære Mand og Fader,
Malermester **Peter Johan Christensen**,
Fredag den 29. December er afgaaet ved Døden, bekendtgøres herved paa Børns og egne Vegne.
Amalie Christensen,
Distriktsjordemoder, Lyngby.
Begravelsen finder Sted Torsdag den 4. Januar Kl. 11 fra Kapellet paa Sorgenfri Kirkegaard.
Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

✠ Vor kære trofaste Hustru og Moder
Karoline Larsen
er velforberedt afgaaet ved Døden Juleaftensdag den 24.-12.-1922.
Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.
Esbjerg den 26.-12.-22.
P. Larsen.

✠ Vor kære lille Mor er afgaaet ved Døden, vel forberedt ved Kirkens Naademidler.
Augusta Poser *Laura Poser*
Søster Maria Aloisia.
Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 2.

Søndag den 14. Januar.

1923.

INDHOLD: Bispevielse. — Ritualiet ved Bispevielsen. — Spadsere-
ture i København. — To Breve. (For Konvertitter og for saadanne,
som ikke vil blive det.) — Den internationale Bedeuge om Genforening
i Troen. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Ordrup. Horsens, Ita-
lien. Rom. Ægypten. — Brevkasse. — Kirkelig Bekendtgørelse. —
Avertissementer.

Bispevielse.

Ved Bispevielsen modtager en Præst ved Haandspaa-
læggelse og Bøn større Naade og den fulde aandelige
Præstemagt, Læremagt og Hyrdemagt. Den er Præste-
dømmets Fuldendelse, fordi den alene giver hele den
præstelige Magts Fylde, saa at den, der modtager Bispe-
vielsen, kan meddele alle Sakramenter og under Pavens
Overhøjhed kan udøve den fulde Lære- og Regerings-
myndighed over den ham betroede Hjord.

Bispevielsen skal ifølge Kirkens Forskrifter finde Sted
paa en Søndag eller paa en Apostels Festdag. Den 25. Ja-
nuar, da vor nye Biskop skal modtage sin Indvielse, fejres
Festen for den hellige Apostel Paulus's Omvendelse. Da-
gen før skal baade den nye Biskop og den, der forretter
Bispevielsen, faste.

Kun en Biskop kan meddele Biskoppens Værdighed og
Magt til en anden. Derpaa beror hele Kirkens Sammen-
hæng med Apostlene. Ved Haandspaalæggelsens uafbrudte
Rækkefølge lige fra Apostlenes Dage er det, at vi nu har

sande Biskopper og dermed virkelige Præster. Allerede Kirkeforsamlingen i Nikæa i Aaret 325 gav den Forskrift, at foruden selve den Biskop, der meddeler Bispevielsen eller konsekreerer, den saakaldte Konsekrator, skal endnu to andre Biskopper assistere ved den højtidelige Handling, og kun ganske undtagelsesvis viger man fra denne Regel. Ved Mgr. Brems's Vielse er Kardinal Mercier Konsekrator. Han er en god Bekendt af vor nye Biskop, og vi kan glæde os over, at en saa fremragende og højt anset Kirkefyrste skal vie Danmarks Biskop. De assisterende Biskopper bliver Biskoppen af Namur, Mgr. Heylen, der er Præmonstratenser ligesom Mgr. Brems, og Mgr. Diepen, Biskop af 'sHertogenbusch i Holland, der jo er godt kendt iblandt os fra sin Visitats for et Par Aar siden.

Bispevielsen er en af de skønneste og mest gribende sakramentale Handlinger. Ceremonierne er meget betydningsfulde og opbyggelige. Flere Biskoppers Deltagelse gør et særligt Indtryk. Og naar de to Biskopper sammen læser den hellige Messe, føler man Kirkens Storhed. Vel ingen andre af Kirkens Ceremonier taler som en Bispevielse højt om, at vi tror paa den ene, hellige, katolske og apostolske Kirke.

De, der er saa lykkelige at kunne overvære den store Højtidelighed i Averbode i næste Uge, har god Grund til at glæde sig. Det vil sikkert blive en af de Dage, som vi mindes hele Livet. Desværre er det jo kun saa faa, der kommer med. Ugebladet vilde gerne hjælpe alle dem, der maa blive hjemme, til at faa saa meget med som muligt. Naturligvis bringer vi et udførligt Referat dernede fra. Men det vil sikkert ogsaa have sin Betydning at kende hele Bispevielsens Rituale, alle de Ceremonier og skønne Bønner, der bruges. Derfor bringer Ugebladet i et Par Numre Ritualen. Vi beder om, at alle vil læse det igennem med Opmærksomhed enten nu eller paa selve Konsekrationsdagen. De vil da, saa godt det lader sig gøre, tage Del i Højtideligheden og slutte sig til Kirkens Bønner. De vil tillige derigennem faa en klar Forstaaelse af Bispeembedets høje Værdighed, faa en ny Glæde ved Tanken om, at vi atter skal have en Biskop iblandt os.

Ritualet ved Bispevielsen.

De tre Biskopper træder i fuldt biskoppeligt Skrud frem foran Alteret. Konsekratoren sætter sig, og de to assisterende Biskopper fører den udvalgte Biskop, der skal vies, frem foran Konsekratoren. Den udvalgte Biskop er i Korkaabe. Den ældste af de assisterende Biskopper siger til Konsekratoren:

Reverendissimi Pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut hunc praesentem Presbyterum ad o n u s Episcopatus sublevetis.

Højærværdige Fader: Vor hellige Moder, den katolske Kirke forlanger, at du skal ophøje denne Præst til Bispeembedets Byrde.

Konsekratoren spørger:

Habetis mandatum Apostolicum? | Har I en Apostolisk Befaling?

Svar:

Habemus. | Ja, vi har.

Konsekratoren:

Legatur. | Lad den læses op.

Alle sætter sig, og en apostolisk Notar læser den Apostoliske Skrivelse op, hvorpaa Konsekratoren svarer:

Deo gratias! | Gud ske Tak!

Derefter knæler den udvalgte Biskop ned foran Konsekratoren og aflægger Troskabseden mod den Hellige Stol:

Ego N. N. electus Episcopus Ecclesiae N. N. semper fidelis et obediens ero Beato Petro Apostolo Sanctaeque Apostolicae Romanae Ecclesiae, ac Domino Nostro Domino N. N. ejusque legitimis successoribus. Nec solum eos debito honore prosequar, verum etiam pro viribus filiali devotione curabo ut debitus ipsis honor ab omnibus praestetur eosque nemo afficiat injuria. Eos quoque, qui ab ipsis missi eorum repraesentant personam, honorifice excipiam et in omnibus necessitatibus et indigentis, quantum in me erit, adjuvabo. Jura, honores, privilegia et auctoritatem S. R. Ecclesiae, Domini Nostri Papae ejusque successorum

Jeg N. N. udvalgt Biskop, vil altid være tro og lydig mod den hellige Apostel Petrus og mod den Hellige Apostoliske Romerske Kirke, og imod vor Herre Pave Pius XI og hans retmæssige Efterfølgere. Ikke blot vil jeg selv vise dem den skyldige Ære, men ogsaa saa godt jeg kan med barnlig Ærefrygt sørge for, at alle viser dem skyldig Ære, og at ingen gør dem Uret. Deres Sendebud, som repræsenterer deres Person, vil jeg modtage med Ære og hjælpe dem i alt, saa vidt det staar i min Magt. Jeg vil gøre mig Umage for at bevare, forsvare, forøge og fremme den Hellige Romerske Kirkes, vor Herre Pavens og hans Efterfølgeres

conservare, defendere, augere et promovere curabo. Eidem S^mo Domino aperiám fideliter vel mediate vel immediate, si casus ferat, quidquid contra auctoritatem et jurisdictionem Ecclesiae Romanae a quopiam contigerit attentari. Possessiones ad mensam meam pertinentes ne de consensu quidem mei Capituli alienare contra sacros canones unquam praesumam, sed omni qua par est diligentia conservare studebo. Ad concilium vocatus, nisi justa et canonica excuser causa quovis seposito praetextu, veniam. Regulas SS. Patrum, decreta, ordinationes seu dispositiones, reservationes, provisiones et mandata Apostolica totis viribus observabo et faciam, ut ab aliis observentur. Puritatem fidei firmiter conservare studebo; errantibus in fide nullum favorem praestabo. Temporibus praescriptis per decretum Sacrae Congregationis Consistorialis »A remotissima« diei 31. Decembris anni 1909 Apostolorum limina visitabo vel personaliter per me ipsum vel per Coadjutorem aut Auxiliarem Episcopum, si quem habeam, vel justis de causis a S. Sede probandis, per idoneum sacerdotem qui in mea dioecesi stabilem habeat commorationem. Tunc autem Domino Nostro ejusque successoribus rationem reddam de toto meo pastoralis officio deque rebus omnibus ad meae Ecclesiae statum, ad cleri et populi disciplinam quovis modo pertinentibus; et vicissim mandata Apostolica humiliter recipiam, et quam diligentissime exsequar.

Rettigheder, Ære, Privilegier og Magt. Den Hellige Fader vil jeg, om det skulde blive nødvendigt, direkte eller indirekte samvittighedsfuldt meddele det, om nogen skulde foretage sig noget imod den Romerske Kirkes Autoritet og Jurisdiktion. De Ejendomme, der hører til mit Embede vil jeg aldrig, heller ikke med Kapitlets Samtykke, vove at afhænde, men med al tilhørlig Iver søge at bevare dem. Hvis jeg bliver kaldet til Kirkeforsamling, vil jeg sætte alt andet til Side og komme, med mindre en retfærdig og kanonisk Grund undskylder mig. De hellige Fædres Forskrifter, de Apostoliske Beslutninger, Anordninger eller Bestemmelser, Forbehold, Undgåelser og Befalinger vil jeg, saa godt jeg kan, overholde og virke til, at de ogsaa bliver overholdt af andre. Renhed i Troen vil jeg med Fasthed værne om og aldrig fremme dem, der farer vild i Troen. Til de Tidspunkter, der er fastsat i den Hellige Konsistorialkongregations Dekret »A remotissima« af 31. Dec. 1909, vil jeg besøge Apostlenes Helligdomme personlig, eller jeg vil lade dem besøge af en Koadjutor eller Hjælpebiskop, dersom jeg har en, eller hvis der foreligger gode Grunde, der anerkendes af den Hellige Stol, vil jeg sende en dertil egnet Præst, som har fast Ophold i mit Stift. Da vil jeg for vor Herre Paven og hans Efterfølgere aflægge Regnskab for hele mit Hyrdeembede og for alt, hvad der angaar min Kirkes Tilstand og Gejstlighedens og Folkets Liv; jeg vil da ogsaa ydmygt modtage Apostoliske Befalinger og samvittighedsfuldt udføre dem.

Her lægger den udvalgte Haanden paa Evangeliet og siger:

Sic me Deus adjuvet et haec sancta Dei Evangelia.

Saa sandt hjælpe mig Gud og disse Guds hellige Evangelier.

Konsekratoren:

Deo gratias!

Gud ske Tak!

Derefter læser Konsekratoren følgende:

Antiqua sanctorum Patrum institutio docet et praecipit, ut is

De hellige Fædres gamle Bestemmelse lærer og befaler, at den,

qui ad Episcopatus ordinem eligitur, antea diligentissime examinatur cum omni charitate, de fide sanctae Trinitatis, et interrogetur de diversis causis, et moribus, quae huic regimini congruunt ac necessaria sunt retineri secundum Apostoli dictum; manus nemini cito imposueris. Et ut etiam is, qui ordinandus est, erudiat, qualiter sub hoc regimine constitutum oporteat conversari in Ecclesia Dei; et ut irreprehensibiles sint, qui ei manus ordinationis imponunt. Eadem itaque auctoritate et praecepto, interrogamus te, dilectissime frater, charitate sincera, si omni prudentiam tuam quantum tua capax est natura, divinae Scripturae sensibus accommodare volueris.

der udvælges til det biskoppelige Embede, først samvittighedsfuldt i al Kærlighed skal prøves om sin Tro paa den helligste Trefoldighed; han skal ogsaa spørges om forskellige Grundsætninger og Regler, der passer til dette Embede og er nødvendige for det; thi Apostelen siger: »Læg ikke for hurtigt Hænderne paa nogen!« Ogsaa skal den Præst, der skal vies til Biskop, undervises om, hvorledes han, naar han er hævet til dette Embede, skal leve i Guds Kirke; heller ikke maa de kunne dadles, der lægger Hænderne paa ham til Vielsen. I denne Autoritet og efter denne Bestemmelse spørger vi da dig, elskede Broder, i oprigtig Kærlighed, om du, saa meget du er i Stand til, vil lade al din egen Klogskab lede af den hellige Skriffs Ord.

Den udvalgte Biskop svarer:

Ita ex toto corde volo in omnibus consentire et obedire.

Ja, jeg vil af hele mit Hjerte i alt stemme overens med den og følge den.

Konsekratoren:

Vis ea, quae ex divinis Scripturis intelligis, plebem, cui ordinandus es, et verbis docere et exemplis?

Vil du i Ord og Eksempel lære det Folk, du sættes over, alt hvad du forstaar af den hellige Skrift?

Den udvalgte:

Volo.

Ja, jeg vil.

Konsekratoren:

Vis traditiones orthodoxorum Patrum ac Decretales sanctae et Apostolicae Sedis et Constitutiones veneranter suscipere, docere ac servare?

Vil du ærbødigt antage, lære og iagttage de rettroende Fædres Overleveringer og den Hellige Apostoliske Stols Beslutninger og Bestemmelser?

Den udvalgte:

Volo.

Ja, jeg vil.

Konsekratoren:

Vis beato Petro Apostolo, cui a Deo data est potestas ligandi ac solvendi, ejusque Vicario Domino nostro Papae Pio suisque successoribus, Romanis Pontificibus, fidem, subjectionem et obedientiam, secundum canonicam auctoritatem, per omnia exhibere?

Vil du efter Kirkens Forskrifter i alt vise Troskab, Underkastelse og Lydighed imod den hellige Apostel Petrus, som Gud har givet Magten til at binde og at løse, imod hans Stedfortræder, vor Herr's Pave Pius, og hans Efterfølgere, de romerske Biskopper?

Den udvalgte:

Volo.

Ja, jeg vil.

Konsekratoren:

Vis mores tuos ab omni malo temperare, et quantum poteris, Domino adjuvante, ad omne bonum commutare?

Vil du holde dine Sæder fjernt fra alt ondt og, saa meget du med Guds Naade kan det, stræbe efter alt godt?

Den udvalgte:

Volo.

Ja, jeg vil.

Konsekratoren:

Vis castitatem et sobrietatem cum Dei auxilio custodire et docere?

Vil du med Guds Hjælp bevare og lære Kyskhed og Afholdenhed?

Den udvalgte:

Volo.

Ja, jeg vil.

Konsekratoren:

Vis semper in divinis esse negotiis mancipatus et a terrenis negotiis vel lucris turpibus alienus, quantum te humana fragilitas consenserit posse?

Vil du altid beskæftige dig med guddommelige Ting og holde dig fjernt fra alle jordiske Forretninger og skændig Havesyge, saa vidt det er muligt for menneskelig Skrøbelighed?

Den udvalgte:

Volo.

Ja, jeg vil.

Konsekratoren:

Vis humilitatem et patientiam in te ipso custodire et alios similiter docere?

Vil du bevare Ydmyghed og Taalmodighed hos dig selv og lære andre ligesaa?

Den udvalgte:

Volo.

Ja, jeg vil.

Konsekratoren:

Vis pauperibus et peregrinis omnibusque indigentibus esse propter nomen Domini affabilis et misericors?

Vil du for Herrens Skyld være venlig og barmhjertig imod alle fattige og fremmede og imod alle, der er i Nød?

Den udvalgte:

Volo.

Ja, jeg vil.

Konsekratoren:

Haec omnia et cetera bona tri-
buat tibi Dominus, et custodiat te
atque corroboret in omni bonitate.

Dette og alt andet godt give Herren dig, og han bevare og styrke dig i alt godt!

Alle svarer: Amen.

Konsekratoren:

Credis, secundum intelligentiam et capacitatem sensus tui, sanctam Trinitatem, Patrem et Filium et Spiritum sanctum, unum Deum omnipotentem, totamque in sancta Trinitate Deitatem, coessentialem, consubstantialem, coaeternam et

Tror du, efter din Forstands Indsigt og Evne, paa den hellige Trefoldighed, Fader, Søn og Helligaand, den ene almægtige Gud, hele Guddommen i den hellige Trefoldighed, som har samme Væsen og Natur, er lige evig og almægtig,

coomnipotentem, unius voluntatis, potestatis et majestatis, creatorem omnium creaturarum, a quo omnia, per quem omnia, et in quo omnia, quae sunt in coelo et in terra, visibilia et invisibilia, corporalia et spiritualia?

Den udvalgte:

Assentio et ita credo.

Konsekratoren:

Credis singulam quamque in sancta Trinitate personam unum Deum, verum, plenum et perfectum?

Den udvalgte:

Credo.

Konsekratoren:

Credis ipsum Filium Dei, Verbum Dei aeternaliter natum de Patre, consubstantialem, coomnipotentem et coaequalem per omnia Patri in divinitate, temporaliter natum de Spiritu sancto ex Maria semper Virgine, cum anima rationali duas habentem natiuitates, unam ex Patre aeternam, alteram ex matre temporalem, Deum verum et hominem verum, proprium in utraque natura, atque perfectum, non adoptivum, nec phantasmaticum, sed unicum et unum Filium Dei in duabus et ex duabus naturis, sed in unius personae singularitate, impassibilem et immortalem divinitate, sed in humanitate pro nobis et pro salute nostra passum vera carnis passione, et sepultum ac tertia die resurgentem a mortuis vera carnis resurrectione, die quadragesimo post resurrectionem cum carne, qua resurrexit, et anima ascendisse ad coelum et sedere ad dexteram Patris, inde venturum iudicare vivos et mortuos, et redditurum unicuique secundum opera sua, sive bona fuerint sive mala?

Den udvalgte:

Assentio et ita per omnia credo.

har een Vilje, een Magt og Maje-stæt, som er Skaber af alt, af hvem, ved hvem og i hvem alt er, baade i Himmelen og paa Jorden, det synlige og det usynlige, det legemlige og det aandelige?

Ja, saaledes tror jeg.

Tror du, at hver enkelt Person i den hellige Trefoldighed er den ene, sande, hele og fuldkomne Gud?

Jeg tror.

Tror du, at Guds Søn, Guds Ord, der fra Evighed er født af Faderen, er af samme Væsen, samme Almagt og i alt lig med Faderen efter Guddommen; men i Tiden ved Helligaanden er bleven født af den altid rene Jomfru Maria, med en fornuftig Sjæl, saaledes to Gange født, een Gang fra Evighed af Faderen, den anden Gang i Tiden af Moderen, at han er sand Gud og sandt Menneske, helt og fuldkomment i begge Naturer, at han ikke er en i Barns Sted antaget, heller ikke blot tilsyneladende, men den eneste og ene Guds Søn i to og af to Naturer, men i een Persons Enhed; at han i sin Guddom hverken kan lide eller dø, men i sin Menneskehed for os og for vor Frelse har lidt en sand menneskelig Lidelse, og er bleven begravet, og at han paa den tredje Dag ved en sand Kødets Opstandelse er opstanden fra de Døde, og at han paa den fyrretyvende Dag efter Opstandelsen med det Kød, hvori han opstod, og med sin Sjæl er opfaren til Himmelen og sidder ved Faderens Højre, hvorfra han skal komme for at dømme de levende og de døde, og at han vil gengælde enhver efter hans gode eller onde Gerninger?

Det tror jeg alt fuldt og fast.

(Sluttes).

Spadsereture i København.

II.

Omkring Frederiksberg Slot.

(Livets Façade — og bagved den . . .)

Frederiksberg Have og Søndermarken er og bliver ved med at være et yndet Opholdssted for spadserende, og man kan der gøre mange mærkelige Iagttagelser, naar man studerer Menneskelivet.

Men vi vil denne Gang ikke se paa de forbispadserendes Ansigter — det er paa denne Hverdagsmorgen mest pensionerede Embedsmænd — men gaa opad Bakken henimod Slottet.

Der ligger dets lange gule Façade lysende i Morgensolens Glans! Skønt de kongelige ikke har levet der i over 70 Aar, er der noget meget fornemt over denne Bygning — noget, der fortæller om svundne Dages fine Smag og svundne Majestæters »kongelige Plæsir«.

Ja, hvor er de nu henne, disse Frederik'er og Christian'er, disse Dronninger og Hertuger og Hertuginder og Markgrevinder og andre Grevinder?

Her kronedes — oppe over Porten i Østfløjen, hvor vi nu staar — Hertuginde af Slesvig, den smukke *Anna Sofie Reventlow*, efter at hendes Forgængers Hjerter var bristet af Harme og Ydmygelse, medens hun selv, den nye Dronning, ængstelig skævede til Kronprinsen og tænkte paa, hvad han mon vilde gøre ved hende en skønne Dag. Og Dagen kom, og den misundte Dronning, der havde set alle sine Børn dø i deres unge Dage — maatte forlade baade Frederiksberg og alle andre Slotte og nøjes med at leve under Opsyn paa en ensom Herregaard, hvor en tidlig Død fuldstændig fik lært hende, hvad Livet allerede havde begyndt at lære: at alt er Forfængelighed . . . Men var hendes Efterfølgere i Kongeglansen lykkelige? Ogsaa de boede ofte heroppe. Den stolte *Sofie Magdalene* boede endda i de samme Værelser, der dækkedes Bord i de samme Gemakker — kun mere højtideligt og mindre fornøjeligt. Snart havde hans Majestæt Mavepine og maatte

spise Havregrød i Stedet for den »bedre Middag«, snart havde hendes Majestæt sin store Migræne og maatte holde sig inde — og dette var ret almindeligt, thi begge var svagelige, men til Gengæld stærkt pietistiske.

Og atter et Par Aar senere holder *Juliane Marie Hof* paa Frederiksberg Slot, som stadig udvides og forskønnes, medens hendes stakkels Konge ødelægger sin Ungdom og sin Lykke ved Svir og Drik, og hans Søn, den vordende Konge, viser tydelige Tegn paa Sindssyge og andre uhyggelige Egenskaber.

Alligevel blev der et »Leben« paa Slottet i den sindsyge Konges Dage. Højt til Hest rider hans uerfarne stakkels Dronning med *Grev Struensee* opad Frederiksberg Bakke; Vagten spiller Honnør-Marschen, og bagefter dem kører i Glaskaret med 6 hvide Heste for en anden tyskfødt Greve, ogsaa en Eventyrer, og passer paa den fjollede unge Mand ved sin Side — »Danmarks og Norges Konge« ...
Var disse Mennesker lykkelige?

Naturligvis stod Folk med Hatten i Haanden, naar Herskaberne kørte forbi, og maaske sendte mangan en Almuesmand et misundeligt Blik efter de straalende Kavallerer med deres hvide Fjerhatte og guldbroderede Fløjlsdragter — maaske saa mangan en Borgerkone og mangan en ung Tjenestepige rødmende af Interesse paa de høje Damers endnu højere Frisure, deres Kniplinger og Guldbrokade ...

Men samme høje Damer og Herrer blev meget brat adskilte hin Januarnat, da selve Dronningen sattes i Fængsel paa Kronborg, og da to af Hoffets første Kavallerer dømtes til at miste baade deres Fjerhat og deres Hoveder ...

Og senere — Frederik VI, der havde to forskellige Familier, en paa Frederiksberg og en paa Toldbodvejen, hans Dronning, hans Søster, den ærgerrige Hertuginde af Augustenburg, hans Døtre, den fraskilte Kronprinsesse og den trods alle Genvordigheder ikke fraskilte Arveprinsesse — var disse Mennesker, der dog i Folks Øjne indtog en misundelsesværdig Plads i Samfundet — virkelig lykkelige, var de som højere Væsener, der svæver over Jorderiges Forbandelse? *Tværtimod!!*

Vi staar som sagt nede ved Frederiksberg Slot, og de Personer, Slottet minder om, har levet i en passende Af-

stand fra vor Tid. Derfor var det godt, at vi gjorde denne Betragtning herude og ikke foran Palæerne i Bredgade og Amaliegade. Men sandt er det, og var det dengang som nu — at vi aldrig skal misunde saakaldte fornemme eller blot tilsyneladende store eller rige Folk. *Det er en aldeles ufornuftig og ukristelig Beskæftigelse at misunde.*

Hvad ser vi andet end Livets Kulisser hos vore Medmennesker? Jeg taler her om dem, vi altsaa ikke kender paa nærmeste Hold, thi om dem ved vi jo, at de har deres Sorger. Men i Almindelighed holder Folk ikke af at vise deres Sorger, de bevarer *Façaden*, den glatte Overflade. Og det er godt, thi man har ingen Ret til at genere sine Medmennesker med utidige Klager — og desuden har de fleste allerede en naturlig Interesse i *ikke* at røbe deres huslige og andre Smerter. . . .

Men Lægen og især Præsten kommer til høj og lav — eller rettere: de kommer til dem fra alle Samfundsklasser. Og især Præsten ser jo nok, at »Kors« — Sorg og Smerte — er Hvermands Lod, men at det langtfra altid er Arbejderkonen eller Tjeneren, der har tungere Kors at bære end Grossererfruen eller Direktøren, der kører i sin Bil.

A propos Bil: er den, der sidder i Bilen, lykkeligere end den, der beskedent lader Bilen passere forbi og til Gengæld overdænges af Bilens Sprøjt og Stænk? Ja, det er jo et dumt Spørgsmaal, men det illustrerer netop den Sandhed, vi omtaler, nemlig at *den øjeblikkelige udvortes Situation, der tilsyneladende er til Fordel for den ene, intet-somhelst siger til Besvarelsen af det store, hele Menneskets Person og Værd omfattende Spørgsmaal om hans Livslykke.*

Dette bevises ogsaa af følgende. Scenen er et hertugeligt Slot, Tiden: sidste Sommer. Lyst og fornemt skuer Malerierne fra de røde silkeklædte Vægge paa de hvidlakerede Rococo-Møbler — alt aander tilsyneladende Rigdom og Lykke. Men ingen af de Personer, der sidder og taler sammen, er bleven skaanet for store — ja grusomme Lidelser. Den ene — en kendt Fyrstinde — havde ligefrem mistet næsten alt, hvad hun havde kært, Manden og alle Sønner og saa meget andet, og den anden sagde til Præsten — Talen var nemlig om Religionens praktiske Betydning i vore Dage —: »*Hadde jeg ikke haft min hel-*

lige katholske Religion, vilde jeg ikke have kunnet holde ud« — og det var en forholdsvis ung, elskværdig Arving til en Hertugkrone. . . . Ja, Gud opdrager enhver — og »han tugter den, som han elsker«, staar der skrevet.

Om Livslykke skal vi tale en anden Gang. — Men lad os allerede nu huske paa, at vi skal tale saa sagte om, hvor godt *de andre* har det, og at det for et kristent Menneske er en ganske unyttig, ja skadelig Beskæftigelse at være misundelig paa nogen — det skulde da være den »*hellige Misundelse*«, der egentlig er en Længsel efter at opnaa ligesaa stor en Dyd eller ligesaa salig en Død, som vi har været Vidner til hos en eller anden af vore Medkristne. . . .

F. F. M.

To Breve.

(For Konvertitter og for saadanne,
som ikke vil blive det.)

København d. ¹⁰/₁₁ 22.

Kære Ven.

Du vil sikkert forbavses meget, maaske endog blive meget bedrøvet, naar du læser dette Brev.

Sagen er den: Jeg finder ikke, at den romerske Kirkes Lære er helt overensstemmende med Guds Ord i den hellige Skrift; derfor har jeg fattet den Beslutning igen at træde ud af den katholske Kirke og paany at slutte mig til den protestantiske Kirke.

Det er forøvrigt (det er i det mindste mit Standpunkt) jo ligegyldigt, hvad man tror, naar man blot er et anstændigt Menneske.

Forhaabentlig vil denne Meddelelse om min Beslutning ikke bringe nogen Forandring i det inderlige, venskabelige Forhold, som i lang Tid har forbundet os, og frem for alt haaber jeg, at den ikke sønderriver det Baand, som i de to Aar, hvor jeg var Katholik, har knyttet os inderligere til hinanden end forhen.

Jeg rejser i disse Dage til en lystig Klapjagt i Aalborg, vil du ikke komme derover og more dig med mig.

Din hengivne Ven

V.

Frederikshavn ¹⁶/₁₁ 22.

Kære Ven.

Meget forbavset blev jeg ikke over dit Brev, thi dette har jeg desværre forudset længe, uden at jeg var i Stand til at ændre noget derved. For den, som ved, hvor let-sindig du er i Valget af din Lektüre, at du endog tager forbudt Lektüre i Haanden i Stedet for at søge noget, hvoraf du kunde øse en dybere Kendskab til de religiøse Sandheder, for den er din »Beslutning« slet ingen Over-raskelse. — Sig mig, hvad du læser, og jeg skal sige dig, hvem du er.

Om din Overfladiskhed vidner jo ogsaa dette Brev igen, — tilgiv mig, at jeg siger dig det — som Ven tror jeg at have Ret dertil, thi hvorledes kunde du ellers fra en saa højst vigtig Meddelelse om en betydningsfuld Beslutning i samme Aandedræt gaa over til at indbyde mig til en »lystig« Klapjagt!

Dit Brev har smertet mig saa meget, at for mig er Ly-sten til Klapjagt borte for lang Tid.

Dette skulde blot være en Forudbemærkning, nu til dit Brevs egentlige Indhold.

Først maa jeg sige dig, at jeg slet ingen Sammenhæng finder, hverken mellem de forskellige Ideer, som du ud-taler der, eller mellem din Tankegang og din Handlemaad.

Du siger, du finder ikke, at den romerske Kirke (ret-tere maa det hedde den katholske Kirke) stemmer over-ens med Guds Ord i den hellige Skrift. — Men hvorfor i Alverden er du saa blevet Katholik?

Der gives her to Hypoteser: I) Enten stemmer den katholske Lære overens med Guds Ord, eller II) den stemmer ikke overens dermed. — Et tredie gives ikke.

I. Hvis den første Hypothese passer, nemlig, at den katholske Lære stemmer overens med Guds Ord, saa er du nu gennem dit Frafald i det mindste kommet i en Vildfarelse, og det ikke blot en meget stor, men ogsaa en

meget skæbnesvanger. Helt som en Sidebemærkning vil jeg endnu tilføje, at vel er alt, hvad der staar i den hellige Skrift, Guds Ord, men det er ikke alt, som er Guds Ord, der staar i den hellige Skrift.

II. Lad os en Gang se paa den anden Hypothese, nemlig, at den katholske Lære ikke stemmer overens med Guds Ord, saa er i hvert Fald igen to Antagelser mulige, nemlig enten a) har du vidst det, da du blev Katholik eller b) du har ikke vidst det.

a) Hvis du ikke har vidst det, saa maa du nu indrømme, at du dengang har begaaet en skæbnesvanger Fejltagelse, men

b) har du vidst det, saa har du syndet svært imod din Samvittighed. Det er nemlig ikke tilladt at skifte Religion efter Behag, som man skifter Jakke. Aldrig er det tilladt (selv ikke for at redde Livet) at slutte sig til en Religion, naar man er overbevist om, at den ikke stemmer med Guds Ord.

Kristus siger: »Hvo, der ikke tror, skal blive fordømt.« Dette skal selvfølgelig forstaas saaledes, at enhver, der ved sin egen Skyld ikke kender den Religion, der »stemmer med hans guddommelige Ord«, — skal fordømmes. Men en saadan Religion, der stemmer overens med hans »guddommelige Ord«, — kan kun være een, ikke flere. Saaledes som der kun gives een Gud, saaledes kan der kun gives een sand Lære om Gud og følgelig kun een sand Religion. Af flere Religioner, der — om ogsaa kun paa nogle Punkter — modsiger hverandre, kan ikke mere end en eneste være sand, alle andre maa ubetinget være falske.

En uendelig hellig, uendelig sanddru, uendelig retfærdig Gud kan slet ikke forlange af os (og det tilmed under evig Straf), at vi skal tilhøre en Religion, som indeholder Fejltagelser eller ogsaa blot kan begaa Fejltagelser i Læren, fordi saa jo altid Faren for og Formodninger om Fejltagelsers Tilstedeværelse vilde foreligge. Hvis Gud gjorde det, saa var han uretfærdig, og en uretfærdig Gud kan ikke gives. Enten er han retfærdig, eller der gives ingen.

Saa meget om »Overensstemmelse med Guds Ord i den hellige Skrift«. — — —

Hvad nu din Paastand om, at det er lige meget, hvad man tror o. s. v., angaar, saa vil jeg sige dig, at jeg i denne pompøse Frase (tilgiv Udtrykket, thi det er det er det bedste, jeg kan finde) ser to helt forskellige Ting; der er for det første denne indskrænkende Bekendelse, at det er dit Standpunkt (har lykkeligvis derfor ingen almen Gyldighed), og for det andet det indholdsrige lille Ord »naar«, en af alle Tidens skønneste Opfindelser.

Paastanden: Det er ligegyldigt, hvad man tror, er lige saa god, som om vi paastod, at Sandhed og Usandhed, Godt og Ondt, Dyd og Last, er lige gyldige overfor Gud. — Det er dog sandelig en Fornærmelse mod Gud, idet det er en Fornægtelse af hans Hellighed og Sanddruhed. Vor Herre Jesus Christus synes Sagen i hvert Fald ikke ligegyldig, ellers vilde han ikke paa en saa »intolerant« Maade sige: »Hvo, der ikke tror, skal blive fordømt«. Eller tror du virkelig, at enhver, der tror paa et eller andet, er sikker for evig Fordømmelse, selv om det, han tror paa, er dumt Tøjeri eller gudsbespotteligt Kram? Det tror jeg dog ikke, du er i Stand til. — Hvis det er ligegyldigt, hvad man tror, hvad var saa Hensigten med, at Christus kom til Verden og gjorde sig saa store Anstængelser for at udbrede een bestemt Lære, at indføre een bestemt Religion, og med, at han lod sig korsfæste derfor? Hvis det er ligegyldigt, hvad man tror — ja hvortil saa (bl. a.) Reformationen og hele Religionsstriden? Hvis det er ligegyldigt, hvad man tror, hvorfor udstøder saa de, som mest fører denne Frase i Munden, saa voldsomt et Skrig, naar en vil være Katholik? Hvis det er ligegyldigt, hvad man tror, ja hvorfor saa gaa ud i Missionerne og der besvære Folk med en for dem fremmed Tro. — Og hvis del er ligegyldigt, hvad man tror, hvorfor saa igen gaa ud af den katholske Kirke, thi det er jo dog højst ulogisk af dig, thi saa er det jo ogsaa ligegyldigt, om den katholske Lære stemmer overens med Guds Ord eller ej.

Nu blot et Par Ord om det smukke lille Ord »naar«, den vidunderligste Bagdør for Vendekaaber, »naar man blot er et anstændigt Menneske« — sikkert hvis det var muligt. — Men jeg spørger dig, kan nogen, der forsømmer meget vigtige Pligter eller endogsaa foragter dem, med

nogen Ret holde sig for et anstændigt Menneske. Gud har givet Menneskene 10 Bud at holde, hvoraf hvert eneste indeholder vigtige Pligter. Hvis man nu kun holder de 9 sidste Bud, men overtræder eller endog foragter det første og allervigtigste, der paa det strengeste forbyder Menneskene at have en falsk Religion, saa kan man vel ikke kalde sig et anstændigt Menneske? Og hvis man kan det, hvorfor skal Tyven og Røveren saa ikke kunde sige det samme, specielt, naar han adlyder alle Guds 10 Bud med Undtagelse af det syvende. Han kan jo med samme Ret sige: »Det er ligegyldigt, hvor man stjæler, hvor meget o. s. v., naar man iøvrigt er et anstændigt Menneske.« Sladdertasken med den bagtalerske og løgnagtige Tunge, den liderlige Levemand o. s. v. kan alle sige det og med samme Ret, forudsat at de finder Mennesker, der vil tage denne Galskab for gode Varer. Altsaa med denne pompøse Frase gaar det ikke. Et anstændigt Menneske og en anstændig Kristen er den, som i det mindste opfylder alle vigtige Pligter, der paahviler ham. — Men der gives noget bedre end det blot anstændige Menneske, nemlig den fuldkomne Kristen, og det er den, der opfylder alle sine Pligter, store og smaa uden Undtagelse, og det er det Maal, du skal stræbe efter. At søge den ene sande Religion frem blandt de kristne Religioner (for endnu engang at komme tilbage dertil), og naar man har fundet den, saa at slutte sig til den, er den alvorligste Samvittighedspligt for ethvert Menneske paa Jorden — det er et sandt Livsspørgsmaal — et højst vigtigt Spørgsmaal for det nuværende og fremtidige Liv.

Naar du nu mener og haaber, at din Beslutning ikke paa nogen Maade skal forstyrre vort venskabelige Forhold, saa er dette dog ogsaa en sær Formodning. Hør en Gang! Du gaar ned til en klar Kilde, gyder en helt anderledes farvet Vædske deri, rører godt om med din Stok, og dog hengiver du dig til det Haab, at Kildens Vand paa ingen Maade forandres. Er det virkelig dit Alvor? Du tager et Fad med dejligt varmt Vand, saa hælder du en stor Portion koldt Vand deri og hengiver dig samtidig til Haabet om, at det skal beholde sin Varme. — Der maa jeg igen skænde paa dig for din Overfladiskhed, jeg kan næsten

sige Tankeløshed. Husker du da ikke mere, da vi i vore Studieaar oversatte »De amicitia«, hvorledes Professoren saa ofte sagde: »Venskabet faar Vennerne til at føle ens, eller det gør dem ens«. Det ved du og føler dog vel ogsaa selv, at et virkeligt, intimt, hjerteligt, ideelt Venskab ikke er muligt, naar Vennerne ikke — i det mindste i alle vigtige Spørgsmaal, frem for alt Livsanskuelsens og Religionens Spørgsmaal — er eet Hjerte og eet Sind.

Naar der hersker Uenighed i et eller andet vigtigt Punkt, saa kastes der straks Skygge mellem Vennerne, og den fordunkler Venskabet og hindrer det i at bringe al sin Varme til Udfoldelse. Der bliver da stadig noget, som man maa slutte ind i sin Barm eller som, naar man ikke gør det, let kan give Anledning til trættende Disputer, ubehagelige Samtaler, ja endog til Strid og Forbitrelse.

Det er omtrent det samme Tilfælde, som vi har i blandede Ægteskaber. Er Ægtefællerne af forskellig Religion, saa kan det vel være, at de kommer ganske godt ud af det, vel ogsaa, at de holder af hinanden, men en Enighed, en hjertelig inderlig Enighed i alle Spørgsmaal er ikke mulig.

Du har sikkert her forvekslet Kærlighed og Venskab. Det er ikke nær det samme. Kærlighed er vi alle Mennesker uden Undtagelse, endog vore Fjender skyldig — og det er ogsaa muligt, men at have Venskab med alle Mennesker er ingen Pligt og er vel heller ikke muligt.

At Venskabet Inderlighed tiltager ved Sindenes Overensstemmelse, det tilstaar du jo selv og giver et praktisk Eksempel derpaa ud fra din personlige Erfaring, naar du skriver, at det Venskabsbaand, som knyttedes for Aar tilbage mellem os, er blevet fastere knyttet, siden du blev Katholik.

Naar du nu gaar til at løse Baandet mellem os, saa er det sandelig ikke min, men din Skyld. Jeg vil trods dette fra min Side gøre alt, hvad jeg kan, for at vor kammeratlige Kærlighed til hinanden ikke skal lide for meget derved.

Men du skal endnu en Gang overveje din Beslutning. Handl ikke overilet og letsindigt, der staar alt for meget paa Spil. — Gaa dog engang til en Fagmand og spørg

om dine Betæneligheder og din Tvivl. Maaske kan han bringe Lys i din forvirrede Tankegang. Naar du ellers skal have noget ordnet paa din Ejendom, gaar du straks til Fagmanden. Fungerer Lyset ikke, saa henter du en Elektriker, er et Vandrør sprunget, saa gaar du til Vandmesteren, er Taget utæt, saa sender du ikke Bud efter Staldkarlen eller Gartneren, men en Tagtækker. Saaledes maa du ogsaa gøre, naar noget ikke harmonerer i dine religiøse Tanker og Følelser, gaa ikke til en Kvaksalver, læg den overfladiske Lektüre væk og gaa straks til en Theolog.

Du vilde jo til Aalborg til Klapjagt, godt, gaa samtidig en Gang hen til Præsten og tal en Gang med ham af Hjertens Lyst om dit Hjerteanliggende.

Tag en Hare med til ham fra Klapjagten, d. v. s. naar du har skudt en, jeg er nemlig af den Anskuelse (og det er mit Standpunkt), at hvis du paa Aalborg Jagtmarker skyder lige saa meget ved Siden af som paa Religionens Omraade, saa kan du ganske sikkert ingen Hare bringe med, det skulde da være, at du i Forbigaaende købte en i en Forretning. Men pas i saa Fald paa, at du ikke køber en, der er for gammel. Præsten mærker det nok, og saa var du baade som Jæger og som Kristen en blameret Mand. Men du bør ogsaa gaa derhen, selv om du ingen Hare har, du vil ogsaa i saa Fald være velkommen. Maaske vil han kunne være dig behjælpelig med igen at sammenflikke de sønderrevne Baand. — I hvert Fald skal du ikke handle overilet, men overlæg alt vel, hvad du vil gøre.

I det Tilfælde, at du dog vil blive i den katholske Kirke, vil jeg give dig et Raad. Du har jo talt om at sælge din Ejendom i Frederikshavn og skaffe dig et nyt Hjem andetsteds. Hvis du vil gøre det, saa køb dig noget i Nærheden af Aalborg, saa er du baade dine Harer nærmere og ogsaa nærmere ved en Præst, som du ganske sikkert vil komme til at holde af; det er nemlig aldrig godt for Konvertitter, naar de er saa langt borte fra det katholske Livs Centrum, hvor de vedvarende kan øse nyt Lys, ny Varme, ny Begejstring og nyt Mod. Deroppe

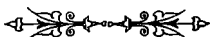
omkommer du som et forældreløst Barn i det Fremmede. Gør dig hellere færdig der og drag til Aalborg.

Mit Brev er blevet noget langt. Forhaabentlig finder du det ikke lige saa kedeligt. Naar man af Hjertet har hinanden kær, saa kan man ikke afgøre det i faa Linjer, og naar du i et Brev paa en halv Snes Linier opkaster de allervigtigste Spørgsmaal og Problemer, saa kan man umulig give dig Svar paa en halv Side.

Altsaa vær ikke vred.

Vær hjertelig hilset fra
din tro Kollega

N.

Den internationale Bedeuge om Genforening i Troen.

(18.—25. Januar.)

Denne Bedeuge blev første Gang holdt i 1908. Det var den i Amerika landskendte »Pater Paul«, der, dengang endnu ikke Katholik, som Redaktør af »The Lamp« opfordrede Katholikker og Protestanter til at bede om de kristne Kirkers Genforening og de Ikke-Kristnes Indlemmelse i Kirken. Siden blev P. Paul og hans Kongregation optaget i den katholske Kirke, og han arbejdede nu med endnu større Held paa Enheden i Christi Kirke. »Bedeugen« fandt Tilslutning hos Biskopper og Paver og blev anbefalet af Verdenskongressen for de protestantiske og orientalske Kirker (1920). Vor nulevende hl. Fader har ligeledes godkendt Bedeugen og vil selv deltage deri ved at læse en hl. Messe i dens Intention.

Bønnen er den allerbedste Maade, paa hvilken vi alle kan arbejde for den Enighed i Kristendommen, som saa haardt tiltrænges. Der vil derfor sikkert være mange her i Landet, der vil forene deres Bøn med de mange Kristne paa hele Jorden og bede vor Herre om, at »alle maa være eet«. Især vil Medlemmerne af »Det eukaristiske Folkeforbund« og »Christi Legems Riddere og Tjenerinder« bestorme Himlen om »een Hyrde og een Hjord«.

Bedeugen begynder den 18. Januar, Festen for Petri Stol og slutter med Pauli Omvendelse, 25. Januar. Foruden de private Bønner, man selv vælger, er det Skik, at alle beder følgende Antifon og Bøn:

»For at alle maa være eet, ligesom du, Fader, er i mig og jeg i dig, for at ogsaa de maa være eet i os: for at Verden tror, at du har sendt mig« (Joh. 17,21):

V. Jeg siger dig, du er Petrus.

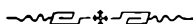
R. Og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke.

Bøn: Herre Jesus Christus, du som har sagt til dine Apostle: Fred lader jeg eder, min Fred giver jeg eder, se ikke paa mine Synder, men paa din Kirkes Tro og giv den efter din Vilje Fred og Enhed, du der lever og regerer som Gud fra Evighed til Evighed. Amen. — — —

For at bevare Interessen usvækket kan man hver Dag tænke paa en bestemt Side i det store Anliggende, f. Eks. kan man bede den

18. Jan. om, at alle udenforstaaende maa vende tilbage til Christi ene Hjord,
19. — for Orientalernes Tilbagevenden til den katholske Enhed,
20. — for Protestanterne i Europa, særlig i Skandinavien,
21. — for Anglikanerne i England,
22. — for alle Kristne i Amerika,
23. — for de daarlige og de frafaldne Katholikker,
24. — for Jødernes Omvendelse,
25. — for Hedningernes Omvendelse.

Jos. Koch.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Ordrup. *St. Andreas Gilde* afholdt d. 29. December i Charlottenlund Palmehave en fornøjelig Juletræs-fest, hvori ca. 100 Børn og 100 voksne deltog. Festen indledes med en smuk lille Julebetragtning af Pastor *Spaus*, der i hjertelige Ord henvendte sig til Børnene, som derefter syngende vandrede rundt om Juletræet. Efter Afsyngelsen af nogle Sange kom en rigtig Julemand (Skuespiller Frithjof Jørgensen) i graat Tøj og med Nissehue og førte an i en Mængde fornøjelige Danse og Lege. Børnene trakteredes med Chokolade og Julckage, hvorefter der uddeltes Gaver og Julegodter. Under hele Børnefesten herskede den fornøjeligste Stemning, der holdt sig lige til Slutningen, efter at de voksne havde afløst Ungdommen.

Horsens. Den 15. November kunde Menigheden her i Horsens fejre 50 Aars Jubilæum; men vor uforglemmelige Biskop Johannes's Død gjorde en Streg i Regningen, da det trak ud med hans Efterfølgers Udnævnelse, og vi ikke kunde tænke os Kirkefesten uden vort kirkelige Overhoveds Nærværelse paa denne Dag. Festen blev derfor først fejret Torsdag den 28. Decbr. og forløb meget højtideligt. Kirken var smagfuldt smykket med Guirlander og Alleret pragtfuldt pyntet med Blomster og Lys. Da Gudstjenesten begyndte, var alle Bænke — til Trods for at det var en Hverdag — tæt besatte med andægtige Tilhørere. Levitessen celebreredes af Biskoppen — assisteret af Præsterne Nösen og Brems. Pastor Nösen holdt en begejstret, formfuldendt Tale om Dagens Betydning for Menigheden og om de Præster, der havde grundlagt den og baaret Grundlæggelsens særlige Byrder. Sangkoret sang under Pastor Fiedlers Ledelse en firestemmig Messe af Griesbacher. Den fik en udmærket Udførelse og gjorde sammen med Pastor Gellers ypperlige Orgelspil et gribende Indtryk paa alle. — Da Biskoppen havde lovet at samles med Menigheden i Foredragssalen om Aftenen, havde villige Hænder omskabt Salen til en lille Fehal. Alt, hvad Lys og Blomster kan smykke, havde bidraget dertil. Salen var fuld af festlig stemte Menighedsmedlemmer. Pastor Fiedler bød Msgr. velkommen som kendt Foredragsholder og som vor fremtidige Overhyrde og Biskop. Sangforeningen sang en Del smukke Sange, og tilsidst samledes man om Kaffebordene. Biskoppen var synlig rørt. Han mindedes sine tidligere Besøg, glædede sig ved dem og lovede ret ofte at besøge Horsens, hvor han altid var blevet modtaget med saa stor Venlighed.

Z.

Italien. Det har med Spænding været imødeset, hvorledes det katholske Folkeparti, det stærkeste politiske Parti i Italien, vilde stille sig overfor Fascismen. Partiets Leder, den sicilianske Præst Don Luigi Sturzo, har paa et Møde i Turin udtalt sig om denne Sag. Han var ikke klar over, om den store Krise var overstaaet eller endnu vilde komme. Han erklærede, at Partiet stadig holdt fast ved Landets Forfatning og ved en folkevalgt Rigsdags Myndighed. Det vilde være taabeligt at bygge for meget paa een Mand, hvor stærk og duelig han end er.

Rom. Ved Konsistoriet i December udnævntes de tidligere nævnte 8 nye Kardinaler, nemlig Mgr. Locatelli, Bonzano, Charost, Tosi, Reij, Tochet, Mori og Ehrle. I det hemmelige Konsistorium holdt den Hellige Fader en Tale over Mottoet: »Kristi Fred i Kristi Rige«. Paven begyndte med at mindes sin Forgænger og priste hans kloge Styrelse i de stormfulde Aar. Derefter udtalte Paven,

at den Hellige Stoi med al Kraft vilde varetage Katholikkernes Interesser i det hellige Land imod alle Angreb fra jødisk, vantro og sekterisk Side. Han udtalte sine Ønsker om, at Freden maatte blive genoprettet i det nære Østen og de forfulgte Kristne maatte frelses, og rettede en indtrængende Opfordring til den katholske Verden om at hjælpe det sultende russiske Folk. Tilsidst omtalte Paven de internationale Konferencer, der kun vilde bringe Skuffelser, dersom Regeringerne ikke vilde lade deres retfærdige Krav lede af kristelig Kærlighed. — Nogle Dage senere holdtes det offentlige Konsistorium, hvor de 6 tilstedeværende af de nye Kardinaler modtog den røde Baret. Den nye Kardinal fra Milano satte derefter den af Milano skænkede nye Tiara paa Pavens Hoved. Med begejstede Leveraab for den Hellige Fader sluttede de store Højtideligheder.

— Den Hellige Fader har udsendt en Encyklika, hvori han nærmere udvikler de Tanker, han fremsførte i sin Konsistorietale. Vi skal senere bringe denne vigtige Skrivelse.

Ægypten. Den katholske Kirke af koptisk Ritus har for nylig i Alexandria fejret en stor Fest, idet to af dens Biskopper holdt Jubilæum, nemlig den Apostoliske Administrator af det koptiske Patriarkat Mgr. Maxim Sadfaoui og Biskoppen af Theben Mgr. Berzi. Højtidelighederne fandt Sted i Domkirken i Alexandria og overværedes af den Apostoliske Delegat for Ægypten, der meddelte den pavelige Velsignelse. Bagefter gav Alexandrias Guvernør en Fest for de to Jubilarer, der endelig i Nakhla Bey Jassas Palæ mødtes med den koptiske Menighed.

Brevkasse.

Højærværdige Hr. Pastor og Redaktør!

I Ugebladet har staaet om en Rejse, der arrangeres til Averbode i Anledning af Bispevielsen.

Vi er sikkert mange, der finder, at det Arrangement er lovlig dyrt, og har vi tænkt at foretage samme Rejse for os selv, da det sikkert bliver ikke saa lidt billigere. I den Anledning vilde vi gerne bede Hr. Redaktøren, om der ikke i Ugebladet kunde meddeles den nøjagtige Rejserute, hvad Tid man senest bør tage af-

sted herfra, og hvor hurtig man kan komme tilbage igen, nærmere ang. Passene og muligvis Anvisning paa Hotel i Averbode.

Haabende imødekommende Svar,

Deres ærbødige

Flere Sønderjyder.

— Desværre synes det, at adskillige ikke har forstaaet, at den her i Bladet omtalte Tur er forbundet med en Rejse rundt i Belgien. Angaaende alle Oplysninger ellers skal jeg henvise til Annoncer i dette Nummer, baade i selve Bladet og paa Omslaget. Iøvrigt har jeg fra Dansk Rejsebureau, Amagertorv 24, modtaget følgende:

Bureauet leverer Billetter fra København via Hamborg—Køln—Aachen til den hollandsk-belgiske Grænsestation Lanaeken; og for dette vil Prisen være for II. Kl. Billet — uden Sovevogn — 39,50 Kr.

Fra Lanaeken til Averbode maa de Rejsende selv løse Billet. De Rejsende kan tage Hotelophold i Diest, hvor der findes flere gode og større Hoteller. Fra Diest til Sichen, hvor der stiges om til Averbode, er der kun 10 Min. Kørsel, og ligeledes kun 10 Min. fra Sichen til Averbode. Eventuelt vil den korte Strækning Diest—Averbode vel ogsaa kunne tilbagelægges pr. Automobil.

Med yderligere Oplysninger staar vi, om ønskes, gerne til Tjeneste. — — —

Rejsen kan altsaa gøres billigt, og alle, der er i Stand til det, bør tage derned. *Red.*

Kirkelig Bekendtgørelse.

I Anledning af vor Apostoliske Vikar, Mgr. Brems's forestaaende Bispevielse, den 25. ds., opfordres de troende indtrængende til at bede for den nye Biskop. Særlig den sidste Søndag før Bispevielsen, altsaa Søndag den 21. ds., bør vi nedbede Guds Velsignelse over ham, og det kan vi allerbedst, hvis alle troende denne Søndag vil modtage den hellige Kommunion og opofre den for Biskoppen. Gid alle Katholikker vilde tage Del i denne Fælleskommunion!

Søndagen efter Bispevielsen, altsaa den 28. ds., skal der i alle Kirker efter Højmessens afsynges et højtideligt Te Deum.

I ni Dage, fra den 17.—25, skal Præsterne i Messen indlægge Oratio o. s. v. De Spiritu Sancto: Deus, cui omne cor . . . som oratio imperata pro re gravi.

København, den 8. Januar 1923.

J. Braun.

Aarsberetning for St. Elisabeth-Vincentskonferencen F.

1. Januar—31. December 1922.

Konferencen tæller 29 Medlemmer, 20 passive og 9 aktive. 24 Familier og enligstillede er blevet understøttet. Paa Systuen forfærdigedes i Vinterhalvaaret 96 Klædningsstykker. Som Gaver er der tilsendt 1 stor Pakke hvidt Tøj, 1 stor Pakke Stofrester, 4 Stk. Kjølestof og 109 andre Beklædningsgenstande, deriblandt en dejlig Pakke Smaabønstøj, som vakte almindelig Beundring. — Alle, der har ydet Konferencen aktiv eller passiv Hjælp, bringes herved en hjertelig Tak. —

Da der i Vinter er mange, der søger Hjælp, anmodes Sognets Damer venligst om at støtte Elisab.-Vincentskonferencen enten ved at indmelde sig som passive eller aktive Medlemmer, eller ved at tilsende brugte Klædningsstykker, Fødtøj og lign. Indmeldelser og Gaver modtages med Tak paa Systuen, Boyesg. 8¹, Torsdag fra 2—4.

INDTÆGTER	UDGIFTER
Kassebeh. 1. Jan. 1922 80,74 Kr.	Indkøb til Systuen... 80,69 Kr.
Faste aarlige Bidrag. 376,00 »	Kontant Hjælp..... 282,00 »
Ekstra Gaver..... 42,77 »	Fødevarer 26,72 »
	Mælkebilletter 62,50 »
	2 Ugeblade..... 12,00 »
	Kassebeh. 1. Jan. 1923 35,60 »
499,51 Kr.	499,51 Kr.

Firenze. Assisi. Rom.

For Turister anbefales et 4-5 Maaneders Kursus i Italiensk af indfødt Lærer. Rimelige Betalingsvilkår. Nærmere ved Henvendelse i Katholsk Boghandel.

Den danske katholske Kirkesag

(Ansgarius-Bonifacius-Foreningen).

Samtlige Lokal-Komiteer gøres opmærksom paa, at deres Aarsbidrag forventes indsendt inden den 15. Januar til Vikariats-Komiteens Kasserer, *Jos. L. M. Hoffmann*, Købmagergade 48, København K.

Ansøgning om Understøttelser til de respektive Menigheder bedes indsendt af d'Herrer Sognepræster til Hr. Pastor *A. Neuvel*, Formand for Komiteen, ligeledes inden den 15. Januar.

A.C. (D. u. S.) Onsdag den 17. Januar Kl. 8¹/₄ i A.C.'s Lokaler, Vestervoldgade 115^a. Nytaarsgilde. Kaffe. PUNCH. Pris 3 Kr. Indtægning paa Lister i Lokalerne eller hos Administratoren. Gæster kan indtegnes af Medlemmer.

Adm.

Kalenderen for 1923 er udkommen og kan faas hos **Ekspeditionen**, Boyesgade 8³ (Telf. Vester 7515) samt ved Kirkerne og i Boghandelen.

Pris 40 Øre. Ved Indsendelsen af 60 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansgariusforeningen.*

Katholsk Lommekalender. Pris 50 Øre.

Faas i Ekspeditionen og i Boghandelen.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar *F. J. West*, Ordrupvej 96², Charlottenlund.

Kirkelig Kalender.

14. Jan. 2. Søndag efter Hellig 3 Konger.	21. Jan. 3. Søndag e. Hellig 3 Konger.
15. — M. Paulus, Bekender.	22. — M. Vincents og Anasta- sius, Martyrer.
16. — Ti. Marcellus I, Pave og Martyr,	23. — Ti. Raymund af Penna- fort, Bekender.
17. — O. Antonius, Abbed.	24. — O. Timotheus, Biskop og Martyr.
18. — To. Petri Stol i Rom.	25. — To. Pauli Omvendelse.
19. — F. Knud Konge, Martyr.	26. — F. Polykarp, Biskop og Martyr.
20. — L. Fabian og Sebastian, Martyrer.	27. — L. Johannes Kryso- stomus, Biskop og Kirkelærer.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 16. Jan. Kl. 8 Aften i Vesterhus, Vestervoldgade 115^a.
stud. mag. H. T. Kiærulff: Om at bevare sin Ungdom.
Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Rosenkranskirken. Mariakongregationen. Søndag den 14.
Januar Fælleskommunion i Messen Kl. 8.

Katholsk Forening »Absalon«.

Vort næste Møde afholdes Mandag den 15. Januar Kl. 8 i
Selskabslokalerne »Columbus«, Aaboulevarden 21 (Telf. Central
3699). Bestyrelsen.

For de mange, der ønsker at deltage i Undervisningen for at
opfriske deres Kundskaber om Religionen, samt for dem, der
ønsker at lære den katolske Kirkes Lære at kende, bliver der
fra *Onsdag den 31. Januar af hver Onsdag Aften Kl. 8* holdt Fore-
drag om Troslæren. Indgang til St. Knuds Sal *Stenosgade 4 B*.
Alle er velkomne. Pater Sialm.

AVERBODE.

I Anledning af Bispevielsen, som finder Sted den 25. ds., meddeler

KATHOLSK KLUBS REJSEBUREAU

- A: Bureauet leverer Billetter til Averbode — uden Forpligtelse
til at deltage i nedenstaaende Ture. Pris: III. Kl. ca. 70, II
Kl. ca. 90 Kr.
- B: Bureauet arrangerer en Rejse: København—Averbode—Køben-
havn (med Ophold i Cøln og Louvain. Rejsefører paa Ud-
rejsen). Afrejse Tirsdag den 23. ds. Kl. 10,15. Pris: ca. Kr. 175,00.
- C: Bureauet arrangerer den i Ugebladet omskrevne 7 Dages Tur
med Ophold i Cøln, Louvain, Bruges, Gand etc. Afrejse Tir-
sdag den 23. ds. Kl. 10,15. Rejsevante Fører leder Turen. Pris:
ca. Kr. 350,00.

Alle Oplysninger, Program etc. ved Henvendelse til Kontoret
hver Aften efter Kl. 7^{1/2} — Telefon Byen 7137. —

En hjertelig Tak for al udvist Deltagelse ved vor kære lille
Mors Begravelse.

Augusta Poser

Laura Poser

Søster Maria Aloisia.

Direktoriet for 1923 er udkommet, og Prisen er fra
Osnabrück fastsat til 5 Kr.

Det Apostoliske Vikariat.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 3.

Søndag den 21. Januar.

1923.

INDHOLD: Biskopperne i Oldtidens Kirke. — Ritualet ved Bispevielsen. — Spadsereture i København. — Til Danmarks Konvertitter. — En Opstandelse. — Spørgsmaal. — Adoption. — Johannes Jørgensen taler paa Højskolen. — Fest for de Gamle. Efterretninger fra Ind- og Udland: Odense. England. Rom. Indien. — Avertissementer.

Biskopperne i Oldtidens Kirke.

Den hellige Biskop Ignatius af Antiokien, der led Martyr døden henved Aar 100, skriver i et Brev til Menigheden i Magnesia:

»Jeg formaner eder: Beflit eder paa at gøre alt i Guds Enighed, thi Biskoppen har Ledelsen i Guds Sted, Præsterne i Apostelkollegiets Sted, og Diakonerne, som jeg holder meget af, er betroet med Tjenesten for Jesus Kristus, der fra Evighed af var hos Faderen og ved Tidens Ende har aabenbaret sig. Hav altsaa Gud velbehagelige Sæder, giv efter for hverandre, ingen skal tænke paa Næsten paa kødelig Maade, men elsk hverandre altid i Jesus Kristus. Lad der ikke være noget iblandt eder, der kunde skille eder ad, men vær eet med Biskoppen og de foresatte til Forbillede og Undervisning om Uförgængeligheden.

Ligesom Herren, da han er eet med Faderen, ikke har gjort noget uden ham, hverken selv eller ved Apostlene, saaledes skal heller ikke I gøre noget uden Biskoppen og Præsterne; heller ikke skal I forsøge paa egen Haand at faa noget til at synes rigtigt, men ved eders Forsamling skal der være een Bøn, eet Sind, eet Haab i Kærlighed, i stadig Glæde, som er Jesus Kristus, sammenlignet med

hvem der ikke gives noget bedre. Kom alle sammen som til eet Guds Tempel, til eet Alter, til den ene Jesus Kristus, der udgik fra een Fader og blev hos den ene og vendte tilbage til ham.«

Til Menigheden i Tralles skriver den samme hellige Martyr:

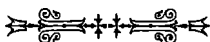
»Saa længe I er eders Biskop underdanig som Jesus Kristus, synes I mig ikke at leve paa menneskelig Vis, men paa Jesu Christi Vis, der er død for os, for at I ved Troen paa hans Død kan undgaa Døden. Derfor er det nødvendigt — som I jo ogsaa refter eder efter —, at I ikke gør noget uden Biskoppen, og at I ogsaa følger eder efter Præsterne ligesom efter Jesu Christi Apostle, thi han er vort Haab, hvori vi skal findes at vandre. Det er ogsaa vort Haab, at Diakonerne, der forvalter Jesu Christi Hemmeligheder, paa enhver Maade æres af alle. Thi de er ikke Tjenere for Spise og Drik, men Guds Kirkes Hjælpere. Derfor skal de tage sig i Agt for Beskyldninger som for Ild.

Ligesaa skal alle ære Diakonerne som Jesus Kristus, og Biskoppen som Faderens Billede, men Præsterne som en Raadsforsamling og en Apostelkreds. Skilt fra disse kan man ikke tale om nogen Kirke. At I holder dette, derom er jeg overbevist. Thi som et Billede paa eders Kærlighed har jeg for Øjeblikket eders Biskop hos mig; hans Liv alene er en stærk Lære, og hans Mildhed er hans Magt; ham agter, tror jeg, ogsaa de vantro.«

Til Menigheden i Smyrna skriver han:

»Alle skal I adlyde Biskoppen, ligesom Jesus Kristus adlød Faderen, og Præsterne skal I adlyde som Apostlene; men Diakonerne skal I ære som Guds Indstiftelse. Ingen foretage sig uden Biskoppen noget, der angaar Kirken. Kun den Eukaristi gælder som lovlige, der foretages under Biskoppens Ledelse eller ved den af ham udsendte. Hvor Biskoppen viser sig, der være ogsaa Folket, ligesom den katholske Kirke er der, hvor Jesus Kristus er. Uden Biskoppen maa man ikke døbe eller fejre Kærlighedsmaaltidet; men alt, hvad han finder for godt, det er ogsaa Gud velbehageligt, for at alt, hvad der sker, kan være sikkert og lovligt.

For øvrigt er det godt at komme til Indsigt og, mens det endnu er Tid, at omvende sig til Gud. Det er godt at kende Gud og Biskoppen. Den, der ærer Biskoppen, han bliver æret af Gud; men den, der gør noget uden Biskoppens Vidende, tjener Djævelen.«

Ritualet ved Bispevielsen.

(Sluttet.)

Konsekratoren:

Credis etiam Spiritum sanctum, plenum et perfectum verumque Deum, a Patre et Filio procedentem, coequalem et coessentialem, omnipotentem et coaeternum per omnia Patri et Filio?

Tror du ogsaa paa den Helligaand, at han er helt og fuldkomment sand Gud, at han udgaar fra Faderen og Sønnen, af eet Væsen med dem, lige almægtig og lige evig og i alt lig Faderen og Sønnen?

Den udvalgte:

Credo.

Jeg tror.

Konsekratoren:

Credis hanc sanctam Trinitatem, non tres Deos, sed unum Deum omnipotentem, aeternum, invisibilem et incommutabilem?

Tror du, at denne hellige Tre-foldighed ikke er tre Guder, men Een, almægtig, evig, usynlig og uforanderlig Gud?

Den udvalgte:

Credo.

Jeg tror.

Konsekratoren:

Credis sanctam, Catholicam et Apostolicam unam esse veram Ecclesiam, in qua unum datur verum baptisma et vera omnium remissio peccatorum?

Tror du, at den hellige, katolske og apostolske Kirke er den Ene sande Kirke, hvori den Ene sande Daab meddeles, og hvor der faas sand Tilgivelse for alle Synder?

Den udvalgte:

Credo.

Jeg tror.

Konsekratoren:

Anathematizas etiam omnem haeresim, extollentem se adversus hanc sanctam Ecclesiam Catholicam?

Forkaster du ogsaa enhver Vranglære, der rejser sig imod denne hellige katolske Kirke?

Den udvalgte:

Anathematizo.

Jeg forkaster.

Konsekratoren:

Credis etiam veram resurrectionem ejusdem carnis, quam nunc gestas, et vitam aeternam?

Tror du ogsaa paa en sand Opstandelse af det samme Kød, som du nu bærer, og paa det evige Liv?

Den udvalgte:

Credo.

Jeg tror.

Konsekratoren:

Credis etiam novi et veteris Testamenti, legis et Prophetarum et Apostolorum, unum esse auctorem Deum ac Dominum omnipotentem?

Tror du ogsaa, at Gud, den almægtige Herre, er den eneste Op-havsmand til det nye og det gamle Testamente, til Loven og Profeterne og Apostlene?

Den udvalgte:

Credo.

Jeg tror.

Konsekratoren:

Haec tibi fides augeatur a Domino, ad veram et aeternam beatitudinem, dilectissime frater in Christo.

Herren forøge denne Tro i dig, kæreste Broder i Christus, til sand og evig Salighed.

Alle svarer: Amen.

Derefter følger den hellige Messe, som Konsekratoren læser ved Højalteret, medens den udvalgte Biskop samtidig læser Messen ved et Alter ved Siden af. Følgende Oratio:

Adesto supplicationibus nostris, omnipotens Deus, ut quod humilitatis nostrae gerendum est ministerio, tuae virtutis impleatur effectu. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. Amen.

Almægtige Gud, se ned til vore Bønner, for at ved din Krafts Virkning det maa fuldendes, som vi i vor Ringhed maa forvalte, ved vor Herre Jesus Christus

Efter Gradualet vender Konsekratoren sig til den udvalgte Biskop og siger:

Episcopum oportet judicare, interpretari, consecrare, ordinare, offerre, baptizare et confirmare.

Oremus, fratres charissimi, ut huic Electo, utilitati Ecclesiae providens benignitas omnipotentis Dei gratiae suae tribuat largitatem. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Biskoppen tilkommer det at dømme, fortolke, konsekrere, ordinere, ofre, døbe og firme.

Lad os bede, elskede Brødre, at den almægtige Gud i sin Godhed vil se til sin Kirkes Gavn og give denne udvalgte sin Naades Rigdom. Ved Christus vor Herre. Amen.

Den udvalgte Biskop ligger nu udstrakt paa Gulvet foran Alteret, og mens alle knæler, synges Litaniel til Allehelgen. Efter Paakaldelsen for de afdøde rejser alene Konsekratoren sig, og med Bispestaven i Haand vender han sig mod den udvalgte og velsigner ham, idet han synger:

Ut hunc praesentem Electum bene † dicere digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

Ut hunc praesentem Electum bene † dicere et sancti † ficare digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

Ut hunc praesentem Electum bene † dicere et sancti † ficare et conse † crare digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

At du vil velsigne † denne udvalgte,

Svar: Vi bede dig, bønør os!

At du vil velsigne † og hellige † denne udvalgte,

Sv.: Vi bede dig, bønør os!

At du vil velsigne †, hellige † og vie denne udvalgte,

Sv.: Vi bede dig, bønør os!

Knælende velsigner de assisterende Biskopper samtidig den udvalgte. Konsekratoren knæler atter ned, og Litaniet synges til Ende.

Nu følger Haandspaalæggelsens højtidelige Øjeblik, det Øjeblik, der forbinder med selve Aposteltiden og med Sandhedens Aand. Den udvalgte Biskop knæler foran Konsekratoren, og de tre Biskopper lægger Evangeliebogen paa hans Nakke til Tegn paa, at han skal bære Evangeliets Aag. Derefter udstrækker Biskopperne Hænderne over ham og siger:

Accipe Spiritum sanctum.

Modtag den Helligaand.

Konsekratoren beder:

Propitiare, Domine, supplicationibus nostris, et inclinato super hunc famulum tuum cornu gratiae sacerdotalis, bene † dictionis tuae in eum effunde virtutem. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus.

V. Per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

V. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda. R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare: nos tibi semper et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterna Deus, honor omnium dignitatum, quae gloriae tuae sacris famulantur ordinibus. Deus, qui Moysen famulum tuum secreti familiaris affatu, inter cetera coelestis documenta culturae, de habitu quoque indumenti sacerdotalis in-

Hør naadig vore Bønner, Herre, og da du nu har sendt den præstelige Naades Fylde over denne din Tjener, saa udgyd ogsaa din Velsignelses Kraft over ham. Ved vor Herre Jesus Christus, din Søn, som lever og regerer med dig i den Helligaands Enhed, Gud fra Evighed til Evighed. Sv.: Amen. Herren være med eder! Sv.: Og med din Aand.

Hjerterne opad! Sv.: Vi har opløftet dem til Herren.

Lad os takke Herren vor Gud. Sv.: Det er værdigt og ret.

Sandelig, det er værdigt og ret, rigtigt og frelsebringende, at vi altid og overalt takker dig, hellige Herre, almægtige Fader, evige Gud, som er Herligheden i alle de Værdigheder, der ved de hellige Vielser tjener dig til Ære. Gud, du har i hemmelig fortrolig Samtale med din Tjener Moses imellem den øvrige himmelske Belæring ogsaa undervist ham om den præstelige Klædning og befalet ham at klæde din udvalgte, Aron, med et mystisk Klædebon til Guds-

stituens, electum Aaron mystico amico vestiri inter sacra jussisti, ut intelligentiae sensum de exemplis priorum caperet securura posteritas, ne eruditio doctrinae tuae ulli deesset aetati. Cum et apud veteres reverentiam ipsa significationum species obtineret, et apud nos certiora essent experimenta rerum, quam aenigmata figurarum. Illius namque Sacerdotii anterioris habitus nostrae mentis ornatus est; et Pontificalem gloriam non jam nobis honor commendat vestium, sed splendor animarum. Quia et illa, quae tunc carnalibus blandiebantur obtutibus, ea potius, quae in ipsis erant, intelligenda poscebant. Et idcirco huic famulo tuo, quem ad summi Sacerdotii ministerium elegisti, hanc quaesumus Domine, gratiam largiaris; ut quidquid illa velamina in fulgore auri, in nitore gemmarum et in multimodi operis varietate signabant, hoc in ejus moribus actibusque clarescat, Comple in Sacerdote tuo ministerii tui summam, et ornamentis totius glorificationis instructum coelestis unguenti rore sanctifica.

tjenesten, for at Efterkommerne skulde kunne opnaa Forstaelse ved Forfædrenes Eksempel, og for at Undervisningen i din Lære ikke skulde mangle til nogen Tid. Men naar hos Fædrene blot disse Forbilleder indgød Ærefrygt, saa maa hos os Virkeligheden betyde langt mere end Forbilledernes Gaader. Thi det gamle Præstedømmes Klædning betyder Aandens Smykke hos os; og om den ypperstepræstelige Værdighed taler til os ikke mere Klædedragtens Pragt, men Sjælens straalende Skønhed. Thi ogsaa det, som dengang talte til Legemets Øjne, opfordrede mere til at forstaa, hvad det skulde betyde. Derfor beder vi dig, Herre, at du vil udgyde din Naade over denne din Tjener, som du har udvalgt til det ypperstepræstelige Embede, for at alt, hvad hine Klædebon skulde betyde ved Guldet's Glans, Ædelstenenes Funklen og de mange forskellige Funktioner, maa straaie i hans Sæder og Gerninger. Fuldend i din Præst dit Embedes Fylde, klæd ham i al Herligheds Smykke og helliggør ham med himmelsk Salvelses Dug.

Nu bindes der et hvidt Klæde om den udvalgte Biskops Hoved, og mens alle knæler, istemmer Konsekkratoren Hymnen til den Helligaand; *Veni Creator Spiritus*, Kom Helligaand, kom ned til Jord! Efter det første Vers rejser Konsekkratoren sig, og mens Hymnen fortsættes, salver han den udvalgte Biskops Hoved med Krisam, idet han siger:

Ungatur et consecratur caput tuum coelesti benedictione, in ordine Pontificali.

In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti.

R. Amen.

V. Pax tibi.

R. Et cum spiritu tuo.

Dit Hoved modtage Salvelse og Vielse ved himmelsk Velsignelse til den biskoppelige Værdighed i Faderens † og Sønnens † og den Helligaands † Navn. Sv.: Amen.

Fred være med dig.

Sv.: Og med din Aand.

Efter Hymnens Slutning synger Konsekkratoren:

Hoc, Domine, copiose in caput ejus influat; hoc in oris subjecta decurrat; hoc in totius corporis extrema descendat; ut tui Spiritus virtus et interiora ejus repleat et

Lad denne Salvelse, o Herre, flyde rigeligt over hans Hoved, lad den dryppe paa hans Læber, lad den udbredes over hele hans Legeme, for at din Aands Kraft

exteriora circumtegat. Abundet in eo constantia fidei, puritas dilectionis, sinceritas pacis. Sint speciosi munere tuo pedes ejus ad evangelizandum pacem, ad evangelizandum bona tua. Da ei, Domine, ministerium reconciliationis in verbo et in factis, in virtute signorum et prodigiorum. Sit sermo ejus et praedicatio, non in persuasibilibus humanae sapientiae verbis, sed in ostensione spiritus et virtutis. Da ei, Domine, claves regni coelorum, ut utatur, non gloriatur potestate, quam tribuis in aedificationem, non in destructionem. Quodcumque ligaverit super terram, sit ligatum et in coelis, et quodcumque solverit super terram, sit solum et in coelis. Quorum retinuerit peccata, retenta sint; et quorum remiserit, tu remittas. Qui maledixerit ei, sit ille maledictus, et qui benedixerit ei, benedictionibus repleatur. Sit fidelis servus et prudens, quem constituas, tu, Domine, super familiam tuam, sit det illis cibum in tempore opportuno, et exhibeat omnem hominem perfectum. Sit sollicitudine impiger; sit spiritu fervens; oderit superbiam, humilitatem ac veritatem diligat, neque eam unquam deserat, aut laudibus aut timore superatus. Non ponat lucem tenebras nec tenebras lucem: non dicat malum bonum nec bonum malum. Sit sapientibus et insipientibus debitor, ut fructum de profectu omnium consequatur. Tribuas ei, Domine, cathedram Episcopalem, ad regendum Ecclesiam tuam et plebem sibi commissam. Sis ei auctoritas, sis ei potestas, sis ei firmitas. Multiplica super eum benedictionem et gratiam tuam; ut ad exorandam semper misericordiam tuam tuo munere idoneus et tua gratia possit esse devotus.

Per Dominum nostrum o. s. v.

maa fylde hans Indre og skærme hans Ydre. Lad hos ham i rigt Maal være Fasthed i Tro, Renhed i Kærlighed og Oprigtighed i Fred. Lad ved din Naade hans Fødder være skønne, rede til at forkynde Fred, til at forkynde din Godhed. Giv ham, Herre, Forsoningens Embede i Ord og Gerning, i Tegns og Underes Kraft. Lad hans Tale og Forkyndelse ikke være i menneskelig Visdoms overtalende Ord, men i Aand og Krafts Aabenbaring Giv ham, Herre, Himmeriges Nøgler, saa at han uden Stolthed bruger den Magt, som du giver til Opbyggelse, ikke til Ødelæggelse. Alt hvad han binder paa Jorden, det være ogsaa bundet i Himme-len, og alt hvad han løser paa Jorden, det være ogsaa løst i Him-melen. Hvem han beholder Syn-derne, dem være de beholdne; og hvem han forlader dem, forlade ogsaa du. Den, der forbander ham, være forbandet, og den, der velsigner, være rigeligt velsignet. Lad ham være en tro og klog Tjener, som du, Herre, sætter over din Husstand, for at han kan give den Spise til rette Tid og i alt vise sig som en fuldkommen Mand. Lad ham være utrættelig i sin Omsorg, glødende i Aanden; lad ham hade Hovmod og elske Yd-myghed og Sandhed, lad ham al-drig forledt ved Ros eller Frygt forlade den. Lad ham ikke tage Mørket for Lys eller Lyset for Mørke; lad ham ikke kalde det onde godt eller det gode ondt. Lad ham være de vises og de uvises Skyldner, saa at han kan høste Frugt af alles Fremskridt. Giv ham, Herre, den biskoppelige Stol til at styre din Kirke og det ham betroede Folk. Du være hans Autoritet, du være hans Magt, du være hans Styrke. Mangfoldig-gør over ham din Velsignelse † og din Naade, for at han ved din Hjælp altid kan være rede til at paa-kalde din Barmhjertighed og ved din Naade leve i Fromhed.

Ved vor Herre Jesus Christus o. s. v.

Konsekratoren istemmer følgende Antifon, hvorefter Koret fortsætter:

Unguentum in capite, quod descendit in barbam Aaron, quod descendit in oram vestimenti ejus; mandavit Dominus benedictionem in saeculum.

Olien paa Hovedet, der flyder ned i Skægget, i Arons Skæg, der flyder ned paa hans Klædebons Søm; Herren sender Velsignelse for al Evighed.

Psalm 132.

Ecce quam bonum et quam jucundum: * habitare fratres in unum.

Sicut unguentum in capite: * quod descendit in barbam, barbam Aaron.

Quod descendit in oram vestimenti ejus * sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion.

Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem: * et vitam usque in saeculum.

Gloria Patri o. s. v.

Se, hvor godt og hvor smukt, at Brødre bor enigt sammen.

Som Olie paa Hovedet, der flyder ned i Skægget, i Arons Skæg.

Der flyder ned paa hans Klædebons Søm, som Dug fra Hermon, der flyder ned paa Sions Bjerg.

Thi der sender Herren sin Velsignelse og Liv for evig Tid.

Ære være Fader o. s. v.

Antifonen gentages. — Derefter salver Konsekratoren den udvalgte Hænder, idet han siger:

Ungantur manus istae de oleo sanctificato et Chrismate sanctificationis, sicut unxit Samuel David Regem et Prophetam, ita ungantur et consecrentur.

In nomine Dei Patris, et Filii et Spiritus sancti, facientes imaginem sanctae crucis Salvatoris nostri Jesu Christi, qui nos a morte redemit et ad regna coelorum perduxit. Exaudi nos, pie Pater omnipotens, aeterna Deus; et praesta, ut quod te rogamus, exoremus. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deus et Pater Domini nostri Jesu Christi, qui te ad Pontificatus sublimari voluit dignitatem, ipse te Chrismate et mysticae delibutionis liquore perfundat, et spiritualis benedictionis ubertate foecundet; quidquid benedixeris, benedicatur, et quidquid sanctificaveris, sanctificetur, et consecratae manus istius vel pollicis imposito cunctis proficiat ad salutem.

R. Amen.

Disse Hænder modtage Salvelse med hellig Olje og Helliggørelsens Krisma; ligesom Samuel salvede Kongen og Profeten David, saaledes vorde ogsaa de salvede og viede.

I Gud Fader, Søn og Helligaands Navn tegner vi Billedet af vor Frelser Jesu Christi hellige Kors, som løskøbte os fra Døden og førte til Himmerige. Hør os, kærlige, almægtige Fader, evige Gud, og giv, at vi opnaar, hvad vi beder dig om. Ved Christus vor Herre. Sv.: Amen.

Gud, vor Herres Jesu Christi Fader, som har villet ophøje dig til Bispedømmets Værdighed, han gennemstrømme dig med Krisma og mystisk Salvelse og befrugte dig med rig aandelig Velsignelse. Alt hvad du velsigner, være velsignet, og hvad du helligger, være helligt, og Berøringen af denne indviede Haand eller Finger tjene alle til Frelse.

Sv.: Amen.

Derefter indvier Konsekratoren den nye Biskops Stav, hvis den ikke allerede er indviet, idet han siger:

Oremus. Sustentator imbecillitatis humanae Deus, benedictio baculum istum; et quod in eo exterius designatur, interius in moribus hujus famuli tui tuae propi-

Lad os bede. Gud, du den menneskelige Svagheds Støtte, velsign denne Stav; og hvad dens Ydre betegner, det virke din Forbarmelses Mildhed inderligt i denne

tiationis clementia operetur. Per
Christum Dominum nostrum.
R. Amen.

din Tjeners Sæder. Ved Christus
vor Herre. Sv.: Amen.

Konsekratoren overrækker Bispestaven, idet han siger:

Accipe baculum Pastoralis officii; ut sis in corrigendis vitiis pie
sæviens, iudicium sine ira tenens,
in fovendis virtutibus auditorum
animos demulcens, in tranquillitate
severitatis censuram non deserens.
R. Amen.

Modtag Hyrdeembedets Stav;
for at du i Kærlighed kan straffe
Lasterne, holde Dom uden Vrede,
mildne Tilhørernes Sind ved at
fremme alle Dyder og med rolig
Streghed holde Tugt og Orden.
Sv.: Amen.

Derefter indvier Konsekratoren Bisperingen, hvis den
ikke allerede er indviet, idet han siger:

Oremus. Creator et conserva-
tor humani generis, dator gratiæ
spiritualis, largitor æternæ salu-
tis, tu Domine, emitte benedictio-
nem tuam super hunc anulum;
ut quicumque hoc sacrosanctæ fidei
signo insignitus incesserit, in vir-
tute coelestis defensionis ad æter-
nam vitam sibi proficiat. Per
Christum Dominum nostrum.
R. Amen.

Lad os bede. Menneskeslægtens
Skaber og Opholder, den aandelige
Naades Uddeler, den evige Frelses
Giver, udsend, Herre, din Velsig-
nelse over denne Ring; for at den,
der er betegnet med dette den
hellige Tros Tegn, i Kraft af him-
melsk Beskyttelse maa naa til det
evige Liv. Ved Christus vor Herre.

Sv.: Amen.

Konsekratoren sætter Ringen paa den nye Biskops
Haand, idet han siger:

Accipe anulum, fidel scilicet
signaculum; quatenus sponsam
Dei, sanctam videlicet Ecclesiam,
intemerata fide ornatus, illibate
custodias.
R. Amen.

Modtag denne Ring, der er
Troens Tegn, for at du smykket
med urokkelig Tro uskadt kan be-
vare Guds Brud, den hellige Kirke.

Sv.: Amen.

Konsekratoren tager nu Evangeliebogen fra den ny-
viede Biskops Skuldre og overrækker ham den, idet han
siger:

Accipe Evangelium, et vade,
praedica populo tibi commissio;
potens est enim Deus, ut augeat
tibi gratiam suam, qui vivit et
regnat in saecula saeculorum.
R. Amen.

Modtag Evangeliet, og gaa hen
og forkynd det for det dig be-
troede Folk; thi Gud er mægtig,
saa at han kan forøge sin Naade i
dig, han som lever og regerer i al
Evighed. Sv.: Amen.

Konsekratoren og de assisterende Biskopper omfavner
den nye Biskop og giver ham Fredskysset med Ordene:

Pax tibi

Fred være med dig!

Han svarer hver enkelt:

Et cum Spiritu tuo!

Og med din Aand!

Den nye Biskop gaar nu tilbage til det Alter, hvor han begynde Messen, og efter at Hoved og Hænder er vaskede, fortsætter han Messen (ved Evangeliet), medens Konsekratoren fortsætter ved Højalteret. Ved Ofringen bringer den nye Biskop som Gave til Konsekratoren to brændende Lys, to Brød og to Fade Vin; det er her en Rest af den gamle Skik at bringe Naturalier som Offergaver til Kirken. — Saa fortsættes Messen, men nu læser Konsekratoren og den nye Biskop Messen sammen, ved samme Alter, et Symbol paa den ene Kirke med det ene Alter og det ene Offer.

Efter Dagens Stillebøn indskyder Konsekratoren følgende Bøn:

Suscipe, Domine, munera, quae tibi offerimus pro hoc famulo tuo; et propitius in eo tua dona custodias. Per Dominum etc.

R. Amen.

Modtag, Herre, de Gaver, som vi ofrer til dig for denne din Tjener; og bevar naadigt dine Gaver i ham. Ved vor Herre

Amen.

Samtidig beder den nye Biskop:

Suscipe, Domine, munera, quae tibi offerimus pro me famulo tuo, et propitius in me tua dona custodias. Per Dominum etc.

Modtag, Herre, de Gaver, som vi ofrer til dig for mig din Tjener, og bevar naadigt dine Gaver i mig. Ved vor Herre o. s. v.

Lige før Forvandlingen beder Konsekratoren:

Hanc igitur oblationem servitutis nostrae, sed et cunctae familiae tuae, quam tibi offerimus etiam pro hoc famulo tuo, quem ad Episcopatus ordinem promovere dignatus es, quaesumus Domine, ut placatus accipias et propitius in eo tua dona custodias; ut, quod divino munere consecutus est, divinis effectibus exsequatur; diesque nostros in tua pace disponas, atque ab aeterna damnatione nos eripi et in electorum tuorum jubeas grege numerari. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Vi beder dig, Herre, at du naadig vil modtage dette vor og hele din Menigheds Tjenestes Offer, som vi bringer dig ogsaa for denne din Tjener, som du har værdigedes at føre til Bispedømmet, og bevar i Naade dine Gaver i ham; for at han nu ogsaa med Guds Kraft maa udøve det, som han ved Guds Naade har faaet. Led du vore Dage i din Fred og fri os fra den evige Fordømmelse og lad os tælles i dine udvalgte Skare. Ved Kristus vor Herre. Amen.

Efter Agnus Dei giver Konsekratoren den nye Biskop Fredskysset, og denne giver Assisterterne det, med Ordene:

Pax tibi
Et cum spiritu tuo.

Fred være med dig!
Og med din Aand!

Efter at Konsekratoren selv har kommunikeret, med-

deler han den nye Biskop den hellige Kommunion under begge Skikkelser.

Efter Messens Slutningsbøn bedes følgende Bøn:

Plenum, quaesumus Domine, in nobis remedium tuae miserationis operare; ac tales nos esse perface propitius, et sic fove, ut tibi in omnibus placere valeamus. Per Dominum nostrum.

R. Amen.

Vi beder dig, Herre, virk i os din Forbarmelses fulde Helbredelse, og giv i din Naade og Barmhjerlighed, at vi kan være saaledes, at vi i alt kan behage dig. Ved vor Herre o. s. v.

Amen.

Efter at Konsekratoren ved Messens Slutning har meddelt den biskoppelige Velsignelse, indvier han Mitraen, hvis den ikke allerede er indviet.

Oremus. Domine Deus, Pater omnipotens. cujus praecleara bonitas est, et virtus immensa, a quo omne datum optimum et omne donum perfectum totiusque decoris ornamentum, beneddicere et sanctificare dignare hanc mitram hujus famuli tui Antistitis capiti imponendam. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Lad os bede: Herre, Gud, almægtige Fader, hvis Godhed er herlig, og hvis Magt er umaadelig, fra hvem al god Gave og al fuldkommen Gave og al Prydelses Skønhed kommer, værdiges at velsigne og helligt denne Mitra, der skal sættes paa denne din Tjeners og Biskops Hoved Ved Kristus vor Herre. Sv.: Amen.

Derpaa sætter Konsekratoren Mitraen paa den nye Biskops Hoved, idet han siger:

Imponimus, Domine, capiti hujus Antistitis et agonistae tui galeam munitionis et salutis, quatenus decorata facie et armato capite, cornibus utriusque Testamenti terribilis appareat adversariis veritatis; et, te ei largiente gratiam, impugnator eorum robustus existat, qui Moysi famuli tui faciem ex tui sermonis consortio decoratam, lucidissimis tuae claritatis ac veritatis cornibus insignisti; et capiti Aaron Pontificis tui tiaram imponi jussisti. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Vi sætter, Herre, paa denne din Biskops og Stridsmands Hoved Beskyttelsens og Frelsens Hjælm, for at han med smykket Aasyn og væbnet Hoved og med begge Testamenters Kraft maa træde frygtelig frem for Sandhedens Modstandere. Giv, at han ved din rige Naade maa være deres tapre Modstander; du har jo i Samtale og Omgang smykket din Tjener Moses's Aasyn med din Klarhed og Sandheds lysende Straaler, og du har befalet at sætte Prydelsen paa din Ypperstepræst Arons Hoved. Ved Kristus vor Herre. Amen.

Konsekratoren indvier Handskerne, hvis de ikke allerede er indviede:

Oremus. Omnipotens Creator, qui homini ad imaginem tuam condito manus discretionis insignitas tanquam organum intelligentiae ad recte operandum dedisti; quas servari mundas praecipisti, ut in eis anima digne portaretur

Lad os bede. Almægtige Skaber, du har ved en særlig Udmærkelse givet det i dit Billede skabte Menneske Hænderne som et Forstandens Værktøj til at handle rigtigt, og du har befalet at bevare dem rene, for at Sjælen værdigt kan

et tua in eis digne consecrarentur mysteria, beneficere et sanctificare dignare manuum haec tegumenta, ut quicumque ministrorum tuorum sacrorum Pontificum his velare manus suas cum humilitate voluerit, tam cordis quam operis ei munditiam tua misericordia subministret. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

bæres paa dem, og dine Hemmeligheder værdigt kan fejres i dem. Værdiges at velsigne og hellige denne Hændernes Beklædning, for at enhver af dine Tjenere, de hellige Biskopper, der i Ydmyghed hed vil tilhulle sine Hænder dermed, maa ved din Barmhertighed faa baade Hjertets og Handlingens Renhed. Ved Christus vor Herre. Amen.

Konsekratoren overrækker den nye Biskop Handskerne, idet han siger:

Circumda, Domine, manus hujus ministri tui munditia novi hominis, qui de coelo descendit, ut quemadmodum Jacob dilectus tuus pelluculis hoedorum opertis manibus, paternam benedictionem, oblato patri cibo potuque gratissimo, impetravit, sic et iste, oblata per manus suas hostia salutari, gratiae tuae benedictionem impetrare mereatur. Per Dominum nostrum etc. R. Amen.

Omgiv, Herre, denne din Tjeners Hænder med Renheden fra det nye Mennske, der nedsteg fra Himmelen. Ligesom din elskede Jakob med af Skind skjulte Hænder opnaaede Faderens Velsignelse, da han havde bragt ham den kærkomne Spise og Drik, saaledes lad ogsaa ham, der ved sine Hænder har frembaaret det frelsebringende Offer, fortjene at opnaa din naadefulde Velsignelse. Ved vor Herre o. s. v.

Konsekratoren fører nu den nye Biskop hen til den biskoppelige Trone, hvor han sætter sig og modtager sine Præsters Hylding. Nu istemmer Konsekratoren Lovsangen Te Deum laudamus, og medens den synges, gaar den nye Biskop i fuldt biskoppeligt Skrud igennem Kirken og meddeler for første Gang sin Velsignelse. Derefter istemmer Konsekratoren følgende Antifon:

Firmetur manus tua et exaltetur dextera tua: justitia et iudicium praeparatio sedis tuae.

Gloria Patri, etc.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus. Deus, omnium fidelium pastor et rector, hunc famulum tuum, quem Ecclesiae tuae praeesse voluisti, propitius respice; da ei quaesumus verbo et exemplo, quibus praestet, proficere; ut ad vitam una cum grege sibi credito perveniat sempiternam. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Din Haand blive styrket og din højre ophøjet; Retfærdighed og Ret være dit Sædes Smykke. Ære være Faderen o. s. v.

V. Herre, hør min Bøn.

R. Og lad mit Raab naa til dig.

V. Herren være med eder.

R. Og med din Aand.

Lad os bede. Gud, alle Troendes Hyrde og Styrer, se naadig ned til denne din Tjener, som du har villet skal forestaa din Kirke. Giv ham, vi heder dig, ved sit Ord og sit Eksempel at gavne dem, som han styrer, for at han i Forening med den Hjord, som er ham betroet, maa naa til det evige Liv. Ved Christus vor Herre. Amen.

Medens Konsekratoren og de assisterende Biskopper stiller sig ved Siden af Alteret, meddeler den nye Biskop højtideligt Velsignelsen, idet han synger:

V. Sit nomen Domini benedic-
tum.

R. Ex hoc nunc et usque in
saeculum.

V. Adjutorium nostrum in no-
mine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

Benedicat vos omnipotens Deus
Pater et Filius et Spiritus
sanctus.

R. Amen.

V. Herrens Navn være lovet.

R. Fra nu af indtil Evighed.

V. Vor Hjælp er i Herrens
Navn.

R. Som har skabt Himmel og
Jord.

Velsigne eder den almægtige
Gud, Fader†, Søn† og Helligaand†.

R. Amen.

Efter Velsignelsen knæler den nye Biskop tre Gange foran de tre andre Biskopper og synger hver Gang: *Ad multos annos!*

Derefter læses det sidste Evangelium, og Højtideligheden er forbi.

Spadsereture i København.

III.

Fra Frederiksberg til Vesterbro.

(Hvad er Livslykke? . . .)

Det er en af Vesterbros Sidegader, vi er kommen ind i paa vor Vej fra Frederiksberg Have tilbage til Byen. Ja, smukt er der egentlig ikke her i disse ensformige Gader med de ensformige høje Huse til begge Sider — navnlig ikke, naar man lige kommer fra Terrassen foran Frederiksberg Slot.

Vi har — i vore Tanker — ikke fundet *Livslykken* hos de høje Personer, der i fordums Dage spadserede paa Slotsterrassen. Mon vi finder den her i Gaderne paa Vesterbro? —

Ja, hvad dækker ikke disse glatte Husfaçader over?

Hvad rummer bare et eneste af disse Storbyens Huse lige fra Kælderen til Kvistværelserne for mange forskellige — højst forskellige — Menneskebørn! De fleste er forenede til Familier — men indenfor en eneste Familie: hvilke Modsætninger paa Legeme og Sjæl, paa Aandsretning og Karakter, paa Smag og Udviklingsmuligheder!! —

Ethvert Menneske, der fødes og er normalt, rummer jo allerede i sig et Utal af forskellige Kræfter, Anlæg, Ønsker og Muligheder i naturlig og overnaturlig Henseende! *Man kan godt forstaa, at unge Mennesker er indbildske.* De kender jo deres mange gode Evner, de er fyldte med Planer, Idealer og en vis ungdommelig Spænding, som venter paa at udløses i Livets store Kamp.

Men naturligvis overvurderer de let deres egen Betydning, og Ynglingen mener, at Menneskeheden har gaaet og ventet paa ham som Frelser i en eller anden, videnskabelig, kunstnerisk, religiøs eller politisk Retning ...

Ja, det mener selvfølgelig de fleste unge Mennesker ikke saadan direkte, men der er dog hos alle unge Folk det stille Haab under eller bagved deres første Skridt ud i Livet: Lad mig bare komme til, jeg skal nok vise, hvad jeg duer til.

Og det er jo godt det samme. Og det er bare saa forfærdelig trist at se de samme Mennesker tyve Aar senere, hvis de da ikke allerede er slugt af Livets Malstrøm. Ganske vist, adskillige har bragt det til noget her i Verden, enkelte er endda kommet højere paa Straa, end man skulde have ventet. Men de dybe Furer over Panden og de skarpe Træk omkring Munden! Det graanende Haar, den skaldede Isse — og saa meget andet!

Og spørger man: Hvordan har du det? — Ja, selvfølgelig godt — det vil sige — saadan nogenlunde — jeg kan ikke klage, eller rettere: jeg kunde sagtens klage over mangt og meget. Men i det store og hele har jeg det godt.

Hvis Svaret lyder saaledes, er Manden forholdsvis lykkelig. Og det er ogsaa den Herre, vi nu besøger oppe paa tredje Sal. Han har Plads paa et Kontor, er gift med en god og kærlig Hustru og har flere sunde og haabefulde Børn.

Ja, han kunde selvfølgelig ønske sig en bedre Stilling — hans Kolleger er ikke lige behagelige allesammen, og Gagetillæg trænger han i Grunden meget til. Men det gaar. Og Konen er jo glad ved Børnene, selv om hun er lidt svagelig, og det er ret anstrengende at passe Flokken og sørge for Mad og stoppe Strømper og sy Lapper paa Klæderne. . . .

Se her har vi Livslykken! Den ser maaske ikke saa straalende ud, som unge Folk har tænkt sig. Men her har vi Hovedsagen — og den har vi glemte at nævne til nu. *Det er, at Manden og hans gode Hustru er gode Katholikker begge to*, og at deres beskedne 3 Værelers Lejlighed er præget af deres fromme og ædle Sindelag. Der hænger et Krucifiks over Sengene og et andet i det ene Dagligstuehjørne, hvor der ogsaa staar nogle Blomster paa et lille Hjørneskab. Der hænger gode Billeder paa Væggene, allerede Børnene ved, hvad de forestiller, og det vækker deres smaa Tanker og løfter dem op til den aandelige Verden, til Guds Rige og dets Helgener og de hellige Engle.

Her er virkelig Livslykke. Den trænger altsaa ikke til store ydre Apparater, til Slotshaver eller Luksusbil, til Amaliegade eller Etatsraadstitel, til mange Penge og Rejser »til det sydlige Udland«. — — —

Livslykken er i Grunden noget meget sammensat noget. Den bestaar ikke i Opnaelsen af det ene eller andet i og for sig, men har visse Ting som nødvendige Forudsætninger og andre Ting som gode Hjælpekilder.

»*Lætetur cor quærentium Dominum — Glæder eder I, som søger Herren*« (Ps. 104), siger den hl. Skrift, og mange lignende Steder vidner om den Jubel og Sjælfred, som bor i den »retfærdiges« Hjerter. Men denne Bibelens »*justus*« er ikke andet end ethvert gudfrygtigt og retskaffent Menneske, som haaber paa Gud og søger at rette sig efter Guds Bud i sin daglige Dont.

Dette er Livslykkens største og første Forudsætning. Kun den Mand, der er pligtopfyldende, og som ser paa Verden og Livet i Troens, i Evighedens Lys, er væbnet inod Livslykkens største Fjender. Disse Fjender er Vantro og Fortvivelse og andre Fristelser til Uærligheds- og Sans-

ligheds-Synder, store, uventede Tab og legemlige Smerte og Utaak og Skuffelser fra Medmenneskers Side.

Alt dette kommer mere eller mindre over alle voksne Mennesker eller banker paa deres Dør. Lykkelig den, der kan staa imod! —

Troslivet gør ydmyg, gør stærk og forhaabningsfuld, og Udøvelsen af vore religiøse Pligter, Kirkeaarets Gudstjeneste og skiftende Liturgi er stadige Kilder til Glæde og til at afbalancere Sorgens og Lidelsernes Modvægt. Dette har Biskop v. Keppler behandlet udførligt og smukt i sin gode Bog: »Mere Glæde«.

Kommer saa til dette gode Grundlag et godt Familie-liv, Flid og Sparsommelighed og maaske ogsaa et nogen-lunde godt Helbred og et ligevægtigt Sind, saa kan vedkommende ikke ønske sig mere i Retning af Livslykke, omend denne Lykkefølelse tit forstyrres af Livets smaa eller store Genvordigheder. Paradisets Lykke har vi mistet, den evige Herlighed har vi i Vente — hvad vil vi mere i denne jordiske Krigstjenestetid end *en begrænset Lykke*, men et stærkt Haab om, at

»Han skal aftørre Taaren af deres Øjne, og der skal ikke mere være Sorg, ej heller Skrig, ej heller Pine«
[Apoc. 21].

F. F. M.

Til Danmarks Konvertitter.

Blev ikke de ti rensede? Hvor er da de ni?

Naar dette Nr. af Ugebladet kommer os i Hænde, befinder vi os midt i Bedeugen for Genforening i Troen. Mange af os gør sikkert vort bedste for at være med i alle Kristnes, ja i Christi egen Bøn: at de alle maa vorde eet! Men mange har vel ogsaa overset Budskabet og Opfordringen; mange fik ikke Tid; mange forstod ikke, at dette er vigtigere end alt andet, vi beder for.

Det bør ikke hænde nogen Konvertit. Har vi end

manglet en katholsk Barndoms og en katholsk Opdragelses Privilegium, saa har vi faaet det: at Troen for os er mere ny, mere overraskende, mere gribende.

Vi blev rensede — som de ti spedalske — men fik vi sagt Tak som den ene, der var »en fremmed«? Den store engelske Konvertit Robert Hugh Benson har et Ord, som er godt til Selvransagelse (i *The Light Invisible*, S. 217):

Du, hvad har du gjort for at hjælpe vor Herre og hans Børn? Har du vaaget eller sovet? Kunde du ikke vaage een Time med mig? Hvilken Part har du haft i Guds Husholdning? Har du troet for dem, der ikke kunde tro — haabet for de fortvivlede — elsket og tilbudet for de kolde? Og hvis du hverken kunde fatte eller udrette dette, har du da i det mindste hilst Smerten velkommen — den, som kunde gøre dig til eet med dem? Eller har du tilhyllet dit Aasyn af Frygt for, at du skulde lide for meget? —

Hvad har vi gjort for at sige Tak for vor Konversion?

Hvad har vi gjort for at hjælpe Konvertitter?

Hvad har vi gjort for at hjælpe andre til Konversion?

Hvad har vi gjort for at hjælpe dem, der ikke vil konvertere?

Hvad har vi gjort for dem, der ikke aner, hvad Konversion er?

For vor Slægt, vort Folk, dets blinde Vejledere? For Skismatikere, Hæretikere, frafaldne, Hedninger?

Nu er Timen der! Nu beder baade Overhyrden og mange af hans vildførte Faar. De, der ser — de, der aner — og de helt blinde beder.

Beder vi med?

Kom vi for sent til at være med i hele Bedeuken, saa er der Tid endnu til nogle Dages Bøn, og der er Tid til **en hellig Kommunion** inden den 25de for Guds store Hjertesag: een Hjord og een Hyrde. Lad os ofre den i Forening med Allehelgen og Allesjæle, som nu ser klart — og med alle paa den hele Jord, som længes efter, at Guds Rige maa komme.

Lad os gøre det af Taknemmelighed!

Konvertit.

En Opstandelse.

Det franske Deputeretkammer er for Tiden beskæftiget med et Lovforslag, som bestemmer et stort Præteseminariums Tilbagevenden til sin første Bestemmelse.

Det er mere end en Tilbagevenden. Det er en sand Opstandelse. Den glæder i Frankrig ikke blot Katholikker, men ogsaa alle, der føler sig knyttet til de smukke nationale Traditioner og har Tanke for Frankrigs Anseelse i Udlandet. Thi i selve Udlandet vil det sikkert fremkalde en lykkelig Tilfredsstillelse.

Det er en Opstandelse! Den Bygning, der skal gives tilbage til religiøs Opdragelse, til præstelig Uddannelse og til Bøn, er ikke en simpel materiel Bygning; det er paa en Maade en moralsk Personlighed. Den har sin Historie, den har levet en stor og udødelig Sjæls Liv. Da man for snart tyve Aar siden røvede den denne Sjæl, dræbte man den. Nu skal den leve igen.

Det drejer sig om det berømte gamle Seminarium St. Sulpice. Generationer af Præster er der blevet uddannet baade fra selve Paris's Stift og fra hele Frankrig. Hundreder af Lærere er derfra draget ud til fjerne Lande, og fjerne Lande har betroet det Hundreder af Elever.

Adskillelsen mellem Kirke og Stat jog baade Professore og Elever ud af det gamle hellige Hus. Man konfiskerede den døde Bygning og forsøgte at give den et kunstigt Liv. Flygtninge fandt et Tilflugtssted der under Krigen; efter Vaabenstilstanden installerede et Ministerium sine Kontorer der. Men Stenene blev ved at raabe imod deres Herrer og imod denne Skæbne.

Kardinalen i Paris har gjort sig til Tolk for denne bedende og haardnakkede Stemme. Regeringen har hørt ham. Frankrigs Anseelse udadtil har hos vore Statsmænd sejrrikt understøttet den religiøse Autoritets Tale. De har endnu engang forstaaet, hvor nær de katholske Interesser og Frankrigs Vel er knyttet til hinanden.

Det var Klogskab, der ifjor fik Senatet til, trods sine antiklerikale Elementer, at ratificere den diplomatiske Forbindelse mellem Frankrig og den Hellige Stol. Denne Klogskab overvandt Sekterernes Fordømme og Fritænkernes Uvilje. Tidligere var den ikke i Stand til at besejre de styrende i Landet. Men nu er deres Øjne aabne, og deres Vilje følger deres Klarsyn.

Næst efter Oprettelsen af Gesandtskabet ved Vatikanet vidner Genaabningen af St. Sulpice tydeligt om, at fransk Politik ikke mere lider under antireligiøs Fanatisme.

Spørgmaal.

Der blev for nogen Tid siden rettet en Henvendelse til os katolske Kvinder — en Henvendelse, som jeg først og fremmest vil takke for.

Vi blev opfordret til at deltage i det Samfundsarbejde, som enhver, ikke mindst den katolske Borger, skylder sit Land og den Kommune, han lever i. — Og vi blev dernæst opfordret til at lægge Haanden paa Hjertet og sige, om vi deltager i Menighedsarbejdet, som vi skulde, — alle, — enhver efter Evne.

Der er maaske mange andre end jeg, som gerne vil yde vort bedste paa begge Omraader — men hvor skal vi begynde? —

Vi har faaet Stemmeret, — hvad skal vi stemme paa?

Vi vil gerne gøre vor Pligt overfor vort Land og de fælles Interesser, men hvis vi ikke kender synderligen til Politik, hvis vi ikke er inde i alle de mange Spørgsmaal, som er aktuelle for Tiden, hvor kan vi faa den Oplysning, som er nødvendig, for at vi kan tage vor Andel af Borgerpligten og fremme de fælles Interesser i katolsk Aand og belyst af katolske Grundsætninger? —

Maaske er der een eller anden, som vil være saa god at afhjælpe vor Uvidenhed, som vil gøre det muligt for os at opfylde denne vor Samfundspligt; som Pligt betragtet bør den interessere os alle — og naar vi saa har faaet mere Oplysning om alle de store Samfundsinteresser, de mange aktuelle Spørgsmaal; naar først vi katolske Kvinder har faaet et videre Syn paa alle disse Ting, saa kommer Interessen ogsaa, saa kan der maaske engang indenfor »Dansk Kvindesamfund« findes en talrig Kreds af katolske Kvinder, som gør deres for, at Kvinden staar paa sin rette Plads — baade hvad Pligter og Rettigheder angaar. —

Men saa var der Menighedsarbejdet. — — — Ja, dér behøver vi kun at slutte os til de Rækker, som sørger for fattige, syge, ensomme, gamle, og gid der maatte være mange, mange flere, som finder lidt Tid til det Apostolatsarbejde, som Pater Menzinger anbefalede den katolske Kvinde i sit Foredrag for nogen Tid siden. — Kun vilde jeg her tillade mig et Spørgsmaal til de forskellige »Systuer«. Vi mange, som om Dagen er beskæftiget paa Kontorer, i Forretninger o. s. v., kunde vi ikke faa Lov til at sy for de fattige om Aftenen, hvis vi ikke kan møde paa Systuen om Eftermiddagen? — Vi kunde maaske faa Arbejde med hjem, som kunde udføres om Aftenen og afleveres til Syforeningen, naar det var færdigt.

Adoption.

Nu var jeg saa henrykt over at kunne faa bortadoperet de to smaa Søskende, den lille Pige paa ca. 1 Aar og Drengen paa godt 2 Aar. Flere gode Sjæle havde jo kærlighedsfuldt indlagt Billet paa min lille Annonce. Men nu har de desværre allesammen givet mig Afslag igen, den ene efter den anden, saa jeg ser mig nødt til at ulejlig Redaktøren igen.

Hvem vil en Gang alvorligt tænke over Christi dybe Ord: »Den, som tager imod et saadant lille Barn i mit Navn, tager imod mig.« — Det er ikke nødvendigt at Børnene bliver sammen, heller ikke straks at tage dem til sig, men vigtigt er det, at faa en Adoption ordnet hurtigt.

Ugebladets Redaktør vil gerne modtage Tilbud og give Oplysninger. *Sognepræst.*

Johannes Jørgensen taler paa Højskolen.

En sjælden Aften indbyder Højskolen til paa Onsdag den 24. Efter mange Aars Forløb vil Johannes Jørgensen igen staa paa Talerstolen. Inden han vender tilbage til Assisi fra sit Julebesøg i Danmark, vil han tale til os om den hellige Frans. Han er jo en af Nutidens bedste Kendere af denne Helgens Liv, og Tusinder i alle Lande har glædet sig ved hans Bog om St. Frans. For at skaffe Plads maa Højskolen engang hen i Stenosgades store Sal. Efter sit Foredrag vil Johannes Jørgensen vise en Film, som han vil give Forklaring til. Der gøres opmærksom paa, at det er **Onsdag**.

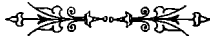
Fest for de Gamle.

Mandag den 29. ds. afholder de katolske Spejdere (Hertug Knuds Division) en Fest for de Gamle i Menigheden. Festen begynder præcis Kl. 7 og holdes i »Vesterhus«. Programmet omfatter bl. a. Sang, Oplæsning og Filmsforestilling.

Hvis nogen, der ønsker at deltage, ved en Fejltagelse ikke modtager skriftlig Indbydelse, bedes de komme alligevel, og hvis de ønsker at blive ledsaget til og fra Festen af en Spejder, sende deres Adresse til Stabschefen, Husejer Ludvigsen, Frederiksvej 4.

Alle er hjertelig velkomne.

Divisionsstaben.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Odense. Den selskabelige Side af Menighedslivet indenfor Sct. Albani Menighed er i de sidste Aar med Held atter kommet i Grøde til gensidig Oplivelse og Adspredelse for den herværende lille Hjord. Et Par Gange om Maa-neden i Vintersaasonen samles Herrerne i Præstegaarden, først til Drøftelse af og Diskussion om alvorlige Emner og Anliggender, Oplæsning af interessante Stykker af »Sct Olaf« o. s. v., og derefter et Par Timers Samvær af lettere Art. — Sammenkomster for samtlige Menighedsmedlemmer holdes derimod paa Fyens Forsamlingshus, og her var bl. a. i afvigte Novbr. arrangeret en Fest med Lotteri til megen Fornøjelse og navnlig Overraskelse for Vinderne. Saa rigeligt var Pakkerne til Lotteriet strømmet ind, at der ved den nys afholdte Julefest maatte etableres en Tom-bola, hvor de tilbageholdte Pakker bortloddedes og — reves bort! Forud gik Dansen om Træet for unge og gamle til Salmer og Sange, og dernæst holdt Pastor *Schmiderer* et lille men interessant Foredrag om Julens Højtideligholdelse i hans Hjemstavn og under hans første Studieaar. — Et Julespil i to Tableauer udførtes flinkt af Agnesforeningens unge Piger, og en uforlignelig morsom »Nissefa'r«, der kom slæbende med Posen fuld af Godter til Børnene, gjorde stormende Lykke. — Saa sluttedes der af med en lille Dans, og der var kun en Mening om, at Julefesten var forløbet kønt. *ch.*

England. Ærkebiskoppen af Westminster er den ledende af de engelske Biskopper, og i engelske katholske Blade ytres nu Ønsket om, at den Hellige Stol skulde give ham Titel og Rettigheder som Primas af England. Denne Værdighed havde før Reformationen Ærkebiskoppen af Canterbury, og de protestantiske Ærkebiskopper i denne By bærer Titlen den Dag i Dag. Men det fremhæves fra

katholsk Side, at da den katholske Kirke i England er en fuldstændig privat Institution, ganske uafhængig af Staten, er der intet i Vejen for, at den kan give sin øverste Leder denne Titel. Det er dog tvivlsomt, om Rom vil gaa med dertil, thi den gamle Domkirke og selve St. Augustins ærkebiskoppelige Trone staar endnu i Canterbury, og det kunde da se ud, som om man fra katholsk Side gav Afkald derpaa. Men Englænderne selv ønsker meget, at deres Ærkebiskop ophøjes til Primas.

— Den afdøde Hertug af Norfolk har til Kirker og katholske Formaal testamenteret ikke mindre end 75 000 Pund St., d. v. s. ca. 1¹/₂ Mill. Kroner.

— Ejendommeligt er det at se, hvorledes den anglikanske, protestantiske Kirke ærer den hl. Jeanne d'Arc. I Domkirken i Winchester rejses hendes Statue, og man vil forandre Kirkekalenderen for at indføre hendes Fest. Der ligger deri en stiltiende Anerkendelse af at Paven, og kun han, kan foretage en Helgenkaaring.

Rom. Det mest opsigtsvækkende i den i forrige Nummer omtalte Encyklika er Udtalelsen om en Genoptagelse af det Vatikanske Koncil. Opmuntret ved den storslaaede Maade, den eukaristiske Kongres forløb paa, ytrer Paven Haabet om at kunne samle alle Kirkens Biskopper til en Konference i Rom. Dette skulde bidrage til Fredens Fornyelse og være en Fortsættelse af det Koncil, der i 1870 afbrødes ved den italienske Hærs Indmarch i Rom. Dog er Paven endnu i Tvivl om, hvorvidt det vil kunne lade sig gøre.

Indien. Jubilæet for den hellige Frans Xaver fejres med stor Højtidelighed i Goa, hvor Helgenens Lig opbevares. Den anden December blev Helgenkrinet aabnet i Nærværelse af den Apostoliske Delegat, en Række indiske Biskopper, Vicekongen og fremmede Diplomater. Liget ser stadig ud, som om Helgenen lige var død. Seks Biskopper bar den følgende Dag Liget ind i Domkirken, hvor det blev stillet over Højalteret, mens den pavelige Delegat sang Pontifikalmesse. Masser af Mennesker fyldte Kirken, saa at Militær maatte holde Orden, for at der ikke skulde ske Ulykker i Trængslen. Der kommer nu daglig store Pilegrimstog fra hele Indien og Østasien for at ære Indiens Apostel.

Under Pastor Bernh. Jensens Bortrejse er Ugebladets Expedition Studiestræde 27-29^a; alt til Redaktionen bedes sendt til den sædvanlige Adresse.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der **alle behandles som fortrolige**, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar F. J. West, Ordrupvej 96^a, Charlottenlund.

Bekendtgørelse fra Rosenkranssognet.

Da Menighedens Aarsregnskab for 1922 skal afsluttes Onsdag d. 7. Februar, bedes de Menighedsmedlemmer, der endnu ikke har betalt deres Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge m. m.), snarest indbetale disse til Sognepræsten, Pastor *Ch. Raabe* (Kl. 12—1 og 6—7) eller Kapellanen Pastor *Bernh. Jensen* (Kl. 5—7) eller Kirkeforstander *P. Stagno Balestrini* St. Thomas Allé 6² (efter 6). *Forstanderskabet.*

Katholsk Forening »Absalon«.

Vort næste Møde afholdes Mandag den 5. Februar Kl. 8 i Selskabslokalerne »Columbus«, Aaboulevarden 21 (Telf. Central 3699).
estyrelsen.

Pastor Olrik er bortrejst fra Søndag d. 21. indtil Onsdag d. 24. ds.

K. V.

»Unge Kvinders katolske Kreds«. Oplysende Foredrag om aktuelle sociale Emner fra katolsk Synspunkt. Adgang til Diskussion.

Paa Grund af Højskolens Foredragsaften i Stenosgade Onsdag den 24. Januar, bliver Foreningens katolsk-sociale Foredrag **Tirsdag den 23. Januar Kl. 8** af Højærværdige Pater Menzinger, i Foredragssalen, Stenosgade 4. Emne: »Den katolske Kvinde i protestantiske Omgivelser: Kontoret, Forretningen, Sygepleje, Husgerning, Skolegerning etc.«

Som Adgangstegn benyttes Foreningens Mærkeknep, faas ved Indgangen à 25 Øre, eller Medlemskortet.

Alle katolske Kvinder er velkomne.

Kalenderen for 1923 er udkommen og kan faas hos **Ekspeditionen**, Boyegade 8⁹ (Telf. Vester 7515) samt ved Kirkerne og i Boghandelen.

Pris **40 Øre**. Ved Indsendelsen af 60 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansgariusforeningen.*

Katolsk Lommekalender. Pris 50 Øre.

Faas i Ekspeditionen og i Boghandelen.

Den kvindelige katolske Ungdoms Fællesmøder i Vesterhus. Koncert

Torsdag den 25. Januar Kl. 7¹/₂

Kgl. Hofpianistinde Frøken Johanne Stockmarr

(Velvillig Assistance)

Violinisten Hr. Theo Ratner

Koncertsanger Hr. Schjær.

St. Andreas Gilde (Ordrup)

afholder Fastelavnstfest Mandag den 12. Febr. i Chl. Palmehave. Kl. 6—8 for Børn, hvor der bides til Bollen, samt forskellige Overraskelser.

Kl. 8—1 Dans for de Voksne med Kotillon.

Demaskering Kl. 9¹/₂.

Billetter: Børn 50 Øre, Voksne 1,50 Kr., Besøgende indført ved et Medlem 2,00 Kr. faas hos Bestyrelsen.

Grugni,

Hylleholt,

Opffer,

Tlf. Ordrup 1197.

Tlf. Ordrup 425.

Tlf. Ordrup 1403.

Kirkelig Kalender.

21. Jan. 3. Søndag e. Hellig 3 Konger.	28. Jan. Søndag Septuagesimä. Ansgar.
22. — M. Vincents og Anastasius, Martyrer.	29. — M. Frans af Sales, Biskop og Kirkelærer.
23. — Ti. Raymund af Pennafort, Bekender.	30. — Ti. Martina, Jomfru og Martyr.
24. — O. Timotheus, Biskop og Martyr.	31. — O. Petrus Nolasco, Bekender.
25. — To. Pauli Omvendelse.	1. Feb. To. Ignatius, Biskop og Martyr.
26. — F. Polykarp, Biskop og Martyr.	2. — F. Marias Renselse (Kyndelmisse).
27. — L. Johannes Krysstomus, Biskop og Kirkelærer.	3. — L. Ansgar, Biskop og Bekender.

Katholsk Højskole.

Onsdag den 24. Jan. Kl. 8 Aften i Knudssalen, Stenosgade 4.
 Professor Johannes Jørgensen: Den hellige Frans.
 Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

For de mange, der ønsker at deltage i Undervisningen for at opfriske deres Kundskaber om Religionen, samt for dem der ønsker at lære den katholske Kirkes Lære at kende, bliver der fra *Onsdag den 31. Januar* af hver *Onsdag Aften Kl. 8* holdt Foredrag om Troslæren. Indgang til St. Knuds Sal *Stenosgade 4 B.* Alle er velkomne. Pater Sialm.

AVERBODE.

I Anledning af Bispevielsen, som finder Sted den 25. ds., meddeler **KATHOLSK KLUBS REJSEBUREAU**

- A: Bureauet leverer Billetter til Averbode — uden Forpligtelse til at deltage i nedenstaaende Ture. Pris: III. Kl. ca. 70, II Kl. ca. 90 Kr.
- B: Bureauet arrangerer en Rejse: København—Averbode—København (med Ophold i Cøln og Louvain. Rejsefører paa Udrejsen). Afrejse Tirsdag den 23. ds. Kl. 10,15. Pris: ca. Kr. 175,00.
- C: Bureauet arrangerer den i Ugebladet omskrevne 7 Dages Tur med Ophold i Cøln, Louvain, Brüges, Gand etc. Afrejse Tirsdag den 23. ds. Kl. 10,15. Rejsevans Fører leder Turen. Pris: ca. Kr. 350,00.

Alle Oplysninger, Program etc. ved Henvendelse til Kontoret hver Aften efter Kl. 7½ — Telefon Byen 7137. —

Direktoriet for 1923 er udkommet, og Prisen er fra Osnabrück fastsat til 5 Kr. Det Apostoliske Vikariat.

Vor elskede Moder, Bedstemoder og Svigermoder
Juliane Stratböcker

er efter længere Tids Sygdom afgaaet ved Døden i sit 89. Aar, vel forberedt ved Kirkens Naademidler.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

R. I. P.

Charlottenlund, den 9. Januar 1923.

Familierne *Stratböcker* og *Millech*.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
 Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 4.

Søndag den 28. Januar.

1923.

INDHOLD: Da St. Ansgar blev Biskop. — Ved Bispevielsen (med 3 Illustr.). — Hans Eminence Kardinal D. J. Mercier (med Portr.). — Spadsereture i København. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. München. Rom. — Avertissementer.

Da St. Ansgar blev Biskop.

Da man i Franken hørte om alt det gode, der var udrettet i Norden, var man klar over, at nu skulde Ansgar hjælpes, nu syntes det at gaa godt, saa maatte han ikke lades i Stikken. Kejser Ludvig selv og hans Ven Ærkebiskop Efesos af Rheims, der jo selv engang havde været Missionær i Norden, var de første til at hjælpe. Det besluttedes at oprette et Bispesæde i Hamborg, som Ansgar skulde have, og hvorfra han skulde lede Missionen i Norden. Nabobisperne gav udtrykkeligt deres Samtykke til, at en Del af deres Stifter lagdes under Ansgar, saaledes kunde den nordiske Mission faa baade de Mænd og de Penge, den behøvede, i de allerede kristne Lande. Ansgar viedes til Biskop i Aaret 831; Biskoppen af Metz foretog Konsekrationen, medens han assisteredes af de tre Ærkebiskopper af Rheims, Trier og Mainz. Derved vilde man udtrykkeligt vise, at Ansgar ikke skulde staa under nogen Ærkebiskop, men være fuldt ud selvstændig. Derefter rejste Ansgar til Rom, ledsaget af en pavelig Afsending og to

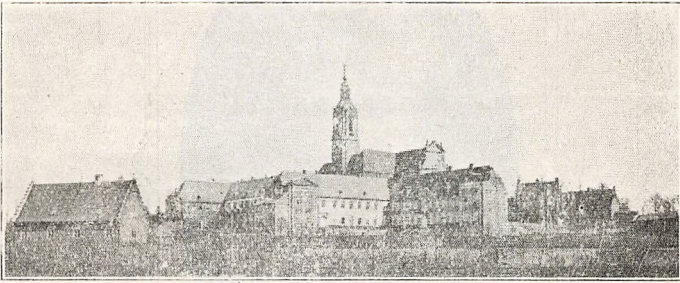
andre Biskopper. Pave Gregor IV modtog Ansgar med faderlig Kærlighed, glad over alt det nye, han havde faaet at høre. Han stadfæstede ikke blot Oprettelsen af det nye Bispedømme i Hamborg, men udnævnte Ansgar endog til Ærkebiskop og Legat for Norden og gav ham Palliet, Ærkebispernes særlige Værdighedstegn. I en pavelig Bulle gaves de nye Fuldmagter for stedse. Denne Bulle slutter saaledes: »Og siden nu den guddommelige Naade satte dig, min kæreste Søn Ansgar, til at være den første Ærkebiskop i det nye Sæde, saa har ogsaa vi givet dig Palliet. . . . Den hellige Trefoldighed ville værdiges længe at bevare dig uskadt, min Broder, og han føre dig efter denne Verdens Beskhed til den evige Salighed.«

Saa drog Ansgar da som Ærkebiskop til Hamborg; fra hans gamle Kloster Corbie fik han Munke med, saa at der dannedes et lille Kloster ved Fanekirken. Denne Domkirke blev rigtignok kun bygget af Træ, og alt var saare beskedent, men Udsigterne var dog gode; Kejser Ludvig gav endda Ansgar et stort Gods, Turholt, i Flandern, hvor der ogsaa blev stiftet et Kloster. Det gav baade finansiell Støtte og var tillige et Tilflugtssted for Missionæerne nede i de rigtig kristne Lande. I Hamborg begyndte Ansgar straks igen med en Skole. Eleverne var baade fra Sachsen, fra Vendland og fra Danmark. Kejseren havde skænket en Del Bøger, særlig nævnes et Pragteksemplar af den hl. Skrift. Selv var Ansgar meget ivrig til at skrive Bøger af, ved hans Død fandtes der rundt omkring, i Corbie og Korvej, i Hamborg og Bremen, Bøger, som han havde skrevet. Ogsaa i Turholtovre i Flandern indrettedes en Skole. Ofte aflagde Ansgar Besøg i Danmark og tog saa Drengene med sig tilbage, men det synes, at Forholdene i Danmark ikke har været helt gunstige for Kristendommen i de Aar. Men selve Hamborg blev efterhaanden et smukt Bispesæde.

Ved Bispevielsen.

Det gamle Abbedi Averbode har, naar disse Linjer læses, været Skueplads for en sjælden og højtidelig Begivenhed. Sjælden derved, at en af dets Kanniker i Klosterets Kirke modtog Bispevielsen, men særlig sjælden ved, at det var Biskoppen over Danmark, der blev viet, og en hel Række af Danskere, baade Præster og Lægfolk, var til Stede i Klosterkirken. Stærke Baand er i den sidste Tid blevet knyttet mellem det gamle Abbedi og os danske Katholikker. Navnet Averbode har været paa alles Læber, og Tankerne er ofte gaaet den Vej, ligesom de fra Averbode

Klosteret i Averbode.

bode er gaaet herop. For os i Danmark er det en Glæde at vide, at et saa stort Klostersamfund nu tænker paa os, beder for os, ofrer for os, for det ved vi vil ske i lange Tider. Men alle Tanker baade fra Averbode og fra Danmark har samledes om den ene Mand, der hører hjemme dernede og nu som Biskop af Roskilde skal styre den danske Kirke.

Der er i de forløbne Uger knyttet faste Baand mellem den nye Biskop og hans Hjord. Det er først og fremmest Bønnen, der har bundet fast sammen. Som Mgr. Brems fra det Øjeblik af, da han saa uventet fik Meddelelsen om Roms Beslutning, har bedt for os allesammen og for sig selv, at han maatte kunne blive til Gavn og Velsignelse for os, saaledes har ogsaa Danmarks Katholikker bedt for ham. Særlig i de sidste Uger er der blevet bedt meget, hver Dag har Præsterne i den hellige Messe bedt om den

Helligaands rige Gaver til den nye Biskop, og i Søndags samledes den hele Menighed ved Herrens Bord for at bønfalde Apostlenes Mester om at gøre vor Biskop til en sand Apostel for os og ogsaa ved ham gøre sine Ord til Sandhed: »Som Faderen har sendt mig, saaledes sender jeg eder.«

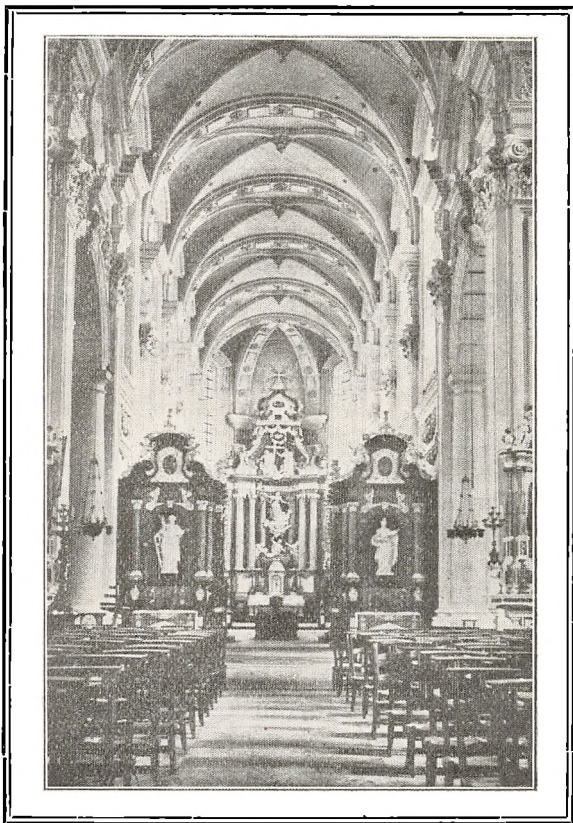
Nu har den ærværdige Kardinal og de to assisterende Biskopper udstrakt deres Hænder over Mgr. Brems, og Ordene lød, som de lød i Jerusalem fra Herrens egen

Mgr. Josef Brems, Biskop af Roskilde.

Mund, som de har lydt siden uafbrudt og ustandseligt i Herrens Kirke: »*Accipe Spiritum Sanctum!* Modtag den Helligaand!« Salven er bleven udgydt over hans Hoved som engang i fjerne Dage over Aarons Hoved, og han er blevet Ypperstepræst i den nye Pagts Kirke. Vi stoler paa, at i de Øjeblikke har ogsaa de mange Bønner virket, saa at Naadegavernes Rigdom er blevet stor. Nu er vort Ønske til vor nye Biskop det, at alt det, der blev udtalt i Bispevielsens Rituale, maa gaa i Opfyldelse. Da vil baade han og vi alle blive lykkelige.

Snart skal Biskoppen staa iblandt os med Stav i Haand og tale til os. Med Opmærksomhed vil vi lytte til hans Ord, fordi han er Herrens Salvede. Og snart skal han drage omkring fra Menighed til Menighed og opmuntre og styrke og meddele den Helligaands Gaver. Vi kan ikke andet end ønske, at dette hans Arbejde maa vokse ustandseligt, fra Aar til Aar, saa at den Helligaand ved hans

Det indvendige af Kirken i Averbode.

Haandspaalæggelse maa udvide sit Rige i vort Land. Vi vil ønske, at Biskoppen maa komme til at indvie mange Alterstene og mange Kalke, fordi det hellige Offer skal frembæres overalt i Danmark. Gid Biskoppen maa komme til at lægge mange Grundstene og indvie mange Kirker, fordi der ikke er Kirker nok, fordi de ikke kan rumme de mange, der vil give sig ind under hans Hyrdestav!

Gid han maa se en Skare af unge Præster vokse frem for at hjælpe med i hans Gerning!

Ad multos annos! Det er ogsaa vort Ønske til den nyviede. I mange Aar haaber vi at have ham til Styrer, en Styrer, paa hvem Ordene er gaaet i Opfyldelse: »*Firmetur manus tua, et exaltetur dextera tua!* Din Haand vorde stærk og din højre ophøjet!« Saa stærk, at den gennem alle Vanskeligheder sikkert leder Guds Kirke i Danmark, saa ophøjet, at vi alle maa føle, at det er Guds Haand, som vi med Glæde følger!

Hans Eminence
Kardinal D. J. Mercier
Ærkebiskop af Malines
Belgiens Primas.

Naar Redaktionen beder mig om en kort Artikel om den store Kardinal, finder jeg paa een Gang Opgaven let og svær. Let, fordi jeg flere Gange har haft den Ære og Oplevelse at blive modtaget af Kardinalen — svær, fordi jeg ved saa lidt positivt om ham.

Første Gang, jeg kom i Berøring med Kard. Mercier, var jeg endnu en ung lutheransk Teolog paa Vej hjem til Moderkirken — og rent geografisk paa Vej til Rom.

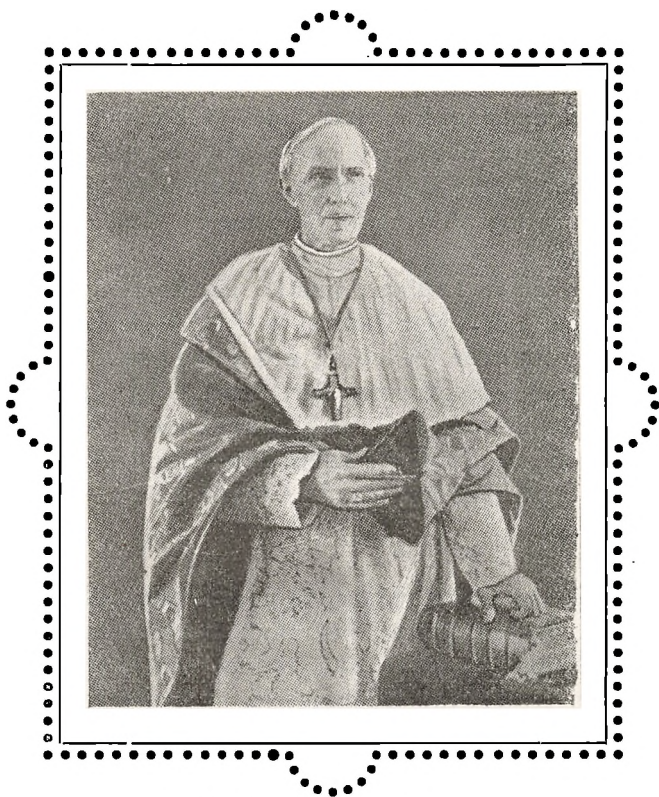
Det var i Louvain, det gamle Louvain fra før Krigen. Træt af at tænke, bede, kæmpe og strides, havde jeg fundet Ly for en Ugestid hos Benediktinerne paa Mont César.

Da jeg første Gang blev ført til min Plads i Refektoriet, faldt mit Blik paa en Skikkelse og et Aasyn, der maatte vække min Opmærksomhed. Jeg har genset det Ansigt to Gange siden, og jeg genser det daglig paa mit Skrivebord, hvor det staar i det store Fotografi, Eminencen skænkede mig med en venlig Paaskrift.

Høj, rank, mager, afdæmpet og værdig. Et stort Hoved, bredt foroven, smalt om Kind og Hage. En paafaldende

høj, bred og hvælvet Pande. Men det stærkeste var Øjnene. Under stærke, lige Brynkamme ligger de dybt inde; ved Randene fine Rynker; de misser lidt, de ligesom knibes halvt til mod Lyset — den Lærdes læsetrætte Blik. Et helt afklaret, helt harmonisk, paa een Gang elskeligt og asketisk Aasyn, som indgød baade Ro og Ærefrygt.

Kardinalen var i »Retraite« og vilde ikke forstyrres,

Hans Eminence Kardinal D. J. Mercier.

men en Munkeven af mig skaffede mig dog Audiens i Hs. Eminences Celle (som var min Nabocelle; jeg hørte Timer igennem Fjed op og ned, og jeg hørte Knirken af en Kudleskammel, der bruges). Ved Kaffen modtog Kardinalen mig med en Interesse og Velvilje, der maatte gribe dybt, naar man kom med sit danske Begreb om Aandens Stormænd som Personager, der enten skulde sige orakel-

agtige Aandrigheder eller dybe Skriftsteder til den maa-bende ærbødige Yndling.

Talen faldt paa noget, der af en engelsk Avis var blevet læst op under Maaltidet: de hidtil protestantiske Isle of Calday-Benediktineres Konversion. Jeg selv følte mig i Slægt med dem, og Kardinalen udspurgte mig om Grundene til, at jeg vilde konvertere. I en snæver Vending (og for første Gang) fandt jeg Formlen: Paa Grund af Kirkens Sandhed, Kirkens Skønhed og Kirkens Fromhed. Og jeg husker Svaret: Det er hele Kirken, Monsieur!

Talen faldt saa paa mine Studier, og Kardinalen udtalte sin Beundring for visse Sider af Höfddings Bøger, anbefalede andre Bøger, jeg burde læse, og gav gode Raad for min theologiske Uddannelse. Næste Dag lod han mig tilsende sin Bog »Til mine Theologer« med egenhændig Dedikation.

Ved en senere Lejlighed mødte jeg Eminencen i Urtegaarden, og han opfordrede mig til at følge ham — ved hans Side vandrede jeg op og ned i den lange Gang langs det blomstrende Ferskenespalier, hvorfra jeg tog Udgangspunkt til at tale om Johannes Jørgensens Digte; hvad Kirkefyrsten sagde om Mesteren, kunde kun glæde Disciplen: »De tager ikke fejl, naar De følger ham« — lød Konklusionen.

Saa gik der mange (eller dog nogle, men dybe, blodige) Aar. Krigen kom. Pave Pius' Død, Konklavet, hvori Kardinalen deltog, og hvor han rantes saa haardt af Budskabet om Louvains Ødelæggelse, at han faldt i Afmagt for Altret. Den Gang fik jeg ikke set ham. Men jeg forstod hans Ulykke. Jeg havde jo selv set det Institut for neo-skolastisk Filosofi, han havde skabt i Martyrbyen, selv hørt Forelæsninger der, og jeg havde færdedes med Studenter af mange Nationer i de Gader.

Saa begyndte den værste Ende af Krigen — ikke de raske, haarde Slag mod hinanden, men den forfærdelige Trækken i Langdrag og med den Krigen paa Papiret: Erklæringerne, Dementierne, Krigsbøgerne, Beskyldningerne, det uhelbredelige Had. Midt under det kom Kardinalen

til Rom for at fremlægge sit Lands og Folks Stilling for den hellige Fader.

Ingen Konge kunde faa en Modtagelse som hans. Folket trak hans Vogn til det belgiske Kollegium, og fra Morgen til Aften strømmede Besøg af kirkelige og politiske Storheder ind. Det var ikke at tænke paa at faa et Glimt — endsige en Samtale — og det var en Skam at stjæle Kirkefyrstens Tid.

Tilfældet vilde, at Kardinalen som Tak for en Venlighed, vort Kollegium havde vist det belgiske, tilsagde os til Audiens.

Og nu hænder der mig det rørende, at Eminencen standser foran mig og siger: »Dem har jeg set før!« I to Ord forklarede jeg hvor og hvornaar . . . og fik en varm Lykønskning for fuldbyrdet Konversion og paabegyndt Præstestudium, og lidt efter fik jeg det Fotografi med »til hjærtelig Erindring og med faderlig Velsignelse«, som er mit varige Minde om en Mand, der samtidig med, at han er en af Nutidens største Filosoffer og flittigste videnskabelige Skribenter, var sit Folks Fører, Helt og Samlingspunkt i Nødens Dage — og som dog fik Tid at huske en Sjæl, han engang i en stille Time havde set i et Kloster.

Dette blev ikke en Karakteristik, ejheller en tør Liste over Værker og Data — til en saadan savner jeg Kilder her paa Stedet — men det blev et Indtryk af den sande Storhed.

Det maa være en Glæde for os danske Katholikker, at Biskop Josef faar Apostlenes Rækkefølge ved den Mands Haandspaalæggelse — ikke blot fordi han er en aandeligt stor Nations største Søn, ejheller blot fordi han i Ragnarok-Aarene var en af Verdens Store, men ogsaa fordi han er et elskeligt Hjerte, en helt behersket Karakter og en af hine, hvis Styrke er i Stilhed og Kærlighed.

P. S.

Spadsereture i København.

IV.

Omkring Raadhuspladsen.

(Moral . . .)

Ved Raadhuspladsen ligger der mange Steder, der er indviede til materielle Nydelser, til Mad og Drikke, Theater og Koncert. Det, Evangelisten Johannes kalder for Øjnenes Lyst, Kødets Lyst og Livets Hoffærdighed (1. Joh. 2, 16) trives her aldeles udmærket, her er der god Jordbund.

Man maa ofte undre sig over, at der her i København *kan* vokse op sund og ren Ungdom. Det ligger heldigvis ogsaa deri, at Naturens Skaber i sin Godhed har værnet noget om unge Mennesker, og Guds Naade har udvalgt enkelte Sjæle, ligesom en forstandig Haveejer værner om sine Blomster.

Paa Fristelser til alle Slags Nydelser mangler det aldeles ikke — og det er for den Sags Skyld slet ikke netop Raadhuspladsen, som her skal drages frem som et Fristelsens Sted. Den er kun Udgangspunkt for nogle Betragtninger paa Vejen mod Vesterbro.

Vore Storbyer Verden over og med dem København ligner i mange Ting den græske eller romerske Forfaldsperiode med al dens Luksus og Fattigdom, dens Udskejelser og Overmod, dens aandelige Nød og dens Rigdom paa al Slags Overtro, dens Blødagtighed og Raffinement paa den ene Side og dens Klassehad, Grusomhed og Hjælpeløshed paa den anden Side. Ja, der er naturligvis den Forskel, at Christi Lys skinner (i Mørket!), at mange fromme Kristne alligevel har fundet Vejen, Sandheden og Livet i dette Virvar af Meninger og Fristelser, og for vort Lands Vedkommende, at Modsætningerne i social eller religiøs Henseende ikke træder saa stærkt frem som i andre Lande, hvor Middelstanden ikke mere har den Lævefod, den heldigvis endnu har herhjemme.

For nogen Tid siden gjorde Folkekirken og navnlig Indre Mission i klar Erkendelse af de ovennævnte For-

hold et Fremstød og slog til Lyd for at hæve »Byens Moral«.

Jeg tror desværre ikke, det har hjulpet videre. Thi en af Hovedgrundene til Umoralen er jo de daarlige Bolig- og Arbejdsforhold, som ikke bliver afhjulpet saadan med eet. Og »Omvendelsen«, en Højnelse af det moralske Niveau er i fremragende Grad en dyb personlig Sag og foregaar kun ved en personlig Anstrengelse ud fra en stærk religiøs Paavirkning.

Tillige tror jeg ikke, at et religiøst Tordenvejr hjælper saa meget paa dette Punkt som den gode Indflydelses og venlige, forstaaende Ords milde Regn. Haardhed, Hovmod eller et værre, skandaløst Levned vil sikkert kunne brydes eller overvindes ved en vældig Bodsprædikants Tordentale, men Legemets sanselige Svaghed forenes ofte med en vis »god Vilje«, med Godhed og Medgørlighed paa andre Omraader. Disse Menneskers Svagheder er som Siv, Stormen knækker dem ikke og rykker dem ikke op fra Jorden, som den gør med et Træ.

Ja vi er stakkels Mennesker allesammen. Og Gud ved, hvad Stof vi er af. Netop derfor sagde vor Frelser blidt til Synderinden, som Farisæerne vilde stene: »*Gaa bort og synd ikke mere*« (Joh. 8, 11).

Tordentaler har Herren kun holdt imod de hovmodige Farisæere, imod Ligegyldighed og Løgn og Vantro, imod de fattiges Undertrykkelse og *falsk* Religiøsitet. De Gange, han føres sammen med Folk, der har givet efter for Kødets Fristelser, ligner han ikke en Vækkelsesprædikant eller en forarget Farisæer, men snarere en Fader, der viser det stakkels Barn tilbage paa den rette Vej.

Hvor meget siger ikke i den Henseende Herrens Adfærd overfor Kvinden ved Jakobsbrønden! Vist ligger der en Bebrejdelse i hans Ord, men den udformes ikke, og Herren nedlader sig til venligt at tale om Guds Rige og dets Fremtid med en Person, som maaske vi andre skrøbelige Mennesker havde set ned paa og anset for at være »et ganske skrækkeligt Fruentimmer«. — *Hvad hun jo ogsaa paa en Maade var*, men hun var sig i al Ydmyghed sin Svaghed bevidst, og hun siger til Sichars Indbyggere: »Han har sagt mig *alt, hvad jeg har gjort*« (Joh, 4, 29). Synds-

bevidstheden manglede ikke, og vi tør haabe, at hun og hendes Bysbørn fra da af har levet ud fra deres Tro paa Herren som »*Verdens Frelser*«.

»Synd ikke mere, for at ikke noget værre skal times dig«, siger Herren til den Mand, der havde været lam i 38 Aar (Joh. 5,14).

Det er jo det, at al Synd ikke blot er ond i sig selv, men virker ondt til alle Sider. »*Multa flagella peccatoris*« — »mangfoldig eller stor er Synderens Straf,« siger Salmesangeren.

Ogsaa her! Er det slemt at skulle staa imod, at afdo fra sit eget Kød og Blod — saa er det sikkert langt værre ikke at tage Kampen op og at give sig hen til sine uordnede Lyster, der snart vil spille Herre og fordrer den ene Afgift efter den anden — snart af Kræfter og Sundhed, snart af Penge og Bekymringer, snart af Sjælefred og Livslykke

Det gaar altsammen med i Løbet. Og da det altsaa bærer derhen, er *det bedst at staa imod lige straks*.

Kampen skal kæmpes igennem, hvis man da vil rette sig efter Kirkens Ord, og da jo før jo bedre.

Landet oversvømmes med Bøger om seksuel Oplysning og desværre ogsaa med Bøger, der taler »*Naturens*« Sag og ender med højst *unaturlige* Raad.

Ja, vi skal indrømme det, at man kan *diskutere* endeløst om visse Ting, og at der paa dette Omraade ligesom overalt i Naturen gives store Problemer, som ingen Moral- filosof og ingen Theolog helt kan fjerne med al sin Lærdom.

Men Kirken viser os ganske enfoldigt og praktisk den Vej, vi skal gaa. Herren er vort Lys i Mørket, og »*hans Lov er vore Fødders Sti*«, som det saa smukt hedder i en af Salmerne.

Og denne Vej er Korsets — i de fleste Tilfælde da! »*In amplexu crucis omnia superare* — at sejre over alle Modstandere ved at gribe omkring Korsets Fod eller: ved at omfavne Korset.«

Og Korset — det er ikke det smukt tegnede, gotiske eller romanske eller barokke Krucifiks med Sølvforgyldning og Ædelstenel Det er *Korset fra Golgata*, et Marter-

redskab til Død, til Henrettelse . . . noget, hele vor bløde Natur afskyr og absolut ikke vil til

Hvis da ikke en højere Magt, vor Mester og hans Kærlighed tager os ved Haanden og hjælper os dertil! Korset er jo ogsaa kun Gennemgangsled, Porten til det nye Liv i Opstandelsens Herlighed. Og *det* kalder Apostlen at opstaa fra Syndens Død og være *»et nyt Menneske i Christus Jesus«*. Og en stor Del af Anstrengelsen tages allerede bort 1) ved et godt Barndomshjem, 2) ved andre unge Menneskers gode Eksempel, 3) ved en kærlig og from Moders Taarer og Bøn, 4) ved et sundt Liv i Arbejde og 5) — for de flestes Vedkommende — i Familielykke, 6) ved aandelige Interesser og 7) ved Brug af de Vaaben, vor Frelser og hans hl. Kirke giver os i vore Hænder.

Paa Opstandelsens Dag vil mange raabe til os: Havde jeg haft disse Hjælpemidler! — — F. F. M.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Højskolens første Foredrag i det nye Aar holdtes af Lensgreve Holstein-Ledreborg, der paa en meget klar og let forstaaelig Maade fremsatte Leo XIII's Nationaløkonomi. Fra alle denne Paves Skrivelser havde Greven samlet sammen, og det lykkedes ham saaledes at give Tilhørerne en udmærket Oversigt over Pavens Vejledning.

— Den følgende Tirsdag talte stud. mag. H. T. Kiærulff om at bevare Barnesindet hele Livet igennem. Det var interessante og originelle Tanker, som blev hørt med megen Opmærksomhed, og som sikkert ogsaa har været Genstand for adskillig Overvejelse hos Tilhørerne siden.

— Paa Tirsdag den 30. vil Grev F. Moltke paa Højskolen fortælle om Oplevelser i Albanien. Grev Moltke har fungeret i den lille Balkanstat som Folkeforbundets Udsending og haft Lejlighed til at sætte sig godt ind i de mærkelige Forhold dernede; ikke mindst har Greven interesseret sig for de kirkelige Forhold, derfor kan vi sikkert vente os en interessant Aften.

— Opmærksomheden henledes paa de i omstaaende

Annoncer bekendtgjorte Aftenunderholdninger til Fordel for St. Andreas Sogns Jubilæumsfond. Til Lejligheden er der forfattet en Prolog; unge Piger danser Karakterdans og Dilletanter opfører under Fru Opffers Ledelse »Saltkarret vælter« og »Abekatten«. Det bliver sikkert fornøjeligt.

München. Den nye Apostoliske Vikar for Sverige, Domherre Dr. *Joh. Müller*, modtog i den herværende Domkirke den biskoppelige Konsekration Søndag d. 7. Januar. Da Ærkebiskop Kardinal Faulhaber var forhindret ved Sygdom, foretoges den hellige Handling af Hs. Ekscellence, den pavelige Nuntius Mgr. *Pacelli*, assisteret af Hjælpebiskopperne *Hierl* fra Regensburg og *Hartl* fra München. Blandt de tilstedeværende var ogsaa den svenske Mission repræsenteret ved tre Præster og fire Lægmand. Mgr. Müller blev af Domkapitlet udnævnt til Æresdomherre. Han agter først at begive sig til Rom for at forestille sig for den Hellige Fader, og i Marts Maaned tiltræder han sin Rejse til Sverige, for at overtage sit Embede. »Ugebladet« tillader sig herved paa Læsernes og egne Vegne at udtale sin ærbødigste Lykønskning til den nye Biskop med Bøn til Gud om et mangeaarigt velsignelsesrigt og frugtbart Arbejde i det Apostoliske Vikariat Sverige.

Rom. Den Hellige Fader har skænket en Million Lire til Afhjælpning af Nøden i Centraleuropa. Pengesummen er bleven delt imellem Kardinalerne i Køl, Breslau, Wien og München. I en af disse Dage afgaar en stor Dampet med Klæder til Rusland. Paven føder for Tiden daglig 60000 Mennesker i Rusland. Det er naturligvis kun muligt ved, at Katholikker fra hele Verden sender Paven Gaver til Uddeling. Om kort Tid aabnes der en ny Hjælpestation i Uralbjergene. — Samtidig har Bolshevikerne fængslet den katholske Ærkebiskop Mgr. *Cieptak* og stillet ham for Domstolen.

Bekendtgørelse fra Rosenkranssognet.

Da Menighedens Aarsregnskab for 1922 skal afsluttes Onsdag d. 7. Februar, bedes de Menighedsmedlemmer, der endnu ikke har betalt deres Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge m. m.), snarest indbetale disse til Sognepræsten, Pastor *Ch. Raabe* (Kl. 12—1 og 6—7) eller Kapellanen Pastor *Bernh. Jensen* (Kl. 5—7) eller Kirkeforstander *P. Stagno Balestrini* St. Thomas Allé 6² (efter 6).
Forstanderskabet.

Katholsk Forening »Absalon«.

Vort næste Møde afholdes Mandag den 19. Februar Kl. 8 i Selskabslokalerne »Columbus«, Aaboulevarden 21 (Telf. Central 3699).
Bestyrelsen.

K.D.K. Fastelavns-Soirée.

Torsdag den 1. Februar Kl. 8 præcis. 1 Kr. pro persona. Alle Klubbens Medlemmer samt de indbudte er velkomne. Kostumering og Maskering ad libitum. Program med varierende Temaer; importerede Jyder, Mussolino'er, antike Bedstemødre, og Fastelavnsboller.

Lørdag den 3. og Søndag den 4. Februar Kl. 8
i St. Knuds Salen, Stenosgade 4:

AFTENUNDERHOLDNING

til Fordel for St. Andreas Sogns Jubilæumsfond.

PROLOG.

NAAR SALT KARRET VÆLTER. ABEKATTEN.
Lystspil i 1 Akt af P. A. Görner. Lystspil med Sange i 1 Akt.
Billetter à 2 og 1 Kr. faas i St. Andreas Præstegaard, St. Knuds Skole og Katholsk Bogsalg, men **ikke** ved Indgangen.

St. Andreas Gilde (Ordrup)

afholder Fastelavnsfest Mandag den 12. Febr. i Chl. Palmehave.
Kl. 6—8 for Børn, hvor der bides til Bollen, samt forskellige Overraskelser.

Kl. 8—1 Dans for de Voksne med Kotillon.

Demaskering Kl. 9¹/₂.

Billetter: Børn 50 Øre, Voksne 1,50 Kr., Besøgende indført ved et Medlem 2,00 Kr. faas hos Bestyrelsen.

Grugni,

Hylleholt,

Opffer,

Tlf. Ordrup 1197.

Tlf. Ordrup 425.

Tlf. Ordrup 1403.

For de mange, der ønsker at deltage i Undervisningen for at opfriske deres Kundskaber om Religionen, samt for dem, der ønsker at lære den katolske Kirkes Lære at kende, bliver der fra *Onsdag den 31. Januar* af hver *Onsdag Aften Kl. 8* holdt Foredrag om Troslæren. Indgang til St. Knuds Sal *Stenosgade 4 B*. Alle er velkomne. Pater Sialm.

Kalenderen for 1923 er udkommen og kan faas hos **Ekspeditionen**, Boyesgade 8³ (Telf. Vester 7515) samt ved Kirkerne og i Boghandelen.

Pris **40 Øre**. Ved Indsendelsen af 60 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansgariusforeningen.*

Kollekt for den danske katolske Kirkesag.

Søndag den 20. Januar holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne **Ansgarius-Bonifacius Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for vore mest trængende kirkelige Institutioner.

Jesu Hjertes Andagt (Fredag d. 2. Feb.)

St. Ansgars Kirke: Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

Sakramentskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8¹/₄-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt med Prædiken.

St. Andreas Kirke: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

Dannet ung Pige (katolsk) ønsker Plads helst hos enlige Folk, hvor lidt Madlavning kan læres, og hvor der holdes Hjælp til det grove. Familiær Stilling. Billet mrkt. **E. R.** til Bladets Kontor.

Kirkelig Kalender.

28. Jan. Søndag Septuagesima. Ansgar.	4. Febr. Søndag Sexagesima. I Højmesse: Ma- rias Renselse.
29. — M. Frans af Sales, Bi- skop og Kirkelærer.	5. — M. Agatha, Jomfru og Martyr.
30. — Ti. Martina, Jomfru og Martyr.	6. — Ti. Titus, Biskop og Be- kender.
31. — O. Petrus Nolasco, Bekender.	7. — O. Romuald, Abbed.
1. Feb. To. Ignatius, Biskop og Martyr.	8. — To. Johannes af Matha, Bekender.
2. — F. Marias Renselse (Kyndelmesse).	9. — F. Cyrillus af Aleksan- drien, Biskop og Kirkelærer.
3. — L. Ansgar, Biskop og Bekender.	10. — L. Oktav af Ansgar.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 30. Jan. Kl. 8 Aften i Vesterhus, Vestervoldgade 115^g.
Ritmester, Greve F. Moltke: Oplevelser fra en Sendelse til Albanien.
Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Til-
bedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag den 2. Feb. til de aftalte Tider.

St. Ansgars Kirke. Søndag den 8. Januar Kl. 6 Aften holdes
Procession med St. Ansgars Relikvieskrin.

A.C. Onsdag den 31. Januar Kl. 8¹/₄ i »Vesterhus«. Vester-
voldgade 115. Th. Knudsen: Strindberg og den ka-
tholske Kirke. — Gæster kan medtages. *Adm.*

Til **Motorcyklefondet** er modtaget 3 Kr. Disse i Forbindelse
med det tidligere indkomne og de indvundne Renter, ialt Kr.
699,38, er anvendt til Betalingen af den af Sognepræsten i Ha-
derslev til Brug i hans Gerning som Sjælesørger indkøbte Motor-
vogn. Hjertelig Tak til alle Giverne.

København den 18. Januar 1923.

Det Apostoliske Vikariat.

Til **de katolske Børn fra Landet** er modtaget 20,00 (Fr. K.)
+ 10,00 (Stenosgade) + 10,00 (Kr.) + 2,00 (N. N.) + 50,00 (J. B.)
— Hjertelig Tak!

København den 18. Januar 1923.

Det Apostoliske Vikariat.

Til **den dansk-latinske Messebog** er modtaget 20,00 (Fr. K.)
+ 50,00 (Assumptionssøstrene), med det tidligere indkomne ialt
Kr. 82,50. — Hjertelig Tak!

Kjøbenhavn den 18. Januar 1923.

Det Apostoliske Vikariat.

Katholsk Lommekalender. Pris 50 Øre.

Faas i Ekspeditionen og i Boghandelen.

Direktoriet for 1923 er udkommet, og Prisen er fra
Osnabrück fastsat til 5 Kr. *Det Apostoliske Vikariat.*

Under Pastor Bernh. Jensens Bortrejse er Ugebladets Ekspe-
dition Studiestræde 27-29^g; alt til Redaktionen bedes sendt til
den sædvanlige Adresse.

FREMMEPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorør, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8° V. 5-7. Tlf. Vester 7615). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8°, Kbh. V. Tlf. Vester 7615. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 5.

Søndag den 4. Februar.

1923.

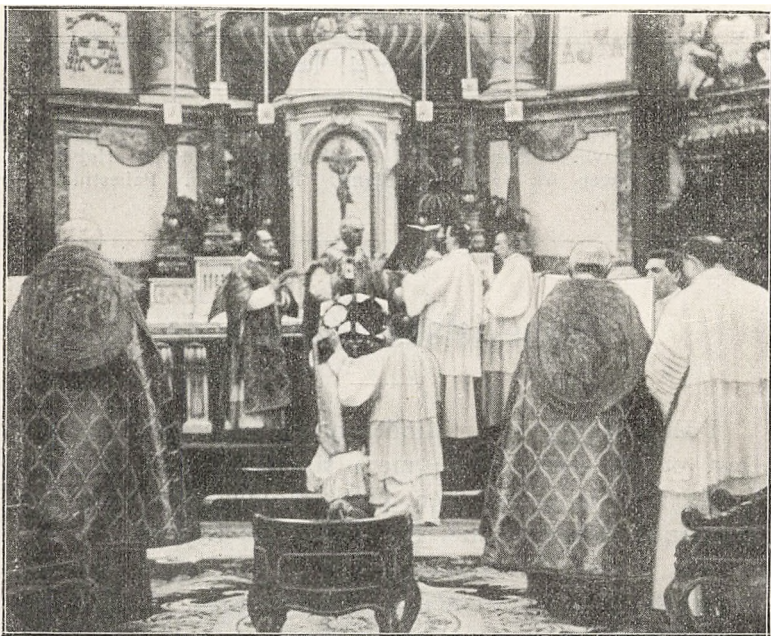
INDHOLD: Bispevielsen i Averbode (med 2 Illustr.). — Spadsere-
ture i København. — San Quirico. — Johannes Jørgensen i Højskolen.
— Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Palæstina. —
Avertissementer.

Bispevielsen i Averbode.

I Erindringen staar Mindet om en overordentlig skøn Dag, og det ene Billede mere straalende end det andet træder frem i Bevidstheden, og helst vilde man male dem alle, drage dem frem her for Ugebladets Læsere.

Fra Abbediet Averbodes høje Taarn vajede allerede Dagen før Konsekrationen to mægtige Flag. Langt borte fra kunde man se dem, og vi Danskere var ikke længe om at opdage, at det ene Flag var Dannebrog, og da vi kom ind gennem den gamle Port og stod paa den store Plads, vajede der atter Flag fra Hovedfløjen, midt for Paveflaget, paa den ene Side det belgiske Flag og paa den anden Side atter Dannebrog. Det var Modtagelsen, og det var ogsaa de Følelser, der strømmede os i Møde under hele Besøget. I Løbet af Onsdagen samledes en Del danske Præster i Abbediet, og flere kom til Torsdag Morgen. Ved Højtideligheden var til Stede Præsterne Schreiber, Klemp, Ronge, Resch, Hoppers, Janssen, Gamél, Hansen, Schindler og undertegnede; desuden en lille Kreds af danske Lægfolk.

Trods alle personlige Forberedelser var Mgr. Brems utrættelig i at tage imod og føre omkring i det store Abbedi. Men skildre det og alle dets Skønheder vil jeg ikke her, det er imponerende for hvert Skridt, man gør. Der var smykket til Fest; over de lange Kloster gange hang Guirlander, og rundt omkring paa Væggene hang Bispe-skjolde. Der var Kardinalens, de assisterende Biskoppers og den nye Biskops. Hovedskjoldet er delt i fire Felter, hvoraf de to bærer Præmonstratenserordenens Vaaben og

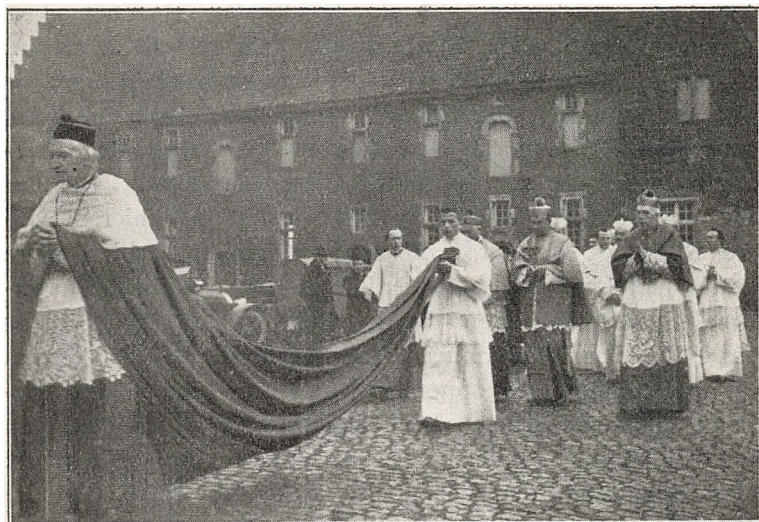
Bispevielsen for Højaltret Kardinalen læser af Ritualiet. Foran ham knæler Biskop Brems, paa hvis Skuldre Evangeliebogen er lagt. — I Forgrunden (i Bispekaaber fra det XV. Aarh.) Bisperne af Namur og Bois-le-Duc med deres Klerke. — Paa Højaltrets Søjler ses Kardinalens og Biskop Brems Vaabenskjolde.

de to andre Abbediet Averbodes Vaaben, Midterskjoldet er Roskildes Vaaben; Biskoppens Valgsprog lyder: »*Omnes unum sint!* At alle maa være eet!« Over Indgangen til Kirken var der anbragt en Indskrift: *Joseph Ludolphus Brems hic consecratur episcopus.*

Allerede Onsdag Aften stilledes vi for første Gang overfor Belgiens berømte Kardinal, der kom for at hilse paa de forsamlede Danskere. Kardinal Mercier gør et uforglemmeligt Indtryk, en høj mager Skikkelse, sølvgraat

Haar, men et Ansigt som en ung Mands, et Smil saa hjerteligt og vindende; ligefrem og munter gik han omkring iblandt os, denne Mand, der er en Pryd for Kirken, Sandhedens og Rettens store Forsvarer.

Torsdag Morgen var der Folkevandring til Averbode, og det ene Automobil efter det andet kørte op, og den store Kirke fyldtes. Højt oppe i Koret mellem Korstolene havde samtlige Danskere Plads, sammen med Biskoppens Familie; der saas ogsaa Franciskanernes Provincial, Maristbrødrenes Provincial og den gamle Forstander fra Boyesgade, Br. Fulgentius. Kl. 9¹/₂ holdt den store Procession sit

Kardinal Mercier forlader Kirken efter Biskoppens Vielse. — Til højre for den Klerk der bærer Slæbet, ses Biskop Brems og Biskop Diepen.

Indtog, den lange Række af hvide Præmonstratensere, henved 100, Ordenens forskellige belgiske Abbeder, Benediktinerabbeder, bl.a. Abbeden fra Clervaux, Cistercienser- og Trappistabbeder, derefter Viebiskoppen af Liège, Biskopperne af Namur og 'sHertogenbusch, den nye Biskop af Roskilde og endelig Kardinalen i *cappa magna*, purpurrød med Hermelinsslag. Det var en stor og straalende Skare, der havde samlet sig, og Kirken udfoldede al sin Pragt ved Konsekrationen af Danmarks nye Biskop.

Biskopperne iførte sig nu Paramenterne, der straaledede i Guld og havde gamle kostbare Broderier fra det 15.

Aarhundrede. Kardinalen bar ovenover Messehagelen det ærkebiskoppelige Pallium, som kun maa bæres ved enkelte sjældne Højtideligheder. Saa oplæstes det pavelige Breve, der udnævner Mgr. Brems til Biskop, og derefter fulgte Ceremonierne og Messen med alle de skønne Bønner og betydningsfulde Ord. Hvor var det gribende, da den nye Biskop laa udstrakt foran Alteret, og alle andre knælende sang Allehelgenslitaniet, og da saa Kardinalen rejste sig og med Stav i Haand tre Gange signede Biskoppen. Et øjendommeligt Øjeblik, da Biskopperne lagde Hænderne paa ham, og Ordene lød: *Accipe Spiritum Sanctum*, og derefter istemte Kardinalen Hymnen *Veni Creator Spiritus*, Kom Skaberaand, kom ned til Jord. Al Sangen, ogsaa hele Messen, var gregoriansk Koral, og største Delen af Gejstligheden sang med. Messen holdt saa begge Biskopperne ved samme Alter og delte Sakramentet mellem sig, et helligt Brodermaaltid. Derefter modtog den nye Biskop de biskoppelige Insignier, Gaver fra Slægt og Venner i Belgien, en mægtig gylden Mitra sattes paa hans Hoved, skænket af hans Medbrødre, Kardinalen satte saa den danske Biskop i sin egen Stol og sang *Te Deum laudamus*. Han rejste sig, og ledsaget af de assisterende Biskopper gik han for første Gang signende gennem Kirken. Dybt bøjede vi os og modtog den første biskoppelige Velsignelse af hans Haand, og den gik sikkert vidt ud, den Velsignelse, ikke blot til de tilstedeværende, men ogsaa til alle derhjemme, alle dem, som han i de kommende Aar skal arbejde for og skal velsigne.

Straks efter Højtideligheden, der varede fra Kl. 9^{1/2} indtil Kl. 12^{1/2}, samledes alle Danskere, og den nye Biskop kom og modtog den første Lykønskning. Pastor Klemp var Ordfører, og i en kort Tale gjorde han sig til Tolk for vore Følelser og udtrykte alle vore gode Ønsker. Der var stor Grebethed hos alle i den lille Stue, hvor vi et Øjeblik var alene med vor nye Overhyrde; Biskoppen selv kunde i sin Bevægelse næppe faa sagt Tak, men han fik dog udtrykt sit Haab om, at han altid maatte kunne møde den Sympati, han mødte i Dag. I 20 Aar havde han aldrig været Uven med nogen anden Præst blot en halv Time, og det var hans Ønske, at han altid maatte

kunne sige det. — Men Kardinalen ventede, Samtalen blev kun kort, men der var i dette lille Møde midt i de store Festligheder en hjemlig Hygge og Inderlighed.

Kort efter holdtes i Abbediets Refektorium en stor Festmiddag, hvori samtlige Gejstlige og enkelte Lægmænd, særlig af Biskoppens Familje, deltog, flere var der ikke Plads til i Salen, men det var ogsaa ca. 250 Personer. Her rejste Kardinal Mercier sig og holdt en Lykønskningsstale. Han havde allerede mange Gange foretaget en Biskopskonsekration, og hver Gang gjorde disse Ceremonier et stort Indtryk paa ham, men aldrig havde Højtideligheden været saa skøn som paa denne Dag. Den nye Biskop var omgivet af sin Familje og af sin aandelige Familje, alle sine Medbrødre, og af dem, som han som Apostlen kunde kalde *corona mea et gaudium meum*, »min Krone og min Glæde«, Repræsentanterne for de danske Katholikker. Til Stede var Abbeden, denne Mand, der ved sin Takt, sin Klogskab og sin Fromhed er en Forsnyer af St. Norberts gamle Orden, Biskop Diepen, der havde været Visitor for Danmark, og Biskop Heylen, Præmonstratenserordenens og det belgiske Episkopats Pryd. Kardinalen vendte sig til Danskerne og udtalte sin Tak for al den Sympati og al den Hjælp, som Danmark havde vist Belgien i de trange Tider, og han bad os bringe Takken videre til alle vore Landsmænd. Tilsidst bragte han den nye Biskop sin Lykønskning, at hans Valgsprog: »*Omnes unum sint*« maatte kunne gaa i Opfyldelse, og Ønsket *Ad multos annos*, Ønsket om mange Aar med Glæde og rig Frugt skulde gælde ham i Dag. — Kardinalens Tale paahørtes staaende, og ofte blev han afbrudt af Bifald, særlig da han rettede sin Tak til os Danskere, bragede Bifaldet løs.

Den næste Taler var Abbeden, Mgr. Kretz, der paa Flamsk bragte Kardinalen sin Tak, den nye Biskop sin Lykønskning. Han mindedes sit Besøg i Danmark hos Biskop von Euch, da Vejle Menigheden skulde grundlægges. Saa tog Mgr. Brems selv Ordet for at takke. Hans Tak gjaldt først Kardinalen, som havde vist ham den Ære at foretage Konsekrationen. Han hyldede ham som Rettens og Religionens og Retfærdighedens store Forkæm-

per, som hele Verden saa op til, og hvis Tilstedeværelse og Deltagelse paa en særlig Maade havde kastet Glans over Festen. Efter nogle Ord til de andre Biskopper og til Abbeden, talte Biskoppen paa Dansk til de tilstedeværende danske Præster, som han takkede, fordi de var kommet, og lovede et inderligt og hjerteligt Samarbejde.

Paa Danskernes Vegne talte derefter Pastor Ronge paa Fransk. Først takkede han Abbeden for Gæstfrihed, og fordi han havde fornyet Kirkens gamle Traditioner ved at sende de hvide Munke til Danmark. I begejstrede Ord talte Pastor Ronge derefter til Kardinalen som den Mand, der næst efter Paven staar for os som Kirkens første og største Personlighed, som ikke blot Katholikker men hele den civiliserede Verden ser op til, den Mand, der havde erfaret Sandheden i Valgsproget, *Per crucem ad Lucem*, »Ved Korset til Lyset«, den Mand, der skal æres som en Helt og som en Martyr. Derefter udtrykte Pastor Ronge sin egen og alle danske Katholikkers Glæde over den nye Biskop og ønskede ham mange lykkelige og frugtbare Aar med Guds Velsignelse. — Det var vanskeligt for Pastor Ronge, der holdt sin Tale med stor Begejstring, at faa den ført til Ende, atter og atter afbrødes han af Bifald, og da han sluttede, vilde Klapsalverne næsten ikke holde op igen.

Det var de officielle Taler, endnu en Række fulgte. Pastor Gamél talte paa Dansk for Belgierne og deres Kardinal, der ved deres Udholdenhed i Lidelser ogsaa havde frelst Danmark, og han talte for Biskoppen og sluttede med »Han skal leve«, som alle Danskerne istemte. Senere rettede han paa Fransk en Indbydelse til Kardinalen om at aflægge et Besøg i København; Kardinalen svarede, at saa gerne han end vilde, turde han intet bestemt love. Men hvis det blev ham muligt, vilde han komme. Mgr. Heylen, der er Præsident for de eukaristiske Kongresser, foreslog at holde en Kongres i København, og Mgr. Diepen talte paa Hollandsk om Danmark og Kirken hos os. Et stort Kor sang Sange til Gæsternes Ære, og det blev sent, Timerne gik, først da Klokken var henad seks, brød man op, og de mange Gæster tog Afsked.

Det var en vidunderlig Dag. En Tak skal ogsaa paa dette Sted bringes Klosteret og dets Abbed for denne uforglemmelige Fest. I Averbodes Abbedi har vor danske Kirke mange Venner.

Og maatte saa alle de Ønsker, som paa denne Dag blev udtalt for den nye Biskop, og alle de Ønsker, som ikke blev udtalt, gaa i Opfyldelse. Her skal sluttes med de Ord, Pastor Ronge sluttede sin Tale med: *Ad multos felices et fructuosos annos, quod Deus det.* Mange lykkelige og frugtbare Aar! Det give Gud! *Bernh. Jensen.*

Spadsereture i København.

V.

Gennem Købmagergade.

(Selverkendelse —.)

Der glider en Strøm af Mennesker op og ned ad Købmagergade og over Kultorvet ad Frederiksborggade til. Ja, man kan se, at København *er* en Storby — til Trods for, at den kan være lille for visse Kredse, der altid mødes og færdes paa bestemte Steder. Men her myldrer det med travle Folk, den ene jager forbi den anden, nogle staar og ser paa Butiksvinduerne og spærrer Vejen for andre, enkelte glor paa Plakaterne eller Annoncerne og Skiltene rundt omkring, men kun faa falder paa at staa stille ved et Hjørne og i Stedet for at glo paa de udstillede Sager at kigge lidt paa udstillede Medmennesker.

Thi de er jo paa en Maade udstillede, de er paa Præsenterbakken og serveres friske, i spillevende Tilstand for vore gabende — ikke Munde, men Øjne.

At staa og se paa et Udsnit af en meget befærdet Gade og iagttage, hvad der her kommer under vort Glas, er, ligesom man var Professor i Naturvidenskab og skulde observere, hvad der af Infusoriedyr kommer ind under

Forstørrelsesglassets Synskreds. Og ligesom der indenfor denne Synskreds bevæger sig en Masse smaa og store, ofte underligt formede Væsener, hvoraf nogle sidder stille, og andre ustandseligt farer frem og tilbage — ligesaa underligt, ofte fornøjeligt, ofte bedrøveligt, farer vore Medmennesker omkring i den lille Vanddraabe, som en Storby maaske er for en overjordisk Tilskuere. —

Se, der kommer en ældre Kone med Kurv paa Armen. Hendes Ansigt er furet, og man ser, hun har meget at bestille derhjemme. Hun vil gøre Indkøb, men kigger forsigtigt paa Priserne for at vælge det Sted, hvor det, hun vil have, kan faas bedst og billigst. Den Slags Folk har erhvervet sig en tit fænomenal Færdighed i at gøre praktiske Indkøb. Thi dette er ligefrem en Kunst, man først efter adskillig Erfaring bliver Mester i.

Lige efter hende tripper to unge Piger afsted paa deres høje Hæle og standser ved et Mode-Magasins Vindue for at beundre det nyeste Kostume. Penge har de ikke, men en ubegrænset Beundring for den nyeste Mode og en lige saa ubegrænset Appetit paa Livet.

Jeg gjorde engang en af disse unge Damer opmærksom paa, at det, hun vilde købe, ikke vilde klæde hende. Ja, *men det er moderne*, — svarede hun og saa nedladende paa mig.

Den største Modsætning til disse Sommerfugle danner en halvgammel Herre, der staar foran et Boghandlervindue. Har du, kære Læser, nogen Sinde lagt Mærke til, at man kan bedømme Folk ogsaa efter de Butiksvinduer, de standser foran? Denne Herre har Briller paa, hans Skikkelse er duknakket, og hans Overfrakke og Benklæder viser, at han ikke har Spor af Interesse for sit Ydre. Dette sidste er nu individuelt, thi der standser netop ogsaa mange særdeles velklædte Herrer foran en Boghandel. Men de køber saa den nyeste Roman og helst i fineste Shirtingsbind — medens vor Ven med den slidte Overfrakke er den rette Bogorm. Han sluger de udstillede Bøger hurtigere end Brillenslangen sin Kanin og vurderer straks deres eventuelle Indhold. Et lykkeligt Menneske — hvis han da har tilstrækkelig mange Penge! ..

Nu kommer der en køn ung Befalingsmand i graa Uni-

form. Alt sidder korrekt paa ham. Han skrider som en Herre gennem Menneskemylret og standser kun et Øjeblik foran et Konditor-Vindue, hvor nogle Praliné fængsler hans unge Sind — men med et sky Blik til Siden, om nogen har set ham her — river han sig løs og vandrers strunk videre.

Et Par Studenter — vi er jo ikke langt fra Regensen — iler os forbi. Hvis det ikke var deres Huer, vilde nok deres Ansigt og Holdning allerede lade gætte paa, at vi havde to Minervas Sønner i Kikkerten.

Ikke fordi de ser sprænglærde ud — det er der heller ingen Grund til — og Brillen bærer kun den ene af dem — heller ikke, fordi deres Holdning var altfor daarlig — Gymnastikken og Eksercitsen har forbedret den for manges Vedkommendes.

Det er nu mærkeligt, hvorledes Livsstillingen ofte kan sætte sit Præg paa Personen — unge Damer altid undtagne, thi naar man lige ser bort fra dem, der har Hænderne i Lommen, kan man vanskeligt gætte, om det er en Prinsesse eller en Husassistent. —

Jeg tror, at hvis vi saa os saaledes, som de andre ser os, vilde vi faa en langt større Selverkendelse. I Spejlet ser vi os — i hvert Fald ser Damerne sig — mange Gange. Men intet Spejl er helt korrekt. Det afhænger af selve Glassets Baggrund og dets kemiske Sammensætning. Enten ser vi for blege eller for rødmussede ud. Dertil kommer Gang, Holdning og hele den øvrige Føren og Laden. Ogsaa Stemmen, Minen og det, vi siger eller ikke siger, gør, i stadig Sammenligning med andres, at vi selv maaske vilde forundres over det, andre tænker om os. Andre har jo et kritisk Blik og er ikke altid lige henrykte over enhver af deres mange Medskabninger.

Jeg har truffet paa Folk med mange gode Egenskaber, ogsaa besjælede af den bedste Vilje til at kende sig selv — ogsaa som katholske Kristne ved Bøn, Skriftemaal og aandelige Øvelser i Stand til at opnaa en vis Selverkendelse — og dog var de *komplet i Vildrede med Hensyn til deres Hovedfejl eller Skødesynder . . .*

Børn sættes i Rette, unge Mennesker faar ogsaa af og til en Overhaling, hvoraf de kunde opnaa værdifulde Bi-

drag til deres egen Begrænsnings Erkendelse. Men Folk, som er over de 25 Aar, er næsten uheldbredelige med Hensyn til en virkelig Selverkendelse. Jeg tror, at Skærsilden til at begynde med bestaar i, at man endelig for første Gang ser sig selv, som man er. —

Og jo mere højtstillet et Menneske er, jo vanskeligere bliver det baade at sige ham Sandheden og for ham at modtage den, og saaledes kan der opstaa kæmpestore Udvækster eller aandelige Misfostre eller Polyper i vedkommendes Karakter eller Adfærd, f. Eks. kan Magtbevidsthed eller Hidsighed med Aarene vokse sig saa stor, at ingen aandelig Læge mere vilde foretage en Operation.

Derfor har de fleste religiøse Ordener den gode Skik, at deres Foresatte skal skifte indenfor et vist Tidsrum. Og derfor lærer den hl. Ignatius og andre Aandens Mænd, at et af de første Midler til at gøre Fremskridt i det aandelige Liv er at holde daglig Samvittighedsransagelse og at kontrollere sig selv.

Men har du en god Ven — *virkelig Ven* — der forstaar at gøre dig opmærksom paa det ene eller andet, som skal klippes væk — saa kan du være glad! Og kommer der engang et Sammenstød eller et ubehageligt Svar — søg at gøre det til Genstand for Overvejelse eller for din Morgenbetragtning, hvis du har denne gode Skik — og du vil se, at Gud er dig en naadig Fader, fordi han aabnede et lille Hul for dig, hvorigennem du bedre kan se dit inderste Væsen. *Derfor har Ægtefolk ogsaa lettere til Selverkendelse.*

Der var engang en meget from Kvinde, som sukkende oplyste sin Sjælesørger om, at hun jo var en stakkels Synderinde. »Ja, det er sandt,« sagde Præsten. »Hvem har sagt det? Hvem har sagt det?« udbød den fromme Dame i højeste Forbitrelse. . . .

F. F. M.

San Quirico.

Det ligger i Assisi, aarhundredgammelt, stengraat, romantisk . . . Franciskanerindeklostret San Quirico. Allerede ved mit første Besøg St. Franciskus's By førte

Digteren mig derhen. Mens vi sneglede os ned fra den øverste Bydel Via Santa Maria delle Rose, hvor Digterens Casa ligger, gennem Gyder, ad krogede Trapper, under overbyggede Stræder helt ned til Via Sette Settembre, fortalte Digteren: Nede i San Quirico er der en fransk Nonne, som du skal hilse paa. Hendes Historie er værd at høre.

Soeur Angeline var gift. Hun levede som saa mange Franskmænd, skønt døbt i den katholske Kirke og skønt hun som Barn havde modtaget den første hellige Kommunion, praktiserede hun ikke mere. Hun var lykkelig gift. De to unge Ægtefæller holdt saa meget af hinanden, at de havde bestemt, at dersom en af dem døde før den anden, skulde den overlevende tage sig af Dage. Saa kom Krigen, og den unge Mand faldt ved Fronten. Tro mod sit frygtelige Løfte besluttede hans Hustru at begaa Selvmord. Hun forsøgte at dræbe sig selv ved Kulosforgiftning, men — da skete det vidunderlige, Gud greb selv ind og forhindrede hende i at fuldbyrde den forfærdelige Gerning. Gud omvendte hende paa Stedet, som hun var i Færd med at kaste Livet fra sig. Som Tak for dette Mirakel lovede hun Gud at gaa i Kloster. Hun, der aldrig havde været uden for Paris, rejste nu ned til Assisi og bad om Optagelse i det franske Clarissekloster af Sainte Collettes Reform. Hendes Kræfter slog dog ikke til for Collettinerindernes forfærdelig strenge Liv, derfor søgte hun og fandt Optagelse i det mildere Tertiarfranciskanerindekloster San Quirico. — Mens vi talte om Guds store Naade i denne vidunderlige Konversion, var vi naaet ned til San Quirico.

Det var første Gang jeg besøgte nogle strengt clausurerede Nonner. Aldrig vil jeg glemme det Indtryk, det gjorde paa mig, da Soeur Angeline kom ud af Mørket bag det dobbelte Gitter med den smukke Hilsen: Vive Jésus! Vi talte om hendes Lykke i Klosteret; jeg husker, at hun blandt andet sagde: Jeg holdt forfærdelig meget af min Mand, han var saa god, men havde jeg kendt Frelseren dengang, vilde jeg aldrig have giftet mig. Soeur Angeline fortalte os om Klosterets miserable Tilstand. San Quirico tæller flere hundrede Leveaar, og nu er det ved at falde sammen over Søstrene, men de er altfor fattige til at lade det reparere, tilmed er der mange syge, som trænger haardt

til Hjælp. Med hele en Franskmands Energi og Virketrang havde hun besluttet at hjælpe. Hun vilde samle Penge, købe en Væv og lade indrette en Fløj af Klosteret for tilrejsende Assisigæster for derved at tjene lidt Penge til Klosterets Reparation og Hjælp i de daglige Fornødenheder.

I det kommende Aar gav Soeur Angeline sig til at skrive Tiggerbreve. Det var frygtelig svært for hende, men St. Franciskus lærte hende den svære, ydmygende Kunst at bede om Hjælp.

Da jeg næste Gang kom til Assisi, havde Soeur Angeline ved utrætteligt Arbejde og urokkelig Tillid til Gud samlet 80 000 Lire. Væven var anskaffet og snurrede flittigt inde i det gamle Kloster. Gæstefløjen var indrettet. Digteren og jeg maatte op for at se, om intet manglede i de smaa indbydende Celler. *Men*, men i Tillid til de rige Gaver havde man begyndt Værket; uventede Forhindringer havde standset alle Gaverne, som særlig kom fra Frankrig, og nu sidder de stakkels Søstre med en frygtelig Gæld. Gæstefløjen er færdig, men ikke Klosterets Reparationer. Det er en forfærdelig Situation.

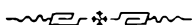
Jeg skriver disse Linjer baade for vore Italiensfareres Skyld og for at hjælpe Søstrene.

Først og fremmest vil jeg anbefale alle Danske, som rejser til Assisi, *Verdens herligste By*, at bo i San Quirico under deres Ophold dernede. — Naar man tager til Assisi, har man næppe Lyst til at bo paa et af de moderne Hoteller; kjoleklædte Tjenere, table d'hôtes og anden Luksus passer nu daarlig med en Valfart til il poverellos Ære, ikke engang æstetisk set. Hvor meget lykkeligere vil Assisipilgrimme ikke føle sig i det gamle Klosters hvidkalkede Celler. Der er Enkeltceller og Familieceller. I San Quirico nye Gæstehjem mangler for øvrigt ingen af de nødvendige moderne Bekvæmeligheder: elektrisk Lys, Vand, W. C. o. s. v. Gæsterne spiser i den hyggeligste Stue, og Søstrene vil tage sig af dem paa enhver Maade, vaske, reparere deres Tøj o. s. v. Endvidere vil Søstrene gøre det billigere end paa Hotellerne, som jo har større Udgifter til Repræsentation, Folkehold og lign. Naar her til føjes, at San Quirico har sit eget Kapel med daglig Messe, ligger tæt ved San Francesco og Hovedtorvet og

dog i Retning af Bygning og Beliggenhed forener alle en Rejsendes romantiske Drømme — tror jeg, at alle danske Assisipilgrimme vil følge mit Raad. — Jeg haaber, at katholsk Rejsbureau vil bemærke dette og benytte sig deraf, det vil kun gøre deres Italiensrejser smukkere og billigere.¹⁾

Men lad mig ikke slutte uden at appellere til mine Læseres Godgørenhed. Det er sandt, at dette er Omkvæde her i Ugebladet, men alligevel. Nøden i San Quirico er saa stor. Een dansk Krone bliver til en Masse Lire og hvad saa 10 eller 100 danske (endsige svenske) Kroner, (norske kan ogsaa omsættes). Hvor mange af Ugebladets Læsere skylder ikke Læsningen af Digterens Bøger noget i deres Konversion og i deres Kald eller i hvert Fald i deres katholske Liv. Ønsker De at vise Deres Tak for »Den hellige Frans af Assisi«, »Rejsbogen«, »Pilgrimsbogen«, »Vælskland«, »Alvernerbjerg«, »Fioretti« og mange andre Mesterværker, saa maa den Tak næst Gud gaa til St. Franciskus og Johannes Jørgensen. Intet vilde glæde den store Helgen mere end en Hjælp til hans fattige smaa Søstre, og intet vilde glæde den Helliges ydmyge Skjald mere end en Gave — nok saa lille til hans Venner i San Quirico.²⁾

Saint Maurice de Clervaux i Julen 1922. *Jan Ballin.*

Johannes Jørgensen i Højskolen.

Den, der i Onsdags Aftes ved 8 Tiden kom ud i Stenosgade, kunde et Øjeblik tro, at der var Ildløs eller noget lignende, saadan en Stimmel af Mennesker var der udenfor St. Knuds Skole. Det var imidlertid blot Folk, der ikke kunde komme ind til Johannes Jørgensens Foredrag, fordi Salen allerede var saadan pakket til, at man end-

¹⁾ 1923 er som bekendt franciskansk Jubilæumsaar; der bliver store Fester i Assisi, som nys i Ravenna for Dante. J. J. sidder i Festkomitéen.

²⁾ Gaverne, som jeg veed vil komme, bedes sendt til Il Canonico Spagnoli. Piazza di Vescovado. Assisi (Perugia) Italia.

ogsaa paa Scenen stod stuvet tæt sammen. Der har aldrig været saa mange i Højskolen før.

Efter en rigelig Ventetid, som de tilstedeværende dog tog med paaskønnelsesværdig Taalmodighed, kom Johannes Jørgensen og holdt sit Foredrag, der ikke var bekendtgjort som f. Eks. »Nye Opdagelser om Frants af Assisi«, men kun som »Den hellige Frants«. Ud fra dette Synspunkt blev det en dyb Tilfredsstillelse at høre Johannes Jørgensen tale om sit kæreste Emne. Han hviler i det med hele sin Sjæl, og deraf kommer en Betoning paa Ordene som den, hvormed man ude i den vide Verden nævner Navnet paa sit Fædreland eller sin Fødeby. Og saa taler han saa stille og roligt og naturligt og uden det mindste Forsøg paa at opnaa Effekter. Det var altsammen rene og ægte Klange.

De levende Billeder, der fulgte bagefter, var interessante ved de Landskaber og Dragter, man fik at se; men Hovedpersonen var rigtignok saa skinhellig at se paa, at det næsten var uhyggeligt.

J. O.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Fredag den 9. Februar indbyder Musikforeningen »Stringendo« atter til en Koncert. »Stringendo«s Programmer har efterhaanden erobret sig Ry for at være endog ualmindelig indholdsrige. Programmet denne Gang omfatter for Orkestrets Vedkommende bl. a. Pique dame Ouverturen af Suppé og Mozarts Eine kleine Nachtmusik og naar dertil nævnes, at Foreningen har sikret sig Assistance af Kgl. Kammersangerinde Frk. Tenna Frederiksen og Kgl. Hofviolinistinde Frk. Gunna Breuning-Storm er det en letforstaaelig Optimisme, naar Foreningen ogsaa denne Gang bestemt venter fuldt Hus.

Palæstina. Nogle Udgravninger i Nærheden af Jerusalem, i Landsbyen Beitgemal, har bragt den hellige Stephans, den første Martyrs, Grav frem i Dagens Lys. I ca. 1500 Aar har man intet vidst om denne Grav, indtil Salestianerne i 1916 begyndte paa disse Udgravninger; og i de sidste Maaneder er man naaet saa vidt, at der næppe mere er nogen Tvivl mulig. Helgenens Relikvier blev allerede i Aaret 460 taget op af Graven af Kejseren Eudokia og bragt til en Kirke i Jerusalem. Denne Kirke blev senere ødelagt af Araberne, og en ny Kirke paa samme Sted blev atter ødelagt af Sultan Saladin. Men en gammel Beretning siger, at Graven netop var i den Landsby, der nu hedder Beitgemal.

Meddelelse.

I Anledning af Biskop **Jos. Brems'** Hjemkomst, forventelig i første Halvdel af Februar, vil der finde en højtidelig Modtagelse Sted i St. Ansgars Kirke, sandsynligvis Kl. 7 Aften. Dagen og Klokkeslet vil, saa snart det lader sig gøre, blive opslaaet paa Kirkedørene.

Af Hensyn til den begrænsede Plads i St. Ansgars Kirke bliver det nødvendigt at udstede Adgangskort. Der bliver reserveret Plads til de gejstlige, de udenlandske kath. Gesandtskaber, til en Del af Ordensfolkene og Forstanderne for de 5 Sogne.

Adgangskort til de øvrige Pladser bliver, naar Tidspunktet er fastsat, tilsendt Sognepræsterne til Disposition for de i de resp. Sogne boende Katholikker (særlig dog til Bestyrelsesmedlemmer i de kath. Foreninger).

Anmeldelse om at ville give Møde med Foreningsfane bedes skriftlig tilstillet Undertegnede snarest muligt.

Pastor P. Braun.

Unio. Mandag den 12. Februar Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i Koncertpalæets Riddersal »Unio Revyen 1923«, Fastelavnsspøg med Sange af X + Y + Z. Nyt Teater og nye Dekorationer. Derefter Bal til Kl. 2.

Billetter à Kr. 2,50 for Medlemmer og Kr. 5,00 for Besøgende, indført ved et Medlem, faas hos Bestyrelsen samt hos Fabrikant Jos. Hoffmann, Købmagergade 48, Tlf. 1389.

Katholsk Forening „Absalon“

afholder stort Karneval Fastelavnssøndag den 11. Februar

i Blegdammens Selskabslokaler, Blegdamsvej 26, fra 7—1.

Billetpriser: Deltagere Kr. 2,50 incl. Baltegn, Tilskuere 50 Øre. Baltegn à Kr. 1,50 løses i Salen.

Billetter og Program faas hos Foreningens Medlemmer og:

A. Johansen,

Birkegade 15²

P. Langkjær,

Kächlersgade 4 St.

O. Petersen,

Cort Adlersgade 9 St.

L. Nielsen,

Nørrebrogade 27⁴.

Musikforeningen „Stringendo“

Privat-Koncert

Fredag den 9. Februar 1923 Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften i
Studenteforeningens Festsal, D. Boulevard 6

— ASSISTANCE AF —

Kgl. Kammersangerinde Frk. TENNA FREDERIKSEN

Kgl. Hofviolinistinde Frk. GUNNA BREUNING-STORM

EFTER KONCERTEN BAL

BILLETTER til Koncerten à **Kr. 3,00, 2,00** og **1,50** faas hos samtlige Medlemmer og Katholsk Boghandel, Stenogade 3, Telefon Vester 3930 samt gennem Foreningens Sekretariat, Vestervoldgade 115, 4. Sal, Telf. 10277 — 14560.

Kirkelig Kalender.

4. Febr. Søndag Sexagesima. I Højmesse: Marias Renselse.	11. Febr. Fastelavnssøndag.
5. — M. Agatha, Jomfru og Martyr.	12. — M. Serviterordenens Stiftere.
6. — Ti. Titus, Biskop og Bekender.	13. — Ti. Ferialdag,
7. — O. Romuald, Abbed.	14. — O. Askeonsdag,
8. — To. Johannes af Matha, Bekender.	15. — To. Ferialdag.
9. — F. Cyrillus af Aleksandrien, Biskop og Kirkelærer.	16. — F. Ferialdag.
10. — L. Oktav af Ansgar.	17. — L. Ferialdag.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 6. Febr. Kl. 8 Aften i Vesterhus, Vestervoldgade 115³.
Pastor Bernh. Jensen: Nordens Apostel.
Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjerter Kirke Søndag den 4. Februar Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Rosenkranskirkens Mariakongregation. Møde Onsdag den 7. Febr. Kl. 8 Aften. Fælleskommunion Søndag d. 11. Febr. i Messen Kl. 8.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsdag d. 6. Febr. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses den hellige Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

St. Ansgars Kirke. Søndag den 4. Febr. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Lysvielse og Procession, derefter Højmesse.

Mariakongregationen for unge Mænd holder Mandag den 5. ds. Kl. 8 Aften Møde i Jesu Hjertes Kirke med Optagelse af nye Medlemmer, Te Deum og sakramental Velsignelse. — Alle, særlig de nye Kongreganisters Paarørende, indbydes venligst.
Præses.

Katholsk Forening »Absalon«.

Vort næste Møde afholdes Mandag den 19. Februar Kl. 8 i Selskabslokalerne »Columbus«, Aaboulevarden 21 (Telf. Central 3699).
Bestyrelsen.

Katholsk Syge- og Begravelseskasse af 1867.

Forslag, der ønskes behandlet paa den aarlige Generalforsamling som afholdes i Februar, bedes indsendt til Formanden, Læsøe-Riise, St. Jørgens Allé 11.

Bestyrelsen.

St. Andreas Gilde (Ordrup)

afholder Fastelavnssfest Mandag den 12. Febr. i Chl. Palmehave. Kl. 6—8 for Børn, hvor der bides til Bollen, samt forskellige Overraskelser.

Kl. 8—1 Dans for de Voksne med Kotillon.

Demaskering Kl. 9 $\frac{1}{2}$.

Billetter: Børn 50 Øre, Voksne 1,50 Kr., Besøgende indført ved et Medlem 2,00 Kr. faas hos Bestyrelsen.

Grugni,

Hylleholt,

Opffer,

Tlf. Ordrup 1197.

Tlf. Ordrup 425.

Tlf. Ordrup 1403.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglæder og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8° V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8°, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 6.

Søndag den 11. Februar.

1923.

INDHOLD: Fastemandat. — Spadsereture i København. — Katolskt liv i Köpenhamn, Berlin, Cöln, Paris, Hyères, Rom, Krakau och Warschau. — Fra Bornholm. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. England. Mexico. — Avertissementer.

FASTEMANDAT

FOR DET APOSTOLISKE VIKARIAT DANMARK
OG ISLAND.

I. Fastebudet — som kun tillader een fuldstændig Mættelse, eet mindre Maaltid og om Morgenen en Smule Brød*), men udelukker al anden Spise — gælder for alle Dage af den 40 Dages Fastetid fra Askeonsdag indtil Paaskelørdag Middag med Undtagelse af Søndagene, desuden for alle Tamperdagene — 23., 25. og 26. Maj, 19., 21. og 22. September og 19., 21. og 22. December — og for Vigilie-Fastedagene før Pinse, før Marias Optagelse (∴ den Søndag, hvor Festen fejres offentlig), før Alle Helgen og før Jul. Forpligtede til at faste paa disse Dage er alle, som har fyldt 21 Aar, men endnu ikke har begyndt det 60. Aar. Fastedagene skal hver Gang Søndagen forud forkyndes fra Prædikestolen.

II. Abstinensbudet, som forpligter alle, der er fyldt 7 Aar, til at afholde sig fra at spise Kød men ikke Kødsuppe, gælder for Askeonsdag, Lørdagene i Fastetiden, alle Tamperdage — ogsaa den 21. Februar —, alle Vigilie-Fastedagene og Aarets samtlige Fredage (jrf. dog Nr. III). De øvrige Dage tillades Nydelsen af Kødspiser med den Indskrænkning, at paa samtlige paabudte Fastedage (jfr. Nr. I) til-

*) Theologerne regner indtil 60 Gram.

lades Nydelsen af Kød kun een Gang, nemlig ved Hovedmaaltidet. De, som paa Grund af deres Alder eller formedelst Dispens er fritagne for at faste, er ogsaa fritagne for Abstinenspligten paa de Fastedage, som ikke tillige er Abstinensdage.

III. Abstinenspligten bortfalder paa alle paabudte Festdage.

IV. Spiser, der er tilberedte med Flæsk, Fedt eller Blod, for saa vidt de enten slet ikke eller kun i uvæsentlig Grad indeholder Køddele, kan nydes hver Dag, med Undtagelse af den hellige Langfredag. Paa denne Dag kan heller ikke spises Kødsuppe.

V. Følgende Personer er — undtagen paa Langfredag — aldeles fritagne for Abstinensen: a) De i aktiv Tjeneste staaende Militærpersoner og, hvis disse fører egen Husholdning, ogsaa deres Hus- og Bordfæller. b) Gæstgivere og Spiseværter og deres Gæster samt alle de, der jævnlig faar deres Mad fra et offentligt Spisested. Handelsbetjente, Svende, Lærlinge, Arbejdere og andre, som holdes med Kost af Ikke-Katholikker. d) De af Ikke-Katholikker indbudte Gæster. e) Medlemmer af og Tjenestefolk i Familier, hvor enten Mand eller Hustru ikke er Katholik. f) Fattige, rejsende og de paa offentlige Bade- eller Kuranstalter under Kur værende Personer.

VI. Alle Sognepræster har, og alle øvrige af Os approberede Skriftefædre meddeles der herved Myndighed til i paatrængende Tilfælde — hvor der nemlig foreligger vægtigere Grunde end blot overdrevent Hensyn til det legemlige Velvære — at forandre Faste- og Abstinensbudet for enkelte troende til en eller anden from Gerning; dog kan kun Sognepræsterne og Rektorerne gøre Brug af denne Fuldmagt udenfor Skriftemaalet. Sognepræsterne har ydermere Ret til at dispensere en hel Familie ad Gangen.

VII. Af Hensyn til, at Faste- og Abstinensbudets oprindelige Strenghed for alles Vedkommende er bleven mildnet, skal alle troende, som er i Stand dertil, i Fastetiden nedlægge en Almisse i de Bøsser, som i denne Hensigt bliver at anbringe i alle Kirker og Kapeller med Paaskrift: Faste-Almisse. Bøsserne skal anbringes paa et bekvemt og let synligt Sted. Disse Fastealmsisser, som anvendes til Bedste for Vikariatets kirkelige Anstalter, skal indsendes til Vikariatet straks efter Fastetidens Afslutning. Den, som ikke er i Stand til at give en saadan Almisse, skal paa Søndagene i den hellige Fastetid bede den smertefulde Rosenkrans for Kirkens Anliggender.

VIII. I Overensstemmelse med Kirkelovbogens Canon 1346 og det hellige Tridentiner-Koncils Bestemmelser (S. XXIV de ref. c. 4) forordner Vi, at der i samtlige Sogne-

kirker i den hellige Fastetid skal holdes en særlig Fasteandagt, bestaaende af en Prædiken, Salmer og Bønner, hvorom vi overlader Sognepræsterne at træffe nærmere Bestemmelse. Disse Andagter skal slutte med den sakramentale Velsignelse og Prædikenerne have Menneskets sidste Ting eller Frelserens Lidelse og Død eller et andet dermed i nær Forbindelse staaende Emne til Genstand. — Paa Søgnedagene i Fastetiden bliver under eller efter Skolemessen den smertefulde Rosenkrans eller andre passende Bønner at forebede for Kirkens Anliggender.

IX. I de saakaldte lukkede Tider, d. e. fra Askeonsdag indtil Første Paaskedag og fra den første Adventsøndag indtil Første Juledag inkl., maa ingen højtidelige Bryllupper — d. v. s. Messebryllupper — finde Sted. I Faste- og Adventstiden bør de troende ogsaa afholde sig fra alle Danse- og andre støjende offentlige Forlystelser.

X. Tiden for Opfyldelsen af det kirkelige Bud om Paaske-Kommunionen fastsættes i Medfør af en paveleg Tilladelse at skulle være fra Palmesøndag indtil Christi Himmelfart og for de Katholikker, som bor langt borte fra en Kirke, indtil Anden Pinsedag. I Overensstemmelse med Kirkelovbogens Canon 859 § 3 tilraades det de troende at opfylde deres nævnte Paaskepligt hver i sin Sognekirke, og de, der har opfyldt den i et fremmed Sogn, bør sørge for at underrette deres egen Sognepræst om, at de har opfyldt Kirkens Bud.

Averbode, den 4. Februar 1923.

† JOSEPH,

Biskop af Roskilde,

Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Spadsereture i København.

VI.

Paa Jagtvejen.

(Maalet og Vejen...)

Den lange Jagtvej er temmelig befærdet, og Bilerne jager af Sted som løbske Heste. Og Cyklisterne bliver helt arrige, naar en stakkels Fodgænger tillader sig at gaa tværs over Gaden. Alligevel kan det hænde, at baade Chaufføren og Cyklisten kaster et flygtigt Blik paa *det store Krucifiks*, som hænger ved den ene Side af Klosterkirkens vældige Taarn. Krucifikset er ligesom Taarnet en lille Pegefinger eller en Haand, der rækkes opad, og den siger noget lignende som Betjenten, der staar midt i Færdselen: *Stands!! Stands et Øjeblik, min Ven, om ikke legemligt, saa dog med dine Tanker! Hvor vil du hen? Jo, det ved Cyklisten jo nøjagtigt: han skal til den eller den Forretning og har travlt med et Ærinde.*

Ja, men hvis du nu bliver kørt over og dræbt ved næste Gadehjørne — netop paa Hjørnet af Jagtvejen og Lyngbyvejen er der sket mange Ulykker — *hvad saa???*

Tre Spørgsmaalstegn — og maaske en lang Tankestreg som Svar. »*Og han forstummede,*« hedder det i Lignelsen om det store Gæstebud, hvor Himmelens Herre møder og ser, hvem der har »Bryllupsklædningen« paa . . .

Denne Bryllupsklædning er den *helliggørende Naade*, ved vi nok. Det vil sige, at vi kan møde vor Dommer i en saadan Tilstand, at han ikke væmmes ved os, at han ikke i Vrede maa sige: Bort fra mig, du utro og dovne Tjener! Bryllupsklædningen betyder det samme som hint brændende Lys i de kloge Jomfruers Lamper, da Herren kom og kaldte.

Vi skal altsaa leve i Guds Naade, tjene Gud og ikke Synden. Det Øjeblik kommer, da vi vil være glade for at have kæmpet imod Synden af al vor Kraft, og *da det eneste, vi ejer, er vor Sjæls aandelige Værdier . . .*

Derfor underviser Kirken os om »Vejen til Fuldkommenheden« d. v. s. om, hvordan vi ikke blot kan og skal

overvinde Syndens Magt, men positivt følge vor Frelser ved at omdannes efter hans Forbillede.

Mange og tykke Bøger er allerede skrevet om dette Emne lige fra Kirkefædrenes Homilier og Gregor den Stores Pastoralregler, Middelalderens Theologer og Thomas a Kempis »Christi Efterfølgelse« ned til vor Tids mange udmærkede asketiske Forfattere.

Dertil kommer den praktiske Undervisning, som Kirkens Katekese og Prædiken og vore Helgeners og mange fromme Menneskers Eksempel kan give os.

Og dog vil vi finde, at alle Forskrifter og Raad praktisk talt løber ud paa to Ting: *Bøn* og *Arbejde*. Thi har man Kirkens Tro og dens Naademidler, saa kan jo det, vi *alle* er kaldet til, nemlig at leve ud fra Troen og virke vor Sjæls Frelse, *ikke være saa indviklet*. Det er jo ikke Munke og Nonner, der har Monopol og Ene-Pligt til at leve i Christi Efterfølgelse. Det skal vi alle gøre efter vore Forhold, og vi kan da alle *bede og arbejde*.

Uden disse to Ting er alle øvrige asketiske Midler Humbug, og uden de andre Midler, som staar optegnede i de tykke Bøger, vil disse to: *Bøn* og *Arbejde*, være i Stand til at hjælpe os fremad, og de vil bevirke, at ogsaa mange andre Midler anvendes.

Bønnen er Udgangspunktet for ethvert praktisk Trosliv. Om det saa bare er nogle mundtlige Bønner eller ogsaa en Betragtning — der skal *Bøn* til for at erhverve os Guds Bistand og minde os om Guds Vilje. Til de vigtigste Bønner hører de, vi beder i Forbindelse med Modtagelsen af Bodens og Alterets Sakramente. Da drager vi Guds Barmhertighed stærkt ned over os og vor Gerning. Vi lever jo som Kristne ikke blot et *naturligt* Liv med Hvile, Mad, Arbejde og Samkvem med andre, men tillige et *overnaturligt* Liv i og med Christus og hans helliggørende Naade. Dette sidste Liv har sine Glæder, men ogsaa sine store Vanskeligheder paa Grund af Naturens Tilbøjelighed til det onde. Der *kan* vi slet ikke klare os alene med Fornuftens forskellige Raad, med andre Menneskers Hjælp eller med vor egen naturlige Godhed — der skal *Ekstra-Hjælp, særlig Kraft, overnaturligt Lys og overnaturlig Styrke* til. —

Den, der forsømmer Bønnen, forsømmer altsaa sig selv. Her tales ikke om en eller anden bestemt Bøn, der maa-ske i sig selv hverken kunde opnaa os det, vi ønskede, eller hvis Unkladelse vilde mærkes straks i vort aandelige Liv, f. Eks. en Aftenbøn — men om Ligegyldighed overfor Bønnen i det hele taget. Det kan være værre end en Sygdom, thi en Sygdom skader jo i det højeste Legemets Liv, men denne Ligegyldighed kan bevirke, at vi lever et i Evighedens Lys unyttigt Liv og gaar til Bunds, naar Dommen falder i vor Dødsstund . . . I Modsætning hertil vil den, der lever med Bøn og ud fra Bøn, leve *agtpaa-givende*, og under Dagens forskellige Opgaver vil han blive mindet om at undgaa Synden, at øve Taalmod, Kærlighed, og hvad der ellers er kostbart i Guds Øjne — og saaledes blive *rig*, rig for Evigheden, rig ogsaa, fordi Fred og Klarhed vil bo i hans Hjerte allerede nu. Det er Bønnens Velsignelse.

Og *Arbejdet* kan heller ikke undværes. Uden det vilde vor Bøn ligesom svæve i Luften og være Selvhedrag. Arbejdet kan nu være højst forskelligt — kan endda bestaa i blot at udholde en Sygdom og at være lydige overfor Lægen. *Men en alvorlig daglig Opgave skal der til.* Derfor udtaler Herren jo sit store »*Ve!*« over de rige, fordi deres Rigdom blandt andet tillader dem at ødsle deres Tid hen med tomme Fornøjelser. Dertil kommer, at alvorligt Arbejde gavner ogsaa andre Mennesker, betydeliggør den enkelte arbejdende, øver hans Evner og *hans Vilje til Dyd.* Her ser vi, at Arbejdet *alene* — løsrevet fra Tro og Bøn — er som hine vilde Kræfter eller »Elementer«, der virker i Blinde og gør Mennesket til en virkelig Træl og gør ham bitter i Sind. Men naar en Kristen i Troens Lys efter Jesu Eksempel paatager sig Arbejdet — ja, haardt, grovt, ensformigt Arbejde — og ligefrem »træller« for Føden i denne usle Verden, saa er han ingen Træl — men Christi Følgesvend og Ven og Arving til Livets Krone. —

Bøn og Arbejde er Helliggørelsens, Troslivets første og bedste Midler. De har tillige det Gode, at de er saa ligetil og beskedne, frie for al Overspændthed og asketisk Don-Quichoteri. Vi vil jo ikke ligne hin Ridder Don Quichote, som lod sig lede af Fantasi alene, men vi skal følge

vor Kirkes prøvede Aandens Mænd. Og de har alle — hvor forskellige de end var i Enkeltheder — *fulgt Herren i Bøn og Arbejde* — om det saa var en Paulus, der havde Bønnens højeste Naadegaver og dog samtidig var Teltmager. Det er altsaa i Grunden meget ligetil at blive en Christi Discipel, og *netop derfor hænger vel Krucifikset derude ved Alfarvej*

F. F. M.

Katolskt lif i Köpenhamn, Berlin, Cöln, Paris, Hyères, Rom, Krakau och Warschau.

Föredrag, hållet i S:t Ansgars sal i Stockholm
den 6. Dec. 1922

af

Baron Gustaf Arnfelt.

Då en svensk katolik kommer till Köpenhamn, får han genast intryck af att vara i en stad med friskt pulserande katolskt lif: på gatorna ser man systrar i nunnedok, man möter katolska scouter med sina fanor och i staden finnas ett tiotal katolska kyrkor, hvaraf några ordens- och klosterkyrkor såsom Jesuitfädernas vackra Jesu Hjerter Kirke vid Stenosgade och den Eviga tillbedjans kyrka för att ej nämna Maria-Hjemmet, framlidna Lehnsbaronesse Stampe-Charisius's storartade skapelse. Men så råder i Danmark fullständig religionsfrihet genom Grundloven af den 5. Juni 1849. I Sverige däremot blefvo ännu 1858 konvertiter, 6 stycken, landsförvisade, och ännu den dag i dag består här en tryckande inskränkning af religionsfriheten. I Danmark med dess vidsträckta religionsfrihet har katolskt kyrkligt lif återuppblomstrat under ledning af sådana öfverherdar som en Grüder och icke minst en Johannes von Euch, en af den katolska missionens ädlaste och störste förgångsmän i våra dagar. Biskop von Euch har af Johannes Jørgensen blifvit jämförd med den store medeltida kyrkofursten ärkebiskop Absalon Hvide, Liksom

denne tillsammans med Valdemar den store återupprättade det danska riket ur dess djupa förfall, så var det Johannes von Euch förunnadt att återställa katolska kyrkan i Danmark. Under hans episkopat har den katolska saken gått fram så kraftigt, att katolska kyrkor och kapell finnas i nästan hvarje mer betydande dansk stad, medan det där- emot år 1860, då von Euch såsom ung präst kom till Danmark, fanns endast en kyrka i Köpenhamn (S:t Ansgars) och en i Fredericia. Men biskop Johannes har icke endast byggt kyrkor. Han har lyckats gifva den katolska verksamheten en dansk, en nationell prägel, återupplifvande de stolta minnena från Valdemar den stores, Valdemar Atterdags och drottning Margaretas tider.

För allt och alla slog hans stora hjärta, för landets barn och för de främlingar, som sökt sig till Danmark, icke minst för de nära 8,000 polska arbetarne där.

Med den skarpblick, som utmärker både fältherrn och aposteln, förstod han att välja sina stridsmän. Han insåg, att våra kärntrupper äro kyrkans ordnar, och därför öppnade han verksamhetsfältet vida för jesuitfäder, redemptorister, franciskaner, dominikaner, præmonstratenser, kamillianer, marister etc., för att icke uppräknade en rad kvinliga kongregationer. Därför gynnade han katolskt föreningsväsen: Mariakongregationer, katolskt scoutväsen, katolska högskolan, Academicum Catholicum, den katolska klubben, som omfattar en pressbyrå, en platsanskaffningsbyrå och en resebyrå.

Det så att säga utstrålade värme och kraft från biskop von Euchs hjärta. Det var en glädje att träffa honom hvar gång man kom till Köpenhamn. Då min hustru och jag besökte honom i Januari 1922, var han 88 år, men alltjämt lika varmhjärtad, lika älskvärd, lika imponerande som förr.

Alltid intresserad för katolicismen i Sverige, bad han mig hälsa svenska katoliker, att han med liflig glädje erfarit att vi fått tidskriften »Credo« och en katolsk föreläsningssal, S:t Ansgars. — Då man såg den ännu kraftige, af tro och hänförelse eldade åldringen, hvem hade väl då kunnat tänka, att hans ädla hjärta skulle brista redan i Mars. Men fastän han är borta, ber han nog allt-

jämt för Norden, och vi äro öfvertygade, att missionen både i Danmark och i Sverige skall blifva delaktig af den välsignelse, han utdelade några dagar före sin död, då han med strålande blick uttalade orden: »Jag välsignar framtiden« (Nordisk Ugeblad, Nr. 13, 26/3 1922).

Till en annan framtidsplats för katolsk verksamhet styra vi färden — till den af Tysklands städer, som räknar största antalet katoliker. — »Det är väl Cöln eller München«, hör jag någon säga. Nej, det är det genomprotestantiska Berlin. Ty där finnas 450,000 katoliker, och så många har ej någon annan tysk stad.

I Berlin, där det ända till 1720 var förbjudet att offentligt läsa Mässa, i Berlin, där det ända till 1851 fanns bara en enda katolsk kyrka, S:t Hedvigs, hvartill Fredrik den Store 1747 upplätit grund — han som spydigt brukade säga: »I mina stater får hvar och en bli salig på sin façon« — i Berlin finnas nu ett 100-tal katolska kyrkor och kapell, hvaraf nära 40 stycken stora och ståtliga församlingskyrkor. — Som ljufliga oaser i den moderna storstadns öken ligga här och hvar stilla klosterkyrkor, somliga tillhörande våra Elisabetssystrar, andra Borromæersystrar, Maria-systrar, Dominikaner-nunnor, Ursuliner-nunnor och förbundna med anstalter för sjukvård eller undervisning. — Pärlan bland Berlins klosterkyrkor är Dominikanermunkarnes, den utomordentligt vackra S:t Pauls kyrkan vid Thurmstrasse i Moabit, hvilken hvarje katolik, som kommer till Berlin, bör besöka. Äfven Franciskanerna ha ett kloster, och Jesuiterna äga residens och dessutom ett hus för andliga öfningar (exercitier). I deras stora, nybyggda kyrka S:t Clemens, vid Königgrätzer Strasse hörde jeg en ypperlig predikan. Hvad som verkar så särskildt tilltalande i Berlins katolska kyrkor, är att vid högmässan alla platser äro fyllda, och vid tidigare mässor kommunikanternas antal är mycket stort. Vid de flesta kyrkor blomstrar ett ypperligt organiseradt föreningsväsen.

Berlin, som under kulturkampen såg katolikerna behandlas som parias — Berlin har nu set 3 katoliker i tur och ordning sitta på Bismarchs stol, de 3 rikskanslererna Hertling, Fehrenbach och Wirth, alla 3 praktiserande katoliker och centrumsmän. Icke så få af Berlins

protestanter lemna protestantismens gungfly och komma till den katolska trons fasta grund. Konversioner äro ej sällsynta. Med rätta sade en tysk protestantisk officer: »Die einzige Fahne, die noch weht, ist die der katholischen Kirche« (Den enda flagga, som ännu svajar, är den katolska kyrkans).

I en stad har den katolska flaggan i alla tider svajat från högsta toppen. Det är den gamla tjusande Rhin-staden Cöln. — Grundad år 50 af Germanicus' dotter och efter henne kallad Colonia Agrippina, blef staden en utgångspunkt för latinsk kultur bland närboende germanska stammar. Ännu i dag äro Cölnerborna stolta öfver sin stads urgamla klassiska anor och säga: Här i Cöln rådde redan civilisation på den tid, då man däruppe i Norr, i Preussen, Brandenburg och Sachsen ännu stod kvar på barbarens ståndpunkt. — Tidigt kom kristendomen genom romerska köpmän och legionärer till Cöln, och dess förste biskop, S:t Maternus, var samtida med kejsar Konstantin den store. Kyrka efter kyrka restes, och under tidernas lopp har Cöln fått en sådan mängd helgedomar, att det blifvit kalladt Tysklands Rom. — Dess domkyrka räknas ju till gotikens skönaste skapelser. Hvar man går träffar man på märkliga, vackra kyrkor. En af dessa eröfrade vårt hjärta — en förtjusande yttring af romansk byggnadskonst, mycket erinrande om dômen i Lund, men större och ännu vackrare än denna. Det är S:t Gereon, helgad åt en af hjällarne i den kristna krigarskara, den Thebanska legionen, som offrade lifvet för tron på Kristus.

(Fortsættes).

Fra Bornholm.

I »Bornholms Tidende« for den 15. Jan. findes under Overskriften »En ny Kirke i Rønne« følgende Artikel, som vi gengiver i sin Helhed:

»Rønne vil i Løbet af et Aars Tid have faaet sig en ny Kirke, idet den katholske Menighed her i Byen paa Østergade, paa Tomten omtrent lige overfor Maskinfabrikken, agter at lade en Kirkebygning opføre, som saa skal træde i Stedet for den hidtidig benyttede.

Paa den omtalte Tomt, der jo som den nu ligger hen, ikke maa siges at være en Pryd for Byens Fysiognomi, har tidligere Kartoffelmelsfabrikken ligget, og Grunden tilhørte Konsul Berg-Munchs Fallitbo.

Gennem Pastor *van Thiel* har nu Menigheden købt denne Grund, og i Dag underskrives Papirerne; det er Overretssagfører *Munch-Petersen*, København, som ordner Salget.

Købesummen er, efter hvad vi erfarer, 7000 Kroner.

I en sen Aftentime opsøger vi Pastor *van Thiel* i hans lille Præstebolig i Østervoldgade og beder ham fortælle lidt om Byggeplanerne.

»Meget gerne,« svarer Pastoren smilende og med let hollandsk Accent, »vi har altsaa købt denne Grund, fordi vi vil opføre en Kirke paa den — en lille Kirke. Efter protestantiske Begreber vilde Kirken, naar den bliver færdig, kunde rumme ca. 200 Siddepladser — men vi faar næppe Plads til mere end ca. 150, fordi vore Kirker kræver rigelig Plads med Hensyn til Stoleraderne, der skal jo foran hver Sidderække være Plads til et Knæfald.

Naar vi bygger denne ny Kirke, som skal træde i Stedet for den gamle, saa er det, fordi den gamle Kirke ligger for afsides og har altfor meget Præg af at være *privat* — for at komme ind i den skal man saaledes først ringe paa og saa ind igennem en lang Gang — det er for besværligt. En Kirke behøver efter min Mening ikke at ligge just paa et Hovedstrøg, men den skal ligge saaledes, at alle kan se den og alle kan have let Adgang til den.«

»Hvor stor er den katholske Menighed i Grunden paa Bornholm?«

»Aa, den tæller ca. 30 bornholmske Medlemmer, men saa er der vel omkring 125 Udlændinge, Polakker. Rønne-menigheden har dog ikke noget med Polakkerne at gøre, de hører for det meste ind under Menigheden i Aakirkeby, hvor der jo ogsaa er en katholsk Præst.«

»Hvem skal bygge Kirken?«

»Murerm. *Lindstrøm* i Rønne, og Bygmester *Petersen*, Aakirkeby, giver Tegningen. Kirken bliver i gotisk Stil og med Trappegavl. Materialet bliver røde Sten — jeg er en Ynder af at lade det gode Materiale komme til sin Ret, Sten og Træ skal virke som det, det er. Det er for Resten ikke helt sikkert, at der begyndes i Aar. Kirke er

maaske endelig ikke det helt korrekte Udtryk — lad os kalde det et stort Kapel.«

»Og hvad vil Bygningen koste?«

»Ca. 30,000 Kroner vil jeg antage.«

— — —

Samtalen glider derpaa hen paa danske Forhold og dansk Literatur, som det viser sig, at Pastor van Thiel ikke alene er en stor Kender af, men ogsaa ynder meget.

Paa sine Reoler har Pastoren saaledes staaende Side om Side baade Holberg og Oehlenschläger — og selv den nyeste Literatur lige op til Fænomenet Bønnelycke er ham ikke ukendt.

»Jeg har virkelig Sympati for disse alleryngste »moderne« Forfattere,« siger Pastoren smilende, »de har nemlig Idealer, de vil noget, og det maa aftvinge Respekt. Jeg dyrker ellers udelukkende Literaturen for Sprogets Skyld — jeg er jo Hollænder — og saa for at komme ind i Folkets Tankegang og Sæt. Som Præst maa intet menneskeligt være mig fremmed. Men det forbavser maaske Dem, at en katholsk Præst, der tilmed tilhører en streng Munkeorden (Dominikanernes) kan være saa »verdslig?« Pastor van Thiel ler hjerteligt og bøjer sig ned og klapper sin lille Hund, der er hans trofaste Husfælle . . .

»Hvad synes Pastoren ellers om danske, specielt bornholmske Forhold?«

»Udmærket. Kun føler jeg mig undertiden noget ene. Jeg kom jo fra Holland, hvor jeg i 25 Aar var Præst og havde en stor Menighed og et stort Menighedsarbejde og mange Venner . . .«

»Hvad skal saa den gamle Kirke bruges til, naar nu den ny bliver færdig,« spørger vi til Slut.

»Jeg vil antage, at de ni Søstre tager Salen i Brug til andre Ting. De trænger til Plads i Forvejen.«

Smilende og stiltfærdigt følger Pastor van Thiel os til Døren.

—och.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Det var en særdeles nydelig Aftenunderholdning, der under Ledelse af Fru *Sigrid Opffer* og til Fordel for St. Andreas Sogns Jubilæumsindsamling fandt Sted i St. Knuds Skoles Festsal Lørd. d. 3. og Sønd. d. 4. Januar. De to Stykker, der er godt kendte, men altid gør Lykke, »Naar Saltkarret vælter« og »Abekatten«, blev spillet med megen Smag, for nogle Rollers Vedkommende

med mere end almindelig Evne for det dramatiske. Sangene, hvortil der akkompagneredes velgørende diskret og sobert, vandt fortjent Bifald. Før og mellem Stykkerne opførte to ganske unge Damer nogle smukke Karakterdansen — »Hyrdinden og Skorstensfejeren«, »Lotusblomsten«, »Chardaz« og »Pierrot og Pierrette« — der henrev Tilskuerne ved de dansendes Ungdom og Ynde. Aftenen indlededes med en versificeret Prolog, indtagende fremsagt af en ung Frue, der ligesom de fleste andre optrædende var fra Ordrup. Der burde have været langt flere Tilskuere, der sikkert ogsaa var komne, om de havde vidst, hvad der ventede dem; de, der var, var meget taknemmelige for, hvad de fik at se og høre. Da det er en Ordrupper, der skriver dette, kan han ikke undlade at slutte med en hjertelig Tak til Fru Opffer og hendes elskverdige acteurs og actrices for Tanken og Arbejdet. *Th.*

— Tirsdag den 30. Januar talte Grev F. Moltke paa den katholske Højskole om Albanien. Som Folkeforbundets Udsending har Greven gjort et længere Ophold i dette ud over Navnet almindeligvis ganske ukendte Land og derved erhvervet sig et indgaaende Kendskab til det vilde, uvejsomme Bjerglands Natur, Historie og Folk. Civilisation og Kultur er endnu ikke naaet til denne mærkelige Stat, hvor Forholdene i mangt og meget er ikke blot Aarhundreder, men endog Aartusinder tilbage. I et ganske overordentlig interessant og velholdt Foredrag gav Greven en Skildring af Albanien's Historie fra Oldtiden til vore Dage, en saare bevæget og af stadige Krige opfyldt Historie, hvor saa forskellige Magter som det romerske Rige, den katholske Kirke og Tyrkerne med Muhamedanismen prægede Folket. Om Folkets Leven og Færden under saare primitive Kaar, om dets religiøse Forhold, der spænder lige fra Soldyrkelse til Katholicisme, fortalte Greven saa udmærket, at det oprigtig maa haabes, at der bliver Lejlighed til at høre mere.

Ordrup. Kollegianersamfundet afholder Fastelavns-Tirsdag d. 13. ds. stor Fastelavnskomedie i Charlottenslunds Palmehave. Overskudet af Fastelavnsgildet skal gaa til den store Festlighed, gamle Kollegianere agter at afholde paa Kollegiets 50-Aars Stiftelsesdag i Sommer. Omstaaende Annonce viser, hvor Billetter kan faas. Det forventes, at alle gamle Kollegianere vil arbejde for god Tilslutning.

England. Den anglikanske Kirkes Nationalforsamling har begyndt paa Forhandlinger om en Revision af den liturgiske Bog, den gamle Book of Common Prayer; men Forhandlingerne synes at blive meget vanskelige. Det Forslag, der er fremsat, gaar ud paa at forene

alle Kirkens forskellige Grupper, lige fra de yderliggaaende lavkirkelige til de højkirkelige. Selv om Meningen ikke er at binde nogen til Brugen af den reviderede Bog, er Striden dog stor. De saakaldte Anglo-Katholikker kræver den hl. Jeanne d'Arcs Fest indført, de vil have, at der skal foreskrives Brug af liturgisk Klædning, Bøn for de afdøde og Opbevarelsen af Eukaristien i Kirkerne; men netop alt dette afskyer den lavkirkelige Retning. Forslaget er et Kompromis: det tillader Brugen af den liturgiske Dragt, nogle nye Bønner har en Antydning af Forbøn for de afdøde, Opbevarelsen af Eukaristien til Brug ved syges Kommunion tillades, men det forbydes at opbevare den til Tilbedelse. Ingen er tilfreds, Striden er stor, maaske ender det med, at Forslaget falder, men saa er Utilfredsheden lige stor.

— Ærkebiskoppen af Glasgow meddeler, at han med den Hellige Stols Billigelse agter at grundlægge et katolsk Akademi i sin Bispestad. En stor Kreds af katolske Videnskabsmænd er allerede blevet ansat, og der skal holdes Forelæsninger i Theologi, Filosofi, Historie, Kunst, Litteratur, Musik. Haabet er, at det engang kan udvikle sig til et katolsk Universitet.

Mexico. Der kommer Meddelelse om, at Regeringen i Mexico har udvist den Apostoliske Delegat Mgr. Filippi, fordi han har foretaget den højtidelige Grundstensnedlæggelse til en ny Kirke. De mærkelige mexikanske Love forbyder religiøse Ceremonier i det frie, men en Grundstensnedlæggelse kan jo ikke godt foregaa paa anden Maade. Delegaten har begivet sig over den nord-amerikanske Grænse.

Unio. Mandag den 12. Februar Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i Koncertpalæets Riddersal »Unio Revyen 1923«, Fastelavnsspøg med Sange af X + Y + Z. Nyt Teater og nye Dekorationer. Derefter Bal til Kl. 2.

Billetter à Kr. 2,50 for Medlemmer og Kr. 5,00 for Besøgende, indført ved et Medlem, faas hos Bestyrelsen samt hos Fabrikant Jos. Hoffmann, Købmagergade 48, Tlf. 1389.

Katholsk Forening „Absalon“

afholder stort Karneval Fastelavnssøndag den 11. Februar i Blegdammens Selskabslokaler, Blegdamsvej 26, fra 7—1.

Billettepriser: Deltagere Kr. 2,50 incl. Baltegn, Tilskuere 50 Øre. Baltegn à Kr. 1,50 løses i Salen.

Billetter og Program faas hos Foreningene Medlemmer og:

A. Johansen,

Birkegade 15²

P. Langkjær,

Küchlersgade 4 St.

Ø. Petersen,

Cort Adlersgade 9 St.

L. Nielsen,

Nørrebrogade 27⁴.

Regnskab for St. Elisabeth-Vincentskonferencen K og N.

1. Januar—31. December 1922.

INDTÆGT	UDGIFT
Aarsbidrag 654,00 Kr.	Systuen 25,60 Kr.
Gaver 438,09 »	Kul 115,00 »
Kassebeh. fra 1921 . . 147,33 »	Urtekram 278,00 »
	Kødkort 209,00 »
	Møder 166,29 »
	Messer 17,00 »
	Kontante Gaver 209,00 »
	Kassebeholdning 222,53 »
<hr style="width: 100%;"/>	<hr style="width: 100%;"/>
1242,42 Kr.	1242,42 Kr.

Foreningen talte 43 Medlemmer og har understøttet 51 Familier og enligstillede.

Systuen:

Til Dreng og Piger: 28 Drengbluser, 40 Drengbenklæder, 36 Kjoler, 13 Forklæder, 161 andre Beklædningsgenstande samt 16 Stk. til Voksne. Ialt uddelt 294 Klædningsstykker, 1 Dynebetræk, 1 Lagen, 2 Pudevaar, 5 Par Støvler.

Af Gaver har Foreningen modtaget 81 Stk. Tøj til Voksne og Børn samt 1 Pakke hvidt Tøj, 1 Pakke Klæderester og 1 Stk. Bomuldstøj.

Elisabeth-Vincentsf. beder, om nogen godhedsfuldt eller paa billige Vilkaar vil overlade en arbejdsløs Familie en Barnevogn. Man bedes henvende sig til Redaktionen.

Vincentskonferencernes 1. Generalmøde

afholdes Søndag den 18. Februar Kl. 11¹/₂ i Rosenkranskirkens Præstebolig Boyesgade 8. Alle aktive og bidragydende Medlemmer indbydes.

K. V. »Unge Kvinders katolske Kreds«. Oplysende Foredrag om aktuelle sociale Emner fra katolsk Synspunkt. Adgang til Spørgsmaal og Diskussion.

Hver fjerde Onsdag (ikke Fredag) i Maaneden, Kl. 8 i Foredragssalen, Stenosgade 4.

Onsdag d. 28. Februar Emne: »Den katolske Kvinde og Forelovelse: med Katholik? med Protestant? Standpunkt før og efter.«
Alle katolske Kvinder er velkomne.

Kollegianersamfundet

afholder Fastelavns-Tirsdag d. 13. ds. i

Charlottenlunds Palmehave

Fastelavns-Komedie.

Billetier à 2,00 og 1,50 Kr. faas hos Bestyrelsen samt hos A. Silcowitz, Studiestræde 27—29, Telf. 12327.

St. Josefs Gilde, st. 1885, afholder selskabelig Sammenkomst d. 12. Februar Kl. 8 i Bredgade 67. Foredrag af Lærer Johnsen om København i gamle Tider; derefter Lysbilleder.

Bestyrelsen.

Mariabillede

malet af Fru Trapp, vundet ved Lotteriet i Aarhus, til Salg hos Depotarbejder R. L. Trust, Rosenvang pr. Aarhus.

Et Fotografi af Maleriet kan ses i Redaktionen.

Kirkelig Kalender.

11. Febr. Fastelavnssøndag.	18. Febr. 1. Søndag i Fasten.
12. — M. Serviterordenens Stiftere.	19. — M. Ferialdag.
13. — Ti. Ferialdag,	20. — Ti. Ferialdag.
14. — O. Askeonsdag,	21. — O. Tamperdag.
15. — To. Ferialdag.	22. — To. St. Peters Stol i Antiokien.
16. — F. Ferialdag.	23. — F. Petrus Damiani, Bi- skop og Kirkelærer — Tamperdag.
17. — L. Ferialdag.	24. — L. Mathias, Apostel — Tamperdag.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 13. Febr. Kl. 8 Aften i Vesterhus, Vestervoldgade 115^a.
Pastor J. Olrik: Menneskekundskab.

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

St. Franciskus III. Orden har Møde i St. Knuds Kapel Fredag
den 16. Februar Kl. 8 Aften.

Rosenkranskirken. Mariakongregationen. Søndag den 11.
Februar Fælleskommunion i Messen Kl. 8.

Sakramentskirken. Askeonsdag Askevielse før begge Mes-
ser Kl. 7 og 8. — Paa Fredag og fremdeles hver Fredag Aften
i Fastetiden Kl. 8 Korsvejsandagt.

Korsvejsandagt.

Fredag Aften: St. Ansgars Kirke Kl. 8, Rosenkranskirken
Kl. 7¹/₂, St. Annæ Kirke Kl. 8, St. Andreas Kirke Kl. 7¹/₄, St.
Josefs Kirke Kl. 7¹/₂, Sakramentskirken Kl. 8.

Torsdag Aften: Jesu Hjertes Kirke Kl. 8 (med Prædiken).

Katholsk Forening »Absalon«.

Vort næste Møde afholdes Mandag den 19. Februar Kl. 8 i
Selskabslokalerne »Columbus«, Aaboulevarden 21 (Telf. Central
3699). Bestyrelsen.

A.C. (D.u.S.) Onsdag den 14. Februar Kl. 8¹/₄ i Vester-
hus. Fuldmægtig Boye-Danielsen: Den nye Ægte-
skabslov. — Gæster kan medtages. Adm.

St. Andreas Gilde (Ordrup)

afholder Fastelavnssfest Mandag den 12. Febr. i Chl. Palmehave.
Kl. 6—8 for Børn, hvor der bides til Bollen, samt forskellige
Ovrraskelser.

Kl. 8—1 D. ns for de Voksne med Kotillon.

Demaskering Kl. 9¹/₂.

Billetter: Børn 50 Øre, Voksne 1,50 Kr., Besøgende indført ved
et Medlem 2,00 Kr. faas hos Bestyrelsen.

Grugni,

Hylleholt,

Opffer,

Tlf. Ordrup 1197.

Tlf. Ordrup 425.

Tlf. Ordrup 1403.

Exercitier for Mænd.

De vil finde Sted i den stille Uge, fra Onsdag d. 28. Marts
Aften Kl. 8 til Paaskesøndag Morgen d. 1. April. Foruden Stu-
denter og Gymnasielever kan ogsaa andre Herrer, baade ældre
og yngre, deltage. Deltagerne bor i St. Andreas Præstegaard og
følger den til de hellige Øvelser hørende Dagsorden. Anmeldel-
ser med nøjagtig Adresse bedes i god Tid sendt til Sognepræsten,
Pastor *Ludv. Günther*, Mosehøjvej, Charlottenlund.

FREMEDSPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5-7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 7.

Søndag den 18. Februar.

1923.

INDHOLD: »Unaturligt«. — Spadsereture i København. — Kattolskt lif i Köpenhamn, Berlin, Cöln, Paris, Hyères, Rom, Krakau och Warschau. — »En Opdagelse«. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Roskilde. Haderslev. — Avertissementer.

„Unaturligt“.

»Vi er skabt her i Verden, for at vi skal leve og virke i Verden, og for at vi skal holde af Verden, og det er unaturligt at længes bort fra Verden.« Saaledes hører man ofte sige, men er det rigtigt?

At noget er naturligt, vil sige, at noget er i Overensstemmelse med vor Natur, vort virkelige Selv. Hvordan er da vor Natur? — det er det, det kommer an paa. Hvorledes skal man nu undersøge dette? Det, der stemmer overens med Ens Natur, maa give En Glæde, Tilfredshed, Tryghed og Fred; men det, der ikke harmonerer med Ens Natur, maa volde En Uro, Tvivl og Smerte. Hvem er da i Sandhed lykkelig: den, der lever i Verden og elsker den, eller den, der forsager Verden og længes mod det hinsides? Ofte kan det se ud, som om den første var den lykkeligste, han kan leve i Sus og Dus, le, være fornøjelig og glad, medens den anden maaske udgyder Angerens Taarer og nægter sig enhver Fornøjelse. Men de er begge skabte i Guds Billede, og hos enhver melder sig Spørgsmaalet om Meningen med Livet. Dette Spørgsmaal kan man skyde fra sig og glemme ved Hjælp af Fornøjelser eller Arbejde, men der vil dog altid komme Øjeblikke i Ens Liv, hvor det kommer igen og ikke lader sig jage bort. En Mand kan altid synes glad og tilfreds, naar han er sammen med

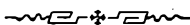
andre Mennesker, men hvordan er han, naar han er ene? Efter en Nat i Svir kommer Dagen derpaa; og da spørger man: »Hvad Glæde har jeg nu af den Nat, og hvad har den gavnet mig?« Og naar man faar et Øjeblik's Ro for sit Arbejde, da lægger man Planer for Fremtiden og drømmer om, hvad man vil naa. Men hvad ender disse Drømme med? Nej, Livet har ingen Mening, det er en haabløs Kæmpen sig frem til Intet; man forstaar ikke, hvad det altsammen — hverken Sorger eller Glæder — skal være godt for, hvis man ikke ser det som en Forberedelse til Evigheden.

Vi er skabt i Guds Billede, og det er vort Maal at komme hjem til Gud, og vi glædes, naar vi kommer Gud nærmere, og vi lider, naar vi kommer bort fra Gud. Det, det gælder om her i Livet, er at elske Gud, og det er det største Bud i Loven: »Du skal elske Herren, din Gud, af dit ganske Hjerte, af din hele Sjæl og af dit hele Sind« (Matth. 22, 37). Det er den røde Traad i alt kristent Liv: at frigøre sig for Kødets Lyst og Verdens Tiltrækning og at vokse i Guds Kærlighed. Den hl. Birgitta saa i en af sine Aabenbaringer en fornem Svensker (som lige var død), iført et skarlagensrødt Gevandt, isprængt med nogle sorte Kvaster, og tre Dage efter saa hun ham igen, men nu var hans Klædning besat med lysende Ædelstene, og Herren forklarede Helgeninden, at de sorte Pletter betød hans Kærlighed til Slægtninge og Fædreland, som endnu hindrede ham i at komme hjem til Gud, og først da han var befriet for denne jordiske Kærlighed, kunde han naa til sit Livs Maal: at gaa ind til Herrens Glæde¹).

Vi faar her paa Jorden Lov til at mærke noget af Himmeriges Glæde og noget af Helvedes Rædsel. Himmeriges Glæde aner vi, naar vi er i Naadens Tilstand, naar vi oprigtigt har skriftet vore Synder, og Christus er kommet til os i den hl. Kommunion. Og Helvedes Rædsel føler Mennesker, naar de er under Guds Vrede, naar de har en svær Synd paa Samvittigheden, og Herren har vendt sit Aasyn fra dem. Helvedes Rædsel er et Savn, som aldrig skal stilles. Og Himmeriges Fryd er den Kærlighed til Gud, som, naar ingen anden Kærlighed binder os til Jorden, drager os op til Himmelen i vor Faders Favn. Er det unaturligt at forsage Verden og længes efter den evige Kærlighed? Nej, thi dertil blev vi skabt, og kun derved finder vi vaig Glæde.

Ignatius.

¹) Vid. A. Brinkmann: Den Hellige Birgitta (Kbhvn. 1893) p. 210.

Spadsereture i København.

VII.

Ved Trianglen.

(Pynt . . .)

Det er ingen lang Vej at gaa fra Fælledparken til Trianglen. Og da det er en varm Junidag, sætter vi os paa en Bænk. Klokken er fem og Trafikken derfor paa sit Højdepunkt.

Ustandseligt farer Bilerne forbi, og Cyklisternes Tog er som Kong Xerxes's Hær over Hellesponten — der er absolut ingen Ende paa Toget at øjne.

Lige foran mig klemter Sporvognen. Den standser, og jeg ser netop en ung Dame stige ud. Ja — jeg kalder hende for en Dame. Ligesaa godt kunde jeg have sagt: en Prinsesse. Og hvis man vilde spørge mig: Prinsesse af hvilket Land? vilde jeg svare: formodentlig Sibirien, thi hun bærer en tyk, svær Bjørneskindspels over Skuldrene.

Man kalder Kvinderne for det svage Køn. Denne sibiriske Prinsesse maa være af det stærke Køn, thi selv om man for den tykke Pelses Skyld maatte antage, at hun frøs, var Pelsen dog lagt saaledes, at hun blottede Halsen lige ned til omkring Maven. Og for Resten naaede den tynde Silkekjole ikke ret langt ned over Knæene. De tynde Ben hvilte — eller lad os sige stak, thi Hvile kan der ikke være meget af — paa smaa Fødder, der balancerede paa nogle Balsko med saa høje Hæle, at Damens Gang foregik halvt paa Stylter, det maatte ligefrem være en Kunst.

Læseren maa nu ikke tro, at det er min Hensigt her at skrive om Damer, eller at det den Gang var min Hensigt at kigge paa den nævnte Dame. Ingenlunde — jeg vilde kun ved at se paa det brogede Liv omkring mig faa Tankerne bort fra legemlige Smerter. Det, jeg skrev om Damen, var et Billede, der pludselig dukkede op lige foran mig, og som jeg tog til Indtægt for min Portrætsamling af komiske samtidige.

At hun var en Prinsesse, slutter jeg selvfølgelig deraf, at hun jo ellers ikke kunde have Raad til at gaa saa fint klædt, det kan kun fuldblods Prinsesser fra Mesopotamien eller Kina eller andre store Riger. . . .

Ganske vist har jeg engang mødt en Dame, som jeg bestemt vidste om, at hun var Kejserinde — og det baade over Sibirien og tilstødende Lande. Men hun og hendes Søster, der ellers ogsaa havde Raad til at købe sig Skindtøj og oven i Købet virkelig ejede en Hermelinskaabe ovre i London, var paafaldende enkelt klædte, havde hverken Silkekjole eller Balsko paa.

Og derfor faar jeg en dunkel Anelse om, at omtalte Københavnerinde maaske slet ikke var en fuldblods Prinsesse — maaske en almindelig Borgerdatter — maaske — men det er forfærdeligt at tænke — maaske kun Frk. Hansen, Husassistent hos Fru Sørensen. . . .

»*Forfængelighedens Torv*« kalder en berømt engelsk Forfatter det menneskelige Samvær. Man vil *skinne* — legemligt, aandeligt — ved egne Dyder og ved ens Families, ens Slægts, ens Lands særlige Fortrin. Kort sagt, der er ingen Ende paa de Midler, det kløgtige Menneskebarn benytter for at *skinne*, helst fremfor de kære Medmennesker.

Og for at Læserinder ikke skal tro, at det særlig er Kvindernes Forfængelighed, der her skal revses, skønt den sandelig er stor — saa passer det saa udmærket, at vi netop her fra vor Plads ved Trianglen ser et Pragteksempplar af et meget ungt Mandfolk passere forbi. Det er en Knøs paa c. 15 Aar, den fremtidige Ejer af en større Sko-tøjsfabrik. I hvert Fald ser han saaledes ud, foreløbig er han kun i Skomagerlære og bærer i Embeds Medfør et Par Støvler over til en af sin Mesters Kunder. Hans Arbejdstøj er temmelig snavset, men Benene stikker i »Wicklers«, og hans største Prydelse er den fine Skilning, der løber helt ud i Nakken og deler det lange, lysblonde, af Pomade glinsende Haar i to ulige, men velkæmmede Halvdele. Naturligvis har han en Cigaret i Mundvigen, den ene Haand i Bukselommen og Næsen i Sky, som om han vilde spørge: hvad koster København?

Ja, ja — »lader Eders Lys skinne for Menneskene,« siger Skriften, og det er bare naturligt, at ethvert Men-

neske, navnlig da et ungt Menneske, gerne vil have sine Fortrin frem, legemlige eller aandelige. Der er heller ingen Ting at sige til, at Folk gerne vil være velklædte, og jeg tror ikke, det er Guds Vilje, at Folk skal gaa i deres tarveligste Tøj eller se ud som Ordensfolk. Men mellem denne Yderlighed og en tom og dum Forfængelighed er der mange Muligheder.

»Sandheden skal befri eder.« Dette Herrens Ord er en god Regel ogsaa for vor ydre Adfærd, for vor Klædning, for vor Færd iblandt Folk. Alt, hvad der er *falsk, paa-taget, over Evne* i pekuniær og aandelig Forstand, er galt, er Synd.

At købe Smykker og anden Luksus, naar man skal spare til Bolig, Brændsel, Mad og Linned og andre Nødvendigheder, er lige saa forkert som at være flot eller endog give Almisser, *saa længe man har Gæld*. . . .

Dette at ville være flot og — som man paa Norsk siger — »storkarl«, har ødelagt mange her i Landet, i de sidste 5—6 Aar især! Det er, som om Kristendom ikke har været til for disse Mennesker.

For det aandelige Liv, for det at være en Kristen er en vis Grad af Ydmyghed, eller lad os sige: af indre Beskedenhed og af Erkendelse af ens egen Persons store Begrænsethed ligefrem Forudbetingelsen. Ellers kommer man ikke langt¹⁾.

Er en Professor for meget opfyldt af Videnskabens og sin egen Videnskabs saliggørende Evner — eller er en Politiker helt opblæst af sin egen Statsmandskløgt, eller er den drevne Forretningsmand allfor sikker paa de materielle Værdier — og er Forældre altfor stolte af deres Børn og Studenten for stolt af sine Eksaminer, er den unge Spradebasse for stolt af sit nye Slips og sin nyeste Overfrakke eller den unge Dame af sine smaa Fødder og høje Støvlehæle og tykke Skindkraver og falske Tænder og Haarfletninger og . . . og saa videre, saa er der paa en

¹⁾ Altsaa: som Kristen. Her tales jo kun nogle »borgerlige« Ord om den kristelige Ydmygheds minimale Krav — ganske bortset fra Frelserens og vore Helgeners store Eksempel i *Retning af det modsatte* af at »skinne«, men i »at være« og oven i Købet at elske det ringe og enkle.

Maade noget komisk ved dem allesammen, noget, der vækker et Smil hos Tilskueren, men ogsaa den Tanke, at disse Folk jo kommer til at lide Skuffelser netop i det, de er saa glade for nu. Der er noget usundt i deres Liv — og *det kommer frem*, før eller senere — i Livets ubønhørlige Eksamen. . . .

Saa er det et Held, en sand Guds Naade, hvis de kan tage imod denne Skuffelse med *et ydmygt Hjerte* og saa prøver paa at blive mere sanddru — selv om Forgyldningen gaar af St. Gertrud. . . .

F. F. M.

Katolskt lif i Köpenhamn, Berlin, Cöln, Paris, Hyères, Rom, Krakau och Warschau.

Föredrag, hållet i S:t Ansgars sal i Stockholm
den 6. Dec. 1922

af

Baron Gustaf Arnfelt.

(Forts.).

Hvilka minnen väcker ej Cöln till lif! Under medeltiden lärde här Albert den Store och S:t Tomas ab Aquino. När reformationstidens stormar skakade Tyskland, var det lärde från Cölns universitet, som kraftigt försvarade den katolska tron — Cochläus, en Hoogstræten m. nfl. Och den störste bland den katolska trons förkämpar under omstörtningstiden, Petrus Canisius, hade studerat här och hade här en stödjepunkt — han, som med skäl blifvit kallad Tysklands apostel, dess andre Bonifacius-Canisius, som brukade säga: »Ju mer våra motståndare förtala oss, desto mer måste vi älska dem.«

När i förra delen af 1800-talet preussiska regeringen ansåg tiden lämpad att genom byråkratiskt tvång söka lamslå katolska kyrkan, var det en ärkebiskop af Cöln, Clemens August Droste zu Vischering, som modigt trädde i brechen och försvarade kyrkans och de katolska hemmens sak. Väl låt den preussiska regeringen inspärra

ärkebiskopen på Mindens fästning år 1837. Men detta våldsdåd väckte en storm af förbittring, och den katolska kämpen Josef von Görres flammande skrifter uppkallade och samlade katolikerna till strid. Den preussiska regeringen blef tvungen att ge tappt. Da 34 år senare titanen Bismarck gick till storms för att krossa katolska kyrkan, var det åter en Cölnerärkebiskop, Paulus Melchers, som upptog kampen med den hänsynslöse våldsmannen. Äfven ärkebiskop Melchers blef tillfångatagen 1874. Men den preussiska regeringen skördade hvarken ära eller nytta af denna våldsbragd. Windhorsts fältherresnille och de tyska katolikernas ståndaktighet och beundransvärda organisation tvungo järnkanslern att gå till Canossa. Gerna ville man närmare betrakta de tyska katolikernas energiska, målmedvetna arbete, deras ypperliga tidningar såsom Germania och Cölnische Volkszeitung, deras tidskrifter såsom »Stimmen der Zeit« och »Leuchtturm«, den senare organ för ungdomsförbundet »Neudeutschland«, för att ej nämna andra lifskraftiga katolska sammanslutningar. Men det knappa utrymmet tillåter mig ej detta. I stället vilja vi kasta en blick på katolsk återuppståndelse i ett land, där kampen mot religionen varit ännu bittrare och hänsynslösare.

När Combes med apostatens hat — fulla fanatism — sökte undergräfvä och utrota den katolska tron, så menade nog Kyrkans fiender, att det snart skulle vara slut med katolicismen i Paris och det öfriga Frankrike. Men »människan spår, och Gud råår«. På S:t Petri stol satt en påfve, som var striden vuxen, den ädle, den fromme, den helgonlike Pius X, som ej utan skäl blifvit jämförd med en af sina största föregångare, Gregorius VII.

Segern vinnes ej af fältherrn allena, utan äfven af de djupa leden. Och leden som bildade sköldborg kring fältherrn, voro Frankrikes biskopar, präster och troende, beredda att för sin katolska tro och sin lydnad mot Petri efterföljare bringa de stösta offer.

Och oerhörda voro i sanning de offer, som kräfdes, då banden mellan Kyrka og stat sletos: alla biskopshus, alla prästboställen, alla prästseminarier konfiskareades af den omnipotenta staten. Alla kassor indrogos. År 1904

uppskattades förlusterna till 600 miljoner francs, däri inberäknade 19 miljoner, utgörande de gamla prästernas pensionskassa, som också uppslukades af statens molok. Den årliga kultusbudgeten, 35 miljoner, ströks. För sin trohet mot Påfven och Kyrkan stodo Frankrikes biskopar och präster utan hem, utan lön, utblottade på allt. Men Frankrikes katoliker, som så frikostigt understödt missionerna i utlandet och hednavärlden, att mer än hälften af alla gåfvor komma från Frankrike allena, visade sig lika frikostiga mot sina präster. — Och prästerna själfva hafva vid flera tillfällen, likt apostelen Paulus, skaffat sig uppehälle genom sina egna händers arbete. Allt som tiden skred, organiserades af katolikerna insamlingar till underhåll af kyrkor och skolor. I somliga stift har man fått ihop en miljon och mer.

I spetsen för den religiösa förnyelsen går Paris. Endast där hafva efter separationslagens genomförande och allt statsunderstöd således är borta, icke mindre än 54 nya kyrkor blifvit uppbyggda endast genom frivilliga gåfvor. Flertalet af dessa kyrkor ligga i arbetarkvarteren, och arbetare, som förr aldrig satte sin fot i kyrkan, komma nu talrikt.

Med samma friska mod griper man sig an att återställa hvad kriget förstört uti ej mindre än 11 af Frankrikes biskopsstift, där kyrkor och hus ligga i ruiner. Fruktansvärda offer har kriget kräft. Icke mindre än 3000 franska präster stupade under kriget, då regeringen inkallat dem under fanorna. Många prästseminarier stodo nästan tomma. Men de troende hafva lyssnat til biskoparnas enträgna maningar, och talrikt ägna sig nu män af alla åldrar, alla stånd åt prästämbetet: landtmän, officärer, ingenjörer, lärare, advokater. Män i en ålder af 25, 30, 35 år sätta sig åter på skolbänken för att offra sig åt prästens fattiga försakande kall. Versailles till exempel, som räknades som ofruktbara på kallelser, har numero 110 alumner i sitt prästseminarium. Och familjer, hvilka stått såsom Kyrkans fiender, se nu sina ättlingar offra sig åt Kyrkans tjänst, bland andra den beryktade förnekaren och fritänkaren Ernest Renans dotterson, Ernest Psi-

chari, en ung man af utomordentlig begåfning, hvilken var besluten att bli präst, men stupade under kriget.

Bristen på präster gör, att de gamla måste sätta in hela sin energie och arbeta öfver sina krafter. Det var förunderligt att se, hvilken ungdomlig hänförelse, som besjälade åldriga präster i Paris. Särskildt erinrar jag mig den gamle kyrkoherden i S:t Thomas d'Aquin: åldrad och svag, då han trädde upp på predikstolen, men då han börjat tala, ungdomlig, med glöd och kraft, icke minst då han manade de troende till försonlighet och glömska af krigets oförrätter. Äfven en annan gammal präst, den bekante dominikanerpater Lange, hvars föredrag i Köpenhamn åren 1893 och 1895 väckte sådan uppmärksamhet både bland katoliker och protestanter, utöfvar fortfarande själavård, och han glädde sig att af mig få nyheter från sin mannaålders arbetsfält i höga Norden.

Katolskt föreningslif blomstrar kraftigt. Öfverallt i alla kyrkor i Paris läser man anslag om olika katolska organisationer. Där ser man S:t Vincentsföreningen, Conférences de S:t Vincent de Paul, Frédéric Ozanams skapelse från 1833, hvilken endast i Paris har 200 afdelningar, med 4000 aktiva manliga medlemmar, hvilka besöka och understödja hjälpbehöfvande både till kropp och själ. Där l'Oeuvre des catéchisme, grundad af kardinal Guibert 1885: mer än 4,000 af dess kvinliga medlemmar lemna katekesundervisning åt 50,000 barn i Paris. Här Paris 220 föreningar af katolska ynglingar (patronages de garçons) med 50,000 medlemmar och dess 260 patronages de jeunes filles med 60,000 unga flickor. — I 14 af Paris stora församlingar har man organiserat missions de midi, hvilka samlat 8,000 unga flickor från affärer och syatelieer.

Medan vi voro i Frankrike, kommo stora tåg af landtmän och senare af järnvägsmän till Jesu Hjärtas basilikan på Montmartre. Järnvägsmännens förening, les Cheminots, har 50,000 medlemmar.

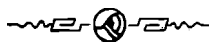
I spetsen för den religiösa rörelsen i Frankrike går dess bildade ungdom. Den hör hemma icke endast vid de genuint katolska högskolorna, som Frankrikes biskoppar år 1875 upprättade i Angers, Lille, Lyon, Paris och Toulouse. Det största är Institut Catholique de Paris. Det

leddes från 1880 af den skarpsinnige tänkaren, grundlige apologeten och glänsande talaren Monseigneur d'Hulst och har, efter hans död 1896, funnit en icke mindre duglig rektor i den illustre kyrkohistorikern Mgr. Baudrillart.

Icke endast de katolska högskolorna räkna ifriga, katoliker bland sina studenter. Äfven i statens skolor äro de numer talrika — i dessa statskolor, där blifvande ämbets- och tjänstemän och militärer för ej så länge sedan riskerade sin karriär, om de gingo i Mässan. Vid l'Ecole normale Supérieure t. ex., som utbildar universitetens och statslyceernas lärarekrafter, har framträdt en grupp af bortåt 100 ifriga katoliker, som öppet bekänner sin tro. Hundra, ja tusintals lärare och studenter hafva mod att vid officiellt ateistiska universitet och skolor uppträda och försvara den katolska saken i publikationer såsom Bulletin des professeurs catholiques och Bulletin des instituteurs et institutrices catholiques. I Mars förra året (1921) fick man se icke mindre än 800 professorer, lärare och lärjungar från Ecole Centrale på en gång göra sin påskkommunion i Notre Dame i Paris; under det 600 studenter af Polytekniska högskolans elitkår i samlad skara mottogo kommunionen i kyrkan St Etienne du Mont.

Kraftiga vapen i striden för tron äga Frankrikes katoliker i sin utmärkta press, dagliga tidningar såsom den mästerligt redigerade La Croix, med artiklar, som ibland kunna täfla med alster af en Joseph de Maïstres eller en Louis Veuillots penna: Ypperliga tidskrifter såsom jesuitfädernas »Etudes« och dominikanernas »La Revue des Jeunes« m. fl. Bland katolska historiker må framhållas Georges Goyau och den i blomman af sin ålder stupade jesuitpatern Pierre Rousselot, känd bl. a. genom arbetet »Christus, la Religion chrétienne«, som ej borde saknas i något katolskt bibliotek. Inom litteraturen föres katolikerna talan af sådana mästare som en René Bazin, en Paul Bourget för att ej nämna yngre talanger. Utpräglade katoliker såsom Paul Claudel, Vincent d'Indy, Henry Gheon hafva lyckats få sina verk uppförda på teatern och operan.

(Fortsættes),

En „Opdagelse.“

Ugebladets Læsere husker muligvis endnu den Anmeldelse, Stiftsprovst Bruun-Rasmussen i Aarhus for nogen Tid siden skrev i »København« af Pastor C. Krarups blandt Theologer i øvrigt ikke ansete Bog om den katolske Kirke.

Paa faa Linjer lykkedes det der Stiftsprovsten at dokumentere sit private theologiske Laboratoriums meget mangelfulde Udstyrelse.

Nu har samme Forfatter gjort en theologisk »Opdagelse«, som dokumenterer — — — ?

Søndag d. 14. Januar prædikede Herr B.-R. i Aarhus Domkirke over Dagens Evangelium (Brylluppet i Kana). Talen var Dagen efter indrykket som Feuilleton i Aarhus Stiftstidende.

Efter at have betragtet Forvandlingsunderet som en symbolsk Handling, hvis Mening var at proklamere Jesu Program: at ville forvandle Menneskelivet fra graa Hverdag til Fest, advarer Provsten med samme Alvor og Kraft som Moderkirkens Katekismus mod de letsindigt indgaaede Ægteskaber, hvis hele Fundament hyppigt indskrænker sig til at være: han en god Stilling — hun ung og køn.

Saa kommer det. Jesus var Gæst ved Bryllupsfesten. »Han fandt ikke, at de unges Glæde var uden for hans Kald. Han henviste ikke til, at han selv levede ugift, og gjorde ikke gældende, at den ugiftes Liv var bedre. Nej, han tog Del i Bryllupsfesten. *Al Munkemoral er dømt derved.*« (Udhævet her).

Forklaring følger ikke i Resten af Prædikenen. Resultatet er derfor rimeligvis det, at de i slige Spørgsmaal uvidende blandt Tilhørerne og Læserne (næppe den mindste Del) har bidt særligt Mærke i Ordet »Munkemoral« og fundet Lejlighed til yderligere at udpynte deres i Forvejen eventyrlige Tanker om denne Bastard af kristen Moral. Stiftsprovsten ved dog vistnok selv, at der ikke gives nogen særlig kristen Moral for Munke. Hans agitatorisk, men uklart udtrykte Mening har sandsynligvis været at fordømme Cølibatet. Det er ikke originalt, men ikke mindre end epokegørende er det, at en »evangelisk« Præst tør tage Frelseren til Indtægt for en saadan Fordømmelse.

Det er aabenbart ikke faldet Provsten ind, at ikke alle er skikkede til at være gifte, og at nogle er kaldede til Opgaver, der bedst løses af den ugifte. Der kunde vel findes den protestantiske, gifte Præst, der har ondt nok ved at overkomme den ene af sine to store Opgaver.

Der kunde ogsaa være den, der beundrer det frivillige Cølibat, fordi han mindes: Matt. 19,12 — I Kor. 7,8 — I Kor. 7,32,33 — Matt. 19,27 — og Matt. 19,29.

Den lutherske Lægmands Fordomme og Uvidenhed vækker hyppigt Katholikkens Forbavselse, langt mærkeligere er dog det Ukendskab til Moderkirken, man Gang paa Gang støder paa hos lutherske Theologer. Den gamle danske Kirke skyder friske Skud ved Siden af flere og flere af de Kirker, den har bygget, medens der indenfor staar en Mand og dømmer den — uden at kende den. Dette gentager sig stadig 74 Aar efter vort Folks aandelige (lutherske) Stavnsbaands Løsning og 400 Aar efter den lutherske Kirkes Indførelse i Danmark.

A. F. Beyer.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Det vil sikkert glæde mange, at se omstaaende Annonce fra Katholsk Boghandel. For Fremtiden er der aabent som i andre Forretninger indtil Kl. 6, Fredag til 7 og Lørdag til 9. Navnlige den sene Lørdagslukning skal nok finde Paaskønnelse.

— Det var en virkelig god Aften, »Stringendo« gav Fredag den 9. Febr.; men det kunde heller ikke være anderledes, da Foreningen havde sikret sig saa fremragende Assistance som Kgl. Kammersangerinde Frk. Tenna Frederiksen og Kgl. Hofviolinistinde Frk. Gunna Breuning-Storm. Programmet hød megen Afveksling. Der indlededes med Mozarts Ouverture til »Don Juan«, og herefter fulgte, ligeledes af Mozart, »Serenade«; i denne var der mange Steder saa rig Lejlighed for Violinerne til pianissimo-Spil, men desværre benyttede disse sig ikke heraf, idet Udførelsen flere Gange var for tung. Men begge Mozarts Stykker blev ellers godt udførte. — Det bedste, Frk. Breuning-Storm spillede, var Brahms: »Ungarsk Dans«, ildfuldt udført og med gnistrende Liv, og Hubay: »I Spindestuen«, et prægtigt Tonemaleri, i hvilket Frk. Breuning-Storm lod en høre sin fuldkomne Teknik. Bifaldet var stærkt, og Hofviolinisten gav da ogsaa et Ekstranummer. Frk. Tenna Frederiksen sang vidunderligt, først Massenets: »Manon« og J. Svendsen: »Længsel«, endvidere Max Reger: Mariä Wiegenlied. Tilhørernes Begejstring var stor og viste bedre end Ord, hvor megen Glæde og Nydelse Frk. Tenna Frederiksen stadig bereder det musikinteresserede Publikum. Kammersangerinden sang endog et Nummer udover Programmet, nemlig et Brudstykke af »De døde Øjne«. Til sidst spillede Orkestret Suppé: Ouverture til »Pique Dame« og

Meyerbeer: Kroningsmarsch af »Profeten«, der fik en festlig Udførelse og dannede en smuk Afslutning paa Aftenen. Efter Koncerten var der Bal. — Næste Gang burde Foreningen ikke begynde Kl. 7⁵⁰, naar der averteres Kl. 7³⁰ pr.
K. F.

— I Følge Telegram fra Biskoppen til Pastor Braun er det ikke blevet Biskoppen muligt at rejse hertil igennem Tyskland. Han maa i Stedet tage med Damper fra Antwerpen til Esbjerg den 21. ds., og Ankomsten til København kan da sandsynligvis først ventes i Begyndelsen af den følgende Uge.

— Den udmærkede Aftenunderholdning til Fordel for St. Andreas Sogns Skolefond, der afholdtes i Knuds-salen i Stenosgade, gav et Overskud paa 150 Kr. 26 Øre. Den havde egentlig nok fortjent noget mere, men det var vel de færreste, der anede, hvad det var, der blev budt,

— Vincentskonferencernes 1. Generalmøde, hvortil alle aktive og passive Medlemmer har Adgang, afholdes d. 18. Februar Kl. 11^{1/2} i Rosenkranskirkens Præstebolig, Boyesgade 8.

Ordруп. St. Andreas Gildes Fastelavnsfest den 12. ds. forløb meget festligt. Baade Børn og Voksne havde Glæde af Aftenen; der var mange smukke Dragter og en særdeles nydelig Kotillon. Stemningen var god, og Lederne fortjener en Tak for den udmærkede Fest.

Roskilde. Tiden gaar! En skønne Dag opdager man, at Børnene er blevne voksne unge Mennesker! Resultatet af denne Kendsgerning er, at vore unge Mænd nu under Pater Boogs energiske Ledelse har dannet deres egen *K. U. F.* med Møde hver Søndag Aften i Forsamlings-salen. Tiden tilbringes her paa bedste Maade — navnlig samler Interessen sig om et nyerhvervet Billard. For at kunne klare denne ikke ringe Udgiftspost, har de unge med Assistance af nogle af Menighedens yngste Damer spillet Fru Heibergs evigunge »Abekatten«. De to sidste Søndage foruden mellemliggende Onsdag gik det kvikke Stykke over Scenen, for fuldt Hus hver Gang. Det havde de unge Skuespillere ogsaa ærlig fortjent. Ikke blot var Sceneriet og Kostumeringen fortrinlig, men Spillet gik med en Flot-hed og et Humør, som var overraskende; der vankede da ogsaa baade kraftigt Bifald og mange Buketter til Skuespillerne. Gamle Folk, der endnu mindes at have set »Abekatten« med Rollebesætning af Fru Heiberg og Sødring og selveste Phister, og som var gaaet hen at se paa de unges Spil med en lille bitter Frygt for at blive skuffede, morede sig kongeligt og erklærede, at de rent havde glemt at blive skuffede, saa glimrende havde de unge klaret Sagerne. Hr. Snedker Andersen bidrog til Aftenunderholdningen med at foredrage flere smukke Sange og nogle unge

Damer med at spille nogle nydelige Klaverstykker. Til Lykke, K. U. F.! Bliv saadan ved! Fremtiden hører jo Ungdommen til! — Det er Planen, at Roskilde K. U. F. skal søge Tilslutning til Københavns. *Senex.*

Haderslev. Der var nær ingen Juletræ blevet denne Gang. Paa Grund af de høje Priser og den store Pengeknaphed i Sønderjylland, kunde Julemanden ikke andet end ryste betænkelig paa Hovedet hver Gang, man bad ham om trods alle Besværligheder ikke at lade os og vore Børn i Slikken i Aar. Overalt var Juleforberedelserne allerede i fuld Gang, mens *vi* endnu stadig ikke vidste, hvad vi skulde gøre. Men, naar Nøden er størst, er Hjælpen nærmest. En Dag, da vi næsten havde opgivet Haabet, skrev en god Dame fra København, at vi skulde opgive Antal og Alder paa vore Børn, thi hun og nogle Veninder var beredte til at sørge for de sønderjydske Børn og skaffe dem en Juleglæde, saavidt det stod til deres svage Kræfter. Vi lod os det ikke sige to Gange, men sendte øjeblikkelig de ønskede Oplysninger. Vi læste saa ogsaa snart i Ugebladet, at brave københavnske Børn vilde afgive brugt Legetøj paa Frederiksberg, o. s. v. Med hvilken Glæde og med hvilken Hjertets Lettelse, vi læste dette, kan næppe siges. Endelig — ikke længe før Jul — kom der en stor Pakke, som for os — det siger vi aabent her — blev en stor Overraskelse, thi for det første i Stedet for det ventede temmelig brugte Legetøj, fandt vi noget helt storartet, og for det andet, hvad der glædede os uhyre, en Mængde hjemmestrikkede dejlige Uldsager og brugt men godt Tøj. Men der var dog en bitter Draabe i Glæden, vi maatte nemlig til at bryde Hovederne med, hvorledes vi skulde fordele Indholdet af denne Pakke til vor store Børneflok, saa at enhver kunde faa lidt. — Men ogsaa dette havde den gode københavnske Dame forstaaet, og hun forvandlede alt til stor Glæde. To Dage senere kom den rødfrakkede Julemand igen og bragte endnu en Pakke. Ogsaa den følgende Dag kom han til vor største Forbavselse igen og bragte en tredje, saa snart igen en fjerde — nu var vi maalløse. Aldrig har vi fejret en saa fornøjet og glad Julefest som denne Gang. Frem for alt har de dejlige hjemmestrikkede Uldsager og det varme Tøj bragt meget stor Glæde, men ogsaa det kønne Legetøj er blevet beundret af rørende glade Børn. Tusinde Tak til det kære Jesusbarn, fordi han har hjulpet os saa dejligt i vor Nød; hjertelig Tak til de gode uegennyttige Damer, der har forstaaet at udøve en saa smuk Kærlighedsgerning for den guddommelige Frelasers smaa Yndlinge. Hjertelig Tak til de brave Københavnerbørn, der har ofret deres kære Legetøj og bragt det til Frederiksberg til deres smaa Brødre og Søstre i Sønderjylland.

P. Wolff.

Vincentiskonferensernes 1. Generalmøde

afholdes Søndag den 18. Februar Kl. 11 $\frac{1}{2}$ i Rosenkranskirken Præstebolig Boyesgade 8. Alle aktive og bidragydende Medlemmer indbydes.

Elisabeth-Vincensf. beder, om nogen godhedsfuldt eller paa billige Vilkaar vil overlade en arbejdsløs Familie en Barnevogn. Man bedes henvende sig til Redaktionen.

Exercitier for Mænd.

De vil finde Sted i den stille Uge, fra Onsdag d. 28. Marts Aften Kl. 8 til Paaskesøndag Morgen d. 1. April. Foruden Studenter og Gymnasieelever kan ogsaa andre Herrer, baade ældre og yngre, deltage. Deltagerne bor i St. Andreas Præstegaard og følger den til de hellige Øvelser hørende Dagsorden. Anmeldelser med nøjagtig Adresse bedes i god Tid sendt til Sognepræsten, Pastor *Ludv. Günther*, Mosehøjvej, Charlottenlund.

Lysbilledatten om Passionsspillet. Søndag den 18. og Mandag den 26. Marts vil der blive forevist Lysbilleder fra Passionsspillet i Oberammerngau i St. Knudssalen i Stenosgade. Lysbillederne ledsages af et Strygeorkester (Musikforeningens Stringendo) og Oplæsning af en Del af selve Passionsspillet's Tekst. Nærmere i næste Nr.

Eksercitiefond.

For at gøre det muligt ogsaa for dem, der paa Grund af Tidernes Ugunst daarligt har Raad til at deltage i ovennævnte Eksercitier for unge Piger, er man begyndt paa at stifte et Eksercitiefond til at skaffe hele eller halve Fripladser og til at dække eventuelle Underskud ved Udgifterne for Kost m. m. under Opholdet paa Klosteret.

Da Fondet foreløbigt er ret lille, modtages Gaver med Glæde af undertegnede eller hos Portneren, Stenosgade 4.

Marie Wissum,

Præfekt for Maria-Kongreg. »Apostl. Dronn.«
Strandboulevard 33^a, Ø.

Credo. Febr. 1923. Indhold: Ur Saint François de Sales kanoniseringsbulla. — Saint François de Sales. — Credos post. Brev från Schweiz. — Petrus eller Petri. I. Den osynliga kyrkan. — Credos böcker. — Från Credos torn. — Våra katolska hem. 1. Ave Maria. 2. Maria kyrkogång. 3. Föräldransvar. — Från våra församlingar och föreningar. — Kyrklig kalender.

Mariabillede

malet af Fru Trapp, vundet ved Lotteriet i Aarhus, til Salg hos Depotarbejder R. L. Trust, Rosenvang pr. Aarhus.

Et Fotografi af Maleriet kan ses i Redaktionen.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der **alle behandles som fortrolige**, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar F. J. West, Ordrupvej 96^a, Charlottenlund.

K. V. »Unge Kvinders katolske Kreds«. Oplysende Foredrag om aktuelle sociale Emner fra katolsk Synspunkt. Adgang til Spørgsmaal og Diskussion.

Hver *fjerde Onsdag* (ikke Fredag) i Maanedens, Kl. 8 i Foredragssalen, Stenosgade 4.

Onsdag d. 28. Februar Emne: »Den katolske Kvinde og Forlovelse: med Katholik? med Protestant? Standpunkt før og efter.«
Alle katolske Kvinder er velkomne.

Kirkelig Kalender.

18. Febr. 1. Søndag i Fasten.	25. Feb. 2. Søndag i Fasten.
19. — M. Ferialdag.	26. — M. Ferialdag.
20. — Ti. Ferialdag.	27. — Ti. Ferialdag.
21. — O. Tamperdag.	28. — O. Ferialdag.
22. — To. St. Peters Stol i Antiokien.	1. Marts To. Ferialdag.
23. — F. Petrus Damiani, Bi- skop og Kirkelærer — Tamperdag.	2. — F. Karl den Gode, Martyr.
24. — L. Mathias, Apostel — Tamperdag.	3. — L. Ferialdag.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 20. Febr. Kl. 8 Aften i Vesterhus, Vestervoldgade 115^a.
Højskoleforstander Begtrup: Oehlenschlägers Langelandsrejse.
Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

St. Ansgars Kirke. I Fastetiden holdes Fasteprædiken
hver Søndag Kl. 6.

Rosenkranskirken. I Fastetiden holdes Fasteprædiken
hver Søndag Kl. 5.

Sakramentskirken. I Fastetiden holdes hver Søndag Aften
Kl. 6 Prædiken.

St. Annæ Kirke. Fasteandagten (Prædiken med Korsvejs-
andagten) holdes hver Fredag Aften Kl. 8.

Katholsk Forening »Absalon«.

Vort næste Møde afholdes Mandag den 19. Februar Kl. 8 i
Selskabslokalerne »Columbus«, Aaboulevarden 21 (Telf. Central
3699). Bestyrelsen.

Korsvejsandagt.

Fredag Aften: St. Ansgars Kirke Kl. 8, Rosenkranskirken
Kl. 7¹/₂, St. Annæ Kirke Kl. 8, St. Andreas Kirke Kl. 7¹/₄, St.
Josefs Kirke Kl. 7¹/₂, Sakramentskirken Kl. 8.

Torsdag Aften: Jesu Hjertes Kirke Kl. 8 (med Prædiken).

Katholske Dreng, der ønskes optaget i **St. Knuds Skoles**
første Underklasse til Sommer 1923, bedes indmeldt snarest mul-
ligt, da der ellers maa regnes med Pladsmangel.

Bestyreren for St. Knuds Skole.

Husassistent.

En ung Pige (Katholik), 19 Aar, fra et dannet Hjem i Provin-
sen søger fra 1. Marts Plads hos enlig Dame eller mindre Familie.
Billet mrk. »Husassistent« modtager Ekspeditionen.

Bogholderske.

En Dame med mangleaarig Øvelse i dobbelt Bogholderi søger
Plads. Udmærkede Anbefalinger haves. Billet mrk. »Bogholder-
ske« modtager Red. Boyesgade 8^a, V.

KATHOLSK BOGHANDEL

Stenosgade 3, Telefon Vester 3930

København B.

Forretningen er aaben Kl. 8-6, Fredag til Kl. 7 og Lørdag til Kl. 9.

Hurtig og paalidelig Ekspedition.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktøren Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnément 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 8. Søndag den 25. Februar. 1923.

INDHOLD: Sorg. Ved Biskop Josef af Roskilde's Indtog i København. — Spadsereture i København. — Altertavlen fra Holstebro. — Katolskt lif i Köpenhamn, Berlin, Cöln, Paris. Hyères, Rom, Krakau och Warschau. — De katolske Børn fra Landet. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Italien. — Avertissementer.

Sorg.

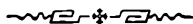
Da Frelseren havde forladt Ørkenen og kom til Nazareth, gik han ind i Synagogen og læste et Stykke op af Profeten Isaias og talte derover. Teksten handlede om Messias's Gerning. Messias skulde ogsaa komme for »at trøste alle sørgende og række Sions sørgende en Krone i Stedet for Aske, Glædens Olje i Stedet for Sorg, en Festdragt i Stedet for Aandens Tungsind«. Saaledes taler Herren ved sin første Prædiken om de sørgende; han vil særlig hjælpe dem. Og da Jesus senere i Bjergprædikenen priser alle dem salig, som vi er mest tilbøjelige til at beklage, siger han ogsaa: »Salige er de sørgende, thi de skal trøstes.« Men ligesom Herren skaffede de fattige, de sagtmodige, de rene af Hjertet og alle dem, han priser salig, deres Løn ved selv at være fattig, sagtmodig og ren af Hjertet, saaledes skaffer han de sørgende Trøst ved selv at sørge. Med Sorg og Bedrøvelse begyndte Jesus sin Lidelse: »Min Sjæl er bedrøvet indtil Døden.«

Frelseren har helliget Sorgen ved sin Sorg. Den bedste Trøst faar enhver, der sørger, hos den sørgende Frel-

ser. Vil det ikke blive lettere at bære Sorgen, naar vi ved, at han sørger med os, at hans Sorg og hans Nød var langt større end vor? Vi ser i Gethsemane Jesus vandre fra Bønnen til de tre Apostle og tilbage igen hele tre Gange, hver Gang kommer han forgæves til Apostlene, men ikke forgæves til sin himmelske Fader. Der viser Herren os, hvor vi selv skal søge Trøst. Ganske vist er kun sjælden noget Menneske saa forladt som Herren i Gethsemane, hvor ingen brød sig om ham. Men den bedste Trøst vil alligevel altid findes hos den himmelske Fader. Og i Sorg og Lidelse bør vi ogsaa tænke paa, at vi ved vore Synder har beredt Herren saa megen Sorg, og vi skal tage imod alt for ligesom at trøste vor Frelser og som Bod for vore Synder. Trøste den lidende Frelser, skulde vi ikke fremfor alt gøre det nu i Fastetiden? Lad Fastetiden blive en rigtig stille, hellig Bønnens Tid for os. I denne Tid maa absolut ingen Dag gaa uden Bøn. Om Søndagen mødes vi til den hellige Messe, Korsofrets Gentagelse og Fornyelse. Kirken opfordrer os ogsaa til at undgaa alle støjende offentlige Forlystelser. Hvilket Barn vilde vel hengive sig til den Slags Ting paa sine Forældres Dødsdag? Nu fejrer vi Mindet om Jesu Død, lad det derfor blive en stille Tid, hvor vi samles om Korset og hører paa Kirkens Langfredagsraab: »Venite adoremus! Kom, lad os tilbede!«

Da Jesus tredje Gang kom til de tre Disciple og saa dem ligge og sove, forandrede han sig pludselig. Med eet er al Sorg og Angst som veget fra hans Sind. Den kraftige, besluttsomme Mand er tilbage: »Staa op, lad os gaa! Se, han er nær, som skal forraade mig.« Nu vil Jesus ikke mere pines af Sorgen, og saa er det forbi, selv er han Herre over alt, hvad han vil lide. Men for os Mennesker staar til alle Tider det gribende Billede af Guds eenbaarne Søn som Menneske. Men lad os heller ikke glemme Apostlene, der sov, Menneskene, der ikke havde Sans for Herrens Nød. Naar Verdens Herlighed vil tage os fangen, naar Fristelser vil bringe os til Fald, maatte vi da altid høre Jesu klagende Ord: »Min Sjæl er bedrøvet indtil Døden.«

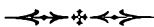
B. J.

Ved Biskop Josef af Roskilde's Indtog i København.

I.

Biskop Johannes er død — Biskop Josef leve!

(Tone: Kirkeklokke, ej til Hovedstæder —).

*Danmarks Kirke er kun lav og lille
— Voldsmænd styrtede dens Taarn i Grus —
af de sjunkne Sten, den brudte Pille
Ansgars Søn genrejste Axels Hus.*

*Altret staar, og Ofret atter bringes,
Daabens Bad og Herrens Bord fornys,
Ordet gaar, og naar til Messe ringes,
fanger Hjærtet Fred i Troens Lys.*

*Selv den Ligsten, vi i Koret lagde,
blev en Nylids Hoved-Hjørnesten.
Sandet blev, hvad Bisp Johannes sagde:
„Jeg velsigner Jer til Fremtid sen!“*

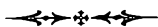
*Da han segned for sin Alders Byrde,
modnet var hans Stammes nye Skud,
Biskop Josef Rom os gav til Hyrde,
klædt i Ansgars og i Axels Skrud.*

*Dig vi lyde vil, og Dig vi hædre
— Sandheds Søjle i Guds Kirkes Kor —
yngste iblandt Danmarks Kirkefædre,
før os i de gamles høje Spor!*

II.

Biskop Josef.

*Fra Flanderns flade Sletter
 og Munkeboets Mure
 kom Danmarks djærve Biskop
 til Vejles fagre Fjord,
 hvor vaagen Vilje, Varsomhed
 og værdigt Vid ham vandt
 en prægtig Præste-Plads,
 et Hjem i Folkets Hjærte.
 Den Sæd, han saaede,
 bar Blomster og fik Frugter —
 snart knejser Norberts Kirke
 fra Grunden, som han graved.
 Han graved stille større Grund
 for Fremtids Gerning —
 den Kannik-Kirkebygger
 til Bispe-Korset kaaredes.*

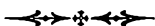
*Nu flagrer vore Faner,
 nu flammer vore Fakler,
 Klokkerne kimer,
 og vort TE DEUM toner —
 vor Fader og vor Fører,
 vor stærke, blide Biskop,
 vi hylder Dig, vi hilser Dig
 og siger: Gud ske Tak!*

*Det Røde, der flammer
i Flanderens Fane,
flammer i Flaget
ogsaa hos os.
Flanderens Løve,
den kampberedt kække,
har trende Venner
i Danmarks Vaaben.
Tæt og trofast
skal de staa sammen
om Konge-Løven
af Juda Stamme
sikre paa Sejren.
Ni Hjærters Varme
helliger Styrken.
Længe Du leve og lykkeligt.
Ophøjet vorde Din Højre —
altid velsignende være
Din viede Haand over os!*

III.

Paa Klippegrund.*)

(Tone: Paa Sandheds Fjeld —).

*Paa Klippegrund Guds Kirke staar,
dens gyldne Spir til Himlen naar,
dens Grundvold blev af Herren lagt
paa Petrus i den nye Pagt.*

*I Kirke-Ly er Kristi Fred
med Tro og Haab og Kærlighed,
med Sjæle-Helse, Hjerterø
for hver, som i Guds Hus vil bo.*

*Paa Støvet tærer Tidens Tand,
brat styrter det, som staar paa Sand —
men sank hver jordisk Bolig om,
højt knejser Herrens Helligdom.*

*Lad falde an mod Klippens Fod
en Løgnens og en Lastens Flod —
om Muren skjælv for Stormens Kast,
staar Kirken dog paa Klippen fast.*

*Ja, Gud ske Tak for Kirke-Ly,
for Borgerskab i Himmel-By,
for Kristen-Kaar paa Klippegrund
fra Daabens Dag til Dødens Stund!*

Svendsborg i Februar 1923.

Broder Ulv.

*) Oindigtet efter Biskop v. Euchs kendte Salmc.

Spadsereture i København.

VIII.

I Griffenfeldtsgade.

(Om syge og Sygdom . . .)

Jeg vil naturligvis ikke fornærme de Folk, der bor paa Nørrebro. Der bor, det ved vi alle, baade elskværdige og fromme og velsituerede Folk paa Nørrebro. Men de er ikke *alle* velsituerede, og navnlig er det Gaderne, som tit bærer et ensformigt og trist Præg.

Det er heller ikke for Fornøjelsens Skyld, at vi nu gaar hen i Griffenfeldtsgade til den store røde Bygning, der kaldes *St. Josefs Hospital*. Maaske har mangel en standset foran Indgangen, hvor Frelserens forgyldte Statue breder Armene ud, og tænkt ved sig selv: *Ind* kommer jeg nu, men om jeg kommer *ud*

Naa, denne Gang er der ingen Fare paa Færde, thi vi skal kun besøge en af Patienterne, og Besøget skal være meget kort.

Det er saa sin Sag med Sygebesøg. De ligner andre Besøg, men er af en helt anden Natur, hvis man da har en virkelig syg foran sig og ikke en Rekonvalescent, man vil passiare lidt med.

Der er en umaadelig Afstand imellem en stakkels syg og et sundt Menneske. Den første ligger og lider eller stønner i Feberhede — den anden har lige spist en god Middag og kommer færende ind og fortæller løst og fast om — ja, om Ting, der ligger den syge saa uendelig fjernt.

Hvad bryder den syge sig om Vejret ude, om Theater og Politik, om Selskabsliv og Forretninger? Temperatur 39,7 — lidt lavere end i Aftes — Appetitten noget bedre: jeg fik Lov til at spise lidt Fisk og lidt Kartofler — Lægen er meget rar — har sovet godt sidste Nat (men paa 2 Streger Morfin!) — tænk, om jeg næste Uge faar Lov til at staa op — kun en Time selvfølgelig — aa tænk, hvilken Glæde, naar jeg første Gang faar Lov til at staa op og kigge ned paa de grønne Træer i Gaarden. . . .

Saadan omtrent er Tankegangen hos de virkelig syge.

Der skal megen Takt og et vist medfødt Anlæg til for at finde de rette Ord til lidende Patienter. Det er ikke hver Mands Sag. Det er jo en forøget Lidelse for en Patient, der ligger med Smerter, at skulle høre paa ligegyldige Ting eller endog selv underholde den besøgende (— hvad der nemlig ogsaa kan ske!).

Man bør paa den anden Side heller ikke prædike eller med bekymret Mine forsikre Patienten, at han jo har skæmmet sig meget, at han ser frygtelig mager ud. . . .

Dette med at prædike eller at ville omvende en syg er en Sag for sig. Der fortælles om *den hellige Pater Clemens Hofbauer*, som døde i 1820, at han havde en vidunderlig Evne eller Gave fra Gud til at finde de rette Ord ved en Sygeseng. Han gik ikke af Vejen for en Spøg, han var ydmyg af Hjertet, men en stor Sjølekender og en praktisk Natur i Sjølesorg.

Men hvis man ikke har nogen af disse Gaver, skal man vistnok være yderst forsigtig med religiøse Formaning, navnlig naar den syge i Forvejen er i gode Hænder og baade har Præst og Søstre i Nærheden.

En helt anden Sag er det, naar Operationen eller Sygdommens Feber er *overstaet*, naar Patienten med hver Dag kommer sig og blot skal vinde Kræfterne tilbage. Da vokser ogsaa Interessen for de andre Ting, og da vil han være saare taknemmelig for Besøg af sine kære eller af gode og glade Mennesker.

Er det saa sin Sag med at besøge de syge — saa er det naturligvis mere vanskeligt at være syg og se de besøgendes alvorlige Ansigter rettet paa sig. . . .

Vanskeligt er det — ikke blot paa Grund af selve Sygdommen, som jo kan være højst forskellig og virke mere eller mindre stærkt paa Humøret, men næsten lige saa meget paa Grund af Følgerne for Patientens hele Liv, hans Religion, hans Familje, hans Forretning, hans Fremtid.

Sikkert kan der siges om mangen en Sygdom: »*Denne Sygdom er ikke til Døden, men til Guds Ære, for at Guds Søn skal forherliges ved den*« (Joh. 11, 4).

Med andre Ord: Den syge vil have godt af denne Prøvelsestid, hans Tro vil blive endnu fastere, hans Taalmodighed og andre Dyder vil vokse o. s. v.

I Kirkehistorien og i adskillige Menneskers Livserfaring er der gode Eksempler nok paa, hvorledes en Sygdom har været til stor Gavn.

Men ikke altid. Der er noget om Ordet: »*Saaledes som Træet falder, bliver det liggende.*« Mange Folk bliver ved Sygdom, særlig ved en lang Sygdom, endnu mere gnavne og umedgørlige. Og hvorledes skal de bede, naar de ikke har lært at bede i deres gode Dage, navnlig naar Smerterne gør det næsten umuligt at samle Tankerne? Hvorledes skal de berede sig til Døden, naar de med tusind stærke Baand har knyttet sig til dette Jordeliv?

Ja, det *kan* altsaa ske alligevel — men det er dog bedre at berede sig i Tide og med St. Ignatius at bede: Herre, fra dig har jeg faaet alle mine legemlige og aandelige Evner — dig giver jeg dem tilbage og indvier dem til din Tjeneste. Vil du have, at jeg skal bruge dem og være rask, vil jeg gøre det; vil du ikke, vil jeg give Afkald derpaa. . . .

Livet er et underligt Kredsløb. I Dag staar vi sunde og smilende ved en Sygeseng og taler opmuntrende Ord — og i Morgen ligger vi maaske selv paa Stue 98 eller 96, eller hvad de hedder, og er glade for, at andre besøger og trøster os.

Men her paa Hospitalet lyser Korset og Jesu Billede venligt ned paa den syge og fortæller ham, at *der er Mening i alt*, ogsaa i det tilsyneladende meningsløse, at netop han — den hidtil saa raske Mand, den hidtil saa lykkelige Moder, den endnu saa unge Pige — skal ligge her og lære den vanskelige Kunst at lide og maaske: at dø. —

»*Salig den Tjener, som Herren, naar han kommer, finder vaagen*« . . .

Men for de fleste Patienter er et Hospitalsophold kun en god Skole i at være taknemmelig for Livet, en Tilskyndelse til at tage fat igen med et frisk, lutret Sind.

Ogsaa for os sunde Mennesker er saadant et Sygebesøg ganske heldbringende, og med mange gode Tanker forlader vi den store Bygning og dukker atter ned i Livets Travlhed.

F. F. M.

Altertavlen fra Holstebro.

Af Niets Hansen.

Om vore forfædres behandling af den katolske kirke kunde der siges mange både hårde og sande ord. Jeg skal ganske afholde mig derfra, men blot referere følgende interessante historie, hvoraf enhver kan uddrage moralen og lære en af de metoder at kende, der ikke sjælden anvendtes, når det gjaldt om at komme den gamle Kirke og dennes minder og traditioner til livs. Jeg har vistnok engang før kort omtalt denne sag, men da det er længe siden og formodentlig længst glemt, vil sikkert ingen af læserne have noget imod at høre beretningen. Den er et udtog — for den allerstørste del ganske ordret — af en meget læseværdig artikel: *Katolsk kirkeinventars skæbne efter reformationen*, som hr. Chr. Axel Jensen har offentliggjort i *Årbøger for Nordisk Oldkyndighed og Historie*, III række, 11. bind, 1921, side 167—204 (først udkommen for ganske nylig). Han skriver heri — med få udeladelser — således:

Et af de ejendommeligste eksempler på det attende århundredes behandling af en altertavle frembyder *Holstebro*. Indtil den gamle bykirke 1906 uden nødvendighed og på trods af al historisk sans blev nedbrudt, var dens altertavle en tung, i udførelsen meget provinsiel senbarok-tavle fra 1757, som hvis mestre nævnes sognedegnen i Idom (få kilometer udenfor byen), Kristen Nødkov, og hans søn, der begge fuskede i billedskærerfaget. Mellem de høje søjler fandtes et korsfæstelsesmaleri; men desuden var der i Tavlen anbragt fem udskårne figurgrupper, af hvilke de fire mindre forestiller scener af Christi barndomshistorie, medens den større, som var anbragt under det nævnte maleri, viste den døende patriark Jakob, som, liggende på dødslejet og omgivet af sine tolv sønner, overrækker Juda kongestaven. Svarende til dette billede var på søjlefødderne malet:

Jakob på sit sottested
taler, og tolv sønner tier,
spår om Silo, selv hun bier
efter Herrens salighed.

Gid jeg og i kamp og nød
 må i tro og håb ham ligne,
 og hans død min sjæl velsigne,
 så jeg får en salig død.

Tavlens stærkt pietistisk farvede indskrifter er rimeligvis forfattede af den daværende Sognepræst Ebbe Klemmensen Kynde, der var indgiftet i den Brorsonske slægt, og hvis det er ham, der har fortolket det store relief som Jakob på dødslejet, har han i alt fald været ganske snedig.

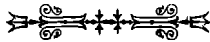
Under den voldsomme, hastigt gennemførte nedbrydning af den gamle kirke blev der desværre ikke taget vare på tavlen i dens helhed; hele den store opbygning fra 1757 blev itubrudt, og kun de fem sentmiddelalderlige reliefgrupper reddedes fra ødelæggelsen. Fra gammel tid havde de været betragtede med en vis ærefrygt; allerede Resen og efter ham Pontoppidan fortæller om den gamle tavle det ret almindelige vestjyske vandresagn, at den på en eller anden måde skulde stamme fra et strandet engelsk kongeskib, og i sagnet er der i det mindste den lille historiske kerne, at den katholske tavle har været et importarbejde, som er ført til Danmark over Vesterhavet.

Inden relieffernes genopstilling på den nye kirkes alterbord, hvor de nu er anbragte i en ganske enkel ramme, lykkedes det Nationalmuseet at få gennemført en omhyggelig istandsættelse af snitværkerne, der under hvid overstrygning havde bevaret betydelige rester af den oprindelige forgyldning og staffering, og da museets konservator, figurmaler Ejgil Rothe, havde Figurerne under sin kyndige behandling, røbedes det, at man i 18. årh. ikke havde nøjedes med at fortolke det store relief. *Patriarken Jakob var aldeles ikke den, han gav sig ud for.* Det ærværdige skæg var sat på den på lejet hvilende skikkelse, efterat den oprindelige hage var snittet bort, og både skægget og det spir, patriarken holdt i hånden, var kun af fyrretræ. *Gruppen har oprindeligt forestillet Jomfru Maria på dødslejet, omgivet af de tolv apostle, og hvad hun har holdt i hånden, har været et tændt lys.* Holstebrotavlen har altsaa i sin oprindelige skikkelse været en Mariatavle.

Disse forhold gør det ikke meget sandsynligt, at der er handlet i god tro, dengang dødsscenen fik nyt navn; der

er utvivlsomt her begået en *fraus pia* (et fromt bedrag). Men den snedige omformning vandt Folkeyndest, og det er næppe nu for tidligt at røbe, at da Nationalmuseet 1907 måtte stille Holstebro kirkeinspektion overfor det ikonografiske dilemma (billed-knibe), var det ikke uden vemod, man tog afsked med patriarken Jakob. —

Så vidt den interessante fremstilling i »Årbøgerne«. Det er med tak til forfatteren, vi har tilladt os at tage den ud af hans lange redegørelse.

Katolskt lif i Köpenhamn, Berlin, Cöln, Paris, Hyères, Rom, Krakau och Warschau.

Föredrag, hållet i S:t Ansgars sal i Stockholm
den 6. Dec. 1922

af

Baron Gustaf Armfell.

(Forts.)

Den katolska rörelsen har, såsom redan påpekats, sin medelpunkt i Paris, och därifrån utstrålar öfver provinserna af hvilka somliga varit mindre lifaktiga. Ehuru södra Frankrike ej befinner sig på samma nivå som metropolen vid Seine, måste jag säga, att *Hyères*, palmernas och rosornas fagra stad vid Rivieran, vida öfverträffade mina förväntningar också i religiöst afseende. — Då vi en hvardagsmorgon gingo in i S:t Louis, den förnämsta kyrkan i *Hyères*, möttes vi till vår häpnad af ett sorl af gälla barnröster, som tycktes komma från alla håll på en gång. När våra ögon blifvit vana vid halfdagern där inne, upptäckte vi grupper af barn, samlade kring yngre och äldre damer, som undervisade dem i religion. Dessa frivilliga lärarkrafter, som hjälpa de af arbete öfverhopade prästerna, äro en god illustration till l'Oeuvre des catéchismes, hvilken i olika delar af Frankrike genom 33,000 damer lemna religionsundervisning åt 150,000 barn, de

flesta från de religionslösa statsskolorna. Icke mindre tilltalande var kyrkan i Hyères på söndagarna. I synnerhet vid högmässan var hon öfverfylld, så att man fick se sig om efter plats. Vid tidigare mässor var nattvardsgästernas antal stort. Framstående predikanter hör jag, bl. a. höll en dominikan en serie föredrag där. Ordnrarna, som blifvo förvisade, börja vända tillbaka till Frankrike. »Man drifver ut oss genom en port, och vi komma tillbaka genom en annan,« sade skämtsamt en gammal jesuitpater till mig. På söndagarna efter högmässan såg man i Hyères liksom i Paris gossar sälja katolska tidningar och skrifter. — Öfver hela Frankrike har den katolska ungdomen bildat föreningar. Den mest betydande heter la Jeunesse Catholique och räknade före världskriget 150,000 medlemmar. Också i Hyères finnes ett katolskt folkbibliotek med goda skrifter. Det ligger helt nära hufvudkyrkan, helgad åt S:t Ludvig, som 1254 var i Hyères vid återkomsten från sitt första korståg. Han bodde då på den gamla ointagliga borgen, högt uppe på bergshöjderna, stadens tillflykt och försvar i oroliga tider, då saracenernas fribytare flottor brukade göra strandhugg i Provence för att röfva kvinnor och barn. Här uppe i Ludvig den heliges gamla borg, där oliver och dadelpalmer grönska, där persiketräd och rosor värmda af la Côte d'Azurs lifgivande sol, blomma redan i februari — här i Provence, det gamla Provincia Romana, gömmer jorden rika minnesmärken af fenicisk, grekisk, romersk och urgammal kristen kultur. Här bringas de i dagen, här värdas de med insigt och omsorg af händer, hvilkas verksamhet är präglad af forskarens kunskap och den kristnes fromhet. En af dem, som ifrigast egnat sig åt detta värf, är ägarinnan till det lilla Château de S:t Pierre, baronessan Vroomans-Leclercq, på en gång arkitekt och arkeolog. Också i Rom har hon varit och mottagit Påfvens välsignelse. Därifrån har hon hemfört två verk af Sartorio, en af Roms nyare bildhuggare, två mästerverk af marmor, det ena ängel, det andra Kristus i örtagården.

Från Château de Saint-Pierre vandra vi utför bergen ned till den gamla staden. Där reser sig ett hus, som biskopen af Digne, Rafael Capissuchi Bologne hade låtit

uppföra. Det har speciellt intresse för oss svenskar. Ty här bodde drottning Kristina den 22. och 23. April 1658, och ännu i dag visar man hennes rum för besökaren. Liksom Kristina, vår katolska drottning, äro vi på väg till apostlafurstarnes stad, Roma æterna, det eviga Rom.

Redan långt i fjärran skönjes S:t Peters kupol, och ju närmare man kommer, desto mer öfverväldigande ter sig dömen. På Petersplatsen med dess vattenkaskader och pelargångar stannar vandraren vid foten af den korskrönta egyptiska obeliskens, paa hvars sidor stå inristade orden: »Ecce crux Domini, fugite partes adversæ. Vicit Leo de tribu Juda. Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat, Christus ab omni malo plebem suam defendat.» — det är på svenska: Se Herrens kors, flyn I fiendliga makter. Segrat har lejonet af Juda stam. — Christus segrar, Christus regerar, Christus herrskar, Christus försvarar sitt folk mot allt ondt.» — Ingenting synes mig bättre än dessa ord tolka S:t Peters dömens karaktär: något af påskdagens jubel öfver Kristi uppståndelse och seger.

Öfverallt ser man den segrande Kristus. Öfver ingångens högsta tinnar möter oss en väldig Kristus-bild. I den stora mosaiken öfver portalen, la Navicella, synes Herren vandrande öfver sjön Genesarets vågor. Och öfverst i själfva kupolen, Kyrkans medelpunkt, bland dess färgrika mosaiker står Frälsaren, välsignande folken, och sägande till sin apostel Petrus: »Du är Petrus, och på denna klippa skall jag bygga min Kyrka. — Och åt dig skall jag gifva himmelrikets nycklar«.

Men den lefvande Kristus, som gifvit sin ståhållare himmelrikets nycklar, fortsätter till dagarnes slut sitt verk i sin kyrka, och om Hans segrar under seklernas lopp vittna äfven bilderna i dömens sidoskepp: apostlar, martyrer, bekännare, ordenstiftare.

Bland monumentens mångfald är det i synnerhet ett, som fångslar vår uppmärksamhet såsom svenskar—minnesmärket öfver henne, som för sin tro offrade sin jordiska konungakrona, drottning Kristina. Ej blott i kyrkan, äfven nere i kryptan, där hennes stoft hvilat, befinner sig en minnesvård, helt nära Pius VI:s graf, den ädle

Påfven, som under revolutionens stormar 1799 dog i fängelse af umbäranden och nød liksom så många af hans heliga företrädare gjort — martyrer såsom den förste af Kristi ställföreträdare på jorden, Aposteln Petrus själf, hvars graf under Peterskyrkan lär oss, att Kyrkans liksom henne gudomlige Herres seger går genom lidande: Per crucem ad lucem.

Icke blott minnesvårdarne öfver män och kvinnor af olika folk vittna om Roms universella karaktär. Däröfver vittna äfven alla dessa biktstolar med sina inskrifter på de flesta språk. Däröfver alla dessa lärdomsanstalter för olika folks studerande, alldeles särskildt Propagandakollegiet, alla dessa olika nationalhelgedomar, där Europas, Amerikas och Asiens folk kunna få höra predikas på sitt eget språk. Också vi svenskar hafva numer i Rom ett litet svenskt kloster, grundadt af den svenska konvertiten Mater Elisabet, som med rätta åtnjuter så stort anseende i kyrkliga kretsar, och hvars klosterparloir är en samlingsplats för Roms skandinaver.

Roms universella karaktär möter oss ej minst i Vatikanens bibliotek, där bokskatter från alla länder, äfven från Sverige, finnas. Där hade vi förmånen ha till vägvisare ingen mindre än den forne öfverbibliotekarien, jesuitpater Ehrle. Liksom sin lika celebre ordensbroder astronomen pater Hagen är pater Ehrle en af Roms mest ansedde män, känd i lärda kretsar öfver hela världen. Ordinare af det vatikanska biblioteket, var han dess öfverbibliotekarie och efterträddes i denna egenskap af Mgr. Ratti, som nu är Påfve.

Att få se Påfven är ju hvarje katolsk Romfarares varmaste önskan, och oss förunnades lyckan att mottagas i enskild audiens hos den Helige Fadern, ett oförgätligt minne för lifvet.

Mycket betecknande för Pius XI är en anekdot, som jag hörde berättas. Påfven Benedikt XV, som till fullo insåg och värderade Mgr. Rattis stora egenskaper, var besluten att använda sin öfverbibliotekarie i diplomatisk mission och sända honom såsom delegat till Polen. En dag framställde Benedikt sin plan för Mgr. Ratti. Denne förklarade sig sakna nödiga egenskaper. Påfven sporde

endast: När reser Ni? — Åter bad Mgr. Ratti enträget att ej ifrågakomma och framlade utförligt sina skäl. När han slutat, frågade Påfven ånyo: Nå, när reser Ni? — »I morgon, Helige Fader«, blef svaret.

Att Påfven Benedikt valt rätt man till det svåra uppdraget, skulle snart visa sig. Öfver allt i Polen talade man med den djupaste beundran och varmaste hängifvenhet om den forne nuntien, såsom vi hade tillfälle höra både i Krakau och Warschau.

Efter att ha vistats fem veckor i Rom, där vi firade påsken, anlade vi i Maj till det gamla underbart vackra Krakau, hvars anor gå tillbaka till 900-talet. Med sina medeltidsminnen, sina många i medeltidsstil byggda hus, sina värdefulla muséer, sina talrika kyrkor, — staden räknar 44 sådana — kan Krakau godt täfla med själlfva Nürnberg. I vissa fall öfverträffar det staden vid Pegnitz. Krakau har näml ett ännu i dag blomstrande universitet, grundadt af konung Kasimir den Store 1364 och samma år stadfast af påfven Urban V. Till Jagellonska universitetets mäst kände lärare vid slutet af 1400-talet hör den helige Johannes af Kenty, S:t Johannes Cantius, asketen med barnasinnets ur hvars lefnadssaga Credos Oktobernummer i år innehöll några sympatiska drag. Vid detta universitet inskrefs 1491 Nicolaus Copernicus, den sedan världsberömda polske astronomen, Kyrkans trogne, hängifne son midt under reformationstidehvarfvets omhvälfningar.

Det gamla universitetsbiblioteket innehåller nära en miljon band och öfver 5,000 delvis högst sällsynta handskrifter. Där förvaras äfven en jordglob från 1510—1512, den första i sitt slag, å hvilken namnet America förekommer. Ännu egendomligare är, att å globen finnes antydd en ögrubb just å den plats, där Australien ligger — Australien, som först långt senare upptäcktes. För detta curiosum har Australiska regeringen erbjudit stora summor, men Jagellonska universitetet har med äkta polsk patriotism afböjt anbudet.

Bland Krakaus många sevärdheter slå kyrkorna allra fränst, och pärlan bland dessa är Sancta Maria, en af gotikens yppersta skapelser. Långt innan jag själf kom

till denna helgedom, kände jag till den från den liffulla skildringen i boken »Polen nu och i forna dagar«, där det heter: »Kyrkans inre gör ett gripande intryck. Högt i hvalfvet ofvan koret sväfvat en jättelik Kristus på korset. I högaltaret tronar det underbara af Veit Stoss utförda altarskåpet, där Jungfru Marias lefnad upprullas i en serie härliga skulpturer. Och mäktigt färgmåttade stiga väggar och pelare upp mot hvalfven, där polykromien tycks förtona i en svindlande höjd. Denna underbara färgklädnad är dock ej en medeltida kvarleva. En af Polens störste, här i Sverige föga kände, men på kontinenten högt skattade konstnärer, Jan Matejko — död för ett tiotal år sedan — har på egen bekostnad utfört detta verk«. (J. Armfelt och W. de Pomian, »Polen nu och i forna dagar«, Stockholm, 1917, sid. 119).

Krakaus kyrkor liksom andra polska verka så tilltalande, därför att de äro fyllda med troende, som bedja med lif och glöd och uppstämman sina hymner med en sådan kraft, att det tycks som hvalfven skulle lyftas.

I polska kyrkor ser man, hur djup, hur varm folkets kärlek är till Jungfrurnas Jungfru Sancta Maria. Därför var äfven trängseln stor vid majandakterna, icke minst i jesuiternas gamla kyrka S:t Barbara — fäderna hafva äfven en stor, vacker, nybyggd kyrka jämte kollegium i den nyare delen af staden. Innan monstransen vid klockornas klang lyftes mot skyn, gick mången i from ifver ut ur bänken för att ödmjukt knäfalla på stengolfvet inför Frälsaren.

Vill man se en katolsk kyrkofest, bör man som vi vara i Krakau den 8. Maj, martyrbiskopen S:t Stanislaus' högtid. Det rådde en formlig folkvandring till kyrkorna: massor af stadsfolk och otaliga landtbor i pittoreska nationaldräkter. Störst var tillströmningen til domkyrkan, som reser sig sida vid sida af Krakaus imposanta konungaborg, Wawel, och i hvars kryptor många af Polens konungar hvila, bl. a. regenterna af Wasaätten, vår Sigismund m. fl. I domkyrkan står det skrin, som gömmer relikerna efter den helige biskopen Stanislaus, dödad 1079, ett offer för kungligt våld, alldeles såsom S:t Thomas af Canterbury i England.

Otaliga äro de, som på Polens jord vandrat i S:t Stanislaus Szczepanowskis fotspår, stridande, lidande, bidande, offrande allt. Och det gick i Polen såsom i kristenhetens första dagar: Martyrernas blod blef utsädet på kyrkans åker. Katolikerna öfverlefde sina bödlar.

I Warschau t. ex. berättade en kapuciner munk för mig några intressanta drag ur sin ordens lif. Ryssarna, som efter 1863 drifvit bort de flesta andliga ordnar, hade förbjudit kapucinerna att upptaga novicer. Klosteret var alltså ställt på utdöende. Till sist var det kvar endast 3 gamle munkar, på 75, 80 och 90 år. Ryssarna väntade på att gubbarna skulle dö. — Men munkarna voro segare än moskoviterna.

Ryssarnas herravälde störtade samman. Och de 3 urgamla munkarna fingo uppstämman Te Deum den dag, kapucinerna åter-erhölo ett kloster i Warszawa.

Ordarna börja återkomma till det återuppståndna Polen. Icke minst verksamma äro fäderna af Jesu sällskap, särskildt välbehöfliga i detta land, där nu protestantiska sekter och föreningar bedrifva själafängst i stor skala under välgörenhetens täckmantel. (Jfr. »America«, 25. 11. 1922 sid. 133 och 9. 12. 1922 side 176).

Liksom ordnarne, kan i det befriade Polen också katolskt föreningsväsen nu mer obehindradt utveckla sig i det befriade Polen.

Fastän alla pekuniära medel äro hårdt anlitade, bygger man nya kyrkor i Warschau, som räknar en miljon invånare, och utan all fråga hör till Europas vackraste moderna städer. Under den ryska regimen fanns det endast 27 katolska församlingskyrkor där, ty den ryska byråkratien lade hinder i vägen för uppförandet af nya.

Då tiden är begränsad, hinner jag ej skildra det katolska nydaningsarbetet i det återuppståndna Polen, dubbelt kräfvand, enär landet under 6 år, 1914—1920 var krigsskådeplats. Jag hinner ej heller förtälja, ja ej ens antyda, hvad Polens katoliker, franför allt dess biskopar och präster, slägtled efter slägtled arbetat och lidit. Det skulle krävas hela volymer för att skildra dessa andens riddare. Blott en enda må omnämnas — han, som under den ryska bolsjevikinvasionen, i slaget vid Warszawa den

16. Augusti 1920 offrade sitt lif — den unge prästen Skorupka, hvars hjältegärning prisas af ingen mindre än den nuvarande Påfven, hvilken själf såsom nuntie då var i Warschau.

Nyligen gaf Påfven Pius XI audiens åt de båda vigbiskoparne Chaptal och Roland-Gosselin från Paris, och därvid kom den Helige Fadern också att tala om sin vistelse i Warschau under bolsjevikkriget.

»Polackarnas seger öfver bolsjevikerna«, yttrade Påfven, »var en bödens triumf.

På morgonen af den afgörande dagen sade general Weygand till oss: Ställningen är mycket allvarlig. Vi ha tagit alla militära mått och steg. Jag hyser dock mer tillit till edra böner, Monseigneur, än till försvarsmedlen. Klockan var då 11.

Klockan 1 på dagen hade nyckeln till ställningarne redan flere gånger omväxlande varit i polackarnas och bolsjevikernas hand. På en af frontens viktigare punkter började de unga polska soldaterna att svikta och draga sig tillbaka.

Då fattar en polsk präst krucifixet och går med detta i handen rakt mot fienden. Gripna af denna handling af tro och mod, storma de polska soldaterna fram. Prästen, som träffats af en kula i hufvudet, faller liflös ned. Men de polska soldaterna äro elektriserade. Bolsjevikerna fly och göra från den stunden ingenting annat.«

(Se »Dziennik Berlinski«, Berlin, den 7. Nov. 1922).

De katholske Børn fra Landet.

1.

For dem, der stadig kommer i Berøring med de katholske Familier paa Landet, er det ikke nødvendigt at berøre dette Spørgsmaal. De møder Hundreder af katholske Børn, som lever i en sørgelig religiøs Forfatning, og i hvert Barneøje afspejler sig en Længsel, som stiger op fra Bar-

nets rene Sjæl, en Længsel efter at kende og rigtigt at kunne elske og tjene den store og kærlige Gud; de hører en Bøn, ganske sagte, men indtrængende.

Nej, her kan man aldrig glemme det Spørgsmaal, hvorledes man skal hjælpe disse smaa i deres aandelige Nød.

Der skal kun Varme og Lys og en ren Atmosfære til, for at disse kristelige og endnu uskyldige Sjæle kan udfolde et rigt Sjæleliv. Saa snart de kommer i et religiøst Milieu, kan man i det ydre iagttage den Forandring, der sker i Barnets Indre.

Det er med dem som med Blomsterne, der bliver taget fra det mørke Værelse og sat ind i det fulde Lys eller i den velgørende Foraarsregn.

Hvis man blot vidste, hvor velsignelsesrigt det Arbejde har været, der har kunnet udføres ved den Hjælp, Børnenes Velgørere har ydet.

Men Hjælpen maa ikke standse. Man kan være rolig, der bliver ikke ødslet med Penge.

Søstrene selv har ofret store Summer paa Bygningerne. For deres Arbejde fra Morgen til Aften tjener de ikke engang til Livets Ophold. Efter at have arbejdet hele Dagen maa de tigge sig frem for at kunne eksistere. Den eneste Indtægt er Forældrenes ringe Bidrag til Børnenes Kostpenge, delvis suppleret af de Bidrag, der bliver indsamlet til »de katholske Børn fra Landet«. Uden Formue og uden Kassebeholdning lever de fra Dag til Dag i stadig Angst for, at de ikke længere kan holde det gaende. Dette Tilfælde vil indtræde, saasnart Bidragene holder op at komme, og den største Del af Børnene af denne Grund skal sendes hjem. Søstrene er ikke fordringsfulde, men det maa ikke gaa ud over Børnene. Børnene maa ikke lide Nød, hverken for deres egen Skyld eller for Børnehjemmets Skyld.

Børnene maa ikke gaa i Pjalter. De skal opdrages til Orden og Renlighed, de skal være et levende Bevis for, hvad den kristelige Kærlighed i Christi Kirke formaar, og ikke styrke mange i den forkerte Opfattelse, at den moderne Velgørenhed staar højere end den kristelige Kærlighed.

Ja, der skal tages mange Hensyn, og uden Penge gaar det nu engang ikke. Selvom Forældrene har Viljen,

mangler de næsten altid Evnen til at betale hele Opholdet for Barnet, thi en Landarbejder har for Tiden en Dagløn paa 4,50 Kr.

Men Vorherre vil nok ogsaa hjælpe i Fremtiden. Han har over sine Midler ansat gode Forvaltere med et varmt Hjerte for Herrens smaa og mest trængende.

Opdragelsen af vore katholske Børn fra Landet er overmaade vigtig.

De, der nu er Børn, bliver Fædre og Mødre i den kommende Slægt. — Spørgsmaalets Vanskelighed bunder for en stor Del i Forældrenes religiøse Uvidenhed og Ligegyldighed. Hvis det nu virkelig lykkes at opdrage Børnene til grundigt underviste og fromme Katholikker, saa vil det lette Arbejdet i Fremtiden.

Hvis man derimod forsømmer Børneopdragelsen, vil Tabet være uopretteligt, og Forholdene bliver ligefrem fortvivlede.

Om Fremtiden bliver *lys* eller *mørk* afhænger af, om *Nutiden* vil bringe et Offer for »de katholske Børn fra Landet«.

Et andet Spørgsmaal.

Paa vore Kommunikantanstalter og Børnehjem undervises der alene paa Lolland-Falster for Tiden 95 Børn fra Landet.

Mellem disse Børn findes der adskillige, baade Piger og Drengene, med udmærkede Evner.

Burde der ikke gøres noget, for at de kunde uddanne sig videre?

Ikke blot for selve Børnene, men ogsaa for den katholske Kirke i Danmark vilde det være meget gavnligt, hvis man kunde forberede dem til Stillinger, hvor de kunde arbejde for Udbredelsen af Guds Rige ved at gøre de kristelige Grundsætninger gældende ikke blot i deres Privatliv, men ogsaa i de mangfoldige Forhold til andre. Maaske kunde man mellem dem finde vordende Præster, »Mænd af Folket med et varmt Hjerte for Folket«.

Eller de kunde maaske uddannes til Lærere o. l. og Pigerne til Lærerinder, Sygeplejersker o. l. Katholicismen har faaet den store Udbredelse paa Landet ved Giftermaal mellem danske Mænd og polske Kvinder.

Det gælder nu først og fremmest om, at bevare dem og deres Børn for Troen, men ogsaa om at udnytte de Kræfter, disse nye Familjer byder.

Et tredje Spørgsmaal.

Naar man tager sig af Børnene paa Landet, maa man ikke glemme Forældrene, det kan ikke nægtes, at Børnene i mange Tilfælde er et Bindeled mellem Forældrene og Kirken; men alligevel kan man ikke derved alene overvinde alle de Farer, ogsaa de Voksne er udsatte for.

Som Forholdene er for Tiden, sejler hver Familie som i en Nøddeskal, og man maa befrygte, at mangt et lille Skib aldrig naar den sikre Havn. Spørgsmaalet er nu; kunde man ikke for disse Familjer bygge et sødygtigt Skib, som kan staa for Storm og Uvej, hvor hver Mænd gør sin Pligt for at redde baade Besætningen og den dyrebare Last, Børnene.

Saadan et Skib vilde enhver større eller mindre Sammenslutning af katholske Familjer være, f. E. paa en Gaard med katholsk Ledelse, eller i Arbejde hos katholske Arbejdsgivere.

Nakskov d. 3. Febr. 1923.

Pater A. Smitz.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Paa Højskolen talte Tirsdag den 13. Pastor Olrik om Menneskekundskab. Først læste Foredragsholderen et Par Karakterskildringer af R. Hugh Benson og Anna Katharine Emmerich og gennemgik derefter forskellige menneskelige Ejendommeligheder, baade gode og onde. Han søgte Forbindelsen imellem disse aandelige Egenskaber og Menneskenes ydre Fremtræden, der kunde gøre det muligt at dømme rigtigt om andre.

— Lige ved Redaktionens Slutning kommer der Meddelelse om, at Pastor Brauns Sygdom pludseligt har forværret sig betydeligt. Allerede i længere Tid har den gamle Præst jo været syg, og i Dag Tirsdag har han modtaget de hellige Sakramenter. De troende opfordres til ivrig Bøn for den syge.

Italien. Det ældste Medlem af det Hellige Kollegium, Kardinal Prisco, Ærkebiskop af Neapel, er afgaaet ved Døden i en Alder af 86 Aar. Han blev allerede i Aaret 1896 udnævnt til Kardinal af Pave Leo XIII, og to Aar efter blev han Ærkebiskop af Neapel.

Eksercitier for unge Piger.

Nedenstaaende Kongregationer indbyder herved unge Piger til at deltage i et **3 Dages Eksercitiekursus**, som vil finde Sted i Assumptionsklostret, Ordruphøj, Charlottenlund, fra **Tirsdag den 27. Marts Kl. 6 Efterm.** til **Lørdag den 31. Kl. 11 Form.**

Deltagerne vil komme til at bo i Klostret og følge den til de lukkede Eksercitier hørende Dagsorden.

Deltagelse bedes meldt til Frk. Marie Wissum, Strandboulevard 33^a Kbh. Ø., senest Fredag den 23. Marts.

Mariakongregationerne: { »Apostlenes Dronning«
»Fredens Dronning«
»Maria Roscnkransdronning«
og Mariabørnskongregationen af »Den ubesmittede Undfangelse«.

Exeritier for Mænd.

De vil finde Sted i den stille Uge, fra Onsdag d. 28. Marts Aften Kl. 8 til Påskesøndag Morgen d. 1. April. Foruden Studenter og Gymnasieelever kan ogsaa andre Herrer, baade ældre og yngre, deltage. Deltagerne bor i St. Andreas Præstegaard og følger den til de hellige Øvelser hørende Dagsorden. Anmeldelser med nøjagtig Adresse bedes i god Tid sendt til Sognepræsten, Pastor *Ludv. Günther*, Mosehøjvej, Charlottenlund.

Eksercitiefond.

For at gøre det muligt ogsaa for dem, der paa Grund af Tidernes Ugunst daarligt har Raad til at deltage i ovennævnte Eksercitier for unge Piger, er man begyndt paa at stifte et Eksercitiefond til at skaffe hele eller halve Fripladser og til at dække eventuelle Underskud ved Udgifterne for Kost m. m. under Opholdet paa Klosteret.

Da Fondet foreløbigt er ret lille, modtages Gaver med Glæde af undertegnede eller hos Portneren, Stenogade 4.

Marie Wissum,

Præfekt for Maria-Kongreg. »Apostl. Dronn.«
Strandboulevard 33^a, Ø.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der **alle behandles som fortrolige**, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar F. J. West, Ordrupvej 96^a, Charlottenlund.

K. V. »Unge Kvinders katholske Kreds«. Oplysende Foredrag om aktuelle sociale Emner fra katholsk Synspunkt. Adgang til Spørgsmaal og Diskussion.

Hver *fjerde Onsdag* (ikke Fredag) i Maanedens, Kl. 8 i Foredragssalen, Stenogade 4.

Onsdag d. 28. Februar Emne: »Den katholske Kvinde og Forlovelse: med Katholik? med Protestant? Standpunkt før og efter.«

Alle katholske Kvinder er velkomne.

Mariaforeningen vil ogsaa i Aar efter Evne komme trængende Konfirmander til Hjælp. Skemaer, som de ansøgendes Forældre eller Værger selv maa afhente hos Undertegnede (Form. 9—10 eller Efterm. 3—4), maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem selv inden Mandag den 5. Marts enten hos Fru Mariboe, (Istedgade 3) eller hos Undertegnede.

J. Braun, Sognepræst. Bredgade 64.

Kirkelig Kalender.

25. Feb. 2. Søndag i Fasten.	4. Marts 3. Søndag i Fasten.
26. — M. Ferialdag.	5. — M. Ferialdag.
27. — Ti. Ferialdag.	6. — Ti. Perpetua og Felicitas, Martyrer.
28. — O. Ferialdag.	7. — O. Thomas Aquino, Kirkelærer og Bek.
1. Marts To. Ferialdag.	8. — To. Johannes af Gud, Bekender.
2. — F. Karl den Gode, Martyr.	9. — F. Franciska af Rom, Enke.
3. — L. Ferialdag.	10. — L. De 40 Martyrer fra Sebaste.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 27. Febr. Kl. 8 Aften i Vesterhus, Vestervoldgade 115°.
Organist Hammermüller: Af Messens Historie.
Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 2. Marts til de aftalte Tider.

St. Ansgars Kirke. I Fastetiden holdes Fasteprædiken af Pastor Jaworski hver Søndag Kl. 6.

Rosenkranskirken. I Fastetiden holdes Fasteprædiken hver Søndag Kl. 5.

Sakramentskirken. I Fastetiden holdes hver Søndag Aften Kl. 6 Prædiken.

St. Annæ Kirke. Fasteandagten (Prædiken med Korsvejsandagten) holdes hver Fredag Aften Kl. 8.

Katholsk Forening »Absalon«.

Vort næste Møde afholdes Mandag den 5. Marts Kl. 8 i Selskabslokalerne »Columbus«, Aaboulevarden 21 (Telf. Central 3699). Bestyrelsen.

Korsvejsandagt.

Fredag Aften: St. Ansgars Kirke Kl. 8, Rosenkranskirken Kl. 7¹/₂, St. Annæ Kirke Kl. 8, St. Andreas Kirke Kl. 7¹/₄, St. Josefs Kirke Kl. 7¹/₂, Sakramentskirken Kl. 8.

Torsdag Aften: Jesu Hjertes Kirke Kl. 8 (med Prædiken).

Katholske Drengene, der ønskes optaget i **St. Knuds Skoles** første Underklasse til Sommer 1923, bedes indmeldt snarest muligt, da der ellers maa regnes med Pladsmangel.

Bestyreren for St. Knuds Skole.

Onsdag Aften d. 28. Februar bortfalder det sædvanlige Foredrag om Troslæren i St. Knuds Sal, Stenosgade 4 B.

Pater Sialm.

STORT PARTI VIEVANDSKAR

500 Stk. i 8 forskellige Dessins

UDSÆLGES FOR KR. 1,25 p r. S T K.

KATHOLSK BOGHANDEL

Stenosgade 3 — København B.

Telf. Vester 3930.

Aaben Kl. 8—6, Fredag til Kl. 7 og Lørdag til Kl. 9.

HURTIG OG PAALIDELIG EKSPEDITION.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fr. Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, alle Bogluder og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 9.

Søndag den 4. Marts.

1923.

INDHOLD: »Hold dig Jesu Kors for Øje.« — † Pastor Braun (med Portr.). — Pavelig Encyklika om Kristi Fred. — Lægens Ret over Livet. — »Skinnet«. — Foredrag i Aarhus. — Pastor Brauns Begravelse. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Vejle. Aarhus. England. Portugal. Rusland. Mexiko. — Avertissementer.

„Hold dig Jesu Kors for Øje.“

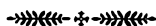
Ofte har vi sunget disse Ord, men maaske aldrig fulgt den Opfordring, de indeholder, ellers vilde vi have haft lettere ved at bære det Kors, der tynger paa os selv. Der ligger et Kors paa hvert Menneskes Skuldre, ja hvert Menneskes Livsvej er saa at sige opfyldt med Kors, store og smaa. Thi fra den Dag af, da Menneskeslægten for første Gang fornærmede Gud ved Synden, fører hans Haand ikke blot hele Menneskeslægten, men ogsaa hver enkelt især af os ad Bodens og Korsets tornefulde Vej. Det gamle Ord: »Du skal arbejde i dit Ansigts Sved« gaar jo hos alle og enhver i Opfyldelse; Tidsler og Torne skyder frem mellem enhver Sæd, vi saar i vore Agre, og det Brød, vi spiser, vædes kun alfor ofte med vore Taarer. Og særlig for Tiden tynger Korset paa Verdens Skuldre, og det er baade stort og tungt og haardt. Enhver af os kan se det, ved, at vor ulykkelige Verden segner under en Byrde, der hedder Folkenes Forarmelse og Elendighed, at den stønner under Hensynsløshedens og Raahedens Aag, at den sygner hen under den Uro og Ophidselse, som gensidig Mistro, Frygt og Had har skabt i Millioner af Sjæle. Ja, Bodens Tid er inde; vi ser alle Korset, der staar midt iblandt os. Men der mangler noget ved dette Kors. Det bærer ikke den korsfæstede Frelsers forpinte Legeme. Thi Verden vil

ikke kendes ved et Kors, der er smykket med Frelserens Billede. Den vil frelse sig selv og vil ikke modtage Gudmenneskets hjælpende og lægende Haand. Og derfor er det Kors, Verden i Øjeblikket bærer, saa tungt og haardt, et Kors uden Trøst, uden Forsoning.

Vor hellige katholske Kirke, der af Herren har modtaget den Befaling: »Gaa ud i hele Verden og lær alle Folk«, er ikke blind for Menneskeslægtens store Nød. Den træder derfor hen til os og siger: »Hold dig Christi Kors for Øje.« Den tager ikke Korset fra os, men viser os, at det Kors, vi skal bære, er et Middel til vor Retfærdiggørelse, naar vi forstaaer os paa den Kunst at bære det sammen med Kristus, Frelseren. For enhver Katholik skal Livets Kors være et Livsens Træ, der bærer den dejligste Blomst, et Træ nogen Sinde har baaret: Christus, som lider, dør og soner for os. Derfor formaner Kirken os ogsaa til ikke at være bange for det Kors, Gud har sendt os; tværtimod opmuntrer den os til at bære det sammen med Kristus, for saaledes ved bevidst personlig Lidelse at gøre Bod for vore Synder. Thi ved Jesu Lidelse og grusomme Korsdød er vor Bod ikke bleven overflødig. Nej, han, der har skabt os uden vor Vilje, vil ikke frelse os uden vort frivillige Medarbejde. Vi kan ikke blive frelste, uden at vi selv virker med, uden at vi gør personlig Bod for vore Synder. Ligesaa lidt som Kirkens Magt til at lære alle Folk kan være til Nytte for os, saa længe vi ikke annammer Ordet og følger det, ligesaa lidt er Jesu Forsoningsoffer til nogen Nytte for os, saa længe vi ikke gør os delagtige i det ved personlig at gøre Bod. Kristus har ved sin Død ikke laget Tornene, Taarerne og Korset bort, men han har bevirket, at Korsel, Tornene og Taarerne kan være Midler til vor Renselse. Og derfor siger Apostelen: »Det er ikke blot givet os, at vi skal tro paa Kristus, vi skal ogsaa lide sammen med ham.«

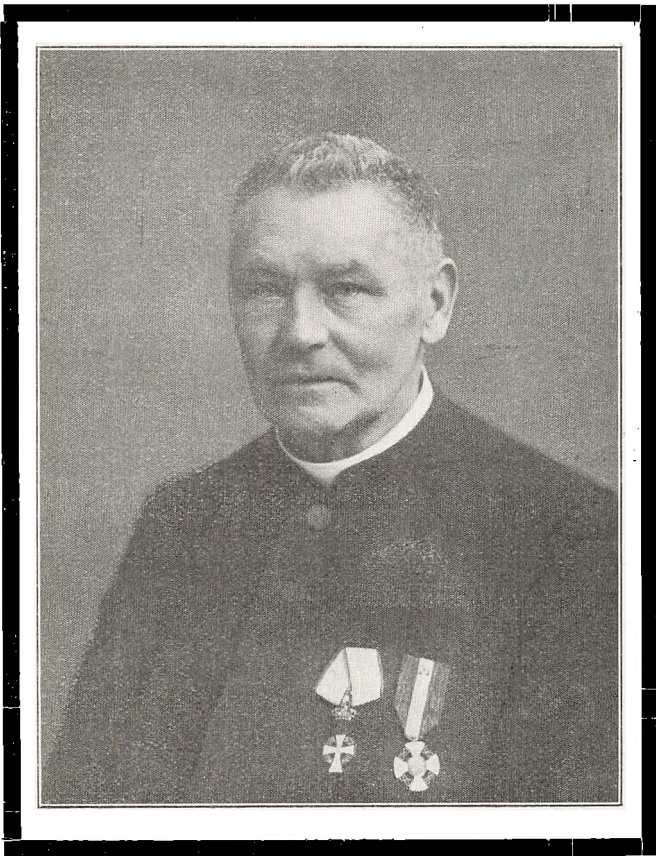
Tag derfor dit daglige Kors som en Guds Gave, som en Byrde, Kristus selv har lagt paa dine Skuldre, ikke for at trykke dig ned til Jorden, men for at løfte dig op fra den ved at gøre din Sjæl fri for alt det onde, hvorved du selv har lænket den: Tænk paa dine Synders store Tal og Mangfoldighed. Og skulde du alligevel synes, at dit Kors er for stort, for tungt, for haardt, da hold dig Jesu Kors for Øje. Tungere Kors end hans har aldrig noget Menneske maattet bære, og han gjorde det af Kærlighed til dig. Vil du da ikke bære dit Kors af Kærlighed til ham?

Ch. Raabe.

†
Pastor Braun.

Efter ikke et Aars Forløb samles vi atter om et Lig inde i Præstegaarden bag St. Ansgars Kirke. Og der er

mange, der med Taarer i Øjnene vil bede deres Bøn for den afdøde, naar de knæler derinde. Det er ikke blot en lille Familie der sørger, men det er den store Menighed, som Pastor Braun i mange Aar har været Sognepræst for, og som nu vil savne ham. Sognepræst for Katholikerne i København var han lige fra den 1. November 1886, og selv om der i Aarenes Løb oprettedes nye Sogne, saa stod

han jo dog altid for os som den egentlige Sognepræst, som den, der fra gammel Tid var knyttet til alle Familjer og var kendt alle Steder; han havde taget Del i Glæde og Sorg i de mange Hjem. Der er jo ingen, der som en Sognepræst saa at sige hører med til hver enkelt Familie, skønt han staar udenfor. Ved alle Livets betydningsfulde Begivenheder er han med: ved Barnedaab og Vielse, ved det første Skriftemaal og den første Altergang, ved Firmelsen, ved Sygesengen, ved Dødslejet og ved Begravelsen, overalt er det ham, der leder og hjælper. Og i denne Gerning fyldte Pastor Braun. Man var aldrig i Tvivl om, at han tog hjertelig Del i alt, og derfor havde man altid Følelsen af, at han hørte med i vort Liv. Derfor bliver han nu savnet. Og det var ogsaa virkelig saaledes, at han selv følte sig knyttet til sin Menighed, til alle dem, han havde døbt og undervist og viet. Han var som Sognepræst Menighedens Leder, men ikke den, der stod udenfor eller ovenover, men som helt naturligt og inderligt selv ogsaa var en Del af den. Derfor er der tomt nu, hvor Pastor Braun levede.

Johannes Braun var født i Fredericia den 11. Juli 1851 i en af de gamle katholske Familjer derovre. Han voksede op i en stor Søkendeflok, hvoraf kun en Søster, Mère Josepha, Priorinde i Fredericia, overlever ham, — en Broder døde sidste Efteraar. Til hans Barndomsminder hører Krigen i 1864, og han fortalte ofte om Flugten over til Fyen dengang; og disse Minder bidrog vel deres til at styrke hans Kærlighed til Danmark og alt dansk, navnlig var hans Interesse for Sønderjyderne og deres Kamp altid levende. Kun 14 Aar gammel blev Braun sendt til Latinskolen i Meppen, og senere studerede han ved det berømte Universitet i Louvain i Belgien. Den 26. Juli 1875 blev han viet til Præst i Domkirken i Osnabrück.

Kort efter sin Præstevielse vendte Pastor Braun hjem til Danmark, og først var han et Aars Tid Kapellan i Odense. Han foretog en Rejse til Færøerne og ledsagede Præfekt Grüder til Island. Men i Slutningen af 1876 forlod han atter Danmark og virkede nu i 7 Aar i Norge deraf de seks i Tromsø, hvor han havde Pastor Neuvel til Sognepræst. Disse Aar knyttede et fast Venskabsbaand

mellem de to Præster, som har varet lige til nu. I Efteraaret 1883 kaldte Præfekt Grüder Pastor Braun tilbage til Danmark og ansatte ham i Svendborg, hvor en ny Menighed skulde grundes. Men her blev Virksomheden kun ganske kort, thi et halvt Aar efter døde Præfekten, og Pastor Böhmer kaldte ham saa til St. Ansgars Kirke. Det var i Marts 1884, han flyttede ind i Bredgade, hvor han kom til at tilbringe Resten af sit Liv. Først var han i to Aar Sekretær hos daværende Præfekt von Euch, og da Pastor Böhmer i Oktober 1886 forlod Landet, blev Pastor Braun hans Efterfølger som Sognepræst.

Saaledes er de ydre Begivenheder i den afdødes Liv. Og bag alle disse Data ligger altsaa et langt og ivrigt Præsteliv, der altid var baaret af Kærlighed og af Trang til at hjælpe Mennesker baade aandeligt og legemligt. Det vil nu mange vide ham Tæk for.

Endnu for et Aar siden var Pastor Braun kun lidet tynget af Alderen. Men sidste Sommer begyndte hans Sygdom, og Kræfterne tog langsomt af. Den sidste kirkelige Funktion, Pastor Braun deltog i, var Lærer Ertners Begravelse i November Maaned, hvor han holdt en gripende Tale over sin gamle Barndomsven og mangeaarige Medarbejder. Samme Dag tog han ud paa St. Josefs Hospital for at lade sig undersøge, og Lægerne konstaterede Kræft i Spiserøret. Saa vidste Pastor Braun, at hans Tid snart var omme, men han vendte hjem til sine Stuer i Bredgade. De sidste Maaneder tilbragte han der og forberedte sig til Døden. Hver Morgen læste han endnu sin Messe og gik ogsaa en lille Tur hver Dag, men tog ellers ikke Del i noget mere. Dag for Dag svandt Kræfterne, fordi han kun vanskeligt kunde spise, men det var saa lykkeligt, at han ingen egentlige Smerter havde. Naar man besøgte ham, kunde han være hyggelig og munter som før, men det var sørgeligt at se, hvorledes det gik mod Døden. Pastor Braun havde endnu et stort Ønske, at han maatte kunne opleve den nye Biskops Ankomst. Det blev ham desværre ikke forundt. I Mandags, den 19., var Pastor Braun faldet i sin Stue, Benene kunde ikke bære ham mere. Om Tirsdagen traadte en Lungebetændelse til, ved fuld Bevidsthed modtog han de hellige

Sakramenter, men laa derefter mest uden Bevidsthed, indtil han Onsdag Aften Kl. 11^{1/2} drog sit sidste Suk.

Ved Pastor Brauns 25-Aars Præstejubilæum i Aaret 1900 havde cand. mag. Kejser skrevet en Sang, hvis sidste Vers skal drages frem igen nu:

»Han, som dig kaldte i din Vaar til Kirken,
 velsigne end i mange Aar din Virken
 og give dig at segne i Kamp for Korsets Flag
 kun for at skue hisset den sande Jubeldag.
 Æresdag, naar dig Kransen flettes!
 Lykkedag, naar din Attraa mættes!
 Herrens Dag!«

De første Linjer er gaaet i Opfyldelse, og det er vort Ønske og vor Bøn, at ogsaa de sidste Linjer maa være Sandhed.

Bernh. Jensen.

Pavelig Encyklika om Kristi Fred.¹⁾

Pius XI., Pave, til de ærværdige Brødre Patriarker, Primater, Ærkebiskopper, Biskopper og øvrige kirkelige foresatte, der lever i Fred og Enighed med den apostoliske Stol, Hilsen og apostolisk Velsignelse!

Lige fra den første Stund af, da vi ved Guds uudforskelige Raadslutninger trods vor Uværdighed blev ophøjet paa denne Sandhedens og Kærlighedens Lærestol, har vi levende ønsket at rette et hjerteligt Ord til eder, ærværdige Brødre, og til alle eders elskede aandelige Børn, som er under eders Ledelse og Omsorg.

Et Udtryk for denne vor Længsel var allerede den første højtidelige Velsignelse — *urbi et orbi* — som vi umiddelbart efter vort Valg til Pave meddelte fra Peterskirkens Balkon til en uhyre Menneskemasse. Denne Velsignelse har I jo alle, hvor i Verden I end befinder eder, i Forening med det Hellige Kardinalscollegium modtaget

¹⁾ Efter »St. Olav«s Oversættelse.

med alle Tegn paa oprigtig Glæde. Og næst efter den Styrke, vor Tillid til Guds naadige Bistand gav os, var denne eders Glæde os til usigelig stor Hjælp, da vi saa uventet maatte overtage Pavedømmets store Ansvar.

Nu kommer disse Ord til eder umiddelbart før Vorherres Jesu Christi Fødselsfest og ved Indgangen til det nye Aar som en Julegave, en Fader giver alle sine Børn.

Naar vi ikke tidligere har kunnet følge vort Hjertes Længsel efter at henvende os skriftligt til eder, da skyldes det mange Grunde. Først og fremmest skyldes det den Kappesrid, hvormed de troende hele Verden over søgte at overbyde hverandre i at hilse os velkommen og yde os deres kærlige Hyldest som St. Peters nye Efterfølger. Hertil kom saa den første personlige Erfaring om Embedets Byrder — det, Apostelen Paulus kaldte »det daglige Arbejde, Omsorgen for alle Menighederne« (2. Kor. 11, 28). Og foruden de daglige Opgaver kom der en Mængde særlige Ting, til Dels vigtige Sager, der allerede var paabegyndt, og som maatte fuldføres, vedrørende det hellige Land samt forskellige Kirker og Menigheder, der maa regnes til de ypperste i den katholske Verden, og hvis Forhold nødvendigvis maatte ordnes hurtigt. Endvidere var der Overenskomster og Traktater at ordne, som var af stor Betydning for Folkenes og Nationernes Velfærd. I alle disse Ting søgte vi at være tro mod det Forsoningens og Fredens hellige Embede, som Gud har betroet os, lod Kærlighedens Ord lyde i Forening med Retfærdighedens og søgte at ofre den tilbørlige Opmærksomhed paa de Værdier og Interesser, som — skønt de kun er aandelige, eller maaske netop derfor — overgaar alt andet i Betydning. Vi var ogsaa optaget af de usigelige Lidelser, som hjemsøgte adskillige Folkeslag, Hungersnød og al anden Elendighed, og medens vi skyndte os at sende dem al den Hjælp, vi personlig var i Stand til, paakaldte vi samtidig til deres Bedste hele den kristne Verdens Godgørenhed. Endelig lagde ogsaa de politiske Uroligheder og Voldshandlinger her i vort eget Fædreland, hvor Gud Herren har rejst St. Peters Stol, Beslag paa vor Tid og vort Arbejde — Uroligheder, som syntes at true

ålt med Ruin og Ødelæggelse, og som vi derfor gjorde, hvad vi kunde, for at dæmpe og berolige.

Vi har dog ogsaa oplevet usædvanlige Begivenheder, som har fyldt vort Hjerte med hellig Glæde: den 26. internationale eukaristiske Kongres og Højtidelighederne ved den Hellige Propagandakongregations 300 Aars Jubilæum. Det var uforglemmelige Dage med saa store aandelige Glæder og saa usigelig Trøst, at vi aldrig havde tænkt os Muligheden af at opleve noget saadant allerede i vort Pontifikats første Dage. Vi saa ved disse Lejligheder næsten hele det Hellige Kardinalscollegium samlet her i Kristenhedens Hovedstad, og vi fik Lejlighed til at have private Samtaler med Hundreder af Biskopper, der var kommet hertil fra alle Jordens Egne — saa mange som vi under almindelige Forhold næppe faar at se i Løbet af en hel Aarrække — ja, vi har set og velsignet Tusinder og atter Tusinder af fremragende Udsendinge og Repræsentationer for den umaadelige aandelige Familje, som Gud har betroet til vor Omsorg. Med fuld Føje kunde man paa disse Masser anvende Johannes's Ord i Aabenbarings Bog: »... af alle Folk og Stammer og Tungemaal«.

Tillige med alle dem var vi Vidne til et i Sandhed guddommeligt Syn: Vi saa vor Herre og Frelser skjult i Sakramentet igen indtage sin Stilling som Menneskenes, Byernes og Folkeslagenes evige Konge og bæres i et højtideligt og kongeligt Triumftog som Genstand for brændende Tro, Tilbedelse og Kærlighed her midt i vort hellige Rom, i et uendeligt Optog, hvor al Verdens Folk og Nationer var repræsenterede. Vi saa Guds hellige Aand igen stige ned og opflamme Præsternes og de troendes Hjerter med Bønnens og Apostolatets Aand som paa hin første store Pintsedag, og Romernes levende Tro aabenbares paany for al Verden til Guds Forherligelse og Sjælenes Opbyggelse.

Og imidlertid har den hellige Jomfru, Guds Moder Maria, som allerede tidligere har smilet til os fra Polens Helligdomme, Czenstochowa og Ostrobrama, fra den underfulde Grotte i Lourdes og fra Domkirkens høje Spir i vort kære Milano, ligesom fra det andagtsstemmende Valfartssted Rho i Lombardiet — imidlertid har denne Guds

egen og vor Moder naadigt taget imod vor Kærligheds og Andagts Hyldest, da vi efter at have genoprettet den Skade, Ilden havde anrettet, tilbagegav Loretos ærværdige Helligdom Naadebilledet, som vi havde ladet gøre i Stand og velsignet. Det blev for Maria en Triumf, hvori Rom og Loreto kappedes om at være i Spidsen, da det hellige Billede blev ført tilbage til Helligdommen; thi overalt, hvor det kom forbi, aflagde Befolkningen Vidnesbyrd om sin store Guds frygt, sin barnlige Andagt til den hellige Jomfru og sin varme Kærlighed til Jesu Kristi Stedfortræder.

Medens Gud selv ved disse mindeværdige Begivenheder talte til os, steg det stedse klarere frem i vort Sind, hvad vort apostoliske Embede først og fremmest burde vie sin Omsorg, og hvad der saaledes burde være Genstand for vor første højtidelige Rundskrivelse.

Hverken Menneskene i Almindelighed eller de forskellige Samfundsklasser eller Folkeslag har endnu genfundet sand Fred efter den rædselsfulde Krig, og derfor nyder de endnu ikke godt af den virkelystne og frugtbare Ro, som er alle Menneskers Ønske og Længsel. Denne sørgelige Sandhed træder frem overalt, hvor vi vender Blikket hen, Vil vi derfor med Held arbejde paa at bekæmpe dette Onde og bringe det til at ophøre, er det første og nødvendigeste, vi har at gøre, at erkende Ondets Tilstedeværelse og Omfang samt søge dets egentlige Aarsag. Det er denne Pligt, som Bevidstheden om vort apostoliske Embede lader os føle i hele dens Vægt, og som vi baade vil opfylde ved denne vor første Encyklika og senere med alle til vor Raadighed staaende Midler som Kirkens Leder og Styrer.

Der er jo desværre ikke indtraadt nogen Forandring i de sørgelige Tilstande, som gjorde vor ærværdige Forgænger Benedikt XV's Pontifikat saa rigt paa Sorger og Bekymringer. Og det er jo en Selvfølge, at hans Ønsker og Tanker derom ogsaa er vore Ønsker og Tanker. Maatte de blive alles Ønsker, for at alle gode Mennesker med Guds naadige Bistand maa begynde at arbejde sammen med højmodig Offervilje! Da først vil vi faa at se den

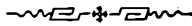
sande Freds Frugter modnes i overdaadig Fylde blandt Menneskene.

Ja, de synes virkelig skrevet for vore Dage, hine inspirerede Ord hos de store Profeter: »Vi har ventet paa Fred, men der kom intet godt, paa Lægedoms Tid, og se der kom Forfærdelse (Jer. 8, 15; 14, 19). Vi har ventet paa Lys, og se, der er Mørke. Vi har ventet paa Ret, og den kom ikke; paa Frelse, og den er langt borte fra os (Is. 59, 9. 11).«

Vel har Europas krigsførende Magter nedlagt Vaabnene, men i den nære Orient truer det med nye Rædsler og ny Krigsangst. I en stor Del af disse Egne er Forholdene værre end nogensinde; Hungersnød, Epidemier og Ødelæggelser kræver Dag for Dag utallige Ofre, især blandt de gamle, de værgeløse Kvinder og de uskyldige Børn. Over hele Verdenskrigens vældige Skueplads fortsættes Rivaliseringerne og Stridighederne. Ganske vist skjules de ofte af de politiske Manøvrer eller af Valutamisøren — men de kommer til Orde i Pressen, i Brochurer, Aviser og Smaaskrifter af enhver Art. Selv Lande, der gerne vil gaa for at være fredselskende, formaar ikke at lægge Skjul derpaa, da Avind og Misundelse sætter sit skæmmende Præg baade paa de videnskabelige Sysler og paa Arbejdet i Kunstens og Oplysningens Tjeneste.

Hele det offentlige Liv hos Europas Folkeslag er saaledes fremdeles indhyllet i en uheldsvanger Sky af Had, gensidig Mistillid og Krænkelser. Selv om de overvundne Nationer sukker under de største Lidelser, mangler det heller ikke paa Genvordigheder for de sejrende. De smaa Stater ærgrer sig over at blive overset og tilsidesat af de store, og Stormagterne beklager sig over Misundelse og Miskendelse fra de smaa Staters Side. Alle lider under de sørgelige Efterveer af den nylig tilendebragte Krig. Ikke engang de Nationer, som blev sparet for Krigens frygtelige Svøbe, har undgaaet at føle Krigens usalige Virkninger, selv om de Lande, der deltog i Krigen, naturligvis føler dem i endnu højere Grad. De Sygdomme, Samfundet før har lidt af, svækker fremdeles Samfundsorganismen, ja Tilstanden forværres daglig, fordi det viser sig umuligt at skaffe de fornødne Lægemidler hurtigt nok.

De gentagne statistiske og politiske Forsøg, man har gjort for at læge de Onder, som tærer paa det syge og forslaaede Samfund, har ikke hjulpet det ringeste, men snarere ved den haabløse Fiasko forværret de sociale Tilstande. Derfor spores der en stigende Ængstelse for en ny Krig, der sandsynligvis bliver endnu forfærdeligere og mere ødelæggende end den, vi netop har oplevet. Men dette at leve i en stadig Angst og under den uheldige Indflydelse af en væbnet Fred, der ligesom er en Forberedelse til ny Krig og virker ødelæggende paa Staternes Finanser — hvad kan det andet end svække Landets bedste Ungdom og forgifte det fysiske, intellektuelle, religiøse og moralske Livs Kilder? (Fortsættes).

Lægens Ret over Livet.

»Det har vakt en Del Opsigt, at et herværende Blad, der har interviewet Professor Gammeltoft om et racehygiejnisk Spørgsmaal, i denne Forbindelse lader Professoren udtale, at han ofte hos tuberkuløse Kvinder har standset et Svangerskab.«

Saaledes skriver »København« i Torsdagsnummeret den 22. Febr. Side 7. Og for at man kunde være ganske sikker paa, hvorledes denne Udtalelse skulde forstaas, blev Prof. Gammeltoft bedt om en nærmere Forklaring. Den gengives i samme Blad paa følgende Maade: »Det drejer sig udelukkende om Tilfælde, hvor en frugtsommelig Kvinde lider af Tuberkulose af en saadan Art, at den forværres under Svangerskabet, og det er øjensynligt, at den vil medføre Døden for hende, saafremt Svangerskabet ikke afbrydes. I saadanne Tilfælde er det baade en Læges Ret og Pligt at ofre det ufødte Barn for Moderen, saafremt der er Haab om at kunne standse Sygdommens Fremskridt paa denne Maade.«

Een Ros fortjener Prof. Gammeltoft unægteligt: hans Ord er klare og ikke til at tage fejl af. Man ved, at det ene uskyldige Menneskeliv skal ofres til Fordel for det andet.

Men ligesaa unægteligt er det, at her foreligger et Til-

fælde, der med næsten skrigende Farver illustrerer det daarligt berygtede moralske Princip: Hensigten helliger eller undskylder Midlet, en Grundsætning, som Jesuiterordenen i Aarhundreder har maattet høre ilde for, skønt den altid kun har hævdet den i den Form, at Hensigten helliger det *i sig selv gode eller uskyldige Middel, men aldrig det i sig selv slette.*

Det var vistnok denne Opdagelse, der faldt Offentligheden for Brystet og har fremkaldt den Opsigt, »København« taler om. Man kan jo ogsaa godt forstaa det. Borgere i civiliserede Samfund har til alle Tider ment, at det alene kan være Statsmagten, der har Hals- og Haandsret over menneskeligt Liv, og det udelukkende der, hvor det drejer sig om at straffe en farlig Forbryder eller sikre Landets Grænser mod Fjender. En Privatmand derimod, siger den almindelige Bevidsthed, vil kun i Tilfælde af Nødværge, og naar alle andre Veje er ufremkommelige, med rolig Samvittighed kunne forsvare Liv, Lemmer og Gods ved at dræbe Angriberen. Og ligeledes gjaldt det hidtil som indlysende, at hverken Stat eller Enkeltmand havde nogen som helst Ret til *direkte* at forgribe sig paa *et ganske uskyldigt Menneskes Liv.*

Dette Forhold skal nu paa een Gang forandres med Hensyn til det sidstnævnte Punkt. En enkelt Stand i Samfundet, Lægerne, skal have baade Ret og Pligt til ved deres Operationer at gøre Ende paa det værgeløse Barns Liv for at frelse Moderen. Eller rettere sagt: Forholdet er allerede forandaet. For efter Prof. Gammeltofts Ord er det »overhovedet ikke noget nyt eller opsigtsvækkende, men et Spørgsmaal, der ikke alene staar udførligt behandlet i »Lærebog i Fødselshjælp«, 2. Del, af Prof. Leopold Meyer, men ogsaa har været diskuteret ved talrige Kongresser«.

Det er ganske rigtigt: Spørgsmaalet har været fremme mangfoldige Gange i Udlandet. Derfra, navnlig fra franske Lægers Side, blev det saa ogsaa forelagt den højeste kirkelige Myndighed i Rom, da det jo ikke udelukkende drejede sig om et lægevidenskabeligt, men om et retsvidenskabeligt og moralsk Problem. Drøftelserne ved den apostoliske Stol har strakt sig over flere Aartier, da man hurtig-

tig blev klar over Spørgsmaalets udviklede Natur (som jeg dog ikke skal komme nærmere ind paa her) og over de vanskelige Situationer, en Læge kan komme ind i. Flere Gange kom officielle Afgørelser i denne Sag, og med sligende Klarhed og Bestemthed hævdedes *Rigtigheden af den naturlige Bevidsthed, som ikke er andet end et Udtryk for Naturretten og fuldstændig stemmer overens med Skriftens og overhovedet Aabenbaringens Lære paa dette Punkt.*

Efter at Kirken saaledes havde taget Stilling, varede det ikke længe, før ogsaa flere betydelige Læger med mangeaarig og vidtstrakt Praksis i Fødselshjælp fuldtud anerkendte denne Afgørelses Velsignelser. De erklærede, at operative Indgreb har kostet flere Mødre Livet end Svangerskab og Fødsel, og er bestemte Modstandere af det System, der kommer til Orde i Prof. Gammeltofts Udtalelser. Meget oplysende om hele dette Spørgsmaal er for Resten et Værk af H. Muckermann S. J. Kind u. Volk, 2. Bd., Herder, Freiburg 1920, S. 45 ff.

Det har maaske forbavset en eller anden Læser, at denne Artikel kommer frem i Ugebladet. Jeg forstaar og paaskønner fuldtud de Betænkeligheder, man kan have desangaaende. Naar den nu alligevel ser Dagens Lys, saa er Hensigten med den mindst af alt at polemisere mod en enkelt Person, hvortil jeg slet ingen Anledning har, men ene og alene at give nogle oplysende og vejledende Bemærkninger om en Sag, der fra en anden Side er draget frem i Offentligheden, og som har ligefrem fundamental Betydning for Bevarelsen af Folkets sunde Kraft og Samvittighedens rette Dom. Overfor den klart formulerede Paastand: det er en Læges Ret og Pligt at ofre det ufødte Barn for Moderen, hævder vi fra katholsk Standpunkt lige saa bestemt: *vi kan ikke anerkende denne formentlige Ret og endnu mindre denne Pligt, fordi den strider mod Naturretten, mod guddommelig Lov, mod Kirkens Afgørelser og mod andre Lægers Erfaringer og Autoritet.* — Derimod synes jeg ikke, at Ugebladet vilde være det rigtige Sted til en nærmere Diskussion af dette Emne.

Fr. Küpferle, S. J.

„Skinnet”.

En vistnok meget ung Dame, Inge Hofman-Bang, har været »I Catania — paa Vej mod Ægypten« og under denne Overskrift skrevet en Korrespondance til Nationaltidende. — Forfatterinden er en meget almindelig protestantisk Type, som man møder næsten daglig. Lad os ofre hende nogle Linjer, skønt det næppe hjælper.

Damen var i Catania paa den hl. Agathes Fest. Hun saa Processionen med Helgenindens Reliquier og det brogede og straalende Festbillede, som ved saadanne Lejligheder slaar ud af Sydlændingenes solprægede, livlige Temperament. — — — »Saa bliver — jeg havde nær sagt »Afgudsbilledet« baaret videre. Jo, jo vi er allerlængst ude i Europa, paa Tærskelen til Asien, hvor Gudevognen kører frem, og hvor Larm og straalende Farver skal fange Sanserne.« — — —

»Ude i Gaderne er forskelligt Markedsgøgl i Gang. Sankta Agathe kan ikke noksom æres!«¹⁾

Hvilken Overlegenhed, hvilken Haan — hvilken Viden og hvilken Forstaaelse! Hvis vi f. Eks. engang fik i Sinde at samle Levningerne af vore døde Stormænd i et Slags Pantheon, mon de da ikke vilde blive ført derhen med passende Æresbevisninger, og mon det ikke kunde falde os ind om Aftenen at ære dem ved en Højtidelighed, hvor vort tunge, nordiske Temperament vilde oplives af »Larm og straalende Farver«?

»En rørende Tillid til menneskelige Ledere!« staar der senere i Artiklen. Den Tillid skal Frk. H.-B. saamænd ikke foragte, thi af den lever adskillige Korrespondenter.

»Man maatte jo gøre saadan for Folket. »For Folket« — — godt. Det italienske. Her passer det maaske, skønt Usandhed vel bliver Usandhed under ethvert Himmelstrøg. Men nu det danske? Og dog meldes der om Katholicismens store Fremgang i Danmark. — Hvori ligger det? Har den protestantiske Kirke i sin Kamp med »Skinnet« ladet *for* haant om det, der er skønt for Øje og Øre, glemte Tusinder af Sjæle, der vedbliver at være store Børn, hvor gamle de end bliver?

Luther vilde græmme sig. Og Sankta Agathe selv vilde saamænd vende sig i sin Kiste — om hun ligger der.«

¹⁾ I Ugebladet 1921, S. 258—62, har Fru Rose Bruhn givet en udmærket Skildring af »Siciliens største Helgenfest«. Den er det nok værd at drage frem til Sammenligning. Red.

En saadan Svada gaar sikkert glat i de Avislæsere, som ikke kan eller gider tænke selv, men har vænnet sig til at faa deres Mening leveret færdigsyet af dertil beskikkede Skribenter eller Foredragsholdere. Men den Ferslevske Presse har jo ogsaa intelligente og kundskabsrige Læsere. Hvad mener de om den ny Rejsekorrespondent?

Hvilken enestaaende Genialitet! Den Kirke, som har skabt alt det, der paa Jorden fortjener Navn af sand Kultur, det Trossamfund, som vi »Tusinder af Sjæle, der vedbliver at være store Børn, hvor gamle vi end bliver«, har sluttet os til efter maaske aarelange Studier og Overvejelser, denne den gamle danske Kirke, som ogsaa Frk. H.-B.s Forfædre med Vold blev kastet ud af og med Vold blev holdt borte fra i over 300 Aar, denne af Kristus selv stiftede Verdenskirke er det, som en ung kvindelig Korrespondent til et dansk Storblad mener at kende og kunne dømme efter i et Par Timer at have betragtet en Helgenprocession og en siciliansk Folkefest fra et Vindue i Catania!

Ja, selv »Luther vilde græmme sig. Og Sankta Agathe selv vilde saamænd vende sig i sin Kiste —« — med et stort og elskeligt Smil.

Man tænke sig Frk H.-B. — eller en af hendes Aandsfrænder — som Dommer eller Nævning i et juridisk Spørgsmaal handle konsekvent efter det ovenfor skildrede Korrespondentprincip:

Dommeren kender kun Sagen fra Pressens Sensationskorrespondancer. Anklageren har talt. Dommeren rejser sig med Værdighed og gør vittlerligt, som følger: »Jeg anser det for unødvendigt at høre Forsvareren, thi jeg kender nu Sagen til fulde. Vis Forsvareren ud! — Thi kendes for Ret: Anklagede skal hænges.«

Af saadanne velbegrundede Domme afsiges der daglig mange af danske Lægmænd og — — lutherske Theologer om Moderkirken, som de ikke kender.

Vi »store Børn«, som er vendt hjem til vore Fædres Kirke, ved, hvad endnu ikke er gaaet op for Frk. H.-B. og ligesindede, at »den protestantiske Kirke« ikke eksisterer, og at de protestantiske Sekter netop lever paa Skin. I Danmark og i øvrigt overalt kæmper de fortvivlet for at bevare Skindet, men trods Uvidenheden, Fordommene og deres godtroende Penneførere kan Sandheden ikke længere holdes nede. Derfor strømmer Folk til, hvor sagkyndige fortæller om den katholske Kirke, og derfor »meldes der om Katholicismens store Fremgang i Danmark.«

»Skindet bedrager« — — kun den, der nøjes med at se paa Skallen og ikke søger Kærnen. A. F. Beyer.

Foredrag i Aarhus.

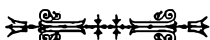
Aarhus Stiftstidende for den 16. Februar meddeler følgende:

Sognepræst ved Katholsk Kirke i Aarhus, Pastor *P. Nøsen*, havde i Aftes indbudt til et offentligt Møde i Haandværkerforeningens lille Sal. Foredragets Titel: »Hvorfor forlader intelligente Mænd og Kvinder i Hobetal de protestantiske Kirkesamfund og slutter sig til Pavekirken?« havde samlet en ganske overordentlig stor Tilslutning. Folk stod ikke alene stuvet sammen i Salen, men havde taget Opstilling i de tilstødende Lokaler og fyldte Trappegangene fra Førstesalen til den underliggende Stueetage.

For denne Forsamling, i hvilken man bemærkede Stiftsprovsten, Hr. Bruun-Rasmussen, og flere andre kendte Skikkelser indenfor Folkekirken, talte Pastor Nøsen om den katholske Kirke. Han skildrede denne som den eneste sande, af Kristus indstiftede Kirke, hvis Styrke — i Modsætning til den splittede Lutherkirke — var Enhed og Autoritet. Med al Respekt for Biblen som Bøgernes Bog, kunde denne ikke anerkendes som den eneste, ufejlbarlige Aabenbaringskilde. Den rummede Modsætninger og Gaa-der og gav Plads for Fortolkninger. De tre centrale Punkter i Romer-Kirken var 1) *det hellige Messeoffer*, der gav Rum for Følelsen af at være det hellige nær, at staa ved Golgatas Kors, 2) *Bodens hellige Sakramente* med det absolutte Krav paa Sædernes Forbedring og Syndernes Forladelse og 3) *Autoritetsprincippet*.

Pastoren slog ivrigt til Lyd for en Fordybelse i den betydelige Konvertit-Litteratur — Skrifter af Folk, der er gaaet over til Romerkirken — som den sidste Tid har været saa rig paa, og sluttede med at tilbagevise de Angreb, som i Almindelighed rettes mod Katholikerne. Han stemplede saaledes Tilbedelsen af Jomfru Maria og Paven samt Afladshandelen som bevidst eller ubevidst Sandhedsfordrejelse, der ikke burde tillægges Betydning af Mennesker, der virkelig søgte Sandheden.

Efter Foredraget meddelle Pastor Nøsen, at han var villig til at besvare Forespørgsler, hvis nogen maatte have noget paa Hjerte, hvorimod han ikke ønskede at inklade sig paa en større Diskussion. Mødet sluttedes derpaa med Afsyngelsen af en Salme.

Pastor Brauns Begravelse.

En stor Sørgekare fyldte St. Ansgars Kirke i Tirsdags Kl. 10 til Pastor Brauns Begravelse. I de forreste Bænke saas den afdødes Familie, flere af de katholske Gesandter og Kirkeforstanderskaberne for de københavnske Sogne. Omkring Kisten, der var flankeret af Lys og grønne Planter samledes en stor Skare af Præster fra hele Landet. Den højtidelige Sjælemesse holdtes af Biskoppen, assisteret af Præsterne von Kettenburg, Olrik og Rijkvorsel. Da Messen var til Ende sang man den smukke Salme »Om Baaren vi samles«, hvorefter Pastor von Kettenburg fra Prædikestolen holdt Ligtalen, idet han gik ud fra Ordene: »De gik og saae deres Sæd i Graad; men de skal komme i Jubel bærende paa deres Neg.« Disse Ord kunde bruges om alle Præster og deres ofte vanskelige Arbejde. Menigheden maatte sørge for, at deres afdøde Sognepræst ogsaa kunde nyde Frugten af alt sit Arbejde. Derefter foretog Biskoppen Absolutionen, og efter Salmen »Naar mit Skib i Havn skal sejle« bar Præster Kisten ud til Ligvognen.

I et langt Tog af Vogne og Automobiler fulgte et stort Følge med til Kirkegaarden, hvor Præster atter bar deres afdøde Medbroder til Graven. Da Kisten var sænket, og Pastor von Kettenburg havde foretaget Jordpaakastelsen, tog Biskoppen Ordet og rettede en varm Tak til den afdøde. Han mindedes, at Pastor Braun havde været en faderlig Ven for ham, hvis Raad han ofte havde søgt, og han havde glædet sig nu til som Biskop rigtig at faa Hjælp hos ham. Men vi maatte sige »Guds Vilje ske«. En from Præst havde den afdøde været og saaledes vilde vi huske ham, selv vilde Biskoppen hver eneste Dag i den hellige Messe mindes ham med Tak for hans Gerning. Saa kastede Biskoppen Jord paa Kisten, og nu kom Pastor Brauns gamle Ven lige fra de unge Dage Pastor Neuvel og tog i faa hjertelige Ord Afsked med Vennen, som havde været »en Bønnens, en Ydmyghedens og en Kærlighedens Mand«. Efter at alle Præsterne havde kastet Jord paa Kisten, opfordrede Pastor von Kettenburg alle til her ved Pastor Brauns Grav at love at bevare den Tro, han havde forkyndt dem, og derefter sang man »Fast skal min Daabspagt evigt staa«. Tilsidst takkede den afdødes Søstersøn Sproglærer J. Siegler paa Familjens Vegne for Deltagelsen og bad om at bevare den afdøde et godt Minde.

— Pastor Braun fik sin Grav paa Præsternes sædvanlige Begravelsesplads omkring det store Kors, og han kom til at ligge ved Siden af Pastor Slump. Han hvile i Fred!

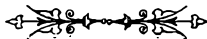

Nye Bøger.

Pax. The quarterly review of the Benedictines of Caldey. (Decbr. 1922. 1 sh. 2 d.).

Dette sidste nummer af *Pax*, Kaldey-Benediktinernes fine og fromme tidsskrift, er af særlig interesse. Det åbnes med en lang, indgaaende beskrivelse fra en zoologs hånd af den lille havombruste klippeø, der rummer en bunke mærkværdigheder lige fra ældgamle bygninger fra 12.—14. århundrede til løve-, hyæne- og elefantknogler i hulerne. Det må være et henrivende sommeropholdssted for den, der søger hvile i mægtige og ensomme naturomgivelser, og det søges af flere og flere, så ensomheden om sommeren bliver måske ikke så stor alligevel; 70 drenge fra en skole i Birmingham opholdt sig der i sommer og opførte sig så ypperligt, at de ikke var munkene til nogen- somhelst forstyrrelse, skønt øen kun er 3 km på sin længste led og godt 1 km på sin smalleste. Den bekendte Jesuit, P. Martindale, skriver videre om de højst bemærkelsesværdige sammenslutningsbevægelser, der i de sidste få år har gjort sig gældende blandt de katholske studenter ved universiteterne verden over. I 1921 holdtes i Fribourg i Schweiz et betydningsfuldt møde, hvor der stiftedes en større international sammenslutning blandt de forskellige katholske studenterforeninger under navn af *Pax Romana*. I August sidste år holdtes et større stævne i Oxford, hvor der mødte repræsentanter fra flere lande; bl. a. »forbausede en dansk dame (hvem var det?) tilhørerne ved sin beretning om catholicismens fremgang i Danmark«. Det forekommer mig, at her var noget for A. C. at lægge mærke til, for om muligt også de danske katholske studenter kunde komme med i denne bevægelse. Det var vel nemmest at få noget at vide ved direkte henvendelse til Fr. Martindale (formodentlig i Farm Street, Berkely Square, London, W). En del gode boganmeldelser slutter det udmærkede hæfte. (*Pax. Caldey Island. Tenby. South Wales. England.*)

Niels Hansen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Vincentskonferencerne afholdt deres 1. Generalmøde Søndag den 18. ds. Det var besøgt af 22 Medlemmer. Hr. Holm præsiderede, og de forskellige Konferencer aflagde deres Beretninger, hvoraf man saa, at Nøden er stor iblandt vore fattige, og da vore Kasser snart er tømt, trænges der til en Tilgang af bidragydende Medlemmer. St. Ansgars Konference havde modtaget et Andragende fra de tyske Vincentsbrødre, hvori de tolker deres Nød og beder om Hjælp. Repræsentanten for St. Ansgar anbefalede Konferencerne at støtte dem, hvis deres Midler tillod det ved at yde et lille Bidrag til dem. Hr. Langkjær forespurgte, hvorledes man skulde behandle skjult Nød og Misbrug af Velgørenhed; han fremdrog Eksempler paa begge Dele. Der blev givet forskellige Raad om at behandle og at undgaa Misbrug af Velgørenhed.

A. G.

— Hans Højærværdighed Biskoppen ankom Mandag Morgen til København. Paa Grund af Pastor Brauns Død var alle Modtagelseshøjtideligheder aflyst. Paa Bane-gaarden var en Del af de københavnske Præster mødt. Efter at Biskoppen havde læst Messe i St. Ansgars Kirke, modtog han Forstanderskaberne for de københavnske Sogne. Pastor von Kettenburg bød i en kort Tale Biskoppen velkommen og tolkede Menighedernes Ønsker om en god og rig Virksomhed for den nye Biskop. I sit Svar mindedes Biskoppen den afdøde Sognepræst, hvis Død han ved sin Ankomst til Eshjerg erfarede, det var et stort Tab ogsaa for ham. Biskoppen opfordrede til enigt og samlet Arbejde for den fælles Sag.

— Paa Højskolen talte den 20. ds. Højskoleforstander Begtrup om Oehlenschlægers Langelandsrejse. Det blev i Tilknytning til Digtet »Morgensang« en aandrig og levende Fremstilling af Poesiens Opgave og Betydning, særlig for Ungdommen, dens Plads ogsaa i den Kristnes Liv. Modsætningen mellem de rent materialistisk sindede Mennesker og dem, der har Sans for noget højere, fik Taleren skarpt stillet op, saaledes som Digteren drager den imellem »de arme Mænd« og sig selv.

— Søndag den 18. og Mandag den 26. Marts vil der i Knudssalen i Stenosgade blive vist ca. 60 kolorerede Lysbilleder fra Passionsspillet i Oberammergau. Fremvisningen foregaar i tre Afdelinger. Først vises der Billeder fra Landsbyen og dens Befolkning, derefter Forbilleder fra det gamle Testamente (overordentlig smukke Tableauer) og til sidst Passionsbilleder. I Begyndelsen og mellem

Afdelingerne vil Musikforeningen Stringendo spille udvalgte Stykker af bekendte Mestre, første og anden Afdeling ledsages af forklarende Ord, under Passionsbillederne bliver der spillet Salmelodier paa et Koncertorgel. Billederne vil fremtræde meget skarpe og store, saa de let kan ses af alle. Der ventes »udsolgt« begge Aftener, og man gør sikkert klogt i at købe sin Billet i Tide. Prisen er ens over hele Salen, een Krone. *Billetter faas* i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, hos Portneren i Stenosgade 4 og i D. K. U. F.s Sekretariat, V. Voldgade 115. *Jos. Koch.*

Ordrup. Af Overskudet fra Vinterens Fester har St. Andreas Gilde skænket 150 Kr. til Andreassognets Skolefond; tillige har Gildet købt en Jubilæumsplatte med Billede af St. Andreas, der skal være Foreningens Vartegn. Det er en glædelig Iver, Sognets Medlemmer viser, for stadig at forøge Skolefondet.

Vejle. Det var med tungt Hjerte, at mange af St. Norberts Menighed allerede flere Dage i Forvejen begyndte at pynte til Afskedsfesten for vor elskede Sognepræst. Søndag den 25. var Kirken mere end overfyldt; alle vilde endnu engang overvære Messeofferet sammen med ham, som i tyve Aar har været vor gode og kærlige Sjælesørger og Raadgiver, og som har delt baade Glæde og Sorg med os. I Procession blev Biskoppen ført til den smagfuldt pyntede Kirke. Foran gik Skolebørnene, og derefter fulgte Menighedens unge og ældre. Under Messen var der mange, som kommunikerede, og Biskoppen holdt en gribende og bevæget Afskedstale, hvori han endnu en Gang formanede os til at efterkomme det i hans Valgsprog udtrykte Ønske: at alle maa være eet. Med stor Bevægelse takkede Biskoppen sin gamle Menighed for den Kærlighed, Hengivenhed og Forstaaelse, som han altid havde mødt, og som han stadig ønskede at møde. Saa blev der sunget Te Deum, og man forlod Kirken i Sorg. — Om Eftermiddagen holdt Skolen sin Afskedsfest med Biskoppen. Der gik det muntert og gemytligt til, selv om de fleste var trykket ved Tanken om at skulle miste deres kære Lærer. — Efter Andagten om Aftenen samledes Menigheden i de smukt pyntede Klasseværelser. Kirkeforstander Malachowicz overrakte Menighedens Gave, en smuk Kalk med Inskription; derefter blev der afsunget Kantate, og man samledes om Kaffebordene. I Aftenens Løb blev der holdt mange Taler, og Ungdommen underholdt med Sang. — Kl. 11 brød Biskoppen op for at forberede sig til Afrejsen og sagde Farvel til hver især. De fleste mødte dog paa Banegaarden Kl. 1 for endnu engang at sige et sidste Farvel.

Aarhus. Fra den 18. til den 25. Februar afholdtes her Eksercitier for Rosenkrans-Kongregationens Damer. Foredragene fandt Sted hver Aften Kl. 8 i Kapellet paa St. Josefs Hospital. Med hvilken Alvor og opbyggelig Trofasthed Damerne deltog i Eksercitierne fremgaar deraf, at der af Kongregationens 48 Medlemmer hver Aften mødte 40 til trods for Snestormen de to Aftener; tre Medlemmer var forhindret ved Sygdom. Der er ingen Tvivl om, at Eksercitanterne har høstet stor aandelig Frugt af disse Øvelser. Søndag Morgen Kl. 7¹/₂ sluttede Eksercitierne med Fælleskommunion og Prædiken i Kirken. I. S.

England. I Skotland klager Presbyterianerne over, at Børnetallet i deres Skoler svinder stærkt ind, mens de katholske Skoler har doblet deres Elevantal. En Statistik fra England viser det samme Forhold. Af de forskellige Religioner har Katholikkerne, Anglikanerne, Wesleyanerne og Jøderne deres egne Skoler, hvori der undervises 2¹/₄ Mill. Børn; en Sjettedel er katholske Børn, skønt Katholikkerne kun er 5⁰/₁₀₀ af Befolkningen. I et Tidsrum, hvor Elevtallet i de anglikanske Skoler er gaaet ned med 116,000, i de wesleyanske med 10,000 og i de jødiske med 2000, er de katholske Skolers Elevtal vokset med 14,000. Det er de eneste religiøse Skoler, der er i Udvikling.

Portugal. Den portugisiske Republik, der lige siden Revolutionen har indtaget en fjendtlig Holdning overfor Kirken, synes i de sidste Aar mere og mere at svinge. Den diplomatiske Forbindelse med den Hellige Stol blev allerede for Aar tilbage genoptaget. Da for nylig den pavelige Nuntius blev udnævnt til Kardinal, opstod det Spørgsmaal, om han skulde rejse til Rom og modtage den røde Baret af Pavens Haand, eller om Portugals Præsident ligesom tidligere Landets Konger havde Ret til at foretage denne Ceremoni. Det var ligefrem morsomt at se, med hvilken Energi den hidtil kirkefjendtlige Regering holdt paa, at Præsidenten skulde overrække den røde Baret. Rom gik uden Vanskelighed ind derpaa, og Højtideligheden formede sig nærmest som en Udsoning mellem Stat og Kirke. — I den nærmeste Fremtid venter man, at der vil blive vedtaget et Forslag om Statsunderstøttelse til de private katholske Skoler.

Rusland. Den Hellige Fader har nu anmodet den engelske Regering om at foretage Skridt for at frelse den katholske Biskop Mgr. Cieplak og en Del katholske Præster, der allerede længe holdes i Fængsel af Bolshevikerne, og for hvis Liv man nærer stor Bekymring. Grunden til Fængslingen var, som tidligere meddelt, at de

vægrede sig ved at udlevere Kirkernes hellige Kar, og Pave's Tilbud om at betale den fulde Værdi for disse Kar har ikke hjulpet. Den britiske Delegation i Moskwa skal nu se, om der er en Mulighed for at frelse disse Fanger.

Mexiko. Man har i Mexiko ikke nøjedes med at udvise den pavelige Deleгат, som tidligere meddelt, men er ved at begynde en ligefrem Forfølgelse. Landets Præsident, General Obregon, har udstedt et Arrestdekret over Ærkebiskopperne af La Puebla og Guadalajare og elleve andre Biskopper. Som Grund anføres, at de har blandet sig i politiske Sager, men hvad det er for Sager, siges ikke. En af Grundene maa vel være den, at de ogsaa tog Del i den omtalte Grundstensnedlæggelse.

Eksercitiefond.

For at gøre det muligt ogsaa for dem, der paa Grund af Tidernes Ugunst daarligt har Raad til at deltage i ovennævnte Eksercitier for unge Piger, er man begyndt paa at stifte et Eksercitiefond til at skaffe hele eller halve Fripladser og til at dække eventuelle Underskud ved Udgifterne for Kost m. m. under Opholdet paa Klosteret.

Da Fondet foreløbigt er ret lille, modtages Gaver med Glæde af undeitegnede eller hos Portneren, Stenosgade 4.

Marie Wissum,

Præfekt for Maria-Kongreg. »Apostl. Dronn.«
Strandboulevard 33^a, Ø.

A.C. Onsdag den 7. Marts Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i Vesterhus. Pastor
Küpferle: Lægens Ret over Livet.
Gæster kan medtages.

Adm.

Exercitier for Mænd.

De vil finde Sted i den stille Uge, fra Onsdag d. 28. Marts Aften Kl. 8 til Paaskesøndag Morgen d. 1. April. Foruden Studenter og Gymnasieelever kan ogsaa andre Herrer, baade ældre og yngre, deltage. Deltagerne bor i St. Andreas Præstegaard og følger den til de hellige Øvelser hørende Dagsorden. Anmeldelser med nøjagtig Adresse bedes i god Tid sendt til Sognepræsten, Pastor *Ludv. Günther*, Mosehøjvej, Charlottenlund.

K. V. »Unge Kvinders katolske Kreds«. Oplysende Foredrag om aktuelle sociale Emner fra katolsk Synspunkt. Adgang til Spørgsmaal og Diskussion.

Hver fjerde Onsdag (ikke Fredag) i Maaneden, Kl. 8 i Foredragssalen, Stenosgade 4.

Alle katolske Kvinder er velkomne.

STORT PARTI VIEVANDSKAR

500 Stk. i 8 forskellige Dessins

UDSÆLGES FOR KR. 1,25 pr. STK.

KATHOLSK BOGHANDEL

Stenosgade 3 — København B.

Telf. Vester 3930.

Aaben Kl. 8—6, Fredag til Kl. 7 og Lørdag til Kl. 9.

HURTIG OG PAALIDELIG EKSPEDITION.

Velgørenheds Basar

Den katolske Menighed i Ordrup
agter at afholde

BASAR

til Fordel for Jubilæumsfondet

(oprettet i Anledning af St. Andreas Kirkens 50-aarige Julilæum)
Onsdag den 11. og Torsdag den 12. April d. A.
fra Kl. 4 Eftm.

i **Charlottenlunds Palmehave.**

Alle, der har Interesse for St. Andreas Kirkens Vedligeholdelse og Oprettelse af den haardt tiltrængte Drengeskole, indbydes herved venligst til af alle Kræfter at støtte Basaren.

Gaver af enhver Art modtages med Tak og ønskes afleveret inden 1. April hos nedenstaaende Komitemedlemmer samt i St. Andreas Præstegaard.

<i>Fru Blatt,</i> Spønnecksvej 16	<i>Fru Bredholt,</i> Enighedsvej 6	<i>Fru Hylleholt,</i> Ordrupvej 95
<i>Fru Eva Petersen,</i> Hyldegaards Tværvvej 7 a	<i>Frk. F. Stratbøcker,</i> Jægersborg Alle 19	<i>Fru Tardini,</i> Tjørnegaaardsvej 19
	<i>Fru Wulff,</i> Bramsvej 11.	Gentofte.

Jubilæumsplatterne er nu færdige fra Fabriken og faaes i Præstegaarden og Katholsk Boghandel. Prisen for den mindre Platte er 15 Kr. og for den større 50 Kr. Da Overskudet tilfalder Jubilæumsfondet, bedes man venligst støtte Salget af Platterne.

Eksercitier for unge Piger.

Nedenstaaende Kongregationer indbyder herved unge Piger til at deltage i et **3 Dages Eksercitlekursus**, som vil finde Sted i Assumptionsklostret, Ordruphøj, Charlottenlund, fra **Tirsdag den 27. Marts Kl. 6 Efterm.** til **Lørdag den 31. K'. 11 Form.**

Deltagerne vil komme til at bo i Klostret og følge den til de lukkede Eksercitier hørende Dagsorden.

Deltagelse bedes meldt til Frk. Marie Wissum, Strandboulevard 33^a Kbh. Ø., senest Fredag den 23. Marts.

Mariakongregationerne: { »Apostlenes Dronning«
»Fredens Dronning«
»Maria Rosenkrandsdronning«

og Mariabørnskongregationen af »Den ubesmittede Undfangelse«

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som **fortrolige**, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar F. J. West, Ordrupvej 96^a, Charlottenlund.

Korsvejsandagt.

Fredag Aften: St. Ansgars Kirke Kl. 8, Rosenkranskirken Kl. 7¹/₂, St. Annæ Kirke Kl. 8, St. Andreas Kirke Kl. 7¹/₄, St. Josefs Kirke Kl. 7¹/₂, Sakramentskirken Kl. 8.

Torsdag Aften: Jesu Hjertes Kirke Kl. 8 (med Prædiken).

Til **Eksercitifondet** er med Tak modtaget Kr. 1 + 5 + 10 + 1 (M.M.) + 5 (P.S.), ialt Kr. 22.-, hvorfor herved kvitteres.

Den 26. Februar 1923.

Marie Wissum
Præfekt.

Kirkelig Kalender.

4. Marts 3. Søndag i Fasten.	11. Marts 4. Søndag i Fasten.
5. — M. Ferialdag.	12. — M. Gregor den Store, Pave og Kirkelærer.
6. — Ti. Perpetua og Felicitas, Martyrer.	13. — Ti. Ferialdag.
7. — O. Thomas Aquino, Kirkelærer og Bsk.	14. — O. Ferialdag.
8. — To. Johannes af Gud, Bekender.	15. — To. Ferialdag.
9. — F. Franciska af Rom, Enke.	16. — F. Ferialdag.
10. — L. De 40 Martyrer fra Sebaste	17. — L. Patrik, Biskop og Bekender.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 27. Febr. Kl. 8 Aften i Vesterhus, Vestervoldgade 115³.
Pastor Menzinger: Peter Claver, Negerslavernes Apostel.
Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjerter Kirke Søndag den 4. Marts Kl. 8^{1/2}.

Rosenkranskirkens Mariakongregation. Møde Onsdag den 7. Marts Kl. 8 Aften. Fælleskommunion Søndag d. 11. Marts i Messen Kl. 8.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsdag d. 6. Marts Kl. 8^{1/4} læses den hellige Messe for afdøde Pastor Braun.

St. Ansgars Kirke. I Fastetiden holdes Fasteprædiken af Pastor Jaworski hver Søndag Kl. 6.

Rosenkranskirken. I Fastetiden holdes Fasteprædiken hver Søndag Kl. 5.

Sakramentskirken. I Fastetiden holdes hver Søndag Aften Kl. 6 Prædiken.

St. Annæ Kirke. Fastecandagten (Prædiken med Korsvejsandagten) holdes hver Fredag Aften Kl. 8.

Katholsk Forening »Absalon«.

Vort næste Møde afholdes Mandag den 5. Marts Kl. 8 i Selskabslokalerne »Columbus«, Aaboulevarden 21 (Telf. Central. 3699). Bestyrelsen.

For den store Deltagelse ved vor kære Broder, Svoger og Onkel, Pastor Brauns Sygdom og Begravelse takkes hjærteligst.

Mère Maria Josepha.

Familierne Braun og Siegler.

Bogholderske.

En Dame med mangeaarig Øvelse i dobbelt Bogholderi søger Plads. Udmærkede Anbefalinger haves. Billet mrk. »Bogholderske« modtager Red. Boyesgade 8^a, V.

Katholske Dreng, der ønskes optaget i **St. Knuds Skoles** første Underklasse til Sommer 1923, bedes indmeldt snarest muligt, da der ellers maa regnes med Pladsmangel.

Bestyreren for St. Knuds Skole.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8° V. 5-7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8°, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 10.

Søndag den 11. Marts.

1923

INDHOLD: Lætare — vær glad! — Pavelig Encyklika om Kristi Fred. (Fortsat). — Spadsereure i København. — Et Lejlighedsdigt m. m. — Husk Elisabethforeningens Basar! — Paaskerejsen 1923. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. England. Italien. — Avertissementer.

Lætare — vær glad!

Der er noget lyst og festligt over den fjerde Faste-søndag. Grunden ligger i Liturgien. Messens *Indgangsvers* slaar straks den festlige Tone an: »Fryd dig, Jerusalem. Kom sammen alle I, der elsker den. Glæd jer, I, som var bedrøvede. Lad jer mætte af Trøstens rigtflydende Strømme.« Ordene er Profeten Isaias's; det er Messiasrigets Skønhed og Storhed, der vækker Glæden i hans Bryst, og han vil dele den med hele sit Folk. I *Evangeliet* faar vi saa et Vidnesbyrd om, at Messiasriget vel var den Glæde og Jubel værd: Jesus, den lovede Messias selv, staar overfor en mægtig Skare Mennesker; omkring sig har han sine Apostle, og foran ham ligger fem Bygbrød og to smaa Fisk. »Hvad er det til saa mange?« spørger en af de tolv. Aa, der er mer end nok. Folkene bliver anbragt i lange Rækker paa Grønsværen. Og saa begynder Uddelingen. De faar alle nok, bliver alle mætte, og endda bliver der tolv Kurve med Rester tilovers. Stor er Glæden hos de bispiste. »Han er i Sandhed den Profet, der skal komme til Verden.« Ham maatte de have til Konge. Vi, der lever længere efter den vidunderlige Brødformering end Isaias før den, deler Mængdens Glæde; vi forstaar Kirkens Ord til os i Dag: Lætare — vær glad!

Kirkebønnen i Dag er vidunderlig: »Forund os, vi beder dig, almægtige Gud, at vi, som knuges ned af, hvad vore egne Gerninger fortjener, dog frimodigt maa drage Aande ved din Naades Trøst.« Naar jeg er saa glad for denne Bøn, saa er det, fordi den over Lætare-Søndag ikke glemmer, at det er Bodens Tid, vi staar i.

Ja, vi »knuges ned af, hvad vore egne Gerninger fortjener«. Det er netop nu den rette Tid til at tænke paa, hvad ondt vi har gjort, selv om det forlængst er os tilgivet. Det haaber vi jo, det er, og derfor beder vi Gud ogsaa om, at vi »frimodigt maa drage Aande ved hans Naades Trøst«.

Dette skal dog ikke hindre os i at gaa Bodens Vej.

Alt imens vi takker Gud for Syndsforladelsens Naade, mindes vi med Smerte og Bedrøvelse, hvad det er, Gud har tilgivet os. Saa megen Vanære har jeg voldt min Gud, til hvis Forherligelse jeg er skabt! Saa megen Skade har jeg tilføjet mine Medmennesker, hvem jeg skulde have hjulpet frem mod deres evige Maal!

Oplagne af Tanken om vore Synders Forladelse glemmer vi ikke den Straf, vi derved er bleven skaanet for. Og den Betragtning fylder os med Tak og Glæde, men driver ogsaa Skæmrødmen op i vore Kinder, fordi Straffen jo er et Vidnesbyrd om Misgerningen.

Gud være lovet for Syndernes Forladelse! Han være især ogsaa lovet for det hellige Sakramente, hvilket det navnlig skyldes, at vi kan »drage Aande ved Guds Naades Trøst«.

»Os ad Bodens Vej du føre,« synger vi i Fastesalmen. Vi maatte have en saare ringe Forstaaelse af Guds Størhed og Syndens Hæslighed, om vi lod os nøje med Angeren og Bekendelsen og den gode Vilje for Fremtiden. Nej, ad Bodens Vej skal vi gaa; sone skal vi alle vort Livs Dage. Straffe skal vi os selv for det onde, vi har forbrudt, og selvfølgelig i Taalmod, i Bodens Aand, bære, hvad der kommer over os af Trængsel og Nød. Det forhindrer os ikke i at »drage Aande ved Guds Naades Trøst«; det dræber ikke Glæden i vor Sjæl.

Boden har tværtimod megen Glæde i Følge.

Derfor kan der ogsaa midt i Bodens Tid lyde et Ord som det, vi hører i Dag: Lætare — vær glad!

Y,

Pavelig Encyklika om Kristi Fred.

(Fortsat).

Dybt maa det ogsaa beklages, at Samfundsorganismen lider ved indre Uroligheder, Partistridigheder og Kamp, der ofte virker mere forstyrrende paa Samfundets Livsfunktioner end Frygten for en Fjende under Vaaben. Klassekampen, vort moderne Samfunds farligste og mest indgroede Onde, gnaver som en Orm paa Samfundslegemet og lammer dets Kræfter. Arbejde, Industri, Kunst og Samfærdsel lider under den — med andre Ord alt det, som ved Samarbejde skulde bidrage til at fremme det offentlige Vel. Og Kampen synes stadig mere haabløs, mens der kæmpes brutalt baade af dem, der er syge af Misundelse og Begærlighed efter de materielle Goder, og af dem, som med haardnakket Egoisme holder fast paa dem. Længselen efter at nyde og herske er fælles baade for de lydende og de bydende i Samfundet. Følgen er de hyppige Strejker og Lockouter, fremkaldt snart fra den ene, snart fra den anden Side, Revolutioner og Revolter, Hævnakter og Repræssalier, almindelig Misfornøjelse og gensidige Krænkelser, der altsammen gør Samfundet til en sydende Heksekedel.

Hertil kommer saa Partistridighederne, som ingenlunde altid skyldes en undskyldelig Meningsforskel angaaende Samfundsinteresser, men snarere meget ofte har sin Rod i Lysten til at mele sin egen Kage og at tilfredsstille personlig Ærgerrighed og Forfængelighed. Deraf kommer det, at man saa ofte tyr til lyssky Midler, Sammensværgelser, Intriger, skumle Anslag, ja endog Voldshandlinger og Udplyndringer. Hyppige er derfor ogsaa Truslerne om Forstyrrelse af den offentlige Orden, Opagiteringen af Masserne og andre Udskejelser, der dobbelt maa beklages, naar den skyldes Personer, som er kaldet til at tage Del i det offentlige Liv og saaledes har Indflydelse paa Samfundets Ledelse. I og for sig er Parlamentarismen ikke i Strid med den katholske Troslære, da den jo kan forenes med en hvilkensomhelst fornuftig og retfærdig Statsforfatning, men sikkert er det, at den overmaade let kan føre til alvorlige og uheldsvangre Utilbørligheder i vore Tider

med deres Tilbøjelighed til at vende op og ned paa al Disciplin og Samfundsorden.

Endnu sørgeligere er det, at denne Demoralisation ogsaa er trængt ind i Familjens stille Helligdom, der er Samfundets Marv og Kærne. Herfor bærer Krigen sin store Skyld. Thi den har ved at fjerne Mændene fra Hjemmet berøvet det den Disciplin, som er al Opdragelses Livsnerve, og saaledes slaaet Døren op paa vidt Gab for moralsk Slappelse og Karaktersvækkelse. Derfor ser man nu saa ofte, at Sønner er uenige med deres Fader, at Broder staar imod Broder, at de tjenende er fjendtligsindede mod deres Herrer og Herrerne hensynsløse og mistænksomme overfor deres Tjenere. Altfor ofte glemmer man endog Ægteskabets Hellighed og sætter sig ud over de Pligter, det paalægger baade overfor Gud og overfor Samfundet.

Nu er det imidlertid saaledes, at enhver Forstyrrelse i en Organismes Almenbefindende altid føles ogsaa i dens mindre Dele. Saaledes forplanter ogsaa de Onder, der hjemsøger Samfundet og Familjen, sig til Individerne. Vi ser da ogsaa, at en sygelig Uro griber om sig i alle Aldere og Samfundsstillinger. Opsætsighed og Utaalsomhed hænger som en epidemisk Sygdom, Foragt for alt, hvad der smager af Lydighed og Underkastelse, samt Frygt for Arbejde og Møje gaar den opvoksende Slægt i Blodet. Kvindernes og Smaapigernes Blufærdighed forsvinder — det ser vi tydeligt af de skamløse Dragter, de slibrige Samtaler, de lelfærdige Fornøjelser og de frivole Danse. Og alt dette gaar Haand i Haand med en utilhyllet Foragt for Næstens Nød og Elendighed, ofte med en udfordrende Frækhed, særlig hos dem, som Tiderne har skaffet pludselig Rigdom uden at gøre dem ædlere. Saaledes vokser stadig den store Skare af utilfredse Proletarer, som næsten altid fylkes under Samfundsstormernes blodige Banner.

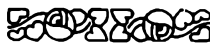
I Stedet for Orden og Ro, der er Fredens højeste Gode, hersker der Uro og Forvirring, i Stedet for tillidsfuld Tryghed en voksende Utryghed og lammende Frygt for de truende Farer. I Stedet for regelbundet og frugtbart Arbejde møder vi en umotiveret Stilstand og Slappelse i

samfundsnyttig Virksomhed med alle Uvirksomhedens og Lediggangens Laster og Ulykker. Industrielle Virksomheder stagnerer, Forretninger standser. Det frie og glade Arbejde støder stadig paa større og større Hindringer. Og alt dette øver en svækkende Indflydelse paa Samfundets Fremskridt, ogsaa hvad Videnskab, Litteratur og Kunst angaar. Selve den kristne Kultur lider under dette; thi denne Samfundstilstand medfører som uundgaaelig Konsekvens en sørgelig Tilbagegang for hele det menneskelige Samfund, en Nedgang ikke blot i økonomisk og materiel Henseende, men tillige paa det intellektuelle, religiøse og moralske Omraade, en Forskydning og Forvirring i alle Samfundsforhold.

Men til alle de Samfundsonder, vi her har nævnet, maa vi endnu føje et, der sandelig maa betegnes som det største af alle, selv om overfladiske og verdsligsindede Iagttagere ikke vil tillægge det nogen Betydning. Paa saadanne Mennesker kan vi nemlig anvende Apostelen Pauli Ord: »Men det sanselige Menneske fatter ikke, hvad der er af Guds Aand; thi det er ham en Daarskab, og han kan ikke forstaa det, fordi det bedømmes aandeligt« (1. Kor. 2, 14). Vi sigter til Kendsgerninger paa det aandelige og overnaturlige Livs Omraade — Kendsgerninger, hvis Konsekvenser er saa langt vanskeligere at forebygge og saa meget beklageligere, fordi det drejer sig om selve det aandelige Liv. Foruden den sørgelige Slappelse i Opfyldelsen af Kristenpligterne vil vi minde eder, ærværdige Brødre (om det end smerter eders Hjerter som Biskopper at blive mindet derom), om i hvor høj Grad Krigen har skadet selve Herrens Helligdom, som er den evigt sprudlende Kilde for det religiøse Liv. I stort Tal er Kirkerne blevet omdannet til andet Brug, og mange af dem er endnu ikke givet tilbage til Bøn og Gudsdyrkelse. Forladte og lukkede staar mange Præsteseminarier, hvor Hyrder og Lærere for Guds Folk fik deres Uddannelse og Forberedelse. I alle Lande har det tyndet ud i Præsternes Rækker, og den kirkelige Disciplin og Aand er blevet forstyrret paa Grund af det aktuelle Livs haarde og strenge Kaar. Og Guds Ords Forkyndelse er mange Steder forstummet, hvorved man har standset

mange nødvendige og uvurderlige Velgerninger »til Kristi mystiske Legemes Opbyggelse«.

De aandelige Ulemper, som den frygtelige Krig har medført, har gjort sig gældende indtil Verdens yderste Grænser, ja selv paa de mest afsides liggende Steder af fjerne Kontinenter, da endog Missionærer og deres kvindelige Medhjælpere paa Missionsmarken, Ordenssøstre, har maattet forlade deres Apostolats Virkefelt og ikke har kunnet vende tilbage til det. Herlige Erobringer for Guds Rige er saaledes lagt øde, et storartet Arbejde til Fremme af Moral og Kultur, til Højnelse af aandelige og materielle Livsvilkaar er blevet afbrudt og forladt. Ganske vist har disse aandelige Tab til Dels faaet deres dyrebare Erstatning, idet onskabsfulde Bagvaskelser blev bragt til Tavshed, da det viste sig, af hvilken højmodig Kærlighed til Fædrelandet disse gudindviede Hjerter brændte, samt hvor levende Bevidstheden var om Pligterne mod Samfundet. Saaledes kom disse Præster nemlig til at udøve deres hellige Embede paa Valpladserne, hvor Døden gjorde saa rig en Høst, medens mangfoldige Sjæle blev frigjort for gamle Fordomme og aften traadte i Forbindelse med Guds Kirke og dens hellige Præstedømme. Men herfor skylder vi alene Guds uendelige Godhed og Visdom Tak, fordi han forstaar at vende det onde til det gode. (Fortsættes).

Spadsereture i København.

IX.

Paa Kongens Nytorv.

(Kunst —.)

Hvilken af de to Pladser: Raadhuspladsen eller Kongens Nytorv, vilde Københavnerne mon nødigst undvære? Begge er de Centrere i Byens Liv i den Grad, at man ikke kunde tænke sig dem borte, skønt vore Forældre endnu saa Vesterport, og skønt Byen har været en blomstrende Stad længe, inden de to Pladser blev til. Det er naturligvis

ikke helt rigtigt at sige: Raadhuspladsen er mere de materielle, Kongens Nytorv de aandelige Interessers og Nydelsers Centrum — men der er noget om det, da jo flere betydelige Grene af Kunsten dyrkes paa Kongens Nytorv, hvor vi nu staar.

Der ligger Huset for »*Holbergs og Oehlenschlägers Scene*«! Mon det altid er Kunst, der produceres der? Forhaabentlig, skønt det jo er meget fristende for Skuespilkunsten og dens Udøvere at virke med Midler, der langtfra appellerer til det gode og ædle i Mennesket, men til de lavere Instinkter. . . .

Der gives Steder, hvor den udarter. Forleden skrev en Films-Censor om sine Erfaringer og sluttede med de betegnende Ord, at Films-Direktørerne selvfølgelig for at undgaa Censors Saks beregnede nøjagtig, *hvor vidt* de kunde gaa — nemlig lige under (eller maaske en *ganske lille Smule* over) Stregen!

Er det ikke en Skam, at en Kristen, der mener det alvorligt med sin Tro, og *som absolut vil undgaa det, der er tvivlsomt* eller pirrende i sædelig Henseende, men som dog paa ingen Maade er »snerpet« eller Fjende af en sund Latter — næsten ikke kan gaa paa mange af de meget bekendte Forlystelsessteder eller »Kunst-Templer«?

Ja, nu sagde jeg det ligeud: Forlystelsessteder. Men det, vil jo Kunstneren synes, er for lavt et Udtryk for hans Kunsts Virkninger. Dog tror jeg praktisk talt, at de fleste Mennesker efter Dagens Slid kun vil have sig en Fornøjelse — og blæser ad Kunsten!

Alligevel maa man indrømme, at der særlig paa eet Omraade, nemlig *Malerkunstens*, her i Landet har været usædvanlig mange baade store, gode Kunstnere og forstaaende, købende Kunstelskere. I hvor mange gode gamle Hjem hænger der ikke udmærket fine Portrætter eller stemningsfulde Landskaber! — Om de saa ikke alle er af *Eckersberg* og *Købke* eller af *Marstrand*, *Krøyer*, *Skovgaard* eller af en af de to *Hammershøjer* eller de to *Ancher* — saa er det dog som oftest gode Malerier, *god Kunst* i dobbelt Forstand.

Thi eet er Formen og Gengivelsen — et andet selve Ideen og Indtrykket af det, som er fremstillet. Ja, der

kan i en kluntet eller i en ikke fyldestgørende Form tit aabenbare sig en Ideernes eller en Sjælens Skønhed, som er langt mere værdifuld end en i teknisk Henseende fuldendt Fremstilling af noget, som er ubetydeligt eller lavt. Bedst er det, naar begge Ting, Ideen og Formen, er ypperlige, og Billedet efterlader et blivende Indtryk af noget ædelt eller noget godt og skønt, som de store Mestre, fra en *Fra Angelico* og *Fra Bartolomeo* over *Leonardo da Vinci* og *Rafael* til *Velasquez* og *Murillo* har vist, de kunde skabe. Her ser vi netop, at Kunsten ingenlunde *behøver* at pirre det lavere i vore Sanser, og at Kirken — som den har gjort siden Katakombernes Dage — gerne tager Kunsten i sin Tjeneste. I denne sidste Henseende er virkelig den katholske Kirke »Staden paa Bjerget«, som alle kan se, og selv de protestantiske Kunstnere søger gerne deres Kunsts Motiver i Moderkirkens aandelige Rigdom.

Men Kunsten — og selv dens ypperste Resultater er for vor Kirke kun Biting, Tilgift, Ramme. Alle Søjlehaller og gotiske Spir, alle Relieffer og Alterbilleder, alle kostbare Monstranser og Kalke med deres Mosaik og Filigran, med deres Ædelstene og Guld- og Sølvprydelser — alt det kunde vi undvære, hvis vi blot levede ud fra Troen og »annammer det indplantede Ord i al Sagtmodighed«. Thi alt dette ydre skal jo forjaa, og et langt dejligere Tempel, langt mere varige Boliger venter paa os i »det himmelske Jerusalem«. — —

Man forbavses over al den Kunst, der møder en ved et Besøg paa *Charlottenborgs Foraarsudstilling*. Danmark har nærmest en Overproduktion af Kunstnere som af Litterater. Her tænker vi slet ikke paa dem, der slaar ind paa Kunstens eller Litteraturens Biveje eller Særveje, hvor de meget hurtigt kommer udenfor den lodige Kunsts Omraade og isoleres — men paa de mange, der sætter alle deres Evner, deres unge Kræfter, Tid og Flid og Interesse ind paa at frembringe noget virkelig godt.

Men hvor mange Skuffelser maa der dog ikke følge med disse Produktioner, hvoraf saa mange har kostet uhyre Besvær! Hvem faar den ventede Anerkendelse, hvem høster Ære og Guld? Og hvor mangen en af de bedste Kunstnere synker ikke træt til Jorden, kaldes bort, før

han kunde udfolde sig, eller gaar til Bunds som »vingeskudt«? — — —

»Himmel og Jord skal forgaa,« lyder et højtideligt Ord, »men mine Ord skal ikke forgaa.« Det, som nu i Øjeblikket optager Sanserne og Interessen i saa høj en Grad, er som oftest en Skygge kun, der gaar forbi og næppe efterlader sig blot et Minde. . . .

Hvad er da Meningen? At vi tager os i Agt for den *Afgudsdyrkelse*, mange Folk her i Landet driver med deres Kunst eller Litteratur (som med deres Legeme, deres Sport eller Patriotisme). *Kunsten er for os Kristne aldrig »Maalet«*, selv om den for Udøveren er hans *nærmeste* Maal. Kunsten kan være en god *Ledsager* gennem Livet, men kun saavidt som den følger os paa den rette Vej — ikke selv trækker os ind paa andre Veje. Thi: »*Jeg er Herren din Gud,*« sagde Herren paa Sinai, og det siger han den Dag i Dag til enhver af os, »*og du skal ikke have andre Guder end mig!*«

Det var ogsaa derfor, den hl. Ignatius kaldte det aandelige Livs Hovedopgave at *ordne* alting efter dets sande Værd. Thi først da er der Fred. . . .

F. F. M.

Et Lejlighedsdigt m. m.

Den Dag, fem danske Kirkemænd indviedes til Biskopper i Folkekirken, skete adskilligt, der er egnet til at vække baade vor og andres Eftertanke.

Bispevalgene behøver man næppe at kommentere. At Ministeren gik udenom de to eneste betydelige Personligheder, hvad Ævne, Livsværk og Indflydelse angaar, er en os uvedkommende Sag. At et af Rigets Stifter fik en Biskop, der i sin Sakramentlære er Calvinist, bliver det Stifts private Sag. Men en Række andre Fakta har almen Interesse.

Biskop er et Adoptiv-Navn i Lutheranismen. De første saadanne hed Superintendenter; men dels var Folket vant til Bisper, dels lød Navnet hæsligt — saa tog man det

katholske Navn op igen, skønt den lutherske Bibeloversættelse i »Bispe-Skriftstederne« siger »Tilsynsmand« og »Ældste«, og skønt Folkekirkens kanoniske Love siger »Superintendent«.

Ceremonier plejer ellers af Lutheranismen at betegnes som »udvortes Væsen«, »tomme« o. s. v. Med sin lykkelige Ævne til Inkonsekvens udfoldede Folkekirken den Dag en Ceremoni, der kunde sige Sparto til mangen katolsk.

Bispekors blev indført, Bispekaaber og Albaer baaret, Procession blev afholdt . . . alt det, vi andre ellers faar Skænd for. Men nu kan vi da trøstigt holde den Slags uden Frygt for Bebrejdelser for »Udvendighed« og »Pragt-syge« — hvis da ikke den lykkelige Inkonsekvens siger *quod licet Jovi, non licet . . . Ecclesie romanæ!*

Lad os konstatere et nyt Led i »den stille Reformation«.

Protestantismen i Danmark har nu opgivet, hvad dens Brødre i England og i Sverrig forlængst forlod: Kravet om kirkelig Puritanisme, Billedstormeriet, Karteslukkeriet, Ceremonifjendskabet, liturgisk Simplificering.

Men den *dogmatiske* Side af Sagen — den, det protestantiske Lægfolk, der til daglig kun har liden eller ingen Kontakt med sine Bisper, hverken kender eller forstaar — hvordan staar det med den?

Med ændre Ord: hvad skete der med Ordinanderne? Blev de noget, de ikke forhen var? Fik de noget overdraget, de ikke forhen besad?

Apostolisk Succession visselig ikke. Den blev brudt ved Reformationen og er siden bleven fornægtet som nødvendig til Bispeembedet! Bispemyndighed i hele Lutherdommen da? Heller ikke; Vielsen i Frue Kirke er ikke gyldig i Anglikanismen, Baptismen, Methodismen, Adventismen, Irvingianismen . . .! Men saa da »Tilsynsembede« i »Herrens Menighed« opfattet som »Samfundet af alle Kristustroende«? Heller ikke, for dem hører vi med til, og over os har Superintendenterne intet Tilsynsembede. Det, de fik, sagde Rituallet med klare Ord: Tilsynsembede i den danske Folkekirke — og i den alene.

Men hvilket Tilsynsembede? Ikke som Apostlenes Arvtagere, der som hine i Ap. Gern. 15, 28 kan sige: Den

Helligaand og vi har bestemt! Ingen Læremyndighed, som ikke den sidste Lægmand ogsaa har; ingen Nøglemagt til at aabne og lukke . . . end ikke for et Sognekald, naar da ikke Menighedsraadet udleverer Nøglen. Blot et administrerende, vejledende, overtalende, paa-talende Embede, der ikke i sidste Instans — uden Minister, Rigsdag og Højesteret — kan gribe ind overfor Brud paa »den sunde Lære« [hvorfor siger man ikke »den sande Lære?«].

Dette skete paa katholsk Grund, i den Kirke, Absalon grundede, og Peder Sunesøn fuldførte. I dogmatisk Retning gik man konsekvent videre ad »Reformationens« Vej. I ceremoniel Retning gik man tilbage til før 1536. Men det er vist et Spørgsmaal, om det brede Folk vil billige, at Vælgermøderne fra Stiftshovedstædernes Hotellsale dækkes med de gamle Bispekaaber i Frue Kirke. Vi tror, at Folk nu til Dags længes efter Realitet og Konsekvens og efter kirkelig Myndighed.

Der er da ogsaa Tegn til, at Støjen fra de kirkelige Vælgermøder har vakt nogle til Eftertanke — og til en Eftertanke, der ikke kan dæmpes eller blændes af Kaaber og Kors, som ikke dækker nogen reel Myndighed i Folkekirken. — — —

Begrebsforvirringen kulminerer i et Lejlighedsdigt, Pastor *Thordur Thomasson* skriver i »Nationaltidende«. Dets Art er en saadan, at man ikke kan tie til det, for det forvirrer Begreberne paa et Felt, hvor vor Interesse staar paa Spil. Derfor kommenterer vi det Punkt for Punkt.

»Vor Frues Klokker« lyder noget *ha*-stemt for en Protestant, der de seks Dage i Ugen er vant at kalde Guds Moder ved Fornavn »Marie«. Men idag kan det bruges i hele den Prælatstil, der ellers er Lavkirkelighedens Modstykke.

»— af Folket kaarne« kaldes Ordinanderne, og det lyder paa godt Latin et Par Linjer nede: *vox populi, vox Dei*. Disse Ord behage man at sammenligne med Stiftsprovst *Ussings* Intimationstale, hvor han midt i Templet svinger Svøben over Verdsligheden, Jeg-Sygen og Parti-striden ved de kirkelige Vælgermøder. Det giver Eftertanke!

»Gid de med Hæder bære maa en Kingos, Brorsons Hyrdeskrud.« For det første er Sammenstillingen mellem Kingo & Brorson . . . og Monrad inderlig skæv. For det andet kan Bruddet med Danmarks gamle Tro ikke symboliseres skarpere. En katholsk Digter skrev om Biskop Josef af Roskilde, at han kom: *klædt i Ansgars og i Axels Skrud*. Hin gamle Kristi usyede Kjortel, hvori Troen kom til Danmark, ikke blot synes at være, men *bekendes* nu at være sønderrevet. For Folket maa Valget staa, om de vil følge den, der sidder paa Ansgars og Absalons Stol — eller Kingos, Brorsons og Kultusminister Monrads Sæde.

»St. Knud, hvor Danmarks Kongehelgen æres.« Det er en protestantisk Præst, der skriver de Ord. Er det »Lyrik«, er det »Lejlighedsdigt«, eller begynder danske Kristnes Tanker at knæle i Odense Krypt for Katholikken og Helgenen St. Knud? Er det »den stille Reformation«, er det Tilsnigelse, eller er det Festlyrik? Vi haaber det første.

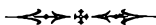
»Med Klang fra Lutherdommens første Tid« gælder om Haderslev. Intet Ord om, at Sønderjylland var det første Sted, St. Ansgar missionerede. Det synes, at det eneste, Digteren kan bruge fra før 1536, er Navne og Klange, er laante Fjer.

»Hvor Maribo end gemmer stille Minder, som taler dybt og ømt til Danmarks Kvinder«. Her er vi i ærlig Tvivl om, hvorvidt Eleonora Christina Ulfelt eller Den hellige Birgitta »æres« af Digteren.

Og lad det blive derved.

Som Katholikker har vi ikke direkte Interesse af den forefaldne Begivenhed. Men som Danskere paa vor Histories Grund har vi det — og som Mænd, der vil Redelighed og Sanddruhed.

Maatte de nye Biskoppers Indsats blive den, at *Linjerne blev klare*. *Spectator*.

Husk Elisabethforeningens Basar!

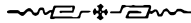
Ogsaa i Aar holder Elisabethforeningen Basar paa Palmesøndag, og den venter derfor i de kommende Uger paa de sædvanlige Gaver. Foreningen tager sig af forældre-

løse og forsømte Børn, og denne aarlige Basar giver dens Hovedindtægt. Tidligere var det jo altid Pastor Braun, der var Sjælen i dette Arbejde, men her er da en god Lejlighed for alle, der holdt af den afdøde Sognepræst, til at vise det. Det var altid hans store Glæde, naar denne Basar gik godt. I Stedet for Pastor Braun har Hans Højærværdighed Biskoppen nu overtaget Protektoratet over Foreningen og dermed vist, hvor stor Betydning ogsaa han tillægger denne Virksomhed. Lad da nu Gaverne strømme ind til Bestyrelsesmedlemmerne. Det er:

Fru Osterhammel,
Frederiksborggade 54.
Telef.: Byen 720 y.

Frk. C. Tetzlaff,
Paludan Müllersvej. 5 St.
Telef.: Vester 1190 v.

Frk. F. Stratböcker,
Jægersborgallé 19.
Telef.: Ordrup 386.

Paaskerejsen 1923.

K. K.s Rejsebureau udbyder iaar flg. Rejse under stedkendt Førerskab og med Garanti for betryggende Forhold.

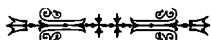
- Tirsdag 27. Marts:* 10 Em. fra KORSØR.
Onsdag 28. — 6 Fm. KIEL. Ank. MÜNSTER i Westfalen 2 Em. Besøg i Byen, Museet, Dømen, Kirker og Klostre.
Torsdag 29. — Skærtorsdagsliturgi i Dømen (reserv. Plads). Em. Automobil t. Valfartsstedet TELGTE.
Fredag 30. — Langfredagsmesse. Afrejse til HØXTER. Besøg i By og Omegn.
Lørdag 31. — Højmesse i CORVEI Kloster, Andagt ved St. Ansgars Relikvie, Besøg v. Ansgarminderne. Det slotsagtige Abbedi beses.
Søndag 1. April: Paaske-Højmesse i Benediktiner-Abbediet S. JOSEF i W., Besøg i Anna Kat. Emmerich-Huset.
Mandag 2. — Hjemrejse m. Ophold & Højmesse i OSNABRÜCK.
Tirsdag 3. — 6 Morgen i KORSØR (8³/₄ i Kbhvn.).

II. Kl. Tog, I. Kl. Skib, gode Hoteller, I. Kl. Maaltider.

Pris: Billet, Hotel, Maaltider, Udflugter, Auto, Entré, Drikkepenge etc. Kr. 155 fra og til Korsør.

Indmeldelse: før 20. Marts til Kontoret Vestervoldgade 115^a. Telf.: Byen 7137. Mandag, Onsdag, Fredag efter Kl. 8.

Udvalget.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Fra forskellige Katholikker i Hovedstaden har Hans Højærværdighed Biskoppen i Anledning af sin Tiltrædelse modtaget betydelige Gaver. Forst kan det nævnes, at hans Lejlighed er blevet gjort i Stand og til Dels forsynet med nye Møbler, saa at Biskoppen har faaet en meget smuk Bolig. Fra en Herre har Biskoppen faaet 5000 Kr., fra en anden endog 40,000 Kr. til Fordeling mellem Vikariatet og de københavnske Sogne og Jesu Hjerte Kirke. Desuden har Biskoppen faaet Løfte om en Dekoration af Sakramentskirken, som en enkelt Mand vil bekoste.

— Paa Højskolen talte Organist Hammermüller den 27. Februar om Messens Historie. Han fremhævede først Liturgiens Betydning for det religiøse Liv og viste hen til den moderne liturgiske Bevægelse. Derefter gennemgik han den indledende Del af Messen indtil Evangeliet og fortalte om de forskellige Deles Udvikling gennem Tiderne. Det er af stor Hjælp til Forstaaelse af meget i Messen nu til Dags.

— Alle de, der interesserer sig for Johannes Jørgensens Digtning, og det er jo mange, vil sikkert have Glæde af det Foredrag, stud. mag. Frederiksen vil holde paa Højskolen næste Tirsdag. Der er maaske næppe nogen, der kender Digteren saa godt som netop denne Taler.

England. I den nærmeste Fremtid agter det engelske Kongepar at besøge Rom, og, som naturligt er, vil de ogsaa aflægge officielt Besøg hos den Hellige Fader. Det er første Gang siden Middelalderens Dage, at dette sker, og Meddelelsen herom har da ogsaa været i Stand til at bringe protestantisk Fanatisme til Raseri. Men denne Fanatisme har ikke faaet den offentlige Mening i England paa sin Side. Saa godt som alle førende engelske Blade

erklærer Kongens Besøg hos Paven for en Nødvendighed, da England jo har en Gesandt ved Vatikanet.

Italien. Et tilfældigt Møde mellem Dekanen for Det hellige Kollegium, Kardinal Vanutelli, og den italienske Første-minister, Mussolini, har vakt ikke ringe Opsigt. Anledningen var en italiensk Embedsmands Bryllup, hvor Kardinalen forrettede Vielsen, og Mussolini var med i Følget. Ikke helt almindelig var Kardinalens Tale. Han sagde bl. a.: »Jeg ønsker særlig at lykønske Brudgommen, fordi han er blevet kaldet til sit Embede af den store Fører, som ved sine glimrende Egenskaber og Regerings-evner, ved sin Energi og sin Opofrelse for Landets Vel var bestemt til at frelse sit Folk og genoprette dets Lykke. Vi er alle taknemmelige, fordi Konsejlspræsidenten tager Del i denne Ceremoni.« I Italien har disse Ord gjort Indtryk, og man mente straks, at Kardinal Vanutelli dermed ikke blot havde udtrykt sin egen Mening. Det fortælles nu endog, et Statssekretæren, Kardinal Gasparri, har udtalt, at Ordene »fuldstændig er Udtryk for Den hellige Stols Mening«.

Conventus missionariorum insulæ Selandiæ erit die decimo secundo mensis Martii loco ac tempore assuetis.

Lysbillederne om Passionsspillet i Oberammergau fremvises i St. Knudsalen, Stenosgade 4 B, *Søndag den 18. ds. Kl. 7¹/₂* og *Mandag den 26. ds. Kl. 8*. Billetter à 1 Kr. faas i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, hos Portneren, Stenosgade 4 og i D.K.U.F.'s Sekretariat, V. Voldgade 115. NB. Intet Billetsalg ved Indgangen.

A.C. Onsdag den 14. Marts Kl. 8¹/₄ i Vesterhus. Stud. mag. E. Frederiksen: Pascal. — Gæster kan medtages.
Adm.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der **alle behandles som fortrolige**, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar F. J. West, Ordrupvej 96², Charlottenlund.

Jesu-Hjertes-Budbringer. 3. og 4. Hefte 1923. Indhold: Foran Tabernaklet. — Jesu-Hjerte-Billede i Aarhus Domkirke. — Bønnens Apostolat. — Gemma Galgania. — Martyrskikkelser af den svenske Missionshistorie. — Fru Margrethes Lykkebarn. — **Børnenes Budbringer:** Den stjaalne Guldmønt. — Jesu-Hjerte-Klosteret i Rønne. — Se, hvor de elsker deres Frelser. — En anden hellig Pankratius.

Biskop-Billedet!

Den ny Biskop sammen med Biskop v. Euch (se Ugebladet N. 44)
Sælges: *Boysgade 8⁸* *Studiestræde 27-29⁴* *Bredgade 64¹*
(P. B. Jensen) (A. Silcowitz) (P. v. Kettenburg)

Pris 2 Kr. samt Katholsk Boghandel, Stenosg. 3. Pris 2 Kr.

Kirkelig Kalender.

11. Marts 4. Søndag i Fasten.	18. Marts Passionsøndag.
12. — M. Gregor den Store, Pave og Kirkelærer.	19. — M. Josef, Jesu Plejefader.
13. — Ti. Ferialdag.	20. — Ti. Ferialdag.
14. — O. Ferialdag.	21. — O. Benedikt, Abbed.
15. — To. Ferialdag.	22. — To. Ferialdag.
16. — F. Ferialdag.	23. — F. Marias syv Smerter.
17. — L. Patrik, Biskop og Bekender.	24. — L. Gabriel, Ærkeengel.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 13. Marts Kl. 8 Aften i Vesterhus, Vestervoldgade 115^a. stud. mag. E. Frederiksen: Oversigt og Fortolkning af Johannes Jørgensens Digtning 1887—1922.

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

St. Franciskus III. Orden har Møde i St. Knuds Kapel Fredag den 7. Marts Kl. 8 Aften. (Der meddeles den pavelige Velsignelse.)

Rosenkranskirken. Mariakongregationen og Agnesforeningen har Fælleskommunion Søndag den 11. Marts i Messen Kl. 8.

Mindehøjtid.

St. Josefs Gilde afholder Mindehøjtid for sin afdøde Præsident Mandag den 12. Marts Kl. 8 Aften i Bredgade 67.

Søndag den 11. Marts Kl. 8 Morgen læses i St. Ansgars Kirke Messe for Pastor Braun. Bestyrelsen.

St. Ansgars Kirke. I Fastetiden holdes Fasteprædiken af Pastor Jaworski hver Søndag Kl. 6.

Rosenkranskirken. I Fastetiden holdes Fasteprædiken hver Søndag Kl. 5.

Sakramentskirken. I Fastetiden holdes hver Søndag Aften Kl. 6 Prædiken.

St. Annæ Kirke. Fasteandagten (Prædiken med Korsvejsandagten) holdes hver Fredag Aften Kl. 8.

Katholsk Forening »Absalon«.

Vort næste Møde afholdes Mandag den 19. Marts Kl. 8 i Selskabslokalerne »Columbus«, Aaboulevarden 21 (Telf. Central 3699). Bestyrelsen.

Korsvejsandagt.

Fredag Aften: St. Ansgars Kirke Kl. 8, Rosenkranskirken Kl. 7¹/₂, St. Annæ Kirke Kl. 8, St. Andreas Kirke Kl. 7¹/₄, St. Josefs Kirke Kl. 7¹/₂, Sakramentskirken Kl. 8.

Torsdag Aften: Jesu Hjertes Kirke Kl. 8 (med Prædiken).

Unio. Onsdag den 14. ds. Kl. 8 i *Vesterhus*, Vestervoldg. 115^a. Foredrag af Ordenshistoriograf, Dr. phil. Louis Bobé om: »Grev Friederich Leopold von Stolberg og den katholske Kirke«.

Adgangskort vil blive tilsendt Medlemmerne. Besøgende (indf. ved et Medlem) kan faa Adgangskort à 1 Kr. hos Bestyrelsen, samt hos Fabrikant Jos. Hoffmann, Købmagergade 48, Telf. 1389.

Musikundervisning.

Elever modtages i Orgel og Piano.

Jens Juelsgade 35¹ (ved Sølvtorvet).

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 11.

Søndag den 18. Marts.

1923

INDHOLD: Simon fra Cyrene. — Festgudstjenesten i Anledning af Biskop Joseph Brems's Hjemkomst. — Pavelig Encyklika om Kristi Fred. (Fortsat). — Fastesalmer. — Spadsereture i København. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. — Avertissementer.

Simon fra Cyrene.

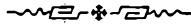
»De tvang ham til at bære hans Kors.« — Der var sikkert dem i den store Skare, der morede sig over at se den værdige og agtede Mand fra Cyrene bære Korset. Der lød Vittigheder og Spottegloser, ikke ondsindet, men Simon følte, at hans Anseelse var forsvundet for steds. Da gør han endnu mere Modstand, udadtil kan det ikke nytte, men i sit Indre raser han, det bliver til vældig Vrede mod den Mand, der gaar der foran ham og ikke kunde bære Korset mere. Forbandelsen over ham trænger sig allerede frem paa Simons Læber, da vender Herren sig om for at tage sit Kors igen; Simon skal igen lægge Korset paa Jesu Skuldre. Men Simon møder Herrens Blik og holder fast paa Korset. Han læser i det Blik, at Jesus har lidt saa meget, ja, han har aldrig set et Par saa sørgmodige Øjne, han ser, at Jesus lider i dette Øjeblik, fordi Simon er vred paa ham og ikke vil bære hans Kors. Simon ser ind i Jesu Øjne, og det er, som saa han ind i Herrens Sjæl, ja ind i selve Guddommens Dybder. Derinde ser han Kærligheden, Guds Kærlighed, ogsaa til ham. Han glemmer sin Vrede, han holder fast paa Korset og vil ikke give det tilbage, han skal nok bære det for Jesus, thi Jesus skal ikke lide mere. Og naar Jesus har lidt saa meget, kan han, Simon, ogsaa lide den Smule Vanære, at bære dette Kors.

Simon blev overvundet af et Blik fra den lidende Frelser. Han tog Korset og gik fremad med fri Vilje, rede til at hjælpe Jesus og glad ved at kunne lette hans Pinsler. Men det blev alligevel en lang og træls Vej gennem Garderne og ud til Retterstedet. Korset var tungt ogsaa for den raske, stærke Mand, og det var, som blev det tungere for hvert Skridt. De holdt ikke op med at raabe og skrig og gøre Nar, fordi han gik der med Korset. Ja, det var slet ikke nogen let Vandring, men foran sig ser Simon stadig Jesus og kan ikke glemme hans bedrøvede Øjne, nej, han vil ikke være Skyld i, at Jesus skal lide endnu mere.

Der kommer saa mange Tanker til Simon paa den Vej. Han kan ikke andet end tænke paa sig selv, paa det Liv, han har levet, anset og behageligt med Slægt og Venner. Hvorfor skal han da nu gaa her som en foragtet, næsten som en Forbryder? Nej, nu skulde han jo være hos Vennerne i Jerusalem og tilbringe et Par fornøjelige Timer hos dem. Maaske de er med i Sværmen, der omgiver ham, maaske de ser ham! Ja, saa ved Simon ogsaa, at Fremtiden vil blive anderledes, end han havde tænkt sig, saa helt anderledes, det vil ikke mere blive et roligt og fornøjeligt Liv. Da er det, som kommer der igen Bitterhed i hans Sjæl, Bitterhed over det, der nu er hændt ham, og som griber saa forstyrrende ind i det Liv, han syntes saa godt om og ventede sig saa meget af. Men han giver ikke efter for de bitre Tanker, thi han ser Jesus foran sig. Ja, vel har han bøjet sig og taget Korset, men han faar Lyst til igen at kaste det bort og flygte. Det er for ham Kampens store Stund, men han rømmer ikke, thi han ser Jesus foran sig, og det giver ham Kraft. Han ser den lidende Jesus, og han ser, at der er Blod paa Stenbroen, hvor han træder, Blod fra Jesus Christus. Det er, som var Vejen smykket for en Konge med røde Tæpper, ja det er Korsets kongelige Vej, smykket med Jesu Blod. Og der er Blod paa Korset, Simon bærer, Blod fra Herrens Hænder og fra hans Hoved, som har hvilet mod Korset, det Blod giver Kraft. Det Blod, Jesu Christi kostbare Blod, straalere for Simon fra Cyrenes Øjne og tilsiger ham Frelse og Lykke ved det af Jesu Blod vædede Kors. Derfor overvinder han sig selv endnu engang, favner Korset og vandrer trøstigt fremad uden at bryde sig om Mængdens Haan.

Maaske han beder Davids gamle Bøn, som er saa god for alle dem, der maa gaa ene og fattige og lide under Menneskers Ondskab: »Til dig, Herre, løfter jeg min Sjæl; min Gud, paa dig stoler jeg, lad mig ikke blive til Skamme. Lad ikke mine Fjender le ad mig; thi alle, som stoler paa dig, skal ikke blive til Skamme. — Vis mig, Herre, dine

Veje, og lær mig at kende dine Stier.« Maaske han nu indser, at den rette Vej er han nu paa, og at alt det andet var forkert, nu bringer Korset Omvendelsen, saa at han kan bede videre: »Tænk nu ikke mere paa min Ungdoms Synder og Fejl . . . Mine Øjne er altid rettede mod Herren . . . Se min Ringhed og min Møje, og tilgiv alle mine Fejl.« Ja, Simon fik Tilgivelse, thi Herren saa hans Ringhed og hans Møje med at bære Korset, og han overøste hans Sjæl med Naadegaver, saa at han aldrig mere vilde slippe Christi Kors. : B. J.

Festgudstjenesten

i Anledning af Biskop Joseph Brems's Hjemkomst.

Paa Grund af Pastor Brauns Død var Biskoppens Ankomst foregaaet i stor Stiltfærdighed; man kunde jo ikke holde Fest der, hvor den afholdte Sognepræst laa Lig. Men der herskede dog et almindeligt Ønske om alligevel at faa Lejlighed til ved en Festgudstjeneste at vise den nye Overhyrde Menighedens Hengivenhed og at faa Lejlighed til at høre ham prædike og modtage hans Velsigelse.

Den 7. Marts smykkedes da St. Ansgars Kirke til Fest, og om Aftenen Kl. 7 var den tæt fyldt med Mennesker, der var vist henved 700. Grønne Guirlander slyngede sig om Søjlerne, og Højalteret i det pragtfulde Kor straaled i Lys og Blomster. I Midtergangen dannede hvidklædte Piger med Blomster Spalier, ved Siderne foroven stod de forskellige Foreningers Faner. I de forreste Kirkestole saas de katholske Diplomater og de københavnske Forstanderskaber, og oppe ved Kommunionbænken tog de københavnske Præster Plads, desuden saas Pastor Flynn fra Helsingør og Pastor Meyering fra Malmø.

Sammen med Ansgarskirkens Præster begav de forskellige Sognepræster og Kirkeforstandere sig i Procession til Kirkens Indgang og modtog Biskoppen. Det foregik med det almindelige Ceremoniel ved Biskopsmodtagelse. Pa-

stor von Kettenburg, der fungerer som Sognepræst, rakte Biskoppen Korset til Kys. Saa lød Orgel og Basuner, og Koret satte i med et mægtigt Ecce sacerdos, som var komponeret af Organist Hammermüller ved Biskop von Euchs Indtog. Det store Kor paa over 60 Sangere fra Ansgarskirken, Rosenkranskirken og Jesu Hjerter Kirke dirigeredes af Komponisten, mens Organist Aagaard spillede Orglet, og tre Blæsere ledsagede. Til dette Brus af Toner skred Biskoppen i fuldt Skrud op gennem Kirken og meddelte for første Gang sin Velsignelse til den store Forsamling. Pastor von Kettenburg sang Bønnerne for Biskoppen og holdt derefter følgende Velkomsttale:

Højærværdigste Hr. Biskop!

Om nogle Dage vil et Aar være henrunden, siden Biskop Johannes nedlagde Hyrdestaven for efter et langt og arbejdsrigt Liv viet til Guds Ære og til de ham betroede Sjæles Frelse at gaa ind til den evige Hvile.

Hele Det Apostoliske Vikariat sørgede, thi vi var bleven faderløse, Hjorden var bleven berøvet sin Fører og Hyrde. Men Guds Forsyn vaager over Jesu Christi Kirke, og vor Frelser, som før sin Bortgang fra denne Verden sagde til Apostlene: »Jeg vil ikke lade Eder faderløse tilbage«, har jo ogsaa ved sin synlige Stedfortræder paa Jorden, den hellige Petri Efterfølger, baaret Omsorg for os. Han har omsider forvandlet vor Sorg til Glæde, — han har givet os paany en Fader, en Fører, en Hyrde, en Lærer, en Ypperstepræst, som udrustet med apostolisk Magt og Myndighed som Apostlenes fuldgyldige Efterfølger »af den Helligaand er sat til at styre Guds Kirke.«¹⁾

Fra det Øjeblik af, da Udnævnelsen fra Den hellige Stols Side var bleven bekendtgjort, har alle danske Katholikkers Hjerter med Kærlighed, Tillid og Hengivenhed slaaet vor nye Overhyrde i Møde. Alle har forenet sig i Bøn, ikke mindst paa Konsekrationsdagen, for at nedbede den treenige Guds Nædefylde i rigeste Maal over Biskoppen og hans Fremtidsgerning iblandt os.

Og nu endelig er den længselsfuldt ventede Højtids-

¹⁾ Act. XX. 28.

stund oprunden, da vi i Det danske apostoliske Vikariats Hovedkirke kan hilse Dem, højærværdigste Biskop, velkommen, som Guds Sendebud, som Herrens Salvede, Apostlenes gyldig viede Efterfølger, St. Ansgars retmæssige Arvtager.

»*Benedictus, qui venit in nomine Domini!* Velsignet være den, der kommer i Herrens Navn!«¹⁾

Modtag, højærværdigste Hr. Biskop, Forsikringen om vor Troskab, vor lydige og ærbødige Hengivenhed med Ønsket om en mangeaarig, lykkelig og velsignelsesrig Ledelse af Det apostoliske Vikariat. Gid den treenige Gud maa velsigne Deres Styrelse og styrke Dem til det byrde- og ansvarsfulde Arbejde, han har sat Dem til at udføre til Sjælenes Frelse, — for at vor Frelses Bøn, som De, Monseigneur, har taget som Deres Valgsprog og Livsprogram maa blive bragt sin Virkelighed nærmere: »*Omnes unum sint*« — at alle maa blive Eet!²⁾ — at alle maa beflitte sig paa, at bevare Aandens Enhed i Fredens Baand,³⁾ — saa der maa blive »een Hjord og een Hyrde.«⁴⁾

Og ligesom St. Joseph, Deres Navnehelgen, den hellige Families Overhoved og hele Kirkens Beskytter, i hvis Maaned vi staar, og hvis Minde vi netop ihukommer i Dag, en Onsdag, der er indviet til hans Ære, herskede lykkeligt over det lille Hus i Nazareth, saaledes skrid ogsaa De, højærværdigste Biskop, »lykkelig frem og hersk for Sandhedens, Sagtmodighedens og Retfærdighedens Skyld«⁵⁾ i Det apostoliske Vikariat Danmark og Island.

Ad multos annos! — i mange Aar!

Det give Gud!«

Biskoppen steg derefter op til Alteret og vendte sig til Menigheden for at tale. Han mindedes sine to betydelige Forgængere, Præfekt Grüder, der i meget vanskelige Kaar havde lagt Grunden til den Kirkebygning, der er ved at rejses, og Biskop von Euch, der havde bygget videre. Med en utrættelig Iver og ukueligt Mod havde han arbejdet. Hvor var det ikke velgørende for os Provins-

¹⁾ M. XXI. 9. ²⁾ Jo. XVII. 21. ³⁾ Eph. IV. 3. ⁴⁾ Jo. X. 16. ⁵⁾ Ps. XLIV. 5.

præster, naar vi havde talt med Biskoppen og derved faaet nyt Mod til det Arbejde, der ofte syntes os saa vanskeligt! Ved Guds Førelse staaer jeg nu som Biskop von Euchs Efterfølger, og det skal være mit Maal at følge ham, saa godt jeg med mine svage Kræfter kan. Det er en tung Byrde, der er blevet lagt paa mig, og det var mange alvorlige Tanker, der kom den Dag, jeg fik Meddelelse om min Udnævnelse. Men jeg maatte i Lydighed overtage denne Stilling, og derfor maatte jeg ogsaa stole paa Guds Hjælp. Jeg tænkte ogsaa paa, hvordan det vel skulde gaa i København, hvor jeg saa godt som ingen kendte. Det har været mig til usigelig stor Trøst og Glæde, at jeg har mødt saa mange Tegn paa Velvilje og Kærlighed, ganske særlig fra mine Medbrødres, fra Præsternes Side. Det var, som om de alle stadig sagde til mig: Tag blot fat! Tag dit Kors! Vi skal hjælpe dig at bære det. Men jeg maatte stadig tænke paa det tunge Ansvar, der hviler paa en Biskop. Aftenen før min Konsekration sagde Kardinalen til mig: »Det er svært at være Biskop.« »Ja,« svarede jeg, »Ansvaret! Og at man engang for Guds Domstol skal gøre Regnskab for sin Gerning!« Det er tungt at tænke paa, men Gud maa jo hjælpe, og jeg stoler ogsaa paa, at I alle vil hjælpe mig. Nogle Ønsker vilde jeg ogsaa gerne udtale i Aften; den første Gang jeg taler til eder. Mit første Ønske er, at det eukaristiske Liv maa blomstre i alle Menigheder. Særlig beder jeg Præsterne om at arbejde for, at Alterens Sakramente virkelig maa blive Midtpunktet. Og dernæst maa ogsaa Andagten til Herrens Moder blomstre iblandt os. Saa ønsker jeg, at de katholske Foreninger rigtig maa vokse og være stærke, thi samlede kan vi opnaa noget. Enighed gør stærk. Lad Enigheden altid herske hos os. Lad os alle enige arbejde med i denne hellige Gerning. Vi vil bønfalde Guds Moder om, at hun vil bede for os alle nu, da vi trænger til hendes Hjælp, og i vor Dødstime.

Med stor Alvor og stor Hjertelighed holdt Biskoppen sin Tale, der gjorde et stærkt Indtryk paa alle. Saa meddelte han Velsignelsen paa højtidelig Maade og istemte Te Deum. Og den gamle Lovsang lød med Kraft og

Begejstring og Tak til Gud. Tantum ergo og den sakramentale Velsignelse fulgte, og tilsidst sang man »Fast skal min Daabspagt evigt staa«, og der mentes sikkert noget med Ordene. Man sluttede sig sammen om den nye Mand med Hyrdestaven og lovede ham og Kirken Troskab.

Pavelig Encyklika om Kristi Fred.

(Fortsat).

Hidtil har vi peget paa de Ulykker, som hjemsøger Samfundet i vore Dage. Det er nu paa Tide, at vi med største Omhu søger efter deres Aarsager. Og allerede inden vi tager fat paa dette Arbejde, forekommer det os, at vi hører den guddommelige Trøster og store Læge for al menneskelig Elendighed gentage de store Ord: »Alle disse onde Ting kommer indvortes fra« (Mk. 7, 23).

Ganske vist blev Freden mellem de krigsførende Magter sluttet under store Højtideligheder. Men selv om den slod skrevet i de offentlige Dokumenter, blev den ikke sanktioneret af Hjerterne, som fremdeles dyrker deres Stridslust og med stigende Alvor truer det borgerlige Samlivs Ro. Altfor længe har den stærkeres Ret udøvet sit Herredømme blandt Menneskene, idet den har afstumpet og næsten tilintetgjort Barmhertighedens, Kærlighedens og Medlidenhedens Følelser. Og den Skinfred, som er undertegnet paa Papiret, har ingenlunde kaldet de ædlere Følelser til Live igen, men snarere skærpet og næsten legitimeret de modsatte Følelser: Nagets og Hævnlustens. Saaledes er den brutale Vold og Hadet, som altfor længe er blevet dyrket, gaaet mange Mennesker i Blodet, ja hos alt for mange blevet til en anden Natur. De blinde lavere Instinkter er blevet Herrer og Herskere, og den Lemmernes Lov adlydes, som Verdensapostelen klagende siger om, at den »strider mod Aandens Lov«. Menneskene betragter hverandre ikke mere som Brødre, i Overensstemmelse med den kristelige Kærligheds Lov, men som Fremmede og Fjender. Følelsen af den personlige Værdighed

og af selve den menneskelige Persons høje Værd er gaaet tabt. Det er kun den brutale Styrke og den numeriske Overlegenhed, som gælder noget. Overalt ser vi Folk, hvis hele Higen og Tragten gaar ud paa at gøre andres Stræben frugtesløs, ene og alene for at de selv kan nyde de materielle Goder i den højest mulige Grad. Alle fejler de, fordi de kun har Øje for de materielle og timelige Goder og glemmer de aandelige og evige, ligesom de lader ude af Betragtning de guddommelige Motiver, som vor Herre og Frelser Jesus Christus har lært os at værdsætte, og som den katholske Kirke, Sandhedens tro Forkynder, altid levendegør i de troendes Attraa og Ønsker. Det ligger i selve de materielle Goders Væsen, at tragter man efter dem med for stor Iver, da bliver de en usalig Kilde til alt muligt ondt, især til Utilfredshed, moralsk Tilbagegang, Splid og Stridigheder. Disse Goder, der i sig selv er et uværdigt Maal for udødelige Sjæles Higen, kan umuligt tilfredsstille det menneskelige Hjertes høje Længsler — dette Hjerte, der er skabt af Gud og for Gud og derfor er uroligt, indtil det hviler i Gud og i de evige Goder. I Modsætning til de aandelige Goder, der bliver rigere i Stedet for at formindskes ved at spredes og komme flere til gode, bliver de materielle Goder mindre og færre, jo flere der er, som faar Del i dem, idet den ene bliver berøvet det, der kommer i den andens Eje. Derfor kan disse Goder hverken tilfredsstille alle i samme Grad eller tilfredsstille nogen Person fuldstændig, da den menneskelige Natur er umættelig. Saaledes bliver de en stadig Kilde til Splid og Smerte, som allerede den vise Salomon havde erfaret: »Vanitas vanitatum, Forfængelighedens Forfængelighed« og »Sindets Lidelse«. Naar nu Folkeslag og Individuer kappes om og ligesom river disse begrænsede materielle Goder ud af Hænderne paa hverandre, resulterer det i en Strid og en Bitterhed og en Misundelse uden Ende. »Hvoraf kommer eders Stridigheder og eders Trætte?« spørger Apostelen Jakob. — »Mon ikke af eders Begærligheder?« Saaledes bringer Nydelsessygen, »Kødets Lyst«, med sin Uro i de enkeltes Samvittighed Strid og Splid i Familjerne og Samfundsklasserne. Havesygen, »Øjnenes Lyst«, medfører Klassekamp og social Egoisme.

Herskesygen, »Livets Hoffærdighed«, udløses i illoyal Konkurrence og Partistridigheder, i en evig Ærgerrighedens og Æresygens Væddekamp, der kan drive det til aabent Oprør mod de retmæssige Myndigheder og Forræderi mod selve Fædrelandet.

Det er disse lyssky Ønsker og Længsler, denne Begærlighed efter materielle Goder, som bliver en evig Kilde til Strid i Samfundet og sociale og internationale Uretfærdigheder, naar den maskerer sig som Udtryk for Statens Interesser eller Hensyn til den almene Velfærd — d. v. s. naar den optræder under Fædrelandskærlighedens Maske.

Thi selve Fædrelandskærligheden, der er en Spore til saa mange Dyder og har affødt det mest beundringsværdige Heltemod, saa længe den ledes og reguleres af den kristelige Kærligheds Lov, bliver en Anledning til Volds-handlinger og Uret, naar den slaar over i sin Karrikatur, den fanatiske Nationalisme. Det sker f. Eks., naar man glemmer, at alle Folkeslag er Brødre i Menneskehedens store Familje, at ogsaa andre Nationer har Ret til at leve og have det godt, samt at »Retfærdigheden højner Folkeslagene, men Synden gør Nationerne ulykkelige« (Ordspr. 14, 34). Den Fordel, man derfor opnaar for sin Familje eller sin Nation ved at gøre Uret, kan maaske tage sig ud som en straalende Vinding — som St. Augustin siger — men det er en skrøbelig Ting, der med Tiden vil blive til Forbandelse.

At Freden udebliver, og at Verden derfor hjem søges af saa mange Onder, har imidlertid en endnu dybere liggende Aarsag. Og denne Aarsag var allerede til Stede før Krigen, og man skulde have ventet, at Krigen som et radikalt, men heldbringende Lægemedel havde gjort det af med den. Men det er kun sket hos de forholdsvis faa, som har Evnen til at opfatte de store Tildragelsers Tale og forstaar at tolke den. I Guds hellige Bog staar der skrevet: »De, som har forladt Herren, skal gaa til Grunde« (Is. 1, 28), og Guds Søn, Vor Herre og Frelser Jesus Kristus, har sagt: »Uden mig kan I intet gøre«, og endvidere: »Den, som ikke samler med mig, han adspredes.«

Disse Guds Ord er gaaet i Opfyldelse, og de gaar fremdeles i Opfyldelse for vore Øjne. Menneskene har fjernet

sig fra Gud og fra Jesus Christus, derfor er de styrtet i Ulykkens Dyb. Derfor strides de og spilder deres Tid med frugtesløse og forfængelige Forsøg paa at læge Menneskehedens Ulivssaar. Det lykkes dem ikke, ja det lykkes dem ikke engang at samle de tiloversblevne Rester efter al Ødelæggelsen. Man har villet emancipere sig fra Gud og Vorherre Jesus Christus baade i Lovgivning og Regering, idet man har hævdet, at al Myndighed ikke kom fra Gud, men fra Menneskene. Derfor har Lovene savnet ikke blot den eneste sande og nødvendige Sanktion, men ogsaa de sande Kendetegn for Ret og Uret, som endog den hedenske Filosof Cicero indsaa alene kunde udledes fra Guds egen Lov. Og Autoriteten selv har savnet et solidt Grundlag, nemlig Overhøjhedens sande og uomgængelige Ret paa den ene Side, og paa den anden Side de sande og eneste Motiver til Underkastelse og Lydighed. Selve Samfundsbygningen er derved blevet rystet i sin Grundvold, idet alt er blevet reduceret til Modsætninger, til Interessernes, Magtens og den numeriske Overlegenheds.

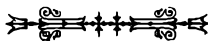
Man vilde ikke mere, at Gud i Vorherre Jesus Kristus skulde føre Forsædet ved Familjens Grundlæggelse, men reducerede Ægteskabet til en blot og bar borgerlig Kontrakt. Og dog har Jesus Christus gjort Ægteskabet til et »stort Sakramente« (Ef. 5,32) ved at ophøje det til et helligt og helliggørende Sindbillede paa det uopløselige Baand, der knytter ham selv til Kirken. Hele den ophøjede og hellige Sfære af Tanker og Følelser, hvormed Kirken helt fra sin Tilværelses første Dage havde omgivet Familien, det borgerlige Samfunds Kærne, blev fornedret, fordunklet og bragt i Forvirring. Hjemmets Hierarki blev omstyrtet og dermed tillige den huslige Fred. Og Familjens Fasthed og Enhed blev rystet i sin Grundvold. Familjelivets Helligdom blev atter og atter vanæret af de laveste Lidenskaber og kras Egoisme, der har en Tendens til at forgifte og udtørre selve Livets hellige Kilder ikke alene i Familien, men ogsaa i Samfundet i dets Helhed.

Man vilde ikke mere have Gud eller Jesus Christus eller hans hellige Lære i Skolen, og den blev derfor med en logisk, men sørgelig Nødvendighed, ikke bare en kon-

fessionsløse Skole, men ligefrem ateistisk og irreligiøs. Det uerfarne Barn maatte jo snart komme til den Anskuelse, at Gud og Religionen ingensomhelst Betydning har for Livet, siden der aldrig taltes et Ord derom — uden maa-ské Spottens eller Satirens — medens man dog ellers hørte tale om lidt af hvert mellem Himmel og Jord. Fremmed for Gud og hans hellige Lov har derfor Skolen ophørt at opdrage og forme Karakterer og Personligheder. Den bliver jo saaledes berøvet Evnen til at vække Samvittighederne og anspore Viljen til at undgaa det onde og gøre det gode, og den kan ikke mere virksonit mane til Ansvarsfølelse for Livet og dets Anvendelse. Derved bliver det en Umulighed for Skolen at skænke Samfundet og Familjen de Elementer, der tilsammen betinger alt, hvad der hedder Orden, Fred og Folkevelfærd.

Saaledes har man fordrevet Gud fra Lovgivningen, fra Familien og fra Skolen. Man har søgt at slukke det Lys, der steg ned fra det høje og tilraabte Verden sit: »Sursum corda!« Derved var Vejen banet for Materialismen, der omstyrter al Orden, ødelægger al Fred og Endrægtighed samt besmitter og forgifter baade det internationale Samfundsliv og det hjemlige og individuelle. Socialisme, Kommunisme og Anarkisme fandt en Jordbund, der var gunstlig for uheldsvanger Propaganda til Fremme af Klassehad og social Uorden. Og endelig brød saa Verdenskrigen løs i al sin tøjlesløse Brutaltet, fremkaldt af Uenigheden og Hadet, der ulmede mellem Nationer og Folkeslag. Den væbnede Masserne og jog det ene Folk mod det andet, kæmpende til det yderste enten til Angreb eller til Forsvar, og den vænnede Menneskene til Voldshandlinger og Blodsudgydelse, samtidig med at den nærede og ved Blod beseglede det gamle Had og den gamle Tvedragt.

Men er Forholdene end fortvivlede, bør vi dog ingenlunde opgive det tillidsfulde Haab om at finde Lægedom for den syge Menneskehed — saa meget mere som Forholdene selv synes at give os et Vink og Fingerpeg om, i hvilken Retning vi skal søge. (Fortsættes).

Fastesalmer.

At komme til den danske Folkekirkens Fastesalmer efter at have beskæftiget sig med dens Julesalmer, der jo i en særlig Grad genkalder Danskerens første og skønneste religiøse Følelser — det er virkelig som at komme fra Fylde til Faste.

Der findes seks oprindeligt katholske Fastesalmer i Folkekirkens Salmebog. To (Nrr. 207 og 211) angives at være af *St. Bernard af Clairvaux*, én (Nr. 228) af *Venantius Fortunatus*, én (Nr. 223) kaldes Gl. Folkesang, én (Nr. 215) latinsk, og én (Nr. 216) simpelthen og saare ubestemmeligt »græsk«. En Undersøgelse af dette laante og vel forvaltede Gods er nu alligevel ingen videre givtig Kilde til Berigelse for den rette Ejermand — ikke som det var Tilfældet med Julesalmerne. Følgende lille Undersøgelse skal da ogsaa kun tjene til at pege paa det Fond af oprindelig, kristelig Poesi, som er oplagret gennem Tiderne, — som andre har øst af, og hvorfra en ung dansk katholsk Digter burde hente Værdier, som han gav fra sig i moderne Salmedigtning, paatrykt hans egen rige digteriske Evnes Mærke.

De to Salmer af *St. Bernard*, »Hil dig, Frelser og Forsoner« og »O Hoved højt forhaanel« er første og sidste Del af en stor Bønsang »Orathio rythmica ad unum quodlibet membrorum Christi patientis in cruce pendentis« (Versebøn til den korsfæstede og lidende Herre Christi Lemmer), som tilskrives den hellige Bernard af Clervaux. Det er en stor, lidt anstrengt opstyltet Lovsang i syv Dele — til Kristi Fødder, Knæ, Sidevunde, Bryst, Hjerte, Hænder og Ansigt — holdt i en højtidelig Tone, hver Del begyndende med *Salve*, »vær hilset«, og i et fast, malende Versemaal:

»Salve caput cruentatum
Totum spinis coronatum
Concassatum, vulneratum
Arundine verberatum
Facies sputis illita«.

Hil dig mishandlede, pinte
Hoved, omkranset med Torne,
forslaet af Stokkeslag og helt
besudlet af Spytklatter.

En Legende siger, at St. Bernard har bedt denne Bøn, engang der skete et stort Mirakel med ham: da han engang befandt sig nær et Billede af den korsfæstede Christus, løsnede Billedet sig fra Korset, blev levende og sænkede sig omfavnende ned over den hl. Bernard. En moderne Filolog¹⁾ dømmer det, sammen med andre latinske Digte, der tillægges St. Bernard, som uægte; der findes forholdsvis faa Manuskript-Kopier af det store betydelige Digt og ikke et eneste i de franske Bibliotheker, som dog vrimler af St. Bernards apokryfe Værker. Spørgsmaalet er vanskeligt at afgøre: høje Autoriteter staar mod hverandre, men for os faar Diglet Betydning ved dets poetiske Værd og den Tradition, der knytter sig til det; siden Bogtrykkerkunstens Opfindelse er det blevet optrykt utallige Gange, bl. a. af *Mabillon*, der dog vælger og vrager meget kritisk mellem de saakaldte St. Bernards Værker.

Grundtvigs Gendigtning efterligner stærkt Originalens Versemaal:

»Hil dig, Frelser og Forsoner!
Verden dig med Torne kroner.
Du det ser, jeg har i Sinde
Rosenkrans om Kors at vinde,
Giv dertil mig Mod og Held!«

Originalen er alle syv Dele igennem i samme Rytme, men i Folkekirkens anden Salme (Nr. 211) fra samme store Digt:

»O Hoved højt forhaanet
Med blodig Saar og Vé,
O Hoved tornekronet
til Smerte, Spot og Spe;
O Hoved som har været
Tilbedet idelig
Men nu saa højt vanæret
Vær hilset hjærtelig!«

— er Versemaalet i Overensstemmelse med Rytmen i vor Salme »O tornekronet Hoved«. De to Salmer har da ogsaa fælles Oprindelse i den tyske Salmedigter *Paul Gerhards* »O Haupt, voll Blut und Wunden«, som er den sidste Sang i P. Gerhards Oversættelse af den store før-

¹⁾ B. Hanéreau (*Journal des savants* Juli 1882).

omtalte Bernardinske Bøn. P. Gerhardt holder sig slet ikke til Originalens Versemaal, men skifter i alle de syv Dele, og Rytmen i »O Haupt voll Blut und Wunden« har han passet til den kendte gamle Melodi, som vi ogsaa benytter. Det er en Tanke, der rummer megen Finhed og Dybde, at denne Passionssalmes enkle og gribende Melodi oprindeligt er en tungsindsfuld Kærlighedssang, første Gang trykt i *Hans Hasslevs* »Lustgarten neuer teutschen Gesänge« i Nürnberg 1601. — Den Oversættelse af Rosigaard efter P. Gerhardt, som synges i Folkekirken, lyder meget gammeldags og noget naiv, men kan ikke i Ordkraft og Fasthed staa Maal med den, vi har i den katholske Salmebog¹⁾).

Nr. 215 i Folkekirkens Salmebog er en meget ubetydelig lille Salme, oversat af Peder Palladius efter en latinsk Salme, hvis Digter er ukendt. Den findes paa Latin i 3 Tekster, en paa 3 firelinjede Vers, vistnok den som Palladius har kendt og benyttet, to paa Prosa; den simpleste lyder:

Laus tibi Christe, qui poteris
in cruce pendens pro miseris
cum patre qui regnas in coelis
nos reos serva in terris, Kyrie eleison
Christe eleison, Kyrie eleison,

Christe

audi nos, salva nos.

Lovet være du Krist, som lider
paa Korset for os ulykkelige, —
som hersker med Faderen i Him-
lene, beskyt os i vor Prøvelsestid
paa Jorden . . .

En anden lille Salme af en ukendt Forfatter er Nr. 223, »Det hellige Kors, vor Herre han bar«, en gammel Folkesang, som findes i *Hans Thomissøns* Salmebog fra 1569 blandt »gamle papistiske Sange, som ere corrigerede og rettede«, og det er en af de første reformatoriske Præster, *Morten Hegelund*, som har »christeligt forvendt« den simple, naive Salme — omend ikke tilstrækkeligt: *Morten Hegelunds* »sancta Maria« i andet Vers bliver hos *Kingo* til den lutherske »Jomfru Marie«. — Det er en yd-

¹⁾ En Finesse, de fleste vist ikke bemærker ved denne Tekst, er Anvendelsen af de saakaldte spanske Vokal-Rim i første og tredje Linje: *Hoved* rimer paa *forhaanet*, *falmet* paa *forvandlet*, *Døden* paa *søge*.

myg, gammel og enkel Salme, som er sunget før Reformationen og fortjener at synges igen af Katholikker.

Nr. 228 i Folkekirkens Salmebog er *Venantius Fortunatus's* Hymne »*Vexilla regis prodeunt*«, oversat af Grundtvig, som har forandret Rylmen til et svagt og lidt sødligt Vers:

»Lad vaje højt vort Kongeflag
Lad flyve Korsets Banner!
Til Heltedød paa Sejrens Dag
Det sine Kæmper danner«.

Men heller ikke denne Salme kan — trods Grundtvig — staa Maal med den danske Oversættelse i vor katholske Salmebog, som ikke er oversat efter Ven. Fortunatus' Tekstform, men efter Det romerske Breviars — saa enkel billedfast, haard, som netop en Faste-hymne bør være.

Nr. 229, »Hør vor Helligaftens Bøn« angives i Folkekirkens Salmebog at være af Johannes fra Damaskus, og af Grundtvig kaldes den i »Sang-Værket« »den gamle Græker-Sang Paaske-Løverdag«. Efter megen Søgen kan jeg ikke tro, at den Græker-Sang Paaske-Løverdag af Johannes fra Damaskus kan være andet end en stor, pragtfuld Hymne i gammeltestamentlig Prosastil, som (paa Latin) begynder »Resurrectionis dies: splendescamus, populi, Pascha Domini, pascha.«¹⁾ — »Det er Opstandelsens Dag, salver jer til Fest, alle Folkeslag, til Herrens Paaskefest, Paaske.« Hymnen er meget lang og genkalder Profeternes Spaadomme om Christi Opstandelse, men det er ikke saa umiddelbart til at se, hvordan Grundtvigs Salme kan have noget videre at gøre med Johannes fra Damaskus's Hymne.

En Fastesalme, som mærkværdigvis ikke findes optaget i den katholske Salmebog, er *St. Notker Balbulus's* Hymne »*Media vita*«, som *Johannes Jørgensen* har omdigtet paa Dansk til en vidunderlig magtfuld og storladen Salme: »Som en Flod med stærke, stride Vande« i »Digte 1898«.

St. Notkers Hymne lyder:

¹⁾ findes i Johs. fra Dam.'s Værker hos *Migne: Patrologia Græca*.

Media vita in morte sumus.
 Quem quærimus adiutorem
 nisi te, Domine?
 Qui pro peccatis nostris
 juste irascaris.
 Sancte Deus, sancte fortis,
 sancte et misericors salvator,
 amaræ morti ne tradas nos.

Døden er om os, hvor vi end
 færdes. Hvem skal vi bede om
 Hjælp andre end dig, Herre! Som
 med Rette vredes over vore Syn-
 der. Hellige Gud, hellige stærke,
 hellige og barmhjertige Gud, giv
 os ej den bitre Død i Vold.

Paakaldelsen »Hellige Gud, hellige stærke Gud« er meget ældre end St. Notker († 912) og anvendes endnu i Langfredags-Liturgien. Hymnen blev Korsfarernes Sang, Slagsang; Schweizerne sang den før Slaget ved Sempach 1345, men allerede 1316 var det paa Synoden i Köln blevet forbudt at synge den uden en Biskops Tilladelse, fordi man havde tillagt den Tryllekraft. Den anvendtes som Klagesang ved Sørgehøjtider og blev i det 13. Aarh. sunget Lørdag Aften før *Lætare*, Midfastesøndag.

Paa Dansk findes Salmen først som en Prosabøn i »Vor Fro tider«, Paris 1514; i Reformationstiden oversatte Luther den:

»Mitten wir im leben sind
 mit dem tod umbfangen
 wen such wir, der hülffe thu
 das wir gnad erlangen
 Das bistu HERR alleine« . . . osv.

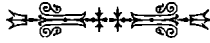
Paa Dansk:

»Vi som leffue paa Jorden her
 Vi ere Dødsens Faanger,
 Hvem faa vi som Hjælper er
 Den vi efter lenge.
 Det est du Herre all ene
 Vi maa vel græde bitterlige,
 Thi vi haffue fortørnet dig
 Hellige Herre Gud, hellige stærke Gud
 Hellige barmhjertige Frelser
 Du evige Gud
 Lad oss ické falde i den bitre Dødsens Nød
 Ver oss barmhjertig, Kyrie eleison.

— Den findes i Psalmebogen 1553 i to Oversættelser: ovenstaaende af en *Laurentius Petri*, den anden, kun lidt anderledes, af en ubekendt.

Men herfra og til Johannes Jørgensens Salme —!

Det er virkelig sært, at man har kunnet lade være med at tage denne Salme — og for Resten andre af J. J. — med i vor katholske Salmebog! E. F.

Spadsereture i København.

X.

Paa Kristianshavn.

(Hverdagsliv. . . .)

Gaar man over Knippelsbro gennem Torvegade og enten langs med en af Kanalerne eller ligeud til Amagerbrogade — ser man overalt travle Folk, og man møder Arbejde og Slid, Foretagsomhed i alle Retninger. Om Morgen tidlig møder man en Strøm af Folk, der skal paa deres Plads, om Eftermiddagen den samme Strøm i modsat Retning.

Nu byder jo København og selvfølgelig ogsaa Sundbyerne paa al Slags Mulighed baade for Arbejde og Fortjeneste og især ogsaa for mange forskellige Fornøjelser og Adspredelser.

Men det er ikke »en Søndag paa Amager« i Dag, da vi vandrer afsted i Retning af St. Anna Kirke derude i Sundby — men en rigtig graa og trist Mandag Formiddag, hvor Hverdagslivet og Graavejret har sat sit tunge Præg paa Husenes smudsige Façader og Ansigternes alvorlige — og ofte gnavne Træk.

Det er heller ikke altid lige morsomt, naar man Søndag Aften har været længe oppe og nu Mandag Morgen som Læredreng maa skynde sig med at lukke op, bære Kul, pudse Støvler o. s. v., eller som Husmoder tænker paa alt det, der skal lappes og stoppes, medens Børnene slaas eller vræler i den trange Stue — eller naar man er Skoledreng og med blandede Følelser tager sine med Blæk og med andre Mærker mere end nødvendigt tilsølede Skole-

bøger, eller naar man er Lærer og har en Række ikke netop lette Undervisningstimer foran sig og maaske dertil plages af lidt Tandpine eller en Række huslige Sorger ... Og selv for en stor Bankdirektør eller for Chefen i et stort Firma eller for en Minister, Folk, som maaske kører i deres egen Bil til Kontorerne, kan saadan en Hverdagsmorgen bringe adskilligt, som ikke netop forøger deres gode Humør. —

Og dog skal Hverdagens Arbejde og Sorger lages. Og uden dette vilde vi ikke faa gode Søn- og Festdage! Og den, der altid vil have Festdage og særlige Adspredelser, ender som Drengen, der bare vilde spise Napolcons-kage og Syltetøj: det gik galt! —

En anden Sag er det dog, om Hverdagens Arbejde og Bekymring behøver at beherske os i den Grad, at vort Stemningsliv derved paavirkes altfor meget.

Stemningslivet er heldigvis ikke selve Menneskets aandelige eller legemlige Livs Værdimaaler. En kan være et udmærket Menneske og dog hyppigt lide af daarligt Humør, og en kan være syg og dog ofte føle en meget løftet Stemning. Men alligevel er en *vedvarende* Stemnings lyse eller mørke »Kulør«, overhovedet et normalt Menneskes Stemningsliv ligesom et Thermometer eller en Skala, hvorpaa visse Ting kan ses, og hvorfra de kan bedømmes.

Vi ser aldeles bort fra mange unge eller let bevægelige Menneskers stærkt svingende Stemninger. Holberg har i »Den Vægelsindede« skildret denne Mennesketype. Men vi holder os altsaa til de normale, fornuftige og faste Karakter-Mennesker. Disse bør være i en gennemgaaende rolig og tilfreds, ja til en vis Grad fornøjet Sindsstemning, hvis alt er, som det skal være. Det er sikkert Skaberens Hensigt, at normale Mennesker under normale Forhold skal have det saa godt, at de med en vis Lethed kan bære Livets daglige Arbejde og Besvær og i sig selv finde Kraft til al Slags Planer og Foretagender, der ligger indenfor deres Stillings og Interessekredsens Omraade.

Er dette ikke Tilfældet, kan man gaa ud fra, at der er noget i Vejen — enten Sygdom eller andre usædvanlige Forhold.

Den hl. Ignatius af Loyola har i sine Undervisninger

om Sjælelivet og dets Fristelser givet mange gode Raad, som netop tager Sigte paa *Stemningslivets Regulering* og paa Grundene til Sindsstemningens *Svingninger*. — *Ogsaa som Kristne har vi en vis Ret til et gennemgaaende glad Sindelag!* Det er ingenlunde et godt Tegn, naar en Christi Tjener altid ser bedrøvet og nedslaaet ud og ser mørkt paa alting og fører Dommedagstale. Alt *unaturligt* fører paa Afveje ogsaa for en Kristen, og vor hl. Kirke har aldrig kælet for en sygelig Religiositet — dens Lære, dens Gudstjeneste, dens Praksis er netop noget for sunde og normale Mennesker, og den afskyer det usunde næsten ligesaa meget som falsk Lære.

Men hvad skal vi altsaa gøre for at regulere Stemningslivet? Vi maa først lære os selv at kende. Er vi tilbøjelige til at være altfor lette, altfor meget svingende, maa vi lægge et lille Lod paa den for højt svævende Vægtskaal for Ligevægtens Skyld. Da maa vi huske paa, hvor hurtigt det kan gaa nedad, hvor uklogt det er at være for højtravende eller for selvsikker, tage det med Ro. Og naar Vægtskaalen synker betydeligt, maa vi løfte den med Tanken paa alle de mange *gode Ting*, Gud ellers har givet os, og paa, at ogsaa denne lille Ubehagelighed snart vil gaa over o. s. v. En Mængde af den Slags Regulerings-Grunde finder vi i vor hl. Tro og i vort Kirke- og Andagtsliv.

Har vi fremfor alt ikke *Haabet?!* Jeg mener det store, lyse, dejlige og sikre Haab, som er en af Guds Daabsgaver til os — at vi engang skal skue ham, vor Fader, ham, som kender alle vore Smertes, alle vore Anstrengelser, alle vore Svagheder, men ogsaa vor gode Vilje og Længsel — og at »han vil aftørre enhver Taare«, og at han vil gøre os usigelig lykkelig? Hvem der *lever* udfra Troens Tanker — og det maa vi da alle lære praktisk — og udfylder Dagen med *resolut* Bøn og *ordentligt* Arbejde — *han kan jo slet ikke blive ulykkelig i den Forstand, som denne Verdens Mennesker bliver det!* Hos dem daler Stemningens Vægtskaal saa dybt, at den tit knækker Bærestangen over — og det stakkels Menneske ender i Fortvivlelse.

Nej, Gud ske Lov — et sundt Kristenmenneske — sundt frem for alt i sit Aandsliv, og som har lært at re-

gulere Stemningslivet blot nogenlunde — vil nok kunne udholde Livets Storme og desuden kunne lede en hel Del Lysstraaler ind i Hverdagslivets graa Ensformighed.

Og det kan være Lysstraaler af naturlig og af overnaturlig Glæde. Som Kristen ved han jo, at han staar i en Højeres Tjeneste ved ethvert Arbejde, gjort i den gode Mening. Hver Dag giver ham Lejlighed til al Slags Dyd og kan saaledes gøre ham rig i aandelig Henseende. Dette er ganske vist en meget overnaturlig Glæde her paa denne materielle Jord og ingenlunde i Overensstemmelse med den lavere Naturs Ønsker. Men det er jo heller ikke sagt, at vi skal styrte os i al Slags Lidelser og Bodsøvelser. Bedrøvelserne kommer nok for en stor Del af sig selv, d. v. s. Gud sender dem, men fordeler dem med Visdom og Barmhertighed over flere, ofte mange, mange ellers gode Aars lange Tid. Og vi behøver da ingenlunde at overtage Lidelser eller religiøse Øvelser, som *vilde trykke vort Stemningsliv i Længden*.

Derfor er ogsaa de *naturlige Glæder*, Gud har skabt omkring os, *ingenlunde bare til Forsagelse, men først og fremmest og nærmest til, for at vi skal benytte dem, tage dem fra Gud* og paa en klog Maade nyde dem, saavidt de hjælper os fremad. Om de gør det, eller om de er skadelige, vil man snart kunne se paa den Omstændighed, at disse (— gode! —) Glæder er let forenelige med vore religiøse Glæder og ikke ødelægger Smagen for Bøn og Arbejde.

Saaledes skal den store religiøse Trøst sammen med smaa naturlige Glæder, f. Eks. en Spadseretur, en hyggelig Samtale, en god Bog, et Maaltid, en Kop Kaffe, bruges som Midler til at hjælpe os gennem Hverdagslivets »Graa-vejre« — hvis Stemningen altsaa er ved Nulpunktet. Men gaar Stemningen højere op, og er den paa Grund af gode ydre Forhold og naturligt godt Humør altid oppe — saa har man derved overordentlig megen Vind i Sejlene for ogsaa at lade Glæden *strømme over til andre*, hjælpe dem, bære deres Byrder. Saa kan Hverdagen blive ligefrem til en Festdag. Gid det ofte maatte være saaledes!

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Paa Højskolen talte den 27. Februar Pastor Menzinger om den hellige Peter Claver. Det blev en interessant Livsskildring af en af den kristelige Kærligheds mest fremragende Apostle, der ofrede sit Liv for dem, der var elendigst stillede, Negerslaverne i Amerika. Det var et værdifuldt Billede fra fjerne Lande og fjerne Tider, som den Aften blev vist os.

— Den 5. April afholder Organist Hammermüller en stor Koncert i Koncertpalæet til Fordel for Elisabethforeningen, der tager sig af forsømte Børn. De, der overværede Koncerten i Efteraaret, vil sikkert med Glæde læse den omstaaende Annonce. Ogsaa paa Grund af Formaålet fortjener denne Koncert vor Interesse.

— Katholsk Klubs Rejsebureau bekendtgjorde i forrige Nummer Programmet for Aarets Paaskerejse til Münster og Osnabrück. Rejsen varer fra 27. Marts til 3. April, og Indmeldelserne gaar allerede livligt. Bureauets Kontor er i Vestervoldgade 115³, Tlf. Byen 7137, og det er aabent hver Mandag, Onsdag og Fredag efter Kl. 8. Husk: Tegningen slutter den 20. Marts.

Ordrup. Sankt Andreas Gilde i Ordrup fejrede paa sin ordinære Mødeaften d. 6. ds. i Charlottenlunds Palmethave sin 2-aarige Fødselsdag med et Chokoladebord i Overværelse af mange Medlemmer. Formanden, Grosserer Grugni, bød velkommen og meddelte under Medlemmernes Bifald, at Gildet af Vinterfesternes Overskud havde skænket 150 Kr. til Jubilæumsfonden som Bidrag til den paatænkte katholske Drengeskole i Gentofte Sogn. Endvidere havde man som Foreningens Varlegn købt en St. Andreas Platte til Ophængning i Foreningslokalet, naar Gildet faar sin egen Bygning. (Hør! Bravo!) Paa Forslag af Gartner Hausen foretoges en Indsamling til Fordel for fattige katholske Børn. Den indsamlede Sum — 17 Kr. — overgaves til Fru Wulff paa Mødreforeningens Vegne. Det vedtoges at afslutte Vintersæsonen med en almindelig Mødeaften og en lille Dans for Ungdommen den første Tirsdag i April (3. Paaskedag). Efter Fødselsdagschokoladen blev der ved et Glas Portvin udtalt mange gode Ønsker for Foreningen.

Lørdag den 17. ds. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ afholdes i St. Ansgars Kirke en Pontifikalmesse i Anledning af Aarsdagen for Biskop Johannes von Euch's Død.

København den 10. Marts 1923.

Det Apostoliske Vikariat.

Under Protektion

af Hans Højærværdighed Biskoppen vil der blive afholdt en **Koncert** i velgørende Øjemed i Koncertpalæet Torsdag den 5. April Kl. 8 med Assistance af et blandet Kor og et Koncertorkester samt med fortrinlig Solist-Assistance.

Korets Hovednummer bliver I. P. E. Hartmann's »Foraarssang« for Kor og Orkester med Tekst af H. C. Andersen.

Direktion: Joseph Hammermüller.

Sankt Andreas Gilde

i Ordrup afslutter sin Vintersæson med et almindeligt Medlemsmøde og en lille Dans for Ungdommen i Charlottenlund Palmehave Tirsdag d. 3. April (3. Paaskedag) Kl. 8.

Til **Eksercitiiefondet** er med Tak modtaget: Kr. 5 (Th. M.) + 10 (B. S.) + 5 (G. H.) + 10 (M. M. H.) + 20 (F. K.) + 0,25, med det tidligere indkomne ialt Kr. 72,25, hvorfor herved kvitteres.

Den 12. Marts 1923.

Marie Wissum,
Præfekt.

Credo. Marts 1923. Indhold: Brev från Biskop Brask till Päven Hadrianus VI. — Ur Englands kyrkliga värld. — Petrus eller Petri. II. Den kyrkliga bolsjevismen. — Från Credos torn. — Våra katolska hem. 1. Å Kristi vägnar. 2. Den heliga Josef, hemmets fader. 3. Sct. Thomas Aquino. — Från våra församlingar och föreningar. — Kyrklig kalender.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der **alle behandles som fortrolige**, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar F. J. West, Ordrupvej 96^a, Charlottenlund.

Exercitier for Mænd.

De vil finde Sted i den stille Uge, fra Onsdag d. 28. Marts Aften Kl. 8 til Paaskesøndag Morgen d. 1. April. Foruden Studenter og Gymnasieelever kan ogsaa andre Herrer, baade ældre og yngre, deltage. Deltagerne bor i St. Andreas Præstegaard og følger den til de hellige Øvelser hørende Dagsorden. Anmeldelser med nøjagtig Adresse bedes i god Tid sendt til Sognepræsten, Pastor *Ludv. Günther*, Mosehøjvej, Charlottenlund.

STORT PARTI VIEVANDSKAR

500 Stk. i 8 forskellige Dessins

UDSÆLGES FOR KR. 1,25 p r. STK.

KATHOLSK BOGHANDEL

Stenosgade 3 — København B.

Telf. Vester 3930.

Aaben Kl. 8—6, Fredag til Kl. 7 og Lørdag til Kl. 9.

HURTIG OG PAALIDELIG EKSPEDITION.

Katholsk Forening »Absalon«
Aftenunderholdning og Bal

Mandag den 2. April (2. Paaskedag)

Kl. 7 præcis,

i „Columbus“ Selskabslokaler, Aaboulevard 21.

Der opføres af Foreningen

„L'espérance“:

SKINSYGENS OVERRASKELSER,

Lystspil i 2 Akter,

og

NARRET APRIL,

Vaudeville i 1 Akt.

Lysbillederne om Passionsspillet i Oberammergau fremvises i St. Knudsalen, Stenosgade 4 B, *Søndag den 18. ds. Kl. 7¹/₂ og Mandag den 26. ds. Kl. 8.* Billetter à 1 Kr. faas i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, hos Portneren, Stenosgade 4 og i D.K.U.F.s Sekretariat, V. Voldgade 115. NB. Intet Billetsalg ved Indgangen.

Eksercitiefond.

For at gøre det muligt ogsaa for dem, der paa Grund af Tidernes Ugunst daarligt har Raad til at deltage i ovennævnte Eksercitier for unge Piger, er man begyndt paa at stifte et Eksercitiefond til at skaffe hele eller halve Fripladser og til at dække eventuelle Underskud ved Udgifterne for Kost m. m. under Opholdet paa Klosteret.

Da Fondet foreløbigt er ret lille, modtages Gaver med Glæde af undetegnede eller hos Portneren, Stenosgade 4.

Marie Wissum,

Præfekt for Maria-Kongreg. »Apostl. Dronn.«
 Strandboulevard 33^a, Ø.

Eksercitier for unge Piger.

Nedenstaaende Kongregationer indbyder herved unge Piger til at deltage i et **3 Dages Eksercitlekursus**, som vil finde Sted i Assumptionsklostret, Ordruphøj, Charlottenlund, fra **Tirsdag den 27. Marts Kl. 6 Efterm.** til **Lørdag den 31. Kl. 11 Form.**

Deltagerne vil komme til at bo i Klosteret og følge den til de lukkede Eksercitier hørende Dagsorden.

Deltagelse bedes meldt til Frk. Marie Wissum, Strandboulevard 33^a Kbh. Ø., senest Fredag den 23. Marts.

Mariakongregationerne: { »Apostlenes Dronning«
 { »Fredens Dronning«
 { »Maria Rosenkransdronning«

og Mariabørnskongregationen af »Den ubesmittede Undfangelse«.

K. V. »Unge Kvinders katolske Kreds«. Hver *fjerde Onsdag* i Maanedens oplysende Foredrag om aktuelle sociale Emner fra katolsk Synspunkt. Adgang til Spørgsmaal og Diskussion.

Fjerde Onsdag i Marts (den stille Uge) bortfalder.

Fjerde Onsdag i April, d. 25., Foredrag over Emnet: »Arbejds Værdi for den katolske Kvinde«.

Alle katolske Kvinder er velkomne.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katolske Kirkes Lære, ligesom for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder vi efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, Gennemgang af Troestørelsen:

Pater Sialm **hver Onsdag Aften Kl. 8 i St. Knuds Sal, Stenosgade 4B,**
 Pastor Olrik **hver Torsdag Aften Kl. 8 i Forsamlingsværelset, Bredgade 64** (Indgang gennem den lange, smalle Gaard og opad Trappen til 1. Sal). Alle er velkomne.

Kirkelig Kalender.

18. Marts Passionsøndag.	25. Marts Palmesøndag.
19. — M. Josef, Jesu Plejefader.	26. — M. Ferialdag.
20. — Ti. Ferialdag.	27. — Ti. Ferialdag.
21. — O. Benedikt, Abbed.	28. — O. Ferialdag.
22. — To. Ferialdag.	29. — To. Skærtorsdag.
23. — F. Marias syv Smerter	30. — F. Langfredag.
24. — L. Gabriel, Ærkeengel.	31. — L. Paaskelørdag.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 20. Marts Kl. 8 Aften i Vesterhus, Vestervoldgade 115^a.
Pastor Ortved: Mariebo Kloster. Slutning.
Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Katholsk Forening »Absalon« har Fælleskommunion i Sakramentskirken Palmesøndag Kl. 8.

St. Ansgars Kirke. I Fastetiden holdes Fasteprædiken af Pastor Jaworski hver Søndag Kl. 6.

Rosenkranskirken. I Fastetiden holdes Fasteprædiken hver Søndag Kl. 5.

Sakramentskirken. I Fastetiden holdes hver Søndag Aften Kl. 6 Prædiken.

St. Annæ Kirke. Fasteandagten (Prædiken med Korsvejsandagten) holdes hver Fredag Aften Kl. 8.

Katholsk Forening »Absalon«.

Vort næste Møde afholdes Mandag den 19. Marts Kl. 8 i Selskabslokalerne »Columbus«, Aaboulevarden 21 (Telf. Central 3699).
Bestyrelsen.

Korsvejsandagt.

Fredag Aften: St. Ansgars Kirke Kl. 8, Rosenkranskirken Kl. 7¹/₂, St. Annæ Kirke Kl. 8, St. Andreas Kirke Kl. 7¹/₄, St. Josefs Kirke Kl. 7¹/₂, Sakramentskirken Kl. 8.

Torsdag Aften: Jesu Hjertes Kirke Kl. 8 (med Prædiken).

Maria-Kongregationen for M. & Y. i Ordrup.

I Anledning af, at Kongregationen Mandag d. 19. Marts har bestaaet i 10 Aar, afholdes Søndag Aften d. 18. Kl. 8 en lille Festlighed i St. Andreas Præstegaard. Alle Medlemmer saavel som Kongregationens første Bestyrelse indbydes venligst. Det festlige Møde tilsigter gensidig Opmuntring og Bevidnelse af vor Taknemlighed overfor Kongregationens Stifter, højærv. Pater A. Breitung.
Bestyrelsen.

Musikundervisning.

Elever modtages i Orgel og Piano.

Jens Juelsgade 35¹ (ved Sølvtorvet).

Biskop-Billedet!

Den ny Biskop sammen med Biskop v. Euch (se Ugebladet N. 44)

Katholsk Boghandel, Stenog. 3.

Nedsat Pris: 1 Kr.

Nedsat Pris: 1 Kr.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

71. AARGANG

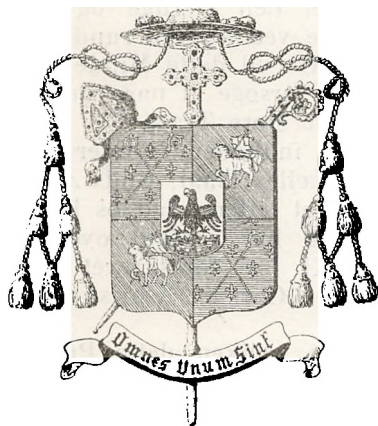
Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5-7. Tlf. Vester 7615). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7615. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 12.

Søndag den 25. Marts.

1923.

INDHOLD: Biskoppens Hyrdebrev. — Judas. — Pavelig Encyklika om Kristi Fred. (Fortsat). — † Filomena Senzi. — En Bøn. — En Paamindelse. — Paaskerejsen. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Odense. Czekoslovakiet. — Avertissementer.

Josef

ved Guds Barmhjertighed

og

den Apostoliske Stols Naade

Biskop af Roskilde,

Apostolisk Vikar

for Danmark og Island.

Til det højærværdige Præsteskab
og det Apostoliske Vikariats troende.

Hilsen og Velsignelse i Herren.

HØJTELSKEDE I HERREN!

Vi behøver ikke at udmale for Eder den dybe Bevægelse, med hvilken Vi tog imod Meddelelsen om, at Vi trods Vor Svaghed var bleven udset til at lede og styre det danske og islandske Vikariat. Hvor gerne Vi end vilde have været fri for den Byrde og det tunge Ansvar, som saaledes blev lagt paa Vore Skuldre, saa bød dog Lydigheden og den

kirkelige Disciplin Os at underkaste Os den kirkelige Auctoritets Bestemmelse, og med denne Hengivelse i Guds Vilje at bede: *Fiat voluntas tua!* Din Villie ske. Fra det Øjeblik har Vi følt Trang til at henvende Os til Eder og forelægge for Eder Vore Ønsker og de Tanker og Følelser, som besjæler Os ved Tiltrædelsen af Vort nye Embede. Fremfor alt maa Vi skynde Os med at takke for den Velvilje og de Udtryk for Hengivenhed, med hvilke I har villet tage imod Os. De har været Os til usigelig Trøst.

Skønt der allerede er gaaet et Aar, siden Gud hjemkaldte vor elskede Overhyrde, saa er Sorgen over dette Tab dog stadig levende. Og det er ikke saa underligt, thi vi alle har været Vidne til, hvorledes Guds Rige indvortes og udvortes har udvidet sig under hans vise og kloge Styrelse. Vi alle, Præster og Lægfolk, beundrede hans utrættelige Mod og hans Udholdenhed, som kun Døden fik til at svigte. Mindet om den store Biskop, den milde Leder, den vennesæle Hyrde, Ungdommens faderlige Velynder, de fattiges gavmilde Velgører, den sande Trøster for de bedrøvede, den kærlige og kloge Fører for de vildfarende vil blive ved at leve rundt om i vore katholske Menigheder. For Os vil dette Minde stadig staa som Vort Ideal, som Vi vil forsøge at naa, om ikke til Fuldkommenhed, saa dog i de store Træk.

Derfor, højtelskede i Herren, indbyder Vi Eder til at hjælpe Os for at naa det store fælles Maal: Guds Ære og Sjælenes Frelse; og for at naa det lettere, lad os lytte til den store Stemme, som lige nu har genlydt over hele Verden. Vor h. Fader Pius XI har foreskrevet os sit Program: »*Pax Christi in regno Christi! Christi Fred i Christi Rige!*«

Den pavelige Rundskrivelse, i hvilken dette Program er fastslaaet, begynder med disse Ord: »*Ubi arcano Dei etc.*« . . . som betyder: »Næppe var Vi ved det guddommelige Forsyns uransagelige Bestemmelse og ikke ved nogen personlig Fortjeneste bleven hævet til den hellige Apostelfyrstes Sæde, da Vi fattede den Beslutning snarest muligt at henvende Os til Biskopperne, og til deres aandelige Børn, som er under deres Ledelse og Omsorg.«

Den Dag, Paven skrev disse Ord — det var Vigiliedagen før Julefesten — forkyndtes atter for Verden Ordets Menneskevordelse og Fredens Gave til alle, som viser en god Villie: »*Gloria in excelsis Deo et in terra pax hominibus bonæ voluntatis.*« Samme Dag sammenfaldte Paven sit Sandheds og Kærligheds Værk i dette Valgsprog: »I søger Freden? Christus vil give eder den i sit Kærligheds Rige«, »*De pace Christi in regno Christi quæranda*«.

Med to tusind Aars Mellemlrum siger dette himmelske Sendebud og den 261de Eftertølger af Petrus, Christi første Stedfortræder, nøjagtigt det samme: »Gud Ære og Fred paa Jorden ved Christi Kærlighed.«

I disse urolige Tider ventede den katholske Verden med Længsel, sommetider endogsaa med Utaalmodighed, sit Overhoveds beroligende Ord. Paven har jo med den Ro, som en videnskabelig Undersøgelse giver, paa nært Hold undersøgt vor sociale Tilstand; han har stillet Diagnosen af det Ondes Natur, af hvilket vi lider, og nøje undersøgt dets Aarsager for at forudse dets Følger, og saa har han med al den Kærlighed, som hans Faderhjerte rummer, foreskrevet Midlerne. Det er umuligt i et Hyrdebrev at sammenfatte al den Rigdom af belærende Grundsætninger, som dette Dokument indeholder, men Vi vil kun indskrænke os til det, der synes at have praktisk Betydning for os.

Det Middel, som den pavelige Rundskrivelse anviser mod Nutidens Onde, kan udtrykkes i disse Ord: Man skal vende tilbage til Evangeliets sociale og kristelige Aand. At der ikke hersker Fred, behøver Vi ikke at bevise. Alt omkring os er Uro og Bevægelse. Det er nu allerede fire Aar, siden Fredstraktaten blev underskrevet; men selve Freden venter vi endnu paa. Ja, de synes virkelig skrevet for vore Dage, hine inspirerede Ord hos de store Profeter: »Vi har ventet paa Fred, men der kom intet godt, paa Lægedoms Tid, og se, der kom Forfærdelse (Jer. 8, 15; 14, 19). Vi har ventet paa Ret, og den kom ikke; paa Frelse, og den er langt borte fra os (Is. 59, 9, 11).« Fra Vatikanets Høj lyder klart og beroligende vor h. Faders Stemme: Freden findes i Verdens Forsoning med Kristus, den findes i hans første og største Bud, Budet om Kærligheden. Lad Kristus herske i Eders Hjerte gennem Kærligheden, og I vil kunne smage Freden. Naar den nyomvendte eller den nyfødte bliver fremstillet til Daaben, da spørger Kirken:

»Hvad forlanger du af Guds Kirke?«

Han svarer: »Troen!«

»Hvad skænker Troen dig?«

»Det evige Liv!«

Og Kirken vedbliver: »Hvis du vil indgaa til Livet, saa hold Budene. Du skal elske Herren din Gud af dit ganske Hjerte, af din ganske Sjæl, af alle dine Kræfter, og du skal elske din Næste som dig selv.«

I Dag gentager vor h. Fader det samme for os alle. Vil du have Freden, saa elsk Gud og din Næste.

Det er ikke tilstrækkeligt at være bekymret for vor egen Sjæls Salighed, vi staar ogsaa i Gæld til andre. Alt-

for ofte har man maaske prædikeret for Eder, at I er her paa Jorden for at frelse Eders Sjæl og ved en personlig upaaklagelig Vandel at fortjene Paradisets Lykke. Det er ikke nok, særligt ikke her under vore Forhold. I er paa Jorden for at give Gud Æren, for at medarbejde ved Udbredelsen og Styrkelsen af hans Rige i Sjælene, og for at stræbe efter de udvalgte Fuldkommenhed, ved i alt at gøre vor himmelske Faders Vilje.

Eders personlige, timelige og selv aandelige Interesser, eders Synders Forladelse, eders aandelige Beskyttelse mod Synden kommer først i anden Række. Det er den moralske Lov, som Herrens Bøn indeholder. Det er vor guddommelige Frelser selv, som har dikteret den Orden, i hvilken vi skal fremsende vore Bønner til ham: Først hans Ære, hans Rige, hans Vilje her og i Evigheden, og først da vor Salighed, vor Lykke i vor Førelse med ham.

Den Orden skal vi respektere, vi maa tænke paa Gud først, og Gud vil tænke paa os, indeslutte os i sin Kærlighed og frelse os.

Lev derfor ikke, som om I var alene, lev ikke isole-rede; det vilde være ren Egoisme fra Eders Side. Gennem Daaben tilhører I en Familie, hvis Interesser er Eders Interesser, eller rettere, I tilhører en levende aandelig Organisme, hvis Hoved er Christus, og paa hvilken I sammen med alle døbte, trofaste Børn af den katolske Kirke danner de levende Lemmer. Lemmerne holder sig kun i Live under Hovedets styrende og levendegørende Indflydelse. Det er altsaa Kirken, det vil sige Christus baade i sin guddommelige Person og i sit mystiske Legeme, som maa være Genstand for alle Eders Bestræbelser. Hvis ikke det er saadan, er I kun Katholikker af Navn, men vil i Virkeligheden staa ene.

Og denne aandelige Egoisme, selv om den ikke er lav og syndig som Hovmodets, Vellystens eller Gerrighedens Egoisme, saa er den dog ikke destomindre Egoisme.

Derfor kalder vor h. Fader Pius XI os til Samling og bekræfter højt sit Program, nemlig det katolske Apostolat, og dertil indbyder han alle: Præster, Ordensfolk og Lægfolk uden Forskel paa Køn, Alder eller social Stilling. Der er ikke Tale om at tilføje noget nyt til det, der allerede eksisterer, endnu mindre om at sætte sig selv i Ste-det for de Institutioner, som lever og blomstrer, men det gælder om — og det er det vigtigste — at give disse Institutioner og de Personer, som hengiver sig til dem og opofrer sig for dem, Kirkens ægte Stempel, idet de bliver besjælede og opflammede af Kirkens Aand. Han ønsker, at Kærlighedens Baand skulde forene de troende med deres

Præster, Præsterne med deres Biskopper, Biskopperne med Kirkens Overhoved og saaledes med Christus selv.

Der gives ikke nogen, som ikke kan, og som følgelig ikke skal tage sin Andel i dette apostoliske Arbejde: thi der gives ingen, som ikke skal bede, arbejde og lide, ingen som ikke er kaldet til at stige højere op, til at forene sig inderligere med Gud, til at helliggøre sig selv mere og mere.

Barnet, som endnu gaar ved sin Moders Haand, Arbejderen, Arbejdersken, den lærde i sit Studereværelse, Munken i sin Celle, den barmhjertige Søster ved Sygelejel, alle har det i deres Magt at ofre deres Fortjenester for i Samvittigheden og foran Gud at stille dem til Disposition for Kirkens store Interesser. Det eneste, som Paven forlanger — men det er vigtigt — det er, at I ved Bekendelsen af den ægte katholske Aand og ved barnlig Pietet knytter eders Personer, eders Arbejde til Kirken og det kirkelige Hierarki og gennem disse til vor Herre Jesus Christus selv.

I kender og forstaar at vurdere, hvad man i Hjemmets Kreds kalder »Familieaanden«, i en Forening »Korpsaanden«; nuvel, det er denne Aand, denne »kirkelige Aand og Sans«, som man forlanger af Eder.

Liturgien kan vænne os til den. Søndagsmessen i vor Sognekirke, Biskoppens Pontifikalmesse og fremfor alt Pavens Messe er det levende Udtryk for det katholske Apostolat: det er hele Kirken, som forenet med Christus ofrer sig og bliver ofret til Gud gennem Præstedømmet, og over hvilken den eviges Velsignelser og rige Naadegaver nedstiger som en himmelsk Manna.

Allerede Pius X har sagt: »Det var bedre, at en Institution ikke eksisterede end at lade den bestaa udenfor den kirkelige Autoritet.«

Og Pius XI taler med en uovertræffelig Klarhed og Nøjagtighed saaledes til Biskopperne: »Mine ærværdige Brødre. Vort Ønske er, at I oversender dette Vort Budskab til Eders Præster: Vi vil, at de skulle vide, at deres Forening med Os er saa meget inderligere, og til Gengæld Vor faderlige Hengivenhed for dem saa meget større, som de knytter sig mere frivilligt og med større Kærlighed til deres Biskopper som til selve Christi Person, og de vil saaledes under Biskoppens Førelse og Autoritet kunne virkeliggøre deres Program om et helligt Liv og fuldstændig Lydighed.«

Og saa tilføjer han: »Vi beder Eder om at gøre de troende udtrykkeligt opmærksom paa, at det bedste Middel for dem til at fortjene Apostelen Petri Ros: »I er en udvalgt Slægt, et kongeligt Præstedømme, et helligt Folk,

et Ejendomsfolk«, det er, at de under Eders Autoritet og under Præsternes Ledelse arbejder af alle Kræfter med til, at Vor Herre Jesus Christus maa blive mere og mere kendt og elsket; saaledes vil de i den inderligste Forening med Os og med Jesus Christus bidrage ved deres Virksomhed og deres Iver til at udbrede og genoprette Christi Rige og saaledes ogsaa yde virksom Hjælp til at gengive hele Samfundet den længselsfuldt ventede Fred.

Højtelskede i Herren! lad os slutte med denne vor h. Faders Opmuntring til os alle: lad os elske Kirken, som Barnet elsker sin Moder. Lad os skænke den vor Person, vore Arbejder, vore Genvordigheder. Kirken er en Del af Christus. Idet vi elsker den, elsker vi Christus, og vi vil kunne elske hverandre i Christus. Og Christus elsker os og udgyder over os den Helligaand med den guddommelige Kærlighed, som er al Fuldkommenheds Baand. Og Kærligheden, som kommer fra den Helligaand, giver Glæde, og Glæden giver Fred, som Paulus siger til Galaterne: »Charitas, gaudium et pax fructus Spiritus Sancti.« Saaledes vil da ogsaa vor h. Faders Valgsprog blive til Virkelighed: »Pax Christi in regno Christi« »Christi Fred ved vor Herres Jesu Christi Kærlighed.«

Nærværende Hyrdebrev oplæses i alle Vikariatets Kirker og Kapeller paa Passions søndagen.

København den 4. Marts 1923.

Josef, Biskop.
Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Judas.

. . . Uden Judas vilde menneskeligt talt Kalvariabjergets Tragedie ikke have fundet Sted. Hoben havde før haft Christus i sine Hænder og tabt ham af Syne igen; Soldater havde været ude efter ham og var kommet tilbage uden ham; Farisæerne havde søgt at fange ham i Ord, men uden Held. Der behøvedes en Ven til at forraade ham. Han undslipper ikke fra de Hænder, hvis Troskab han havde betroet sig til. Derfor bliver alene

over Judas den endelige Dom udtalt. Pilatus, Herodes og Kaifas afventer endnu Offentliggørelsen af deres endelige Dom, men over Judas har Dommeren udtalt Dommen: »Det havde været bedre for dette Menneske, om han aldrig var bleven født.«

I Følge selve sin Natur er Judas's Synd ogsaa en Synd, der i sin fulde Vederstyggelighed kun kan begaaes af Christi fortrolige Venner. Kristne har ofte for Skik at behandle dette som noget, der aldrig kan komme til at vedrøre dem.

»Er din Tjener en Hund, at han skulde gøre noget saadant?« Men det er netop en Synd, som »Hunden«, den kun underordnede Tilhænger, ikke kan begaa. Den er i sit fulde Overmaal af Ondskab forbeholdt Christi næreste og varmeste Elskere, hine, der har Ret til at kysse ham og kalde ham Ven....

Heller ikke er denne Judas-Synd saa sjælden, som man er tilbøjelig til at tro. I dens fulde Ondskab er den utvivlsomt sjælden, men til en vis Grad er den en Bestanddel i enhver Synd imod Lyset.

Først kommer de egentlige Apostater — hine, der med fuldt Overlæg (eller selv ubevidst med Hensyn til Betydningen af hvert enkelt Trin i Processen) har skiftet Idealer og har vedkendt sig denne Forandring overfor Verden; hine, der en Gang hang ved Kirkens Læber, gav den Kærlighed og Troskab, talte i dens Navn og dyrkede Gud sammen med den, men som gik bort fra Herrens Bord, da den evige Nat faldt paa deres Sjæle....

Derefter kommer hine, der har skiftet Idealer uden at vedkende sig det, som maaske har bevaret Troen, men ikke Kærligheden; Mennesker, der taler, tier og bekender sig som Katholikker, som endog »tror« med Tilslutning af Forstanden eller af Følelsen, men hvis Viljes-Energi er andetsteds. De forraader paa en anden Maade, men ikke mindre sikkert Christi Sag; det er dem, om hvem Verden forbavset siger: »Er han Katholik?«

Og til Slut kommer hine Syndere af enhver Art og Klasse, i hvem Forræderiets Tragedie fuldbyrdes i Stilhed — og til dem hører enhver Synder, selv om det kun er i en mindre Grad. Thi enhver Sjæl er saa stor som en

Verden, og i enhver Sjæl er der Plads nok til, at Alverdens Tragedier kan blive fornyede, ligesom enhver Vandpyt er stor nok til at kunne spejle Solen.

Til enhver Sjæl kommer Christus tillidsfuldt som til en Ven, og i enhver Sjæl forraades han atter og atter over i Pilati fejge Hænder, eller i Kaifas's gridske Hænder eller til Herodes's støjende Egenkærlighed. Der kommer han til Haven for at møde sin Ven, og han bliver i Sandhed mødt af denne Ven og kysset. Ligesom enhver Soldat bærer en Mærskalsstav i sit Tornyster, saaledes bærer enhver Kristen paa sine Læber Muligheden for et Judas-Kys

Det bliver undertiden gjort gældende, at Motivet var for ringe til at begrunde Judas's Synd; hans Mester maatte i det mindste være ham mere værd end tredive Sølvspecier. Men den samme Synd bliver dog begaaet atter og atter for en endnu mindre Pris.

Atter og atter vil der findes Mænd, der sælger deres Samvittighed — hvilket er det samme som at forraade sin Herre — for et Øjeblikk sanselig Lyst; eller Kvinder vil sælge deres for selskabelig Anseelse eller en Smule tom Forfængelighed. Det drejer sig altsammen om en Skiften af Idealer. Dersom en Sjæl lever tilstrækkelig længe paa Sanselighedens eller Ærgærrighedens Skraaplan, saa vil den finde, at Christus der er mindre værd end intet. Og fremfor alt, naar et saadant Valg en Gang er gjort, hvor vanskeligt er det saa ikke at angre! Samvittighedsnag kommer let nok, men Anger betyder Kærlighed, og en Sjæl, der har mistet sin Elsker, har mistet sin egen Evne til at elske.

Af R. H. Benson: *Kristus i Kirken.*

Pavelig Encyklika om Kristi Fred.

(Fortsat).

Hvad der først og fremmest er fornødent — det ser man jo af disse vore Overvejelser — er at berolige de stormfulde Sind og bringe Fred til de ængstede Hjerter. Thi det er Fred, vi trænger til — en Fred, som ikke

blot er udvortes og formel, men tager Hjerterne i Besiddelse. En Fred, som genforener de skilte Sind, mildner dem og aabner dem for gensidig Broderkærlighed.

Men saaledes er alene den Fred, som Christus skænker. »Og Christi Fred bringe Fryd i eders Hjerter« (Kol. 3, 15). Anderledes kan den Fred ikke være, som han giver (Jh. 14, 27), da han gransker Hjerterne (1. Kong. 16, 17) og har sit Herredømme i Hjerterne. Og Jesus Christus har i Sandhed al Ret til at kalde Hjerternes Fred for sin Fred. Han var jo den første, som sagde til Menneskene: »I er alle Brødre!« Og han forkyndte Kærlighedens og Overbærenhedens almindelige Lov, som han beseglede med sit Blod: »Dette er mit Bud, at I skal elske hverandre, ligesom jeg har elsket eder« (Jh. 15, 12). »Den ene skal bære den andens Byrder, og saaledes skal I opfylde Christi Lov« (Gal. 6, 2).

Heraf følger direkte noget, der netop hører hjemme, naar Talen er om vore Tidsforhold — nemlig, at den sande Fred, Christi Fred, maa være en retfærdig Fred, da han er den Gud, som dømmer Retfærdigheden selv (Ps. 9, 5). Men denne Fred maa ikke blot være præget af den haarde og ubøjelige Retfærdighed, den maa tillige lyse af Mildhed og Godhed som Udtryk for sand Forsonlighed. Saaledes er den Fred, som Jesus Christus har erhvervet os og hele Menneskeslægten, og som Verdensapostelen i sin energiske Udtryksmaade gør lig med Christus selv. Thi det er han, som har ydet den guddommelige Retfærdighed Fyldestgørelse ved sit korsfæstede Legemes Lidelser, »idet han paa sig selv slog Fjendskabet ihjel og forkyndte Fred for dem, som var langt borte, og Fred for dem, som var nær« (Ef. 2, 16. 17). I Christi Forløsergerning, som jo er den guddommelige Retfærdigheds Værk, ser derfor Apostelen Paulus kun et Forsoningens og Kærlighedens Værk: »Thi Gud har i Christus udsonet Verden med sig« (2. Kor. 5, 19). »Saaledes har Gud elsket Verden, at han hengav sin enbaarne Søn« (Jh. 3, 6).

Den hellige Thomas af Aquino har fundet den rette Formel og det rette Udtryk for denne gyldne Lære, idet han siger, at Freden, den sande Fred, snarere er et Kærlighedens end et Retfærdighedens Værk. Thi Retfærdig-

heden har ingen anden Opgave end at fjerne det, som hemmer og hindrer Freden. Men Freden selv er en Kærlighedens Akt, født og opfostret af Kærligheden selv.

Om Christi Fred kan man derfor med fuld Føje anvende de Ord, Verdensapostelen bruger om Guds Rige, som jo netop gennem Kærligheden udøver sit Herredømme i Hjerterne: »Guds Rige bestaar ikke i Mad og Drikke« (Rom 14, 17) — d. v. s. at Kristi Fred ikke opretholdes ved materielle og jordiske Goder, men ved aandelige og himmelske. Og anderledes kan det umuligt være, da det er Jesus Christus, som har aabenbaret de aandelige Værdier for Verden og lært Menneskene at vurdere dem paa rette Maade. Han har jo selv sagt: »Hvad gavner det Mennesket, om han vinder den hele Verden, men tager Skade paa sin Sjæl« (Mt. 16, 26). Og karakteristisk er følgende Ord fra Frelserens Læber: »Frygt ikke dem, der ihjelslaar Legemet, men ikke kan ihjelslaa Sjælen! Frygt meget mere ham, der kan styrte baade Sjæl og Legeme i Helvedes Afgrund« (Mt. 10, 28).

Dette maa ikke opfattes saaledes, at Kristi Fred, den sande Fred, maa give Afkald paa de materielle og jordiske Goder; thi disse forjættes jo tværtimod udtrykkelig af Frelseren: »Søg først Guds Rige og hans Retfærdighed, da skal alt andet tillægges eder« (Mt. 6, 33). Men denne Fred staar højt over al menneskelig Kløgt og Forstand: »Guds Fred overgaar al Forstand« (Fil. 4, 7). Derfor hersker den ogsaa over de onde og blinde Lidenskaber og forebygger Kævl, Strid og Tvedragt, som al Jagen efter de jordiske Goder nødvendigvis maa føre til.

Er engang Begæret efter de jordiske Goder lænkebundet — dette Begær, som altid forstyrrer og forgifter den Fred, som ikke er ægte og sand — og har de aandelige Værdier faaet den Hædersplads, som med Rette tilkommer dem, da kommer Christi Fred med sine rige Gaver. Den forædler og renser Samfundslivet, den hæver Personligheden til et højere Niveau hos det Menneske, der er adlet ved Christi Blod, hans hellige Broderskab og Barnekaarene hos Gud. Den fremkalder en aandelig Vækst til Lighedannelse med Christus, vort guddommelige Forbillede — en Vækst, som fremmes ved Bøn og Sakramen-

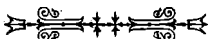
ter, og fremelsker i Sjælen en stedse stærkere Længsel efter Livet i de levendes Land, i Guds evige Besiddelse, det egentlige Maal for vor Vandring hernede i Taarernes og Trængslernes Dal.

Vi har saaledes set og overvejet, at den sande og egentlige Grund til al den ulmende Uro, som hersker i Verden, til den evige Splid og Uenighed, som følger i den falske Freds Farvand, det er netop den Omstændighed, at Respekten for Lov og Orden er aftaget. Men dette skyldes igen, at man har glemt, at Mennesket skylder en evig Skaber sin Oprindelse, og som en Følge deraf unddrager sig for at yde Gud den ham tilkommende Underkastelse. Lægemedlet er derfor kun at finde i Christi Fred, fordi Christi Fred er Guds Fred. Og denne Fred kan ikke eksistere uden Respekt for Orden, Respekt for Lov og Respekt for Autoritet.

Thi i dette siger Skriften: »Bevar Orden i Fred« (Eccli. 41, 17). »Megen Fred faar de, der elsker din Lov, Herre« (Ps. 118, 165). »Den, der frygter Loven; lever i Fred« (Ordspr. 13, 13). Og vor Herre Jesus sagde: »Giv Kejseren, hvad Kejserens er« (Mt. 22, 21), og han bekendte, at han endog havde Agtelse for den Magt, der var givet selv Pilatus ovenfra (Jh. 19, 11), ligesom han havde befalet sine Disciple, at de skulde agte de Skriftlærde og Farisæerne, der sad paa Moses's Stol (Mt. 23, 2). Vidunderligt er det, hvor højt han i det huslige Samliv ærede den faderlige Magt ved at være Maria og Josef underdanig os til et Eksempel. Fra ham kommer ogsaa den Lov, som Apostelen forkynder: »Enhver være de høje Myndigheder underdanig. Thi der er ingen Myndighed uden fra Gud« (Rom. 13, 1).

Hvad har Christus ikke lært om den menneskelige Persons Værdighed, om uskyldige Sæder, om Pligten at adlyde, om Guds Forskrifter for det menneskelige Samfund, om Ægteskabets Sakramente og den kristne Familjes Hellighed! Disse Læresætninger har han bragt fra Himlen til Jorden, overgivet dem til sin Kirke og med et højtideligt Løfte om aldrig svigtlende Hjælp og stadig Nær-værelse har han befalet den, at den indtil Tidernes Ende

ikke skulde ophøre med at forkynde alt dette for alle Folkeslag som en ufejlbar Lærer. Derfor er det klart, at den katholske Kirke kan og bør bringe virksomme Lægemidler til Verdens Fred. (Fortsættes).

Filomena Senzi

in memoriam.

Et Kort fra *Assisi* bringer mig den vemodige Meddelelse, at denne gamle Kvinde, der var kendt af saa mange Danske, og som af hele sit rige, varme Hjerte elskede det fjerne, hende ukendte Danmark, er gaaet bort.

Enhver, der har læst »*Rejsebogen*« og »*Mit Livs Legendes*«, husker *Johannes Jørgensens* og *Mogens Ballins* prægtige Værtinde.

Og de fleste, der med de Bøger i Tanke og Hjerte har besøgt *Assisi*, har ogsaa gjort Bekendtskab med gamle *Filomena*.

Det: at være Dansk, var at have Adgang til hendes Hus og Hjerte.

Hvor kunde hun fortælle om *Ballin*, der havde betalt hendes Gæld og hjulpet hende paa Fode — hun græd altid; naar hun nævnede *Sor Francesco*.

Og besøgte man hende i Selskab med hendes kære *Sor Giovanni*, kom de gamle Dage paa Tale... *La Rocca*, *Padre Felice*...

Hun var trofast i sit moderlige Venskab og trofast i sin Forbøn. Havde man en Gang faaet Titlen *figluolo mio*, Sønneke, var man sikker paa sit Velkomstkys, naar man kom til den serafiske Stad, og paa en Taare, naar man drog derfra.

Hun fulgte En med Interesse — ingen vel mere end de *Ballinske* Børn. Og hun var glad for Opmærksomhed fra Danskes Side; med ydmyg Stolthed fortalte hun, at *Il Professore* havde skrevet om hende i store Bøger.

Gæstfriheden i hendes Hus var stor; det bedste kom paa Bordet, og Øjnenes Lys tændtes som Festblus. Filomene levede meget i Minderne, og hun forberedte sig fromt til den store Rejse. Paa sine gamle Dage blev hun Franciskaner-Tertiar og besøgte flittigt Andagterne i Capucinerens lille hyggelige *Domus Orationis*. Rosenkransen var hendes uadskillelige Ven. Dens Bøn for *hora mortis nostræ* har beredt hende Vejen hjem.

Desværre kom Johannes Jørgensen ikke til at staa ved hendes Dødsleje; han var fraværende i Firenze, men *Chresten Skikkild* var i Assisi, da Vorherre hentede sin gamle Tjenerinde. Saaledes fik hun en dansk Hilsen og Tak paa det sidste — hun, som saa ofte var os god.

Og nu fylder Vemod mange Hjerter — i Ordrup, i Rom, i Svendborg og i Paris — og mangt et Requiem stiger for denne skønne, stærke Sjæl, mens Messen læses ved vor Fader Franciskus Alter i Krypten faa Skridt fra det gæstfri Hus.

Pater Felix døde, *Pater Samuel* paa Alvernerbjerget døde, og nu er *Filomena* død. Det tynder ud i den Kreds, vi unge læste om ved det Lag 1910, og som drog os saa mindeligt mod Italien, mod Assisi. Jeg regner det for en Lykke, en Guds Gave, at jeg fik Lov at lære de tre at kende, at de kaldte mig *figluolo* og *amico* for min store Vens og Mesters Skyld. Det var Patriarkerne i hint franciskanske Venskab og Broderskab, Johannes Jørgensen taler om i Forordet til Rejsebogens anden Udgave. —

Disse Linjer skal være en fattig Tak, en ydmyg Blomst og en Bøn til dem, der føler noget for Assisi og for Kredsen fra Assisi, at de vil bede et *De profundis* for den bortgangne og et Fadervor for dem, der endnu er paa Vejen mod *il transitio*.

BRODER ULV.

En Bøn.

I Ugebladets Nr. 11 paaviser Hr. E. F. i en Undersøgelse over Festsalmer den uendelige Rigdom, Kirken besidder i sin ældgamle Salme- og Hymneskat, der er af

saa uimodstaaelig Kraft og Inderlighed, at ogsaa Protestantismens største Salmedigtere atter og atter tyr til den. Hvor instruktiv og opløftende denne Undersøgelse end er, vover en Lægmand, en af Flokken, dog netop som Lægmand at anholde en enkelt Bemærkning.

I andet Stykke anbefales det »en ung dansk katholsk Digter at hente Værdier, som han skal give fra sig i moderne Salmedigtning, paatrykt hans egen rige digteriske Evnes Mærke«, i »Fondet af oprindeligt, kristelig Poesi, som er oplagret gennem Tiderne«.

I al Almindelighed er, vover jeg at sige, dette et meget daarligt Raad. Den sande Digter henter ikke Værdier i fremmed Poesi. Denne kan vel være saa fremragende, at en stor Digter kan ønske, at hans Landsmænd lærer den at kende, og jo betydeligere han er, i desto betydeligere Form kan han ventes at gengive den for dem. Men dette er noget ganske sekundært, ja slet ikke Digtning. Vil han indskrænke sig hertil eller til at hente Inspiration hos andre, da bliver han kun Epigonen. Thi hvad er Digtning? ja, de store Digtere siger det selv. Drachmann vidner, at han synger:

»ikke, fordi han vil —
mindre, fordi han skal —
mest, fordi han ej kan andet —
og mens han synger, staar i Vaade Landet,«

og Aarestrup siger det samme:

»Som sin brune Lyng den øde Flade . . .
som et Løg i sorten Muld sin Lilje . . .
har mit Indre formet disse Blade
af en lønlig Drift, fast uden Vilje.«

De synger, hverken fordi de vil eller skal. Men hvorfor da? ja, der springer en Kilde i deres egen Sjæl:

»Mit Spind er Digtekunsten,
ak, favreste Veninde,
og gammel Sorg er Ormen,
der Dag og Nat maa spinde,«

vidner Hertz. Han maa. Den sande Digter, ogsaa Salmedigteren, søger ikke noget Steds hen for at øse af fremmede Kilder, for at hente Værdier, Kilden springer i ham selv. Den er hans eget »strømmende Hjerteblod«,

som flyder spontant ud fra hans indre Oplevelser, hos Salmedigteren ud fra hans Liv i Gud. Det er kedeligt allerede, naar en Digter i Almindelighed gaar paa Opdagelser for at finde Værdier, men det bliver fuldkomment skæbnesvangert for den religiøse. Hos den første kan der maaske endda fødes lidt acceptabel Kunst, men hos den sidste kun Attituder, Pasticher.

Mange af Fortidens dejligste, religiøse Poesier kan vel have fundet heldige Overførelser i et nyt Sprog. Det kan skyldes, at Omplanteren netop har fundet sin Trang udløst i hine, ogsaa, at Folkenes Slægtskab er saa stor, at Formen er næsten sammenfaldende; men det bliver quoad Reproducenten aldrig ægte Arbejde. Naar saa meget af det, der er hentet fra Tysk, hører til det smukkeste i »Troens rare Klenodie«, skyldes det maaske den Omstændighed, at dansk Kirkeliv udenfor Grundtvig er saa helt og holdent tysk; men Ting som »Her vil ties, her vil bies . . .« griber os dog mere. Selvom Grundtvigs Oversættelse »Hil Dig, Frelser og Forsoner!« er nok saa ypperlig, bærer det danske Hjerte dog i større Betagelse ved det simple »Jeg ved et lille Himmerig«. Og Grundtvigs i Modsætning til de dansk-katholske (især den gamle) ganske mislykkede Gengivelse af Venantius Fortunatus's pompøse og storladne Hymne, ligesom de hidtil saa ubehjælpssomme Forvanskninger af Innocens III's Pintsesekvents, vel Mesterværket i Kristendommens Poesi, viser, paa hvor gyngende Grund man her befinder sig.

Den »oprindelige, kristelige Poesi« — det kan kun betyde: den i Aar ældre, ikke absolut derfor noget bedre eller ægttere. Hvad er Faktorerne i den kristelige Poesi? det er Menneskehjertet og Livet i Gud. Disse to Faktorer er ganske de samme nu som for 1000 eller 1500 Aar siden. Produktet af disse to Faktorer fra dengang staar i ingen Henseende paa Forhaand forud for Produktet fra idag. Det troende Hjerte idag har den samme Trang og de samme Længsler som for 1000 Aar siden. Naar nu en Sanger fra idag griber Harpen, er det sandsynligere, at hans Toner klinger mere i Kontakt med Tiden, naar han synger ud af sin egen Sjæl, end naar han i Forvejen har været ude for at finde Værdier. Ja, hvad er det, der gør

det? Det er det udsigelige som Brandt i »Legender«¹⁾ taler om, naar han siger:

»Det risled' som Bækken i Bøgelund,
 hvor Droslen, den graa, har hjemme.
 Bestandig det mig i Øre klang,
 som var det min Moders Stemme.
 — Der sidder en Due paa Liljekvist
 i Midsommertide.
 Den synger saa fagert om Jesu Krist.
 I Himmelen er stor Glæde.«

Jeg ved ikke, om Forfatteren af »Faslesalmer« taler om en bestemt »ung dansk katholsk Digter med rige, digteriske Evner«. I hvert Tilfælde ligger det nær at tænke paa Præsten og Digteren Peter Schindler. Jeg selv er hverken Kender eller Autoritet, blot »en af Flokken«. Men jeg drister mig til at sige, at mange af hans Salmer genlyder af denne særlig danske Kildes Rislen, som Brandt taler om, og af den simple Lærkesang, som finder Genklang i Menigmands Bryst, som vi kender saa godt fra Ingemanns og Grundtvigs Sang, og som endnu ikke har lydt i Danmarks katholske Kirker. Hvis han ikke havde haft den timelige Ulykke at være katholsk Digter i et protestantisk Land, tror jeg, hans Salmesang allerede havde givet Genlyd viden om i Landet. Han har skænket den danske Salmesang den første ægte Salme til den Helligaand.

»O, Aand, som er af Evighed,
 som var og er og bliver ved,
 fyld Sjælen med Din Vinges Sus
 som Orgelklang i Herrens Hus...«

Den er fra samme Værksted som Pintsesekventsen med dens uigengivelige: O lux beatissima. Den opvoksende Ungdom har hyldet ham i sit Blad som sin Salmedigter. Naar han slaar Harpen, vibrerer de unge, danske Hjerters Streng. Og naar jeg med hin Venantius sukker mit

»O, Kors, vær hilset Du vor Lid,
 Du Haabets Tegn i Sorgens Tid«

knytter jeg dertil Peter Schindlers

»Vær vor sikre Redningsfjæl,
 naar det sortner for vor Sjæl«.

Under Forudsætning af, at hint Raad er rettet til ham, knytter jeg dertil det menige Folks Bøn: Følg det ikke.

E. Lier-Kühl.

¹⁾ København 1887.

En Paamindelse.

Fastetiden er snart forbi, og det er der vist næppe nogen, der er videre ked af. Egentlig behøves det sikkert heller ikke udtrykkelig at gøre opmærksom derpaa, thi uden at træde nogen for nær tør man vel nok vove den Paastand, at ligesom Børnene glæder sig til Jul og tæller Dagene før Højtidens Komme, saaledes glæder de voksne sig til Paaskefesten og det frydefulde Alleluja, der forkyn-der Fastetidens Ophør. Thi selv om Fastetiden er en Naadens Tid, saa er den dog præget af Alvor og Bod, og det er meget naturligt og ganske rimeligt, at man glæder sig derover, naar disse Uger er vel overstaaet, d. v. s. naar man har gennemlevet dem saa ret i Kirkens Aand.

Denne Aand finder vi udtrykt i Ærkeengelen Raphaels Ord til Tobias: »Bøn med Faste og Almisse er bedre end at ophobe Skatte af Guld« (Tob. 12, 8). Enhver Katholik, der mener det alvorligt med Udøvelsen af sin Religion, vil sikkert i denne Tid gøre sig særlig Umage med sine Bøn-ner og Andagtsøvelser og efterkomme Jesu Formaning til Apostlene: »Vaager og beder!« Han vil ogsaa forene sig med den lidende Frelser og efter hans Ekeempel faste, d. v. s. fornægte sig selv, spæge sit Kød, sine sanselige Be-gæring. Men mon ogsaa alle tænker paa at give Al-misser? Der er vistnok næppe nogen, der just vilde prøve paa at »ophobe Skatte af Guld«; de gyldne Tider er jo forbi, og det er daarlige Tider, vi lever i. Mange har sik-kert ogsaa svært ved at klare sig, og deres Indtægter er saa smaa, at Fastetiden for dem nødtvungent varer ikke blot 40 Dage, men maaske 300 Dage til eller endnu mere. Imidlertid er der utvivlsomt andre, som baade er i Stand til at faste frivilligt, og som derfor ogsaa af Hensyn til de af Kirken givne Lempelser er forpligtede til at yde noget til Gengæld. En saadan Almisse burde ikke være for kar-rigt tilmaalt — den skulde gerne svare til de ved de ind-skrænkede Maaltider, Fornøjelser og andre Nydelser spa-rede Udgifter. Det er i Grunden slet ikke saa lidt, der kan spares i Løbet af 40 Dage paa daglige mindre Ud-gifter (Brød, Sukker, Øl, Cigarer, Theatre, Biografer, Ka-féer, Konditorier m. m.), og alt dette skal jo komme vort Apostoliske Vikariat og dets mangfoldige Fornødenheder tilgode.

Husk dette og undlad derfor ikke snarest at nedlægge en passende Skærv — som ogsaa kunde kaldes Faste-afløsning — i de dertil bestemte Kirkebøsser. Og gør det med Glæde, thi »Gud elsker en glad Giver«. Paaskefesten bliver ogsaa dobbelt frydefuld for enhver, der har gjort sin Pligt,

Jejunus.

Paaskerejsen.

K. K.'s Rejsebureau meddeler:

Da vore Forbindelser i Tyskland har trukket deres Tilbud tilbage og forhøjet deres Priser i Forholdet 7 til 12, ser vi os nødsagede til at forhøje Prisen paa vor Paasketur til Kr. 210,00. Det er alligevel mindre end ifjor og mindre, end andre Bureauer tager. Prisen dækker ogsaa Skat og Fremmedafgift. Vi forlænger Indtegningsfristen til Lørdag d. 24. ds. men kan ikke paatage os Ansvar for Pasvisum i sidste Øjeblik. Vi garanterer absolut mod yderligere Forhøjelser. *Udvalget.*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. St. Annæ Menighed havde i Torsdags, den 15. ds. den Ære at faa Besøg af den nye Biskop. Ved Ankomsten — Kl. 1 — blev Biskoppen modtaget af Skolebørnene i Kirken, hvor han meddelte dem sin Velsignelse. Derefter besøgte Biskoppen hver Klasse, som overbragte ham en Hilsen. — Senere paa Dagen aflagdes Visit hos Søstrene paa St. Elisabeths Hospital. — Klokkeren omtrent syv begyndte Tilstrømningen til Mødesalen, hvor Menighedens Voksne vilde samles for at hilse paa Hædersgæsten. Ved Ottetiden var saa godt som alle Pladser ved de rød-hvidsmykkede Kaffeborde fuldt optagne. — Salen var — uden at overdrive — stuvende fuld, da Biskoppen traadte ind — fulgt af Sognepræsten. Folk rejste sig, og »Ecce sacerdos« blev sunget med Assistance af Crescendo, ledet af Herrerne Husson sen. og og jun. Derefter fremsagde en Pige nogle Vers, hvorpaa »Paa Sandheds Fjæld« blev afsunget. Sognepræsten, Pater Resch, holdt Velkomsttalen; og saa talte Biskoppen selv. Da man havde sunget »Fast skal min Daabspagt evigt staa«, sang Koret: Gounods »Hellig Jomfru Maria«. Saa serveredes Kaffen, imedens en Damedobbeltkvartet gav nogle Numre. Biskoppen overbragte nu den store Kardinal Merciers Hilsen til den danske Menighed. Klokkeren henved halvti forlod han Salen efter at have meddelt den biskoppelige Velsignelse og kørte saa bort under Hurraraab. Det var en festlig Dag, som sikkert vil mindes længe i St. Annæ Menighed. *H. F. G. Steiner.*

— Tirsdag den 13. ds. talte stud. mag. E. Frederiksen paa Højskolen om Johannes Jørgensens Digtning.

Han fremhævede særlig Digterens religiøse Natur og søgte at paavise den hos ham allerede som Dreng og i den tidligste Ungdom. Ved Oplæsning af mange Afsnit af Johannes Jørgensens Bøger fulgte han den religiøses Følelses Udvikling gennem hans Liv, saaledes som det træder frem i hans Værker.

— Vi minder om, at det er i Dag, Palmesøndag, Elisabethforeningen holder sin aarlige Basar i Bredgade 69. Det lønner sig at aflægge et Besøg; der er altid fornøjeligt paa den Basar, og der er mange Ting at købe. Mandag fra 10—3 fortsættes Basaren. Man gavner de forældreløse Børn ved at komme. Se Annoncen!

— For fuldt Hus foreviste Pastor *J. Koch* i St. Knuds Skoles store Sal i Søndags Aftes en Række udmærkede Lysbilleder af Passionsspillet i Oberammergau. Som Indledning gaves en Oversigt over Spillets Historie og Natur, og der knyttedes forklarende Oplysninger til de enkelte Billeder, der viste en Mængde af de mest gripende og storslaaede Scener fra Passionsspillet, der sidste Sommer samlede hele Verdens Opmærksomhed. Pastor Koch sagde kønt og rigtigt, at Oberammergau i 1922 var Verdens Hjerter, mere end f. Eks. Genua, fordi de Hundretusinder af alle Nationer, der strømmede til den lille By, samledes om den største af alle Enhedstanker, Christus. Forevisningen ledsagedes af Musik, der udførtes dels af Strygere fra »Stringendo« dels af Orgel. Billederne, der er originale Fotografier, var pragtfulde og traadte skarpt og tydeligt frem. Naar de vises igen, Mandag i den stille Uge, bør der atter være fuldt Hus; de er værd at se, og Aftenen rummer megen og dyb Stemning.

Odense. Søndag den 11. Marts var det 40 Aar siden, at vor Sognepræst, Hr. Pastor *G. Schmiderer*, blev præsteviet i Steiermarks Hovedstad, Graz. Ved denne Lejlighed viste det sig, hvor meget den herværende Menighed værdsætter sin Sjælehyrde. Talrige var de Lykønskninger og Gaver, der strømmede ind i Dagens Løb. Om Aftenen var Menigheden samlet om Jubilaren ved en saare hyggelig Familjefest, hvortil Menighedens Mødre og unge Piger havde bidraget ved samdrægtig Iver i Udfoldelsen af et nydeligt Arrangement trods de beskedne Pladsforhold. Skolens største Lokale var festligt dekoreret med Flag, Blomster og Lys. Paa Jubilarens Plads var anbragt et stort 40-Tal, udført af hvide Blomster i Mos. Der blev sunget de smukke Sange, Pastor *J. Frederiksen* og afd. Halfdan Kejser har skrevet om Præsteværdigheden. Imellem Sangene udtalte flere af de tilstedeværende Menighedens Tak og gode Ønsker for vor nidkære Sognepræst, der i bevægede Ord atter lod sin Tak gaa til Gud og den

Hjord, hvis Sjælepleje han var sat til at varetage. — Stor Glæde vakte det ogsaa at se Pastor Steidl, hvem St. Albani Menighed skylder saa overmaade meget, bl. a. sin smukke Kirke. Menigheden glæder sig til i en ikke saa fjærn Fremtid igen at kunne fejre »disse to S.'er« som Jubilarer, nemlig 9. Januar n. A., da der er forløbet 25 Aar, siden d'Hrr. P. Schmiderer og P. Steidl kom til Odense for at overtage Sjælesorgen i denne Menighed. — Et efterfølgende livligt og fornøjeligt Kaffebord bragte mange lyse og gode Minder frem, og en Oplæsning af Ugebladets 25 Aars Jubilæumsartikel for Pastor Schmiderer bragte 40-Aars Jubilæren til paany at tage Ordet for — som den dygtige Debattør, han er — med Lune og Beskedenhed at paavise Artiklens »syv Usandheder«! — En stemningsfuld og vel tilrettelagt »Familjeaften« havde atter opnaaet at faa St. Albani Menighed rystet sammen, og ved Afslutningen blev det Ønske, der blev sunget i Festsangen, gentaget: »Lykken vorde huld — om ti Aar vorde Guld!«

ch.

Czekoslovakiet. Af en eller anden Grund har ikke-katholske Journalister været meget ivrige til at fortælle Verden, hvor sørgeligt det gik den katholske Kirke i den czekoslovakiske Republik. Somme Tider faar man det Indtryk, at Kirken er ved at gaa helt til Grunde i den nye Stat. Der har ganske vist været daarlige Forhold og mange Frafald. Men det er dog meget langt fra, at den czekoslovakiske Kirke er ved at opløses. Tværtimod, den har samlet sig til stærkt og ivrigt Arbejde. Og hvorledes er Stillingen for Øjeblikket? Republikken har 13 611 349 Indbyggere; det er Czekere, Slovaker, Tyskere, Magyarer, Russere, Polakker og Jøder. Af alle disse er 10 384 860 romerske Katholikker og 532 608 Katholikker af græsk og armenisk Ritus — i alt 10 917 648 Katholikker, der er forenede med Den apostoliske Stol. Det vil sige, at ca. 80% af Befolkningen er Katholikker i dette Land, der fremstilles som overfyldt med de aandelige Efterkommere af Huss. Dette er officielle Tal, samlet af Øvrighederne ved den sidste Folketælling. De trænger naturligvis til nogen Forklaring, da det er givet, at i et Land, hvor man har ført et mægtigt Angreb mod Kirken, er ikke alle disse optalte Katholikker praktiserende. Derfor maa man indrømme, at iblandt de ca. 11 Mill. Katholikker er en Del kun Katholikker af Navn. Saaledes var det jo ogsaa før Krigen, da Landet var en Del af det østerrig-ungarske Kejserrige. Ikke alle Katholikker i dette saakaldte katholske Land var praktiserende. Og Habsburgernes fjendtlige Stilling overfor det czekiske nationale Ideal kunde naturligvis ikke bidrage til at vinde visse czekiske Elementer for Katholi-

cismen, og naturligvis har den Kamp mod Kirken, der eksisterede allerede under østerrigsk Herredømme, ikke mistet noget af sin Styrke i de antiklerikale Kredse i den nye Stat. Men hvor meget vi end trækker fra de officielle Tal, udgør dog de virkelig gode, praktiserende Katholikker et saadant Flertal, at en Sammenligning er ganske umulig. Af Protestanter findes der knap en Million. Den skismatiske, nylig oprettede czekoslovakiske Nationalkirke har kun opnaaet $\frac{1}{2}$ Mill. Medlemmer, mens der er 700 000 udenfor Trossamfundene og 355 927 Jøder. Tallet paa dem, der staar udenfor Trossamfundene, er stadig skiftende, og mange af dem vender sikkert tilbage til den gamle Tro. Nogle af dem er ganske vist fanatisk antiklerikale, men langt fra alle er egentlige Modstandere af Kristendommen. Sekterne i Republikken er af forskellig Art. »De czekiske Brødres evangeliske Kirke« tæller henved 209 642 Medlemmer. »Nationalunionen af Ochránov« har megen Udbredelse i Nordbøhmen. »De czekiske Brødres Union« har iblandt sine 5473 Tilhængere en stor Del Medlemmer af K. F. U. M. En anden Sekt kaldes »Czekernes Brødreunion«, og der er 4000 Methodister. I Slovakiet, af hvis 3 000 873 Indbyggere de 2 128 377 er Katholikker, findes ogsaa et Par Sekter. »Den evangeliske Kirke af augsburgsk Konfession« har to Biskopper og 380 000 Tilhængere. Bøhmens tyske Kirke og den reformerte magyarske Kirke er kun ganske smaa Samfund. Gammelkatholikker findes baade i Bøhmen og Slovakiet, og de faar nu deres Gejstlighed fra den czekoslovakiske Sekt. Endelig er der »Konstanzer Unionen«, som er en underlig Blanding af alt muligt, der holdes sammen ved en skarp Modstand mod Rom og den katholske Kirke. Den orthodoxe, skismatiske Kirke har kun nogle Tilhængere i det russiske Sub-Carpathia, henved 60 000, og den gør slet ingen Fremgang. Til Trods for alt, hvad der fortælles om Kirken i Czekoslovakiet, og til Trods for det, der maa indrømmes, er den altsaa stadig Folkets Kirke, og dette Land er et absolut katholsk Land.

Gudstjenesten i den stille Uge.

St. Ansgars Kirke. *Palmesøndag* Kl. 9 $\frac{1}{2}$ højtidelig Pontifikal-Palmevielse og Procession, derefter Højmesse og Oplæsning af Lidelseshistorien efter Matthæus. — *Skærtorsdag* Kl. 9 Pontifikal-messe, de hh. Oliers Indvielse og derefter Procession. Kl. 3 foretager Biskoppen den højtidelige Fodtvætning. Kl. 5 Aften Andagt til det allerh. Sakramente med Prædiken. — *Langfredag* Kl. 10 Pontifikal-Gudstjeneste. Ved denne synges Lidelseshistorien efter St. Johannes, Forbønner, Korsets Afhylling og Hyldning, Procession og Præsantificatmesse. Kl. 6 Andagt m. Prædiken. — *Paaske-lørdag* Kl. 8 Ildens og Paakelysets Indvielse, de tolv Profetiets

Læsning, Døbevandets Indvielse, Litani til alle Helgener og Kl. henved 9 Højmesse med Vesper.

Jesu Hjerter Kirke. *Palmesøndag* Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Procession; derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. Kl. 6 Aften Fasteprædiken og Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Levitmesse og Procession. Tilbedelse hele Dagen. Kl. 6 Aften Prædiken og Andagt. — *Langfredag* begynder den højtidelige Gudstjeneste Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — *Paaskelørdag* begynder Ceremonierne Kl. 8 $\frac{1}{2}$, Levitmesse henved Kl. 9 $\frac{1}{2}$.

St. Knuds Kapel. *Palmesøndag* Kl. 7 Højmesse. Kl. 3 Andagt. — *Skærtorsdag*, *Langfredag* og *Paaskelørdag* ingen Gudstjeneste.

Den evige Tilbedelseskirke (Jagtvejen). *Palmesøndag* som en almindelig Søndag. — Mand., Tirsd., Onsd. og *Skærtorsdag* stille Messe Kl. 7 $\frac{1}{2}$. Efter Messen lukkes Kirken i denne Uge, og Andagten Kl. 3 falder bort. — *Langfredag* ingen Gudstjeneste. — *Paaskelørdag* kun Andagt Kl. 3.

Immaculatakirken. *Palmesøndag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Procession, derefter Højmesse med Prædiken. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Vesperandagt. — *Skærtorsdag* Kl. 7 Højmesse. Kl. 6 Andagt til det allerh. Sakramente. — *Langfredag* Kl. 7 Gudstjeneste. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Korsvej. — *Paaskelørdag* Kl. 7 Gudstjeneste.

Sakramentskirken. *Palmesøndag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. Kl. 6 Aften Fasteandagt m. Prædiken. — *Skærtorsdag* Kl. 9 Højmesse. Kl. 6 Aften Sakraments- og Gethsemane-Andagt. — *Langfredag* Kl. 9 Præsantificatmesse. Kl. 6 Aften Andagt med Præd. — *Paaskelørdag* Kl. 7 Paaskelysets og Døbevandets Indvielse og henved Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Højmesse med Vesper.

St. Josefs Kirke. *Palmesøndag* Kl. 9 Palmevielse og Højmesse. Kl. 3 Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Messe og Tilbedelse af det Allerhelligste hele Dagen. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt. — *Langfredag* Kl. 9 Præsantificatmesse. Kl. 3 Korsvej. — *Paaskelørdag* Kl. 6 Ildens og Paaskelysets Indvielse, Litani og Messe.

Rosenkranskirken. *Palmesøndag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmeindvielse, derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. Kl. 5 Prædiken og Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 9 Højmesse. Kl. 5 Andagt til det allerh. Sakramente. — *Langfredag* Kl. 10 Gudstjeneste m. Præd. Kl. 5 Korsvej m. Præd. — *Paaskelørdag* begynder Gudstjenesten Kl. 7, Højmessens ca. Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Assumptionskapellet (Ordrupshøj) *Onsdag* Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Eftm. Matutin (ingen Velsignelse). — *Skærtorsdag* Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Matutin. — *Langfredag* Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Form. Gudstjeneste. Kl. 2 fransk Prædiken. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Eftm. Matutin. — *Paaskelørdag* begynder Ceremonierne Kl. 7 $\frac{1}{2}$, derefter Messe.

St. Annæ Kirke. *Palmesøndag* Kl. 6 og 8 stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Højmesse m. Lidelseshistorien. Kl. 6 Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 7 stille Messe. Kl. 6 Aft. Andagt til det allerh. Sakramente m. Præd. — *Langfredag* Kl. 10 Gudstjeneste. Kl. 6 Aft. Korsvej m. Præd. — *Paaskelørdag* begynder de kirkelige Ceremonier Kl. 7 og Højmesse ca. 8 $\frac{1}{2}$.

St. Andreas Kirke (Ordrup). *Palmesøndag* Kl. 9 $\frac{3}{4}$ Palmevielse, derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. Kl. 5 Fasteprædiken og Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 8 Højmesse. Kl. 7 Aften Andagt. — *Langfredag* Kl. 10 højtidelig Gudstjeneste med Korssets Hylding og Præsantificatmesse. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Aften Prædiken og Andagt. — *Paaskelørdag* begynder Ceremonierne Kl. 7, Levitmesse henved Kl. 8 $\frac{1}{4}$.

En gift **Gartner** søger fast Plads ved Villahave eller Herkskabshave. Billet nrk. »Gartner« modtager Redaktionen.

Katholsk Ungdoms Værn.

Ordinær Generalforsamling afholdes Tirsdag den 17. April Kl. 7¹/₂ i Vesterhus, Vestervoldgade 115, 3. Sal. Adgangs- og stemmeberettiget er kun de katolske Medlemmer, der er fyldt 21 Aar. — Dagsorden: 1) Aarsberetning og Regnskab. 2) Valg af 5 Medlemmer til Raadet i St. f. de efter Tur afgaaede. Genvalg kan finde Sted. 3) Valg af to Suppleanter og to Revisorer. 4) Forslag til Lovændring i § 9: Sætningen »Generalforsamlingen er beslutningsdygtig, naar mindst $\frac{1}{6}$ af K.U.V.s stemmeberettigede Medlemmer er til Stede o.s.v.« udgaar, og i Stedet for tilføjes: »Dagsordenen sammen med de indsendte Forslag offentliggøres i Nordisk Ugeblad, inden Generalforsamlingen finder Sted«. NB. Da Generalforsamlingen kun er beslutningsdygtig, naar mindst $\frac{1}{6}$ (til Lovændringer $\frac{2}{3}$) af Medlemmerne er til Stede, bedes indstændigt enhver, som kan komme, om at give Møde.

Forslag, der ønskes vedtaget paa Generalforsamlingen, bedes indsendt til Sekretæren, Lærer J. Johnsen, Ewaldsgade 8, Kbh. N., senest d. 5. April.

Før Generalforsamlingen holdes et Foredrag af P. Rektor F. Kùpferle.
Forretningsudvalget.

St. Josefs Gilde

lader afholde en **KONCERT under Protektion af Hans Højærværdighed Biskoppen** i Koncertsalen Torsdag den 5. April Kl. 8 til Fordel for Elisabethforeningen og Stiftelsesfondet med velvillig Assistance af kgl. Kammersangerinde Frk. Ida Møller, et blandet Kor og et Koncertorkester. Af Programmet fremhæves:
J. P. E. Hartmann: Foraarsang } Kor og Orkester.
R. Schumann: Zigeunerliv }
N. W. Gade: Agnete og Havfruerne: Solo, Kor og Orkester.
Direktion: Joseph Hammermùller.

Den nye Salmebog

udkommer paa Mandag. — Faas hos Pastor von Kettenburg, Bredgade 64, og i Katholsk Boghandel.
Pris indb.: 4—6—7—8—12 Kr.

Katholsk Forening »Absalon«

Aftenunderholdning og Bal

Mandag den 2. April (2. Paaskedag)

Kl. 7 præcis,

i „Columbus“ Selskabslokaler, Aaboulevard 21.

Der opføres af Foreningen

„L'espérance“:

SKINSYGENS OVERRASKELSER,

Lystspil i 2 Akter,

og **NARRET APRIL,**

Vaudeville i 1 Akt.

Ung Dame med god Haandskrift og med Ordenssans kan faa Plads straks eller senere ved Bogføring og eventuelt ved Ekspedition paa et en-gros Lager. Billet mrkt. »Plads« modtager dette Blads Kontor.

Musikundervisning.

Elever modtages i Orgel og Piano.

Jens Juelsgade 35¹ (ved Sølvtorvet).

Kirkelig Kalender.

25. Marts Palmesøndag.	1. April. Paaskesøndag.
26. — M. Ferialdag.	2. — M. 2. Paaskedag.
27. — Ti. Ferialdag.	3. — Ti. 3. Paaskedag.
28. — O. Ferialdag.	4. — O. Oktavdag.
29. — To. Skærtorsdag.	5. — To. Oktavdag.
30. — F. Langfredag.	6. — F. Oktavdag.
31. — L. Paaskelørdag.	7. — L. Oktavdag.

Husk Faste-Almissen inden 2. Paaskedag.

Palæstina-Kollekt. Den årlige Kollekt for de hellige Steder i Palæstina finder Sted Langfredag i samtl. Sognekirker.

Paaskekommunionen. Med Palmesøndag begynder Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den hellige Kommunion.

Den stille Uge. Vor Herres og Frelser's *Lidelseshistorie* oplæses i denne Uge ved Morgengudstjenesterne i Kirkerne Palmesøndag, Tirsdag, Onsdag og Langfredag henholdsvis efter Evangelisterne Malthæus, Markus, Lukas og Johannes.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 27. Marts Kl. 8 Aften i Vesterhus, Vestervoldgade 115^a.
Fuldmægtig Fink-Jensen: Oplæsning.
Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Eksercitierne i Ordrup Præstegaard.

De hidtil anmeldte Deltagere er alle velkomne; skulde der melde sig flere, end Huset kan modtage, vil de vedkommende faa skriftlig Meddelelse. Der mødes Onsdag Aften til The 7^{3/4}, hvorefter Indledningsforetræget holdes 8^{1/2}.

Pastor Ludv. Günther.

Maria-Kongregationen for unge Mænd holder **Fælleskommunion** i Jesu Hjertes Kirke Søndag den 25. ds. Kl. 8^{1/2}. Samme Dags Aften Kl. 8 **Fællesmøde for alle unge Mænd** i Vesterhus med Foredrag af Hr. Lærer J. Johnsen (*Fra Reformationens Dage i Danmark*), Solosange og Film.

Elisabethforeningens Basar

afholdes **Palmesøndag den 25. Marts fra 10—3** og **Måndag den 26. fra 10—3** i Bredgade 69 o. G. **Salg af de indkomne Gaver, Tombola, Restauration.** Ved Basarens Slutning om Mandagen holdes **Auktion.** Lotterierne trækkes paa Basaren Mandag Kl. 3. Hertil indbydes alle, der har taget Lodsedler.

Vor kære Broder

Bengt Ballin

er Lørdag den 17. ds. afgaaet ved Døden i Benediktinerklosteret i Clervaux.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

Hans Søkende.

NB. Da Nummeret for den 1. April ønskes udsendt en Dag tidligere end sædvanlig, bedes alt Stof til Bladet ogsaa indsendt en Dag tidligere end ellers, senest Søndag den 25. Marts.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5-7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbænd (i Kønvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag

Nr. 13.

Søndag den 1. April.

1923.

INDHOLD: »Dette er Dagen, som Herren har skabt!« — Rex sempiternæ coelitus — — Paaske-Hymner. — Pavelig Encyklika om Kristi Fred. (Fortsat). — Spadserture i København. — Under Palmerne — — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Sverrig. Rom. — Avertissementer.

„Dette er Dagen, som Herren har skabt!“

Hver en Dag, som vi oplever, har Gud skabt, ja hver eneste Dag, der er gaaet i Tidernes Løb, og hver eneste Dag, der vil komme, dem alle har Gud bestemt og skabt. Alligevel gives der Dage, som vi særlig kan hædre med Ordet, at Gud har skabt dem, fordi de bærer et iøjnefaldende guddommeligt Præg. En saadan Dag var den første Dag, da Gud sagde: »Lys, bliv til«, og det straaede og skinnede, og alle Englene sang: »Dette er Dagen, som Herren har skabt, lader os juble og glædes paa den.« Saadanne Dage var alle Skabelsens Dage, ganske særlig ogsaa den Dag, da det første Menneske slog sine Øjne op og følte Paradisets Salighed omkring sig og i sig, da han selv jublede over Guds Dag, og Englene sang i Kor dertil ved Synet af den fornemste, fuldkomneste Skabning, ved Synet af ham, der var skabt i Guds Billede og Lignelse. Og alle de Dage, Adam og Eva tilbragte i Paradiset, var Dage, som Herren havde skabt, hver Dag beredte han dem nye Glæder, hver Dag maatte de paany beundre hans Storhed og Godhed.

Men saa kom der en Dag, som i en vis Forstand Djævelen skabte, i hvert Fald maa Dagen kaldes for Mørkets Dag, thi Mørket vandt Sejr paa den Dag, og det var ikke Englene, der jublede, men Helvedes Aander. Det var den

ønde og ulykkelige Dag, da Adam og Eva syndede, og Paradisets Porte lukkedes bag dem. Med Paradisets Porte lukkedes Himmelens Porte, Blikket ind i Evigheden var ikke mere glædebringende, men truende tungt.

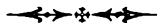
Og efter denne første Syndens Dag fulgte mange andre Syndens Dage, og efter fulgte en ny Hersker, Døden, og ogsaa han skabte sin Dag eller sine Dage, altsammen Dage, der kun bragte Menneskene Sorg. Ja, hvor megen Sorg har ikke Døden bragt! Sorg, Fortvivelse hos dem, der skulde tage Afsked med Livet og maaske med alt det, de havde ofret deres Liv. Hvor ofte har ikke Mennesker, naar de netop havde naaet deres Ønskers Maal, maattet forlade det igen, fordi Døden kaldte, ja maattet forlade det kæreste og de kæreste, de ejede! Ogsaa ofte har de, der saa en anden dø, staaet med Sorg og Fortvivelse i Hjertet. »Hvor stor, Maria, var din Sorg,« sang vi jo paa Langfredag, dengang Sønnen maatte dø paa Korset. Og dog var hun kun en af de mange Millioner, der har staaet sørgende ved et Dødsleje, ved et Lig,

Men der er engang en, som igen har rejst sig af sin Grav, som var død, men blev levende igen for aldrig mere at dø. Der er vel Grund for os Mennesker, som jo alle engang skal dø, at fejre Mindet om den eneste, som vendte tilbage fra Døden med evigt Liv. Derfor glæder vi os i Dag, fordi der dog er eet Menneske, som engang har sejret over Døden. Vi fejrer Sejrsfesten for Jødernes Konge, som vandt i Kampen, skønt det saa ud til, at han var tilintetgjort.

Apostlene er samlede i Jerusalem, i Sorg og Graad, og de er Fortvivlelsen nær, de ved hverken ud eller ind. Deres Mester er død som Forbryder, alt synes at være forbi. En skønne Dag vil man ogsaa komme og dræbe dem. Og mens de taler og jamrer saadan, kommer disse Kvinder løbende, styrter ind i Salen: »Han er opstanden!« Et Øjeblik Studsen, Spørgen, Ophidselse og saa igen Tvivl, Vantro. Hvem kan stole paa disse Kvinder, de har bildt sig noget ind. Da kommer pludselig Petrus: »Han er opstanden! Jeg har talt med ham!« Igen Studsen! Men nu kan der ingen Tvivl være. Og da istemmer Apostelskaren ogsaa et højtideligt jublende Alleluja. »Christus er opstanden! Alleluja! Og har vist sig for Petrus. Alleluja! Ære være Faderen og Sønnen og den Hellig-aand! Christus er opstanden! Alleluja, Alleluja!«

Og gennem alle Aarhundreder gaar Sangen: »Dette er Dagen, som Herren har skabt, lader os juble og glædes paa den.«

B. J.

Rex sempiternae coelitum — —*Ottesangs-Hymnen fra Paasketiden fordansket.*

O, Gud, som styrer Himlens Hær,
 Alverdens Skaber, hør vor Bøn —
 og Du, ham lig i Sind og Færd,
 fra Evighedens Gry hans Søn:

Den Gang, Du formed Jordens Krans
 og danned Adam med Din Haand,
 Du skænkede ham Dit Aasyns Glans
 og føjede til Støv Din Aand.

Men da for Fjendens trædske Magt
 i Adam alle gik fortabt,
 Du klædte Dig i Kødets Dragt
 og frelste Verden, Du har skabt.

Da først Du blev af Jomfru fød
 og fødtes saa af Jordens Skød,
 at Du maa kalde alle frem
 af Dødens Dyb og Gravens Gem.

Din Hjord, o Jesus, Hyrde god,
 Du tvættede i Daabens Flod,
 og Daabens Tvæt, som Du dem gav,
 blev deres Synders dybe Grav.

Lad, Jesus, Dine Venner faa
 i Dig en evig Paaskehelg,
 at de, i Dig genfødte, maa
 udrides sidst af Dødens Svælg.

Gud Fader, som i Himlen bor,
 Gud Søn, som sig af Graven svang,
 Gud Helligaand — i Jubelkor
 vær hilset af vor Paaskeang.

BRODER ULV.

Paaske-Hymner.

Fra Jule-Sang gaar Aarets store Sang-Messe gennem Fastens og Forberedelsens Salmer til Foraarets Paaske-Hymner ... Det moderne Menneske, der søger i sit religiøse Liv at sammenfalle de stærkeste Modsætninger — der med de moderne Menneskers enorme Iyriske Kræfter søger at omspænde alle Naturens og Kulturens Værdier, — som gaar tilbage til det oprindeligste i al religiøs Psykologi, nemlig den stærkest mulige Følelse, den videst mulige Favnen, den mest sammenfattende Anspændelse, som stundom kan give sig halvt synske Udtryk, —

— det moderne Menneske, hvad enten han kender og kan analysere sig selv eller ej, har forlængst draget Naturens evigt gentagne Omskiftninger ind i sit menneskelige Følelsesliv, har forladt Tøffelborgerens religiøse »Jule-Jav« og fornemmer i sig et Spilleværk, der udtrykker hans religiøse poetiske Liv som en Ledsgælse til hans Naturoplevelse.

Paaskeraabet i den graa og røde Foraarsmorgen »*Resurrexit Christus*« — »Christ stod op af Døde«, hvert Aar gentaget, uddybes for hver Gang, vides for hver Gang længere ud — betyder mere for hver ny Paaskemorgen ...

Ganske simpelt og storladent som en romersk Meddelelse lyder den latinske Tekst:

<i>Resurrexit Christus qui pro nobis passus</i>	Christ er opstanden,
<i>in passione cuius liberati sumus. Kyrieleis.</i>	han led for os, som er
	blevet befriede ved hans
	Lidelse. Kyrieleis.

En gammel *Psalles ecclesiasticus* siger: Her jubler den hele Kirke med fuldtonende høj Røst og med usigelig Glæde; Christ ist erstanden! — Dette første Raab, der opfylder første Vers (paa Dansk i Een ny handbog Rostock 1529 og hos Hans Thomissøn, 1569):

Christ stod op aff Døde	Christ stod op aff døde
Oc frelste all Verden aff Nøde	oc frelste oss alle aff nøde
Thi maa vi alle glade vere	Thi ville vi alle være glad
Oc siunge Christ Loff med Heder	oc loffue vor Herre iallen stad
oc Ære	Kyrieleis.
Kyrieleis.	

— forsynes i en tysk Form med to nye Vers, som direkte oversættes paa Dansk i »Udkaarne Salmer og Aandelig Loffsang« Kbhvn. 1620:

2. Var hand icke opstanden
All Verden vaare vergangen.
Efter hand opstanden er
Saa loffue wi Christ vor HÈrre
kiær. Kyrieleis. | 3. Haleluja, Haleluja, Haleluja.
Thi vilie wi alle glade være
oc siunge Christo Loff med Hæ-
der oc Ære. Kyrieleis. |
|--|--|

Og saaledes findes Salmen hos Kingo, og i Pontoppidans Salmebog 1740. Grundtvig lader sig inspirere af Salmen og gendigter den paa sin vidunderlige Maade, løfter Paaskøfryden ud — hinsides det Jordiske, et stort Sving, der skaber Pragtfylde og Helhed¹⁾. Hans Form findes i Folkekirkens Salmebog Nr. 233.

Men som trestrofet Salme er »Resurrexit« altsaa ikke blevet sunget før Reformationen. Denne gamle Paaskehilsen fra Menigheden til dens Herre var meget populær, og som saa mange andre populære Sange blev den anvendt ved andre Lejligheder end de strengt kirkelige²⁾; Augustinermunken Johan Burch fortæller, at ved hans Besøg hos Markgrev Frederik II af Brandenburg blev den sunget 3 Gange før Maaltidet. Fra gammel Tid blev »Resurrexit« forbundet med Paaskemessens Sekvents »*Victima paschali laudes*«, og hos Hans Thomissøn, der anfører den blandt »Gamle sange, der halfue være brugt i Paffuedømmet«, bestemmes det, at den skal synges mellem hvert eller hvert andet Vers af Paaskesekvensens danske Tekst »Christus for oss ofrit«, som gaar paa den gamle Koralmelodi.³⁾

Denne gamle Koralmelodi — som vi jo har i vor katolske Salmebog — var ogsaa Tone til Adam af St.

¹⁾ Paa samme Maade har hans Inspiration og kunstneriske Helhedssyn skabt Form paa »Et Barn er født i Bethlehem«. (Se Ugebl. 1922 Nr. 54).

²⁾ saaledes gik det jo ogsaa »Media vitæ«. (Ugebl. Nr. 11.)

³⁾ Et Træk, der morsomt røber »Victimæ paschali«s Popularitet er, at i det kgl. Bibliotheks Exemplar af H. Th.'s Salmebog, er Sekvensens latinske Tekst skrevet ind oven over den trykte danske Tekst.

Victors Prose »*Mundi renovatio*«, der er gendigtet af Grundtvig og findes i Folkekirkens Salmehog som Nr. 235, »Verdens Igenfødelse«. Prosen er en Slags Hymne i i strengere kunstnerisk Form, som særlig blev dyrket af Adam af St. Victor, og efter denne fine, poetisk rene, dybe Munkedigter har Grundtvig gendigtet med Vished 5 Proser, sandsynligvis 7, men ikke 8, som han selv mente.

Adam af St. Victor giver sin Inspiration Udtryk paa næsten moderne Vis — hans Paaskehymne er ligesaa meget en Foraars hymne; han gør instinktivt, hvad moderne Lyrik gør ud fra Teknik: skaber et Dobbeltspil af Stemningen i Naturen og i Mennesket, et Dobbeltspil, hvis Enhedsudtryk er den religiøse, æstetiske Stemning og Bening:

*Mundi renovatio
nova parit gaudia
resurgenti domino
conresurgunt omnia;
Elementa serviunt
et auctoris sentiunt
quanta sit potentia*

Verdens Igenfødelse
føder ny Glæde
med den genopstandne Herre
genopstaar Alnaturen;
Elementerne tjener ham og
føler hans Herredømmes
Magt.

Det haarde, cæsarisk storladne og republikansk enkle, det blomsterløse, faste, det klare og duftløse latinske Sprog, der er som skabt til Indskrifter, bliver foraarsagtigt, fint, bliver til Sang om Foraarsbølger i Luften, i Vandet, giver et frydeligt Blik ud over Klosterdalens Blomster: »*vallis nostra floruit*«, »det blomstrer i vor Dal«; — og alligevel beholder Sproget en Tone af Abbedtale, af Kloster:

*Gelu mortis solvitur,
princeps mundi fallitur,
et ejus destruitur
in nobis imperium;
Deum tenere voluit
in quo nihil habuit
jus amisit proprium.*

Dødens isnende Kulde svinder,
Verdens Fyrste skuffes,
og hans Herredømme
over os omstyrtes;
da han vilde holde ham fast,
som han ingen Ret havde over,
mistede han alle sine Rettigheder.

Dette Digt gav Stof, gav Værdier for Grundtvig at gendigte; og han gør det af Hjertens Lyst i samme lette og dog rentformede Versemaal som Adam;

Verdens Igenfødelse
 Glæden igenføder,
 Og fornyet Skabningen
 Den Opstandne møder;
 Øst og Vest og Syd og Nord
 Ild og Vand-og Luft og Jord
 synge Paaske-Salmer.

Munken og Franskmanden, der digter paa Latin, glemmer ikke Tankestoffet trods sin Lyrik; hos Grundtvig er Lyrikken vældig —, Naturlovsyngelsen opfylder ham helt, — der er intet af Grundtvigs Plumphed, nej den fineste Ynde, der saa, naar Tankeindholdet drages med ind i Jublen, løfter sig til Storhed.

Grundtvig følger altsaa ikke Originalen fra Vers til Vers; sandsynligvis har han haft Adams Tekst før sig i en forvansket Form¹⁾, med et senere indskudt Vers, der — man skulde mene for at ironisere — fryder sig med at udmale Selvfølgeligheder i Naturbeskrivelsen; men det er, som har Grundtvig slet ikke set dette gøglende Grin. Til Gengæld mangler han helt femte Vers af Adams Tekst, den sædvanlige Tak til Treenigheden, men ender som saa ofte med et Hinsidigheds-Syn — Englen ved Paradisets Have vender Flammesværdet bort . . .

»*Mundi renovatio*« blev ifølge en Sammenstilling af Manuskripter fra kort før og kort efter 1239 sunget i Klosteret St. Victor i Paris Lørdag før Paaske.

Meget kompliceret og genstridig overfor en Analyse er »Opstanden er den Herre Krist« Nr. 234 i Folkekirkens Salmehog. Den minder allerede paa Latin i mangt og meget om »Et Barn er født i Bethlehem«, har som den været uhyre populær og findes derfor i mindst fem Redaktioner, stadigt udvidet fra seks til 16 Vers. Den findes endda paa Tysk i en Form yderligere udvidet med en Vekselsang mellem Engelen ved Graven og Maria; og denne »Erstanden ist der heilge Christ« er oversat og lidt omdigtet paa Dansk af Nordmanden Peder Mathisøn Ofvid; hans Tekst er nu af liden Værd, og da den latinske

¹⁾ denne forvanskede og latterliggjorte Tekstform findes f. Eks. i Daniel: *Thesaurus hymnologicus* — hvor femte Vers ogsaa mangler.

Original »*Surrexit Christus hodie*« allerede i »Udkaarne Salmer« 1620 var oversat til Melodien »Et Barn er født i Bethlehem«, er det naturligt, at man senere tog denne Tekstform op til Bearbejdelse. Den er en simpel Oversættelse af den seksstrofede latinske Original:

*Surrexit Christus hodie
Qui natus est de virgine*

Fra Døde opstod den Herre Christ
Menneskene til Trøst for vist.

*Qui passus erat pridie
humano pro solamine*

Som fordags lidd' den bitte Død
at fri oss Mennesker off Nød

*O mulieres tremulae
in galilaeam pergite*

I Quinder, som her bange staa
Til Galilæam skull' I gaa

*Discipulis hoc dicite
Quod surrexit rex gloriae*

Siger Disciplene det her
at Ærens Kong opstanden er

*Uni trino sempiterno
Benedicamus domino*

I denne Paaskis glædlig Tid
Lader oss loffue den Herre blid

*Laudetur sancta trinitas
deo dicamus gratias.*

Loff Fader, Søn oc hellig Aand,
Gud være Tack i alle Land

Man ser let, hvor den i Behandlingen af Stoffet saa helt ligner »Et Barn er født«, Men disse simple Værdier har Grundtvig nu optaget i sin digteriske Fantasi og har givet dem fra sig igen, paatrykt hans egen rige Oprindeligheds Mærke. Grundtvigs Formfornemmelse lader ham se, hvad der sker, se i klare simple Billeder. Det er sin formgivende Evne, sin Sans for Skønhed udfra sin Oprindelighed, som en Digter bør blive sig bevidst, og som kun kan forfuskes, naar Digteren ikke er klar over den; deri ligger Hemmeligheden ved det digteriske Gemyt, deri ligger det mest ligefremme Bevis for at være Digter: Form og Nerver, der røber Oprindelighed. — I Grundtvigs Gendigtning af ovenstaaende Tekst, som findes baade hos Kingo og Pontoppidan, synges Salmen da som en Parallel til »Et Barn er født«; ja, ogsaa Svinget ud i Evigheden, i Himmelskheden forekommer her ganske som i Julesalmen, omend ikke saa ekstatisk jubelfyldt i næsten serafiske Billeder, men ganske enkelt:

Som Solen klar og morgenrød
Stod Jesus op af Gravens Skød,

Som han opstod, skal vi opstaa
og fare til ham i det blaa!

Nr. 254 i Folkekirkens Salmebog er: »Til Himmels for den Ærens Drot«, paa Latin »*Coelis ascendit hodie*« — en Himmelfartssalme. Dens Historie er meget simpel; ligesom den foregaaende og som »Et Barn er født« er den en Folkesang, med ukendt Forfatter; og ligesom den foregaaende i »Udkaarne Salmer« 1620 oversat paa Melodien »Et Barn er født« en Oversættelse tro mod hvert Ord i Originalen. Af Grundtvig er den behandlet paa samme Maade, »lidt udvidet«; og atter viser sig det samme Træk i Grundtvigs Maade at føle Stoffet i sig: den latinske Tekst endnu mere end den første danske Tekst er kold, billedløs og obligat afsluttende med en Tak — Grundtvig digter:

Guds Engle stige op og ned
Med Folkets Sang og Kongens Fred.

I Morgen kommer han paa ny
Med Straaleglans paa Rosensky

— hvor anderledes rigt end:

med Himmelfærds glædelig Klang
lader oss siung' den Herre en Sang

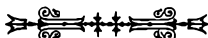
loft Fader, Søn og Hellig Aand
Gud være Tack i alle Land.

Enhver kan selv se det Grundtvigske, naar man sammenligner. —

»Kommer Sjæle dyrekøbte«, Nr. 255, angives af Grundtvig at være efter den angelsaksiske Messiade i Exeter-Bogen. Exeter-Bogen er en Samling angelsaksiske Digte, som Biskop Leofric (Biskop fra 1050 til 1071) forærede Kathedralen i Exeter. Den indeholder Digte, Drapastykker: Til Jesus Christ, til Jomfru Maria, til Fødselen (to Stykker), til Trefoldigheden — — indtil Korsfæelsen og Sjælen efter Døden. Men det gaar her, som det efter min Mening gik med Grundtvigs Anvendelse af Johannes Damask's Paaskelørdags-Hymne. Ved at lade en original Tekst, hvadenten det er Johannes Damaskus eller Exeter-Bogen, virke stærkt paa ham, opløftes Grundtvigs Sjæl til Begejstring, hans Indbildningskraft begynder at arbejde med Syner, Følelser, der afføder Tanker, eller rettere tvin-

ger Ord fra ham, der ogsaa rummer Tanker — hans Formgivningsevner er bragt i Virksomhed — som Englen rørte Bethedas Vaände — og der sker poetiske Mirakler. Men nogen umiddelbar Overensstemmelse mellem saadanne Tekster og de — efter hans eget Udsagn — dertil svarende Grundtvigske Salmer, er det, saavidt vi kan skønne, vanskeligt at finde.

Emil Frederiksen.

Pavelig Encyklika om Kristi Fred.

(Fortsat).

Thi Gud har gjort Kirken alene til disse Sandheders og disse Buds Tolk og Vogter, og den har derfor de største Muligheder for at holde Materialismen borte baade fra Familjelivet og fra Samfundslivet, hvor den allerede har anrettet saa stor Skade; Kirken kan fylde Livet med den kristne Lære om det aandelige og om Menneskenes udødelige Sjæle, der er langt mere værd end al Filosofi. Den er ogsaa i Stand til at forene de forskellige Samfundsklasser og hele Menneskeheden i en Følelse af større Velvilje og en Slags Broderskab, og den hæver de enkelte Menneskers Værdighed, der med Rette forsvares, opad til Gud selv. Kirken arbejder paa at forbedre de offentlige og de private Sæder og hellige dem, saa at alt fuldstændig underkastes Gud, der ser i Hjerterne, og helt gennemtrænges af hans Lære og hans Love; dens Maal er, at Bevidstheden om hellig Pligt fylder alle Menneskers, baade det menige Folks og Fyrsters, Sjæle, ja hele Samfundsordenen, saa at »Christus bliver alt og i alle« (Kol. 3, 11).

Da det nu er denne ene Kirkes Opgave ved sin Sandhed og ved Christi Kraft at danne Menneskenes Sjæle, saa kan den alene bringe Christi sande Fred og fæstne den for Fremtiden ved at overvinde de nye Krigsfarer, der truer. Thi efter Guds Befaling lærer denne ene Kirke, at efter Guds evige Lov bør Menneskene indrette alt, hvad de gør, hvad enten de handler offentligt eller privat, en-

keltvis eller i Fællesskab. Og naar det angaar manges Vel, har det naturligvis ogsaa langt større Betydning.

Naar Regeringer og Folkeslag betragter det som en hellig Pligt at følge Jesu Christi Lære og Bud baade i deres indre og ydre Anliggender, da først vil de nyde en god Fred i det indre og have Tillid til hverandre og frede-
deligt løse de Vanskeligheder, der muligvis opstaar.

Men hvad der hidtil er prøvet i den Retning, har bragt slet intet eller kun et ganske ubetydeligt Resultat, særlig hvor det drejer sig om de store Stridsspørgsmaal.

Thi der er ikke nogen menneskelig Institution, der kan give alle Nationer en tidssvarende fælles Lov; en saadan havde i Middelalderen det sande Nationernes Forbund, de kristne Folkeslags Fællessamfund. Selv om ogsaa dengang Retten ofte blev krænket, saa var dog selve Rettens Hellighed stadig usaarbar som en sikker Norm, Folkeslagene kunde dømmes efter.

Men der er en guddommelig Institution, der kan værne om Folkerettens Hellighed, en Institution, der hører hjemme blandt alle Folk og rager op over alle Folk, udrustet som den er med den største Autoritet og med et ærværdigt Læreembede, det er Christi Kirke. Den alene er egnet til en saa stor Gerning baade paa Grund af Guds Befaling og ved selve sin Natur og Indretning; den er smykket med Aarhundreders Majestæt, og den blev aldrig tilintetgjort, men snarere vidunderligt styrket ved Kriges Hærgen.

Den sande Fred, den længselsfuldt begærede Christi Fred kan jo slet ikke eksistere, med mindre Christi Lære og Bud og hans Eksempel trofast følges af alle baade i det offentlige og i det private Liv. Og naar det menneskelige Samfund saaledes hviler paa det rette Grundlag, da kan Kirken udøve sit af Gud givne Hverv og vogte selve Guds Rettigheder til Gavn baade for de enkelte og for hele Samfundet.

Dette er, hvad vi kort vil kalde Christi Rige. Thi Jesus Christus hersker i de enkelte Menneskers Tanker ved sin Lære, han hersker i Hjerterne ved Kærligheden, og han hersker i hele Menneskelivet, naar hans Lov overholdes, og hans Eksempel efterlignes. Han her-

skør i Familjelivet, naar det bygger paa det kristne Ægteskabs Sakramente og bevares ukrænkeligt som noget helligt, hvor Forældremagten er et Udtryk for Guds egen Fadermagt, som den har sit Oprindelse og sit Navn af, hvor Børnene efterligner Jesusbarnets Lydighed, og hele Livet har et Skær af den Hellighed, der fandtes hos Familien i Nazareth. Vorherre Jesus hersker endelig i det borgerlige Samfund, naar man ogsaa der viser den største Ære overfor Gud, som al Autoritet og alle Rettigheder har deres Udspring fra, saa at der hverken mangler en Rettesnor for den befalendes Myndighed eller for den adlydendes Pligt og Værdighed. Da vil man ogsaa give Kirken den Ære, som selve dens Stifter har givet den, og betragte den som et fuldkomment Samfund, der er de øvrige Samfunds Lærer og Fører, ikke saaledes at den mindsker deres Magt — thi hvert Samfund er suverænt paa sit Omraade — men saaledes, at den understøtter dem, ligesom Naaden understøtter Naturen. Paa denne Maade vil disse Samfund yde Menneskene stor Hjælp til at naa deres højeste Maal, den evige Salighed, og tillige med større Sikkerhed bringe dem Lykke her i Livet.

Der findes altsaa ikke nogen Christi Fred undtagen i Christi Rige; og vi kan ikke virksommere arbejde paa at fæstne Freden end ved at forny Christi Rige.

Naar Pius X anstregte sig for »at forny alt i Christus«, saa forberedte han dermed som ved en guddommelig Tilskyndelse det Fredsværk, som derefter var Benedikt XV's Arbejde. Idet vi nu stræber efter det samme Maal, som begge vore Forgængere søgte at naa, vil vi af al vor Evne arbejde paa at udbrede Christi Fred i Christi Rige, og vi stoler helt paa Guds Naade, thi ved at give os den højeste Myndighed har han ogsaa lovet altid at ville hjælpe os.

Til denne Gerning venter vi nu alle gode Menneskers Hjælp, men først og fremmest kalder vi paa eder, ærværdige Brødre. Thi vor Fører og vort Hoved Christus, som har betroet os Omsorgen for hele sin Hjord, har ogsaa kaldet eder til at tage særlig Del i vore Bekymringer. Af den Helligaand er I blevet sat til »at styre Guds Kirke« (Ap. G. 20, 26), udmærkede med »Forsoningens Embede«,

»Udsendinge for Christus« (2. Kor. 5, 18. 20); I har Del i hans guddommelige Læreembede og er »Forvaltere af hans Hemmeligheder« (1. Kor. 4, 1) og derfor kaldes I »Jordens Salt« og »Verdens Lys« (Mt. 5, 13 f.); I er de kristne Folks Lærere og Fædre, »Hjordens Forbilleder af Hjertet« (1. Petr. 5, 3), og I skal kaldes »store i Himmerrige« (Mt. 5, 19); I er de betydningsfulde Lemmer og de gyldne Led, hvorved Christi »hele Legeme er sammenføjet og forbundet« (Eph. 4, 15 f.), d. e. Kirken paa den faste Klippe.

For nylig har I givet et nyt Bevis paa eders store Iver, da mange af eder fra alle Jordens Lande kom her til Byen og til Apostlenes Grave i Anledning af den eukaristiske Kongres og den hellige Propagandakongregations Jubilæum. Denne store værdige og myndige Skare af Hyrder gav os den Tanke engang her i Byen, den katolske Verdens Hovedstad, at holde en højtidelig Forsamling, der kunde bringe Lægemedler til det haardt slagne menneskelige Samfund; et godt Haab om dette giver ogsaa Jubilæumsaaret, der nærmer sig.

For Øjeblikket vover vi dog endnu ikke at tænke paa en Genoptagelse af det almindelige Koncilium, som i vor Ungdom blev paabegyndt af den hellige Pave Pius IX, men hvoraf kun en Del, omend en meget vigtig Del, blev afsluttet. Men ligesom Israeliternes berømte Fører venter vi af denne Grund ligesom henstrakt i Bøn, indtil den gode og barmhjertige Gud mere sikkert viser os sin Vilje.

Imidlertid maner Bevidstheden om vort apostoliske Embede og om vor faderlige Pligt overfor alle os, ja den næsten tvinger os til paa en eller anden Maade at opflamme eder til ny og brændende Iver, skønt vi vel ved, at eders Klogskab og eders Virkelyst ikke behøver at ansføres, men snarere fortjener den største Ros. Men vi haaber dog paa, at I Dag for Dag med stedse større Omhyggelighed tager eder af de enkelte Dele af Herrens Hjord, som I har at vogte.

Paa vore Forgængeres og paa eders Initiativ er mange udmærkede og kloge Tanker kommet frem i Gejslligheden og hos det troende Folk, og meget har man med Held taget fat paa og udført fortrinligt og til stor Velsignelse.

Det er jo almindelig kendt, det kan læses overalt, og mange Ting vidner derom. Desuden har vi privat erfaret det af enhver af eder og af mange Sendebud, der er kommet til os, og vi takker den evige Gud af ganske Hjerte for alt dette. Vi tænker her først og fremmest paa alt det, der gøres for at undervise Menneskene i den sande Tro og føre dem frem i Dyd og Hellighed. Mange fromme Foreninger af Præster og af Lægfolk understøtter det hellige Arbejde blandt de vantro for at udbrede Christi Rige og bringe de vilde Folkeslag baade timelig og evig Frelse. Ungdomsforeningernes Tal vokser stadig, og samtidig vokser deres Hengivenhed overfor den salige Jomfru og ganske særlig deres Andagt til den hellige Eukaristi, og stor er hos dem Tro og Kyskhed og broderlig Kærlighed. Det samme gælder mange Foreninger baade af Mænd og Kvinder, men særlig maa fremhæves de eukaristiske Foreninger, som ofte bringer det hellige Sakramente store Æresbevisninger ved med stor Pragt at føre det gennem Byernes Gader. De holder jo ogsaa højtidelige Forsamlinger enten for en begrænset Kreds eller for store Menneskemængder eller endog af Sendebud fra næsten alle Folkeslag, der vidunderligt forenes i een Tro, i Tilbedelse, Bøn og Nydelse af de himmelske Goder.

Denne Fromhed skyldes det, at det hellige Apostolats Aand er langt mere udbredt end tidligere. Der arbejdes med brændende Iver ved stadig Bøn og ved et eksemplærisk Liv, ved gode Ord, nyttige Skrifter og alle Slags Kærlighedsgerninger, for at Christus vor Konges guddommelige Hjerte igen maa blive elsket og æret og maa kunne udøve sit Herredømme baade i de enkelte Menneskesjæle og i Familjelivet og i Samfundslivet. Det er Maalet med »den gode Kamp« for Alter og Arne, som maa føres mod mange Sider for at hævde det religiøse og huslige Samfunds, Kirkens og Familjens, Rettigheder til Børnenes Opdragelse, Rettigheder, der kommer fra Gud og fra Naturen. Det samme Maal har alle de Institutioner, Foreninger og Virksomheder, der samles under Navnet »Katholsk Aktion«, som vi sætter stor Pris paa.

Alt dette og meget andet, som vi her ikke kan nævne, bør ikke blot med Fasthed fortsættes, men ogsaa fremmes

med større Iver fra Dag til Dag og udvides med nye Ting, saaledes som Forholdene kræver det. Selv om alt dette synes tungt og besværligt baade for Hyrderne og for de troende, saa er det dog utvivlsomt nødvendigt, og det hører til en hellig Hyrdes første Pligter og til kristelig Livsførelse. Det er ogsaa saa klart som noget, hvorledes alt dette er knyttet sammen indbyrdes og er forbundet med den Genopbyggelse af Christi Rige, som er vore Ønskers Maal, og med den kristelige Genoprettelse af Freden, som alene dette Rige kan bringe: Christi Fred i Christi Rige.

(Fortsættes).

Spadsereture i København.

XI.

Paa Strøget.

(Tiden. . .)

Vi gaar gennem Østergade over Amagertorv ad Vimmelskiftet i Retning af Raadhuspladsen. Det maa ikke altid være let at staa som Politibetjent paa Amagertorv der, hvor Købmagergade fra den ene og Højbroplads fra den anden Side sender deres Strøm af Cyklister, Fodgængere og Vogne i forskellige Retninger. Og saa Bilernes Tuden!

For os almindelige Smaaborgere vilde det jo være en stor Lettelse, hvis vi kunde være fri for Bilerne med deres hensynsløse Rasen — og det midt i Byen. Aldrig har jeg i den Grad Følelsen af at være en »Paria«, en af »Underklassens« Stakler, som naar jeg maa gøre Honnør eller »Front« for en Bil, der stolt raser lige forbi mine Fodspidser og overlader mig til Benzinstanken.

Men det er ikke om de to Menneskeklasser — Bili-sterne og Ikke-Bilisterne — vi skulde til at drømme, men det er Livet omkring os og dets Hurtighed, der her vækker vor Eftertanke.

»Time is money — Tid er Penge«, har Amerikas smarte Forretningsmænd allerede for længe siden oplyst os om,

Og for saa vidt er den — ikke altid fint udseende — Direktør eller Agent, der sidder tilbageslængt i sin Bil eller nærsynet holder de sidste Børsmeddelelser foran sine Lorgnetter, ubekymret om Vognens Rasen — aldeles typisk for vor Tid. Forretning, Forretning . . . gribe Chancen . . . »Messieurs, faites votre jeu!« som det hedder paa Monte Carlos Spillebank — bare videre i Forretningslivets, Spekulationslivets vilde Jagt.

Nu er det ganske vist sandt, ogsaa i kristelig Forstand, at man skal bruge Tiden, benytte det rette Øjeblik, *tage fat*. »Virker, saa længe det er Dag,« siger Herren, »Natten kommer, hvori ingen kan virke.«

Den, der er virksom for at naa sit Maal, er klog, og den, der opsætter sit Forehavende, navnlig hvis det gælder en resolut Livsforandring, det nødvendige Arbejde for Sjælens Frelse — han er taabelig, han er en stor Daare.

Og det Øjeblik, der nu er — er *nu* allerede forbi og kommer aldrig mere igen. For mange, mange Mennesker svinder paa denne Maade Jordelivet hen, og paa een Gang opdager de, at det næsten er forbi. . . .

Ja, virke skal vi, lægge Sædekornet, at vi kan glæde os til dets Vækst og til Høstens Dag. Men her ser vi allerede en anden Side af »Tiden«, og den maa vi heller ikke glemme. Naar Landmanden *har* saaet Vintersæden, maa han overlade det meste til Vorherre og — Tiden.

Selve Tiden — at al Udvikling tager Tid — *ligger i Guds Plan*. Se paa den lille Spire, der skyder op fra en sønderbrudt Kastanie, der har ligget i Jorden. Planter den omhyggeligt ned, faar den senere tilstrækkeligt med Luft og Vand, bliver den til et lille Træ, ganske lille, med nogle smaa Kastanieblade paa. Det er helt yndigt at se, og hele Træet kan godt staa i en Urtepotte. Men saa vokser Stammen og skyder Grene, og nu kan Træet ikke mere staa i en Urtepotte, det skal helst sættes ned i Haven paa et Sted, hvor man vil have et Kastanietræ staaende. Er det dig, der har set Spiren bryde frem fra Kastanien, kan du maaske opleve at se den udvikle sig til et pænt, ikke særlig højt eller stort Kastanietræ med flere Grene. Men naar du forlængst er død, og dit Legeme er smuldret hen under Jorden, da først knejser det store Kastanietræ

og skygger over Husets Tag og staaer der og lader sin Frugt dumpe ned foran dine Børnebørns Børn.

Endnu langsommere gaar det med andre Træer, navnlig med Egen, men saa staaer den der ogsaa til mange Slægtleds Glæde, og Træet er anderledes godt og fast end Hylden eller Elmen, der vokser i en Hurtighed.

Allt det, der duer, og det, der virkelig er godt, koster ikke blot Besvær, men vil ogsaa have sin Tid til Udvikling.

Se paa Kirkehistorien og paa Frelsens Historie! Det sker ikke een, to, tre! som vi smaa Mennesker gerne vilde. Det ene Aarhundrede gik efter det andet, den ene Profet stod frem efter den anden og forkyndte Frelserens Komme — men selv mellem den sidste af dem, Malachias, ham, der saa Herren holde sit Indtog i Templet — og selve dette Herrens Komme var der endnu flere Aarhundreder!

Og da han saa kom — han dalede ikke ned som en synlig Aabenbaring fra Himmelen eller fra Templets Tinde, *men tog hele Menneskelegemets Udviklingstid med, de 30 Aar i Nazareth.* Og hans Apostle — hans Kirke — netop med Hensyn til *Tiden* lærte de, at ofte er vore Tanker ikke Guds Tanker.

Hvor ofte talte man ikke om, at *nu* vilde Dommens Dag komme — og endnu kan vi spørge, om vi ikke staaer i Tidsregningens Begyndelse. . . .

Ogsaa i vort aandelige Livs Udvikling har Tiden meget at sige. Forudsat at Spirerne til et Liv i Samfund med og i Jesus Christus er nedlagt, og at vi giver dem Næring ved at bruge Naademidlerne, *kan og skal vi vente os en Del af Tidens rolige Gang.*

Ikke alle kan vi »storme Himmelen« eller tage Fuldkommenhedens Bjerg med et rask Tilløb som enkelte Helgener — en Aloysius, en Stanislaw Kostka og de hellige Martyrer — har gjort. Ogsaa mange Helgeners Livsløb vidner om Skriftordets Sandhed: »*Thi den retfærdige falder syv Gange og rejser sig igen*« (Prov. 24, 16). . . .

Det er jo en Trøst at vide. Men her ser vi ogsaa, at det, det kommer an paa, er at undgaa to Yderligheder: at vente sig alt af Nuet, af Øjeblikket, og at vente sig *alt* af Tiden. En klog og aarvaagen Tjener husker begge Ting: at virke og dog ogsaa at vente.

Men er nu *Berømmelse* det samme som *Indflydelse*? Skæres Kommandostaven og Herskerspiret af Palmetræ? Hviler dansk Aandslivs Scepter i hans Hænder, hvem Nationen har skænket Laurbærkransen? —

Dansk Aandslivs Scepter hviler vist ikke i nogen enkelt Mands Haand. *Brandes'* Hænder har Alderen gjort rystende; og i *Johs. V. Jensens* synes Istappen fra Bræerne at smelte under Stridens Varme og for Nævernes Knyt.

Hvem har da *Indflydelse* . . . uanset *Berømmelsen*?

Ingen, der ikke har *Disciple*, ingen, der ikke har *Konvertitter*, har *Indflydelse*.

Hvad hjælper det, at en takker mig for mit Smil, en takker mig for mit Lyssyn, en takker mig for min Humanisme, en takker mig for min evige Søgen . . . at hver takker for en lille Refleks, han har faaet af Lyset i mit Væsen — hvis ingen takker mig for hele mig selv, for hele mit Væsen, for al min Fylde, som han har faaet og fulgt til sidste Stykke. Hvad hjælper Beundrere, naar jeg ikke har *Disciple*?

Hellere katholsk Missionær i Varde med een Konvertit, end Æres-Olding i Valby med ti Tusinde Beundrere! Ingen Indtlydelse er større end hans, der ved, at et andet Menneske en Dag stod op og gjorde og var noget helt andet, end vedkommende gjorde og var igaar. Og at jeg selv, fordi jeg er eet med dette nye, har foraarsaget denne Forandring. — At bøje et Menneskes hele Tanke, hele Vilje, hele Følelse ind i den absolute Sandheds Bane — det er *Indflydelse*.

Brandes har foraarsaget *Omvendelser*, *Johannes Jørgensen* har foraarsaget andre *Omvendelser*, en Række for Offentligheden ukendte Præster har foraarsaget *Omvendelser* . . . de blev ikke alle lige »berømte«, men de har alle *Indflydelse*.

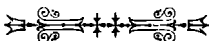
Høffding skrev en Gang under sit Billede noget som: Filosofi (el. var det: videnskabelig Forskning) er at ligne ved en Vandring mellem Bjerge; hver Gang man har besteg et Højde, aabner der sig nye Udsigter, nye Maal . . . Den evige Søgen. Søgen for Søgningens egen Skyld

men uden Tro paa eller Haab om at finde en endegyldig, absolut, evig Sandhed.

Denne den evige Vandrers, den stadige Vejfarendes blide, let vemodige og resignerede Længsel mod et Maal, han paa Forhaand har opgivet, har ført den store Filosof til Palmernes Ly — men den har ikke ført ham til den Klippegrund, der vel ikke bærer Palmer, men som er sikker at staa paa.

Naar mange af vi Unge blev cand. phil.'er hos Høffding men ikke Filosofer af hans Filosofi, skyldes det maaske, at vi ikke begærede »meget og stadig mere men uden Haab om det endelige« — men at vi begærede *alt*: hele Sandheden og intet mindre. Det hverken besad han eller lovede han.

Ustraffet vandrer ingen under Palmerne! *Spectator.*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Tirsdag d. 20. Marts talte Pastor Ortved paa Højskolen, hvor han fortsatte sin Gennemgang af Mariebo Klosters Historie. Med en glimrende Evne til at gøre selv den tørreste Historie livlig og interessant fortalte Pastor Ortved om Klosterets Stiftelse og Vækst, om den indre Organisation og det daglige Liv. Man fik et udmærket Billede af kirkeligt Liv i det 15. Aarhundrede.

— Rosenkranskirkenes Regnskab er i Aar stærkt præget af de daarlige Tider. Bidragydernes Tal er gaaet tilbage fra 401 til 371 og det samlede Bidrag fra 5262 Kr. til 5028 Kr.; samtidig er Skolepengene gaaet over 800 Kr. ned. Aaret har derfor givet Underskud, og slemt bliver det, hvis denne Bevægelse fortsættes. Forhaabenlig er det kun rent forbigaaende, og Sognets Medlemmer vil sikkert vise Offervillighed, naar de ser hvor vanskelig Stillingen er ved at blive.

— Gildebrødrenes Koncert i Oktober ifjor vandt jo god Tilslutning og Anerkendelse, og naar nogen nærmest var kommen til Stede for at støtte Gildets Velgørenhedsværk, saa forlod man Koncerten med Bevidsthed om ogsaa i kunstnerisk Henseende at have faaet god Valuta for

Pengene. Repertoiret var klassisk; det var Schuberts vidunderlig skønne Sange fremført med stor kunstnerisk Forstaaelse af Hr. Gunner Knudsen, og Haydn's Skabelse I. Del, et Værk af monumental Betydning, som efter Kritiken i Nationaltidende navnlig for Solisternes og Korenes Vedkommende var »fortræffelig«. Paa Torsdag den 5. April lader Gildet atter holde Koncert med et smukt Program, hvor Gade, Hartmann og Schumann er fremtrædende Repræsentanter for Programmets klassiske Karakter, der tillige er populært i god Forstand. Programmet staar paa Højde med de store anerkendte Koncerforeningers, Forskellen er kun, at vore Koncerter er offentlige og let tilgængelige, naar man i Tide sikrer sig en Billet. Til denne Koncert har kgl. Kammersangerinde Frøken Ida Møller tilsagt sin velvillige udmærkede Assistance og vil bl. a. synge Gade: Agnete og Havfruerne for Solo, Damekor og Orkestret, som bestaar af et Udvalg af »Københavns Symphoniorkester«. Disse Koncerter agtes fortsat for Fremtiden i Haab om god Støtte og velvillig Tilslutning fra Publikum. Her skal saa vore Kirkekor vise, at de foruden at forherlige Lithurgien med god kirkelig Kunst ogsaa kan fremføre god Kunst i Velgørenhedens Tjeneste og til Ære og Fremme for den katholske Sag.

Gildebroder.

Ordrup. I Sammenligning med Rosenkranskirkens giver Regnskabet for St. Andreas Sogn et ganske andet Indtryk. Man forbavses over den store Kirkeskat, 116 Mennesker betaler ca. 4000 Kr., ogsaa de forskellige Kollektur er meget store. Ordrup-Gentofte Kommune er jo kendt som en velhavende Kommune, og det gør sig naturligvis ogsaa gældende for Katholikernes Vedkommende. Men det er glædeligt, at det ogsaa viser sig paa Kirkens Regnskab. Paa Ordrup Kirkegaard har Menigheden faaet forbeholdt et Areal som samlet Begravelsesplads for Katholikker.

Sverrig. Den ritualistiske Bevægelse, der er ret udbredt blandt Sverrigs Præster, har fornylig vakt Opsigt ved, at Præsten paa Torö, K. S. Totterman, er blevet anklaget for Katholicisme af sin egen Menighed. »Skånska Dagbladet« fortæller, at Provst Quist nu har undersøgt Sagen. Pastor Totterman erklærer, at han aldeles ikke nærer romersk-katholske Anskuelse, og at han ikke har haanet Reformationen. Provsten kommer ogsaa til det Resultat, at det nærmest drejer sig om Ritus. Menigheden klager over, at Præsten altid bruger Messehagel ved Alteret, men Provsten erklærer, at det gjør han ogsaa selv meget ofte. Præsten bruger Messeskjorte, naar han prædiker, men der er en Præst i Stockholm, som gør det samme, ja selv Erkebiskop Söderblom ifører sig ofte

Messeskjorten. En anden Anklage gik ud paa, at Pastor Totterman tænder Lys paa Alteret ved Altegang, igen maa Provsten svare, at det gør han ogsaa selv. En større Undersøgelse førte den anklagede Præsts Brug af Kors-tegnet med sig. Men det viste sig, at ogsaa en Del af hans Kolleger brugte det, omend ikke ved Barnedaaben. Men baade i Malmø og i Stockholm kan man se Præster gøre Korstegnet over Menigheden. Tilsidst hedder det: »Erkebiskop Söderblom har ogsaa lejlighedsvis udtalt, at han ikke tager Anstød af denne ritualistiske Finesse. For Resten kan man se Erkebiskoppen selv i det mindste »antydningssvis« gøre Korstegnet ved Alteret.»

Rom. I kirkelige Kredse i Rom gaar der Rygter om, at der forberedes en Apostolisk Proces for at faa Pave Pius X kanoniseret. Lige siden denne Paves Død i 1914 har man i Rom æret ham, og mange betragtede ham som en Helgen. Der er ogsaa ofte blevet foralt om Mirakler, der var sket ved hans Forbøn.

St. Josephs Gilde's Koncert

til Fordel for Elisabethforeningen og Gildets Stiftelsesfond
(Hjem for gamle Katholikker)

under Protektion af Monseigneur, Biskop Joseph Brems

Torsdag den 5. April 1923 Aften Kl. 8
i Koncertpalæet

med velvillig Assistance af
kgl. Kammersangerinde Frøken Ida Møller,
et blandet Kor og Orkester.

PROGRAM

I. Mitterer: Jesu Rex	}	Kor og Orkester
— Omni die		
I. P. E. Hartmann: Foraarsang		
R. Schumann: Zigeunerliv	}	

Niels W. Gade: Agnete og Havfruerne, Frøken Ida Møller, Damekor og Orkester.

Humperdinck: Wiegenlied, Frøken Ida Møller og Orkester.

Bocherini: Menuet	}	Orkester
Svensk Folkevise: Du gamla		
Czibulka: Serenade		

Direktion: Hr. Joseph Hammermüller.

Pastor von der Kettenburg, Pastor Chr. Raabe, Pastor Bernh. Jensen, Fru T. Messerschmidt, Fru A. Osterhammel. Frøken B. Scavenius, Herr Direktør Anton Petersen.

Billetter faas i Katholsk Boghandel til 4.00, 2.00 og 1.00 Krone.

Gudstjenesten i Paaskedagene.

St. Ansgars Kirke. Paaskesøndag Kl. 6 Morgen: Korsets højtidelige Optagelse, Procession, Levitmesse og Prædiken. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Pontifikalmesse og Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 9 stille Messe med Fælleskommunion. Kl. 10 Højmesse.

Jesu Hjerter Kirke. Paaskesøndag Kl. 6, 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Prædiken og Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 6, 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

St. Knuds Kapel. Paaskesøndag Kl. 8 stille Messe. Kl. 3 Festandagt. — 2. *Paaskedag* som almindelige Søndage.

Den evige Tilbedelseskirke (Jagtvejen). Paaskesøndag Kl. 8 stille Messe med Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt. — 2. *Paaskedag* ligesaa.

Immaculatakirken. Paaskesøndag Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Morgen Korsets højtidelige Optagelse, derefter Procession og stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Vesperandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 9 Højmesse.

Sakramentskirken. Paaskesøndag Kl. 6 Korsets Optagelse, Procession og Højmesse. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 8 stille Messe. — Kl. 10 Højmesse og sakramental Velsignelse. Aftenandagten bortfalder.

St. Josefs Kirke. Paaskesøndag Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 9 Korsets Optagelse og Højmesse. Kl. 3 Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 9 Højmesse. Kl. 3 Festandagt.

Rosenkranskirken. Paaskesøndag Kl. 6 Korsets Optagelse, Prædiken og Højmesse. Anden Højmesse med Prædiken Kl. 10. Kl. 5 Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 10 Højmesse. Kl. 5 Festandagt.

Assumptionskapellet (Ordrupshøj). Paaskesøndag Kl. 8 Messe (den h. Kommunion uddeles ogsaa Kl. 7). Kl. 2 Efterm. sakramental Velsignelse. — 2. *Paaskedag* Kl. 7 Messe. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Andagt.

St. Annæ Kirke. Paaskesøndag Kl. 7 Korsets Optagelse, Messe med Prædiken og Fælleskommunion. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 11 $\frac{1}{2}$ Messe med polsk Prædiken. Kl. 6 Festandagt med Prædiken. — 2. *Paaskedag* Kl. 6 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Paaskesøndag Kl. 6 Morgen Korsets højtidelige Optagelse og Højmesse med Prædiken. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 5 Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 5 Festandagt.

Katholsk Forening »Absalon«

Aftenunderholdning og Bal

Mandag den 2. April (2. Paaskedag)

Kl. 7 præcis,

i „Columbus“ Selskabslokaler, Aaboulevard 21.

Der opføres af Foreningen

„L'espérance“:

SKINSYGENS OVERRASKELSER,

Lystspil i 2 Akter,

og **NARRET APRIL,**

Vaudeville i 1 Akt.

Kirkelig Kalender.

1. April. Paaskesøndag.	8. April Hvide Søndag.
2. — M. 2. Paaskedag.	9. — M. Marias Bebudelse.
3. — Ti. 3. Paaskedag.	10. — Ti. Ferialdag.
4. — O. Oktavdag.	11. — O. Leo I., Pave og Kirkelærer.
5. — To. Oktavdag.	12. — To. Ferialdag.
6. — F. Oktavdag.	13. — F. Hermenegild, Martyr.
7. — L. Oktavdag.	14. — L. Justinus, Martyr.

Husk Faste-Almissen inden 2. Paaskedag.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 6. April til de aftalte Tider.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsdag d. 3. April Kl. 8¹/₄ læses den h. Messe for Foreningens Medl. og Anliggender.

Rosenkranskirken. Mariakongregationens Møde falder undertagelsesvis en Uge senere. Onsdag den 11. April Møde Kl. 8 Aften. Fælleskommunion Søndag d. 15. April i Messen Kl. 8.

St. Ansgars Kirke. Paaskelørdag begynder Ildens og Paaskelysets Indvielse Kl. 7, Højmessen ca. Kl. 8¹/₂.

St. Annæ Kirke.

Søndag den 8. April — Hvide Søndag — meddeles Firmelsens Sakramente i St. Annæ Kirke.

Kl. 6, 7 og 11¹/₂ stille Messe. — Kl. 9 Prælatmesse, Prædiken og Meddelelse af Firmelsen. — Kl. 4 Festandagt med Te Deum og Velsignelse.

Tilbedelsesklosteret (Jagtvejen). Fra og med Paaskedag holdes Eftermiddagsandagten Kl. 6.

Den nye Salmebog

faas hos Pastor von Kettenburg, Bredgade 64, og i Katholsk Boghandel.

Pris indb.: 4—6—7—8—12 Kr.

NB. Ligesom i Fjor vil der Paaskesøndag under Messerne i de fem københavnske Sognekirker i Stedet for den sædvanlige Kollekt blive foranstaltet en offentlig Indsamling til Bestridelse af Kirkernes Udgifter til Lys.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar F. J. West, Ordrupvej 96³, Charlottenlund.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katolske Kirkes Lære, ligesom for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder vi efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, Gennemgang af Troestøeren:

Pater Sialm **hver Onsdag Aften Kl. 8 i St. Knuds Sal, Stenogade 4B,**
Pastor Olrik **hver Torsdag Aften Kl. 8 i Forsamlingsværelset, Bredgade 64** (Indgang gennem den lange, smalle Gaard og opad Trappen til 1. Sal). Alle er velkomne.

En Trykfejl.

Nr. 12, Side 231, 16. L. f. n.: Forvanskninger — læs: Fordanskninger.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansguriusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 14.

Søndag den 8. April.

1923.

INDHOLD: »Fred være med eder!« — Pavelig Encyklika om Kristi Fred. (Sluttes). — Musa. — Dødsdommen over Ærkebiskop Cieplak. — Guds Moder? — De katolske Børn fra Landet. — Nye Bøger. — En Tak. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. Rom. Indien. — Avertissementer.

„Fred være med eder!“

»Fred være med eder!« lyder Herrens første Ord til sine Apostle. Netop dette Ord, fordi de nu er saa forfærdede og forvirrede. Fred ønsker Herren dem ogsaa, fordi de netop i disse sidste Dage har manglet Fred, Fred udadtil og Fred i deres Hjerter. Men Herren ikke blot ønsker dem Freden, han giver dem den ogsaa, giver den derved, at han kommer og viser, at han er opstanden. Han viste dem Hænderne og Siden. »Da blev Disciplene glade over, at de saa Herren.« Der var nu ingen Tvivl mere mulig. Det var aldeles sikkert, at Jesus var levende, var staaet op af Graven, fra de dødes Rige. Derfor svandt Apostlenes Sorg og deres Uro. I Stedet for traadte den faste Tro paa Herrens Opstandelse og dermed paa Herrens Guddom. Og denne Tro bragte straks Fred i Hjerterne, thi der var jo intet uvist og uforstaaeligt mere, alt var klart, alle Spørgsmaal besvarede. Fra nu af tvivlede Apostlene ikke mere, de mistede aldrig mere den klippefaste Tro paa, at deres korsfæstede Mester var opstanden fra de døde. Derfor mistede de heller aldrig denne Glæde og denne Ro og Fred, som Troen gav dem. Udadtil blev Apostlenes Liv ligt deres guddommelige Mesters, de blev stadig Genstand for Had og Bagtalelse og Forfølgelse indtil deres Død paa Retterstedet, men alt det kunde ikke forstyrre Freden i Hjertet.

Saaledes gaar det endnu den Dag i Dag. Livet bringer udadtil ofte megen Uro og mange Ulykker, men der, hvor der er fast Tro, er der ogsaa indre Fred. Hvor der ingen Tro er, kan der aldrig være Fred. Vi ser det paa den hl. Thomas, som Evangeliet fortæller os om. Han var ikke sammen med de andre Apostle Paaskedags Aften, da Herren kom, og hvad de end fortalte ham, han troede ikke. Hans Uro over alt det, der var sket, varede ved, indtil Herren kom ogsaa til ham og sagde: »Fred være med dig!« — indtil han kunde kaste sig for Jesu Fødder og sige: »Min Herre og min Gud.« Da fik ogsaa han Fred i Hjertet, og derfor siger Herren til ham: »Vær ikke vantro, men troende!«

Den hl. Johannes siger i Dagens Epistel, at »dette er den Sejr, som overvinder Verden, vor Tro. Hvo er den,« spørger han, »som overvinder Verden, uden den, som tror, at Jesus er Guds Søn.« Overvinde Verden, det skal vi alle, selv om vi ikke skal blive store Erobrere. Vi skal overvinde den Verden, som kommer til os med Fristelser i Tusindtal. Aa, den kan være saa smuk og saa tillok-kende med al sin Pragt og Herlighed, da er det, vi maa være stærkere end den. Da er det, vi maa overvinde den, og det kan vi kun ved vor Tro. Og naar Verden kommer med Haan og Spot, med Forfølgelse, med Lidelse og Sorg, da maa vi holde vort Hoved højt og overvinde den ved, at vi tror, at Jesus er Guds Søn.

Vor guddommelige Frelser sejrede over alt det, der forstyrrer Menneskenes Fred. Han sejrede over Døden. Derfor, selv om Døden kan berede Sorg, den kan og maa ikke forstyrre et troende Menneskes Hjertefred. Han sejrede over Synden. Intet ødelægger al Fred mere end den. Den kan endnu ødelægge Freden til Trods for Christi Sejr, og den er det, som ødelægger den hos saa mange Mennesker. Freden med Gud brydes, og i Stedet for Tilliden til ham træder i Menneskenes Sind Samvittighedsnaget med al dets pinende Kval og Uro. For at frelse os fra denne Uro stiftede Herren Bodens Sakramente. Han gjorde det paa selve Paaskedagen, og han indledte denne Indstiftelse igen med Ordene: »Fred være med eder! Som Faderen har sendt mig, saaledes sender ogsaa jeg eder.« Som jeg nu giver eder Fred, saaledes skal I gaa ud og bringe Fred. »Hvem I forlade Synderne, dem ere de forladte, og hvem I beholde dem, dem ere de beholdne.« Med disse Ord blev Sakramentet indstiftet, og med disse Ord blev Freden fæstnet for stedse.

B. J.

Pavelig Encyklika om Kristi Fred.

(Fortsat).

Det er vort Ønske, ærværdige Brødre, at I meddeler eders Præster, der saa utrættelig arbejder for Christi Hjord, at vi, som er Vidne dertil og i lang Tid har arbejdet med, altid har beundret og stadig beundrer deres Udholdenhed i Arbejdet og deres Initiativ, naar det gælder om at finde nye Metoder for at kunne imødekomme Tidens vekslende Trang. Men saa meget inderligere er deres Forening med os, og til Gengæld vor faderlige Hengivenhed for dem saa meget større, som de knytter sig mere frivilligt og med større Kærlighed til deres Biskopper som til selve Christi Person, og de vil saaledes under Biskoppens Førelse og Autoritet kunne virkeliggøre deres Program om et helligt Liv og fuldstændig Lydighed.

Vi behøver ikke, ærværdige Brødre, at tale meget om, hvorledes vi haaber paa Ordenspræsternes Hjælp til at virkeliggøre vore Beslutninger og vore Tanker, thi I ved jo, hvor meget de bidrager til at fæstne Christi Rige hjemme og at udbrede det ude. Det er jo Ordensfolkens Opgave at følge og øve ikke blot Christi Bud, men ogsaa hans Raad ved at dyrke Gud i Klostrernes stille Fred eller ved at gaa frem i Kampen for ham. I deres Liv viser de, hvorledes det fuldkomne kristelige Liv skal være, og idet de helt ofrer sig for det almene Vel, opnaar de rige aandelige Gaver; de giver Afkald paa alle jordiske Bekvemmeligheder, og ved dette stadige Eksempel drager de de troende til at stræbe efter det, der er oventil. Det naar de ogsaa lykkeligt, idet de tillige øver alle den kristelige Velgørenheds skønne Dyder, som bringer Lægedom for alle Sjælens og Legemets Onder. Som Kirkehistorien vidner om, er de ofte, drevet af Guds Kærlighed, gaaet saa vidt, at de har ofret deres Liv ved at forkynde Evangeliet til Sjælens Frelse, og ved deres egen Død har de saaledes styrket Troens og det kristelige Broderskabs Enhed og udvidet Christi Riges Grænser.

Gør udtrykkeligt de troende opmærksom paa, at det bedste Middel for dem til at fortjene Navnet »den udvalgt Slægt, et kongeligt Præstedømme, et helligt Folk, et Ejen-

domsfolk« (1. Peter 2, 9), det er, at de under eders Autoritet og under Præsternes Ledelse arbejder af alle Kræfter med til, at Vorherre Jesus Christus maa blive mere kendt og elsket; saaledes vil de i den inderligste Forening med os og med Christus bidrage ved deres Virksomhed og deres Iver til at udbrede og genoprette Christi Rige og saaledes ogsaa yde virksom Hjælp til at gengive hele Samfundet den længselsfuldt ventede Fred. I Christi Rige hersker der den sande Lighed i Rettigheder, saa at alle har samme Adel, og alle smykkes ved Christi kostbare Blod; men de, der staar over de øvrige, de skal efter Vorherres eget Eksempel tjene det fælles Bedste og med Rette kaldes og være alle Guds Tjeneres Tjenere, især de svages og hjælpeløses.

De forandrede sociale Forhold bringer mange nye store Farer med sig, og derfor gør de ogsaa Trangen til Hjælpere i Guds Arbejde større. Thi, den frygtelige Krig er næppe hørt op, derefter er Landene blevet hærgede af Partistridigheder, og tøjlesløse Lidenskaber og vanvittige Tanker behersker Menneskenes Sind, saa at man maa frygte for, at selv den bedste blandt de troende, ja blandt Præsterne lader sig skuffe af noget, der ser sandt og godt ud, og saaledes smittes af sørgelige Vildfarelser.

Thi hvor mange er der, som forkynder den katholske Lære om det borgerlige Samfunds Autoritet og den Lydighed, man skylder det, om Ejendomsretten, om Bønders og Arbejderes Rettigheder og Pligter, om Staternes gensidige Pligter, om Forholdet mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, mellem den kirkelige og den borgerlige Myndighed, om den Hellige Stols og den Romerske Biskops Rettigheder og Biskoppernes Stilling, om Kristus vor Skaber, Forløser og Herres Ret over de enkelte Mennesker og over hele Verden. I Tale og Skrift og hele deres Levemaade optræder de, som om alt det, der ofte er blevet forkyndt af Paverne, særlig af Leo XIII, Pius X og Benedikt XV, havde mistet sin oprindelige Betydning eller helt var blevet forældet.

Der er heri en Slags moralsk, juridisk og social Modernisme, og den forkaster vi absolut ligesom den dogmatiske Modernisme.

kald paa alt daarligt Selskab og vent i Bøn en stakket Tid, saa vil jeg komme og hente dig!«

Og Musa undgik fra samme Stund hvert et Menneskes Selskab og tilbragte en hel Maaned i Bøn og Haab om, at Guds milde Moder paa ny vilde vise sig for hende. Og da den tredivte Dag oprandt, se da blev hun heftigt syg, og hendes Aand løsnedes fra det jordiske, medens hun syntes at se Jomfru Maria, der kaldte hende ved Navn og bød hende komme til sig. Og Musa raabte fuld af Glæde og Fryd: »Her er jeg, min Dronning, se, jeg kommer til dig, min kære Moder!« Med disse Ord forlod Aanden hende, og hun svævede bort til de himmelske Boliger.

Denne Fortælling er taget af den hellige Gregorius den Stores Dialoger, men den samme Historie findes ogsaa fortalt paa flere Maader i den ældgamle »Mariu Saga«. Den gamle oldnordiske Fortælling slutter saa rørende skønt med Musas sidste Ord: »Sem vor Fru kalladi hana til sin, suarar hun og legyr saman augim kallandi hatt: Min fru, se ek kem, min fru, ek kem!«

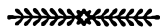
Dødsdommen over Ærkebiskop Cieplak.

»Ugebladet« har oftere omtalt Fængslingen af den romersk-katholske Ærkebiskop Mgr. Cieplak. Længe har hans Liv været i Fare, og i de sidste Dage har Aviserne bragt Meddelelse om, at Revolutionsdomstolen i Moskwa har fældet Dødsdommen over ham. Nu, Skærtorsdag, da dette skrives, skulde efter Bestemmelsen Henrettelsen allerede have fundet Sted, men det synes, at den er blevet udsat. Særlig England anstrenger sig for at redde Ærkebiskoppens Liv. Men ingen kan sige, om han endnu lever, naar dette læses.

Fra alle Sider i Kristenheden har man arbejdet for at frelse de dødsdømte. Den 18. Marts modtog Ærkebiskoppen af Canterbury, Primas for den engelske protestantiske

Statskirke, følgende Telegram fra Kardinal Mercier: »Jeg har modtaget et Telegram om, at den katholske Metropolit i Petrograd, Mgr. Cieplak, og 13 Præster er blevet arresterede og er i øjeblikkelig Dødsfare. Jeg henvender mig til Curzon. Kan De hjælpe?« Kardinalen fik straks Svar, at man havde henvendt sig til Lord Curzon, og at Ærkebiskoppen af Canterbury vilde bringe Sagen frem i det engelske Overhus. Det er imidlertid sket, og ogsaa i Underhuset er Regeringen blevet interPELLERET, og Bladene har jo bragt Meddelelse om de stormende Scener, det gav Anledning til. I Moskwa selv arbejder den britiske Udsending og naturligvis Pavens Udsendinge.

Men hvorledes begrundes Sovjet i Rusland denne Forfølgelse? Om denne juridiske Side af Sagen har »Ugebladet« fra London modtaget den følgende Artikel.

Forfølgelsen af den russiske Ærkebiskop.

For dem, der studerer Kriminalvidenskab, vil det være af Interesse at erfare, hvad der eksisterede først: den Forbrydelse, som den katholske Ærkebiskop i Petrograd, Mgr. Cieplak, er anklaget for, eller den Straffelov, som gør hans Handling til en Forbrydelse — det hersker der i hvert Fald stor Tvivl om. Det er af væsentlig Betydning at faa det at vide, thi denne Sag imod Ærkebiskoppen og 17 Præster, som er anklaget sammen med ham, bærer alle Tegn paa at være en konstrueret Historie, der giver Bolshevikerne Anledning til at fortsætte deres almindelige Kamp imod Kristendommen.

Fra en paalidelig Kilde, der er direkte inde i Sagens Fakta, erfarer jeg, at Ærkebiskoppen og de sytten Præster er blevet stillet for Revolutionsdomstolen anklaget for at have overtraadt Artikel 62 i Sovjets Straffelov. De er med andre Ord stillet for Domstolen i Moskwa den 21. Marts for den Forbrydelse, at de har dannet en Organisation, der siden 1918 fortsat og systematisk har modarbejdet Sovjets Forordninger. Særlig anklages de for at have ydet haardnakket Modstand imod Forordningen om Adskillelse

af Kirke og Stat og for af al Kraft at have arbejdet paa »ved religiøs Overtro« at bibringe Folket de samme Følelser, som de selv nærer.

Saaledes er Anklagen, og den Straf, Bolshevikernes Straffelov fastsætter, er meget alvorlig: Straffen er Døden. Der er et lille Lyspunkt i det, at Dommeren, hvis han kan finde formildende Omstændigheder, kan ændre Dødsstraffen til mindst fem Aars ensomt Fængsel og Konfiskation af den dømtes Ejendom.

Saaledes er Forbrydelsen efter Bolshevismens Opfattelse af Forbrydelse og Straf, og de nærmere Detaljer er følgende: Lige siden Bolshevikrevolutionen i 1918, saaledes paaستاar Sovjets Rigsanklager, er der blevet holdt Præstemøder i Ærkebiskoppens Hus. Paa disse Møder talte Præsterne med hverandre om alle de Sager, der kom frem, og som berørte Religionen: Adskillelsen mellem Kirke og Stat, Sovjets Indførelse i den kirkelige Administration, det borgerlige Ægteskab, Forbudet mod Religionsundervisning i Skolerne, Kommunismen og dens Forhold til Kirkens Lære.

Alt dette er blevet draget frem af Sovjet-Autoriteterne ved Processen, først i Petrograd og nu i Moskwa. Beviserne har man fundet i en Række Notitser skrevet af en Præst, der havde noteret, hvilke Præster der var til Stede, og hvad de forskellige havde sagt.

Rigsanklageren har faaet disse Notitser fra Bolshevikspionagens hemmelige Agenter, der fik fat i dem ved en Husundersøgelse hos vedkommende Præst i April 1920, paa en Tid, da Ærkebiskop Cieplak selv var i Fængsel.

Dengang blev Ærkebiskoppen selv udspurgt om alt dette af Autoriteterne. Men fra alle Sider syntes man at lægge saa liden Vægt paa Sagen, at den ikke omtaltes mere, og alle tænkte, at den var sluttet.

Men det er netop denne Sag, der nu er blevet taget op igen. Og for at gøre Anklagen mod Ærkebiskoppen og Præsterne vægtigere, har man tilføjet en hel Del Klager over Gejstlighedens Holdning overfor Konfiskationen af alle Kirkernes Værdigenstande og Kirkernes Lukning, — thi alle katolske Kirker undtagen een er blevet lukkede.

Dette er i Korthed Sovjetregeringens Anklage. Der er

naturligvis ogsaa en anden Side af Sagen, som en Autoritet, der kender det hele, tilføjer.

Der eksisterer ikke — siger denne Autoritet — og har aldrig eksisteret en saadan Organisation, som Bolshevikerne paastaar, hverken med det angivne eller noget andet Formaal. Præstemøderne var strengt private og havde ikke nogen officiel Karakter. De Notitser, Anklagen bygger paa, var en enkelt Præsts private Notitser af en Art, som ingen Domstol kan betragte som Bevismateriale. Heller ikke kan deres Nøjagtighed godtgøres. Præstemøderne blev holdt for 3—4 Aar siden, og selv om de var ulovlige, er de senere blevet straffri ved Amnesti, udstedt af Regeringen. Der diskuteredes aldrig politiske Sager, men kun religiøse. Endelig har Præsterne og den katholske Del af Befolkningen uden Undtagelse været fuldstændig loyale overfor Sovjetregeringen.

Derfor falder hele Anklagen til Jorden. Der findes ingen juridisk Begrundelse. 18 katholske Gejstlige er blevet anklaget for en Forbrydelse, som der ikke ligger det mindste til Grund for. Men Bolshevikerne har bragt sig selv i en saadan Stilling, at man maa antage, at hele Sagen kun er et Paaskud til Fortsættelse af deres Kamp imod alle Religioner.

H. C. W.

Guds Moder?

I »Nationaltidendes« Søndagstillæg for 25. Marts har Sognepræst A. Fibiger en Mindeartikel om »St. Mariæ Kirkesal«, den for 25 Aar siden til Kirkesal omdannede Dansebule paa Vesterbro. I denne siger han følgende:

»Kirken, *St. Mariæ Kirkesal*, fik Navn efter den helligste af Jordens Kvinder. Netop her, hvor Kvinden saa ofte var blevet nedværdiget, vilde vi mindes hende, Jomfru Maria, Moder og Mø, og tillige vilde vi vise vore Naboer, Katholikerne i Stenosgade, at vi gerne vilde være med til at ære hende og prise hende salig, selv om vi hverken vilde tilbede eller paakalde hende som Gudsmoder og Himmeldronning.»

Hvad Udtrykket »Himmeldronning« angaar, er dette jo mere Poesi end Dogmatik, saa det lader vi ligge — skønt

det er svært at se, hvorfor den ypperste af de »Hellige, der hersker med Kristus« ikke maa kaldes saaledes.

»Mø og Moder« kan kun glæde os — det er saa sjældent, at Jomfrufødslen bekendes højt og tydeligt. Og det er endnu sjældnere, at Protestanter »vil være med til at ære hende og prise hende salig«, som Skriften byder det (Luk. 1, 48).

Men »Tilbedelsen« burde Pastor Fibiger have udeladt. Han ved jo dog godt som luthersk cand. theol., at Romerkirken fordømmer og forkaster Tilbedelse af nogen anden end Fader, Søn og Helligaand. Eller han burde i det mindste vide det.

Det, jeg vil anholde, er Pastor Fibigers Ord, at han (og hans Trosfæller) ikke vil paakalde Jomfru Maria som Gudsmoder. Overfor dette maa vi have Lov at rette et ganske bestemt Spørgsmaal — et Spørgsmaal, der har den allerstørste Betydning for vor Vurdering af protestantisk Kristendom: Gælder Pastor Fibigers Vægning Paakaldelsen eller Gudsmoder-Værdigheden? Efter Citatet at dømme gælder den Jomfru Marias Stilling i Frelseshus-holdningen som *Gudsmoder*.

Spørgsmaalet maa præciseres saaledes: Tror Pastor Fibiger og hans Trosfæller ikke, at Jomfru Maria er *Guds Moder*?

Hvis de tror det, har Rationalismen endnu ikke smittet dem; hvis de ikke tror det, har de mistet Troen paa, at Jesus Kristus er den sande Gud selv.

Læser man en moderne luthersk *Dogmatik* (som Prof. Dr. I. P. Bangs f. Eks.), bliver man snart klar over, at Christi Guddom (ikke Guddommelighed eller Opfyldthed af Gud) er forflygtet og fornægtet i vage og upræcise Udtryk. Men er den det ogsaa i den lutherske Gejstligheds og i Lægfolkets Tro?

Pastor Fibigers Ord synes at tyde paa, at Ulykken er sket. Han vil berolige enhver, der glæder sig over at se Christus Jesus bekendt som Gud ogsaa udenfor den katolske Kirke, ved en klar Udtalelse i denne Sag.

Spectator.

De katolske Børn fra Landet.

... 5—3—1923.

Kære Konfrater!

Vil De gøre en god Gerning? Der bor her en polsk Kvinde, der er gift med en dansk Mand (Lutheraner) og

har 6 Børn. Den ældste bliver 14 Aar i Maj, og hun har endnu ikke været til den første hellige Kommunion og kender intet til den katholske Religion. Hun hedder Genoveva. Elise er 11^{1/2} Aar gammel, Søren 10 Aar o. s. v. Nu har jeg talt længe med Manden, og jeg har faaet ham til at love, at han vilde sende det ældste Barn (paa 13^{1/2} Aar) til Nakskov for nogle Maaneder straks efter Paaske. Det kneb med at faa ham til det, men han lovede dog at gøre det, saafremt det ikke kostede ham noget. Han er fattig. Kan De nu tage imod hende gratis? Jeg skal nok skaffe Tøj til hende, og ogsaa til andre Børn fra Kostskolen, men Penge kan jeg ikke give. Kan De ikke tage hende, saa ved jeg ikke, hvad jeg skal gøre. Hjemmeundervisningen er jo meget vanskelig og er næsten altid resultatløs. Børnene skal være en vis Tid under stadig katholsk Indflydelse, og det kan de kun være paa en Kostskole som Deres.

De bedes svare mig saa hurtigt som muligt.

Deres hengivne

N. N.

. . . Præst.

For nogle Dage siden fortalte en Præst fra Jylland mig, at Sogneraadet ved den lutherske Præsts Mellekomst havde anbragt fem katholske Børn i protestantiske Familjer, skønt den katholske Præst havde tilbudt Sogneraadet at anbringe dem for mindre Betaling paa Kostskolen i Nakskov. Nu spurgte Præsten mig, om jeg var villig til at tage disse Børn gratis. Det var den eneste Maade at bevare dem for Troen paa.

I begge disse Tilfælde har jeg svaret, at de bare skulde sende Børnene. Jeg stoler paa Guds Forsyn. Jeg kan ikke tænke mig, at der ikke skulde findes nogen, som vil hjælpe.

Vore katholske Børn maa ikke tabes for Troen, for at vi kan blive sparet for et lille Offer. Og hvor mange af disse Børn findes der ikke, som kunde bevares for vor hellige Tro, hvis man havde de nødvendige Midler!

Nakskov 6—3—23.

Pater A. Smitz.

Nye Bøger.

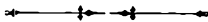
P. D. Steidl: Legenderoser fra Vor Frues Urtegaard. Høst 1922. 92 S. Kr. 3,25.

Ved Juletiden gjorde Ugebladet i et Par Linjer opmærksom paa Pastor Steidls Bog, der udkom i de Dage, men en Redegørelse for dens Indhold var dengang ikke mulig. Det er derfor nødvendigt nu at komme tilbage til den.

Forfatteren lader os straks ved Indledningens Begyndelse se, hvorledes han ønsker, at man skal læse hans Bog, og hvad det er, han vil give: »Middelalderens naive og barnlig fromme Sind har med sine Marialegender vundet en dejlig Krans af de herligste Roser om Guds Moders rene Pande. Ogsaa vi Børn af det tyvende Aarhundrede bøjer os gerne for at plukke disse Roser, der ved deres Farvers stærke Skær og søde Duft vandt Middelalderens Hjerter.« Indledningen behandler forøvrigt Spørgsmaalet om Legendernes Forfattere og Samlere. Af ganske særlig Interesse er det, der fortælles om Marialegendernes Udbredelse i Danmark og om Motiver derfra i dansk middelalderlig Kunst.

Bogen indeholder 15 gamle Legender, der for en Del knytter sig til historiske Personer, kendte Helgener, som Maria af Ægypten og Thomas af Canterbury. Nogle af dem er, som P. Steidl siger, »blodrøde Roser«, idet de fortæller om Guds Moders Hjælp til Syndere. Men for rigtig at kunne beundre denne Hjælp saa udmalede Middelalderen sig de forfærdeligste Forbrydelser; det er vel nok det mest fantastiske ved Legenderne. Langt mere tiltalende og opbyggeligt ogsaa for vor Tids Mennesker virker de stille og blide Fortællinger som den om »Musa« eller om »Munken, der higede efter at se Guds Moder«.

Den lille Bog, der er i en nydelig Udstyrelse, giver et udmærket Indblik i den gamle Legendedigtning og dermed ogsaa i noget af Middelalderens Aand. Og ganske bortset derfra kan en Del af dens Legender læses med Glæde endnu den Dag i Dag. B. J.

En Tak.

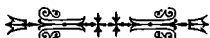
Med en Uges Varsel ledede Pater Günther Exercitierne for Mænd denne Paaske. Der var saaledes ikke megen Tid for den i Forvejen travlt optagne Sognepræst til at

forberede sig til dette store Arbejde. Men vi, der var saa lykkelige at kunne deltage i disse hellige Exercitier, opdagede straks, at det gjordes heller ikke nødigt; thi P. Günther har jo en saa vidunderlig Rigdom at øse af, at naar han som her meddeler os af sit Hjertes Skatkammer, fyldes vore Sjæle med en saadan Glæde og Kraft, at vi vil kunne hente Hjælp derfra hele vort Liv. P. Günther lærte os varmt at elske vor Frelser, saa vi aflagde en Kærlighedserklæring til vor Herre og Konge, som med Guds Hjælp ingen af os nogen Sinde vil være utro. Vi sluttede os med Begejstring til Christi Hær og styrkedes til at kæmpe mod Sjælens tre Fjender: Sanselighed, Hovmod og Havesyge ogsaa i Hverdagslivets Graavejr. I disse vidunderlige Dage anede vi Himlens Glæde, saa vi med Tak vil bære hvert Kors, der bliver lagt paa os, frydende os ved Lønnen i Evigheden. Gud give de spiredygtige Sædekorn, der blev lagt i os, Kraft til at vokse og bære gode Frugter!

En Tak til Brødrene, der sørgede saa hyggeligt og godt for os, en Tak til P. Günther, der ledte os ind paa Korssets Vej, der over Golgatha fører til den evige Herlighed og

Lovet være Jesus Christus!

Ignatius.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Paaskelørdag kom der fra Rom Meddelelse om, at Hs. Hellighed Paven har udnævnt Præsterne Neuvel og Olrik til Monsignori. Deres Titel er Cameriere d'onore, d. v. s. Æres-Kammerherre, og de har Ret til at bære violet Dragt. Det er en Udmærkelse, som tildeles Præster som en Anerkendelse for et særlig udmærket Arbejde, men det er første Gang en saadan Titel er blevet givet til Præster her i Landet. For Pastor Neuvels Vedkommende er det en Tak for hans lange beundringsværdige Arbejde paa Nørrebro, som Sakramentskirken vidner om. For Pastor Olriks Vedkommende er det sikkert en Anerkendelse af hans Virksomhed som Provikar i den Tid, vi ingen Biskop havde. »Ugebladet« bringer de to Monsignorer en ærbødig Lykønskning.

— Tirsdag d. 27. Marts sluttede Højskolen sin Sæson med Oplæsning af Fuldmægtig Fink-Jensen. Han havde valgt sig et interessant Program, der passede til den stille Uge. Det var et Stykke af det gamle islandske

Digt »Lilja«, Broder Ulvs Paaskemysterium og et Par af Stykkerne i Johannes Jørgensens »Som en Tyv om Natten«. Det var stor katholsk Kunst, som Oplæseren forstod at gengive saaledes, at man helt blev grebet af den.

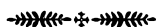
— Sakramentskirkens Regnskab for 1922 kan konstatere det glædelige Faktum, at medens der i 1918 var en Skatteindtægt paa 1543,75 fra 183 Skatteydere, opviser 1922 en Skatteindtægt paa 2999,50 fra 239 Skatteydere. Regnskabet udviser da ogsaa et pænt Overskud, men man frygter for det kommende Aar, da Indtægten ved Skolelokalernes Udlejning bortfalder, idet Sog-nets Skole selv endelig kan flytte ind i Lokalerne.

Tyskland. Paaskelørdag kom Efterretningen om, at den gamle Pater H. Wiesmann S. J. er afgaaet ved Døden i Waldbreitbach ved Koblenz, hvorfra han i de sidste tre Aar havde virket som gejstlig Rektor i de barmhjertige Brødres Kloster. Pater Wiesmann blev født den 5. November 1848 i Essen og indtraadte i Jesu Selskab i 1871. Efter endt Studietid tilbragte han det meste af sit Liv som Lærer ved St. Knuds Skole; kun fra 1900—1902 var han Generalpræfekt ved St. Andreas Kollegium og fra 1917—1920 Præst ved Spangsberg Sanatorium. Han var en samvittighedsfuld og from Ordensmand og en ivrig og afholdt Lærer, hvis Elskværdighed og Hjælp-somhed vil huskes af alle hans Elever. R. I. P.

Rom. I Maj Maaned vil der finde tre højtidelige Beati-fikationer Sted. Paven vil erklære for salig: Søster Therese af Jesusbarnet, Pater Garryotis, Stifter af Jesu-Hjerte-Præsternes Orden, og Kardinal Bellarmin.

— Midfastesøndag indviede Paven efter gammel Skik den gyldne Rose. Det fortælles, at en særlig pavelig Ud-sending skal overbringe den til Dronningen af Spanien. Indvielsen af den gyldne Rose er ikke sket, siden Leo XIII sendte den til Dronning Amelie af Portugal.

Indien. Katholikkernes Tal i Indien har i de sidste 70 Aar tredoblet sig. Der er nu 2,970,103 Katho-likker, i de sidste 10 Aar er Tallet vokset med 337,000. En Sjettedel af Katholikkerne hører til den syro-maleba-riske Ritus og en Fjerdedel til Padroadas Katholikker, medens tre Femtedele er under Propagandakongregationens Styrelse. Gejstlighedens Vækst har desværre slet ikke kunnet staa Maal med den samlede Vækst, og $\frac{2}{5}$ af Præsterne er derfor Europæere; men i de indiske Præste-seminarier er der for Øjeblikket ca. 600 Seminarister, saa at man haaber mere og mere at kunne forsyne sig selv med Præster.

For de mange Lykønskninger og Beviser paa Hengivenhed, som jeg modtog paa min Navnedag, beder jeg hermed modtage min hjerteligste Tak.

København den 29. Marts.

† JOSEF BREMS,
Biskop, Apostolisk Vikar.

A.C. Onsdag den 11. April Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i Vesterhus. Pastor
Küpferle: Lægens Ret over Livet. Gæster kan med-
tages. Adm.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katolske Kirkes Lære, ligesom for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder vi efter den Maalesiok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, Gennemgang af Trostørelsen:

Pater Siam hver Onsdag Aften Kl. 8 i St. Knuds Sal, Stenosgade 4B,
Pastor Olrik hver Torsdag Aften Kl. 8 i Forsamlingsværelset, Bred-
gade 64 (Indgang gennem den lange, smalle Gaard
og opad Trappen til 1. Sal). Alle er velkomne

Firmelsen
og den første hl. Kommunion **1923**
Aarets Gaver:

Massiv Bronze Krucifiks 25 Kr.
Salmebogen Luksusudgave 12 Kr.

KATHOLSK BOGHANDEL, Stenosgade 3, København.

Velgørenheds Basar.

Den katolske Menighed i Ordrup
afholder

BASAR

til Fordel for Jubilæumsfondet

(oprettet i Anledning af St. Andreas Kirkens 50 Aars Jubilæum)

Onsdag d. 11. og Torsdag d. 12. April d. A.
fra Kl. 3 Eftm.

i Charlottenlunds Palmehave.

Alle, der har Interesse for ST. ANDREAS KIRKENS VEDLIGEHOVELSE og Oprettelse af den haardt tiltrængte DRENGE-SKOLE, indhydes herved venligst til af alle Kræfter at støtte Basaren.

Bortlodning af mange værdifulde Genstande, Tombola, egen Restauration og Konditori. — **Aftenunderholdning** Kl. 8 begge Dage med udsøgt velvillig Assistance, bl. a. Operasangerinde Fru Birgit Engel. — Jubilæumsplatterne bringes i velvillig Erindring.

Jubilæumskomiteén.

Kirkelig Kalender.

8. April. Hvide Søndag.	15. April. 2. Søndag eft. Paaske.
9. — M. Marias Bebudelse.	16. — M. Ferialdag.
10. — Ti. Ferialdag.	17. — Ti. Anicetus, Pave og Martyr.
11. — O. Leo I., Pave og Kirkelærer.	18. — O. Josef, Kirkens Værnehelgen.
12. — To. Ferialdag.	19. — To. Oktavdag.
13. — F. Hermenegild, Martyr.	20. — F. Oktavdag.
14. — L. Justinus, Martyr.	21. — L. Anselm, Biskop og Kirkelærer.

Hvide Søndag.

St. Ansgars Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 11 stille Messe. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

Sakramentskirken. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

Rosenkranskirken. Kl. 7 stille Messe. Kl. 8½ højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

St. Annæ Kirke. Kl. 6, 7 og 11½ stille Messe. — Kl. 9 Prælatmesse, Prædiken og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente. Kl. 4 Festandagt med Te Deum og Velsignelse.

Rosenkranskirken. Mariakongregationens Møde falder undtagelsesvis en Uge senere. Onsdag den 11. April Møde Kl. 8 Aften. Fælleskommunion Søndag d. 15. April i Messen Kl. 8.

Til Eksercitielifondet er med Tak modtaget Kr. 5 + 2,14 (E.W.) + 5 + 5, med det tidligere indkomne ialt Kr. 89,39, hvorfor herved kvitteres. — Bidrag modtages fremdeles.

Den 26. Marts 1923.

Marie Wissum, Præfekt.

St. Josefs Gilde,

stiftet 1885,

afholder Mandag den 9. April 1923 sit ordinære halvårlige Generalmøde i Bredgade 67, hvortil alle Brødre anmodes om at give Møde.

Bestyrelsen.

Katholsk Forening »Absalon«.

Vort næste Møde afholdes Mandag den 16. April Kl. 8 i Selskabslokalerne »Columbus«, Aaboulevarden 21 (Telf. Central 3699).

Bestyrelsen.

Den nye Salmebog

faas hos Pastor von Kettenburg, Bredgade 64, og i Katholsk Boghandel.

Pris indb.: 4—6—7—8—12 Kr.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der **alle behandles som fortrolige**, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar F. J. West, Ordrupvej 96², Charlottenlund.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalei (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 15.

Søndag den 15. April.

1923.

INDHOLD: Ved Morgengry. — Pavelig Encyklika om Kristi Fred. (Sluttet). — Martyrerne i Rusland. — Nogle personlige Erindringer om Martyren, Dekan Budkiewics. — Broer og Byer, der brænder. — En stor Festdag for Sundby Menighed (med 2 Illustr.). — Orgelindvielse i Fredericia. — Sommerrejse til Beuron. — Elisabethforeningen. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aarhus. Norge. Rom. Frankrig. Kanada. — Avertissementer.

Ved Morgengry.

»Gud, min Gud, til dig vaagner jeg ved Morgengry, og i dit Navn vil jeg opløfte mine Hænder.« Dette Vers af den 62. Salme beder Præsten ved Messens Offertorium i Dag paa »Den gode Hyrdes Søndag«. Dermed gives der Udtryk for, at vi hører til Herrens Faaresti, han er vor Hyrde, og ham vender vi os til, lige saa snart vi vaagner hver Morgen. Hvor er det godt at kunne begynde sin Dag paa den Maade. Morgenbønnen, som jo er noget ganske barnligt, som vi har kendt, lige saa længe vi kan huske, den bliver til en stadig Bekendelse af vor Tro paa Guds Forsyn, en Bekendelse af vor Ydmyghed og Afhængighed af ham. En stor Velsignelse hviler Dagen igennem over den, der er vaagnet til Gud, han er under Hyrdens Varetægt altid.

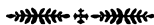
Men Præsten tænker ved denne lille Bøn endnu mere paa den hellige Messe, som han hver Morgen holder, Ofret, som han opløfter sine Hænder for at frembære. Til Messen samles de, der hører til den rette Faaresti, og der samles de om deres Sjæles Hyrde paa en særlig Maade og forenes i den hellige Kommunion med ham. Der giver

den gode Hyrde atter sit Liv for sine Faar. Det er underligt, at forholdsvis faa Katholikker herhjemme viser Forstaaelse for den daglige Messes Betydning. Der er naturligvis mange praktiske Vanskeligheder, men sikkert kunde meget deraf overvindes.

Faar, der er faret vild, har ingen Hjælp noget Steds. Naar de vaagner efter en urolig Nat, er det kun for hjælpeløst at søge og at strejfe om uden at finde. De har hverken Spise eller Drik, og de er truet af Farer fra alle Sider. De Mennesker, der ikke kender Jesus Kristus, er ligesaadan stillede. »I var som vildfarne Faar,« skriver St. Peter, »men er nu omvendte til eders Sjæles Hyrde og Biskop.« Den gode Hyrde er gaaet ud og har samlet Faarene sammen, mange kendte ham og fulgte ham, men mange skal endnu føres hid. Men det bør være saadan, at alle vi, som han har ført til sig, hver Morgen i hvert Fald i Bøn gaar til ham og siger ham Tak og viser ham vor Hengivenhed. Vi skal gøre den anden Halvdel af det Ord til Sandhed: »Jeg kender mine, og mine kender mig.«

Det maa have været med en ufattelig Lykkefølelse, den fortabte Søn vaagnede den første Morgen, efter at han var kommet hjem til sin Faders Hus. Ellers var han vaagnet i det fremmede Land, blandt Svinene, til Sult og Nød og Samvittighedskval. Og nu! Han var hjemme igen, og hans Fader havde taget imod ham, og holdt Fest, og nu straks vilde der blive Fest igen, hver Dag vilde blive fyldt med Glæde. Hvor skyndte han sig til sin Fader for at takke og for at glædes med ham igen!

»Gud, min Gud, til dig vaagner jeg ved Morgengry, og i dit Navn vil jeg opløfte mine Hænder.« Millioner af Mennesker opløfter hver Morgen deres Hænder til Gud. Og omkring alle Kirkens Altre paa den hele Jord samles de troende, mens Præsterne opløfter deres Hænder med Herrens Legeme og Blod. Hver Morgen bringes der Gud en Morgenhilsen og et Morgenofter af alle dem, der hører til Herrens Faaresti. De Faar kan ikke andet, de maa begynde Dagen med at gaa til deres Hyrde, som de skylder alt, fordi han er den gode Hyrde. B. J.

Pavelig Encyklika om Kristi Fred.

(Sluttet).

Naar vi fra denne Apostoliske Stol som fra en Varde eller en Borg ser ud, saa møder vort Blik endnu altfor mange, som slet ikke kender Christus, eller som ikke kender hele hans Lære eller ikke holder fast ved hans Enhed; de er ikke af denne Hjord, som Gud dog har bestemt dem til. Den, der er i den evige Faders Sted, kan derfor ikke andet end opflammes af Iver og gøre de korte Kærlighedens og Forbarmelsens Ord til sine: »Ogsaa dem (disse Faar) maa jeg føre herhen« (Jh. 10, 16); og han maa med den største Glæde mindes Christi Spaadom: »Og de skal høre min Røst, og der skal blive een Hjord og een Hyrde.« Og dette har Gud forudsagt, for at vi sammen med eder, ærværdige Brødre, og med alle eders troende i Enighed skal bønfalde om, at vi snart maa faa at se denne det guddommelige Hjertes skønne og sikre Spaadom gaa lykkeligt i Opfyldelse.

Der er ligesom et Varsel om denne religiøse Enhed i de Begivenheder, som I jo kender, og som er hændet i den sidste Tid, uventet for alle, ubehageligt maaske for nogle, for os og for eder i høj Grad glædeligt. Saa godt som alle Fyrster og Regeringer har drevet af Længsel efter Fred kappedes om enten at forny gammelt Venskab eller for første Gang at træde i venskabelig Forbindelse med den Apostoliske Stol. Derover glæder vi os med Rette, ikke blot paa Grund af Kirkens større Anseelse, men ogsaa fordi dens velsignelsesrige Virksomhed træder klarere frem, saa at alle kan erfare den vidunderlige Kraft, denne Guds ene Kirke har, til at fremme al Lykke, ogsaa den jordiske Lykke, i det menneskelige Samfund.

Kirken skal ganske vist efter Guds Befaling sørge for de aandelige og ikke for de forgængelige Goder. Men da der jo er en nøje Forbindelse imellem alt, saa fremmer den derved ogsaa de enkelte Menneskers og hele Samfundets jordiske Lykke, ja den kunde sikkert ikke gøre mere, selv om det var dens egentlige Opgave.

Omend Kirken betragter det som urigtigt uden Grund

at blande sig i Styrelsen af de jordiske og rent politiske Forhold, saa søger den dog med Rette at hindre, at Statsmagten bruger dem til paa en eller anden Maade at lægge Hindringer i Vejen for alt det, der tjener Menneskenes evige Frelse, eller at den bringer Ulykker ved daarlige Love og Befalinger, krænker selve Kirkens guddommelige Organisation eller endog lader haant om Guds hellige Lov i det borgerlige Samfund.

Vor ofte nævnte, dybt savnede, Forgænger Benedikt XV talte i sin sidste Allokution den 21. November ifjor om, hvorledes Forholdet mellem Kirken og Staten burde ordnes. Vi er af den samme Mening, og vi kan bruge de samme Ord: »I disse Overenskomster vil vi ikke taale, at noget sniger sig ind, der er imod Kirkens Værdighed og Frihed; thi at den bevares uskadt, er særlig nu for Tiden af største Betydning for selve det borgerlige Samfunds Lykke.«

Derfor behøver vi næppe at sige, hvor stor en Smerte det volder os, at vi iblandt de mange Nationer, der lever i Venskab med den Apostoliske Stol, savner Italien. Italien er jo vort kære Fædreland, udvalgt af Gud selv, der ved sit Forsyn styrer alt, til at være Sædet for hans Statholder paa Jorden, saa at denne skønne Stad, der engang var Kejserrigets Sæde, nu i den videste Betydning, omend indenfor bestemte Grænser, er hele Verdens Hovedstad. Den er jo Sædet for en guddommelig Fyrstemagt, der ifølge sin Natur gaar ud over alle Folkeslags Grænser og er over alle Nationer. Men denne Fyrstemagts Oprindelse og guddommelige Natur og alle Kristnes hellige Ret kræver, at denne hellige Fyrstemagt ikke er nogen menneskelig Magt eller menneskelige Love underkastet, selv om man ved særlige Forholdsregler lover at agte Pavens Frihed, men den maa tydeligt og klart kun kende sin egen Ret og sin egen Magt.

For at værne denne Frihed har det guddommelige Forsyn, der styrer alt, ikke til Italiens Skade, men til dets største Gavn, befæstet den romerske Biskops Autoritet. I mange Aarhundreder var dette Værn efter Guds Plan tjenligt til at sikre denne Frihed, og hidtil har hver-

ken Guds Forsyn eller Menneskers Tanker anvist noget tilsvarende. Men dette Værn er blevet ødelagt ved Fjendevold, og som Følge deraf er Pavens Stilling nu saaledes, at det fylder alle Kristne paa hele Jorden med stor Sorg. Vi er nu vore Forgængeres Arvtager i Planer saa vel som i Pligter, og vi har den samme Autoritet, som det alene tilkommer at træffe Bestemmelse i en saa betydningsfuld Sag. Vi drives ikke af tom Begærlighed efter jordisk Herredømme, — vi vilde skamme os over i mindste Maade at lade os lede deraf — men vi tænker paa vor Død og det strenge Regnskab, vi engang skal aflægge for vor Gud og Dommer, og i Følelsen af vor hellige Pligt gentager vi paa dette Sted de Krav, som vore Forgængere har stillet til Forsvar for den Apostoliske Stols Rettigheder og Værdighed.

I øvrigt behøver Italien aldrig at frygte noget af den Apostoliske Stol; thi den romerske Biskop vil altid, hvem han end er, i Sandhed kunne bruge Profetens Ord: »Jeg tænker Tanker om Fred og ikke om Sønderknuselse,« (Jer. 29, 11), om sand Fred, der er nøje forbundet med Retfærdighed, saa at man med Rette kan tilføje: »Retfærdigheden og Freden har kysset hinanden« (Ps. 84, 11). Den almægtige og barmhjertige Gud give, at den glædelige Dag endelig maa bryde frem, der bringer rige Goder til Fornyselsen af Christi Rige og til Ordningen af Italiens og hele Verdens Forhold. Gid alle rettænkende Mennesker med Iver vilde arbejde paa at naa dertil.

For at disse Fredens skønne Gaver hurtigere maa blive Menneskene til Del, opfordrer vi alle Troende til ivrig Bøn sammen med os, særlig nu i Juledagene, da vi mindes Fredskongens Fødsel, ved hvis Indtræden i Verden, Englene for første Gang sang: »Ære være Gud i det Høje og Fred paa Jorden med de Mennesker, der har en god Vilje« (Lk. 2, 14).

Vi ønsker, ærværdige Brødre, at vor Apostoliske Velsignelse skal være som et Pant paa Freden. Maatte den varsle alt godt baade for de enkelte af Gejstligheden og af det troende Folk, for Staterne og for de kristne Hjem, maatte den bringe de levende Lykke og de døde den evige

Hvile og Salighed. Som et Tegn paa vor Kærlighed meddeler vi eder, eders Gejstlighed og Folk denne Velsignelse.

Givet i Rom ved St. Peter den 23. December 1922, i vort Pontifikats første Aar.

Pius PP. XI.

Martyrerne i Rusland.

Paaskelørdag Morgen Klokker 4 blev Mgr. Budkiewicz ført til en særlig Celle i Sovjets Fængsel i Moskwa og der skudt gennem Baghovedet med en Revolver. Man havde i Forvejen nægtet ham Modtagelsen af de hellige Sakramenter.

Saaledes er i Korthed den Forbrydelse, som Bolshevik-regeringen har begaaet imod Religion og imod al Mennesskelighed. Som Læserne ved, er Dødsdommen over Ærkebiskop Cieplak blevet forandret til 10 Aars ensomt Fængsel, en Straf, der, hvis den ikke forandres, er værre end Døden.

Henrettelsen af Mgr. Budkiewicz holdtes hemmelig indtil Mandag. Men da den blev kendt, bredte der sig Sorg og Vrede over hele Verden. Den hellige Fader havde gjort sig store Anstregelser og gjort den russiske Regering mange Tilbud, men forgæves. Man havde haabet, at Opsættelsen af Henrettelsen var et godt Tegn, men det viste sig kun at være Taktik. Den Vrede, der har rejst sig i hele Verden, er uhyre, og man er overalt klar over, at den katolske Præst blev skudt, fordi han var tro imod sine Pligter som Præst og Kristen.

Lige til det sidste arbejdede den amerikanske Minister i Warschaw, Mr. Gibson, og søgte gennem Sovjets der-værende Repræsentant at øve et Tryk paa Rusland. I selve Moskwa gentog den engelske Handelsrepræsentant atter og atter sine Henvendelser, men alt var forgæves.

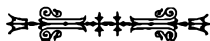
»Chicago Tribune«s Korrespondent i Moskwa fortæller, at Lederen af den pavelige Understøttelseskommision i Moskwa, Father Edmund Walsh, anmodede Revolutions-

domstolen om Tilladelse til at besøge den dødsdømte for at meddele ham Sakramenterne før Henrettelsen. Han fik intet Svar. I tre Dage og tre Nætter stod han parat til at gaa hvert Øjeblik, saa kom Meddelelsen, at Henrettelsen havde fundet Sted. Mgr. Budkiewicz maatte dø alene, uden Kirkens Trøst. Nu har Katholikerne bedt om at faa Liget udleveret for at begrave det, men heller ikke derpaa er der blevet svaret.

Det er af Interesse at læse, hvad det verdenskendte engelske Blad »Times« skriver om denne Begivenhed: »Vi tvivler ikke om, at den trofaste Præst, som paa Grund af sit Forsvar for det aandelige Liv er blevet skudt ned af Bolshevikerne, med Glæde har taget imod Martyriet som en Befrielse og som en stor Belønning. For dem, der led et stort Tab ved hans Offer, blev hans Død en Fornydelse af Troens heroiske Dage. Men vi andre, der ikke er saa direkte ramte, har baade Ret og Pligt til at advare og protestere, og vi er taknemmelige for alt, hvad den britiske Regering har gjort.«

Dertil vil vi endnu føje »Berlingske Tidende«s Ord den 5. April:

»Har den »katholske« Kirke ikke Anledning til at være stolt i disse Dage? Der meldes fra Moskwa om Henrettelse af en romersk-katholsk Præst, og hele den vesterlandske Kirke, ja, den europæisk-civiliserede Offentlighed rejser sig herimod; Protester er indløbet baade fra Brasilien, hvis Gejstlige har henvendt sig til Regeringen, og fra de nordamerikanske Fristater. Utvivlsomt er Dommen over Budkiewicz, som »Daily News« skriver, »en Parodi paa Retfærdighed« og hans Henrettelse »en Hævsnakt«, men Retshandlingen og Straffe af denne Art er jo ikke noget uhørt under Sovjet-Herredømmet; det er ikke længere siden end sidste Sommer, at 32 græsk-katholske Præster blev slæbt for Revolutionstribunalet og fem af dem skudt umiddelbart efter Processen, der var et Stykke antikirkelig Propaganda og næppe noget mere. Men de sidste Begivenheder har, som Kardinal Bourne forudsagde, rejst »en Storm af retfærdig Harme i ethvert civiliseret Land.«

Nogle personlige Erindringer om Martyren, Dekan Budkiewicz.

Af Fader Otrik.

Det er underligt at have kendt en Martyr og det en ganske regelret Martyr — efter alt, hvad der foreligger —, dømt for sin Tro og sin Præstegerning af en Domstol, der kun var et Politikens og Hadets Redskab.

Jeg besøgte Dekan Budkiewicz dels i September-Oktober 1917 og dels i April-Maj 1918. Han var Sognepræst ved den store katholske Katarinakirke paa Newskyprospektet i Petrograd. Jeg var derhenne hver Morgen at læse Messe, og bagefter var jeg altid inde at drikke Morgenthe sammen med Præsterne. Der var nemlig mange, da Sognet omfattede noget som 60,000 Katholikker. Præstegaarden var det ældgamle Jesuiterkollegium; Møblerne stod der endnu fra Jesuiternes Tid. Præsterne var dels Polakker, dels Litauere og dels Letter; men vi talte altid Polsk.

Dekan Budkiewicz var ikke ret høj og temmelig svær; han gjorde paa mig Indtryk af at lide noget af sygelig Fedme, navnlig paa begge Sider af Halsen. Der var derfor ikke noget smukt ved hans Udseende, men det gjorde alligevel et vist Indtryk. Han er den af alle Præsterne deroppe, som jeg husker bedst. Jeg vilde næsten kunne tegne hans Ansigt. Han indgød en ganske uvilkaarlig Respekt. Han var meget rolig og noget langsom af Væsen; Blikket var fast og sagligt, men der sad en ganske lille Skælm i Øjekrogen; det mildnede Udtrykket. Munden var lidt mut og bydende. — Der var lidt af en Høvding over Dekan Budkiewicz; han var uomstridt Nr. eet blandt Præsterne, og han styrede ved Hjælp af en Haandbevægelse eller med et enkelt Ord.

Een eller to Gange indbød Dekanen mig til at spise til Middag sammen med ham og de øvrige Præster. Der mærkede man hans Mutterwitz i hans korte og tørre Bemærkninger, hvis Virkninger jeg dog paa Grund af Sproget forstod bedre end Indholdet. Men det var smukt at se ham præsidere ved det lange Bord med alle

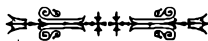
Præsterne. Jeg husker, som det var i Gaar, hvor Bordet stod, og hvor han sad, og hvor jeg sad.

Hvis det ikke var, fordi Dekan Budkiewicz var blevet Martyr, vilde jeg aldrig være faldet paa at skrive eller fortælle om ham, dertil var han altfor meget et normalt Menneske uden noget opsigtsvækkende ved sig. Men derfor gjorde han alligevel Indtryk paa en. — Jeg er overbevist om, at han var en meget klog Mand og i høj Grad sin Plads voksen under de yderst vanskelige og farlige Forhold. Derfor kan jeg egentlig ganske godt forstaa, at Bolshevikerne gerne har villet ramme ham som den betydelige Mand, han var.

Eet maa jeg endnu omtale, og det er Dekan Budkiewicz's Forhold overfor de russisk-katholske Præster. Disse, der var gaaet óver fra den russisk-skismatiske, den saakaldte »ortodokse« Kirke, til vor hellige Kirke, men havde beholdt deres russiske Ritus, fandt hos Dekan Budkiewicz den største Gæstfrihed; jeg kan huske ham se saa gemytligt til dem ved Bordet. Og disse Præster fortjente det; de betegnede Spiren til Ruslands Tilbagevenden til vor hellige katholske Kirke. Men naar man kender en lille Smule til Forholdet mellem Polakker og Russere, og naar man navnlig tænker paa de Misforstaaelser, Dekan Budkiewicz udsatte sig for, ved at lade dem bo hos sig, saa kan man dog ikke andet end beundre ham for det og se et Bevis paa katholsk Storsyn hos ham deri.

Nu er han skudt i en Fængselskælder med en Revolverkugle i Nakken. Jeg forestiller mig ham foran Revolutionsdomstolen som tør og rolig og uden nogen videre Grandezza i sin Optræden men som en klog og tro Herrens Tjener, — tro indtil Døden.

Tænk, om vi danske Katholikker havde en saadan Mand at se op til og tale vor Sag ved Guds Trone!

Af Dagenes Krønike:

Broer og Byer, der brænder.

I Almindelighed er det ikke godt for den, der vandrer Guds Vej, at se sig tilbage. Den, der har lagt Haand paa Ploven, maa slet ikke gøre det, siger Skriften. Men den, hvis Plov blev en Pen, baade maa og skal gøre det af og til. Han gør det da ikke for at haane den Stad, han forlod, den Vej, han gik — han gør det, fordi han skal vidne, hvor rette og hvor gale Veje gaar, og om Maalet er mere værd end Udgangspunktet.

Det kan hænde en Vandrer, der ser sig tilbage, at han opdager, at Broerne bag ham brænder; næppe var han sluppet over, saa brast de høje Buer i buldrende Luer. Og midt i Ilden og Røgen ser det ud, som om ogsaa Byerne bagved brænder. Indbyggerne har selv sat Ild paa By og Bro. Hvad Under da, at Vandringsmanden takker, at han undslap, mens Tid var.

Den første Bro, jeg ser brænde bag mig, hedder de 10 Guds Bud. En lutheransk Præst i Himmerland har stukket Ild paa dem i »Højskolebladet«.

»Det er falsk Vidnesbyrd mod Herren at sige, at de 10 Bud kan oplyse, hvad Guds Vilje er til vort daglige Liv.« Samme Brandstifter svinger ogsaa Faklen mod Retroenheden og siger (ordret igen): »Der er ingen Rationalisme, der er saa farlig som Retroenheden«. Omhyggeligt undgaaende denne Fare afsender han følgende Bandstraale til sin Biskop, der har tilladt sig at præke over de 10 Bud og at lade Prækenen trykke i en Avis: »Biskoppen ved jo godt, at de 10 Bud, som han for Øjeblikket prædiker over, er ukristelige og slet ikke angaar de kristne . . . og Biskoppen ved godt, at Luther er i Strid med den apostoliske Menighed, naar han i Katekismen siger, at disse 10 Bud er »gældende for alle Mennesker til alle Tider« osv. osv.«

Disse Citater er ordrette og er ikke vilkaarligt udpillede; de staar som Udtryk for Mandens Mening. I øvrigt

ganske samme Mening, som Jakob Knudsen kæmpede for i sine Romaner.

Vi har altsaa i Danimark drevet det saa vidt i Kristendom, at en Præst kan forkynde de 10 Buds Afskaffelse, efter at han er tyet ind i Frimenighedens Ukrænkelighed.

Valgt af en Kreds af himmerlandske Bønder kan han nu uanfægtet forkynde i et Blad, der læses af alle Højskolens Unge, at de 10 Bud er ukristelige og ugyldige. Broerne brænder bag os!

Den næste Bro, jeg ser brænde, hedder Undervisningspligten. Brandstifterne er selvfølgelig Skolemænd! Sagen er den, at en Bondemand har faaet den fikse Idé, at hans Barn ikke maa gaa i Skole og heller ikke maa eksamineres som privatundervist af den lovlige Kommission. Pigebarnet blev af Politiet anbragt paa et Opdragelseshjem men echapperede pr. Vinduet en mørk Vinternat og stak hjem. Allarm i Skolekommissionen, Værgeraad, Overværgeraad og Ministerium . . . ingen ved hverken ud eller ind, og en Hærskare af Penne udspyer Strømme af Blæk til Barnets og Faderens Forsvar. »Forældrenes og Børnenes Ret og Frihed« forkyndes mod »U-Aand« og »Aandstvang«, og alle fæle »Jætter« manes frem.

Der var en Gang, man bebrejdede den romerske Kirke, at den »holdt Folket nede i Uvidenhed«, skønt den og den alene holdt Skoler, til Staten tog Skolerne fra den og holdt Skoler paa egen Haand. Den Gang var »Viden« og »Oplysning« (= Chr. Hansens Regnebog og Petersens Geografi) mere værd end Evangelium. Og nu skal den haardt tilkæmpede tvungne Skolegang afskaffes! Hvem er det saa, der tændte Lys, og hvem slukkede Lyset?

Mange varme Penne forsvarer »Hjemmets Ret« til at fri Barnet fra Skoletvang, endnu flere forsvarer det arme Barn, der (uartigt nok) truede med at springe i Aaen, hvis »Jætterne« (= Værgeraadet) vilde tvinge det i Skole paany. Ingen tænker paa den simple Løsning at give Barnet lidt Klaps og Faderen et bestemt Paalæg om »Lov at lyde eller Land at fly«. Og slet ingen tænker paa, at en halstarrig og egensindig Bonde, der har faaet Børnene gjort kulrede ved sin Tale om »Aand« og »Frihed« ikke

bør have Ansvar for, at Barnet, naar det ad Aare lærer at tænke selvstændigt, staar uden almindelige Skolekundskaber.

Det er for saa vidt glædeligt, at Viden og Oplysning ikke mere er Nr. 1 og Sjælelivet Nr. 2. men det er baade komisk og tragisk, at »Lysets« Forkæmpere nu selv sænker Lyseslukkeren over den nystændte Kærte. Og Konsekvensen maa være, at man aldrig mere taler om »Uvidenheden i de katholske Lande«, for saa lyder Svaret nemlig prompte: Skydebjerg pr. Fyn!

Selv om Broerne brænder bag En, er Ulykken ikke stor, naar man ikke skal Vejen tilbage. Tristere er det at se, at Byen, man kom fra, og hvor ens Barndomshjem stod, er tændt i Luer af sine egne Indvaanere.

Byen hed »Den folkekirkelige Kristendom«, som gammeltdags troende Mennesker havde den. Den bliver ikke mere blot angrebet udefra; nu stikker dens egne Tjenere, en Dr. theol., der er Ansøger til et theologisk Professorat, og en anden Dr. theol., der er Sognepræst, Ild paa indefra.

Sorøpræsten Dr. Krarup har skrevet en tyk Bog, og Dr. Neiiendam anmelder den i »Politiken«. Han anmelder den med lutter Lovord, og af disse fortjener nogle at citeres, fordi de viser, hvad moderne lutheranske Theologer i Danmark forstaar ved Kristendom. Og fordi Forf., som Anmelderen siger: øver stor Indflydelse bl. a. ogsaa paa den yngre Slægt af Theologer.

Man læse:

»At forlade et kirkeligt Dogme, er ikke det samme som at forlade det religiøse Livsforhold. Hvorfor griber vi da efter det religiøse Livssyn som det højeste? Krarup svarer: Vi griber efter det Højeste, fordi det er højere end os selv. Gennem Samfundet med den Højeste bliver vi selv den Højestes Børn. Det religiøse Forholds Berettigelse ligger da i den Forstaaelse, i den indre Uddybelse, det skænker os selv, i den Værdi, det tillægger vor Personlighed. Religionen betegner et Opbud af vore inderste og bedste Evner; den lægger Beslag paa vort ideale Væsen. Den, der forstaar det Højeste over sig, forstaar ogsaa det højeste i sig«.

Religion er altsaa ikke mere at dyrke den ene sande Gud for hans egen Skyld og efter hans egne Forskrifter — men at berige sig selv, forædle sit Aandsliv.

»Den ene sande Gud« synes heller ikke at staa i høj Kurs hos disse Theologer. Han regaleres som følger:

»Opvækkelsesprædikenens Janushoved med det dobbelte Gudeansigt — det vrede, der kræver Sønnens Blod for at kunne forsones, og det kærlige, der sidenhen tilgiver — har intet med den kristne Gud i ideal Forstand at gøre. Gud er først og fremmest den store Giver, den, der ikke staar over, men er med i Livets Strøm.«

Hvis dette ikke er en klar Fornægtelse af 2000 Aars Kristendom og af dens Forberedelse gennem Aartusinders Jødedom — hvis det ikke er Brandfaklen lagt ved Korset og ved begge Testamenter . . . hvad er det da?

Ilden røber Gnisten:

»Ved denne Bestemmelse mindes man uvilkaarligt Renans Ord: Uden saaledes at vide, hvem jeg skal takke, saa takker jeg dog.«

Renan og ikke Evangeliet, dér er Oprindelsen til denne nye Religion, der minder om en vis Englænders, der bad: Gud, hvis der er en Gud, frels min Sjæl, hvis jeg har en!

Overfor dette Fænomen kan vi kun have eet Ønske: at dog Indbyggerne i den brændende Stad maa se Faren og fly den, mens Tid er.

Spectator.

En stor Festdag for Sundby Menighed.

Biskop J. Brems's første Firmelse.

Der var Fest i St. Annæ Menighed i Søndags, og det betyder noget, naar Sundby Menighed holder Kirkefest. I Søndags holdt nemlig den nye Biskop sin første Firmelse

ude i St. Annæ Kirke. Baade ude og inde var alt smykket til Fest. Et Kvarter før 9 var hele Kirken overfyldt, der var ikke en Staaplads at opdrive. Overalt saa man den ihærdige Sognepræst give sine Ordre, han var alle Steder. Præcis Kl. 9 modtog Sognepræsten, Pastor J. Resch, Biskoppen nede ved Kirkedøren, og i Procession

Biskoppen forlader Kirken.

førtes han op til Alteret. Først gik Firmanderne, 11 Dreng og 15 Piger, sidst Biskoppen. Der gik en Bølge af Begejstring igennem Kirken ved Synet af vor nye Biskop med det milde Ansigt; Orglet brusede og Koret sang, begejstret og smukt. — I Kirken var uddelt trykte Sange til Dagens højtidelige Anledning. Biskoppen begyndte sin Prælatmesse assisteret af en yngre Præst. »Kom Skaber-aand, kom ned til Jord« bruste igennem Kirken, og Kir-

kens Sognepræst stod paa Prædikestolen. — Der var Fest over hans Person, der var Fest over hans Prædiken. Han talte om vor gamle Biskop, der i 19 Aar paa denne Dag var kommen til vor Kirke. Han bød vor ny Biskop af ganske Hjerter Velkommen: bød ham Velkommen som Biskop, som Guds Tjener, som Apostlenes Efterfølger. Han ønskede ham Guds Velsignelse og den Helligaands Bistand i hans Gerning for det danske Folk. — Efter Messen tonede »Udsend din Aand, al Jorden skal fornyes« gennem Kirkerummet, og Biskoppen stod frem i fuldt Ornat og

Biskoppen med Firmanderne.

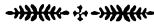
holdt en alvorlig Tale for de unge Firmander, idet han gik ud fra Herrens egne Ord: »Jeg er Vintræet, I er Grenene . . .« Han paalagde de unge at holde sig til Kirken og Hjemmet, at Forældrene ikke behøvede at sige mine Børn min Vanære, men mine Børn min Ære. — Han bad dem staa imod, naar senere Livets Tillokkelser og Fristelser vilde ødelægge Hjertets Fred. Den Helligaands Bistand vil de unge altid kunde gøre Regning paa. Til Slut henvendte Biskoppen nogle alvorlige Ord til Fadderne. — Efter den sakramentale Velsignelse drog Processionen atter ud af Kirken, medens Orgelet bruste og Kirkens

Klokker lød. — Knælende modtog de mange hundrede Mennesker Biskoppens Velsignelse.

Ved en Frokost bagefter udtalte Sognepræsten atter de bedste Ønsker for den nye Biskop og for hans Arbejde og for den katholske Kirke her i Vikariatet. — Biskoppen svarede meget bevæget, idet han fremhævede det nidkære og kærlige Arbejde for vor hellige Kirke her i Sundby. Det var en Hvile for ham at komme herud, og han vilde derfor altid komme med Glæde. —

Ved Festandagten Kl. 4 var Biskoppen til Stede i Korret. Ved Slutningen af Andagten, medens »Fast skal min Daabspagt evig staa« blev sunget, gik alle Firmanderne forbi Biskoppen og kyssede Korset, som Biskoppen holdt i sine Hænder. Det var en gribende Ceremoni. Saaledes endte denne Dag for Sundby Menighed, en af de Festdage, der højner Sjælen og ædler Sindet.

hospes.

Orgelindvielse i Fredericia.

Paaskedag blev en Mærkedag i Menighedens Historie. Om Morgenen før Gudstjenesten indviedes det ny, prægtige Orgel, og den bekendte Professor og Komponist Goller fra Wien spillede det til Gudstjenesten Kl. 6.

For at give baade Menighed og Udenforstaaende Lejlighed til at høre Orgelet, var der arrangeret en Kirkekonzert, 1. Paaskedag for Menigheden og 2. Paaskedag for særlig Indbudte. — Af Koncerten 2. Paaskedag bragte alle Byens Blade meget velvillige og indgaaende Referater. Saaledes skriver »Fredericia Dagblad«:

Kirkekonzerten i St. Knuds Kirke 1. Paaskedag for Menighedens Medlemmer og 2. Paaskedag for en større indbudt, repræsentativ Kreds havde begge Dage samlet saa mange Tilhørere, som den lille hyggelige Kirke kunde rumme, og blev en stor musikalsk Nydelse.

Anledningen til Koncerten var Anskaffelsen og Indvielsen af det ny Orgel, Kirken har faaet fra Saltzburg, og Hr. Pastor Schreiber oplyste i en lille Tale følgende om Tilblivelsen:

Den herv. St. Knuds Kirke er ca. 150 Aar gl. og den første katholske Kirke her i Landet efter Reformationen. Det gamle Orgel var bygget i 1872, men trængte nu til Afløsning, og Pastoren havde i flere Aar syslet med Tanken om, hvorledes det kunde lade sig gøre. Saa var det i Fjor i August, at Hr. Pastor Schreiber i Anledning af Wienerbørnenes Ophold her foretog en Rejse til Wien, og der tilfældig kom han til at overvære en Orgelindvielse, hvor han stiftede Bekendtskab med den elskværdige og meget ansete Professor Goller, der som Kirkekomponist har udgivet over 90 Værker og gjort sit Navn bekendt og berømt viden om. Professoren er ikke alene som Lærer knyttet til Musikakademiet i Wien, men er ogsaa kunstnerisk Medarbejder (Leder?) af en Orgelanstalt (Orgelbyggeri), der er oprettet ved Sammenslutning af flere fortidige, selvstændige Orgelfabrikker, og som raader over de bedste tekniske og kunstneriske Kræfter. Professoren kom da til at interessere sig for Sagen, og dels herfor og dels for at vise østerrigsk Taknemlighed overfor Danmark, resulterede Bekendtskabet i, at nævnte Anstalt skulde levere et smukt og passende Orgel her til Kirken. Men ligesom et smukt Billede og Ramme skal passe sammen, var det ogsaa nødvendigt, at Orgelet blev tilpasset efter Kirkerummets Størrelse og Form, og Professor Goller beviste da Sagen yderligere sin store Interesse ved i Oktober f. A. at foretage en Rejse hertil for at se paa Forholdene.

Den gamle Orgelplads viste sig da meget uegnet, og Professoren foreslog derfor forskellige Forandringer, der viste sig acceptable og nu har ført til, at Kirken ikke alene har faaet en udmærket Plads til Orgelet, men ogsaa selv fremtræder i en fornyet og udvidet Skikkelse, der lader det hele Rum fremkalde et overmaade hyggeligt og tiltalende Indtryk. Hele det Indre er saaledes oppudset og holdt i lyse, smukke Farver, Prædikestolen er flyttet til den modsatte Side af før, der er indlagt Central-Varmeapparat og elektrisk Lys, og — last not least — Kirken har faaet et ganske dejligt Orgel, der i Størrelse og Udstyr nøje er afpasset efter Rumforholdene.

De sidste 8 Dage har Professoren selv været til Stede og deltaget i Opstillingen med Raad og Daad og derved vist Kirken en sjælden Ære, og da han nu tillige vilde yde sin meget værdifulde, kunstneriske Medvirkning ved Indvielsen, vilde Pastor Schreiber paa egne, paa Kirkens og Menighedens Vegne bringe Professoren sin varmeste og mest dybtfølte Tak, som han tillige vilde bede ham overbringe sine Landsmænd og Medarbejdere, idet han følte sig overbevist om, at det ny Orgels Toner vilde bringe

Glæde til Tilhørerne og i mægtig Grad bidrage til, at Sang og Lovprisning til Herrens Ære maatte lyde i dette Hus i Fremtiden, binde de enkelte Medlemmer nærmere sammen i Kærlighed og Endrægtighed og hæve Hjerterne til Gud i Bøn og Taksigelse.

Hvad selve Orgelbygningen angaar, er det et helt moderne Kunstværk med pneumatiske Virkemidler, elektrisk-bevægede Bælge, ca. 1200 Orgelpiber, 2 Manualer, Fødpedaler og 17 Registre, der i Forening med andre Midler tillader en farverig Nuancering og fortrinlig Klangvirkning. Professoren gav en meget instruktiv Prøve herpaa ved en fantasifuld Improvisation til Indledning og senere ved at variere over et Tema af »Kongernes Konge« og den gl. ambrosianske Lovsang »Te Deum« — »O, store Gud, vi love dig« — i hvis Afsyngelse Forsamlingen staaende deltog, og hvormed Koncerten sluttede.

Men ogsaa nogle af Byens Organister havde Lejlighed til at prøve det nye Orgels Virkning. Saaledes spillede Kirkens Organist, Hr. Axel Segalt, en overmaade nydelig »Pastorale« af J. Gettel (Organist ved St. Ansgars Kirke 1845), og Hr. Organist Joh. Petersen foredrog en særdeles virkningsfuld Orgelfantasi (af egen Komposition?), der maaske med Henblik paa Dagen havde faaet Titten: »En Højtidsdag i St. Knuds Kirke i Fredericia«. I sidstnævnte Musikstykke var indføjet et Par Solo-Sange, hvoriblandt »O sanctissima«, der fik en køn Udførelse af et af Menighedens Medlemmer, Hr. Urmager Spetzler. Ogsaa en ung Dame, Frk. Siegler, havde Lejlighed til at glæde Tilhørerne med et Par Solosange af Menzinger og Mozart, og en ung, lovende Violinkunstner her fra Byen, Hr. F. Andersen, spillede med meget Foredrag og en smuk, ren Tone: Händels »Largo« og Orlando's »Santa notte« med Orgelledsagelse af Hr. Org. Joh. Petersen.

Alt i alt en smuk Koncert og stemningsfuld Højtidelighed, der var alle Paagældende til megen Ære, og som alle Tilhørerne sikkert vil ønske Kirken til Lykke med.

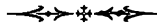
Sommerrejse til Beuron.

Den berømte Klosterby og Luftkursted *Beuron* er Maalet for en Rejse fra 1.—15. Juli.

Nedrejsen sker over *Berlin* og *München* med en Dags Op-

hold i München (Museumsbesøg). Hjemrejsen over en anden tysk Kunstby med en Dags Ophold.

Beuron selv byder først af alt paa Klosteret i Dalen ved *Donaus* Bredder. Koralsangen i den daglige Højmesse, Besigtigelsen af Klosterets Kunstskatte (Fresker, Guldsmedearbejder, Paramenter), Kunstskolen og selve Klosteret er alene Rejsen værd. Paa 1 à 2 Timers Spadsereture naar man Borge og Ruiner fra det XIII Aarhundrede paa de omgivende Bjerge; paa $\frac{1}{2}$ Time Lourdesgrotten i Skovdybet og det verdensberømte St. Maurus-Kapel. Egnen byder paa de herligste Spadsereture i Skov, langs Flod og paa Bjerg. Schwarzwald-Banen fører En paa 2 Timer op i 1100 Meters Bjerghøjde. Fra Bjerget ($1\frac{1}{2}$ Time fra Klosteret) er der Udsigt ind i Svejts og over Alpetoppenes evige Sne. — Rejsen foregaar paa III. Kl. i Danmark, II. Kl. i Tyskland, og vi bor paa et hyggeligt I. Kl. Kurhotel, som er Genbo til Abbediet. Prisen for Rejse, Ophold, alle Maaltider, Transport og Drikkepenge bliver Kr. 420 (saa fremt Priser og Valuta holder sig som nu). Forespørgsler og Tilmeldelse i »Vesterhus«, Vester Voldgade 115³ inden 1. Juni (Mandag, Onsdag, Fredag efter 8 og Telf. Byen 7137). Fører medfølger. *Udvalget.*

Elisabethforeningen.

Elisabethforeningens Basar indbragte 2433 Kr. 50 Øre. Gevinsterne faldt paa følgende Numre:

Tæppet paa Nr. 69. Tasken 132. Dukken Knud 214. Dukken Tove 7. Babydukken 106. Dukkestuen 51. Dukkesengen 20. Figuren 248.

En hjertelig Tak til alle Foreningens gamle trofaste Venner, som ved deres Interesse og Offervillighed har bidraget til dette Resultat, som desværre er betydeligt mindre end de foregaaende Aar; dette skyldes hovedsagelig Døden, der navnlig det sidste Aar har bortrevet saa mange af vore største Velgørere. Bestyrelsen vil derfor gerne herved gøre alle Menighedens Medlemmer bekendt med Foreningens Formaal, navnlig den yngre Generation og de til Kirken senere tilkomne Familjer, som sikkert gerne vil hjælpe, men som er uvidende om denne Forenings Eksistens og store samfundsnyttige Opgave.

Elisabethforeningen er den katholske Menigheds første og ældste, og paa dens Grundlag hygger de andre Foreninger videre, da den nemlig antager sig og opdrager de

forældreløse og forsømte Børn, ikke alene til Konfirmationsalderen, men langt op i Ungdomsaarene.

Hjælp os derfor i denne vor vigtige Opgave ved at blive Medlem af denne velsignelsesrige Forening. Alle kan være med — det mindste Kontingent er 4 Kr. aarlig, større efter den Enkeltes Formue og Offervillighed. Glem nu ikke at indmelde dem snarest hos en af os undertegnede. Hans Højærværdighed Biskoppen har venligst stillet sig i Spidsen som Elisabethforeningens Protektor.

Fru A. Osterhammel,
Frederiksborggade 54, 3. K.

Frk. C. Tetzlaff,
Paludan Müllersvej 5. V.

Frk. F. Stratböcker,
Jægersborg Allé 19. Charlottenlund.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Koncerten til Fordel for Elisabethforeningen og St. Josephs Gildes Stiftelsesfond, Torsdag 5. April, havde i Koncertpalæets mindre Sal samlet en talrig Tilhørerkreds, der med stor Interesse fulgte det klogt og smagfuldt sammensatte Program, hvis Udførelse var til Ære for Dirigenten, Joseph Hammermüller, som for Koret og et Elite-Orkester med Fru Lili Gade som Primarius. — Efter en indledende »Musica sacra« Afdeling med I. Mitteier's »Jesu Rex« og »Omni die« for Kor og Orkester fulgte bl. a. Værker af de store danske Tonekunstnere Gade og Hartmann, hvis »Foraarssang« er et saa typisk Udtryk for dansk Musik i dens romantiske Periode. Den klang foraaarsbebudende frisk og smuk og fik ligesom Gade's »Agnete og Havfruene« en forstaaende og udmærket Udførelse. I dette sidste Korværk havde kgl. Kammersangerinde Frk. Ida Møller velvilligt overtaget Solopartiet, der er som lagt til Rette for den udmærkede Sangerindes lyse charmerende Sopran. Det lille Orkester, hvis Klang hele Aftenen var sjælden fint afstemt, spillede endvidere tre Stykker med stor Toneskønhed, og den vellykkede Aften sluttede med Schumann's sprudlende »Zigeunerliv« for Kor og Orkester. Koncerten overværedes af Hans Højærværdighed Biskop Joseph Brems og af Professor V. Goller, en af Østerrigs betydeligste Kirkekomponister, der under sit Besøg hos Organist I. Hammermüller Aftenen i Forvejen havde holdt Konference i katolsk Kantor- og Organist-Forening om lithurgisk-musikalske Emner.

A. E.

— K. K.s Rejsebureau bringer i dette og følgende Numre sine Sommerplaner. Vi har set dem igennem og konstaterer, at ligesom Paaskerejsen var 75 Kr. billigere end tilsvarende Rejser, der averteres fra de store Bureauer, saaledes er Sommerens Rejser til Beuron, Rom og Neapel henholdsvis Kr. 200, 100 og 400 billigere end tilsvarende Selskabsrejser. Kommer dertil, at Vejene falder forbi Steder som Assisi, Alvernerbjergel, Monte Cassino og Mt. Vergine, anbefaler Foretagendet sig selv.

— Den kendte Musikhistoriker Erik Abrahamsen, der for nogen Tid siden tog Doktorgraden i Musikhistorie ved det katholske Universitet i Freiburg i Schweiz, begynder nu som Privatdocent at holde Forelæsninger paa Universitetet. Dr. Abrahamsens første Forelæsningsrække bærer Titlen »Ældre toniske Stilarter og deres Historie«, og han vil i disse Forelæsninger ogsaa komme ind paa Kirkemusikken, specielt den gregorianske Koral. Der bliver her Lejlighed til virkelig at faa noget at vide for alle dem, der interesserer sig for Kirkens Sang. Den første Forelæsning holdes Fredag den 20. ds. Kl. 4 i Auditorium 10.

Aarhus. Regnskabet for Vor Frue Menighed i Aarhus viser, at 74 Katholikker i Kirkeskat betaler 1448 Kr., men desuden har de bidraget til Klingpungen 1686 Kr., ved kirkelige Handlinger 806 Kr. Men iøvrigt giver Regnskabet ingen Oplysninger om den økonomiske Stilling, thi det viser et Underskud paa 4600 Kr. og følgende Tilføjelse: »Hertil kommer Præsternes, Lærerens og andre Medhjælperes Underhold, der bestrides af St. Knuds Stiftelse saavel som Søstrenes (Ryeg. 22), der afholdes af St. Josefs Søstrenes Orden.«

Norge. 2. Paaskedag har den norske Biskop, Mgr. Smit, gæstet den gamle Bispestad Hamar ved Mjøsen og holdt Messen der. Det blev ifølge »St. Olav« en opsigtsvækkende Begivenhed. »Hamar Stiftstidende« fortæller om Bispemessen: »For første gang siden reformationen havde Hamar igaar besøk av en katolsk bisp. Det var den nye katolske biskop dr. Olav Smit, som viste sig at være en sympatisk og prægtig type paa den katolske kirkes hyrder. Folkets hus' teatersal var dekoreret med norske flag og vimpler om scenen, som var indrettet som et kapel. Et alter var rejst og levende blomster og palmer dannet en stilfuld og tiltalende ramme. Alteret var prydet med et høitrakende krucifiks, blomster og brændende kjerter. Del var et vakkert skue, da biskopen traadte ind foran alteret iført talar og baret. Foran gik ministranterne og den assisterende prest K. Kjelstrup. Et litet udvalg

av sangere fra kirkekoeret i St. Olavs kirke sang norske salmer under gudstjenesten til flygelakkompagnement av en katolsk søster. Før messen gav presten Kjelstrup en liten orientering over den gudstjeneste, som skulde forrettes, og mindet om Jesu indstiftelse av det hellige messeoffer. Efter prækenen, som holdtes paa norsk av pastor Kjelstrup efter læsning av dagens tekst, kom offertorium, forvandling av vin og brød til Jesu legeme og blod og kommunionen, alt iklædt de gamle kirkebøner, som før reformationen læstes under messen i Hamar. Efter biskopens »Ite, missa est« og slutningsevangeliet av Johannes meddeltes under haandspaalæggelse og bøn konfirmationens sakrament til en dame fra Hamar. Biskopen var iført korkaape, et praktfuldt stykke arbeide i hvit silke med Jesu billede brodert i silke samt sin høie stillings symbolske kjendetegn: bispelue (mitra) og stav. Gudstjenesten avsluttedes med den høie gjests biskoppelige velsignelse under tre store korstegn og ordene: »Jeg velsigner eder i navnet Faderens og Sønnens og den Helligaands«, samt nogen ord henvendt til forsamlingen paa et forbausende tydelig norsk. Tilslut sang kirkekoeret den gamle ambrosianske lovsang, paa norsk lydende i første linje: »Store Gud, vi love Dig« — og saa siukkedes lysene et efter et, den merkelige gudstjenstlige handling var forbi. Publikum hadde fyldt Folkets hus til trængsel og fulgte høitideligheten med intens opmerksomhet.« — Saa vidt »Hamar Stiftstidende«. — Samme Dags Aften holdt Pastor Kjelstrup Foredrag om »Kristi kirkes enhet« i Arbejderforeningens Lokale. Alle Siddepladser var optaget, og Foredraget, der varede ca. en Time, paahørtes med stor Opmærksomhed.

Rom. Paven har i en Audiens for det romerske Akademi udtalt, at han agter højtideligt at fejre 600-Aars Mindet om den h. Thomas af Aquinos Kanonisation. Mindedagen er den 18. Juli, men da det er midt i Sommeren, vil Festen finde Sted senere. Det er tillige Pavens Hensigt at hædre den store Kirkelærer ved en Encyklika, og Aarets Pavemedalje vil komme til at bære St. Thomas's Billede.

Frankrig. I Anledning af den forestaaende Beatifikation af Søster Therese af Jesusbarnet har der allerede fundet store Højtideligheder Sted i Lisieux. Den 26. Marts blev Søster Thereses Lig taget op af Graven, og den højtidelige Translation fandt Sted. Paa en Vogn trukket af hvide Heste førtes Liget i en stor Procession til Carmelklosteret. I Overværelse af to pavelige Delegerede blev Liget lagt i et massivt Sølvskrin, skænket af Brasiliens Katholikker. Til Beatifikationen i Rom den

29. April afgaar store franske Pilegrimstog under Ledelse af Kardinalerne af Reims, Paris, Rennes og Orléans.

Kanada. Det berygtede hemmelige Selskab Ku-Klux-Klanan fortsætter med at brænde katholske Kirker og Institutioner. For nylig har Universitetsrektoren i Quebec faaet Meddelelse om, at Universitetet der snart vil blive afbrændt. Det er maaske en Mystifikation, men i Betragtning af, hvad der allerede er sket i Kanada, er Stemningen ophidset. I Løbet af 1922 brændte 16 meget store Kirker og to store Universiteter. Ildebrandens Aarsag var det saa godt som altid umuligt at opklare. Alene i Byen Quebec brændte 11 Kirker, blandt dem Domkirken. Det er umuligt at opregne alle de smaa Kirker og Kapeller, der er blevet Ofre for denne fanatiske hemmelige Forfølgelse. Særlig Ophidselse vakte Branden af den store Valfartskirke i Sainte-Anne de Beaupré. Situationen er for Øjeblikket saaledes, at Assuranceselskaberne ikke mere vil modtage Forsikringer af katholske Kirker, hvor høj en Præmie man end vil betale.

Ansariusforeningen

afholder ordinær Generalforsamling Mandag d. 23. April Kl. 8 Aften i St. Knuds Skoles store Sal, Stenosgade 4. — Dagsorden: 1) Formanden aflægger Beretning. 2) Kassereren forelægger Regnskabet. 3) Valg af Bestyrelsesmedlemmer. 4) Eventuelt.

Generalforsamlingen indledes med et Foredrag af Hr. Pastor Penzinger om Pressens Betydning. Hans Højærværdighed Biskoppen har lovet at komme til Stede.

Til **Eksercitiiefondet** er med Tak modtaget Kr. 15 (P.S.) — 10 — 30 — 1,11, med det tidligere indkomne i alt Kr. 145,50, hvorfor herved kvitteres. Til Dækning af Underskud ved Eksercitier 27.—31. Marts 1923 er medgaaet Kr. 30,50. Restbeløb Kr. 115,00.

Bidrag modtages fremdeles.

Den 1. April 1923.

Marie Wissum,
Præfekt.

UNIO. Tirsdag den 24. April Kl. 8 pr. **Generalforsamling** i Koncertpalæets Riddersal. Efter Generalforsamlingen, ca. Kl. 9¼ Smørrebrødsbord med paafølgende Dans, hvori ogsaa Besøgende kan deltage.

Adgangskort til Spisningen og Dansen à Kr. 1,75 for Medlemmer og Kr. 4,50 for Besøgende faas hos Bestyrelsen samt hos Fabrikant Jos. Hoffmann, Købmagergade 48, Telf. 1389.

Den nye Salmebog

faas hos Pastor von Kettenburg, Bredgade 64, og i Katholsk Boghandel.

Pris indb.: 4—6—7—8—12 Kr.

Sygeplejerske

søger Plads fra 1. Maj i et privat Hjem; flink til Linnedsyning. — Billet mrk. Plads modtager Ekspeditionen.

En brugt Kommode eller et Skab ønskes billigt til Købs. Tilbedelsesklosteret, St. Kjeldsgade 3.

Kirkelig Kalender.

15. April. 2. Søndag eft. Paaske.	22. April. 3. Søndag eft. Paaske I Messen: Josef.
16. — M. Ferialdag.	23. — M. Georg, Martyr.
17. — Ti. Anicetus, Pave og Martyr.	24. — Ti. Fidelis af Sigmaringen, Martyr.
18. — O. Josef, Kirkens Værnehelgen.	25. — O. Markus, Ævangelist. Bededag.
19. — To. Oktavdag.	26. — To. Cletus og Marcellinus, Paver og Mart.
20. — F. Oktavdag.	27. — F. Ferialdag. I Messen: Marias Bebudelse.
21. — L. Anselm, Biskop og Kirkelærer.	28. — L. Paul af Korset, Bekender.

2. Søndag efter Paaske.

St. Ansgars Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente. Kl. 11 stille Messe. Kl. 5 Festandagt med Prædiken.

St. Annæ Kirke. Kl. 6 og 7 og 11^{1/2} stille Messe. — Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion og Fornyelsen af deres Daabsløfter. Kl. 5 Festandagt med Te Deum.

Rosenkranskirkens Mariakongregation. Fælleskommunion Søndag d. 15. April i Messen Kl. 8.

St. Franciskus' III. Orden har Møde i St. Knuds Kapel Fredag den 20. April Kl. 8 Aften.

Katholsk Forening »Absalon«.

Vort næste Møde afholdes Mandag den 16. April Kl. 8 i Selskabslokalerne »Columbus«, Aaboulevarden 21 (Telf. Central 3699). Bestyrelsen.

Firmelsen

og den første hl. Kommunion

Aarets Gaver:

1923

Massiv Bronze Krucifiks 25 Kr.
Salmebogen Luksusudgave 12 Kr.

KATHOLSK BOGHANDEL, Stenosgade 3, København.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katolske Kirkes Lære, ligesom for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder vi efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, Gennemgang af Troenslæren:

Pater Stalm hver Onsdag Aften Kl. 8 i St. Knuds Sal, Stenosgade 4B, Pastor Olrik hver Torsdag Aften Kl. 8 i Forsamlingsværelset, Bredgade 64 (Indgang gennem den lange, smalle Gaard og opad Trappen til 1. Sal). Alle er velkomne.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar F. J. West, Ordrupvej 96², Charlottenlund.

FREMMEDESPROGTRYKKERIE »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7615). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarlig. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7615. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 16.

Søndag den 22. April.

1923.

INDHOLD: Kampen for Sjælen. — Kongens og Dronningens Sølvbryllup. — Spadsereture i København. — En sjælden Udmærkelse. — Polemik. — Somrens Romerrejse. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Næstved. Odense. — Avertissementer.

Kampen for Sjælen.

Dengang Gud skabte Mennesket, dannede han et Legeme af Jord og indaandede i det en udødelig Sjæl. Det var fra første Færd af Guds Mening, at Menneskene uden Vanskelighed skulde kunne sørge baade for deres Sjæl og deres Legeme, derfor satte han Mennesket i Paradisets Have, hvor Adam og Eva havde alt, hvad de behøvede. Men efter Syndefaldet, da Keruben med Flammesværdet stod ved Paradisets Port, da hed det: »I dit Ansigts Sved skal du æde dit Brød!« Og det er nu blevet saadan for os, at vi maa bruge alle vore Kræfter og al vor Tid og al vor Kløgt for at sørge for vort Legeme. Naar vi ser paa, hvad Menneskene i mange Aartusinder har kæmpet, arbejdet og lidt for, saa har det i de allerfleste Tilfælde været Legemet og det legemlige Velvære, det gjaldt. Det gjaldt om at faa noget at spise og at leve saa behageligt som muligt. Det er den Dag i Dag ligesaadan. De allerfleste Mennesker maa anstrenge sig af al Kraft for at kunne leve, og deres Tanker og Arbejde gælder i Reglen det at kunne klare sig ordentligt her i Verden. Det kan ikke være anderledes. Men der ligger en stor Fare i, at

Forholdene nu engang er saaledes. Det kan saa let ske, at Sjælen bliver helt forsømt.

Naar vi ser ud over Verden, som den er nu i al dens Elendighed, saa ser vi klart og tydeligt, at den dybe Grund til al Elendigheden er, at Menneskene har glemte deres Sjæle. Man har fra mange Sider søgt at skjule det, at vi har en Sjæl, og man har fremhævet det at faa det godt her paa Jorden, at blive rig, som den højeste Lykke. Det var det eneste, som det var værd at anstrenge sig for. Denne Tankegang er vore Sjæles værste Fjende. Overfor den skal vi huske Apostelens Ord: »Afholder eder fra alt det, som strider imod Sjælen!« Naar vi bare gaar her igennem vor By, ja naar vi blot tænker paa vort daglige Liv, saa ser vi jo, hvordan alt er indrettet efter Legemets Tarv, og hvordan alle Mennesker haster af Sted for Legemets Skyld. Dette verdslige, materielle Liv er i og for sig ikke rettet imod Sjælen, men det kan saa uhyre let faa os til at glemme Sjælen. Sjælen og dens Tarv skubbes til Side for alt det andet. Og saa kan det let ske, at naar Mennesker midt i deres verdslige Liv møder noget, der ikke blot er tjenligt for deres Legeme, men som ogsaa direkte angriber deres Sjæl, er i Strid med Sjælen, da mærker de det ikke. De er blevet saa vant til kun at tænke paa Legemet, at de slet ikke ofrer det en Tanke, om der skulde være noget, der kunde skade deres Sjæl, eller hvis Samvittigheden rører sig, saa bringes den hurtig til Tavshed, og selv de, der er Kristne, svigter de Kristnes store Pligt: »Afholder eder fra alt det, som strider imod Sjælen.«

Det har til alle Tider været en Vanskelighed for de Kristne at maatte leve og arbejde i denne Verden og dog frelse deres Sjæl fra alle Angreb. Men vanskeligst er det naturligvis i en Verden, der er afkristnet, hvor de virkelige Kristne kun er faa, og hvor Hedningernes Tal er stort, deres Tal, som intet Hensyn tager til Menneskejæle. Og saadan er den Verden, vi lever i. Derfor er Farerne store. Og alligevel kan og skal Kampen mod Sjælens Fjender ogsaa føres af os, og ogsaa vi kan vinde Sejr i den Kamp.

B. J.

*L*ige saa langt vi kan naa tilbage i vor Historie, ja selv naar vi kommer tilbage til Sagenes Mørke, ser vi, at vort Land og vort Folk staar under en Konges Styrelse. Den danske Kongetrone er saa ældgammel som Danmark selv og som Danmark aldrig lod sig underkue af Fjender, saaledes blev Tronen heller aldrig styrtet. Danske Mænd betragtede det aldrig som en Skam at bøje sig og adlyde en Konge; de vidste, at for Danskere var det en naturlig Ting og ogsaa det, der vilde baade Land og Folk bedst. Endnu er det saaledes i Danmark, selv om det er blevet anderledes i mange andre Lande. Men de kommende Dage vil vise, at vort Folk nu som altid ærer Kongen, og alle vil samles i varme Ønsker om Lykke for Danmarks Konge og Dronning, der den 26. April fejrer deres Sølvbryllup.

De Krav, som Folket stiller til dem, der beklæder den højeste Værdighed, har Kongeparret forstaaet at imødekomme. Det har maaske sjældent været saa vanskeligt som nu. Men i disse mærkelige Tider, i Krigens vanskelige Aar og i de lykkelige Dage, der fulgte paa den, har Kongen og Dronningen samlet Folkets Sympati om sig. Ja, den kom dem allerede imøde den Dag, de besteg Tronen, men siden har Folkets Kærlighed til dem vokset sig stærk. Den vil trænge sig frem nu paa Sølvbryllupsfesten overalt, hvor Dannebrog vajer, med særlig Styrke vil den sikkert vise sig i det gevundne Land og hos dem syd for Grænsen, som engang mødte Kongeparret ved Krusaaen.

Danmarks Katholikker deler alle de gode Ønsker. Ikke blot er det en god katholsk Skik at ære Øvrigheden; men vi omfatter ogsaa Kong Kristian X med en særlig Sympati. Han har ved mange Lejligheder vist en Hensynsfuldhed og en Retfærdighed overfor os Katholikker, som vi ikke altid har været vant til, og vi har ofte glædet os derover. De, der var til Stede, glemmer aldrig, da Konge og Bisp fulgtes ned gennem Ansgarskirken efter Sjælemessen for Pave Benedikt. Endnu i de sidste Dage har Kongen offentligt hædret en katholsk Ordenssøster for hendes lange Virksomhed i Landets Tjeneste. Det var ikke altid saadan i Danmark.

Den 26. April ønsker ogsaa vi Katholikker vort Kongepar til Lykke. I Messerne den Morgen vil Præsterne sikkert mindes Sølvrudeparret, og ingen af os vil glemme dem i vor Bøn, Bøn om, at Gud vil bevare Kongen og Dronningen og lade dem leve længe til Lykke for Land og Folk og til Glæde og Velsignelse for dem selv.

Spadsereture i København.

XII.

Til Charlottenlund.

(Ægtefæller. . .)

Det er næsten ikke til at komme frem, naar man en Søndag Middag i Juli paa Østerbro vil stige ind i en af de overfyldte Sporvogne, der kører ud ad Strandvejen til de forskellige Udflugtssteder ved Kysten.

Men det er et godt Tegn paa Folkets sunde Sans for Natur og Friluftsliv — saa vidt dette sidste overhovedet undes Storbyens Mennesker. Det er den sundeste og bedste Del af Københavns Befolkning, der tager ud i Skoven en dejlig Sommerdag, og *det er de bedste Familier, der samlet drager af Sted.*

Maleren *Marstrand* har tegnet nogle morsomme Skitser af en Skomagere Familie, der i Frederik den 6.'s gode gamle Dage vandrer den lange, støvede Vej ud til »*Emilie-kilde*«. Manden skubber Barnevognen foran sig, medens Madammen har Ægtefællens høje Silkehat i Forvaring, og Læredrengen slæber tungt paa de medbragte Madvarer. Man mindes Digteren Heines ironiske Vers om »*Filistre*«, der spadserer omkring i Søndagstøj og ganske efter Programmet hilser Naturen, »der findes skøn«. De sidste Ord er for Resten ogsaa brugt af Fritz Jürgensen til en Tegning af en Skovtur i Omegnen af Svendborg.

Ja, men baade Digteren og Tegneren manglede netop det, der udgjorde disse »*Spidsborgeres*« Familielykke og Familiehygge. Og selv om denne Lykke var købt med

hele Ugens Arbejde paa Værkstedet og i de trange Værelser, saa var den dog sikkert mere solid og sund end Digterens Udskejelser og al Verdens hastige Jagen efter de nyeste Filmssensationer. . . .

»Væ soli« — »det er ikke godt at være alene«, var Guds Tanke, da han gav det første Menneske en Ægtefælle. Hele Menneskeslægtens Tilværelse og Lykke er i naturlig Henseende bygget paa Ægtefællernes Kærlighed og Troskab.

Selvfølgelig kan det godt være, at en Familiefader, der har vanskeligt ved at skaffe Mad og Klæder til mange Børn, eller en Moder, der ofte er syg eller har et pirreligt Sind, et Øjeblik kan se med en vis Misundelse paa den rige Pebersvend, der kan bruge sin Frihed og sine Penge aldeles efter eget Behag.

Men dog kun: *et Øjeblik* — thi saa vil jo enhver fornuftig Fader eller Moder standse ved Tanken: Men vilde jeg da bytte mine Børn bort for Penge? Vilde jeg virkelig bytte mit Liv med det halvgamle Menneskes?

Disse Linjer skrives jo ikke for at prise Ægtestanden som det i alle Tilfælde eneste rigtige eller højeste eller bedste. Det vilde jo være imod Apostelens Ord og Fornuftens Stemme. *Men i det store og hele, for de fleste normale Mennesker, er Ægtestanden det, Gud vil have dem til.* Den, der ikke af særlige Grunde vælger at leve ugift, enten fordi et højere Kald fører ham bort fra den Slags Tanker, eller fordi hans legemlige, aandelige eller ydre Forhold tvinger ham til ikke at følge dem — han vil næsten altid komme til at sande, at Ensomhedens Kors er tungere at bære end Ægteskabets, og at Ægteskabet i kristelig Forstand, levet i Pligtopfyldelse og med Guds og Kirkens Naademidler, er Kilden til al mulig Velsignelse.

Det er aldeles forkerlt, naar anderledestroende gerne vil fortælle, at Reformationstidens nye Budskab bragte »Anerkendelse af Ægtestanden som noget Gud velbehageligt«. Dette er virkelig en taabelig Bebrejdelse — selv om den kan være nok saa velment fremsat. Det er gamle Fordomme, der blev lavet, for at mange gode Mennesker ikke skulde finde Vej tilbage til Moderkirkens klare og sande Lære.

Ægteskabet er i Sandhed noget stort — et stort Naademiddel for mange, mange Mennesker. Det lærer dem at bekæmpe Egoismen og opdrager dem til Selvovervindelse paa mange Punkter. Ja, *det* tænker naturligvis de unge Mennesker mindst af alt paa, naar de i deres fine Kjoler straalende skrider op ad Kirkegulvet. . . .

Og dog er det saaledes, selv om alle de smukke, formanende Ord, som den kloge gamle Præst siger til de unge, gaar ind ad det ene Øre og ud ad det andet. Ægteskab — Selvovervindelse?? tænker de. Nej, det er jo netop Kærlighed og Nydelse og Hjælp og Glæde og Samvær og . . . *Ja, og saa meget andet.* —

— »Det er saa yndigt at følges ad«, men det er ikke saa yndigt at følges ad, naar den ene vil gaa hurtigt og den anden langsomt, den ene paa den venstre Side af Gaden, den anden paa den højre, naar den ene vil ud og den anden ind, naar den ene er syg, og den anden er gnaven o. s. v.

Hvem skal give efter? Det skal jeg nok vogte mig for at svare paa for ikke at lægge mig ud med den kvindelige eller den mandlige Part. Thi vel skulde man tro, at efter Guds Ord og Naturens Lov var Manden den, der skulde lede — men sikkert er det ofte Kvinden, der siger, hvor Skabet skal staa.

Kort og godt: *en Skole er dette Samliv for begge*, navnlig i de første Aar — og det var heller ikke godt, hvis det var anderledes.

Dertil kommer, at Ansvarsfølelsen — »Faderkraften«, som Bjørnson siger — bringer Forældrene til at give Afkald paa mange private Fornøjelser *for Børnenes Skyld*. Saaledes lærer de Sparsommelighed, og de lærer at blive hjemme i Stedet for at gaa i Theateret eller paa Beværtningen og at være forsigtige med Luksus. Samlivet er desuden et stadigt Værn imod Livets mangfoldige Fristelser. Saadan en god kristelig Familie er som en Fæstning eller som et Taarn, hvor man sidder lunt, naar Stormen raser ude. Hvor mange unge Mennesker er ikke gaaet til Bunds, fordi de ikke i Tide knyttede deres Liv til en god, forstandig Kvindes, og hvor mange Ægtemænd har

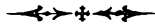
ikke al Grund til at takke deres Hustru for mere end blot for Hjemmets Hygge. . . .

Og hvor mange store og smaa Lidelser, Skuffelser i det selskabelige Liv, Tab i Forretningen, legemlige Smerter og Sindets Nedtrykthed bliver ikke udjævnet og glemt i Familiens Skød? —

Ja, det er noget stort at bygge et fromt katolsk Hjem! Det gaar ikke uden materielle og aandelige Ofre, uden Anstrengelse fra begge Sider, men det er da ogsaa noget saa godt, som opnaas, at flere Slægtled kan føle og arve Velsignelse derfra i deres Liv.

Alt, hvad Gud har villet, og som gøres saaledes, som han vil, er vidunderlig smukt! Vidunderligt straalere Forsagelsens og Renhedens Smykke, og fromme Præster, der arbejder for Guds Rige, bærer saa at sige en Straaleglans fra vor Frelser til hvert Hus, de træder ind i. Men Straaleglans hviler der ogsaa over et godt kristeligt Ægtepar, der har levet i Arbejde og Besvær, i gensidig Kærlighed og Trofasthed, og hvis Dage ikke har været optaget af store Ting, men af den Pligtopfyldelse, Huslighed og Nøjsomhed, som Børnenes Opdragelse og Jordelivets skiftende Tider har krævet af dem. Sandelig, om man sætter først en Sølvkrans og senere en Guldkrans paa de hvide Haar: den Krone, Herren en Gang giver dem, vil lyse mere end Sølv og Guld!

F. F. M.

En sjælden Udmærkelse.

Da Moder Geneviève i Fjor forlod Danmark efter mange Aars Virksomhed, havde vi ikke tænkt os, at vi saa hurtigt igen skulde bringe hendes Billede. Men nu har Kongen tildelt den gamle Priorinde Fortjenstmedaillen i Guld, og det er rigtigt, hvad Aviserne har skrevet, at det har vakt »stor og berettiget Glæde i vide Kredse.« De Kredse, hvor Glæden er størst, er naturligvis de katolske.

I katolske Kredse er Moder Geneviève ganske vist

kendt nok, og hendes Gerning iblandt os er højt vurderet. Hun staar jo nu i sin Alderdom omgivet af en blomstrende dansk Provins af Josefssøstrenes Kongregation, og overalt i Landet vidner Skoler og Hospitaler om hende. Vi ser ogsaa daglig Beviser paa, at Josefssøstrenes Arbejde er agtet og afholdt af Ikke-Katholikker. Og det er os en

Glæde, at dette har faaet sit officielle Udtryk ved den store Anerkendelse, der er blevet Moder Geneviève til Del. De katholske Søstre har gjort en betydningsfuld Gerning i vort Folk. Det har Landets øverste Myndighed udtalt ved at give Moder Geneviève Guldmedaillen. Alle danske Katholikker glæder sig derover og benytter endnu engang Lejligheden til at sige hende Tak og ønske hende alt godt.

Polemik.

I Ugebladets Nr. 13 gjorde vi opmærksom paa Pastor A. Fibigers Udtalelse om Guds Moder og Katholikkernes Andagt til hende. I Nationaltidendes Tillæg »Fra Kirkelivets Omraade« den 8. April har den samme Udtalelse givet Anledning til et Ordskifte mellem Kaptajn A. F. Beyer og Pastor Fibiger. Sidstnævnte taler i en Tone, der minder om den, Pastor Moe for nogen Tid siden brugte, og Ugebladet skulde derfor slet ikke have taget nogen Notits af Pastor Fibigers Raseri, hvis ikke Kaptajn Beyer havde ønsket at knytte nogle Ord dertil. Vi gengiver derfor her den nævnte Diskussion i »Fra Kirkelivets Omraade«; den bærer Overskriften »En Mindedag«.

Under denne Overskrift udtaler Pastor A. *Fibiger* i »Fra Kirkelivets Omraade« for 25. Marts: »... og tillige vilde vi vise vore Naboer, Katholikkerne i Stenosgade, at vi gerne vilde være med til at ære hende (den hl. Jomfru) og prise hende salig, selv om vi hverken vilde tilbede (udh. her) eller paakalde hende som Gudsmoder og Himmeldronning«.

Det er en Trossag, om man vil tillægge Gudsmoders eller Pastor Fibigers Forbøn mest Vægt, men naar man vil vise Katholikkerne, at man har genoptaget noget katolsk, smukt og rigtigt, hvorfor saa samtidigt blotte sin Uvidenhed om, at de ikke tilbeder Frelserens Moder?

Paa alle dem, der foretrækker sand Oplysning for Fordomme, vil det virke tiltalende, om de Ikke-Katholikker der føler sig kaldede til at undervise om den katolske Kirke, vil vise, at de har læst i det mindste dens lille Katekismus.

A. F. Beyer.

Redaktionen har været saa venlig at tilsende mig ovenstaaende til eventuelt Gensvar. Jeg gør det egentlig nødt; thi det forekommer mig, at Pavekirkens Tilhængere altid er i den Grad ude om sig med at finde og bruge enhver Anledning til Omtale og Reklame, at Tavshed fra vor Side vilde være det bedste og værdigste Svar.

Og hvad er det dog for et giftigt Sind, der ligger bagved en Ytring som denne: »Det er en Trossag, om man vil tillægge Gudsmoders eller Pastor Fibigers Forbøn mest Vægt« — hvor det er usmageligt og uandeligt!

Med Hensyn til selve Sagen, saa ved jeg meget godt, at Pavekirken i sin ugudelige og ubibelske og ukristelige Lære om Helgendyrkelsen skelner i Teorien mellem

adoratio og invocatio, Tilbedelse og Paakaldelse; men enhver, der i Praksis kender det mindste til den Form, hvorunder baade Maria- og Helgendyrkelsen drives, vil dog sikkert frafalde dette jesuitiske Forsøg paa at oprettholde en Adskillelse, som ikke eksisterer i Virkeligheden.

Og endelig: Naar Hr. Kaptajn Beyer siger, at man har optaget »noget katolsk, smukt og rigtigt« (udh. her), saa maa dog vel selv en Katholik indrømme, at dette at »prise Maria salig« er ikke noget romersk-katholsk; men det staar at læse i Marias egen Lovsang i Lukas-Evangeliet, og det er, som bekendt, langt ældre end den senere Pavekirke med alle dens selvavede Dogmer om Maria som den ubesmittet undfangede, syndfrie Gudsmoder.

Vi Protestanter synger med guddommelig og bibelsk Ret (jfr. vor Salmehog Nr. 223):

Selv Jomfru Maria, Moder til Krist,
med alle Guds Helgen, hun for vist
blev ikkun salig paa samme Maade:
for Jesu Skyld af Gud Faders Naade.
A. Fibiger.

For Sagens Skyld har foranstaaende Indlæg fundet Plads. Men Diskussionen, ved hvis Form sikkert en og anden vil føle sig mindre tilpas, vil ikke kunne fortsættes under »Fra Kirkelivets Omraade«.

Red.

Kaptajn Beyer svarer hertil:

Det bedste og værdigste vilde være, at kristne Mennesker ikke bruger enhver Anledning til at overfalde hverandre med usømmelige Beskyldninger; men naar dette dog sker, er det naturligt og rigtigt, at den angrebne forsvarer sig (jfr. Folkekirkens Salmehog Nr. 656, 3. Vers: Kæmp for alt, hvad du har kært), selv om han ikke hører til Lutherkirken.

Pastor Fibigers Paastand er intet mindre end den, at Moderkirken, som i Skrift og Tale forbyder og bekæmper Afgudsdyrkelse under enhver Form, ikke desto mindre driver Afgudsdyrkelse i Praksis. Og hele Pastorens Bevismateriale, der danner Grundlaget for denne meningsløse Aktion, ligger i Ordet Form.

Hvilke Slutninger kan man ikke komme til, hvis man standser ved Formen, ved Skallen og aldrig naar til Kernen. Man vil kunne »bevise«, at Bøn ikke kendes i Lutherkirken, thi der knæles ikke, og man vil kunne hævde, at Overretssagfører E. Staal har tilbedt Paven, thi han fortæller selv i Dagspressen, at han har knælet for Hans Hellighed, o. s. v.

Hvorfor er det »ugudeligt«, »ubibelsk« og »ukristeligt« at bede om Gudsmoders Forbøn, naar det er godt og kristeligt at bede om Pastor Fibigers? Lever da ikke ogsaa Gudsmoder i de helliges Samfund?

Det kan saavist ikke kaldes »giftigt, usmageligt og uaandeligt« at antyde, at den milde og syndfri Gudsmoders Forbøn er varmere og inderligere end nogen andens, men hvad skal man sige om den kristne Præst, som beskylder Kristi Kirke for at føre ugudeligt, ubibelsk og ukristelig Lære?

Pastor Fibiger har ovenfor indirekte vedgaaet, at han ikke kender den gamle danske Kirkes Katekismus og Praksis. Derfor ved Pastoren heller ikke, hvor nær han aandeligt talt staar vore Fædres Kirke, naar han »med guddommelig og bibelsk Ret« synger det af ham ovenfor citerede 2. Vers af de gamle katholske Salme: »Det hellige Kors, vor Herre han bar«; netop det Vers, der jævnt og smukt udtrykker den katholske Kirkes uforanderlige Lære om Kristi Moder og alle Guds Helgen.

A. F. Beyer.

Somrens Romer-Rejse.

15. Juli—5. Aug.

Det er Overtro, at Varmen hindrer en Sommerrejse til Rom; lægges Dagsplanen fornuftigt, hviler man i de hede Timer og vandrer i de kølige. Saaledes bliver vort Bureaus Rejse, der gaar over Berlin—München—Brenner til Venezia (2 Dages Ophold, Kanalfarter). Firenze faar smaa 4 Dage, hvor vi beser alle Kirkens og Kunstens Skatte, gør Udflygt til Fiesole og maaske til Certosa. Der gives det ædle Siena 3 Dage, hvor Santa Katerinas Minder, Raadhus, Domkirke og Museum besøges. Derfra gaar Rejsen med Auto til Arezzo (lombardisk Dôme) og med Tog over Perugia til Assisi, hvor vi bor i et til Pension omdannet Kloster i ca. 3 Dage og ser alle de hellige Steder. Toget fører os til Rom, hvor vi i 4 à 5 Dage besøger Peterskirken, Vatikanet, Katakomberne, Hovedkirkerne, Kolosseum, Forum romanum, Pincio og de gamle Bydele. Hjemrejse direkte fra Rom til Berlin (uden Omstigning) og Kbhvn. Paa Grund af private Forbindelsers favorable Tilbud kan vi tilbyde denne Rejse

paa III. Kl. i Danmark, II. i Udlandet, gode Hoteller og Pensioner, fuld Forplejning, Transport, Drikkepenge og Entréer for Kr. 875. Tilmeldelse før 1. Juni til Kontoret (V. Voldgade 115³, Telf. 7137 Mand., Onsd., Fred. efter 8), som gerne besvarer enhver Forespørgsel. Stedkendt og sproglydig Fører deltager. *Udvalget.*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Onsdag Aften, den 11. dennes, fejrede St. Annæ Menighed ved en overordentlig hyggelig Familiefest sine Firmander. Seksogtyve i Tallet samledes Firmander med Forældre og nogle faa indbudte om de pragtfuldt pyntede Borde, der bugnede af en Mængde gode Sager. Efter et tankevækkende Foredrag af Pastor Maurer om Kirken S. Clemente i Rom, talte Pastor Resch indtrængende til Forældrene om det gode Hjems Betydning og formanede til nøje at overvaage, at den unge Slægt overholdt Søndagspligten. En sjælden god Kop Kaffe indledede den mere spøgefulde Del af Festen, som ved Stormen paa Kransekagen kulminerede i den af Sognepræsten for Firmanderne motiverede Skaal, der taktfast og taktfuldt gengældtes ved Skaalen for Forældrene, som man hensynsfuldt ønskede maatte »leve« umaadelig længe. Fra den smukt pyntede Forsamlingssal udvandrede Ungdommen til Gymnastiksalen, hvor ogsaa den mere modne Ungdom med Iver og Begejstring deltog i de moderne Lege. For en udensogns Deltager synes Festerne i St. Annæ Sogn — saavel de kirkelige som de mere verdslige — at være prægede af en sjælden Enhedsaand, hvori alle mødes om at glæde og opmuntre hverandre — det bedste Bevis for, at det rette Forhold mellem Præsterne og Menigheden er lykkeligt etableret. — Ved Midnatstid takkede man endnu engang Præsterne og de Herrer, der dels ved Bidrag, dels ved deres Arbejde havde muliggjort Festen. En lys og vel tilbragt Aften var forløbet i skønneste Harmoni, langs Gader og Veje bar glade Stemmer Bud om endnu et smukt Minde til Dagen i Morgen, til Dagene, der kommer. — *—n.*

— Store Bededag Fredag den 27. April slutter Musikforeningen »Stringendo« Sæsonen 1922—23 med en af sine sædvanlige indholdsrige Koncerter i St. Knuds Skoles Festsal. Traditionen tro er det ogsaa en Velgøren-

hedskoncert med det smukke Formaal: »Ubemidlede unge Mænds musikalske Uddannelse.« Som Solister medvirker Kgl. Kammermusikus Fini Henriques og Koncertsanger Anders Brems, som er gode Bekendte indenfor »Stringendo«'s Rammer, og hvis Assistance man maa ønske Foreningen til Lykke med. Orkestret spiller »Digter & Bonde« af Fr. v. Suppé, Mendelssohns »Bryllups-marsch« o. fl. a., saa at man med Rette venter sig en Aften rig paa musikalsk Nydelse.

— S. M. D. M., »St. Mariæ Drengeskoles Minde,« hedder en Forening, der i det sidste Aarstid har søgt at samle gamle Elever fra St. Mariæ Drengeskole i Boyesgade. Der findes jo en Mængde gamle Elever rundt omkring, og mange af dem vil sikkert sætte Pris paa igen at komme i Forbindelse med den gamle Skole og med gamle Kammerater. S. M. D. M. indbyder dem alle, fra de ældste til de yngste Aargange, til et Festmøde Onsdag den 25. ds. Kl. 8 i Boyesgade 8 A. Det bliver en Fest for dem, der har forladt Skolen den 1. Apr. i Aar. Iøvrigt bedes alle Henvendelser til Foreningen rettet til Formanden, Carl A. Behrens.

— Præsten hos Assumptionssøstrene i Ordrup, Pastor L. Rattaire er af den franske Regering blevet udnævnt til »Officier de l'Académie«. I over 10 Aar har Pastor Rattaire virket i København baade som Præst og som Fransk-lærer. Han er kendt og afholdt i vide Kredse, som det viste sig, da han for kort Tid siden fyldte 50 Aar. Der er vel ingen, der som han har bidraget til at udbrede Kendskabet til fransk katholsk Aandsliv her i Landet, og Frankrig har god Grund til at være ham taknemmelig for dette Arbejde, og Anerkendelsen er velfortjent.

Ordrup. Den initiativrige Jubilæumskomité i Ordrup har igen haft travlt. Dagene den 11. og 12. April afholdt den en stor Basar i Charlottenlund Palmehave. Boderne bugnede af smukke Gaver, og en Kreds af Menighedens Damer var i ivrigt Arbejde med at sælge til det talrige Publikum, der indfandt sig. Hver Aften var Salen fyldt til Aftenunderholdning. Den første Aften dansede Frkn. Fenger-Eriksen og Tuxværd, Herrerne Falck Madsen og Plate spillede, og Frk. Anna Hüffeldt sang; det var altsammen nydeligt og høstede stærkt Bifald. Dagen efter var der Underholdning af Frk. Simona Heggit, Fru Birgit Engell og Hr. Texiere, bedre kunde man jo slet ikke faa det. Heldigvis har Basaren da ogsaa givet et godt Overskud. Det fortjente den.

Næstved. »Næstved Tidende« for 16. Apr. meddeler: »Kransen paa Elisabeth-Søstrenes Hospital blev hejst Lør-

dag Eftermiddag ved en lille Festlighed, hvori deltog Haandværkerne, Arkitekt Tidemand-Dal, Søstrene og Pastor Steidl. Ved et Glas Vin og Kage blev der talt bl. a. af Arkitekt Tidemand-Dal og Murermester Andersen, som udtrykte deres gode Ønsker for Bygningen. Det ny Hospital ventes at blive færdig i Løbet af Septbr. Maaned. — Samtidig erfarer vi, at en katholsk Skole blev aabnet i Næstved den 9. ds. Der er foreløbig to Klasser; Pastor Steidl leder den ene og Søster Angelica den anden. Samtidig fyldes Søstrenes Børnehjem lidt efter lidt.

Odense. Onsdag d. 11. ds. holdt Pastor Nösen her i Industripalæets Festsal det udmærkede Foredrag, han d. 18. Februar havde holdt i Aarhus (jfr. Ugebl. Nr. 9, S. 168) om det af Adventistprædikant Tobiassen fremsatte Spørgsmaal: »Hvorfor forlader intelligente Mænd og Kvinder i Hobetal de protestantiske Kirkesamfund og slutter sig til Pavekirken? Der indfandt sig henved 300 Tilhørere, hvoraf de to Tredjedele var anderledes troende. Foredraget, der navnlig giver de sidst nævnte adskilligt at tænke over, paahørtes med spændt Opmærksomhed; for vore Trosfæller var det en Glæde atter at kunne se, hvor sande Christi Ord endnu stadig er: »Se, jeg er med eder alle Dage . . .« — Hr. Pastor Nösen bedes herved endnu en Gang modtage vor inderligste Tak for det sunde Sædekorn, han har nedlagt i Odenses gamle Jordbund.

Katholsk Ungdoms Værn.

Extraordinær Generalforsamling afholdes ifg. Lovenes § 14 Tirsdag den 8. Maj Kl. 8 i »Vesterhus«, Vestervoldgade 115, 3. Sal.

ENESTE PUNKT PAA DAGSORDENEN:

Forslag til Lovændring i § 9: Sætningen: Generalforsamlingen er beslutningsdygtig, naar mindst $\frac{1}{3}$ af K. U. V.'s stemmeberettigede Medlemmer er til Stede« o. s. v. udgaar, og i Stedet for tilføjes: »Dagsordenen sammen med de indsendte Forslag offentliggøres i »Nordisk Ugeblad« inden Generalforsamlingen finder Sted.«

Forretningsudvalget.

Mgr. Olrik er bortrejst fra Mandag Morgen til Torsdag Morgen.

A.C. Onsdag den 25. April Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i »Vesterhus«, Vestervoldgade 115⁴. Pastor Chr. Raabe: Kristendommens Stilling til Ejendomsretten. — Gæster kan medtages. Adm.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katholske Kirkes Lære, lige som for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder vi efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, Gennemgang af Troeslæren:

Pater Sialm hver Onsdag Aften Kl. 8 i St. Knuds Sal, Stenosgade 4B, Pastor Olrik hver Torsdag Aften Kl. 8 i Forsamlingsværelset, Bredgade 64 (Indgang gennem den lange, smalle Gaard og opad Trappen til 1. Sal). Alle er velkomne

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar F. J. West, Ordrupvej 96², Charlottenlund.

Ansgariusforeningen

afholder ordinær Generalforsamling Mandag d. 23. April Kl. 8 Aften i St. Knuds Skoles store Sal, Stenosgade 4. — Dagsorden: 1) Formanden aflægger Beretning. 2) Kassereren forelægger Regnskabet. 3) Valg af Bestyrelsesmedlemmer. 4) Eventuelt.

Generalforsamlingen indledes med et Foredrag af Hr. Pastor Menzinger om Pressens Betydning. Hans Højærværdighed Biskoppen har lovet at komme til Stede.

UNIO. Tirsdag den 24. April Kl. 8 pr. **Generalforsamling** i Koncertpalæets Riddersal. Efter Generalforsamlingen, ca. Kl. 9¹/₄ Smørrebrødsbord med paafølgende Dans, hvori ogsaa Besøgende kan deltage.

Adgangskort til Spisningen og Dansen à Kr. 1,75 for Medlemmer og Kr. 4,50 for Besøgende faas hos Bestyrelsen samt hos Fabrikant Jos. Hoffmann, Købmagergade 48, Telf. 1389.

Tak.

En hjertelig Tak til de ærede Bidragydere og Assisterende, som paa en saa imødekommende Maade støttede vor Basar i Palmehaven. St. Andreas Menigheds Jubilæums-Komité.

De udtrukne Numre i Lotteriet

Serie A: 179—1484—684—1267—141—65—701—738—69—534.

Serie B: 777—219—1322—653—134—127—513—974—122—79.

Baby-Dukken Nr. 530. — Dukkedrengen 50. — Uhret 34. — Korset 15. — Thedugen 11.

Ledige Legater. En Portion af Kozlowskis Familielegat for trængende, ugifte Kvinder eller Enker af de herværende katolske Menigheder er bleven ledig. Ligeledes er en Portion af van Hurcks Legat, som kan søges af katolske Mænd og Kvinder i København, bleven ledig. Skemaer til Legat-Ansøgning faas Købmagergade 48 Mez. (Hoffmann). Ansøgningerne maa være indsendt inden 1. Maj. *Ph. v. Kettenburg.*

Solrigt til Dels møbleret Gadeværelse er tilleje for en Dame 1. Maj eller senere. Bredgade 67, 4. Sal t. v.

Katolsk Forening »Absalon«.

Vort næste Møde afholdes Mandag den 7. Maj Kl. 8 i Selskabslokalerne »Columbus«, Aaboulevarden 21 (Telf. Central 3699). Bestyrelsen.

Musikforeningen
STRINGENDO

St. Knuds Skoles

Festsal,
Stenosgade 4 B.

Billetter a 1¹/₂ Kr. og 2 Kr. faas i Katholsk Boghandel, Stenosg. 3, Telef. D. 3930, hos Portneren, Stenosg. 4 B. samt i Sekretariatet, Vester Doldgade 115⁴, Telf. 14560.

Salen aabnes Kl. 7¹/₂.

Velgørenheds

Koncert

Store Bededag
fredag 27. April
Kl. 8 Aften pr.

Solo-Optræden:

Kgl. Kammermusikus

Fini Henriques

Koncertsanger

Anders Brems

Orkestret:

franz v. Suppé:

„Digter og Bonde“
Mendelssohn:

„Bryllupsmarsch“
o. fl. a.

Kirkelig Kalender.

22. April. 3. Søndag eft. Paaske. I Messen: Josef.	29. April. 4. Søndag eft. Paaske.
23. — M. Georg, Martyr.	30. — M. Katarina af Siena, Jomfru.
24. — Ti. Fidelis af Sigmarin- gen, Martyr.	1. Maj. Ti. Philip og Jakob, Apostle.
25. — O. Markus, Evangelist. Bededag.	2. — O. Athanasius, Biskop og Kirkelærer.
26. — To. Cletus og Marcelli- nus, Paver og Mart.	3. — To. Korssets Genfindelse.
27. — F. Ferialdag. I Messen: Marias Bebudelse.	4. — F. Monika, Enke.
28. — L. Paul af Korset, Be- kender.	5. — L. Pius V, Pave og Bekender.

3. Søndag efter Paaske.

Rosenkranskirken. Kl. 6 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente. Kl. 5 Festandagt.

Kollegt for den danske katolske Kirkesag.

Søndag den 22. April holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne **Ansgarius-Bonifacius Kollegt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for vore mest trængende kirkelige Institutioner.

St. Josefs Gilde, stiftet 1885.

I Anledning af den hl. Josefs Fest afholdes i St. Ansgars Kirke Søndag den 22. April Kl. 8

Fælleskommunion.

Tirsdag den 24. April Aften Kl. 8 afholdes 3. Grads Møde. — Samme Aften oprettes 2. Grad. — Møderne holdes i Bredgade 67. I Anliggender, vedrørende Gildet, bedes man henvende sig til Formanden, Hr. Chr. Døse, Studiestræde 41, Telefon Byen 2297. Bestyrelsen.

Mariakongregationen for unge Mænd har Fælleskommunion Søndag den 22. ds. Kl. 8 i **St. Ansgars Kirke.**

Samme Dags Aften Kl. 8: **De unge Mænds Fællesmøde** i »Vesterhus«. Red. Opffer taler om: Hellige Kilder og Kildemarker. Student Dyre Jespersen synger Bellmannske Sange. Kaffe-bord. NB. Alle unge Mænd er velkomne!

K.V. Katholsk Værneforening for unge Kvinder. Torsdag den 26. April, Festen for det Gode Raads Moder, under hvis Beskyttelse den internationale Værneforening staaer, læses Messen i St. Knuds Kapel Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i Værneforeningens Intention. Medlemmer af Foreningen, den samtlige Bestyrelse, saavel som Hjælpassistenterne og Det Frivillige Hjælpekorps, bedes saavidt mulig give Møde.

K.V. »Unge Kvinders katolske Kreds«. Hver fjerde Onsdag i Maanedens oplysende Foredrag om aktuelle sociale Emner fra katolsk Synspunkt. Adgang til Spørgsmaal og Diskussion. — Fjerde Onsdag i April, den 25.: Foredrag over Emnet: »Arbejdets Værdi for den katolske Kvinde«.

Alle katolske Kvinder er velkomne.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5—7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbh. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 17.

Søndag den 29. April.

1923.

INDHOLD: »Jeg er med eder«. — Menigheden i Aarhus. — Spadsereure i København. — Nu har vi da Raad —! — Pax Romana. — Nye Bøger. — Vandretur og Valfart i Vælskland. — St. Andreas Kollegium. — Efterretninger fra Ind- og Udland; København. Frankrig. — Avertissementer.

„Jeg er med eder.“

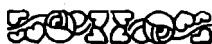
»Se, jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende« (Mt. 28, 20). I denne Forsikring indeholdes en ubeskrivelig Trøst. Den kan vi helt og holdent faa i Eje, naar vi overalt og i alt træder i Forhold til Gud og har ham som en lysende og uadskillelig Ledsager i alle Livets Forhold. Hans Ord maa klinge os i Møde fra hele Skabningen og være forstaaeligt for os i Blomster og i Fuglesang, i Aftenrøden, i Dæmringen og i Klokketklang; vi maa laane Øre til de indre Indskydelser, men ogsaa selv raabe til Herren, følge hans Anordninger, besøge ham selv i det helligste Sakramente . . . Troen indeholder sande Skatte af Trøst, den forsikrer, at vi fremmer vort eget Vel, naar vi tjener Gud, den viser os den Kærlighed og Varme, der findes i Foreningen med Christus. Christi Nærværelse er Kirkens store Skat. Andre Steder er der koldt og mørkt, for os straalere Herrens Aasyn, andre Steder staar der Kirkemure og tomme Altere, hos os bor han selv i sit Hus. Hele Verden er fyldt af Skaberen, hos os bor Kristus paa en særlig Maade, vi ejer hans Værk, hans Sakramenter, hans Kirke og i alt det ham selv!

Christi Nærværelse er vor store Kraft. En Kraft, der styrer vor Forstand og vor Vilje, en aandelig Magt, der udgaar fra Christi Sjæl, hvis Tanker, Følelser og Ønsker begynder at spire i vor Sjæl. Den, der giver sig hen til Herren, oplever Foraaret i sig selv; jo mere man er modtagelig, og jo højere man forstaar at skatte denne Gave, desto skønnere og fuldkomnere udvikler Christi Tanker sig i Sjælen, og den kan staa fast i Livets Omskiftelser ved Trofasthed, Kærlighed og Ærbødighed. I Sjælens Dybder frembringer Jesus Udholdenhedens stille Kraft, ved hans Hjælp bliver vi i Stand til at holde ud i Trøstesløshed og i den mørke Nat at vente paa Solopgangen.

Christi Nærværelse er Kilden til vor Begejstring. Hans Nærværelse iblandt os fører til stadig inderligere Forening med ham, til en Forening, der gennemgløder og renser vor Sjæl, saa at vi kan sige, at intet mere kan skille os fra Christus, hverken Sværd eller Lidelse, hverken Liv eller Død. I Lyset af Jesu Nærværelse erkender vi Synden som Sjælens Selvmord, og vort af Naturen lunefulde, ensidige og kolde Væsen, vor Opfattelses subjektive Begrænsethed danner sig efter Christi Billede. Vi begynder at passe paa at være velvillige overfor andre i vore Tanker og Domme, vi søger at være forekommende og at have et muntert, varmt, ædelt Sindelag. »For eder, der frygter mit Navn, vil Retfærdighedens Sol opgaa« (Mal. 4, 2).

Indtil Verdens Ende . . . Christus er iblandt os, saa længe Verden staa — det vare lang Tid eller kort. For den enkelte er det vigtigt, at Jesus er hos ham indtil hans Livs Afslutning, indtil Dødstimen. Tanken om Gud skal altid ledsage mig, ikke som en tør Viden om hans Tilværelse, men som Kærlighedens Tanker, der stræber hen til ham. Tanken om Gud skal være en Dragen imod Gud, en Glæde i Gud, Livet i ham, Sjælens Aandedrag. Saaledes skal det være indtil Livets Ende: Intet Øjeblik uden ham, udenfor hans Naade!

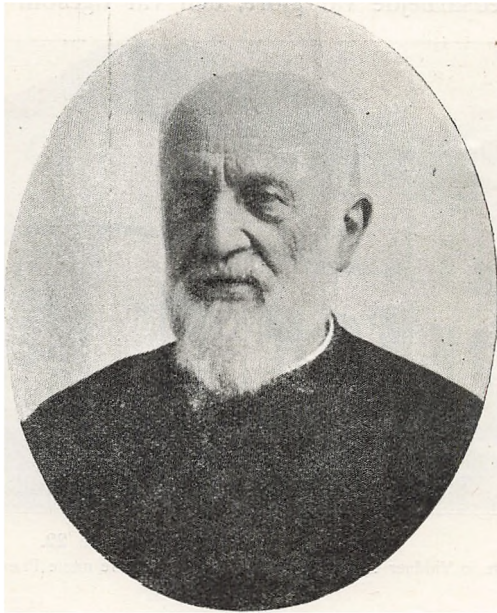
(Efter Biskop *Ottokar Prohászka*.)

Menigheden i Aarhus.

1873 — 30. April — 1923.

Den 30. April er en Mærkedag i Aarhus's katolske Menigheds Historie. Paa den Dag bliver det nemlig 50 Aar, siden den hl. Messe for første Gang blev læst i Fredensgade 22, hvis Stueetage den 17. April 1873 var blevet lejet for at give Plads til et Kapel og en Lejlighed for den før-

Pater Sträter.

ste Præst. Det var afdøde Biskop von Euch, dengang ansat i Fredericia, som havde forelagt Msgr. Grüder Planen til Grundlæggelsen af en ny Menighed i Aarhus. Forhandlingerne mellem denne og Jesuiterne resulterede i, at sidstnævnte overtog Oprettelsen af den nye Missionsstation i Jyllands Hovedstad. Pater August Sträter traf derefter de nødvendige Forberedelser til at paabegynde en Virksomhed, som »indtil da var helt ukendt«, som Byens Aviser meddelte. Det var en Begyndelse saa at sige paa bar Bund. Man indsaa snart, at man først maatte rejse en

Kapital for at kunne købe en større Byggegrund, den, hvorpaa senere den nuværende Kirke, Skole og Præstegaard blev bygget. Medens Pater Sträter en Tid lang opholdt sig i Udlandet og arbejdede for at sikre den nye Missionsstations ydre Bestaaen, gik Pater W. Feldmann i Gang med at udøve den præstelige Virksomhed ved at holde Katekese for dem af Nabolaget, der kom til Stede. Interessen for at høre Sandheden om den katholske Kirke holdtes vedlige, der kom flere og flere Tilhørere, og snart fyldtes Kapellet til sidste Plads. Begyndelsen til et større Menighedsarbejde var gjort; den var ligesom et lille Sæde-

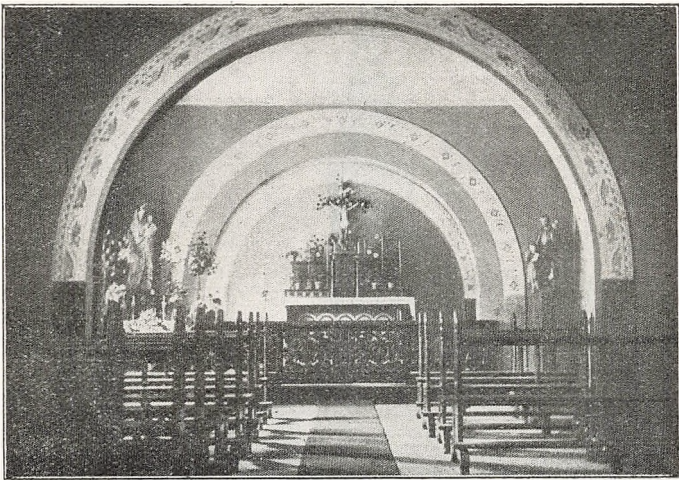

Det første Kapel, Fredensgade 22.

De to Vinduer længst til venstre Kuppet, de tre næste Præsteboligen.

korn — der fandtes i Aarhus kun to Katholikker, hvortil kom et halvt Hundrede Katholikker, der boede paa Landet i det meget udstrakte Distrikt, som dog først senere »opdagedes«. Men det lille Frø udviklede sig, det blev en lille Plante og blev ved at vokse og at udfolde sig. Allerede to Aar efter, 17. Oktober 1875, kunde Præsterne flytte ind i den nye Residens, der rummede Skoleværelse og Præstebolig foruden et 16 m langt Kapel (nu Ryesgade 26), der otte Dage senere højtideligt blev indviet af den apostoliske Præfekt, Msgr. Grüder, som samme Dag meddelte Firmelsens hl. Sakramente til de første 15 Firmander. Just paa dette Tidspunkt afsluttedes en Overenskomst med

Josefs-Søstrene, som var villige til at overtage Skolegerningen blandt den opvoksende Ungdom. Og da det nu viste sig, at Elevernes Antal hurtigt voksede, skred man snart til Opførelsen af den nye haardt tiltrængte Skolebygning. Midlerne hertil kom fra Udlandet; thi selv ejede man kun lidt. Efter at Præfekt Grüder havde foretaget Indvielsen af den nye Skole i Ryesgade 22 og 24, hvor tillige Skole-søstrene fremtidig skulde bo, flyttede 94 glade Skolebørn ind i de ny Lokaler. Det var i Sommeren 1878. Aaret derefter var det allerede 124 Børn, der søgte den katolske Skole. Elevantallet gik dog senere noget ned og holdt

Det andet Kapel, Ryesgade 26.

sig stadig omkring de 90, hovedsagelig som Følge af, at kun katolske Børn havde Adkomst til Skolegangen i Ryesgade. Om selve Menighedens Vækst erfarer vi fra en Statistik over Katholikkernes Antal i 1877, at der var 73 Voksne, deriblandt 46 Konvertiter, foruden 91 Børn i Byen og 93 Katholikker paa Landet. Under disse Omstændigheder laa det nær at antage, at en jævn og sund Udvikling var betinget af Rejsningen af et stort og smukt Gudshus. I Løbet af kort Tid havde man sikret sig de forskellige Myndigheders Tilladelse til at opføre en Kirke, der efter Arkitekt Franz Schmitz' Planer skulde bygges

som en treskibet Basilika, hvis Hovedskib kom til at hvile paa ialt ti store Sandstenssøjler.

En nøjagtig Beskrivelse af Kirkens Ydre og Indre fandtes i Nordisk Kirketidendes Søndagsnummer for 19. Dec. 1880. Selve Konsekrationen fandt Sted den 22. Maj 1881. Den foretoges af Biskoppen af Genf, senere Kardinal Gaspard Mermillod, som under den højtidelige Hand-

Vor Frue Kirke.

ling blev assisteret af Msgr. Grüder og tolv Præster. Mere stemningsfuld Gudstjeneste er sjældent blevet afholdt i Aarhus. Endnu den Dag i Dag virker det helt betagende at læse, hvad vort Ugeblad den Gang kunde meddele om Indvielsen af den ny katolske Vor Frue Kirke. Da Kirkens første Sognepræst, Pastor Aug. Sträter, i Aaret 1882 blev forflyttet til København, kunde han se tilbage paa et Arbejde, der havde baaret rigelige Frugter. Kir-

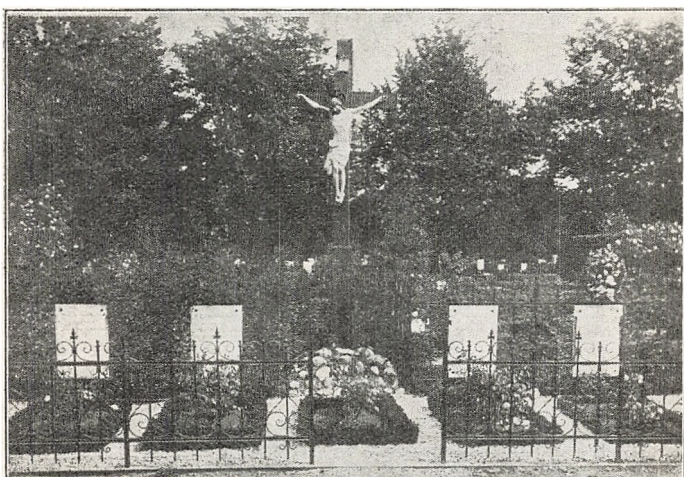
kens Krønike véd da ogsaa at fortælle, at det smukke Gudshus blev Midtpunktet for en talrig, andagtsøgende Menighed, at anderledestroende i stort Tal indfandt sig for at lytte til Ordets Forkyndelse, at baade Sang og Cere- monier øvede en gribende Virkning paa de tilstedeværende, og at Kirken i det hele taget havde vundet Borgerskabets Sympatier. Og hvad Præster som P. Aug. Brinkmann, P. Ludv. Schmitt, P. Fred. Brüggemann og P. Ign. Schmid

Vor Frue Kirkes Indre.

har udrettet, er flere Gange blevet paaskønnet i videre Kredse; derom kan ikke saa faa blandt de nulevende vidne. Men dette som saa meget andet kan desværre kun faa en ganske flygtig Omtale; vi nævner blot Erhvervelsen af en egen Afdeling for den katholske Menighed paa Nordre Kirkegaard, Anskaffelsen af de dejlige Kirkeklokker, som Budbringeren paa en fornøjelig Maade fortalte om i 2. Hefte 1922, Oprettelsen af fire Maria-Kongregationer, Indvielsen af ny Foreningsfaner, Indretning af et Folkebibliothek, Opførelse af et Gymnastikhus med tilbygget

Scene, Opstilling af et større Orgelværk, Ophængning af smukke elektriske Lysekroner, Udvidelse af Skolevirksomheden og Landmissionen blandt de polske Sæsonarbejdere, for ikke at glemme Arbejdet for Sammenhold blandt Familierne og for de unge. Tilsidst maa vi ej heller forbigaa den Virksomhed, der udgaar fra Budbringerens herværende Redaktionsstue, som særlig af Aarhus-Menigheden omfattes med varm Interesse. Men vi vilde ikke have tegnet et tro Billede af Menighedens Liv og Fremgang i de henrundne halvtredssindstyve Aar, hvis vi undlod at mindes Josefs-Søstrenes store og fortjenstfulde Caritasger-

Præstegraven paa den katolske Kirkegaard.

P. Tenten. P. Zurstrassen. P. Lohmann. P. Brüggemann.

ning. I Begyndelsen af Aaret 1890 begyndte de at udøve den ambulante Sygepleje og lejede et Aarti senere et Hus i Frederiksgade 48 med tilhørende Have, hvor der var Plads til 24 Patienter. Derefter boede de i to Aar til Leje i Østergade 31. Men deres Ideal var dog stadig engang at kunne flytte ind i et eget moderne indrettet Sygehus. Bistaaet af Overlæge Dr. Rahlff rejste Søstrene paa en Byggegrund ud imod Tietgensplads et imponerende Bygningskompleks, som ikke alene er til Pryd for Byen, men ogsaa gør baade Josefs-Søstrene og de Mænd, der rejste det, al mulig Ære. Hospitalet, som kan huse 80

Patienter, blev aabnet den 25. September 1907 ved en større Højtidelighed.

Naar vi nu paa Halvtredsdaarsdagen løfter Haand og Øje op til alle gode Gavers Giver, svulmer Hjertet af Taknemmelighed mod ham, der saa vidunderligt og miskundeligt har bevist os Velgerninger i Tusindtal, og i Hjertets Enfold vil vi bringe ham Lovoffer, og Herrens Navn vil paakalde (Ps. 115, 17).

Spadsereture i København.

XIII.

I Hans Tausensgade.

(Opdragelse. . .)

Kommer vi fra St. Josefs Hospital og vil til nærmeste Stoppested paa Jagtvejen, gaar vi forbi Korskirken og saa henad den lange, ret kedelige Hans Tausensgade. Der er det mærkelige ved den, at der ligger flere store Kommuneskoler, ja den har Kommuneskoler ved begge Ender. Som Følge deraf møder vi ogsaa netop en Mængde Skolebørn, som lige kommer fra Undervisningen og nu i muntert Løb strømmer ud i fri Luft.

I det store og hele er de velklædte og ser fornøjede og rødmussede ud — ganske i Modsætning til tyske Børn, som jeg saa komme ud af Skolen baade i Köln, i München og i nogle mindre Byer i Westfalen, nu i disse Aar efter Krigen. Ikke som om de tyske Børn alle var mindre støjende eller alle saa daarlige ud, men Børnene baade her i Danmark og i Svejts gjorde dog et ganske anderledes sundt Indtryk. Hvilken Forskel er der ikke ogsaa mellem de nye, efter moderne hygiejniske og pædagogiske Principper byggede Skolepaladser og de tarvelige og tidt skumle Bygninger med de forholdsvis lave og mørke Stuer — som vi og vore Forfædre maatte opholde os i!

Moderne Børn aner slet ikke, hvor meget der er gjort, for at de skal have det godt.

Og Undervisningsmetoden er ogsaa lidt anderledes. Se bare paa des mukke Billeder, de mange Instrumenter og de illustrerede Skolebøger, som man nu har til sin Raadighed. Anskuelses-Undervisning, Foredrag og Ture i det fri, og saa al den Sport og Gymnastik!

Jeg tror ogsaa, at selve Undervisningen nu er mere forstaaende og venlig. Sikkert fandtes der i gamle Dage ogsaa venlige Lærere, men det strenge, bydende Væsen var dog Regelen. — Fra visse højere Skoler i Udlandet ved jeg da bestemt, at der nu efter Krigen hersker en ganske anden Tone mellem Lærere og Elever end tidligere. Nu behandler Læreren de større Elever nærmest som gode Kammerater, og han giver en Befaling i Form af en venlig Indbydelse eller et Forslag. . . .

Maaske er virkelig Ungdommen fra 1920 og saa videre anderledes end den fra 1890, men jeg faar aldrig mig selv til at tro, at selve Menneskenaturen skulde være forandret, at Adam og Evas Børn ikke længere skulde være under Arvesyndens Følger.

Jeg kendte en Dame, som var det, man kunde kalde »Fremskridtskvinde«. Hun var ikke blot for Kvindernes Ligeberettigelse, for Demokrati og en vis Kommunisme, men ogsaa for Afskaffelse af al Slags Straf. »Straf er en Grusomhed,« plejede hun at sige, »man skal opdrage Børn alene ved Fornuftens Principper og ved at vække deres Sans for det gode. . . .«

Det var meget smukt sagt, men da jeg en Dag vilde besøge hende og nærmede mig den Villa, hvori hun boede, hørte jeg allerede ved Havdøren et forfærdeligt Brøl og nogle Klask. Og da jeg kom nærmere, saa jeg den moderne Kvinde i Færd med en ganske gammeldags, ja gammeltestamentlig Afstraffelse af sin uvorne Unge, der ikke vilde adlyde til Trods for alle Fornuftens bedste og klareste Grunde og al »medfødt Sans for det gode«.

Hun blev ogsaa lidt benovet, da hun saa mig, men var ærlig nok til at sige: »Ja, det gaar altsaa ikke med Fornuften alene. . . .«

Jo, Fornuft skal der altid til, men naar Fornuften ikke er hos de yngre, maa Fornuften hos de ældre træde til.

En fornuftig Opdragelse tager Sigte paa mangt og meget.

Selvfølgelig maa den have sit Udgangspunkt i Kærlighed til Barnet og bæres af denne Kærlighed, men ikke af en naragtig Kærlighedsfølelse alene. En katholsk Kristen ved jo, at Barnet er givet ham, for at han skal vaage over det som Guds Ejendom og opdrage det til at opfylde sin Bestemmelse: at blive et fromt og dygtigt Menneske, at klare sig i Livets Kamp og vinde Livets Krone.

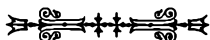
Det er sandelig store Ting. Det er mere end, at eders Søn bliver stor og rask, bliver en fin Kavalier og en flink Købmand. Men dertil kræves et godt Eksempel i Hjemmet og en ikke saa blødagtig Opdragelse, som visse Forældre giver deres Børn. Det er slet ingen Opdragelse altid at spørge det kære Barn: Vil du have det eller vil du have det? Vil du spise Suppe eller Chokolade? Kan du ikke lide Kartofler saa maaske hellere Syltetøj? Vil du ikke i Seng nu, søde Betty, Klokken er allerede 10? Men det søde Barn vil ikke, hun vil først have Kaffen med og lytte til de ældres interessante Sladder og rette Forældrene, hvis de siger noget, Betty tilfældigvis har været med til. . . .

Ja, kan man undre sig over, at et saadant Barn senere i Livet modtager mange flere Stød, end Forsynet ellers vilde have beredt hende? Skal vi opdrages til *at føje os ind under andre, gøre vort Arbejde, selv om Stemningen slet ikke er til det, forsage hundrede forskellige Smaanydelser*, der kan friste paa Vejen — og dette skal vi jo alle!! — saa skal Barnet allerede forberedes lidt dertil, oplæres dertil, indøves lidt dertil.

Det er ikke Ukærlighed, men sund Kærlighed. Og begge Yderligheder skal undgaas: at lade alle Ukrudtspirer frit skyde op i Barnet og stadig at hugge alle friske Skud over, der spirer frem. Sikkert straffedes og kuedes der i gamle Dage lidt vel meget i visse Hjem, i visse Skoler. Nu til Dags straffes saa tidt enten slet ikke eller i pludselig Vrede og ganske uoverlagt. Den Lærer er naturligvis den bedste, som ved hele sin Personlighed, sin Ro og Forstand allerede virker paa de unge, saa at Straffe næsten undgaas. Og det er noget godt og Kilden til meget andet godt, hvis man forstaar at rose og at straffe til rette Tid, paa rette Maade, efter Barnets Karakter. Og det er

ligeledes noget godt og Kilden til meget andet godt, hvis et ungt Menneske, der virkelig har fortjent en Tilrettevisning eller Straf, modtager den uden at undskylde sin Fejl hverken for sin foresatte eller sig selv, fordi *denne Lære skulde til*. Den Slags bliver til dygtige Mennesker og udmærkede Kristne.

F. F. M.

Af Dagens Krønike.

Nu har vi da Raad —!

Det var altid det, der tidligere var i Vejen, naar man spurgte: — Har De, Hr., Fru eller Frk. Trosfælle, læst den sidste katholske Bog?

Vi havde ikke Raad!

Og det hjalp ikke at sammenligne Bogens Værdi med et nyt Slips eller to Sjusser. Vi havde nu ikke Raad — det var »Tiderne«, De ved . . .

Saa maatte vi andre arbejde forgæves, og Forlagene skændte, og Kolleger drillede . . . det var en rar *métier*.

Men nu har vi da Raad.

For nu har *Gyldendal* nedsat 850 Bøger, og af dem er der flere, der har den allerhøjeste Interesse for os Katholikker . . .

Jo, det har de da — eller betød »ikke Raad« mon »ikke Lyst« (eller finere: »ikke Tid«).

Hvor ofte hører vi ikke — og særlig fra og om Konvertitter — at de har altfor lidt Begreb om deres Kirkes Aand og Liv og Indhold. Det dogmatiske kan de paa Fingrene fra »Undervisningen«, og det opbyggelige kommer ogsaa med, alt som Annammelsen af Sakramenterne bliver dem mere tilvant. Men at tænke Kirkens Tanker, at føle med Kirken (*sentire cum Ecclesia* hedder det lærd), at faa et katholsk Sind, saa man ikke tænker nogen Tanke, dømmer nogen Dom, tager noget Standpunkt uden med den Tanke: jeg vil elske og afsky, støtte og bekæmpe, afholde mig fra eller deltage i, hvad Kirken elsker og afskyer, støtter og bekæmper, tilraader eller advarer imod, fordi dens Sind er Guds Sind . . . dertil er der vist langt igen.

Og hvorfor?

Spørg de samme, og de svarer: fordi vi mangler katolsk Oplysning, katolsk Kultur, katolske Bøger.

Nu har vi pludselig faaet Raad at købe en hel Hylde fuld for faa Kroner — og Ratebetaling indrømmes. Af de hos *Gyldendal* nedsatte Bøger skal jeg først nævne to rent katolske og rent danske:

Johannes Jørgensens »Alvernerbjerget«. Dette Mesterens sidste Prosaværk er nu nedsat fra 10,50 til 4,50. Vil nogen lære Kirkeaad og Kirkeliv at kende, saa er dette Bogen om de høje Steder frem for nogen. Og vil nogen lære Johs. Jørgensen at kende, har han her tegnet sig selv saa klart som sjældent: han og Italien og St. Frans og Franciskanerne og Sproget og Folkevisen og Vennerne og Minderne i eet.

Broder Ulv: Trængselsaar. Forlaget siger i Kataloget, at en ung katolsk Præst skildrer i denne Bog den vanskelige Vandring, der fører til den katolske Kirke. Selv maatte jeg maaske føje til, at den er fuld af Billeder fra Stenosgade og Paris, fra Rom og Subiaco og af ganske moderne Mennesker stillet overfor Kirken — 2 Kroner er den i hvert Fald værd; før kostede den 6,75. Saa et Par franske Katholikker: *René Bazin*: Donatienne gaar ned fra 2,50 til 1,00 og *Paul Bourget*: Skilsmisse fra 3,50 til 1,50. Deri er Pustet fra den store Verden. Selveste *Paul Claudel*: Budskabet, der bragtes Maria, trykt paa haandgjort Papir i 290 nummererede Ekspl. faldt fra 28,00 til 5,00; den, der læser ham, kender den dybeste og mest gribende af Nutidens katolske Digttere.

Dette var de rent katolske.

Lad mig saa nævne et Par Protestanters fine og forstaaende Bøger om Katholikker. *Morten Pontoppidan*: Fru Elise Hoskier (før 2,75, nu 1,25) har Ugebladet forhen ydet varm Lov, og *Hans Olrik*: Abbed Vilhelm af Æbelholt (før 1,00 nu 0,35) anbefaler sig selv. Muligvis kan en og anden, der har et godt St. Birgitta-Levned i Forvejen, faa Impulser fra *W. v. Heidenstams* Den hellige Birgittas Pilgrimsfærd (før 3,50, nu 1,50).

Jeg peger ogsaa paa *Helge Rode*: Krig og Aand med en saa skøn Fremhævelse af Kirkens Kraft under Krigen (før 5,25, nu 2,00) og paa *Johan Borup*: Grundtvigs Stjerne, nu vi vaagner til Salmeinteresse (før 2,00, nu 0,75).

Som Festgave egner sig *Edw. Blaumüller*: Christi Fødsel, et lille Pragtværk med *Viggo Pedersens* dejlige Billeder (0,50 imod 1,50).

Har nogen Interesse for Billeder fra Kirkens Historie,

Kirke-Bygningskunsten og de berømte Steder, kan han faa *J. P. Jacobsen*: Historisk Billedatlas II—IV (à 50 Øre mod forhen 1,50).

Endnu har jeg geent den vidunderlige *Thor Lange*, hvis Hjerte og Tonefald er saa nær katholsk Aand som muligt. Af ham findes »Kvadet om Igors Fylke« (1,50—0,75), »Langt borte« (4,50—2,00), »Skizzer og Phantasier« (2,50—1,00) og Digtsamlingen »Strengespil« (før 2,00, nu 0,50).

Sjældent eller aldrig har vi haft en Lejlighed som denne til at berige vor Bogsamling med katholske Værdier til en fabelagtig lav Pris.

Jeg nærer ingen Tvivl om, at den, der i de nærmeste Dage passerer Stenosgade, vil se Vinduet i »Katholsk Boghandel« propfuldt af disse Bøger ... og Butikken af Købere.

For nu har vi da Raad —!

Spectator.

Pax Romana.

Det er ikke let at overvurdere den betydning, den katholske studenterforening A. C. i gamle dage havde for sine medlemmer. Det var med spænding, man ved ankomsten kigede ind gennem glassdørene i Søvavillonen for at se, hvem der var kommen. Men de fleste af dem, det var en glæde og en fest at være sammen med, er nu borte, enten spredte for alle vinde eller kaldte bort for stedse.

Hvad A. C. nu betyder for sine medlemmer, ved jeg ikke, og det er også i denne sammenhæng ligegyldigt. De indledende linjer var kun et lille taknemmeligt hjertesuk, som let kommer ved tanken om noget godt, man har haft, men som ikke er mere. Hensigten med disse linjer er kun at fortælle Ugebladets læsere i almindelighed og A. C.s medlemmer i særdeleshed en lille smule om en bevægelse, der er opstået omkring i landene, med det formål at samle de katholske studerende alle vegne fra til målbevidst, åndeligt samarbejde på den eneste virkelige internationale grundvold, som findes i den katholske kirke.

Hovedmanden eller en af hovedmændene for dette arbejde er — naturligvis kan man måske udbryde — en jesuit. Det er Father Martindale (Adr. Campion Hall,

Oxford), som med iver har arbejdet på at skabe fællesfølelse og samarbejde blandt de katolske studenter ved de engelske universiteter. Det fælles bindeled er især et smukt tidsskrift, som udkommer tre gange om året, *The Inter-University Magazine*, med interessante artikler (af f. eks. Hillaire Belloc og Chesterton) og talrige meddelelser af speciel interesse for studenterne. F. Martindale, selv en dygtig forfatter (bl. af af en stor biografi af Robert Hugh Benson), er udgiver af Tidsskriftet og spiller en lignende rolle i stor stil, som bl. a. Pater Breitung og Pater Menzinger i mindre stil har spillet her hjemme.

Samtidig med denne engelske sammenslutningsbevægelse er der vokset en større frem af beslægtet karakter, omfattende de katolske studenter i den hele verden. Den blev stiftet på en international katolsk studenterkongres i Fribourg i Schweiz i 1921 under Navn af *Pax Romana*, den romerske fred. Den ledes af et råd af delegerede, et internationalt stående udvalg og et sekretariat. Alle spørgsmål vedrørende fremme af katolsk kultur, forsvar af katolikernes rettigheder ved universiteterne, studenternes stilling til nutidens forvirrede sociale og videnskabelige problemer vil altsammen komme indenfor rammerne af den nye organisation. Sekretariatet vil søge at holde de forskellige katolske studenterforeninger underrettet om deres kollegers virksomhed og nød verden over og indlede og fremme indbyrdes besøg for på enhver vis at tilvejebringe venskabelige forbindelser. Ligeledes vil det stående udvalg søge, når det må anses gavnligt, at få de katolske studenterorganisationer repræsenteret ved sådanne ikke-katolske kongresser af større betydning, for hvilke katolske studenter måtte have interesse, og med hvilke et samarbejde ikke alene kunde være nyttigt, men måske næsten uundgåeligt.

Siden *Pax Romana* blev oprettet, har der været afholdt adskillige studenter-kongresser under dens auspicer, og der har været danskere til stede ved flere af disse, f. eks. i Fribourg og i Oxford. Min tanke med disse få linjer var nu den at henlede opmærksomheden på den nye bevægelse, der vistnok kun er saare lidet kendt her hjemme; måske de nuværende administratorer i A. C. kunde finde anledning til at prøve på at få de danske katolske studenter med i den nye internationale katolske studenter-sammenslutning. Hos Father Martindale vil adressen kunne fås til *Pax Romanas* sekretariat, hvilken jeg desværre ikke har.

Niels Hansen.

Nye Bøger.

Jos. Kramp, S. J.: Messliturgie und Gottesreich I—III. (Herder, Freiburg 1921—22).

I Ugebladet har der gentagne Gange, særlig i Fjor, været gjort opmærksom paa paa, hvor heldbringende det vilde være for de Troende, om de under Gudstjenesten i Stedet for deres private Bønner bad Liturgiens, at de, som Pius X udtrykte det, »ikke bad under Messen, men bad Messen«. For at kunne bede disse Bønner med endnu større Udbytte, maa man ogsaa kunne forstaa dem. Til denne Forstaaelse er ovennævnte Bog et udmærket Hjælpemiddel, maaske det bedste efter Dom Guéranger's store »L'Année liturgique«. Den viser, hvorledes hver enkelt Søn- eller Festdags Messe har saa at sige sin særegne Grundtone, en Tone, der binder alle den enkelte Messes enkelte Dele sammen til en organisk Enhed; en Tone, som anslaa kraftigst i Collecta (Kirkebøn),¹⁾ men klinger allerede i Introitus, og lyder videre gennem Graduale og Sekreta¹⁾, til den slutter i Postcommunio; en Tone, som ogsaa er en Nøgle til Forstaaelsen af de indskudte Skriftstykker (Epistel og Evangelium), som i Messen ikke skal fortolkes grammatikalsk-historisk, men i det Lys, som Christi Opstandelse og den enkelte Festdag kaster over dem. De skiftende Præfationer (og i ganske sjældne Tilfælde: Communicantes) anslaaer derimod den Tone, som er fælles for den paagældende Del af Kirkeaaaret og viser derved, hvilken Vej i Skalaen den enkelte Messe bevæger sig. Som man ser, vil man have stor Glæde af at stifte Bekendtskab med Pater Kramps Bog; den benyttes bedst, naar man inden Højmassen gennemarbejder det for den foreliggende Søndag skrevne Stykke med Messebogens Tekster.

Indlevelse i Kirkens Liturgi vil for de Troende føre til en Uddybelse af deres kirkelige Sans; det moderne Liv er saa kompliceret, at vi meget hyppigt er nødt til at tale og handle efter Konduite, uden forud at have kunnet undersøge Kirkens Opfattelse af dette eller hint Spørgsmaal, dens Stilling til denne eller hin Sag; men er ens kirkelige Sans gennem Indlevelsen i Liturgien bleven uddybet, vil man hyppigere tale og handle kirkeligt korrek-

¹⁾ Hvorfor oversættes Sekreta altid med »Stillebøn«? Denne Bøn bedes ganske vist stille, men deraf har den ikke sit Navn. Sekreta kommer af *secernere*, at skille ad, og betegner, at Bønnen skulde bruges, mens man skilte det ud af de Troendes Offergaver, som skulde bruges til Consekration og Communion.

tere i den givne Situation og ogsaa være villigere til at rette visse eventuelle Fejltagelser. Derfor anbefaler vi paa det bedste Pater Kramps Bog og glæder os over, at vi snart faar den nye Udgave af den danske Messebog.

G. M. V.

Fritz Jürgensen West: Mindeblade om St. Andreas Kirken i Ordrup. (Kbh. 1923.) 22 S. 2 Kr.

I Anledning af Andreaskirkens 50-Aars Jubilæum er der blevet udsendt et nydeligt Hefte, hvori Arkivar West fortæller Kirkens Historie. Man faar Beretningen om dens Opførelse, som skyldes Kammerherreinde Polly Berling. Desuden gennemgaar Forf. alle Kirkens Prydelser, dens Altre, Statuer, Billeder, Glasmalerier, Kalke o. s. v. Det er af stor Interesse at læse en saadan Skildring, alle de forskellige Ting faar uvilkaarligt en større Betydning, naar man ved lidt om dem, og man kan kun ønske, at det Eksempel, der her er givet, maa blive fulgt, saa at vi kan faa saadanne Beskrivelser af alle vore Kirker. Et særligt Held er det, at man i Arkivar West havde en Mand, der er vant til at skrive saadanne Ting, hvad der slet ikke er saa let, som det ser ud til. Ikke mindre end 20 gode Billeder pryder det smukke Hefte, som vil være en Glæde for alle, der kender Andreaskirken.

B. J.

Liturgische Volksbüchlein I—IV. (Freiburg. Herder. 1923.)

Under ovenstaaende Titel har det bekendte Abbedi Maria-Laach udgivet (tyske) Oversættelser af Kirkens Ritualer for Daab og Brudevielse, for de Døende og for (voksnes) Begravelse. Dertil er knyttet fortræffelige Oplysninger, dels af historisk, dels af liturgisk Art. Men desværre er de latinske Tekster udeladte. Og netop derved opnaar disse Bøger ikke, hvad de tilsigter: Istedetfor at binde Liturgi og Folk sammen, river de dem fra hinanden; Folket lærer nok at kunne bede de samme Bønner som Kirken, men ikke sammen med Kirken; som saa ofte er Opgivelsen af Bogstaven bleven Prisgivelse af Aanden.

Vi kunde ønske lignende Bøger herhjemme, men Teksten baade paa Latin og Dansk.

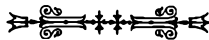
G. M. V.

Islandsk Katekismus og Bønnebog. (Reykjavik 1922.)

Den store Sprogforskel mellem Dansk og Islandsk har bevirket, at den islandske Menighed praktisk talt har savnet Katekismus, Bønne- og Messebog og al anden katholsk Litteratur, der kun foreligger paa Dansk. Selv om en stor Del Islændere forstaar Dansk — eller rettere sagt: lidt Dansk, saa er og bliver det dog et fremmed Sprog, man

ikke er ganske fortrolig med. Bedst kan man vel forestille sig det ved at tænke sig, at vi her i Danmark var henviste til udelukkende tyske Messe- og Bønnebøger. Naar det nu er lykkedes at fremskaffe en islandsk Katekismus og en Messe- og Bønnebog, betyder det Afhjælpningen af et umaadelig stort Savn. Begge Bøger foreligger i enkel, men smagfuld og smuk Udstyrelse. Det er en Fryd at læse Kirkens Bønner paa dette monumentale gamle Sprog. Oversættelsen er ganske mesterlig — der er den rette pompøse Majestæt over Sproget — den malm-tunge Tone og klippefaste Sprogbygning, der uvilkaarlig højlydsstemmer Sindet. Pastor Meulenberg har da ogsaa haft nogle af de mest fremragende Sprogmand og Digtere til Medarbejde, og Resultatet er blevet saa overmaade smukt. Som alle ved, er der kun sket ganske uvæsentlige Forandringer i det islandske Sprog i Aarhundredernes Løb, saaledes at vi kan sige, at netop de samme Ord anvendte Kirken i den katholske Tid, med de Ord bad de første Kristne paa Island, med de Ord paa Læben faldt de sidste Forkæmpere for vor hellige Kirke der, da »Reformationen« ved aabenlys Vold blev os paatvunget. De Tanker, de Følelser staar ligesom mejslede i Sproget endnu den Dag i Dag. Jeg tror, at Udgivelsen af disse to Bøger er af allerstørste Vigtighed for Kirken paa Island — nu kalder den ikke længere det stærkt nationale Folk paa et fremmed Tungemaal. Og overfor et saa stærkt litterært Folk er det af største Vigtighed, at Tonen er saa ren, saa klingende. De Salme-Oversættelser, der findes deri (f. Eks. »Dies iræ«), er fremragende Poesi. Naar man tager i Betragtning, hvor uhyre vigtigt det er netop paa Island, at Sprogiklædningen er som en Purpurkaabe om Tankerne, har man al Grund til at lykønske den dygtige og utrættelige Sognepræst til dette i Sandhed smukke Resultat.

S. P. Fornjotur.

Vandretur og Valfart i Vælskland.

K. K.s Rejsebureau indbyder her til Deltagelse i en ret egenartet Rejse. Den sker i Fortsættelse af vor i forrige Nr. omtalte Romafærd og begynder i Rom¹⁾. Meningen

¹⁾ Kan en Liebhaber ikke deltage i forrige Tur, kan han støde til i Rom, hvortil han uden Omstigning kan rejse i eet Træk fra Berlin.

er at besøge de vigtigste Helligdomme og skønne Egne fra Neapel til Alperne. Turen faar et uformelt og kammeratligt Præg og gøres med største Sparsommelighed og Fordringsløshed, men samtidig sørges der fuldtud for betryggende Ophold og god borgerlig Mad. I Italien sker Rejsen paa III. Kl., Hjemvejen gennem Tyskland paa II. — Tiden: 5. August—5. Septbr.

Fra Rom gaar vi straks til Monte Cassino, besøger det 1500 Aar gamle Abbedi, dets Rigdom af Beuronerkunst (11 Aars Arbejde), Bibliotheket, Bramantes Paradisloggia, Klostergaardene, Søjlegangene og Kirken. Saa er Turen til Napoli, hvor Golf, By, Bjerg og Haver, Kirker og Museer besøges. Gennem 5 Dage skal vi derpaa ture rundt i Vesuvs Skygge, til Capri (den blaa Grotte), Pompeji (den døde By og Vor Frues Valfartskirke), Amalfi, Salerno og Kysten langs Middelhavet. De næste 4 Dage beregnes til Monte Vergine, Abbediet 1200 Meter over Havet, med Udsigt ind over Apulien og Calabrien og med Vesuv til Genbo. Munkene vil vise os Gæstfrihed, vi vil besøge Domkirkens byzantinske Madonna fra Aar 300 og spådsere i Bjergskoven. Paa Vejen nordpaa giver vi Rom 3 Dage for at gense de vigtigste Mindesmærker. Assisi faar ogsaa et Par Dage, før vi over Perugia og Arezzo, langs Trasumenersøen drager til Alvernerbjerg, hvor vi i 2 Dage dvæler hos Munkene, besøger Stigmatkapellet, de fire Kirker, Klosteret og della Robbias Majolikaer, Bjerghulerne og Bjergtoppen med Udsigten fra Carraras hvide Marmor i Nord til Gran Sasso d'Italia's Bjergknode i Syd. Alene dette Bjerg, saa enestaaende i Skønhed og Hellighed, er Rejsens Møje værd. Derfra fører Autobussen os til Siena, som faar en Dag, før vi drager til Pisa for at se Dømen, Baptisteriet, det skæve Taarn og Campo santo. Nu gaar det ud til Middelhavet, hvor vi gennem et Par Dage langsomt rejser langs Rivieraen til Genua, hvor vi bliver en Dag, og Milano, hvor Dømen og Lionardos »Nadver« beskues. For ikke at komme trætte hjem, hviler vi et Par Dage ud i Køligheden ved Como eller Garda. Direkte Hjemrejse over München—Berlin. Prisen bliver 850 Kr. for alt fra Rom, hele Vejen rundt og til Kbhvn. Stedkendt og sprogkyndig Fører arrangerer alt, saa der er hverken Risiko eller Ulejlighed ved Turen. Der er allerede tegnet 4 Deltagere, og flere end 5 til tages der ikke med, saa Forespørgsel bør snarest indgives til V. Voldgade 115³ (Telf. Byen 7137, Mand., Onsd. og Fred. efter 8). Tegning slutter 1. Juni. Skulde nogen ønske at deltage i en Del af Turen, kan det ordnes efter Aftale.

Udvalget.

St. Andreas Kollegium.

1873—1923.

En Mindedag.

I Anledning af St. Andreas Kollegiums 50-Aars Stiftelsesdag den 30. August i Aar er der nedsat en Festkomité, der vil gøre denne Mindedag til en Festdag for Kollegiets gamle Lærere, Elever og Venner. Der agtes udgivet et Festskrift, der bl. a. vil fortælle Kollegiets Historie. Dette Festskrift vil ligeledes indeholde værdifulde Bidrag fra gamle Lærere og Elever. — Der vil paa Mindedagen blive afholdt en Festgudstjeneste i den gamle Skolekirke, St. Andreas Kirke paa Ordrupshøj. Efter Gudstjenesten vil der blive afholdt et Møde ved Mindestenen udenfor Kirken. Dagen ender med en Festmiddag, hvortil Kollegiets gamle Lærere indbydes. — Komitéens Formand er Alfr. Silcowitz, Studiestræde 27-29, København K., hvortil alle Kollegiets Elever og Venner venligst bedes henvende sig med Bidrag o. a., thi der skal bruges mange Penge, for at Programmet kan føres igennem.

Alfr. Silc.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I Anledning af Kongeparrets Sølvbryllup har Hans Højærværdighed Biskoppen anordnet, at der Fredag den 27. efter Højmessens i alle Kirker skal synges et højtideligt Te Deum. I St. Ansgars Kirke vil Biskoppen selv holde Pontifikalmesse.

— Kongen af Belgien har udnævnt hans Højærværdighed Biskoppen til Ridder af Leopoldsordenen.

— Tirsdag den 17. ds. holdt Katholsk Ungdoms Værn sin aarlige ordinære Generalforsamling i »Vesterhus«. Der var mødt godt 30 Medlemmer. Før Generalforsamlingen holdt Pastor Kùpferle et ypperligt Foredrag om Nutidens Ungdom. Ud fra sine Erfaringer som Skoleleder fremhævede han tre Mangler ved Nutidens Ungdom. Den manglede Forstaaelsen af Arbejdets fundamentale Værdi, gik mere efter sin Lyst end efter Pligtfølelse, arbejdede uden Plan og Orden. Herpaa skulde de ældre søge at bøde særlig ved deres Eksempel; thi ved

Arbejdet bygges baade den enkeltes og Nationens Liv. — Efter at Formanden, Pastor Koch, havde takket Foredragsholderen, valgtes Ingeniør G. Wissum til Dirigent. Formanden aflagde Beretning og pointerede, at Ungdomsværnet først og fremmest maatte være en Understøttelsesforening, der samlede Penge til Ungdomsarbejdet; mere kunde den ikke overkomme. I Aarets Løb havde kun faa Unge søgt Understøttelse, det meste var gaaet til Foreningerne. Kassereren, Hr. K. V. Olsen, forelagde derefter Regnskabet, og Murermester Günther gav en Oversigt over Indtægter og Udgifter ved »Vesterhus« i de 4 Aar, det havde staaet til Værnets Disposition; det havde været en stor Støtte for Ungdommen. Derefter genvalgtes 5 Medlemmer til Raadet samt 3 Suppleanter og 2 Revisorer. En foreslaet Lovændring kunde ikke vedtages, men maatte udskydes til en ekstraordinær Generalforsamling. Tilsidst samledes alle om et fornøjeligt Kaffebord.

Frankrig. Det katolske Ungdomsforbund, La Jeunesse Française, har holdt Kongres i Bordeaux. Udadtil viste Kongressen Udviklingen i den offentlige Mening. Da Forbundet nemlig for 15 Aar siden holdt sin første Kongres i samme By, tog Byens Autoriteter aldeles ingen Notits deraf, men nu var Bordeaux's Borgmester en af Hovedtalerne. Kongressens Hovedemne var Kommunalpolitik, som Deltagerne fik katolsk Undervisning i. I gamle Dage var det kun de antiklerikale Kredse, der tog Del i Byernes offentlige Liv, men nu vilde man vise, at Borgerpligt og Religion hører nøje sammen. Kongressens Ledelse havde i Forvejen søgt Oplysninger om Emnet fra Katholikker i mange forskellige Lande, og man venter sig af disse Forhandlinger en fornyet katolsk Aktion rundt omkring i Frankrigs Byer.

KATHOLSK KLUBS ARBEJDSANVISNINGSBUREAU

anmoder herved indtrængende katolske Arbejdsgivere, Chefer og Haandværkere om at indgive Meddelelser om ledige Pladser. Vi har pladssøgende Kontorfolk, Herrer og Damer, Landmand, Kok, Typograf, Barber, Snedker, Maskinarbejder o. s. v. Skriftlige Henvendelser foretrækkes, personlige mellem 6—7, Vestervoldg. 115^a.

K. U. B. (Katolsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der **alle behandles som fortrolige**, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar F. J. West, Ordrupvej 96², Charlottenlund.

Biskop-Billedet!

Den ny Biskop sammen med Biskop v. Euch (se Ugebladet N. 44)
Katolsk Boghandel, Stenosg. 3.

Nedsat Pris: 1 Kr.

Nedsat Pris: 1 Kr.

Søndagsgudstjeneste i København.

	Stille Messe	Høj- messe m. Præd.	Efterm. Andagt
*St. Angars Kirke	8	10	8
Jesu Hjertes Kirke	6 7 8 ^{1/2}	10	7 ^{1/2} (Præd.)
St. Knuds Kapel	7		3 (Præd.)
Klosterkirken paa Jagtvejen	8 (Præd.)		6
Immaculatakirken	7	10	2 ^{1/2} (Vesper)
*Sakramentskirken	8	10	6
St. Josefs Kirke	6 ^{1/2}	9	3
*Rosenkranskirken	8	10	5
*St. Annæ Kirke	6 8 ^{1/2}	10	8
*St. Andreas Kirke	6 ^{1/2} 8	10	7
Assumptionskapellet (Ordrupshøj)	8 (fransk Præd.)		4 ^{1/2}
St. Hans Kapel (Hørsholm)		9	

* Sognekirker.

Katholsk Forening „L'espérance“

afholder Aftenunderholdning og Bal Torsdag den 3. Maj Kl. 8
i Johansens Selskabslokaler, Haveselskabets Vej.

Der opføres:

Cousine Lotte, Vaudeville i 1 Akt
samt

Skinsygens Overraskelse, Lystspil i 2 Akter.

Derefter Bal til Kl. 2.

Billetter til Komædien faas i Kath. Boghandel, Stenogsgade, samt
hos Foreningens Medlemmer. Pris 1 Krone.

NB. Foreningens Formaal er saavel sanglig som dramatisk Under-
holdning i katholske Kredse i velgørende Øjemed.

MAJANDAGTEN.

	Søn- og Fesldage	Hverdag
St. Ansgars Kirke	Kl. 8	Kl. 8
Jesu Hjertes Kirke	- 7 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₂
St. Josefs Kirke	- 3	- 7 ¹ / ₂
St. Knuds Kapel	- 3	
Immaculatakirken	- 2 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₂
Rosenkranskirken	- 5	- 7 ¹ / ₂
Assumptionskapellet	- 4 ¹ / ₂	- 4 ¹ / ₂
St. Annæ Kirke	- 8	- 8
St. Andreas Kirke	- 7	- 7 ¹ / ₂
Sakramentskirken	- 6	- 8

Bøger

af Gyldenbal's

2. store Udsættelse

som enhver Katholik bør købe

	Før	Nu
Broder Ulv: Trængselsaar	6,75	2,00
Johannes Jørgensen: Alvernerbjerget ...	10,50	4,50
Hans Olrik: Abbed Vilhelm	1,00	0,35
Morten Pontoppidan: Fru Elise Hoskjer	2,75	1,25

Katholsk Boghandel
Stenosgade 3. Tlf. Vester 3930
KØBENHAVN B.

4. Søndag efter Paaske.

Sakramentskirken. Kl. 7 og 11¹/₂ stille Messe. Kl. 9 højtidelig **Prælatmesse** og Meddelelse af **Konfirmationens** hellige Sakramente. Kl. 5 Festandagt med Prædiken af Herr Pastor Quædvlieg.

NYHED!

NYHED!

Mindblade om **St. Andreas Kirken** i **Ordrup**

ved Arkivar Fritz Jürgensen West.

I Anledning af 50 Aars Jubilæet i Maj.

Med 20 Billeder.

Koster 2 Kroner.

Faas i Kath. Boghandel og hos P. v. Kettenburg.

Katholsk Syge- og Begravelseskasse af 1867.

Generalforsamling afholdes Tirsdag den 1. Maj Kl. 7¹/₂ Aften i Bredgade 67.

Bestyrelsen.

Pianistinden

Enkefru L. Seitzberg

afholder en **Koncert**

Torsdag den 10. Maj i St. Knuds Skoles Festsal til Fordel for Elisabethsøstrene. Kunstnerisk Assistance er sikret. Billetter à 2 Kr. og 1,50 Kr. faas Stenosgade 3, hos Portneren samt Dannebrogsgade 9².

Husk det gode Formaal!

Kardinal Newmans Majbog

110 Sider.

35 Øre.

Katholsk Boghandels Forlag.

Kirkelig Kalender.

29. April. 4. Søndag eft. Paaske.	6. Maj. 5. Søndag eft. Paaske
30. — M. Katarina af Siena, Jomfru.	7. — M. Stanislaus, Biskop og Martyr. Bededag.
1. Maj. Ti. Philip og Jakob, Apostle.	8. — Ti. Mikael's Aabenb. Bededag.
2. — O. Athanasius, Biskop og Kirkelærer.	9. — O. Gregor af Nazianz, Biskop og Kirkelær. Vigilie og Bededag.
3. — To. Korssets Genfindelse.	10. — To. Christi Himmelfart.
4. — F. Monika, Enke.	11. — F. Oktavdag.
5. — L. Pius V, Pave og Bekender.	12. — L. Nereus og Fæller, Martyrer.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 4. Maj til de aftalte Tider.

St. Ansgars Kirke. Tirsdag den 1. Maj aabnes Majandagten Kl. 8 Aften med Prædiken og Procession. I hele Majmaaned holdes hver Aften Kl. 8 Majandagt.

Sakramentskirken. Tirsdag den 1. Maj aabnes Majandagten Kl. 6 med Prædiken.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsdag den 1. Maj Kl. 8^{1/4} læses den hellige Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

Katholsk Forening »Absalon«.

Vort næste Møde afholdes Mandag den 7. Maj Kl. 8 i Selskabslokalerne »Columbus«, Aaboulevarden 21 (Telf. Central 3699). Bestyrelsen.

St. Annæ Kirke. Majandagten holdes baade paa Søn- og Hverdage Kl. 8 Aften med Prædiken.

Vincentiskonferensernes 2. Generalmøde afholdes Søndag den 29. April Kl. 11^{1/2} i Bredgade 67 i Forsamlingssalen. Alle aktive og passive Medlemmer indbydes.

Den nye Salmebog

faas hos Pastor von Kettenburg, Bredgade 64, og i Katholsk Boghandel.

Pris indb.: 4—6—7—8—12 Kr.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katholske Kirkes Lære, lige som for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder vi efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, Gennemgang af Troeslæren:

Pater Salm hver Onsdag Aften Kl. 8 i St. Knuds Sal, Stenogade 4B, Pastor Olrik hver Torsdag Aften Kl. 8 i Forsamlingsværelset, Bredgade 64 (Indgang gennem den lauge, smalle Gaard og opad Trappen til 1. Sal). Alle er velkomne

Fredag den 20. ds. hjemkaldte Gud vor kære
Moder, Bedstemoder og Svigermoder,
Enke Christine Prütz

Hun anbefales til vore Trosfællers Forbøn.
Begravelsen har fundet Sted.

Familien Prütz.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 8^a V. 5-7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64^a, Kbh. K. Tlf. Palæ 58. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 18.

Søndag den 6. Maj.

1923.

INDHOLD: Christi Himmelfart. — Vor Frue af Danmark. — Maria-Vise. — Et papistisk Ord til Pastor Fibiger. — Ansgariusforeningens Virksomhed i 1922. — Orgelkoncert i Fredericia. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. — Avertissementer.

Christi Himmelfart.

Ascendit Deus in jubilatione, et Dominus in voce tubae, alleluja!

(Ps. 46, 6.)

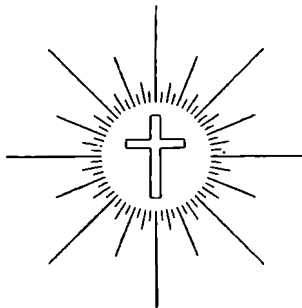
Da Herren Julenat steg ned til Jorden for at frelse Menneskeslægten, jublede vi: »*Laetentur coeli, et exsultet terra ante faciem Domini: quoniam venit.*« Himlene glæde sig, og Jorden juble for Herrens Aasyn: thi han er kommet« (Ps. 95, 11.13). Nu jubler vi igen, da Herren forlader os — efter at have fuldført Frelsens Værk. »Gud steg til Himmels i Jubel, og Herren opfor ved Basunens Klang, alleluja!« (Ps. 46, 6.) Luften over Oljebjerget var fyldt med Engle, der tiljublede Herren, lovpriste Verdens Frelser og tilbad deres Gud. To Engle steg helt ned til Jorden og tiltalte Apostlene: »Hvorfor staar I og ser mod Himmelen, I Mænd fra Galilæa? Denne Jesus, som er blevet optaget til Himmelen fra eder, vil komme tilbage paa samme Maade, som I har set ham stige til Himmels.« Men alle de andre Legioner af Engle tænkte kun paa eet:

at lovsynge deres Herre og Konge, som holdt sit sejrige Indtog i Himmelen. Lad os da ogsaa en Stund glemme alt andet for at samle vore Tanker om det ene: at tilbede Gud og takke ham, fordi han bragte Frelsen og Naaden til Jorden.

Og lad os holde Betragtning over Himmelfarten. Men begynde med at betragte Graavejret, Aviserne fulde af Beretninger om Ulykker og Synd, hele den ulykkelige, værdiløse og forgængelige Verden. Man forestille sig Himmels Herlighed: et Væld af Lys og Varme, af Jubel og Kærlighed, af Hellighed og Kraft. Gud Fader sidder paa en Trone af alle Dyder, og i den Almægtiges Haand forenes alle Traade, hvormed Verden styres og opretholdes. Ved Basuners Klang og ved Lyden af et tusindstemmigt Kor stiger Christus op i al sin Herlighed, fulgt af Englenes Skarer, og sætter sig ved Faderens Højre. Og se: Himmelen lukkes ikke, der kommer stadig flere. Medens Seklerne gaar, fyldes Pladsen foran Herrens Trone. Ved Sønnens Fødder sidder den hellige Jomfru Maria og ved hendes Side den h. Josef, den h. Johannes, den Discipel, Herren elskede, den h. Petrus, den Klippe, hvorpaa Herren har bygget sin Kirke. . . . I de helliges Skare genkender man ogsaa sin Værnehelgen. — Ved disse Betragtninger faar man en stærk Længsel efter Himmelen, her kan man se, hvor værdiløst det jordiske er, saa man retter al sin Kærlighed imod det himmelske, saa man kun elsker den evige Løn.

»Tilstaa, beder vi dig, almægtige Gud, at vi, som tror, at din Enbaarne, vor Frelser, idag er steget op til Himmelen, ogsaa selv i vore Tanker maa bo i de himmelske Boliger.«

Ignatius.

Vor Frue af Danmark.

Naar Maj Maaned kommer, lyder Sangen til Guds Moders Ære ustandseligt. I hele Verden, i alle Lande holdes der Majandagt, og Foraarets Blomster smykker Marias Billeder. I alle hendes Helligdomme og i alle

Sigrid Saabye: Vor Frue af Danmark.

katholske Hjem hylder man Majdronningen. Heroppe i Norden tændes Lysene ikke i de gamle Helligdomme, og her samles Blomsterne ikke om Vor Frues Billede, skønt det ogsaa her er Maj. Vor Frue af Danmark er bleven som en fattig, hjemløs Kone. Vi er kun faa, der ærer hende og holder Majandagt til hendes Ære. Men Maria hører det nok midt i al Majmaanedens Hyldest. Hendes

Søn selv vil tage hende ved Haanden, vise hende Vej og føre hende tilbage til vort lille Land i Nord, til de gamle kendte Steder under Bøgenes Skygge ved stille Fjorde. Der skal Maria komme igen og være som før Landets høje Frue, Vor Frue af Danmark.

Maria-Vise.

gendigtet af *Emil Frederiksen*,
med Melodi af *A. Menzinger*.

Ma - ri - a er en Jom - fru ren som Skrif - lens Ord mon vi se. Sin
 Gaa hun fød - te u - den Men, i haa - de Ham vi prise. Thi Han har os af
 Gyn - den løst, og for Haa - gens Skyld hun skæn - ker Trøst som Him - lens dy - be Li - se.

A. Menzinger, 12. April 1928.

*Maria er en Jomfru ren
 som Skriftens Ord mon vise,
 sin Søn hun fødte uden Mén,
 i hende Ham vi prise.
 Thi Han har os af Synden løst,
 og for Hans Skyld hun skænker Trøst,
 som Himlens dybe Lise.*

*Sad Livsens Mestre rundt i Raad,
 saa skøn en Vismands-Skare,
 ej al din Mildheds dulgte Daad
 de kunde aabenbare.
 Du skinner som et Lys i Løn
 paa Vej for den hjem til din Søn,
 som skal af Verden fare.*

O Jesse Rod for Davids Kvist,
 din Blomst er Jakobs Stjerne,
 du Naadens Urt mod Syndens Brist,
 der lønligt os mon værne.
 I Verdens genoprejste Hal,
 som brast ved Adams Syndefald,
 vær du vor høje Frue!

Og mægted jeg hvert Tungemaal
 og Skriftens dybe Tale,
 var hvert mit Ord saa fast som Staal
 — min Sang fra stille Dale,
 jeg skænked' den, en Skaal af Guld
 med Frugt og Aæ fra fattigt Muld,
 at du skal mig befale.

Min Synd den er som Sand i Strand,
 som Stjerner Midnatstide . . .
 Gud løse mig af Syndens Band,
 naar Mørkningsklokker kime.
 Lys da for mig den sidste Kvæld
 og vær fra Himlens Dagglaans-Væld
 den første skære Strime!

Man har bedt mig ledsage Visen med en historisk Bemærkning. Teksten findes i Hans Thomissøns Salmebog 1569 blandt »Gamle papi-stiske Sange, som ere corrigeret oc rettede,« — der meddeles yderligere om den »christelig forvent Jesu Christo til Loff oc Ære«. Den er hos H. Th. paa 6 Vers; det 3die Vers, som her er udskudt lød:

»Propheterne off den hellig Aands Naade
 Deris Ord met Skel beviste,
 At Jesus Christ fra Syndens Vaade
 Fra Død oc Dieffuelens Liste
 Dem frelser alle, som paa hans Naffn
 Sig til stor Gaffn
 Troer hiertelige uden Tuiste.

— det synes mig nemlig ikke at indeholde Momenter, der umiddelbart røber en Lovprisning af Vor Frue. Dette Vers viser ogsaa, at den gamle Tekst gik paa et andet Versemaal end ovenstaaende Vise; hele Forandringen er imidlertid kun den, at Stavelserne i næstsidste Linje er blevet fordoblede. I samme Verseform og med samme Indhold som hos H. Th. har Grundtvig gendigtet Visen i »Sang-Værk« Nr. 173 — »fordum og nu, christelig forvent'«.

Melodien, som maaske ved det første umiddelbare Indtryk ikke synes let syngelig eller melodisk i almindelig Forstand, er komponeret i 8. Kirketoneart (altsaa ikke i A-Dur) efter Koralmelodien til »*Spiritus sanctus*«, Antiphonen til »*Magnificat*« (fra »*Officium parvum*«) og har saaledes nærmest Karakter af rytmiseret Korale; Komponisten har med sikkert kunstnerisk Instinkt fundet, at en saadan Melodi vilde passe bedre til en middelalderlig Maria-Vis end en Melodi i moderne Stil.

E. F.

Et papistisk Ord til Pastor Fibiger.

Kære Hr. Redaktør!

Maa en dansk Katholik, langt fra Danmark, have Lov til at faa et Par Ord frem i »Ugebladet«? Jeg læser det altid med Glæde — mest maaske, naar en vis Eneboer ovre i Svendborg lader sin Pen slaa Gnister deri (jeg tænker f. Eks. paa den glimrende Artikel forleden om brændende Broer og brændende Byer).

Eremiten ved Svendborgsund har Ret — den danske Folkekirke brænder, og ikke faa af dens Indvaanere sér det med Forfærdelse. Provst *Heegaards* Angreb nylig paa Docent *Mosbech* er ét blandt mange Vidnesbyrd.

Des uforstaaeligere er det da, naar troende Præster i den samme Folkekirke — langt fra at skønne, at det, der nu sker, er Opfyldelsen af Jesu Ord: »Enhver Plantning, min himmelske Fader ikke har plantet, skal oprykkes« — vedbliver at angribe eDanmarks gamle Kirke og vore Fædres Tro. Jeg hentyder naturligvis til Polemiken mellem Kaptajn *A. F. Beyer* og Pastor *A. Fibiger*.

Det vilde føre for langt at paavise Uretfærdigheden i Pastor Fibigers Paastand, at Adskillelsen mellem *Adoratio* og *invocatio* »ikke eksisterer i Virkeligheden«. Beyisbyrden paahviler jo ogsaa Hr. Pastoren. Og hvis han da virkelig véd, hvad *Adoratio* vil sige — altsaa hvad det er at *tilbede* — vil det falde ham vanskeligt at føre Bevis for, at det er ét med at *bede til*. *Adorare* vil sige tilbede; vi Katholiker *tilbeder* kun den treenige Gud, Fader, Søn og Hellig Aand. Men vi *beder til* den hellige Jomfru og alle

Helgen — som det i en velkendt Bøn hedder — *ut digni efficiamur promissionibus Christi*, »paa det, vi maa blive værdige til Christi Forjættelser.«

Vil Pastor Fibiger kalde dette »ugudeligt, ubibelsk og ukristeligt«, saa ham om det. Men han skulde tage sig lidt i Agt og tænke paa Truselen mod den, der raaber *Raka* efter sin Broder.

I hvert Fald sætter jeg, der skriver dette, mit Ord som Menneske og som Kristen ind paa, at den Adskillelse mellem »Tilbedelse« og »Paakaldelse«, som Pastor Fibiger siger *ikke* eksisterer, *eksisterer* — og det ikke blot i Theori, men *netop i Praksis*. Hr. Pastoren skulde blot prøve paa at gaa ind i en af Kirkerne her i Assisi og spørge en gammel Kone, der knæler foran Statuen af Sant' Antonio, om hun *tilbeder* den Hellige. Det saare forundrede Svar vil blive: *Nossignore! Domando a Sant' Antonio che preghi per me.* (»Nej, Herre! Jeg beder den hellige Antonius gaa i Forbøn for mig.«) Og hvem har overværet italienske Folkefester og mindes ikke Pilgrimmenes og de fromme Skarers Sang:

*Santa Maria,
madre di Dio,
prega per noi,
prega per noi Gesù.*

Paa Dansk:

Hellige Maria,
Moder til Gud,
bed for os,
bed for os hos Jesus.

Den Sang høres maaske ikke paa Torvet foran Pastor Fibigers Kirke, men den høres paa Gaderne her i Assisi, og det er ikke Theori, det er *Praksis*, Hr. Pastor! Og saa længe det er tilladt, at fromme Mænd og Kvinder i Elias' Sogn anbefaler sig til deres fromme Sognepræsts Forbøn (og det er del vel?), saa længe vil det ogsaa være *gudeligt* og *kristeligt* og *bibelsk* (thi hvad der er kristeligt, er vel ogsaa bibelsk?) at anraabe om Vor Frues Forbøn og paakalde de Hellige, der »regerer med Christus.«

Endnu ét maa jeg kritisere i Pastor Fibigers Indlæg. Hr. Pastoren skriver, at »dette at prise Maria salig« *ikke*

er noget romersk-katholsk, men det staar at læse i Marias egen Lovsang i Lukas-Evangeliet, og det [Evangeliet] er, som bekendt, langt ældre end den senere Pavekirke.

Dette er fuldstændig rigtigt. Men — Haanden paa Hjærtel, Pastor Fibiger! — har *De* i Deres lutherske Barn-dom eller ved den lutherske Konfirmand-Undervisning nogen Sinde lært at »prise Maria salig«? For det har *jeg* ikke! Gamle Pastor *Rasmus Prip*ovre i Svendborg lærte os intet derom.

Med hvilke Ord lærte da *De*, Hr. Pastor, at prise Maria salig? Sikkert hverken med »det katholske Ave-Maria« — skønt ogsaa *det* er fra Lukas-Evangeliet — ej heller med det *Magnificat*, den »Marias Lovsang«, den hellige romerske Kirke daglig lægger sine Præster paa Læben.

Hvad vilde iøvrigt de gamle danske Lutheranere fra det sekstende Aarhundrede have sagt til deres sene Troesfælles Paastand om, at det at »prise Maria salig« *ikke* er noget romersk-katholsk? Enhver, som blot har bladet i den lutherske Kirkeændrings Historie ved, til hvilken Forargelse netop Mariapaakaldelsen var denne Bevægelses Ledelse, og hvorledes de mange skønne Maria-Salmer fra Middelalderen blev »kristelig forventede«, saa at de ikke mere kom til at handle om den hellige Jomfru. Det er ikke her Stedet at komme med lange Citater, men Pastor Fibiger kan ikke være uvidende om, at f. Eks. *Peder Plade* kalder Salmen »Marieskjold« for en »ugudelig« Vise, der nu er »aflagt, at Gud skal ikke mere deraf fortørnes«, og at den lutherske Superintendent Niels Jespersen endnu 1563 klager over, at Birgittinerinderne i Maribo »havde ugudelige, det er papistiske, Bønnebøger, bad til Helgene, navnlig til Moder Maria«.

Med disse gamle Lutheranere er Pastor Fibiger *enig*, naar han taler om vor »ugudelige, ukristelige, ubibelske« Paakaldelse af de Hellige. Og maaske taler han her ud af sit protestantiske Hjertes Dyb — ud af det *odium papae*, som Luther ønskede alle sine Venner opfyldt af.

Men saa bør han ogsaa overlade til os *Papister* at saligprise Maria — som vi har gjort det fra Begyndelsen, som vi gjorde det paa Luthers og Peder Plades Tid, som

vi gør det endnu; og som vi vil gøre det, saa længe den romerske Kirke staar, d. e. indtil Tidernes Ende.

Assisi, St. Marcus' Dag, 1923.

Johannes Jørgensen.

Efterskrift. Ved et Tilfælde kom jeg, straks efter at have skrevet ovenstaaende Artikel, til at aabne *Johanne Skovgaards* nylig udkomne Bog »Den hellige Birgitta«, og i Oversættelsen af Birgittineregelen fandt jeg følgende (anf. Skrift S. 168): »Her begynder S. Salvators Regel, givet af Gud . . . til . . . den hellige Fru Birgitta, hvis Orden skal være for Nonner til den ærefulde Jomfru Marias *Tilbedelse*« (udhævet af mig). »Ser vi det,« tænkte jeg, »her har Pastor Fibiger et udmærket Bevis for sin Paastand — og hvem ved, om han ikke fører det i Marken?«

Jeg slog derfor op i den af Frk. Skovgaard anførte gammelsvenske Oversættelse af Reglen (Klemmings Udgave, Bd. IV) og fandt der følgende Tekst: *Här börjas sancti salvatoris regula, giffwin aff gudhi . . . sinne gudheli-kaste brudh hálga fru birgittle hwilkins renlifnadhír skal wara nwnnona til ärofulla jomfru marie wördningh.* Det svenske Ord *wördningh* kan aldrig oversættes ved »Tilbedelse«, og i Richard Steffens Gengivelse af Reglen paa Nutidssvensk staar der da ogsaa kun *till den ärofulla Jungfru Marias dyrkan.* (»Den h. Birgittas uppenbarelser i urval«, S. 222).

Men endog dette Udtryk er for meget. Thi gaar man endelig til den latinske Tekst, som denne findes i *Revelationes S. Brigittae*, saa læser man dér: *Regulam, quam vult esse monialium, ad memoriam et honorem gloriosae Virginis Mariae Matris suae.* Og lidt senere *ad honorem amantissimae matris meae* (det er Frelseren selv, der taler).

Altsaa ihukomme og ære Frelserens Moder, ikke tilbede hende!

J. J.

Ansgariusforeningens Virksomhed i 1922.

Foreningens aarlige Generalforsamling, hvori c. 20 Medlemmer deltog, blev afholdt Søndag den 19. Marts i Forsamlingsalen Bredgade 67, 2. o. G. Af Bestyrelsen gen-

valgtes de Herrer Pastor Ronge til Næstformand, Direktør Chr. Henriksen til Sekretær, Pastor Bernh. Jensen til Kasserer og Kontorist Johs. Hansen til Assistent, medens Formanden, Hr. Arkivar Fr. J. West, ikke skulde paa Valg. Til Revisor genvalgtes ligeledes de Herrer cand. phil. Jos. L. M. Hoffmann og Bankassistent Henning Messerschmidt, medens Hr. Grosserer H. Nystrøm blev Revisor-suppleant.

Nordisk Ugeblad har med 1922 fuldendt sin 70. Aargang, hvori der udkom 53 Numre med et Sideantal paa 1112 + XI samt 47 Billeder. Abonnentantallet var lidt højere end i 1921 og Abonnementsprisen uforandret, nemlig 3 Kr. Kvartalet.

Ugebladets Regnskab for 1922 udviser, naar Annonce-Omslagenes Indtægt medregnes, et Underskud paa 1113 Kr., hvilket er ca. 840 Kr. mindre end forrige Aars Underskud. Naar Underskudet trods Prisfald paa Papir og Trykning dog ikke er bragt endnu længere ned, er Grunden den, at Bladet blev betydelig udvidet, nemlig med 300 Sider og 37 Billeder mere end sidste Aar, idet Bestyrelsen fandt det bedst at udnytte de forbedrede Forhold til at gøre Bladet saa indholdsrigt og godt som muligt.

Annonce-Tillæggene, som er forpagtet af Hr. cand. phil. A. Silcowitz, har givet en Indtægt paa 2645 Kr. mod 2437 Kr. forrige Aar. Den kontraktmæssige Afgifts Forhøjelse er dog noget større end denne Forskel, idet der i Fjor var indbefattet en ekstraordinær Afgift paa 510 Kr., medens denne Afgift i Aar, da Portoen atter blev nedsat, kun andrager 260 Kr.

Kalenderen for 1922 redigeredes af Hr. Pastor M. Back S. J. og blev trykt i et Oplag paa c. 1520. Salget var betydeligt bedre end forrige Aars, hvorfor Overskudet, 194 Kr., da ogsaa er 130 Kr. større.

Bogforlaget fik i 1922 ingen Forøgelse.

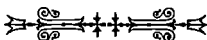
Foreningens Medlemsantal, som i 1921 var 545, forringedes i 1922 til 485, idet 69 Medlemmer døde eller udtraadte, medens kun 9 nye Medlemmer indmeldtes. De livsvarige Medlemmer forøgedes med 1, saaledes at der nu er 7 ialt.

Af Udhængsskabe til Ugebladet er der i Aar tilkommet

et nyt, nemlig i Næstved, medens Skabet i Stenosgade, København, har maattet fornyes, fordi det gamle var ødelagt.

Den forrige Aar udbetalle Gave paa 125 Kr. er anvendt til i 1922 at sende Ugeblade til flere Steder i Sønderjylland.

Det lykkedes ikke, saaledes som paatænkt, at faa udgivet Aarbogen, idet man vilde afvente de Forandringer, der maatte følge med Udnævnelsen af den nye Biskop og nye Sognepræst ved St. Ansgars Kirke i København, idet Bogen jo ellers straks vilde være forældet. Men saa snart de nye Forhold nu i nærmeste Fremtid er gennemført, udkommer Aarbogen, og tilsendes Ansgariusforeningens Medlemmer.

Orgelkoncert i Fredericia.

Mandag d. 30. ds. fejrer Menigheden i Aarhus sit 50 Aars Jubilæum. I den Anledning er Hr. Pastor Joseph Messner, den berømte Komponist og Domorganist i Salzburg, i Aarhus for at ledsage en af ham komponeret Messe. Efter Indbydelse standsede Hr. Messner her i Fredericia og gav i Søndags en Koncert paa Kirkens nye Orgel. Om Koncertens Forløb giver »Fredericia Avis« følgende smukke Referat:

Den østrigske Komponist og Domorganist i Salzburg Hr. Pastor Joseph Messner gav i Aftes en stilfuld og toneskøn Koncert i St. Knuds Kirke her i Byen. Kirken var fyldt til sidste Plads — og der var foretaget et omfattende Arrangement med ekstra Siddepladser, saaledes at der sikkert har været bekvemt Rum for enhver Tilhører, der absolut ejheller har haft Grund til at fortryde dette Besøg i den gamle skønne Kirke, der nu straalere i en hel ny, virkningsfuld Dragt.

De mange smukke Korsvejbilleder, saavel i selve Kirkeskibet som i det saakaldte Oratorium, er af betydelig Virkning, og naar Kirkerummet først bliver helt færdigt og fuldt udsmykket, vil det være en Seværdighed i vor By.

Selve Festens Genstand, Orgelet, der straks straalere den indtrædende festligt i Møde, udsendte et Brus af festlige Toner under virtuosmæssig Behandling af den store Tonekunstners Mesterhænder.

Th. Muffats Orgelsuite er et herligt Stykke Musik med en Duft af Sebastian Bach-Perioden over sig — indeholdende store Toneskønheder, og blev glimrende spillet, og paa en fyldestgørende Maade demonstrerende det nye Orgels originale Registergrupper.

Der hørtes endvidere to Sætninger af Rheinberger samt en Pastorale af Springer (Wien).

Max Reger var repræsenteret med tre Orgelstykker — radikalt moderne, glubende vanskelige — saaledes som Reger har for Skik at skrive sine Kompositioner, men fænomenalt dygtigt og overlegent virtuosityet fremførte.

Kirkens Sognepræst, Hr. Pastor Schreiber, der er den egentlige Ophavsmand til alle disse Nybygninger — derunder ogsaa Orgelet, der i flere Aar har været Pastorens Yndlingstanke, og som nu staar fuldført og kronet med saa stort Held — indledede Koncerten med nogle interessante Oplysninger og Noter fra den store Tonekunstners Udviklingshistorie.

Til Slut spillede Domorganist Messner en fri Fantasi og Improvisation over den østrigske Nationalhymne samt »I Danmark er jeg født« og »Kongernes Konge«, indflettede i en virkningsfuld Ramme — et helt Tonefyrværkeri, i hvilket Raffinement Orgelets fortrinlige Vox humana og Solofløjteregistret »Philomela« spillede en fremtrædende Rolle.

Koncerten var et nyt fortrinligt Vidnesbyrd om den høje Standard, den østrigske Orgelbygningskunst indehaver — samt en stor Kunstnydelse og et interessant Bekendtskab at stifte med en Repræsentant for den musikalske Klassicismes Fædreland.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Deres Majestæter Kongen og Dronningen modtog den 24. Apr. Hans Højærværdighed Biskoppen i Audiens paa Fredensborg Slot. Biskoppen overrakte en pavelig Haandskrivelse med Pavens Lykønskning til Kongeparrets Sølvbryllup. Samtidig benyttede Biskoppen Lejligheden til at lykønske Kongeparret paa de danske Katholikers Vegne.

- Fredag den 27. Apr. holdt Hans Højærværdighed Biskoppen i Anledning af Kongeparrets Sølvbryllup en højtidelig Pontifikalmesse i St. Ansgars Kirke. Kirken var fyldt, og i de første Bænke saa man samtlige her-

værende katholske Diplomater, otte Lande var repræsenterede. Efter Messen holdt Biskoppen en kort Tale, hvori han særlig opfordrede til Taknemmelighed, fordi vort Fædreland under Kongens Styrelse havde nydt Fredens Goder, mens saa mange andre havde maattet lide. Ogsaa paa Fransk rettede Biskoppen nogle Ord til Diplomatene. Med Takkesangen Te Deum laudamus sluttede Højtideligheden.

— Det var ejendommeligt at se, at en gammel og betydningsfuld Forening som Ansgariusforeningen knap havde samlet 20 Medlemmer til sin Generalforsamling. Selv de, der ellers interesserer sig for katholsk Literatur og Presse, havde ikke fundet det Umagen værd at komme. Det er snart saadan, at enhver vil arbejde for sig, men der er ikke Samling paa noget. Klagen derover kom ogsaa frem i det Foredrag, Pastor Menzinger holdt før Generalforsamlingen om »Vor hjemlige katholske Presses Opgaver«. Han fandt, at Opgaven var tredobbelt; den skulde grundlægge, uddybe og berige vor katholske Tro, tage Kampen op mod den daarlige Presse og være et Middel til Troens Udbredelse. Foredragsholderen gav mange gode Raad og øvede en i hvert Fald betydningsfuld Kritik; kun Skade, at saa faa hørte det. Derefter aflagde Formanden, Arkivar West, den foran i dette Nr. gengivne Beretning. Kassereren aflagde Regnskab, der udviste et Overskud paa ca. 1200 Kr. Bestyrelsen genvalgte enstemmigt. Tilsidst førtes der en længere interessant Diskussion, særlig i Tilknytning til Pastor Menzingers Foredrag.

— I »Berl. Tid.« for d. 30. April læses under Overskriften »Katholsk Konfirmation. Festgudstjeneste i Sakramentskirken« følgende: Igaar Formiddags afholdtes i den katholske Sakramentskirke for første Gang Konfirmation. Kl. 9 ankom den nye Biskop, Msgr. Brems, der ved denne Lejlighed for første Gang besøgte Sakramentskirkens Menighed. Biskoppen var ledsaget af sin Sekretær, Pastor Gamél og modtoges ved Kirkedøren af Sognepræsten Pastor Ronge og Kapellanen Pastor Ravelli. — Under Afsyngelse af den pompøse Hymne »Ecce Sacerdos Magnus« skred en Procession bestaaende af hvidklædte unge Piger med hvide Slør, samt af Kor drenge og Præster og tilsidst Biskoppen op gennem det smukke Kirkerum, der i Dagens Anledning var festlig smykket. — Korforeningen »Crescendo«, der væsentlig bestaar af Medlemmer af Sakramentskirkens og St. Anna Kirkes Kor, udførte under Ledelse af Dirigent, Hr. A. Husson og med Ledsagelse af Orgel og Strygeorkester »Kyrie eleison« og »Credo«, begge komponeret af Kirkens Organist, Hr. B. Husson, og endvidere flere mindre Kor-

stykker af V. Goller. Det var overordentlig smuk Musik i en helt igennem stilfuld Udførelse. — Umiddelbart før Konfirmationen holdt Biskoppen, iført Korakaabe og med Mitra og Slav, en kort Tale, hvori han særlig henvendte sig til Konfirmanderne. — Den skønne og højtidelige Ceremoni overværedes af en talrig Forsamling, der allerede længe før Gudstjenestens Begyndelse havde fyldt Kirken til sidste Plads.

Erklæring.

Paa given Foranledning skal jeg herved bekendtgøre, at enhver Meddelelse, der udgaar fra Katholsk Klubs Pressebureau er forsynet med udtrykkelig Angivelse af dette som Kilde. Af vore Arkiver kan vi til enhver Tid konstatere, hvilke Meddelelser der er udsendt af vort Bureau. Vi er altsaa kun ansvarlige for Meddelelser, der fremkommer under vort Navn. For Artikler af religiøs Art, der fremkommer fra en af vore gejstlige Medarbejdere under vedkommendes eget Navn, bærer Forfatteren selvfølgelig Ansvaret.

Kbhv. d. 1. Maj 1923.

for „Katholsk Klubs Pressebureau“

S. P. Fornjotur,

Sekretær i Katholsk Klub

Ansvarshavende for Klubbens Bureauer.

Rosenkranskirkens Sogn.

Inkassationen af *Kirkeskat*, *Præstепenge* m. m. er paabegyndt. De af Menigheden, som ikke yder *Kirkeskat* til deres Sognekirke, *Rosenkranskirken*, gøres opmærksom paa, at det er enhver Katholiks Pligt — gift eller ugift, rig eller fattig — efter Evne at yde Bidrag til sin *Sognekirkes* Underhold, hvorfor de opfordres til at tegne sig for et saadant.

Til *Rosenkranskirkens Sogn* hører alle Katholikker, der bor paa *Frederiksberg* og i den dertil grænsende Del af *Vesterbro* indtil *Stenosgade*, *Viktoriagade*, *Abel Cathrinesgade*, *Kvægtorvs-gade* og den ny *Godsbanegaard* (den tilstødende Side af de nævnte Gader og *Godsbanegaardens Terræn* indbefattet), endvidere de, der bor i *Valby*, *Vigerslev* og *Vanløse Distrikter* samt det mellem disse Distrikter og *Vestencenten* liggende *Landdistrikt*.

Anmeldelser modtages af Sognepræsten, *Boyesgade 8*, samt af Kirkeforstanderne.

Det henstilles indtrængende at betale ved første Præsentation for at undgaa unødvendige Omkostninger. *Forstanderskabel.*

Paaskekommunionen.

Christi Himmelfarts Dag udløber Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den hellige **Paaskekommunion** for deres Vedkommende, som bor i Byer, hvor der findes en katholsk Kirke.

I Anledning af Sr. Therèse de l'Enfant Jesus's Beatification d. 29. April d. A. udbydes 50 Eksp. af »En Sjæls Historie« til ekstraordinær Pris Kr. 6,00.

Naar nævnte Antal er solgt, indtræder den alm. Pris Kr. 9,00.

Katholsk Boghandel.

MAJANDAGTEN.

	Søn- og Fesdage	Hverdag
	Kl. 8	Kl. 8
St. Ansgars Kirke	-	-
Jesu Hjertes Kirke	7 ¹ / ₂	7 ¹ / ₂
St. Josefs Kirke	3	7 ¹ / ₂
St. Knuds Kapel	3	-
Immaculatakirken	2 ¹ / ₂	7 ¹ / ₂
Rosenkranskirken	5	7 ¹ / ₂
Assumptionskapellet	4 ¹ / ₂	4 ¹ / ₂
St. Annæ Kirke	8	8
St. Andreas Kirke	7	7 ¹ / ₂
Sakramentskirken	6	8

Katholsk Litteratur til Maj Maaned

Kosensørn Lehn: Til Jesus ved Maria	2,50
Menzinger: Født af Jomfru Maria	0,15
Kardinal Newman: Majbog	0,55
Steidl: Legenderoser	3,25
Steidl: Vor Frues Sange	4,50
Schindler: Jomfru Maria Rosenkrans	3,00
Esfer: Lourdes og dets Mirakler	0,40

Katholsk Boghandel
 Stenosgade 3, Kbhvn. B.
 Elf. Døfter 3950

NYHED!

NYHED!

Mindeblade om St. Andreas Kirken i Ordrup

ved Arkivar Fritz Jürgensen West.

I Anledning af 50 Aars Jubilæet i Maj.

Med 20 Billeder.

Koster 2 Kroner.

Faas i Kath. Boghandel og hos P. v. Kettenburg.

Credo. April 1923. Indhold: Två brev från Gregorius VII. — En kejsares sista dagar. — Credos Post. 1. Brev från Ryssland. 2. Brev från Rom. — Credos Böcker. Marika Stjernstedt: Ullabella. — Petrus eller Petri. III. Den uppränta lagboken. — Från Credos torn. — Då vår nye biskop blev vigd. — Våra katolska hem. S:ta Katarinas vintunna. — Från våra församlingar och föreningar. — Kyrklig kalender.

Den Gennemgang af Troeslæren, som Pastor Olrik hidtil har holdt hver Torsdag Aften i Bredgade 64, fortsættes af undertegnede, men holdes i Maj Maaned efter Andagten (Kl. 8¹/₂).

F. F. Maurer.

I førstkommende Uge holdes Undervisningen paa Grund af Christi Himmelfarts Fest Onsdag Aften. Alle er velkomne.

Den sædvanlige Kirkekoltekt til Fordel for **Hedningemissionen** finder Sted ved Formiddags- og Aftengudstjenesten paa *Christi Himmelfarts Dag* i alle Vikariatets Kirker.

Kirkelig Kalender.

6. Maj. 5. Søndag eft. Paaske	13. Maj 6. Søndag eft. Paaske.
7. — M. Stanislaus, Biskop og Martyr. Bededag.	14. — M. Oktavdag.
8. — Ti. Mikael's Aabenb. Bededag.	15. — Ti. Johannes de la Salle, Bekender.
9. — O. Gregor af Nazianz, Biskop og Kirkelær. Vigilie og Bededag.	16. — O. Ubaldus, Biskop og Bekender.
10. — To. Christi Himmelfart.	17. — To. Oktav af Christi Himmelfart.
11. — F. Oktavdag.	18. — F. Venantius, Martyr
12. — L. Nereus og Fæller, Martyrer.	19. — L. Vigilie. Fastedag.

5. Søndag efter Paaske.

St. Andreas Kirke, Ordrup. Kl. 6½ og 11 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Prælatmesse og Meddelelse af Firmelsens hellige Sakramente. Kl. 5 Festandagt.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjerter Kirke Søndag den 6. Maj Kl. 8½.

Mariakongregationen har Møde Onsdag den 9. Maj efter Majandagten. Fælleskommunion Søndag den 13. Maj i Messen Kl. 8.

Katholsk Forening »Absalon«.

Vort næste Møde afholdes Mandag den 7. Maj Kl. 8 i Selskabslokalerne »Columbus«, Aaboulevarden 21 (Telf. Central 3699). Bestyrelsen.

Ung Pige med gode Skolekendskaber søger Plads som Kontorlev el. lign. Billet mrk. »Plads« modtager Ekspeditionen.

Pianistinden

Enkefru L. Seitzberg

afholder en **Koncert**

Torsdag den 10. Maj i St. Knuds Skoles Festsal til Fordel for Elisabethsøstrene. Kunstnerisk Assistance er sikret. Billetter à 2 Kr. og 1,50 Kr. faas Stenosgade 3, hos Portneren samt Dannebrogsgade 9².

Husk det gode Formaal!

I **Pintsebogen** (2. Udgave, 1,50 Kr. indb.) findes alle Bønner til Novenen og den h. Alfons Liguoris smukke Betragtninger

For al Venlighed og Deltagelse ved min Hustrus Jordefærd fremsendes herved min og mines bedste Tak. Til St. Josefs Søstre og Pastor Ravelli udtaler vi vor Taknemlighed.

Olaf Andersen og Børn

Hans Tavsensgade 21.

NB. Paa Grund af Christi Himmelfartsdag udgaar næste Nr. en Dag tidligere end sædvanlig.

**Ugebladets Redaktion
og Ekspedition**

er flyttet til

Bredgade 64, 2. Sal.

Telefon Palæ 58

(i Reglen 5—7, dog ikke Fredag).

FREMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansguriusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditions kontor (Boyesgade 80 V. 5-7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64 2, Kbh. K. Tlf. Pølæ 58. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 19.

Søndag den 13. Maj.

1923.

INDHOLD: Opad! — Romansk Kultur. — Af Dagens Krønike: 3 Døgn, 18 Timer og 10 Minuter — af Evigheden. — Spadsereture i København. — Aarhus katolske Menigheds 50 Aars Jnbilæum. — En Indbydelse. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. Rom. — Brevkasse. — Avertissementer.

Opad!

Himmelfarten er Christi sejrige Indtog i hans Kongerige, i Dydens, Skønhedens og Kraftens Rige, Sjælenes Rige. Paa Jorden findes kun Vejen opad, her er kun Gudsstadens Byggeplads; her ser vi det evige Livs Rødder sænket ned i Jorden, men Blomsten aabner sig først i Guds evige Lys. Paa Jorden foregaar Oprettelsen af Christi Herredømme, her føres Krig — i Himmelen glæder man sig over Sejren. Christi Hærs Vej fører over en søndertraadt Valplads og gennem ødelagte Egne — de faldne Engles Pladser — her arbejder, bygger, kæmper vi og gaar fremad mod Sejren.

Herren kommer til de evige Porte, og de aabner sig for ham. »Christus kom som Ypperstepræst for de vordende Guder . . . og gik ved sit eget Blod een Gang ind i Helligdommen og fandt en evig Forløsning.« (Hebr. 9, 11.) Han viste sit Værk for Faderen og tog sin Herlighed i Besiddelse. »Vi har en saadan Ypperstepræst, der har sat sig ved Guds Trones Højre i Himmelen.« (Hebr. 8, i.) Det skal bevæge vor Sjæl til Kærlighed og Trofasthed. Vi er hans Ejendom, hans Kraft, Kraften fra det Høje styrker og løfter os. Snart skal hans Aande blive til Stormens Brusen og i Ildtunger komme ned over de troende. . . .

Hinsides findes en helt anden Verden. »Intet Øje har set det, intet Øre hørt«, hvad der venter os der. Den Verden lader sig ikke konstruere af det, som vore jordiske Sanser erfarer. Vi maa bort fra vore Forestillinger om Farvers, Toners, det legemliges Kategorier, vi maa udover det, vore Sanser kender, naar vi tænker paa den Verden. Hvilken Opvaagnen vil Døden bringe os, hvilket Møde med Christus! Sjælen forandrer sin Eksistensform og fyldes med nyt Liv, nye Tanker, nye Anskuelser og Følelser, guddommelige Dybder aabner sig i den, for at et Hav af Kraft og Glæde som en levende Strøm kan gyde sig ud i den. »Hvor er Guds Hus stort, uhyre hans Ejendom!« (Bar. 3, 29.)

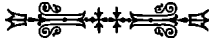
Den allersaligste Jomfru og de troende saa efter Herren, det gør ogsaa vi. Lad os holde Blikket rettet opad, ikke i pessimistisk Utilfredshed med dette Liv, men fordi den evige Kærlighed drager os. Christus er kommet til Jorden for at give vore Hjerter Retningen mod Himmelen. Nu er han ved Maalet, men vi ser efter ham, stræber opad imod ham, søger ham ustandseligt. »Vi vilde ikke søge ham, dersom han ikke allerede paa en vis Maade var i os,« Troen paa ham, hans Billede, Mindet om ham, hans Naade er i os. Jo mere vi ser op til ham, i desto rigere Maal bliver alt dette os til Del.

Ja, lad os se opad. Jesus vilde have, at vi skal længes efter Gud, efter vor Frelse og efter hans Naade. Verdens Løb fører os ogsaa til det: Tiden svinder, og vi føler os selv rage op af den. Sjælen ser ud over Rummets Grænser, den er fanget i Verden som en Ørn i Buret, den kan se ud, men ikke løfte sine Vinger. Her paa Jorden er alt for snævert for Sjælen, den trænger til større Vidder for at kunne leve; derfor har Lykkedriften i Mennesket en instinktiv Trang til Udødelighed og evigt Liv, og det fremmer i høj Grad Forædlingen af vort jordiske Liv. Den stærke Overbevisning om Evigheden, Øvelsen af Dyd forbereder her paa Jorden det evige Livs Kraft og Skønhed. Jeg skal allerede her bære Naadens guddommelige Liv i mig, og det er det samme evige Liv, som jeg i en anden Form skal fortsætte hinsides.

Lad os se opad, thi Christi Sejrstog bringer os Trøst og Glæde. Vor Forløser er stor og mægtig: denne Verdens Æresbevisninger flyder hen i Taage, han ser dem som en lille Prik dybt nede under sig. . . .

Christus ser tilbage paa det Bjerg, hvor Fristerens Stemme engang hviskede: »Alt dette vil jeg give dig, hvis du vil falde ned og tilbede mig!« Nu viser sig denne Løgns Tomhed. . . . Han ser tilbage paa Salighedernes Bjerg, nu nyder han dem fuldstændig, han ser tilbage paa

Tabor og paa Golgatha! »Guds Bjerge! . . .« Himmelfartens Bjerg er hans Herligheds og hans Glædes Højdepunkt, der staar vi og ser efter ham. Her vokser vi og ser Jordan ganske lille under os. Men vi maa igen stige ned til Kampen, til Arbejdet. Blikket mod Forherligelsens Bjerg løfter os mod Himmelen, paa dets Top er det evige Liv.
Efter Biskop *Ottokar Prohászka*.

Romansk Kultur.

Det har ofte været paavist her i Ugebladet, i hvor høj Grad Norden skylder den romanske, katholske Kultur sin Tilblivelse. Og det er lige saa ofte blevet paavist, hvor nødigt den danske Befolkning indrømmer denne Kulturs gennemgribende Indflydelse i hele sin Udstrækning.

Helt benægte Fakta kan man selvfølgelig ikke, men — takket være Luther, den oplyste protestantiske Kirke, takket være Højskolerne og det danske Folks Oplysning (!) og høje Kultur (!) er det efterhaanden lykkedes os at vriste os fri fra det romanske Favntag og at hæve os et godt Stykke op over de sydlige europæiske Lande*).

Den romanske Indflydelse fra det 9. til det 16. Aarhundrede har jo nok draget os ind i de kultiverede Landes Rækker, men — Ære være Hans Tavsens og Grundtvigs sidder vi nu efterhaanden saa fast i Sadlen paa Aandskulturens vælige Ganger, at vi i hvert Fald nok tør bryde en Lanse med den kristne Kulturs Indflydelse Syd fra. Saaledes lyder Parolen.

At vi daglig i dybe Drag indaander Duften af Syd-europas Kulturblomster regner vi slet ikke med, idet vi hævder vore Paastande om vor Overlegenhed overfor disse Lande. Det er et Spørgsmaal, vi lader ligge, thi vi kan ganske simpelt ikke andet end indaande denne Duft, dertil er den for gennemtrængende.

*) Jeg hørte en Gang en dansk Herre bemærke, at Danmark var overkultiveret. Maksimums Grænse forlængst overskredet.

Kun paa eet Punkt værger vi os med Hænder og Fødder: **den literære kristne Kultur.**

Og dog strømmer noget af det op til os. Der er nu engang visse Bevægelser, som i Følge Naturens Love ikke kan standses.

Men hvorfor har vi saa lidt Kendskab til italiensk og spansk Literatur?

Vilde det ikke være lige saa naturligt at udbrede disse Digteres Værker som at udsprede Rafaels og Murillos Madonnaer og de romanske Tonekunstneres Værker?

Hvorfor tager Oversætterne ikke fat paa denne Literatur for derigennem at bibringe os Kendskab til Retsiden af disse Lande i Stedet for at lade os nøjes med Vrang-siden?

Mener vi ikke at kunne læse noget af disse Landes Befolkning, fordi den er katholsk? Dette taler ellers stik imod alle deres Vidnesbyrd, som efter længere Ophold i de romanske Lande har nøje Kendskab til disses Befolkning.

I Stedet for at ty til de kristne Forfattere, de eneste, der kan give os Kendskab til den kristne Kultur, Talsmændene for den kristne Befolkning, der langt udgør den overvejende Del af disse Landes Beboere, saa holder vi os til overfladiske Rejseindtryk og Katholikhadernes Beskrivelser, til mere eller mindre tendentiøs Underholdningsliteratur, og drager derfra Slutninger, som absolut maa stille den danske Oplysning og den danske Intelligens i et saare ugunstigt Lys.

England, ogsaa protestantisk, synes at have et ganske andet Syn. Men der er den saakaldte »Oplysning« heller ikke gaaet Befolkningen til Hovedet som her.

En berømt fransk Forfatter René Bazin (de l'Académie française) skrev for nylig i et privat Brev til Danmark: Vous dites une chose parfaitement juste quand vous m'écriviez: »la culture française ne doit pas être séparée du catholicisme«. Notre civilisation, nos âmes, sont pénétrées de cette foi, et la France ne ressemblerait plus à la France si ce caractère pouvait être effacé. Heureusement, vous le savez, elle est plus souvent fidèle qu'on ne le croit au dehors à sa vocation. Aujourd'hui notamment,

elle a une élite intellectuelle catholique plus nombreuse que jamais. (»De har fuldkommen Ret, naar De skriver: »Den franske Kultur bør ikke skilles fra Katholicismen.« Vor Civilisation, vore Sjæle er gennemtrængt af denne Tro, og Frankrig vilde ikke mere ligne Frankrig, hvis dette Præg kunde udslættes. Heldigvis, det ved alle, er Frankrig mere tro imod dette Kald, end man tror i det fremmede. Navnlig nu om Stunder findes her en katholsk intellektule Elite, mere talrig end nogen Sinde før.«)

Det er den Side af Frankrig, vi skulde lære at kende. Den kristne Kultur, Retsiden. Det samme kan aabenbart siges om Spanien og Italien.

Og hvad den franske Literatur angaar, plejer vi at vise, at vi haardt trænger til den, naar det virkelig gælder noget.

Holberg, Literaturens Fader, fandt sit Forbillede i Molière og skylder fransk Kultur en stor Del af sin Virksomhed.

Og det var ved Hjælp af franske Vaaben, at Georg Brandes (Naturalismen) vandt Sejr her i Landet.

Men staar vi i Fare, set fra rent kristne moralske Synspunkter, saa undgaar vi omhyggeligt Retningen mod Syd, men vender hellere Blikket mod Vest: England—Amerika, hvilket omtrent vil sige det samme som at forskrive Blomster fra England tilsendt fra Rivieraen.

Vi overser ganske, at vi alle skylder Rom vor Kristendom, vor kristne Kultur. Men — mon vi ikke staar overfor et Vendepunkt? Meget synes at tyde herpaa. Interessant er Kaj Friis-Møllers Artikel »Frygten for Frankrig«, Lederen i »Nye Intelligensblade« Nr. 4—5 (Tidsskrift for Literatur og Kritik), af hvilken nogle Brudstykker her skal gengives. Thi denne Artikel synes at løbe parallelt med katholske Synspunkter her i Landet.

— — — —

»Vi har i en tidligere Artikel gengivet en højtstaaende anglikansk Prælats uforbeholdne Hyldest til den franske Romandigtning, under hvis brillerende Overflade han var viis nok til at faa Øje paa en Basis af streng kunstnerisk Alvor, som forekom ham af ulige større moralsk Værdi

end mangan engelsk Romanforfatters ukunstneriske Hensyn-
tagen til den rent konventionelle Moral.«

Vi gisnede, at naar Biskop Gore nu i Vinter offentligt har kunnet bekende saa kæltersk en Anskuelse og tilmed bifaldes af den ledende London-Presse, saa turde man heri se et Tegn paa, at den politiske Entente imellem den engelske og den franske Stat, skønt længe skrøbelig og i Øjeblikket helt suspenderet, har hjulpet Frankrigs og Englands Intelligens til en gensidig Forstaaelse, der næppe slet saa hurtigt lader sig ophæve.

Og vi sluttede med at beklage, at Danmark, skønt »knyttet til Frankrig ved et politisk Forbund, der vel ikke er officielt som Englands, men til Gengæld har langt dybere Rødder i Historien« — dog ikke har vidst at tilvejebringe en tilsvarende intellektuel Forbindelse — en Beklagelse, som i det følgende skal præciseres nærmere.

Lad det være sagt straks — for at coupere enhver Misforstaaelse — at disse Linjer ikke er dikterede af noget fantastisk Haab om at bevæge en stedlig Prælat som f. Eks. Sjællands Biskop til at følge i sin engelske Kollegas Fodspor og fra »Bethesda«s Talerstol lægge et lille godt Ord ind for La Garçonne; selv af en noget lavere staaende Gejstlig som Holmens Provst vilde dette sagtens være for meget forlangt paa nærværende Tidspunkt, hvor den danske Kirke snart kan fejre Jubilæum som fraskilt fra det danske Aandsliv*) — der forøvrigt er ved at antage en saadan Karakter, at det allerede er store Ting, hvis man kan faa Literaturens egne Folk i Tale med en literær Betragtning.

Det er uden at gøre Regning paa synderligt mere end at faa Lov til at føre en ugenert Enetale, at vi her forsøger en Paavisning af det paradoksale i Danmarks Forhold til Frankrig. Paradokset er det, at Danmark i politisk Henseende omfatter Frankrig med en Sympathi, der i sin Tid har kostet os direkte Ofre, men i kulturel Henseende med en ligesaa haardnakket Antipathi, der indirekte har været os mindst ligesaa kostbar, idet den har afskaaret os fra de Paavirkninger, de Tilskyndelser og de

*) Udhævet her.

Direktiver af strengt intellektuel Art, som mest af alt var tiltrængte i en Literatur, der som den danske hver anden Dag truer med at lade sig totalt formørke af den dovne Halvdannelse, man priser under Navn af Folkeoplysning*).

Et Paradoks, som ikke bliver mindre paradoksalt derved, at det for en stor Del er de samme Kredse, ja de samme Personer, der er lutter Tro paa Frankrigs Vaaben, selv naar de lider Nederlag, og lutter Mistro til fransk Aand, selv naar den besejrer en Verden.

Det er ikke her Stedet til at foretage en Udredning af dette sære Forholds fjernere Aarsager — af hvilke Mod-sætningen mellem katholsk og protestantisk Kristendom vel nok er den vigtigste*) — og det er heller ikke paakrævet; thi ingen af disse har dog været umiddelbart bestemmende for de nulevende Generationers Holdning, som alene skyldes den særlige Maade, paa hvilken vi efter Romantikens lange Wahlverwandtschaft med Tyskland fik Bekendtskabet med Frankrig opfrisket i det saakaldte »Gennembruds« Dage.

Man kan om Professor Georg Brandes sige, omtrent som Pariserne siger om hans Protégé, M. Caillaux, at han ganske vist hyppigt har været paa den rigtige Side, men sjældent uden at kompromittere den. Det nittende Aarhundredes Frankrig var i hans Gengivelse i den Grad tillempet *ad usum delphini* og gjort identisk med hans egen Personlighed, at Opgøret med denne for manges Vedkommende uvilkaarligt medførte en mistænksom Holdning overfor al fransk Indflydelse.

Ganske vist havde Digtere som Sophus Clausen og Johannes Jørgensen — helt udenom det Brandes'ske Eneagentur for Skandinavien — søgt, fundet og tilegnet sig et poetisk Frankrig, som vi med Omhu var blevet holdt i Uvidenhed om; men der skulde gaa tyve Aar, før det blev almindeligt forstaaet, at Taarnets Mænd var noget andet og mere end blot en Sektion indenfor »Europæerne«s Kreds. I sin sædvanligste Form var Reaktionen imod Brandesianismen uadskilleligt forbundet med en lille rask Aktion imod alt fransk.« — —

*) Udhævet her.

Lidt senere nævnes Johannes V. Jensen,

»hvis Fingre øjensynligt klør efter at radere Frankrig væk paa ethvert Kort over Europa.

Til Forklaring maa tjene, at han aabenbart har studeret dette Land udelukkende paa Kortet; det er ham derfor en smal Sag i to Linjer at gøre det ganske af med, hvad han behager at kalde »gallisk knirkende Fornuft-poesi« og »Smagsfordærvelse(!) i fransk Æsthetik«. Som Lægemiddel mod disse indbildte Onder anbefaler han troligt noget, han med romantisk Vagthed betitler »angelsaksisk« Aand — skønt Angelsakseren nu om Dage turde være lige saa stor en Sjældenhed i Storbritannien, som Cimbreren heldigvis er det i Danmark. »Pilen rettet vestpaa, mod England og Amerika« — saaledes resumerer han lapidarisk til Opbyggelse for Forums Læsere den toogtyve Aar gamle Recept fra »Gotisk Renæssance«. — —

Senere fortsættes:

»Hvad angaar Englands Anvendelighed som Patent-medicin imod fransk »Smagsfordærvelse«, saa skal vi kun dels henvise til den Begivenhed, der har foranlediget disse Linjer, og dels beklage, at Hr. Johs. V. Jensen ikke var til Stede i Festauditoriet paa Sorbonne en vis graa Novemberdag i 1921.

Han vilde der have haft den Oplevelse at høre Dagens Æresdoktor Mr. Rudyard Kipling i en varmt følt Tale betegne sig selv som en Lærling af de store franske Fortællere, og i Særdeleshed — dette er allarmedende — af Guy de Maupassant.

Ved at betænke, at han selv har staaet i Lære hos »Junglebogen«s Digter, vilde han have indset, at ogsaa i Literaturen gælder paa sin Vis Romerrettens *pater semper incertus*, og at man ved en hvilken som helst Nedskæring af Europakortet let gør sig skyldig i en usønlig Handling.« —

Og længere nede i Artiklen:

»— — Selv havde Holberg gjort fransk Aandsliv til Genstand for det mest indtrængende Studium, og lige saa meget, som han vidste om det, lige saa meget skyldte han

*) Udh. her.

det — hvorved vi alle blev for bestandigt dets Skyldnere. Literære Nationalister, der gerne — i hvert Fald *pro forma* — er-Holbergianere, burde betænke, at dersom Holberg er dansk Literaturs Fader, er Frankrig i det mindste dens Fadder*), og at det er lidt løjerligt i dansk Nationalismes Navn at ville spænde Ben for enhver Fornylse af vor Literaturs største nationale Tradition.« — —

Og endelig lyder Slutningen af Artiklen saaledes:

»Skal dansk Intellekt i dette yderste Øjeblik reddes fra Cimbreres og Teutoners Terror, fra Degnevisdom og Dylægevidenskabelighed, da forslaar intet mindre end en grundig Nyorientering i Tankestrømningerne ude i Europa og navnlig i det Land, der altid var Europæernes Læremester i at tænke rent*).

France, mère des arts, des armes et des lois« —

— — —

Saa vidt Kaj Friis-Møller.

Kulturens lyse, varme, straalende Sol stod op i Østen.

Jo mere vi nærmer os dette Østen, jo mere Sjælekultur, jo mindre Materialisme. Der udgraves flertusindaarige Bibliotheker. Der opstod Verdensreligionerne. Der levede Guds udvalgte Folk. Der fødtes Guds Søn.

Med Romerriget førtes Kulturen rundt om Middelhavet, op mod Europas nordlige Lande.

Riger faldt. Riger genrejstes. Men de flertusindaarige Grundsokler kunde ingen fravriste dem.

Kultursolens Bane gik fra Øst til Vest. Alle civiliserede Stater bader sig i disse Straaler. Men Vesten (Amerika) er endnu i sin Vorden. Og jo mere skraat disse Solstraaler falder, jo mindre grundmuret bliver Kulturen. Der er Egne paa Jordkloden, hvor Straalerne endnu ikke er trængt ind.

Alt dette ved ethvert Barn. Heller ingen benægter, at Rom blev Udgangspunktet for Kristendommen, og at der findes Egne i Europa, ganske anderledes gennemsyret — Generation efter Generation — af Kristendommens Principper end Kongeriget Danmark.

Men gælder det om at søge Fornylse paa kristne

*) Udh. her.

Kulturomraader — denne Kultur, som forøvrigt ikke optræder fuldkomment noget Steds paa Jorden — saa søger Danmark netop bort fra de Kilder, hvor der fremfor alt maatte være Fornylse at finde med Hensyn til moderne kristne Menneskers Forhold til Livet.

Det er ikke saa underligt, at dansk Aandsliv fjernes mere og mere fra den danske Kirke. Lad os ikke glemme, at Paradisets Have laa i Østen.

Ellen Bohn-Jespersen.

Af Dagens Krønike:

3 Døgn, 18 Timer og 10 Minutter — af Evigheden.

Hvor kan det være, at Begivenheder, der slet ikke angaar os, somme Tider berører os langt stærkere end det, der foregaar lige uden for vore egne Vinduer?

Mon ikke, fordi vi har et Aandsliv, der ikke kan, ikke vil være fremmed for noget menneskeligt. Vi foragter jo den »Borgermand« i Faust, der gerne hører om Krig og Mord hos Tyrken og i andre fjerne Egne, naar blot han selv kan sidde fredeligt over Øllet og nyde den fjerne Ulykke.

Vi er deltagende \therefore vi tager Del i, hvad der sker langt ud over vort Dagliglivs Horisont.

Naar vi saaledes levende lever med i Verdens Liv, faar vi ofte Ting at se, der kan sætte os i ærligt Oprør. Ting, der er saa grundigt sat paa Hovedet, er en saadan Haan og Protest mod al Redelighed, al sund Menneskelighed, — for ikke at tale om, at de er Uhyrligheder set fra Guds Riges Standpunkt — at vi gruer, at vi føler vor Afmagt overfor det, der (som et vist Led) er »af Lave«.

Naar vi ser Mennesker gebærde sig paa tværs af al sund Fornuft, mindes vi af og til om hine Aber, de gamle udhuggede paa de gothiske Dømers Søjlekapitæler

— vel nok for at klartegne, hvad Mennesket bliver til, om det forraader sin gudfødte Sjæl til sit lavere Jeg. Og saa rinder os i Hu maaske Kristen Kolds Ord om, at hvis Mennesket ikke passer paa sig selv, at det guddommelige i os faar Overtaget, saa staar det menneskelige i Fare for at blive til det dyriske, og dette igen til det djævelske.

Dette faldt mig ind, da jeg i Aviserne læste om den Danse-Rekord, den 27-aarige Henri Morehouse i New-York slog med uafbrudt Dans i 3 Døgn, 18 Timer og 10 Minutter. Da han havde danset i een Køre i 87 Timer, faldt han død om — ramt af et Hjerteslag. Af alle Maader at gøre det afgørende Skridt fra Timeligheden over i Evigheden paa, vilde jeg nødigst vælge denne: at danse ind i Døden . . . i Dommen, i Evigheden; thi: hvor Træet falder, der bliver det liggende. Hvor er her Plads for et: Gud være hans arme Sjæl naadig! Og for en Ransagelse af Samvittigheden, om ikke vort eget Hjerte har taget Skade af Dansemanien. For Ikke-Danseren er her et typisk Tilfælde af Efterkrigsaarenes Galskab. Lad os holde op med at tale om Krigens Grusomhed, fordi Mennesker slaar hinanden ihjel, naar de uden Indgreb fra deres Medmennesker faar Lov at danse sig selv ihjel. Mangen Soldat faldt med Ære og af Pligt og døde i Guds Naade — men kan man danse sig ind for den Allerhøjstes Aasyn i Saligheden?

Vil man have et andet Tegn paa, at vi befinder os i samme Tilstand som Romerne i Dekadencetiden, da se man paa Bokse-Referaterne. Disse Gladiatorer har allerede krævet Menneskeliv her hos os. Og ikke under Landets harmfulde Protest. — Nej, under Amfitheatrets Titusinders Jubel og *habet*. Med den klassiske *pollice verso* dømmer Pøblen unge Sjæle til Massakrering og Død for bæstisk herkuliske Negeres Næver . . . til Fryd for Tilskuere, hvis Sind kræver at mættes med halv Brutalitet, halv Liderlighed ved disse *circenses*, hvorefter de for Understøttelsen henter *panem* (og Sul og Tuborg til) i Folketøkket. Nero har sejret!

Harmen synes i det hele taget ikke at være vor Styrke. Man saa kun een Dansker, fhv. Minister Scavenius, protestere mod, at vi sendte en Delegation til Fællesspisning med Martyrpræstens Bødler. Den ene var ganske vist ogsaa Katholik. Men han fik ikke rejst en Folkeaktion (hvor Martyrens Trosfæller var selvskrevne Forøgangsmænd); han blev tyssed ned af den i Rusland interesserede danske Mammon. Saa vidt har vi bragt det i »kristelig Taalsomhed«!

I Retning af Galskab er vi ogsaa naaet vidt. I London startede en Flok af ubeagtigt unaturlige Mødre et Væddeløb med — Barnevogne. Jeg ser dem idag bære Børnene til Daaben og imorgen løbe Væddeløb med dem i Barnevogn. Hvilken Respekt for en uskyldig Skabning, hvilken Ærbødighed mod deres eget Livs Frugt! Og i Overmorgen sidder de maaske i Nævningeting og dødsdømmer en fortrukken Barnemorderske. End ikke Dyrene behandler deres Afkom, som var det Ting og ikke levende Væsner.

Har vi smilet og sagt Vittigheder ad det Væddeløb — eller har vi bedet om Guds Aand over en gudsforldadt Verden?

Sport! Sport! Sport! Spalter og Sider i alle Blade. Søndagens Rekorder og Ulykkestilfælde. Væddemaal, Tips og Totalisator. Nationens store Navne var engang Videnskabens og Kunstens Koryfæer — saa blev det en Overgang Skuespillere (som man omtalte ved Fornavn) — nu er det Fodboldhelte, Bokseheroer og Væddeløbsmestre (som man omtaler ved Kæle- eller Øgenavn).

Ikke et ondt Ord om den gode og nyttige Sport — vi ser helst af alt en sund Sjæl i et sundt Legeme. Men hvor trænes i 1923 Sjælen sund, smidig, stærk? Hvor er Kunstens Stadion? Hvor er Videnskabens Idrætshus? Hvor Poesiens Træningsbane — anlagt af Kommunen, støttet af Staten, myldrende fuld af det Folk, der har faaet Legemet gjort sundt i Idrætsparken? Man hyler over lumpne 50,000 Kr. til fattige Malere — og smider 100,000 ud til Kroppens Kultus. Man jamrer over, at der skrives for

mange Bøger — men læser samtidig en Litteratur af Sports-referater.

Remediet er Aandsliv.

Meget let at skrive Recept paa — mindre let at faa i Patienten, vor sportssyge samtidige.

Aandsliv vil sige at sætte sig hen og læse, at gaa hen og høre og se, at dyrke Samtalens snart forglemte Kunst. Vi sad forleden Nat fire Mennesker fra 8 Aften til 3 Morgen og glemte Tiden over at lytte og at tale. Bog paa Bog kom ned fra Reolen, Steder blev eftervist, Billeder blev forelagt, Toner blev anslaaet . . . vi var nede i Kunst-historiens Skakter, vi var ude paa Litteraturens Felter, vi vandrede gennem Assyrien, Babylon, Ægypten, Hellas og Rom — sprang over i det moderne Frankrig, drog Sammenligning med *Fra Angelico* og *Maurice Denis* (hvis Farver fik os til at citere *Paul Claudels* Vers) . . . altsammen ved at se paa nogle Folder i en *Beuroner*-Statues Gevandt . . . og det slog os pludselig, at enten var vi gale, eller de andre var det. Uhøfligt nok antog vi det sidste.

Aandslivets gradvise Uddøen muliggør det Fænomen, at alt — selv det mest selvmodsigende — kan passere uden Protest.

Ikke een rejste sig og gik, fordi pludselig Faarene fandt paa selv at vælge Hyrder — eller fordi en lutheransk Præstelærer i en for Snese af Aar aktuel Leksikon-Afhandling uden Afstandtagen refererer Hedenskabets Theori om Vor Herre: at har han overhovedet eksisteret, saa har han i hvert Fald været sindssyg og i alt Fald øvet sine paa-staaede Undere ved Suggestion (jo, een, en Provst, protesterede — men uden Resultat).

Eller naar Lutheranerne nu vil bygge en Ansgar-Kirke (Dr. A. Th. Jørgensen faar tilgive, men det er en »lykkelig Evne til Inkonsekvens«).

Det synes, som om ingen Selvmodsigelse er skærende nok til at vække det moderne Menneskes Protest og Eftertanke.

Har de faa, der endnu er af Aand, andet at gøre end: at lukke Øje, Øre og Dør og atter ty til Bogen, til Bil-

ledet, til Tanken og den stille Tale mellem ligsindede?

At holde Spejlet op for Aben paa Sportskatedralens Kapitæl er vist forgæves.

Spectator.

Spadsereture i København.

XIV.

I Bredgade.

(Tre Kirker. . .)

Naar man kommer fra Kongens Nytorv og gaar nedad Bredgade — og hvor mange har ikke gjort det! faar man snart Øje paa de tre forgyldte »Ræddiker« paa den russiske Kirke. Den ligesom giver Bredgade Præg af noget sært, noget fremmed — og en typisk Københavnergade er den berømte Bredgade jo heller ikke.

Og det er ogsaa mærkeligt, at der ligger tre Kirker i eller lige ved Bredgade, som hver er noget for sig, og som repræsenterer hele Kristenhedens forskellige Retninger.

Der har vi »Marmorkirken«. Den repræsenterer *Protestantismen*, nærmest naturligvis »Folkekirken«. Hvad Bygningen angaar, saa kunde den jo godt staa i Rom paa Corso Umberto — saa for saa vidt er det næsten underligt, at den er dansk og protestantisk. Nogle Skridt videre har vi den *russiske Kirke* ellere rettere: Gesandtskabskirke, thi den blev sandelig ikke bygget af Folket, men af en rig og mægtig Hersker til Ære for sig og for sin Magts Repræsentation. Atter nogle Skridt videre, og vi er ved *Ansgarskirkens* beskedne Façade. Den byggedes paa en Tid, da Katholikkerne endnu ikke havde Religionsfrihed her i Landet, og er altfor ubetydelig til at være Cathedralkirke, skønt dens Vægmalier i Koret og enkelte andre Prydelser er ret værdifulde.

Men St. Ansgars Kirke har *andre* Ting, som giver den et stort Fortrin baade for den russiske Kirke og Marmorkirken. Jeg peger kun paa to Steder: paa Tabernaklet

med den evige Lampe foran og paa Biskoppens Stol i Koret.

Tabernaklet har den russiske Kirke ikke. Men den har da i det mindste et Alter, der bruges som *Alter*, d. v. s. som Offersted, og hvor efter Oldkirkens Lære og Skik den hellige Messe — den hellige Eukaristis Mysterium — bliver fejret. Ogsaa alle de øvrige Sakramenter forvaltes i den russiske Kirke — for saa vidt er den i Overensstemmelse med hele Oldtidens Kristendom. Men at den er stagneret og har manglet Udvikling i sit Fromhedsliv, ser vi paa mange Punkter — netop ogsaa det allerhelligste Sakramentes Kultus har ikke udviklet sig som hos Moderkirken.

Et Tabernakel findes der i Marmorkirken ikke, ikke engang et virkeligt Alter i oldkristelig Forstand, men et Pynte-Alter, som for Gudstjenestens Skyld godt kunde undværes. Midtpunktet er Prædikestolen. Og ved den protestantiske »Altergang«, der slet ikke har Forbindelse med den egentlige Gudstjeneste, var det jo tilstrækkeligt, at Præsten tog Brødet og Vinen fra et lille Sidebord. Thi her lærer de troende, at det jo er *almindeligt* Brød og *almindelig* Vin, der gives, kun efter Luthers Særfortolkning er Christus *med, i* og *under* Brød og Vin i *Nydelsens Øjeblik*. Calvin, Zwingli og andre Reformatorer havde igen *deres* Særfortolkninger. De øvrige Sakramenter er paa Daaben nær aldeles forsvundne, dog holdes der en Skrifte-tale i Stedet for Syndsbekendelsen, og Ægtepagten vel-signes, men uden at man derved forstaar et Sakramentes hellige, ubrødelige Pagt.

I Ansgarskirken derimod har vi ikke blot Oldtidens eukaristiske Offer, men ogsaa Herrens Nærværelse i Alterets Sakramente iblandt os Dag og Nat, hele den smukke Kultus, der følger deraf, og som Kirkens Kærlighed og Tro Aarhundreder igennem har beriget. Desuden meddeles der i denne Kirke ikke blot de syv Sakramenter, men her staar ogsaa Biskoppens Stol, og her forkyndes Christi Lære fra den *rette Myndigheds Side* og *i Overensstemmelse med ham, der sidder paa Petri Stol*.

Se den russiske Kirke! Hvem har indtil for kort Tid siden været dens Chef? Hvem indtog første Plads? *Det*

var Zaren, en verdslig Herre, der betragtede sig selv som en Arvtager af de byzantinske Kejseres kirkelige Overherredømme. Nu er dette ganske vist skyllet bort af Krigens Malstrøm — men har de russiske Biskopper og alle disse orientalsk-skismatiske Patriarker og Eksarker fortjent det bedre? *De rev sig løs fra Moderkirkens Enhed*, brød Forbindelsen med Kristenhedens, med »Kærlighedsforbundets« styrende Kirke, som *Ignatius af Antiochien* allerede omkring Aaret 107 havde kaldt Menigheden i Rom — brød med den apostoliske Stol, som i Oldtiden ikke blot faktisk, men ogsaa efter Sardika-Konciliets udtrykkelige Bestemmelse for alle orientalske Biskopper var den højeste Myndighed i kirkelige Sager. Og hvad fik de i Stedet? Ja, først fik de Hoffets Bevaagenhed og en tilsyneladende højere (fra Rom uafhængig) Rang, men i Længden blev de ikke blot afhængige af Staten og mistede deres egen Anseelse, men de mistede ogsaa det Rygstød, den faste Position, de vilde have haft i Forbindelse med den øvrige Kristenhed og i Underordning under Petri Stol.

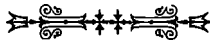
I Marmorkirken har vi som sagt ikke blot intet *virkeligt* Alter i oldkristelig Forstand, men selvfølgelig endnu mindre en Bispestol med den rette Hyrde- og Læremyndighed. Den fandtes for Danmarks Vedkommende siden 1536 paa Københavns Slot eller paa Koldinghus eller paa Jægerspris, alt efter hvor Landets »Summus Episcopus« behagede at residere. Senere forflyttedes Hyrde — om ikke Lærestolen — til den »Røde Bygning«, og hvor den nu er, ved jeg ikke — i Marmorkirken i alt Fald ikke. Men en Lære- og Prædikestol er der selvfølgelig, og en anden i Garnisonskirken og en tredje i Vor Frue, og andre i Eliaskirken, i Reformert Kirke, i Methodist-Kirken o. s. v.

Med disse Tanker vil jeg nu paa ingen Maade støde de nævnte anderledes troende. Tværtimod ved jeg meget godt, at der findes Skarer af gode, fromme Kristne, der samles i alle de nævnte Kirker. Men jeg vilde kun i al Korthed forklare, hvorfor jeg synes, at *Ansgarskirken er at foretrække for dens to »Konkurrenter« i Bredgade*. Den har forskellige Ting i Eje — aandelige Ting naturligvis — som i vore Øjne hæver den højt over saa mange andre.

Vel kan der i andre Kirker findes bedre *Prædikanter*, bedre *dansk Salmesang*, bedre *Opvarmning*, bedre *Belysning*, bekvemmere *Siddepladser* og mange andre dejlige Ting. Men alle disse Ting giver jeg uden et Øjeblikks *Betænkning Slip paa*, naar jeg skulde vælge mellem den *Slags Biting og — Alteret med Tabernaklet og den apostoliske Lærestol*.

Lad saa *Opvarmningen* være daarlig, lad den danske *Salmesang* være endnu daarligere — hvad den desværre ofte er — lad *Prædikenen* være baade kedelig og holdt paa et ret primitivt *Dansk* — hvad forslaar alt dette imod den *Ro og Fred* og de aandelige *Naadegaver*, der strømmer til mig fra *Jesus Christus* i *Alterens Sakramente* og fra hans *ene, hellige, katholske og apostoliske Kirke!*

F. F. M.

Aarhus katholske Menigheds 50 Aars Jubilæum

30. April 1923.

UD over Bugten saa herlig at skue,
 heget ind af Bakker og Pynter og Skov,
 knejste kun Domkirkens Taarn og vor Frue
 over Hverdagslivets det flade Behov.
 Rester de var fra en fremfaren Old,
 Stammer, som Vinteren røvede Løvet;
 Kæremaal førte de lydt om den Vold,
 her mod Guds Kirke blev øvet.

Lyste Guds Maane da mildt over Stranden,
 saaed' Sølv hen over den krusede Sø,
 lød der en Hvisken fra en til den anden
 om de Ungdomsminder, der ikke vil dø:
 Ottesang, Vesper i svulmende Kor,
 Messen, det Offer, der fuldtækkes Himlen,
 Oldkirkens Visdom i kronjyske Ord
 og under Hvælvingen Vrimlen.

Aarene fulgtes, og Vind skifted' Retning;
 Grund til Syld blev gravel, det tog til at gro,
 Brisen til Taarnene bar da den Sætning:
 Kirkehal der bygges nu for Eders Tro.
 Murene højnedes, Spir blev der tækt,
 hilsede høvisk de to over Tage,
 Nyfødning var det jo af deres Slægt,
 Ætten var kommen tilbage

Hjerterne lo i de gamle derhenne,
 Hjerterne maa le i os alle derved.
 Vindenes Herre kan Vindene vende,
 Menneskenes Bolværk hans Vind blæse ned.
 Løftes vort Blik til de graanede blot,
 gennem alt Mismod en Pæl maa det ramme;
 er mod de gamle end Afkommet smaat,
 Blodet er endnu det samme!

Johs. Frederiksen.

For 2. Gang har Aarhus haft en katholsk Menighed i 50 Aar. 1. Gang kunde 50 Aaret fejres for ca. 1000 Aar siden, og ogsaa den Gang var Menigheden vokset frem ved frivillig Tilslutning.

Nutidens Fortsættelse af det katholske Menighedsliv, der groede op; grønnedes, blomstrede og satte rig Frugt i Aarhus gennem henimod 600 Aar, bygger derfor ikke paa bar Bund. En stor, en ældgammel dansk og katholsk Arv er gravet ned i den skønne Dal ved Aamundingen, og to stolte Vidner om denne Kendsgerning ses viden om og kendes af alle: Domkirken og Sortebrødrenes Kloster og Kirke. Omkring disse ærværdige Mindesmærker og Vor Frue Kirke i Ryesgade er i de sidste 50 Aar foregaaet den virkelige Reformation, som fejredes i Mandags.

Festen indleddes med et Triduum, der sluttede med Fælleskommunion Søndag Morgen og Festandagt og Te Deum Søndag Aften den 29. April, Pater Bach talte alle tre Aftener saa kraftigt, smukt og varmt, at han har vundet sig en varig Plads i sine talrige Tilhøreres taknemmelige Erindring. Hans Festprædikener Søndag Aften og ved Pontifikalmessen var Mesterværker.

Gribende var det at se en hel Menighed gaa til Fælleskommunion, en fuld Kirke næsten lydløst tømmes Bænk for Bænk for at gøre den stille Pilgrimsfærd til Herrens Bord.

Søndag Aften oplæste Sognepræsten den pavelige Lykønskning ved Kardinal Gasparri og meddelte Menigheden den hellige Faders Velsignelse.

Paa selve Dagen var den smukke Kirke smagfuldt og festligt smykket baade ud- og indvendig. I Koret løftede sig en Baldakin over det biskoppelige Højsæde, og ovenover foldede sig Kirkens gyldne og hvide Dug og Danmarks gamle berømte katholske Flag, Kirkens Gave, Fædrelandets kosteligste Klenodie. Uforglemmelige Minutter, da Biskoppen velsignende gik fra Døren til denne Plads, medens Orglet bruste, spillet af Mesteren og Komponisten, Domorganist Messner fra Salzburg. Dennes Festmesse var et Musikværk af stor og egenartet Skønhed. Kirkens Kor havde under Pater Gellers Ledelse lagt et meget betydeligt Arbejde i Indstuderingen af det vokale og opnaaede et særdeles rosværdigt Resultat.

Pater Bach drog i sin begejstrede og begejstrende Festprædiken smukke og mindeværdige Træk frem af Menighedens Annaler. Han mindedes de døde og blandt de levende særlig Pater Ignatius Schmid, der laa alvorlig syg, men var i Bedring, og rettede en særlig Tak til Sct. Joseph-Søstrene, hvis uegennyttige Arbejde i saa høj Grad havde bidraget til at bryde den haarde Skal af lutherske Fordomme. — —

Mandag Aften fyldtes Skolens rummelige Gymnastiksal til Fællesspisning af festklædte Katholikker fra Aarhus og Omegn. Ved Hovedbordet Præster fra alle Landets Dele. Biskoppen førtes til Ærespladsen af Sognepræsten, Pater Nøsen, medens Forsamlingen rejste sig og hyldede ham med bragende Bifald. Nu fulgte et meget fornøjeligt Sæmvær, der ligesom det øvrige Arrangement gjorde Sognepræsten og Familieaftenkomiteen megen Ære. — Pater Nøsen bød Velkommen, og Pater Günther dirigerede. Saa holdtes de officielle Taler for Paven, Kongen og Fædrelandet og Biskoppen, der takkede og talte meget smukt og hjertevindende for Lægbrødrene og den jubilerende Menighed. En lang Række Taler fulgte — — for Sct. Joseph-Søstrene, Orgelkunstneren fra Salzburg og Digteren, Pastor Frederiksen, hvis Sange meget bidrog til den festlige Stemning. Pater Bach hyldedes for sine Prædikener, Pater Geller som Kordirigent o.s.v.

Fra først til sidst var Festen vellykket. Kronen paa Værket var Biskoppens Nærværelse.

Vor Frue Menighed skrider saaledes videre mod sit 100 Aars Jubilæum under gunstige Varsler.

Som Biskoppen sagde: det drejer sig om, at Katholikerne gaar frem ikke alene kvantitativt, men først og fremmest kvalitativt. Denne rette Fremgang vil være Maalet for Vor Frue Menighed i Aarhus i dens næste halve Sekel.

A. F. B.

En Indbydelse.

Enhver ung Pige, som kan bruge Naal og Traad, indbydes hermed til at komme hver Onsdag Aften i Vesterhus i den kvindelige Ungdoms Opholdsstue paa fjerde Sal. Vi mødes ca. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften og arbejder til ca. Kl. 9 $\frac{1}{2}$. Derefter drikker vi en Kop Kaffe eller The; enhver medbringer, hvad hun vil spise dertil, eller bestiller det hos Økonomen. *Hvad vi syer?* — Vi syer til de fattige og ganske særligt til de allerfattigste smaa, til Spædbørn i Tyskland, hvoraf nogle har maattet nøjes med Gardinrester, Avispapir o. l. — Der er Arbejde for mange villige Hænder — gammelt Tøj syes om — nyt klippes til o.s.v., og alt kan bruges, gammelt Linned, gammelt Dækketøj; hvad der ikke egner sig til Smaabørn, syes til de større.

Nøden er saa stor og Hjælpen saa nødvendig — vi kan kun yde lidt til at afhjælpe den værste Nød, men det lidt vil vi ogsaa give, og derfor samles vi hver Onsdag Aften, hele Sommeren igennem (dog ikke de Onsdage, hvor der er Foredrag for katholske Kvinder i K. V., og i Maj Maaned begynder vi lidt senere paa Grund af Majandagten).

Naar man har siddet paa Kontor eller staaet i Forretning hele Dagen og maaske haft Hjernearbejde Dagen lang, saa er det en dejlig Tur til Vesterhus — en dejlig Afveksling at sidde og sy i det hyggelige Værelse paa fjerde Sal, og hvad mere er, — den Skærv, vi alle skal yde af Apostolatsarbejde, den kan delvis betales der. Og kan vi ikke ogsaa dermed betale en lille bitte Del af den store Taknemmelighedsgæld, vi staar i, til de af vore Præster, som hører hjemme i vort lidende Naboland. — Og hvor megen Hjælp er ikke tilflydt den danske Mission fra Tyskland i dets Velmagtsdage? Skulde vi ikke gøre Gengæld nu, da Lejlighed byder sig?

Hvis de unge Kvinder giver deres Tid og Arbejde — kunde *de unge Mænd* saa ikke have Lyst til at give deres Bidrag til Naal—Traad—Knapper o.s.v.

Eventuelle Bidrag mrkt. »Systuen« modtages hos Portneren i Stenosgade. *Aftensystuen.*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Vincentskonferencerne arholdt deres 2. Generalmøde Søndag den 29. April i Bredgade 67 efter Højmessens i St. Ansgar. Det var kun besøgt af 16 Med-

lemmer. Hr. A. V. Günther, som af Lokalraadet var valgt til Præsident efter afdøde Biskop Johannes, præsiderede og bød Vincentsbrødrene velkomne. Hr. Günther mindedes den tidligere Præsident i hjertelige Ord; det bedste, vi kan gøre for at holde den afdødes Minde i Ære, er med Iver at fortsætte og agitere for Vincentsforeningen, som den afdøde med særlig Kærlighed havde omfattet hele sit Liv igennem. De forskellige Konferencer, saa vidt de var repræsenterede, aflagde derefter Beretning for det forløbne Kvartal. Pastor v. Kettenburg omtalte bl. a., at der paa sidste Generalmøde var bleven bevilliget 150 Kr. til Vincentsforeningen i Köln; der var nu indløben en hjertelig Tak derfor. Pengene var bleven fordelt til 750 (!) Konferencer. Med Takken fulgte der en Skrivelse, som skildrede den stadig herskende Nød, særlig Mangel paa Mælk, Mangel paa Undertøj og de mange Dødsfald af Tuberkulose paa Grund af Underernæring. Et Forslag om at indsamle Undertøj for at sende det til Vincentsforeningen i Köln, ligesom yderligere Pengeunderstøttelse vilde Lokalraadet tage op til Drøftelse. Efter den sædvanlige Indsamling sluttede Mødet.

— Tirsdag d. 24. April afholdt Unio sin aarlige Generalforsamling. Det var sørgeligt at høre Bestyrelsens Beklagelse over den daarlige Tilslutning til Foreningens saa glimrende arrangerede Sammenkomster; endnu sørgeligere var det at se, hvor faa Medlemmer der var mødt til Generalforsamlingen, og man maatte desværre give Formanden Ret, da han beklagede, at det i Stedet for Fremgang var ved at blive Tilbagegang. Ved en Generalforsamling maatte man vente, at alle Medlemmer tog det som en Selvfølge at komme til Stede og takke Bestyrelsen for dens uegennyttige Arbejde, eller i modsat Fald at kritisere, hvilket der nu ingen Grund var til. Der vil i December Maaned blive indvarslet til en ekstraordinær Generalforsamling. Lad os saa se alle Medlemmer, for kun naar alle Medlemmer er til Stede og lader Bestyrelsen vide, hvordan de ønsker Foreningen ledet, kan der blive god Trivsel og fuld Tilfredshed; men lad det ikke blive ved begejstrede Taler og Forslag, men Handling. En saa god Forening som Unio maa ikke sygne hen. *Et Medlem.*

Tyskland. Berlin, der har en meget stor katolsk Befolkning, skal nu ogsaa være Sædet for en katolsk Biskop. Den nye Biskop er Msgr. Josef Deitmer, der allerede længe har beklædt Embedet som fyrstbiskoppelig Delegat ved Hedvigskirken. I denne Kirke fandt Bispevielsen Sted den 1. Maj; den foretoges af Fyrstbiskoppen af Breslau, Kardinal Bertram, og mange tyske Biskopper var komne til Stede.

Rom. Som for kort Tid siden meddelt gik der i Rom Rygter om, at den kanoniske Proces om Pave *Pius X's Beatifikation og Kanonisation* var forestaaende. Nu har samtlige i Rom boende Kardinaler anmodet Paven om, at Processen maa blive indledet. Kardinalerne henviser i deres Skrivelse til, hvorledes de troende Dag for Dag besøger og beder ved *Pius X's Grav*, desuden er der sket saadanne Ting, som gør en Beatifikation mulig. Abbeden af *Praxedis, Dom Benedict Pierami*, er allerede blevet udnævnt til Postulator i Processen.

Kirkelig Bekendtgørelse.

Paa 2. Pinsedag Kl. 8 Morgen agter H. Højerværdighed Biskoppen i St. Ansgars Kirke at meddele Firmelsens hellige Sakramente til de voksne. De, som endnu ikke har modtaget dette Sakramente, anmodes om snarest muligt at melde sig der, hvor de er blevet optaget, og at overvære de offentlige forberedende Foredrag i St. Ansgars Kirke **Søndag d. 13. Maj Kl. 4.**

St. Franciskus III. Orden har Møde i St. Knuds Kapel Fredag den 18. Maj Kl 8 Aften.

Nordisk Ugeblads Annonce-Afdeling, Studiestræde 27-29 har i Sommertiden, fra 15. Maj til 15. Septbr., Kontortid fra 9¹/₂--4, Lørdag fra 9¹/₂--3.

Da jeg nu efter min alvorlige Sygdom atter er kommet tilbage til mit Hjem i Charlottenlund, vil jeg takke mine Trosfæller for Deres mange Forbønner og for al udvist Opmærksomhed mod mig under mit Ophold paa St. Josefs Hospital.

En særlig Tak er jeg mine trofaste Sygeplejersker med den kloge General Søster Eucepia i Spidsen skyldig for al Deres Taalmodighed og kristelige Kærlighed mod mig.

Hjertelig Tak til Alle og Gud gengælde Dem det!

Deo gratias d. 5.-5.-1923.

George Lohrer.

St. Andreas Kirkens 50-Aars Indvielses Jubilæum

fejres paa følgende Maade:

Torsdag den 24. Maj Kl. 7¹/₂ Aften Prædiken (*P. Back*) og Andagt, hvorefter der i Stillehed afsløres en i Kirken anbragt Mindetavle om Kirkens Stifterinde, Fru Kammerherreinde *Polly Berling*.

Fredag den 25. Maj (selve Jubilæumsdagen) Kl. 8 festlig Messe med Fælleskommunion, hvorefter der nedlægges Kranse og bedes ved Kammerherreinde *Berlings* Sarkofag i det tilstødende Mausoleum. Kl. 7¹/₂ Aften Prædiken (*P. Back*) og Andagt med *Te Deum*.

Lørdag den 26. Maj Kl. 7¹/₂ Aften Prædiken (*P. Back*) og Andagt.

Søndag den 27. Maj Kl. 8 Kommunionmesse; Kl. 10 Pontificalmesse med Prædiken (*P. Günther*).

MAJANDAGTEN.

	Søn- og	Festdage	Hverdag
	Kl.	Kl.	Kl.
St. Ansgars Kirke	6		8
Jesu Hjertes Kirke	- 7 ¹ / ₂		- 7 ¹ / ₂
St. Josefs Kirke	- 3		- 7 ¹ / ₂
St. Knuds Kapel	- 3		
Immaculatakirken	- 2 ¹ / ₂		- 7 ¹ / ₂
Rosenkranskirken	- 5		- 7 ¹ / ₂
Assumptionskapellet	- 4 ¹ / ₂		- 4 ¹ / ₂
St. Annæ Kirke	- 8		- 8
St. Andreas Kirke	- 7		- 7 ¹ / ₂
Sakramentskirken	- 6		- 8

Katholsk Litteratur til Maj Maaned

Rosenvorn Lehn: Til Jesus ved Maria	2,50
Menzinger: Født af Jomfru Maria	0,15
Kardinal Newman: Majbog	0,35
Steidl: Legenderoser	3,25
Steidl: Vor Frues Sange	4,50
Schindler: Jomfru Maria Rosenkrans	3,00
Esfer: Lourdes og dets Mirakler	0,40

Katholsk Boghandel
Stenosgade 3, Kbhvn. B.
Tlf. Vester 3930

Rosenkranskirkenes Sogn.

Inkassationen af *Kirkeskat*, *Præstепenge* m. m. er paabegyndt. De af Menigheden, som ikke yder *Kirkeskat* til deres Sognkirke, *Rosenkranskirken*, gøres opmærksom paa, at det er enhver Katholiks Pligt — gift eller ugift, rig eller fattig — efter Evne at yde Bidrag til sin *Sognkirkes* Underhold, hvorfor de opfordres til at tegne sig for et saadant.

Til *Rosenkranskirkenes Sogn* hører alle Katholikker, der bor paa *Frederiksberg* og i den dertil grænsende Del af *Vesterbro* indtil *Stenosgade*, *Viktoriagade*, *Abel Cathrinesgade*, *Kvægtorvs-gade* og den ny *Godsbanegaard* (den tilstødende Side af de nævnte *Gader* og *Godsbanegaardens Terræn* indbefattet), endvidere de, der bor i *Valby*, *Vigerslev* og *Vanløse Distrikter* samt det mellem disse *Distrikter* og *Vestenceinten* liggende *Landdistrikt*.

Anmeldelser modtages af Sognepræsten, *Boyesgade 8*, samt af *Kirkeforstanderne*.

Det henstilles indtrængende at betale ved første Præsentation for at undgaa unødvendige Omkostninger. *Forstanderskabet*.

I Anledning af Sr. Therèse de l'Enfant Jesus's Beatification d. 29. April d. A. udbydes 50 Eksp. af »En Sjæls Historic« til ekstraordinær Pris Kr. 6,00.

Naar nævnte Antal er solgt, indtræder den alm. Pris Kr. 9,00.

Katholsk Boghandel.

Kirkelig Kalender.

13. Maj	6. Søndag eft. Paaske.	20. Maj.	Pintse-Søndag.
14. —	M. Oktavdag.	21. —	M. Anden Pintsedag.
15. —	Ti. Johannes de la Salle, Bekender.	22. —	Ti. Tredje Pintsedag.
16. —	O. Ubaldus, Biskop og Bekender.	23. —	O. Oktavdag. (Tamperfastedag.)
17. —	To. Oktav af Christi Himmelfart.	24. —	To. Oktavdag.
18. —	F. Venantius, Martyr	25. —	F. Oktavdag. (Tamperfastedag.)
19. —	L. Vigilie. Fastedag.	26. —	L. Oktavdag. (Tamperfastedag.)

6. Søndag efter Paaske, 13 Maj.

Helsingør. Katholsk Kirke, Nygade 8. Kl. 5½ og 8: Stille Messe. — Kl. 9: Højtidelig Prælatmesse og Meddelelse af Firmelens hellige Sakramente. — Eftm. Kl. 3: Menighedens Sammenkomst i Skolelokalet for at hilse paa Mgr. Brems. — Kl. 4: Festandagt med Prædiken.

Rosenkranskirken. Mariakongregationen har Fælleskommunion Søndag d. 13. Maj i Messen Kl. 8.

A.C. D.u.S. Onsdag d. 16. Maj i Vesterhus. Cand. phil. Georg M. Vøhtz vil tale om Henri Bureau: L'indiscipline des mœurs. — Gæster kan medtages. *Adm.*

St. Josefs Gilde, st. 1885.

Maanedsmøde afholdes Mandag den 14. Maj — efter Majandagten i St. Ansgars Kirke — i Bredgade 67. *Bestyrelsen.*

Katholsk Forening »Absalon«.

Vort næste Møde afholdes Mandag den 21. Maj Kl. 8 i Selskabslokalerne »Columbus«, Aaboulevarden 21 (Telf. Central 3699). *Bestyrelsen.*

En ung, velanbefalet Pige i Tyverne, som kan ligge hjemme, kan faa en Heldagsplads ved Husgerning og Madlavning hos et enligt Ægtepar. Pladsen kan tiltrædes den 1. Juli.

Brix-Hansen,
Rosenvængets Allé 14,
Cigarforretningen.

Conventus missionariorum insulæ Selandiæ erit die 14 Maji loco ac tempore assuetis.

Den Gennemgang af Troeslæren, som Pastor Olrik hidtil har holdt hver Torsdag Aften i Bredgade 64, fortsættes af undertegnede, men holdes i Maj Maaned efter Andagten (Kl. 8½). *F. F. Maurer.*

I **Pintsebogen** (2. Udgave, 1,50 Kr. indb.) findes alle Bønner til Novenen og den h. Alfons Liguoris smukke Betragtninger

**Ugebladets Redaktion
og Ekspedition**

er flyttet til

Bredgade 64, 2. Sal.
Telefon Palæ 58
(i Reglen 5—7, dog ikke Fredag).

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Boyesgade 89 V. 5-7. Tlf. Vester 7515). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64 2, Kbh. K. Tlf. Palæ 58. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 20.

Søndag den 20. Maj.

1923.

INDHOLD: Bønnen om Kærlighed. — Maria-Vise. — Recepten er skrevet — men hvor bor Apothekeren? — Spadsereture i København. — Salmesangen i vore Kirker. — Sygekassen. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Allerslev. England. — Avertissementer.

Bønnen om Kærlighed.

Om Kærligheden til Gud, som vi alle skal stræbe efter og i hvert Fald have noget af, siger Kærlighedens Apostel, St. Johannes: »Kærligheden er fra Gud, og enhver, der elsker Gud, er født af Gud.« (1 Joh. 4, 7.) Kærligheden er en af de Dyder, som vi ikke kan erhverve os, men som Gud virker i os uden vor Hjælp, naar vi kun søger for at være modtagelige for den. Denne overnaturlige, guddommelige Dyd følger altid sammen med den helliggørende Naade. Naar et Menneske modtager den, faar han ogsaa Kærligheden, og naar han mister den helliggørende Naade, er det ogsaa ude med Kærligheden i hans Sjæl. Som den helliggørende Naade er derfor ogsaa Kærligheden den Helligaands Værk. Saaledes maa vi forstaa den hl. Paulus's Ord: »Guds Kærlighed er udgydt i vore Hjerter ved den Helligaand, som er givet os.« (Rom. 5, 5.) Derfor beder vi: »Kom, Helligaand, opfyld dine troendes Hjerter og tænd i dem din Kærligheds Ild.«

Ja, lad os bede den Helligaand om Kærlighedens Naadegave, om at øge Kærligheden i os, og lad os sørge for aldrig at miste den. Thi det første og største Bud er Budet om Kærlighed, og »den, som ikke elsker, bliver i Døden,« siger den hl. Johannes (1 Joh. 3, 14). Og hvor

nødvendig Kærligheden er, siger Apostelen os med de kendte Ord: »Talede jeg end med Menneskers og Engles Tunge-
maal, men havde ikke Kærlighed, da var jeg bleven som
en lydende Malm eller en klingende Bjælde. Og, havde
jeg profetisk Gave, kendte jeg alle Hemmeligheder og vidste
alt, og havde al Tro, saa jeg kunde flytte Bjerge, men
havde ikke Kærlighed, da var jeg intet. Og, uddelte jeg
end alt, hvad jeg ejede, for at bespise de fattige, og gav
jeg mit Legeme hen for at brændes, men havde ikke Kær-
lighed, da gavnede det mig intet.« Det er Paulus, den
store Apostel og Missionær, som taler saaledes. Det er
ham, der mere end nogen anden var i Guds Kærligheds
Tjeneste. Han havde virkelig selv alle de Gaver, han her
taler om, han gav Afkald paa alt, han gav sit Liv hen
for Troen, men havde han ikke haft Kærlighed, da havde
det altsammen været forgæves.

Ligesom Guds Kærlighed fornyer Jordens Aasyn og det
enkelte Menneske, saaledes sætter ogsaa Menneskets Kær-
lighed til Gud sit Præg paa hele Menneskets Liv. Thi
naar et Menneske elsker Gud, saa maa han ogsaa elske
alle Guds Værker, først og fremmest alle dem, der er skabt
i Guds Billede. Den rette Selvkærlighed er en Frugt af
Kærligheden til Gud, og der er det, den Helligaand sørger
for, at det ikke bliver til den snævre Egenkærlighed, men
at den er forbundet med opofrende Næstekærlighed. Hvor-
ledes den kristne Kirke er et Kærlighedens Samfund, viser
den første Menighed i Jerusalem os. Om den hedder det,
at »alle troende holdt sig sammen og havde alting fælles«
(Ap. G. 2, 44). »Og hele Mængden af troende var eet
Hjerte og een Sjæl, . . . og stor Naade var der i dem alle.«
(Ap. G. 4, 32 f.) Fra Guds Side mangler der jo intet, Guds
Kærlighed, som dengang vandt de første Hedninger, virker
den Dag i Dag. Men hos os Mennesker skorter det paa
Gengæld. Derfor beder vi ogsaa ydmygt og beskedent:
»Kom, o Fader for de smaa!« Smaa er vi i vor snævre
Egenkærlighed, smaa i vort evige Kævl og Strid og Had,
smaa i vor Kulde og Ligeegyldighed overfor vor bedste
Ven. Men Gud er stor; stor er hans Kærligheds Aand,
for hvem intet Sted paa Jorden er fremmed, for hvem
ikke en eneste Menneskesjæl er ligegyldig.

»Kom, o Fader for de smaa,
Af hvis Haand vi Gaver faa,
Kom, o klare Sjælelys.«

Ja, kom, Helligaand, fyld dine troendes Hjerter, og tænd
i dem din Kærligheds Ild! B. J.

Maria-Vise.

Gendigtet efter Hr. Michael af Emil Frederiksen,
med Melodi af A. Menzinger.

Der er, Ma-ri-a in-gen Jor-dens Lyd, der fuldt kan syn-ge om din Him-mel-fryd, vor Sang, o Mo-der, du med Mild-hed ra-a-de! Du véd vor Agt, saa hø-re du vor Røst, send ved din Bøn fra Him-len ned den Trøst, som gy-der Mod i os, vi er i Va-a-de.

A. MENZINGER

*Der er, Maria, ingen Jordens Lyd,
som fuldt kan synge om din Himmelfryd,
vor Sang, o Moder, du med Mildhed raade!
Du véd vor Agt, saa høre du vor Røst,
send ved din Bøn fra Himlen ned den Trøst,
som gyder Mod i os —
vi er i Vaade.*

*Som Alterolje er du ydmyg fin,
er som det Vand, Christ vendte om til Vin,
der flyder ud fra Paradisets Kilde.*

*Hvad der skal ske i Himmel og paa Jord,
det kan du raade for med stærke Ord,
o Kvinde, Jomfru,
Moder af det Milde!*

Af Dagenes Krønike.

Recepten er skrevet — men hvor bor Apothekeren?

Omtrent samtidig staar to Læger ved Sygelejet. Ingen har tilkaldt dem; jo, maaske Stanken fra den syges Saar. Ingen honorerer dem, faa bryder sig om dem, selv af den syges nærmeste Slægt betragles de som ret paatrængende Individier. Patienten selv er rentud rasende over at blive forstyrret, mens han laa saa hyggeligt som et lille værnet Dyr i Halm og Søle og skrabe sine Bylder.

Diagnosen er stillet, nu skriver Lægerne Recepten. De har stillet Diagnose hver for sig, de skriver Recept hver for sig — og ved et Tilfælde blev baade Diagnoser og Recepter trykt i forr. Nr. af Ugebladet.

Under dem stod *Ellen Bohn-Jespersen* og *Spectator*.

Lad det være sagt straks, at Patienten ikke blot er »Tiden« i al bred Almindelighed; »Tiden« som saadan har mindre Interesse for os. Patienten er vi selv. Vi danske Katholikker, som er Børn af Kirken og af Tiden som de to Forældre, der har givet os Natur, Arv, Præg.

Naar derfor E. B.-J. spørger bredt: Men hvorfor har vi saa lidt Kendskab til . . . dit og dat — vil jeg gerne præcisere Spørgsmaalet derhen: Hvorfor har vi = vi danske Katholikker i 1923 saa lidt o.s.v.

Ved et Tilfælde har vi begge faaet Øje paa en Grundskade, samtidig har vi paapeget den, og vi har skrevet to næsten enslydende Recepter: »Romansk Kultur« og »Aandsliv«.

Er det nu saa farligt? spørger en Katholik.

Vi »fødte« har jo dog vor Tro fra Barneaarene, styrket ved Sakramenterne, oplyst gennem Skole og Præken; og Konvertitterne har deres Undervisning. Hvad behøver vi mer?

Nej, hvis vi levede paa en øde Ø og udenfor »Tiden«. Men vi lever i et Samfund, i en Kultur, i en Tid. Vi er

Børn af Tiden, hvor nødigt vi vil — ganske som vi er Børn af Kirken.

Bliver vi da klar over, at vi ved dette Slægtskab er blevne Bastarder, saa ser vi Ulykken. Vor Moder var og er og bliver den samme; hendes Tanker tænker i vort Hovede, hendes Vilje vil i vort Hjerte, hendes sakramentale Blod ruller i vore Aarer. Men den Sygdom, der opæder vort andet Ophav, »Tiden«, sidder os i Kroppen, og den baade svier og smitter. Og fremfor alt: ved at stride mod vor Kirkemoders Arv i os, ødelægger den Harmonien i vort Sjæleliv.

Paa klarere Dansk: vi har én Tro, men en anden Kultur; vi er katholske af Tro, men protestantisk-hedenske af Sind . . . mange af os.

Der er ikke Enhed, Harmoni, Kontinuitet mellem vort dogmatisk-etniske Jeg og vort kulturelt, litterært, videnskabelige, politiske, æstetiske Jeg. Der er Skaden! (Vil nogen se den paa Tryk, da læse han Digtet »Munkene og Homer«, S. 13 i *Otto Gelsteds* »Jomfru Gloriant«, som udkom igaar).

Og nu har altsaa to Mennesker, der har iagttaget den hos sig selv og hos »Tiden« (hos sig selv, fordi de er Udsnit af »Tiden«) paaapeget Remediet:

Romansk Kultur og — Aandsliv.

Vi kan ikke lave vor Natur (det tids-bestemte i os) helt om; vi kan navnlig ikke gøre det paa et Øjeblik; og vi kan slet ikke lave »Tiden« om. Det er let nok for Lægen at skrive Recepten; det er jo ikke ham, der skal løbe i Byen og finde Apotheket og heller ikke ham, der skal betale Medicinen.

Hvor bor Apothekeren da?

E. B.-J. klager over, at vor Kultur fjerner sig fra de romerske Kilder, og hun har Ret: Med en Blanding af uforskyldt og villet Uvidenhed tier Blade, Tidsskrifter, Lærde, Tidens Førere i Ord og Pen om Rom og om romersk Kultur. Kommer det højt, kan den tjene til Lobhudlings-Baggrund for den oplyste danske Menigmand. (Johannes Jørgensen pegede i Berl. Tid. for faa Dage siden paa det samme.)

Men forstaar da E. B.-J. ikke, at vi ikke kan vente, at »Germanernes Lærlinge« skal indføre os i romersk Kultur eller føre romersk Kultur til os? Ser hun da ikke, at Pligten er vor, at Opgaven er vor? Vi har (d. v. s. vore Fædre i Troen har) ført Roms *charitas* og for en Del Roms Skoler til os. Mer kunde de ikke overkomme. Saa har Folk som J. J., Oscar Andersen, Niels Hansen, Pater Breitung, P. Perger, P. Menzinger tilført dansk Aandsliv og dansk Litteratur romansk Islæt. De fleste af de Traade er næsten usynlige for den jævne, kultiverede Dansker. Kun J. J.s Guldtraad har Offentligheden faaet Øje paa. Personlig mindes jeg, hvad i mine første lutheranske Theologaar Bøger som J. J.s Essays og hans »Taarnet«, som »Varden«, som Breitungs Afhandlinger betød. Man kunde komme udenom »Ugebladet« ved at sætte det i Række med andre Menigheds-Organer, men de andre betød et Aandsliv — og et Aandsliv, der var skønnere og stærkere end det, vi besad i vore egne Blade og Bøger.

Mest af alt mindes jeg *Dom Malherbes* liturgiske Foredrag i »Grundtvigs Hus« i *Mogens Ballins* Dage. Og Mogens Ballins egne Samtaler i hans Stue, hvor han som »en god Husholder« tog frem af »gammelt og nyt« fra Reol, fra Væg, fra Mappe og fra Sjøledybet.

Der fik jeg min Initiation i romansk Kultur, og jeg var ikke den eneste.

Naar man daglig beskæftiger sig med disse Tanker og taler med andre derom, møder man ofte dette Spørgsmaal: Tror De virkelig, at der er 20 danske Katholikker, der bryder sig om at erhverve romersk Kultur? Svaret er da delte: Hvis der ikke er 20, eller hvis der kun er 20, saa er Nødvendigheden for at plante romansk Kultur om i dansk Form blot saa meget større. Desuden ved jeg, at der er 20, men ikke om der er 200; jeg tror, der er 200. Og jeg tror, at de paa 5 Aar kunde blive til 2000. Og saa tror jeg paa Sandheden om Sennepskornet og Surdejgen og Saltet — at den Slags virker langsomt men gennemtrængende. Og jeg tror, at eet eneste Menneske, der med ærlig Vilje vil sætte sig ind i romersk Kultur, og som faar Midlerne ihænde, er mere værd end 10 nye

Deltagere i selskabelige Sammenkomster og Dilettant-komedier (disses Mission ufortalt!). Det Opgaven afhænger af, er tre Faktorer:

1. Hvor er de 3, 5, 10, der selv besidder nogen romersk Kultur, og som, idet de meddeler den til andre, vil erhverve mere for at kunne yde mere?
2. Hvor er det Organ — eller blot Sporene til, Haabet om det Organ, hvorigennem denne Kultur kan give sig Udslag med Vers og Prosa, i Essays og Afhandlinger, i Kritikker og Apologetik, i Billeder og Noder, i Oversættelser og i originale Arbejder?
3. Og endelig: hvor er de to Mænd, der skal til? Den ene, om hvem hine Kirke-Kulturens Arbejdere med Tillid kan gruppere sig, og hos hvem de finder baade den opmuntrende og den dæmpende Ledelse. Og den anden: han, som ved Ofre i Kr. og Øre redder Foretagendet fra »Taarnet«s Fallit og fra »Varden«s Tæring. Manden, som uden Hensyn til Mammon vil dette ene: muliggøre Eksistensen af et Grosted for romansk, for romersk Kultur i Danmark. — Fandles de to, fik vi vel fem oversatte og fem originale katholicke Bøger paa Dansk om Aaret + det Tidsskrift, vi har gjort Tilløb til, haft og atter mistet.

Saa fik vi noget, vi kunde sætte os stille hen og læse; noget, vi kunde sætte os hen og tænke over; og noget, vi kunde sætte os roligt tilrette og samtale om. Er det svært at se, at Johannes Jørgensen er den ene af de to? Men hvem er den anden? Med andre Ord: hvor bor Apothekeren? *Spectator.*

Spadsereture i København.

XV.

Paa Østerbro.

(Al Slags Forkyndelse.)

Det er en Søndag Eftermiddag, og vi gaar fra St. Hans Torv ad den lange *Blegdamsvej* henimod Østerbro og Trianglen. Søndagsklædte Mennesker spadserer os forbi —

men de fleste er ude i Parkerne og i Skovene for at nyde det gode Vejr. Enkelte Steder hører vi Musik og ser en Klynge Folk staa og lytte til en Taler. Der er et Møde af Frelsens Hær. Og længere borte ser vi unge og gamle Folk strømme til »Evangelieteltet« . . .

Man skal nu ikke sige: Københavnerne bryder sig ikke om at gaa i Kirke. For det passer nu ikke helt. Den allerstørste Del holder ganske vist sin »Andagt« paa Skovture og Forlystelsessteder, med andre Ord: er ikke syndelig betænkte paa deres Sjæles Frelse. Men der er dog altid en stor Del, som gerne vil høre nogle religiøse Ord. Kirkerne er godt besøgte, navnlig hvor en kendt Præst taler.

Det er dog et Tidens Tegn, at saa mange Sekt-Prædikanter rører sig rundt omkring i Byen, at saa mange Bønne- og Vækkelsesmøder holdes. Ikke altid er det Alvor og Religion, der fører Folk til den Slags Møder. Frelserhæren lægger jo netop an paa ved Musik og Demonstrationer at lokke Folk til sig, at gøre dem opmærksomme paa det, Hæren har at byde dem. Saa det er naturligvis ogsaa altid en Del Nysgerrige, som er med.

En Gang kom en yngre Officer eller Befalingsmand i Frelsens Hær op til mig og spurgte, om ikke ogsaa Katholikker maatte være med ved hans Møder. Jeg spurgte ham først efter hans Alder og Uddannelse. Han var ung og ikke videre dannet, men religiøst »grebet« og som Følge deraf noget fanatisk, men ellers baade beskeden og godhjerlet. Paa Spørgsmaalet om, hvad han da havde tænkt sig, hans Møder skulde give eller bringe os Katholikker, svarede han blidt: *Syndserkendelse*. Jeg gjorde ham opmærksom paa, at vi Katholikker allerede som Børn paa 7 Aar faar Religionsundervisning og føres til Skrifte og belæres om Bodens Praksis. — »Naa saadan,« sagde han. Ja, jeg havde i Grunden en vis Medlidenhed med den unge Mand, som ikke mere vidste, hvad han skulde sige. Han havde Kig paa en polsk Pige, som havde været indbudt til Frelserhærens Kaffegilde og vistnok gerne vilde tage Hærens øvrige Foranstaltninger med for at sikre sig nogle fornøjelige Aftener.

»Ser De,« sagde jeg, »jeg respekterer Deres Hærs Ar-

bejde i London og i mange store protestantiske Byer for at frelse de mange forhullede Stakler fra Nød og Undergang. Og jeg forstaar ogsaa, at der indenfor Protestantismens mange Afskygninger kan findes Folk, der ikke er tilfredse med deres egen Stats- eller Folkekirkes Prædikant og saa løber til andres Vækkelsesmøder. Men jeg tror næppe, De faar meget at gøre med den katolske Kirke. Thi dens Medlemmer har et ganske anderledes fast Trosgrundlag og langt flere Naademidler, end der findes i nogen af de mange Sekter og Forkyndelser udenfor den. Slubberter gives der jo alle Vegne, ogsaa indenfor vor Kirkes ydre Rammer, og ikke alle Børn, som er godt underviste, viser sig senere stærke i Tro og Sædelighed. Men de finder dog, hvis de da vil vende om, tilbage til Moderen og til Faderhuset med dets aandelige Skatte, dets faste Bygning. At ville være i Frelsens Hær i Stedet for at vedblive med at være en god Katholik er saa taabeligt som at kaste 10,000 Kr. bort for at vinde 500 Kr. — bortset fra, at vi jo ved, at vi skal holde os til Troens Enhed.«

Der er maaske mange, navnlig yngre Mennesker, der ikke kan skelne mellem en Troslæres Rigtighed og en enkelt Forkynders personlige Evner. *Der er derfor ogsaa en Fare ved at besøge ikke-katolske Gudstjenester, ganske bortset fra, at det er forbudt.*

Og dog staar vi nu her paa Blegdamsvejen og ser ganske tydeligt tre Katholikker, to Kvinder og en Dreng, forsvinde ind gennem Evangelieteltets Dør. Maaske vil de bare have lidt »Sjov«, men for Kvindernes Vedkommende tror jeg snarere, at de vil »være med«, vil »gribes« og maaske allerede ved tidligere Besøg er bleven »rørte« eller bevægede.

Nu vil jeg ikke fornærme Kvinderne, men jeg tror dog, at Størsteparten af mine mandlige Læsere vil give mig Ret i, at en vis Nysgerrighed, Uro og Mangel paa Logik udmærker mange ellers vistnok fortrinlige Kvinder.

Paa den anden Side gives der ogsaa saa fromme og bestemte katolske Kvinder, at deres Instinkt, deres katolske Finfølelse allerede straks i første Øjeblik siger dem og gennem dem ogsaa deres Mænd eller Børn: *Bliv borte derfra.* Paa det Bønnemøde har vi ikke noget at

gøre, denne Séance, denne Taler, denne Vækkelse er ikke af det gode. Og de har Ret.

Der er to Ting, som for os Katholikker gør disse protestantiske Vækkelsesmøder til noget aldeles forkert, ja til en Vederstyggelighed.

For det første er det Tonen eller Formen, hvormed de omgaaes Vor Herre og hans Ord. Det regner med Bibelsteder og dels naive, dels overspændte Fortolkninger deraf. Mange tror, at »Aanden er over dem«, og deres Tale og Adfærd er rent hysterisk. Derfor er der ofte noget patologisk, noget sygeligt over denne Vækkelses-Kristendom.

For det andet Forkyndernes Personer, som vi Katholikker vil have os frabedt som Lærere i Religion. Ikke fordi vi mener, at Degn Hansen eller Skomager Jensen eller Fru Larsen mangler Begavelse eller »Grebelhed« — tværtimod er navnlig deres Snakketøj i den skønneste Orden. Men vi frabeder os dem som Førere i Kristendom, som retmæssige Forkyndere af Frelserens Kirkelære, som indsatte Hyrder i hans Menighed!

Denne Menighed er allerede grundlagt for 19 Aarhundreder siden og er stadig i Vækst. Den behøver ikke at grundlægges eller »forbedres« af Morten Hansen eller Jensine Larsen. Dens retmæssige Organisation, dens apostoliske Præste-, Lære- og Hyrde-Embeder, bestod allerede Aarhundreder før *Nikæa*-Konciliet's ærværdige Møder. Og »Aanden« kan muligvis indgive Søren Pedersen nye »Vidnesbyrd«, men da disse Vidnesbyrd ikke stemmer overens med Apostlenes og hele Kirkens Vidnesbyrd, saa maa denne »Aand« jo være en anden end den Helligaand. Alleerede Apostlene advarede imod Sekterne, og Paulus siger utrykkelig: »Lader eder ikke forføre af forskellige og fremmede Lærdomme.« Men »adlyder eders Forstandere og værer dem underordnede, thi de vaager som de, der skal aflægge Eders Gnskab for eders Sjæle — for at de maa gøre dette med Glæde og ikke med Suk. Thi dette vilde ikke være eder gavnligt.« (Hebr. 13.)

F. F. M.

Salmesangen i vore Kirker.

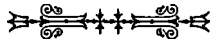
Under sine »Spadsereture i København« er Hr. F. F. M. i Ugebladets Nr. 19 for 13. Maj kommet til St. Ansgars Kirke i Bredgade, og vi har med Glæde fulgt hans interessante Førerskab. Her kommer vor kære Fører ved sin livlige Ideforbindelse til at tale om daarlig Opvarmning og ofte en »endnu daarligere Salmesang«. Det er ganske vist ikke særlig opmuntrende, at vore Kirker ligesom St. Ansgars Kirke ganske ydmygt og roligt maa finde sig i denne Anklage, og det er en daarlig Trøst, at vore Kirker deler Skæbne med mange Kirker her og i hele den vide Verden. Men vor kære Fører trøster os jo ogsaa straks med Tanken om »den Ro og Fred og de aandelige Naadegaver«, der strømmer til os »fra Jesus Christus i Alterens Sakramente«, idet Prædiken og Sang ikke er de eneste Momenter i vor Gudstjeneste, men den hellige Handling og Bønnen er Hovedsagen.

Ikke desto mindre vilde det jo alligevel være ønskeligt, om vi i vore Kirker altid kunde udøve en smuk og god Salmesang, men da Kunsten og Kunstsmagen her spiller en ret stor Rolle, saa er Sangen afhængig af de syngendes Dygtighed og Smag. Enhver enkelt skal altsaa have lært at bruge sin Stemme. Her har Sangundervisningen i Skolen en væsentlig Betydning. Sanglæreren skal ikke alene øve, hvad der skal synges, men nødvendigvis ogsaa hvorledes, nemlig med ren og god Intonation og frem for alt med god Smag. Her er et ømt Punkt ved Sangundervisningen, idet man i sin Tid selv ved højere hatholske Skoler har kunnet høre Sang, der langt fra kan tilfredsstille selv primitive Fordringer til Sangen. Desuden maa Orgelstemmen ikke være for stærk, da den saa forleder til Skrigen og Brølen, i al Fald kommer Sangen ikke til sin Ret, naar Orglet er dominerende; heri syndes der ogsaa paa enkelte Steder. En vigtig Sag er det ogsaa desuden at have en eller flere Forsangere til at lede Sangen, thi selv den dygtigste Organist er ikke fyldestgørende, her kan Kirkens Kor faa absolut Betydning.

Men nu er det da ogsaa en vigtig Betingelse for Salmesangens Fremgang at give Menigheden den rigeste Lejlighed til at bruge Salmebogen ved alle vore smukke Andagter. Koret er foreskrevet ved Liturgien, men naar Koret ogsaa synger ved enhver Andagt, hvor der kan ventes en større Tilstrømning af Menigheden, saa gør det et noget umotiveret Indtryk, da Kirken her ikke fordrer og forlanger Korsang, som her snarere bliver en ganske vist

ofte smuk, men unødvendig Pynt, og Salmesangen træder saa i Skyggen. Ligeledes bør vi komme bort fra Vekselsang mellem Kor og Menighed i Salmen. Lad os først faa indført en livlig Vekselsang i Messen mellem Præst, Kantorer, Kor og Menighed efter Kirkens Ønske og Forskrift, her svigter Menigheden endnu mange Steder. Hvor er det herligt at høre en smuk, fuldtonende Folkesang i Kirken med et diskret Orgelspil til Guds Ære og til gensidig Opbyggelse.

Jos. Hammermüller.

Sygekassen.

Katholsk Syge- og Begravelseskasse har nu udsendt sit Regnskab for Aaret 1922, og dette ser meget lovende ud. Sygekassen har, skønt ikke mange af Menighedens Medlemmer søger til den, haft en betydelig Formueforøgelse, hvad der jo ikke betyder lidt i vore Dage.

Der har hævet sig Røster om, at Sygekassen skulde ophøre at eksistere, men ved den nylig afholdte Generalforsamling viste det sig, at alle de tilstedeværende udtalte sig rosende og anerkendende om Foreningen, og det vilde jo ogsaa være kedeligt, om en saa gammel Forening som denne, der er stiftet 1867, skulde ophæves. I Sygepenge og til Hospital har Sygekassen i 1922 udbetalt over 600 Kr., og et lignende Beløb er udbetalt til Begravelser og Lægehonorar.

Det ser meget mærkeligt ud, at Menighedens Medlemmer ikke i større Tal søger til denne Syge- og Begravelseskasse. Dette er et stærkt diskuteret Emne, og Grunden hertil er vel nok, at de fleste ræsonnerer, at de er Medlemmer af en statsanerkendt Sygekasse, men man maa huske paa, at de statsanerkendte Kasser ikke lægger deres katholske Medlemmer ind paa et katolsk Hospital, og det maa vi Katholikker have for Øje. Hvad vil det ikke sige i Sygdomstilfælde at kunne ligge omgivet af Trosfæller, at have en Præst ved Haanden o. lign.

Vor Sygekasse, som er Menighedens eneste, indlægger kun sine Medlemmer paa et katolsk Hospital. En anden stor Fordel har Sygekassen ogsaa frem for andre Foreninger, nemlig at dens Kontingent er under det halve af andre Sygekassers, og naar det er Tilfældet, saa er Grunden den, at dens Ledere udfører Arbejdet gratis. Sygekassen svarer ikke Løn til Forretningsfører, Kasserer el. lign.

Vi vil anbefale Læsere af disse Ord at søge Oplysning om Sygekassen ved at ringe til Vester 3787 eller ved at gaa op i Sct. Jørgens Allé 11¹ en Eftermiddag mellem 1—4. Vent ikke med at tænke paa Sygekassen til en Dag, da De er forkølet og har ondt i Ryggen, og sig ikke til Deres Søn eller Datter: naar du bliver ældre skal du melde dig ind i Sygekassen, men sørg selv for at de kommer og bliver Medlemmer, hvilket kan ske fra deres femtende Aar. Sygekassens Ledere kan fortælle mange Eksempler paa, at Trosfæller kommer, naar de er syge og gerne vil ind i Sygekassen. L.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Under 11. Maj har Hs. Majestæt Kongen udnævnt Hs. Højærværdighed Biskoppen til Kommandør af Dannebrog af 2. Grad. Med Glæde vil alle danske Katholikker modtage Meddelelsen om, at denne Æresbevisning er blevet vor Biskop til Del, og vi benytter Lejligheden til en hjertelig Lykønskning.

— Hs. Højærværdighed Biskoppen har foretaget følgende Udnævnelser og Forflytninger. Hidtilværende Sognepræst i Kolding, Pastor V. Klemp, er udnævnt til Det apostoliske Vikariats Konsulent i Skolesager med Bopæl i Præsteboligen paa Frederiksberg, Boyesgade 8³. Præst ved St. Josefs Hospital, Pastor H. Gamél, er udnævnt til Vikariatssekretær. Kapellan ved St. Ansgars Kirke, Pastor Ph. von Kettenburg, er udnævnt til Sognepræst ved samme Kirke. Vikariatssekretær, Mgr. J. Olrik, er udnævnt til Sognepræst i Kolding. Kapellan ved Rosenkranskirken, Pastor Bernh. Jensen, er udnævnt til Kapellan ved St. Ansgars Kirke. Pastor J. van Ryckevorsel er udnævnt til Kapellan i Fredericia. — Samtidig har Biskoppen sammen med sin Sekretær taget Bolig paa Amalievej 14, Kbh. V.

Allerslev. Om Cisterciensernonnernes stille, skjulte Arbejde i Allerslev bragte Ugebladet den 27.11.1921 den første Beretning i sin Beskrivelse af det lille Kapels Indvielse. — Onsdag den 25. April fandt Iklædningen af den første Novice Sted. Dertil var den højærværdige Abbed af Hohenfurt i Bøhmen kommet til Stede. — Ogsaa os Københavnerne drog det derhen; og vant som vi var til rummelige og smukke Kirker, gjorde det et ejendommeligt Indtryk paa os, da vi søgende efter et Kloster og Kapel kun fandt en meget beskedent Bygning, hvor vi

kun kendte Kapellet — et forhenværende Mejeri — ved et lille Trækors paa Gavlen. Men venlige Miner modtog os og viste, at trods yderste Tarvelighed, ja Fattigdom, trods Mangel paa selv den mest beskedne Komfort, er dog den dybeste Sjælefred hjemme her. Og dette lille Kapel, disse hvide Mure, dette Teglstensgulv virkede saa stemningsfuldt gribende. Med Mitra og Stav traadte den højærværdige Prælat, assisteret af Pater Bernhard Gicha samt Pastor Hoppers og Pastor Roomer fra Roskilde op til Alteret for at frembære det hellige Messeoffer og foretage Iklædningen. Medens en veløvet Haand præledede paa det lille Orgel, viste Novicen sig endnu iført sin verdslige Dragt, ledsaget af to Brudepiger, to Smaapiger fra København paa 8 og 10 Aar. Et særligt Indtryk gjorde det, at sammen med Novicen ogsaa de to Smaa traadte hen til Herrens Bord for at modtage den hellige Kommunion. (Tilstedeværende Protestanter spurgte senere, om saa smaa Børn var vant til dette.) Efter den hellige Kommunion og Prælatens Velsignelse var det et usædvanligt og gribende Øjeblik (baade for Katholikker og Protestanter), da Novicen lagde sig udstrakt paa Gulvet foran Alteret — vi forstod — for at dø for denne Verden og opstaa til et højere Liv i Jesus, for Jesus, efter Jesu Eksempel. Derfor bar nu de to Smaapiger Korset og Lyset, dette Livs Symbol, og ledsagede Novicen til Sakristiet, hvor hun maatte aflægge sine to smukke Haarfletninger — Billedet paa jordisk Forfængelighed — og den verdslige Dragt for at iklædes den hvide Ordensdragt med sort Skarpular. Som et nyt Menneske kom hun tilbage til Abbeden, der modtog hende som en Fader sit Barn og gav hende Ordensnavnet. Nu kom alle Nonnerne for at modtage hende som deres Søster og føre hende til Klosteret. Alle tilstedeværende var stærkt bevægede. — Efter Højtideligheden herskede ved Kaffebordet en glad Familiestemning: Lensgreve Holstein-Ledreborg og hans Frue, Søstrenes største Velgørere, ved deres Side de smaa Brudepiger fra København, Abbeden, Præster og Søstre fra Roskilde, Gæster fra København, alle eet Hjerte og een Sjæl. Man skiltes med det Ønske, at dette lille »Bethlehem« maatte blive mere kendt, trives og vokse og fremdeles gøre meget godt ved Undervisning og Sygepleje og ikke mindst ved Bøn.

Karen Hawranek.

England. 10,000 Protestanter havde paa et Møde i Albert Hall i London protesteret imod Kongen af Englands forestaaende Besøg hos Paven og krævet, at den britiske Legation ved Vatikanet skal ophæves. Forsamlingen sendte et Telegram til Kongen med disse Krav. Kongens Kabinetssekretær svarede, at Telegrammet vilde

blive overgivet til Premierministeren. Bonar Law, der selv er Presbyterianer, svarede saa de protesterende, at Regeringen var af den Mening, at det var Kongens Pligt at aflegge en Visit hos Paven i Betragtning af, at et meget stort Tal af Kongens Undersaatter er Katholikker.

MAJANDAGTEN.

	Søn- og Fesdage	Hverdug
St. Ansgars Kirke.....	Kl. 6	Kl. 8
Jesu Hjertes Kirke.....	- 7 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₂
St. Josefs Kirke.....	- 3	- 7 ¹ / ₂
St. Knuds Kapel.....	- 3	-
Immaculatakirken.....	- 2 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₂
Rosenkranskirken.....	- 5	- 7 ¹ / ₂
Assumptionskapellet.....	- 4 ¹ / ₂	- 4 ¹ / ₂
St. Annæ Kirke.....	- 8	- 8
St. Andreas Kirke.....	- 7	- 7 ¹ / ₂
Sakramentskirken.....	- 6	- 8

Katholsk Litteratur til Maj Maaned

Rosenvorn Lehn: Til Jesus ved Maria.....	2,50
Menzinger: Født af Jomfru Maria.....	0,15
Kardinal Newman: Majbog.....	0,35
Steidl: Legenderoser.....	3,25
Steidl: Vor frues Sange.....	4,50
Schindler: Jomfru Maria Rosenkrans.....	3,00
Esfer: Lourdes og dets Mirakler.....	0,40

Katholsk Boghandel

Stenosgade 3, Kbhvn. B.

Tlf. Vester 3930

Gudstjenesten i Provinserne.

Hvis Tiden for Gudstjenester er en anden i denne Sommer end i Fjor Sommer, bedes det venligst meddelt Redaktionen snarest muligt.

Valfarten til Haraldsted

holdes Søndag den 24. Juni.

St. Andreas Gilde (Ordrup).

Grundlovsdag Tirsdag 5. Juni Udflugt til Klampenborg. Man samles Kl. 4 i Ny Strandpavillon (vis a vis Badehotellet). Medbragt Aftensmad spises Kl. 6. Efter Bordet en lille Svingom.

Medlemmer og Besøgende bedes give talrigt Møde.

Den aarlige Skovtur pr. Turistbil afholdes i Juli Maaned. Nærmere Program følger. Bestyrelsen.

Bøn. En ung katolsk Mand, i hvis Ejendom er opsagt en Prioritet nu til Juni Termin, beder indtrængende gode Menne-sker om et mindre Laan at afdrage paa faa Aar med høj Rente.

Billet mrkt »Bøn« bedes indlagt paa Ugebladets Kontor inden 8 Dage.

Kirkelig Kalender.

20. Maj. Pintse-Søndag.	27. Maj Hl. Trefoldigheds Fest.
21. — M. Anden Pintsedag.	28. — M. Augustinus, Biskop og Bekender.
22. — Ti. Tredje Pintsedag.	29. — Ti. Maria Magdalene af Pazzi, Jomfru.
23. — O. Oktavdag. (Tamperfastedag.)	30. — O. Felix I, Pave og Martyr.
24. — To. Oktavdag.	31. — To. Christi Legems Fest.
25. — F. Oktavdag. (Tamperfastedag.)	1. Juni F. Oktavdag.
26. — L. Oktavdag. (Tamperfastedag.)	2. — L. Oktavdag.

»Absalon«. Møde Mandag den 4. Juni »Columbus«.

St. Ansgars Kirke. 2. Pintsedag Kl. 7 stille Messe; Kl. 8 Messe og Firmelse; Kl. 10 Højmesse.

K.V. »Unge Kvinders katolske Kreds«. Oplysende Foredrag om aktuelle sociale Emner fra katolsk Synspunkt. Onsdag den 23. Maj bortfalder Foredraget, og genoptages først til Efteraaret ved nærmere Bekendtgørelse.

Anmodning.

Saafrømt Gudstjenesteordningen paa Christi Legems Fest bliver en anden end i Fjor, bedes dette i Tide meddelt Redaktionen.

St. Andreas Kirkens 50-Aars Indvielses Jubilæum

fejres paa følgende Maade:

Torsdag den 24. Maj Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Prædiken (*P. Back*) og Andagt, hvorefter der i Stilhed afsløres en i Kirken anbragt Mindetavle om Kirkens Stifterinde, Fru Kammerherreinde *Polly Berling*.

Fredag den 25. Maj (selve Jubilæumsdagen) Kl. 8 festlig Messe med Fælleskommunion, hvorefter der nedlægges Kranse og bedes ved Kammerherreinde *Berlings* Sarkofag i det tilstødende Mausoleum. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Prædiken (*P. Back*) og Andagt med Te Deum.

Lørdag den 26. Maj Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Prædiken (*P. Back*) og Andagt.

Søndag den 27. Maj Kl. 8 Kommunionmesse; Kl. 10 Pontificalmesse med Prædiken (*P. Günther*).

NB. Til Pontificalmessen d. 27. vil der — af Hensyn til Kirkens Lidenhed — blive udstedt **Kort til Andreas-Menighedens Medlemmer** (Sidde- eller Staaplads). Disse Kort maa afhentes hos Sognepræsten Torsd. d. 24. mellem 5 og 7 $\frac{1}{2}$ Eftm. De, der ikke har Kort, vil først kunne passere Gitterporten, naar Biskoppen i Procession er draget ind i Kirken.

Nordisk Ugeblads Annonce-Afdeling, Studiestræde 27-29 har i Sommertiden, fra 15. Maj til 15. Septbr., Kontortid fra 9-4, Lørdag fra 9-3.

Ugebladets Redaktion og Ekspedition

er flyttet til

Bredgade 64, 2. Sal.

Telefon Palæ 58

(i Reglen 5-7, dog ikke Fredag).

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnément 3 Kr. Kvarlalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64^a Kbh. K. Tlf. Palæ 59, Kl. 5—7). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64^a, Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 21.

Søndag den 27. Maj.

1923.

INDHOLD: Tantum ergo Sacramentum. — St. Andreas Kirke. — Ved vor Moders Haand. — Den islandske Katekismus. — Et Vievandskar. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Kolding. Rom. Frankrig. England. — Brevkasse. — Avertissementer.

Tantum ergo Sacramentum veneremur cernui!

Den hellige Apostel og Evangelist Johannes fortæller i sin hemmelige Aabenbaring om alle de vidunderlige Syner, Herren benaadede ham med. »Og se, der blev lukket en Dør op til Himmelen,« saaledes begynder et af Synerne, »og se, der stod en Trone i Himmelen, og der var en, som sad paa Tronen . . . Rundt omkring Tronen var der fireogtyve andre Troner, og paa disse Troner sad fireogtyve Ældste, iført hvide Klæder og med Guldkroner paa deres Hoveder . . . Og de fireogtyve Ældste faldt ned for ham, som sad paa Tronen, og tilbad ham, som lever i al Evighed, og de lagde deres Kroner ned foran Tronen og sagde: »Værdig er du, Herre, vor Gud, at modtage Herlighed og Ære og Magt, thi du har skabt alt, og fordi du vilde det, var alt og er det blevet skabt.« (Aab. 4, 1-11.)

For os er ved Alterets allerhelligste Sakramente ogsaa ligesom en Dør til Himmelen blevet lukket op. Vi staar foran en Trone, hvorpaa han troner, som lever i al Evighed, selv om her al Himmelens Herlighed mangler. Derfor skal vi bøje os for denne Trone som de fireogtyve Ældste foran Himmeltromen. Vi skal som de falde ned og tilbede og lægge vore Kroner foran Tronen og bringe Herren Herlighed og Ære og Magt, saa at han her er Genstand for den samme Hyldest som i Himmelen.

De fireogtyve Ældste stod op fra deres Troner og »faldt ned for ham, som sad paa Tronen«. Saaledes skal vi forlade de Troner, vi selv har rejst os i vor Indbildning, og i Ydmyghed falde ned for Christus i Alterets Sakramente. Det falder ofte Mennesker saa svært. Menneskene vil gerne blive paa den Trone, som Vantroen har rejst for den menneskelige Fornuft, men alle Troens Hemmeligheder kræver denne Trone omstødt. »Den, som ikke ydmyg tror det, Fatter ej Guds Sakrament.« Lad os i Ydmyghed falde ned, i dyb Andagt. Thi Herren er værdig til al Herlighed, og derfor er vi intet mod ham. Selv er han Herlighedens Konge. Derfor bygges der store, smukke Kirker og kostbare, pragtfulde Altre. Derfor ofres der til Udsmykning af Kirker, til Højtideligholdelse af Gudstjenesten saa overordentlig meget. Derfor søger vi ogsaa at skjule os selv, i vor Fattigdom og Elendighed, og falder ned i Andagt for ham, som sidder paa Tronen, Herlighedens Konge.

Og som de Ældste tilbad »ham, som lever i al Evighed«, saaledes tilbeder vi Herren i Sakramentet og viser ham dermed den højeste Ære. Vi kan vise Herren denne Ære ved engang imellem, naar vi kommer forbi Kirken, da at gaa herind, knæle ned og tilbede. Vi ærer Herren i Alterets Sakramente, naar vi søger altid i Kirken at opføre os ærbødigt og aldrig glemmer, at vi her staar for Guds Trone, naar vi særlig ved den hl. Kommunion bereder Herren en værdig Bolig i vor Sjæl og modtager ham med dyb Ærbødighed, med inderlig Kærlighed og Tilbedelse, »ham, som lever i al Evighed«.

Herren vor Gud er værdig til at modtage al Magt, og derfor lægger de fireogtyve Ældste deres Guld kroner ned for Tronen. Der er i Tidernes Løb ogsaa blevet lagt mange Guld kroner ned for Naadetrone, for Alterets Sakramente, virkelige Guld kroner, naar Konger og mægtige vilde ære Herren. Men der er blevet lagt Gaver ned, som var endnu mere værd, og som har glædet ham, der sidder paa Tronen, endnu mere. De Gaver, Herren allermest sætter Pris paa, er Menneskene selv. Og der er mange, umaadelig mange, som knælende foran Tabernaklet, eller forenet med Jesus i den hellige Kommunion, har givet sig hen til ham og der har givet Afkald paa alt det, som var Herren imod. Lad os ogsaa gøre det. Herren er værdig til at modtage al Magt, ogsaa Magten over os. Lad os her for Herrens Trone lægge ned som en Guldkrone alt det, der kan unddrage os fra Christi Herredømme, alt det, der gør os til selvstændige Konger, der ikke vil lyde. Og lad os drage alt og alle hen til Alterets Sakramente, thi Herren er værdig til al Magt.

B. J.

St. Andreas Kirke.

1873—1923.

St. Andreas Kirke i Ordrup er kun Sognekirke for en lille Menighed paa ca. 500 Medlemmer, men den har i Løbet af de 50 Aar, den har staaet, haft Betydning for langt flere Mennesker. De københavnske Katholikker kender den saa godt og har deres Minder fra den; de har søgt den paa Sommersøndage og Sommeraftener. Og

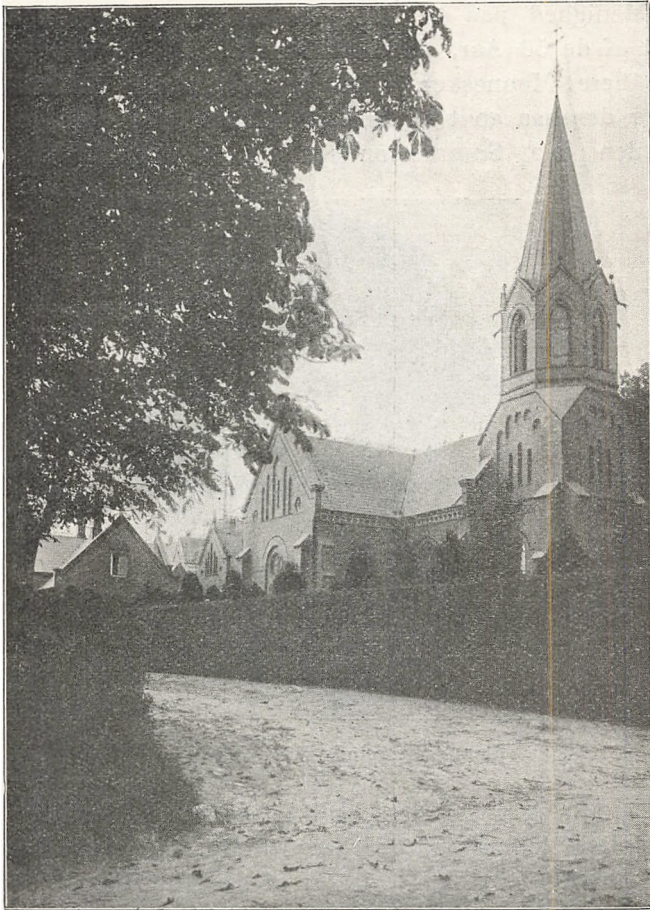

Kammerherreinde Polly Berling.

rundt omkring i Landet, og i Udlandet med, sidder der en hel Del Mennesker, der har Minder fra Andreaskirken paa Ordrupshøj, Minder, der er af saa stor Værdi, at intet i Livet har kunnet slette dem ud. Det er alle Kollegiets gamle Elever, thi det var jo i langt de fleste af de 50 Aar først og fremmest dem, der samledes der og der fik alt det, en Kirke byder os. Senere i Løbet af Sommeren vil de samles til Højtid derude, nu paa Søndag er det den Menighed, der er vokset op omkring Kirken, der fejrer 50-Aars Dagen for dens Indvielse.

Kirkens Indvielse fandt Sted den 25. Maj 1873 og fore-

toges af Præfekt Grüder. Dens Tilblivelse skyldtes en enkelt Persons Offervillighed, idet Kammerherreinde Polly Berling baade havde skænket Grunden og ladet Kirken bygge. Den var et Led i Oprettelsen af Andreas-Kollegiet. Sit Navn fik Kirken efter den romerske Kirke S. Andrea

St. Andreas Kirke.

delle Fratte, hvor i 1842 Alphonse Ratisbonnes Omvendelse var sket; denne Kirke havde Fru Berling særlig følt sig tiltrukket af under et længere Ophold i Rom. Altertavlen over Guds Moders Alter er ogsaa en nøjagtig Kopi af det berømte Naadebillede i den romerske Kirke. Saa

godt som alle Kirkens Prydelser, dens Paramenter og dens hellige Kar skyldes ogsaa Fru Berlings Gavmildhed og hendes Kærlighed til Andreaskirken.

Kirkens Historie er jo nøje knyttet til Kollegiets. Den var Skolekirken, som Eleverne for største Delen fyldte,

Kirkens Indre. 5

det var dem, der dannede Kirkens Sangkor, og som tjente ved Alteret. Det var ogsaa Kollegiets skiftende Rektorer, som var Kirkens Styrere. Men naturligvis dannede der sig ogsaa en Menighed uden om Kirken, og allerede i 1885 blev det overdraget Pastor Friedrich Evers at be-

sørge alle en Sognepræsts Forretninger i Ordrup og Omegn, omend Kirken dog formelt hørte under St. Ansgars Sogn indtil 1913. Menigheden voksede stadig, ikke faa Katholikker bosatte sig derude netop for at have Skolen i Nærheden, og i 36 Aar virkede Pastor Evers som Sjælesørger for denne Menighed. Ved Kollegiets Nedlæggelse mistede Andreaskirken sin specielle Karakter, og fra da af har den været Sognekirken for Ordrup og Omegn, en Sognekirke, der er elsket, og som altid fyldes.

Ved Pastor Evers's uventede Død i 1921 blev Pastor Ludvig Günther hans Efterfølger, og under hans Ledelse rører der sig et rigt Liv i St. Andreas Menighed. Ingen, der læser Ugebladet, har kunnet undgaa at forbavses over alt det Arbejde, der gøres i Ordrup, og al den Offervillighed, der udvises. Menigheden omfatter aabenbart sin Sognekirke med stor Interesse og stor Kærlighed. Gid det altid maatte være saadan! Det vil være et godt Ønske til Menigheden paa Jubilæumsdagen. Det var den Aand, der for 50 Aar siden fik Kirken bygget, og den vil ogsaa altid bygge videre, baade udadtil og indadtil.

B. J.

Af Dagens Krønike.

Ved vor Moders Haand.

Et Menneske skrev til mig. Et langt Brev om Ting og Tanker, der længe har staaet mig nær.

Han endte med at røre en Sag, der maaske har Interesse for andre end for Brevskriveren. Derfor henviste jeg ham til at finde Resten af Svaret i Ugebladet.

Det handlede om, hvad vi — d. v. s., hvad Brevskriveren personlig — kunde gøre for at udnytte Kirkens Liturgi i sit private Andagtsliv. Han havde faaet fat paa en Sætning i et Benediktiner-Blad: *oremus cum Ecclesia sancta Dei*, lad os bede sammen med Guds hellige Kirke. Men hvorledes?

Det er da slet ikke svært at henvise ham til at bruge Davids Salmer, som var Jesu egen Salmebog, og som fra de ældste Tider ogsaa har været Kristi Kirkes. (En Udgave som Pastor Offerdahls norske er ikke større, end at den kan tages med i Kontormappen og bruges ved et eukaristisk Kirkebesøg paa Vejen til eller fra Arbejdet).

Og som Aftenbøn, naar man ønsker den liturgisk, er da intet nærmere end *Complet*, Kirkens egen Aftenbøn, som Christi Brud hver Kvæld beder til den himmelske Brudgom. (Vi har den oversat paa Dansk). Men en liturgisk Morgenbøn for et Menneske, der ikke paa Hverdage kan gaa til den hellige Messe? Mon ikke Brevskriveren (og andre) kunde have Gavn af den følgende Morgenandagt, som den, der skriver dette, selv har faaet foræret af en from Sjæl.

Først en Motivering.

Det skulde være en liturgisk Andagt — og til Morgenbrug. Og den maatte ikke (skriver han) være altfor stiv og formel; den skulde foruden det liturgiske have Plads til nogen kontemplativ og personlig Bøn. Ej heller maatte Forbønner osv. være udeladt.

Denne i og for sig store Fordring, som synes at udkræve flere Bøger, kan til alt Held opfyldes gennem den almindelige Messebog (*Missale*).

Det bliver saaledes vor hellige Moder, Kirkens egne Ord; altsaa rent liturgisk. Som det vil ses, tvinger den ikke hele Messeteksten ind i 25 Minutters Tidsspænd, saa der bliver Tid til: efter Trang og Evne at dvæle kontemplativt ved hvert Stykke og til at føje personlige Hjertesuk ind. Og endelig aabner den de videste Felter for Forbøn i Kirkens Aand, i Kirkens Hensigter og med Kirkens Ord.

Den, for hvem »liturgisk Bevægelse« ikke er Fremtidsmusik men et personligt Ønske om Retledning og Berigelse, kan ikke klage over, at noget berettiget Ønske lades uopfyldt.

I Afdeling bør være en Helligelse af En selv og af Dagen samtidig med, at den er en Tilbedelse, Under-

kastelse og Bøn. Den bør, i det Øjeblik, En vaagner, være det hellige Korsens Tegn i Fader, Søn og Helligaands Navn. Og den bør, under Paaklædningen, være Trosbekendelsen med »Fadervor,« »Hil Dig Maria,« »Ære være« og »Evig Hvile.« Alt dette som en Indgang.

II Afdeling, den egentlige Morgenandagt, kan forbedres Aftenen forud, ved at den bedende slaar efter i Ugebladet, hvilken Messe, der læses den følgende Morgen; han lægger da Mærket tilrette i Messebogen. Nu slaar han denne op, læser Introitus og faar deri anslaaet den Toneart, i hvilken Dagens Liturgi er udsat (for at bruge et musikalsk Billede). Ordene er Davids, eller er Profet eller Apostelord, er ægte, gammelt Guld fra Kirkens Skatkammer.

Han kan da indskyde et *Confiteor*, det bønfoldende *Kyrie* og det lovsyngende *Gloria*, som fører Sjælen ned i Syndsbekendelsens og Ydmyghedens Dybder og derfra op til Englesangens Højder. Den personlige Inderlighed og den frie Lejlighed til, efter personligt Behov, at dvæle ved dette eller hint Ord vil lægge Glød over Tekstens Søjle- renhed og Marmorkølighed.

Beder han saa Dagens *Oratio*, véd han, at han beder med Guds bedende Kirke; og hans Bøns lille Draabe, der ellers i Stridens Hede eller i Sindets Tørhed var i Fare for at tørre bort, vil nu — gydt ud i Kirkens Ocean af Bøn — gaa op i alle Troendes fælles Beden. Til sin Belæring kan han da læse Epistlen og til sin Opbyggelse Evangeliet for den Dag. Heri vil han nok finde et Ord, der kan blive Huske-Ord og Motto for den Dag. Hvorpaa han bekender Troen og fornyer sin Daabspagt.

Ved Offertoriet forestiller han sig alle de Messer, der fra Millioner af Altre Jordan over læses i den Stund — Pavens, hans Sognekirkes, de store Kathedralers, de fjerne Missionshytters i Hedningeland, de berømte Valfartssteders . . . alle Jordens Messer forenet med alle Engles og Allehelgens himmelske Højmesse. I Troens Forening med alle disse Ofrende ofrer han Gud al Verdens Messeofre. Han tilbeder det Allerhelligste i enhver Elevation, der

sker paa Jorden, han beder *Pater noster* og *Agnus Dei*, læser *Communio* og holder »andelig Kommunion« efterfulgt af *Postcommunio*. Sluttelig tegner han sig med det hellige Kors under Velsignelsen fra Tusind Altre.

Forbønner — baade for Anliggende og for Personer — finder han sidst i Messebogen, hvor der er samlet Messer og Bønner for baade alle Kirkens og alle Mennekelivets og alle den enkelte Kristnes personlige Forhold og Behov. Har han sine »Intentioner« opskrevne paa en Seddel (et frontt Billede f. Eks.) i sin Messebog, vil et vedføjet Sidetal let lede ham til den Bøn, han vil bede for denne Person eller dette Anliggende. Ønsker han at variere disse Forbønner, vil en Tekst som Paakaldelserne fra Langfredag yde ham nye Ord. Eller Forbønnerne efter Allehelgens-Litaniet.

Messebogen kan bruges til Bønnebog. Og mange — særligt de liturgisk opdragne Sjæle — vil finde, at den er den bedste Bønnebog, fordi den er Kirkens egen Bønnebog.

Vil Brevskriveren (og Læseren af disse Linjer) ikke benytte den som sin alle andre Bøger udelukkende Bønnebog, kan han maaske ved at bruge den som Variation derved finde den Afveksling, der (naar den ikke bliver til planløs Skiften) er baade tilladelig og nyttig for Bønnens Liv.

Spectator.

Den islandske Katekismus.

I »Ugebladet«s Nr. 17 bragte vi en Anmeldelse af den islandske katolske Katekismus, som for nylig er udkommet. I det islandske Dagblad har Professor ved Universitetet i Reykjavik *Gudmundur Hannesson* skrevet en Anmeldelse, som er af Interesse; man kan kun ønske, at mange vilde tage mod den katolske Katekismus paa denne Maade. Vi gengiver Professor Hannessons Anmeldelse in extenso:

Medens vi i Dagbladene fører Strid om Børns Katekismus, samt om Undervisning i denne, udgiver Katholikerne deres Katekismus, og en hel Del større end den ældre, tæt-

trykte 173 Sider. Bortset fra alle Trosanskuelser fylder denne Bog en aaben Plads i den islandske Litteratur, og fra nu af kan man i det islandske Sprog læse et klart og tydeligt Uddrag af Verdens største og anseeligste Kirkes, den katholske Kirkes, Læresætninger. At læse disse ufordrejede er lærerigt og muligvis for nogle af saliggørende Betydning.

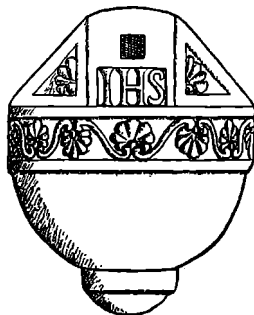
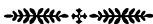
Indholdet fordeles saaledes: Først er der Bønner og Lærestykker, hvilke bør betragtes som en Slags Indledning, derpaa kommer Religionslære i tre Hovedstykker: Om Troen, om Budene og om de hellige Sakramenter og Bønnen. Forøvrigt er Indholdet inddelt i til Dels kortfattede nummererede Spørgsmaal paa lignende Maade som i den lutherske. Spørgsmaalene i denne Katekismus er 433, medens de i Helgis Katekismus (den lutherske) kun er 240. Paa mange, eller rettere sagt de fleste Spørgsmaal følger der Bibelcitater som Bevis og flere Steder andre Forklaringer eller Leveregler. Sproget er godt og hele Fremstillingen tydelig og letforstaaelig, selve Indholdet er derimod selvfølgelig dette uudgrundelige, koncentrerede, kunstfærdige Arbejde, som Kirkens Viseste i snart 19 Aarhundreder har arbejdet med. Denne Kerne er sammenfattet paa sidste Side og lyder saaledes:

»Vi er her paa Jorden for at gøre Guds hellige Vilje og for derved at naa til Himmelen. — Guds Vilje er det, at vi 1) skal tro alt, hvad han har aabenbaret og ved den katholske Kirke byder os at tro. Den katholske Kirke har de guddommelige Aabenbaringer fra den hellige Skrift og fra den mundtlige Overlevering. Alt dette indeholdes i Korthed i den Apostoliske Trosbekelse. Men Troen hjælper os kun da til at naa til Himmelen, naar vi lever efter dens Forskrifter. — Derfor er det Guds Vilje, at vi 2) skal holde Budene, baade Guds Bud og Kirkens Bud. For at vi kan siges at holde Budene til Fuldkommenhed, maa vi ikke blot fly, hvad der er Synd, men ogsaa øve gode Gerninger og ivrigt stræbe efter Dyd. Men intet af alt dette formaar vi uden Guds Naades Hjælp. Midlerne til at opnaa Guds Naade er de hellige Sakramenter og Bønnen. — Derfor er det Guds Vilje, at vi 3) ofte og værdigt skal modtage de hellige Sakramenter, og at vi skal bede til ham.«

Som man ser, er der ikke stor Forskel fra den lutherske Katekismus's Lære. Kernen er selvfølgelig lignende. Og dog, ved nærmere Betragtning viser det sig, at mangt og meget er forskelligt. Begge fastslaar, at Bibelen er en inspireret Aabenbaring, men Katholikkerne lader deres Præster ene om at forstaa og forklare den i uafbrudt Overensstemmelse med Kirkens Lære. — I Trossager afgør

Paven alle Tvilsspørgsmaal, og de kan saaledes ikke fæste Rod i denne Kirke. Endvidere bygger Katholikerne paa Kirkens Tradition jævnsides med Bibelen. Der er 7 Sakramenter: Daaben, Firmelsen, Allerets helligste Sakramente, Bodens Sakramente, den sidste Salvelse, Præstvielsen og Ægteskabets Sakramente. Ægteskabet er uopløseligt, og fuldstændig Ægteskabsskilsmissen tillades ikke. Budene er de sædvanlige 10 Guds Bud, men desuden 5 Kirkebud. Helgendyrkelsen bestaar i, at man paakalder de Hellige, ærer deres Billeder og Relikvier og følger deres Eksempel. Efter Døden er der tre Opholdssteder: Himmerige, Helvede og Skærsilden. I Skærsilden kommer de retfærdiges Sjæle, naar de ikke er »ganske fri enten for mindre Synder eller for Syndestrafte«. Vistnok gives der kun faa fri for mindre Synder. Opholdet i Skærsilden er ikke godt, thi der staar skrevet: »De skal frelses, men som gennem Ild.« I Helvede, siges der, brænder man i en evig Ild og lever i Selskab med Djævlene; det maa vække ens Forundring, at nogen kan tro paa en slig evig Straf for Synder begaaede den korte Tid, man lever her paa Jorden. Der tilføjes dog, at Lidelserne er forskellige, eftersom Synderne er større eller mindre. I øvrigt vilde det blive for langt at fremhæve alle de Punkter, der afviger fra den lutherske Troslære. For at gøre dette, maa man først læse Bogen. Mange gode og gavnlige Leveregler findes der i den.

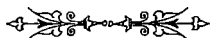
Hvilken Mening man end har om Religionen, enten man er Kristen eller Hedning, er det dog ens Pligt at kende, hvad den Kirke lærer, der er størst og staar fastest. Denne Bog er derfor en god Vinding for alle, og man bør takke den katholske Præst, Pastor Meulenberg, for at have udgivet den.

Et Vievandskar.

Et af vor Tids Feltraab er »Dansk Arbejde«, og ofte har der i Ugebladet ligeledes været slaaet til Lyd for »Dansk«katholsk Kunst. Derfor bringer vi med Glæde

ovenstaaende Gengivelse og kan samtidig meddele, at Bestræbelserne for ogsaa paa Devotionaliernes Omraade at skabe noget smukt og stilfuldt, i Stedet for de ofte mindre gode Katalogsager fra Udlandet, atter kan fremvise et Resultat og endog et særdeles smukt Resultat. Det er »Katholsk Forlag«, Stenosgade 3, der har Æren af det ovenstaaende smukke Vievandskar, som ubestridt er det bedste, der hidtil har været fremme herhjemme. Og saa er det tillige godt dansk Arbejde, modelleret af Billedhugger *Chresten Skikkild* og udført paa den kongelige Porcelænsfabrik. Vievandskarret er fremstillet i Bisquit, det fine marmorlignende Materiale, og koster kun 5 Kr. (i forgyldt Udførelse 7 Kr.). Saavel Udførelse som Pris viser, at vi udmærket godt kan være med i Konkurrencen med Udlandet. Forlaget haaber snart at kunne udsende en hel Række danske Devotionalier, men det vil sikkert være en Betingelse, at Katholikerne fortrinsvis køber dem. I denne Forbindelse vil der maaske nu være Anledning til at rejse Spørgsmaalet: I hvor mange katholske Hjem Landet over mangler Vievandskarret?

Nye Bøger.

M. Jugie: Joseph de Maistre et l'Église greco-russe. (Bonne Presse, Paris 1922).

Joseph de Maistre hører i Reglen til de af Fortidens Store, som kan være Læremestre for vor Tid. Dog mindre paa det Omraade, som ovennævnte Bog handler om, end ellers. Hvad han her siger, er stadig siden gentaget af katholske Forskere, sidst af E. Beck: *Die russische Kirche* (Bühl 1922). Men det rammer ofte ikke Centrum. Det er f. Eks. urigtigt, at den hellige Synode afgør theologiske Stridsspørgsmaal; dens Virksomhed er udelukkende af disciplinær Art; heller ikke Patriarker og Metropoliter er den russiske Kirkes egentlige Styrere; det er selve Folket: det gaar bedre, end det vilde gaa andetsteds, da Folket sikkert er Europas mest religiøse Folk, som ikke opgiver, men snarere forstærker Oldkirkens fastslaaede Dogmer. De fleste russiske Sektdannelser (dog ikke Stundisterne, som paavirkede Tolstoj saa stærkt) skyldes Ceremonispørgsmaal (at synge Alleluja to Gange, at bruge to Fingre ved Edsatlæggelse i Stedet for tre, betragtes som en Fornægtelse af Treenigheden), nægtede Helgenkaaringer eller Bodsøvelser, og Statens Fordringer om en

videnskabeligere Uddannelse af Gejstligheden. Opgaven for Fremtidens katholske Missionærer vil først og fremmest blive Paavisning af, at vor Opfattelse af Dogmerne er rigere og dybere end den russiske, at vi f. Eks. bekender os til en dybere Forstaaelse af Vor Frue ved Læren om hendes ubesmitte Undfangelse end den russiske Opfattelse af hendes Undfangelse som mirakuløs paa Grund af Forældrenes høje Alderdom. — Folkeligt anlagte Missionærer som Franciskanere og Redemptorister vil der blive stærkest Brug for. Derimod vil den skolastiske Problemstilling snarere være en Hindring; Studiet af Kardinal Newmans Værker, der jo ligesom den russiske Teologi væsentlig er bygget paa de græske Kirkefædre, vil sikkert være den bedste Forskole for katholske, vesteuropæiske Missionærer til Rusland. —

Jugies Bog kan bruges til første Orientering.

G. M. V.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Hs. Højærværdighed Biskoppen har udnævnt Mgr. Ant. Neuvel til Provikar. Til Sognepræst i Vejle er udnævnt Pastor L. A. Brems, Ord. Præm.

Kolding. Allerede for et Par Uger siden forlod den mangeaarige Sognepræst Pastor Klemp, Kolding, for at tiltræde sit nye Embede som Skolekonsulent for Vikariatet. Søndag d. 7. ds. efter Højmessens bød Pastor Klemp Menigheden Farvel, men nogen særlig Afskedsfest ønskede han ikke skulde finde Sted. Lørdag d. 12. ds. tiltraadte Mgr. Olrik som Sognepræst. Efter Højmessens den følgende Dag samledes Menigheden i Skolens Gymnastiksal for at byde ham Velkommen. Skolebørnene hilste ham med Sang, og en af Kirkeforstanderne holdt Velkomsttalen. Mgr. Olrik takkede for den hjertelige Modtagelse og udtrykte Ønsket om at maatte kunne virke længe i Kolding; til de tilstedeværende Polakker henvendte han nogle Ord paa Polsk. Den lille Højtidelighed sluttede med Afsyngelsen af »Fast skal min Daabspagt evigt staa«.

Rom. Det omtalte Besøg af det engelske Kongepar hos den Hellige Fader fandt Sted den 9. Maj. Kongeparret afhentedes af Vatikanets Vogne i den britiske Legation. Efter Audiensen aflagde de Besøg hos Kardinalstatssekretæren. Senere holdtes et Galataffel i Legationen, hvori bl. a. Kardinalstatssekretæren og Kardinal Gasquet tog Del. — Den 3. Maj præsiderede Paven ved et Møde i Anledning af de forestaaende Beatifikationer. Der op-

læstes det afsluttende Dekret, hvori erklæres, at Beatifikationen af Kardinal Bellarmin kan finde Sted. Derefter læstes et Dekret, der anerkender de heroiske Dyder af den ærværdige Mariano da Rocca Casale, Lægbroder af Franciskanerordenen. Paa Christi Himmelfartsdag fandt Beatifikationen af den salige Michele Garicoits Sted og Søndagen efter Beatifikationen af Kardinal Bellarmin.

Frankrig. Den internationale Bibliothekarkongres, der i de sidste Uger er blevet afholdt i Paris, har sendt et Hyldesttelegram til den Hellige Fader, der jo selv har været Bibliothekar den største Del af sit Liv.

England. Universitetet i Oxford har tildelt Præmien for Moralfilosofi til en Jesuitpater M. D'Arcy. Da denne Præmie sidst blev uddelt — for tre Aar siden — var det denne Paters Broder, der ligeledes er Jesuit, som fik den.

Brevkasse.

Mon ikke rette vedkommende (f. Eks. den dygtige Oversætter) kan skaffe mig at vide, hvornaar og hvorfor *Rauschens* fortrinlige Bøger har været Genstand for saa betydelig en Prisforhøjelse, som Tilfældet synes at være, i hvert Fald efter min lille Oplevelse. Jeg bestilte hos min Boghandler Rauschens Kirkehistorie fra Høsts Forlag, udkommen 1914 til en Pris af 1 Kr. 75 Øre. Da jeg i Dag modtog den, kostede den 2 Kr. 75 Øre, og paa min Klage herover svarede Boghandleren, at den var ekspederet fra Katholsk Forlag, hvorhen Høst havde sendt Ordren, og at der var opkrævet den nævnte Betaling kontant for den. Da jeg ikke mindes at have set nogen Annonce om Prisforhøjelse, vil jeg gerne, da det er en Sag af almindelig Interesse, her have at vide, om en saadan virkelig har fundet Sted.

En Katholik i Provinsen.

Vi lader Spørgsmaalet gaa videre.

Nordisk Ugeblads Annonce-Afdeling, Studiestræde 27-29 har i Sommertiden, fra 15. Maj til 15. Septbr., Kontortid fra 9--4, Lørdag fra 9--3.

MAJANDAGTEN.

	Søn- og Fesldage	Hverdag
St. Ansgars Kirke	Kl. 6	Kl. 8
Jesu Hjertes Kirke	- 7 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₂
St. Josefs Kirke	- 3	- 7 ¹ / ₂
St. Knuds Kapel	- 3	
Immaculatakirken	- 2 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₂
Rosenkranskirken	- 5	- 7 ¹ / ₂
Assumptionskapellet	- 4 ¹ / ₂	- 4 ¹ / ₂
St. Annæ Kirke	- 8	- 8
St. Andreas Kirke	- 7	- 7 ¹ / ₂
Sakramentskirken	- 6	- 8

Christi Legems Fest.

St. Ansgars Kirke. To. den 31. Maj Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse og Procession. Kl. 8 Aften Andagt med Prædiken og Procession. — To. d. 7. Juni Kl. 8 Aften Procession.

Jesu Hjertes Kirke. To. d. 31. Maj stille Messe Kl. 6, 7, 7½ og 10. Kl. 8¼ Levitmesse. Kl. 7½ Aften Festandagt. I hele Oktaven er der Andagt Kl. 7½. — Søndag d. 3. Juni Aften Kl. 7½ Andagt med Prædiken, Procession og Te Deum.

Immaculatakirken. To. d. 31. Maj Kl. 9 Højmesse. Kl. 4 Eftm. Procession i Haven. (Udsættes i Tilfælde af daarligt Vejr til følgende Søndag paa samme Tid.)

Den evige Tilbedelseskirke (Jagtvejen). Sangmesse Kl. 8. Andagt med Te Deum Kl. 6 Aften.

Sakramentskirken. To. d. 31. Maj Kl. 7 stille Messe. Kl. 8 Højmesse. Kl. 8 Aften Festandagt. — Søndagen i Oktaven udstilles det allerhelligste Sakramente efter Levitmessens (Kl. 10) indtil Aftenandagten (Kl. 6). — Paa Hverdage i hele Oktaven sakramental Velsignelse efter 8-Messen og Aftenandagt Kl. 8.

St. Josefs Kirke. To. d. 31. Maj Kl. 6½ stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 3 Eftm. Andagt.

Rosenkranskirken. To. d. 31. Maj Kl. 7 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 7½ Aften Andagt. — I hele Oktaven holdes hver Morgen Kl. 8¼ Sangmesse med sakramental Velsignelse. Hver Aften Kl. 7½ fortsættes den Onsdagen før Christi Legems Fest paabegyndte Novene til Jesu Hjertes Fest.

St. Annæ Kirke. To. d. 31. Maj Kl. 6 og 7 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 8 Aften Andagt. — Søndag den 3. Juni Kl. 6 og 7 stille Messe. Kl. 9½ Højmesse med Procession i Hospitalets Have. Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke (Ordrup). To. den 31. Maj Kl. 6½ og 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 7 Aften Andagt. — I hele Oktaven hver Aften Kl. 7½ Andagt med sakramental Velsignelse. — Sønd. d. 3. Juni Kl. 6½ stille Messe. Kl. 9 Højmesse med Prædiken og Procession i Haven, saafremt Vejret og Føret tillader det; efter Processionen stille Messe.

Christi Legemsfest i Roskilde.

Søndag den 3. Juni.

Kl. 7: Stille Messe.

Kl. 9: Levitmesse.

Efter Messen Procession ad Frederiksborgvej og rundt til tre Altare i St. Maria Hospitals Have. (Sangen under Processionen ledsages af Musikdirektør Sørensens Orkester).

Kl. 12: Middagspause. Forsamlingssalen staar til Raadighed for udenbys Deltagere i Festen; her kan medbragt Mad nydes, og dertil kan faas Sodavand og Kaffe eller The med Sukker og Fløde (20 Øre pr. Kop).

Kl. 2: Møde ved Lourdesgrotten i Hospitalshaven (i Tilfælde af daarligt Vejr i Forsamlingssalen).

1) *Foredrag* af Hr. Pater A. Menzinger. S. J. om »Den eukaristiske Tidsalder«.

2) *Sang* af Sangforeningen »Vokalion« (Mandskor under Ledelse af Organist A. Kerckhoffs).

3) *Foredrag* af Hr. Doktor Reiter om »Tro og Viden«.

Kl. 5: Festandagt i Kirken.

K.D.K. »Katholske Damers Klub« lukkes 1. Juni—1. Oktober. Dag og Tid for næste Saison bekendtgøres i September.

Kirkelig Kalender.

27. Maj Hl. Trefoldigheds Fest.	3. Juni 2. Søndag eft. Pintse.
28. — M. Augustinus, Biskop og Bekender.	4. — M. Oktavdag.
29. — Ti. Maria Magdalene af Pazzi, Jomfru.	5. — Ti. Oktavdag.
30. — O. Felix I, Pave og Martyr.	6. — O. Oktavdag.
31. — To. Christi Legems Fest.	7. — To. Oktav af Christi Legems Fest.
1. Juni F. Oktavdag.	8. — F. Jesu Hjertes Fest.
2. — L. Oktavdag.	9. — L. Marias Officium.

»Absalon«. Møde Mandag den 4. Juni »Columbus«.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 1. Juni til de aftalte Tider. Det allerh. Sakramente vil blive udstillet hele Dagen. Hermed ophører Tilbedelsen i Maanederne Juli, August og September.

St. Ansgars Kirke. Torsdag den 31. Maj Kl. 8 slutter Majandagen med Prædiken og Procession, hvori de unge Pigers Forening deltager.

St. Ansgars Kirke.

Ved Højmessens Søndag den 27. ds. Kl. 10 vil Mgr. Neuvel foretage den højtidelige Indsættelse af Pastor von der Kettenburg som Sognepræst.

Valfarten til Haraldsted

holdes Søndag den 24. Juni.

Mariahjemmets Bogudlaan er lukket fra 1. Juni til 1. Oktbr.

Paa Grund af Bortrejse bortfalder mine **Foredrag om Tros-læren** foreløbig. F. F. Maurer.

Katholsk Aarvog 1923

er udkommen.

Faas i Katholsk Boghandel og i Ugebladets Ekspedition.

Meld Dem ind i

Ansgarsforeningen

og De faar **Katholsk Aarvog** gratis tilsendt.

Gudstjenesten i Provinserne.

Hvis Tiden for Gudstjenester er en anden i denne Sommer end i Fjor Sommer, bedes det venligst meddelt Redaktionen snarest muligt.

NYHED!

NYHED!

Mindeblade om St. Andreas Kirken i Ordrup

ved Arkivar Fritz Jürgensen West.

I Anledning af 50 Aars Jubilæet i Maj.

Med 20 Billeder.

Koster 2 Kroner.

Faas i Kath. Boghandel og hos P. v. Kettenburg.

Ugebladets Redaktion og Ekspedition

er flyttet til

Bredgade 64, 2. Sal.

Telefon Palæ 59

(i Reglen 5—7, dog ikke Fredag).

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64^a Kbh. K. Tlf. Palæ 59, Kl. 5—7). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64^a, Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 22.

Søndag den 3. Juni.

1923.

INDHOLD: »Lær af mig . . .« — Pinse-Sang. — Ved Andreas Kirkes 50-Aars Jubilæum. — Sankt Andreas Kirkes Jubilæumsfest. — Jubilæet i Ordrup. — Tak. — Den syge Mand og — Apotheket. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Odense. Rom. — Brevkasse. — Avertissementer.

„Lær af mig . . .“

I Paradisets Have lod de første Mennesker sig lære af Slangen. Den kom og forklarede Eva, at, naar de spiste af Kundskabens Træ, skulde de ikke dø, som Gud havde sagt, men de skulde lære at skelne mellem godt og ondt og blive lige saa kloge og vise som Gud selv. Men da Adam og Eva fulgte Slangens Raad og troede paa det, den vilde lære dem, viste det sig, at den havde været en daarlig, en falsk Lærer, og Følgen blev store Ulykker for dem, der havde lyttet til Slangens Ord, og for hele Menneskeslægten. Slangen var Djævelen selv, og hans Lære maatte føre i Fordærvelse, thi han hader Gud og Mennesker, og i Hovmod har han villet hæve sig til Guds Trone. Al Menneskenes Nød stammer saaledes fra, at de hørte paa en Lærer, som ikke var sagtmodig og ydmyg, men hadefuld, stolt og hovmodig, og derfor var hans Lære falsk.

Paa vor guddommelige Frelzers Tid gaves der hos Jøderne mange Lærere. Men de fleste af disse Lærere var Farisæere. Deres Lære var haard. Herren gik engang paa en Sabbat med sine Disciple gennem en Kornmark. Disciplene var meget sultne og plukkede derfor nogle Aks og spiste Kornet. Farisæerne blev forargede derover, det var Brud paa Sabbatshvilen. Og da Herren engang helbredte en syg paa Sabbaten, blev de vrede og anklagede ham

atter for, at han ikke holdt Sabbaten. Deres Kærlighed til Næsten maatte vige for alle de smaa Bestemmelser, de havde fundet paa at sætte ind i Loven. Mildhed mod andre Mennesker kendte de i Reglen ikke. Da de traf en stakels blind Mand, rørtes de ikke af Medlidenhed, men deres første Tanke var: Hvem har syndet, han eller hans Forældre? Det er, som om de vilde sige, at hans Skæbne var ham vel undt, Og naar Frelseren tager imod en Indbydelse hos en Synder, ryster Farisæerne paa Hovedet, aldrig havde de sat deres Fod der. Og naar Frelseren endda lader sig betjene af og taler mildt til en kendt Synderinde, saa vil de slet ikke mere have noget med ham at gøre. Som deres Lære var haard, var ogsaa deres Hjerte haardt. De søgte ikke at bringe alle, navnlig de daarligst stillede, Hjælp og Trøst med deres Lære. De opstillede kun Fordringerne og saa ned med Foragt paa alle dem, der ikke rettede sig derefter.

Thi Ydmyghed skortede det jo ogsaa paa hos Israels Lærere dengang. Lignelsen om Farisæeren og Tolderen viser os saa klart Manglerne. En god og sand Lærer havde taget Tolderen under Armen som en Broder og ført ham frem for Herren og for Menigheden lovende Gud for hans Barmhjertighed. I Stedet for gaar Farisæeren ham stolt forbi, taler højt og brovtende om alt, hvad han gør for Gud, og taler med Foragt om den sølle Tolder, der i Ydmyghed holder sig tilbage. »Ve eder, I Farisæere,« siger Herren, »thi I elsker de første Pladser i Synagogerne og at blive hilst paa Gaden!«

Se, fordi Farisæerne var saaledes, blev deres Lære falsk. Til at begynde med var den kun forkert i mindre Ting, men da Christus kom, og de gav sig til at hade og forfølge og foragte ham, da blev deres Lære forkert helt igennem. Da var deres Hovedlære den, at Jesus af Nazareth var en Førbryder, der burde dræbes. Hele deres forkerte Lære, deres Forstokkelse og deres Blindhed overfor Herren, alt dette havde sin Grund i, at de var haardhjertede og stolte i Stedet for at være sagtmodige og ydmyge af Hjertet; havde de været det, da var de blevet Herrens ivrigste Tilhængere, nu var det umuligt.

Der har til alle Tider været saadanne falske Lærere, og de har i Reglen været kendelige paa det samme, paa Hjertets Haardhed og Stolthed. Men ligesom dengang paa Christi Tid har der altid været mange, som har stolet paa de falske Lærere til Trods for deres Mangler. Menneskene lader sig jo let imponere netop af Stolthed og Selvsikkerhed. Ogsaa nu til Dags gives der saadanne Lærere, der søger at sprede Vantroen ud over de kristne Lande. Der gives ogsaa saadanne, som slet ikke vil give det Udseende

af, at de er ydmyge, men som sætter Selviskhed og Stolt-
hed i Højsædet, det skal ikke mere være Fejl og Laster,
men Dyder, som bringer Menneskeheden fremad, som svarer
til Menneskets Værdighed. — Midt blandt alle Jøder-
nes Lærere stod Jesus af Nazareth og indbød alle, som
han indbyder den Dag i Dag: »Lær af mig, thi jeg er
sagtmodig og ydmyg af Hjertet; da skal I finde Hvile for
eders Sjæle.«

B. J.

Pinse-Sang.

Af Pinse-Salmerne i Folkekirkens Salmebog er kun ganske faa af katholsk Oprindelse, og der er ikke ret meget at sige om dem.

Nr. 277 »Nu bede vi den Helligaand« angives at være en tysk Pinse-Vise. Det var allerede i det 11. Aarhundrede, at man lagde Tekst paa Modersmaalet til de kirkelige *Kyrie eleison*-Toner, føjede Kyrie til som et paakaldende Omkvæd og saaledes havde skabt den allerførste Begyndelse til de kirkelige Viser; disse Viser var meget folkekære og meget sunget i Middelalderen, og det ikke blot i Tyskland, hvor de særlig blomstrede, men ogsaa heroppe i Norden. Fra Paaskemorgen kender vi det gamle Vise-Vers »Krist stod op af Døde«, som vi efter Kilderne véd er blevet sunget i Kirkerne før Reformationen. Men det kan vi ikke sige med saa sikker Bestemt-
hed om denne Pinse-Vise. Den stammer fra Korstogs-
tiden og har sandsynligvis ikke bestaaet af mere end én Strofe — ligesom ogsaa Paaske-Visen. Paa Tysk lyder denne høies Pfingstlied fra længe før Luther saaledes:

Nun bitten wir den heiligen Geist
um den rechten Glauben allermeist,
dass er uns behüte an unserm ende,
so wir heim fahren aus diesem elende Kyrie eleison.

Verset anføres i en Prædiken af den berømte Prædikant Broder Berthold af Regensburg († 1272); han roser det som »et meget godt Fund« og siger »I skal synge denne Sang jo længere des hellere.«

Luther optog Verset uforandret og digtede tre andre til, ret skolemesteragtige: I »Malmö-Messen« fra 1528 staar den oversat:

»Nu bede vi den Helligaand
alt om den Christelig Tro og ret Forstand
det os Gud bevare
og sin Naade sende
naar vi heden fare
af dette Elende. Kyrie eleis.«

Denne Tekst findes igen hos Hans Thomissøn, hos Kingo osv. og synges nu i Grundtvigs Form af Folkekirken.

Man kunde bygge et meget svagt Underlag for en Antagelse af, at den ogsaa paa Dansk har eksisteret i en før-reformatorisk Form, idet nemlig Udtrykket »ret Forstand«, som ikke er betinget af den tyske Tekst, ogsaa findes i en svensk Form af Visen; og det er tillige sandsynligt, at man har haft en Pinsesang, svarende til Paaskens — »Krist stod op af Døde«. —

Nr. 279 »Gud Helligaand! opfyld med Lyst..« er Grundtvigs »Opblankning« af gamle Hans Thomissøns Oversættelse af Antifonen *Veni sancte spiritus*:

<i>Veni sancte spiritus</i>	Kom, o Herre, hellig Aand
<i>reple tuorum corda fidelium</i>	Opfyld dine Christnes Hierte med
<i>et tui amoris in eis ignem accende:</i>	ret Forstand
<i>Qui per diversitatem linguarum</i>	og din brændende Kærlighed i den-
<i>cuntarum</i>	nem optænd
<i>gentes in unitatem fidei congregasti</i>	Du som adskillige Tungemaal sender
<i>Halleluia! Halleluia!</i>	og derved Hedninger til Troens Endrægtighed omvender.
	Halleluia! Lovet Herren.

Efter den tyske Hymnolog Daniel skal denne Antifon være sammensat af to Dele; den første Del var — og er — Graduale første Pinsedag; den anden Del sandsynligvis sat til i det 11. Aarhundrede. Ved den bekendte Disput i Leipzig mellem Luther og Eck 1519 blev Antifonen sunget — paa Latin — med Ledsagelse af Blæseinstrumenter; om det end ikke kan anses for et Tegn paa, hvor populær og meget anvendt udenfor Kirken den var, saa

vises dette dog derved, at den blev sunget af Thomas Münzers Bønder før deres Nederlag ved Schlachtberg 1525. De har sikkert nok sunget den paa Tysk, og denne gamle tyske Tekst har Luther udvidet, og hans nye Tekst blev oversat til Dansk i Psalmebogen 1553, findes hos Hans Thomissøn med et tildigtet Vers, gaar igen hos Kingo og Pontoppidan, og optræder endelig i ny Form, i Folkekirkens nuværende Salmebog som Nr. 289, næsten ukendelig, men altsaa udgaaet fra samme latinske Grundtekst som Nr. 279.

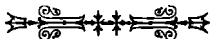
Nr. 301 »Kærligheds og Sandheds Aand« er »Grundtvigs »Gendigtning« af Adam af St. Victors vidunderlige Pragtstykke: *Qui procedis ab utroque*. Adam udfolder en Versekunst, en Rigdom, en Veltalenhed og rammende Lethed i Sekvensens begejstrede Rytmeføring — hans Digt er som et overdaadigt Snitværk i det kosteligste Træ, hvis fine Billeder i Grundtvigs Gendigtning synes at være grovhuggede ind i en knudret og haard Egebul. Som Oversættelse eller Gendigtning har den ingen Værd; Adams rene Begrebsklarhed og koncise Udtryksevne bliver hos Grundtvig til Billeder og Forestillinger, der skal fremkalde en opløftende Følelse.¹⁾

Endelig er Nr. 306 »Kom Gud Helligaand, kom brat!« Grundtvigs prægtige Oversættelse af »*Veni sancte spiritus et emitte cœlitus . . .*«, der tilskrives baade Kong Robert af Frankrig († 1031), den store Hymnedigter Hermann Contractus († 1054) og Pave Innocens III († 1216). Grundtvigs Salme behøver vi slet ikke at misunde nogen, da vi har en ligesaa prægtig og formfinere Oversættelse i Johannes Jørgensens »Digte« 1898 — atter en Salme,

¹⁾ Grundtvigs Omsættninger af latinske Hymner er overhovedet typiske for Forskellen mellem germansk-nordisk og romersk Udtryksmaade, Tankesæt og hele Væsen. Hvis man vil paavise en Forskel mellem de to Racer, er en æstetisk-sproglig Analyse af saadanne Gendigtninger langt mere objektiv og tillige mere frugtbringende end historiske Kulturbetragtninger i al Almindelighed.

som vi Yngre ikke begriber, at man har kunnet forbigaa ved Redaktionen af vor katholske Salmebog; men i en senere Udgave af denne kommer den vel ogsaa nok med.

E. F.

Ved Andreaskirkens 50-Aars Jubilæum.

25/5 1923.

Pastor Günthers Prædiken.

Da Grundstenen blev lagt til denne Kirke paa St. Andreæ Dag d. 30. Novbr. 1871, da skete det i den allerhelligste Trefoldigheds Navn, og i den samme hellige trefoldige Guds Navn vil jeg begynde den Festprædiken, der skal holdes her i Dag ved den stedfindende Mindehøjtid.

Hvad er det for en Mindehøjtid?

Iforgaars for 50 Aar siden aabnede Kirkeporten der-nede sig for et Tog af Præster og Lægfolk, der drog ind under disse Hvælvinger. Den fornemste af de Indtrædende var en Kirkens Prælat, en Mand med ædel Holdning og ærefrygtindgydende Træk, den apostoliske Præfekt for Danmark, *Hermann Grüder*, en Mand, som vi, der har kendt ham, aldrig kan glemme. Han velsignede dette Rum under Frembærelse af den katholske Kirkes gamle, herlige Bønner, og derefter læste han den første hl. Messe paa Kirkerummets Hovedalter og holdt den første Prædiken herinde. Jeg kan tale med herom, da jeg selv var nærværende. Min Fader havde taget sin tolvaars Søn med herud til Festen.

Det var det, der gik for sig her dengang, og nu er det et halvt Aarhundrede siden, det skete. I dette halve Hundredaar er billedlig talt Offerilden her ikke bleven slukket. Daglig er Offerpræsten steget op til Offeralteret for at forrette den ny Pagts Offertjeneste, og daglig er Offermaaltidet blevet nydt ved Alteret. Daglig af flere end een Præst; mere end et halvt hundrede Præster har i Skolens Tid levet her. Daglig — i et halvt Aarhun-

drede. — I det samme Tidsrum har den evige Offerpræst paa Melkisedeks Vis dvælet i dette Hus. I Tabernaklet under den evige Lampe har han boet og bor han endnu. Fra Tabernaklet i Lampens Skær har han trøstet og hjulpet dem, der kom herind for at bede til ham; fra Tabernaklet har han velsignet de Børn, der her blev døbt, styrket dem, der her blev firmet med Frelsens Krisam, fulgt med sin Naade ud i Livet de Mænd og Kvinder, der kom som frie og gik herfra som Husbond og Hustru, og sænket Syndsforladelsens Trøst ned i de Sjæle, der angerfuldt bekendte deres Fejl i Skriftestolens Løndom. Alt det — gennem et Tidsrum paa et halvt Aarhundrede. Se, det er det, vi mindes i Dag. Og det er vel værd at mindes.

Jeg ved ikke, om der fra Middeltidens Dage er levnet os gamle Krøniker med Beretninger om Kirkejubilæer paa den Tid, men det er vist, at hver Gang et saadant har fundet Sted, da har Indholdet af Præstens Ord til Folket været det samme som mit Ord her i Dag til Eder.

Lovet været Herren for alt det, han i de halvtreds-sindstve Aar har gjort for sit Folk paa dette Sted, fra dette Kirkehus. Tak være Herren for Kirkemur og Alterbord, for Sandhedsordets Forkyndelse og for de hellige Naademidlers Forvaltning i denne Kirke. Tak til Gud fra dem, der lever, og fra dem, der er døde. Tak til Gud fra dem, der har virket her som Skoleledere, Lærere, Præster, og fra dem, hvem disses Gerning i Jesu Navn kom til Gode; Tak fra de Børn og unge Mænd, der her gik ud og ind i Kollegiets Tid, og fra den Menighed, der den Gang og siden har bosat sig ved Kirkebakkens Fod.

Forrest i Skaren af de Troende, der d. 25. Maj 1873 traadte ind over den nybygte Kirkes Tærskel, gik en lille sortklædt Kvinde. Hun bar Enkedragt. Det var to Aar siden, hun havde mistet sin Mand. Det var 4 Aar siden, hun var bleven Katholik. Bag hende gik hendes Børn; den ældste var 17 Aar. Glæden lyste i den sørgeklædtes Øje, da hun betraadte Kirken og saa sig om. Det var jo hende, der havde skabt det altsammen. Det Arbejde, hun havde bekostet og med vaagen Interesse havde fulgt i de sidste Aar, var nu fuldendt. Murene var rejst; de brede

Buer steg og sank mellem de hvælvede Flader; Alteret stod paa Plads. Nu kunde Offertjenesten begynde og Ordet blive forkyndt. Nu kunde ogsaa de Børn komme, for hvem Kirken alleregentligst var bestemt: forældreløse Børn eller Børn, der vilde læse; alt var nu forberedt til, at den Gerning kunde begynde, som hun efter gode Mønstre fra det katholske Udland vilde bane Vej for herhjemme.

Det var Glæden herover, der fik Kammerherreinde Berlings Øje til at lyse, da hun paa Indvielsesdagen for halvtreds Aar siden betraadte den Kirke, hun havde bygget.

Hun har sikkert den Dag i inderlig Bøn til Gud gjort det samme, som vi ser billedlig fremstillet i en af de mindre store, men dog navnkundige gamle Kirker i Danmark, nede i Fjenneslev. Der ser man paa et Brudstykke af et gammelt Kalkmaleri Asser Rig og Fru Inge, Biskop Absalons Forældre, løfte Modellen til den tvetaarnede Kirke mod det Høje og oppefra mødes den af en Haand, Guds Haand, der tager imod Gaven. Saaledes tænker jeg mig, at ogsaa Fru Polly paa hin fjerne Majdags Morgen har skænket Gud, har rakt Gud den Kirkebygning, hun havde ladet opføre til Guds og Apostlen Andreas' Ære, og fra Himlen er Gaven bleven godkendt, bekræftet og modtaget af den Allerhøjeste selv. Med Glæde og Trøst i sin Sjæl har hun frembaaret sin store Gave den Dag som saa ofte ogsaa senere, naar der var et og andet, Kirken trængte til, og som hun saa sig i Stand til at forsyne den med.

Naar jeg nu her i Dag skal udtrykke det nulevende Slægtleds Følelser over for, hvad der dengang blev givet til Gud og givet os, saa synes jeg, det ikke kan ske paa nogen værdigere Maade end ved at berømme det Sindelag, der laa bag ved Gaven, og som altid maa siges at være sand Velgørenheds bærende Grund. At gøre det tjener et dobbelt Formaal. Det stiller Fru Berlings Gerning i det rette Lys, og det indeholder et Krav til os andre. I den græske Oldtid tænkte man sig Videnskaberne og de skønne Kunster personliggjorte i de ni Muser i Sangguden Apollos Følge. I den kristne Visdomslære kunde man tænke sig noget lignende, men det vilde saa blive den Helligaand, der førte an, og de kristne Dyder, Christustlivets skønne

Künster, der udgjorde det personliggjorte Følge. Dette Følge vilde blive paa mere end ni, thi de kristne Dyder er talrige — og iblandt de mange vilde ogsaa den Dyd findes, der kaldes Højmod. Den nævner jeg, fordi det netop er Højmodet, der levende træder os i Møde i den Kvinde, der rejste Gudshuset her for et halvt Aarhundrede siden.

Hvad er Højmod? Evnen til at overvinde betydelige Vanskeligheder for at udrette noget stort, hvor meget det end gaar ud over En selv. Den højmodige har høje Tanker og Mod til at sætte dem i Værk, trods personlige Ofre. Idealt Syn og stærk Vilje er hans Karaktertræk. Den højmodige Kristen har læst i sin Bibel og mærket sig disse Ord af Jesu Mund: »Hver den, hvem meget er givet, af ham skal meget fordres; hvem meget er betroet, af ham skal endnu mere forlanges tilbage.« Ordet »meget« sigter naturligvis ikke blot til de materielle Goder, men ogsaa til de aandelige. Jo mere det højsindede Menneske har faaet ved Guds Godhed, desto mere føler han sig bundet til at gaa i Lag med det Store og Svære, som mindre vel udrustede ikke kan magte. Edel Ærgerrighed, Sjæleadel leder hans Foretagender. Han vil ikke staa til Skamme for sin Herre ved Regnskabsaflæggelsen. Han vil kunne sige: »Fem Talenter gav du mig; se, jeg har vundet fem til.« Dette Højmod, Viljen til at udrette det Store til Guds Forherligelse og Hjælp for Mennesker — dette Højmod er Drivkraften i de Helliges Liv. Dette Højsind er Motivet hos alle dem, der glemmer sig selv for det gode store Arbejde, de har for. Højmodigheden fører Apostlen ud til Hedningefolkene og den barmhjertige Søster til Sygesengene — for slet ikke at tale om, at den giver Mod til at bære Fornærmelser uden Bitterhed og sætter en Ære i at gengælde Ondt med Godt. De højmodige er dem, der uegennyttigt gaar i Spidsen, hvor som helst det gælder om at løse ualmindelige Opgaver, og som betjener sig af deres Rigdom, Stilling og Indflydelse for at føre den gode Sag frem: gøre godt og forhindre ondt. Højmodigheden skaber de betydelige Mennesker, som man beundrer og ærbødigt bøjer sig for; de rager op over andre ved, at de er begunstige af Gud, men ogsaa derved,

at de glade opfylder de Forpligtelser, de føler og synes der derved er kommet til at paahvile dem.

Kære Tilhørere, til disse højmodige Sjæle hørte ogsaa den Kvinde, der har bygget vor Kirke. Det var slet ikke saa let for hende. Der tales om Smykker, der skulde sælges. Og saa var der Børnene: hvad hun tog fra sig selv, tog hun ogsaa fra dem. Denne sidste Tanke maa ogsaa med her i Dag; hendes Børn og Børnebørn og Svigerbørn skal vide, at vor Tak netop af den Grund ikke alene rettes til den døde, men ogsaa til hendes efterlevende Slægt.

Men forøvrigt har jeg her nævnt Højmodigheden for Menighedens og alle Tilstedeværendes Skyld. Vi skal alle være højmodige. De, der ved med sig selv, at de ikke er det, de maa sørge for at blive det. Det er Synd for de store hellige Opgaver, og det er Synd for de udødelige Menneskesjæle, naar disse mere eller mindre skrumper ind i Egenkærlighed. Sursum corda! Op med Hjerterne. Op med Tankerne til Flugt mod det høje! Op med Viljerne og alle de slumrende Kræfter til ædel Daad i Guds og Næstens Tjeneste — ligegyldigt hvad det koster os selv. Lad det — efter vor store Velgørerindes og især efter Jesu Eksempel — være Løsnet i den kommende Tid.

Kirkens næste Jubilæum falder i Aaret 1948. Til den Tid er mange af os døde. Men ogsaa mange endnu i Live. Hvilken af disse Grupper vi end hører til — lad os enes i Dag om dette: at vi til vor sidste Stund vil staa fast i vor Tro som højmodige katholske Kristne, Mennesker med rene høje Tanker og rene stærke Viljer. Med dette Løfte knytter vi Traaden til Fremtiden, saaledes som vi i denne hellige Stund har set tilbage til det, der skete i henfarne Tider.

Og saa velsigne os alle den trefoldige Gud, Fader, Søn og Helligaand. Amen.

Sankt Andreas Kirkes Jubilæumsfest.

Digtet synes forfattet af en St. Josephs-Søster; det blev ved Middagen efter Pontifikalmessen oplæst for Biskoppen af en Elev fra St. Josephs-Søstrenes Skole i Ordrup.

Nu holder St. Andreas Jubilæumsfest
 og hilser atter mangen kær og gammel Gæst.
 Blandt dem er en, vi nu som Fader hilse tør,
 som saadan gæsted han ej St. Andreas før.
 Det er vor gode Bisp, som Gud i Aar os gav,
 som arvede vor kære, gamle Faders Stav.
 Derfor nu gamle St. Andreas hilser Dem
 med Glæde som Beskytter af vort gamle Hjem.

Ak mange gode Minder dukker frem i Dag
 og samles under dette kære gamle Tag;
 og mange er, som synger St. Andreas Pris,
 thi det var mange Sjæles stille Paradis.
 Hvor svag vor Røst end er, saa skal den derfor lyde
 og Sankt Andreas sin beskedne Hilsen byde.
 I ved det alle, I, som eengang dvæled her,
 hvor fredlys, hellig denne lille Kirke er.
 I ved, hvor sælsomt dragende er dette Sted,
 hvor denne Helligdom er fuld af stille Fred.
 Vist ingen Vandringsmand kom her forbi at drage,
 som ikke tog en Skat i Hjertet med tilbage.

Lad os da mindes den, som gav os denne Lund,
 som rejste Kirken her paa Højens nøgne Grund.
 Den ædle Kvinde længst nu hviler under Muld;
 men Stenene, hun lagde, blev til puren Guld.
 Thi fra den Stund, da Gud tog Bolig selv herinde,
 har heller ej Hans Naadevæld hørt op at rinde.
 Og rundt om Naadestedet vokset Sognet op,
 og Skolen knejste som en Borg paa Højens Top,

hvorfra Kong Kristus folded ud sit skønne Flag
og skared tapre Ynglinge om Korssets Sag,
mens hist i Dalen nede, voksede bly og stille
den store Sankt Andreas-Skoles Datterlille¹).

I Dag da en beskeden, ydmyg Tak hun har
at sige til sin kære, gode, gamle Far.
Hvad hun ham skylder det ved ikkun Himlens Gud,
og hvad han skriver op, det slettes aldrig ud.
Til Lykke paa din Højtidsdag du kære Kirke,
som trods dit Saar dog ej kan holde op at virke.

Du kære St. Andreas! Du kan vel forstaa,
der sig i Festen megen Vemod blande maa.
Thi friske er de Vunder, som dig Kampen slog,
og dybt er Savnet af de Mænd, som fra os drog.
Men selv du staar dog med din Helligdom tilbage
og gemmer trofast Minderne fra fordums Dage.
Hvor har jeg elsket Dig, mit Hjertes Hjem paa Jord!
Thi du var alt for mig, du var mig Far og Mor.
Hvor var mig dyrebar hver lille Plet, hvert Sted.
hvor fuldt af stille Lykke og af himmelsk Fred!
Og nu maa jeg min Høj »Gilboas Bjerge« kalde,
hvor Heltene, de allerstørste, maatte falde.

Men ej jeg raabe vil som David i sin Ve:
»Gid aldrig mere Dug og Regn du maatte se!«
Nej sin Velsignelse nu Herren sende ned;
thi Smerten har gjort dobbelt helligt dette Sted.
Og vi har lært af Heltene med Mod at lide
og bære med en oprejst Aand vort Hjertes Kvide.

Men ej vi slukker i vort Hjerte Haabets Glød.
Vi bier paa en Fremtids Paaskemorgen rød,
hvor St. Ignatius Sønner her skal atter samle
om Drottens Fane end de unge og de gamle.

Da skal vi raabe: St. Andreas leve længe
og lyse viden over Danmarks Vang og Vængel

*) St. Josephs-Søstrenes Pigeskole ved Foden af »Nonnestien«.

Jubilæet i Ordrup.

Forleden var det Aarhus, nu Ordrup, der fejrede 50 Aars Jubilæum. Og snart følger der andre efter. Kirkèn er kommet over Barneaarene; den er groet fast; man ikke mere taaler os, men respekterer os og regner med os. Nu kendes ogsaa vi i Bladenes Spalter — og ikke blot som eksotiske Fænomener. Saa at sige i alle københavnske Blade mindedes den katholske St. Andreas Kirkes Jubilæum paa en sympathisk Maade.

St. Andreas Menighed indtager i mange Henseender en Særstilling inden for Kirken herhjemme. Den skylder en enkelt højmodig Giver, Fru Polly Berling, sin Eksistens. Og det var da ganske naturligt, at Menigheden begyndte Festlighederne med at afsløre en Mindetavle om Kirkens Stifterinde. Kirkens Sognepræst, P. Günther, talte kort om den Taknemmelighed, Menigheden skylder Kammerherreinden — og Dækket faldt for Mindetavlen — af hvidt Marmor med gotisk Bue. I Buen et Relief (9 Personer) forestillende en Kvinde, der uddeler milde Gaver, og nedenunder staar

paa Latin:

*Die 25. Maji Anno 1873
hanc ecclesiam usui
tradidit donatrix
DOMINA POLLY BERLING
Manum suam aperuit inopi
Parochiani posuerunt
d. 25. Maji a. 1923.*

paa Dansk:

Den 25. Maj 1873 overgav Stifterinden, Fru Polly Berling, denne Kirke til Brug. Hun aabnede sin Haand for den trængende. Sognets Medlemmer satte dette Minde den 25. Maj 1923.

Tavlen er indmuret i Kirkens venstre Bagvæg; i den højre er indmuret en anden til Minde om Præfekt Grüder, der har indviet Kirken. Relieffet, der har 11 Figurer, forestiller en Præst, der uddeler den hl. Kommunion.

Tavlen bærer følgende Indskrift

paa Latin:

*Die 25. Maji Anno 1873
hanc ecclesiam benedixit
Rev. Dom.
Hermann Grüder
Praef. Apost.
Pius — Prudens — Humilis
Parochiani posuerunt
d. 25. Maji a. 1923.*

paa Dansk:

Den 25. Maj blev denne Kirke indviet af den højærværdige Apostoliske Præfekt Hermann Grüder. From — Klog — Ydmyg. Sognets Medlemmer satte dette Minde den 25. Maj 1923.

Begge Mindestene skyldes Billedhuggerinden Fru Thyra Boldsen.

Før Afsløringen havde Pastor Back talt begejstret, men paa sin kendte stilfærdige og inderlige Maade (der har vundet ham mange Venner) om Alterets Sakramente. Og at hans Tale var gaaet til Hjerterne, det viste den næste Morgen, selve Jubilæumsdagen, hvor næsten hele Menigheden var til Herrens Bord. Det er altsaa en god Menighed. Hvor maa det ikke have glædet Kirkens Præster, at saa mange havde fulgt Herrens Indbydelse til »at spise hans Kød og drikke hans Blod«. Men de har fortjent en saadan Glæde. P. Günther og P. Spaus arbejder med en Nidkærlighed og Udholdenhed, som vækker Beundring, ligesom saa mange andre Jesuitpatres har arbejdet før dem, og da først og fremmest P. Evers. Hvor havde vi ikke alle undt P. Evers, at han havde oplevet dette Jubilæum. Det var dog ham, der har trukket Størsteparten af Læsset i de 50 Aar.

Efter Messen nedlagdes Kranse ved Kammerherreinde Berlings Sarkofag i det tilstødende Mausoleum.

Ogsaa Fredag Aften prædikede P. Back; han talte om alle de Naadegaver, Gud har givet os i Sakramenterne. Ja, vi maa være taknemmelige, at Gud har udvalgt netop os fremfor saa mange andre til at være Medlemmer af sin Kirke. Vi er altfor ofte tilbøjelige til at glemme, at vi er særlig begunstigede af Gud. Det vilde være smukt, om vi til Gengæld viste større apostolisk Iver.

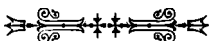
Rom havde ikke glemt Ordrup. Paven havde gennem sin Statssekretær, Kardinal Gasparri, sendt sin Lykønsning og Paaskønnelse af det Arbejde, der i det halve Sekel var blevet udført af Jesu Selskab, Josefsøstrene og Assumptionistinderne. — Efter at have oplæst den pavelige Skrivelse meddelte P. Günther den pavelige Velsignelse.

Maj kan være ligesaa lunefuld som April. Naar man fejrer 50-Aars Jubilæumsfest, vil man gerne have, at Flagene skal smælde i Solskin. Solskin var der nu ikke meget af i disse Jubilæumsdage, men Vejret var dog taaleligt. Menighedens Medlemmer har med en beundringsværdig Iver og Interesse hjulpet med til at gøre Kirkens Indre og Ydre saa festligt som muligt. Josefsøstrene havde pyntet Højalteret nydeligt med Pinseliljer, og Granguirlander var slynget om Lamper og Lysekroner. Majdronningens Statue var smykket med frisk Bøg. Flagdekorationer med Tallene 1873 og 1923 prydede Kirkens Portal, og Dannebrog og Paveflagene smældede i Vinden, men altsaa ikke i Solskin. Jo, Kirken var rede til at modtage Biskop Brems. Og han kom da Søndag d. 27. Maj. I Procession førtes han af hvidklædte Skolepiger og Ministeranter i rødt.

Og da Biskoppen traadte ind i den tætfyldte Kirke, istemte Koret »Ecce Sacerdos«, hvorefter Pontifikalmessen begyndte. P. Resch assisterede Biskoppen, P. Gamél var Diakon, P. Back Subdiakon. Koret sang Griesbachers feslige og melodiose »Janua coeli«-Messe. P. Günthers glimrende og stærkt personlig prægede Prædiken gengives andet Steds i Ugebladet. Pontifikalmessen sluttede med sakramental Velsignelse, og Biskoppen forlod Kirken med Mitra og Stav, uddelende Velsignelse til Menigheden.

Hvem der var? Det var at mærke, at der samtidig var Sognepræsteindsættelse i St. Ansgar, af Præster var der nemlig ikke andre end de nævnte. Ellers var der Fru Berling med Datter (Fru Hegermann-Lindencrone) og Datterdatter, Dr. Vincent Næser og Frue, Rentier Carl Berling, Prof. Ludvig Knudsen (Kirkens Arkitekt) og Murmester Günther (hvis Fader som bekendt har bygget Kirken).

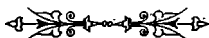
A. B. S.

Tak.

Vi bringer herved en hjertelig Tak til de mange indenfor og udenfor Menigheden, der venligt kom os i Møde ved St. Andreas Kirkens 50-aar. Indvielsesjubilæum. Højærv. Pater *Back* takkes for sine stemningsfulde Prædikener og de talrige Gratulanter fra Ind og Udland for Breve, Telegrammer og Gaver; en særlig Tak skal her udtales for de smukke Breve, der indløb fra Patrene *Werhahn*, *Breitung*, *Hausmann* og *Honert*, der nu er langt borte fra deres gamle Virkekreds. Saa takker vi ogsaa for alle gode Tanker og Bønner, der skænkedes os og Menigheden ved Jubilæet, og tænker herved ikke mindst paa Andreas Kollegiets gamle Rektor, Pater *Droste*, der ligger syg og — til sin store Hjertesorg — ikke kunde være med ved Festen. Endelig skal ogsaa vore kære Naboer, St. Josephssøstrene i Dalen og Assumptionssøstrene paa Højen, have Tak for al deres Opofrelse til Festens Forskønnelse.

Præsterne i Ordrup.

Den syge Mand og — Apotheket.

Man er opvokset i Protestantismen, og man har bevaret den største Respekt for dette Kirkesamfund. Man synes, man tog saa meget med sig, da man sluttede sig til den katholske Kirke — den Kirke, der kom til at staa for en som den sande Kirke.

Man tilbringer maaske nogle Aar i de katholske romanske Lande. Man længes efter sit Fædreland og — stikker i Lykkens Galoscher.

Man gennemstrejfer Landet paa kryds og paa tvers, opsøger de gamle kendte Egne, kigger ind i de forskelligste Samfundsklasser, stikker Næsen lidt i alt, kommer i Berøring med dit og dat — men intet er, som man havde ventet at finde det. Overalt savner man de Bekvemligheder, man havde vænnet sig til: den Kristendommens Aand, der sætter sit Præg paa Tilværelsens Guld-mønt, den Aand, der kaster Farve over Livets Landskaber.

Saaledes gik det ogsaa mig.

Jeg opsøgte Venner og Bekendte. Men hvorledes er det fat? Hjemmene er opløste, Ægtefæller skilte, Søkende kender ikke hinanden.

»Hvor kommer du fra?« lyder en Stemme. — »Jeg kommer fra de Egne, hvor der endnu hersker Respekt for Familielivets Ukrænkelighed, og hvor Slægtskabsfølelsen endnu holdes i Ære. Jeg kommer fra de Egne, hvor Kirken forbyder Skilsmisse.«

»Det maa være nogle underlige middelalderlige Egne, du kommer fra. Her befinder du dig i et højt kultiveret Land.«

Jeg gaar videre, tager et Tag i Kirkedøren, den er lukket. »Hvorfor?« — »Benyttes kun om Søndagen. Du er i de aandelige Fremskridts Land.«

Fortumlet fortsætter jeg min Vej forbi den ene monumentale Bygning efter den anden — Fængsels-, Sindssygeanstalter — og falder ind i et Hjem.

Det er især Hjemmene, jeg undersøger. Ordet Hjem har en egen Klang i Norden.

Hvorledes staar det til med Børneopdragelsen? »De arme Unger! Ja, De maa undskyldte, men jeg kommer fra et Land, hvor Præsten og Kirken har Haand i Hanke med Børnenes Opdragelse!«

»Her kommer Børnene ikke Præsten ved. De opdrages i Frihed. Du befinder dig i Frihedens Land.«

Naa saadan! Jeg dumper ind et Sted, hvor Loddet paa Hjemmets Vægtskaal gaar op og ned, alt efter Børnenes løgnagtige Beretninger. Det er altsaa ikke saa underligt. — Og dog! Man kaldte sig Kristne. —

»De stakkels Børn! Forældrene haler i den ene Ende og Skolerne i den anden!«

»Ingen andre end Forældrene alene forstaar at opdrage deres Børn.«

Jeg kigger ind her og der og har adskillige Bemærkninger at gøre med Hensyn til dem, man har i sit Hus. Man modtager Arbejdet — betaler med Mammon, men derudover? — —

»Kritiserer du vore Hjem?« lyder atter en Stemme: »Hjemmets Moral staar højere i Danmark end andre Steder paa Jordkloden.«

Forvildet flygter jeg rundt. Mine Landsmænds Begreber om Kristendom og Moral finder jeg misforstaaet og fordrejet. Ikke et Sted, hvor man kan være sig selv som Kristen. Jeg møder en sød lille 6 Aars Pige: »Vær god imod dine Omgivelser,« siger jeg til hende. »Hun er god nok,« lyder Moderens Svar, »hun behøver ikke at være anderledes.«

Lykkens Galoscher glider af min Fod, og jeg befinder mig atter blandt mine Aandsfæller.

Endnu hører jeg Ekkoet af Moderens Stemme: »Hun er god nok, hun behøver ikke at være anderledes.« — —

Den syge Mand ligger foran os og værner om sine Bylder (Spectator i Ugebladet Nr. 20).

Det sørgeligste ved hans Tilstand er netop det, at han mener, han er god nok; det sagde hans Mor til ham, da han var lille.

Selvfølgelig er det fra os Katholikker, at Hjælpen skal komme. Vi skriver ikke blot Recepter, men vi gør,

hvad der staar i vor Magt for at skaffe Miksturen. —

Vi siger ikke til ham: Du skal bruge Aandslivets Mikstur, Romansk Salve og Østerlandsk Olie, thi i saa Fald skærer den syge Grimacer, og vi udretter intet. Men vi ved, han holder af at læse, og vi holder Spejlet op for ham i Skikkelse af de romanske Landes helsebringende Litteratur.

Vi viser ham de romansk-katholske, blomsterrige Kulturlandskaber i Modsætning til de golde, protestantiske, han er omgivet af. Vi opruller for ham Billeder af det romanske Livs daglige Forhold i Skygge af Kristendommens Palmer, i Belysning af Kirkens farverige Sol. —

Vi peger paa Vejene, der gennemkrydser disse Landskaber: Arbejdets Moral, Pligtens, Nøjsomhedens, Flidens og Retskaffenhedens, Veje, som der værnes om i allerhøjeste Grad i de romanske Lande. Vi lader ham indaande den poesimættede Luft. Og vi løfter Sløret for de dunkle Aarsager til, at Frankrig blev Europas Læremester i at tænke rent.

Vi viser ham det altsammen, og vi bliver ved dermed, indtil han har faaet Øjnene op for de romanske Landes Retside og Danmarks Vrangside, indtil han har glemt sin Moders Ord: du er god nok, du behøver ikke at være anderledes.

Da vil den syge Mand føle sig vederkvæget, og han vil atter rejse sig.

Det er ikke gjort med at forskrive en Stabel Bøger fra de romanske Lande. Recepten skal omskrives efter danske Forhold, og Varen skal købes paa et dansk Apothek: Bøgerne skal oversættes og trykkes.

Men hvor er Apotheket? Forlaget?

Der er danske Apotheker nok. Men fører de den romanske Vare? Kan de faa den afsat? Kan de tjene Mammon paa den?

Selvfølgelig kan de faa Varen afsat, men de tror det ikke, og de tør ikke vove Springet.

Skal vi være afhængig heraf?

Skal vi daglig finde os i at se vore kristne Idealer

tilsølede af hedenske Dekadence-Principer? Skal vi finde os i at blive sværtede og forhaanede af Mennesker, som ikke mere regner med Aandslivets Kultur som en af Livets største Faktorer. Skal vi taale, at vore Børn opdrages i Stanken fra den syges Bylder?

Vi har selv et lille Apothek, men det er ikke stort nok. Bør ikke Menigheden af al Magt støtte dette Apothek?

Kan vi være bekendt at indrømme — saa mandsstærke som vi er —, at vi ikke formaar at udgive den Litteratur, som vi ønsker at se spredt ud over Landet?

Besidder vi nogen Viljekraft overhovedet? Eller formaar vi ikke andet end danne Foreninger, som intet udretter?

Hvad kan det nytte, vi skriver Recepter og oversætter Bøger, naar vi ikke kan faa dem trykt?

Der er slet ikke Tvivl om, at Tiden er inde til Forstaaelsen af de katholske Idealer. Johannes Jørgensen har banet Vejen. Hans Bøger gaar som en »Guldtraad« gennem den danske Litteratur.

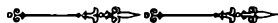
Litteraturen skal nok slaa an. Og den skal nok forrente sig. Der er ingen Fare.

Men faar vi Apotheket?

Eller er [vi blevet saa vante til Stanken]fra Tidens Bylder, at vi intet formaar at udrette?

Hvad er det, der mangler for at kunne »muliggøre Eksistensen af et Grosted for romansk, romersk Kultur i Danmark«? Kræves der andet end Støtte til det Forlag, vi allerede har?

Ellen Bohn-Jespersen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Søndag den 27. Maj blev Pastor Ph. von Kettenburg højtidelig indsat til Sognepræst ved St. Ansgars Kirke. Biskoppen havde overdraget Mgr. Neuvel at foretage Indsættelsen. I højtidelig Procession med Kors og Fane i Spidsen begav Præsterne sig Kl. 10 til Kirkedøren, hvor Ceremonierne begyndte med Overrækelse af Nøglen og Dørens Aabning. Efter at Mgr. Neuvel

derefter havde oplæst Kaldsbrevet, opfordrede han i hjertelige Ord den nye Sognepræst til at vandre i Forgængernes Spor, og han bad Menigheden modtage sin nye Hyrde og vise ham Hengivenhed og Kærlighed. Saa fulgte Hymnen »Veni Creator Spiritus« og Overdragelsen af Alter og Tabernakel, Skriftestol, Døbefont og Prædikestol og Op-læsningen af Evangeliet om den gode Hyrde. Under den paafølgende Højmesse talte Pastor von Kettenburg for første Gang til sin Menighed, der havde fyldt Kirken til sidste Plads. Han betonede i Prædikenen, at han stod i sit nye Embede som sendt af den rette kirkelige Øvrighed, ikke som en, der havde trængt sig ind, og hans Ønske var altid kun at virke som katolsk Præst, at forkynde Kirkens Lære og at lede Menigheden ad de gode Græsgange. Den smukke Højtidelighed sluttede med Te Deum.

— St. Ansgars Kirkes Regnskab for 1922 er nu blevet udsendt. Menighedens forskellige Bidrag udviser en Fremgang paa ca. 250 Kr., men alligevel ser Forstanderskabet ret mørkt paa Fremtiden, da Udgifterne vil stige meget betydeligt, særlig paa Grund af Købet af Arealet bag Kirken og forestaaende Reparationer. Der findes sikkert ogsaa langt flere Mennesker i Sognet, der kunde betale Kirkeskat, end de 199, der er opført i Aar.

— St. Annæ Kirke har 107 Bidragydere. Der er stadig Fremgang, men alligevel er der endnu langt til Balance. Underskudet er denne Gang ca. 800 Kr., og dertil kommer saa »Præsternes, Lærernes og Skolesøstrenes Underhold, der bestrides af Præsternes og Søstrenes resp. Ordenssamfund«.

Odense. Her viser Regnskabet ca. 300 Bidragydere, men de fleste Bidrag er smaa. Der er Balance i Regnskabet, men der betales til Præsterne kun 1000 Kr. og til Skolesøstrene 900, desuden yder Biskoppen et mindre Tilskud. Alligevel udtrykker Forstanderskabet sin Glæde over det store Fremskridt: Bidragydernes Tal er fordoblet i det sidste Aar, og Resultatet har aldrig været saa godt som denne Gang.

Rom. I sin sidste Encyklika berørte den Hellige Fader Muligheden af en Fortsættelse af Vatikaner-Konciliet. Det forlyder nu, at Paven agter at sammenkalde Conciliet til Efteraaret 1925, og ca. 2200 Biskopper vil komme til at deltage. En Udsendelse af Spørgeskemaer i den Anledning skal være forestaaende.

— Der har for nylig været afholdt International Kvindekongres i Rom. Der skete det mærkelige, at Paven modtog 25 af Deltagerne i Audiens og holdt en Tale, hvori han udtrykte sin Glæde over Kongressen, men samtidig bestemt protesterede imod enkelte af Program-

punkterne, der handlede om Skilsmisse. I Almindelighed havde Kongressen Pavens Billigelse, men disse Ting maatte undtages.

Brevkasse.

Igaar var jeg ude i en ny Villa, hvor Ejermanen havde anskaffet sig en Høvlebænk, Høvle og allehaande Værktøj, nye smukke Ting. Saadant glæder og interesserer En meget, naar man har beskæftiget sig dermed i sin Ungdom. Og jeg tænkte paa, om det mon ikke kunde blive til baade Glæde og Nytte, om man for katholske Dreng og forresten ogsaa for voksne, f. Ex. i Stenosgade, fik Dispositionsret over et lille lyst Lokale og anskaffede Værktøj. Saadant kunde maaske bringe ikke liden Adspredelse for mange. Lidt Vejledning, lidt Instruktion om god Behandling af Sagerne og lidt Vederlag i en Bøsse til Dækning af Anskaffelserne, Leje af Lokale etc. kunde maaske ogsaa ydes ved Bidrag (frivillige) i en ophængt Bøsse.

Men naturligvis hører der ogsaa Penge til Starten — og hvem skal yde dem?

Ja, det kan f. Ex. eventuelt Undertegnede, om Sagen ellers har nogensomhelst Interesse. Ærb. A. D.

Denne Sag burde vel nærmest tages op af Ungdomsforeningerne. Spejderne har jo allerede Værktøj, men vil sikkert gerne have Hjælp til noget mere. Red.

Forleden Dag vilde jeg i *Katholsk Boghandel* købe Peter Schindlers »Bag Koøje og Klausur«. Man forlangte da den oprindelige Pris, Kr. 5,75, for den, skønt Pios Forlag har nedsat den til 1 Kr. En Bemærkning herom blev besvaret med, at Kath. Boghandel havde Lov at tage den Pris, man fandt for god. Unægtelig en aparte Maade at udbrede katholske Præsters katholske Bøger paa. Maaske dette Tilfælde ogsaa kunde finde Svar som det i forr. Nr. nævnte.

En anden Katholik i Provinsen.

Gudstjenesten i Provinserne.

Hvis Tiden for Gudstjenester er en anden i denne Sommer end i Fjor Sommer, bedes det venligst meddelt Redaktionen snarest muligt.

NYHED!

NYHED!

Mindeblade om **St. Andreas Kirken** i **Ordrup**

ved Arkivar Fritz Jürgensen West.

I Anledning af 50 Aars Jubilæet i Maj.

Med 20 Billeder.

Koster 2 Kroner.

Faas i Kath. Boghandel og hos P. v. Kettenburg.

Nordisk Ugeblads Annonce-Afdeling, Studiestræde 27-29 har i Sommertiden, fra 15. Maj til 15. Septbr., Kontortid fra 9—4, Lørdag fra 9—3.

Katholsk Litteratur til Juni Maaned

Adgang til Jesu Hjerte	Indb.	3,00
Arnold: Efterlignelse af Jesu hl. Hjerte		2,00
Indtrængende Bøn til Jesu Hjerte		0,05
Officium til Jesu Hjerte		0,05
Antony: St. Antonius af Padua (rigt Illustreret)		1,75
Et Antal Ekspl. indbundet i Helschirtingsbind sælges for den billige Pris		3,00
Bønnen til den hl. Antonius		0,15
Aloysiusbogen	Indb.	0,65
Brinkmann: Den hl. Aloysius	Smukt indbundet	2,75
Kun et meget lille Restoplag findes nu af denne udmærkede Bog.		
Alphons Liguri: Daglige Besøg ved Alterets hl. Sakra- mente	Indb.	0,65
Alphons Liguri: Kærlighed til Jesus Christus ...	Indb.	3,00
Denne Bog anbefales særlig.		
Maurer: Det hl. Messeoffer		3,00
Valfartsange		0,50
Benyttes ved Valfarten til Haraldsted d. 24. Juni		

Katholsk Boghandel

Stenosgade 3, Kbhvn. B.

Tlf. Døfter 3950

Jesu Hjertes Kirke. Jesu Hjertes Fest. Kl. 10 Levitmesse; derefter Tilbedelse indtil Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Prædiken og Festandagt.

Sankt Knuds Feriekoloni

bringes herved i velvillig Erindring. Der er Plads til 18 Smaadrenge. — Prisen er 1 Kr. pr. Dag pr. Barn. — Bidrag modtages hos

Sankt Josefssøstrene Østerbrogade 7 C

» » Frberg. Allé 15—17

» » Griffenfeldtsgade 44

Portneren i Stenosgade

samt hos undertegnede.

Martha Hansen,

Boyesgade 7e.

A.C. Generalforsamling Onsdag den 6. Juni Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i »Vesterhus. Dagsorden: 1) Beretning og Regnskab, 2) Beretning af Sekretæren i K.U.B., 3) Udvalgsberetninger, 4) Valg af Administratores. Efter Generalforsamlingen Foredrag af P. Menzinger: Christi Guddom. Adm.

Unio. Søndag d. 10. Juni Cykeltur til Kørom og Bølle-mosen. Mødested: Søvavillonen Kl. 10. Besøgende er velkomne.

Valfarten til Haraldsted

holdes Søndag den 24. Juni.

Processioner paa Christi Legems Fest.

To. 31. Maj. Kl. 10 St. Ansgars Kirke. — Kl. 4. Eftm. Haven ved Immaculatakirken.

S. 3. Juni. Kl. 9 St. Andreas Kirke og Kollegiets Have. — Kl. 9 $\frac{1}{2}$ St. Annæ Kirke og Elisabeth Hospitalets Have. — Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Jesu Hjertes Kirke.

To. 7. Juni. Kl. 8 Aften St. Ansgars Kirke.

Christi Legemsfest i Roskilde.

Søndag den 3. Juni.

Kl. 7: Stille Messe.

Kl. 9: Levitmesse.

Efter Messen **Procession** ad Frederiksborgvej og rundt til tre Altare i St. Maria Hospitals Have. (Sangen under Processionen ledsages af Musikdirektør Sørensens Orkester).

Kl. 12: Middagspause. Forsamlingssalen staar til Raadighed for udenbys Deltagere i Festen; her kan medbragt Mad nydes, og dertil kan faas Sodavand og Kaffe eller The med Sukker og Fløde (20 Øre pr. Kop).

Kl. 2: Møde ved Lourdesgrotten i Hospitalshaven (i Tilfælde af daarligt Vejr i Forsamlingssalen).

1) *Foredrag* af Hr. Pater A. Menzinger. S. J. om »Den eukaristiske Tidsalder«.

2) *Sang* af Sangforeningen »Vokalion« (Mandskor under Ledelse af Organist A. Kerckhoffs).

3) *Foredrag* af Hr. Doktor Reiter om »Tro og Videns«.

Kl. 5: Festandagt i Kirken.

Sakramentskirken. Indtil Torsdag den 7. ds. hver Morgen efter Ottemessen sakramental Velsignelse og hver Aften Kl. 8 Andagt paa Grund af Christi-Legemsfest-Oktaven.

Freitag den 8. ds. Jesu Hjerte Fest: Kl. 7 stille Messe Kl. 8 Højmesse, Kl. 8 Aften Andagt.

Procession i Ordrup.

Søndag den 3. Juni er der herude, om Vejr og Føre tillader det, Procession i Præstegaards- og Klosterhaven efter Højmessens Kl. 9, der er Mulighed for, at den højere. Biskop vil bære det Allerhelligste. Stille Messer læses Kl. 6½, 8 og efter Processionen.

St. Ansgars Menigheds

Regnskab for 1922 er i Henhold til Regulativets § 36 fremlagt til Eftersyn fra Mandag den 4. Juni til Lørdag den 9. Juni hos Fabrikant Hoffmann, Købmagergade 43 Mezz. (1—4). Et kortere trykt Uddrag af samme er tilstillet Bidragerne.

Sommerudflugt for de Gamle.

Søndag den 10. Juni afholdes en lille Sommerudflugt for de københavnske Menigheders Gamle. Turen foregaaer pr. Turist-Automobil, og Afgangen sker fra St. Hans Torv Kl. 12 pr. Madkurve bedes medbragt, men Divisionen serverer Forfriskninger.

Dersom nogen, paa Grund af at Divisionen mangler deres Adresse, ikke har modtaget skriftlig Indbydelse, bedes de komme alligevel; dog bedes — af Hensyn til Vognbestillingen — Meddelelse sendt til Tropsfører H. Fausbøll, St. Jørgens Allé 4, senest den 4. Juni.

Rosenkranskirken.

Søndag den 27. Maj afholdes Kollekt til Fordel for den nye Kirke.

Vor kære Hustru og Moder

Marie Louise Husson, f. Jobin,

er, vel forberedt ved Kirkens Sakramenter, sovet stille ind Tirsdag Aften d. 29. Maj 1923.

Børnene:

Albert Husson.

Messe og Begravelse finder Sted Lørdag d. 2. Juni Kl. 10 paa Katholsk Vestre Kirkegaard. R. I. P.

Kirkelig Kalender.

3. Juni 2. Søndag eft. Pintse.	10. Juni 3. Søndag ef. Pintse.
4. — M. Oktavdag.	11. — M. Barnabas, Apostel.
5. — Ti. Oktavdag.	12. — Ti. Johannes af S. Fa- cundo, Bekender.
6. — O. Oktavdag.	13. — O. Antonius af Padua, Bekender.
7. — To. Oktav af Christi Legems Fest.	14. — To. Basilius den Store, Biskop og Kirkelær.
8. — F. Jesu Hjertes Fest.	15. — F. Vitus og Fæller, Martyrer.
9. — L. Marias Officium.	16. — L. Marias Officium.

»Absalon«. Møde Mandag den 4. Juni »Columbus«.

Rosenkranskirken. Mariakongregationen har Møde med Foredrag Onsdag Aften den 6. Juni efter Andagten Kl. 7¹/₂. — Søndag den 10. Juni Fælleskommunion i Messen Kl. 8.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsdag den 5. Juni Kl. 8¹/₄ læses den hellige Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggende.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjerter Kirke Søndag den 3. Juni Kl. 8¹/₂.

Katholsk Aarvog 1923

er udkommen.

Faas i Katholsk Boghandel og i Ugebladets Ekspedition.

Meld Dem ind i

Ansgariusforeningen

og De faar **Katholsk Aarvog** gratis tilsendt.

Min kære Moder

Kirsten Jørgensen

er afgaaet ved Døden den 29. Maj.

Anna Jørgensen.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

Begravelsen finder Sted fra Rosenkranskirken Lørdag den 2. Juni Kl. 10¹/₄.

At vor kære Søster og Tante

Marie Justiniano,

den 26. Maj er afgaaet ved en blid og rolig Død i sit 81. Aar bekendtgøres herved.

Olavia Justiniano, Marie Eriksen.

Begravelsen har fundet Sted.

Den kære afdøde anbefales indtrængende til de troendes Forbøn.

**Ugebladets Redaktion
og Ekspedition**

er flyttet til

Bredgade 64, 2. Sal.

Telefon Palæ 59

(i Reglen 5—7, dog ikke Fredag).

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditions kontor (Bredgade 64^a Kbh. K. Tlf. Palæ 59, Kl. 5—7). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64^a Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 23.

Søndag den 10. Juni.

1923.

INDHOLD: Guds Hus. — Hs. Eminence Kardinal van Rossum besøger Danmark. — Et Ansgarius-Levned. — Spadsereture i København. — Theologisk Fortyndelse. — En Appel fra Polens Biskopper til den civiliserede Verden. — Koldt Vand. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Roskilde. — Avertissementer.

Guds Hus.

Hans Bolig er i Himmelen, hans Hus paa Jorden; udelt er han baade her og der til Stede. Vil du gruble over ham, saa er han helt i Himmelen, men søger du ham fromt, saa er han helt paa Jorden. Lider du af fræk Indbildskhed, saa er han dig for høj, men elsker du ham, saa nærmer han sig til dig. Vil du udforske ham, se, han er i Himmelen; men hvis du tror, se, han er i Templet. Naar du søger ham for at gruble over ham, saa flygter han for al din Kunstfærdighed op i sin Himmel; men naar du andægtigt længes efter at skue ham, saa nærmer han sig i Kærlighed til din Enfold.

For at man kunde finde ham paa Jorden, byggede han sig et Hus iblandt de dødelige og rejste Altre som Krybber, for at Kirken ved dem skulde nyde Livet. Ingen tage fejl, her dvæler Kongen! Til Templet lad os gaa for at se ham! Der, hvor Sygdom let kan faa Adgang, staar ogsaa Lægen og venter paa den. Hans Legeme er synligt, men Ilden er skjult, for at ikke Menneskets Haand i Frygt skal vige tilbage. Frygtelig er han i Himmelen, men blid paa Jorden, for at man ikke skal være bange for at nærme sig til ham.

Balæus (432).

Forsamler eder paa Herrens Dag, bryder Brødet og takker, efter at I først har bekendt eders Synder, for at eders Offer kan være rent. Men enhver, der har Strid med sin Ven, skal ikke vise sig hos eder, før de er blevet udsonede, for at eders Offer ikke skal vanæres. Thi saaledes lyder Herrens Ord: »Paa hvert Sted og til hver en Tid skal man frembære et rent Offer for mig, fordi jeg er en stor Konge, siger Herren, og mit Navn er vidunderligt iblandt Folkeslagene.« *De tolv Apostles Lære* (ca. 100).

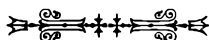
I de første Tider var ogsaa Husene Kirker; nutildags er Kirken blevet til et almindeligt Hus. Dengang kunde man i Husene ikke høre nogen verdslig Tale, og nu kan man i Kirken ikke høre nogen aandelig; men I bringer eders verdslige Tanker med ind i Kirken. Medens Gud taler med eder, anstrenger I eder ikke engang for tavse at høre paa det, der bliver sagt, men I taler om andre Ting. Og var det saa i det mindste eders egne Sager! Men I taler og hører paa Ting, som slet ikke kommer eder ved. *Chrysostomus* († 407),

Vidunderligt er det dog, at Mennesker kan bygge et Hus for den allestedsnærværende Almagt! Men han bor stille iblandt os og drager os kærligt til sig; han er hos os og indbyder, for at vi alle skal stige op til Himmelen og blive hos ham. Han kom ned fra sin Bolig og valgte sig Kirken, for at vi skal forlade vort Opholdssted og vælge Paradiset. Gud dvæler iblandt Menneskene, for at Menneskene skal naa til Gud.

Hans Alter er rede, og han holder sit Maaltid med os; hans Herlighed gives hen for disse Mennesker, og de sætter sig til Bords; vi spiser med ham ved vort Bord; engang vil han spise med os ved sit. Tilbedet være hans Herlighed og Majestæt! Her giver han os sit Legeme og der sin Løn. Paa Jorden staar det Alter, der bærer hans Legeme, og i Himmerige giver han evigt Liv og Herlighed.

Balæus.

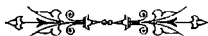
Disse Stykker er taget af en udmærket Bog af Dr. *Alfons Heilmann*: *Gottesträger*. Das Schönste aus den Kirchenvätern. (Herder.)

Hans Eminence Kardinal van Rossum besøger Danmark.

Ugebladet ser sig i Stand til at meddele, at Præfekten for Propagandakommissionen, Hs. Eminence Kardinal Wilhelm van Rossum, i en nær Fremtid vil besøge Danmark og de øvrige skandinaviske Lande. Hs. Eminence vil nemlig benytte denne Sommer til at foretage en længere Sørejse, der samtidig vil give ham Lejlighed til at danne sig et Overblik over Missionernes Tilstand i de fem skandinaviske Lande.

Kardinalen foretager Rejsen som Privatperson, altsaa hverken officielt eller incognito. Hans Eminence ankommer over Lübeck til København den 21. Juni om Morgen og vil opholde sig i Danmark indtil den 30. Juni, da han afrejser til Island og derfra til Norge, Sverrig og Finland. Der er endnu ikke lagt noget fast Program for, hvordan Kardinalen vil benytte de Dage, han opholder sig i Danmark. Sandsynligheden taler dog for, at Kardinalen foruden et forholdsvis længere Ophold i Hovedstaden vil besøge enkelte Missionsstationer paa Sjælland, paa Fyn og i Jylland. Under sit Ophold i København vil Hs. Eminence bo i Vikariatsbygningen paa Amalievej som Hs. Højærværdighed Biskoppens Gæst. Ugebladet haaber i sit næste Nummer at kunne bringe mere detaillerede Meddelelser om det for os danske Katholikker saa hædrende og glædelige Besøg.

Et Ansgarius-Levned.

1.

Det er ingen let Sag at arbejde med Hagiografi paa Dansk. Vi besidder paa Modersmaalet en Række Levnedes fra Nutidens første Helgenbeskrivers Haand; Bøgerne om Den hellige Frans af Assisi og om Sta. Katerina af Siena er forlængst klassiske og har forlængst gjort

deres Gerning saa stærkt og dybt, at selv paa Steder, hvor »Helgen« blot som Ord forhen var *Tabu*, baade læses, tales, ja prækes der nu om hine Guds Riges Stormænd, der er den romerske Kirkes skønneste Smykker og virksomste Apologeter.

Læser den moderne aandsinteresserede Dansker et Helgenlevned, kan han slet ikke undgaa at sammenligne det med Johannes Jørgensens Bøger. Og den Sammenligning er farlig for Forfatteren: højere kan han ikke komme, og op paa Siden af J. J. er endnu ingen naaet.

Maaske er det uretfærdigt at skære enhver Helgenbog efter saa stor en Alen — ogsaa fordi ikke enhver Helgen afgiver saa stort, saa rigt et Stof som hine to fra Assisi og Siena; men Sammenligningen indfinder sig af sig selv.

Overfor Pastor Marius Th. Nielsens »Ansgar, hans Tid og Værk« (O. Lohse, 1923. 286 Sider. 5 Kr.) er Maalestokken saa stor, at han ikke bestaar — trods alt det gode, der kan siges, og som skal blive sagt om hans nye Bog.

2.

Er en Retfærdiggørelse for en lang og indgaaende Beskæftigelse med dette nyeste Ansgar-Værk nødvendig, maa det blive denne: En lutheransk Præsts Behandling af en katholsk Helgen — en ikke-katholsk Danskers Behandling af Katholicismens Indførelse i Danmark — ja, overhovedet hvemsomhelsts Behandling af den os saa vigtige og kære Folkeapostel har det allerstørste Krav paa baade Plads og Interesse i Ugebladets Spalter. Dobbelt, naar Bogen ikke er »for de Lærde blot« men er tænkt som en Folkebog, som den savnudfyldende Ansgar-Bog, vi maa have. Den vil for lang Tid og mange Mennesker være alt, hvad de ved om vor Tros og vor Kirkes Morgenstjerne i Norden — derfor maa vi sætte den paa den Plads, der tilkommer den i vor Bevidsthed. —

Vi maa spørge: Kan den gaa ind i Rækken mellem andre danske Helgenbøger? Kan den ikke blot taale Sammenligning med Prof. Jørgensens, men kan den supplere den flittige og grundige Niels Hansens »Vore Helgener«? Kan vi Katholikker bruge den? — Udadtil fanger Bogen straks Opmærksomhed. Den er statelig og

pæn. Lohse (Indre Missions Forlægger) har udstyret den med klart Tryk og mange og gode Billeder. Det kan vække Misundelse hos en Ven af katholsk Bogkunst at se, hvor mange og hvor skønne Bøger Lohse udsender; forgangne Tiders hæslige »Traktater« og »Smaaskrifter« er Sagn og Saga; nu trykker man gode Bøger paa fint Papir med Vignetter og »Buchschruck« af kendte Kunstnere (navnlig har Viggo Bang udviklet sig til at yde fremragende Ting).

Og læser man i Forordet Forf.s Tak til Ministeriet for Understøttelser til Rejser under Arbejdet med Bogen, spørger man sig selv, hvad Svaret vel vilde blive, hvis en katholsk Forf. bad om Stipendium for at rejse ud og samle Stof til Helgenbøger. —

Om Illustrationerne skal dette bemærkes: Omslagsbilledet (hvis Kunstner burde være anført) er det bedste Ansgarbillede, vi har. Ordensdragten er korrekt (naar det altfor korte Novice-Skapular fraregnes), og Skikkelsen er talende, hverken den fed- og sødladne Type fra visse kulørte Smaabilleder, ejheller den haarde og bistre Bisp fra *Commans* Stik — men en ung, fin og dog stærk Munke-type. Forf. og Forlag burde have udeladt *Tornøes* Billede fra K.F.U.M.s Ansgarsal. Det er vel nok værdifuldt ved sin ægte danske Baggrund og ved den lyttende Skare, der omgiver den korsbærende Missionær. Hver enkelt Skikkelse, baade de lyttende, de grebne og de truende, har noget at fortælle; men at fremstille Ansgar og Rimbart fra det IX Aarhundrede i henholdsvis Franciskaner- og Capucinerdragt fra det XIII og XIV er dog en utilladelig Anakronisme. Det er gaaet *Tornøe*, som det er gaaet *Op-havsmanden* til Ansgarstatuen foran Marmorkirken (vistnok Jarl), at de i Italien har set en Franciskaner og saa tænkt: saadan ser en Munk ud. Lige saa galt vilde det være, om man fremstillede Frederik III i Christian X's Uniform eller Peder Plade kørende til Visitats paa Cykle i Sixpence og Gamacher. De øvrige Billeder er gode og paa deres Plads i Stoffet.

3.

Den største Indvending, der kan rettes mod Bogen som Bog, er, at dens Økonomi er saare slet afbalanceret. Nøk

redder jo Tittelens Bihensyn (»Tid« og »Værk«) Skinnet, men det gaar ikke i en Bog paa 286 Sider at bruge de 175 til at skildre Milieu'et alene. Havde Forf. bragt alt det Stof ind mellem Linjerne i Ansgars Liv og Personlighed, var Bogen bleven levende; nu anbringes det for sig og dræber Bogens Liv. Forf. har maaske ikke været opmærksom paa, at Johs. Jørgensens Indsats i kirkehistorisk Forskning, i Hagiografi, netop er denne: at han af Milieu, Kilder og Sted (Sted som: By, Hus, Landskab) danner en levende Harmoni. Tænk, om han havde begyndt Franciskusbogen med 200 Sider om Italien i det XIII Aarhundrede, om Assisi som By, om Sæder og Skikke. Alt det skal »Helten« møde, opleve, sættes i Kontakt med og ses paa Baggrund af. Ved denne Methode: Foreningen af Digterens og Forskerens Evner, baade til at optage og gengive Stoffet, har J. J. sat Tids-skel i Helgenskildringskunsten. Forhen inddelte man Stoffet saa stærkt, at Inddelingen (som er »Bogstaven«) dræbte den levende Figur (som er »Aanden«). Man gav et kort *vita* efter Kilderne, og saa fulgte Kapitel efter Kapitel *virtutes* og *miracula*, systematisk ordnet: St. X.'s Tro, hans Kærlighed, hans Renhed, hans Ydmyghed . . . ganske anekdotisk og uden Sammenhæng med hans sjælelige Udvikling, uden psykologisk Fremadskriden, uden Paavisning af en sjælelig Aarsagslov.

Lige saa galt er det paa 175 Sider at sige: saadan var Danskerne — og saa paa 100 Sider at sige: saadan var St. Ansgar — hvorefter Læseren selv kan sige sig Resultatet af Faktorernes Møde.

Indføling i Skikkelsen (paa de kritisk behandlede Kilders sikre Grund) og Medleven med den baade i Motiver og i Reaktion overfor Milieu'et, er den rette Methode, men den benytter Forf. ikke.

Maaske hører der ogsaa dertil digteriske Evner, man ikke kan fordre hos Sognepræsten ved Kapernaums; havde han haft dem, var Sproget blevet bedre. SS. 34—38 er saa opremsende, uvarieret og u-malende. S. 39 er »det elskede Mjød« vel et ubehændigt Udtryk for yndede. S. 41 er en Sidebemærkning til Fordel for Alkoholforbud ude af Plads. S. 43 »Starkads uforfalskede Forbitrelse«

og S. 45 »Vaaben . . . som udkrævede stor Behændighed for at kunne føres med Virkning« er simpelthen Dansk til g×. Og naar Forf. S. 81 taler om Kristendommens »sejrende Haab«, er dette en Prækenblomst, som er uden umiddelbar Mening. Denne Hang til moderne luthersk Terminologi er farlig overfor den udenforstaaende Læser. —

4.

Den første og største Del af Bogen er populærvidenskabelig. Den hviler paa en Række Kilder, der til slut angives. Blandt disse (baade *codices* og Rejseførere) savner jeg een — og endda en Hovedkilde: St. Benedikts Munkeregel. Butlers nye og fundamentale Værk om O. S. B. anføres — men ikke selve *Regula*, hvis faa, korte Kapitler dog for Ansgar var, hvad et ved Brug næsten opslidt Nyt Testamente er for Forf. og hans Fæller: Bogen, der har dannet Manden fra det, han var, til det, han blev. Bogen baade om Motivet og om Kraften. Og Bogen om Sammenhængen tilbage til Subiaco og Monte Cassino, til Gregor og Benedikt og gennem dem til Basilius, Antonius, Pacomius, Anakoreterne, Paulus, Petrus, Christus . . . og Sammenhængen frem til de engelske Benediktineres Arbejde i Danmark paa Knuds Tid . . . og videre til Cisterciensernes Indsats, til Vilhelm og Absalon. Denne Mangel er simpelthen fatal for Bogen. Forf. har forstaaet det i Ansgar, han kan finde i sig selv og i Bøger — men det Allerhelligste i hans Sjæl: Munken Ansgar, som bliver Helgenen Ansgar, kan han ikke faa fat i, fordi han ikke kender Aarsagen: *Regula monachorum*. Havde han sparet meget af den tørre og leksikalske Meddelen af Fakta, hvormed han tynger de første ²/₃ af Bogen, kunde han have faaet Plads til Psykologi (i Frankrig har man en hel Litteratur om *psychologie des Saints*), og saa var Bogen bleven brændende interessant, hvordan end Forf.s Dom over Benediktineren Ansgar og hans Ordens Aand havde lydt.

Paa den anden Side er det glædeligt at notere, at Forf., trods den hjemlige, forvirrede religionshistoriske Litteratur, dog har den rette Opfattelse af Religionsdannelse (S. 60 ff.). Navnlig er Hævdelsen af Monotheismen som det oprinde-

lige og Polytheismen som det afledede og korrumpereede lige saa sjælden som glædelig. Forf. kunde (S. 71) have ført sin Udvikling af den hellige Tyr videre og paavist Parallelen i Guldkalven som Livskraftens og Livsfortsættelsens Symbol i Østen.

Men naar han lader Mythen om Balders Død være laant fra Kristendommen, saa er han vist (med sine Kilder) inde i Gætværk. Og naar Satan skal reduceres til en gammeltestamentlig Figur (»Forestilling« hedder det paa Rationalisternes Sprog), er Protest næsten overflødig (S. 82). Ligeledes er det forkert at tilskrive Eddaernes Eskatologi en kristelig Kilde. Kun de mest primitive Religioner, der i intet forsøger at spekulere sig til et Verdensbillede med Genesis, Forløb og Eskatologi, mangler en Lære om de sidste Ting; hvor den findes, er den ofte en Apokatastasis, hvor en Alfader genopretter alt.

En bestemt Protest maa nedlægges mod den Passus S. 88, der vil, at al Hedningenes Bøn er blot en krævende Bøn, og at Ofret er »det store Middel i den ofrendes Haand til at gøre sig gode Venner med højere Magter, saa de opfylder hans Begæringer«. Baade personlige Oplevelser i Afrika og Asien og Studier af den nyeste Religionshistorie siger mig, at netop det modsatte er Tilfældet. Den primitive tilbeder, dyrker i første Række; ofrer for at ære Guden, at skænke ham sit bedste Eje — først i anden Række beder han om noget (ganske modsat mange Kristne!).

Og Stykket S. 89 øverst med Hovedguden, der dyrkes sammen med to Underguder, og Parallelen paa katholske Helgenbilleder er for naiv. Forf. kender maaske et Billede af den Korsfæstede med Maria og Johannes under Korset . . . det findes i Evangeliet. Og Begrebet »underordnede Helgener« findes kun i Forf.s Hjerne. Jeg tænker mig en Kineser, der vilde udlægge Altertavlen i Kapernaumskirken paa samme Maade! — Saa meget om Bogen op til det Punkt, hvor den begynder at handle om St. Ansgar.

(Fortsættes.)

P. S.

Spadsereture i København.

XVI.

Paa Glyptotheket.

(Al Slags Fremskridt.)

Man siger om Københavnerne, at de kun gaar paa Byens Musæer, naar de er nødte til at føre deres Slægtninge fra Provinsen eller Venner fra Udlandet Byen rundt. Helt saa galt er det vist ikke, og man kan da træffe paa mange besøgende baade i den kgl. Malerisamling og paa Glyptotheket.

Naar vi nu gaar over Dante-Pladsen og ind i Glyptothekets Søjlehal og derfra rundt i de store Sale med antike Statuer og Buster, faar vi snart Indtrykket af at staa overfor en efter vore nordiske Forhold aldeles overvældende Samling af Kunstværker. At tænke sig, at disse Sager repræsenterer flere Aartusinders Arbejde, hele svundne Kulturperioders Dygtighed og Smag!

Og naar man ser paa disse fint nuancerede Træk paa Busterne af en romersk Cæsar, en Senator, en Feltherre, en Dame fra Augustus's eller Septimius Severus's Tid — saa forbavses man over den Tids kunstneriske Kraft og Finhed. Paa Grund af Overvurdering af vor egen Tid lever mange Folk i den Tro, at alt har udviklet sig gennem Tiderne indtil den Blomstring, de selv mener at være et ypperligt Skud af . . .

— Men naar vi nu iagttager disse Romeres kloge, faste Ansigter og husker paa de andre ypperlige Statuer, som Vatikanets, Lateranets og Kapitoliets Samlinger har Overflod af — kommer vi dog paa andre Tanker. Ja — og saa Paaklædningen! Skuer ikke saadan en Sofokles- eller Demosthenes-Statue med et stille Smil ned paa den moderne Yngling, som med Lorgnetter og Gamascher og tailor-made-Overfrakke og grøn Slips spadserer omkring i Salene?

Ja, vel har vi elektrisk Belysning, Telegraf og Telefon, vort Flyvevæsen plus Krigstidens raffinerede Menneske-Slagtemaskiner. Og selvfølgelig er der lange Rækker af

Udvikling indenfor de fleste Grene af menneskeligt Arbejde. Vi — altsaa vi, som lever 1923 — kunde naturligvis ikke klare os uden Dampmaskinen, Trykkerier, Sporvogne og Folketingsmøder. Men hvis vi nu levede i 1823, kunde vi magelig undvære baade Sporvogne og Rigsdagen med. Vi skal jo huske paa, at saare meget er »relativt«. Med andre Ord, at »Fremskridt« ofte kun betyder »Forandring«, ganske vist en Forandring, der er nyttig eller paakrævet paa Grund af andre Situationsforandringer.

Hvad har den nyere Kunst at opvise, som er bedre end Statuen af den ægyptiske Skriver fra et af de ældste Dynastiernes Tid? Og — maa vi tilføje — har Fysikkens, har Kemiens, har den rent verdslige Filosofis Resultater løst Livets store Gaader, vist os Tingenes inderste Væsen og Opstaaen? Vi er lige saa kloge, som Patriarkerne var i deres Telte, thi med Detailkundskabernes Vækst er ogsaa det omgivende Mørke vokset.

Og bliver Menneskene visere, bedre, lykkeligere med Tidernes Udvikling?? — Selvfølgelig nedarves der en Masse ydre Kultur, og gode, fromme Forældre kan give deres Børn, hvis de er normale og sunde, meget med ind i Livet. Men de kan ikke spare dem for at begynde »forfra«, at høste mange bitre Erfaringer og at blive kloge ved megen Skade og endnu mere Arbejde. — —

Derfor er det intet dybt Syn paa Tilværelsen at mene, at vi Mennesker er her paa Jorden for Kulturens Skyld eller for det sociale Fremskridts Skyld. Den Slags smukke Talemaader har jeg hørt endog fra Talerstole, hvorfra man ventede sig al Slags samfundsnyttig Visdom.

Vel er det ydre Fremskridt muliggjort af Gud, der satte Menneskene paa denne Jord, for at de skulde gøre sig den underdanig. Men alt Fremskridt paa Samfundsykkens, Videnskabens og Kunstens Omraader er kun et af Grundlagene for Menneskenes egentligste Opgave: *det indre Fremskridt* ved de naturlige og de overnaturlige Hjælpemidler, han kan faa fat paa.

Ogsaa dette er et Billedhuggerarbejde, og det et langt sværere og langt finere, end en Praxiteles eller Michel-Angelo har kunnet udføre. Vi kalder det paa det kristne

Sprog at blive et nyt Menneske efter Christi Billede eller at »iføre sig Christus«.

Der gives gode Kristne, som kan faa stærke Tvivl om deres Fremskridt i det aandelige Liv. Ja, hvem frygter ikke i sin egen Skrøbelighed den strenge Dommer og Husfaderen, der har givet forskellige Laan for at faa Kapitalen tilbage med Renter?

Nu maa vi huske paa — og det er en stor Trøst for alle fromme Mennesker — at en stor Del, vistnok den største Del af vort Fremskridt i Guds Naade slet ikke kan ses og heller ikke skal ses her i Taarernes og Troens Dal. Den Herlighed skal først skues paa de evige Højder, hvor vi vandrer i Guds Aasyns Solglans. Den vilde hernede kun forstyrre os og gøre os hovmodige. Dog findes der ogsaa her i Jordelivets Mørke visse Kendetegn, som man kan kende det indre eller aandelige Fremskridt paa. Naar 1) Bønnens Liv antager en mere fast og rolig Form — ligesaa langt fra pludselige Overdrivelser som fra Ligegyldighed og lunefuld Modløshed, naar vi 2) i Livets Storme mere og mere klamrer os fast til ham, som er »Opstandelsen og Livet«, og praktisk lever ud fra Troen paa Guds Forsyn, naar vi 3) i det daglige Liv lærer at dømme mere mildt om andre og enten helt undgaar Ukærlighed eller, hvis vi opdager den i vor Adfærd, straks ydmyger os og søger at rette paa os selv — da er disse Ting sikkert gode Tegn, der peger paa aandeligt Fremskridt.

Men det gælder om disse Fremskridt som om vore Gaver til trængende, at det er bedst, vi ikke dvæler meget ved dem, saa at ogsaa her den højre Haand ikke ved, hvad den venstre gør, nemlig: meget godt i det skjulte.

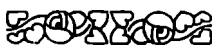
— — Disse Tanker har ført os langt bort fra de Billeder og Statuer, vi ser omkring os paa Glyptotheket. Men de er bedre end al Kunst-Enthusiasme og Oldtids-Beundring, som en eller anden Professor eller Dr. phil. gør til sin Privat-Religion. Og med al skyldig Respekt for Muhiernes kunstige Klædning og Faraonernes Tempelbygninger og græske Vasers Farveharmonier og romerske Kejsers udtryksfulde Marmorhoveder er et eneste Menneske, som lever ud fra Troen, og hvis Aandsliv dannes ved at

følge Guds Naade, et Kunstværk, som er Millioner Gange mere værdifuldt, mere stort, mere skønt end alt det andet tilsammen.

Dog eet Punkt maa vi heller ikke glemme: disse Statter og Billedværker og Vaser er Resultatet af maaske flere Slægtleds Arbejde og Kamp med Materialet og Omgivelserne og andre Vanskeligheder.

Ogsaa det Billede, som vi med Guds Naade skal søge at danne i os selv, er noget saa stort og skønt, at Arbejdet kræver megen Agtpaagivenhed og Udholdenhed, og der er Fjender, som vil ødelægge dette Kunstværk — ligesom Vandalerne sønderbrød Roms Kunstværker. Mange gik itu, og kun forholdsvis faa blev frelste. Saaledes er det nu engang i denne Verden. »Men den, som overvin-der, vil jeg give Livets Krone,« siger Herren. Og bare dette: ikke at miste Haabet paa ham, men ufortrødent daglig i barnlig Tro at arbejde paa sit aandelige Fremskridt — det er Sejren. . . .

F. F. M.

Af Dagenes Krønike:

Theologisk Fortyndelse.

Vantro og Vrangtro har to Maader at arbejde og at trænge frem paa: den brutale og den snedige.

Den brutale Vantro kender vi saa godt fra Historien, dens Profeter var Nero, Julian Apostata, Danton, Robespierre, Napoleon, Bismarck, Waldeck-Rousseau, alle Forfølgelsens, Undertrykkelsens, Ophævelsens og Uddrivelsens Mestre.

Og vi kender den i Nutiden fra Lenins og Trotskys Rige. Den snedige Vantro er mindre kendt. Den var Gnostikernes, Arianernes, Katharernes, »Reformatorernes«, Kantianernes og »den moderne Videnskabs« Mænd og Gerninger.

Den er heller ikke arbejdsløs i Nutiden. Selv om den ikke altid arbejder direkte, virker den indirekte gennem en tiltagende Vrangtro, en voksende Entdogmatisering

af al ikke-katholsk Kristendom, en theologisk Fortyndelse af Oldkirkens, af Moderkirkens Begreber. Og — NB! — af Begreber, der ikke er menneskelige Spekulationer og Paahit, men som er Guds egne gennem Kirken aabnede Sandheder om de Ting, vi ikke ser.

Denne sidste Virksomhed fra Vrangtroens Side træder en grelt imøde, naar man gennemlæser, hvad Bladene (baade Dag- og Ugeblade) bringer af Betragtninger i Anledning af Pinsefesten.

Det forundrer os ikke, naar vi finder sligt i Kredse, hvor Pinse er Skovtur og Soldans paa Frederiksberg Bakke. Men det baade forundrer og bedrøver os, naar vi finder det fra Penne, der føres af gejstlig Haand, og som skulde vejlede det brede Folk i og til Troen. Disse Penne har for Tiden en sær Trang til at være »moderne«, til at skrive i en ukirkelig Tone om kirkelige Ting — og af og til i en ukristelig Tone om kristelige Ting.

Brave cand. theol. er til *Laud.* roser sig af at have glemt deres Dogmatik. Skribenter, der ellers ønsker at være af Aand, stiller en paataget og villet Uforstaaenhed til Skue overfor Pinseandens Udslag i Oldkirken. Og Mænd, der ellers har Evne og Vilje til særdeles Tydelighed, lægger sig en Taagetale, en udvisket og vag Terminologi til, hvor det gælder den tredje Person i den højhellige Trefoldighed. (En tidligere paapeget Inkonsekvens lader stadig en københavnsk Kirke hedde »Trefoldigheds«, skønt man i de Kredse ikke længere tror den gamle Trefoldighedslære.)

Siden vore Landsmænd forlød den gamle Tro, har Dyrkelsen af Gud Helligaand lidt et ulægeligt Skaar. Vi, der selv har levet vore første, stærke Ungdomsaar i Folkedommens mest levende Kredse, vil mindes en dyb Gudstro, som var mere end blot theoretisk Monotheisme, mere end gammeltestamentlig Jahve-Tro — men som var Troen paa den ene Gud under Begrebet *Fader*, som dette Ord lød i Christi Mund.

Vi mindes ogsaa baade Troen paa og Dyrkelsen af Christus — baade under det mere pietistisk farvede Jesus-Navn og under Ungdomsbevægelsens heroiske Christus-Navn. Vi mindes baade stille og sungne Christus-Bønner,

som vi aldrig vil glemme. Vi mindes en Ideal-Figur, malet med Evangeliets Farver, saa skøn, at vi aldrig fik Tid at klare os, om han var Gud eller Menneske eller Gud-Menneske.

Men hvem talte til os om Gud Helligaand? Hvem drog Linjen fra Aanden over Verdensgryets Kaos, gennem Patriarker, Israels Folkeførere og Konger, Profeter og Vismænd til Bebudelsens Helligaand, ved hvem Gud Søn blev Menneske — og derfra videre til Christi Forjættelser navnlig fra St. Johannes-Evangeliets 14.—17. Kap. og frem til Pinsemorgen, til Apostelkonciliet i Ap. Gern. 15 og over i Kirkehistorien til Petri Stol og Koncilierne?

Jo, en! Grundtvig i Pinsesalmerne. Men anede vi ikke de gamle Kilder fra Ephraim hin Syrer til Kirkefædrene derunder? Anede det saa stærkt, at vi saa Sammenhængen med Kirke-Begrebet og lærte at efterspore den sande, den oprindelige Kirke.

Den Paastand er ikke overdreven, at udenfor den romerske Kirke tros og dyrkes Faderen og Sønnen i nogen Maade og med vekslende Klarhed; mens Helligaanden ganske forsømmes — mindre maaske liturgisk, men aldeles af Menigmand og i det daglige, det private.

»Theologisk Fortyndelse« staar der over disse Linjer for at betegne den Maade, hvorpaa den gamle Kirkes Treenheds-Lære og Helligaands-Lære forflygtiges og bortskaffes — ikke bevidst, ikke klart, ikke ved en tydelig Forkastelse — men langsomt gennem en Begrebsforandring, en Udtryksændring, der lader en forstaa (og takke Gud for!), at Kirken beholder sit uforandrede og uforanderlige Latin.

Oprindelig — i den katholske Kirke: før og nu og altid — hed det: »Jeg tror paa den Helligaand« (paa Latin: *in Spiritum Sanctum* med stort S) og: ». . . den Helligaand, Herren og Levendegøreren, som udgaar fra Faderen og Sønnen, som tillige med Faderen og Sønnen tilbedes og forherliges, og som har talt ved Profeterne« og: ». . . Helligaanden er af Faderen og af Sønnen — ikke gjort, ikke skabt, ikke født, men udgaaende fra dem« — henholdsvis

i den apostoliske, den nikænske og den athanasianske Bekendelse. Selv Augsburger-Bekendelsens første Dels Stykke I siger, at Nikæa-Bekendelsen skal staa fast, og at Ordet »Person« skal bruges i den Betydning, hvori »de kirkelige Forfattere har brugt det i denne Sag, nemlig saaledes, at det ikke betegner en Del eller en Egenskab ved noget andet, men er »det, som bestaar for sig selv.« Samme »fordømmer alle Kætterier . . ., som bruger snedige og ugudelige Talemaader om Ordet og om Helligaanden og siger, . . . at Aanden er den Bevægelse, som er skabt i Verden«*).

Sammenholder man nu den oprindelige Tro paa Gud Helligaand som den tredje Person i Treenigheden med moderne Sprogbrug, saa ser man en gradvis Nedgang, der næppe er synlig for det uøvede Øje, fordi den ofte kun giver sig et grammatikalsk Udslag, men som er *sat sapienti* for den kyndige.

Først siger man (rigtigt): Gud Helligaand — saa siger man: Gud Hellig Aand — saa: Hellig Aanden — saa: Den Helligaand — og sidst: den hellige Aand. Og dette sidste er et blot og bart Begreb; er noget, man er (eller bør være) besjælet af, som man er (eller bør være) besjælet af Sanddruheds eller Renheds Aand. Men det er ingen »Person«, endmindre en guddommelig Person, allermindst den tredje Person i den treenige Gud.

Vaghed i Udtryk er altid (modsat Nøjagtighed i Udtryk) Tegn paa Vaghed i Begreb. Og Fortyndelse af theologiske Definitioner er altid Tegn paa fortyndet Theologi.

Var Gud Helligaand intet andet end et Sindelag, vi ved Bøn til Faderen og Sønnen kunde haabe at blive fyldte med, da faldt ikke blot Konkiliernes og Kirkens absolute Guddoms-Autoritet; da faldt ogsaa Skriftens Inspiration, Apostlenes Myndighed, Profeternes Vished, Patriarkernes Haab — og da faldt Undfangelsen ved Helligaanden, da faldt Christi Guddom og med den Korsofrets

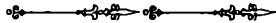
*) cit. efter Dr. theol. A. Th. Jørgensen: Den danske Folkekirkes Bekendelsesskrifter. Gad. 1918.

Gyldighed, Troens Sandhed, Sjælens Vished. Da blev Firmelse og Ordination til en blot Forbøn, hvis Kraft alene havde Rod i de bedendes Andagt og den modtagendes Tro — og da blev Sakramenterne til blotte Tegn og timelige Former.

Er det svært at se, at saadan er det, med Konsekvensens Nødvendighed, blevet for Tusinder af vorø protestantiske Medkristne, uden at de egentlig har opdaget det?

Men dette er ikke sagt, for at vi farisæisk skal hovmode os over hine; det er sagt, for at vi endnu fastere skal bekende den gamle Tro, endnu dybere takke for Troens dyre Gave, endnu varmere skal bede, at disse maa faa den tilbage.

Og det er sagt i Bøn til Gud, at blot een af de i Troen fraskilte, som læser dette, maa føle Hjerte og Tanke ramt, begynde at reagere mod den trosfortyndende Proces i Hjertet, søge Sandheden og finde ham, der er Faderens og Sønnens Lige, Gud Helligaand, som er Kirkens dybe Hemmelighed — den, der forklarer alt! *Spectator.*

En Appel fra Polens Biskopper til den civiliserede Verden.

Næppe er Ekkoet efter den frygtelige Forbrydelse, der blev begaaet mod Prælaten Budkiewitz og Ærkebiskop Cieplak, døet hen, førend der kan indskrives nye Ofre for Sovjet-Regeringens Forbrydelser blandt Kirke-Martyrerne i Rusland.

Pressen meddeler, at Provst Zielinski, hos hvem Ærkebiskop Cieplak og de andre dømte boede, samt de katolske Søstre og Opdragerinder af den katolske Ungdom ligeledes er indstævnet for Domstolene. Disse nye Forbrydelser beviser, at hverken den Harme, som hele den civiliserede Verden har givet til Kende, eller Samvittighedsnag eller menneskelig Følelse har formaaet at standse Forfølgerne, at de gør Nar af Protest og Forargelse, saa længe deres Forbindelse med Omverdenen blot skaffer

dem de materielle Fordele, der er det eneste, de bryder sig om.

Vi udsender denne Appel til den civiliserede Verden for at vække dens Opmærksomhed for den Kynisme, der præger Sovjet-Forbrydelserne, paa Vanviddet og paa det systematiske i de blodige Forfølgelser, der ikke staa tilbage for Kristenforfølgelserne i vor Tidsregnings første Aarhundreder, men som tværtimod overgaar dem. Pinslerne, Dommene, de juridisk formulerede Beskyldninger angaaende en foregiven Modarbejden af Staten, alt anvender Ruslands moderne Satraper paa samme Maade som Hedningerne, kun drevet af et endnu vildere Kristenhad. Medens de hedenske Stater ikke var klar over, hvad Kristendom var, og kun betragtede den som en Trusel mod Staten, dikteres vore Dages Kristenforfølgelser af et langt dybere Had, som ikke har noget Grundlag, end ikke Skindet af det.

Dette Had rettes mod selve Kristendommens Grundvold, og de moderne Forfølgere er ganske klar over, at de af dem fængslede Bisper og Præster, som endogsaa det gamle Czarregimente respekterede, at Nonnerne, der lever i Bøn og Opofrelse, ingenlunde er nogen Fare for Staten, at de tværtimod er lutter Faktorer til Opretholdelse af Orden og Moral. Men det er netop af denne Grund, de forfølges, fordi Kristendommens Fjender, der ikke taler om andet end om, hvad Staten kræver, i Virkeligheden er Fjender af enhver social Ordning, som de bekæmper paa samme Maade som de kæmper mod Kirken. Deres hadefuldeste Forfølgelse er først og fremmest rettet mod *Katholicismen*, hvis levende Idealisme er en Kritik af deres Materialisme og deres Tro paa den blinde Kraft. Det er selve Kristendommen, de vil til Livs, det fremgaar af Forfølgelsen mod den østeuropæiske Kirkes Repræsentanter, først og fremmest af Processen mod Patriarken Tikhon, der har været dem en saa ubøjelig Modstander.

I Almindelighed har de til Formaal at nedbryde enhver Religion. Historien kan ikke opvise saa raffinerede og systematiske Eksempler paa Religionsforfølgelse, paa Bestræbelser for at udrydde enhver religiøs Følelse af Ungdommens Hjerter, at stemple Religionen som Gift, offentlig at latterliggøre enhver religiøs Kultus, i dette Øjemed at arrangere Manifestationer og forbyde Religionsundervisning af Ungdommen — kort sagt alt det, der er foregaaet i det bolshevikiske Rusland.

I Ordets egentlige Forstand er Bolshevismen ikke andet end Antikrists Kamp mod Christus, en Kamp paa Liv og Død, som ikke kender til Naade, som ikke viger tilbage for nogen Forbrydelse eller Grusomhed — og som er en

haabløs Kamp. Hvad kan man haabe paa? Hvad kan man vente? Forfølgelserne bliver sikkert stadig heftigere og mere grusomme, efterhaanden som Omverdenens Lige-gyldighed overfor dem bliver større.

Her drejer det sig ikke alene om Martyrer for Troen, men det gælder ogsaa den civiliserede Verdens dyrebareste Interesser, der trues i lige saa høj Grad som Religionen. Bolshevikerne gaar frem med lige stort Had mod Religionen og mod den Kultur, der hviler paa Privatejendommen, den borgerlige Frihed, Ungdommens Moralopdragelse og Familieinstitutionen.

Naar man gennemlæser den Proces, der er ført mod Ærkebiskop Cieplak og hans Fæller, forbaves man over disse Martyrers ubøjelige Mod og den Kraft, der fuldt ud staar paa Højde med de kristne Martyrers fra Kirkens første Aarhundreder, baade ved de skrækkelige Lidelser, der tilføjes dem, og ved deres faste Vilje til at ofre Livet for Kristi Skyld. Ingen, der opmærksomt har gennemlæst Akterne og fulgt den afskyelige Proces, kan væge sig mod det Indtryk, at der fra Domssalen lyder en Advarsel til den civiliserede Verden: *Vestra res agitur: »Det er Jer, det drejer sig om!«* Vil I sætte Eder til Modværge, vil I bekæmpe denne frygtelige moralske og aandelige Smitte, eller vil I finde Eder i, at den naar Eder selv?»

Nu henvender vi polske Biskopper os til den civiliserede Verden, først og fremmest med Bøn om at frelse de pinte Præster, den fængslede Ærkebiskop, hvis forlængede Fængselskab ikke betyder andet end en langsom og pinefuld Død. Vi bønfaller Samfundene om at komme os til Hjælp, da den sovjetiske Plan er ganske klar for alle. Det er for at ødelægge Kristendommen, at de gennem Fængsel og Domfældelse søger at berøve Kirken Præster og Gudstjeneste. Planen er allerede sat i Værk og vil uvægerligt blive gennemført, hvis den ikke møder Modstand. Det er vor moralske Pligt at paakalde Hjælp, da den katolske Kirke i Rusland tæller over 2 Millioner Tilhængere.

Men vi har andre Grunde til at protestere offentligt mod alt, hvad der nu foregaar i Rusland, og til at paakalde den civiliserede Verdens Hjælp.

Da vi er Bolshevikerens nærmeste Naboer, er vi direkte udsat for Bolshevismens ødelæggende og smitsomme Indflydelse. Alle véd, at Sjælen er ligesaa modtagelig for Smitte som Legemet. Hvis det bolshevikiske Anarkis plumrede og urene Bølger skal standses ved vore Grænser, og Polen stadig skal danne et Værn mod de Strømme, der truer med at overskylle Verden, saa maa Verden ikke blot høre paa vor Protest, men ogsaa søge at forstaa den.

Da Bolshevikerne med Vaaben i Haand truede Warschau,

hævede vi vor Røst og bad om Verdens aandelige Støtte, nu, da Bolshevismen igen truer med helt at ødelægge Kirken og Menneskehedens Civilisationsværdier, og da den paa sin skæbnesvangre Vandring truer Polens Grænser, nu gentager vi vor Bøn i det Haab at blive forstaaet, nu, som vi blev det den Gang.

I de polske Biskoppers Navn:

Edmund Kardinal Dalbor. *Alexander Kardinal Kakovski.*

Koldt Vand

vil jeg gerne hælde i Blodet paa Ellen Bohn-Jespersen og Spectator i Anledning af deres lange glødende Artikler i N. U. Nr. 19, 20 og 22. Jeg kan ikke *altid* ubetinget underskrive hvert Ord i Ugebladet, men beholder i Regelen — som den aandelige Ubetydelius, jeg i Virkeligheden er — min Mening for mig selv. Men i dette Tilfælde føler jeg det som en *Pligt* at lade min Røst høre.

Det er vel egentlig noget af en Selvfølge, at jeg paa Forhaand er velvillig stemt overfor Indlæg fra mine Trosfællers Side. Naar ikke desto mindre *jeg* i de nævnte Artikler finder Ord, der skurrer grimt i mine Øren, hvad kan da ikke anderledes troende, muligt mindre velvillige, finde deri — af *Parisæisme*, som vel *egentlig* slet ikke findes der eller i alt Fald kun Forfatterne ubevidst?! Jeg kan ikke skønne bedre end, at Grundtonen i Artiklerne er denne: »Der er noget af Lave i Danmark (det er der jo ogsaa!), men *vi Katholikker* (Brystet frem!), vi kan bringe det i Orden! Vi alene har den eneste ufejlbarlige Patentmedicin, naar I bare vil bruge den!« Og *det* forekommer mig at lyde ilde! Af Pladshensyn tør jeg ikke komme ind paa Enkeltheder, vil blot nævne én. Tror E. B.-J. mon, at kun en ikkekatholsk Moder kan sige om sin lille Pige: »Hun er god nok, hun behøver ikke at være anderledes!«? For det tror jeg ikke, og jeg *ved*, at der kan findes uopdragne katholske Børn. Og det er vist ej heller noget Fænomen, at der i Omtalen af en og anden Katholiks Vandel kan lyde et fordømmende »Og *han* (hun) er Katholik!« At være eller kaldes Katholik er ikke ensbetydende med Kompetence til at bestige Piedestalen og raabe over Landet: »Kom bare til os . . .« Og handler vi *dog* saadan, har vi ikke synderlig Respekt for Helgenens Ord: De tre vigtigste Ting er: Ydmyghed, Ydmyghed og Ydmyghed. — Min egen Ringhed er udgaaet fra et halv-katolsk Hjem, og jeg tvivler ikke om, at den ene Part (min Moder) var

overbevisningstro Katholik. *Alligevel* skete det, at jeg svarede med et troskyldigt forundret »Hvorfor det da?«, da en jævnaldrende katholsk Pige paa Dagen for min første hl. Kommunion i from Misundelse tiltalte mig med: »Aa, hvor du maa være lykkelig i Dag!« Jeg var 13 Aar dengang (nu nær de 40) og kan den Dag i Dag næsten græde ved Tanken om, at noget saadant var muligt — især naar jeg mindes, hvorledes mange gode sande Katholikker erindrer *deres* første Kommuniondag som den største i deres Liv. Tro endelig ikke, at jeg er Modstander af Børnenes tidlige Kommunioner — tværtimod! Jeg tror blot, at meget som ovennævnte kunde passere den Dag i Dag, men det *bør ikke* kunne det, og det vil det ej heller, hvis det katholske Hjem og den katholske Præst virker sammen, som de bør. Min Mening er: lad os først feje for vor egen Dør, før vi tilbyder andre vor nedladende Hjælp! — Men det var Bøger, jeg skulde tale om! Jeg tror egentlig, at vi allerede har ikke saa faa gode katholske Bøger paa Dansk — naar blot de blev solgt og — læst! At Johs. Jørgensens Bøger er en »Guldtraad« gennem dansk Litteratur er indrømmet, saavel som jeg tror, at mange derigennem har fundet Vejen til Moderkirken. Men samtidig tror jeg, at disse Bøger rager op over Hovederne paa mange, og at mange som kunde øse af disse Bøger, *ikke* gør det, fordi Bøgerne staar ulæst paa deres Hylder, staar der, fordi de nu engang er *paa Mode**). Nej, det er ikke *først* og *fremmest* gennem Bøger, vor hl. Kirke skal vinde frem. Det er ikke især et Spørgsmaal om Kultur. Den mindst kultiverede (katholske) Hottentotneger i Afrika kan maaske være Himlen nærmere end den mest overstuderede Københavner, som muligt kan baade Jørgensen og Brandes udenad! Naar vi nu engang har passeret Broen til det hinsidige, tror jeg ikke, Spørgsmaalet vil lyde: Du har da vel haft og udbredt den rette romerske, franske eller spanske *Kultur*? Ak nej! Spørgsmaalet er næppe saa forskrækkelig videnskabeligt, som det efter de ovennævnte Artikler kunde synes. Tre Mænd — som formentlig hver paa sit Omraade kunde kaldes betydelige — har udtrykt Sagens Kerne ganske anderledes ligetil. Pave Pius X: »Jeg kender den bedste Maade at reformere Verden paa: enhver skal begynde med sig selv.« Vor nye Biskop ved Jubilæet i Aarhus: »Vi har her en blomstrende Menighed, men vi maa stadig huske paa, at den ikke alene skal vokse kvantitativt, men ogsaa kvalitativt.« Pastor Back i en Præ-

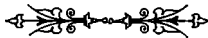
*) At den danske Læselyst ikke er saa farlig stor, naar det drejer sig om Nyttelitteratur (tilmed religiøs) har jeg oplevet mange sørgelige Eksempler paa.

diken sammesteds: »Hvor megen Velsignelse vilde det ikke bringe Aarhus Menighed og Aarhus By, hvis vi her iblandt os havde blot én eneste Helgen!« Disse Udtalelser, hvis Aand er ens, stemmer ganske overens med vor Frelzers Ord til en vis Yngling, der spurgte, hvorledes han skulde blive salig, nemlig: »Hold Budene!« *Her* har vi det virkelige centrale! Det hedder ikke: »Paa deres Skrifter skulle I kende dem,« men »paa deres Frugter skulle I kende dem.« Det er ulige meget mere gennem vort gode Eksampels Magt end gennem Bøger, at vi danske Katholikker skal kunne opnaa gavnlige Indflydelse paa den muligt syge danske Aand og videre nærme os Maalet: et lykkeligt *katholsk* Danmark. *Naturligvis* ved Spectator og E. B.-J. dette ligesaa godt som jeg, men fjernerestaaende kan blot ikke se det i deres Artikler.

Jeg haaber nu at have skrevet disse Linier paa saa mild og usaarende Maade, at en uvenlig Diskussion ikke maa blive Følgen. Er jeg end ikke enig med de to Forfattere i deres begejstrede Opfattelse om Bøger*), er vi dog sikkert *allesammen* enige om, at *Eksemplets* Magt er uomtvistelig stor! Hvis vi da virkelig alvorligt ønsker at læge, hvad der har Lægedom behov, og at hjælpe vore Præster med Opfyldelsen af vor Frelzers Befaling »Gaar ud — —«, kan vi da ikke *netop nu* i disse Dage, da vor herlige Kirkes Skønhedsrigdom fra Christi Legemsfest og Jesu Hjertefest staar os i frisk Minde, fatte Forsætter, der med Flammeskrift kan staa for vort indre Blik i Ord som »Jeg vil kæmpe for min Kirke, *jeg vil være en sand Katholik!* Der skal ikke om *mig* kunne siges et knusende, haanende: »Og *han* er Katholik!« men et anerkende: »Er Katholikkerne *saadan*? *Det* maa jeg undersøge nærmere!«? *Da* kan vi med Frejdighed synges: »Fast skal min Daabspagt evigt staa« — vel at mærke, hvis vi af al vor Evne følger dette Forsæt. Dertil give Gud os sin altformaaende Naade! Og da vil vi — ofte uden selv at se det — virke bedre end Tusinder af Bøger!

³/₆ 1923.

J. K. M.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I Pinseugen var Hs. Højærværdighed Biskoppen i Göteborg, hvor han mødtes med de to Biskopper fra Sverrig og Norge, Biskop Joh. Müller

*) Naturligvis vil jeg ikke lyse Bøger overhovedet i Band. Kunde f. Eks. ønske udgivet en *kort* rammende Bog om, hvorfor enhver *har* Pligt til at være Katholik (noget i Retning af »Den rette Kristentro«) — til *gratis* Udlevering, hvor der blot var *nogen* Sandsynlighed for, at den vilde blive læst.

og Biskop Joh. O. Smit. Der er dermed indledet et Samarbejde, som sikkert vil faa stor Betydning, og som alle Katholikker i Norden glæder sig over. Det er Meningen, at de tre Biskopper ofte vil komme sammen, og sandsynligvis vil de i en nær Fremtid mødes i København.

Roskilde. Trods det uheldige Vejr deltog endnu flere end ellers i Christi Legemsfest i Roskilde. Levitmessen holdtes af Pater Wijnen, Holbæk, assisteret af Pater Quadvlieg, Slagelse, og Pater Hoppers, Roskilde. Derefter gik Processionen, som ogsaa bestod af mange Gæster fra andre Byer, f. Eks. af Pater Cortenraad, som var kommen fra Køge med mange af sin Menighed, og af Pater Houben fra Ringsted, gennem Maria-Søstrenes festligt smykkede Have til de fire Altre, hvorfra Præsterne skiftedes til at give den sakramentale Velsignelse. For Polakkerne, som ogsaa var mødt talrigt, blev der nu holdt Prædiken af Pater Roohmer. Regnvejret forbød desværre at holde Eftermiddagsmødet ved Lourdes-Grotten; det blev nu forlagt til Foredragssalen, hvor Pater Menziger holdt en gribende Tale om den eucharistiske Tidsalder, vi siden Pius X' Dekret af 1905 lever i, og hvori det maa være hver Katholiks Maal daglig at modtage den hellige Kommunion. Saa lød »Vocalions« smukke Kor. Og tilsidst holdt Læge Reiter et dybtgaaende, men alligevel yderst letfatteligt Foredrag om »Tro og Viden«. Saa sluttedes den smukke paa saa store Velsignelser rige Dag med en sakramental Andagt, ledet af Pastor Menziger. Vi siger Roskilde-Præsterne vor hjertelige Tak for denne Søndag. G. M. V.

Lynghuset.

Rekreations- og Hvilehjem for katholske Damer. Pensionspris 3 Kr. pr. Dag Alle nærmere Oplysninger faas ved Henvendelse til Frk. Scheer, »Vesterhus«, hver Dag mellem 5—7.

Sankt Knuds Feriekoloni

bringes herved i velvillig Erindring. Der er Plads til 18 Smaadrenge. — Prisen er 1½ Kr. pr. Dag pr. Barn. — Bidrag modtages hos

Sankt Josefssøstrene Østerbrogade 7 C
 » » Frberg. Allé 15—17
 » » Griffenfeldtsgade 44

Portneren i Stenøsgade
 samt hos undertegnede.

Martha Hansen,
 Boyesgade 7^b.

Unio. Søndag d. 10. Juni Cykletur til Kørom og Bølle-mosen. Mødested: Søpavillonen Kl. 10. Besøgende er velkomne.

Valfarten til Haraldsted

holdes Søndag den 24. Juni.

**Mindeblade om St. Andreas Kirken
 i Ordrup**

ved Arkivar Fritz Jürgensen West.

I Anledning af 50 Aars Jubilæet i Maj.

Med 20 Billeder.

Koster 2 Kroner.

Faas i Kath. Boghandel og hos P. v. Kettenburg.

Katholsk Aarbog

1923

er udkommen

med Billede af Biskop J. Brems

faas i

Katholsk Boghandel

samt i Ugebladets Ekspedition

— og hos Sognepræsterne. —

Pris: 2 Kr.

Katholsk Litteratur til Juni Maaned

Adgang til Jesu Hjerte	Indb.	3,00
Arnold: Efterlignelse af Jesu hl. Hjerte		2,00
Indtrængende Bøn til Jesu Hjerte		0,05
Officium til Jesu Hjerte		0,05
Antony: St. Antonius af Padua (rigt Illustreret)		1,75
Et Antal Ekspl. indbundet i Henschirlingsbind sælges for den billige Pris		3,00
Bønnen til den hl. Antonius		0,15
Aloysiusbogen	Indb.	1,50
Brinkmann: Den hl. Aloysius	Smukt indbundet	2,75
Kun et meget lille Restoplæg findes nu af denne udmærkede Bog.		
Alphons Liguri: Daglige Besøg ved Alterets hl. Sakra- mente	Indb.	0,65
Alphons Liguri: Kærlighed til Jesus Christus ...	Indb.	3,00
Denne Bog anbefales særlig.		
Maurer: Det hl. Messeoffer		3,00
Valfartsange		0,50
Benyttes ved Valfarten til Haraldsted d. 24. Juni		

Katholsk Boghandel

Stenosgade 3, Kbhvn. B.

Elf. Vester 3930

Dybt rørt takker vi hjerteligst alle, som har vist os en saa stor Deltagelse ved vor kære Hustru og Moders Sygdom og Bortgang.

Albert Husson og Børnene.

Kirkelig Kalender.

10. Juni 3. Søndag ef. Pintse.	17. Juni 4. Søndag eft. Pintse.
11. — M. Barnabas, Apostel.	18. — M. Ephraem, Bekender og Kirkelærer.
12. — Ti. Johannes af S. Fa-
cundo, Bekender.	19. — Ti. Juliane, Jomfru.
13. — O. Antonius af Padua,
Bekender,	20. — O. Silverius, Pave og
Martyr.
14. — To. Basilius den Store,
Biskop og Kirkelær.	21. — To. Aloysius, Bekender.
15. — F. Vitus og Fæller.
Martyrer.	22. — F. Paulinus, Biskop og
Bekender.
16. — L. Marias Officium.	23. — L. Vigilie.

»Absalon«. Møde Mandag den 18. Juni »Columbus«.

Rosenkranskirken. Mariakongregationen har Fælleskommunion Søndag den 10. Juni i Messen Kl. 8.

Tilbedelseskirken (Jagtvej). Det helligste Sakramente er udstillet hver Dag fra Kl. 7¹/₂—11¹/₂; paa Søn- og Helligdage fra Kl. 8—6.

Østerrigsk Præst giver **Undervisning** i Tysk, Fransk og Engelsk. Billet mrk. »Undervisning« modtager Redaktionen.

ST. ANDREAS GILDE Ordrup.

Den aarlige Skovtur pr. Turistbil finder Søndag den 8. Juli. Start Femvejen Kl. 9¹/₄.

Turen gaar over Hørsholm til Asminderød, hvor den medbragte Frokost indtages.

Derefter over Fredensborg langs Esrom Sø til Hulerød (Esrom Kloster beses) og videre til Gilleleje. Kl. 4¹/₂ returneres til Hulerød, hvor Middag indtages. Hjemstart Kl. 8.

Prisen for **Køretur** og **Middag** bliver: Medlemmer 10 Kroner. Disses Børn under 14 Aar 8 Kr. Besøgende Voxne 14 Kr. Besøgende Børn 11 Kr.

Ved Tegningen, som er bindende, og som slutter d. 25. Juni, betales det halve Beløb.

Bestyrelsen.

Aftensystemen, Vesterhus ønsker hermed at udtrykke en inderlig Tak til alle dem, som ved kontante Bidrag og Gaver bestaaende af Syartikler eller Tøj har støttet os i vort Arbejde for de fattige i Tyskland. Alle Bidrag kan fremdeles afleveres hos Portneren Stenosgade 4 A, eller sendes til Aftensystemen, 4. Sal, Vesterhus. København B., Vestervoldgade 115.

Meld Dem ind i

Ansgariusforeningen

og De faar **Katholsk Aarbog** gratis tilsendt.

Min kære Mand, mine Børns gode Fader
Vævermester **Sophus Eduard Paulmann**
er afgaaet ved Døden den 31. Maj.

Anna Paulmann og Børn.

Den kære afdøde anbefales til Trostfællers Forbøn.
Begravelsen har fundet Sted.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64° Kbh. K. Tlf. Palæ 59, Kl. 5—7). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64°, Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 24.

Søndag den 17. Juni.

1923.

INDHOLD: »Far ud paa Dybet!« — Kardinal van Rossum. — En kirkefest i Vestergötland. — Spadsereture i København. — Valfarten til Haraldsted. — Koldt Vand og varme Hjerter. — Katholsk Kultur. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. Rom. Spanien. — Brevkasse. — Avertissementer.

„Far ud paa Dybet!“

Dybden aabner sig i vor egen Sjæl. . . Vi staar med hele vor Tilværelse i Uendelighedens Forhaller. Viden- skaben har der rejst sin Trone og forsker efter Sandhed og efter Tingenes Væsen, Kunsten frembringer sine Har- monier, Livet gaar op og ned i en broget Skiften mellem Afgrundsdybder og Overfladiskhed. Vi ser op til Stjernernes Verden, og vi ved, at den ligesom en lysende Flaade dra- ger af Sted i Verdensrummet. Solen ligner Førerskibet, medens Planeterne er de smaa Skibe. Denne Flaade dra- ger gennem Verdensrummet; hvor drager den mon hen? Eet ved vi: hvor den end naar hen, den kommer ikke ud over Uendelighedens Forhaller! Den, der ser sig omkring i dem, erfarer som en Anelse Uendelighedens hemmeligheds- fulde Nærhed, ham griber den ydmyge Følelse af Afhæn- gighed, han naar til den Overbevisning, at der gives noget Uendeligt over ham. Det vil ikke gaa ham anderledes, end det for 3000 Aar siden gik Job i Landet Hus. Vor Sjæl har ikke forandret sig, vi er stadig Jobs og Pro- feternes Brødre. Paa Uendelighedens Bredder synker alle Tidens Mennesker paa Knæ og siger med Descartes: »Jeg føler det og ved det, at jeg er et endeligt Væsen, som sta- dig stræber efter Vækst og Fuldkommenhed.« Denne Trang skal vi give frit Spillerum og ikke frygte vor Sjæls Vej

opad imod Gud. Hvad enten vi ser op imod Himmelen, eller vi betragter en Blomsterkalk, skal vi sige: Herre, jeg ser dig, du er mig saa nær, at jeg sporer din Aande. Jeg fatter dig som mit Livs mægtige Kilde; i dine Værker tør jeg ane dig.

I Evigheden aabner der sig nye Syner for Sjælen, som Tilværelsen her ikke kan byde. Tiden stiller Tilværelsen under en Akse, der begrænses af Fortid og Fremtid, den ser tilbage i Fortiden og fremad i de kommende Tider. For Blikket tilbage byder først Historien faste Holdepunkter, saa aabner sig Sporene af de forhistoriske Tider, tilsidst gaar Vejen gennem Myters og Fablors usikre Verden, indtil ogsaa den er spærret. Historien tier; Myternes sparsomme Lys slukkes, men Videnskaben forsker videre i Jordens Indre og henter sig der Oplysning om Verdens ældste Historie. Og saa? saa . . . saa aabner du dig for os, Evighed! Vi, der tilhører denne Tid, er dog dine Børn. Uden dig kan jeg ikke være til, omend min lille Forstand bryder sammen under din uendelige Vægt. . . . Dette Sammenbrud lader min Sjæl skælve for den højeste Magt og indvier den til en Helligdom, som Tilbedelsens Virak stiger op fra. Det er altsaa Gud Herren; den evige, nødvendige Sandhed som Genstand for min Erkendelse, den uendelige Magt, som har skabt mig og drager min Vilje til sig i Kærlighed! Han er alle Tings Aarsag. Alt er af ham og i ham, Verden er hans Tanke, hans Kærligheds Skabning.

Midt i denne Skabning staar som et mærkelig ufuldent og dog uendelig værdifuldt Værk: Mennesket. Han grubler og tvivler, og derved og endnu mere ved sin Evne til Kærlighed og til Begejstring vises han hen til de evige Kræfter, der staar som en Sol i den aandelige Verdens Midtpunkt og alle mødes i Gud. Det er en stor Ulykke for Mennesket, naar han ikke forstaar at vende sig imod denne Sol med Glæde og Tillid, da han dog ser, at han ikke kan leve uden den, og at hans Væsens inderste Kræfter drager ham hen til den. Det er en stor Ulykke, naar Mennesket nærer smaalige Dværgetanker om den Uendelige og stiller sig det Spørgsmaal, om Gud elsker eller hader os. Hvilke Daarskaber er Menneskesjælen dog i Stand til, naar den hylder den Filosofi, der betragter Jeget som det aandelige Livs Midtpunkt, som ganske uafhængigt af Gud, medens dog Liv, Sjæl, Verden, alt er fuldt af Gud.

Lad os søge Gud med vor Forstand i elskende Længsel, lad os ydmyge os frem for alt ved Troen.

Efter Biskop *Ottokar Prohászka*.

Kardinal Wilhelm van Rossum.

Det er en enestaaende Begivenhed, der forestaar os danske Katholikker. Det er over 400 Aar siden en af den hellige romerske Kirkes Kardinaler har besøgt Danmark. Det er i det hele taget ikke sket mange Gange, og det er altid blevet betragtet som en stor Begivenhed. Kardinalerne er jo nær knyttet til Kirkens øverste Hyrde, de er Pavens nærmeste Raadgivere og Medhjælpere. Ganske usædvanligt er det ogsaa, at Præfekten for Propagandakongregationen besøger nogle af de Lande, der staar under

hans Styrelse. Men Kardinal van Rossum har altid næret en stor Interesse for de nordiske Lande, og han har da nu besluttet sig til selv at besøge os, en Beslutning, som vi glæder os til, og vi haaber paa megen Gavn af dette Besøg.

Kardinal Wilhelm van Rossum er født i Zwolle i Holland den 3. September 1854. Som ganske ung traadte han ind i Redemptorist-Kongregationen, hvor han aflagde Profesløftet den 16. Juni 1874, og fem Aar senere blev han viet til Præst. Allerede den Gang havde den unge Mand vakt sine foresattes Opmærksomhed ved sine glimrende Evner, og fra Begyndelsen af blev hans Virksomhed Videnskabsmandens. Efter i kort Tid at have undervist i en Latinskole blev Pater van Rossum Professor i Dogmatik i Redemptoristernes Seminarium i Witten i Holland. Senere blev han Leder af de filosofiske og theologiske Studier og snart efter Rektor. I denne Tid udgav han en hel Række dogmatiske Afhandlinger. I 1894 blev den nu kendte Dogmatiker kaldt til Rom. Man agtede der at oprette en Centralstudieanstalt for hele Ordenssamfundet, og desuden skulde van Rossum arbejde paa en videnskabelig Udgave af den hellige Alfons Liguoris Skrifter. Pave Leo XIII lærte her Pateren at kende og tog ham i den kirkelige Administrations Tjeneste, idet han kom til at udføre et stort Arbejde i det hellige Officium. Ved dette Arbejde vandt han stor Anseelse blandt Kirkens ledende Mænd i Rom.

Under Pave Pius X fik Pater van Rossum ofte overdraget betydningsfulde Opgaver. Han var en af de sagkyndige, der blev stillet til Raadighed for den Kommission, der udarbejdede Kirkens nye Lovbog, og flere Gange var han Visitor for forskellige Ordenssamfunds Klostre. Men ganske særlig var han en af Pavens nærmeste Raadgivere i Kampen mod Modernismen.

Ved Redemptorist-Kongregationens Generalkapitel i 1909 var Pater van Rossum nær bleven valgt til Ordensgeneral, 28 Gange fandt der Omvalg Sted imellem ham og en anden hollandsk Pater, saa opgav Kapitlet disse to Kandidater. I Stedet blev Pater van Rossum Generalkonsultor for Holland og Belgien. Da han i 1911 var

paa Visitats i Belgien, blev han pr. Iltelegram kaldt tilbage til Rom, hvor han blev udnævnt til Kardinal i Konsistoriet den 27. November s. A. Da Pius X spurgte den nye Kardinal, hvad hans Program som Kardinal vilde være, svarede han: »At arbejde og ofre mig i Kirkens Tjeneste indtil Døden.«

Kort efter sin Udnævnelse fik Kardinal van Rossum Lejlighed til at træde frem for den store Offentlighed, da Paven sendte ham som sin Legat til den eukaristiske Kongres i Wien i 1912, hvor han blev modtaget med de største Æresbevisninger, og hvor han ogsaa vandt stor Sympati. Kort efter udnævntes Kardinalen til Stor-Pönitentiarius, og ved Kardinal Serafinis Død blev han den 12. Marts 1918 udnævnt til Præfekt for Propaganda-Kongregationen.

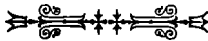
Ved denne sidste Udnævnelse fik Kardinal van Rossum en af de betydeligste Stillinger i Kirken. Ved Propagandakongregationens Jubilæum i Fjor havde Ugebladet Lejlighed til nærmere at gøre Rede for hele den Virksomhed, der hører ind herunder. Her skal kun gentages, at under Kardinal van Rossums Styrelse staar 94 Stifter, 185 Apostoliske Vikariater og 73 Præfekturer. Glædeligt er det, at Kardinalen da i dette store Virkefelt paa en saadan særlig Maade viser Interesse for de nordiske Lande. De Præster herfra, som i Løbet af de sidste Aar har været i Rom og talt med Kardinalen der, har fortalt om denne Interesse. Maatte da nu Besøget knytte Baandet fastere mellem ham og os, mellem Rom og Norden.

Kardinalen ledsages paa sin Rejse af sin Sekretær, Mgr. J. M. Drehmanns, en Redemptoristbroder og en Tjener. Han ankommer til København med Damperen fra Lübeck Torsdag den 21. Juni Kl. 7¹/₂ om Morgenen og modtages sandsynligvis af Vikariatet og de fem Sognepræster, da Kardinalen i flere Skrivelser har betonet, at hans Besøg har en privat Karakter. Om Eftermiddagen og næste Formiddag vil Kardinalen antagelig besøge flere af vore katolske Kirker og Institutioner, og Fredag Eftermiddag er der paatænkt en Udflugt til Roskilde. Lørdag har Kardinalen tænkt at ville tage til Odense og derfra om Aftenen til Fredericia. Fra Fredericia fortsættes Søndag Eftermiddag til Vejle, hvor Kardinalen agter at blive hele Man-

dagen. Tirsdag den 26. tager Kardinalen til Aarhus og fortsætter samme Aften til Aalborg, og den følgende Dags Aften rejser han til København, hvor han ankommer Torsdag Morgen; paa denne Dags Eftermiddag er planlagt et Besøg hos Redemptoristerne i Sundby. Den følgende Dag, Peter og Pauls Fest, vil Kardinalen muligvis holde en Pontifikalmesse i St. Ansgars Kirke, og samme Dags Aften vil der finde en Reception Sted, hvor Præsterne fra Sjælland, Lolland, Falster og Bornholm vil blive præsenterede for Hs. Eminence sammen med enkelte særlig indbudte. Afrejsen til Island finder Sted Lørdag Morgen Kl. 9 med Damperen »Botnia«. Hs. Højærværdighed Biskoppen er af Kardinalen blevet indbudt til at ledsage ham paa Rundrejsen i Danmark.

Den 9. Juli ankommer Kardinalen til Island og opholder sig tre Dage i Reykjavik. Den 12. afrejser Kardinalen med en Damper Nord om Island til Bergen, hvor han ankommer omkring den 20. Sandsynligvis vil Kardinalen fra Bergen foretage en Udflugt til det nordlige Norge og derefter begive sig til Kristiania. Fra Kristiania gaar Rejsen videre til Sverrig og Finland, hvor Hs. Eminence vil foretage den højtidelige Bispevielse af Mgr. Johannes Buckx, Apostolisk Vikar for Finland. Til denne Bispevielse er de øvrige nordiske Apostoliske Vikarer indbudt.

B. J.

En kirkefest i Vestergötland.

Af Pastor Ortved.

For halvsjette år siden fik »Ugebl.« en beretning om en enestående kirkefest i Östergötland, hvor nemlig Wreta cistercienserindeklosterkirke festligt atter toges i brug efter fuldendt restaurering af den og de af jordsmonnet for lyset bragte grundvolde af klosterkomplekset.

Atter har en saadan indvielsesfest fundet sted, denne gang i Vestergötland, hvor cistercienser-mandsklostret Varn-

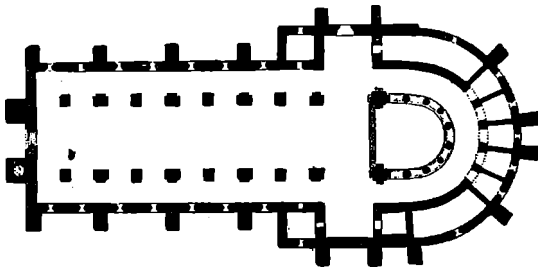
hem på Kristi himmelfartsdag fik sin fest, der dog i højtidelighed ikke nær kom op på siden af hin trods det, at her var ikke blot kronprinsen, men kongen også kommen tilstede.

Varnhems hele historie har jeg i sin Tid bragt i »Ugebladet«, og læserne, der jo med spændt interesse (!) fulgte de middelalderlige mindesmærker om kirkens storhed i Norden, mindes sikkert levende, at klostret blev stiftet i 1150, efter at konventet først havde skiftet bo to gange; at munkene som følge af grove chikaner, bl. a. fra den nærboende sognepræsts side, udvandrede til Nørre Jylland og her i 1158 grundede Vitskølkloster, men nogle år efter fik vende tilbage. Den midlertidige trækirke erstattedes da af en romansk korsbasilika af flakt og behuggen kalksten; omkring midten af det 13de århundrede stod den færdig og ved dens sydside klosterbygningerne.

Reformationen kom, konventet uddøde, stedet forfaldt, vore egne kære landsmænd gjorde under krigen 1567 deres til ødelæggelsen: de brændte af kirken, hvad brænde kunde, nemlig tagkonstruktionen, og hvor meget af det med kirken jo sammenbyggede klosterkompleks der samtidig gik op i luer, vides ikke. Ganske vist lod Gustav Wasas søn, den katolsksindede kong Johan III, og hans ligeså luthersksindede broder hertug Karl af Södermanland lægge tag over kirken, hvad der dog ikke forhindrede dens yderligere forfald. Klosterbygningerne holdt ingen sin hånd over, og deres materialer er forsvundne helt ned til grundvoldene, bortførte altså til andet brug. Som følge deraf faldt en del af det søndre sideskib sammen, der jo havde været holdt oprejst af korsgangens læsearm, men på den del, der blev stående, ses endnu sporene efter korsgangens hvælv; ogsaa kirkens østlige ende, højkorets runde mur, sank i grus.

Saa foretog fra midten af 17de århundrede grev Magnus de la Gardie for egen regning en omfattende, baade velment og kostbar istandsættelse; hvad der af kirken var faldet sammen, genopførtes, men helt rundt blev den støttet med svære stræbepiller, hvorved den uænderligt er berøvet sit slanke udseende.

Kirken var og er en korskirke med apsis — halvkredsformet afslutning mod øst. Langskibet bestaar af 4 hvælv, de lavere sideskibe hvert af 8; fra langskibet skilles de ved svære firkantede, ved rundbuer med hverandre forbundne piller, og udvendig hvilede den øvre, op over sideskibene ragende del af langskibet imod lette stræbepiller ned til sideskibenes hvælv. Tværskibet bestaar af kun 3 hvælv, nemlig dets krydsning med langskibet, og to arme paa ét hver. Over krydsningen, hvor der forud sad en lille tagrytter til kirkens to klokker, hvorfra ringetove hang ned gennem huller i hvælvingen, knejser der nu et spir, ligesom det øvrige af kirken tækket med i tjære kogt egespån. Hinsides krydsningen fortsættes langskibet i hele sin bredde af højkoret (presbyteriet), der rundt alteret afsluttes med

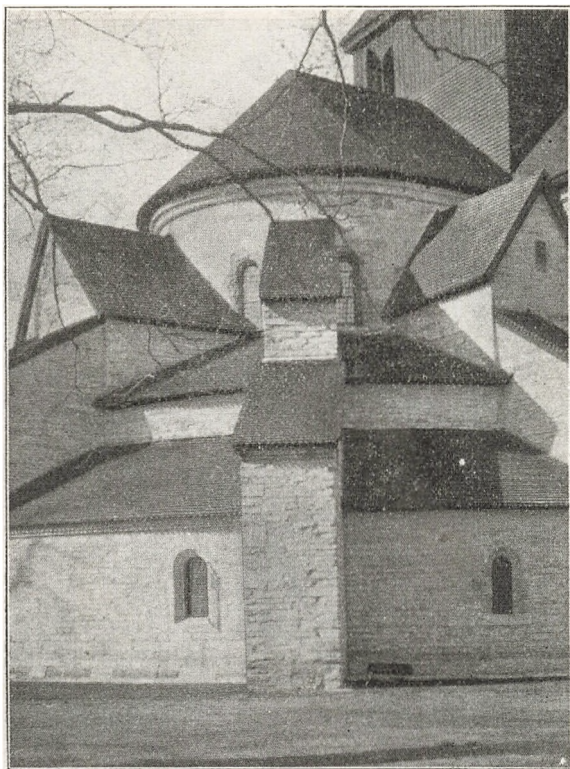
Kirkens grundrids.

en krans af 8 søjler, hvis kapitæler bærer forbindende rundbuer. Bag søjlerne er i sideskibenes bredde en omgang, i hvis kreds der åbner sig ialtfald 5 messekapeller, hvert med et lille vindue ud i apsiden; i det ene af disse kapeller står endnu under vinduet et alter.

Kirkebygningens nederste ende, den vestlige gavl, er smykket af tre smalle spidsbuede, temmelig høje vinduer, det midterste højest. Gavlen har været støttet af to slanke stræbepiller, som la Gardie lod gøre betydelig sværere og højere og så satte pyramideformet tårnhat på. I midten er nu indgang med en skøn gotisk portal, dannet i tre indadgående afsatser af tre halvsøjler på hver side, forbundne med buer. Men her har i munketiden slet ingen indgang været, kun en nu tilmuret dør i gavlens nordlige

dél, og portalen hører slet ikke hid, men er taget etsteds fra klostret — muligvis har den hørt til kapitelsalen.

Udenfor denne portal begyndte festlighederne om formiddagen. Til os indbudne — ordenspyntede og udekorerede — var der indrettet siddepladser paa begge sider udenfor den stængte indgang. Da kongen og hans følge

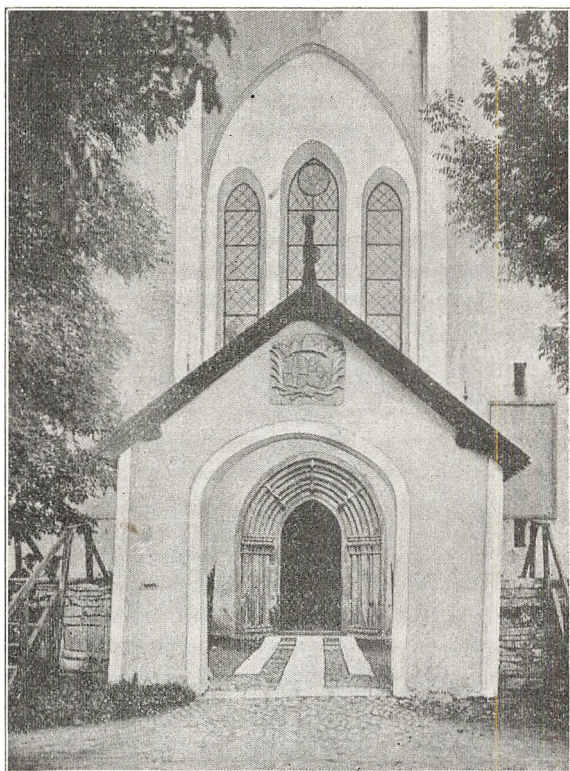

Apsiden med kranskapeller.

havde taget plads i forreste række, kom processionen: først en lille langskægget kirkebetjent i fodsid violet kåbe og med ordensmarskalstav; så fire hvidskæggede assisterende præster i messesærk og hvide gotiske messehagler og dernæst to fungerende i rødt; efter dem biskoppen af Skara i alba og hvidt, broderet pluviale med brystkors, mitra og sort krumstav; næst ham to mænd med stav i hånden, og sta-

vene var nedad smykkede med blomster, ordnede etagevis efter farverne.

Udfor portalen standsede processionen, der holdtes nogle taler, kongen fik kirkenøglen overrakt og gav den videre til biskoppen, som lod den gå videre til en, der skulde stikke den i nøglehullet, og med en begavet til-

Vestgavlen.

Den i forgrunden stående porthvælving hører ikke med til kirken.

lempning af salmistens ord: *Aperite portas vestras, et introibit rex gloriae*, gav han med de ord: »Åbner eder, I porte, og Sveriges konge vil indgå,« ordre til at lukke op.

Vi indtog nu alle den til enhver især forud bestemte plads; jeg havde min lige overfor prædikestolen og ret fremfor højalteret. Instinktmæssig var jeg til Vretafesten mødt frem i præstekjole, men her i halvuniform. Og det

passede. Takket være den ritualistiske Biskop Peronne af Linköping og sognepræst Krantz, var nemlig dér hele tjenesten saa vidt muligt i katolsk stil; her undgikkes alt sligt omhyggelig. Dér var sangen for en stor del taget af birgittinernes kirkebøger, i mangel af cisterciensermusik; her tillodes ingen katolsk musik, trods det, at der fra et flandersk kloster var hidskaffet cistercienserkoralbog, og flere ting deraf var indstuderede. Dér mindedes både i indvielsestale og prædiken de gamle munke og klosterånden; her var det prædikener, der vel var gode, men som kunde passe til enhver søndagstjeneste. Dér udgjorde videnskabsmænd eliten; her uniformer, ordener og høje hatte. Dér var spidsen en civilklædt kronprins med sin elskværdige hustru; her den luthersk-evangelisk-svenske kirkes overhoved, stormesteren for Sveriges frimureri (»Viseeste Salomos vicarius«)*) — kongen, idag klædt på vistnok som en admiral — men ikke admiral på St. Petri skib. Kun ét var fælles, nemlig prof. dr. Sigurd Curman, som havde udarbejdet planerne til begge restaureringerne og ledet dem med kunstforstand og respekt for middelalderens frembringelser, med arkitektsnille og -smag og med kærlighed til sit arbejde og dets detaljer. Efter festen blev han udnævnt til rigsantikvar, en af de mest fremragende pladser, der kan tildeles på videnskabeligt område.

Med en indvielsestale fra presbyteriet begyndte biskoppen »højmessens«, men det blev en kedelig, langtrukken historie — kedelig ikke blot for en katolik, eftersom Stockholmeravisen »Dagens nyheter« skriver: »Her fandtes saa godt som alle forudsætninger for en usædvanlig varm og stemningsrig stund, men såvel biskoppens lange indvielsestale som hans påfølgende højmesseprædiken undveg samvittighedsfuldt enhver tilknytning til den gamle nationalhelligdoms betydning og historie, det hele gik op i en gammeldags prædiken, hvor alle den protestantiske kirke-

*) Det være her bemærket, at det svenske frimureri, og dermed også Danmarks, er af princip kristent, ikke som i de romanske lande antikristeligt og politiserende.

forkyndelses banaliteter fordringsfuldt marcherede op. Under alt dette svandt ethvert spor af stemning.«

Han kunde dog ikke undgå at udtale: »Et tilbedelsens hellige rum bliver særlig skønt, naar det selv er en tilbedelse uden ord. Det forstod de, som for mange århundreder siden byggede denne helligdom. Et tempel, der selv er tilbeden i hellig lapidarstil, tilråber enhver indtrædende: Bøj dit hjerte i tilbedelse for Gud! Midalderens kristendom må have været svag og grumset (her det obligate udfald imod katolicismen!), men i ét stykke var den stærk: den kendte og udøvede tilbedelsens hellige kunst. Vor tid siges at være svag i tilbedelse; sandt er, at den ofte ter sig så.« Også fra den overfor vore gamle tider ufølsomme sognepræst måtte der komme et anerkendende ord: »Vi ejer her det herligste minde af fordums tiders kærlighed til Gud.«

Intet korstegn blev gjort hverken ved indvielsen eller gudstjenesten, sålidt som næste dag ved en festlig, tredobbeltdåb, skønt skikken er oldkirkelig nok. Men korstegnet er blevet katolikens kendetegn og særeje. Der havde været tale om at låne et processionskors fra den katolske kirke i Malmö; men det vilde ligesom korallen smage for meget af munketid, saa der blev intet af.

Såsnart der var omtrent slut, skyndte jeg mig ud i Guds kære gammeldags solskin, og snart tømtes kirken for en kuldegysende, ikke som cisterciensernes hærdeskare; kongen lod sig af aamtmanden dunke i ryggen for at få varme i kroppen igen og gengældte ham tjenesten ligervis. Så jeg ind at bese kirken videre. . . .

(Sluttet.)

Spadsereture i København.

XVII.

En Sporvognstur.

(— Lidt om Venlighed —)

Vi staar paa Slotsholmen og skal med Linje 6 ad Østerbro og Lyngbyvejen til. Da kommer først Linje 2, som gaar til Amager. Vi ser, hvorledes Folk stiger op; altid

er der en Del, der kommer løbende til i sidste Øjeblik — akkurat som i Theatret eller i Kirken, de fleste kommer lige efter Klokkeslettet. Men Konduktørerne hjælper dem venligt op, og saa gaar det. En vis Venlighed og Hjælp-somhed kan man for Resten paa enkelte Undtagelser nær lægge Mærke til overalt. Der ligger heldigvis en naturlig Finfølelse og Beredvillighed til Hjælp i mange Folks Karakter her til Lands, og dertil kommer en almindelig Velopdragenhed paa de ydre Formers Omraade, som skal fremhæves her til Trods for de Undtagelser, man kan være Vidne til.

Man har klaget over Børns uopdragne Opførsel, navnlig i Sporvognene, men jeg har tværtimod der kun truffet paa velopdragne Børn (— altsaa skolepligtige Børn, for de smaa alt-ædende og skrigende Unger uden Forstand tænkes her ikke paa). I det store og hele er Børn her mere stilfærdige og høflige end mange Steder i Udlandet, synes jeg, men dermed er der ikke givet nogen Attest for disse Børns Dydsliv eller større Fuldkommenhed! — Navnlig i store Byer som København kommer Folk, altsaa ogsaa Børn, i megen Berøring med hinanden, lærer derfor tidligere end paa Landet at holde sig godt, at klæde sig pænt, at vise visse Hensyn og være forsigtige, at agte paa Formerne, om det saa bare er af Forfængelighed.

Se, her sidder vi nu i Sporvognen, som er helt optaget. Alle sidder ganske stille, hver beskæftiget med sine egne eller B. T.'s Tanker — thi nogle læser Eftermiddagsbladene. Kun et Par ældre Damer snakker lidt sammen — en tager sin lille Haandtaske, og straks er der to om at bøje sig ned og hjælpe Damen med at faa sin Taske tilbage. Hvor er det godt, at Folk som Regel er meget høflige og hjælpsomme! Hvor mange smaa eller større Pakker, hvor mange Paraplyer eller Stokke havde jeg ellers ikke glemt i Sporvognen!

Der vilde nu nok kunne skrives adskilligt om Sporvogns-Passagerer og om, hvad man kan se paa disse kære Medrejsende gennem Livet i den korte halve Time, vi rejser sammen! Men det bliver for meget. Kun vil vi lægge Mærke til de to unge Mennesker henne i Hjørnet. Begge, baade han og hun, lader til at komme fra Kontoret, og at

de ikke er gifte, ser man paa deres Hænder. Thi de holder hinanden i Hænderne, ganske diskret selvfølgelig, hendes venstre Haand hviler i hans højre. Naturligvis er der den Mulighed, at de er nygifte, men ellers tror jeg næppe, at Mand og Kone i det lange Løb vil sidde saaledes. Hvorfor ikke? Ja, det blev altfor langt et Svar. . . .

Men eet er Høflighed og en vis ydre Venlighed — et andet et kærligt, godt Hjerte og virkeligt Venskab. Eet er det, de unge Folk kalder for Kærlighed, og et andet den Kærlighed, der varer Livet igennem. Eet er at have »Venner« i Selskabslivet eller i Ungdommens Blomstringstid — et andet at have blot en eneste virkelig Ven. . . .

Høflige, velopdragne, pæne Mennesker er der nok af i Verden, ogsaa rigeligt af talentfulde, intelligente, indenfor et vist Omraade dygtige Mennesker — men der vil aldrig være nok af virkelig gode, kærlige Mennesker, kristelige Karakterer, der er besjælet og baaret af Christi Kærlighed til Gud og Mennesker. . . . Thi dette sidste kræver en Aandens og Hjertets Dannelse, der allerede af den Grund ikke er almindelig, fordi den kun erhverves ved en Bekæmpelse af Egoismen og ved et dybere Trosliv.

Som Regel ser de fleste Mennesker paa andre ud fra Tanken: Kan han være mig til (— *verdslig!* —) Nytte, eller er han en Hindring, der skal tages? Thi ellers rager han mig aldeles ikke. — Det er et koldt, egoistisk Syn paa Omverdenen. Det er saare naturligt for et fremadstræbende Mandfolk. *Men det er saare ukristeligt tillige.* Thi Vor Frelser og Apostlene og Kirken lærer os, at det slet ikke er et Spørgsmaal, om de Mennesker, vi møder i Livet, »rager os«. *De kommer os ved,* ikke i samme Grad naturligvis, nogle kun ganske forbigaaende, andre i længere Tid. Men en af Kristendommens væsentlige Grundtanker er alle Menneskers, specielt alle Kristnes Fællesskab, aandelige og naturlige Forbindelse i en Familie, hvis Hovede er — *Christus* i den ene, *Adam* i den anden Betydning; og det betyder for os mere end en skøn Tanke eller en bibelhistorisk Mærkværdighed.

Og jo mere vi forstaar disse Kendsgerninger og drager Konsekvenserne deraf, desto bedre vil vi kunne opfylde det høje Bud om at elske vor Næste *som os selv.* Om den

praktiske Side af dette Buds Opfyldelse indtil Hverdagslivets Detailler er der skrevet Masser af Bøger og kan der skrives flere, og enhver af os vil jo høste Belønning deri ud af Livets mangfoldige Erfaringer. Og der er jo en vis Beroligelse i det, vi lærer i Katekismus-Timen om denne Kærlighed, at den nemlig ikke behøver at vise sig i et stærkt Følelsesliv, heller ikke *kan* gøre det, lige saa lidt som den altid overvinder eller behøver at overvinde en *berettiget* Sympati eller Antipati.

Hvad er al Verdens Herlighed, al Naturskønhed og Menneskeslægtens Opfindelser, hvad er al videnskabelig eller militær eller kunstnerisk Dygtighed og Storhed, hvad er al fin Opdragelse og sleben Høflighed imod et virkelig godt og *helt igennem kærligt* Menneske, hvis Karakters Godhed og Kærlighed ikke bare er en blid Naturs Følge, men en prøvet »Christi Stridsmands« Sejersvinding! Denne Godhed er »mandig« i dybeste Forstand, den er forstaaende og fri for smaalig Egoisme. *Den er noget af det bedste og mest kostbare, der overhovedet kan opnaas.* Den er et Skær af Guds uendelige Godhed, af det, Apostlen kalder for: »Benignitas et humanitas Salvatoris Nostri Dei, Gud, Vor Frelsers Godhed og Menneskekærlighed« (Tit. 3,4), vor Tilværelses Soll

F. F. M.

Valfarten til Haraldsted.

Den 24. Juni stævner vi for fjerde Gang til Ringsted og Haraldsted.

Toget gaar fra København om Morgenen Kl. 7⁰² og kommer til Ringsted Kl. 8⁴². Lidt over 9 bliver der som sædvanlig læst en Messe i Kirken i Ringsted, hvor man kan kommunikere før Messen. Derefter bliver der endnu Tid til at spise lidt, Præsternes og Søstrenes Have staar som sædvanlig til vor Raadighed. Kl. 10 samles man i Kirken til Processionen. Paa Vejen til Haraldsted gøres der et kort Ophold ved Korset ved Lille Svendstrup, og

ude i Ruinen læses Messe straks ved Ankomsten. Kl. 4 begynder Hjemturen. — Ude i Skoven kan man som sædvanlig faa Sodavand og Øl, Pakkerne transporteres derud. Der gaar Tog tilbage Kl. 7⁵² og 9²⁹. Rejsen Kbh.—Ringsted og Retur koster 6 Kr. 40 Øre. Deltagerne bedes huske det lille Hefte med Valfartssange, og bedst er det ogsaa at tage Salmebogen med.

Vi haaber paa en smuk og opløftende Dag; alle de, der var med før, kommer sikkert igen. Til Hellig Knud Hertugs Ære!

Koldt Vand og varme Hjerter.

Den Korthed, Bladets Plads paalægger de skrivende, har maaske bevirket, at jeg ikke har faaet alt med af min Tanke om katholske Bøgers Nytte — ellers havde J. K. M. næppe behøvet at slaa E. B. J. og mig koldt Vand i Blodet. Hvad jeg har at svare er følgende:

At jeg aldrig har tænkt paa »os Katholikker« og paa vor Indsats med »Brystet frem« — men med *cor sursum*, Hjertet højt. Jeg har ikke sagt, at Redningen skal komme fra os men fra vor Kirke. Anden Redning er der ikke!

At jeg aldrig har benægtet Eksemplet som den bedste Missionsfaktor. Bedre findes ikke!

Og at jeg aldrig har tænkt mig Bøger (og Tidsskrifter) som eneste Missionsmiddel. For det er de ikke — men de er et — og et af de bedste!

Altsaa: Hus forbi!

Men:

Der venter en Opgave paa os. Johs. Jørgensen har taget den op, andre følger i hans Spor. Det, der skal til, er to Ting, at faa det trykte Ord udbredt, vidt og billigt — og at lære Katholikkerne (og andre) at læse katholske Ting.

Og: Kirken har overalt i Verden (selv hos J. K. M.s kære Hottentotter!) skabt katholsk Kunst i Bøger, Billeder, Bygninger og Toner.

Endelig ønsker jeg ikke et Minimum men et Maksimum. Vi kan undvære katholske Bøger. Men hvorfor skulde vi dog undvære dem?

Desuden er jeg vant til at glæde mig over, tale og skrive om de Størværker (og de smaa, men skønne Vær-

ker) Kirken har inspireret Kunsten til. Hvorfor skal dansk Kunst mangle?

Maatte J. K. M. lære et Par Ting:

At koldt Vand ikke altid er det, man skal hælde paa varme Hjerter.

At man, naar man er enig med $\frac{5}{8}$ af en Mands Tanker, men saa kritiserer de mindre væsentlige $\frac{3}{8}$ af dem, da risikerer at betage de fremsatte Tanker al Virkning overfor Læserne — hvad jo ikke var Meningen.

At fordi J. K. M. vil nøjes med den jævreste apologetiske Litteratur, har han ikke Lov til med opbyggelig Mine at fratage Elskere og Udøvere af katholsk Kunst deres.

At ligesom en Katekismus i og for sig er nok, men Præsterne dog studerer Theologi i mange Aar for at faa alt med — saaledes er »den rette Kristentro« nok, men den er ikke alt.

At katholsk Litteratur naar ud og naar ind, hvor Hr. J. K. M.s smaa Bøger ikke finder Vej.

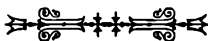
Og endelig bør J. K. M. citere forsigtigere. Pave Pius X har (foruden det citerede) ogsaa sagt, at vore Kirkehuse og Skolebygninger er forgæves, hvis vi ikke har en stærk katholsk Presse — ligesom alle Paver altid har opmuntret katholske Kunstnere i deres Arbejde, støttet og belønnet det. Hverken Biskop Josef eller P. Bach har næppe heller noget imod katholsk Litteratur. Den første har, ved jeg, opmuntret en katholsk Skribent — og den sidste har i sin Tid i en skøn Anmeldelse af »Den hellige Katerina« talt om den Slags Bøgers Velsignelse.

Mon ikke J. K. M. erindrer et Ord om, at »Naadegaverne er forskellige, men Aanden er den samme«. Kan jeg nu synges til Guds Ære, mens J. K. M. beder sagte, da bør vi glæde os over hinanden og ikke med en opbyggelig Mine vise hverandre tilrette.

Det eneste E. B.-J. og jeg bad om var: et Sted, hvor katholsk Kunst kan faa Lov at forherlige Gud, opbygge de troende og tale til Verden.

Vil J. K. M. være med til at skaffe os det? Vore Hjerter banker varmt for det; vi har ikke Brug for koldt Vand men for — Tryksværte.

Spectator.

Katholsk Kultur.

Hr. Redaktør!

J. K. M.s Indlæg i sidste Ugeblad er højst tiltalende og tjener til Opbyggelse for os alle sammen. Det er derfor heller ikke min Mening at ville indlede nogen Diskussion, men jeg vil blot gerne have Lov at udrede et Par Misforstaaelser.

Naar J. K. M. paapeger, at vi danske Katholikker ikke har noget at lade Protestanterne høre, saa falder hans Udtalelser jo netop i Traad med Spectators og mine. Vi har saare lidt at »bryste os af«. Vi er alle Børn af den herskende Tidsaad her i Landet. Og at der er »noget af Lave i Danmark«, indrømmer dog J. K. M. sammen med os andre.

Men netop derfor er det jo, at nogle af os peger paa Indflydelsen fra de katholske Lande, ikke blot til Opbyggelse for Protestanterne men for os alle.

Der er nemlig Egne paa Jordkloden, hvor Befolkningen er ganske anderledes besjælet af den kristne katholske Aand, end vi er det. Disse Egne bør vi være i Kontakt med paa forskellig Maade og er det ogsaa. Et af disse Berøringsmidler er jo Bøgerne, det tror jeg ikke, vi kan komme udenom.

Selvfølgelig er vore katholske Børn ikke bedre end de protestantiske, det ved vi desværre godt. Men det kan dog aldrig blive foreneligt med den kristne katholske Aand at slaa sig til Ro med, at de er gode nok.

Det er jo ikke os Katholikker, der besidder den »eneste ufejlbare Patentmedicin«, men den katholske Aand, den katholske Kirke. I de Egne, hvor Kirkens oplysende, kultiverende Arbejde er trængt ned gennem alle Befolkningens Lag, der har vi noget at lære, og der har vi noget at hente, hvad enten dette Land saa hedder Frankrig eller Østrig, Sydtyskland eller Italien, Spanien eller Belgien, og hvad enten vi kalder os danske Protestanter eller danske Katholikker.

Jeg er ganske enig med Indsenderen, at det ikke er Bøgerne, det kommer an paa, og at »en katholsk Holtentotneger i Afrika kan have meget forud for den overstuderede Københavner, der kan Jørgensen og Brandes udenad«, ligesom vi vist alle er enige om, at det gode Eksempel er den bærende Kraft i Samfundet.

Men »Eksemplet« udelukker jo ikke »Bøgernes Indflydelse«. Og trænger vi til Helgener (hvilket J. K. M. vist

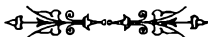
har fuldstændig Ret i), saa er det ikke sikkert, vi formaar at fostre dem uden at søge Fornyelse i de Lande, der har skabt vore bedste og største Helgener.

Vi beriges ikke af en Frans af Assisis Tanker uden at læse om ham. Og da de katholske Kristne i disse Lande (muligen ogsaa fremtidige Helgener) ikke virker lyslevende iblandt os heroppe, saa synes jeg kun, vi kan vinde ved at læse om dem.

Jeg mener ikke, vi mister noget ved at sætte Maalet højt.

At vore protestantiske Landsmænd selv synes, at de vinder noget under denne Aandsretnings Indflydelse, det viser Johannes Jørgensens Bøger os daglig. Jeg mener derfor, at vi Katholikker kan have Lov til at antage det samme uden derfor at nære færissæiske Tanker.

Ellen Bohn-Jespersen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I Klosterkirken paa Jagtvejen er der nylig blevet ophængt et stort smukt Jesu-Hjertebillede, en Gave, der er en værdifuld Prydelse af det smukke Kirkerum. Det, der især giver Billedet et ophøjet Særpræg, er den ophøjede og mandige Majestæt, der lyser af det. De klare og rene Farver i Forbindelse med Udtrykkets Helstøbthed giver en Helhedsvirkning af stor kunstnerisk Værdi, der ganske naturligt afføder en Andagtsstemning, som man kan sige er koncentreret i Billedet. Det er saaledes lykkedes Kunstnerinden, Frøken Sophie Holten, hvis smukke Mariaalter i St. Laurentii Kirke de fleste kender og skatter, atter at give vor dansk-katholske Kunst en værdifuld Forøgelse.

S. P. F.

Tyskland. Høxter og Corvey er Ugebladets Læsere bekendt. Følgende lille Brev er sendt os derfra: Kan der komme noget godt fra Nazaret? — Jeg tilstaar, at det var min Tanke, da det blev mig foreslaet at rejse til Høxter? Og dog, hvor findes der Huse saa smukke som her, her hvor Bække og Aaer snor sig gennem de mest karakteristiske Gadepartier. — Altsaa sad jeg en Dag i Toget, som snor sig gennem Tunneller og Kløfter til Weserens Bred, der hvor det lille Høxter ligger og bliver endnu mere lille mellem Bjergene. Og jeg indrømmede, at her var værd at tage hen, ingen Kommunist og ingen franske Bajonetter, kun Fred og Ro. Men først og sidst er Corvey her. Høxter kender ingen i Danmark, men Corvey kender vi alle. Her stod jeg da ved den gamle Kirke; mellem disse

Søjler har den hellige Ansgar engang gaaet og her er endnu Helgenens Relikvier. Som alle gamle Kirker bærer denne Kirke Præg af enhver Tid. Her mødes Romantik og Gotik med Barok, og her er endnu Rester af den første Kirke, som de franske Munke byggede omkring Aar 800. Her faldt det da i min Lod — og hvor mange Danskere oplever det — at holde den hellige Ansgars Hovedskal i min Haand et Øjeblik; her var vi to, som knælede ned og bad et Fader vor for Danmark, og imens gaar 3 Millioner Mennesker i Danmark og aner ikke Høxters Eksistens og kender kun Corvey som et kedeligt Navn i en endnu mere kedelig Historiebog, som heldigvis for længe siden er glemt — — — *Carlo Poulsen.*

Rom. I et for nylig afholdt Konsistorium har Paven udnævnt to nye Kardinaler, Ærkebiskoppen af Bologna, Mgr. Naselli-Rocca, og Assessor i Konsistorialkongregationen Mgr. Sincero. Paven holdt ved denne Lejlighed en Tale, hvori han berørte Forholdene rundt omkring i Verden. Han erklærede, at Den hellige Stol vilde fastholde Kirkens Rettigheder over de hellige Steder i Palæstina. Han omtalte de mange internationale Stridigheder og udtalte: »Vi ser iblandt de stridende mange af vore bedste Børn, der af forskellige Grunde elskes højt af den apostoliske Stol. Vi ser Børn af de Helliges Ø og Børn af Englenes Ø, Børn af Kirkens ældste Datter og Børn af det katholske Tyskland, der til Trods for Saaret for 400 Aar siden altid ogsaa under den frygtelige Krig og i de nuværende Trængsler har vist en beundringsværdig Iver og en glimrende Organisation. Vi maa særlig beklage, at alle religiøse Institutioner og Arbejder lider store Tab.« Paven omtalte ogsaa Tilstandene i Rusland og haabede, at der af det udgydte Blod maatte fremgaa en ny og stærk Vækst i Kristendommen, og hvad der end skete, vilde Den hellige Stol ikke holde op med at hjælpe det sultende Folk.

Spanien. Ærkebiskoppen af Saragossa, den omtrent 80aarige Kardinal Soldevilla y Romero er blevet skudt i sit Automobil. Det vides endnu ikke, om Mordet staar i Forbindelse med Arbejderstridigheder paa Kardinalens Godser, eller om det skyldes hans Stilling i offentlige Spørgsmaal. En lille Gruppe Mænd, klædt som Arbejdere, fyrede deres Pistoler af, idet Automobilet kørte forbi. Kardinalen døde omtrent øjeblikkelig, men hans Sekretær, der selv blev haardt saaret, fik dog givet ham Absolutionen. Den afdøde Kardinal var Ærkebiskop siden 1901 og Kardinal siden 1919, og han havde ofte i Primas's Fraværelse haft den ledende Stilling indenfor det spanske Episkopat.

Brevkasse.

Svar til en Katholik i Provinsen.

Der noteres nu følgende Priser paa Rauschen's Bøger:

- I. Kirkehistorie heftet Kr. 2,80
- II. Apologetik i Grundtræk, heftet Kr. 2,00
- III. Troslære heftet Kr. 2,40
- IV. Sædelære heftet Kr. 2,00
- V. Udvidet Apologetik heftet Kr. 2,00

Bogladepriserne paa alle Rauschen's Bøger er forhøjet efter en Overenskomst mellem Katholsk Forlag, der nu har Hovedkommissionen af Bøgerne, og St. Knuds Stiftelse, der ejer Restoplagene; det skete af to Grunde. Paa den ene Side skulde Landets Boghandlere interesseres for Salget ved at faa den almindelige Boghandlerrabat, og paa den anden Side vilde Udgiverne indvinde en Del af den Kapital, som er nødvendig til Udgivelse af nye Oplag, der jo ved de nuværende Priser for Bogtrykarbejde vil komme til at koste betydelig mere end hidtil. Alligevel er Rauschen's Bøger, selv med den forhøjede Pris, meget billige i Forhold til de andre Bøger. *Katholsk Forlag.*

Svar til en anden Katholik i Provinsen.

Angaaende Bogen — Peter Schindler: Bag Køøje og Klausur. Pris Kr. 5,50 (ikke som anført Kr. 5,75).

Da Bogen »Bag Køøje og Klausur« i sin Tid udkom, købte Katholsk Boghandel i fast Regning fra Pios Forlag et ret stort Antal Eksemplarer. Salget har altid været minimalt, saaledes at Katholsk Boghandel, da Pios Forlag nedsatte Prisen til Kr. 1,00, endnu laa inde med mange Eksemplarer af Bogen, købt og betalt til den oprindelige Pris Kr. 5,50. *Ingen Mennesker i Verden kan tvinge Katholsk Boghandel til at sælge en Bog med et Tab paa Kr. 4,50.*

Derfor købte vi, da Prisnedsættelsen fandt Sted, atter et Antal Eksemplarer af Bogen til Kr. 1,00 og solgte disse til Kr. 1,00. I Februar Maaned 1923 havde Katholsk Boghandel udsolgt det Antal Eksemplarer, som det havde indkøbt til Kr. 1,00, og da vi paa nævnte Tidspunkt modtog en skriftlig Bestilling paa Bogen, forsøgte vi fra Pios Forlag at faa flere Bøger til den nedsatte Pris, hvortil der blev svaret, at Bogen var udsolgt fra Forlaget. Efter dette Svar begyndte vi atter at sælge af det Antal Eksemplarer af Bogen, som vi havde liggende fra vort første Indkøb til Pris Kr. 5,50.

Prisen Kr. 5,50 agter Katholsk Boghandel at opretholde foreløbig, thi — blot for at støtte »Udbredelsen af katholske Præsters katholske Bøger« kan vi ikke sælge deres Bøger med et Tab paa Kr. 4,50 pr. Eksemplar. Den Støtte, som vi maaske skylder Udbredelsen af katholske Præsters katholske Bøger«, har vi ydet ved straks, da Bogen udkom, at købe et ret stort Antal Eksemplarer i fast Regning, at annoncere Bogen og senere i Aaret 1922, saalænge vi selv kunde købe Bogen for Kr. 1,00, ogsaa at sælge den for Kr. 1,00.

Iøvrigt synes det mig, at en direkte Henvendelse til Katholsk Forlag eller Katholsk Boghandel *i alle Tilfælde* vil være langt at foretrække, fremfor at lægge saa stærkt Beslag paa Ugebladets kostbare Spalter, og hvis Ugebladets Brevkasse optager Spørgsmaal, *som forud vides at være rettet direkte* til Katholsk Forlag eller Katholsk Boghandel, vilde det saa ikke være praktisk at lade Katholsk Forlag eller Katholsk Boghandel's Svar fremkomme samtidig med Spørgsmaalet i Ugebladet? *Olto Barfred.*

P.S. Yderligere Besvarelse i ovenstaaende to Anliggender vil ikke finde Sted fra vor Side.

Maa jeg til Hr. Barfreds sidste Linie bemærke, at Hensynet til »Ugebladets kostbare Spalter« skal jeg nok varetage. Men naar jeg finder, at et Spørgsmaal og dets Besvarelse kan have Interesse for den katholske Offentlighed, vil de blive optaget i Brevkassen. Om Svaret kommer med det samme eller i det følgende Nummer af Bladet er jo ligegyldigt, Hovedsagen er, at der bliver svaret. *Red.*

Katholsk Litteratur til Juni Maaaned

Adgang til Jesu Hjerte	Indb.	3,00
Arnold: Efterlignelse af Jesu hl. Hjerte		2,00
Indtrængende Bøn til Jesu Hjerte		0,05
Officium til Jesu Hjerte		0,05
Antony: St. Antonius af Padua (rigt Illustreret)		1,75
Et Antal Ekspl. indbundet i Helschirtlingsbind sælges for den billige Pris		3,00
Bønnen til den hl. Antonius		0,15
Aloysiusbogen	Indb.	1,50
Brinkmann: Den hl. Aloysius	Smukt indbundet	2,75
Kun et meget lille Restoplag findes nu af denne udmærkede Bog.		
Alphons Liguri: Daglige Besøg ved Alterets hl. Sakra- mente	Indb.	0,65
Alphons Liguri: Kærlighed til Jesus Christus ...	Indb.	3,00
Denne Bog anbefales særlig.		
Maurer: Det hl. Messeoffer		3,00
Valfartsange		0,50
Benyttes ved Valfarten til Haraldsted d. 24. Juni		

Katholsk Boghandel
Stensgade 5, Kbhvn. B.
Elf. Vester 5950

K.D.K. Det meddeles herved Klubbens Medlemmer, at K. D. K. lader læse Messe Onsdag den 20. Juni Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i St. Ansgars Kirke for afdøde Fru Husson.

Katholsk Værneforening for unge Kvinder lader læse en Messe i St. Knuds Kapel Søndag den 17. Juni Kl. 7 for Foreningens trofaste og opofrende Vicepræsident, afdøde Fru Marie Louise Husson.

St. Hans Kapel, Hørsholm
holder Kirkepatrons-Fest Søndag d. 24. Højmesse Kl. 9.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt m. Vels.
Aakirkeby (Jernbanegade).....	Kl. -	Kl. 10 ¹ / ₂	in. Vels.
Aalborg (Kastetvej).....	» 6 og 7 ¹ / ₂ ...	» 10	... Kl. 3
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 6 ¹ / ₂ og 7 ¹ / ₂ ...	» 10	... » 7
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	... » 5
Esbjerg (Nørregade).....	» 7.....	» 10	... » 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7.....	» 9 ¹ / ₂ » 2
Haderslev.....	» -.....	» 9 ¹ / ₂ » -
Helsingør (Nygade 8).....	» 8.....	» 10	... » 2
Holbæk (Kastanievej 19).....	» -.....	» 10 ¹ / ₂ » -
Horsens (Nørregade 19).....	» 8.....	» 10	... » 2
Kolding (Alhambravej).....	» -.....	» 9 ¹ / ₂ » 7
Køge (Elisevej).....	» 8.....	» 10	... » 5
Ledreborg.....	» -.....	» 9 ¹ / ₂ » -
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10	... polsk » -
Nakskov (St. Franciscus Kirke).....	» 9 ¹ / ₂ dansk .	» 10 ¹ / ₂ polsk	... » 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej).....	» -.....	» 10	... » -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke).....	» 8.....	» 10 ¹ / ₂ » -
Næstved (Villa Alfa).....	» 8 ¹ / ₂	» 10	... » -
Odense (Torvet 7).....	» 8 og 9.....	» 10	... » 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -.....	» 10	... » 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8.....	» 10	... » 5
Roskilde (St. Olsgade).....	» 7.....	» 9	... » 5
Rønne (Lille Madsegade).....	» 6 ¹ / ₂	» 10	... » 6
Silkeborg (Vestergade).....	» -.....	» 9 ¹ / ₂ » 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade).....	» 8.....	» 10	... » -
Svendborg (Havnegade 1).....	» -.....	» 10	... » 5
Vejle (Blegbanken).....	» 7 ¹ / ₂	» 10	... » 3

I Aabenraa, Sønderborg og Tønder afholdes kun periodisk Gudstjeneste, som i Forvejen annonceres i de stedlige Blade.

Valfarten til Haraldsted

holdes Søndag den 24. Juni.

Sankt Knuds Feriekoloni

bringes herved i velvillig Erindring. Der er Plads til 18 Smaa-drenge. — Prisen er 1¹/₂ Kr. pr. Dag pr. Barn. — Bidrag modtages hos

Sankt Josefssøstrene Østerbrogade 7 C

» » Frberg. Allé 15—17

» » Griffenfeldtsgade 44

Portneren i Stenosgade

samt hos undertegnede.

Martha Hansen,

Boyesgade 7^c.

Første Fortegnelse over de til Feriebørnene indkomne Bidrag.

Vincentf. Bredgade.....	Kr. 50,00
— Amager.....	» 10,00
— Nørrebro.....	» 30,00
Ved Sankt Josefssøstrene, Frederiksberg.....	» 10,00
Ved Portneren, Stenosgade.....	» 4,00
Herr og Fru N.....	» 5,00
Vibeke.....	» 5,00
No. 48.....	» 25,00
V. G.....	» 20,06
Rest fra sidste Aar.....	» 44,00

Unio. Søndag d. 17. Juni Cykletur til Kørøm og Bølle-mosen. Mødested: Søvavillonen Kl. 10. Besøgende er velkomne.

Kirkelig Kalender.

17. Juni 4. Søndag eft. Pintse.	24. Juni S. Johs. Døberens Fest.
18. — M. Ephraem, Bekender og Kirkelærer.	25. — M. Vilhelm, Abbed.
19. — Ti. Juliane, Jomfru.	26. — Ti. Johannes og Paulus, Martyrer.
20. — O. Silverius, Pave og Martyr.	27. — O. Oktavdag.
21. — To. Aloysius, Bekender.	28. — To. Irenæus, Biskop og Martyr. Vigilie.
22. — F. Paulinus, Biskop og Bekender.	29. — F. Petrus og Paulus, Apostle.
23. — L. Vigilie.	30. — L. Paulus, Apostel.

St. Franciskus III. Orden har Møde i St. Knuds Kapel Fredag den 22. Juni Kl. 8 Aften.

Mariakongregationen for unge Mænd har Fælleskommunion Søndag den 17. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke.

Mandag den 18. ds. Kl. 8 Aften: **Slutningsmøde**, ligeledes i Jesu Hjertes Kirke, m. Prædiken, sakr. Velsignelse og Te Deum. NB. Der er Adgang for alle; ganske særlig bedes alle vore unges Forældre om at komme.

»Absalon«. Møde Mandag den 18. Juni »Columbus«.

Østerrigsk Præst giver **Undervisning** i Tysk, Fransk og Engelsk. Billet mrk. »Undervisning« modtager Redaktionen.

Lynghuset.

Rekreations- og Hvilehjem for katolske Damer. Pensionspris 3 Kr. pr. Dag Alle nærmere Oplysninger faas ved Henvendelse til Frk. Scheer, »Vesterhus«, hver Dag mellem 5—7.

Katholsk Aarvog

1923

er udkommen

med Billede af Biskop J. Brems

faas i

Katholsk Boghandel

samt i Ugebladets Ekspedition

— og hos Sognepræsterne. —

Pris: 2 Kr.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64² Kbh. K. Tlf. Palæ 59, Kl. 5—7). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64², Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 25.

Søndag den 24. Juni.

1923.

INDHOLD: A son Éminence le Cardinal van Rossum. — Til Hs. Eminence Kardinal van Rossum. — En kirkefest i Vestergötland (sluttet). — Fortsat Anmeldelse af St. Ansgar-Bogen. — Blaise Pascal. — Under hvilken Garanti —? — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Fredericia. — Avertissementer.

A son Éminence

le Cardinal van Rossum.

Il y a loin de Rome au Danemark. Depuis de longs siècles déjà, les successeurs de Saint Pierre régnaient dans la ville sainte, avant que, pour la première fois, leur messager vînt apporter la bonne nouvelle à notre pays, avant que des Danois allâssent s'agenouiller près du tombeau du prince des apôtres, et près du trône pontifical. Mais des liens furent noués entre Rome et le Danemark, et ils le furent pour longtemps. Sans interruption, la grande distance qui nous séparait, était franchie par les messagers de Rome, et sans interruption aussi des foules de pèlerins se rendaient dans la ville sainte dès que le peuple danois eut appris et compris que alors seulement on vit saintement lorsque l'on connaît Rome, et qu'on suit les règles directives qui viennent de là. En ce temps-là tous le peuple danois voyait dans le Pape un père dont la voix était écoutée avec attention: les légats et amis du Pape étaient reçus ici avec autant de respect que de joie.

Et puis, pendant de longs siècles la voie entre Rome et le Danemark a été déserte. Parmi les foules qui allaient accla-

mer le Saint Père il y avait bien peu des nôtres : pendant plus de 400 ans, aucun membre du Sacré Collège n'a visité notre pays.

Maintenant la voie a été ouverte de nouveau, et d'année en année augmente le nombre des Danois qui vont à Rome, et qui vivent en union avec le Saint-Siège.

C'est avec allégresse que, Éminence, catholiques danois, nous avons appris que vous viendriez nous visiter. Comme nos aïeux nous avons les yeux tournés vers Rome, et les oreilles attentives à sa parole. Nous avons l'impression que, dans le centre de la chrétienté, on s'est souvenu de nous, et on s'est aperçu qu'il se trouve ici des enfants fidèles de l'Église.

Nous sommes une génération nouvelle parmi les enfants de l'Église ; par la grâce de Dieu, nous sommes rentrés dans la bonne voie, ou nous sommes les fils de ceux qui y sont rentrés. Nous sommes encore petits et faibles, et à une grande distance de nos frères des autres nations ; mais par compensation, nous avons quelque chose de la charité et du zèle des néo-convertis. Et c'est dans ce sentiment que, de tout cœur, nous souhaitons la bienvenue à votre Éminence. Nous ne pouvons pas donner à notre accueil cette solennité qui, d'ailleurs, accompagne les réceptions faites aux Princes de l'Église ; mais en ces jours bénis, toutes nos pensées sont tournées vers vous ; nous vous saluons et nous vous acclamons comme le premier Cardinal qui vienne à nous ; nous vous honorons comme notre premier pasteur après le Saint Père.

Les Danois, tant prêtres que laïcs qui, à Rome, ont été reçus par votre Éminence, nous ont parlé du grand intérêt que vous portiez aux peuples du Nord. Et la preuve palpable de ce grand intérêt, c'est votre visite d'aujourd'hui. Nous vous remercions d'être venu ; et puisse votre séjour parmi nous être une source de joie pour votre Éminence, aussi bien qu'une source de faveurs pour nous ! Qu'il soit plus fort et plus étroit encore, le lien qui nous unit à Rome ! Tel est le désir de notre cœur, et c'est dans cet espoir que nous redisons

»Soyez le bienvenu parmi nous!«

Til Hs. Eminence Kardinal van Rossum.

Der er langt fra Rom til Danmark. I mange Aarhundreder havde allerede St. Peters Efterfølger hersket over den evige Stad, før hans Sendebud for første Gang kom til vort Land med det glade Budskab, og før danske Mænd knælte ved Apostelfyrstens Grav og ved Pavens Trone. Men Baandet mellem Rom og Danmark blev knyttet, og det blev knyttet fast for lange Tider. Der gik Sendebud ustandseligt paa den lange Vej, der gik Pilegrimme i Skarer, da det danske Folk først havde lært og forstaaet, at Livet kun kan leves ret, naar man kender Rom og lever under den Ledelse, som udgaar derfra. I de Tider betragtede hele det danske Folk Paven som sin Fader, hvis Røst man med Opmærksomhed lyttede til, og med Ærefrygt og Glæde modtoges hans Udsendinge og hans Venner i Danmark. Nu har der i Aarhundreder været stille paa Vejen mellem Rom og Danmark. Blandt de Menneskeskarer, som har hyldet den Hellige Fader, har der kun været faa af vore Landsmænd, og i over 400 Aar har intet Medlem af det Hellige Kardinalskollegium gæstet vort Land. Men Vejen er blevet banet igen, og i stigende Tal søger ogsaa Danskere til Rom og lever deres Liv i Forbindelse med St. Peters Stol.

Deres Eminence! Med stor Glæde har derfor vi danske Katholikker modtaget Meddelelsen om, at De vilde besøge os. Som vore Forfædre ser ogsaa vi stadig hen til Rom og lytter opmærksomt, naar Rom taler. Vi føler det, som om man i Kirkens Midtpunkt nu ogsaa har faaet Øje paa os og set, at der ogsaa i Danmark findes nogle af Kirkens trofaste Børn. Se, vi er en ny Slægt blandt Kirkens Børn, vi har selv ved Guds Naade fundet Vejen til Rom, eller vi er Børn af dem, der fandt Vejen. Derfor er meget hos os endnu smaat og svagt, og vi er langt tilbage for vore Trosfæller i de fleste andre Lande, men paa den anden Side haaber vi ogsaa at have noget af de nyomvendtes første Kærlighed og første Iver. I dette Sindelag byder vi Deres Eminence hjertelig velkommen iblandt os. Vi kan ikke berede Dem en Modtagelse og en Hyl-

dest med den ydre Pragt, som ellers vises Kirkens Fyrster. Men hos alle Katholikker her i Landet gaar Tankerne i disse Dage til Kardinalen, og alle hilser vi Dem og hylder Dem som den første Kardinal, der kommer til os, og som vor øverste kirkelige Foresatte efter den Hellige Fader.

De Danskere, Præster og Lægfolk, som er blevet modtaget af Deres Eminence i Rom, har fortalt os om den store Interesse, De nærrede for de nordiske Lande. Det bedste Bevis for denne Interesse er jo nu Deres Eminences Besøg. Vi siger Dem Tak, fordi De kommer, og det er vort Haab, at de Dage, De tilbringer her, maa blive til Glæde for Dem, som vi ogsaa haaber, at de maa blive til Gavn for os. Gid Deres Besøg maa bidrage meget til at styrke Forbindelsen mellem Rom og Danmark. Det er vort Hjertens Ønske, og med dette Ønske hilser vi Deres Eminence: Velkommen til Danmark!

En kirkefest i Vestergötland.

Af Pastor Ortved.

(Sluttet.)

Først møder midt i langskibet den indtrædende en op-højet gravsten, som viser tre personer i fuld figur og bas-relief. Det forestiller Birger II Magnusson jarl († 1266) og hans to hustruer, kong Erik X Knutsons datter Ingeborg og kong Abels enke Mechtild, grev Adolf IV af Holstens datter. Stenen ligger, hvor den skal. Dernæst står der ogsaa et lille alter i skibets midterlinie. Det er i den for lægbrødrene (konverserne) o. a. bestemte vestlige del af kirken, hvor deres bænkerader stod på langs nedad det med kalkfliser belagte gulv, langs pillerne, der skilte hoved- og sideskibene. Ved alteret blev der daglig holdt en sjælemesse og en messe til ære for Gudsmoderen. Fra væg til væg strakte sig et skillerum med to gitterdøre til afsondring af konverskoret fra sygekoret, der atter var afsondret fra munkekoret ved trappetrin og skillevæg med én dør i midten. I dette kor stod stolestaderne med deres klap-

sæder ordnede ligesom hos konverserne, novicernes i forreste række, abbedens og priorens plads med ryggen op mod den nævnte skillevæg. Staderne rakte helt ud i tværskibet, men de er sporløst forsvundne. Prædikestol og døbefont fandtes naturligvis ikke i katolicismens tid, eftersom det ikke var menighedskirke.

Højre sideskib har ingen kapeller havt, men en inde i sydmuren indrettet piscina — afløbskumme for tvættevand fra messen — viser, at altre har der været. I den øverste ende af sideskibet ses en tilmuret portåbning, be-

Kirkens Indre.

røvet hele sin stenindfatning. Om kirkens førmtalte vestportal måske har siddet her? Det var kormunkenes passage mellem kirke og korsgang, og drejer man om hjørnet ind i tværskibet, kommer man til at se ind i et gravkapel, Magnus Gardie har ladet sig lave, dengang han lod Kirken restaurere. Det består af det første, og eneste tilbageværende hvælv af korsgangen, og herinde sidder endnu den tilmurede portåbnings anden stenindfatning paa plads. For at have indgang til gravkapellet istedenfor den, han lod tilmure, lod han tværskibets sidemur gennembryde og ødelagde derved armatoriet, håndbiblioteket, en ca. 1,70 m. bred og mod korsgangen åben niche, hvori munkene hen-

stillede de just i brug værende bøger. Den yderste, sydlige halvdel af nichen er tilbage, og i den henstår to smukke overdele af en gotisk indfatning, hvis oprindelige plads vist ikke er fastslået.

I tværskibets ende har der naturligvis stået et alter. Ovenover dettes plads er et stort romansk rosetvindue, svarende til det gamle i den modsatte ende af tværskibet, men som ikke var der i klostertiden af den simple grund, at endemuren dannede endevæg for munkenes altid i klostrets østre fløjs overetage beliggende sovesal, hvorfra en forsvunden trappe førte ned i tværskibet — den trappe, ved hvis fod abbeden, eventuelt prioren, hver aften eller komplét stillede sig og rakte hver af munkene viedvand, når de begav sig op for at gå til sengs.

Indenfor tværskibsarmens østlige (venstre) væg er et gravkapel til for la Gardieslægten og med indgang i denne væg; dengang det var messekapel, var adgangen fra presbyteriets før nævnte omgang. På det modsatte hjørne af omgang og tværskib er et tilsvarende kapel, der nu også har fået indgang fra tværskibet; over alterets plads vender et lille rundbuet vindue ud mod nord.

Går man ind i rundgangen, finder man bag højalteret nogle gravstene, nylavede, men dækkende over grave fra midalderen. I disse viste der sig rektangulære kister af kalksten og med fladt dække af samme materiale, uden indsnævring ved halsen, derimod lidt smallere ned imod fodenden. Det er vel velgøreres grave, men hvem der ligger, vides ikke, og kendetegn forefindes ikke i dem. Måske er der fyrstegrave imellem, eftersom bl. a. tre svenske konger og en Skarabisp, alle døde indtil år 1250, har fundet deres hvilested i kirken — hvor, vides ikke. Ganske vist lod kong Johan III (1568—92) i hvert af kranskapellerne lægge gravmonument, ophænge krone og indmure mindetavle over en af de henfarne, tilsyneladende dog uden nogensomhelst historisk begrundelse.

For hele nordre tværskibsarm er anbragt et smukt, smedet, højt jærngitter; det udgjorde engang midtpartiet af det gamle korskillerum, som gik tværs igennem kirken. Måske også de to jærngitre foran la Gardies begravelser har gjort tjeneste ude i kirken.

I den nu omhandlede arms venstre side synes en stor åben rundbue at have dannet adgang til et kapel, men bag det og med indgang fra nordre sideskib ligger et lille, særlig interessant; op til dets østvæg står alteret, og ved siden af dette er der i muren en lille piscina med sirlig hugget løvværk i bunden, derhos to firkantede murfordybninger, en til messekanderne, en maaske til de hl. olier.

De dødes port.

Modsat alteret har væggen tre mandshøje spidsbuede, ikke ret dybe nicher; har de ikke givet plads til tre stole, kan de kun have været til pynt. Langs ydermuren går en stenbænk; vinduet vender naturligvis mod nord. Det forekommer mig troligt, at dette har været abbedernes private kapel.

Vi går nu atter gennem gitterporten ind i nordre tværskibsarm. Under rosetvinduet har den en port med ind-

skrift: *Porta mortuorum*, De dødes port. Denne mangler aldrig på denne plads i noget cistercienserkloster, hvor klosterbygninger da ligger mod syd. Gennem den gik ligprocessionen efter endt sørgegudstjeneste ud med klosterboerens lig på en åben bære, og uden kiste, kun med kuttens hætte trukket ned over ansigtet nedlagdes det i grav ved kirkens nordside. Ingen krans, ingen blomst kom til at pryde graven, og intel navnebrædt fortalte, hvem den husede.

Hermed forlader vi den i dagens anledning med blomster pyntede kirke og tager pladsen lidt i øjesyn, hvor det firkanterede klosterkompleks stod med et lille haveanlæg, fratergården, i midten. Kun grundvoldene og en del løsevne stykker stenhuggerarbejde er til overs.

Stiller vi os udenfor den tilmurede korsgangshvælving, altså la Gardies gravkapel, står vi i korsgangens nordlige-østlige hjørne og har tilhøjre læsegangen (*claustrum lectionis*), hvor en fast bænkerad strakte sig langs kirkemuren og ligedan langs den modsatte, ved huer ud imod fratergården åbne side; dennes grundmur står tilbage, hvorimod hele gulvet med deri værende begravelser navnlig af folk, som havde sikret sig hvilested i klostret, er gennemrodet ved anbringelsen af stræbepillerne i 17de århundrede.

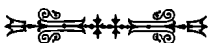
Lige for os er den korsgangsarm, som kaldtes *claustrum capituli*. I den var det ovennævnte håndbiblioteksskab, dernæst sakristiet og så kapitelsalen, hvis loft bares af fire søjler. Her drog munkene hver morgen ind fra kirken og påhørte oplæsning bl. a. af navnene på de afdøde, som den dag skulde mindes ved forbøn; så påfulgte anklager og selvanklager for regelkrænkelser, og afstraffelsen, der i ældre tider hyppigt skete ved rotting, uanset om en var præst eller ej. Derefter ses priorens auditorium, hvor han gav sine arbejdsordrer for dagen, og kammerset, hvor han opbevarede munkenes arbejdsredskaber. Her er så en gennemgang ud til det frie, og i samme gang den i dagens løb benyttede trappe op til sovesalen.

Går man videre, hen i korsgangens sydfløj, skelnes foreløbig kun tærskelen til refektoriet og skrås overfor den det cirkelformede »brøndkapels« plads, hvor munkene

gjorde toilette efter morgensangen og vaskede hænder, hver gang de skulde ind i spisesalen.

I den sidste korsgangsløj, den vestlige, hvor økonomen (cellerarien) og lægbrødrene havde til huse, ses bl. a. trappen, som førte fra deres sovesal i overetagen ned til det vestlige-nordlige hjørne af korsgangen, og her viser to søjlesfodstykker i kirkemuren endnu, hvor deres indgang til konverskoret var.

Endnu forestår der på kompleksets plads et stort oprydningsarbejde, som med den forstand og forståelse, det behandles med, sikkert vil bringe mangan interessant enkelthed for dagen. På restaureringen er der hidtil ofret næsten $\frac{1}{2}$ million kr.

Fortsat Anmeldelse af St. Ansgar-Bogen.

1.

I første Del af min Anmeldelse hævdede jeg, at Pastor Marius Th. Nielsens Bog om St. Ansgar manglede Balance mellem de enkelte Dele; jo længere man kommer frem i Bogen, des mere overrasker Størrelsen af denne Fejl; thi den Del, der skulde handle om Helten, indledes med Kapitler om Frankerne og deres Kristning og om Missionens Forhistorie. Disse Kapitler er altfor leksikaliske og tørre. Af positive Fejl maa jeg paapege disse:

S. 136 tales der for stærkt om Folkevandringens Ødelæggelsesværk overfor Kirken; O. S. B. og Steder som Subiaco og Mt. Cassino viser tydeligt, hvorledes Kirken i Trængselstider kan indkapsle sin Kraft til et indadgaaende Liv, der saa — naar Tyngde og Trængsel hæves — blomstrer og plantes ud over hele Kristenheden.

S. 136 paastaar Forf., at Klostrenes oprindelige Formaal var at give »Ly for verdenstrætte Sjæle«. Dette er forkert; Anakoreterne under Antonius og Pacomius kan maaske siges at have været »verdenstrætte« eller ængstelige Sjæle. Basilius og endnu mere Benedikt lægger ikke deres Regler an paa saadanne men paa energiske Sjæle.

Dette gælder ogsaa Klostret ved Somme, der var et Barnebarnebarn af det ved Anio. Det burde være meget skarpere fremhævet, at Danmarks Mission var et Led i den Benediktinermision, der tog sit Opsving med Gregor d. Store, men som begyndte med Sti. Maurus og Placidus. Kun saaledes kan dens kirkehistoriske Sammenhæng forstås — og den er mere værd end den politiske Sammenhæng med Kong Harald.

S. 146 undres Forf. over, at »den nye Tro endog omfattes med Hengivenhed af mange«. Hvis Forf., før han skrev, vilde rense sine Tanker for Fr. Nielsens forældede Ideer om Kirken i de gamle Dage, da vilde han forstå det Sind, der drev Europas Folkeapostle ud. Aanden er at finde i St. Bengts Regel. Var Tvang det fornemste Missionsmiddel, da faar man intet psykologisk Regnskab for Skikkelser som Warin, Ebo og Adelhard, i hvem netop Fromhed og Sjæleiver er Drivfjederen.

Efter at have ladet et Par herlige Lejligheder til poetisk Historieskildring gaa fra sig — Scener som Vikingernes Kontakt med Katholicismen og som Rigsmødet, hvor Stormændene erkender og bekender deres moralsk-politiske Fejl — gaar Forf. over til at skildre St. Ansgars Ungdom.

2.

Her mærker man tydeligt den bristende Ævne. Havde Forf. virkelig elsket sin Helt og Helgen uden Forbehold, da havde han læst mellem Linjerne i Kilderne, og da havde hans Indskuen vist ham dejlige Billeder. Hvor *vita* har Huller, har *regula* Stof til Udfyldning. Reglens cap. LIX lader En forstå et helt Barndoms- og Ungdomsliv, hvis man (som Kildeforsker) har ulejlignet sig med at besøge et moderne O. S. B.-Abbedi. Kærlighed til Æmnet gør rig, men Kildeterperi gør fattig; de to forholder sig som Aand og Bogstav.

Naar Forf. vil mene, at St. Ansgar ikke var ret meget inde i de humanistiske Fag, kan Butler belære ham om Datidens Studier; og Helgenens senere Kærlighed til Bøger og hans Bogsamleri bekræfter hans Humanitet. Det dybeste Savn, vi føler ved Kapitlet, er: at vi intet faar at vide om O. S. B.s Aand — den St. A. indslugede i en

Række Ungdomsaar, og som prægede ham for Livet. Novicen Ansgar er der intet Ord om — og dog er der Mængder af Kilder om Mystik og Askese i Ordenen paa hans Tid.

3.

Derfor bliver ogsaa Skildringen af St. Ansgars Missionskald usigelig tør og kold. Vi faar Anledningen at vide — ikke Motivet, Længslen, ikke Sammenhængen med Augustin af Canterburys, Willibrords og Bonifatius' Aand.

Gaar vi saa videre til det første Missionsarbejde, faar vi intet at vide om, hvad St. A. forkyndte eller om Grundene til det ringe Resultat. Forfs. Ukendskab til Roms hele Væsen viser sig i hans Fremhævelse af Truslen om Fordømmelse i Pavens Bulle; den er en ren Formalitet og ikke speciel for dette Dokument, som Forf. tror.

Jeg skal ikke trætte et uvidenskabeligt Ugeblads Læsere med Detaljer fra selve Skildringen af St. Ansgars Liv. Hovedanken er denne: Vi faar intet at vide om, hvem St. A. egentlig var, 3: en Benediktinermunk — intet om, hvorfor han i dybeste Forstand drog op til os: Motiverne — intet om, med hvilken Tro, Lære, Forkyndelse og Kultur han kom: den katholske Kirkemand Ansgar — vi faar en Mængde Stof plukket sammen fra II. Haands Værker, men ingen store Linjer, intet Billede. Og det, vi faar, faar vi i en indremissionsk Terminologi fra 1923, som passer saare slet paa en Mystiker og Asket fra 800.

Alt dette gør, at Bogen ikke griber, ikke varmer. Vi faar ikke større Kærlighed til St. A. af den.

Men den har ogsaa gode Sider: den er et flittigt Arbejde, et Samlerarbejde, der blot krævede Adgang til bedre Kilder: Reglen og et moderne Abbedi. Og den er et nøjagtigt Arbejde: den ofrer gerne den traditionelle Idé om St. A. som Troens allerførste Bud i Norden for at fremhæve hans Forløbere. Det gør ikke St. Ansgar mindre for os; Sandheden er vort Grundkrav i alt.

Men i den Sandheds Navn nedlægger jeg en dobbelt Protest overfor Forf. En Protest mod Fortielse af, at

St. Ansgar indførte den romerske Katholicisme i Norven, saaledes at en »Protestant« er en, der protesterer mod vor Folkeapostel — og en Protest mod en Række utilgivelige Fejl i Bogen, som jeg i to følgende Artikler skal gaa ind paa: dels Fejl, der forvrider Historien, og dels Fejl, der paadutter Romerkirkens kanoniserede Helgen, St. Ansgar . . . protestantiske, ja, indremissionske Tendenser.

Jeg slutter med at bemærke, at jeg ikke vil ind i en Polemik om den Sag — vil andre, staar det frit — og at det egentlig er en fortvivlet Opgave at paatale aabenbare Forvrængninger i Bogen, da Paatalen aldrig kommer Bogens Læsere for Øje.

P. S.

Blaise Pascal.

1623 — ¹⁹/₆ — 1923.

Den, der i sit seksten—syttende Aar har læst de første Tanker af *Pascal* i hin berømte Bog, der ingen »Bog« er, men er at ligne ved Bøger som *Højsangen* eller *Prædikerens Bog*, — har læst hist og her, maaske uden at forstaa det halve og med det øvrige naivt opfattet som en stor Læremesters Tankespyd, der engang skulde blive Ens egne, meget anvendelige til at spidde Ens drømte Fjender og »Modstandere« paa — den, der har faaet »*sin Pascal*« lagt i Haanden af en jesuitisk Rektor, der faderkærligt og interesseret gik ind paa en Drøftelse af denne Jesuithaders letbegribeligste Genialiteter, og som til Overflod lærte En den latinske Sentens: *timeo virum unius libri*, »jeg frygter den, der kender een Bog« — aldrig glemmer han de første *Pascal*indtryk, skønt de var ikke fortryllende, og aldrig glemmer han hin Rektor, skønt han var ingen Troldkarl.

Pascals »Tanker« bliver ingen færdig med — som ikke bliver færdig med selve Kristendommen — naar man blot een Gang uden Nysgerrighed, uden at komme i Egenskab af »litterært Udgangsøg«, men naivt og kun indstillet paa

at modtage, har ladet sig paavirke, imponere og gribe af denne Mands Personlighed. Man faar fat paa nogle af hans Tanker — man »tænker« selv videre; man reviderer og renser, man begriber mere; man kæder sammen, former og former om — selv naar man er blevet saa lykkelig at kunne raade fuldt over denne Aands Ideer, stadigt søger man at forme hans »Tanker« til sin Bog; det er, som skriver man selv paa Pascals Værk om hans Ideer.

Heri stikker der en Hemmelighed. Der er faa Ting vanskeligere for moderne Mennesker end at *modtage*. Indrømmelsen af den overvindelige Mangel, som Erkendelsen af at modtage forudsætter, føles af mange Intelligenser som Indrømmelse af et Hul i Ens Personlighed. Man vil helst være den, der engang kan sige som Goethes Prometheus: »har ikke selv du fuldbragt det, helligt glødende Hjærte«. Man vil kun modtage saadan, som man modtager fra Naturen, nemlig i Form af *Indtryk*. Disse Kultur-Indtryks-Mennesker lider af en umaadelig Sult, hvis Umaadelighed netop ødelægger alt for dem, og som bestaar i, at enten tager man ikke de Kulturværdier, man møder, mere højtideligt end man tager et Nattergalefløjt, eller man pines af, at man ikke selv har skabt den vedkommende Værdi, som er et saa ypperligt Udtryk for den Personlighed, man gerne vilde være. Den, der har faaet gennembrudt dette Begær efter at skabe alt selv, han er paa Omvendelsens allerførste, allervigtigste Stadium. Den, der modtager alt, efter Erkendelsen af en altforskærtsende Mangel, modtager med Tilfredsstillelse af et Begær efter Alt, han er en Genfødt, og denne Modtagelse, som sker ved et Brud gennem *Individualismen*, som er i os alle, kan vederfares og vederfares saavel de saakaldte fødte Katholikker som de saakaldte Konvertitter.

Pascals »Tanker« regner overmaade mange Omvendte med til deres Omvendelses Aarsager — naturligvis især i Frankrig. Thi disse Tanker har paa en vidunderlig klar og kort Maade bragt dem til Erkendelsen af en altforskærtsende Brist i deres Personlighed, har paa en vidunderlig klar og sikker Maade indstillet dem efter de Værdier, der vilde kunne tilfredsstille dem.

Og her kommer saa »Hemmeligheden« til sin Virk-

ning. Ikke blot giver *Pascals* »Tanker« den uhildet modtagende Læser en Lære — som for os Katholikker er *Sandheden* — men giver ham ogsaa og især Betingelserne for at modtage Læren; og giver endda Modtageren saa levende Betingelser, præger ham saa stærkt med sin Lære, at han bestandig selv tænker videre paa Grundlag af *Pascals* »Tanker«, at han har vanskeligt ved at udrede det, han har modtaget, fra det, han siden har skabt, — skal han klargøre *Pascals* »Tanker« for sig selv og andre, er det ham, »som skriver han selv paa *Pascals* Værk om hans Ideer.«

Om enhver fransk Kulturkatholik kan man vel nok sige, at han kender »sin *Pascal*«. Kan man sige om enhver dansk Kulturkristen, at han kender »sin *Kierkegaard*«? Kan man maaske endda sige det om enhver ung dansk Kulturkatholik?

Jeg ved det ikke, men den, der kender sin *Kierkegaard*, vil i det foranstaaende straks finde et Problem fra *Søren Kierkegaard* anvendt som Synspunkt til Betragtning af *Pascal* nemlig Problemet: Hvorledes gør *Sandheden* og den, der har *Sandheden*, sig gældende overfor den, der er i *Usandhed* (fra »*Philosophiske Smuler*«). *Pascal* gør ingen filosofiske Omsvøb, det er ikke Modsætninger paa dette Omraade, der for ham skruer sig sammen til Paradokset, han gaar uden dikkedarisk Teori paa sokratiske Maade lige til den praktiske Anvendelse af sine Ævner til at gøre sin *Sandhed* gældende.

Men kan man sige om enhver dansk Kulturkatholik, at han kender »sin *Kierkegaard*«? Kan man maaske endda sige om enhver dansk Kulturkatholik, at han kender »sin *Pascal*«? Jeg ved det ikke, men jeg ved en dansk Katholik, som engang sagde:» *Pascal*?« — han rynkede Ansigtet som en Lærer, der beklagende giver en anset Elev tg — »sig mig, er han ikke saadan lidt — en katholsk *Voltaire*?«

Det var fælt og ækelt, især for dem, der kender *Voltaires* intelligente Kræmmerbemærkninger mod nogle af *Pascals* Tanker.

Kender danske Katholikker *Pascal*? Beskæftiger han danske Kulturkatholikker, saa at de af Paavirkninger fra

ham og fra den, Danske altid maa sammenligne ham med, *Søren Kierkegaard*, udfra disse to geniale Kristne, af hvilke *Pascal* altid opstilles som det typiske latinske Geni, *Søren Kierkegaard* er kaldt et et gotisk Geni, den ene er jansenistisk Katholik, den anden en Protestantismesprænger — af Paavirkninger fra disse forskellige og dog beslægtede kristne Kulturkilder skaber katholske danske Enheder?

Men jeg ved det altsaa ikke. Og dog —

»Det er et af Kristendommens store Principper«, siger *Pascal* engang, »at hvad der er sket med Jesus Christus, det vil tildrage sig enhver Kristens Legeme og Sjæl«. Og som dette er en kristelig Grundtanke, er det en Grundtanke for al kristelig Kultur, som skal være ægte, d. v. s. personligt skabt af enhver enkelt udfra personlige Nødvendigheder, at hvad der er vederfaret Kristendommens Største, skal ogsaa ske med enhver af dens Mindste, selv om de er saa smaa og saa skjulte, at det ikke kan ses. Og som *Pascal* i »Jesu Christi Mysterium« lader Christus sige til Sjælen: »Du vilde ikke have søgt mig, ifald du ikke vilde have fundet mig«, kan det samme siges om os i Forhold til *Pascal* og dem, der er saa store som han.

Dér, hos *Pascal* og dem, som er saa store som han, skal den katholske Kultur findes, som man søger, og som man kalder for Medicin eller lignende . . .

Og ikke blot lærer den *Pascal* at kende, som har faaet ham lagt i Haanden af en jesuitisk Rektor, men saadan som hin Rektor kendte sin Dreng, saaledes skal enhver kende sig selv, at han instinktmæssig lægger sig selv de Bøger i Haanden, blandt hvilke ogsaa *Pascals* »Tanker« findes. Og de Bøger, man giver sig selv til Læsning, synes man altid, bliver rakt En af »det berømte Tilfælde, som jeg ikke tror paa«. Overfor andre kan man stille sin egen Vilje op; men det kan man — i denne Sammenhæng — jo ikke godt overfor sig selv. Og som man opdager, at andre altid i deres Væremaade overfor En viser, hvordan man er, saaledes skal man granske og iagttage sig selv.

Og man vil dermed give sig selv Betingelsen for at kunne tage imod *Pascals* »Tanker«; man faar fat paa nogle af Tankerne; man tænker selv videre; man reviderer

og renser, man begriber mere; og naar man efter et Tidsrum saa langt — eller saa kort — som *Pascals* Liv er blevet saa lykkelig at have fuld Raadighed over denne Aands Ideer, naar man til 1962 skal mindes hans 300-Aars Dødsdag, vil en eller anden nu ung dansk Katholik kunne sætte sig til at skrive om *Pascal*, lige som var det Bogen om sine egne danske katholske Tanker, der skulde skrives.

Emil Frederiksen.

Af Dagens Krønike:

Under hvilken Garanti —?

En lutheransk Skribent har taget en af *F. F. M.*'s »Spadsereture« op til Behandling. Det vil Forf. til Artiklen nok selv vide at svare paa — men desforuden vil jeg gerne have Lov at gøre en Bemærkning i Sagen.

O. R., som angriber Kirken paa Basis af *F. F. M.*'s Artikel, har følgende Tankegang: Den oprindelige Kristendom, Oldkirken, var langt mere lig »Reformatorenes« Protestantisme, end den ligner Nutidens Katholicisme . . . altsaa er *O. R.*'s Kristendom den rette, og Katholicismen har forvildet sig ud paa Afveje eller ind i blinde Gader.

Dette Standpunkt er sletikke sjældent; det fremelskes af den lutherske Kirkehistorie, der ynder at fremstille »Brødets Brydelse« som en opbyggelig Fællesspisning og ikke som en rudimentær Messeliturgi — og »Apostlenes Lære« som private Anskuelser sat under Debat i Stedet for en Tro lært med Myndighed.

Den liturgisk-sakramentale Misforstaaelse finder sin Løsning i Studiet af Oldkirkens Liturgier — og den dogmatiske Fejltagelse kan rettes ved Henvisning til Ap. Gern. 15. Kapitel, særlig V. 28 — fra Nadverbordet Skærtorsdag Aften gaar der Linjer over den apostoliske Brødsbrydelse gennem Oldkirkens eukaristiske Tro og Praksis til Nutidens eukaristiske Opsving; og fra Vorherres Overgivelse af Tro og Lære til Apostlene gaar der Linjer gennem Ud-vælgelsen af St. Matthias, gennem Konciliet i Jerusalem

(Ap. Gern. 1 og 15) og op gennem Kirkehistoriens Koncilier til hint Vatikanske, der omsider lovfæstede gammel Antagelse og lagde den endelige Afgørelse hos Aposteløverstens Efterfølger.

Spørgsmaalet bliver derfor: er disse Linjer dragne ved Tilfældets Luner, ved Menneskevilje eller ved Kirkens Tro under Guds Garanti? Tror man det første, er man Hedning, tror man det andet, er man Protestant; tror man det sidste, er man Katholik. —

O. R. er ivrig efter at udfinde, om Protestantismen ligner Oldkirken. Dette vil altid blive en Skønssag. Oversætter man *ecclesia* ved »Menighed«, *episcopos* ved »Tilsynsmand« og *presbyteros* ved »Ældste« — saa ligner den unægtelig. Men oversætter man — med Haanden paa Historien! — ved »Kirke«, »Biskop« og »Præst«, da bliver Ligheden mindre. Og studerer man ikke Oldkirken paa Papiret, men i Sten — ikke i Bøger, men i Katakomber og Basilikaer, paa Sarkofager, Mønter og Mosaikker, i Kar og Paramenter, i Søjler, Altre og paa Mure ... da bliver Ligheden saare lille; saa lille, at Protestantismen kun ligner Oldkirken i de Elementer, den paa Reformationstiden har reddet fra Skibbruddet.

Og endelig er det jo ganske uden Betydning, om Protestantismen *ligner* Oldkirken; Spørgsmaalet maa være: er den den samme Kirke som Oldkirken — den Oldkirke, Vorherre taler om i Matth. 16, 18 ff. Var »Reformationen« en Renselse, en lutret, men organisk Fortsættelse af Oldkirken, eller var den et Brud med Oldkirken? Den søgende Læser vil ikke blive ved et Spørgsmaal om Lighed, han vil ind til et *to be or not to be*, han vil Realitet. Realitet kan enhver tænkende Søger finde i denne Sag; Lighed bliver afhængig af Kundskaber i Græsk og Latin og bliver afhængig af Fremstillingens Farve.

Det, der glæder *O. R.*, er, at *F. F. M.* indrømmer, at Nutidens eukaristiske Kultus ikke fandtes paa den Tid, da den græske Kirke skilte sig fra Rom. *O. R.* mener ikke forhen at have hørt en katholsk Præst paavise en Udvikling i Kirkens Liv og Tro og Praksis. (Foruden at henvise til Dogmatikker som *Pesch's*, *Tanquereys* m. fl.

kunde man pege paa Kard. *Newmans* Bøger, hvor denne Sag ikke er »indrømmet« som noget ubehageligt, men paaapeget som noget faktisk). I sin Glæde over *F. F. M.*'s Bemærkning slaar *O. R.* en dogmatisk Kolbøtte og vil sætte den Tro, at »det viede Brød er Christus selv«, udenfor Oldkirkens Lære. Dette er saa langt ude, at det næppe behøver Gendrivelse; maaske er det ogsaa kun en *lapsus calami*. *F. F. M.* maa selv paavise, hvor tidligt Tilbedelsen af Herrens Legeme og Blod i Alterbrødet udenfor Messen er begyndt. Men Troen paa, at Brødet er Christus selv, behøver ikke Forsvar; den har Vorherre selv forsvaret ved sit *Dette er* i Indstiftelsen. Det er altsaa mer end oldkirkeligt, det er guddommeligt!

En Indrømmelse skal gøres til *O. R.* — denne, at populære Apologeter altfor ofte taler, som om alt, der nu findes i Kirkens Praksis, ogsaa fandtes i samme Form i Oldkirken. Men Sandheden er den, at alt, der nu findes i udformet Lære, i Liv og i Praksis, fandtes i Spire, i Kerne i Oldkirken, og siden har det udviklet sig med Livets egen rolige Vækst under Guds Naades Sol.

Ogsaa vi Katholikker kan have godt af at holde os for Øje, at Christus ikke stiftede en færdig Kirke (som Gud ikke skabte en færdig Verden). Aabenbaringsens Historie viser os, at Gud ikke paa een Gang lærte Israel hele sin Sandhed; Stykke for Stykke, Aarhundrede for Aarhundrede lukkede Gud op for Troens Kerne, til Messias-Forventningen blomstrede. Ligesaa med Kirken.

Udadtil bruger Gud Aarhundreder og Aartusinder til at lade den naa Verdens Grænser. Og indadtil bruger Gud ogsaa Verdensløbets Sekler til at fuldkommengøre den. Oldkirken viser det; Middelalderen viser det; Nutiden viser det.

Snart var det en Lære, snart en Praksis, snart en ydre Udbredelse; snart en moralsk Renselse, snart en dogmatisk Oplysning, snart en Nyorientering i Fromheden. Tænk paa Nikæa, paa Ordensstiftelserne, paa Tridentinum, paa Missionsaarhundrederne; det VI., det XVI. og det XX.

Hvor passer Herrens Ord om Sennepskornet og om Surdejgen! Og hvor passer Apostelens Billede af Kirken

som Christi Legeme, hvor han er Hoved, vi er Lemmer. Et Legeme vokser, næres, lider, helbredes . . . lever et naturligt Vækstens Liv. Saaledes ogsaa Christi Kirke. (R. H. Benson har dybe og rige Paavisninger deraf i »Paradoxes of Catholicisme« og i »Christ in the Church«.)

Overfor denne Betragtning rejser sig et Spørgsmaal af dybeste Betydning: Kan denne Vækst ikke gro vild, som saa megen menneskelig Plantning har vist sig at være Vildskud?

Overfor dette (som overfor mange) Spørgsmaal er det irugtbart at vende Sagen om. Kan vi da mon uden Gudsbespottelse sige til Vorherre: Dit Legemes Vækst er sygelig; det bærer mod Døden. Du har nok ved Daaben gjort os til Lemmer paa dit Legeme; dit Blod ruller i vore Aarer, dine Tanker, din Vilje, din Sjæl besjæler os; der er nok godt Haab om, at vi naar hjem til de levendes Land . . . men der er ingen usvigelig Sikkerhed. Nok er du Hoved, men du kan tænke fejl; nok er dit sakramentale Blod vor Næring, men det kan være forgiftet; nok er vi Sjæl af din Sjæl, men den kan være falsk . . .

Behøves der mere for at vise Umuligheden i den Tanke?

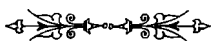
At være Katholik vil sige at være et Lem paa Christi mystiske Legeme; at have Christus til Hoved; at leve hans Legemes Vækst; at forøge dette Legemes Grokraft ved sine Dyder; at tære paa dette Legeme ved sine Synder; at faa sine Vunder helede ved dets lægende Saft: Christi Blod. Det vil atter sige: at være Led i en Vækst indadtil og udadtil, at være Led i en Vækst i Personlighedslivet hos den enkelte og i Kirkelivet hos Fællesskabet, at være Led i en Vækst i Tro, Dyd, Fromhed — i Dogme, i moralsk Erkendelse og i Praksis . . . og at være alt dette *under Guds Garanti* for, at den Vækst er hans egen Vækst i Menneskeheden.

Dette er Kirkens Ufejlbarhed! Dette er dogmatisk-kultisk Udvikling! En Udvikling under Guds egen Garanti.

Det saa galt ud, om vore Dages Kirke lignede Oldkirken, thi da havde vi ikke Vækst i det religiøse, som

holdt Skridt med det menneskelige Vækst. Det, det gælder, er: at vi er een Kirke, eet Legeme med Oldkirken. Men Oldkirkens Vækst var op til 1500 og videre en Vækst gennem Embedet, og ved at bryde med Embedet brød Protestantismen med Oldkirken og derigennem med Guds Garanti for Væksten. Med andre Ord er det sagt under Billedet af Vinstokken og Grenene. Den afskaarne Gren kan en Tid holde sig frisk, men Vækst har den ikke, thi Vækst er betinget af Liv. Men det Liv, den Garanti har Gud aldrig lovet udenfor den Kirke, han byggede paa Petrus.

Spectator.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Lørdag den 23. ds. fejrer cand. phil. Josef Hoffmann og Frue deres Sølvbryllup. Cand. Hoffmann er en af dem, der i mange Aar har gjort et stort Arbejde i Menigheden i København, som Forstander i St. Ansgars Sogn, som Bestyrer af Kirkegaardene og ved mange forskellige Lejligheder. Men naar Ugebladet særligt paa dette Sted vil ønske Sølvbrudeparret til Lykke, saa skyldes det alt det, som cand. Hoffmann har gjort netop for vort Blad. I en Aarrække var han Ansgariusforeningens Kasserer og Leder af Ugebladets Ekspedition. Det var et stort og uegennyttigt Arbejde, han dengang udførte, ofte under meget vanskelige Forhold, og dengang han traadte tilbage, viste Foreningen ham sin Taknemmelighed ved at udnævne ham til Æresmedlem. Vi ønsker cand. Hoffmann og hans Frue hjertelig til Lykke paa Højtidsdagen.

Fredericia. Søndag den 10. Juni var en Højtidsdag for St. Knuds Menighed. Efter over 7 Aars Forløb havde vi atter den Glæde at se en Biskop i vor Midte for at meddele Firmelsen hl. Sakramente. Den ny restaurerede Kirke var i Dagens Anledning festlig prydet, ligesom der langs Gaden fra Præstegaarden til Kirken var rejst en Flagallé. Om selve Festligheden skriver Fredericia Dagblad følgende: St. Knuds Kirke var i Gaar til Prælatmessen fyldt til sidste Plads. I Anledning af Firmelsen var der dannet en Flagallé fra Præstegaarden til Kirkens Indgang, ad hvilken Firmanderne og Biskoppen i højtidelig Procession gik ind i Kirken. Efter den højtidelige Prælatmesse, ved hvilken Sognepræsten og Pastor I. V. Rijckevorsel

medvirkede, talte Biskop Brems om Kirkens Opgave, idet han bl. a. udtalte, at Kristendommen ikke alene er en Lære, men en overnaturlig Kraft. Apostlene formaaede intet, før de fik Trøst og Kraft fra Gud, da formaaede de alt. Vi er som Manden, der faldt blandt Røvere, da han gik fra Jerico til Jerusalem. Det var først, da han var overfalden, han trængte til Hjælp. Kirkens Opgave er at gyde Olie og Vin i de aandelige Saar, og Menigheden skal være, som der staar i Apostlenes Gerning, en Aand og et Hjerter. Den skal først og fremmest elske Gud og dernæst sin Næste som sig selv. Kirken er som et gammelt Egetræ, ikke udhulet af Ælde, men frisk og uforandret som for 1900 Aar siden. Menigheder afløser Menigheder, derfor er Religionsundervisningen det faste Grundlag, hvorpaa Oplysningen skal bygges, saaledes at man kan modtage den aandelige Kraft, der fører ad de rette Veje, til den Fred og Lykke som Kirkefaderen Augustinus saa smukt har udtrykt, naar han siger: Kun hos ham i Himmelen kan du finde Fred, Trøst og Lykke. Følg de rette Veje, ikke i Dag og i Morgen, men hver Dag; vær fast i din Tro, vær trofast og udholdende, glem ikke at reformere i dit eget Hjerter og vis et godt Eksempel, det giver bedre Resultater end en Prædiken. Vi ønsker Fremgang for Menigheden saavel kvalitativ som kvantitativ, saaledes at Kirken bliver til Menneskets Frelse og Guds Ære, da kan vi alle samles der, hvor der er evig Fred. — Efter Talen meddelte Biskoppen Firmanderne, ialt 60, Firmelsens Sakramente. Kirkehandlingen, der ledsagedes af Orgelmusik og Sang af Damekor, var meget højtidelig. — Om Eftermiddagen var der Festgudstjeneste, hvor Sognepræsten prædikede i Overværelse af Biskoppen. Efter endt Guds-tjeneste begav Processionen, bestaaende af Firmanderne, Fadderne og Biskoppen i fuldt Ornat, sig ad samme Vej tilbage, gennem Præstegaarden og ind i Præstegaardshaven, hvor Biskoppen hilste paa Menigheden, og hvor der blev taget et vellykket Billede af Biskoppen omgivet af Firmanderne og Fadderne, der særlig for Firmanderne vil blive bevaret som et kært Minde om den højtidelige og for dem naaderige Dag.

Sankt Knuds Feriekoloni

bringes herved i velvillig Erindring. Der er Plads til 18 Smaadrenge. — Prisen er 1½ Kr. pr. Dag pr. Barn. — Bidrag modtages hos

Sankt Joseffsøstrene Østerbrogade 7 C
 » » Frberg. Allé 15—17
 » » Griffenfeldtsgade 44

Portneren i Stenosgade
 samt hos undertegnede.

Martha Hansen,
 Boyesgade 7^s.

Søndagsgudstjeneste i København.

	Stille Messe	Høj- messe m. Præd.	Efterm. Andagt
*St. Angars Kirke	8	10	8
Jesu Hjertes Kirke	6 7 8 ^{1/2}	10	7 ^{1/2} (Præd.)
St. Knuds Kapel	7		3 (Præd.)
Klosterkirken paa Jagtvejen	8 (Præd.)		6
Immaculatakirken	7	10	2 ^{1/2} (Vesper)
*Sakramentskirken	8	10	6
St. Josefs Kirke	6 ^{1/2}	9	3
*Rosenkranskirken	8	10	5
*St. Annæ Kirke	6 8 ^{1/2}	10	8
*St. Andreas Kirke	6 ^{1/2} 8	10	7
Assumptionskapellet (Ordrupshøj)	8 (fransk Præd.)		4 ^{1/2}
St. Hans Kapel (Hørsholm)		9	
* Sognekirker.			

ST. ANDREAS GILDE

Ordrup.

Den aarlige Skovtur *pr. Turistbiler* til Hulerød og Gilleleje finder Sted Søndag den 8. Juli. Start Femvejen Kl. 9^{1/4}.

Medbragt Frokost spises i Asminderød.

Middag, bestaaende af 1 Cotelet, Smør og Ost, Dessert, 1 Øl og 1 Kaffe, spises ca. Kl. 4^{1/2} i Hulerød.

Pris for **Køretur** og **Middag**: Medlemmer 10 Kroner. Disses Børn under 14 Aar 8 Kr. Besøgende Voxne 14 Kr. Besøgende Børn 11 Kr.

NB! Børn, som **ikke** deltager i Middagen, betaler henholdsvis 4 og 6 Kr. Tegningen slutter 2. Juli.

Bestyrelsen.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt m. Vels.
Aakirkeby (Jernbanegade).....	Kl. -	Kl. 10 ¹ / ₂	m. Vels. Kl. 3
Aalborg (Kastetvej).....	» 6 og 7 ¹ / ₂ ...	» 10	» 7
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 6 ¹ / ₂ og 7 ¹ / ₂ .	» 10	» 5
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» 3
Esbjerg (Nørregade)	» 7	» 10	» 2
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» -
Haderslev	» -	» 9 ¹ / ₂	» 2
Helsingør (Nygade 8)	» 8	» 10	» -
Holbæk (Kastanievej 19)	» -	» 10 ¹ / ₂	» 2
Horsens (Nørregade 19)	» 8	» 10	» 7
Kolding (Alhambravej)	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 5
Køge (Elisevej)	» 8	» 10	» -
Ledreborg	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Østergade)	» 8 ¹ / ₂	» 10	» -
Nakskov (St. Franciscus Kirke) ..	» 9 ¹ / ₂ dansk .	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej)»	-	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke) ..	» 8	» 10 ¹ / ₂	» -
Næstved (Villa Alfa).....	» 8 ¹ / ₂	» 10	» -
Odense (Torvet 7).....	» 8 og 9.....	» 10	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	» 5
Roskilde (St. Olsgade).....	» 7	» 9	» 5
Rønne (Lille Madsegade).....	» 6 ¹ / ₂	» 10	» 6
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade) ..	» 8	» 10	» -
Svendborg (Havnegade 1)	» -	» 10	» 5
Vejle (Blegbanken).....	» 7 ¹ / ₂	» 10	» 3

I Aabenraa, Sønderborg og Tønder afholdes kun periodisk Gudstjeneste, som i Forvejen annonceres i de stedlige Blade.

Katholsk Aarbog

1923

er udkommen

med Billede af Biskop J. Brems

faas i

Katholsk Boghandel

samt i Ugebladets Ekspedition

— og hos Sognepræsterne. —

Pris: 2 Kr.

Kirkelig Kalender.

24. Juni S. Johs. Døberens Fest.	1. Juli 6. Søndag eft. Pintse. I Messen: Peter og Paul.
25. — M. Vilhelm, Abbed.	2. — M. Marias Besøgelse.
26. — Ti. Johannes og Paulus, Martyrer.	3. — Ti. Leo II., Pave og Bekender.
27. — O. Oktavdag.	4. — O. Oktavdag.
28. — To. Irenæus, Biskop og Martyr. Vigilie.	5. — To. Anton M. Zakkaria, Bekender.
29. — F. Petrus og Paulus, Apostle.	6. — F. Oktav af Peter og Paul.
30. — L. Paulus, Apostel.	7. — L. Cyrillus og Melho- dius, Biskopper og Bekendere.

»Absalon«. Møde Mandag den 2. Juli »Columbus«.

Valfarten.

Husk Toget paa Søndag Kl. 7⁰². I Kirken i Ringsted læses der en stille hl. Messe Kl. 9⁰, og før den uddeles den hl. Kommunion, dog bør Kommunikanterne forlade Kirken i Tide og faa Kaffe hos Søstrene, saa at alle kan samles i Kirken Kl. 10 pr. Baade Præsterne og Søstrene har venligst aabnet deres Haver for Pilegrimmene inden Kl. 10. — Sanghefte faas i Kath. Boghandel og ved selve Valfarten. Pris 50 Øre.

Se iøvrigt Programmet i Ugebladets Nr. 24.

**Katholsk Litteratur
til Juni Maaned**

Adgang til Jesu Hjerte	Indb.	3,00
Arnold: Efterlignelse af Jesu hl. Hjerte		2,00
Indtrængende Bøn til Jesu Hjerte		0,05
Officium til Jesu Hjerte		0,05
Antony: St. Antonius af Padua (rigt Illustreret)		1,75
Et Antal Eksp. indbundet i Helschirtingsbind sælges for den billige Pris		3,00
Bønnen til den hl. Antonius		0,15
Aloysiushogen	Indb.	1,50
Brinkmann: Den hl. Aloysius	Smukt indbundet	2,75
Kun et meget lille Restoplæg findes nu af denne udmærkede Bog.		
Alphons Liguri: Daglige Besøg ved Allerets hl. Sakra- mente	Indb.	0,65
Alphons Liguri: Kærlighed til Jesus Christus	Indb.	3,00
Denne Bog anbefales særlig.		
Maurer: Det hl. Messcoffer		3,00
Valfartsange		0,50
Benyttes ved Valfarten til Haraldsted d. 24. Juni		

Katholsk Boghandel

Stenogade 3, Kbhvn. B.

Tlf. Dester 3930

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblads udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64^a Kbh. K. Tlf. Palæ 59, Kl. 5-7). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64^a Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Trækkes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 26.

Søndag den 1. Juli.

1923.

INDHOLD: Kardinalens Besøg. — Endnu en Gang St. Ansgars Levnede. — Valfarten. — I Forbigaaende. — Under hvilken Garanti —? — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Roskilde. Odense. Haderlev. — Avertissementer.

Kardinalens Besøg.

Torsdag den 21. Juni kom da igen — efter 400 Aars Forløb — en Kardinal til Danmark. Modtagelsen foregik under meget beskedne Former. Hans Højærværdighed Biskoppen, nogle københavnske Præster og en Del Lægfolk havde samlet sig paa søndre Toldbod, da Damperen fra Lübeck lagde til Kl. 7^{1/2} om Morgen. Oppe paa Dækket saa man Kardinal van Rossum venligt hilsende sammen med sin Sekretær. Biskoppen og Præsterne gik straks ombord og bød Kardinalen Velkommen. Straks efter kørte man til St. Ansgars Kirke, hvor Kardinalen holdt en stille Messe. En Del af Menigheden var kommet til Stede, og det var en stemningsfuld Morgenstund i den smukke Kirke. Kort efter kørte Kardinalen med Biskoppen ud til Amalievej, hvor han tog Bolig.

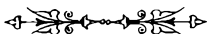
Det vil glæde alle danske Katholikker, at Kardinalen har medbragt en Gave fra den Hellige Fader til os. Det er en meget smuk Kalk, som Kardinalen har overrakt Biskoppen. Paa Kalkens Fod er der anbragt et lille Emaillenskjold med følgende Indskrift: »Filiis in Dania Pius PP. XI.«, paa Dansk: »Fra Pave Pius XI til hans Børn i Danmark«. Desuden er Kalken prydet med 3 Medailloner i Emaille, der bærer Billeder af den hellige Ansgar, den hellige Knud Konge og den hellige Birgitta. Kalken er fremstillet i Vatikankunstenes kunstneriske Værksteder.

Hs. Eminences første Ophold i København blev kun kort. Torsdag Eftermiddag aflagdes der Besøg i Ordrup, og efter venlig Tilladelse fra Skovrider Westergaard foretog Kardinalen og hans Ledsagere derefter en Automobiltur gennem Dyrehaven. Paa Tilbagevejen besøgte Josef-Søstrenes Kloster paa Strandvejen, hvor Kardinalen talte til de forsamlede Søstre paa Fransk og paa Tysk. Saa besøgte Kardinalen Sakramentskirken og St. Josefs Hospital. Allerede næste Dag afrejste Kardinalen ledsaget af Biskoppen og sin Sekretær til Roskilde, Ringsted, Odense. Under Efterretninger bringer vi Meddelelser om Besøget i disse Byer.

Mest Opsigt har unægtelig Besøget i Odense vakt, hvor Kardinalen ikke kunde komme ind i St. Knuds Kirke, fordi Stiftsprovst Lützhøft frygtede »Helgentilbedelse« eller katholske Ceremonier. Der er sikkert ikke mange, som

vil forsvare Stiftsprovsten, i hvert Fald har jeg ikke set en eneste Avis gøre det. Det er da ogsaa en ubegribelig Adfærd. Hyad har ikke danske Protestanter Adgang til, naar de besøger Rom! Vil de ind i en Kirke, spørger ingen dem, hvad de vil, og de kan bede derinde, som de har Lyst. Den danske Konge, som tillige er den evangelisk-lutherske Kirkes Overhoved, har besøgt Paven, været i Peterskirken og i St. Knuds Kapel og er overalt blevet modtaget med den Høflighed, man skylder ham, han har endog skænket en Skriftestol til St. Knuds Kapel. Men naar en af Pavens mest betroede Mænd besøger Danmark, kan han ikke komme ind i St. Knuds Kirke i Odense, dér hersker Stiftsprovst Lützhøft. Stiftsprovstens Adfærd bliver endnu mere graverende, naar man ved, at der ved St. Knuds Kirkes Indgang findes Opslag, der meddeler, at enhver ved Henvendelse til Graveren kan faa Adgang; der bør nu tilføjes, at det gælder ikke Kardinaler. Men hvad siger Ministeriet til dette? Har Stiftsprovsten Ret til uden videre at hindre Folk, han ikke kan lide, i at komme ind i Kirken? For det er det, han har gjort, til Trods for alle Forklaringer. Han burde dog vide, at Kardinaler plejer at være saa dannede Mennesker, at de ikke giver sig til at holde Gudstjeneste i fremmede Trossamfunds Kirker. Men vi haaber, at for Fremtiden ingen Katholik, der kommer til Odense, vil forsømme at besøge St. Knuds Kirke og bede en Bøn ved Hellig Knuds Relikvier.

Paa Torsdag ventes Kardinalen tilbage til København, og paa Fredag, Peter og Pauls Fest, vil han Kl. 8 om Morgenen holde en højtidelig Pontifikalmesse i St. Ansgars Kirke. Om Aftenen Kl. 7 $\frac{1}{2}$ finder der en kort Gudstjeneste Sted i Jesu Hjertes Kirke, og derefter holdes en Festlighed i St. Knuds Sal. Til dette Møde er der udsendt Indbydelser fra Vikariatet, og Redaktionen er blevet anmodet om at meddele, at absolut ingen faar Adgang, som ikke medbringer det røde Kort. Lørdag Morgen afrejser Hs. Eminence til Island.

Endnu en Gang St. Ansgars Levned.

Før jeg gaar over til mine to Hovedanker, maa jeg rette endnu et Par positive Fejl i Pastor Marius Th. Nielsens Bog.

S. 171 lader han Ansgarius bruge sin Viden som Kong Haralds Skriftefader; Forf. hurde vide, at det er umuligt.

S. 180 ff., hvor vi skulde have et Indblik i den unge Novices Liv i Bøn og Betragtning, faar vi en Notits om den benediktinske Korbøn, som om denne var et Bønnemøde eller en Bibeltime; den ranke Liturgi forbigaas, den forstaaes sletikke; som før bemærket: den mest levende Kilde til Indskuen i den Fromhed, der har dannet St. A. er dog den Bog, han 8 Gange daglig bad i Fællesskab med de Hundreder af andre Munke efter, *Breviarium monasticum*, der bruges uændret i ethvert Abbedi i vore Dage; havde Forf. sammenholdt den med *Regula* cap. VIII—XVIII for Stoffets Vedkommende og med cap. XIX—XX for Forstaaelse af Munkebønnens Aand og Væsen, havde han kunnet skildre den unge bedende Novice med Liv og Aand. En Kommentar som Linderbauers (Metten 1922) havde kunnet forklare ham de for en ikke-sagkyndig dunkle Udtryk. Et saadant Studium havde ogsaa givet ham Stof til Forstaaelse af St. A. Dødsliturgi, der nu falder i kolde, tørre Brudstykker for ham.

S. 235 omtales flere af St. A. Undere som »fabelagtige«. Om Forf. anlagde samme Syn paa de endnu ældre Beretninger i G. T. & N. T., fik han en sær Theologi frem. Hvor naar kommer vi dertil, at Underberetninger i Helgenlevneder behandles med samme Eksegese som Skriftens c: med en ærlig, uhildet, rent videnskabelig Undersøgelse uden forudfattet Fordom. Der er ingen hverken ydre eller indre Grund til at sætte Undernes Grænse ved Skriften, hvis Overgang i Kirkehistorien (gennem Acta og Brevene) jo er næsten umærkelig.

S. 273 er der saaledes heller ingen Grund til flot at kalde St. Vitus en »sagnagtig« Skikkelse — mindst da,

naar man ikke gør Rede for sine Grunde til at forkaste hans *vita* helt eller delvis.

S. 274 burde Forf. supplere sin Liste over Relikvierne med at meddele, at et Brudstykke af Hovedskallen fra Corvey gemmes og dyrkes i den katholske St. Ansgars Kirke i København — Dokumentationen for dens Ægthed beror i Corveys Arkiv hos de øvrige Autentika,

S. 274 er det ogsaa forkert, naar der ud fra moderne Praksis sluttes, at en Kanonisation i det IX. Aarh. ikke kunde ske før 50 Aar efter Helgenens Død; det kunde ske i gamle Dage.

S. 277 kaldes Overdrivelsen af St. A.s Missionsomraade i Gregor IV.s Bulle: et »plumpt Falskneri«. Mon det Udtryk er vel betænkt? Mon det ikke skyldes *la santa memoria*, som Sta. Katerina af Sienas Disciple talte om, og som faar Faderen og Helten til — for det taareblændede Øje — at staa i et for stærkt Straaleskær? Saadan har jeg da selv tydet hin *pia fraus*, der paa en Marmortavle paa den saakaldte »Nikolaj Kirkebygning« kalder Hans Egede for »Grønlands Apostel«, skønt der Aarhundreder før ham var Kristendom, Kirker, Præster og Bisper paa den fjærne Ø. (Taler for øvrigt Bullen om, at St. A. personlig missionerede i de omtalte Lande, eller nævnes han blot som Aarsag til deres Kristning? Jeg har ikke Bullens Text ved Haanden.)

2.

Hovedsavnet, som jeg foran har paapeget, er dette: vi faar intet levende Billede af St. A., bygget op af det Materiale (*Regula*, *Breviar. monast.* og Datidens benediktinske Mystik og Askese), der dannede Manden. Vi faar heller ikke nok at vide om, hvad han forkyndte, hvilken Lære, hvilken Kultus (den romerske Messe), hvilke Sakramenter. Paa dette Punkt tier Forf., enten fordi han ikke ved Besked, eller fordi han ikke vil sige det. Ved han ikke Besked, kunde han (belært af sine Studier i Corvey) have undersøgt Skikkelser, der var St. A.s Samtidige eller næsten Samtidige, og fra dem faaet Strejflys over St. A.s Theologi og Forkyndelse.

En Gregor V var visselig ikke »evangelisk« i Forf.s

Forstand af u-romersk, hvad hans Kamp mod Anti-Paven Johannes XVI viser.

En Mand som St. Unni fra samme Kloster, der fortsatte St. A.s Arbejde i de endnu uberørte nordiske Egne, viser en intim Tilslutning til det kirkelige Embede som det bærende i Missionen.

St. A.s Discipel i Klosterskolen, St. Altfrid er en Munkelivets Apostel paa Hildesheims Stol og viser, hvad det var, St. A. indpodede sine Lærlinge: Bøn og Faste.

Den 15 Aar ældre end St. A. Abbed Paskasius Radbert har været St. A.s Lærer i Theologi. Havde Forf. stiftet et blot overfladisk Bekendtskab med hans Matthæus-Kommentar, vilde han have kendt Corveyer-Munkenes Forkyndelses Art og Form; og havde han set Radberts *De Corpore et Sanguine Domini*, hans Skrift om Alterets Sakramente, kunde han aldrig have beskyldt St. A. for at tendere mod en luthersk Nadveropfattelse. Hans *De partu virginali* viser Klosters — og dermed St. A.s — Mariologi, som ikke giver den moderne noget efter i sandt evangelisk Indhold. Til denne Kilde skal jeg i mit sidste Afsnit vende tilbage.

Forf.s største Fejl er ikke, at han fortier St. A.s katholske, ægte romersk-katholske Karakter; dette behøver ingen dyb Gendrivelse — at en katholsk Ærkebiskop i det IX. Aarh. skulde nære protestantiske Tendenser, er for langt ude, selv om man vil arrangere en fortvivlet protestantisk *successio* af St. Paulus, St. Augustin, St. Francisus, Savonarola, Johannes Huss og Luther; det værste, han gør, er: at anfægte selve St. Angars Eftermæle som en Troens Kæmpe ved at tillægge ham Vranglære overfor Frelsens Tilegnelse og Alterets Sakramente. Disse to direkte Anklager fortjener et Svar i en afsluttende Artikel.

P. S.
(Sluttes.)

Valfarten.

Det var ikke noget indbydende Vejr i Søndags, og dog kom der en trofast Skare for at tage Del i den aarlige Valfart til Haraldsted. Henved 150 Mennesker var der,

fra København, rundt omkring fra Sjælland, fra Fyen og fra Jylland. Som sædvanlig samledes man først til Messe i St. Knuds Kirke, og Kl. 10 begyndte Valfarten. Pastor Koch holdt en lille Tale om Valfartens Betydning og Bønnens Magt, saa paakaldte vi den Helligaand. »Procedamus in pace!« lød saa det gamle Ord, og under Bøn og Sang vandrede vi ud gennem Ringsted og ud ad Landevejen. Det blæste, og det regnede, men vi bad, og vi sang, vi knælte ned ved Korset ved Lille Svendstrup, og med stor Andagt overværede vi den hellige Messe ude i Ruinen.

Paa Hjemturen var Vejret bedre, og mens Legemet var blevet træt, var Aanden fornyet af denne Dag.

Der er dannet et *confraternitas sct. Kanuti ducis*, der har sat sig til Opgave at fremme Dyrkelsen af de danske Helgener. Foreløbig vil det søge at støtte Valfarten til Haraldsted. Det har ladet trykke et lille Mindeblad, som vi gengiver her. Det er et gammelt Kalkmaleri, der forestiller Hertug Knuds Hølgenskroning; paa Bagsiden findes Bønner, der er taget af de gamle Breviarbønner. Meningen er at lade det samme udføre i Bly som et Pilgrims-tegn.

Efter Valfarten, da Te Deum var sunget og den sakramentale Velsignelse givet, gik Pilegrimmene samlede til St. Bendts Kirke og nedlagde en Krans paa Hertug Knuds Gravplade. Saa knælte vi ned og bad hver for sig en stille Bøn. Dermed sluttede den smukke Dag. Nu synes den aarlige Valfart virkelig at være noget fast tilbagevendende; en hel Del kommer igen hvert Aar, og saa er der altid en Del nye Ansigter. Det er altid en Dag, der bringer os, som tager Del, Glæde, og som sikkert ogsaa bringer Velsignelse viden om ved alle de Bønner, der bedes.

I Forbigaaende.

I Odense nægter Stiftsprovst Lützhøft Kardinal van Rossum Adgang til St. Knuds Kirke.

En Dumhed og en Taktløshed!

I Berlinske Tidende for i Søndags giver Kardinalens Besøg Dr. theol. A. Th. Jørgensen Anledning til nogle baade dumme og taktløse Bemærkninger angaaende den katolske Kirkes »udanske« Karakter. Navnlig dumme, fordi den logiske Konsekvens af Professorens Betragtninger maa være den, at han selv træder ud af Folkekirken og giver sig til at dyrke Odin og Thor.

Dumheder og Taktløsheder plejer fornuftige Mennesker at affærdige med et Skuldertræk for saa ikke at beskæftige deres Tanker mere med den Ting.

Og alligevel er der maaske Anledning til i dette Tilfælde at gøre en Undtagelse fra Reglen, fordi de to her anførte Tilfælde er typiske.

Typiske for den voksende Intolerance indenfor Folkekirken overfor Katholicismen her i Landet, og som i Fremtiden endnu vil komme til at give sig flere og kraftigere Udslag.

Men Intolerance bunder i Frygt, og man frygter kun den, som man føler er stærkere end en selv.

De danske Katholikker kan derfor kun føle sig smigrede over denne uventede Anerkendelse af deres Styrke. Vi er knap 20,000 i hele Landet, d. v. s. $\frac{2}{3}$ 0/0 af Befolkningen. Talmæssigt set kan det jo næppe kaldes imponerende.

Men d'Herrers Angst maa vel stamme fra, at de har en ubevidst — eller underbevidst — Følelse af, at den

katholske Lære i Kraft af sin Sandhed rummer en Styrke, som ikke kan udtrykkes ved Statistikken's Hjælp alene.

Derfor, mine Herrer Stiftsprovster og theologiske Professorer — og forøvrigt ogsaa Biskopper og Præster — har jeg en Bøn til Dem: Lad os endelig faa mere af samme Skuffe — saa meget som muligt. Og paa Forhaand Tak for ethvert nyt Udslag af Utaalsomhed.

Det virker nemlig saa dejligt opmuntrende i Døgnets Strid, naar man til Tider maaske kan føle sig mismodig ved Tanken paa de $\frac{2}{3}$ 0/0.

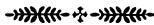
Men forøvrigt kan De ogsaa tie stille og lade, som om De ignorerer os, hvis De foretrækker det. Det gør nemlig ingen Forskel.

Thi for at give en gammel Kirkefjendes Ord en ny og bedre Anvendelse:

»La vérité est en marche.«

Og naar Sandheden først en Gang er begyndt at røre paa sig, saa lader den sig ikke standse.

Chr. H.-Løvenørn.

Under hvilken Garanti —?

Kære Hr. Redaktør.

I Spectators ellers meget gode Artikel »Under hvilken Garanti?« er der indløbet en Unøjagtighed, der absolut kræver at rettes.

S. 506 under anden a Linea staar der: »Aabenbaringens Historie viser os, at Gud ikke paa een Gang lærte Israel hele sin Sandhed; Stykke for Stykke, Aarhundrede for Aarhundrede lukkede Gud op for Troens Kerne, til Messias-Forventningen blomstrede. Ligesaa med Kirken.«

Nej, stop nu lidt! . »Stykke for Stykke« i det gamle Testamente var bestandig udvidet ny Aabenbaring, og netop ikke ligesaa med Kirken. Aabenbaringen er afsluttet med sidste Apostels Død, og den Helligaand, som virker i Kirken, skulde jo netop ikke tage af sit eget, men forherlige Jesus Christus, idet han lærte dem al Sandhed, med andre Ord lade Jesu Lære fremtræde i større og større Herlighed — hvad der selvfølgelig er det, Sp. mener — men ikke aabenbare ny Sandheder. Et Udtryk som Spectators forrykker hele Forholdet mellem Forberedelsen og »Tidernes Fylde« samtidig med, at det gør den kirkelige Ufejlbarhed — og Kirkelivets Vækst — til noget, som Kirken paa det bestemteste skal have sig frabedt.

Selvfølgelig er Udtrykket en *lapsus calami*.

Johs. Frederiksen.

Nye Bøger.

Grundtvig og Adam fra St. Victor-Klostret.

I »Dansk Udsyn«, 1922; 3.—4. Hefte, har Hr. Dr. phil. *Marius Kristensen* meddelt en lille Studie over Grundtvig som Gendigter af Adam af St. Victors Proser. Der gives først en kort og ret almindelig holdt Karakteristik af Adam, hans Teknik, hans Billedsprog, og saa sammenlignes Grundtvigs Salmer med Adams — heller ikke videre indgaaende.

Adam er en af vor katholske Kirkes elskeligste Digtere; om hans Person og hans Liv ved man netop saa lidt, som man bør vide om en kirkelig Kunstner, d. v. s. ingenting ud over, at han var Kannik i St. Victor-Klostret ved Paris, at han sandsynligvis stammede fra Bretagne, og at han er død senest 1192; hans kunstneriske og menneskelige Egenskaber meddeler sig udelukkende gennem hans Digting: En forunderlig Blanding af Franskmand og Latiner, en Virtuoso og en from Munk, opfyldt af et stærkt Følelsesliv, der dog aldrig overvælder hans — forholdsvis — klare og enkle Tankeliv; — fin og musikalsk og myndig. Han bragte Sekvensdigtningen til Fuldendelse, mindre ved Rigdom paa nye Former eller ved særprægende Originalitet end ved en elegant Behandling af det overleverede digteriske Gods, ved en intelligent Omgang med Tankestoffet, et flydende og vellydende Sprog og en fuldent Balance og let Føring i Fremstillingen og Versbygningen. Han er en ædel og dygtig Kunsthaandværker, der med Smag og en let forfinende Overlegenhed anvender sin Tids fællesejede poetiske Værdier og religiøse Tanker paa sin Maade.

Der er mange smaa Hemmeligheder, man maa have i Tankerne, naar man jævnfører moderne Gendigtninger eller Oversættelser af middelalderlige Digterværker med deres Originaler. For Eksempel vilde det moderne Krav til Præg af Frembringerens personlige Originalitet i Digter- (og Kunst-)værker sikkert forekomme Middelalderens Kunstnere som en latterlig Opfordring til Hovmod; man var undergoven en stor Stil, d. v. s. man byggede paa Tradition, og alt var Fælleseje. Noget andet, næsten subtilt, men dog meget vigtigt, som man maa huske, naar man sammenligner latinske Digte med moderne germanske Gendigtninger, er dette, at latinsk Digting kan rumme saa meget — og mange Gange saa forfinet — Tankestof i en Form, der dog virker sluttet og plastisk, fordi Begrebet for den latinske Sprogfølelse staar med anderledes klare

Omrids, og paa den anden Side Følelsen er ganske anderledes intellektualiseret end for germansk Sprogfølelse, saa at det Abstrakte ses friere og er bedre poetisk anvendeligt.

Denne Forskel i Sprogenes Væsen viser sig særligt i Grundtvigs Oversættelser fra Latin. Grundtvig forenkler; meget af Tankeindholdet, der som oftest er en Videreudformning af Forestillinger og Tanker fra Bibelen, lader han fare for at kunne fremkalde stærkere Følelser — og mere konkrete Billeder.

Vel hviler Grundtvigs Salmedigtning paa bibelsk Tanke- og Billedbasis, men en Sammenligning mellem Adams Digte og Grundtvigs »originale« Oversættelser af dem viser, at det ikke er Fællesskabet om dette Bibelske eller om religiøst Væsen overhovedet, men et mere personligt kunstnerisk Træk, der har draget Grundtvig til Adam. Dr. Kristensen fremhæver Grundtvigs Forkærlighed for »den historiske Salme, som bruger største Delen af Salmen til at berette om Guds Størværk, for saa til sidst at hæve sig op til Bøn eller Lovsang«; og Adams Digte har netop dette Sving i sig, de er formede som en opadstigende Udfoldelse af Tanke- og Følelsesindhold — til et stort Spil, der elastisk og fyldigt stundom kan udvide den Versform, hvormed han tøvende og næsten frygtsomt begyndte.

Men dette Fællestræk redder ikke de Grundtvigske Efterdigtningers Værdi som Oversættelser eller Gengivelser. Grundtvig har mere end mange andre moderne Digtere selv skabt sin Udtryksmaade, som just ikke er smidig eller musikalsk. Naar Grundtvig digter, er han opfyldt af vældige Masser — som oftest mægtige Følelser omkring et Tankegran — og hvis de er i Ligevægt og i roligt skridende Bevægelse, er Virkningen pragtfuld. Bevægelse — omend ikke roligt skridende — er der altid i Grundtvig, men som oftest ikke Ligevægt, og Bevægelsen, som jo knyttede Grundtvig til Adam, heror ikke som hos ham paa en tankemæssig og smagsbehersket Overlegenhed overfor Stoffet. I Grundtvigs Gendigtninger af Adam er det fine og elastiske, det yndefulde som oftest forsvundet, — det munke-myndige blevet halvt profetisk, og et stærkt Følelsesliv overvælder næsten Tanken.

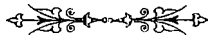
Af de fem Salmer, Grundtvig har digtet efter Adam, er de tre Paaske-Salmer, de to Pintse-Salmer. Hr. Dr. Kristensen siger smukt, at Grundtvig har følt sig nær beslægtet med Adam paa Grund af den fyldige Paaskeang og den Pinsetone, der klinger i dennes Proser, og »som den vist kun kan findes i modnede Kirkesamfund«. Men om dette Kirkesamfund bruges Udtrykket »gallikanske Kirke«; omkring 1190 er det vist for tidligt at tale om

gallikansk Kirke; i alle Tilfælde fornemmes det gallikanske aldeles ikke i Adams Digtning —, ligesom det er en Fejl at etablere Sammenhæng mellem Modenhed i et katholsk Kirkesamfund og Gallikanismen, som oven i Købet heller ikke kan siges at have naaet sit Højdepunkt paa Adams Tid, ca. 1190.

To af Grundtvigs Salmer efter Adam hører til den danske Menigheds levende Salmesang, Paaskealmen »Verdens Igenfødsel« og Pintsesalmen »Kærligheds og Sandheds Aand«. Hr. Dr. Kristensen mener om Grundtvigs Salme »Gamle Surdej! ud af Huset« (»*Zyma vetus expurgetur*«), hvori der findes nogle af Grundtvigs værste Brølere: »Dyd i Dynd og Dyd paa Straa — Dyd paa tværs og Dyd paa skraa — Dyd i Pyramider«, et ærligt Spark til den kristelig-evangeliske Salmehog (»Kogebog« siger Grundtvig) — at »naar den lempeligt forkortes, kunde denne Salme nok fortjene at bruges«, ligesom ogsaa »Dag med Ære, Dag med Ynde« (»*Lux jocunda, lux insignis*«). I »Talsmand, som paa Jorderige« ser Hr. Dr. Kristensen saa mange skjulte Citater, at den »er en, maaske ubevidst omsætning og forkortelse« af Adams Pintseprose »*Qui procedis ab utroque*«, som ogsaa var Original til »Kærligheds og Mildheds Aand«.

Hr. Dr. Kristensen har — som det sikkert bør sig i »Dansk Udsyn« — ikke brugt mange latinske Ord, men har med lykkelig Haand og lidt paa sin Grundtvigsk gen-digtet adskillige af Adams Proser paa Dansk, endda i ret nøjagtig Overførelse; det skal der Mod til, og Heldet har ogsaa gjort sit. For Eksempel er Oversættelsen af Adams berømte Prose til Korsets Genfindelsesfest et ypperligt Stykke, som »lempelig forkortet« vilde tjene udmærket til Kirkesang, — ligesaa Prosen til Søndag mellem Christi Himmelfart og Pintse, og det er maaske disse lykkelige Oversættelser, der giver den lille Studie dens bedste Værd.

Emil Frederiksen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Det har vakt almindelig Opsigt, at Etatsraad Glückstadt blev begravet katholsk, og Aviserne har i den Anledning skrevet mange underlige Ting. »Ugebladet« ser sig i Stand til at meddele, at Glückstadt for godt en Maaned siden for første Gang anmodede om at tale med

en katholsk Præst. Han var allerede dengang godt kendt med den katholske Kirkes Lære, havde læst meget, var fuldstændig overbevist og ønskede nu at blive døbt. Pastor von der Kettenburg besøgte ham nu jævnlige, og paa Jesu Hjerles Fest, den 8. Juni, blev Glückstadt døbt i Vestre Fængsel. Som han selv udtalte, havde han allerede for Aar tilbage tænkt paa at lade sig døbe, men hans ydre Forhold havde holdt ham tilbage. Ved Guds underfulde Styrelse blev nu for ham al Ulykken Vejen til den sande Lykke. Efter sin Daab ventede Glückstadt tilfreds og rolig, hvad der maatte komme. Han ytrede selv gentagne Gange, hvor glad og lykkelig han følte sig, og der kom ikke et bittert Ord over hans Læber. Ogsaa legemlig befandt han sig betydelig bedre, og omendskønt meget svækket og afkræftet beskæftigede han sig helst med religiøs Lektüre; verdslig Læsning havde han ingen Interesse for. Nogle af de sidste Bøger, han med Glæde og Udbytte fordybede sig i, var Vor Frelzers Lidelseshistorie efter Anna Katharina Emmerichs visionære Meddelelser og »Lyksaligheden i Himmelen« af Boudreaux. Han var klar over sin alvorlige Sygdomstilstand og at hans Endeligt kunde indtræde brat. Med Andagt og stor Iver foreltede han sine daglige Andagtsøvelser og var saaledes vel forberedt. Efter kun 14 Dages Forløb kom Døden, saa hurtigt, at han kun endnu kunde modtage den sidste Salvelse, da han var bevidstløs, da Præsten naaede til ham. Her er ikke Stedet til at udtale nogen Dom om denne Mand, vi har kun villet give nogle faktiske Oplysninger. Men ethvert kristent Menneske maa gribes ved denne mærkelige Skæbne og bøje sig i Undren for Guds Førsyn. Og ogsaa her vil vi sige: Han hvile i Fred!

Roskilde. Fredag Morgen hejstes Dannebrog og det hvidgule Paveflag foran St. Laurentii Kirke, der ventedes Besøg af Hs. Eminence Kardinal van Rossum. Kl. ca. 11 Fm. ankom Kardinalen i Automobil fra København sammen med vor højjærværdige Biskop, som ogsaa for første Gang officielt besøgte sin Bispestad. Udenfor St. Laurentii Kirke modtoges de høje Besøgende af Sognepræsten P. Hoppers, P. Boog og P. Roomer samt Sognepræsterne fra Slagelse, Ringsted, Køge og Holbæk. Efter en kort Bøn foran Alteret holdt Kardinalen paa Fransk en lille Tale, hvorefter den pavelige Velsignelse og fuldkommen Aflad meddeltes. Kardinalen besaa derefter Kirken navnlig dvælede han længe ved Vor Frue af Roskildes Alter. Derefter er Besøget i Kirken forbi, men ude i Solen foran Kirkens Portal standser Kardinal v. Rossum. Mildt og venligt smiler Kardinalen til Menigheden, der en for en knæler

ned og kysser Ringen paa hans Haand, og Frk. Sofie Holten faar en Kompliment for sin smukke Altertavle. Efter et kort Hvil spadserede Kardinalen, Biskoppen og Præsterne til Domkirken, hvor man opholdt sig en god halv Times Tid. Kardinalen var stærkt interesseret, og ved de gamle Roskildebispens Grave og ved Prinsesse Mariæ Sarkofag dvælede Kardinalen nogle Minutter i Bøn. Fra Domkirken kørte Kardinalen til St. Maria Hospital for at hilse paa Søstrene og besaa derefter Skolen. Det var et stort Øjeblik for Børnene, Kardinalen talte til dem paa Tysk og Fransk, og hvert af Børnene fik en Medalie som Erindring. Efter en Middag i Præstegaarden var Besøget i Roskilde forbi, og Kl. 3 Em. kørte de høje Gæster i Automobil til Ringsted. *Ib.*

Odense. Hs. Eminence, Kardinal *van Rossum* blev her ventet Fredag Aften Kl. 7. Den i denne Anledning pyntede Kirke var stærkt fyldt paa dette Tidspunkt. Men saa begyndte den egentlige Ventetid. Kl. 7¹/₄ indløb der et Telegram fra Korsør: »Vi kommer Kl. 9¹/₂. Biskoppen.« Hvad var der nu at gøre? Nogle gik deres Vej, de fleste for senere at komme igen, andre besluttede at blive og vente, navnlig de hvidklædte Piger, store og smaa. Kl. 9¹/₂ blev der atter taget Opstilling. Men Klokkeren blev baade 9³/₄ og 10, og først Kl. 10¹/₄ kom Bilen med Kardinalen og Biskoppen (Bilen havde gjort Strejke allerede ved Roskilde en Times Tid, og saaledes kunde Færgen i Korsør ikke naas). Kirken straaede i sin lyse Pragt, og efter Afsyngelsen af »Te Deum« og Modtagelsen af den pavelige Velsignelse kunde man, en Glæde rigere, forføje sig hjem Kl. 10¹/₂. I Præstegaarden var der stor Fryd ved de høje Gæsters Nærværelse. — Lørdag Morgen var der Kardinalmesse Kl. 7 med Sang og Orgelklang, og adskillige modtog den hl. Kommunion af Kardinalens Haand. Hans Ophold varede desværre kun 15 Timer. Børnene i Skolen, Dalum Kloster, St. Josephs Hospital og Børnehjemmet fik Kardinalens og Biskoppens længselsfuldt ventede Besøg. St. Knuds Kirke med vor hl. Martyrkonges Relikvier maatte desværre forbigaa paa Grund af Stiftsprovstens mærkelige Holdning. Til Stiftsprovsten blev man nemlig efter hans særlige Ordre henvist af Graveren. »Hvad vil Kardinalen i Kirken?« lød Provstens Spørgsmaal i Telefonen, og han forlangte personlig Henvendelse til sig selv og det paa et umuligt Tidspunkt (Kl. 12—1, hvor Kardinalen skulde afrejse igen) eller straks (da hans Ankomst blev ventet). Saa maatte vi give op. Der er nu engang ingen Glæde uden Malurt her nede. — Efter forhaabentlig ellers at have modtaget de bedste Indtryk under

sit korte Ophold i Odense, forlod Kardinalen os igen gennem Kirken Kl. 1 $\frac{1}{4}$. Hele vort Liv igennem vil vi med Glæde mindes Hs. Eminences velgørende og opmuntrende Besøg.

Haderslev. Menigheden i Haderslev holdt i Aar Christi-Legemsfest-Procession for anden Gang. Processionens Forløb var endnu mere højtidelig end i det forgangne Aar, hvor det første Forsøg blev gjort med saa godt Resultat. De udenbys Katholikker var denne Gang langt talrigere til Stede, og Begejstringen for den smukke Procession bliver øjensynlig stadig større.

— Fredag den 15. Juni havde vi en glædelig Overraskelse. Paa sin Tilbagerejse fra Løgumkloster besøgte Hans Højærværdighed Biskoppen os ganske privat. Voksne og Børn ilede straks herhen med den største Begejstring for at hilse paa Biskoppen.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinzen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt m. Vels.
Aakirkeby (Jernbanegade).....	Kl. -	Kl. 10 $\frac{1}{2}$ m.	Vels.
Aalborg (Kastetvej).....	» 6 og 7 $\frac{1}{2}$...	» 10	Kl. 3
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 6 $\frac{1}{2}$ og 7 $\frac{1}{2}$...	» 10	» 7
Dalum Kloster.....	» 6 $\frac{1}{2}$	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade).....	» 7.....	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7.....	» 9 $\frac{1}{2}$	» 2
Haderslev.....	» -.....	» 9 $\frac{1}{2}$	» -
Helsingør (Nygade 8).....	» 8.....	» 10	» 2
Holbæk (Kastanievej 19).....	» -.....	» 10 $\frac{1}{2}$	» -
Horsens (Nørregade 19).....	» 8.....	» 10	» 2
Kolding (Alhambravej).....	» 7 $\frac{1}{2}$	» 9 $\frac{1}{2}$	» 7
Køge (Elisevej).....	» 8.....	» 10	» 5
Ledreborg.....	» -.....	» 9 $\frac{1}{2}$	» -
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 $\frac{1}{2}$	» 10	polsk
Nakskov (St. Franciscus Kirke).....	» 9 $\frac{1}{2}$ dansk	» 10 $\frac{1}{2}$ polsk	» 7 $\frac{1}{2}$
Nyborg (Stella maris Vindingevej).....	» -.....	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke).....	» 8.....	» 10 $\frac{1}{2}$	» -
Næstved (Villa Alfa).....	» 8 $\frac{1}{2}$	» 10	» -
Odense (Torvet 7).....	» 8 og 9.....	» 10	» 2 $\frac{1}{2}$
Randers (Ladegaardsgade).....	» -.....	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8.....	» 10	» 5
Roskilde (St. Olsgade).....	» 7.....	» 9	» 5
Rønne (Lille Madsegade).....	» 6 $\frac{1}{2}$	» 10	» 6
Silkeborg (Vestergade).....	» -.....	» 9 $\frac{1}{2}$	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade).....	» 8.....	» 10	» -
Svendborg (Havnegade 1).....	» -.....	» 10	» 5
Vejle (Blegbanken).....	» 7 $\frac{1}{2}$	» 10	» 3

I Aabenraa, Sønderborg og Tønder afholdes kun periodisk Gudstjeneste, som i Forvejen annonceres i de stedlige Blade.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsdag den 3. Juli Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses den hellige Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjerte Kirke Søndag den 1. Juli Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Kirkelig Kalender.

1. Juli 6. Søndag eft. Pintse.
I Messen:
Peter og Paul.	8. Juli 7. Søndag eft. Pintse.
2. — M. Marias Besøgelse.	9. — M. Ferialdag.
3. — Ti. Leo II.,
Pave og Bekender.	10. — Ti. Felicitas's 7 Sønner,
Martyrer.
(Kong Knuds Død.)
4. — O. Oktavdag.	11. — O. Pius I, Pave og
Martyr.
5. — To. Anton M. Zakkaria,
Bekender.	12. — To. Johannes Gualber-
tus, Abbed.
6. — F. Oktav af Peter og
Paul.	13. — F. Anacletus, Pave og
Martyr.
7. — L. Cyrillus og Metho-
dius, Biskopper og
Bekendere.	14. — L. Bonaventura, Biskop
og Kirkelærer.

»Absalon«. Møde Mandag den 2. Juli »Columbus«.

Rosenkranskirken. Mariakongregationens Møde i Juli og August Maaned bortfalder.

Jesu Hjertes Andagt (Fredag d. 6. Juli)

St. Ansgars Kirke: Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

Sakramentskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8¹/₄-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt med Prædiken.

St. Andreas Kirke: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

Sankt Knuds Feriekoloni

bringes herved i velvillig Erindring. Der er Plads til 18 Smaa-
 drenge. — Prisen er 1¹/₂ Kr. pr. Dag pr. Barn. — Bidrag modtages hos

Sankt Josefssøstrene Østerbrogade 7 C

» » Frberg, Allé 15-17

» » Griffenfeldtsgade 44

Portneren i Stenosgade

samt hos undertegnede.

Martha Hansen,
 Boyesgade 7.

2. Fortegnelse over indkomne Bidrag.

Søstrene paa Østerbro	Kr. 5,00
Portneren i Stenosgade	» 20,00
Peter	» 3,00
Tidligere specificerede Beløb.....	» 203,06
	Kr. 231,06

St. Annæ Kirke har faaet nyt Telefonnummer: **Amager 3202.**

Pastor Bernh. Jensen er **bortrejst** fra Lørdag den 30. Juni til Tirsdag den 10. Juli. Skriftlige Henvendelser til Redaktionen bedes sendt til den sædvanlige Adresse. Henvendelser til Ekspeditionen bedes sendt til Studiestræde 27-29^a.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64^a Kbh. K. Tlf. Palæ 59, Kl. 5—7). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarlig. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64^a, Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 27.

Søndag den 8. Juli.

1923.

INDHOLD: De falske Profeter. — Kardinalens sidste Dage i Danmark. — Kardinal van Rossums Besøg i Aarhus og Randers. — En Forhaabning. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Vejle. Horsens. Silkeborg. Aalborg. — Brevkasse. — Avertissementer.

De falske Profeter.

Søndagens Evangelium fører os op blandt den store Skare Mennesker, der sidder paa Skraaningen af Salighedens Bjerg, nær Forklarelsens Tabor, og oplever den Lykke at lytte til Bjergprædikenen. Det er mod Slutningen af denne lange, vidunderlige Prædiken. Den store Mester har talt om de otte Saligheder, har lært Folket at bede Fader vor, har vist dem, hvorledes de med rene og lyse Tanker skal leve Livet i Oprigtighed, i Fred med Gud og Næsten. Det hændte, naar Christus talte, at han klædte sine Tanker i Lignelser, saa Apostlene maatte spørge om, hvad han mente, men her brugte Christus Billeder, som enhver kunde fatte: Staden paa Bjerget, Lyset og Skærp-pen, Himmelens Fugle og Markens Liljer, Splinten og Bjælken.

Nu er det mod Slutningen af Prædikenen. Og som altid, naar Christus talte og lærte, viger Horisonten, Tiders og Landes Grænser svinder, og Herren ser ud over al Fremtid. Der ser han Slægt efter Slægt af søgende og lyttende Mennesker, der vil finde Løsningen paa Livets

Gaade og Tilværelsens Mening, Mennesker med Længsel i Sindet efter Lykke og Fred. Og Christus hæver sin Røst og raaber ud over al Menneskehed: »Vogt eder for de falske Profeter, som kommer til eder i Faareklæder, men indvortes er glubende Ulve.«

Her sidder Christus, Livets Herre, som Sendebud fra den evige Lykkes Land og taler den evige Visdoms Ord om Vejen til Lykke og Fred for Mennesker. Sandhedens Vogtere vil bevare hans Ord til Sjæles Frelse indtil Tidernes Ende, men der vil ogsaa opstaa falske Profeter, der vil bruge og misbruge Herrens Tale, og endnu værre, der vil tale og handle ganske modsat Christi Ord. Og grebet af Bekymring for de Mennesker, der er i Fare for at lade sig lede og lokke, er det, at Christus raaber de alvorlige, advarende Ord: Vogt eder!

Hver Tid, hver Slægt har sine falske Profeter, men mon de nogen Tid har været flere eller farligere end i disse skæbnetunge Dage, hvor den ganske Verden er af Lave, og den ganske Menneskehed spejder efter nye Fredens Dage? I Hobetal, paa Talerstole, i Bøger og Presse, ja vel allerfarligst i Pressen, der præger Døgnets Meninger og Luner, truer eller lokker de med hver sin Røst til Begrebernes Forvirring og Menneskehedens yderligere Fordærv.

Men hvordan nu kende de falske Profeter fra de sande, hvordan vide, hvem af de mange der er den rette? Alle vil de jo Menneskets Ve og Vel, alle maler de Fremtiden i de lyseste Farver, alle har de Nøglen til Livets Skatkammer. »Paa deres Frugter skal I kende dem. Samler man vel Vindruer af Torne eller Figen af Tidsler?«

»Vogt eder for de falske Profeter.« Ja, nu er det Stunder at søge hen til den store Mester, til Salighedernes Bjerg, til Kirken paa Sandhedens Klippegrund for at lylle til Bjergprædikenens milde fredfyldte Tale. Den giver ingen Løfter om denne Verdens Herligheder, men dens Aand fremelsker i det stille de Frugter, der pryder den Livets Have, hvorigennem Vejen fører til Paradis.

Johs. H.

Kardinalens sidste Dage i Danmark.

I Torsdags vendte Kardinal van Rossum tilbage til København, og Fredag Morgen, paa Apostelfyrsterne Peter og Pauls Fest, holdt Hs. Eminence en højtidelig Pontifikalmesse i St. Ansgars Kirke. Allerede ved 7-Tiden var Kirken halv fuld, og da Hs. Eminence kom lidt over 8, var hver Sidde- og Staaplads optaget. En lang Række af Præster, baade fra Hovedstaden og Provinsen, gik Kardinalen, Biskoppen og deres Sekretærer i Møde; Kardinalen modtog af Sognepræsten Vievandskosten, hvormed han bestænkede Præsterne og de nærmeststaaende, derpaa gik det imponerende Optog op til Alteret, hvorefter Messen, som celebreredes af Hs. Eminence assisteret af fem Præster, begyndte. — Efter Messen meddelte Kardinalen de tilstedeværende den pavelige Velsignelse og tilstod dem alle en Aflad paa 200 Dage.

* * *

Om Aftenen Kl. 7^{1/2} var der Modtagelse i Jesu Hjertes Kirke. Medens det forstærkede Kor sang »*Ecce Sacerdos magnus*«, gik Kardinalen og Biskoppen ind i Kirken og knælede ved Højalteret. Saa sang Kardinalen Orationen til Jesu hh. Hjerte og gav Menigheden den pavelige Velsignelse.

Derefter gik Kardinalen, Biskoppen og Præsterne gennem Præsteboligen over i St. Knuds Sal, som i Forvejen var fyldt af 300 indbudte. Da Kardinalen havde sat sig paa den Trone, der var rejst i samme Anledning, med Biskoppen ved sin højre og sin Sekretær, Mgr. Drehmanns, ved sin venstre Side, spillede »Stringendo« Johan Svendsens Fest-Polonæse. Saa sang St. Ansgars Kirkes og Jesu Hjertes Kirkes forenede Sangkor under Organist Hammermüllers Direktion Dirigentens Absalonskantate, hvorpaa Biskop Brems rejste sig og talte til Kardinal van Rossum:

Først og fremmest rettede Mgr. en dybtfølt Tak til Kardinalen for hans Besøg. »Førend De kom hertil, Eminence, kendte vi Dem jo ikke personligt, kendte ikke Deres Karakter. Men næppe havde De vist Dem, førend

Deres faderlige Mildhed og Godhed havde vundet alles Hjerter. Det er ikke blot en meget stor Ære at have Dem i vor Midte, Eminence, men det betyder i Særdeleshed en stor Opmuntring for os alle. Det har fornyet og forøget Begejstringen for vor hl. Kirke. Gejstligheden har De givet ny Kraft til med apostolisk Iver at virke i Kirkens Tjeneste, og de troende har De draget tættere ind mod Kirkens Hjerte, har vakt større Hengivenhed for Kirken og for dem, der taler og arbejder i Kirkens Navn.

Naar De, Eminence, vender tilbage til Rom efter denne Rejse, da sig til den hl. Fader, ja, jeg beder Dem om at sige ham det, at vi, alle vi, der er her til Stede, og alle Katholikker, der ikke er her, at vi føler os inderligt knyttede til Rom, til den hl. Fader Paven, og at vi alle lover ham Lydighed og Underkastelse, Endrægtighed og Kærlighed til den hellige Kirke.

Sig dette i vort Sted, og Tak, fordi De kom!

Tak, Eminence!«

Efter denne Allocution spillede Orkestret Kuhlaus Ouverture til »Elverhøj«, og Koret sang under P. Menzingers Direktion Aiblingers »*Jubilate*«, hvorefter Hs. Eminence Kardinalen talte til den staaende Forsamling. Det var den hellige Pauli Efterfølger, der talte til Menigheden i Pauli Aand.

Kardinalen begyndte med at beklage, at han ikke var saa lykkelig at kunne tale paa det danske Sprog. Dernæst bragte han Biskopperne, Præsterne, Brødrene, Søstrene og alle de troende den hl. Faders Hilsen, og han priste os lykkelige, at vi hører til den hellige Kirke, og at vi har en saadan Biskop. »Jeg vidste, den Biskop, jeg gav Danmark, var en dygtig Mand. Nu har jeg set, at han ogsaa er et Hjertemenneske, at han er sit Folk en god Hyrde, og jeg har bemærket, at Mgr. ikke vil regere (*gouverner*), men lede (*conduire*) Præsterne. Jeg takker Dem, Mgr., fordi De leder den danske Mission saa klogt og forstaaende, jeg takker Præsterne, fordi De arbejder saa godt for Kirkens Sag, jeg takker Brødrene for Deres uegennyttige Arbejde, jeg takker Søstrene paa Børnenes og de syges Vegne og paa Kirkens Vegne, fordi De har fjernet gamle Fordomme mod Kirken, og jeg takker endelig

alle de troende, fordi De har været og er saa trofaste mod vor Moder, Kirken. — Jeg inviterer Dem alle til Rom 1925, og jeg vilde ønske, jeg kunde betale Rejsen for Dem alle (Munterhed).« Tilsidst nedbad Kardinalen Velsignelse over »Kongen, Danmarks dygtige Fader, og Dronningen, som er en god Adoptivmoder for Landet, over Regeringen og hele Folket, men især over alle Katholikker«.

Der var en Hjertelighed og en Storladenhed baade over Kardinalens og Biskoppens Taler, og selv de, der ikke forstaar det Franske, har sikkert følt sig grebet deraf. Forøvrigt talte Kardinalen saa langsomt og distinkt, at det var tydeligt, Hs. Eminence tænkte paa, at han talte paa et os fremmed Sprog.

Festen sluttede med, at hele Forsamlingen sang »Fast skal min Daabspagt evigt staa«, hvorefter Kardinalen med Følge gik ind i et Værelse i Nærheden, hvor mange havde Lejlighed til at hilse paa Hs. Eminence. — Da Kardinalen og Biskoppen kørte hjem, blev de ledsaget af Hurraraab fra den begejstrede Mængde, som fyldte Stenosgade.

* * *

Lørdag Morgen ved 9-Tiden var henved 200 Katholikker samlet paa Islands Plads for at tage Afsked med Kardinalen, som jo nu skulde til Island. Alle gik op paa Skibet og kyssede Kardinalens og Biskoppens Ringe og hilste dermed Kirken og Enheden mellem Rom og København. Da saa Skibsklokken lidt før 9^{1/2} havde ringet tredje Gang, forlod Biskoppen og hans Sekretær Skibet, alle knælede ned, og Kardinalen velsignede for sidste Gang den danske Menighed og det danske Land. Saa lagde Skibet fra, og ni kraftige Hurraraab sendte det sidste Farvel ud til Hs. Eminence Wilhelm Kardinal van Rossum og hans Sekretær Mgr. Drehmanns, som havde Favnen fuld af Blomster.

Gud give, det ikke maa vare 400 Aar, før Danmark næste Gang gæstes af en Kardinal!

Ignatius.

Søndag Eftermiddag Kl. 5 afsendtes følgende Radio-Telegram til Hs. Eminence Kardinal van Rossum, paa Vej mod Island:

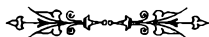
Opfyldte af Taknemmelighed sender Biskoppen, Præsterne og de troende en Hilsen til Kardinalen og ønsker en god Rejse.

Biskop BREMS.

Samme Aften Kl. 8^{1/2} ankom følgende Svar, ligeledes pr. Radio:

Takker for alt. Alt vel om Bord. Min hjerteligste Velsignelse.

Kardinal van ROSSUM.

Kardinal v. Rossums Besøg.

I Aarhus.

Tirsdag Eftm. den 26. Juni kom Kardinal van Rossum i Automobil til Aarhus. Da han ad Randers Laudevej naaede Vennelyst, begyndte Vor Frue Kirkes Klokker med rungende Toner at hilse ham Velkommen og at melde Aarhus By, at en af den hellige katholske, den gamle danske, Kirkes Kardinalbiskopper nu drog ind for at besøge en Flok af Christi Kirkes store Hjord.

Det smukt klingende Varsel fra Vor Frue Kirketaarn kaldte mange Mennesker sammen i Ryesgade, hvor allerede en talrig Skare havde taget Opstilling ved Kirken for at betragte dens Udsmykning og for første Gang se en af sine Fædres Kirkes øverste Biskopper.

Højest fra Kirketaarnet vajede den hellige Kirkes gyldent-hvide Flag og fra Glanhhullerne til hver sin Side dette og Dannebrog, begge katholske, sammen vidnende om over 700 Aars Kristendomsforkyndelse, før Muren mellem dansk Middeltid og dansk Nytid blev rejst i 1536.

Revet med af denne skønne, stærke Klokketklang saa mangan Katholik tone frem i sine Tanker denne »mørke« Middelalder, da Ansgar og hans udenlands eller indenlands fødte Efterfølgere prædikede Evangeliet paa Dansk, sang de første danske Salmer, skænkede os og kæmpede for det første danske Rigsflag og lod Kirkens udødelige og uforanderlige Sprog lyde i Oldkirkens Liturgi og i skønne Hymner for Christus paa 3000 aabne Kirkers Altre.

Men da bruste Orglet med alle Piber aabne, og mellem to yndige Rækker af smaa hvidklædte Piger gik Kardinalen over Kirkens Tærskel mod Koret, i hvis Bue to store Flag symboliserede det gamle sunde Forbund mellem national Danskhed og international Kristendom.

Og medens Kardinalen og Biskoppen knælede i Bøn foran Alteret, og medens lutherske Landsmænd beundrede Flagene paa og foran Kirken og trængte sig frem mod Døren for at faa et Glimt af Alterets straalende Lys og Væld af duftende Blomster og for at lytte til de dejlige Hymner, som den tyske Lære berøvede og 300 Aars aandeligt Stavnsbaand nægtede dem, takkede Menigheden for Fortiden og for denne rige Stund og bad for Fremtiden.

Takkede for den lyse og løftende Begejstring, den maalbevidste Offervillie, der i »den mørke« Middelalder under stadige Kampe mod ydre Fjender og indre Heden-skab rejste Vorherre c. 3000 Kirker, vort Folk lige saa mange gæstfrit aabne Fristeder, hvorfra sand Kristendom, ædel Pietet, aandeligt Vidsyn, Næstekærlighed, Fred og sand Kultur bredte sig.

Bad for Folkets Fremtid, Fordommens Flugt, Sandhedens Sejr, Kærlighed til vor gamle Historie og vor gamle Kirke, Ansgars og Absalons, Dannebrog's Giver; Kirken, der værgede vor Syd-Grænse og vort Sprog, beskyttede Bønden, støttede Staten, national og internal, altid dansk, verdensbroderlig katholsk.

Saa faldt Koret ind i Bønnen med »*Ecce sacerdos*«, og Kardinalen gav den hellige Faders Velsignelse. For vor Tanke faldt i dette Øjeblik Muren fra 1536. Vi følte os i ubrydelig Forbindelse med vort Lands store, katholske Fortid, fløj over Nytidens kirkelige og nationale Forfald, til hin Tid, da vore Fædre byggede og fyldte de 3000 Kirker, hvoraf ca. 1000 sank i Grus; til Moderkirken, der kun gjorde Danmark godt.

Den mægtige Hymne: »*Tu es Petrus*« bruste under Hvælvingerne, og efter Bøn og under Orglets Postludium gik Kardinalen velsignende gennem Kirken.

Samme Aften besøgte han paa St. Jøsephs Hospital Menighedens gamle, kære, f. T. alvorligt syge Hyrde, Pater Ign. Schmid.

Onsdag Morgen læste Kardinalen den hl. Messe og tog næsten hele Vor Frue Menighed til Herrens Bord. Det kendtes, at Glæden og Taknemmeligheden var stor, da den tæt fyldte Kirke begejstret sang »Fast skal min Daabspagt evig staa«. Kardinalens Glæde var efter Sigende ikke mindre.

I Menighedens Skole hilste Kardinalen paa de nidkære og afholdte St. Josefs-Søstre og Skolebørnene, til hvilke

han paa Fransk holdt en smuk og frisk Tale, som blev oversat af Pater Nøsen. Men Festens Toppunkt var det naturligtvis for Børnene, da Kardinalen personlig gav hver enkelt en fint udført, smuk Medaille, indviet af Paven. Da han dernæst gav Resten af Dagen fri og lovede dem 8 Fridage, naar han kommer igen, var Jubelen uhyre.

Fra Skolen kørte Kardinalen til Audiens hos Kongen og Dronningen paa Marselisborg Slot.

Kl. 12 Middag bølgede Klanger fra alle Vor Frue Kirkes Klokker paa ny ud over Aarhus By; Folk strømmede til, og nu ved Afskeden blottedes Hovederne i Ryesgade ærbødigt og i Sympathi for den »fremmede« Kirkefyrste, som med sin saare indtagende Væremaade og stærkt vindende Personlighed havde gjort et uforglemmeligt Indtryk paa alle, der kom ham nær.

Dæmrede der mon ikke for en og anden blandt vore endnu aandeligt stavnsbundne Landsmænd en varm Følelse for Moderkirken, den med Vold og List fordrevne danske Kirke, og en dragende Længsel efter Kirkens Enhed — ut omnes unum sint?
A. F. B.

I Randers.

Den 25. Juni blev en Mærkedag og en stor Højtidsdag for den katholske Menighed i Randers. Den Dag opnaaede vi, at der knyttedes endnu et stærkt Baand mellem Menigheden i Randers og den hl. Fader i Rom. Og Baandet blev knyttet af hans Eminence, Kardinal v. Rossum, som paa sin Rejse i de nordiske Lande ogsaa bærede Randers med sit Besøg.

Da hans Eminence Kl. 8 om Aften, fulgt af vor kære Biskop Brems, Pastor Osterhammel, Pastor Quélen og Kardinalens Sekretær gik op ad Kirkegulvet, var Kirken stuvende fuld, og flere Protestanter havde indfundet sig for at høre og se hans Eminence.

Efter en kort Bøn henvendte Pastor Osterhammel sig foran Alteret til Hans Eminence og sagde paa Tysk: »Paa Jesu Hjertes Menigheds og Præsternes Vegne ønsker vi Deres Eminence hjertelig velkommen her til Randers. Vi er glade over, at Deres Tid tillader Dem at aflægge et ikke kort Besøg her i Byen, og vi forstaar at skatte den Ære, det er at have Lederen af den katholske Kirkes vidstrakte Missionsvirksomhed her i vor Midte. Naar Deres Eminence vidste, hvor stor Ærefrygt og Kærlighed vi nærer overfor vor hl. Fader, vilde De have et Begreb om vore Sindsstemninger mod Dem, hans høje Stedfortræder. Dog Stemninger er saa lidt og fattige, lad dem være nok saa

velment. Det, Deres Eminence sætter særlig Pris paa, er trosstærkt Arbejde for vor Sag her i Danmark. Vi fornyr derfor i Deres Eminences Nærværelse den Beslutning at leve et virkeligt Kristenliv efter vor hl. Faders Forskrifter for navnlig derved at aabne Øjnene paa vore Landsmænd for den katholske Kirkes Sandhed. Med disse faa Ord slutter jeg, idet vi ønsker Deres Eminence velkommen til Randers og Lykke og Velsignelse paa den lange Rejse, der nu forestaar til Norge, Sverige, Island og Finland.«

Pastor Osterhammel henvendte sig derpaa til Biskop Brems og bød ogsaa ham velkommen til Randers, idet han udtalte: »Vi her i Randers føler os paa en særlig Maade knyttet til vor kære Biskop, idet vi mindes den Tid, da Deres Højærværdighed færdedes iblandt os. Vi beder Dem om, at vi i Deres Hjerte og Bønner maa have en frem-skudt Plads, og ønsker Deres Højærværdighed Lykke og Velsignelse i Deres biskoppelige Gerning.«

Hans Eminence tog nu til Orde og sagde: »Fra Rom kommer jeg, sendt af den hl. Fader. Han har bedt mig bringe Hilsen og Velsignelse til alle hans Sønner og Døtre her i Norden. Min hjerteligste Tak til Sognepræsten og til den her forsamlede Menighed for den venlige Modtagelse. Maatte dog den hellige, katholske og apostolske Kirke udbredes her. —

Hjælp Sognepræsten i dette Arbejde; arbejd, men især bed, bønfold den kære Gud og Frelser om Kirkens Udbredelse i dette skønne Land, der engang har været helt katholsk.

Nu vil jeg give Ordet til eders Biskop, som for første Gang staar i eders Midte.«

Biskop Brems traadte nu frem og sagde, idet han særlig henvendte sig til Pastor Osterhammel: »Hjertelig Tak for de smukke Velkomstord. — Det er mig en stor Glæde at hilse paa Menigheden og Pastor Osterhammel her i Randers. — Jeg kan sige med Sandhed, at der er ikke en Dag, siden jeg har forladt Randers, hvor jeg ikke har tænkt paa Menigheden og Præsten her og indflettet dem i mine Bønner. — Jeg takker Pastor Osterhammel for, hvad han har lært mig under mit Ophold her, — det er Minder, jeg altid med Glæde dvæler ved. — Og Menigheden beder jeg, ved at føre et kristeligt Liv, flittigt gaa til Kommunion og flittigt bede for eders Præst, hjælpe til at støtte eders Præst i hans Arbejde, saa det kan bære velsignelsesrige Frugter.« Med endnu et Par hjertelige Ord, henvendt til Pastor Osterhammel, sluttede Biskoppen sin Tale.

Hans Eminence uddelte nu den pavelige Velsignelse, og den smukke Højtidelighed var slut. — Det var en Perle i

Randers Menigheds Mindekrans, og den vil tidt blive taget frem og dvælet ved.

Næste Morgen læste Hans Eminence Messe for en talrig Skare, hvoraf mange modtog den hellige Kommunion.

Om Formiddagen besøgte Hans Eminence Skolesøstrene og Sct. Josefs Hospital. Paa Hospitalet bød Pastor Quélen velkommen, hvorefter Hans Eminence takkede for den smukke Velkomst og særlig dvælede ved Søstrenes Kærlighedsarbejde og deres Virken.

Om Eftermiddagen tog Hans Eminence med Følge Afsked med Randers og kørte i Bil til Aarhus.

Folmer Schjøtt.

En Forhaabning.

Begivenheden i Odense, hvor en fredelig, privat Turist, der blot deri adskiller sig fra almindelige Turister, at hans Rang i internationale Forhold er en Prins af Blodets, nægtes Adgang til en historisk interessant Bygning, giver en dansk Mand Anledning dels til en Beklagelse, dels til en Forhaabning. Beklagelse derved, at den større Verden i end højere Grad fæstnes i Forestilligen om et hyperboræisk Folk af en vis ukultiveret Primitivitet, og Forhaabning derhen, at det forefaldne maatte foranledige, at det kun tilstededes Danskere at give Møde ved offentlige Audienser i Vatikanet mod en Introduktion, der gav Garanti for Takt og Sømmelighed. Danske Katholikker vilde derved forskaanes for de evindelige, i danske Blade idelig tilbagevendende, spottende og forargelige Skildringer af saadanne Audienser, ved hvilke de af den hellige Fader modtagne Rejsende kvitterer for den dem viste Gæstfrihed. Selvom Diplomatiets »fuldstændige Reciprocitets Princip« ikke er Rettesnor for vor Kirkes Handlen, bør det ikke overses, at vel siger Herren: naar nogen slaar dig paa den ene Kind, skal du vende den anden til, men ogsaa til Lanseknægten: hvorfor slaar du mig?

Spodsbjerg, Langeland, den 25. Juni 1923.

*E. Lier-Kühl,
Strandkontrolør.*

Nye Bøger.

Katholsk Aarbog for 1923. Udgivet af Ansgariusforeningen.

Efter over seks Aars Forløb er denne nyttige, ja næsten uundværlige Haandbog atter med Glæde bleven modtaget i alle de katholske Hjem, hvor Interessen for Kirkens Trivsel og Fremgang her i Danmark indtager en fremskudt Plads. Hvem der denne Gang har haft den ikke ringe Ulejlighed at redigere Aarbogen, forlyder der intet om; det er formodentlig Ugebladets Redaktør; men det er ogsaa ligemeget: den, der har gjort det, fortjener en hjertelig Tak derfor. Det er interessant at sammenligne denne sidste Aarvog med den forrige fra 1917. Paa mange Punkter vil man se stor og glædelig Fremgang, medens der paa nogle har været Stilstand eller ubetydelig Tilbagegang. Man maa glæde sig over, at det er er gaaet saa godt for den danske katholske Kirke i de overmaade vanskelige Aar, i hvilke saa mange andre Foretagender maatte bukke under for Vanskeligheder af økonomisk og anden Art; det gik bedre, end det saa ud til i 1914, da saa mange tabte Modet, og da selv vor gamle Biskop, der altid var saa tillidsfuld, et Øjeblik var meget bekymret for Fremtiden. Underligt er det, at Statistiken fra fire Menighedsskoler er syv Aar gammel, fra en enkelt endog 10 Aar gammel; hvad kan dog Grunden dertil være?*) *Niels Hansen.*

Illustreret dansk Litteraturhistorie ved Carl S. Petersen og Vilhelm Andersen. (9. Hæfte. 1 Kr. 50 Øre. Gyldendal. København. 1923.)

Det er denne Gang ret hurtigt, at et nyt Hæfte af Litteraturhistorien kommer; der er kun gaaet et halvt Aar, siden ottende Hæfte saa Dagens Lys. Professor Andersen afslutter i dette niende Hæfte sin Skildring af Ingemann og fortæller derefter paa sin ejendommelige Maade om Hauch, Bredahl og Blicher. Af tredje Bind er der nu i Løbet af to Aar allerede kommet 320 Sider, medens det første Bind, som begyndte at udkomme i 1916, trods de mange Aar kun er naaet til Side 656; siden Marts 1919 er Arbejdet paa dette Bind overhovedet ikke blevet fortsat. Det er Carl S. Petersens sikkert ypperlige Skildring af Niels Steno, man saa længe har maattet vente og endnu venter paa.

N. H.

*) Grunden er, at det desværre ikke var muligt at faa den nyeste Statistik tilsendt. Aarbogens Redaktør maatte sine Steder give op.
B. J.

PAX. *The Quarterly Review of the Benedictines of Caldey.*
(March 1923. 1 sh. 6 d.)

Den 5. Marts var det 10 Aar siden, at det anglikanske Munkesamfund paa den lille Ø Caldey ved Wales vendte tilbage til den katholske Kirke og Troens Enhed. Ugebladet bragte straks gentagne Efterretninger om denne mærkelige Massekonversion, men fremkom i denne Forbindelse med en ganske urigtig Formodning, at Munkene »næppe vilde faa særlig økonomiske Vanskeligheder i Fremtiden«. Det modsatte har været Tilfældet; de rige Understøttelser, der tilflød dem fra protestantisk Side, hørte naturligvis op, men den vidtgaaaende Hjælp, de har faaet fra katholske Hænder, har dog ikke været saa stor, at de er kommet synderlig videre end for 10 Aar siden. Der er nylig holdt et Møde i London, hvis Resultat man haaber maa blive en kraftig Hjælp; ellers maa Øen opgives, og den gamle Landsbykirke, hvor der blev læst Messe allerede for 1500 Aar siden, da Leo den Store sad paa Pavestolen i Rom, vil med alt det øvrige gaa ud af katholsk Besiddelse. Herom fortæller Prioren i en Artikel: »Tilbageblik og Fremblik« i deres sidste Kvartalshæfte. To lange Artikler handler henholdsvis om Mystik i Vesterland og Erindringer fra Rom, to mindre om Klosterliv i Middelalderen og Kirkens dogmatiske Princip. En lang Række Anmeldelser af hovedsagelig engelske Bøger slutter det smukke Kvartalsskrift. Skulde nogen, der elsker storlaaet Natur og uforstyrret Ro, ønske et roligt Ophold paa den ensomme Klippeø, kan vedkommende blot skrive til *The Secretary, Caldey Abbey near Tenby. Wales. England.*
N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Vejle. »Vejle Amts Folkeblad« skriver: Som meddelt fik den katholske Menighed i Vejle Lørdag Eftermiddag Besked om, at Kardinal van Rossum vilde komme hertil fra Fredericia i Løbet af Aftenen. Trods det hurtige Varsel blev der i en Fart rejst en smuk Flagallé paa Blegbanken, saa Kardinalen fik en festlig Modtagelse, da han ved 7-Tiden kom kørende i Konsul Becker-Christensens Bil. Kardinalén ledsagedes af sin Sekretær og Biskop Brems. Den katholske Menighed havde taget Opstilling paa Blegbanken, og da Bilen holdt, førtes Kardinalen ind i Kapellet af 5 Ministranter og en Snes Smaa piger, der var klædt i hvide Kjoler med røde Skærf, og som strøede Blomster for Kardinalen. Efter at Menigheden havde sunget en Salme, talte Kardinalen

paa Flamsk, og Biskop Brems oversatte hans Tale paa Dansk. Kardinalen bragte en Hilsen fra Paven og udtrykte sin store Glæde over at være kommet til Vejle, den By, hvor Biskop Brems havde virket. Efter Højtideligheden blev Kardinalen ført til Hospitalet, hvor han overnattede. Søndag Morgen overværede Kardinalen og hans Sekretær den almindelige Højmesse, som holdtes af Pastor Brems. Efter Højmassen talte Biskop Brems til Menigheden om Kirken og derefter paa Fransk til Kardinalen. Om Eftermiddagen var Kardinal van Rossum paa en Tur i Omegnen, bl. a. i Tirsbæk, og Kl. 5 var alle sydjyske katolske Præster samlet til en Middag, hvor Kardinalen udtalte sin store Glæde over Besøget i Vejle. I Morges Kl. 8 holdt Kardinalen Gudstjeneste i Kapellet, og ved 10-Tiden fandt Afrejsen Sted i Konsul Becker-Christensens Bil. Kardinalen blev fulgt til Bilen af Pastor Brems i hvidt Ornat og alle Skolebørnene samt en Del Nonner. Lige inden Bilen kørte, fik vi Lejlighed til at veksle et Par Ord med Kardinalen, der sad i Bilen med flere dejlige Buketter i Skødet — Gaver fra Menigheden, Ungdomsforeningen og Skolebørnene i Anledning af, at det i Dag er Kardinalens Navnedag. — »Hvorledes har deres Eminence befundet sig i Vejle?« spurgte vi, og Kardinalen svarede: »Oh, bien! Je suis très satisfait. C'est une belle petite ville!« (Godt. Jeg er meget tilfreds. Det er en smuk lille By!)

Horsens. »Horsens Avis skriver«: To store Dannebrogssflag smældede i Formiddags udenfor Katholsk Kirke. Anledningen var, at Præfekten for Propagandakongregationen i Rom, Kardinal van Rossum, der for Tiden er paa Inspektionsrejse her i Landet, uventet gæstede Horsens. Kardinalen ankom henad Kl. 11 i Formiddags i Bil fra Vejle, ledsaget af Biskop Brems og sin Sekretær Monseigneur Drehmanns. Udenfor Kirken havde Skolebørnene taget Opstilling i to Rækker, og inde i Kirken var en Del af Menigheden kommet til Stede. Kardinalen er i Mod-sætning til Biskop Brems lille af Vækst, let krumbøjet, med fine og rene Træk i det skarpt markerede Ansigt, der indrammes af sølvgraat Haar. Paa Hovedet bærer han en sort Baret med røde Prydelser og under en lille rød Kalot af ren rød Farve. Han bærer en sort Dragt med røde Baand og et bredt rødt Bælte. Desuden bærer han — ogsaa under Messen — røde Silkehandsker, og paa den ene Haand straalere den hellige Kardinalring. Indenfor Kirkedøren modtoges Kardinalen paa højtidelig Vis af Pastor Fiedler, og alle de gejstlige Herrer gaar derefter op til Alteret. Pastor Fiedler byder i en Tale paa Tysk Kardinalen et hjerteligt Velkommen til Horsens og beder

ham tage en Hilsen med fra Menigheden til Paven. Kardinalen taler derefter ligeledes paa Tysk og overbringer Pavens Hilsen, idet han udtaler Haabet om, at den maa blive til Velsignelse for hele Landet. Pastor Fiedler oversætter Kardinalens Tale, og saa følger en Velsignelse, og kort efter er Højtideligheden forbi. Kardinalen og Biskoppen besøgte derefter Præsteboligen og Skolen, hvor Børnene sang danske Fædrelandssange. Besøget her var kun af kort Varighed. Herfra fortsatte Kardinalen med Følge Bilturen til Aarhus.

Silkeborg. »Silkeborg Avis« skriver: Kardinal van Rossum og Biskop Brems's Besøg i Silkeborg i Gaar blev en stor Oplevelse for den herværende katholske Menighed. Allerede ved 3-Tiden var alt parat til at modtage de sjældne fremmede; men Klokken blev over 4, inden Bilen ankom fra Horsens. Kardinalen ledsages af sin Sekretær, Monseigneur Drehmans, og Biskop Brems. Kardinalen og Biskoppen var i sorte Dragter og sorte Hatte med rød Kant — henholdsvis kardinalrød og violetrød. Kardinalen bar røde Handsker og en meget iøjnefaldende Guldring (uden paa højre Haands Handske) samt Guldkæde om Halsen. Kardinal van Rossum er en smuk Mand med et sjældent distingueret-intelligent Ansigt, livfulde Øjne og med Ærværdighed og Myndighed i hele sin Fremtræden. Biskop Brems gør ligeledes et overmaade sympatetisk Indtryk. I den smukt pyntede Vor Frue Kirke blev de sjældne Gæster modtaget af Pastor Frederiksen, og langs Midterskibet dannede smaa, hvidklædte Piger Spalier, medens de af Menighedens Medlemmer, der var kommet til Stede, knælede ned. Kardinalen og hans Ledsagere samt Pastor Frederiksen gik op til Alteret, hvor de knælede ned, hvorefter Kardinalen holdt en kort Tale paa Tysk. Han udtalte sin Glæde over at komme til Silkeborg. Han bragte ikke alene en personlig Hilsen til Menigheden her, men ogsaa en Hilsen fra Paven. Denne Hilsen bragte han til alle Medlemmer af Menigheden, og han haabede, den vilde være til Velsignelse for dem, baade legemligt og sjæleligt. Til Slut lyste Kardinalen den pavelige Velsignelse over Menigheden og gik derefter ned gennem Kirken, løftende Hænderne velsignende ud over de forsamlede. Højtideligheden i Kirken varede kun faa Minutter. Saavel Kardinalen som hans Ledsagere besaa med største Interesse den sjældne Kirkebygning. Fra Kirken begav de sig over i Klosterbygningen, hvor de var samlet med Menigheden en Stund, og ved 6^{1/2} Tiden fortsatte de 3 Herrer Rejsen i Bil til Randers.

Aalborg. Søndag d. 24. Juni kom Pastor Merx tilbage til sit gamle Sogn. Pastor Tembories rejser til Tyskland som Provincial.

Brevkasse.

Benyttes den katholske Kirke som Skattely?

Ved Gennemsyn af Aarsberetningen over Indtægter og Udgifter ved St. Ansgars Sogn lægger man uvilkaarlig Mærke til de forholdsvis smaa Beløb, der paa Grund af Frivillighed indgaar til Sognet som Kirkeskat.

Paa Side 11 findes med udhævet Skrift en fuldtud berettiget Henvendelse angaaende dette Punkt, og maa det haabes, at mange af Menigheden vil tage sig denne til Efterretning.

Naar man her i Danmark forelægger sin Rodemester en Kvittering fra den katholske Kirke, fritages man øjeblikkelig for at betale Skat til Folkekirken, og intet vilde da være mere naturligt, end at man da indbetaler det samme Beløb til sin egen Kirke, som vi dog alle omfatter med Kærlighed.

Maatte nu mange have Forstaaelsen heraf, vilde Balancen i det næste Regnskab sikkert blive mere tilfredsstillende.

Deres ærbødige
Konvertit.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt m. Vels.
Aakirkeby (Jernbanegade).....	Kl. -	Kl. 10 ¹ / ₂ m. Vels.	
Aalborg (Kastetvej).....	» 6 og 7 ¹ / ₂ ...	» 10	Kl. 3
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 6 ¹ / ₂ og 7 ¹ / ₂ ...	» 10	» 7
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade)	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Helsingør (Nygade 8)	» 8	» 10	» 2
Holbæk (Kastanievej 19)	» -	» 10 ¹ / ₂	» -
Horsens (Nørregade 19)	» 8	» 10	» 2
Kolding (Alhambravej)	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej).....	» 8	» 10	» 5
Ledreborg	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» -
Nakskov (St. Franciscus Kirke) »	9 ¹ / ₂ dansk .	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej) »	-	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke) »	8	» 10 ¹ / ₂	» -
Næstved (Villa Alfa).....	» 8 ¹ / ₂	» 10	» -
Odense (Torvet 7).....	» 8 og 9.....	» 10	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	» 5
Roskilde (St. Olsgade).....	» 7	» 9	» 5
Rønne (Lille Madsegade).....	» 6 ¹ / ₂	» 10	» 6
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade) ..	» 8	» 10	» 5
Svendborg (Havnegade 1).....	» -	» 10	» -
Vejle (Blegbanken).....	» 7 ¹ / ₂	» 10	» 3

I Aabenraa, Sønderborg og Tønder afholdes kun periodisk Gudstjeneste, som i Forvejen annonceres i de stedlige Blade.

St. Josefs Gilde.

Møder afholdes ikke i Juli Maaned.

Bestyrelsen.

Kirkelig Kalender.

8. Juli 7. Søndag eft. Pintse.	15. Juli 8. Søndag eft. Pintse.
9. — M. Ferialdag.	16. — M. Karmel- Skapularfest.
10. — Ti. Felicitas's 7 Sønner, Martyrer. (Kong Knuds Død.)	17. — Ti. Alexius, Bekender.
11. — O. Pius I, Pave og Martyr.	18. — O. Kamillus af Lellis, Bekender.
12. — To. Johannes Gualber- tus, Abbed.	19. — To. Vincents af Paul, Bekender.
13. — F. Anacletus, Pave og Martyr.	20. — F. Hieronymus Æmili- ani, Bekender.
14. — L. Bonaventura, Biskop og Kirkelærer.	21. — L. Marias Officium.

»Absalon«. Møde Mandag den 16. Juli »Columbus«.

Sankt Knuds Feriekoloni

bringes herved i velvillig Erindring. Der er Plads til 18 Smaa-
dreng. — Prisen er 1½ Kr. pr. Dag pr. Barn. — Bidrag modtages hos

Sankt Josefsøstrene Østerbrogade 7 C

» » Frberg. Allé 15-17

» » Griffenfeldtsgade 44

Portneren i Stenosgade

samt hos undertegnede.

Martha Hansen,
Boyesgade 7^a.

Katholsk Aarbog

1923

er udkommen

med Billede af Biskop J. Brems

faas i

Katholsk Boghandel

samt i Ugebladets Ekspedition

— og hos Sognepræsterne. —

Pris: 2 Kr.

Pastor Bernh. Jensen er **bortrejst** fra Lørdag den 30. Juni til
Lørdag den 14. Juli. Skriftlige Henvendelser til Redaktionen
bedes sendt til den sædvanlige Adresse. Henvendelser til Ekspedi-
tionen bedes sendt til Studiestræde 27-29^a.

FREMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorøer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64² Kbh. K. Tlf. Palæ 59, Kl. 5—7). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64², Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 28.

Søndag den 15. Juli.

1923.

INDHOLD: Den utro Forvalter. — Et dejligt Minde. — St. Ansgars Eftermæle. — Spadsereture i København. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Ringsted. Aarhus. — Avertissementer.

Den utro Forvalter.

Søndags-Evangeliene Aaret rundt tegner et Billede af Vor Herre Jesus Christus, saa hans Personlighed, Liv og Færden staar klart og tydeligt for os. Men i Dag er det, som vi ikke rigtig kender ham. Han fortæller os den Lignelse om den utro Forvalter, der lyder saa underlig i Herrens Mund, fordi det synes, som om han roser Uretfærdighed og Uredelighed.

Selve Lignelsen er saa menneskelig og ligetil, en Hverdagens Tragedie. Gennem Sladder og onde Rygter er det kommet den rige Mand for Øre, at der er noget i Vejen med hans Forvalter, han har været uredelig og forbrugt betroet Gods. »Og derfor siger Herren strengt: Gør Regnskab for din Forvaltning, thi du kan ikke længere være Forvalter.« Nu er han ulykkeligt stillet, han er uvant med Haandens Gerning, maaske svagelig, og kan derfor ikke ernære sig ved strengt Arbejde. Tigge om Hjælp og Almisse vil han ikke, dertil er hans Æresfølelse for stor. Men da finder han paa den snedige Udvej at skaffe sig Velyndere blandt sin Herres Skyldnere ved at nedskrive

disses Gældsbreve meget betydeligt. Og denne Forvalterens Snedighed virkede saa imponerende, at endog den bedragne Herre roste ham for hans Klogskab.

Saa langt følger vi let Christus i hans Fortælling, men nu fremdrager han som altid Moralen af Lignelsen, og vi studser forundret! Hørte vi rigtigt? Sagde Christus ikke: »denne Verdens Børn er klogere i deres Slægt end Lysets Børn«? Og fortsætter han ikke: »Gør eder Venner ved Uretfærdighedens Mammon, for at de, naar I gaar bort herfra, maa optage eder i de evige Boliger«?

Hvad er dog det? Christus, der ellers taler Hyklere, Løgnere og Bedragere strengt til Rette, lærer han os nu ikke at skaffe os Venner ved Uretfærdighedens Mammon?

Jo vel, men vi bør dog kende Christus saa godt, at vi forstaaer, der maa ligge en anden Mening i Ordene end den, en overfladisk Hører og Læser maaske finder.

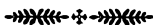
Gør Regnskab. Der kommer for os alle den Dag, hvor vi kræves til Regnskab af Livets Herre for det Gods, der var os betroet, Livets Dage og Aar, Evner og Naade. Og hver Dag, der er spildt, hver en Evne, der er misbrugt, hver en Naade, der er forstødt, vil veje tungt i vor Skæbnelod paa Regnskabets, Dommens Dag.

Vær kloge. Naar det gælder jordiske Anliggender, at slippe ud af denne Tilværelses Vanskeligheder, at redde en Eksistens, der staar paa Spil, da udfolder Verdens Børn et Snilde og en Kløgt, der virker ganske imponerende. Hvor meget mere maa da ikke Lysets Børn udfolde al deres Kløgt for i Troskab og Redelighed at tjene den Herre, der i Forvaltning gav os det Liv, hvoraf en Evighed afhænger.

Skaf eder Venner. Ak det er ulykkeligt ikke engang at have en Ven, naar Livet gaar i Stykker for et Menneske. At have levet saadan blandt sine Medmennesker, at ingen har en hjælpende Haand eller et Trøstens Ord i Ulykkens Stund. Skaf eder derfor Venner ved at give af eders Overflod, Penge og Hjertevarme.

Den Ven blandt Venner, der som et Lysets Barn i Klogskab tro og redelig forvaltede sit Gods, vil ikke komme i ondt Rygte og kan rolig afvente den Dag, hvor det strenge Krav lyder: Gør Regnskab!

Johs. H.

Philipp von der Kettenburg,

Sognepræsten ved St. Ansgars-Kirken i København, kan den 17. Juli d. A. fejre 25.-Aarsdagen for sin Præstevielse. Af de 25 Aar har Pastoren tilbragt 22 i den danske Mission, hvorfor Jubilaren er selvskreven til den danske Missions Taknemmelighed og Lykønskning.

Baron Philipp von der Kettenburg er født paa Kettenburg (Hannover) i Aaret 1875. Efter Fuldendelsen af sine Gymnasialstudier hos Jesuiterne i Kalksburg i Østerrig blev Pastoren optaget i det theologiske Convikt i Innsbruck, hvor han stiftede Bekendtskab med mange, som nu indtager vigtige Stillinger i Kirken. Da de theologiske Studier var absolveret, blev von Kettenburg d. 17. Juli 1898 præsteviet i Paderborn af Biskop Hubertus Simar, den senere Kardinal af Köln. I de følgende 3 Aar sysselsatte den unge Præst sig dels med Studier dels med Sjælesorg (i 1½ Aar i Zürich i Svejts), indtil von Kettenburg i 1901 sluttede sig til den danske Mission. Pastor von der Kettenburg har i de 22 Aar, han har tilbragt her i Landet

som Kapellan, kun een Gang skiftet Plads, Hans første Virkefelt var Rosenkranskirken under Sognepræst Slump fra 1901 indtil Maj 1905. I dette Aar døde Pastor Johansen ved St. Ansgars Kirke, og Pastor von der Kettenburg blev da udnævnt til hans Efterfølger. Det er altsaa 18 Aar siden, Jubilaren blev knyttet til St. Ansgars Kirke. Efter Pastor Brauns Død i det henrundne Foraar fik St. Ansgars Sogn en ny Sognepræst i sin egen mangeaarige Kapellan. Udnævnelsen lod længe vente paa sig; efter Opfordringer og Anbefalinger fra mange forskellige Sider traf Hans Højærværdighed Biskoppen dette Valg.

Pastor von der Kettenburg er en korrekt Præst, pligt-opfyldende, som plejer at have »sine Sager i Orden«. En vigtig Gerning er nu lagt i hans Hænder; det er ikke let at være den venesæle Pastor Brauns Efterfølger. Der mangler ikke den nye Sognepræst paa Arbejde i det store Sogn — ofte under vanskelige Forhold —, men der mangler heller ikke paa den gode Vilje og Sjæleiver fra Jubilarens Side. Mange synes, at Pastoren har for lidt af det hjertelige; men jeg kender mange, som ved nærmere Bekendtskab har lært, at der netop hos Pastor von der Kettenburg findes et stort og ædelt Hjerte, som er begejstret for det gode og virker det gode overfor mange, især dem, som er stedt i Nød.

Maatte Jubilaren endnu i mange Aar kunne virke som Sognepræst ved vor første Kirke, maatte han samle mange i den ærværdige St. Ansgars Kirke, maatte han faa den Glæde at blive agtet og æret som den afdøde Pastor Braun, hvis Efterfølger han er bleven.

Ad multos annos!

Jubilaren rejser Mandag Aften til sin Familie paa Kettenburg (Hannover), hvor han fejrer Jubilæumsdagen og Dagen for sin første hl. Messe, d. 26. Juli.

Collega.

Dejlige Minder.

Det var i Slutningen af Maj, at de første Rygter om Kardinalpræfektens Besøg naaede Danmark. Det varede ikke længe, før ogsaa den udenlandske Presse berettede om det. Hvad man før kun kunde drømme om, hvad man før kun betragtede som Eventyr, det skulde blive Virkelighed. Vor øverste kirkelige Chef, den mægtige Propagandapræfekt, under hvis Ledelse og Styrelse der staaer flere hundrede Biskopper, apostoliske Vikarer og Præfekter hele Verden over, vilde gæste de nordiske Lande, besøge de katholske Menigheder i Danmark, Island, Norge, Sverige og Finland. Kardinalens mægtige Arbejde tillader ham ikke at aflægge Besøg i de under ham staaende Distrikter, men i Aar vilde Kardinalen benytte sin Sommerferie til et privat Besøg i de nordiske Missioner. Det var Udmærkelse af høj Grad, og vore Hjerter blev da opfyldte af Glæde, Begejstring og en stor Forventning om, hvad Besøget vilde føre med sig.

Dagen oprandt, den 21. Juni, en af de mange graa Junidage i Aaret 1923. Kardinalens Besøg skulde være af fuldstændig privat Karakter. »Det saas ogsaa paa den Modtagelse, han fik denne Morgen,« skriver et af de store Hovedstadsblade. Modtagelsen var enkel, meget enkel; kun ganske faa Præster med Biskoppen i Spidsen og nogle af Menigheden var samlet ved Skibet; Modtagelsen i St. Ansgars Kirken var endnu mere enkel.

Men med Propagandapræfekten, *Kardinal Wilhelm van Rossum*, fik vi en Gæst, som var vor øverste Chef, men tillige ogsaa en elskværdig Fader. Om ham gælder Cæsars Ord: *veni, vidi, vici* d. v. s. jeg kom, jeg saa, jeg sejrede. Han vandt med et Slag alles Hjerter. Hans milde, fromme, rolige, afdæmpede og kloge Væsen gjorde et ypperligt Indtryk paa alle, der omgikkes ham, Katholikker og anderledestroende; og jo mere man havde Lejlighed til at omgaas ham, desto mere Respekt, Ærefrygt, Højagtelse, Hengivenhed og Kærlighed følte man for hans Personlighed. Jeg er forvisset om, at endog Stiftsprovsten fra Odense havde »taget Hatten af« for Hans Eminence, dersom han

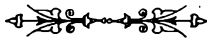
havde modtaget Kardinalen i St. Knudskirke og havde faaet Lejlighed til i nogen Tid at omgaas Hans Eminence. Som det fortællles, var Modtagelsen hos Deres Majestæter Kongen og Dronningen yderst hjertelig, og det er vi danske Katholiker vor Konge og vor Dronning meget taknemmelige for.

Hvad skulde man mest beundre hos Kardinalen? Hans Beskedenhed og Ydmyghed til Trods for, at han er en Mand i de højeste Stillinger, hvem Kejser og Fyrster i Ydmyghed har højet sig for? Eller hans Klogskab? Det var beundringsværdigt at se hans Viden og Kendskab til alle Slags Spørgsmaal, at se, hvorledes han f. Eks. svarer i en Samtale med en Redaktør paa hans Forespørgsel: »Hvad synes Deres Eminence om Socialismen og Kommunismen?« — »Ja, hvad er Socialisme, hvad er Kommunistik? Betyder den Omvæltning og Oprør, saa kan jeg lige saa lidt som De anerkende den. Er den Kampen mod Religionen, saa er jeg lige saa godt imod den; men er den noget godt, ja, saa anerkender jeg den, thi enhver god Gave kommer fra Gud.« Eller skal man beundre hans Fromhed? Jeg havde tre Gange Lejlighed til at assistere ham under den hl. Messe; men jeg maa tilstaa, at jeg aldrig har set en Præst læse Messen med en saadan Fromhed, som Kardinalen gjorde — uden Affektation eller Sentimentalitet, men med saadan en inderlig Tro, at man kunde se paa ham, hvem han omgikkes. Man maatte se ham under Taksigelsen efter den hl. Messe: han knælede frit, med lukkede Øjne, og dvælede i Bøn med sin Frelser. Kardinalen fortalte os, sine Ordensbrødre ved St. Annæ Kirke, hvorledes han endnu stadig levede som Ordensmand til ligemed sin Sekretær og Lægbroderen. Vi staar hver Dag op Kl. 4, holder vor Fælles-Morgenbøn og Betragtning, læser saa den hl. Messe o.s.v. Kl. 6¹/₄ er vi færdige med vore Øvelser; Kl. 6¹/₂ begynder Arbejdet til Kl. 1—1¹/₂, saa følger andre Øvelser, Middagsmad, en Times Kørsel i det frie, og Kl. 5 begynder Audienserne, som plejer at vare 2—3 Timer; Kl. 9 er der Aftenbøn og Kl. 9¹/₂ gaar vi til Hvile. Heller ikke de religiøse Bodsøvelser glemmes i vort lille Ordenssamfund.

Jo mere Tiden gik, og jo mere Kardinalen kom i For-

bindelse med Menighederne, desto mere kunde enhver forstaa, at vi i Virkeligheden havde »en Prins af Blodet« som Gæst hos os. Hvem af os vil glemme de opløftende Øjeblikke, hvor han ved Festmødet talte som en Fader til alle sine Børn, hvor han nedbad Velsignelse over Danmark og dets Konge, Dronning og Regering, over vor Biskop, vore Præster og alle Menigheder. Det var Højdepunktet. Men det hjerteligste af alt var vel, da vi tog Afsked med ham ved Skibet. En Faders Afsked med sine Børn; den sidste Hyldest, den sidste Tak — og saa den sidste Velsignelse fra Hans Eminence fra Skibet, medens vi knælede paa Stenbroen. Kardinalen tog de bedste Indtryk med sig, da han forlod Danmark — hans Besøg og hans Velsignelse vil bære 100 Fold Frugt iblandt os!

P. Josef Resch,
C. ss. R.

St. Ansgars Eftermæle.

(Sidste Artikel.)

1.

Det var fristende at analysere det Sindelag, der har inspireret den ofte omtalte Forf. af den sidste Ansgariusbog til de efterfølgende Citater. Naar jeg ikke gør det, skyldes det baade Vilje til at optage alt i den bedst mulige Mening — og Erkendelsen af, at den Læser, paa hvem selve Teksten ikke virker tilstrækkelig stærkt, paa ham vil ej heller en nok saa stærk Kommentar virke. Forf. rejser to (kan man sige) Anklager mod St. Ansgar; den ene af disse er endda i Forf.s Pen og Mening en Ros.

Den ene er, at St. A. egentlig var Protestant — fordi han nød Nadveren under begge Skikkelser. Den anden er, at St. A. ikke havde Frelsesbevidsthed og derfor hengav sig til utidig Sorg over sine Synder og, i bedste Fald, unyttige Bodsøvelser.

2.

Det første af de paaklagede Stykker findes op. cit. Pag. 242. Der tales om Nadver under to Skikkelser ved Karl den Stores og St. A.s Beretninger og siges saa i en Fodnote (ordret): Uddelingen af Nadveren under een Skikkelse, der jo direkte strider mod Herrens egne Indstiftelsesord: »Drikker alle deraf«, blev først fastslaaet som katolsk Kirkepraksis ved Kirkemødet i Konstanz i Aaret 1415, selv om man nok i Forvejen mange Steder paa egen Haand havde tilladt sig denne Lemlæstelse af Nadverhandlingen.

Et fyldestgørende Svar herpaa burde indledes med en Paavisning af, at Indstiftelsesordene taler om Messeofret, ikke om Kommunionen — samt en Redegørelse for, at Nadver under to Skikkelser ikke er Spor fuldstændigere eller fuldkomnere end under een. Pladsen i Ugebladet og Overmaalet af saadanne Paavisninger baade i Katekismen, Rauschen og enhver Apologetik dispenserer mig fra at tage disse to Punkter op. Men et tredje maa jeg røre ved: Lægmandskalkens Historie i Kirken.

Jeg vil først fastslaa, at Forf. ikke har leveret Bevis (men kun Hypothese) for, at St. A. kommunikerede Folket under een Skikkelse; Beretningen er for svag som Bevis; ogsaa jeg nyder i »Nadveren« Kalken, men rækker kun Lægfolket Brødet. Skal Beviset holde, maatte Forf. først fastslaa, at St. A. ikke selv konsakrerede i Berettelsesmessen (og det er let nok men er ikke gjort!) og saa bevise, at to Skikkelser var Skik for Lægfolket.

Jeg skal give Forf. en protestantisk Autoritet: Prof. Dr. *Julius Smend* ved det lutherske Fakultet i Münster i W. skriver i »Die römische Messe« (Relgeschl. Volksbücher, IV. Reihe, 32.-33. Heft, Tübingen 1920) S. 34 ff. en omhyggelig og i Hovedtrækkene rigtig Udvikling af Kalkens Skæbne gennem 2000 Aar. Deri paaviser han, at Kalken paa det fromme Lægfolks eget Ønske afskaffedes i Nordafrikas blomstrende Kirker allerede omkr. Aar 200—250. Længe var Kirken imod det, men man gav efter for de vægtige Grunde. Videre paapeger han *Krysostomus-Liturgi*ens »Renselseskalk« som et Overgangs-

led til Nadverkalkens tidlige Forsvinden. Allerede *Anselm* († 1109) lærer Christi Væsen nærværelse i hver Partikel og i hver Draabe og hæver saaledes den sidste Betænkelighed for Kalkens Forsvinden. Kendte Forf. disse Fakta — og kendte han Katakombe-Kilderne (f. Eks. St. *Tarcisius's* Historie og de i Gravene fundne meget smaa Præsteg og ikke Menigheds-Kalke), da havde han sparet sig selv for Fejlene i Fodnoten og St. Ansgar for »i hele sin Kristendomsopfattelse, f. Eks. i Nadveruddelingen, at repræsentere en ældre og dermed ogsaa mere bibelsk Kristendomsform end den, der nu efter Kontrareformationens og Ultramontanismens Sejr over alle andre ældre og friere Aandsrørelser i Kirken . . .« (S. 277).

St. A. havde ingen Kristendomsopfattelse, han havde Kristendom, og den var saa katholsk som vor Tids. Trods al Forf.s Annektionslyst tildeler Historien nu alligevel vor, St. *Filip Neris* og St. *Ignatius's* Kirke Nordens katholske Apostel.

3.

Trods St. A.s »Protestantisme« havde han dog en fæl Skavank, siger Forf., han havde ikke Frelsesvished; nej, han stod — som god Katholik — paa samme Stade som *Trid. Cons. VI, 9 . . .* paa et rent kontrareformatisk og ultramontant Stade. Men lad os høre Forf. selv (S. 189): »Hvor har dog ikke den katholske Kirke paa sin Vej ned i Gerningsretsfærdigheden fjernet sig langt fra det sande, evangeliske Stade, der endnu paa Ansgars Tid havde Hjemstavnsret i dens Skød! Og hvor er ikke Kirkens officielle Fornægtelse af Visheden om Syndernes Forladelse og den dermed sammenhængende Frelsesvished langt borte fra Ansgars Oplevelser . . . o.s.v. o.s.v. — Vished for Syndsforladelse er ikke det samme som Vished for Frelse; har jeg angret, skriftet og faaet min Synd absolvert, har og besidder jeg fuld Syndsforladelse — men jeg har ogsaa Vished for, at jeg kan forspilde denne hvert Øjeblik ved en ny Synd. Hvis dette ikke var saaledes, fik vi den Moral, at naar vi en Gang (f. Eks. i Daaben) har faaet Syndsforladelse, kan vi synde uden at forspilde Naaden. Dette maa man antage i et Religionssamfund, der »lem-læster« Christi Indstiftelse af Skriftemaalet (Johs. 20,22 ff.).

Vi — og St. A. — behøver ikke den Slags Omgaelser af Moralens Logik.

4.

Nu kunde jeg aftrykke de Linjer, hvor Forf. stakler St. Ansgar, fordi han har været henfalden til Helgen- og Relikviedyrkelse, til Martyrønske og Askese . . . er det Umagen værd? Forf. er bedst tjent med ikke at blive vist frem i Attituden som Nordens Folkeapostels Korrekser.

Og jeg behøver næppe at samle Resultatet af mine fremsatte Bemærkninger i en pur og uforbeholden Afvisning af Bogen som et blot nogenlunde antageligt Ansgarius-Levned. Jeg er paa den anden Side glad for at kunne fastslaa, at for den rette Forfatter — en, der vil skrive af Kærlighed til St. Ansgar — er M. Th. Nielsens Bog et righoldigt og godt Findested for Fakta og Detaljer.

P. S.

Spadsereture i København.

XVIII.

Paa Vestre Kirkegaard.

(— R. I. P. —)

Det er en lang, lang Vej ud til Katholsk Vestre Kirkegaard, hvis man bor paa Østerbro. Men ogsaa for dem, der bor i Byens Centrum eller paa Vesterbro, kan det synes, som om denne Kirkegaard laa helt udenfor Verden — *deres* Verden altsaa, deres Tankers, Arbejders og Glæders Verden. Og dog kan det ske, at netop den, der mindst af alt tænkte paa at komme derud foreløbig — efter 3, 4 Dage *køres eller bæres* derud. . . . En pludselig Tarmlidelse, en Bilulykke — og den til da rask og munter gennem Strøget spadserende Grosserer X ses ikke mere i Færdselen, hans stakkels Legeme maa sænkes ned i Jorden. . . .

Ja, før eller senere havner vi alle derude — eller paa

en anden Kirkegaard. Og det kan vi ikke lade være med at tænke paa, naar vi nu gaar fra Enghaveplads henimod Vestre Kirkegaard.

Der er smukt herude. Alléen danner Overgangen fra Byens Trafik til den Stilhed og Fred, der hersker her mellem Buske og Træer og Blomster. Men mellem alt det grønne og bagved de smukke Blomster titter jo de alvorlige Monumenter med deres Kors og Indskrifter frem.

»Her hviler i Fred Hansine eller Karen eller Marie Petersen« o. s. v. **Mon??**

Mon hun virkelig hviler her? Eller han, vor Ven, som vi har kendt saa godt, til hvis Tale vi har lyttet, som vi endnu saa levende ser for vore Øjne, mon han virkelig hviler her, som det staar indhugget med forgyldte Bogstaver paa den graa Marmortavle? —

Nej, Gud ske Lov! Det er bare saadan en Talemaade eller for den, som har tænkt sig noget derved, et Udtryk for Ønsket om, at vedkommendes Sjæl maa hvile i Guds Fred eller at vedkommendes jordiske Levninger maa have deres Gravfred.

Men jeg vilde aldrig paa en af mine kæres Grave sætte: Her hviler han, for det gør *han* ikke; kun hans *jordiske Hylster* hviler her *i nogen Tid*. Derfor staar der paa det smukkeste Gravmæle, jeg kender — det findes i San Lorenzos Krypt i Rom — de faa Ord: *Ossa et cineres Pii IX*, »Pius den Niendes Legemsrester« [ordret: Ben og Aske]. Og i *Laterankirken* findes der et Gravmæle, som ogsaa i al sin Korthed giver meget at tænke paa: »*Hieronymus Colonna*« — den afdødes Navn uden alle andre Titler og Navne, og saa hans Livshistorie: *Princeps — Cardinalis — Nihil*. Han blev nemlig *Fyrste* af Palæstrina og Hoved for den store romerske Fyrsteæt, men overlod det hele til sin Nevø, da han vilde være en Kirkens Mand, blev senere ophøjet til *Kardinal*, i hvilken Stilling han i høj Grad udmærkede sig, og døde 1665, og er nu: *Intet* her i Verden.

Overhovedet er Grav-Indskrifterne i de romerske Kirker og paa de smukke italienske Campi santi ofte værd at lægge Mærke til. Det vilde være en Pryd for vore katolske Kirkegaarde, om ogsaa vore kæres Gravsteder ikke blot forsnydes med Aarstal og det misvisende; Her ligger

Jens Hansen — men under Navnet ogsaa et eller andet Ord, som de besøgende kunde tænke lidt over, et trøstefuldt Skriftsted, et Valgsprog eller et andet godt Ord. Heldigvis har vi fra de første Kristne nedarvet de tre Ord: R. I. P. = Requiescat in pace: Han hvile i Fred. Et Kors, et Anker, en Sejrskrans er jo ogsaa trøsterige Symboler.

Men da nu altsaa vedkommende, ved hvis Grav vi staar, og hvis Navn lyser os i Møde fra Marmorpladen, *ikke* hviler derunder — *hvor* hviler han, *hvor* er han da? —

Han eller hun eksisterer for Øjeblikket ikke i den jordiske Form, vi har kendt. Formen er brudt, Sjælen er presset ud af Legemet, og dette sidste er gaaet Støvet Vej. Den, der engang talte til os, havde saa megen Omhu, saa megen Kærlighed for os, som var saa god og from, saa levende interesseret i aandelige Spørgsmaal o. s. v. — han eksisterer ganske vist, lige saa sikkert som du staar ved Graven der og ordner Blomsterne paa den. Men det er i en anden Tilværelsesform, i et andet Rige, som Fantasi ikke kan gøre sig rigtige Forestillinger om, men som alligevel er ligesaa *virkeligt* som de Tanker, der behersker os, og som vi dog ikke kan se.

Det er derfor, mange let kommer i Tvivl, fordi de forveksler Fantasiens Opgave med Forstandens, Aandens Virkelighed med den materielle, følelige Virkelighed. Og nogle tænker sig ligefrem en Aand som et Stykke Gaze eller en Røgsky. . . . Men selv en Røgskys Indhold forgaar jo ikke engang, det flyttes og omformes kun — hvor meget mindre kan dette levende, tænkende, af Gud saa ophøjede og udmærkede Væsen, en Menneskesjæl, forgaar, »blive til intet«! — Nej, det gaar ikke saa let, dette: »at blive til intet« allerede for de materielle Ting, hvor meget mindre for en aandelig Substans, og det i en Verden, der er baaret og omgivet og gennemtrængt af Aandens Vidnesbyrd!

»Herre, giv dem den evige Hvile!« siger vi. Ordet »evig Hvile« sigter selvfølgelig ikke til Legemet, men til de afdødes Sjæle. Her i Verden var de i Uro og Angst, deroppe haaber vi, de kommer til Ro og paa det rette Sted i deres da uforanderlige Forhold til Gud. Og selv om der

i Evigheden er rigt og mangfoldigt Liv, saa er dog — efter den eventuelle Rensning — Sjælen, der døde i Guds Naade, *væsentligt hvilende i Guds Beskuelse*, en Beskuelse, der igen ikke bør forveksles med jordisk Hvilen paa et Leje eller Beskuelse udfra fløjlsbetrukne Lænestole. Fantasien spiller maaske mange her et slemt Puds, og andre vil som Følge deraf overhovedet forkaste det *usynlige* som *uvirkeligt! Begge Ting er lige taabelige!* Men vi vil takke Frelseren for det Haab, der lyser os i Møde ogsaa fra Kirkegaardens Kors. Han, den korsfæstede, var jo »den førstefødte« ogsaa med Hensyn til Opstandelsen! Han gik foran os ind ad Dødens mørke Port, han rejstes af Graven op til større Herlighed, og han siger til enhver af os: »Følg mig!«

Ved Jesu Haand kan vi trygt gaa gennem Livet ind i Døden; han, vor Fører, ved Besked med begge Dele, og han ved, hvorfor de begge er Stadier, Trin op imod den »Evide Hvile« og til det »Evide Lys«, som da vil skinne, og som vi nu tør glæde os til — selv om Taarerne væl-der frem, og alt omkring os er som i Mørke. . . .

F. F. M.

Nye Bøger.

Alban Stolz: Lichte Höhen. Nachgelassene Tagebücher. Herausgegeben und mit einer Einführung versehen von Dr. Julius Mayer, Professor an der Universität zu Freiburg i. B. 1.—4. Auflage. Freiburg i. B. 1922. Herder & Co. G. m. b. H. Verlagsbuchhandlung, lille 8° (VII + 298 Sider).

Over tre Fjerdedele af de her offentliggjorte Dagbogsblade er fra de Aar (1834—41), da Forfatteren virkede som Kapellan, først i den lille Flække Rotenfels i den skønne Murgdal og derefter i den idylliske Landsby Neusatz i Schwarzwald — kun en Mil fra hans Fødeby Bühl i Baden. Fra hans Studentertid faar man desværre kun fire Sider (fra Aarene 1830—33). Resten af Bogen er Tillæg til de allerede i Forfatterens Levetid under forskellige Titler udgivne Dagbøger, indeholdende Stykker, som er forbigaaede i den tidligere Udgave. Tilsammen udgør disse, hidtil ikke offentliggjorte, Uddrag af Dagbøgerne

fjortende Bind af Folkeudgaven af Alban Stolz'es samlede Værker. Mangler Dagbøgerne det spændende Moment, som findes i en vel tilrettelagt Fortælling, har de til Gengæld en Fylde af Emner, som tiltrækker Opmærksomheden. Hvad der kan frastøde hos Alban Stolz, hans Bidskhed og Overdrivelser, hans ensidige og uretfærdige Domme, findes naturligvis ogsaa af og til i Dagbøgerne, men virker her mindre stødende, da de jo fra først af ikke har været bestemte til at offentliggøres. Ellers møder man her overalt den samme sunde og kraftige Personlighed, som man kender saa godt fra Kalenderne og Rejsebeskrivelserne. Hans Domme om Litteratur er altid interessante og for det meste træffende. Om Forskellen imellem den antike og moderne Digtning fremsætter han følgende korte Bemærkninger, som rammer noget centralt: »Hos de Gamle var Digtene ganske objektive; i dem ser man kun det, som de besynger, ikke Sangeren selv. Hos os, især hos Romantikerne, er det omvendt: Man hører ikke mere Genstanden blive besunget, men snarere den Følelse, som Genstanden fremkalder hos Digteren. Det kommer deraf, at Menneskene i Oldtiden endnu ikke var naaet til den Selvbevidsthed, som man nu har. — Filologer, som helt hænger ved det gamle, anser vor Tids Digte som en Tilbagegang i Poesien. Men saa sandt som Mennesket staar højere end det, som han ser eller hører, saa vist er den Poesi, som fremstiller Mennesket, højere end hin, som kun beskriver disse Genstande.«

En lignende vurderende Betragtning kan anvendes paa Alban Stolz'es egne Dagbøger: De giver ikke saa meget hans Oplevelser som de Tanker, Oplevelserne fremkalder hos ham.

F. J. West.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Ringsted. Det vil vist være en Glæde for Ugebladets Læsere at høre, at Hr. Hofjægermester og Fru Hofjægermesterinde Garth-Grüner fra Lille Svenstrup pr. Ringsted fejrer deres Sølvbryllup paa Lørdag den 14. Juli. Hr. Hofjægermesteren og Fruen konverterede i 1912. St. Knuds Kirke i Ringsted kunde fortælle mangt et smukt Træk om deres fromme og gavmilde Sindelag. Pressen baade i Ringsted og i København har optaget ikke saa faa Artikler fra Hr. Hofjægermesterens Haand, Artikler, som vidner om hans oplyste katolske Tro. Ogsaa Ugebladet har nydt godt af Hr. Hofjægermesterens Artikler. Paa Lørdag bliver der holdt en Taksigelsesmesse for Sølvbrudeparret, og Katholikkerne i Ringsted vil med Glæde benytte Lejligheden til at nedbede Guds Velsignelse over deres ansete og nidkære Trosfæller.

En Ringstedenser.

Aarhus. *Efter Redaktionen Slutning erfarer vi, at Høj-
ærværdig Pastor Ignatius Schmid, S. J., Natten mellem Tirs-
dag og Onsdag er afgaaet ved Døden. Nærmere i næste Nr.
R. I. P.*

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt in. Vels.
Aakirkeby (Jernbanegade).....	Kl. -	Kl. 10 ¹ / ₂	in. Vels.
Aalborg (Kastetvej).....	» 6 og 7 ¹ / ₂ ...	» 10	Kl. 3
Aarhus (Rymsgade 26).....	» 6 ¹ / ₂ og 7 ¹ / ₂ ..	» 10	» 7
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade)	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade)	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Helsingør (Nygade 8)	» 8	» 10	» 2
Holbæk (Kastanievej 19)	» -	» 10 ¹ / ₂	» -
Horsens (Nørregade 19).....	» 8	» 10	» 2
Kolding (Alhambrevej)	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej)	» 8	» 10	» 5
Ledreborg	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Østergade)	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» -
Nakskov (St. Franciscus Kirke)	» 9 ¹ / ₂ dansk .	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej)	» -	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke)	» 8	» 10 ¹ / ₂	» -
Næstved (Villa Alfa).....	» 8 ¹ / ₂	» 10	» -
Odense (Torvet 7).....	» 8 og 9.....	» 10	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	» 5
Roskilde (St. Olsgade).....	» 7	» 9	» 5
Rønne (Lille Madsegade).....	» 6 ¹ / ₂	» 10	» 6
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade) ..	» 8	» 10	» -
Svendborg (Havnegade 1)	» -	» 10	» 5
Vejle (Blegbanken)	» 7 ¹ / ₂	» 10	» 3

I Aabenraa, Sønderborg og Tønder afholdes kun periodisk Gudstjeneste, som i Forvejen annonceres i de stedlige Blade.

Landophold.

En stille fordringsløs Frue med 16-aarig Datter søger Landophold fra 22. Juli til 5. August. Billet mrkt. »Landophold« med Opgivelse af allerbilligste Pris bedes indsendt til Bladets Redaktion.

Til Feriebørnene er der i Aar indkommet meget mindre end ellers, saa lidt, at der er Fare for, at de vil blive sendt tilbage til København en af de første Dage, dersom der ikke indkommer yderligere Bidrag til Vederlag for forlænget Ophold.

Prisen er jo 1¹/₂ Kr. pr. Dag, ca. 10 Kr. om Ugen, ca. 50 Kr. pr. Barn for 5 Ugers Ferieophold.

Bidrag modtages med Taknemlighed af

St. Josefs Søstre, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.

Vincentskonferensernes 3. Generalmøde (Sommermødet)

afholdes Søndag den 22. Juli Kl. 5 i St. Andreas Præstegaard, Ordrup. Alle aktive og passive Medlemmer indbydes.

Kirkelig Kalender.

15. Juli 8. Søndag eft. Pintse.	22. Juli 9. Søndag eft. Pintse.
16. — M. Karmel- Skapularfest.	23. — M. Apollinaris, Biskop og Martyr.
17. — Ti. Alexius, Bekender.	24. — Ti. Vigilie.
18. — O. Kamillus af Lellis, Bekender.	25. — O. Jakob, Apostel.
19. — To. Vincents af Paul, Bekender.	26. — To. Anna, Jomfru Ma- rias Moder.
20. — F. Hieronymus Æmili- ani, Bekender.	27. — F. Pantaleon, Martyr.
21. — L. Marias Officium.	28. — L. Nazarius og Lidel- sesfæller, Martyrer.

»Absalon«. Møde Mandag den 16. Juli »Columbus«.
Udflugt den 22. d. M. til Herløv Kro m. forskellige Forlystelser
i Haven.

Vi mødes ved Brønshøj Kro Kl. 1 pr. Madkurven medtages.
NB. Trosfæller indbydes til Deltagelse. Børn kan befordres
pr. Bil.

Bestyrelsen.

Hørsholm.

Der er Messe den 15. Juli, men ikke den 22.

Sankt Knuds Feriekoloni

bringes herved i velvillig Erindring. Der er Plads til 18 Smaa-
drengene. — Prisen er 1 $\frac{1}{2}$ Kr. pr. Dag pr. Barn. — Bidrag modtages hos

Sankt Josefssøstrene Østerbrogade 7 C
» » Frberg. Allé 15—17
» » Griffenfeldtsgade 44

Portneren i Stenosgade
samt hos undertegnede.

Martha Hansen,
Boyesgade 7^c.

3. Fortegnelse over indkomne Bidrag.

Assens	Kr. 15,00
Portneren, Stenosgade	» 25,00
Tidligere indkommel	» 231,06
	<u>Kr. 271,06</u>

Afsluttet Regnskab følger efter Ferien.

Hjertelig Tak til alle, der har tænkt paa vore smaa Feriebørn.
Martha Hansen.

Det meddeles herved at

*Højær. Pastor **Ignatius Schmid**, S. J.*

*efter et længere Sygeleje er afgaaet ved Døden Natten
til den 11. Juli.*

*Begravelsen finder Sted Tirsdag den 17. Juli Kl. 10
fra Kirken. Han anbefales til de troendes Forbøn.*

Aarhus d. 11. Juli.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64^a Kbh. K. Tlf. Palæ 59, Kl. 5-7). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64^a, Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst kl. 5-7 Eftermiddag

Nr. 29.

Søndag den 22. Juli.

1923.

INDHOLD: Enden nærmer sig. — P. Ignatius Schmid †. — Et Minde om Pastor Schmid. — Salmer og Salmesprog. — Spadsereture i København. — Pastor Tembories's Afrejse. — St. Andreas Kollegium. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Norge. Rom. — Avertissementer.

Enden nærmer sig.

Se, allerede i mange Aar bygger du for din stakkels Sjæl og har endnu ikke saa meget som lagt Sten paa Sten! Allerede for lang Tid siden er du draget ud for at finde Livet for din Sjæl, men jeg er bange for, at du ved dine Synder igen mister det, du allerede har vundet. Allerede længe er du paa Rejse for at finde Skatte, men endnu er stadig Fattigdom og Nød dine Ledsagere. Dit Navn er kendt blandt Købmændene, men der er ikke en Øre i din Pung. Allerede nærmer den Tid sig, da Kræfterne begynder at tage af, og endnu har du inlet i din Haand. Du strejfer omkring paa Bjergene, og overalt støder du paa Sten. Du er altid den samme, i Ørkenen og iblandt Menne-skene, i Arbejde og i Hvile. Dit Legeme er du haard imod, men Synden i dig er endnu ikke fjernet. Dit Indre brænder af Tørst, men dit Hjertes Vrede er endnu ikke dæmpet. Kraften i dine Fødder svinder hen, og dog har du endnu ikke betraadt Vejen. I Maaneder regnes du allerede med blandt Guds Tjenere, og endnu har du slet ikke faaet begyndt. Fra tidlig Morgen til sen Aften gaar du bøjet paa Marken og samler sammen, og dog har du endnu ikke et Neg. Du er en kedelig Arbejder iblandt alle de travle, thi du virker intet. Snart er du ved Siden

af Vejen, snart paa Vejen, begge Dele kan man iagttage hos dig. Du vandrer paa de retfærdiges Sti, men du gør de ondes Gerninger! For at taale Heden er du draget ud, men du søger Skyggen! Endskønt du endnu slet ikke er begyndt paa at døje Besværligheder, længes du allerede igen efter Fornøjelser; Sommeren er forbi, og Vinteren staar for Døren, men du har ikke sørget for at have et beskyttende Tag. Stormene kommer, men du har ikke samlet Forraad. Kulde og Frost er paa Vej, men du bærer tyndslidte Klæder. Enden nærmer sig, og du staar uden Gerninger.

Naar en lille Fugl flyver ind i din Bolig og bygger sin Rede i dit Hus, saa skal du ved denne Nabos Eksempel føle dig opmuntret til at bygge en Rede for dig selv i Himmelen. Svalen fuldfører sin Rede, bygger den paa det højeste Sted i dit Hus, ogsaa du skal vaagne op og bygge din Bolig i Himmelen. Den flittige Myre lærer dig, at ogsaa du skal være virksom. Storken, der drager langt bort, viser dig, at der er en lang Vej til Fædrelandet. De første er allerede naaet over Bjerget, og du har endnu slet ikke forladt Herberget. De, der drog ud sammen med dig, har allerede den halve Vej bag sig, og du bliver tilbage? Intet kan sætte dig i Bevægelse! Se, dine Kammerater er allerede saa vidt, at de ser Kongen, og du er stadig ligeglad og doven! De har nu overvundet alle de Besværligheder, som du endnu ikke har set. Alt andet maa du lade hvile og gøre det ene; thi af alt har kun det ene Værdi for dig; hyad der er gavnligt for din Sjæl, maa du fuldføre, som allerede Salomon siger: »Af alt det, Mennesket arbejder med, nytter intet andet end det, hvorved du finder Livet for din Sjæl.«

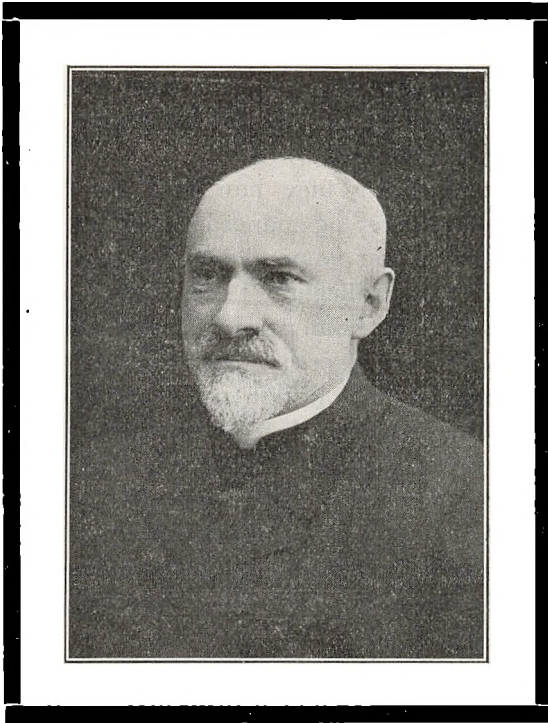
Træer plantes ikke under Tages Skygge, og Blomster vokser ikke ved Ovnens Varme i Husene, men under aaben Himmel vokser alle Træer, og alle Blomster folder sig ud for at drikke af Regnen, der kommer fra oven, og af Himmels Dug. Hvis I er fornuftige Træer, saa lad eder ikke plante i Husene, at ikke eders Grene skal udtørres ved Varmen fra Ovnens. Den friske Luft tager Sygdommen bort fra Legemet, og Utilpasheden forsvinder ved Solvarens heldbringende Indflydelse. Byg dog ikke Huse for Cedertræerne, der ernærer sig af Himmels Dug, for at de ikke skal hindres i at bære Frugt.

Isaak af Antiokien.

Efter A. Heilmann: Gottesträger.

Pater Ignatius Schmid, S. J. †

Da Pater Ignatius Schmid Onsdag Morgen, den 11. Juli, kort efter Kl. 3 lukkede sine Øjne for stedse, kom Døden, skønt længe ventet, dog lidt overraskende.

En ret ondartet Lungebetændelse med stadig høj Feber havde kastet ham paa et langvarigt Sygeleje. Tilsidst var hans Hjerte blevet svækket saa meget, at det stod klart for ham og hans Omgivelser, at det maatte blive hans sidste Sygdom.

Saa traf P. Schmid da med stor Sjælsro sine sidste Bestemmelser. Næsten intet undgik hans Opmærksomhed, og hvad han ikke selv kunde skrive, bad han sine Ordensbrødre besørge for sig.

Der fandtes en udmærket Karakteristik af P. Schmid's Personlighed og Virke fra Kaptajn A. F. Beyers Haand i Aarhus Amtstidende af 12. Juli, hvorfor vi tillader os at hidsætte den her i Ugebladet:

»Pater Ignatius Schmid, S. J., er død. Mange kendte ham og holdt af ham. Mange havde han lært at leve, mange havde han lært at dø, og mange havde han glædet og trøstet i Livet og i Døden. Han levede og døde som den fattige Apostel, der var fyldt med sin Herres rige Menneskekærlighed og gav og gav af denne sit varme og og rene Hjertes Overflod.

I Sulzberg i Østrig blev han født den 3. April 1859. Faderen var Overlærer og mangeaarigt Medlem af Provinssens Landdag. 12 Aar gammel blev Sønnen Discipel i det højt ansete Jesuiterkollegium i Feldkirch, tog Studentereksamen i Brixen og kom paa Præsteseminarium med den Hensigt at blive Verdenspræst. Men Ordenslivet drog ham, og allerede efter et Aars Forløb søgte han Optagelse i Jesu Selskab (Jesuiterordenen). I 1880 begyndte han i Holland sit Noviciat (Prøveaar), tog sin Ordens 3-aarige filosofiske Studium, blev derefter i 1886 sendt til Danmark for at gøre de fastsatte 4 Aars praktisk Skolegerning paa Sct. Andreas Kollegiet i Ordrup og gennemførte endelig det theologiske Studium fra 1890—94 i England og fra 1894—95 i Holland.

Rustet med omfattende og grundige Kundskaber i disse Videnskaber og i Sprog, Historie m. m., blev den nu præsteviede Pater i 1895 ansat i Aarhus, hvor han virkede til 1902, saa i Ordrup til 1905, og tilsidst igen i Aarhus, i 15 Aar som Sognepræst og i de sidste 3 Aar som Præst, Administrator, Bladudgiver, Forfatter m. m. Ialt 25 Aar i Aarhus.

Pater Schmid var i aandelig Henseende i bedste kristelige Forstand en Fader (pater) for sine Sognebørn og andre, der søgte hans Hjælp. Ikke forgæves bar han den store Ignatius af Loyolas Navn, men blev en smuk og værdig Repræsentant — blandt mange — for sin berømte Orden, om hvis ophøjede Idealer, ædle Principper og opofrende Gerning de fleste herhjemme desværre har meget begrænsede eller meget misvisende Forestillinger.

Jesu Selskab, Societas Jesu, S. J., var Rammen om hans Liv. Af al sin Sjæls Evne stræbte han at vandre i Jesu Selskab, i Herrens Følge og Spor, Kristi Efterfølgelse i Tanke, Tale og Gerning var hans Maal, og de, der kendte

ham, vil bevare et umisteligt Minde om, hvad de saa ham udrette.

Faa har vist bedre end den gamle, milde Pater med det faste, kærlige og klare Blik, naaet at bevise, hvilken vidunderlig og lykkebringende Magt den ejer, som helt er grebet af kristen Kærlighed, Tro og ren Vilje. — Hvilken menneskeforstaaende Skriftefader og Raadgiver, initiativrig Administrator og Organisator! Hans Kultur, Skønhedssans og praktiske Blik, hans Forhandlingstalent har sat dybe Spor i hans Kirke og Menighed og langt udenfor dem.

Hans Hjertebarn var det lille smukke Tidsskrift »Jesu Hjertes Budbringer«. Uden Penge og Medarbejdere, med store Anstrængelser satte han det i Gang og førte det igennem, saaledes at »Budbringeren« og »Børnenes Budbringer« nu er grundfæstet og har en stor og hengiven Læsekreds i Danmark og Norge.

Blandt hans literære Arbejder indtages Førstepladsen af hans Jesu Hjerter-Bog, der er oversat paa Tysk og Spansk, og et Par Dage før hans Død kom i 5. og forøgede Oplag. Paa sit Dødsleje havde han da ogsaa den Glæde at faa dansk Indfødsret.

Pater Schmid kæmpede med Døden i næsten 3 Maanedere. Gerne vilde han have levet endnu i 10 Aar i sit utrætteligt flittige Arbejde »ad majorem dei gloriam« (Jesu Selskabs Valgsprog), til Guds større Ære, men han hengav sig helt i Guds Vilje. Lige fra Begyndelsen af var Sygdommen farlig, »Besøg forbudt«. I de sidste Uger led Patereren meget af Aandenød. Hjertet kunde ikke mere. Men han klagede ikke, opgav ikke. Saa snart han havde samlet en Smule Kræfter, fik han Blyanten fat. Her og der var hans Hjælp jo absolut nødvendig. Snart sank han dog udmattet og hjælpeløs tilbage i Puderne, men han fik igen Luft og Krucifikset i Haanden, og saa bad han for Hedningemissionerne, for Negrene i Afrika og for den og den, som han af Hjertet ønskede at gavne.

Den gamle Præsts Taalmodighed i de lange og haarde Lidelser kan ikke skildres med Ord. Selv naar det kneb haardest og lige til de sidste Dage kunde han finde et spøgefuldt Ord for at opmuntre dem, der med Taarer stod hos ham for at styrke ham.

Før han ganske mistede Evnen til at tale, sagde han:
 »Jeg har lagt det Hele i Herrens Haand.«

Det havde han altid gjort. Derfor blev Pater Ignatius Schmid's Liv og Gerning et saare smukt Eksempel til Efterfølgelse.«

Der kunde fremdrages ikke saa faa Enkeltheder i Pastor Schmid's Liv, der vilde godtgøre, at han har haft overmaade rige og heldige Arbejdsmuligheder, som han forstod at udnytte med den Virkelyst, han ejede i høj Grad, og som ikke forlod ham til det sidste. Og hvad han foretog sig, det gjorde han med en stærk Tro paa, at det maatte lykkes; og han kunde ogsaa virkelig glæde sig ved at have opnaaet mange af sine skønneste Ønsker. Dette hans lyse Sindelag prægede al hans Færd og øvede ogsaa en gavnlig Virkning paa dem, han kom i Berøring med, og som hos ham søgte Vejledning og Hjælp i aandelig Henseende. Derfor vil hans Minde staa fast i Erindringen hos mange, der ved ham fandt Vejen til Kirken, og mange vil takke ham ud over Graven for, hvad han har været for dem. Han var en god, trofast og nidkær Sjælesørger.

Hs. Højærværdighed Biskoppen ankom om Morgenen fra Kolding. Begravelsen fandt Sted i Tirsdags Kl. 10. Der indledes med en højtidelig Requiem-Messe, der blev læst af Pastor Sialm, assisteret af Pastor Schreiber og Præsterne Mgr. Olrik og P. Back. Foruden de allerede nævnte Præster var ogsaa Præsterne Merx, Bender, Frederiksen, Brinkmann, Brems, Klarr, Wolfisperger og Prof. Müller kommet til Stede for at vise den afdøde den sidste Ære. Efter Sjælemessen, der overværedes af over 300 Mennesker, sang man Salmen »Naar min sidste Stund oprinder«, og saa holdt Sognepræsten, Pastor Nösen, Talen:

»P. Schmid havde ønsket det saaledes, for der skulde ikke tales saa meget om den afdødes Person som om hans Hjertes Hemmelighed. Alligevel vilde den gode afdøde Pater dog ikke formene os ogsaa offentligt at give Udtryk for vor store Sjælesorg. Thi vi ser ham ikke mere. Ikke paa Prædikestolen, hvor han med apostolisk Iver forkyndte Guds Ord og viste Vejen til Himmelen; ikke ved *Altret*, hvor han daglig frembar det hl. Offer;

ikke paa den tit saa tunge Vej fra og til *Skriftestolen*, som den gode Sjælehyrde holdt saa meget af at gaa; ikke ved *Guds Moders Alter*, hvor han grundlagde og ledede Kongregationerne, som han ansaa for Menighedens Kerne; ikke i Bøn foran *Jesu-Hjerte-Statuen*, Billedet af Ham, der var Paterens eet og alt; ikke paa *Aarhus's Gader*, hvor han var saa vel set, naar han opsøgte de spredte og trængende Sognebørn.

Det er og bliver et uopretteligt Savn, særlig føleligt for dem, der paa nært Hold har erfaret P. Schmidts Klogskab og Godhed, men ogsaa for alle, der blot nogenlunde kom i Berøring med denne Mand og Præst, hvis hele Livsførelse peger og leder opad, der kun aabner Haand og Hjerte for at give i en Tid, hvor mange kun tænker paa at tage og at nyde. Denne Mand og Præst var vor — og nu har vi mistet ham — og derfor sørger og græder vi. Sjældnen rinder saa mange Taarer ved en Mands Baare, og næppe een er forstilt.

Som Kristne ved vi dog, at P. Schmid endnu lever. Thi »enhver, som lever og tror paa mig,« hørte vi i Dagens Evangelium, »skal ikke dø i Evighed«. P. Schmid var dog vel en af dem. Han lever hos sin Frelser i Himmelen. Han lever hos sine Venner paa Jorden, navnlig da ogsaa i sine Bøger, hvor han taler til os og til mange efter os.

Hvem der nævner Genstanden for P. Schmidts Skrifter, hvem der nævner Jesu Hjerte, nævner Hemmeligheden i Paterens Liv. Ved Jesu Hjerte-Andagten blev P. Schmid til den, som vi kender; ved Jesu Hjerte-Andagten vandt han en saa stor Indflydelse paa saa mange Sjæle, langt ud over Aarhus katholske Menigheds Grænser. Paa sit Dødsleje karakteriserede Pateren selv sit Liv ved de smukke Ord: »**Jesu Hjerte-Andagten var mit Livs milde Stjerne**«. Og efter sin Død taler han videre, og arbejder han videre, for at Jesu Hjerte-Andagten kan blive det samme for andre.«

P. Nösen sluttede med et rørende »Farvell« Den afdøde selv vilde have taget Afsked med hele Menigheden, men Dagen, der var bestemt dertil, blev Paterens Dødsdag. Ligesom P. Schmid de sidste Dage, de sidste Timer

først og fremmest tænkte paa Menigheden, saaledes havde han paa mange Dage og i mange Aar tænkt paa dem, arbejdet for dem, været bekymret for dem og slidt sig op for dem. Derfor kan vi aldrig glemme ham. Mangen en vil endnu i fjern Fremtid søge ud til den stille Plet Jord, hvor P. Schmid hviler i Skyggen af det store Kors, ved selve Korsets Fod. Der vil han atter dvæle hos den gode P. Schmid, lytte til hans Ord og gaa trøstet bort. Et af P. Schmid's sidste Ord til sine Slægtninge derhjemme og til sine Venner her var: »Farvel, farvel, mine kære. I Himmelen ses vi igen.« Og vort Svar er kun et Ekko deraf — forhaabningsfuldt og saliggørende: Farvel, du gode, hjertensgode og derfor saa kære og uforglemmelige P. Schmid. Vi ses igen i Himmelen!

Efter at Salmen »Naar mit Skib i Havn skal sejle« var blevet sunget, foretog Hs. Højærværdighed Biskoppen Absolutionen ved Baaren, og under Klokkeringning, og medens Fanerne sænkedes over Kisten til en sidste Hilsen, satte det store Sørgetog sig i Bevægelse. Forrest gik Skolebørn, St. Josefs-Søstre, hvidklædte Piger med Blomster — saa kom Ligvognen med Kisten, der var smykket med hvide Roser, den fungerende Sognepræst, Pastor Nösen med Assistens, derefter i Spidsen for Præsteskabet Biskop Brems og endelig et meget anseligt Følge. Overalt, hvor Sørgetoget paa den lange Vej kom frem, mødtes det af ærbødigt hilsende og deltagende Tilskuere. Efter at Sognepræsten havde forrettet Kirkens Bønner og Jordpaakastelsen, sang man »Jesu Hjerter! Værn og Virke«, og Pastor Nösen takkede i bevægede Ord for den store Deltagelse. Saa traadte Biskoppen frem og bragte en hjertelig Tak til den afdøde P. Schmid samt bad sine Medarbejdere om at følge det smukke Eksempel, som P. Schmid i levende Live havde givet ved sit opofrende, apostoliske Arbejde og sit nidkære Hjertes Trofasthed.

Et Minde om Pastor Schmid.

I »Aarhus Amtstidende« for 15. Juli læses følgende:

I Anledning af Pater Ignatius Schmid's Død kunde det maaske have nogen Interesse at høre om en lille Oplevelse, der paa den smukkeste Maade illustrerer den afdøde Prælats Forhold til »anderledes troende« og supplerer den kønne Nekrolog, Kaptajn Beyer skrev her i Bladet.

For ca. 10 Aar siden — medens senere Kirkeminister Poulsen var Sognepræst i Hvilsager — døde et Polakbarn, og da det var under Termestrup Skoledistrikt, mødte jeg Begravelsesdagen i Præstegaarden for at fungere, som det var min Pligt.

Da Forældrene anmeldte Dødsfaldet, havde Pastor Poulsen imidlertid spurgt, om de ikke hellere vilde have Barnet begravet paa katholsk Vis. De fattige Polakfolk blev, som rimeligt var, baade overrasket og taknemmelige over dette Tilbud, og Pastor Poulsen satte sig da i Forbindelse med Pastor Schmid, der med den største Beredvillighed imødekom Opfordringen.

Alt dette vidste jeg paa dette Tidspunkt intet om og blev derfor en Del overrasket ved at træffe en katholsk Præst i en luthersk Præstegaard.

Pastor Poulsen præsenterede og forklarede Grunden til min Nærværelse, og den elskværdige Pater udtalte, at han meget gerne vilde have mig til at synge en Salme ved Begravelsen. Vi blev saa enige om de tre sidste Vers af »Nu titte til hinanden«.

Jeg bar Paterens lille Haandtaske op paa Kirkegaarden, undrende mig over, hvorfor han ikke var i Ornat. Deroppe løstes imidlertid Gaaden, idet Tasken indeholdt baade lang, sort Kappe, hvid Overtrøje med Blondebesætning, broderet Halsbånd og endelig en sammenfoldelig sort Hat — altsammen af tyndt, fint Stof. Jeg hjalp Præsten med Paaklædningen og sang Solo: »Guds Søn var selv et Barn« ... medens alle stod tavse med bøjet Hoved.

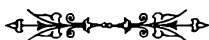
— Senere, da vi nede i Præstegaarden sad ved Kaffen og — for mit Vedkommende — ved Cigaren, faldt Talen ogsaa paa Tobak. Pastor Schmid fortalte da, at han hjemme i Aarhus havde nogle ægte »Virginiere«, som han fik fra sin Broder i Amerika og plejede at give bort til gode Venner, og at han vilde sende mig nogle Stykker som Tak for den gode Medvirkning.

Faa Dage efter modtog jeg ogsaa en Pakke meget, meget lange og meget stærke Cigarer, smukt indsvøbt i Silkepapir, ledsaget af et Par elskværdige Ord.

Jeg mindes med Glæde denne venlige katolske Præst og synes, at denne lille Episode paa Hvilsager Kirkegaard staar som et kønt Tegn paa, at der, Gud ske Lov, er mere, der samler, end der skiller.

Termestrup Skole, 13. Juli.

J. R. Eeg.

Salmer og Salmesprog.*)

Der staar et eller andet Sted skrevet om den store franske Historiker *Michelet*, at han formaede at samle sin ildfulde Skarpsindighed, sin omfattende Viden og alle sine aandelige Evner og Færdigheder i saa stærk en Grad, at han var i Stand til at læse en hel Tidsalders Psykologi ud af forholdsviis faa Dokumenter. Men rigtignok var *Michelets* Pathos ogsaa større end den umiddelbare Magt i hans Videnskabelighed, og han arbejdede altid udfra en forudfattet Følelses Standpunkt.

Naar »ildfuld Skarpsindighed« og »omfattende Viden« tages bort, kunde denne »Methode« i tilstrækkelig formindsket Format næsten kaldes Hr. Dr. Møllers, der i Sammenligning med Begavelsen, der ingen Sammenligning taa-ler med *Michelet*, benævner sig selv en lille Mus . . .

Hr. Niels Møllers Bog er næsten i Messebogs-Format, indeholdende XXXIII Sider Indledning, 141 Sider Sprog-analyse og 183 Sider Salmeskildring (Typer og Enkelt-eksemplarer). Hensigten har været den »at beskrive Salmesproget i dets Opstaaen, saaledes som det fremtræder for os i Malmøsalmebøgerne, og derigennem at søge at give os en Menighedens Karakteristik« (p. XXVI), »af Salmeforraadet at læse Menighedens Psykologi« (p. XV).

Det maa straks siges, at man skuffes; man faar ingen-ting nyt at vide. Hr. N. M. er ikke Litteraturhistoriker, ikke Theolog, ikke Filolog, ikke Psykolog og Æstetiker

*) Nogle Bemærkninger til *Niels Møller*: Salmesprog og Salmetyper, en psykologisk Undersøgelse af Reformationsaarhundredets danske Menighedssang (Doktordisputats).

af Fag. Ingen, der dyrker disse Videnskaber, føler sig beriget ved hans Undersøgelser, og for almindelige Mennesker er hans Disputats heller ikke, trods det dens Videnskabelighed ikke er saa slem, som den har Krop til. Hr. N. M. ved — ad anden Vej — meget mere om sine formentlige Undersøgelses Resultater end disse Undersøgelser af selve Stoffet er i Stand til at meddele. Et vigtigt Moment, ja næsten det vigtigste, er Hr. N. M.'s Forsøg paa at kaste nyt Lys over, hvordan Reformatorerne bragte Bibelen til Ære og Værdighed, ved at paavise dens sproglige Indflydelse paa hine Mænds Udtryksmaade i deres Salmer. Man er ikke klar over, om Opgaven er tekstvidenskabelig eller sprogvidenskabelig eller æstetisk; og ofte er Sammenligningen mellem Salmeudtryk og Bibel-sprog pinagtigt haartrukken.

Men overfor den ordanalyserende Side af Methoden er der især det at sige, at anvender man et Ordstof til at tegne en Tidsalders Psykologi, der stiller sig saa fjendtligt som Reformationstiden overfor Middelalderen, ja, er det den direkte udtalte Hensigt at lade os »se Modsætningen til den foregaaende Tid« (I. p. 39), da bør man ogsaa have samlet Ordstof, der karakteriserer denne Tid. Naar der f. Eks. (I. p. 80) siges, at i den katholske Tid var Følelsen af Guds Fadersind trængt tilbage, saa kræver en saadan forbavsende Paastand klar Dokumentation. Det samme gælder, hvor Ordet »hellig« behandles (I. p. 87); der siges, at »hellig« »betyder altsaa for Gud ejendommelig, Gud tilhørende. Men naar Mennesket selv vil skabe sig helligt: rent og værdigt for Gud, kommer det kun til at »siunes hellig vdwortis«. »Det bliver falsk Hellighed«. Senere (p. 109) kaldes »hellig« et Stemningsadjektiv, og andetsteds (II. p. 16) siges: »hellig, der knyttes til Kirke-Navnet, rummer næppe mere end en Antydning af selve Samfundsfølelsen med den guddommelige Høvding«. Ogsaa her kræves der — endog bortset fra Klarhed over Ordets Betydning — at den Udtryksmaade, Hr. N. M. analyserer, stilles klart op imod en Dokumentation af den katholske Sprogbrug og Tænkemaade i Middelalderen; det vilde endda have særlig Betydning, fordi ogsaa moderne katholsk Anvendelse af Ordet »hellig« (Paven: »vor hel-

lige Fader«) er en helt anden end den, der med den første Forklaring tillægges Reformatorerne, hvorimod meget tilladelig efter den tredje Forklaring.

Paa et endnu vigtigere Punkt savner man den Vederhæftighed, som kun fyldig Citering kan give. I p. 115 siges der: »Søger man i den danske Middelalders religiøse Digtning efter Ordene »Frelser«, »Frelsermand« brugt om Christus, er Udbyttet intet eller ringe, og Verbet »frelse« bruges lige saa hyppigt eller hyppigere om Maria og Helgenerne. Her er et af de Tilfælde, hvor Glosernes Forekomsthypighed vidner om gennemgribende Ændring i det religiøse Forhold«. De Ord gør En uhyggelig til Mode — baaede overfor Middelalderens katholske Retro og dens gode Hoveder, ikke mindst *Fader Helgesen**) — og overfor Hr. Niels Møller. Naar Glosernes Forekomsthypighed altsaa godt gør, hvor gennemgribende den Ændring har været, som indeholdes i N. M.s lidt famlende og udokumenterede Forfatterord om selve denne Ændrings Karakter, og naar der opstilles Modsætningerne hvidt og sort, saa vil man se det sorte! Og da maa det straks siges, at vil En paa Glosegrundlag tegne Psykologi, da er det overfor Katholicismen en uvidenskabelig Omgang med Stoffet kun at tage Hensyn til Middelalderens religiøse Digtning.

Videnskabelig eller uvidenskabelig Omgang med et Stof viser sig først og fremmest i, hvilken konstaterende Kraft, man mener indeholdt i dette Stof. Som allerede sagt, kan det Materiale, Hr. N. M. omgaas, slet ikke bære hans Domme. F. Eks. siges der i et Opgør p. 37: »Her er vi ved Reformationstidens dybeste psykologiske Oplevelser: Vredestyngen, der tidligere laa over Sindet, føles ikke mere, men fornemmes som spredt og borttaget ved Guds Kærligheds Fylde, saa at alle de sidstnævnte Gloser her... faar deres glade Modstykke«. Disse Gloser er samlet fra 31 Citater (hvoraf 28 i protestantisk Litteratur) og udtrykker 9 forskellige Forestillinger om Guds Vrede. Det hele annulleres med eet Citat: »Han synes at være vred, han er dog blid«, og modsvares med 13 Citater, hvoraf 7 fra

*) smlgn. Udtrykket Fader Holberg.

katholsk Litteratur for Guds Venkab, Yndest og gode Vilje; rigtignok etablerer N. M. saa paa eet Udtryk af Hr. Michael, hvis formentlig hyppige Forekomst ikke paavises, den Forskel mellem katholsk og protestantisk Opfattelse af Guds Venkab, at Katholikken opnaar dette efter et Skema (saadan og saadan skal du gøre, »vil du Guds Venkab nyde«), medens Protestanten betragter Guds Venkab som en tilsagt, en nuværende Realitet.

Forfatteren røber sig herigennem. Han laver noget Hokusfokus for at faa sit kære Stof til at udsige hans kære Meninger, som — endda bortset fra Rigtighed eller Urigtighed — slet ikke er nyt eller interessant.

En af disse Meninger er som ovenfor antydet den, at Reformatorerne, derved at de i langt højere Grad end det var sket i den førreformatoriske Digtning, optager Bibelens Udtryk i deres Sprog, viser, at de har løftet Bibelen fra Mørke op i Dagens Lys. Som Kilden for Salmesproget nævner Hr. N. M. (p. XXXI) »Bibelsprogbrugen og den eksisterende poetiske Tradition«, og Smagen fra den første Kilde kendes saa prægende igen i hint Salmesprogs Digtning, at den kaldes en nyskabt litterær Genre (p. IX), skønt det lidt holdningsløst indrømmes, at »Salmesproget kun for saa vidt er en Nyskabelse, som det giver til Menigmand, hvad der før var en Enkeltmands sproglige Eje« (p. XXIX).

Methoden, der ligger til Grund for Hr. N. M.s sproglige Undersøgelser, er aristokratisk nok — men ikke original, allerede Dr. *Hans Brix* har i »Tonen fra Himlen« givet et Perlekapitel, hvor de forskellige Tidrs karakteristiske Træk paapeges gennem Sprogbrugen i deres Salmer.

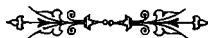
Men nogle Eksempler paa, hvordan denne i og for sig fornemme Methode til Karakterisering anvendes af Hr. N. M.: Er Guds Ord den rette Vej, saa er det at følge Menneskelærdom simpelthen at fare vild; og dette Udtryk, som paa Latin hedder *errare* skal nu være indført i Reformationssalmernes Sprog fra nogle Steder i Bibelens latinske Tekst, hvor der staar »*errare*«! som f. Eks. Marc. 12,24, - 1. Tim. 6,10, - Jak. 5,19. Med Udtrykket »fare vild« siges der (p. 75) »stemmer Brugen af Billederne »Blindhed« og »Mørke«;« der anføres et Sted, hvor det Ord bruges, skønt Grundlaget for den vedkommende

Salme — nemlig Davids Psalme 14 — ingen tilsvarende Udtryk har; men — saa importeres det bare fra 2. Cor. 4,4. — Og Udtrykket »sig selv med Svig fordærve«, siger Hr. N. M., er »vist inspireret af« 2. Pet. 2,1.

— Skulde de gode reformatoriske Salmedigtere have skabt deres Udtryksmaade under et saadant Bibeltryk, maatte de være større Sprog mestre, overhovedet større Begavelser end deres »Reformation« synes at vise. De vilde overhovedet ikke kunne have udtrykt dem selv nogenlunde »naturligt«.

Men at de dog har kunnet det, skyldes i langt højere Grad end Hr. N. M. lader det synes, den anden Kilde til Reformatoreernes Salmesprog, nemlig den eksisterende poetiske Tradition. Enhver med lidt Kendskab til Litteratur vil finde, at der kun med Overdrivelse kan tales om nyskabt Salmesprog i et Land, der havde skabt vore Folkeviser, og som havde levet et — jævnt sagt — hverken for stærkt eller for svagt religiøst katolsk Liv. N. M. maa da ogsaa i sine sproglige Opgør erklære, at til Betegnelse for Menneskehed, for Sjælelivet, for Himmel og Jord, for Samfundet med Gud, for Salighed*) og Fordømmelse anvender Reformationens Digtere Middelalderens Sprogbrug. Naar nu Hr. N. M. mener, at Reformationstidens religiøse Sprogbrug skulde være skabt ud af Bibelen og herskende Tradition, er det atter en Mangel i Anlægget ikke at angive, hvordan den Sprogbrug er blevet til, som stilles op imod hin, — selv om det kun var en subjektiv Mening derom. Og da vilde en uvildig og grundig Undersøger ikke have undgaaet at lægge Mærke til den store Indflydelse, den katolske Kirkes liturgiske Sprog har haft paa Dannelsen af Middelalderens danske religiøse Udtryksmaade, en Indflydelse, der slaar igennem helt op til *Hans Thomissøns* Salmebog 1569.

(Sluttes.)

*) Udtrykket »salig«, »som i Reformationssalmerne er saa hyppigt, synes ikke at høre Middelalderen til«, mener N. M.; Mariagerhaandskriftet f. Eks. har dog Udtrykket »for fattige Sjæles Saligheds Skyld«.

Spadsereture i København.

XIX.

Jesu Hjertes Kirke.

(— Den sidste af vore Spadsereture. —)

Vesterbrogade, som vi nu gaar ned ad, er en af Byens Hoved-Færdselsaarer. En ustandselig Strøm af Mennesker møder os, unge og gamle, fattige og rige, nogle ilende med hastige Skridt til eller fra deres Forretning, andre langsomt spadserende fra Butik til Butik, hver med sine Tanker, Sorger, Planer.

Des større bliver Modsætningen, naar vi nu bøjer ind i Stenosgade. Her er der stille, thi selv om der paa den ene Side findes nogle Butikker, optages største Delen af dens højre Side af Bygninger, der ikke har noget med Forretninger og Penge at gøre: Kirken, Præsteboligen og Skolen.

Vi træder ind i det høje gotiske Kirkerum. Der herker Halvmørke, og der er saa stille herinde, at man ikke skulde tro, man befandt sig lige ved et pulserende Storstadslivs Centrum. Kun svagt klemter Sporvognene derude fra, en Vogn ruller . . . saa er der atter Stilhed . . .

Oppe foran Højalteret lyser Evighedslampens røde Skær. Ja, *vi er ikke alene*, vi er paa Besøg hos nogen.

Jesus, dig jeg elsker ene;
Led min Tanke og mit Fjed,
Led mig, saa jeg længes ene
Efter dig, min Kærlighed. . . .

Det er de samme Tanker, som Middelalderens Bøn:
Jesu dulcis memoria allerede udtalte:

Jesus, du Haab for dem, der gør Bod!
Hvor mild er du ikke imod dem, der kommer til dig,
Hvor god overfor dem, der søger dig —
Men hvad er du først for dem, der har fundet dig! —

Og Bønnen slutter med de Ord:

Jesus, vær du vor Glæde,
Du, som engang vil være vor Løn . . .

Og det er alter de samme Tanker, som Apostlene i deres Breve udtaler om Jesu Christi uendelige Kærlighed, thi »mild er Herren« (*Dulcis est Dominus*, 1. Petr. 2, 3) og »Christus er mit Liv, og Døden er mig en Vinding« (Philipp. 1, 21).

Ja, der knæler nu vi moderne Mennesker, vi, som maaske lige er steget ud fra en Sporvogn eller en Bil, og siger det samme og er *som Kristne* de samme, som for 500 Aar siden Ridderen i Harnisk og Hjelm var, der stiger ned fra sin Hest og lægger sine Vaaben fra sig i Kirkerummets Vaabenhus — for saa at gaa ind og knæle ned . . . — det samme som hine i Toga klædte Romere var tusind Aar tidligere, da de ilede ned ad Via Appia for at mødes til de »hellige Mysterier«.

»*Christus i Gaar og i Dag, den samme i Evighed*« (Hebr.).

Han talte til Kvinden ved Jakobsbrønden, han talte til de romerske Legionærer, til Sebastian, Mauritius, Martin, han talte til Oldtidens Tænkere, til Aurelius Augustinus, Basilius, Clemens af Aleksandrien, han talte til Middelalderens store og smaa Folk, til Pave Gregor som til Benedikt af Nursia, til Købmandssønnen fra Assisi som til Kong Ludvig den Hellige, han taler til Reformationstidens store Ordensstiftere som til det 19. Aarhundredes vældigt opblomstrende Kirke- og Missionslivs Fanebærere. Og han taler nu til os Børn af det 20. Aarhundrede, hvor Kultur og Teknik og Socialisme er Løsenet, og som alligevel og maaske netop derfor er lige saa svage og lige saa legemligt og aandeligt elendige som hin blinde ved Vejkanten, der raabte: »*Jesus, Davids Søn, forbarm dig over mig!*« —

— Naar man sammenligner alle Historiens kendte Mænd, Menneskehedens »store Aander« — hvad er de saa imod »Jesus af Nazareth«?

Han kom under Octavianus Augustus's Regering til denne Verden, var Kejser Tiberius's lovlydige Undersaat, men optraadte samtidig som den, der havde Himmel og Jord i sin Magt, som den, der var »*inden Abraham*« (Joh. 8, 57), og som i sine Disciples Kredss rolig kunde sige: »*Fader, herliggør mig med den Herlighed, jeg havde hos dig, inden Verden blev til*« (Joh. 17, 5).

Og ved Afskedsmaaltidet havde han rakt sine Venner Bægeret og sagt, at dette var hans Blods Kalk, *det Nye Testamentes* — altsaa at den gamle Pagt nu var forbi og en ny begyndt . . .

Hvem turde tale saaledes?! Tænk, hvad disse Ord rummer, hvad de betyder! — Hvis en Mand kom til dig og spiste hos dig og under Maaltidet vilde oplyse dig om, at hele Verden fra dette Øjeblik af begyndte paa en ny Tidsregning, vilde du anse ham for lige saa forstyrret, som den bekendte Filosof Hegel maa have været, da han med sine Indfald troede at have paabegyndt en ny Verdens Æra.

Der var jo netop den Forskel, at det, Mesteren hin Aften sagde, *virkelig skete!* — Der begyndte faktisk en ny Udvikling, og en ny Tidsregning gav senere Udtryk for det nye, der var kommet ind i Verden *ved ham*.

Og alt, hvad han sagde, der vilde komme, *er virkelig indtruffet til nu*, hans liges aandelige Vækst, hans Disciples slemme Kaar i denne Verden, hvor »Verdens Fyrste« regerer — hvor altsaa ikke Guds Sandhed, Retfærd og Kærlighed udvortes har Overtaget! — de mange Krige, Jordskælv og Sygdomme, Jødefolkets afvisende Holdning — Kirkens Bestaaen paa Petri Klippe, Troens Vækst i de modtagelige Hjerter ligesom Surdejgens Arbejde i den Masse, den skal gennemtrænge — *kort sagt, alt er indtruffet*, saa vi kan kontrollere Sandheden af Herrens Ord gennem 19 Aarhundreder! Kun eet eneste Punkt i hans Forudsigelse er indtil Dags Dato endnu ikke indtruffet og venter paa sin Opfyldelse: det er, at han »vil komme igen med stor Magt og Herlighed for at dømme de levende og de døde«. Og han vil gengælde enhver efter sine Gerninger, vil tale trøstefulde Ord til dem, der har været gode imod »de ringeste af mine Brødre«, og vise dem bort, der ikke har troet paa ham her i Livet og ikke har gjort Troens Gerninger. Men til de trofaste Tjenere vil han sige: »Gaa ind i det Rige, der er eder beredt, fra Verdens Grundvold blev lagt«

Læs det om igen, kære Læser, læs det hos Matthæus, det 25. Kapitel, det er vel værd at læses ligesom i Johannes-Evangeliet Herrens Afskedstale til sine Disciple! —

Det er Ord, som Herren taler ogsaa til os, og som vi skal huske under Livets Kampe og Skuffelser.

Der er alligevel ingen anden, der kan hjælpe os, og det eneste Lys, der skinner i Livets Mørke, er det fra Bethlehém og Nazareth, fra Golgathas tomme Grav og fra Himmelfartsbjergets Højde.

Dette Lys maa tændes i os og brænde indefra, hvis vi, som Herren jo sagde, ved praktisk Efterfølgelse mærker i os, at det er den rette Vej, at hans Ord virkelig »er af Gud«.

Og for at hjælpe os med denne praktiske Efterfølgelse har han indstiftet Kirken, thi Bibelen alene kan føre til endeløse Tvivl og Disputatser. Kirkens praktiske Vejledning hjælper os lettere frem end egne Grublerier. Men Betingelsen er netop *Hjertets Ydmyghed* og ærlig Længsel efter det Guds Rige, *Jesus vil give os*, ikke en Higen efter et selvlavet Guds Rige, som vor Fantasi ønsker det.

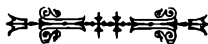
Mange ønsker mere Lys, men faar det ej, mange ønsker mere synlig Fuldkommenhed, men faar den ej, mange ønsker sig færre Vanskeligheder, men faar kun flere . . .

Ved Kirkens Vejledning udefra og ved inderlig Bøn og Taalmod og trofast Arbejde med vore daglige Pligter nærmer vi os Herren mere og mere, modtager vi et Lys og en Trøst i Hjertets Enfoldighed, som Verden derude til Trods for sine Universiteter og Fabrikker og Flyvemaskiner og Aviser og Foredragsholdere og Civilisation og Malskingeværer og Lighed og Frihed og Klassekamp og Nationalkamp aldrig vil kunne forstaa. Thi Verden, hans Ejendom, modtog ham ikke, men de, som er fødte af Gud og ikke »af Kød og Blod og Mands Vilje alene — dem gav han Magt til at blive *Guds Børn*«. Med dette Ord er der sagt meget, thi det omfatter Tid og Evighed.

Jesus, dig jeg elsker ene;
Led min Tanke og mit Fjed . . .

Ude klemter Sporvognen, og det er maaske ogsaa paa Tide, at vi forlader Kirkens Stilhed og atter forsvinder i Storbyens Arbejdslarm. Farvel!

F. F. M.

Pastor Tembories's Afrejse.

Den 28. Maj modtog Aalborg fra Rom, hvor Kamillianerne paa det Tidspunkt havde Generalkapitel, det Sorgens Budskab, at vor afholdte Sognepræst, Pater Tembories, var forflyttet til Berlin. Til stor Lykke for Aalborg Menighed forandrede denne Forflyttelse imidlertid, saa Pater Tembories nu er Provincialforstander bl. a. for Danmark.

Fredag d. 6. ds. forlod Pastoren Aalborg efter et 14 Dages Ophold her. Vi haaber paa og beder om, at han vil bevare sin Interesse for os, at han som Provincial ofte vil besøge vor By, og at vi engang atter maa se ham som Sognepræst i sin gamle Menighed, som han selv har grundlagt 1899 og ledet i tilsammen 8 Aar, og som altid vil vedblive at se op til ham i Kærlighed og Beundring. At Pastoren ogsaa er agtet og æret udenfor sin Menighed, beviser de mange sympatetiske Artikler, de herværende Blade har bragt i Anledning af Afrejsen fra Aalborg, f. Ex. følgende Citat af et Interview, »Aalborg Stiftstidende« har haft med Pater Tembories:

»For 14 Dage siden kom Pastor Tembories hjem fra et 3 Maaneders Ophold i Rom i Sol og Varme, i Aften forlader han atter Aalborg, hvortil saa mange Baand knytter ham.

Vi sidder foran den høje Mand med det milde kloge Ansigt og beder ham fortælle lidt om den katholske Menighed, om det nye Embede, om Fortid og Fremtid og — ikke mindst om sig selv. Pastor Tembories er ikke meget villig til at sige noget om sig selv, — vi maa da selv oplyse: han er 50 Aar gl. og har været i Kirkens Tjeneste i 25 Aar, kom til Aalborg 1899, forlod Aalborg 1904 og vendte tilbage 1920 for nu at forlade os igen.

»Hvad betyder det nye Embede?« spørger vi.

»Enhver Orden deles i Provinser, hvilket svarer til Lande; men naar flere Lande ikke har Klostre nok til at være en Provins, slaas de sammen til een, og det er en saadan jeg er blevet Provincialforstander for, — den omfatter Tyskland, Østrig, Holland og Danmark. Mit Arbejde er Tilsyn med alle Kamillianernes Virksomheder i disse Lande.«

»Hvormange er det?«

»Vi er ca. 300 Medlemmer i Ordenen i disse Lande. — — Her er jo sket store Forandringer, siden jeg første Gang saa Aalborg. Byen har udviklet sig storartet, det er blevet næsten en Storstad, — en livlig By har det jo

altid været, og jeg føler mig særlig knyttet til Aalborg, fordi det faldt i min Lod at grundlægge Kliniken og Menigheden her. Den er stedse vokset og blevet større. I 1899 var her hverken Kirke eller Skole eller Søstre, — for Tiden besøges Skolen af nærved 70 Børn, og Kliniken, baade Mands- og Kvindeafdelingen, er godt frekventeret, — vi har ogsaa dygtige Læger. Men vi trænger til Udvidelse, især Søstrenes Afdeling, og det glæder mig, førend jeg rejser at vide, at i Løbet af dette Aar vil der blive rejst en ny Kvindeafdeling paa samme Sted hvor den nuværende er. — Vi trænger ogsaa til en ny Kirke, den er altfor lille paa almindelige Søndage, — jeg tør haabe, at det maa lykkes os paa faa Aar at faa en større rejst, maaske allerede saa betids, at vi ved 25 Aars Jubilæet (i 1924) kan nedlægge Grundsten.« — —

Og Pastor Tembories smiler som han kan, — det Smil hvormed han han vundet sig saa mange Venner i Aalborg.«

St Andreas Kollegium.

Mindedagen d. 30. August.

Mindedagen nærmer sig med raske Skridt. Trods talrige Opfordringer er Pengebidragene kun kommen meget sparsomt. Det er jo nok sidste Gang, at vi samler os om Kollegiets Navn, derfor skal denne Mindetag helst forløbe saa værdig som mulig. Jubilæumsdag bliver det desværre ikke, da vor kære Skole maatte lukke for 3 Aar siden. Det er derfor kun en Mindetag, og det bliver kun en Mindefest. St. Andreas Kollegiet har haft saa stor Betydning i de 47 Aar, det har bestaaet, at dets 50 Aars Stiftelsesdag ikke kan forbigaaes, dertil har Skolen ogsaa haft altfor mange Venner. Kollegiets Venner og tidligere Elever bør derfor alle være med til at støtte denne Mindefest. Der mangler som sagt endnu mange Penge, for at Programmet kan føres igennem uden Tab. Som omstaaende Annonce viser, vil Dagen begynde med en Levitmesse, der læses af fordums Elever. Mindeprædiken vil blive holdt af Hr. Pater A. Breitung, der i den Anledning kommer hertil fra Holland. Efter Gudstjenesten er der samlet Frokost for tidl. Lærere og Elever i Kollegiets gamle Festsal, som Assumptionssøstrene velvilligt har stillet til Disposition.

Det forventes, at saa mange som muligt vil deltage i denne Frokost. Kl. 2 er der Møde ved Mindestenen uden-

for Kirken, hvor tidligere Elev og Bestyrer, Hr. Pater L. Günther, har lovet at tale. Et Mindeskrift vil udkomme et Par Dage før Dagen og vil koste 5 Kr. Komiteens Formand A. Silcowitz, Studiestræde 27-29, Telf. 12327, venter endnu mange Bidrag fra Kollegiets Venner og tidligere Elever, ligesom Indtegning til Frokosten sker hos ham. S.—

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Sakramentskirken. Lørdag d. 7. Juli ankom endelig de med Længsel imødesete Kirkeklokker, som skal fylde Sakramentskirkens tomme Taarne og derfra lyde ud over Nabolaget. Mandag den 9. ds. blev Klokkerne bragt fra Toldboden til Kirken af Falcks Redningskorps; de blev anbragt paa Bukke indenfor Kirkens Hovedindgang for der at vente paa deres »Daab« eller Indvielse, førend de kan anbringes i Taarnene. Paa Grund af, at Hs. Højærværdighed Biskoppen i den forløbne Uge skulde rejse til Jylland for at holde baade Firmelse og Begravelse, blev Klokkerne allerede indviiede Fredag den 13. ds. uden forudgaaende Bekendtgørelse. Klokkerne er fire i Tal. Den største og den mindste (henholdsvis 700 og 300 Kilo) skal hænge i Taarnet nærmest Blaagaardsgade; de to andre (henholdsvis 500 og 400 Kilo) i det andet Taarn. De er fra samme Støberi, hvor Maribos, Stenosgades og Jagtvejsklostrets Klokker er støbte, nemlig fra Klokkestøber Otto i Hemelingen ved Bremen, hvilket skulde være tilstrækkelig Garanti for Klokkernes Ypperlighed. Paa den ene, den største, staar:

AVE REGINA COELORUM
pro Cecilia Winding
1923.

(Hil dig Himmelens Dronning. For Cæcilie Winding. 1923.)
Paa den anden:

ST. ANTONIUS
pro Anton Neuvel
1923.

Paa den tredje:

ST. WILLEHAD MARTYR
1923.

Paa den fjerde:

VENEREMUR CERNUI
1923.

hvilket sidste jo er den anden Linie i Sakramentssangen: Tantum ergo. — Tonerne er de fire: sol—si (i b-mol)—do—re (eller: g b c d) og staar altsaa i lignende Forhold til hverandre som Raadhusklokkerne: mi—sol—la—si (e g a b). — Under Højmessen, Søndag den 15. ds., blev der fra Prædikestolen endnu en Gang udtalt en hjertelig Tak til alle, som med større eller mindre Bidrag har gjort det muligt at anskaffe disse smukke Klokker, som forhaabentlig snart oppe fra Kirketaarnene vil kunne lyde til den treenige Guds Ære og Pris. Efter Højmessen havde Menigheden Lejlighed til at høre Klokkernes smukke og fyldige Toner, idet Sognepræsten spillede Raadhusklokkel melodien paa de fire Kirkeklokker. —n.

— Vincentsforeningens Sommermøde, hvortil alle aktive og bidragydende Medlemmer har Adgang, afholdes Søndag den 22. Juli Kl. 5 i St. Andreas Præstegaard i Ordrup. Medlemmerne opfordres til at møde talrigt.

Norge. De norske Katholikker har lidt et tungt Tab ved Pastor Thorleif Engelsens Død. Han var kun 45 Aar gammel og en af de faa norskfødte Præster. Allerede tidligt havde Thorleif Engelsen følt sig draget til den katolske Kirke, fortæller »St. Olaf«, og det kom vel nok af, at han fik sin Konfirmationsforberedelse af Dr. Krogh-Tonning. Allerede Aaret efter, at han var blevet Student, blev han optaget i den katolske Kirke, 1898, og Aaret efter rejste han til Rom for at studere Theologi. I 1905 begyndte Pastor Engelsen sin Virksomhed i Kristiania og har saa arbejdet paa forskellige Steder i Norge. For et Par Aar siden, da han var Præst i Arendal, fik han et Slagtilfælde, og dermed var hans Virksomhed egentlig forbi. Endnu i Februar Maaned i Aar flyttede han til Kristiania og arbejdede saa godt han kunde, forberedt paa at dø. Det var ogsaa ventet af alle, og dog blev det et tungt Slag for Vennerne i Norge. R.I.P.

— Omtrent samtidig kommer en glædelig Efterretning fra Norge, nemlig at Fru Konsulinde Helga Dahll har skænket Det apostoliske Vikariat en stor Grund i den vestlige Del af Kristiania, tor at der paa den skal bygges en Kirke. Der trænges i høj Grad til en Kirke i den Del af Byen, og Glæden over den betydelige Gave er derfor stor. Den nye Kirke skal have Navnet St. Birgittas Kirke. Som Ugebladets Læsere vil huske, var det Konsul Dahlls, der for nogen Tid siden ogsaa skænkede Grund til en Kirke i Molde.

Rom. Den 28. Juni fandt den højtidelige Afsløring af et Mindesmærke for Pave Pius X Sted i Peterskirken. Det er en stor Statue af Paven, der staar med Armene udstrakte i Bøn; paa Fodstykket er der Relieffer med

Fremstillinger af de vigtigste Begivenheder i Pius X's Regeringstid. Kardinal Merry del Val holdt Talen, hvori han gav en Oversigt over Pavens Liv, og den Hellige Fader mindedes ogsaa i nogle Ord den store Pave som »en Fader, en Biskop og en Helgen«.

— Den salige Robert Bellarmins Relikvier er under store Højtideligheder blevet ført fra Gesu-Kirken til St. Ignatius's Kirke. Professorerne fra det Gregorianske Universitet bar og ledsagede Relikvierne, som ved Ignatius-kirkens Port blev modtaget af 16 Kardinaler. Relikvierne hviler nu under en Baldakin i St. Aloysius's Kapel, men man er ved at bygge et særligt Kapel til den salige Bellarmins Ære.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinzen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt m. Vels.
Aakirkeby (Jernbanegade).....	Kl. -	Kl. 10 ¹ / ₂ m.	Vels. Kl.3
Aalborg (Kastelvej).....	» 6 og 7 ¹ / ₂ ...	» 10	» 7
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 6 ¹ / ₂ og 7 ¹ / ₂ ...	» 10	» 7
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade)	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade)	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Helsingør (Nygade 8)	» 8	» 10	» 2
Holbæk (Kastanievej 19)	» -	» 10 ¹ / ₂	» -
Horsens (Nørregade 19)	» 8	» 10	» 2
Kolding (Alhambravej)	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej)	» 8	» 10	» 5
Ledreborg	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Østergade)	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» -
Nakskov (St. Franciscus Kirke)	» 9 ¹ / ₂ dansk	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej)	» -	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke)	» 8	» 10 ¹ / ₂	» -
Næstved (Villa Alfa).....	» 8 ¹ / ₂	» 10	» -
Odense (Torvet 7).....	» 8 og 9.....	» 10	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	» 5
Roskilde (St. Olgsgade).....	» 7	» 9	» 5
Rønne (Lille Madsegade)	» 6 ¹ / ₂	» 10	» 6
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade) ..	» 8	» 10	» -
Svendborg (Havnegade 1)	» -	» 10	» 5
Vejle (Blegbanken)	» 7 ¹ / ₂	» 10	» 3

I Aabenraa, Sønderborg og Tønder afholdes kun periodisk Gudstjeneste, som i Forvejen annonceres i de stedlige Blade.

Vincentkonferensernes 3. Generalmøde (Sommermødet)

afholdes Søndag den 22. Juli Kl. 5 i St. Andreas Præstegaard, Ordrup. Alle aktive og passive Medlemmer indbydes.

Basar

til Fordel for Syge og Fattige i Helsingør afholdes af St. Vincent af Pauls Søstrene Søndag d. 29. og Mandag d. 30. Juli.

Gaver til Basaren modtages med Tak af Priorinden, Nygade 8.

Kirkelig Kalender.

22. Juli 9. Søndag eft. Pintse.	29. Juli 10. Søndag eft. Pintse.
23. — M. Apollinaris, Biskop og Martyr.	30. — M. Abdon og Sennen, Martyrer.
24. — Ti. Vigilie.	31. — Ti. Ignatius af Loyola, Bekender.
25. — O. Jakob, Apostel.	1. Aug. O. Petri Lænkers Fest.
26. — To. Anna, Jomfru Marias Moder.	2. — To. Alfons Liguori, Biskop og Kirkelærer.
27. — F. Pantaleon, Martyr.	3. — F. Fund af Stefans Relikvier.
28. — L. Nazarius og Lidelsesfæller, Martyrer.	4. — L. Dominicus, Bekender.

»Absalon«. Møde Mandag den 6. August »Columbus«. Udflugt den 22. d. M. til Herløv Kro m. forskellige Forlystelser i Haven.
Vi mødes ved Brønshøj Kro Kl. 1 pr. Madkurven medtages.
NB. Trosfæller indbydes til Deltagelse. Børn kan befordres pr. Bil.

Bestyrelsen.

Hørsholm.

Der er ingen Messe den 22. Juli.

St. Andreas Kollegiet

50 Aars Stiftelsesdag.

Torsdag den 30. August.

Kl. 10 højtidelig Levitmesse med Mindeprædiken af højærv. Hr. Pater A. Breitung. Efter Levitmessens samlet frokost for Kollegiets tidl. Lærere og Elever i Kollegiets festsal. Tidligere Elever, der ønsker at være med til frokosten, bedes henvende sig til A. Silcowitz, Studiestræde 27—29. Telf. 12527.

Kl. 2 Møde ved Mindestenen udenfor Kirken, hvor tidligere Elev, Lærer & Bestyrer højærv. Pater E. Günther vil holde Mindetalen.

Et Mindekrift vil udkomme et Par Dage før Mindedagen. Pris Kr. 5,00. —

Bidrag til Mindedagen modtages af A. Silcowitz, Studiestræde 27—29. — Send endelig dette Bidrag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag
Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer,
alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64^a Kbh. K.
Tlf. Palæ 59, Kl. 5-7). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt.
Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64^a, Kbh. K. Tlf. Palæ 59.
Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 30.

Søndag den 29. Juli.

1923.

INDHOLD: Tolderen. — To Jubilæer. — Salmer og Salmesprog.
— Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Ordrup. Sverrig.
Rom. — Avertissementer.

Tolderen.

Det var sikkert ikke let for Tolderen den Morgen at ty ind i Templet. Der var nemlig, som Evangeliet fortæller, nogle, der var stolte og stode paa deres egen Relfærdighed, der var Farisæere. Der var vel altid nogle af dem i og omkring Templet, og det var Mennesker, der ikke havde Kærlighed til Syndere, fordi de ikke saa, at de selv var Syndere. Dengang Tolderen gik til Templet og gik derind, da har han følt, hvordan de rundt omkring saa paa ham. Da han kom i Nærheden af nogle af dem, gik de uden om ham for ikke at komme i Berøring med en Synder. Foragt og Haan, Stolthed og hovmodig Medynk lyste ud af de Blikke, som Tolderen følte hvile paa sig, ligefrem gennembore sig. Og lige idet Tolderen vilde gaa ind ad Tempelporten, kom maaske nogle af hans gamle Venner forbi paa Vej til deres daglige Dont og daglige Synd. Hvor blev de forbavsede, da de saa ham gaa ind i Templet! De gav sig til at raabe paa ham. Tolderen saa dem, men skyndte sig at vende Hovedet den anden Vej. Han hørte dem kalde, men vendte sig ikke om. Skønt han fik Lyst til at følge dem! Nu gik Ven-

nerne jo ind til de daglige Forretninger, til Fornøjelser og Morskab. Skulde han ikke med? Hvorfor gik han ikke med? men i Stedet for op ad Templets Trapper? Var det ikke at vende sig bort fra Glæden og gaa ud i en Ørken?

Saaere mange Mennesker, der ligesom denne Tolder en skønne Dag har indset deres Livs Værdiløshed og har vendt sig imod Gud, har erfaret, hvor svært det var. Hver eneste Gang et Menneske omvender sig, er der andre, der ler af det og spotter ham. Men det er endda ikke det værste. Det kritiske Punkt er, naar et Menneske gaar op ad Templets Trappe og føler, at nu giver han Afkald paa hele sit hidtidige Liv. Han har indset med sin Forstand, at det er intet værd, men nu i sidste Øjeblik kalder og lokker og drager alle de gamle Venner, minder om Glæde og Skønhed, som han har fundet der, men som han aldrig mere skal faa noget af. Da gælder det om som Tolderen ikke at vende sig om, men gaa rask fremad. Aa, det kan være saa svært. Det er, som vi synger i en af vore Sange:

»Og Venner maa du slippe
— de gaar en anden Vej —
og miste Navn og Ære.
Hold ud og opgiv ej!«

Slemmt er det, naar Mennesker, som har holdt ud og forladt alt det gamle, saa møder dem, »som tiltroede sig selv at være retfærdige og foragtede andre«, møder Farisæerne. Vi ved, hvordan der engang kom en Synderinde til Herren, da han sad til Bords i en Farisæers Hus. Denne Kvinde havde sikkert først kæmpet en haard Kamp med sig selv, men vundet Sejr, før hun nu angrende og ydmygt kom til Jesus. Men hvordan blev hun saa modtaget af de Mennesker, der var til Stede der? Man skulde tro, at de med Glæde havde set hende komme og optaget hende i deres Selskab. Men de saa kun med Haan og Foragt paa hende, alene Herren tog imod hende. Alle disse Mennesker troede om sig selv, at de var retfærdige, men de var det ikke. De var ligesom Farisæeren i Templet, da Tolderen kom. De trængte til at omvende sig, de trængte alle til at sige: »Gud, vær mig Synder naadig!« *B. J.*

To Jubilæer.

Pastor Jos. Resch.

Den første Jubilar er St. Annæ Kirkes Sognepræst, Pastor Josef Resch. Den 31. Juli er der forløbet 25 Aar, siden han i Mautern i Steiermark modtog Præstevielsens Sakramente, og Dagen vil selvfølgelig blive benyttet til at sige ham Tak for al hans Virksomhed i de 25 Aar, og der er mange, som skylder ham Tak.

Pastor Resch er født i Mähren i det nuværende Czekoslovakia i 1874, og allerede 18 Aar gammel traadte han ind i Redemptoristordenen og blev efter 6 Aars Studier præsteviet. De første Aar som Præst virkede Pastor Resch i

Østerrig, men da Redemptoristerne i 1901 overtog Sjælesorgen paa Amager, blev han sendt hertil, og siden har hans Virksomhed været viet Kirken i Danmark, snart i Odense og snart ved St. Annæ Kirke, hvor han har været Sognepræst 1902—04, 1908—09 og nu fra 1918.

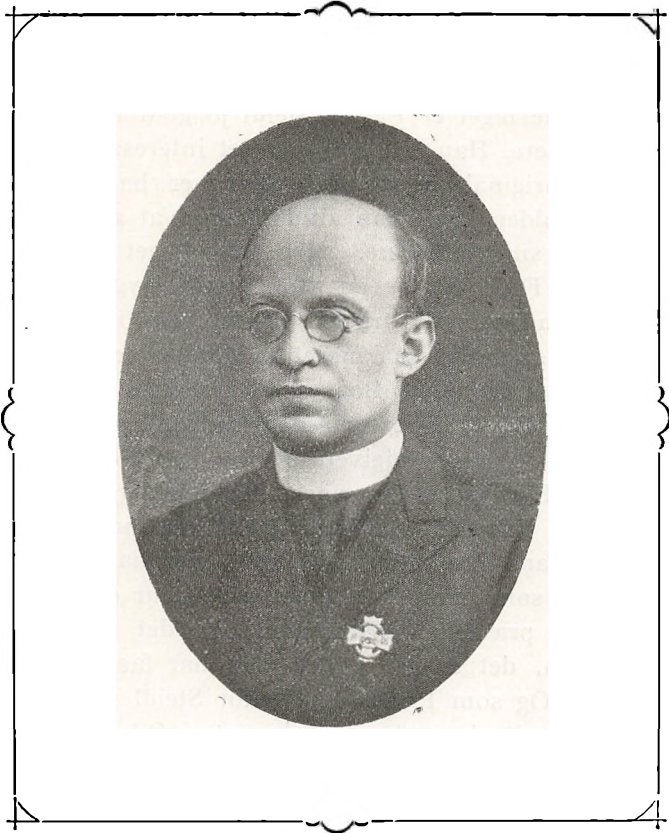
Det er de Data, der dækker over et utrætteligt og arbejdsomt Liv. Menighederne i Odense og i Sundby kender det bedst. Overalt har Pastor Resch ved sin store Opofrelse og ved sin vindende Personlighed oparbejdet et blomstrende Menighedsliv. Han kender enhver i sin Menighed, og han følger enhver i Livet, ved altid, hvordan det staar til hos alle, og nærer lige stor Interesse for og lige stor Kærlighed til enhver. Derfor er han altid paa Færde, besøger hvert Hjem og er ogsaa en velset Gæst allevegne.

Pastor Resches første Arbejde paa Amager var Opførelsen af St. Annæ Kirke.

Det er en stor Udvikling, der er foregaaet i St. Annæ Sogn, siden Pastor Resch for en Snes Aar siden for første Gang kom dertil. Det hænger naturligvis til Dels sammen med hele Sundbyernes Vækst, som jo har været meget betydelig. Men Præsterne derude har forstaaet at følge med, og de er ikke blevet tilbage.

Men Udviklingen gaar stadig frem, og nu til Jubilæet vil vi ønske Pastor Resch, at det stadig maa lykkes at holde Trit. Der er Problemer nok, som allerede nu melder sig, da Bebyggelsen paa Amager stadig tiltager i en overvældende Grad. Maatte Jubilæren faa Velsignelse til sit Arbejde, saa at St. Annæ Sogn altid blomstrer, det vil jo altid være hans Livs største Glæde.

Menigheden paa Amager vil fejre sin Sognepræst, og han vil sikkert paa Jubilæumsdagen være belejret af Gratulanter fra Morgen til Aften. Den følgende Søndag finder den mere officielle Fest Sted med Fælleskommunion og Levitnesse, og om Aftenen holdes der en festlig Sammenkomst i Mødesalen, saadan som St. Annæ Menighed forstaar at holde Fest.

Pastor P. D. Steidl.

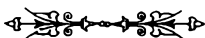
Den anden Jubilar tilhører samme Orden som Pastor Resch, det er Pastor Steidl i Næstved. De to Jubilarer er Studenterkammerater. Pastor Steidl er dog et Aar ældre og traadte allerede i 1891 ind i Ordenen, men han blev præsteviet sammen med Pastor Resch den 31. Juli 1898.

Kort efter sin Præstevielse kom Pastor Steidl allerede til Danmark. Han og Pastor Schmiderer var de første Redemptorister, der kom hertil, ved Juletid 1898, og kort Tid efter begyndte de deres Arbejde i Odense. 1904—09 var Pastor Steidl Sognepræst i Odense, og i den Tid fik han bygget den nye store Kirke, der ligger saa prægtigt paa St. Albani Torv. I mange Aar var Pastor Steidl der-

efter Præst ved St. Annæ Kirke, indtil han i Fjor blev Sognepræst i Næstved, og fra hans ivrige Arbejde der har Ugebladet flere Gange bragt Meddelelser.

I det hele taget er Pastor Steidl jo godt kendt af Ugebladets Læsere. Han har ofte skrevet interessante Artikler heri, altid originale og livlige. Kendt er han ogsaa som Foredragsholder, hvor han altid forstaaer at gøre Historien levende for sine Tilhørere. Men Grundlaget for alle hans Artikler og Foredrag er en stor Viden, bygget paa indgaaende Studier. Det træder særlig frem i hans Bøger, hvor han har draget saa meget af Middelalderens religiøse Liv frem. Hans sidste Bog, som anmeldes i dette Nummer af Ugebladet, bærer paa Bagsiden en Fortegnelse over det, han hidtil har udgivet, det er otte Bøger, alle behandlende Emner fra Danmarks Middelalder.

De, der ikke staaer Pastor Steidl helt nær, tænker jo først paa hans Forfattervirksomhed, naar hans Navn nævnes. Men, som hans Data lader ane, gaar der ved Siden af en stor præstelig Virksomhed; ja, det er naturligvis Hovedsagen, det er det andet, han har faaet Tid til ved Siden af. Og som Præst har Pastor Steidl vundet mange Hjerter overalt, hvor han har været, i Odense i sin Tid, her i København, særlig blandt Polakkerne, som han tog sig af, og nu i Næstved og hele Sydsjælland. Til hans Arbejde dernede ønsker vi ham alt godt. Det bedste Jubilæumsønske for ham vil sikkert være Ønsket om Velsignelse for Gerningen i Næstved. Og tillige ønsker vi, at han ogsaa endnu maa berede os andre Glæde ved sine flittige Studier.

Salmer og Salmesprog.

(Sluttet.)

Hr. N. M. har dog bemærket, at nogle af »vor Frues Lignelser« (f. Eks. »Jesses Riis«, »Paradis' Port«) er overført paa Christ. Samlede man nu flere af disse Smykkeord om Maria, vil selv vi Katholikker, der kender en hel

Del fra vort lauretanske Litani, alligevel blive forbavsete. »Et mynster (Tempel) aff fielbeen (Elfenben) i salomons tijd« kan vi genkende, men Lignelser som »for thu æsth arons faffræ wand«, eller — Sammenligning med Samson — »løwens mwnd tha brød hwn op«, eller »thet wand som Gud wændhæ om til wiin, paradises rinnendhæ kældhæ*)« undrer vi os en Smule over, samtidig med at de glæder os. Men naar vi husker paa, at Kirkens Lovsang »*Tota pulchra es Maria*« er Israeliterindernes Lovsang til Judith, saa opdager vi, at alle disse Mariæ Lignelser stammer fra Liturgien eller fra Breviariet.

Mange Steder kan vi saaledes konstatere Overførelsen ikke blot af Forestillingen men ogsaa af Ord fra Kirkens latinske Sprog til Dansk. F. Eks. i 4. Vers af »Christ laa i Dødsens Vaande« oversat efter Luther staar: »Det var en underlig Strid | da Døden og Livet stridte | og Livet Overhaand fik« | da er det saa tydeligt som noget fra *Victimæ paschali: »Mors et vita duello conflixere mirando*«. Eller Linjerne: »oc om jeg sculle bie til qweld | oc indtil morgen stierne«, mener Hr. N. M. inspireret af Ps. 130,5-6: »Min Sjæl længes efter Herren, min Sjæl biede, og jeg haabede paa hans Ord. Min Sjæl længes mere efter Herren, end Vægtlere efter Morgenens.« Den Forbindelse er dog tynd. Men den, der kender den katholske Kirkes Sprog, finder straks, at Forestillingen bie indtil Morgenens Stjerne snarere end til hint Bibelsted kan henføres til Paaskelørdags Liturgi (vor Messebog p. 556) til det vidunderlig gribende Sted, da Kirkens Lamper tændes: »Vi bede dig da, Herre, at denne Kærte usvækket maa vedblive at brænde . . . Lad Morgenstjernen finde den brændende, den Morgenstjerne, som ikke ved af nogen Nedgang . . .« — Eller: »Fader thin, hwess naade oc Fromhed ij tes skjyn«, siger Hr. N. M., er maaske (udh. her) paavirket af Tit. 3,4: »Men der Guds vor Frelzers Miskundhed og Kærlighed til Menneskene aabenbares« . . . og N. M. tilføjer, at Fromhed kunde dog ogsaa opfattes som Kraft. Vil man absolut finde et litterært Underlag for denne Forestilling, kommer man snarere til at tænke

*) anvendt paa Christ af Hans Thomissøn.

paa Ordene i den gamle Korsfarersang *Media vita* — der jo var meget populær paa Reformationstiden —: *sancte deus, sancte fortis* — Ord, hvis liturgiske Anvendelse er ældre end *Nolkers* Hymne og som endnu synges i Langfredagsliturgien: *Agios o Theos, sanctus deus, agios ischyros, sanctus fortis*.

Hvorlet saadanne Udtryk, der satte sig fast i Sprogbevidstheden, gik igen og saaledes røber en Forbindelse bagud, der er langt stærkere, end Hr. N. M. lader forstaa, viser blandt mangfoldige Eksempler disse: I Oversættelsen af *Luthers* dejlige »Christum wir sollen loben schon« forekommer Linjerne: »Den som al Verden haver i Vold | fødtes i en Asne-Stold«, som er direkte overført fra »En signet Dag, er oss beteed«, den gamle danske Oversættelse af »*Dies est lætitiæ*«. Eller: Udtrykket »Himlen vort rette Fæderneland« er jo ganske klart et Laan fra den gamle katholske Dagvise; Hr. N. M. mener (p. 20), at det anvendes paa Grundlag af Hebr. 11, 14-16: »Men de som sige saadant, give klarligen tilkende, at de søge et Fæderneland« o.s.v., hvad der viser, at folkelig, religiøs Digtning før Reformationen paa samme Maade som efter byggede sin Sprogbrug paa Bibelen, noget man naturligvis kan paapege med Masser af andre Eksempler. Overhovedet var jo poetiske Billeder og ædle Stene i Sproget dengang Fælleseje i langt højere Grad end nutildags. Det viser sig ikke blot i vore Folkeviser, som er et sandt Overflødighedshorn for pille-pille Filologer, men endnu mere i Middelalderens latinske Vagantdigtning (hvortil Viser som f. Eks. *Resonet in laudibus, Puer natus in Bethlehem* hører, se Ugebl. 1922, Nr. 52), som sandsynligvis ogsaa har paavirket Folkeviserne i teknisk Henseende.

Dette synes mig at vise en Folkelighed, der snarere er en Fælleshed, men som ikke kan eksistere uden at være levende i Folkemunde — en Folkelighed, som er en Del anderledes end det vi forstaar derved.

Men netop denne moderne Opfattelse af Folkelighed er det, Hr. N. M. vil have lagt ind i eller rettere forudsætter i Reformationstidens Digtning. Og naturligvis slaar det Klik. Hans Thomissøns Salmebog f. Eks. har aldrig været Salmebog for den nylavede protestantiske Kirke, det var

»Gradualet«; desuden kostede den saa meget som en Ko, og dens Forgængere var vist ikke billigere. Paa den anden Side vises den førnævnte Folkelighed derved, at Reformatorerne digtede deres nye aandelige Viser til gamle Melodier, som var mer eller mindre kendte af Folk.

Den Omvurdering og Berigtigelse af Reformationstidens Psykologi, som Hr. N. M.'s svære Bog tilstræber, faar man ikke et Glimt af — det maa aabenbart overlades Andre; hvorimod de gamle Forestillinger bæres frem af en videnskabeligt set falsk Kærlighed til Stoffet. Blot et Eksempel: N. M. siger (I. p. 107), at Reformationstidens Salmedigting »gaar bag om Middelalderen til oldkirkelige Hymner og Forbilleder« — det er ligesom hele Bibelunderlægnings teorien, at ville gøre den Digtningens Mænd mere litterære og humanistiske, end man billigt kan mene om Reformationstidens digtende Mænd i Danmark. For lidt gøres der til den anden Side ud af f. Eks. det til Karakteristik af denne Tid saa interessante Ord »Tro«. Der siges (I, p. XI) bare, at »Begrebet Tro = Tillid virkelig er kommet ind i Tidens religiøse Bevidsthed«, og det er ret uvist, hvad der skal udledes af »den for den religiøse Sprogbrug karakteristiske Forbindelse af konkret Verbum med abstrakt Objekt eller Subjekt: »sætte Tro paa«, »staa i Troen, Troen »strækker sig« til Gud o.s.v.« Hvad der skulde konstateres i ny Opblomstring var hine Tidens Følelse af Tro som moralsk Bedrift, stillet op overfor gode Gerninger, noget, der har stadig aktuel Betydning i vor Tid med dens Moral uden Dogmer; men det var vistnok ugørligt udfra det foreliggende Stof, naar man ikke vilde lægge det derind i.

Nej — hvad Forfatteren især vilde lægge ind i sit sproglige Stof, var den kære Paavirkning fra Bibelsproget. Foruden til at vise, at Bibelen altsaa blev halet frem fra sit Skjulested under Lærerstolen, skal Paavisningen af denne Bibelindflydelse tjene til Forfatterens Forsøg paa en Salme-Definition. Men denne Definition faar man ikke i en sluttet Formel, den maa stykkes sammen og kommer til at se saadan ud: Salmen er en alment sangbar christelig Digtning, i en stærkt bibelbunden Sprogbrug —, en Gudstjenestesang, altid tjenlig i Menigheden. Dette skal

altsaa være den Afgrænsnings Mærker, der i vore Dage giver en religiøs Digtning Bestemmelsen: Salme. Hr. N. M. mener (p. XII), at »Salmebegrebet er historisk bestemt af Salmebøgenes Indhold«, og at »Sprogbrugen mere og mere vil indrette sig efter, at hvad der staar i Salmebogen er Salme«. Det sidste henviser til et subjektivt Skøn, der slet forliges med den Betydning, man skal tillægge et Begreb.

For Protestanter har Salmebegrebet den Betydning, at Salmen skulde erstatte den afskaffede Messes liturgiske Led — den første danske Salmebog 1528 kaldes jo ogsaa Malmø-Messen og er en ret radikal Gennemførelse af Luthers Salmeprincip: at Salmerne skulde være musiksk-liturgiske Led og ikke kun Tilbygning til den romerske Liturgi. Man vendte senere tilbage fra denne Radikalisme, men Bruddet med Liturgien og liturgiske Fornemmelser var sket, hvad man nu hører Klage paa Klage over fra begavede yngre Musikhistorikere.

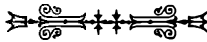
For os Katholikker spiller Salmebegrebet ikke saa stor en Rolle; vi har Messen — og sandt at sige maa Messe-Salmer og Salme-Messer betragtes som en halvprotestantisk Uting —. Vi kan beholde den gamle Adskillelse mellem Salmer = gammeltestamentlige, Davids Salmer; — Hymner = de latinske Digtninge til liturgisk Brug, samt aandelige Viser. Naar man i ovenstaaende Salme-Definition erstatter »en stærkt bibelbundet Sprogbrug« med »en forenklet og arkaiseret Sprogbrug« har vi den aandelige Vise; ganske vist indeholder »bibelbunden Sprogbrug« ogsaa Arkaisering, men den gennemførte Stilisering af Sproget bør — og kan med stort Resultat — søge Paavirkning fra Folkevisen, den Sprogbrug, hvoraf de førreformatoriske aandelige Viser voksede op, og fra det liturgiske Sprog. For os Katholikker er »Salmedigtning« — eller altsaa det at skrive aandelige Viser — et kunstnerisk Haandværk, ligesom religiøs Malerkunst og Skulptur, som søger at gøre disse Kunststarters æstetiske Principper gældende ogsaa paa Litteraturens Omraade. Men gribe ind i Messen kan Salmen simpelthen ikke komme til, og den skulde helst ikke bortlede Opmærksomheden fra »at bede Messen«.

Saaledes er det ikke for Protestanterne. Salme-»Messen«

er protestantisk Ritus. Og denne Gudstjenestens Art er Forudsætningen for protestantisk Salmedigtning; maaske man som Hr. Niels Møller kunde mene, at den selv er en Følge af protestantisk Menighedsbevidsthed og saaledes komme til at anse Reformationstidens Salmedigtning for en ny litterær Genre. Men betragter man den danske protestantiske Salmedigtningens Historie, vil man se, at denne Bevidsthed bestandig har været meget uklar, og ikke har formaaet at nedfælde sig i et enegyldigt Udtryk, der tilfredsstiller Aarhundred efter Aarhundred.

Hr. Niels Møllers Bog har villet konstruere Reformationstidens Menighedsbevidsthed; stille den i Modsætningsforhold til den forudgaaende, for maaske saaledes at skabe fast Basis for Dannelsen af en moderne protestantisk Menighedsbevidsthed. Men noget rensset, noget korrigeret, noget nyt Billede af Reformations-Aarhundredets Psykologi er den ikke i Stand til at give, det er — for at bruge et bibelsk Billede — den gamle sure Vin, der hældes af og atter hældes paa de gamle Læderflasker.

Emil Frederiksen.

Nye Bøger.

P. D. Steidl: Vor Frues Billedbog. (Høst & Søn.) 108 Sider.
Pris 4 Kr.

Mariadyrkelsen i Middelalderens Danmark er efterhaanden blevet Genstanden for Pastor Steidls ivrige og flittige Studier. Og man forbavses over alt det, han faar hentet frem til Belysning af blot denne ene Side af Middelalderens religiøse Liv. »Vor Frues Sange« og »Legenderoser fra Vor Frues Urtegaard« var de første to Bind; nu fremkommer der et tredje: »Vor Frues Billedbog«. Forfatteren udtaler i Forordet, at denne Bog »skulde være en ringe og beskeden Vejviser gennem Middelalderens religiøse Kunst og vise Madonnabilledets Udvikling og Historie«. Det er Madonnabilledet fra Danmarks Middelalder, Bogen handler om.

Man overvældes ved Læsningen af denne Bog af den uhyre Mængde, Forfatteren fremdrager. Man bliver forbavset over, at der endnu er levnet saa meget af Middelalderens religiøse Kunst. Det er en meget smuk Billedbog, Pastor Steidl her giver os. Han har inddelt den paa

en ganske original Maade efter Kunstværkernes Hovedemne, og den har paa den Maade faaet fem Dele: Himmeldronning — Den reneste Mø — Elskelige Moder — Den smertefulde Moder — Præsværdige Jomfru. Indenfor hvert Afsnit gives der saa en Fremstilling af den historiske Ud-

Madonna fra Henne-Tavlen. — Illustration i „Vor Frues Billedbog“.

vikling. Denne Inddeling ser meget tiltalende ud, men den har rigtignok sine praktiske Vanskeligheder; jeg tror, at det alligevel havde været lettere for Læseren at finde sig til rette med en simpel kronologisk Inddeling, selv om den saa mere tør ud og sikkert ogsaa vilde have sine Mangler.

Forfatteren har ikke ladet nogen Fremstilling af Guds Moder upaaagtet, men tager alt med. Han taler om Kalkmalerier og Statuer, om de gyldne Antimensaler og de malede Alterbilleder, om Billeder paa Segl og paa Klokker, paa Døbefonte, Kalke, Paramenter, intet har undgaaet hans Opmærksomhed. Og for alle de forskellige Fremstillinger søger han Sammenhængen, med Udlandet og med de første Fremstillinger af samme Art, han gaar tilbage til selve Oldkirken og trækker derfra Linjerne op. Naturligvis bliver det en meget interessant Bog for enhver, der har Sans for og Kærlighed til vor Middelalder. Hos Kunsthistorikerne vil sikkert Paastanden om, at de gyldne Antimensalers Mester skulde være Englænder vække baade Opmærksomhed og Modsigelse.

Mange vil af denne Bog, naar de læser den med Opmærksomhed, kunne lære at se paa alle de gamle Figurer og Billeder, de træffer paa, og faa Interesse for dem. De mange udførlige Beskrivelser, ogsaa af Detailler, og de mange Forklaringer til i første Øjeblik uforstaaelige Fremstillinger gør, at Bogen vil kunne aabne Øjnene hos mange. — Een Ting savner man i høj Grad, og det er et Register; det vilde have gjort Bogens Værdi netop som Haandbog og Vejviser langt større. En Ting forbavser, nemlig Billedet paa Titelbladet, et moderne tysk Billede, som ikke har det fjerneste med Bogens Indhold at gøre, heldigvis kan det let pilles af. Men alle de andre Billeder har man megen Glæde af; der er 16 udmærkede Hellsidshilleder, som man ikke kan blive træt af at betragte.

»Vor Frues Billedbog« er tilegnet »Menighederne i København, Odense og Næstved« i Anledning af Pastor Steidl's Jubilæum. Der fortælles, at dette skal være hans sidste Bog. Forhaabentlig er det ikke sandt. Ganske vist er det ubegribeligt, at Pastor Steidl ved Siden af sit Præstearbejde ogsaa kan faa Tid til saadanne Studier, men har han kunnet hidtil, kan han vel ogsaa i Fremtiden. Det vil da alle de ønske, der læser »Vor Frues Billedbog«.

B. J.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Ordrup. *Vincentiskonferensernes Sommermøde*, der afholdtes Søndag den 22. Juli i Ordrup, lededes af Hr. A. V. Günther og havde samlet 24 Deltagere. Beretningen fra Rosenkrans Sogn gav Anledning til en livlig Diskussion. Det oplystes bl. a., at man ved denne Konferens i

meget udstrakt Grad benytter sig af »Efterbevillinger« til de fattige ☉: Naar nogen henvender sig til Formanden om Hjælp i Tiden mellem 2 Møder, udsteder denne paa egen Haand f. Eks. en Anvisning paa Naturalier, som saa godkendes paa det følgende Møde. Denne Praksis, som forøvrigt ogsaa nu og da — i Nødstilfælde — anvendes i andre Konferenser, er i Rosenkrans Sogn efterhaanden blevet en fast Regel, hvad der gav Hr. A. V. Günther Anledning til at bemærke, at efter Foreningens Love er det Konferensen, der bevilger, ikke Formanden. Noget andet er, at der kan indtræffe Tilfælde, særlig naar der er 14 Dage imellem Møderne, hvor man maa handle efter Konduite, hvis der er virkelig Nød paa Færde. Hertil sluttede ogsaa P. Günther sig. — Ogsaa Spørgsmaalet om *Vincentforeningen som Lægmandsforening* blev drøftet. Sekretæren hævdede, at det særlig maatte være de *aktive Medlemmers* Pligt at besøge de fattige. Disse vilde som Regel ogsaa udtale sig mere frit overfor Lægmanden, end overfor Præsten, i alt Fald hvad deres økonomiske Stilling angik. I aandelige Anliggender burde naturligvis altid Præster træde til. I samme Retning udtalte P. Günther og Dir. Høhling sig. Et Forslag af Sekretæren om i Stedet for de gamle Betegnelser »Præsident«, »Vicepræsident«, »Generalmøde« at indføre de mere moderne »Formand«, »Næstformand«, »Generalforsamling« vedtoges eenstemmigt. Til næste Mødested valgtes Sakraments Sogn. *Chr. H.*

Sverrig. Den 23. Juli var der forløbet 550 Aar, siden den hellige Birgittas Død 1373. Sverrigs Katholikker agter at fejre dette Jubilæum paa højtidelig Maade. Efter hvad »Credo« meddeler, vil Mindefesterne blive holdt i Oktober. Den 1. Oktober finder der et stort Festmøde Sted i Stockholm, den 4. 5. 6. er der Triduum i St. Eugenia Kirke med Prædiken af Pastor S. Nordmark, og endelig holdes Søndag den 7. Oktober den højtidelige Festgudstjeneste i alle de svenske katholske Kirker.

Rom. I Anledning af 600-Aaret for den hl. Thomas af Aquinos Kanonisation har den Hellige Fader udsendt en Encyklika »*Studiorum Ducem*«, hvori han hædrer den store Kirkelærers Visdom og Dyder og anbefaler ham som Eksempel og Fører for alle Theologer. Paven stadfæster den hellige Thomas's Autoritet og hævder, at hans Skrifter har samme Betydning nu som i det 13. Aarhundrede. Særlig fremhæver han, at St. Thomas's Lære om Nationernes Rettigheder og Pligter overfor hverandre er de fundamentale Principper for et Folkeforbund, og hvis de følges, vil »Christi Fred i Christi Rige« blive til Virkelighed.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt m. Vels.
Aakirkeby (Jernbanegade).....	Kl. -	Kl. 10 ¹ / ₂ m.	Vels.
Aalborg (Kastetvej).....	» 6 og 7 ¹ / ₂	» 10	Kl. 3
Aarhus (Rymsgade 26).....	» 6 ¹ / ₂ og 7 ¹ / ₂ ..	» 10	» 7
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade)	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Helsingør (Nygade 8)	» 8	» 10	» 2
Holbæk (Kastanicevej 19)	» -	» 10 ¹ / ₂	» -
Horsens (Nørregade 19).....	» 8	» 10	» 2
Kolding (Alhambavej)	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej)	» 8	» 10	» 5
Ledreborg	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» -
Nakskov (St. Franciscus Kirke) »	9 ¹ / ₂ dansk .	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (<i>Stella maris</i> Vindingevej) »	-	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke) »	8	» 10 ¹ / ₂	» -
Næstved (Villa Alfa).....	» 8 ¹ / ₂	» 10	» -
Odense (Torvet 7).....	» 8 og 9.....	» 10	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	» 5
Roskilde (St. Olsgade).....	» 7	» 9	» 5
Rønne (Lille Madsegade).....	» 6 ¹ / ₂	» 10	» 6
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade) ..	» 8	» 10	» -
Svendborg (Havnegade 1).....	» -	» 10	» 5
Vejle (Blegbanken)	» 7 ¹ / ₂	» 10	» 3

I Aabenraa, Sønderborg og Tønder afholdes kun periodisk Gudstjeneste, som i Forvejen annonceres i de stedlige Blade.

Jesu Hjertes Andagt (Fredag d. 3. Aug.)

St. Ansgars Kirke: Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

Sakramentskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8¹/₄-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt med Prædiken.

St. Andreas Kirke: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

Basar

til Fordel for Syge og Fattige i Helsingør afholdes af St. Vincent af Pauls Søstrene **Søndag d. 29. og Mandag d. 30. Jul.**

Gaver til Basaren modtages med Tak af Priorinden, Nygade 8.

Katholsk Alderdomshjem.

Nogle Herrer, som ville være interesserede i Planlægningen af et saadant haardt tiltrængt Hjem, bedes godhedsfuldt meddele deres Navn og Adresse til Ugebladet under Mrk. K. A.

Credo. Juli 1923. — Indhold: Till Hans Eminens Kardinal Vilhelm van Rossum. — Kardinal Vilhelm van Rossum. — En sommarbetragtelse av Kardinal Robert Bellarmine. — Sta Birgitta 1303—1373—1923. — Petrus eller Petri VI. Den slocknande sju-stjärnan. — Från Värmlands älvdal. — Credos post. — Från Credos torn. — Våra katolska hem. — Från våra församlingar och föreningar. — Kyrklig kalender.

Kirkelig Kalender.

29. Juli 10. Søndag eft. Pintse.	5. Aug. 11. Søndag eft. Pintse.
30. — M. Abdon og Sennen, Martyrer.	6. — M. Christi Forklarelse.
31. — Ti. Ignatius af Loyola, Bekender.	7. — Ti. Cajetan, Bekender.
1. Aug. O. Petri Lænkens Fest.	8. — O. Cyriacus og Lidel- sesfæller, Martyrer.
2. — To. Alfons Liguori, Biskop og Kirkelærer.	9. — To. Vigilie.
3. — F. Fund af Stefans Relikvier.	10. — F. Laurentius, Martyr.
4. — L. Dominicus, Bekender.	11. — L. Marias Officium.

»Absalon«. Møde Mandag den 6. August »Columbus«.

Jesu Hjerter Kirke. Søndag d. 5. Aug. fejres den h. Ignatius' Fest. Kl. 10 Levitmesse og Festprædiken; Kl. 7^{1/2} Festandagt.

St. Annæ Kirke.

Søndag den 5. August.

Kl. 8 Sangmesse med Fælleskommunion.

Kl. 10 Levitmesse med Prædiken af højærv. P. Günther.

Kl. 7 Aften Festandagt og derefter Møde i Salen.

St. Andreas Kollegiet

50 Aars Stiftelsesdag.

Torsdag den 30. August.

Kl. 10 højtidelig Levitmesse med Mindeprædiken af højærv. Hr. Pater A. Breitung. Efter Levitmesfen famlet Frokost for Kollegiets tidl. Lærere og Elever i Kollegiets Festsal. Tidligere Elever, der ønsker at være med til Frokosten, bedes henvende sig til A. Silcowitz, Studiestræde 27—29. Telf. 12527.

Kl. 2 Møde ved Mindestenen udenfor Kirken, hvor tidligere Elev, Lærer & Bestyrer højærv. Pater E. Günther vil holde Mindetalen.

Et Mindeskrist vil udkomme et Par Dage før Mindedagen. Pris Kr. 5,00. —

Bidrag til Mindedagen modtages af A. Silcowitz, Studiestræde 27—29. — Send endelig dette Bidrag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64² Kbh. K. Tlf. Palæ 59, Kl. 5-7). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64², Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 31.

Søndag den 5. August.

1923.

INDHOLD: Den døvstummes Helbredelse. — Eukaristisk Hittegods. Den eukaristiske Kongres i Paris. — St. Hedvig-Søstre i Slagelse. — Klostruinerne i Emborg. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Frankrig. — Rettelse. — Avertissementer.

Den døvstummes Helbredelse.

»Paa hin Tid gik Jesus bort fra Tyrus's Grænser og kom igennem Sidon til den galilæiske Sø midt igennem de ti Stæders Enemærker. Og de førte en døvstum til ham, og de bad ham, at han vilde lægge Haanden paa ham.« Lad os se ind i Jesu Sjæl, hvorledes den staar overfor den døvstomme, hvorledes dette stakkels Menneskes Tilværelse vækker Herrens Medlidenhed. Slægtningene beder ham om at helbrede den syge. Jesus fører ham afsides, lægger sin Finger i hans Øren, berører hans Tunge med Spyt, sukker og raaber med fast Vilje: »Effetha! Lad dig op!«

I Sjælens Sundhed, Kraft og Skønhed maa vi træde hen til andre for at meddele dem af vort Liv og vort Sindelag . . . den svage, tvivlende, mørke og mistroiske Sjæl kan ikke helbrede andre, men kun smitte dem med sin egen Sygdom. Derimod er enhver smuk Sjæl en Velgering for Menneskeheden, et Gode, som alle har Del i ligesom i Solskinnet og Skovens Duft.

»Og han tog ham afsides fra Folket, lagde sine Fingre i hans Øren, spyttede og rørte ved hans Tunge, saa op

mod Himmelen og sukkede.« Herren sukkede, han hjalp af sin Sjæls Dyb, han græd, han længtes brændende efter at løfte dette Væsen op af Fornedrelsen. Der behøves sandelig stor Energi for at bryde LigeGYldigheden og at bringe udmattede Sjæle en ny Aand. Der gælder det at bede, bede brændende, af Sjælens Dyb . . . Kun da kan vi hjælpe virksomt og bevæge Mennesker til det gode. Paa samme Maade maa vi bære os ad for at sætte vor egen Sjæl i Bevægelse; sukke dybt og raabe til Gud fra det Dybe. Saaledes gjorde Elisæus, da han strakte sig ud over den døde Yngling, berørte hans Mund med sin Mund, trykkede ham til sit Hjerte og mægtigt raabte: Lev!

»Og han sagde til ham: Effetha, det er: Lad dig op! Og straks aabnedes hans Øren, og hans Tunges Baand løsnedes.« Lad dig op! Her, hvor det drejer sig om en legemlig Lidelse, helbreder Jesus Ondet med et Ord; han vil, og det sker, som han siger. Somme Tider gør han ligesaa med de »døvtumme Sjæle«; han forvandler dem, førend de selv har bedt ham om det, han raaber, og de hører hans Stemme selv uden først at have længtes derefter. Men det er ikke Herrens almindelige Frengangsmaade. Han plejer at tale, at bevæge, at banke paa Hjertets Dør, idet han fra vor Side kræver Deltagelse, god Vilje, Opmærksomhed. Han vil, at vi skal lytte, forstaa ham og tage imod hans Ord. »Luk op for mig, min Søster, min Brud,« siger han, »lad mig ind! Jeg trænger ikke ind med Magt, jeg sprænger ikke Døren; jeg bejler til din Kærlighed, til din gode Vilje; de maa være din frie Gave, en Gave, som jeg ikke tager med Vold.« Lad os lytte til Herrens Tale, som maner og drager os; det er Livets og Kraftens Ord, som lyder i vort Indre. Vi vil altid virke med Naaden, som fører os den rette Vej til Gud.

Efter Biskop *Ottokar Prohászka*.

Eukaristisk Hittegods.

Et Menneske har ikke Lov at beholde Hittegods, naar det er af nogen Værdi — allermindst, naar det er uhyre kostbart.

Intet »Hittegods« er kostbarere end gode Bønner, gode Ord og gode Belæringer i aandelige Ting.

Ud fra denne Tanke vover jeg at byde gode Sjæle, der gerne vil berige deres Bøn, et Par Tekster fra den hellige Skrift — et Par Andagter med Den Helligaands egne Ord, som kunde bruges ved Anammelsen af Herrens hellige Legeme og Blod.

I. Andagt. — St. Petri Ord og Jesu Svær.

Tro: Du er Christus, den levende Guds Søn!

Anger: Herre, gaa ud fra mig, thi jeg er en syndig Mand!

Bøn: Herre, tvæt ikke mine Fødder alene, men ogsaa Hænderne og Hovedet (mine Veje, Handlinger og Tanker)!

Kærlighed: Herre, du ved alle Ting, du ved ogsaa, at jeg har dig kær!

Længsel: Herre, til hvem skal vi gaa hen — du har det evige Livs Ord!

Efter Modtagelsen:

1) Forstaar I, hvad jeg har gjort ved Eder?

2) Og Petrus gik udenfor og græd bitterligen. — — —

3) Frygt ikke — fra nu af skal du fange Mennesker (vort Eksempel)!

4) Vogt mine Lam (Børnene, mine kære — —)!

II. Andagt. — Lignelserne.

Før Modtagelsen:

1) Sæden er Guds Ord! Den, som saar, er Guds Søn!

2) Da kom ogsaa Klinten (Synden) tilsyne!

3) — — at I ikke skal komme til at rykke Hveden op tillige! (Guds Langmodighed med os.)

4) Bind den i Bundter og brænd den! (Vor Kamp.)

Efter Modtagelsen:

- 1) Himmeriges Rige lignes ved et Sennepskorn! (Det Godes langsomme, gradvise Vækst.)
- 2) Noget gav hundrede Fold — — —
- 3) En Surdejg i tre Maader Mel — — (Sakramentet, som gennemsyrrer vor Sjæl, vor Tanke og vort Legeme).
- 4) — — og det blev syret altsammen!

III. Andagt. Kongesønnens Bryllup.

Før Modtagelsen:

- 1) Se, jeg har beredt mit Maaltid!
- 2) Men de brød sig ikke derom —
- 3) Gaa ud paa Skillevejen og byd ind! (Apostolatet.)
- 4) Mange er kaldede — faa er udvalgte.

Efter Modtagelsen:

- 1) Fattige og Krøblinge, halte og blinde . . . (som vi er!).
- 2) Og der er endnu Rum — — —
- 3) Denne annammer Syndere og æder med dem!

IV. Andagt. De kloge Jomfruer.

Før Modtagelsen:

- 1) Se, Brudgommen kommer, gaa ham imøde!
- 2) — — — og Døren blev lukket —
- 3) Vaager, thi I ved ikke Dag eller Time!

Efter Modtagelsen:

- 1) Og de, som var rede, gik med ind til Brylluppet.

V. Andagt. De betroede Talenter.

Før Modtagelsen:

- 1) Han overgav sine Tjenere sit Gods (Sakramentet).
- 2) — — — gravede i Jorden og gemte sin Herres Penge (forøgede ikke den modtagne Skat).
- 3) Hvo, som har, ham skal gives — — —

Efter Modtagelsen:

- 1) Vel, du gode og tro Tjener, jeg vil sætte dig over mere!
- 2) — — — overgiv Vexellererne mine Penge!
- 3) — — — han skal have til Overflod!

VI. Andagt. Den fortabte Søn.

Før Modtagelsen:

- 1) En Mand havde to Sønner. (Jeg er den yngste.)
- 2) Han ødte sin Formue i et ryggesløst Levned.
- 3) Jeg vil staa op og gaa til min Fader!
- 4) Hvormange Daglejere har ikke Overflod derhjemme?

Efter Modtagelsen:

- 1) Hans Fader ynkedes inderligen og kyskede ham.
- 2) Giv ham en Ring paa hans Haand. (Sønnetegnet).
- 3) Alt mit er dit . . . denne var tabt og er funden!

VII. Andagt. Enken og Dommeren.

Før Modtagelsen:

- 1) Der var en Dommer i en Stad — og en Enke. (Den retfærdige Gud og den betrængte Sjæl.)
- 2) Skaf mig Ret over min Modstander!
- 3) — — — jeg vil dog, fordi hun løber mig paa Dørene!

Efter Modtagelsen:

- 1) Skulde Gud ikke skaffe sine Ret, som raaber Dag og Nat.
- 2) Jeg siger Eder: Han skal skaffe dem Ret i en Hast!
- 3) Men, mon Menneskets Søn, naar han kommer, vil finde Troen paa Jorden?

To Ord til Slutning. Hvert af disse korte Ord er be-
regnet som Stof til betragende Bøn, til at anvendes
paa Ens øjeblikkelige Behov. — Og: hver af disse Andagter
kan afskrives paa Bagsiden af et fromt Billede og lægges
i den tilvante Bønnebog. *Viator.*

Den eukaristiske Kongres i Paris.

Den 8. Juli afsluttede de franske Katholikker i Paris deres fjerde nationale eukaristiske Kongres.

Jeg behøver ikke at minde Læserne om, hvad disse mægtige religiøse Møder er; næsten hvert Land i Verden har set det og følt Styrkelsen deri. Blandt alle Nulidens Begivenheder hører de til de betydeligste og trøsterigeste. Midt i et Samfund, der stadig bliver mere materialistisk og skeptisk, har der pludselig rejst sig en mægtig Bevægelse af glødende Trosiver, som sætter Masserne i Bevægelse og vækker alles Opmærksomhed. Det er maaske Begyndelsen til en overnaturlig Fornyelse. Og særlig interessant er den Kendsgerning, at de eukaristiske Kongresser har deres Kilde i det Land, som den revolutionære Tankegang syntes at have røvet al aandelig Frugtbarhed, og de er vokset frem i en Tid, da Fritænkerne var i Færd med at fuldføre Revolutionens Værk. Det var jo i Frankrig, den første internationale eukaristiske Kongres blev afholdt i 1881.

De nationale Kongresser er et Middel til at udbrede og virkeliggøre de Beslutninger, der tages paa de store Kongresser. I Frankrig har vi før Krigen haft to nationale Kongresser, hvis Virkninger var betydelige, men som dog ikke havde den Glans over sig, som andre religiøse Forsamlinger har haft. Straks efter Krigen besluttede man at fortsætte og at afholde en Kongres hvert andet Aar. I 1921 mødtes man i Paray le Monial i Anledning af Marguerite-Maries Kanonisation. I Aar blev Paris Mødestedet.

Hvad kunde Paris byde paa? For det første syntes enhver offentlig Manifestation udenfor Kirker og Forsamlingssale umulig. Paris har desværre for længe siden vænnet sig af med religiøse Optog; visse revolutionære Elementer i Forstæderne lader sig endnu altfor let lede af haardnakkede Fordomme og af fanatiske Førere. Myndighederne har slet ikke Lyst til at udsætte Politi og Militær for en Konflikt for at beskytte en Procession. Kort sagt, den politiske og sociale Situation er trods alle Fremskridt

endnu alt for spændt til, at man kunde tænke paa en stor Manifestation under aaben Himmel.

Alligevel fik Paris en mægtig offentlig Hyldest til Alterens Sakramente at se.

Det var igaar ved Kongressens Slutning, at denne Demonstration udfoldede sig paa Pladsen foran Notre-Dame. I Byens Centrum, ved den gamle Domkirkes Fod var der rejst et Alter. Sakramentet blev baaret derud af Kardinal Dubois, ledsaget af 50 Biskopper, og modtog her Mængdens Tilbedelse og Hyldest. 50000 Mennesker stod stuvet sammen paa den store Plads og i de tilstødende Gader med Senatorer, Deputerede og Generaler i Spidsen; de sang de liturgiske Hymner og opsendte Fællesbønner til Herren i Sakramentet. Intet Forsøg paa Moddemonstration forstyrrede denne imponerende Bekendelse, der drønende gav Genlyd fra Sorbonne til Hôtel de Ville og fra Palais de Justice til Paris's gamle Midtpunkt paa Ile Saint Louis. Saa bar Kardinal Dubois Sakramentet op paa Galleriet over Domkirkens Portal, og herfra blev Velsignelsen givet ud over Mængden, der laa paa Knæ paa Gader og Pladser og Kajer. Det var et gribende, uforglemmeligt Øjeblik.

Om Aftenen blev denne Velsignelse gentaget midt i en straalende Illumination fra Byens højeste Punkt. Foran Sacré-Coeurs Hovedindgang var der bygget en Estrade ud imod Byen, og her stod den pavelige Nuntius, Mgr. Ceretti, og gjorde med Monstransen tre Gange Korsets Tegn over Paris. Bagved ham fyldte en bedende Mængde Basilikaen, og nede foran ham var store Menneskemasser forsamlede paa Højens Skraaninger. Indefra og udefra lød Salmer og Bønner.

Den ydre Glans kom altsaa ikke til at mangle ved Kongressen i Paris. Men fremfor alt har den virket dybt i Sjælene. Den har baade givet os et Vidnesbyrd og en Forhaabning.

Programmet for Plenarmøderne, der blev holdt i Trocadero's store Amfiteater, var lagt af de førende Theologer, der samtidig viste, at de forstod at bedømme de franske Katholikkers Tankegang. De seks Foredrag blev holdt af Prælater og Ordensfolk, der var særlig kendt for deres

Lærdom og Veltalenhed, det skulde især være seks Forelæsninger over de eukaristiske Principper. Christi virkelige Nærværelse, Offer og Præstedømme var Themaet. Nogle tænkte, at saa alvorlige og ophøjede Emner vilde trætte en større Mængde. Men hver Gang Salens Indgang aabnedes, var de 5000 Pladser i samme Øjeblik optaget, og Tilhørerne fulgte de dogmatiske Foredrag med udholdende Opmærksomhed og gav ofte begejstret deres Bifald til Kende.

I de fire Dage og fire Nætter, Kongressen varede, havde den saa at sige mangfoldiggjort sig i Hundreder af Kirker og Helligdomme; overalt holdtes der Tilbedelse, eukaristiske Prædikener, Messer med Fælleskommunion, højtidelige Andagter, saa at ivrig Bøn overalt i Byen steg op imod Herren. Flere Hundredtusinder modtog i disse Dage den hellige Kommunion.

Det er umuligt her at beskrive alt i Detailler. Kun en enkelt Ting vil jeg endnu omtale: de kristne Arbejders Fælleskommunion.

Fredag Morgen Kl. 7, førend Værksteder og Kontorer lukker op, havde Eliten af vore katholske Arbejderforeninger samlet sig i den gamle, store Kirke St. Eustache. Den vældige Kirke kunde næppe rumme alle dem, der var mødt, og fem Præster var ustandseligt i Færd med at uddele den hellige Kommunion. I Spidsen for Kommunikanterne gik Præsidenten for Deputeretkammerets Arbejderkommission, Duval-Arnould.

Trosiveren viste sig ogsaa i de forskellige Studiekredse, hvor der holdtes Foredrag for Præster, for Mænd, for Kvinder, for Ungdommen, og hvor man forhandlede om, hvorledes man bedst kunde udbrede Andagten til Alterens hellige Sakramente.

Saaledes gav Kongressen os baade et Vidnesbyrd og nye Forhaabninger.

François Veuillot.

St. Hedvig-Søstre i Slagelse.

Mellem gamle Haver, fra hvilke de duftende Syrener hænger ud over Gærderne, ligger midt i Byen Ejendommen »Slagelsehus« fornemt tilbagetrukket bag en stor Forhave. Efter at der var set paa flere Grunde og Bygninger i Byen, faldt Valget paa denne som egnet til at huse det første Kloster i Slagelse siden Kirkeomvæltningen.

Det er vel ikke et Antvorskov Nr. 2, der nu er rejst;

men det er ligefuldt en levende Blomst paa samme Stamme. Det faldt i St. Hedvig-Søstrenes Lod at aabne den nye Æra.

Omkring Valborgsdag drog de første Søstre fra Odense derind under Ledelse af Mater Radegundis som Priorinde for den nye Virksomhed. Siden er yderligere 4 Søstre kommen til, deriblandt een fra Klinikken i Kolding, som optager Sygeplejegerning i Hjemmene. Et lille Børnehjem eller Kommunikantanstalt er i Gang allerede og tæller for Øjeblikket 13 Børn. Dertil kommer en 15 Asylbørn, som kun er der om Dagen. I Børnehjemmet optages Børnene for den meget beskedne Betaling af 30 Kr. om Md. (dog i Reglen ingen Børn under 2 Aar).

Med Glæde og Taknemmelighed tager Søstrene imod brugt Tøj for at sy det om til Børnene og saaledes hjælpe Forældrene til lettere at bestride Omkostningerne.

Den 1. Maj aabnede Priorinden, der i 16 Aar har ledet St. Hedvig-Søstrenes Haandarbejdsskole i Odense, en lignende Skole her i Byen. Der gives Undervisning i al Slags Haandarbejde: Knipling, Knipling-Syning, engelsk og fransk Broderi, Kunstbroderi, Hedebo, Filering o. s. v. Omendskønt det nu i det dejlige Sommervejr ikke just er den mest gunstige Tid for den Slags »Sport«, har dog 13 Damer allerede begyndt deres Timer.

Efter Sommerferien agter Søstrene at aabne en Børnehave efter den verdensberømte katholske Pædagog Dr. Maria Montessoris Methode. Den store italienske Læge og Lærerindes Børneopdragelses-Methode har vundet Ry over hele Verden og er allerede bleven oversat paa 13 forskellige Sprog.

Vore Billeder viser »Slagelsehus« med Søstrene og nogle af deres Børn, Da Fotografen tog det kønne Billede, havde Søstrene et kærkomment Besøg: Sognepræsten fra Maribo, Pastor Klessens og Priorindens Søster fra Malmø Sr. Anysia.

Byens Presse har bragt flere velvillige Notitser og meget

rigtigt paapeget, at en af Søstrenes Opgaver er at række en hjælpende Haand til Byens nødlidende Hjem.

For den katholske Menighed, saavel for Danskerne som for Polakkerne, er det selvsagt en stor Glæde, at den initiativrige Orden, som saa mange Steder har udfoldet en velsignelsesrig Virksomhed, har aabnet sit Arbejde her i den gamle By og paa sin Vis har genoptaget den Klostergerning, som har ligget stille her, siden Antvorskov tunge Porte faldt i for dens rette Ejermænd, for siden hen at smuldre væk og blive til intet.

De gamle, faste Huse, som blev taget fra Moderkirken, sank i Grus for de nye Magthavere; men den Kirke, der rejste dem, skyder stadig friske Skud paa vort Fædrelands Jord, et af dem er nu »Slagelsehus«.

Klosterruinerne i Emborg.

Søndag den 1. Juli havde historisk Samfund for Aarhus Stift indbudt sine Medlemmer til Sommermøde i Emborg ved Mossø, hvor det gamle Cistercienser-Kloster *caracina* eller paa dansk Øm laa i Middelalderen.

Ca. 1000 Mennesker havde fulgt Indbydelsen og besaa med levende Interesse, hvorledes Udgravningerne skrider frem fra Aar til Aar og viser os Grundridset af de mægtige Klosterbygninger.

Særlig Klosterkirken, hvor de gamle Munkegrave med Skeletter af Bisper og Abbeder nu ses overdækkede af Glaslaag samlede Dagen igennem en interesseret Skare. Af Gravene var det vel særligt Abbed Jenses, der mest interesserede. Denne Mand, der hvad Klosterkrøniken beretter, kastede sig paa en Hest og forfulgte den flygtende Fjende, som havde røvet forskellige af Klosterets Ejendele, hvorved han fik et Sabelhug i den venstre Skulder, har man med Sikkerhed været i Stand til at identificere, thi Mærkerne af Sabelhugget ses endnu tydeligt i venstre Skulder. Den samme Abbed Jens maa, hvad Skelettet

ogsaa viser, have været en Kæmpekarl paa ca. 74 Tommers Højde.

I Kirkens søndre Sidegang ligger Ligene Side om Side, men da det har været de menige Munke, som her blev begravede, er disse Grave ikke afdækkede.

Der blev under Mødet holdt to Foredrag; først af Hr. Bibliothekar Haugsted ved Statsbibliotheket i Aarhus, der talte om Cistercienserordenens Historie, og dernæst af Hr. Arkitekt Schmidt ved Nationalmuseet i København, som talte om Cistercienserordenens Arkitektur med særlig Hensikts paa de her foretagne Udgravninger, der viser, at Øm Kloster i det store og hele har haft et Udseende som de i andre Lande endnu værende Klostre af denne Orden, der alle er byggede efter den samme Plan, kum med de Afgivelser, som de stedlige Naturforhold gjorde nødvendige.

Det var for en Katholik en sand Fryd at høre, med hvilken Hjertevarme de to Herrer oprullede et Billede af Cisterciensernes Liv og Virken, baade ude i Verden og her i Landet.

Hr. Haugsted betonedes kraftigt, hvor falsk det Billede er, som Folk her i Danmark i Almindelighed gør sig af Munke og Nonner. De var og er ikke, som mange daarlige Historiebøger og Lærere ynder at fremstille dem, dovne og forædte Halvdyr, der i griset Levned kunde kappes med den ringeste af Datidens Bønder. Nej, de var Datidens Foregangsmænd, baade hvad Lærdom, Nøjsomhed og ulastelig Vandel angik, og da Munke- og Nonneorderne ved Reformationen blev udjagne af Landet, begyndte dettes Nedgangstid.

Hr. Arkitekt Schmidt dvælede særligt ved de Vanskeligheder, der havde været ved at rekonstruere Omridsene af de forskellige Klosterbygninger. Baade Kronen og Bønderne havde kappedes om at bortføre Resterne af de forfaldne Bygninger, som i Aarhundreder havde været betragtede som et billigt og behageligt Stenbrud. Ja selv de dybtliggende Grundsten havde man mange Steder fjernet, men lykkeligvis havde Hullerne af sig selv atter fyldt sig med Kalkpuds og Murbrokker, saa det alligevel var muligt at bestemme de forskellige Bygningers Beliggenhed og Omrids.

Der er nu paa et Stykke af Grunden opført en lille

Museumsbygning, hvori de mest karakteristiske af de fundne Stenformer samt Fotografier og Tegninger efterhaanden samles.

Emhver Katholik, der har Lejlighed dertil, bør aflægge Udgravningerne i Emborg et Besøg, det vil være en Oplevelse, man mindes med Glæde hele sit Liv, og sidst og ikke mindst bør alle i Aarhus Stift boende Katholikker, som kan afse de tre Kroner, det koster aarligt, være Medlem af Aarhus Stifts historiske Samfund — Adresse: Hr. Bibliothekar Haugsted, Statsbibliotheket i Aarhus, som ved Statens og Nationalmuseets Hjælp selv har bekostet Udgravningerne, og som hvert Aar tilstiller sine Medlemmer en Aarbog, hvis Værdi ligger langt over de 3 Kr.

Det bør ikke være saaledes, at vi Katholikker lader andre alene om at fremdrage Minderne fra vort Lands Blomstringstid. Vi er, enten vi saa er Katholikker eller Protestanter, i lige høj Grad Børn af vort Land, og det kan kun være os Katholikker en Glæde at se, hvorledes Nutidens Danske med Undren ser Middelalderen stige frem af Jordens Skød og med ubarmhjertig Tydelighed vise, hvad vore Forfædre i deres Uforstand og Religionshad forbrød mod en Kultur, hvis sparsomme Rester man nu bøjer sig i Ærbødighed for. N. M. L.

Nye Bøger.

Dämmerstunden von *Peter Dörfler*. Herder. Freiburg. 202 S. 4,00 Kr.

En ganske køn lille Bog med otte kønne gammeldags Fortællinger fra Sydtyskland, nogle halvt eventyragtige, alle fortalt med pluddervorn Gemytlighed og Folkelighed af den Slags, som lader dikkende Tyrolerure tale med i den brave Bondeknøs's Betragtninger. . . .

Men hvem herhjemme læser disse Bøger? Maaske bare Anmelderen. Skønt de kunde læses med lige saa stort Udbytte som Schnitzler-Tingene og andet jødisk Glimmerstads. Peter Dörfler er en dygtig Sprogbehandler, en kærnekatholsk ædel Digter, hvis Inspirationskilde er en

livsgemytlig støt Fromhed. Han har skrevet nogle førkristelige Romaner, nogle moderne psykologiske Romaner, men som de sydtyske Hjemstavnsdigtere, han hører til, er han bedst i sine Fortællinger.

Men saavel som vi kender moderne katholsk fransk Digtning, bør vi kende moderne katholsk tysk Digtning. Gid vor »Katholsk Boghandel« vilde skaffe sig Kundskab om, hvad der var værd at anskaffe, og saa indforskrive det til Salg — og dygtig Opfyldelse af sin Mission. Peter Dörflers Bøger kan godt anbefales.

E. F.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Dr. Metzger fra Graz, der havde deltaget i Fredsmødet paa Nyborg Strand talte Søndag Aften i Academicum Catholicum for en lille Kreds, der i en Fart var blevet samlet. Dr. Metzger er Stifter og Leder af en Bevægelse i Østerrig, der kalder sig »Det hvide Kors«, og som arbejder for en Fornyelse af det religiøse Liv, ganske særlig ved Lægfolks Medvirkning og ved et nyt Ordenssamfund, som Dr. Metzger har stiftet. Det var en meget interessant Aften.

Frankrig. 300-Aars Dagen for Blaise Pascals Fødsel højtideligholdtes bl. a. ved en højtidelig Messe i Kirken St. Etienne-du-Mont i Paris. Ærkebiskoppen af Paris, Kardinal Dubois, og fem franske Biskopper var til Stede. Alle mulige franske litterære og videnskabelige Selskaber var repræsenterede. Blandt Akademiets Repræsentanter saas René Bazin og Henry Bordeaux. Ærkebiskoppen af Rennes, Kardinal Charost, holdt Talen, hvori han priste Pascal som Kirkens Mand, som Moralist og som Kristen.

Rettelser.

S. 598 L. 16 f. o. staar de aktive Medlemmers; skal være: **Lægmændenes.**

S. 598 L. 20 f. o. Præster for **Præsten.**

Helsingør.

Vi bringer herved alle, som ved Gaver eller paa anden Maade har bidraget til at støtte vor Bazar, vor hjerteligste og bedste Tak.
St. Vincents Søstrene.

Katholsk Alderdomshjem.

Nogle Herrer, som ville være interesserede i Planlægningen af et saadant haardt tiltrængt Hjem, bedes godhedsfuldt meddele deres Navn og Adresse til Ugebladet under Mrk. K. A.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt m. Vels.
Aakirkeby (Jernbanegade).....	Kl. -	Kl. 10 ¹ / ₂	m. Vels.
Aalborg (Kastelvej).....	» 6 og 7 ¹ / ₂ ...	» 10	... Kl. 3
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 6 ¹ / ₂ og 7 ¹ / ₂ ...	» 10	... » 7
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	... » 5
Esbjerg (Nørregade).....	» 7.....	» 10	... » 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7.....	» 9 ¹ / ₂ » 2
Haderslev.....	» -.....	» 9 ¹ / ₂ » -
Helsingør (Nygade 8).....	» 8.....	» 10	... » 2
Holbæk (Kastanievej 19).....	» -.....	» 10 ¹ / ₂ » -
Horsens (Nørregade 19).....	» 8.....	» 10	... » 2
Kolding (Alhambravej).....	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂ » 7
Køge (Elisevej).....	» 8.....	» 10	... » 5
Ledreborg.....	» -.....	» 9 ¹ / ₂ » -
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10	... polsk » -
Nakskov (St. Franciscus Kirke).....	» 9 ¹ / ₂ dansk ..	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej).....	» -.....	» 10	... » -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke).....	» 8.....	» 10 ¹ / ₂ » -
Næstved (Villa Alfa).....	» 8 ¹ / ₂	» 10	... » -
Odense (Torvet 7).....	» 8 og 9.....	» 10	... » 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -.....	» 10	... » 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8.....	» 10	... » 5
Roskilde (St. Olsgade).....	» 7.....	» 9	... » 5
Rønne (Lille Madsegade).....	» 6 ¹ / ₂	» 10	... » 6
Silkeborg (Vestergade).....	» -.....	» 9 ¹ / ₂ » 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade) ..	» 8.....	» 10	... » -
Svendborg (Havnegade 1).....	» -.....	» 10	... » 5
Vejle (Blegbanken).....	» 7 ¹ / ₂	» 10	... » 3

I Aabenraa, Sønderborg og Tønder afholdes kun periodisk Gudstjeneste, som i Forvejen annonceres i de stedlige Blade.

Katholsk Aarbog

1923

er udkommen

med Billede af Biskop J. Brems

faas i

Katholsk Boghandel

samt i Ugebladets Ekspedition

— og hos Sognepræsterne. —

Pris: 2 Kr.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjerter Kirke Søndag den 5. August Kl. 8¹/₂.

Kirkelig Kalender.

5. Aug. 11. Søndag eft. Pintse.	12. Aug. 12. Søndag eft. Pintse.
6. — M. Christi Forklarelse.	13. — M. Hippolyt og Cassian, Martyrer.
7. — Ti. Cajetan, Bekender.	14. — Ti. Vigilie.
8. — O. Cyriacus og Lidel- sesfæller, Martyrer.	15. — O. Marias Optagelse.
9. — To. Vigilie.	16. — To. Joachim, Jomfru Marias Fader.
10. — F. Laurentius, Martyr.	17. — F. Hyacinthus, Bekender.
11. — L. Marias Officium.	18. — L. Oktavdag. Vigiliefastedag.

»Absalon«. Møde Mandag den 6. August »Columbus«.

Jesu Hjerter Kirke. Søndag d. 5. Aug. fejres den h. Ignatius' Fest. Kl. 10 Levitmesse og Festprædiken; Kl. 7½ Festandagt.

St. Annæ Kirke.

Søndag den 5. August.

Kl. 8 Sangmesse med Fælleskommunion.

Kl. 10 Levitmesse med Prædiken af højærv. P. Günther.

Kl. 7 Aften Festandagt og derefter Møde i Salen.

St. Andreas Kollegiet

50 Aars Stiftelsesdag.

Torsdag den 30. August.

Kl. 10 højtidelig Levitmesse med Mindeprædiken af højærv. Hr. Pater A. Breitung. Efter Levitmessens samlet frokost for Kollegiets tidl. Lærere og Elever i Kollegiets Festsal. Tidligere Elever, der ønsker at være med til frokosten, bedes henvende sig til A. Silcowitz, Studiestræde 27—29. Telf. 12327.

Kl. 2 Møde ved Mindestenen udenfor Kirken, hvor tidligere Elev, Lærer & Bestyrer højærv. Pater E. Günther vil holde Mindetalen.

Et Mindeskrift vil udkomme et Par Dage før Mindedagen. Pris Kr. 5,00. —

Bidrag til Mindedagen modtages af A. Silcowitz, Studiestræde 27—29. — Send endelig dette Bidrag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64² Kbh. K. Tlf. Palæ 59, Kl. 5—7). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64², Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 32.

Søndag den 12. August.

1923.

INDHOLD: »Salige er de Øjne...« — Missionen paa Island. — Religionshistoriens Stormløb mod Kristendommens Dogmer. — Pastor J. Resch's 25-Aars Præstejubilæum. — Endnu engang St. Andreas Kollegiums Mindedag. — Pastor J. B. Desnos 70 Aar. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Næstved. Island. England. Frankrig. Rom. — Avertissementer.

„Salige er de Øjne ...“

Det er ikke til det jødiske Folk, hvoraf største Delen var vantro, at Jesus sagde: »Salige er de Øjne, som ser, hvad I ser,« det er til Disciplene, til de faa udvalgte.

De 72 Disciple er lige kommet hjem fra en Missionsrejse, og de har for første Gang virket Undere i Jesu Navn. Derfor straalere de af Glæde: »Herre, endog Djævlene er os underdanige i dit Navn.« De er saaledes i Stemning til at tro paa alt, hvad Jesus siger. Derfor taler han nu ogsaa til dem om Kristendommens største Hemmelighed, om den ene Gud i tre Personer, om sin himmelske Fader og om sig selv som den levende Guds Søn. »Og ingen ved, hvo Sønnen er, uden Faderen; og ingen ved, hvo Faderen er, uden Sønnen, og hvem Sønnen vil aabenbare det.« Men i samme Øjeblik ser Herren, at nu har Faderen aabenbaret det til de udvalgte, der staar omkring ham, og derfor siger han: »Salige er de Øjne, som ser, hvad I ser.«

Engang spørger Mesteren sine Disciple: »Hvem siger Folk Menneskets Søn at være?« Og efter at de har svaret derpaa, spørger Jesus: »Men I, hvem siger I mig at være?« Da svarede Simon Petrus og sagde: »Du er Kristus, den levende Guds Søn.« Det var ham, Christus,

Messias, den gamle Pagts Profeter og Konger længtes efter at se, men ikke saa. Om ham var det, Kong David sang: »Herren sagde til min Herre: sæt dig ved min højre Haand, indtil jeg lægger dine Fjender til dine Fødders Fodskammel. Herren skal sende din Magts Spir fra Zion; hersk midt iblandt dine Fjender . . . Herren er ved din højre Haand; han knuser Konger paa sin Vredes Dag.«

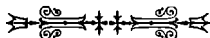
Og nu gaar Disciplene der med den fattige Jesus af Nazareth, og til Trods for at der ikke er nogen fyrstelig Pragt og Magt, ser de, at han er den Konge, som David kaldte for sin Herre. Til dem, der ser det, er det, at Herren siger: »Salige er de Øjne, som ser, hvad I ser.«

— Profeten Isaias saa en Gang »Herren sidde paa en høj og ophøjet Trone, og Slæbet af hans Klædebon fyldte Templet. Serapherne stod over ham, hver af dem havde seks Vinger . . . Og den ene raabte til den anden og sagde: Hellig, Hellig, Hellig er den Herre Zebaoth; al Jorden er fuld af hans Ære.« Denne Lovsang sang Disciplene med, men de forstod mere deraf end den gamle Profet. De saa den store Himmelhøihed om den ene Gud i tre Personer. Og de saa, at det tredobbelte »Hellig« rettedes til Jesus af Nazareth, »den levende Guds Søn«, til hans himmelske Fader og til Helligaanden, der udgaar fra Faderen og Sønnen. Til dem, der ser det, er det, at Herren siger: »Salige er de Øjne, som ser, hvad I ser.« —

Og der var blevet spaaet om ham, der skulde komme: »Han skal skaffe de elendige iblandt Folket Ret, han skal frelse den fattiges Børn og knuse Voldsmanden . . . han skal frie den fattige, som raaber, samt den elendige, som ingen Hjælper har. Han skal spare den ringe og fattige og frelse de fattiges Sjæle.« Og Disciplene ser tydeligt, at det er paa Jesus af Nazareth, det gaar i Opfyldelse. Thi aldrig havde der i Jødelandet været noget Menneske, der saaledes som han tog sig af de fattige og elendige. Allerklearest ser de det, da de hører Fortællingen om den barmhjertige Samaritan. Noget saadant havde Verden aldrig set. Og til dem, der ser det, er det, at Herren siger: »Salige er de Øjne, som ser, hvad I ser.«

Disse Ord rettes altsaa til Disciplene, fordi de i Jesus ser mere end et ædelt Menneske, mere end en Profet, fordi de i ham ser den længe lovede Messias og den levende Guds Søn, fordi de har den Tro, som Jesus forlanger.

B. J.

Missionen paa Island.

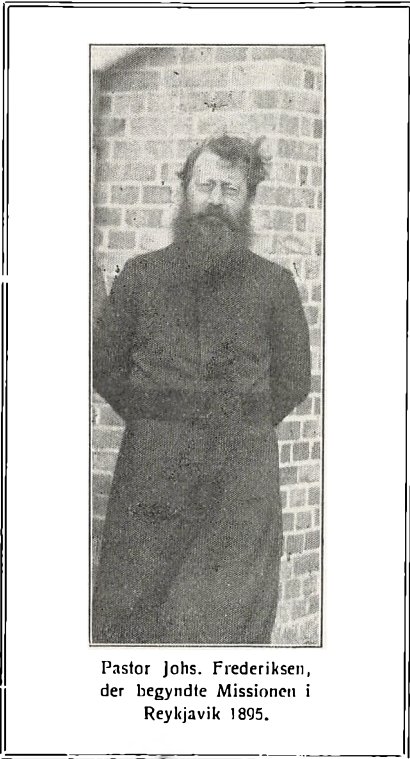
Et Tilbageblik.

Som Aviserne allerede har meddelt, har Hs. Eminence Kardinal van Rossum under sit Besøg paa Island oprettet et nyt Apostolisk Præfektur, og Menigheden paa Island er dermed udskilt af det danske Apostoliske Vikariat. Der er da Anledning til at se tilbage paa det Arbejde, der er gjort under den danske Biskops Styrelse og af de af ham udsendte Præster. Mens Islænderne selv ser fremad med Glæde og Begejstring, og vi ledsager dem med alle gode Ønsker, vil vi Danskere samtidig se tilbage.

Da jeg hentede det ene Bind af Ugebladet efter det andet ned fra Reolen for at søge Meddelelser fra Island, tænkte jeg, at det blev vist et surt Arbejde at læse alt det igennem. Men jeg blev behagelig overrasket, det blev en baade interessant og — jeg tør sige det — opbyggelig Læsning. Det første Afsnit af denne nye islandske Kirkehistorie maa regnes 1856—76. I Aaret 1855 blev det Apostoliske Præfektur for Nordpolsmissionen oprettet, og to franske Præster B. Bernard*) og J. B. Baudoin rejste til Island. De bosatte sig i Efteraaret 1856 (eller 57) i Grundarfjord og blev der Vinteren over. En meget interessant Skildring af disse Mænds første Arbejde kan læses i Ugebladet 1916, oversat fra et islandsk Blad. Forfatterinden af denne Skildring boede dengang som ung Pige i Grundarfjord, og hun fortæller meget smukt om dem og slutter med følgende: »Om Foraaret, da de rejste bort til Reykjavik for ikke mere at komme tilbage, blev de savnet af alle, i det mindste i Eyrareggen. Der kunde endnu fortælles mangt og meget om de franske Præsters Vinterophold i Grundarfjord og ganske særlig mange Træk fra deres dydige Livsvandel. Overhovedet udmærkede de sig fra først til sidst ved en overordentlig elskværdig Omgang i det store som i det smaa. Dog vilde det føre mig alt-

*) Senere Apostolisk Præfekt.

for langt, dersom jeg vilde fortælle alt det gode, de gjorde under deres Ophold der paa Egnen. — Velsignet være deres Mindel!« — Altsaa allerede det følgende Foraar rejste de til Reykjavik, men Pastor Bernard forlod snart igen Island, mens Pastor Baudoin blev der indtil kort før sin Død 1876. Imidlertid var i 1869 Præfekturet for Nordpolsmissionen blevet ophævet, og Island kom til at tilhøre

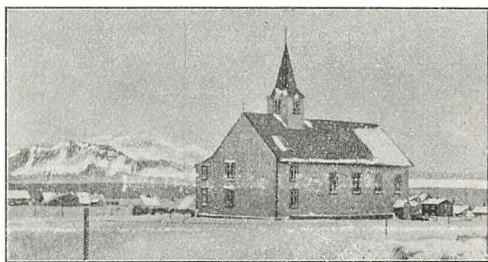
Pastor Johs. Frederiksen,
der begyndte Missionen i
Reykjavik 1895.

det nyoprettede Præfektur for Danmark. Men der var endnu ingen Religionsfrihed paa Island, den kom først med Forfatningen i 1874, og i det Aar findes den første Notits i Ugebladet: »Island har faaet en Forfatning — endelig! — og Religionsfrihed — endelig! — endnu for kort Tid siden blev det forbudt den derværende katholske Præst at prædike — i Kraft af Samvittighedsfriheden naturligviis!« Det er Pastor Baudoin, der er Tale om, han boede dengang endnu paa Landakot i

Reykjavik. Med hans Død i Aaret 1876 slutter denne Periode.

Fra 1876—1895 var der ingen katholsk Præst paa Island, men der sendtes regelmæssig hvert andet Aar en Præst derop, een Gang var den senere Biskop von Euch deroppe, og Pastor Jón Svenssons Rejse i 1894 er jo velkendt. Der fandtes kun een katholsk Familje paa hele Island, det var Købmanden Gunnar Finarsson i Øfjord.

Men efter Pave Leo XIII's Ønske genoptages Missionen i 1895, og den første Præst blev Pastor Johs. Frederiksen, der den 27. September 1895 afrejste fra København og naaede Reykjavik 29 Dage efter. Pastor Frederiksen er Grundlæggeren af den Virksomhed, der nu findes i Reykjavik. Først var Pastor Gelhmann, senere Pastor Osterhammel Kapellan hos ham. I sit første Brev fra Reykjavik til Ugebladet fortæller Pastor Frederiksen om de franske Fiskere, to har han maattet begrave. »Gud være lovet, nu venter jo vor Frelser paa de stakkels dødsdømte Fiskere; nu er de ikke som før dømte til en Død uden Samenten og protestantisk Begravelse. Men gid denne Del

Jesu Hjerter Kirke i Reykjavik.

af vor Præstegerning maa blive indskrænket saa meget som muligt! Det kan gøre En ondt, saa tidt man skal følge en afdød til det sidste Hvilested; men ganske anderledes gribende er det, naar de bluseklædte Fiskere med Træsko og skotske Huer paa — Kisteklæderne er blevet hjemme — kommer vandrende højtideligt op over Bakken, op ad den lille faldefærdige Trækirke til med en afdød Kammerat. Trikoloren skjuler den simple Kiste, og et lille Blomsterkors fra den franske Konsuls Hustru ligger derpaa. Saa synger vi vor Rekvie-smesse saa højtidelig, vi kan — *tout à fait comme chez nous*, siger Fiskerne siden, og saa gaar Toget til Kirkegaarden. Og naar hans Hustru endnu den næste Maaned om Aftenen beder

med sine Børn for den fjerne Mand, aner hun ikke, hvilket frygteligt Budskab der er undervejs til hende. Men os har den katholske Kirke sat her for at bede ved dens Børns Grave, for at mindes dem daglig i den h. Messe, for at Ingen skal sige dets Moderhjærte paa, at det kunde glemme. — —«

Allerede i Maj 1896 er Pastor Frederiksen igen i København for at samle Penge til en ny Kirke og Præstebolig i Reykjavik. Derfra gaar Rejsen til Tyskland og Frankrig, og det følgende Aar begynder Opførelsen af den nye Kirke. I Sommeren 1896 kom de første 4 Josef-Søstre

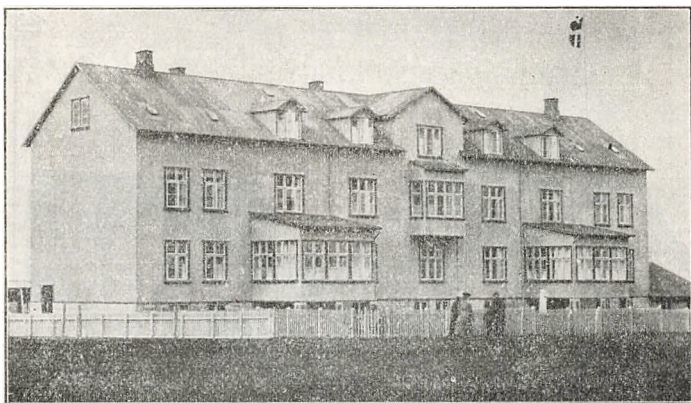

Kirkens Indre.

til Island, hvor de begyndte at pleje syge. En af dem fortæller om Arbejdet i Faskrudsfjord. »I et Hus har man overladt os et lille Soveværelse, i et andet Hus faar vi noget at spise, i et tredje har vi skaffet Husly for en ung Franskmand, som ligger dødssyg her af Tæring. . . . Pastor Osterhammel frembærer det hellige Messeoffer i sit lille Soveværelse, der mangler enhver Prydelse; han har lejet det af en islandsk Familie og nu overladt det til den syge Franskmand, jeg før omtalte. Ved Siden af Sygesengen staar et lille Bord, der tjener som Alter. Søster Justina, den syge og jeg er hele Menigheden, som bivaa-

ner den hellige Messe.« Kort efter fik Søstrene dog deres eget lille Hospital i Faskrudsford.

I Løbet af 1897 vokser den nye Kirke op, det bliver en Træbygning, 33½ Alen lang, hvoraf de 7 Alen imod Vest er indrettet til Præstebolig; alt Træet kommer fra Norge. Fra Udlandet venter man et nyt Alter og et Glasmaleri af Jesu Hjerte. »Mon det skulde hjælpe, om jeg bad Ugebladets Læsere om et Gulvtæppe til Koret? Der er jo dog en Del af dem, der har Tæpper paa deres egne Gulve, og hvis Hjerte ikke trænger til Forklaring om, hvad Kirkens Kor er.« Det var den 15. Juli 1897, Pastor Frederiksen skrev det, men han kom ikke selv til at foretage

St. Josefs Hospital.

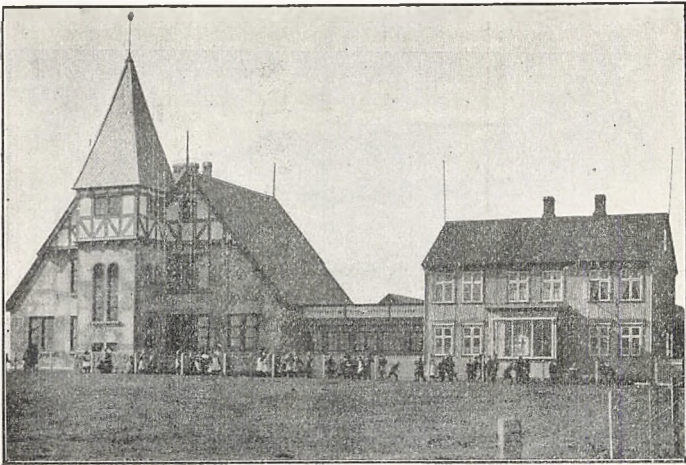
den højtidelige Indvielse af den nye Kirke, som havde kostet ham saa meget Arbejde. Kort efter maatte han alvorligt syg forlade Island.

Juledag 1897 foretog Pastor Osterhammel Indvielsen af Kirken, og Pastor Klemp holdt Festprædikenen for en stor Tilhørerskare. Det nye Alter fra Tyskland var stillet op, men Glasmaleriet fra Frankrig var blevet beskadiget paa Vejen, saa det først kunde indsættes senere. Endnu manglede Bænke, Skriftestol, Døbefont, Korsvejsstationer, men man haabede snart at faa alt.

I Aaret 1901 besøgte Biskop von Euch Island og opholdt sig i Reykjavik i fem Dage, hvor han meddelte Firmelsens Sakramente og holdt Visitats. Det var nu Pastor

Schreiber, der var Sognepræst. Pastor Klemp prædikede ved denne Lejlighed paa Islandsk, og han er vistnok den første Præst, der fik lært Sproget. Biskoppen førte i Reykjavik ogsaa Forhandlinger om Opførelsen af et Hospital, og den 26. April 1902 lagde Pastor Schreiber Grundstenen til Hospitalet, som blev bygget af Josef-Søstrene med Biskoppens særlige Hjælp. Det blev indviet den 16. Oktober samme Aar af Sognepræsten, der selv havde ledet Opførelsen.

Den første katholske Bog paa Islandsk udgav Pastor Klemp i 1902. Det var en Oversættelse af Deharbes lille

Skole og Præstebolig.

Katekismus, og trods de store sproglige Vanskeligheder var alle enige om, at det var et udmærket Arbejde. Ugebladet skriver, at den »maa betragtes som en Forløber for den større Mellemkatekismus«; det varede dog 20 Aar, før den kom.

I Aaret 1903 begynder en tredje Periode derved, at Biskoppen sender Præster af »Compagnie de Marie« til Island. Den 14. November afrejste Præsterne Meulenberg og Servaes. Den stadige Forbindelse, Ugebladet indtil da havde haft med Præsterne paa Island, holder dermed op. I 4 Aar findes der ikke eet Ord. Først da Redaktøren klager sin Nød, kommer der et Brev. Men i de følgende

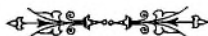
Åar har Ugebladet kun af og til en Efterretning fra islandske, franske og tyske Blade. Deraf ser man navnlig, at Skolen udvikler sig betydeligt, den bliver efterhaanden en af de mest ansete paa Island. I de sidste Par Aar er der blevet købt en stor Ejendom i Havnefjord, hvor man paatænker at oprette en ny Station. En islandsk Bønebog og Katekismus er udkommet. Allerede for et Par Aar siden fik Pastor Meulenberg Fuldmagt til at meddele Firmelsen, fordi Biskoppen fra København jo kun med store

Mgr. Meulenberg.

Vanskeligheder kunde naa derop; i over 20 Aar havde ingen Firmelse fundet Sted. Og nu er altsaa det danske Afsnit af den islandske Mission forbi. Vi kan kun ønske, at det nye Apostoliske Præfektur maa blomstre, og at det maa lykkes Mgr. Meulenberg og hans Præster at føre mange ind i Kirkens Skød.

Bernh. Jensen.

Religionshistoriens Stormløb mod Kristendommens Dogmer.

I Anledning af

Dr. Ditlef Niensens nu afsluttede Artikelserie i »Politiken«s Kronik.

I en lang Række Artikler har »Politiken«s Theolog Dr. Ditlef Nielsen angrebet Kristendommens Dogmer: Treenigheden, Christi Guddom, Jesu Fødsel af en Jomfru m. fl., og belært Offentligheden om, at alt dette ikke har det ringeste at gøre med det oprindelige, saare uskyldige Evangelium, som Jesus af Nazareth har forkyndt. De saakaldte kristne Dogmer er rent og skært Hedenskab, der trængte ind i Kristendommen, da den traadte ud i Romerriget og mente at omvende den store hellenistiske Verden.

»Politiken« har desværre afsluttet Diskussionen om denne Sag. Burde der ikke i den Anledning siges et Par Ord om denne mærkelige Artikelrække i Almindelighed. Den har unægtelig paavirket den offentlige Mening og forvirret Begreberne ogsaa udenfor »Politiken«s sædvanlige Læsekreds. Det er selvfølgelig udelukket at drøfte de paa-gældende theologiske Spørgsmaal i et Dagblad. Saa meget desto mere vil det være paa sin Plads at belyse selve den Maade, Dr. Ditlef Nielsen behandler Problemerne paa.

Det er i Videnskabens Navn, Doktoren angriber Kristendommen. Den imponerende Mængde religionshistoriske Positiviteter — »kun kendte af faa lærde« (»Politiken« ^{10/7}) — gør da ogsaa et højst videnskabeligt Indtryk. Men er det virkelig Videnskab, vi her har at gøre med?

I »Politiken«s Kronik ^{2/7} 23 gjorde jeg Dr. Ditlef Nielsen opmærksom paa en mildest talt utilgivelig Overfladiskhed. Som Hovedbevis mod Jomfrufødslen paa-beraaber Doktoren sig et Evangeliehaandskrift, som har Læsemaaden: Josef avlede Jesus. Han udelader ikke blot de for hans Bevisførelse ubekvemme Ord: Josef, med hvem Maria, Jomfruen, var trolovet, avlede Jesus, men paastaar dristig, at dette Haandskrift er »fra det

2. Aarhundrede, et Par Hundrede Aar ældre end de hidtil kendte Haandskrifter«. Jeg oplyste dengang, at dette Haandskrift — den saakaldte Sinai-Syrer — stammer fra det 4. eller 5. Aarhundrede, og at Doktoren sandsynligvis forvekslede Haandskriftet med selve den syriske Oversættelse. Denne er ganske vist bleven til i det 2. Aarhundrede, men foreligger kun i Haandskrifter fra det 4. og senere Aarhundreder. Spørgsmaalet er netop, om disse Haandskrifter i et og alt stemmer overens med den oprindelige Oversættelse.

En lignende Forveksling gør Dr. Ditlef Nielsen sig skyldig i, naar han i sit Svar i »Politiken« ^{10/7} paastaar, at jeg i mit Indlæg havde gjort »den Indrømmelse, at nogle katholske Lærde er af den Mening, at der i den oprindelige Tekst selvfølgelig ikke kan have staaet andet end: »Josef avlede Jesus«. Jeg har absolut ikke gjort denne Indrømmelse. Jeg skrev: »Andre katholske Lærde betragter det ikke som udelukket, at Sinaihaandskriftet her gengiver den oprindelige Oversættelse eller endog selve Evangeliets Grundtekst. Disse Forskere gør opmærksom paa, at der i Jødernes officielle Slægtsregistre, som Matthæus muligvis har benyttet til sin Stamtavle, selvfølgelig ikke kan have staaet andet end: Josef avlede Jesus«. Jeg kan ikke antage, at Dr. Ditlef Nielsen med Vilje har fordrejet mine Ord. Men jeg kan heller ikke forstaa, at en Videnskabsmand ikke kan holde to saa forskellige Ting fra hinanden som Jødernes, altsaa Synagogens Slægtsregistre og Matthæusevangeliets Stamtavle. Det er indlysende, at der i jødiske Dokumenter ikke kunde indføres andet end »Josef avlede«; at Evangelisten simpelthen overtog denne Ordlyd, er ikke nogen Selvfølgelighed, men højst en Mulighed.

Den Slags Unøjagtigheder gør næppe Indtryk af videnskabelig Samvittighedsfuldhed og Alvor. Maaske bør man ikke forlange det af Avisartikler? Dr. Ditlef Nielsen henviser da ogsaa til sin Bog: Der dreieinige Gott. Jeg hører ikke til de faa Lærde, der kan kontrollere Forfatterens Fremstilling af de semitiske Religioner; jeg har vær'sgo at bøje mig for Autoriteten. Under Læsningen skete det dog adskillige Gange, at den videnskabelige Illusion, Dok-

torens Specialkundskab var ved at frembringe, pludselig brast og veg Pladsen for en vis Skepsis med Hensyn til Dr. Ditlef Nielsens videnskabelige Kompetence. Et Par Eksempler:

Side 262 ff. afledes den gammelarabiske Gudetrias af Arabernes Betragtning af Stjernehimlen. En Astralreligion med kun to Hovedguder — svarende til Sol og Maane — vilde daarlig passe til disse Folkeslags astronomiske Bevidsthed. De kender et tredje Himmellys, der i den Grad overgaar de andre Stjerner Glans, at det ganske af sig selv opfattes som et Himmellegeme i Rang med Sol og Maane. Det er Planeten Venus. Den er den eneste Stjerne, der kaster Skygge og kan ses ved højlys Dag ved Siden af Sol og Maane. Dette er rigtigt. Men saa fortsætter Forfatteren: »Venus er nemlig — i hine Egne — ikke som de andre Stjerner et Punkt for Øjet, men allerede en lille Skive; den ser ud som en lille Maane.« Jeg studsede ved at læse om de gamle Semiters Kendskab til Venusstjernens Maanekarakter, altsaa Venusfaserne. Jeg misundte dem deres skarpe Øjne, der kunde opdage, hvad jeg aldrig har kunnet se i min Amatørkikkert, der dog uden Vanskelighed viser de fire Jupitermaaner og Saturnringen. Havde jeg maaske misforstaaet Forfatteren? Jeg skyndte mig med at slaa op i Dr. Ditlef Nielsens Hjemmelsmand, Hugo Winkler, hvis Bog: *Himmels- und Weltbild der Babylonier* (S. 21), der henvises til. Der belæres vi med al ønskelig Klarhed om, at Babylonierne uden Tvivl har kendt Venusfaserne og paa Grund af denne Lighed med Maanen betragtede Venus som Maanens (Modergudindens) Søn. — Venusfaserne! Stakkels Galilei! Forgæves har du værnet om din Prioritet ved at meddele din store Opdagelse til den lærde Verden i det gaadefulde Anagram: »*Hæc immatura a me frustra leguntur oy*« d. v. s. (i Bogstavernes rigtige Rækkefølge) »Elskovens Moder (∩: Venus) efterligner Cynthias (∩: Maanens) Figurer«. Hvad der for Kopernikus kun var en Formodning og Galilei først skulde opfinde Kikkerten for at kunne se, det havde gamle Semiters Øjne opdaget for fire Aartusinder tilbage! Og som Bevis for dette fysiologiske Vidunder anfører Hugo Winkler følgende: Babylonierne har jo endog

kendt de fire Jupitermaaner, et Fænomen, som er langt vanskeligere at iagttage end Venusfaserne«! At de maa have kendt Jupitermaanerne fremgaar efter H. Winkler deraf, at Babylonernes Gud Marduk, hvis Planet netop var Jupiter, havde fire Hunde. Denne Tankegang vil en Astronom aldrig gaa med til. Naar vi ser bort fra en yderst sjælden og kortvarig Konstellation af Maanerne, der muligvis kunde give en derpaa forberedt Iagttager en svag Anelse om deres Eksistens, er det — astronomisk set — aldeles udelukket, at Babylonerne nogensinde har set Jupiters Maaner. I deres Jupitertavler finder vi da heller ikke noget Spor derom. At de troede paa fire Mardukhunde, har altsaa næppe noget med Jupiters Drabanter at gøre, men er et rent tilfældigt, dog næppe altfor besynderligt Sammentræf. Men selv om de havde set Jupitermaanerne, kunde vi ikke deraf slutte, at de ogsaa maatte have kendt Venusfaserne. Naar Hugo Winkler mener, at det var lettere at se Venusfaserne, saa er Astronomien, baade Teori og Praksis, imod ham. Orientalernes astrale Bevidsthed om Venus som lille Maane maa altsaa betydelig reduceres. De kendte hverken dens Skiveform eller dens Faser m. a. o. de saa Venus væsentlig paa samme Maade som vi. Medens Maanens Symbol paa de babyloniske Billedtavler er Seglen, fremstilles Venus aldrig som Segl. Venussymbolet er den 8 eller 16 straaledede Stjerne, for det meste omgivet af en Kred. Heller ikke i Babylonernes Billedsprog har altsaa Venus nogen Lighed med Maanen. Allerede i 1910 underkastede den katholske Assyriolog F. X. Kugler i sin Bog: »Im Bannkreis Babels« Hugo Winklers Venushypotese en indgaaende Kritik, som jeg har støttet mig til i det foregaaende.

Side 406 fører Dr. Ditlef Nielsen »Beviset« for, at den opstandne Christus nøjagtig som de mytologiske Messias'er udenfor Palæstina avancerer til Solgud. Der siges ordret: »I det nye Testamente finder Theofanierne d. v. s. den Opstandnes Aabenbaringer altid (udhævet af mig) Sted om Dagen og bliver bragt i Forbindelse med Solen. Ved Jesu Død formørkes Solen i tre Timer; han aabenbarer sig hver Gang (udhævet af mig) senere ved højlys Dag i Solens Glans. Han viser sig f. Eks. første Gang

paa Opstandelsens Dag — en Søndag (Solens Dag) ved Solens Opgang, »vandrer« paa samme Dag med to Disciple mod Vest til Byen Emmaus, hvor han forsvinder med Solens Nedgang, og »staar« senere ved Morgentid ved Tiberiassøens Bred« (følger Aabenbaringen for Saulus ved Middagstid!). —

Falder da virkelig den Opstandnes Aabenbaringer altid og stedse sammen med Solen? Solgudens Glans synes i den Grad at have blændet Forfatterens Øje, at han slet ikke ser, at Evangelisten fortæller videre om Emmausdisciplene, at de endnu samme Aften skyndte sig tilbage til Jerusalem. To Timer efter Solnedgang eller — naar vi med Hensyn til Vejens Længde følger en anden Læseart — ved Midnatstid var de igen i Jerusalem og fortalte til Apostlene, hvad de havde oplevet paa Vejen. Men som de sagde dette — eller, som Evangelisten Johannes siger, om Aftenen paa denne Dag — da Dørene var lukkede af Frygt for Jøderne, kom Jesus og stod midt iblandt dem. Otte Dage senere viser Jesus sig for Thomas og de øvrige Apostle, atter for lukkede Døre, altsaa sandsynligvis igen ved Nattetid. Det er virkelig kedeligt, at de gamle Orientalere ikke kendte noget til Midnatssolen. Ellers havde de sikkert ogsaa identificeret deres opstandne Messias'er med denne, og saa vilde der i Dr. Ditlef Nielsens Konstruktion saa udmærket godt have været Plads til Evangeliets store natlige Aabenbaringer, i hvilke altsaa den Opstandne agerer »Midnatssolguden«.

Hvad skal man sige til denne Maade at drive Videnskab paa? Hvis det kun drejede sig om Spørgsmaal indenfor Faget, kom det ikke os ved. Men de Emner, Dr. Ditlef Nielsen tager under Behandling, har dog for mange Mennesker langt mere end blot videnskabelig Interesse. Vi er ikke bange for Videnskaben. Vi har den for andre maaske uforstaaelige Tillid, at de kristne Aabenbarings-sandheder kan taale den skarpeste videnskabelige Kritik, blot den virkelig er Videnskab. Det er Dr. Ditlef Nielsens Belysning af Dogmerne ikke, til Trods for al Specialkundskab i Religionshistorie. Vi bøjer os for Kendsgerningerne, for saa vidt de er meddelt rigtigt. De

Forvanskninger og Unøjagtigheder, jeg har paatalt i det foregaaende, viser, at hos Dr. Ditlef Nielsen kan dette ikke uden videre forudsættes.

Bøjer vi os for Kendsgerningerne, saa bøjer vi os dog ikke for enhver Tydning af dem. Her vilde der være frugtbart Stof til en Diskussion om f. Eks. de Skriftsteder, der efter Dr. Ditlef Niensens Mening taler imod Jomfrufødslen, om Opfattelsen af Titlen Kyrios (Herre), som Paulus bruger om Kristus, om Betydningen af Udtrykket »Menneskets Søn« i Jesu Mund m. fl. Men det er haabløst at diskutere med en Modstander, der i sin Kamp mod Kristendommen bruger Vaaben, som fuldstændig fører bort fra saglig Drøftelse. Hvad vilde man sige om en Fysiker eller en Læge, der paa sit videnskabelige Omraade udviste en lignende Skødesløshed?

Ved at læse Bogen om den treenige Gud, steg der pludselig et noget barokt Billede op i min Fantasi. Det kan maaske tjene til at belyse Situationen og baade Dr. Ditlef Niensens og andre Religionshistorikeres Fremgangsmaade.

Vi har hidtil troet, at Løven i Luzern var et Værk af Thorvaldsen. Sæt nu, at nogle Geologer gik hen og undersøgte hele Jordens Klipper, Huler og Floddale; alle vegne, paa Bornholm, Møens Klint, Rügen, i Donaudalen, i Karsthulerne og mange andre Steder finder de Løvehoveder og hele Løver. De nedlægger deres Forskningsresultat i et stort Værk, der belærer Verden om, at dette her med Thorvaldsens Løve er en Fabel. Kan være, Thorvaldsen har været i Luzern. For Løvens Skyld havde det ikke været nødvendigt. Den var bleven til alligevel som Virkning af de samme geologiske Kræfter, der rundt omkring paa Jordkloden har frembragt Klippeløver i Smag med den, vi kender fra Luzern, og som uden nogensomhelst Berettigelse er bleven bragt i Forbindelse med Thorvaldsens Navn. Til Forstaaelse af dette mærkelige Syn maa dog tilføjes, at hine Geologer kun kendte Thorvaldsens Kunstværk gennem tarvelige Gengivelser. Og naar en eller anden af dem havde været i Luzerns Gletscherhave, havde han dog kun set Løven flygtig og paa Afstand. De havde altfor travlt med at studere de mange andre Løver. — Noget lignende gælder om mange Religionshi-

storikere — selv om de skulde have opholdt sig »tre Aar i katholske Lande«. Deres Kendskab til den kristne Aabenbaringslære staar tit i omvendt Forhold til deres Fortrolighed med den hedenske Mytologi. Vi beundrer den uhyre Flid, hvormed de roder i ægyptiske Skarndynger og babyloniske Skærvekunker. Men havde de blot anvendt en lille Brøkdæl af denne Tid paa at sætte sig ind i Dogmernes virkelige Indhold, vilde de i det mindste blive mere forsigtige med at finde Lighed og Sammenhæng, hvor Forskellene og Modsætningerne er aldeles overvejende. Thi der er ikke større Lighed mellem Hedenskabets mytologiske Fantasier og Kristendommens Dogmer, end der findes mellem Drypstensløverne og Thorvaldsens Løve i Luzern.

Og var der egentlig nogen Mening i for Luzernerløvens Skyld at udføre hele dette kæmpemæssige geologiske Forskningsarbejde, naar troværdige Dokumenter fra Thorvaldsens Tid vidnede om, at han var Mesteren? Ogsaa Jesu Liv og Lære, som vi kender dem fra Evangelierne, er historisk Kendsgerning; thi Evangelierne er — trods al Bibelkritik — ægte og paalidelige. Dette historiske Faktum maa være Udgangspunktet for enhver Sammenligning mellem Kristendom og Hedenskab. Derved bliver den religionshistoriske Forskning ikke værdiløs, men den vil ikke bidrage væsentligt til Kristendommens Forstaaelse.

A. Menzinger.

Pastor J. Resch's 25-Aars Præstejubilæum.

Tirsdag d. 31: Juli fejrede St. Annæ Menigheds Sognepræst, Pastor J. Resch, sit 25-Aars Præstejubilæum. Menigheden var mødt talstærk til Jubilarens Messe om Morgenen, og langt de fleste modtog den hl. Kommunion af deres afholdte Sognepræsts Haand. Hele Dagen igennem strømmede Blomster og Telegrammer ind, og Jubilaren modtog en Mængde Gratulanter.

De egentlige Jubilæumsfestligheder afholdtes i Søndags. Fra tidlig Morgen var Menigheden mødt, først til Sang-

messe og Kommunion, senere til den højtidelige Levitmesse. Kirken var pyntet med Flag, Blomster og Guirlander; udenfor smældede Paveflag og Dannebrog til Ære for Jubilaren. Festmessen, som overværedes af Hs. Højærværdighed Biskoppen, fik et smukt Forløb. Kirkekoret sang V. Gollers »Clemens Hofbauer«-Messe med Begejstring. Festtalen holdtes af Pater L. Günther. Hele Gudstjenesten var præget af Feststemning.

Om Aftenen samledes Menigheden atter. Først holdtes en Festandagt i Kirken, som ogsaa overværedes af Biskoppen. Korforeningen »Crescendo« sang under Ledelse af sin Dirigent Hr. A. Husson »Højt over alle Hjerter« og »Ave Maria« i en smuk og nuanceret Udførelse. Saa brusede »Store Gud vi lover Dig« igennem Kirken, og efter »Tantum ergo« meddelte Jubilaren Velsignelsen med Monstransen. Festandagten sluttede med Afsyngelse af »Fast skal min Daabspagt evigt staa«.

Fra Kirken begav Menigheden sig op i den festligt smykkede Sal, hvor alle blev anbragt ved lange Borde. Da Biskoppen, Jubilaren og de øvrige Redemptoristpræster var ført paa Plads, sang »Crescendo« Festsangen, skrevet i Dagens Anledning af Hr. Rolf Harboe og komponeret af Organist B. Husson. Derpaa deklamerede Student Steiner et Jubilæumsdigt, som efterfulgtes af Mozarts: Quatuor 2, udført af en Strygekvarlet. Præstationerne lønnedes med langt Bifald. Saa rejste den første Taler, Kirkeforstander Hr. René-Lassen, sig og bragte Jubilaren en Tak fra Menigheden for det store, uegennyttige Arbejde, Pastor Resch har gjort i St. Annæ Sogn. Til Slut overrakte Taleren en Adresse og et større Pengebeløb til Anvendelse til Kirken. Beløbet var fremskaffet ved Indsamling i Menigheden. »Crescendo« sang nu »Ego sum pastor bonus« af J. Tresch. Derpaa tog Pastor Schmiderer Ordet for paa Redemptoristpræsternes Vegne at hylde Jubilaren. Pastor Resch er en nidkær Præst, og heri gaar han i Kirkelæreren, den hl. Alfons af Liguori's Fodspor. Endvidere har han Evnen til at vinde Mennesker for sin Sag, og han var naaet vidt. Pastor Schmiderer sluttede med Ønsket om, at Jubilaren maatte faa Naade og Kraft til længe at kunne virke i St. Annæ Menighed. Næppe var Bifaldet og Hurraraabene forstummet, førend Biskoppen rejste sig og holdt en hjertelig Tale til Jubilaren. En Tak for det gode Arbejde og for det gode Eksempel. Biskoppen overrakte Pastor Resch en Haandskrivelse fra den Hellige Fader i Rom, hvori denne meddeler den pavelige Velsignelse til Jubilaren, Præsterne og Menigheden. Biskoppen sluttede med at rette en kraftig Appel til Menigheden om at holde sam-

men, have Tillid til og Respekt for deres Sognepræst, bede for ham og selv hjælpe med efter Evne.

Strygekvartetten spillede nu to Stykker i en smuk Udførelse, og saa talte Jubilaren. Han takkede Biskoppen, fordi han var kommen til Stede for at hædre ham, han takkede alle, som havde sendt Blomster og Telegrammer, alle, som havde tænkt paa ham, og især takkede han for alle de Kommunioner, der var opofret for ham. Tilsidst rettede han nogle alvorlige Ord til Ungdommen. Den var Fremtiden, af den skulde St Annæ Menigheds Udvikling afhænge.

Efter Talen sang Forsamlingen en Sang, skrevet af Pastor J. Frederiksen, og man begyndte paa Kaffen og Portvinen. Der blev sunget og holdt Taler til sent ud paa Aftenen.

St. Annæ Menighed har Ære af sin Fest, og den har med al Tydelighed vist, hvor afholdt Sognepræsten er. Alle, der overværede denne Fest, er blevet et smukt Minde rigere.

H.

Endnu engang St. Andreas Kollegiums Mindedag.

Paris den 31. Juli 1923.

De fleste af Kollegiets Lærere og Elever er jo for længe siden spredte for alle Vinde. Saaledes modtog den, der skriver disse Linier, Efterretningen om Mindedagen, som skal fejres den 30. August, en af de sidste Dage i Juli, under Sydens straalende Sol, da han paa sin Eftermiddagsspadsretur gennem Boulevarderne ved »Porte de Versailles« i Paris, aabnede Ugebladets sidst tilsendte Nummer og som sædvanlig opmærksomt gennemløb dets Indhold.

Tillige med Ugebladet modtog han ogsaa et Brev fra en af sine forhenværende Elever i Ordrup, som beklagede for ham, at Bidragene til Festen kom saa langsomt ind.

Jeg blev saa oplagen af Læsningen af de danske Nyheder, at jeg tilsidst fuldstændig glemte, at jeg vandrede gennem de pragtfulde Boulevarder i Paris. Verdensbyens hidsende Støjen og Jagen eksisterede ikke mere for mig. Alle mine Tanker var fløjet til det dejlige lille Danmark, og jeg troede tilsidst, at jeg befandt mig paa en Vandring

fra København til Kollegiet. Og da jeg lidt efter fik Øje paa et fransk Flag, der lystigt slagrede i Vinden lige foran mig, blev jeg et Øjeblik staaende og spurgte mig selv forhavset: »Hvor kan det dog være, at dette franske Flag er bleven hejst her i Danmark?« Dog snart kom jeg til Besindelse igen og mærkede, hvor jeg var — — —.

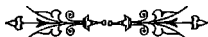
Jeg kan umuligt tænke mig, at Kollegiets 50-aarige Stiftelsesdag ikke skulde blive fejret med mindst ligesaa stor Glans og Begejstring som dets 25 Aars Jubilæum, ved hvilken Fest ogsaa jeg var tilstede.

Jeg er vis paa, at Bidragene fra Kollegiets Venner og tidligere Elever, ligesom ogsaa Indtegningen til Festmaaltidet i Skolens gamle Festsal i Massevis vil strømme ind til Komitéens Formand, Hr. A. Silcovitz, ja, i en saadan Mængde, at den største Vanskelighed vil bestaa deri, hvorledes man skal kunne finde Plads nok til de mange Gæster.

Og et langt større Antal begejstrede Venner, forhenværende Lærere og Elever, som fra de fjerne Lande, hvor de nu opholder sig, umulig kan komme derop, vil i Aanden deltage i den skønne Fest og sammen med Festsdeltagerne forene deres Bønner og varmeste Ønsker om Lykke og Held for Kollegiets Fremtid.

Thi St. Andreas Kollegium ligger kun i Dvale og vil uden Tvivl engang igen opstaa til et nyt og rigere Liv.

J. S.

Pastor J. B. Desnos. 70 Aar.

Der er vist ikke mange, der har tænkt sig, at Abbéen ude paa Strandvejen allerede er 70. Hvid har han ganske vist været i mange Aar, men ellers er der jo intet Tegn paa Alderdom hos ham.

Abbé Desnos er født den 11. August 1853 i Nærheden af Rennes i Frankrig, og der blev han viet til Præst den 9. September 1877. De første Aar af sit Præsteliv tilbragte han ogsaa i sin Hjemstavn, men kom allerede i 1881 til Danmark. I 15 Aar var han Huspræst hos Kammerherreinde Berling paa Ordrupshøj indtil Kammerherreindens Død. Efter at have virket ganske kort Tid ved Rosen-

kranskirken blev Abbé Desnos derefter Præst ved Josef-Søstrenes Noviciat og Seminarium paa Strandvejen. Det var den 30. Juli 1895 Søstrenes Hus blev indviet, og samtidig drog deres Præst ind, og som Josef-Søstrenes Præst er det jo, vi kender Pastor Desnos.

Virksomheden ude paa Strandvejen har ikke direkte vist sig meget udad til; men indirekte ser vi den jo alle Steder, hvor Søstrene virker. Alle Søstre, der er traadt ind i Ordenen lige fra Aaret 1895, har været under Pastor Desnos's Vejledning netop i deres første betydningsfulde

Klosteraar. Søstrene har selv engang i en Adresse til Pastor Desnos udtrykt, hvad de skylder ham; der stod bl. a.:

»Den Virksomhed, som De blandt os udfolder, den er vel skjult for Verdens dunkle Sans; dog ved vi, De engang af Gud erholder derfor som Løn en herlig Sejrskrans. De om den spæde Spire kærligt lygge og plante Dyden i de Unges Bryst, saa under Kærlighedens varme Skygge den bærer Frugt til Evighedens Høst.«

Paa sin 70 Aars Fødselsdag kan Pastor Desnos se tilbage paa en god Gerning, og paa en Gerning, der har

baaret rige Frugter. Og ogsaa udenfor alle de mange Klostre vil mange Mennesker takke den 70-aarige for Venlighed og Kærlighed, for den Hjælp og Trøst, de har faaet hos ham. Ugebladet sender ogsaa sin Lykønskning og slutter sig til alle dem, der til Trods for de 70 Aar vil sige: *Ad multos annos!*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I Anledning af den interparlamentariske Kongres i København vil der Onsdag den 15. August blive holdt Højmesse Kl. 8 om Morgenen i St. Ansgars Kirke og i Jesu Hjerter Kirke. Denne Dag, Mariæ Optagelse i Himmelen, er nemlig i andre Lande en paabudt Helligdag, og Kongressens mange katholske Deltagere har meddelt Bureauet, at de først kunde begynde Forhandlingerne den Dag, naar de havde været til Messe.

Næstved. Det blev en stor Højtidelighed i Søndags, som Næstved aldrig havde set Mage til, da Pater Steidl fejrede sit 25 Aars Præstejubilæum. Længe før Messens Begyndelse var vor lille, smukt pyntede Kirke fuld af Mennesker, og stadig kom der flere og flere, som vilde overvære Messen, saa at de tilsidst maatte blive staaende udenfor Kirkedørene. Kl. 10 holdt Jubilaren den højtidelige Gudstjeneste, under hvilken et i Forvejen smukt indøvet Sangkor sang en latinsk Messe af Griesbacher. Prædikenen blev holdt af Hr. Pastor Boog fra Roskilde. Med stor Veltalenhed skildrede han Præstens Værdighed, Magt og Ansvar og opfordrede de Tilstedeværende til at adlyde Præsten og bede for ham. Efter Messen, som endte med sakramental Velsignelse samt Afsyngelse af »Te Deum«, takkede Pater Steil dybt bevæget Prædikanten og Menigheden. Om Eftermiddagen samledes Menigheden i Elisabeth-Søstrenes Villa til en lille hyggelig Sammenkomst, hvor ca. 50 Personer kom til Stede. Søstrene bød paa Kaffe samt Vin og Kager, og snart gik Passiaren livligt. Paa Menighedens Vegne lykønskede Pater Dutschke Jubilaren og overrakte ham den indsamlede Pengegave. Søstrenes Gave bestod i meget smukke filerede Paramenter til Altrene samt en pragtfuld Alba. Ligeledes havde Familien Lennartz fra Glasværket og Frk. K. Nagel forarbejdet et dejligt Altertæppe og en Kommunionslug. Der var indløbet ca. 60 Telegrammer — som blev oplæst af Pater

Dutschke —, og desuden en Uendelighed af Lykønskingsbreve, som tilfulde viste Jubilaren, hvor mange Venner han har. P. Steidl holdt nu en — af meget Bifald afbrudt — Tale, som han spækkede med mange fornøjelige Minder fra sin Ungdom. Bl. a. fortalte han, at det altid havde været hans Ønske allerede som Dreng paa Latinskolen, engang at komme til Danmark, et Ønske, han aldrig havde tænkt sig skulde gaa i Opfyldelse, da hans Orden dengang ikke fandtes her i Landet; og saa førte Guds Forsyn ham alligevel ved afd. Biskop Johs. v. Euch hertil. Derefter blev der holdt forskellige andre Taler, bl. a. af Kirkeforstander Rebermann fra Glasværket og af Hr. Jensen, Haslev. Begge Herrer tolkede Pateren deres store Taknemmelighed, fordi han til enhver Tid uden at bryde sig om Storm og Uvejr og lange Afstande havde været villig til at holde Gudstjeneste hos dem, noget de ikke tidligere havde været forvænt med. — Med Sangen »Fast skal min Daabspagt evigt staa« sluttede denne hyggelige Menighedsfest, som var den første siden Redemptoristernes Ankomst til Næstved.

P. Poquel.

Island. Hs. Eminence Kardinal van Rossum opholdt sig i Reykjavik fra den 8.—12. Juli. Kardinalen fik en overordentlig smuk Modtagelse ogsaa fra Autoriteternes Side. Byen var flagsmykket, og den islandske Regering gav en Banket til Ære for Kardinalen. Allerede den første Dag foregik Oprettelsen af Det apostoliske Præfektur Island, og Pastor Meulenberg blev udnævnt til Præfekt og modtog af Kardinalens Haand Ring, Kors og det violette Skærf. Dagen før Afrejsen holdt Kardinalen Pontifikalmesse i Reykjaviks lille Kirke, og ogsaa Afrejsen formede sig som en smuk Hyldest fra den islandske Hovedstads Side.

England. Et stort Pilgrimstog er vendt tilbage fra Lourdes, og iblandt Pilgrimmene er der en Mand, som Vor Frue af Lourdes har vist sin særlige Naade. Denne Mand forlod London paa en Baare, fuldstændig lam. Han vendte tilbage gaaende paa sine Ben uden nogen Hjælp. Stor Opsigt har det vakt i hele England. Den lykkelige Mand var bleven saaret ved Dardanellerne, og i fem Aar har han været lam og ligget fuldstændig hjælpeløs. Han rejste til Lourdes, og efter at have badet ni Gange i det hellige Vand kom han fuldstændig rask ud. — Et nyt Pilegrimstog paa 600 Personer, mest Londonere, er i disse Dage afrejst til Lourdes. Ting, som man i England for faa Aar siden lo ad, betragtes nu overalt med den største Forbavselse og Ærbødighed.

Frankrig. I Paris har de katholske Sportsforeninger holdt et stort Møde. Foruden alle de franske

Foreninger var der mødt Hold fra Italien, Belgien, Holland, Czeko-Slovakiet, Jugoslavien og Luxembourg. Søndag Morgen fyldte de Notre Dames mægtige Rum; fra Kl. 7 om Morgenen strømmede de ind og mere end 10,000 modtog den hellige Kommunion i Domkirken. Senere marcherede de i stort Optog fra Notre Dame til Tuilleries; forrest gik Udlændingene, hver Nation under sit Flag, og saa fulgte 25,000 unge Franskmænd. Et lignende Syn har Paris aldrig før set.

Rom. Sekretæren for Den hellige Kongregation for den orientalske Kirke, Kardinal Marini, er afgaaet ved Døden. Den afdøde har i mange Aar arbejdet i det pavelige Kancelli og blev af Benedikt XV udnævnt til Kardinal. Ved Siden af sin Embedsgerning fandt han Tid til meget litterært Arbejde, og han har grundlagt tre store Tidsskrifter: »Il Bessarione«, som udelukkende beskæftiger sig med orientalske Forhold, »La Donna Italiana«, en pædagogisk Revy, der tillige er Organ for Kvindebevægelsen, og »S. Giovanni Crisostomo«.

TAK!

I Anledning af mit Præstejubilæum har jeg faaet saa mange Beviser paa Opmærksomhed og Kærlighed, at jeg kun gennem Ugebladet kan bringe min hjerteligste Tak til de enkelte, der har tænkt paa mig.

St. Annæ Kirke den 5. August 1923.

P. Josef Resch.

St. Andreas Gilde (Ordrup).

Søndag d. 19. Aug. foretages den aarlige Udflugt til **Hørsholm**. Afgang med Toget fra Charlottenlund Kl. 8⁰³ (90 Øre). Højmesse med Præd. (Pastor *Günther*) i *St. Hans Kapel* Kl. 10.

Derefter Frokost (medbragt Mad) sammen med *Hørsholm Menighed* i Hotellets Sal. Fælles Kaffe bord senere paa Dagen. Hjemtur ved 5 Tiden.

Turen betragtes som et Møde mellem de 2 Menigheder, og enhver indbydes derfor til at tage med,

Stor Tilslutning forventes.

Faneindvielse.

afholder Katholsk Forening »Absalon« Søndag den 19. August Kl. 7^{1/2} i Søpavillonen, hvortil ærede Troeskæller venligst indbydes. Udførligere Program i næste Nummer.

Sygeplejerske

søger Plads i et privat Hjem, ogsaa for at passe Børn. Billet nrk. »Plads« modtager Ekspeditionen.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der **alle behandles som fortrolige**, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar F. J. West, Ordrupvej 96², Charlottenlund.

Kirkelig Kalender.

12. Aug. 12. Søndag eft. Pintse.	19. Aug. 13. Søndag eft. Pintse. Marias Optagelse (fejres offentligt).
13. — M. Hippolyt og Cassian, Martyrer.	20. — M. Bernhard, Kirke- lærer.
14. — Ti. Vigilie.	21. — Ti. Johanna Franciska, Enke.
15. — O. Marias Optagelse.	22. — O. Oktav af Marias Optagelse.
16. — To. Joachim, Jomfru Marias Fader.	23. — To. Filip Benitius, Bekender.
17. — F. Hyacinthus, Bekender.	24. — F. Bartholomæus, Apostel.
18. — L. Oktavdag. Vigiliefastedag.	25. — L. Kong Ludvig, Bekender.

St. Josefs Gilde.

Møde afholdes ikke i August Maaned.

Bestyrelsen.

»Absalon«. Møde Mandag den 20. August »Columbus«.

St. Andreas Kollegiet

50 Aars Stiftelsesdag.

Torsdag den 30. August.

Kl. 10 højtidelig Levitmesse med Mindeprædiken af højærv. Hr. Pater A. Breitung. Efter Levitmesen samlet Frokost for Kollegiets tidl. Lærere og Elever i Kollegiets Festsal. Tidligere Elever, der ønsker at være med til frokosten, bedes henvende sig til A. Silcowitz, Studiestræde 27—29. Telf. 12527.

Kl. 2 Møde ved Mindestenen udenfor Kirken, hvor tidligere Elev, Lærer & Bestyrer højærv. Pater L. Günther vil holde Mindetalen.

Et Mindeskrift vil udkomme et Par Dage før Mindedagen. Pris Kr. 5,00. —

Bidrag til Mindedagen modtages af A. Silcowitz, Studiestræde 27—29. — Send endelig dette Bidrag.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften. fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer. alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64² Kbh. K. Tlf. Palæ 59, Kl. 5—7). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64², Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 33.

Søndag den 19. August.

1923.

INDHOLD: Himmeldronningen. — Hvi ser du Skæven? . . . — De engelske Katholikkers Kongres i Birmingham. — En katolsk Præstemand fra Reformationstiden. — Zigøjnernes Apostel. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Norge. Sverige. — Avertissementer.

Himmeldronningen.

Messens Indgangsvers i Dag lyder saaledes: »Lad os alle glæde os i Herren ved at fejre Festen til Ære for den salige Jomfru Maria, over hvis Optagelse i Himmelen Englene glæder sig og priser Guds Søn i Kor.« Nu holder Dronningen sit Indtog i det himmelske Jerusalem. Kongen rejser sig fra sin Trone og gaar hende i Møde. Ham følger alle de salige Aander, og alle Himmels Engle glæder sig og priser Guds Søn i Kor og priser med ham hans Moder, Englenes Dronning, alle Helgens Dronning, Himmels Dronning. Og Kongen tager Guds Moder ved Haanden og fører hende op til Tronen, der staar rede til hende. Da lyder der en ny Lovsang i Himmelen: »En Dronning staar ved din højre Side i Guldsmors Klæde, prydet i mangfoldig Farvepragt!« (Ps. 44, 10.)

Som Guldsmors Klæde straalere den Naade, Marias Sjæl er klædt i. Ingen af alle Engle og Helgener er saa skøn som hun. Hendes Sjæl var altid ren, undfanget uden Arvesynd og aldrig plettet af nogen anden Synd. Gud gav saa megen Naade, som tænkes kan. Derfor straalere denne

Sjæl som det pure Guld. Det er, som var Himmelens Dronning klædt i Guldmors Klæde og prydet i mangfoldig Farvepragt. Alle Marias Dyder er som straalende Prydelser. Hendes Ydmyghed og hendes Hjertensrenhed, hendes Gudsfrygt og Fromhed og Visdom, og, ja man kunde opregne alle tænkelige Dyder, Maria havde dem alle, og alle pryder de nu hendes Sjæl i Himmelen med mangfoldig Farvepragt. For denne blændende Skønhed bøjer alle Himmelens Aander sig.

Englene ærer Maria som deres Dronning, thi hun har knust Slangens Hoved. Patriarker og Profeter bøjer sig for hende, thi hun har født ham til Verden, som de ventede paa og længtes efter. Hos Maria fandt Apostle og Martyrer Trøst og Styrke, derfor priser de nu deres Dronning. Bekendere og Jomfruer har vundet deres Løn ved at efterligne hende, Bekendernes og Jomfruernes Dronning. Maria er blevet alle Helgens Dronning, fordi hun i Hellighed og Naaderigdom overgaar alle Engle og Hellige. Hende ærer de alle. Og hende ærer ogsaa vi. Hun skal ogsaa være vor Dronning. Ogsaa fra Jordan lyder Lovsangene op til Himmeldronningens Trone, saa at hendes Ord gaar i Opfyldelse: »Se, fra nu af skal alle Slægter prise mig salig!«

Lad os da, som Kirken opfordrer os til, »alle glæde os i Herren ved at fejre Festen til Ære for den salige Jomfru Maria, over hvis Optagelse i Himmelen Englene glæder sig og priser Guds Søn i Kor«. Det er en Glædedag, den Dag, Maria mødtes med sin Søn for aldrig mere at skilles fra ham, den Dag, Maria holdt sit Indtog i Himmelen som Himmelens Dronning og æredes af alle Himmelens Aander. Ogsaa vi vil istemme Sangen til Himmeldronningens Ære: »En Dronning staar ved din højre Side i Guldmors Klæde, prydet i mangfoldig Farvepragt.«

B. J.

Hvi ser du Skæven? . . .

En Lægmands Indsigelse.

Ugebladets Læsere husker sikkert den Artikel, Berlingskes Kirkeside, »Kirken og Samfundet«, indeholdt i Anledning af Kardinal van Rossums Besøg; det var af den Slags, som ikke saa let glemmes. At den imidlertid ogsaa har gjort et daarligt Indtryk blandt Ikke-Katholikker, viser denne »Indsigelse«, som vi har faaet tilsendt, efter at »Kirken og Samfundet« har nægtet at optage den. *Red.*

»Kirken og Samfundet« for 24. ds. indeholdt en Artikel kaldet »Kardinalens Besøg«.

Den begynder paa følgende Maade:

»De danske Byer faar Besøg af en katholsk Kardinal, tilmed Propagandaens Leder.

Den katholske Kirke vilde ikke have kunnet udfinde noget, der yderligere overbeviser os om, hvor fremmed den virker, og hvor langt den er kommen bort fra det danske Folk.« — — —

Som almindelig Lægmand har jeg Gang paa Gang gennemlæst disse Indledningsord til en Artikel, der beskæftiger sig med alt det udanske indenfor den katholske Kirke, ogsaa Præsternes Nationalitet:

»Tidligere var Tyskere og Østrigere stærkt fremtrædende, nu synes der at være ogsaa Hollændere og Belgiere.« — —

Og som almindelig Læser har jeg skammet mig over, at en saadan Artikel har kunnet finde Plads i et saa anset kirkeligt Blad som dette.

For det første ser det ud som en betænkelig Fallit-erklæring, naar en lutheransk kirkelig Skribent kan forarges over, at »en katholsk Kardinal« besøger den katholske Menighed i Danmark, »tilmed« naar han er Propagandaleder; thi er det udansk eller et Bevis for, hvor langt den katholske Kirke er kommet bort fra det danske Folk, at den søger at drive Propaganda blandt Folket, saa maa det være, fordi den lutheranske Statskirke ikke finder det passende at følge Guds Bud ved at gaa ud og prædike Evangeliet for alle Folk.

Naa, selvfølgelig ved jeg, at dette ikke er Tilfældet. Den lutheranske Kirke prædiker jo; baade ude og hjemme gør dens Præster Propaganda, som det sig hør og bør. Men hvorfor saa bebrejde Katholikkerne det samme? Er det, at den katholske Kardinal besøger sin Kirkes danske Menighed, ikke snarere et Tegn paa, at denne Kirke søger at komme i Forbindelse med det danske Folk — i en endnu nøjere Forbindelse, end den i Følge det stadig stigende Antal — af Konvertiter — er kommen?

Derefter kommer vi til Spørgsmaalet om de katholske Præsters Nationalitet. Hvorfor søger Artiklens Forfatter at skjule den Viden, han dog maa have om, at der indenfor Katholikkernes Menighed i Danmark findes ogsaa mange danske Præster? Og hvorfor gaar han i det hele taget ind paa de nationale Spørgsmaal? — Kristendommen er jo dog i sin Oprindelse saa lidt dansk som vel muligt — og Lutherdommen er absolut ikke mere dansk, historisk set, end Katholicismen! At anlægge nationale Synspunkter overfor Kristendommen forekommer mig som Lægmand ikke alene komplet ulogisk, men ogsaa — og mest — stridende mod selve den kristne Læres bærende Idé.

»Med rødt Slæb og fine Kniplinger viser Kardinalen sig i Kirkerne og leder en Gudstjeneste, hvis Sprog ikke er dansk.« — — —

Hvorfor skal det røde Slæb og de fine Kniplinger, der bæres af en katholsk Kardinal, gøres mindre kristent i danske Øjne end den Messekaabe med rødt Fløjl og fine Kniplinger, der bæres af lutheranske Præster? Og hvad det angaar, at den katholske Messes Sprog ikke er dansk, kan jeg ikke se noget ukristeligt i det, naar jeg ved, at Messens danske Ord er kendt af hver eneste dansk Katholik og kan læses af hvert Menneske, som kan læse en Bønebog. — Ved Artiklens Forfatter virkelig ikke, at de Prædikener, der ved Højmesse holdes i de katholske Kirker her i Landet, er lige saa danske som dem, der holdes i de lutheranske?

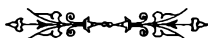
Jeg er forundret og bekymret ved at se et kirkeligt Blad optage saadanne Indlæg — for den lutheranske Kirkes Skyld er jeg bekymret; thi vi Lægfolk, der i Kristendom-

men ser den eneste virkelige Hjælp mod Tidens Forvirring, Uro og Ulykke, vi, der ærligt og redeligt tror, at kun Gudsfølelsen kan hjælpe Menneskeheden til at leve sig frem til Lyset, — vi har Lov til at vredes, naar vi ser de kirkelige Pennesførere fremsætte Standpunkter, der maa støde søgende og tænkende Lægfolk bort.

Den Søndag, da den her omtalte Artikel stod i »Kirken og Samfundet«, var Dagens Tekst: »Hvi ser du Skæven?« — Hvis de af den lutheranske Kirkes ledende Mænd, der spilder saa megen Tid paa at kritisere Katholicismen, vilde ofre nogen Kraft paa at lede efter Bjælken i deres eget Øje, vilde det staa bedre til med Kristendommen indenfor den danske statskirkelige Menighed, og da vilde en Artikel som den om »Den katholske Kardinal« næppe have set Lyset.

p. t. København d. 25. Juni 1923.

Hans Hendrik Kampmann.

De engelske Katholikkers Kongres i Birmingham.

Taler af Kardinal Bourne.

I fire Dage har Birmingham frembudt et ganske usædvanligt Skue. Paa dets Gader kunde man se Prælater i deres rødkantede Kjoler, Medlemmer af alle mulige Ordener i deres Ordensdragter, pavelige Ridderordeners og Kammerherrers straalende Uniformer og af og til et Glimt af Purpur. I fire Dage havde Englands Katholikker taget Birmingham i Besiddelse og der afholdt deres syvende nationale Katholik-Kongres.

Birmingham betragtes i Almindelighed som Kvækernes By. Men den er dog et udmærket Mødested for de engelske Katholikker, thi den har mange Ting, der minder om det nye katholske Liv, og den er Sæde for en katholsk Ærkebiskop.

Foruden sin Domkirke har Birmingham 26 offentlige

Kirker og Kapeller, og det er overmaade meget, da hele Byen knap har 1 Mill. Indbyggere. Hellige Minder taler rundt omkring i Byen, Minder om de Herolder, som varselede »det andet Foraar« — Walsh, Ullathorne, Wiseman og Newman.

I Domkirken, der er et af den store Arkitekt Pugins tidligste Værker, opbevares Relikvierne af den hellige Chad, en saksisk Biskop fra gamle Dage, der styrede Stiftet Lichfield, som det nuværende Birmingham Stift omtrent falder sammen med. I Forstaden Edgbaston er Oratorianernes Kirke og Ordenshus. Her boede Kardinal Newman, og her skrev han sin berømte Apologia pro Vita Sua. Her er hans Værelse bevaret nøjagtig saaledes, som han forlod det — og ikke langt herfra, paa en stille Bakkeskraaning sover han sin sidste Søvn ved sin bedste Vens Side. I et andet Kvarter ligger Oscott College, Birmingham Stittets Seminarium, et af de største katholske Seminarier. Her holdtes Westminster's første Provincialsynode i 1852. I Erdington er det smukke Benediktiner-Abbedi St. Thomas af Canterbury, der i mange Aar var Hjem for Munke af Beuroner-Kongregationen. Desværre blev Munkene nødt til at søge sig et nyt Hjem i Tyskland, og skønt deres Værk fortsættes, er Birmingham dog blevet fattigere ved at miste dem.

Dette er nogle af de mindeværdige Steder i den By, hvor Katholikerne fra England og Wales samledes til deres Nationalkongres. En stor Skare af Gejstlige og Lægefolk havde samlet sig ved Jernbanestationen for at modtage Kardinal Bourne, der kom med et Ekstratog, som var stillet til hans Disposition, og med Kardinalen fulgte en stor Delegation af Londons Katholikker.

Byen viste, at den satte Pris paa den Ære, der blev den til Del, idet Overborgmesteren mødte for at byde Kardinalen Velkommen. I Raadhushallen aabnedes Kongressen, og her holdt Kardinal Bourne en stor Tale, hvori han udkastede Planen om at grunde et katholsk theologisk Fakultet i Forbindelse med et af Landets Universiteter.

Forhandlingerne førtes i Universitetets Bygninger, hvor Auditorierne brugtes til de forskellige Møder. Disse Mø-

der viser klarest, hvorledes den katholske Indflydelse trænger ind i hver en Del af Nationens Liv. Politik blev undgaaet, skønt Katholikkerne naturligvis ogsaa tager Del i den. Opdragelse, Universitetsliv, Theater, Udvandring, Jørdernes Omvendelse, Missionsarbejde, Fængselshjælp, Børneforsorg, alt dette er kun nogle faa af de Arbejder, der blev drøftet.

Om Søndagen gik en Procession paa 4000 Børn gennem Byen til Raadhushallen, hvor Kardinalen holdt en Tale til dem. En Missionsudstilling blev ogsaa aabnet af Kardinalen. Der var Missionsarbejdet i alle Verdens Egne repræsenteret.

Kardinal Bournes Tale om det theologiske Fakultet var af særlig Betydning. Han forklarede, at for Øjeblikket fandtes der i England ikke noget Universitet, der var i Stand til at give akademiske Grader i Theologi, Filosofi eller kanonisk Ret, saaledes at den katholske Kirke kunde anerkende det. Dersom en ung katholsk Præst eller Lægmænd ønskede at opnaa en Grad, som udkræves til visse kirkelige Embeder, maatte han ligesom i Forfølgelsens Tid forlade Landet og studere i Rom, Paris, Louvain, Fribourg eller Innsbruck. Kardinalen tænkte ikke paa noget katholsk Universitet. Hans store Forgænger Kardinal Manning havde til Trods for sin store Indflydelse og Udholdenhed ikke fundet Sympathi for eller Hjælp til denne Plan, og det skønt Katholikkerne dengang ikke kunde træde ind i Oxford eller Cambridge. Nu da disse Universiteters Porte var vidt aabne, og et stadigt voksende Tal af Katholikker, baade Præster og Lægfolk, studerede der, vilde man ikke vende tilbage til denne haabløse Plan. Kardinalen erklærede, at han kun kunde se een Løsning: Grundlæggelsen af et theologisk Fakultet ved Siden af, i nær Kontakt med, men i fuldstændig Uafhængighed af et af de store gamle Universiteter. Det vilde fuldstændiggøre den store Dannelse, som Oxford og Cambridge er i Stand til at meddele Katholikker. Dersom en gavmild Velgører vilde give 100,000 £, vilde Fakultetets Oprettelse være sikret. Kardinalen beskrev, hvorledes han da vilde oprette fem Professorater: i skolastisk Filosofi, Theologi, Moral og Ethik, Kirkehistorie og Exegese. De bedste Videnskabs-

mænd vilde blive taget baade af Verdenspræster og Ordensfolk, og Ledelsen af Fakultetet vilde ikke blive overdraget til nogen særlig Orden. Et saadant Fakultet vilde ikke være uvelkomment ved det Universitet, som det søgte Forbindelse med. Det vilde tværtimod blive understøttet af Universiteternes Ledelse, uden at Kirkens Jurisdiktion derved vilde blive mindre. Endelig skulde Fakultetet staa aabent for alle, der havde Lyst til at komme og lære katolsk Videnskab at kende.

Kun een Gang blev der paa Kongressen talt om Politik. Thomas Burn anbefalede Dannelsen af et katolsk politisk Parti, bygget paa katolske Principper, med et Program i Overensstemmelse dermed. Taleren viste hen til det tyske Centrumsparti og det italienske Folkeparti. Men Kardinal Bourne fraraadede paa det bestemteste Dannelsen af et saadant Parti, og heri var han enig med hele Hierarkiet i England. Han sagde, at for Øjeblikket var der flere Katholikker i Parlamentet, end der nogen Sinde før havde været. Det var han glad over, ikke blot fordi det tjente de katolske Interesser, men fordi det viste, at Katholikerne tog Del i Nationens Arbejde, som det var deres Pligt. »Det er godt,« sagde Kardinalen, »at have Katholikker i Parlamentet, som kan hævde det katolske Standpunkt, thi naar der foreslaas noget, som er uretfærdigt overfor Kirken, sker det kun af Uvidenhed og ikke af Ondskab. Men blev der dannet et katolsk politisk Parti, vilde Kirken maatte undgælde for alle de Fejl, som et saadant Parti maaske begik. Bekendelsen til den katolske Tro indeholder ikke et fælles Syn i Politik.«

Meget opløftende var Besøget paa de Steder i Nærheden af Birmingham, hvor John Wall og Edward Oldcorne led Martyrdøden engang, fordi de var katolske Præster.

Det samlede Indtryk af denne syvende katolske Kongres er dette. Den katolske Kirke i England synes at være naaet til et Punkt i sin Historie, hvor en straalende Fremtid aabner sig for den. Den er ikke foragtet og toleret. Katholikkernes Tal er vokset, saa det er næsten lige saa stort som Statskirkens Tilhængeres. Katholikerne er en stor Magt i Staten, de er ude over den Stil-

ling at bevare sig selv, og Fremtiden byder dem en mægtig Arbejdsmark. Det er en Situation, som vore Fædre for 50 Aar siden ikke havde drømt om.

C.N.S.

En katholsk Præstemand fra Reformationstiden.

Vandrer man vesterover ad den uendelige Haderslev-Ribe Landevej, skyder Vejen omtrent en Mil Syd for den gamle Grænse ind mellem nogle rolige, linjestore Græsmarker og Bakker. Man er i Endrup Sogn, en ældgammel Bygd, men ugæstmild og ensom. Vejen vrider — som man siger her — op over en Bakkerunding, og deroppe, lidt til venstre, ligger en lille Høj med en Sten paa. Maa-ske en Genforeningssten? og man mindes de tusinde Genforeningsstene i Nordslesvig, næsten alle med Grundtvigs Ord indhuggede: *»Men immer det dages dog paany, hvor Hjærterne Morgen venter!«* Højen med den smalle spidse Sten ser pludselig saa pikkelhueagtig ud; man gruer for noget tysk Væsen, som man af godmodigt Frisind har ladet blive — eller fordi Jordejeren var tysk. Den lille grønne Høj ligger inde paa en Græsmark, og man maa over et Pigtraadshegn. Og man finder Stenens Indskrift:

HER STOD ST. TØGER KIRKE 1200—1600.

Rejst 1904.

Altsaa alligevel en Slags Genforeningssten! Men Kirken er borte; den blev brækket ned omkring 1580, og Tøgers Navn forsvandt . . . Reformationen! Altsaa alligevel ogsaa noget tysk Væsen. — Jeg tager min danske Studenterhue af, Huen med Korskokarden, som jeg bærer med større Ret end saa mange andre —, og tænker paa St. Tøger,

halvvejs en historisk Eftertanke, halvvejs en Bøn; og saa Ordene: *Immer det dages dog paany . . .*

* * *

Folkene i Endrup Sogn var alle Dage fattige Folk og barske Sind. »Endrupskov Ost« var Skiver af kogte Kartofler; og naar Folk der blev gamle, »gav man dem en Pægl Brændevin, et halvt Pund Tobak, satte dem paa en halv Vogn og skubbede dem i Gels Aa«*). For Folks Sind er som Naturen i deres Egn — eller kan blive saadan, hvis de er fra andet Sted. Det var intet fedt Guds Rige, man kunde søge der; og i Fattigdom viser Folk klarest, hvordan de er, eller hvordan de er bleven.

Historien ved intet om Kirkens Historie i Endrup før Reformationen; men netop fra Reformationstiden lyser der et lille Billede af en katholsk Præsteskæbne fra Endrup Sogn, og ikke en almindelig; den blev den sidste katholske Præst i Endrup beskaaret, den eneste, hvis Navn vi kender — han hed Hans Fynbo; og den staar skarp og besynderligt gribende som et rundt Solbillede i en uvejrs-mørk Egn.

Thi medens Præstestandens almindelige Holdning — efter hvad vi ved — overfor Reformationen var en bareste Jammerlighed, vilde Hans Fynbo ikke adlyde Hertug Kristian, den senere Kong Kristian III, som 1524 sad paa Haderslevhus, vilde ikke sværge af og ikke sværge om fra Tro til Tro. Bisp Iver Munk i Ribe gav ham ingen Støtte, og han blev afsat.

Fra Endrup fattige Sogn rejste da Hans Fynbo til endnu større Fattigdom i Ribe, hvor han blev Vikar ved Domkirken.

Men Reformationen kom ogsaa til Ribe, skønt Sejren der var træls nok; den Riber Kristoforus, en Kolossalstatue af den kristbærende Færgemand, der blev dyrket

*) Denne lille Artikel er en Genfortælling af en Anekdote i J. H. Byriels: Hellig Tøgers Kirke i Endrupskov (i »Fra Ribe Amt« 1912), en Anekdote, som En har ment ikke burde gaa tabt for os Kathollikker.

meget i det aarige Vestjylland, blev hugget til Brændsel; og Hans Fynbo, der stadig ikke vilde bøje sig og præke Lutheranisme, blev afsat af Lensmanden paa Riberhus. Og i et Tingsvidne fra 1580 hedder det kort og godt om Hans Fynbo, at han »for sin Haardnakkethed, at han ikke vilde afstaa fra sit Papisteri og lade sig undervise, først var ofte bleven paamindet, siden sat i Band, og paa det sidste død bort uden Sakrament, og derfor var begravet uden for sin Dør sønden for Korsbrødregaard«. Ikke i viet Jord . . . men under Liggestenen for Døren — mange Steder i Jylland er den en Møllesten, for at trædes med Skam hver Dag, lige som der staar i Folkevisen om den onde Dronning Soffy, der fik Kong Valdemar den Store til at piske hans Søster Liden Kirsten ihjel, hende, som Buris, Soffys Broder, havde forført:

»Vi lægge hende midt paa Riber Sti,
saa kan de alle over hende ride.«

— Men det er alt — skønt altfor lidt — om denne heltemodige Præst, en Handlingens *Poul Helgesen*, der næsten døde en Helledød — og meget mere Heltemod kender vi ikke.

E. F.

Zigøjnernes Apostel.

I Granada nede i Spanien er der død en Præst, som hed Andres Manjon, og ved hvis Død mange sørger, thi han var godt kendt og beundret. Oprindeligt var Andres Monjon Professor i Kirkeret ved Universitetet i Granada og var allerede oppe i Aarene, da han blev Præst. Men han beholdt som Præst sit Professorembede..

Paa Vejen fra sit Hjem til Universitetet kom Pastor Manjon hver Dag forbi Zigøjnerhytterne paa Sacro Montes Skraaninger. Han kom til at holde af disse livlige, barnlige, men uvidende Mennesker, og han syntes, at der maatte gøres noget for dem. Han begyndte med at vinde deres Tillid. Hver Dag, naar han red forbi paa sit hvide Æsel, hilste han venligt paa dem, og snart hilste de igen. Saa steg han af engang imellem, satte sig paa en Sten

ved Vejen og uddelte Frugt og Brød til de halvnøgne Zigøjnerbørn. Og han fortalte dem Historier, vidunderlige Historier om Vorherres Barndom paa en saadan Maade, at de kunde fatte det og fortælle det videre til de voksne.

Efter nogen Tids Forløb begyndte Professoren sin første Friskole i et lille Rum med knapt 20 Drengene, som han lærte at læse og skrive. Efterhaanden fik han den ene Hytte efter den anden forvandlet til Skoler, og endnu før sin Død fik han oppe paa Bjerget bygget den prægtige Skole »Ave Maria«.

Lige til sine sidste Dage underviste Professor Manjon i Skolen og lærte de halvville Børn deres Pligter imod Gud og Mennesker. Han holdt næsten altid sine Timer i fri Luft, og der blev kun brugt faa Bøger. Blomster og et Krucifix var i Stedet for Tavler og Kort.

Længe vil Professor Manjons Minde leve i Friskolen »Ave Maria«, hvor der for Øjeblikket er henved 3000 Elever.

Efter »*The Universe*«.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Sakramentskirken. Kirkeklokkerne, som blev indviede den 13. Juli (Ugebladet Nr. 29), og som siden har staaet og ventet paa Klokkestøberen, der skulde montere dem, er nu endelig anbragt paa deres Plads i Kirketaarnene uden nogetsomhelst Uheld; og i Søndags ringede de første Gang højtidelig til Højmesse. Før Prædikenen berørte Pater Paulus med et Par smukke Ord denne højtidelige Begivenhed, og ved Slutningen af Guds-tjenesten sang Menigheden med Begejstring *Te Deum* under Orgelbrus og Klokkeklang. Den, der blandt de tilstedeværende sikkert frydede sig mest herover, var Kirkens bedagede Bygherre, Msgr. Anton Neuvel. Foreløbig maa der ringes paa gammeldags Maner med en Mand til hver Klokke, hvilket i Længden vilde volde stor Ulejlighed og store Udgifter, men der ventes snart installeret elektrisk Ringning, en Gave fra samme gavmilde Haand, der i sin Tid ogsaa skænkede Orglet. — Det kan vel nok være mig tilladt ved denne Lejlighed at oplyse, at medens der i Tidens Løb naturligvis er indkommet Bidrag til Klokkerne fra mange forskellige Sider, saa er den største Klokke skænket af en hidtil protestantisk Herre til Minde om

hans afdøde katholske Hustru, med den smukke Motivering, at hun ved sit gode, fromme Liv og Levned ligesom havde kaldt sine Omgivelser til Vorherre; *derfor* vilde han nu gerne, at en af Klokkerne, som jo ogsaa netop skulde kalde til Vorherre, maatte bære hendes Navn. Et smukt Eksempel paa, hvad et godt og samvittighedsfuldt katolsk Liv og Levned kan bevirke. Gid noget lignende maatte kunne siges om alle katholske Ægtefæller i »blandede« Ægteskaber, at de ligesom kalder eller fører til Vorherre. Og gid vore Kirkeklokker ogsaa fra nu af og til fjerne Tider maa udføre denne samme Mission at kalde til Vorherre, at kalde til Gudstjeneste; gid de ikke forgæves maa kalde til Tilbedelse af ham, som er til Stede i Tabernaklet, i Alterets allerhelligste Sakramente, hvorefter vor Sognekirke paa Nørrebro har Navn.

F. R.

Norge. Maaske vil det interessere Ugebladets Læsere at høre lidt om Kardinal van Rossums Besøg i Kristiania. Hans Eminence og Biskop Dr. Smit ankom Mandag d. 30. Juli om Aftenen til Østbanegaarden, hvor en stor Del Præster og Repræsentanter for de katholske Menigheder havde givet Møde. Da Kardinalen i sin røde Kappe viste sig paa Trappen foran Stationsbygningen, var den store paa Pladsen forsamlede Mængde synlig bevæget ved dette sjældne Syn. I fire Landauere kørte Kardinalen med Følge til St. Olafs Kirke, som var straalende oplyst og helt overfyldt med Besøgende, der knælende modtog Kardinalens Velsignelse. En smuk Højtidelighed blev ogsaa Messen næste Morgen og især Aftengudstjenesten. Efter denne samledes de i Byen tilstedeværende Katholikker til en Havefest bagved Kirken. Taler, Deklamation og Sang vekslede i den dejlige Sommeraften, en rigtig »vakker« norsk Sommeraften. Megen Interesse vakte ogsaa Kardinalens Besøg paa Slottet, hvor Kong Haakon modtog Kirkefyrsten med udsøgt Opmærksomhed. Kardinalen var klædt i Purpur og bar et Storkors paa Brystet. Efter en længere Samtale forestilledes de to ledsagende Præster, Sekretær P. Drehmans og Pastor Maurer, og Kongen viste sig i Samtalen med dem vel underrettet om de kirkelige Forhold og Diskussioner i Pressen. Til Slut ønskede Kardinalen Kongen, hans Hus og det norske Folk Guds rigeste Velsignelse. Kongen bukkede dybt, da han derpaa gav Kardinalen Haanden. Under Ledsagelse af en højere Marineofficer, som gjorde Tjeneste paa Slottet, steg Kardinalen og Følget ned ad Slottets Trapper, medens Gardisterne præsenterede Gevær og en Del Tilskuere ærbødigt hilste. — De følgende Dage gjorde Kardinalen adskillige Udflugter i Byens skønne Omegn og besøgte en Del kirkelige

Instituter, saa gik Rejsen over Drammen til Porsgrund. Alle norske Blade bringer lange Referater og Billeder af dette Besøg — det første siden Kardinal Wilhelm af Salinas Dage for 700 Aar siden. Gid Besøget maatte varsle en god Fremtid for vor hl. Kirke i St. Olafs Land!

F. F. M.

Sverige. Söndagen den 12. augusti var en högtidsdag av första ordningen för den svenska huvudstadens katoliker. I Sankt Ansgars Sal hölls då en festlig sammankomst — enkel och i hast förberedd men prägad av varm hänförelse. Utom den apostoliske vikarien för Sverige hade också Danmarks och Norges katolska biskopar mottagit inbjudan till denna församlingsafton. På alla bord stodo de nordiska ländernas flaggor och i högsätet tronade de trenne biskoparne, resliga och ståtliga som äkta nordmän av gammal stam. — Ordföranden i Sankt Ansgars Sals föreläsningsnämnd pastor B. D. Assarsson hälsade först de båda kärkomna höga gästerna från Köpenhamn och Kristiania välkomna, betonande att ett målmedvetet praktiskt arbete för nordisk katolsk samverkan står som en huvudpunkt på föreläsningsnämndens program. Sedan talade pater Ansgar Meyer vackert och varmhjärtat för Danmark och konstnären Lennart Nyblom för Norge. Dessa tal besvarades av Mgr. Brems och Mgr. Smit, vilkas anföranden hälsades med största hänförelse och ofta avbrötos med livliga applåder. Biskop Brems talade också särskilt för Sverige, för de svenska katolikerna och deras nya överhuvud biskop Müller. Denne svarade därefter med ett ej mindre ståtligt anförande för det katolska skandinaviska samarbetet och lät t. o. m. de närvarande förstå, att man snart kunde få hoppas, att ett nordiskt katolikmöte kunde hållas i Köpenhamn. — Mellan talen sjöngos de nordiska ländernas nationalsånger. Efter ett angenämt samkväm skildes de närvarande, tacksamma över en värderik och löftesrik afton och glada att i de tre nordiska biskoparnas personliga vänskap se ett nytt band, som knyter Skandinavians katoliker samman.

St. Andreas Gilde (Ordrup).

Söndag d. 19. Aug. foretages den aarlige Udflugt til Hørsholm. Afgang med Toget fra Charlottenlund Kl. 8⁰⁸ (90 Øre). Højmesse med Præd. (Pastor Günther) i St. Hans Kapel Kl. 10.

Derefter Frokost (medbragt Mad) sammen med Hørsholm Menighed i Hotellets Sal. Fælles Kaffe bord senere paa Dagen. Hjemtur ved 5 Tiden.

Turen betragtes som et Møde mellem de 2 Menigheder, og enhver indbydes derfor til at tage med,

Stor Tilslutning forventes.

Faneindvielse.

Katholsk Forening »Absalon« afholder i Dag, Søndag den 19. August, Fælleskommunion i Sakramentskirken Kl. 8. Umiddelbart efter Messen finder den kirkelige Indvielse af Banneret Sted.

Om Aftenen Kl. 7½ afholder Foreningen

Festmøde i Søvavillonen

med efterfølgende Bal.

Ærede Trosfæller indbydes venligst til at tage Del i denne Foreningsfest, saavel om Morgenens i Sakramentskirken som om Aftenen til Festmødet.

Repræsentanter for de forskellige Foreninger er særdeles velkomne.

Gratis Entré.

Tvangfri Paaklædning.

Ordrup.

Mødreforeningen i Charlottenlund har for ca. 1 Aar siden aabnet en Aften-Systue for at forfærdige Klædningsstykker, dels til de mindre bemidlede i Ordrup Sogn, dels for at hjælpe vore Kommunikantanstalter rundt i Landet med Anskaffelse af Tøj til Børnene.

For at kunne opretholde Systuen beder Foreningens Medlemmer herved deres Trosfæller om at støtte den, ved at betæske den med gammelt Tøj, baade Dame-, Herre- og Børnetøj.

Kontante Bidrag modtages gerne, da der jo altid er lidt Udgifter til Sy-Rekvisitter og lignende.

Bidrag, saavel Penge som Tøj, kan afleveres i St. Andreas Præstegaard eller afhentes ved Henvendelse til Fru K. Holler, Jernbanevej 2, Charlottenlund, Tlf. Ordrup 986. Gaver, som afleveres eller sendes til Præstegaarden, bedes mrk. »Systuene«.

Kath. Klubs Arbejdsanvisningsbureau

tilbyder Arbejde til:

en Gartner, en Husjomfru, en Linnedjomfru, en Stuepige, en ældre Pige eller Kone til Hjælp og Opvask i Køkkenet. Alle Pladserne paa et Gods paa Sjælland. Pladserne er ledige pr. 1. November. Ansøgninger, vedlagt Anbefalinger, bedes snarest tilstillet: Kath. Klubs Arbejdsanvisningsbureau, Vesterhus, Vester-voldgade 115^a, København B.

Vi søger Arbejde for: en Lærling i Maskinfaget (vedlagt særligt motiveret Anbefaling fra den stedlige Præst) samt: Kontorfolk, Mekaniker, Snedker, Tjener, Kok og adskillige Industriarbejdere og Folk, der er villige til alt forhaandenværende Arbejde. Vi henstiller indtrængende til kath. Arbejdsgivere at søge katholsk Arbejdskraft ved Henvendelse til vort Bureau, der arbejder fuldstændig gratis.

Kath. Klubs Arbejdsanvisningsbureau.

Meld Dem ind i

Ansgariusforeningen

og De faar **Katholsk Aarvog** gratis tilsendt.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar F. J. West, Ordrupvej 96^a, Charlottenlund.

Kirkelig Kalender.

19. Aug. 13. Søndag eft. Pintse. Marias Optagelse (fejres offentlig).	26. Aug. 14. Søndag eft. Pintse.
20. — M. Bernhard, Kirke- lærer.	27. — M. Josef af Calasanz, Bekender.
21. — Ti. Johanna Franciska, Enke.	28. — Ti. Augustin, Biskop og Kirkelærer.
22. — O. Oktav af Marias Optagelse.	29. — O. Johannes Døberens Halshuggelse.
23. — To. Filip Benitius, Bekender.	30. — To. Rosa af Lima, Jomfru.
24. — F. Bartholomæus, Apostel.	31. — F. Raymund Nonnatus, Bekender.
25. — L. Kong Ludvig, Bekender.	1. Sept. L. Ægidius, Abbed.

»Absalon«. Møde Mandag den 20. August »Columbus«.

Kollekt for den danske katolske Kirkesag.

Søndag den 19. August holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne Ansgarus-Bonifacius Kollekt i alle Kirker og Kapeller til Bedste for vore mest trængende kirkelige Institutioner.

St. Andreas Kollegiet

50 Aars Stiftelsesdag.

Torsdag den 30. August.

Kl. 10 højtidelig Levitmesse med Mindeprædiken af højærv. Hr. Pater A. Breitung. Efter Levitmessen samlet Frokost for Kollegiets tidl. Lærere og Elever i Kollegiets Festsal. Tidligere Elever, der ønsker at være med til Frokosten, bedes henvende sig til A. Silcowitz, Studiestræde 27—29. Telf. 12527.

Kl. 2 Møde ved Mindestenen udenfor Kirken, hvor tidligere Elev, Lærer & Bestyrer højærv. Pater L. Günther vil holde Mindetalen.

Et Mindefkrift vil udkomme et Par Dage før Mindedagen. Pris Kr. 5,00. —

Bidrag til Mindedagen modtages af A. Silcowitz, Studiestræde 27—29. — Send endelig dette Bidrag.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64² Kbh. K. Tlf. Palæ 59, Kl. 5-7). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64², Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 34.

Søndag den 26. August.

1923.

INDHOLD: En Herre. — Afladsbevægelsen og Katholicisme. — Hvorfor jeg blev Katholik. — St. Hans. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Norge. Frankrig. Italien. Rom. Grækenland. — Avertissementer.

En Herre.

Læsning og Evangelium paa Kirkeaarets mange Søndage danner tidt en Enhed, og deres evige Sandheder belyser hinanden og oplyser vort Sind.

I Dagens Epistel træder Paulus frem og forkynder højt og uden Omsvøb: Vi har Krig! »Kødet begærer imod Aanden«, lyder hans Bekendelse til Kamp og Krig. Og hans Ord kan man stole paa, siden hans Liv selv har været et uafbrudt Felttog til Lands og til Vands.

Saa kommer Christus i Evangeliet! Han forlanger Resoluthed i denne Brydning. Paa gamle Stridsøkser staar der: Jeg finder en Vej, eller jeg baner en Vej! Den Mand, som har indridset eller indhugget denne Sætning, har vist haft en Jernvilje, og han opnaaede vist ikke saa lidt i Livet. Vor Herre kræver den samme klare, lyse Resoluthed hos sine Efterfølgere.

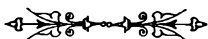
Han betjener sig af mange Vendinger for at indprente os Energiens Betydning i det kristelige Liv. Han vil ikke have, at »vi halter til begge Sider«. Han siger, at »ingen, som lægger sin Haand paa Ploven og ser tilbage, er vel skikket for Guds Rige«. Og i Johannes's Aabenbaring hø-

rer vi af Jesu Mund, af ham, som har »Øjne som Ilds-lue, og hvis Fødder er som skinnende Malm«, at han vil udspy den, som er lunken, hverken varm eller kold.

Denne Sandhed er altsaa helt igennem kristelig! Saa meget mere forbavses vi da over, at Ikke-Kristne tidt har en bedre Forstaaelse af dens Nytte og Gavn. De har ikke valgt den »ene«, men tjener den »anden Herre«; men ham følger de ogsaa med en forskrækkende Energi. Med Forfærdelse fyldte mig altid det kendte Brev, den store engelske Naturforsker skrev til en tysk Student. Studenten havde spurgt ham, om han troede paa Gud. Darwin svarede, at han endnu ikke havde fundet Tid til at syssel-sætte sig med dette Spørgsmaal. Er det ikke en frygtelig Konsekvens, med hvilken den lærde Mand tjente »sin Herre«, Videnskaben, Granskningen i Skabelsen, mens han glemte dens Skaber?

Man træffer rigtignok ikke saa sjældent paa en lignende Forglemmelse hos en eller anden Kristen. En Mand kan f. Eks. arbejde og slide i 100 Timer om Ugen, men han finder ikke Tid til en Halvtimesmesse om Søndagen. En Dame kan købe dyre Hatte og Toiletter; mens hun er for fattig til at give Almisser. Men lad os hellere lære af de andres Energi at være vor evige Gud ligesaa resolut og bestemt hengivne, at elske ham af hele vort Hjerte, af hele vor Sjæl, af alle vore Kræfter.

S. G.

Afladsvæsen og Katholicisme.

Fra Helsingfors har Redaktionen faaet tilsendt et Nr. af det finske »Teologisk Tidsskrift« med et Par Artikler, der har Interesse for Katholikker. G. H. Ljunggren, Docent i Dogmatik ved Uppsala Universitet, har skrevet en Artikel om »Afladsvæsen i den moderne Katholicisme«, som er blevet offentliggjort i forskellige finske Blade, og som fik den katholske Sognepræst i Helsingfors Dr. Joh. van Gijssel til at svare med en Artikel om »Afladsvæsen og Katholicisme«. Dette Svar lyder saaledes:

I Anledning af en Artikelserie i »Nya Tidningen« om Afladsvæsen i den moderne Katholicisme vilde jeg være taknemmelig for at faa følgende optaget i Deres ærede Blad.

Et glædeligt Fænomen er det at se, hvilket vaagent Øje man fra de forskellige Sider har for den katholske Kirke, dens Lære og Skikke. Det første, som vækker Opmærksomhed ved de nævnte Artikler, er den sundere Opfattelse af Afladslæren, man begynder at faa. Her er ikke længere Tale om Afladsbrev, Afladshandel, Penningaflad, o. s. v., heller ikke træffer man saadanne Beretninger, som man engang imellem kan høre af Skolebørn, som en eller anden Lærer har givet en mere eller mindre barok Forestilling om Middelalderens Afladsvæsen. Udtrykkene er endog lykkeligere valgt end i »Karjala« den 6. Maj, hvor den samme Artikel fandtes oversat paa Finsk.

Meget vildledende er dog den ledende Traad i Artiklerne, som hævder, at den katholske Kirke gør Afladen til et Hovedspørgsmaal i sin Lære og Brugen af den til en absolut Betingelse for Fromhed og Bøn. Nej, den katholske Kirke har andet at holde sig til. Og i det religiøse Liv er Messeofret, den hellige Kommunion og den aandelige Vejledning de bestemmende og afgørende Hjælpe midler.

Naar nogen gaar op ad Scala Santa, »Den hellige Trappe«, eller besøger Lourdes eller et andet Valfartssted, er Afladen sikkert en Biting for ham; det vigtigste, Hovedsagen, er Ærbødighed for de hellige Steder, en indre Sjælefromhed. Derom kan min egen Erfaring fra disse Steder vidne mere end Forfatteren, som kun synes at have været der een Gang. — Jeg har ofte været sammen med Mennesker, der har besøgt Rom, Lourdes og andre kendte Valfartsteder, men jeg har aldrig hørt, at nogen har været der for at faa Aflad. Men det sker jo let, at en fremmed, udenforstaaende udelukkende eller først og fremmest lægger Mærke til ydre Ting og Indskrifter.

Af grundlæggende Betydning for en from Katholik er kun en Forening med Gud i Aand og Sandhed, som ogsaa viser sig i mundtlig Bøn og ydre Gerning. Derved kan mange Katholikker bedre og lettere bevare den indre Sindsstemning som udgør Bønnens Værdi. Vi Katholikker

har lært, og vi lærer ogsaa andre, at man ikke skal dømme om Bønnens Værdi efter det ydre, men lade Gud dømme. I Almindelighed er det jo et katholsk Princip ikke at dømme, men til og med at tro paa den indre gode Mening, naar man ikke kan forklare den ydre Handling.

Hvorledes kan man da tale om »ruinerende Indflydelse, Lønsynspunktet, kontant Betaling i god himmelsk Valuta« og andet som Afladsvæsenet skulde gøre Krav paa. Ganske vist lærer den katholske Kirke, at Afladen er nyttig, men den opstiller den aldrig som en Betingelse for Salighed. Ved den vil Kirken anspore fromme Kristne til større Iver, til Andagt i Bønnen. Og opfylder den ydre Gerning ikke de Betingelser, man stiller til en Bøn, en god Gerning, saa kan den heller ikke gøre Krav paa Aflad.

Lad os som Eksempel tage den Andagt, Kirken knytter den største Aflad til: Korsvejsandagten. Ganske sikkert spiller Afladen her den mindste Rolle for den bedende. I denne Andagt til Ære for Jesu Lidelse følger vi i Aanden vor Frelser paa hans tunge Gang fra Pilatus's Palads til Kalvariabjerget. Vi genkalder i vor Erindring med Kærlighed og Sorg alt det, der skete fra den Stund, da han dømtes til Døden, indtil hans Gravlæggelse. I denne Korsvejsandagt er der 14 Stationer eller Steder, hvor der er sket noget særligt, som det er godt for os at mindes og at overtænke. Skønt der ikke er foreskrevet nogen mundtlig Bøn (»Læbernes Bevægelse«), og en saadan ikke er nødvendig, kan den dog bruges, men vi kan altid faa rig Aflad, naar vi blot holder denne Andagt i Naadens Tilstand og har til Hensigt at vinde Afladen.

Rosenkransandagten er en Andagt til Ære for Herrens Menneskevordelse og for hans hellige Moder. Skønt her den mundtlige Bøn, Fader vor og Hil dig Maria, for en udenforstaaende synes at være Hovedsagen, er alligevel Betragtningen af Christi og hans hellige Moders Liv det væsentlige. Ved hver Dekade (10 Hil dig Maria) bør man mindes den Hemmelighed, Dekaden er viet, f. Eks. Mariæ Bebudelse, Christi Dødsangst, Christi Himmelfart, Helligaandens Sendelse. Og saa maa man ikke glemme ved denne Bøn at øve de Dyder, som disse Hemmeligheder særlig viser os.

Det vækker derfor Forbavselse, naar man læser, at Afladen skulde »udrydde religiøs Samling og personlig Inderlighed«, da den netop ansporer til Bøn, til en oprigtig Bønnens Forening med Gud paa ret evangelisk Vis. Eller er Korsvejsandagten, Rosenkransandagten ikke byggede paa sande evangeliske Beretninger? »At holde Folkeslag i Uvidenhed og ydre Underkastelse« er en Anklage uden Værdi. Kan Artikkels Forfatter maaske give mig et eneste Eksempel paa, at Brug af Aflad holder nogen i Uvidenhed? Hvis det betragtes som noget blot ydre, som Forfatteren gør det, saa vil jeg spørge om, hvorfor man overalt i de skandinaviske Lande søger at indføre saa meget af de ydre Ceremonier, som den katholske Kirke altid med Ærbødighed har bevaret og endnu stedse bruger. Man ser og forstaar maaske nu bedre, at de ydre Ceremonier kan føre til stor Inderlighed, som religiøse Mennesker trænger til. Er det ikke for dem noget ydre, som Forfatteren jo forekaster den katholske Kirke? Lad da Lutherdommen være tilfreds og holde sig til indre Guds frygt uden ydre Ceremonier. Men hvordan var det mon saa med dens Eksistens?

Naar nu den katholske Kirke gør Fremskridt og haaber paa endnu større Fremskridt over hele Verden, hvad Forfatteren kalder at »spænde Buen højt«, saa er det ikke paa Grund af Afladen og de ydre Ceremonier. Men det er, fordi den leder alle, som hører paa den og følger dens Lære, til et fromt, gudfrygtigt Liv, hvor netop det, der er besværligt for Mennesker, har den største Indflydelse, nemlig: Overværelsen af Messeofret tidligt om Morgen, den hellige Kommunion, som fordrer et rent Hjerte, og Bodens Sakramente med alvorlig Selvransagelse. Og i dette »trænger Rom ikke til nogen ny Reformation«. Den behøver kun at fortsætte i Sandhedens og Kærlighedens Aand, som den har gjort, thi Kærligheden er taalmodig og glæder sig med Sandheden. 1 Kor. 13, 6.

Derfor glæder jeg mig over Forfatterens Forsæt: uden Svagheit at arbejde i Sandhedens Tjeneste, sikker paa dens Surdejs Kraft.

Imidlertid kan jeg kun beklage, at »en evangelisk Kristen savner nogen dybere Interesse for at lytte til den

dogmatiske Motivering af Afladen«, hvad han og enhver, der har læst hans Artikler, kunde have stor Nytte af. Jeg staar i paakommende Tilfælde gerne til Tjeneste med nærmere Forklaring om selve Afladen.

Dr. Joh. van Gijssel.

Hvorfor jeg blev Katholik.

Et Brev, som en ung Mand skrey til sin protestantiske Moder.

(Oversat fra »Der Eucharistische Völkerbund«.)

Kære Mor!

Dette Brev vil være en Overraskelse for dig, maaske en ubehagelig Overraskelse, derfor skriver jeg det med et bekymret Hjerte. Jeg vil nemlig meddele dig, kære Mor, at jeg efter modent Overlæg og langvarig Bøn har gjort et betydningsfuldt Skridt, et Skridt, som har fyldt mit Hjerte med en jublende Glæde, til Trods for den Tanke, at det maaske vilde være en stor Sorg for dig. Men intet jordisk Baand, hvor fast det end kunde være, har kunnet afholde mig fra at gøre dette Skridt.

Kære Mor! Jeg er i Dag vendt tilbage til Moderkirken, den romersk-katholske Kirke, og er blevet optaget i den.

Jeg siger med Vilje »vendt tilbage« og ikke »gaaet over«, fordi vore Forfædre, i det mindste før den saakaldte Reformation, og maaske ogsaa efter den, var Katholikker.

I den apostoliske Trosbekendelse, som er fra det første Aarhundrede, siger vi jo: »Jeg tror paa den hellige katholske Kirke«; thi allerede paa den Tid blev Christi Kirke kaldt »katholsk« d. v. s. almindelig, fordi den er og maa være til Frelse for alle Mennesker i alle Lande og til alle Tider.

Katholske var Apostlene og deres Efterfølgere, katholske Martyrerne og de Hellige, og i Katakomberne har de modtaget den samme hellige Eukaristi, som jeg har modtaget i Dag.

De troede paa det samme Pavedømme, som jeg har lovet Troskab.

Jeg beder dig, kære Mor, om at høre paa mig uden Ophidselse og Forbitrelse.

Du har ofte sagt, at et dannet Menneske burde blive

ved den Tro, han var født i. Men! Luther blev jo ikke ved med at være Katholik, og antager vi, at han fulgte sin Overbevisning, saa har jeg jo Lov til at benytte mig af den samme Ret til at følge min Overbevisning, selvom den er imod min Moders. Luther gav jo ogsaa Bibelen fri til Selvstudium, for at enhver derved kunde danne sin Tro eller Overbevisning.

Om han saa har handlet logisk ved at forfatte sin Katekismus, hvorved han paatvang andre sin personlige Overbevisning i Stedet for deres egen, vil jeg lade dig selv dømme om.

Ved min Konfirmation lovede jeg at holde fast ved min Tro, fordi jeg troede, at det var den rigtige; men Løftet er ikke bindende, for det er ikke den rigtige Tro.

Det samme er Tilfældet, hvis nogen forærede mig et Smykke, og jeg, i god Tro paa, at det var ægte, lovede aldrig at skille mig af med det, men senere opdagede, at det var uægte; da vilde Løftet heller ikke binde mig.

Og her, hvor det drejer sig om den fulde Sandhed, føler jeg mig forpligtet til samvittighedsfuldt at følge den.

Min Forlovede var en Anledning for mig til grundigere at lære den katholske Kirke at kende.

Min Tro er en Virkning af Guds Naade og min gode Vilje, og jeg maa ikke sætte mig imod Guds Naade.

Du maa indrømme, Mor, at en god Protestant er bedre end en vantro og daarlig Katholik, men ogsaa, at en troende Katholik er bedre end en vantro Protestant.

Jeg har altsaa allerede for længere Tid siden hørt op med at protestere mod den katholske Kirke, og jeg staar ikke mere paa protestantisk Grund.

Lutheraner har jeg aldrig været, og den protestantiske Folkekirke er Menneskeværk.

Jeg kunde ligesaa godt som at være deri slutte mig til en anden protestantisk Sekt; selv til Adventisterne, som hverken tror paa Christi Guddom eller paa Helvede.

Jeg har faaet nok af al den Spaltning i Protestantismen, og Vantroen hos saa mange protestantiske Præster, som ikke tror paa Guds Søn og hans Daab, er mig ikke ubekendt.

Vore Forgængere lærte hos vantro Professorer som Harnack o. l.

Troner styrtes, og Kroner ruller i Støvet; men Petri Trone staar fast, fordi Helvedes Porte ikke kan overvælde den.

Alt dette gav mig noget at tænke paa, og derfor undlod jeg at gaa til Alters til Paaske, skønt jeg vidste, at det gjorde dig meget ondt. Men du vil vist hellere se din

Søn som en troende Katholik end som en vantro Protestant.

Jeg vedbliver at være din trofaste Søn; ja, nu mere end før.

Som Katholik modtager jeg ikke blot Brødet og Vinen som Symboler paa Christi Legeme og Blod, men Herrens sande Legeme og Blod, som er sandelig, virkelig og væsentlig til Stede under Brøds og Vins Skikkelser.

Min første hellige Kommunion har jeg opofret for dig, og jeg har bedt Gud om at velsigne og beskærme dig til din Død og give os den Naade, at vi maa genses i Him-melen.

Ved min Bibeltro holder jeg fast med endnu større Overbevisning end før.

Luther og de andre Reformatorer har jo faaet Bibelen af den katholske Kirke, og denne Kirke maa vi enten tro eller ikke.

Tror vi ikke paa den, saa har Bibelen ingen Værdi for os, for vi ved jo ikke, om den katholske Kirke har forfalsket Bibelen i de 1500 Aar før Luthers Fødsel.

Før Luther var der 20 katholske, tyske Oversættelser af Bibelen, saa han har ikke hentet den under Bænken.

Det er Katholikker, som har trykt den første Bibel, det er Katholikker, som har oversat og afskrevet den nøjagtigt, det er Katholikker, som har bevaret den, det er Katholikker, som har forklaret den, og det er Katholikker, som har forfattet den; thi Evangelisterne var ikke Protestanter.

Bibelen kan kun have Autoritet for dem, som har Tro og Tillid til den katholske Kirke, for Christus har ikke givet Verden Papiret, men en levende Pave. Han har bygget sin Kirke paa Petri Klippe og ikke paa en Bog, selv om den var saa hellig, som Bibelen er.

Det var ikke for at skrive, men for at prædike, at han sendte sine Apostle ud i Verden. Troen kommer af at høre og ikke af at læse Bibelen.

Thi den indeholder ikke alt, hvad der hører med til den hellige Skrift; det siger i alt Fald den katholske Kirke, og den maa jeg høre nu, da jeg ellers vilde være som en Hedning eller offentlig Synder for den.

Paastanden om, at vi skal »tro alene, hvad der staar i Bibelen«, findes jo heller ikke i selve Bibelen, hvorimod den hellige Paulus nævner Overleveringen som Troskilde.

Og i Slutningen af den hellige Johannes's Evangelium siger Bibelen selv, at ikke alt, hvad Jesus har gjort, er opskrevet i denne Bog.

Men den samme Bog forlanger, at vi skal tro alt, hvad

Christus har lært; altsaa, der er Ting, der ikke staar i Bibelen, som vi alligevel skal tro.

Kun den katholske Kirke er i Stand til at fortælle os, hvad det er for Ting, for vor Frelser har lovet den og kun den, at være med den indtil Verdens Ende.

Men har Christus holdt Ord, saa kan han jo ikke saa godt have trukket sig tilbage før Reformationen, og Kirken kunde ikke komme i Vildfarelse, for da vilde Helvedes Porte have overvældet den trods Christi Løfte.

Tillad mig, kære Mor, at fremsætte endnu en Grund for min Tilbagevendelse til den katholske Kirke. Profeten Malachias taler om et »rent Spiseoffer«, som en Gang skal frembæres paa alle Steder. Nu spørger jeg: hvilken Religion har dette rene Spiseoffer.

Jøderne har det ikke og Protestanterne heller ikke.

Men dersom jeg ikke skulde tro Profeten Malachias, saa behøvede jeg heller ikke at tro paa de andre Profeter, og saa var jeg færdig med min Tro paa Messias.

Jeg kunde ikke være Protestant, hvis jeg ikke troede paa Profeterne, ja ikke engang en troende Jøde.

Christus har ganske tydeligt, da han forjættede Alterens Sakramente, sagt, at hans Kød er sandelig en Spise og hans Blod sandelig en Drik; og ved Sakramentets Indstiftelse under den sidste Nadver sagde han ligeledes tydeligt: »Dette er mit Legeme«, og han vilde have bedraget os, dersom han ikke havde virket dette Vidunder, at Brødet blev forvandlet til hans eget Legeme.

Christus er jo Guds Søn, og han har forudset, at man vilde tage hans Ord bogstaveligt, og saa kan han ikke be-
drage os.

Men saa maa der jo ogsaa være en Kirke, hvori jeg kan modtage Jesu sande Legeme.

Altsaa, kære Mor, du ser, at jeg havde vægtige Grunde til at foretage dette afgørende Skridt, og selvom disse Grunde, som jeg har sammenfattet her i dette Brev, ikke virker overbevisende paa dig i første Øjeblik, saa vil jeg alligevel bede dig om at overveje dem noget nærmere, for det fortjener de.

I hvert Tilfælde vil jeg altid bestræbe mig for at være dig og min kære Far en god og trofast Søn, og af mit ganske Hjerter beder jeg eder begge om eders Velsignelse og forsikrer eder om min barnlige Kærlighed og Taknemmelighed.

Din elskede og trofaste Søn.

Hr. Redaktør! Maa jeg bede Dem optage dette Brev i Ugebladet. Jeg synes, det indeholder mange lyse og interessante Punkter, som kan oplyse og tilfredsstille dem, der

søger med Oprigtighed og uden Fordom efter hele Sandheden om Christi Kirke. Men ogsaa vi Katholikker og særlig de nylig optagne Konvertiter vil kunne læse det med Nytte, saa at vi alle er taknemmelige mod Gud og stadig udadtil viser, hvad den katholske Kirke og dens Tro i Grunden er.

Ærbødigst *J. v. Rijckevorsel.*

St. Hans.

Det var forleden Dag St. Hansdag. I de fleste Egne i Danmark lyser Baalene paa Højder, i Enge og paa Søer Aftenen forud. — — St. Hansdag! — Johannes Døberens Dag! — I den katholske Kirke er Dages Læsning taget af Esajas 41: »Herren kaldte mig fra Moders Liv,« lyder det, »han ihukom mit Navn fra Moders Skød. Han gjorde min Mund som et skarpt Sværd.« — — Evangeliet fortæller: »Og Tiden kom, da Elisabeth skulde føde en Søn.«

Mine Tanker gik til Firenze. Johannes Døberen, S. Giovanni Battista, er Byens Skytshelgen og har været det fra de ældste Tider. Det kønne Baplisterium, en ottekan- tel Tempelbygning, der maaske stammer fra Romernes Tid, bærer S. Giovannis Navn. Den var indtil 1128 Byens Ka- tedral, og paa gamle Planer over Byen finder man den angivet før nogen af de andre Kirker. I tidligere Tid fej- redes S. Giovannis Fest i otte Dage; nu fejres den kun een Dag. Skolerne er fri. I Reglementet for de offentlige Skoler i Italien opgives som befalet Fridag den Dag, da vedkommende Steds Skytshelgen fejres. Højtidelige Guds- tjenester afholdes den 24. Juni i Firenzes Kirker, og der afbrændes om Aftenen Fyrværkeri paa en af Arnos Broer.

Kærligheden til Johannes Døberen synes fra de tidlig- ste Tider paa en forunderlig Maade at være sammenvævet med den florentinske Tankegang. De største Kunstnere har fordybet sig i hans Historie. Ingen synes at have haft en inderligere Forstaaelse af Døberens Personlighed end Donatello (1386—1468). Han var Billedhugger, Realist. Hans mægtige Kærlighed til sine Emner, til Ideen deri, taler ud af alle hans Værker. — De fleste af Donatellos Fremstillinger af Johannes Døberen findes i Bargello.

Bargello er en herlig gammel Bygning. Den opførtes 1250, ombyggedes efter en Ildløs i Midten af det 14. Aar- hundrede. Den tjente fra den tidlige Middelalder som Sæde

for den florentinske Øvrighed; indtil 1574 for »il Podestà« (Byens Borgmester), efter den Tid for »il Bargello« (Politipræfekten); deraf de to Navne: »il Palazzo del Podestà« eller »Bargello«. Den tjente tillige til Fængsel. 1869 blev den Nationalmuseum.

Fra Gaarden, der er omgivet af hvælvede Buegange, hvis Buer hviler paa kraftige Piller, fører en herlig Fri-trappe op til første Etage. Til højre lige oven for Trappen er den saakaldte Donatello-Sal. I denne findes der tre Fremstillinger af Johannes Døberen. Den første er et Relief: S. Giovanni — en lille Barnebustel — Et lokket Barnehovede, omgivet af en Glorie! — Rene Barnetræk! — Han holder Korsstaven. — Den anden fremstiller i hel Skikkelse en stor Dreng, der synes at grunde over Livets Mysterier. Munden staar aaben, Ansigtet udtrykker naiv Undren. — Den tredje viser en bedende Ynglingskikkelse. Skægget er begyndt at spire frem paa Overlæben. Legemet er stærkere afmagret som efter en streng Askese. Han holder en Pergamentrulle, vel Lovens Rulle, i Haanden. Ansigtet viser Fred som efter Kamp. — Donatellos fjerde Statue af Døberen findes i S. Giovanni Kapel i Domkirken i Siena. Den er af Bronze. I Dom-Museet overfor findes samme Statue i Marmor. Vi har en Afstøbning deraf paa Statens Museum i København. Gennem den lærte jeg for mange Aar siden at elske Donatello og den italienske Før-Renæssance. Den fremstiller Døberen som den modne Mand, den udtærede Bodsprædikant. Det er ham, om hvem Skriften siger: »Han bar et Klædebon af Kamelhaar . . . Hans Føde var Græshopper og Skovhonning.« Det er ham, der var »Røsten i Ørkenen«.

Mange andre af den florentinske Renæssances Kunstnere, især Malere, har fremstillet Johannes Døberen. Giotto har f. Eks. behandlet Emnet i Santa Croce. Sarto har, sammen med Franciabigio, givet en Række Fresker deraf i Klosteret »dello Scalzo«.

Indgangen til dette Kloster er i Via Cavour ganske tæt ved San Marco. Gennem et Forrum kommer man ind i Klostergaarden. Denne er ganske lille, næsten fattig, men langs Muren i den lille Buegang, der indeslutter den, løber den herlige Freskorække. Brunt i brunt har Sarto og hans Ven Franciabigio her fremstillet Episoder af Døberens Historie: Zacharias modtager af Engelen Budskab om, at hans Hustru skal føde en Søn. Han, der »i sit Skiftes Orden gjorde Præstetjeneste for Gud«, staar paa venstre Side af Røgelsealteret. Paa højre Side staar Engelen Gabriel. — Zacharias mødes med Elisabeth. — Barnet er født. Faderen, »der er bleven tavs og ikke kan tale«, sidder ved sin Hustrus Seng og skriver hans Navn,

Dette Billede er et af de skønneste. Den kraftige, hvidlokkede gamle Mand har et vidunderlig klart, gudhengivent Udtryk. Af stor Skønhed er ogsaa Christi Daab. Johannes ser ud, som om han følte næsten Sky ved at døbe den hellige. — Franciabigio har malet et smukt Billede af et Møde mellem Johannes og den lille Jesus i et smilende Sommerlandskab. Johannes's Forældre ser bevægede paa dem.

At Firenzes Kunstnere har elsket Døberens Skikkelse, er man ikke i Tvivl om. Men har ikke den store Bodsprædikant ogsaa præget hele det florentinske Samfunds Aand gennem Aarhundreder? Om den mægtige Bodens Aand, der har gennemtrængt det, vidner talrige Kunstværker, der smykker Kirkerne og er Gaver fra fromme Borgere. Og derom vidner talrige fromme Institutioner.

Marie Madsen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I Søndags havde Foreningen »Absalon« Bannerindvielse. Om Morgenen Kl. 8 samledes Medlemmerne til Fælleskommunion i Sakramentskirken. Efter Messen førte Formanden ledsaget af Marskaller Banneret op til Alteret, hvor Foreningens Æresformand, Pastor Ronge, foretog Indvielsen, og Højtideligheden sluttede med Afsynelsen af »Fast skal min Daabspagt evigt staa«. Banneret vakte almindelig Beundring; det bærer paa Forsiden Indskriften: »Katholsk Forening Absalon« og derunder et Billede af Biskop Absalon med Sværd og Stav, tegnet af Billedhugger Windfeldt Schmidt, Bagsiden er Dannebrog. — Om Aftenen samledes Foreningen i Søpavillonen, hvor Pastor Ronge talte om Bannerets Betydning, det skulde altid minde om at holde Foreningens Ideal højt. Efter at Udvalget havde overgivet Formanden Banneret, slog Pastor Ronge det første Søm i for Kirken; Pastor Bernh. Jensen slog det andet Søm i for Fædrelandet, og det tredje viede Formanden Foreningen. Med Hurraraab og Sang sluttede Indvielsen. Efter nogen Tids hyggeligt Samvær fik de unge sig en Svingom, og »Absalon« kunde glæde sig over en smuk og betydningsfuld Dag.

Fredericia. Søndag den 5. August var en stor Dag for Fredericia Menighed. Allerede om Morgenen Kl. 8 samledes gamle og unge, smaa og store i Kirken for i Fællesskab at gaa til Herrens Bord. Henved 100 modtog

den hl. Kommunion, og det var smukt og gribende at se dem flokkes om Kommunionbænken. Alt var saa stilfuldt arrangeret med smukt Orgelspil, Sang og Bøn, ja endog en hjertelig Tale om Jesu Hjerte. Derefter bad man med stor Inderlighed Indvielsesbønnen til Jesu Hjerte, og med Begejstring blev »Fast skal min Daabspagt evigt staa« sunget. Samme Dags Eftermiddag samledes vi ved Fredericia Banegaard for i Fællesskab at gøre en Udflugt til Brejninge. I Brejninge Afholdshotel blev der serveret Kaffe, og efter et fornøjeligt Samvær foretoges der en smuk Spadseretur. Pastor Rijckevorsel, som var Ophavsmanden til denne smukke Dag, bringer vi alle herved vor hjerteligste Tak. — Til Glæde for Menigheden er det ogsaa, at Pastor Rijckevorsel hver Uge holder kateketiske Foredrag for de unge, hvor ca. 40 Deltagere flittigt møder. — Den 29. August begynder Religionsundervisning for Konvertitter og andre, der ønsker at opfriske deres religiøse Kundskaber.

—e—

Norge. Fra Norge kommer den sørgelige Efterretning, at Pastor Blom pludselig er afgaaet ved Døden den 14. ds. Johannes Henrik Blom var født i Holland 1849, blev viet til Præst 1881 og kom i 1889 til Norge. I 1890 begyndte han Missionen i Porsgrund og var siden knyttet til Menigheden der. Paa Grund af daarligt Helbred var han for nogle Aar siden traadt tilbage, men havde for nylig igen overtaget Stillingen som Sognepræst for sin gamle Menighed. Ogsaa her i København var Pastor Blom godt kendt, kan var ofte en kærkommen Gæst hos Mgr. Neuvel paa St. Josefs Hospital. R. I. P.

Frankrig. Hele Frankrig og næsten hele den katolske Verden har i forrige Uge haft Repræsentanter i den lille By Lisieux, hvor der holdtes Takkegudstjenester i Anledning af den salige Theresias Beatifikation. Kardinal Bourne fra Westminster og Kardinal Dougherty fra Philadelphia tog Del i det højtidelige Triduum, der havde samlet henved 100,000 Mennesker. Ærkebiskoppen af Orléans, Kardinal Touchet, holdt Festprædikenen, og paa den sidste Dag holdt Kardinal Bourne Pontifikalmesse. Derefter førtes den saliges Relikvier i en stor Procession til Karmeliterklosteret, hvor hun har levet. Relikvierne hviler i et Sølvskrin, der er skænket af Brasiliens Katholikker.

Italien. Ærkebiskoppen af Turin, Kardinal Augustine Richelmy, er afgaaet ved Døden. Han var født i Turin 1850. Efter at have været theologisk Professor og Medlem af Metropolitankapitlet blev han i 1886 Biskop af Ivrea og i 1897 Ærkebiskop i sin Fødeby. Pave Leo XIII. udnævnte den afdøde til Kardinal i 1899.

Rom. Den Hellige Fader har udsendt et »Motu proprio«, hvori han erklærer, at Christi Rige kun kan udredes, naar Kirken opdrager Menneskene i sin Aand og faar dem til at følge sine Bud, og dette kan kun naas ved en omhyggelig Religionsundervisning. Paven indsætter derfor et særligt »Officium«, som skal føre Tilsyn med denne Sag i hele Kirken, og som skal sørge for, at Kirkens Love desangaaende nøje overholdes. Biskopperne skal hvert tredje Aar indsende en nøjagtig Beretning om Religionsundervisningen i deres Stifter.

Grækenland. Efter megen Diskussion har den græske skismatiske Kirke endelig besluttet sig til at følge den græske Regering og antage den gregorianske Kalender. Paa en Kongres i Konstantinopel for nylig stemte baade den økumeniske Patriark og de skismatiske Patriarker for Jerusalem og Alexandrien for denne Forandring, og nu er Metropolitene i Athen gaaet med til det, saa at hele den skismatiske Kirke nu vil antage vor Kalender.

St. Andreas Kollegium.

Stiftet den 30. August 1873.

Allerede for Aar tilbage talte gamle Elever fra Andreas-Kollegiet om det Jubilæum, der skulde fejres i 1923, naar Skolen fyldte 50. Jubilæet blev der ikke noget af, Kollegiet naaede ikke den Alder. Alligevel vil Skolen blive mindet den 30. August baade ved en Gudstjeneste, en Sammenkomst og et Mindeskrift. De gamle Elever føler Trang til endnu engang at vise deres Kærlighed til Skolen, en sidste Gang at samle Minderne sammen.

Da Kirken derude for kort Tid siden holdt sit Jubilæum, gjordes der her i Ugebladet ogsaa Rede for Kollegiets Grundlæggelse ved afdøde Kammerherreinde Polly Berling. Skolen begyndte med 13 Elever i de smaa Bygninger tæt ved Kirken, og længsomt voksede den frem. Som Elevernes Tal tog til, blev den ene store Fløj bygget efter den anden, indtil man kunde sige, som der staar i Kollegiets Sang: »Hvad er det, som ligger paa Bakken deroppe, det røde, en hel lille By?« Det største Elevtal havde Kollegiet i 1919, da der var 335 Elever, hvoraf de 120 boede paa Skolen. I Aarene 1902—14 var der en særlig tysk Skole, som gik ind ved Krigens Begyndelse.

Kollegiets Lærere var først og fremmest en Kreds af

Præster, der foruden deres Arbejde paa Skolen kom til at betyde meget i hele det katholske Liv. Den første Rektor var Pater Zurstrassen, og til de første Lærere i 70'erne hørte de velkendte Præster Evers, Fels, Perger, Wehrhahn, og Breitung, og det var Pastor Lohmann, der som Rektor i 1878 byggede den første store Fløj. Alle de nyere Bygninger blev bygget under Pastor Drostes Rektorater. Ved Skolen var i den sidste Snes Aar Pastor Günther den ledende, og i 1907 fik man første Gang Eksamensret, i 1908 til Studentereksamen.

Ved Siden af Præsterne gjorde Brødrene deres trofaste Arbejde, et stort Arbejde i det store Hus med de mange Elever, og naar de gamle Elever mindes Præster og Lærere, mindes de med ikke mindre Glæde de mange Brødre.

I 1920 lukkedes Kollegiet; den sidste Rektor var Pastor Nøsen. Hvorfor det gik saadan, har det aldrig været muligt rigtigt at faa Klarhed over. At det ikke var let at holde denne Skole, vidste alle, men ingen udenforstaaende havde tænkt sig, at det skulde gaa saa galt.

Der blev da intet Jubilæum i 1923, men vi, der har modtaget saa meget derude paa Højen, benytter alligevel Lejligheden til at sige Tak og til at mindes.

B. J.

Mariakongregationen for Mænd genoptager de ugentlige Møder i Jesu Hjerte Kirke Torsdag den 6. September.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katholske Kirkes Lære, lige som for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder Pater Sialm efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, Gennemgang af Troeslæren:
hver Onsdag Aften Kl. 8 i St. Knuds Sal, Stenosgade 4B, - første Gang Onsdag den 5. September.

Meld Dem ind i

Ansgariusforeningen

og De faar **Katholsk Aarbog** gratis tilsendt.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der **alle behandles som fortrolige**, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar F. J. West, Ordrupvej 96², Charlottenlund.

Nordisk Ugeblads Annonce-Afdeling, Studiestræde 27-29 har i Sommertiden, fra 15. Maj til 15. Septbr., Kontortid fra 9-4, Lørdag fra 9-3.

Kirkelig Kalender.

26. Aug. 14. Søndag eft. Pintse.	2. Sept. 15. Søndag eft. Pintse.
27. — M. Josef af Calasanz, Bekender.	3. — M. Ferialdag.
28. — Ti. Augustin, Biskop og Kirkelærer.	4. — Ti. Ferialdag.
29. — O. Johannes Døberens Halshuggelse.	5. — O. Laurentius Justini- ani, Biskop og Bek.
30. — To. Rosa af Lima, Jomfru.	6. — To. Ferialdag.
31. — F. Raymund Nonnatus, Bekender.	7. — F. Ferialdag.
1. Sept. L. Ægidius, Abbed.	8. — L. Marias Fødsel.

»Absalon«. Møde Mandag den 3. September »Columbus«.

Præsteeksercitierne i Ordrup.

Deltagerne ventes til Aftensmad Mandag den 3. September Kl. 7¹/₂. Anmeldelse om Deltagelse bedes snarest sendt til
Pastor L. Günther,
Charlottenlund.

St. Andreas Kollegiet

50 Aars Stiftelsesdag.

Torsdag den 30. August.

Kl. 10 højtidelig Levitmesse med Mindeprædiken af højærv. Hr. Pater U. Breitung. Efter Levitmessens samlet Frokost for Kollegiets tidl. Lærere og Elever i Kollegiets Festsal. Tidligere Elever, der ønsker at være med til frokosten, bedes henvende sig til U. Silcowitz, Studiestræde 27—29. Telf. 12527.

Kl. 2 Møde ved Mindestenen udenfor Kirken, hvor tidligere Elev, Lærer & Bestyrer højærv. Pater L. Günther vil holde Mindetalen.

Et Mindeskrift vil udkomme et Par Dage før Mindedagen. Pris Kr. 5,00. —

Bidrag til Mindedagen modtages af U. Silcowitz, Studiestræde 27—29. — Send endelig dette Bidrag.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Aungariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64^a Kbh. K. Tlf. Palæ 59, Kl. 5—7). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64^a, Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 35.

Søndag den 2. September.

1923.

INDHOLD: Hvem bliver saa lykkelig? — Skal vi lægge det gamle Testamente til Side? — Om Katholicitet. — De katolske Jernbanefunktionærers Forening i Frankrig. — Assumptio. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Sverrig. Rom. England — Avertissementer.

Hvem bliver saa lykkelig?

Hvem er vel værdig til, hvem er saa lykkelig, at han i hin Time, naar alle Mennesker skælver og bæver, kaldes Christi Broder? Hvor er dette Ord ophøjet over alle Skatte, over store Rigdomme, over alle Sejrskransel! Hvem er det vel, at vi kan prise dem salig? Hvem er det, for at vi kan efterligne dem, hvem kan paa hin Dag i den frygtelige Dommens Time komme tillidsfuldt og uden Frygt og træde hen til Christus som til deres Fader og fortrolige Ven, sikre paa, at han vil modtage dem som Sønner og som ægte Venner, fordi de tjente ham tro og holdt hans Bud?

Hvem er vel den lykkelige, som Christus modtager, naar han fra sin Trone ser ham komme! Venligt og smilende gaar han ham i Møde, hilser ham med Glæde og Fortrolighed! Han omfavner ham som en, der vender tilbage fra det fremmede, kysser ham som en længe savnet kær Søn og siger: »Velkommen, gode og trofaste Ven, velkommen du, der stillede min Sult og sav mig Husly, min Beskytter! Jeg takker dig for alt og glemmer ikke din Kærlighed. Jeg husker nok, hvor meget godt du har gjort imod mig, jeg ved godt, hvor ofte du har vederkvæget mig!» Og idet Christus siger dette til ham, tager

han ham ved Haanden foran hele den store Forsamling, foran Engle og Ærkeengle, foran Herredømmer og Magter, foran de retfærdige, Profeter, Apostle og Helgener, og han stiller ham midt iblandt dem, viser ham frem og siger: »Dette Menneske har engang set mig sulten og har givet mig at spise, han har set mig tørstig og har givet mig at drikke, han har set mig syg og har taget sig af mig. Han har ført mig ind i sit Hus, vasket mine Fødder, rensset mine Saar og ladet mig hvile paa sin Seng. Han har aabnet sit Huses Døre for mig, er kommet mig glad i Møde og har læsket mig af hele sin Sjæl. Han har set mig i Nød og frelst mig, fundet mig i Fængsel og udfriet mig. Derfor siger jeg ogsaa til ham: »O gode og tro Tjener! Du var tro over lidet, jeg vil sætte dig over meget. Gaa ind til din Herres Glæde!« Nyd mit Paradis's Glæde; drag ind i din Herres Rigel Drag ind til det evige Liv!« Til dem, der har tjent ham til Velbehag, vil Christus ikke blot sige dette, men han vil ogsaa lade dem sætte sig til Bords og gaa omkring og varte op for dem.

For at nu ogsaa vi kan faa Del i disse Ord, i denne Kærlighed og Ære, lad os løbe, Højtelskede, ile, skynde os, for at vi ikke skal blive overraskede; lad os rive Himmerige til os, for at vi ikke uventet skal blive revet bort! Lad os gaa ind, for at vi ikke skal blive tvunget til at blive udenfor! Lad os stræbe, lad os anstrenge os, lad os rive det til os, lad os gribe det! Lad os aflægge den Dovenskab, vi hidtil har levet i! Lad os holde op med at tøve! Lad os kaste de forfængelige Forhaabninger bort, som haaner os Dag for Dag. Lad os ikke mere skuffe og hedrage os selv, for at den Onde ikke kommer til at drive sit Spil med os! Lad ikke taabelige Tanker faa os til at opsætte Sagen fra i Dag til i Morgen, thi mange, der havde udkastet en Mængde Planer, oplevede ikke noget i Morgen, men blev pludselig revet bort, som Kyllinger rives bort af en Høg, som Lam af en Ulv, som en Fange af en Røver.

EPHRÆM SYRER.

Hvis nogen fra Adams Skabelse indtil Verdens Ende kæmpede imod Sætan og bar megen Modgang, gjorde han dog ikke noget stort i Sammenligning med den Herlighed, som han skal modtage. Thi han skal herske med Kristus i Evighed.

MAKARIUS.

(Af A. Heilmann: *Gottestråger*.)

Skal vi lægge det gamle Testamente til Side?

Med over en halv Snes Grunde søgte forleden en protestantisk Præst, Pastor Helweg, at godtgøre, at det nu var paa Tide at skille sig af med det gamle Testaments Oppakning, da den kun virker generende nu i denne Verdenskrise, hvor vi skulde staa kampberedte. Tanken vakte Opsigt, fremkaldte en Diskussion ogsaa i Dagspressen og har sikkert forøget den Uro, der i Forvejen var til Stede i Folkekirken.*) Denne Omstændighed maa være en Anledning for os Katholikker til at staa paa vor Post og forsøge at blive klare over Situationen. Saa er det lettere at forstaa den bestemte og velbegrundede Stilling, som vor Kirke indtager til Spørgsmaalet, om vi skal lægge det gamle Testamente paa Hylden eller ikke. At gøre Rede for disse to Ting, nemlig den øjeblikkelige Situation og det katholske Standpunkt dertil, er Meningen med følgende Linier.

I. DEN ØJEBLIKKELIGE SITUATION.

1. Ingen opmærksom Iagttagelse har i de senere Aar kunnet overse den stadig stigende *Uro og Ængstelse i visse folkekirkelige Kredse*, hver Gang Talen kom paa Jødernes hellige Bøger. Spørger man efter de dybere liggende Grunde dertil, saa fører en nærmere Undersøgelse af Forholdene til det Resultat, at vi her har den rene og bedske Frugt af en Sæd, der blev udstrøet af protestantiske Theologer allerede i det sidste Aarhundrede og i Begyndelsen af det ny.

2. Man behøver kun at anføre Nævnet *Wellhausen*, saa kender man Hovedmanden i Stormløbet mod det gamle Testamente i anden Halvdel af det 19. Aarhundrede. Han gik ud paa ved Hjælp af *en dristig Udviklingshypotese* at vise, at der ikke kunde være Tale om en guddommelig

*) Tillige ligger deri et tydeligt Tegn paa, at Rationalismen er i Frem-march hos vore protestantiske Medborgere.

Aabenbaring, om Inspiration, om en Eksistens af *hellige* Bøger i Ordets egentlige Forstand hos Jøderne. Nej, som al anden orientalsk Litteratur var ogsaa disse Skrifter ikke andet end Produkter af vor egen menneskelige Aand og Fantasi. Denne Hypotese gjorde et overvældende Indtryk de første Aar, efter at den var kommen frem. Troen paa det gamle Testaments guddommelige Karakter syntes ubønhørligt at skulle blive rykket op med Rode. Bølgerne gik meget højt den Gang, og Modløsheden var stor paa sine Steder.

Da traadte Kampen med eet ind i en ny Fase. I 1902 holdt *Delitzsch* nogle *Foredrag* med samme Formaal, nemlig at gøre det af med det gamle Testamente. Men Bevismaterialet var saaledes, at hvis hans Grunde var rigtige, saa var Wellhausens Hypotese forkert og omvendt. Det var nu meget kedeligt for de to Forbundsfæller, men det kunde der ikke gøres noget ved. Det ny Fremstød blev siden kendt under Navnet *Babylonisme*. Systemets Kærner, at de religiøse Værdier i det gamle Testamente er Laan fra den babyloniske Kultur eller i hvert Tilfælde har Sidestykker i denne, saa de maa være af rent menneskelig Oprindelse. Lige fra sin Fødsel af har Babylonismen haft en stor Forkærlighed for Sensation, og det lykkedes den da ogsaa ad denne Vej at anrette stor Forvirring.

3. Det var nu disse to Strømninger, opstaaet i Tyskland, Protestantismens Hovedlejr, som ogsaa den danske Folkekirke blev stillet overfor, skulde brydes med og dæmme op imod. Paa Forhaand kunde man sige, at denne Opgave ikke vilde blive let, fordi det religiøse Liv var præget af en vis Træthed og Ligegyldighed i de brede Lag og af Uklarhed, Selvmodsigelser og Uenighed i de førende Kredse. At Vandene først brød ind *forholdsvis sent, har sine Aarsager i en Ejendommelighed herhjemme*, som en verdenskendt Theolog, der tidligere hvert Aar gæstede Danmark, engang gjorde opmærksom paa i en Samtale om de aandelige Brydninger hos os. Han sagde: »I er mærkelige Mennesker heroppe; naar man andre Steder er bleven ked af en Modeanskuelse i den videnskabelige Verden og opgiver den igen, begynder I først rigtig at interessere jer for den og tage den op til Diskussion. Paa denne

Maade er Theologi og Religionsvidenskab i det hele taget her til Lands altid omtrent 20 til 30 Aar bagefter Udviklingen længere mod Syd.«

Det var nu en Karakteristik af Forholdene fra før Kri-gen. At den er rigtig endnu den Dag i Dag, det fik vi to slaaende Beviser paa lige for nylig. Første Plads indtager i saa Henseende *Dr. Dillef Nielsens* utrolig overfladiske og kritikløse litterære Produktion, hvorved han bringer den danske Videnskabs ellers saa ansete Navn (tænk blot paa Mænd som Vilh. Thomsen, Alfr. Lehmann, N. Bohr m. fl.) i Vaury paa et Tidspunkt, hvor flere Øjne end nogensinde før er rettet paa vort Land. Hans Standpunkt var forældet i Hovedsagen, før det viste sig paa Tryk, men vil alligevel udøve sin nedbrydende Indflydelse.

Og saa *Pastor Helwegs mærkelige Roskilde Foredrag* med efterfølgende Redegørelser og Diskussion. Medens det paa Universiteterne, der oprindeligt var Arnestederne og Udgangspunkterne for den rasende Storm, er blevet meget mere stille, for ikke at sige mere, fordi man i Tidens Løb havde lært at se mere kritisk paa Tingene, lader Pastor Helweg sit Opraab gaa ud i Befolkningen med en Frejdighed, der røber en mildest talt ganske ungdommelig Fantasi og Selvsikkerhed. Den Wellhausenske Hypoteses Forkæmpere var bleven moderate, fordi de havde opdaget, at deres Evolutionsteori havde begyndt med en Cirkelslutning og endt med at komme i Strid med flere og flere historiske Kendsgerninger. Babylonismen havde efterhaanden følt Samvittighedsnag over sine Bedrifter paa Grund af de usikre Forudsætninger, den byggede paa, det ufuldstændige Materiale, den arbejdede med, de vilkaarlige Kombinationer, der er et Hovednummer i Systemet, og de forhastede Slutninger, man jævnlig gjorde sig skyldig i. Alt-saa paa et Tidspunkt, hvor de første Bibelstormere stopper op over hele Linien i deres Fremrykning, ja, hvor de paa flere Steder tiltræder Tilbagetoget, staar Pastor Helweg frem og forkynder det Evangelium, at nu var det paa Tide, endda paa højeste Tid, at lægge det gamle Testamente paa Hylden. Og han truer, hvis Menigheden ikke tager alle disse overflødige Ting ud af sin Rygsæk, saa møder den uskikket til Nutidens store aandelige Kampe,

forspilder igen sin Chance og bliver Medaarsag til, at det Kaos, hvori Krigen har sænket Europa, vil føre til den kristne Kulturs Undergang. Ja, saa meget staar paa Spil, hvis man ikke skiller sig af med det gamle Testamente!

Her undrer man sig blot over det uheldige Øjeblik for Tilsidelæggelsen, endnu mere er man forbavset over Misforholdet mellem Maal og Midler, der foreslaas. Pastor Helweg maa anse danske Mænd og Kvinder for grænseløs naive, siden han vil indbilde dem, at Prigsivelsen af det gamle Testamente skulde være en Hjælp til at redde den kristne Kultur. Men det er nok muligt, at han faar Tilslutning af andre Grunde. Det vil jo nok snart vise sig.

4. Saaledes tegner Situationen sig i vore Dage. Ikke alle Forsøg og Tilløb af negativ Natur, der kunde anføres, er taget med i det foregaaende. Kun Udgangs- og Endepunkterne er berørt. Men der vilde mangle en væsentlig Linie i Billedet, hvis man ikke med et Par Ord gjorde opmærksom *paa en Tendens, der gaar i modsat Retning*. Der er en Sekt her i Landet, der kalder sig Adventister. De kommer fra Amerika. Os Katholikker lader de ofte nok føle deres Tilstedeværelse. Ikke ved videnskabelige Angreb! Bevares, Videnskab er de aldeles uberørte af! Deres Vaabenmærke er blind Fanatisme. Andre ret paa-faldende Kendetegn er Falbydelse af selvfabrikerede Spaadomme, som hidtil altid slog fejl, og saa den vildeste Fortolkning af visse Skriftsteder. En Underafdeling af denne Sekt, den syvende Dags Adventister, indtager en Særstilling overfor det gamle Testamente. De forlanger, at Sabbaten skal helligholdes, fordi det er paabudt der, og de vil forberede Herrens Genkomst ved at lære Folk at holde Moseloven, deriblandt ogsaa nogle Stykker af Ceremonialloven. Det er nu den modsatte Yderlighed i Spørgsmaalet om det gamle Testamente, idet man her vil gøre Kristne til Jøder igen og hævder, at den for disse givne Lov endnu staar ved Magt.

5. Een Ting er meget interessant at se ved Samspillet af de to Grupper af Kræfter, der søger at rokke Folkekirkens nedarvede Opfattelse af det gamle Testaments Bøger, nemlig den Omstændighed, at den negative Gruppe er langt den stærkeste. Den har allerede erobret en hel

Del Terræn, navnlig blandt Præsterne, og bærer den en skønne Dag den fuldstændige Sejr hjem, saa har vi et nyt Bevis paa den Sandhed, at en Kirke, der begynder med og lever paa Negation, i det lange Løb *ikke kan standse yderligere Negationer*, før den har naaet det absolute Nulpunkt. I det 16. Aarhundrede nægtede man den mundtlige Overlevering og holdt paa Skriften alene. Nu er Turen kommen til den. Den skal ogsaa forsvinde, som det allerede er sket i andre Lande. Saa er der intet positivt Fundament mere tilbage, hvorpaa søgende Menneskehjerters religiøse Trang kan finde et Hvilested. Denne Udvikling er gribende at se til, som ved en Ildebrand Flammernes Færd, der ikke faar Ro, indtil alt er fortæret.

Efter denne Redegørelse vil det være lettere at forstaa den katholske Kirkes Syn paa disse aandelige Strømninger og den meget bestemte Stilling, den indtager overfor dem. Men derom skal vi høre nærmere næste Gang.

Fr. Küpferle, S. J.

Om Catholicitet.

1.

Det Emne, jeg i nærværende Artikel skal behandle, har brændt mig paa Tungen i flere Aar; ret ofte stødte jeg paa det ved Læsning og i Samvær med Trosfæller, og hver Gang var jeg ved at skrive om det; naar jeg lod være, var det: for ikke at saare den, Anledningen kom fra. Af samme Grund skal jeg afholde mig fra at bringe Eksempler, der har Rod i Virkeligheden (hvor fristende det kunde være), ligesom jeg heller ikke ønsker at indlade mig i Ordskifte hverken med eventuelt »ramte« eller med Folk, der har omtrent samme Opfattelse. Det drejer sig nemlig ikke om et privat Synspunkt; det er selve Kirkens Aand og Lære, jeg agter at fremsætte. Først vil jeg udvikle Grundprincippet, saa paaapege Overtrædelserne og endelig drage Følgeslutningerne.

2.

Guds hellige Kirkes Hædersnavn »*katholsk*« betyder jo, sprogligt set, *almindelig*. Og vi ved fra vor Børnelærdom (og fra vor Theologi), at det vil sige: almindelig for alle Tider og for alle Mennesker. Ikke at Kirken er ensformig og stereotyp, men at den er een og samme Kirke fra Pinsedag til Dommen. Een i sin Stifter, Christus — een i sin Grundvold og jordiske Styrer, Petrus — een i sit Embede, forplantet gennem den apostoliske Rækkefølge — og een i sine Sakramenter — uanset Ritus og skiftende Form. Som Billede paa denne Eenhed — ikke en mekanisk, men en organisk — har St. Paulus brugt: Legemet med Christus som Hovede og de Kristne som Lemmer, hver paa sin Plads og i sin Funktion. Andre har brugt Christi usyede Kjortel, som ingen tør splitte eller søndre.

Vi ser altsaa Catholicisme som et omfattende, et indesluttende Begreb, ikke et begrænsende, et udelukkende.

Modsat mange Mennesker, der har travlt med at udforske, hvem der ikke hører med til Kirken i dens videste Udstrækning, hævdede en af Historiens største Paver, Bonifacius VIII, at »al Skabningen efter sin Natur er Christi Statholder underlagt«. Al Skabningen (= alle Mennesker) er nemlig Christus underlagt.

Saa vidt drog altsaa denne store Pave Kirkens Grænser. En anden Sag er, at ikke alle Mennesker er sig dette bevidst, og at endda nogle, der burde vide Besked, lever i Ulydighed mod Christi Statholder — men udenfor Christi Kirke, den hellige, romerske, katholske og apostoliske, staar kun to Kategorier: de, der bevidst og frivilligt har stillet sig udenfor Kirken, Gud, Christus, Frelsen — og de Mennesker, Kirken selv, ved Ekskommunikation, har stillet udenfor, til de faar besindet sig.

Udtrykt med andre Ord er dette fremsat i Læren om Kirkens Sjæl og Kirkens Legeme: at til Kirkens Legeme hører de, der bekender sig til Christi Statholder og lever i Enighed og Lydighed under ham — mens alle de hører til Kirkens Sjæl, som er »i god Tro«, men lever efter det Lys, der er givet dem, som ikke frivilligt og be-

vidst har skilt sig ud fra den Guds Frelse i Christus Jesus, som kun er at finde i hans ene sande Kirke. Saa være de Hedninger, Jøder, Protestanter eller Sekterer af hvad Navn sig være vil.

Naar det nu er saaledes, maa vi forstaa, hvor taabeligt og hvor dumdrigt, hvor ukærligt og sekterisk den handler, som (forhaabentlig i Uforstand) vil gøre Forskel, vil sætte Skel, vil foretrække, ja, maaske endda udelukke.

Gjaldt denne »Skubben tilside« saa endda kun hine, som blot hører med til Kirkens Sjæl, og som ikke i ydre Forstand er Katholikker . . . men altfor ofte gælder det endda de synlige Lemmer paa Kristi Legeme.

For ikke at tale vagt maa vi nævne nogle Typer.

3.

Det er sagt — og ude i Europa, hvor Striden brænder — gentages det ofte i disse Dage, at vor Tids Kætteri er den om sig gribende Chauvinisme, er Nationalhadet. Ingen vil formene os at elske vort Land og vort eget Sprog højere end alle andre; men hader vi af den Grund andre Lande og Sprog, er vi Sekterer, splitter vi Kristi usyede Kjortel, som er alle dem, der skal frelses.

Der er i alle Nationer visse Træk, vi ikke kan (og skal kunne) lide — som der er det hos os selv; men kaster vi Had paa Nationen for disse Træks Skyld, synder vi, hengiver vi os til det moderne Kætteri, er vi med til at sprede i Stedet for at samle, til at udelukke i Stedet for at omfatte.

Allermest da, hvis vi bruger Religionen til det Stykke Arbejde — hvis vi siger: den og den Nation er »ægte katolsk« . . . mens den og den Nations Karakter er umulig overfor Troen. Eller hvis vi siger: de bedste Katholikker er i det og det Land . . . mens et vist andet Lands Katholicisme ikke er meget værd . . .

Fædrelandskærlighed, Nationalisme — ja — men ikke Chauvinisme, ikke Nationalhad eller farisæisk Seen-ned-paa andre Folkeslag — og ejheller den Tanke, at vi er os selv nok, at vi ikke kan lære af alle Lande, alle Folk. Kirken omfatter, vé den, der saa udelukker!

4.

... Splittelse, Klasse mod Klasse, Land mod Land — er det ikke det XX. Aarhundredes Aasyn? Og mon ikke mangen Katholik selv i sit Ansigt har Træk af sin Tids Træk? Hører vi ikke af og til fra uforstandige Mennesker, at den og den Orden er den allerbedste, ja maaske den eneste, der duer. Ikke fra Ordensfolk selv, det er de baade for kloge og for kærlige til — men fra ukaldede Kritikere, fra ubeskæftigede Sjæle, der gør sig interessante. Hører vi ikke af og til, at i den og den Orden er de dygtigste, de frommeste, de lærdeste Folk . . . og til Gengæld er en vis anden Orden ikke meget værd. Eller at Ordensfolk er de eneste Præster, der duer, mens Verdenspræster er en sløj Secunda-Vare . . . eller at alene Verdenspræster kan udrette noget, medens Ordensfolkene er snævre og bundne? Mon ikke mange Mennesker burde ransage deres Samvittighed overfor den Slags Taler og mindes det Guds Bud, der taler om falsk Vidnesbyrd, og det, der taler om Kærlighed til Næsten! Mon vi ikke trænger til at mindes om, at vi synder, hvis vi sætter Kirkens Mænd i en anden Rang end den, Kirken selv sætter dem i: den paulinske, at der er Forskel paa Naadegaver, men Aanden er den samme; og der er Forskel paa Tjenester, men Herren er een.

Vé os, om vi — ukaldet — vil udelukke, hvad Kirken indeslutter!

5.

Et andet Punkt: Andagter. Holder De ikke den og den Fredag, Tirsdag, Lørdag — hine og disse Søndage, Oktaver, Novener og Triduer, da er De ikke en god Katholik, da har De endnu ikke lært Kirken helt at kende . . . osv. osv. Det er for sørgeligt at fortsætte; det drejer sig baade om at gaa i bestemte Kirker (og i dem alene), at bruge bestemte Bøger (og dem alene), at dyrke bestemte Helgener (og dem alene), at have bestemte Billeder (og dem alene), at bruge bestemte Bønner (og dem alene), at høre bestemte Præster (og dem alene), at skrifte hos bestemte Præster (og hos dem alene) . . . og saa naar vi til i vor Snæverhed, Kulde og Ukærlighed at

tage Kirkens dyre Guld for at kaste det paa hinanden, som var det Skarn. Kirken tillader alle disse Bømer, Bøger, Billeder og Andagter — men den paalægger os kun den hellige Messe! Vê da os, om vi bruger Velsigelser til Dom, Gaver til Forbandelse, Rigdomme til Snæverhed og Aandsarmod. Da handler vi imod Guds hellige Kirke, og det er mod Enheden og mod den ene Gud — og vi handler lige saa taabeligt, som om vi for at dyrke en af Personerne i den højhellige Treenhed vilde udelukke de andre to fra Dyrkelse.

Ingen Sjæl kan spænde over alle Kirkens Andagter, men heller ingen tør udelukke blot een af dem, om nogen vil bruge den rettelig. Og heller ingen tør udbasune nogen af dem som den eneste, der duer. Det er alt Christi usyede Kjortel — og den tør ingen sønderdele!

6.

Fjernere ude møder vi ogsaa Separatismen og Skisma-Aanden. Snart er det en Stilart, snart en historisk Periode, snart en Race, der skal udnævnes til den eneste »ægte katholske«. Og dog er alt dette: Stil, Tid, Sted, Form, Litteraturretning, social Organisation og Udtryksmaade blot den ydre Form om Troens Indhold, blot den usyede Kjortel om vor Frelser Person. Har han værdigedes at klæde sin Frelse i en bestemt Form til en bestemt Tid og paa et bestemt Sted — og har hans Kirke sagt god for det overfor os — synder vi, om vi forkaster blot det ringeste, der var og er hans. Synder ved Hovmod, Snæverhed, Ukærlighed — synder gennem vor Tids Kætteri: Separatismen.

Hvilket Eksempel giver vi dem, der ikke i det ydre hører Christi Kirke til, med en saadan Adfærd? Viser vi dem i Praksis Kirkens Enhed, dens Katholicitet? Viser vi vor Respekt for alt, Christi Kirke har tilladt og anbefalet? Viser vi »det samme Sind, som ogsaa var i ham«, og som skal være i os — efter Apostelens Ord? Minder vi ikke mere om saadanne, der »river og bider hinanden« med Fare for at »opæde hverandre« (stadig Apostelens Ord)?

Behøver jeg at drage Følgeslutninger af det sagte — er det ikke bedre at pege paa Lægemedler mod Ondet? Maa jeg fremhæve tre.

A. Samling om det, som Kirken paalægger, inden vi spreder os for meget over det, Kirken tillader. Samling om Messeofret med den enkeltes virksomme Deltagelse i Ofret som Offer. Samling om Krucifikset, om Korset, om Frelsens dyre Tegn, som er Kirkens eneste officielle Alterbillede. Samling om Vor Frue med Kirkens egne Ord og Bønner. Samling om Liturgien, saa vi kommer til at »bede med Kirken«, *orare cum Ecclesia sancta Dei*. Samling om Paven og Biskoppen som vore Overhyrder. Samling om vort Sogn som den Institution, Kirken møder os igennem og ønsker at samle os i — selv paa Bekostning af de kære Foreninger!

B. Dybere Kendskab til Christus og til hans Ord. — Lærte vi Herren selv bedre at kende som den, der vil alles Frelse ved alle Midler, døde vor Separatisme hen af sig selv. Og lærte vi Verdensapostelens Breve bedre at kende, brændte vist vore Samvittigheder af Skam over vort Sindelag. Lærte vi Kirken bedre at kende — i dens Historie og i dens Helgener — fik vi vist et større Blik, et videre Hjerte, en rigere Bøn for alle Mennesker.

Mon ikke vor Andagt til vor Frelser i Sakramentet vilde faa mere Lys, større Klarhed, hvis vi læste Evangeliet foran Tabernaklet og lærte at sige: som den Gang, saadan nu og til evig Tid! Det er ikke Menneskers Tanker om Christus i Sakramentet, vi skal eftertænke, det er end ikke Helgenernes, det er Allehelgens Helgen selv: Christus, som ved Gud Helligaand skal forklare sig selv ved sit Ord, saa vi ser ham som een og den samme i Bethlehem og Nazareth, i Galilæa, Judæa og i Jerusalem, paa Korset og i Tabernaklet. Sandere Viden om ham kan vi ikke faa — varmere Kærlighed heller ikke, end inspireret af hans egne Ord (Læseren prøve selv at læse »Den fortabte Søn« foran Tabernaklet . . .).

C. Sluttelig en dyb Indtrængen i Katholicitetens Idé og i dens Realisation — vundet ved Troens Beken-

delse, Bøn, Læsning og Hørelse af Guds Ord. Her ligger Opgaver for baade Højskolen og vore Blade — og mest for den enkelte — thi det er ham, der skal realisere det.

8.

Maa jeg slutte med to Billeder.

Ikke blot det klassisk-romerske med Striden mellem Lemmerne i Legemet.

Men et af afdøde Pater Schmid S. J.

Han taler om Kirkens Andagter som om Blomster i Foraarets Have. Mange og af alle Slags spirer de frem for Guds Naades Solskin og for Regnen fra det høje. Korsvejens Passionsblomster, Jesu Hjerter-Andagters røde Roser, Maria-Andagters Liljer, Helgen-Andagternes Mangfoldighed af Blomster . . . og den sunde, frodige Mark med Kornet til Alterbrødet.

Hvor taabeligt, om nu et Menneske, der fik en særlig Yndlingsblomst overmaade kær, vilde rykke de andre op eller trampe dem ned, at kun hans egne fik Lov at staa der. Eller om en vilde skænde paa Roserne, fordi de ikke er Liljer, eller bebrejde Kornet, at det ikke har røde Blomster. Mangfoldigheden pryder Guds Kirkes Have; Yndlingsblomsten glæder den enkelte, og Rigdommen paa Arter har nok til alle. —

De ældgamle Basilikaer i Rom og Ravenna, Kirkerne fra Troens første Frihedstid, var ikke — som mange senere Gudshuse — imponerende ved deres Mangfoldighed paa Enkeltheder — de virkede mere ved alle de monumentale Linjers Midtsamling i Alteret og i Apsis bag Alteret.

Deroppe, i Korrundingen, var Hovedprydelsen: den store Mosaik af Christus i Kæmpestørrelse, tronende med Livets Bog i Haanden mellem de 24 Ældste, der kom vandrede fra de hellige Steder Bethlehem og Jerusalem henover Kristenlivets Blomstervang med Livsens syvfoldige sakramentale Kildevæld, der randt ud fra det ædelstensprydede Kors ved Christi Side.

Naar jeg har haft Lejlighed til at betragte en saadan Mosaik paa nært Hold, har jeg gærne set to Ting i den.

Set et Symbol paa Christi hellige Kirke, hvor hver enkelt lille Sjæl er en Sten i Billedet, der forherliger Ver-

dens Frelser og Konge. Ingen kan undværes — grønne, røde, blaa og gyldne Skaar af Guds billedets Herlighed — hver netop paa sin Plads, hver lige nyttig for Helheden, lige uundværlig for Billedets Fuldstændighed.

Set ogsaa hvor de reparerer Mosaikken, hvilken Ulykke, det er, naar blot een Sten gaar løs. Billedet forandrer Træk og de omkringsiddende Sten falder ogsaa ud, til Mesterhaanden faar det hele bødet.

Om blot den mindste Sten i Guds billedets Herlighed blev løsnet, lider Guds Ære Skaar. — Jeg synes, disse Billeder passer til det foran sagte.

9.

Endnu et Billede — for dem, der altid er tilrede med haarde Ord og Tanker mod hine, der ikke i ydre Forstand hører med til Kirken, ikke er synlige Lemmer paa Christi Legeme — men som (de være Hedninger, Jøder eller Sekterere) heller ikke med Vidende og Vilje har skilt sig fra Christi Frelse, som er Christi Kirke.

Et Billede, ogsaa for dem, der ængstes over Heden-skabets, Vantroens og Vrangtroens Millioner.

Billedet er Peterskirken i Rom.

Tænk, om du lige var kommet fra Messe derinde og nu stod paa den brede Trappe, der fører ned til Peters-pladsen med Raffaels plaskende Springvande og Obeliskens fra det gamle Ægypten. Obeliskens med Christi Kors paa Toppen og med Indskrifterne om Korset, om Christus og om Christi Folk.

»Se dette Herrens Kors! Fly alle onde Magter!

Løven af Juda Stamme har sejret! —«

Og

Christus leve, Christus raade, Christus herskel

Christus frelse sit Folk fra alt Ondt! —

Deroppe fra Peterskirkens Trappe gaar Tanken ud til alle Folkeslag. Som et Landkort i Relief ser den tænkende Sjæl foran sig hele Jorderige med Have, Bjerge, Lande, Byer.

Og det er, som var der spundet et Net af gyldne, syn-gende Strænge fra hvert Land, hver By, hvert Hjem . . .

ned til Korset paa Obeliskens Top foran Kristenhedens Domkirke i den nye Pagts Jerusalem.

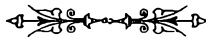
Og det bliver for Beskueren, som om de to Kolonnaders mægtige Fangarme af Søjlerækker, som om de otte Gange firsindstyve Kæmpesøjler i Rækker og Rader strakte sig ud for at drage alle Folkeslag ind til Guds Hjerte.

Og det bliver, som om »Stenene talte«.

Som om Søjlerne talte og sagde: Vogt Dig, Du Kristensjæl, for at udelukke en eneste af dem fra Dit Hjerte, som ikke med Vidende og Vilje har stødt vor indbydende Haand, vore all og alle omfavnende Arme tilbage. Al Skabningen er efter sin Natur Christi Statholder deroppe i Vatikanet underlagt, fordi alle er frelste i Christi Blod. Bed for de blinde, de døve, de lidet forstaaende, de fordomsfulde, dem der søger deres eget i den Tro, at de søger Christus. Elsk dem, bed for dem, og gør Dit til, at ikke een maa mangle, naar kan »kommer igen at dømme levende og døde og Verden ved Ild«.

Paany og for sidste Gang: Kirkens Katholicitet lærer os, at vi ikke maa forkaste eller forstøde noget eller nogen, der ikke er forkastet eller forstødt af Kirken — og det vil atter sige: som ikke har forkastet og forstødt Christus og hans Kors.

Viator.

De katholske Jernbanefunktionærers Forening i Frankrig.

Den ældste og betydeligste af de Arbejderforeninger, som de franske Katholikker har dannet, er i Færd med at holde 25-Aars Jubilæum. Udbredt som den er i hele Frankrig og i nær Forbindelse med alle vore store Valfarter, vil den fejre sit Jubilæum med store folkelige og kirkelige Fester. Den begyndte for kort Tid siden i Lourdes, og Slutningshøjtideligheden bliver paa Montmartre. I Forgaars holdt den et stort Møde i Domkirken i Strasbourg,

i Gaar holdt den Møder i Paris under Triumfbuen og i Notre Dame; først sang man De Profundis ved den ukendte Soldats Grav, og derefter lød Te Deum under Domkirkens gamle Hvælvinger.

Den jubilerende Forening hedder »L'Union catholique du personnel des chemins de fer«, »Katholsk Forening af Jernbanefunktionærer.

Det var i Aaret 1898, denne Forening blev stiftet, i Pausen mellem den første og den anden Række antiklerikale Love. Man tvivlede dengang paa, om en saadan Forening iblandt Mennesker, der stod under Statens Indflydelse, vilde være i Stand til at modstaa Fritænkernes Angreb og Fjendernes Forfølgelse. Men den har ikke blot holdt ud i Stormen, den er vokset.

Jeg kan her ikke skildre Foreningens Historie i Detailler; men nogle korte Angivelser vil være tilstrækkelige til at vise Fremgangen.

Den blev dannet med 100 Medlemmer i Juli Maaned 1898. Ti Aar senere, efter de forfærdeligste antiklerikale Angreb, havde den 45000 Medlemmer. Krigen kunde let have ødelagt Foreningen, den tilintetgjorde i Virkeligheden Halydelen af dens Afdelinger og bortrev mange Steder Eliten. Alligevel har det rekonstruerede Forbund nu 100000 Medlemmer, delt i 466 Grupper.

Det er en Magt. Hvad skyldes denne Udvikling? Man vil maaske antage, at Omsorgen for de materielle Interesser for en stor Del har bidraget til denne hurtige og uventede Fremgang. Men det er en Fejltagelse, og det er netop det vidunderlige: denne Forening af katholske Jernbanefunktionærer er ikke en Organisation for socialt Fremskridt og heller ikke for gensidig Hjælp; det er en væsentlig religiøs Forening, ledet af Præster, kort sagt et Broderskab.

Den foragter ganske vist ikke sine Medlemmers faglige Interesser; ikke blot opmuntrer den de Organisationer, der tager sig af dem, men den beskytter dem ogsaa, naar det kræves. Men fra Begyndelsen af har den stillet sig paa et andet Felt, og der har den holdt sig indtil den Dag i Dag. Foreningen er fremgaaet af den natlige Tilbedelse i Sacré Cœur paa Montmartre, og dens Stiftere

var Abbé Reyman, der var Kapellan i et Sogn med mange Jernbanefolk, Pater Lomius, Superior for Montmartre, og en meget ivrig Jernbanefunktionær Degrelle, og Foreningens Opgave blev frem for alt at frelse Tusinde af Sjæle, der var i Fare. Ved at erobre disse Sjæle vilde den ogsaa forhedre den kristelige Aand i hele Faget, men det er jo kun Følgen og Fortsættelsen af det indre Arbejde.

Det viste sig at være en klog Handling at stifte denne Forening, og det viste sig, at den ogsaa blev ledet godt. Det overnaturlige er aabenbart en Kilde til utrolig Kraft.

Indbydelsen til Familiesammenkomster, hvor man mødes og først hører Evangeliet, Valfarter, aandelige Øvelser, Fælleskommunioner, Opmuntringer til et højere og alvorligere Liv, alt dette tiltrak disse Mennesker mere og holdt dem bedre fast, end Løfter om materielle Fordele maaske havde gjort.

Forbundet blev derfor i Løbet af kort Tid en katolsk Magt. Men som en lykkelig og rigtig Følge viste den sig ogsaa at være en faglig Magt.

Lederne af Jernbanerne, som først havde betragtet Forbundet med en lidt mistænksom Forbavselse, kunde snart konstatere, at disse kristelige Arbejdere udviste stor Samvittighedsfuldhed i deres Gerning, og at de i Konflikter var besjælet af Enighedens og Fredens Aand, uden at de derfor slog af paa deres lovlige Krav. Noget senere, da Forbundet havde udviklet sig og gjaldt for noget, opdagede man dets sociale Magt. I 1910 fandt en Strejke med revolutionært Formaal en uventet Modstand i denne Organisation. Lige før Krigen mødte de kommunistiske Bevægelser denne Modstand, der gjorde sit til Ordenes Opretholdelse.

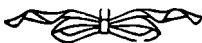
I dette katolske Forbund voksede ganske naturligt en faglig Elite op, som kunde danne en Fagforening, der allerede efter tre Aars Tilværelse er et vigtigt Element i »Det kristelige Arbejderforbund«, og paa den anden Side er en Støtte for Retfærdigheden og Freden i det faglige Jernbaneforbund. Denne Fagforening er adskilt fra den jubilerende katolske Forening, men naturligvis bringer denne Fagforeningen dens nye Medlemmer og dens dygtige Førere.

Paa den Maade har det, der dengang fremgik af Vaage-næletterne paa Montmartre, været en Hjælp og Støtte for mange Sjæle og samtidig ydet et helt Fag, ja hele Landet store Tjenester. Marskal Foch gav Udtryk for Fædrelandets Taknemmelighed ved at overvære Jubilæumshøjtideligheden i Notre Dame.

Men denne Forening har haft sin store Betydning endnu paa et andet Punkt. Den er blevet Forbilledet for en hel katholsk Organisationsbevægelse i de forskellige Fag. Efter dette Mønster er der blevet dannet Foreninger af samme Art og af samme Aand blandt Metalarbejderne, blandt Funktionærerne ved de store Magasiner, blandt Post- og Bankfunktionærer. Men disse Organisationer har endnu ikke naaet den Udbredelse og den Betydning som Jernbanefunktionærernes. Men det er dog en stor Hær, der ruster sig. Tilligemed vore kristelige Fagforeninger, der ogsaa er i god Udvikling, og som styrkes ved disse religiøse Foreninger, er det en stor katholsk Organisation.

Naar man saa tillige husker, at de franske Landmænd har deres katholske Foreninger og deres Fagforening med kristelig Aand; naar man tænker paa, at ogsaa de, der arbejder intellektuelt, er forenede i religiøse Sammenslutninger; saa ser man en katholsk enig og disciplineret Magt vokse frem, som er blevet til i Prøvelsernes Tid, og som vil være i Stand til at staa fast mod alle Angreb.

François Veillot.

Assumptio.

Den 15. August! — Assumptio (Optagelsen)! — Jeg ser for mig Luganos Gader, som de var for 34 Aar siden paa den 15. August. En bølgende Mængde af festligt klædte Mænd og Kvinder, der strømmede til Kirkerne! — Assumptio? — Jeg var ung og var Protestant; det var mig næppe klart, hvorfor denne Fest fejredes.

L'Assomption! — Det var i Frankrig for to Aar siden. Jeg boede ude i St. Germain en Lâye, der ligger ca. 17 km fra Paris. Jeg skulde ind til Byen for at faa mit Pas ordnet og havde tænkt mig Muligheden af at gøre det den 15. August; jeg kunde da med det samme se de prægtige Gudstjenester i de parisiske Kirker. »Oh, mais le 15 août, c'est jour chômé; vous ne trouverez pas de bureaux ouverts (men den 15. August, det er Feriedag! Der er ingen Kontorer aabne den Dag)!« sagde en Dame fra Bordeaux til mig paa sit kraftige Maal. Hun spiste til Middag i det lille Samfund af Dominikanersøstre, hvor jeg indtog mine Hovedmaaltider. For at være sikker i min Sag spurgte jeg i Paris en »sergent de ville« (patrouillerende Betjent), om det forholdt sig saa. Ja, alt var lukket den Dag! — Trods al Frihed i Tanken er og bliver Frankrig et katolsk Land. — Jeg blev i St. Germain den 15. August og hørte i Hovedkirken et udmærket Foredrag om, hvorledes Ideen om Assumptio, Mariæ Optagelse i Himmelen, først efterhaanden havde fæstnet sig i Menigheden; i de første Aarhundreder efter Christi Fødsel talte man om »dormitio virginis«, Jomfruens Hensoven. — »Dormitio« maatte blive til »Assumptio«; det Kvindelegeme, der havde baaret Guds Søn under sit Hjerte, kunde ikke underkastes Opløsningens Lov. Af Engleskaren eller af Christus selv maatte hun føres lige til Himmelen.

Jeg mindes en Udtalelse af den franske Forfatter Huysmanns († 1907) i en af de Romaner, hvor han paa gripende Maade skildrer sin Omvendelse. Han taler om Assumptio. Han forstaar, at det maa blive den store Glædes Fest, thi da, først da forløses Maria fra Smerten, der har taget hende i Vold fra det Øjeblik, hun undfangede Verdens Frelser. Mest intens blev Smerten under Korset; den vedblev at eje hende gennem hendes Længsel; først ved hendes Død brydes dens Magt; derfor: »Exsultate coeli et terra!«

Jeg samler Minderne fra sidste Vinters Arbejde i Italien, hvor den primitive Kunst var min store Kærlighed. Der er Vatikanet, Pinakotheket! Der er en herlig Samling af primitiv Kunst. Atter og atter finder man her Emnet behandlet; snart kaldes det »la dormizione della

Vergine« (Jomfruens Hensoven), snart »il transito della Vergine« (Jomfruens Hedengang). Man ser ganske simpelt Maria ligge død og Apostlene belagne omringe hende. Denne Fremstilling, der i de første Aarhundreder var den almindelige, synes at strække sig helt op i det 15. og 16. Aarhundrede. Endnu paa Predellen til Benozzo Gozzolis († c. 1490) dejlige Billede: »Den hellige Thomas modtager Bæltet af Jomfruen« findes der blandt 6 Scener af »Jomfruens Liv« en »dormizione«.

Saa snart man naar op i Højrenæssancen, ser man som olttest ikke mere »la Vergine« paa Dødslejet, men »la Vergine assunta« (Jomfruen, der er ført til Himmelen). Amatrice har saaledes en »Assunta«, malet 1515, hvor man ser de hellige Mænd og Kvinder omgive den tomme Sarkofag, medens Maria er i Himmelen, omgivet af Engle. — Samme Opfattelse findes hos Giulio Romano i hans »Madonna di Monte Luce«. I øverste Plan: Madonna kronet. Nederst: Disciplene samlede om en Sarkofag, hvori der gror vilde Blomster. De skuer overvældede op efter. — Hos Rafael: »Madonna kronet« det samme. Her skyder skønne hvide Liljer frem i Sarkofagen.

Hos de gamle Senesere, der er fyldigst repræsenterede i Siena, har man ligeledes rig Lejlighed til at studere Emnet. Her kommer et nyt Moment til; de fremstiller ikke alene Maria død eller døende, omgivet af Apostlene; de fremstiller hende levende i Apostelkredsen. Selve Assumption-Tanken kommer her noget tidligere frem end i den Række Billeder, der findes i Vatikanet. — Endvidere synes de at indføre et mystisk Moment, jeg ikke har iagttaget andre Steder. Saaledes paa en »Transito« af Spinello Aretino (c. 1410). Maria ligger her død, virkelig død; graableg med fremskudt Underkæbe. Blandt dem, der omgiver hende, er en forklaret Skikkelse med et lille Barn paa Armen. Paa en prægtig Tavle af Taddeo di Bartolo (1362 — 1423), der fremstiller Bebudelsen, er der over Hovedbilledet en Del Smaafelter. I et af disse fremstilles »transito«. Ogsaa der finder man denne Skikkelse med Bambinoen paa Armen. Paa et Felt endnu højere oppe peger en lignende Skikkelse paa et Billede af den korsfæstede

Frelser. — Hvem er denne Skikkelse, Mestrene her indfører? Er det Mindet om Christus, der faar Form? — Er det ham, der trøstende staar ved Moderens Leje, minder hende om den Kærlighed, hun viste den opvoksende Bambino, og peger paa Manden, der bar Menneskehedens Synd?

I det gamle Kapel i Palazzo Pubblico (Raadhuset) i Siena findes en herlig Freskerække af Taddeo di Bartolo (malet fra 1406 til 1414). Han slutter denne med en prægtig Assumptio. Christus kommer selv, mægtig, althesejrende, og fører Maria bort over Bjergene. Bjergenes Profil tegner sig skarpt mod den klare Himmel. Den sorte Dragt, Maria har været iført i Apostelkredsen, er forvandlet til en stjernebesaaet Kjortel, og Apostlene stirrer i den tomme Sarkofag, der er umiddelbart under hende.

Paa en senere Tid, f. Eks. hos Caravaggio († 1609), finder man en helt realistisk Opfattelse af Emnet. I en vældig Udstilling (Mostra) af det 16. og 17. Aarhundredes Kunst, der fandt Sted i Florens sidste Efteraar, havde jeg Lejlighed til at se hans »Morte della Vergine« (Jomfruens Død). Her er ingen Assumptio, ikke engang en Dormitio, hvis man derved forstaar en fredelig Henslumren. Den endnu unge Kvinde, der ligger her, er udmattet af sin Strid med Døden.

Selve den aktive Assumptio, selve Afhentningen til Himmelen, har jeg kun set fremstillet i Siena. Muligt findes den ogsaa andre Steder, men denne Fremstilling hører sikkert med til det stærkt følelsesbetonede i den senesiske Skole; det har været Kunstnerne magtpaaliggende at vise den inderlige Samhørighed mellem Christus og hans Moder.

I de andre Skoler er det som sagt enten Transito alene eller den fuldbyrdede Assumptio, Mestrene viser os: Maria i Himmelen; Apostlene om den tomme Sarkofag, skuende opad.

Marie Madsen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Aftensystemen Vesterhus beretter: Det vil sikkert glæde alle, som har vist saa stor Interesse for vort Arbejde for de Fattige i Tyskland, at der til Dato er afsendt circa 10 Pakker til tre forskellige Sogne i Tyskland, hvorfra Tøjet fordeltes til de trængende. Børnetøjet (smaa strikkede Benklæder, Linned Kjoler og Svøb o. s. v.) har vistnok vakt særlig Jubel, i en af Takkeskrivelserne staar der saaledes: »Die Kinderwäsche war Goldes wert —« Enhver, som kan hjælpe, er velkommen paa Systemen hver Onsdag Aften mellem 7^{1/2}—10 (dog ikke de Onsdag Aftener, hvor der er Foredrag for Kvindelig Værneforening, nemlig den fjerde Onsdag i Maanednen). Det koster ca. 1^{1/2} Krone i Porto for hver Pakke, Bidrag modtages derfor altid med Glæde hos Portneren i Stenøsgade.

Aftensystemen, Vesterhus.

Sverrig. Under sin Rejse i Sverrig har Kardinal van Rossum ogsaa besøgt Vadstena, den hellige Birgittas By. Kardinalen var, ifl. »Västerviks-Tidningen«, ledsaget af Biskop Dr. Müller og sin Sekretær og modtoges paa Jernbanestationen af en Del Katholikker med Baron G. Armfelt i Spidsen. Ved Klosterkirken modtoges Kardinalen af Dr. Lindroth og Sognepræst Törner, som foreviste Kirken og de gamle Klosterbygninger. Efter med stor Interesse at have set alt forrettede Kardinalen og Biskoppen knælende en stille Andagt i Kirken.

Rom. Argentinas Regering har forelagt Parlamentet et Forslag om at gøre Legationen ved Den Hellige Stol til en Ambassade. Ministeren, Garcia Mansilla, en i sit Hjemland kendt Digter, vil da blive udnævnt til Ambassadør. Denne Nyhed har vakt Glæde i romerske Kredse som et Vidnesbyrd om det gode Forhold mellem Den Hellige Stol og den sydamerikanske Republik. Hvert Øjeblik bliver den diplomatiske Repræsentation ved Vatikanet forøget. Da Benedikt XV besteg Pavestolen, var Diplomaternes Tal meget ringe, og kun to Lande havde bevaret deres Legationer: Spanien og Østerrig-Ungarn, og dette sidste Land havde endda mattet flytte sit Personale til Lugano. Nu har syv Magter en Ambassadør ved Vatikanet: Frankrig, Tyskland, Spanien, Belgien, Perou, Brasilien og Chile. 27 Stater har diplomatisk Forbindelse med Pavestolen, og dette Tal bliver vistnok endnu større. Kina havde ogsaa udnævnt en Gesandt, men Frankrig gjorde Vanskeligheder, saa at han ikke kom til at over-

tage sin Stilling. Den japanske Regering havde besluttet at oprette en Ambassade i Rom, men Buddhisterne fik rejst en stærk Modstand i det japanske Parlament. Vistnok aldrig før har Pavestolen nydt en saadan Anseelse blandt alle Verdens Folkeslag.

England. Den 15. Juni holdt en af Den Hellige Stol udnævnt Domstol for første Gang Møde i Westminster i London. Denne Domstol skal arbejde med i en Proces om Beatifikation af 252 engelske Martyrer, og Kardinal Bourne er dens Formand. Allerede i 1874 fik Kardinal Manning denne Sag taget op, og i 1886 blev 63 Martyrer erklæret for salige, i 1918 fulgte Beatifikationen af Ærkebiskop Oliver Plunkett, og nu er Processen om de 252 Martyrer traadt ind i sin sidste Periode. Af de 252 er over Halvdelen Verdenspræster, en Del tilhører Benediktiner-, Franciskaner og Jesuiterordenen, og 75 er Lægfolk, baade Mænd og Kvinder. De led alle Døden for Troen omkring Aar 1600. Blandt de engelske Katholikker findes der den Dag i Dag Efterkommere af disse Martyrer, f. Eks. Hertugen af Norfolk.

Katholsk Aarbog

1923

er udkommen

med Billede af Biskop J. Brems

faas i

Katholsk Boghandel

saml i Ugebladets Ekspedition

— og hos Sognepræsterne. —

Pris: 2 Kr.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katholske Kirkes Lære, lige som for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder Pater Sialm efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, Gennemgang af Troslæren:
hver Onsdag Aften Kl. 8 i St. Knuds Sal, Stenosgade 4B, - første Gang Onsdag den 5. September.

Kirkelig Kalender.

2. Sept. 15. Søndag eft. Pintse.	9. Sept. 16. Søndag eft. Pintse
3. — M. Ferialdag.	10. — M. Nikolaus af Tolentino, Bekender.
4. — Ti. Ferialdag.	11. — Ti. Protus og Hyacinthus, Martyrer.
5. — O. Laurentius Justini- ani, Biskop og Bek.	12. — O. Marias Navnefest.
6. — To. Ferialdag.	13. — To. Ferialdag.
7. — F. Ferialdag.	14. — F. Korsets Ophøjelse.
8. — L. Marias Fødsel.	15. — L. Marias syv Smerter.

»Absalon«. Møde Mandag den 3. September »Columbus«.

St. Josefs Gilde, st. 1885.

Møde afholdes Mandag den 10. September Kl. 8 Aften i Bredgade 67. *Bestyrelsen.*

Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion Søndag den 2. Septbr. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke.

Mariakongregationen for Mænd genoptager de ugentlige Møder i Jesu Hjerter Kirke Torsdag den 6. September.

Mariakongregationen for unge Mænd genoptager Møderne paa Mandag d. 3. Septbr. Kl. 8 Aften i Jesu Hjertes Kirke. Der sluttes med sakramental Velsignelse. NB. Alle, særlig de unges Paarørende, indbydes venligst til dette Møde.

Præsteksercitierne i Ordrup.

Deltagerne ventes til Aftensmad Mandag den 3. September Kl. 7 $\frac{1}{2}$. Anmeldelse om Deltagelse bedes snarest sendt til *Pastor L. Günther, Charlottenlund.*

Jesu Hjertes Andagt (Fredag d. 7. Sept.)

St. Ansgars Kirke: Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe med sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

Sakramentskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8 $\frac{1}{4}$ -Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt med Prædiken.

St. Andreas Kirke: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

Til Eksercitifondet er med Tak modtaget Kr. 10 (L. K.) + 5; med Restbeløbet ialt Kr. 130. hvorfor herved kvitteres. — Bidrag modtages fremdeles.

Den 25. August 1923.

Marie Wissum, Præfekt.

Nordisk Ugeblads Annonce-Afdeling, Studiestræde 27-29 har i Sommertiden, fra 15. Maj til 15. Septbr., Kontortid fra 9-4, Lørdag fra 9-3.

FREMMEDSPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag
Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer.
alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64^a Kbh. K.
Tlf. Palæ 59, Kl. 5—7). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt.
Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64^a, Kbh. K. Tlf. Palæ 59.
Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 36.

Søndag den 9. September.

1923.

INDHOLD: Ikke forsage! — Skal vi lægge det gamle Testamente til Side? — Lægmandsapostolatet i England. — Santa Birgittas Kloster i Rom. — Jakobskirken i Riga. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordruk. — Avertissementer.

Ikke forsage!

I Christi Kirke finder vi det samme som i Herrens eget Liv. Kirken maa lide og forfølges, men netop ved Forfølgelsen breder den sig stedse mere og opnaar endnu større Magt og Kraft. Naar vi derfor ser Kirken blive forfulgt, og naar det ser ud, som om den slet ikke kan holde Stand mod alle sine Fjender, da maa vi ikke blive bange og ikke forsage. Disciplen er ikke mere værd end sin Mester, siger Jesus, I kan ikke vente at have det bedre, end jeg har haft det. »Det er nok for Disciplen at være som hans Mester, og for Trællen at være som hans Herre. Har de kaldt Husherren Beelzebub, hvor meget mere da hans Husfæller?«

Det viste sig allerede i de første Tider, at Disciplene ikke skulde have det bedre end deres Mester. Dagens Epistel vidner om det. Den er taget af Pauli Brev til Menigheden i Ephesus, som Apostelen skrev i sit første Fangenskab i Rom. Den hellige Paulus selv er kun glad over at kunne lide noget for Jesus Christus, men han

frygter for, at de nye Kristne ude i Menigheden ikke skal kunne fatte det. Derfor skriver han: »Jeg besværges eder, at I ikke forsager over mine Trængsler for eders Skyld.« Apostelen havde selv grundet Menigheden i Ephesus. Og vi kan jo tænke os, med hvilken Begejstring de faa, der troede, har sluttet sig til ham, der udfriede dem fra al Hedenskabets Rædsler og løste Livets Gaader for dem. Med Kærlighed, med gode Ønsker og inderlig Bøn har de fulgt Apostelen, da han drog videre, og med Glæde set Frugterne af hans Gerning rundt omkring. Ja, disse første Kristne har maaske tænkt sig, at Kristendommen allerede var ved at gaa sin Sejrs gang, og at Hedenskabets Tid snart var forbi. De havde maaske ikke rigtig fattet alt det, Herren havde forudsagt om Forfølgelserne, der skulde komme, om Lidelsens Nødvendighed. Saa kom pludselig Efterretningen om, at den store Apostel var taget til Fange og ført til et Fængsel i Rom; og de Kristne var ved at forsage. De var ikke som Apostlene, der var fulde af Glæde, da de i Jerusalem første Gang havde maattet lide noget for Jesu Navns Skyld. Derfor skriver Paulus nu til dem, at de ikke maa forsage over hans Trængsler for deres, for alle Menighedernes Skyld; »de er jo eder en Ære,« tilføjer han. Det er en Ære for hele Kristenheden, naar nogen maa lide for Christi Skyld og gør det med Glæde. Det er ganske særlig en Ære for den Menighed, af hvis Midte Martyrerne fremgaar. Men den største Ære har den selv, der lader sig fornedre, den, der ligger i Fængsel for Jesu Christi Skyld. Derfor begynder Apostelen ikke dette Brev med den sædvanlige Indledning: »Jeg Paulus, Jesu Christi Apostel«, men han skriver: »Jeg Paulus, Jesu Christi Fange for eder Hedninger«. Ligesom stolt vil han betone, at nu er han ikke blot Apostel, men Fange, nu er han i Fængsel for Jesu Christi Skyld og for Menighedernes Skyld, men det er ingen Grund til at forsage, thi det er en Ære.

B. J.

Skal vi lægge det gamle Testamente til Side?

(Fortsættelse.)

Naar man nu skal gøre Rede for Kirkens Standpunkt til det gamle Testamente, vil det vise sig, at der her er visse grundlæggende Opfattelser, der er fælles for det ny og gamle Testamente, og en Del Ting, som det sidst nævnte er ene om. Fællestrækkene skal klarlægges først. Det drejer sig om tre Ting: nemlig den faste Basis i Troen; Bøgenes Tilblivelsesmaade; den moderne Videnskabs Indvendinger.

II. KIRKENS STILLING

TIL BAADE DET GAMLE OG NY TESTAMENTE.

1. Pastor Helweg har ikke saa faa ejendommelige Ideer. Deriblandt findes ogsaa den, at den »Uro og Bevægelse«, der mærkes i den protestantiske Kirke, og som altid har været en Grund til Overgang til den katolske, er et Fortrin frem for *Moderkirkens urokkelige Fasthed*. Det er nu hans Mening. Vor Frelser har engang udtalt sig om samme Spørgsmaal, men han mente rigtignok, at det var Taabelighed at bygge sit Hus paa det urolige, letbevægelige Sand, og han roste den som en omtænksom Mand, der foretrak at bo paa Klippegrund. Til disse Ord svarer ogsaa hans Handlemaade, idet han absolut vilde bygge sin Kirke paa en Klippe, saa at selve Helvedes Porte ikke skulde kunne rokke den. Denne Fasthed og Bestemthed findes nu ogsaa i Kirkens Opfattelse af det gamle Testamente. Som en Grundmur, der ikke kan flyttes, staar her, hvad Kirken uafbrudt ned gennem Tiderne har troet og lært og paa Tridentinerkonciliet højtidelig forkyndt om begge Testamenters Bøger, nemlig at de er skrevet under den Helligaands særlige Indflydelse og Bistand, at de har Gud til egentlig Ophavsmand, og at de som Guds skrevne Ord til os er overgivet Kirken, ikke den enkelte.

Denne Tro har været overordentlig frugtbar. *Herlige Blomster og Frugter spirede frem af den i alle Samfundslag.*

Hjerterne blev til alle Tider grebne af usigelig Trøst og Glæde ved Tanken om, at vor Fader i Himlen har sendt et Brev hjemmefra til sine Børn paa deres Udenlandsrejse. Med Ærbødighed og Tak tog de imod, hvad han deri fortalte om sig selv derhjemme, om sine Planer og Hensigter, naar Børnene kom hjem igen, om den Hjælp, han vilde yde dem paa Vejen tilbage og navnlig om Hovedemnet i alle Bøgerne, nemlig om Guds Søn, der skulde rejse efter dem og føre dem til Faderhuset. Med Beundring og den dybeste Kærlighed stod de saaledes overfor disse Bøger og saa deri et Led i Forsynets Arbejde paa, endnu engang efter Syndefaldet at bane en Vej til, ikke blot at tilfredsstille Hjertets naturlige Trang og Evne til Lykke, men til en overnaturlig Salighed i al Evighed.

2. Ved at høre paa en saadan Fremstilling sker det saa godt som altid, at en Fuldblodsbibelstormer begynder at lade det mest overlegne Smil spille om Læberne, og med de Ord: »*Naa, De tror altsaa paa himmelfaldne Bøger?*« mener han at kunne ikke blot afvæbne, men knuse sin Modpart. Den Maade at bære sig ad paa er i Grunden let forstaaelig. Rationalist, som han er, har han kun Lov til at lade sine Tanker bevæge sig indenfor meget snævre Grænser. For Eksempel at anerkende, at Gud skulde kunne tale til os, saa vi tror paa hans Ord, er ham forbudt. Det strider mod en af hans forudfattede Meninger, hvorefter en Aabenbaring fra Guds Side overhovedet er ganske umulig. Denne Forudsætning, hvis Rigtighed han aldrig beviser, men hvis Urigtighed ofte nok er bleven godtgjort, afspærrer ham saaledes fra en stor Del af den aandelige Verden. Hans Erkendelsesevner er fangne og lænkebundne som en Fugl i et Bur. Endnu værre staar det til med de andre sjælelige Kræfter. Han kan ikke glæde sig over eller føle Beundring endsige Taknemlighed for Guds storslaaede Kærlighedsplan, fordi Harmonien i hans Indre er sprængt, Hjerte og Vilje er fuldstændig forkrøblet og indtørret som vissent Græs. Og naar han skal bruge sin Fantasi og forestiller sig, hvordan vi er kommen i Besiddelse af de hellige Skrifter, saa naar han ikke længere end til en Teglsten, der falder ned fra Taget.

Hvor ganske anderledes opløftende er det ikke at høre

Kirken tale om, *hvordan de hellige Bøger er blevet til*. Den minder om Isaias Ord, der hvor han i sin Længsel efter Guds Søns Menneskevordelse bønfaller Himmel og Jord om at hjælpe til Virkeliggørelsen af Guds Løfte: »I Himle, nedsender eders Dug fra oven, og Skyerne nedregne den retfærdige. Jorden aabne sig og lade Frelseren fremspire.« Tilblivelsen af de hellige Bøger skal nemlig ogsaa være et Samarbejde mellem Himmel og Jord. Endvidere gør Kirken opmærksom paa den vidunderlige Parallel mellem Forbindelsen af en guddommelig Person med en menneskelig Natur paa den ene, og Forbindelsen af Guds Tanker med det menneskelige Sprogs Klædebon paa den anden Side. Som dér er det ogsaa her den Helligaand, der ligesom stiger ned med sin Kraft, benytter menneskelige Evner med alle deres individuelle Ejendommeligheder og frembringer saaledes Værker, hvis aandelige Indhold er af Gud, og hvis materielle Ydre er laant af Mennesker, eller med et andet Billede: En jordisk Harpe giver Toner under en himmelsk Mesters Haand. Ligheden gaar endnu videre. Om det menneskevordne Guds Ord siger Paulus, at det var for Jøder en Forargelse og for Hedninger en Daarskab, for de troende derimod Guds Kraft og Guds Visdom. Det samme gælder om det skrevne Guds Ord i de hellige Bøger indtil den Dag i Dag.

Denne Forklaring af Skriftens Tilblivelse bygger paa Aabenbaringens sikre Vidnesbyrd. Det fremgaar deraf, at alt, hvad der *oprindeligt* er bleven meddelt os Mennesker gennem den, — der maa her ses bort fra Afskrivningsfejl eller unøjagtig Oversættelse, — er Guds Ord og derfor sandt og fejlfrit i den Betydning, i hvilken det er meddelt af Gud, men tillige forstaar man ogsaa den store Forskel i Sprog og Udtryksmaade i de enkelte Bøger, fordi det var Mennesker, der blev brugt som Redskaber, uden at der blev rørt ved deres personlige Særegenskaber. Saaledes har denne Forklaring for os den store Betydning, at den giver os Nøglen til Løsningen af mange Gaader, der er knyttet til den hellige Skrift.

3. Men saa kommer nu det interessante Spørgsmaal om *Kirkens Stilling til den moderne Videnskab*, den, som Pastor Helweg er saa imponeret af. Man kan jo ikke overse,

hvor bange han i Grunden er for den. Han, den gæve, bolde Stridsmand, der ellers er saa selvsikker i sin frejdige Lutherdom, bliver meget beskeden og respektfuld. saa snart han taler og skriver om den moderne Videnskab. I Kampen om det gamle Testamente vil han helst rømme og overlade Slagmarken til den. Men det faar være. Hvordan er Kirkens Forhold til denne Videnskab?

Christi Kirke er først og fremmest *ikke bange*. Den har altid været vant til Kamp. Den opgiver ikke en eneste Sætning af Skriftens virkelige Indhold, selv om al Verdens »Videnskab« rejser sig imod den. Men den gør noget andet. *Den skelner mellem Videuskab og Videnskabsmænd. For selve Videnskaben, d. v. det beskedne, ihærdige, taalmodige Arbejde, der i brændende Kærlighed til Sandheden ikke søger andet end at finde den skabte Verdens virkelige Sammenhæng, Love og sidste Aarsager, har Kirken altid haft en paafaldende Forkærlighed.* Den nuværende Pave har udtrykt denne Kendsgerning med det smukke Ord, at Videnskab er det ottende Sakramente i Kirken. Før der derfor eksisterede en moderne Videnskab. havde Kirken i mange hundrede Aar ikke sparet Penge eller Tid eller Kræfter for at fremme den. Og ser man paa Resultaterne, saa er man vistnok nødt til at hævde, at ingen anden Videnskab i Tidens Løb har udviklet sig til et saa klart gennemtænkt System som Kirkens Theologi, og ingen anden har undersøgt sine historiske og filosofiske Forudsætninger saa grundigt som den.

Noget anderledes forholder det sig derimod med Videnskabens Dyrkere. I dem kan der ved Siden af Trangen til at trænge dybere ind i Tankens Rige gløde et usigeligt Had og en sygelig Partiskhed mod bestemte Personer og Ting og Indretninger i denne Verden. Men dette har ikke det fjerneste med Videnskab at gøre. Det viser sig som oftest haabløst at bekæmpe deres forudfattede Meninger. Selvfølgelig kan Kirken ikke respektere den Slags Mennesker. I Køl vandet af dem sejler gerne en hel Hærskare af anden eller tredje Rangs lærde, som ikke er saa hadefulde som deres Mestre, men dog ikke tør sige andet end disse. Det er Mænd, der sig selv uafvidende er Ofre for Tidsaanden og for Moderetningen. — Saa er der en Flok, der er fri

for Had og Partiskhed, men ledes af en ustyrlig Trang til Sensation; de vil ikke udvide Sandhedens Rige, kun sige noget nyt og vække Opmærksomhed. Dem frakender Kirken ogsaa Hædersnavnet Videnskabsmænd.

Men hvor Kirken hidtil traf en virkelig Videnskabsmand, der samvittighedsfuldt forskede efter sin specielle Videnskabs Grundsætninger og Metoder, lige meget om det var paa Naturens eller Historiens Arbejdsfelt, saa viste det sig ved dette Møde af theologisk og profan Videnskab, *at to Tilfælde kunde indtræffe*. Enten var man kommen til samme Resultat fra to forskellige Sider; eller et nyt Problem dukkede op, der trængte til yderligere Undersøgelser og saaledes blev Anledning til Fremskridt. Uløselige Mod-sætninger i egentlig Forstand var og er derimod udelukket. Thi hvad en inspireret Forfatter fremsætter som sin Mening, maa være sandt, fordi det er Guds Ord. (Anderledes er det med alt det, der anføres som fremmed Tale eller Tanke.) Paa den anden Side kan Forskningens sikre Resultater ikke staa i Strid med det, fordi de gaar tilbage til samme Kilde, nemlig Gud.

Kun dér, hvor enten en Theolog paastod mere, end han ud fra Skriften kunde bevise, eller hvor en Naturvidenskabsmand fremsatte som sikkert Resultat, hvad der ikke var andet end Hypothese, eller hvor en Historiker lod sig lede af blind og kritikløs Tillid til sine profane Kilder, kun dér opstod hidtil Konflikter, der blev uløselige. *Men saa laa Fejlen* hverken i Skriften eller Videnskaben, men ene og alene *i deres Repræsentanter*. Derfor er det af saa stor Betydning at holde de to Ting nøje ude fra hinanden.

Det var nu i al Korthed Hovedlinierne i Kirkens Stilling til den »moderne Videnskab«. Den er for en stor Del, som man kan se, afvisende. Men *een mærkværdig Omstændighed* maa ikke forbigaa. I de næsten to hundrede Aar, siden den moderne Videnskab har organiseret det ene Stormangreb efter det andet paa Skriften, har den tilvejebragt et næsten uoverskueligt positivt Materiale. Medens nu Kirken har tilbagevist alle forhastede Slutninger, man vilde drage deraf, har den stiltiende taget det gode i dette Materiale til Indtægt for sin egen Videnskab og

har vundet frem i Forstaaelse og Udnyttelse af de hellige Bøger. Dette stille Assimilationsarbejde fortsættes, og en skønne Dag vil det vise sig, at Skriftens værste Fjender har maattet slide som dens Haandlangere.

Naar man nu ser tilbage paa, hvad der i Kirkens Standpunkt er fælles for det ny og gamle Testamente, saa er det umuligt at undervurdere den Fasthed og Klarhed, der findes deri. Men samtidig opdager man ogsaa en stor Finfølelse og Forstaaelse for alle Problemer, der kan opstaa paa Skriftens Omraade. Noget lignende vil vi kunne iagttage næste Gang, naar vi undersøger det gamle Testaments Særstilling.

Fr. Küpferle, S. J.

Lægmandsapostolatet i England.

For nogle Aar siden plejede der hver Søndag Eftermiddag og Søndag Aften at vise sig en Skare larmende Talere i Hyde Park i London, hvor de prækede Atheismens Lære. De appellerede særlig til Arbejderne og samlede mange omkring sig.

Ikke langt borte fra Atheisternes Talerstol stod i Reglen en lille Skare Katholikker under Vor Frue af Ransoms Gildebanner, som kom den ene Søndag efter den anden for at tale om den katholske Religion. Mængden tog aldrig megen Notits af de katholske Talere, Atheisternes Skældsord syntes mere at tiltrække sig Opmærksomheden.

Det var før Krigen. Nu er Stillingen anderledes. Atheisten og hans Lære er forsvundet. I hvert Fald ses han ikke mere i Londons Parker, og det er sikkert, at hans Stemme sjældent høres paa offentlige Steder.

Der hvor Atheisten tidligere samlede Mængden, der ventede at høre Kristendommen gjort til Grin, der samles Folk nu for at høre den katholske Religion forklaret af øvede Talere, der kan forstaas af enhver. Ransom-Gildets beskedne Arbejde er blevet afløst af »Catholic Evidence Guild«s Talerstol, hvor ikke blot Lægfolk — baade Mænd

og Kvinder — men ogsaa Ordensfolk træder frem i deres Ordensdragt for at forkynde Englands gamle Tro for Folket.

De Dage er forbi, da den katholske Taler kun var udrustet med sin egen brændende Tro og Iver efter at meddele den til andre. Medlemmerne af »Catholic Evidence Guild« er ikke blot nøje undervist i Kirkens Lære, men de gennemgaar ogsaa et Kursus i Polemik. De er forberedt paa at møde alle Afbrydelser; de er rede til at svare paa alle Spørgsmaal, de er øvede i ikke blot at svare ærlige Spørgere, men ogsaa dem, der kun vil gøre Taleren latterlig.

Den almindelige Interesse for katholske Ting er vokset meget. De mange offentlige katholske Processioner, det fremragende Arbejde, Katholikker af alle Stænder gør i det offentlige Liv, Ikke-Katholikkers hyppige Besøg ved katholske Gudstjenester, alt det har forandret den offentlige Mening. Mange Mennesker, der er vokset op som Katholik-Fjender, mere af Tradition end af Overbevisning, hører lejlighedsvis de katholske Talere i de offentlige Parker, og de hører, hvorledes de svarer paa vanskelige Spørgsmaal, og føres derved ofte til en nærmere Undersøgelse. Mange Konversioner skyldes disse Møder i fri Luft.

I store Kredse af den engelske Befolkning hersker der en nedarvet Fordom mod al Gejstlighed. Det er sikkert en gammel Tradition, der stammer fra den Tid, da Statskirkens Gejstlighed var en privilegeret Klasse, der mere tænkte paa sine Ejendomme end paa Menneskers Sjæle. Derfor kan Lægfolk allerbedst tale til den Slags Folk. Den samme religiøse Undervisning, som mange af disse fordomsfulde Mennesker vilde betragte som ganske værdiløs, naar den kom fra Præster, faar en helt anden Karakter, naar den kommer fra Lægfolk som dem selv.

Dette havde de katholske Autoriteter netop tænkt paa, da Planerne for Oplysningsselskaberne blev dannet. Disse Lægfolk paa katholske Talerstole har haft en uvurderlig Betydning.

Det er ikke blot i London, at katholske Lægmænd taler. I Nottingham ser man paa Bull Ring de katholske Talere omtrent hver Dag. Birmingham har sin egen For-

ening af Talere, og »Catholic Evidence Guild« er snart udbredt i hele England, mens en lignende Bevægelse er under Forberedelse i Skotland.

Dog er hele dette Arbejde endnu i sin Barndom. Det har en stor Fremtid for sig, og noget af det første bliver Udsendelse af smaa Grupper af katholske Læginænd gennem alle Landets Byer og Landsbyer, et moderne Sidestykke til de prædikende Munke i gamle Dage, som bragte Evangeliet til enhver Krog af England. C. N. S.

Santa Birgittas Kloster i Rom.

Just der, hvor Campagnen møder det voksende Rom, ligger Santa Birgittas lille Kloster. Selv fandt Birgitta sig engang et Fristed i Byens Udkant ved Campo dei Fiori, men det ligger nu midt i Verdensstaden. Hendes Døtre i det 20. Aarhundrede har fundet sig et Hjem ved Via delle Isole, men ogsaa det er dømt til at opluges af Byen. Endnu har det dog bevaret sin Landlighed, endnu i nogle Aar kan Søstrene fra deres Have se et Glimt af Campagnen og Naturen udenfor, men snart kommer Storsadens Mure og gør Monastero di Santa Brigida til en Verden for sig selv. Søstrene klager ikke, de har jo engang selv trukket sig bort fra Verden, det er derfor helt naturligt, at ogsaa Verden trækker sig bort fra dem. Om de klagede, var de ikke sande Døtre af St. Birgitta.

Portklokken klinger og bebuder besøgende. Der høres hastige Skridt i den af Løvet halvt skjulte Gangsti. Søster Portnerskes lille Skikkelse bliver synlig. Ansigtet lyser i Smil under det sorte Slør med den hvide Korskrone, som bærer fem røde Mærker til Minde om Christi fem Saar. »Aah, de er Svenskere, — Moder Abbedissen bliver meget glad,« og de besøgende føres ind i Klosterbygningens Modtagelsesværelse, mens Søster Portnerske skynder sig bort for at hente Abbedissen.

Birgittas Kloster! Det lyder saa ejendommeligt for en Svensker. Man tænker paa en længst svunden Tid, der ikke mere er til. Man har gaaet under de stille Hvælvinger i Vadstena, og man har tænkt paa det Liv, som førtes der for 400 Aar siden. Man tænker sig ikke, at dette Liv leves endnu paa mange Steder, fjernt fra Birgittas egen By. Og dog er det Tilfældet. St. Birgittas

Orden lever og viser den Dag i Dag Tegn til ny Opblomstring; i England, Holland, Bayern og Spanien har den Klostre, og desuden har den et Kloster i Rom, den Stad, som var Seersken fra Norden saa kær.

Moder Abbedissen kommer. Hun rækker sin Haand til Hilsen og byder de besøgende velkommen i Santa Birgittas Hus. Hendes milde Ansigt er endnu ungt, men præget af Ro og indre Fred, som man sjældent finder det i Verdens Vrimmel. Ogsaa Søster Ellen er svensk, og mens hun skænker The, fortæller la madre om Virksomheden, om de tyve unge Søstres Liv, om deres Arbejde, Stræben og Forhaabninger. Naar man spørger, faar man ogsaa lidt at høre om hende selv, om den lange Ventetid hos Karmeliternonnerne i det nu lukkede Birgittahus paa Piazza Farnese, om hendes Drømme, som nu er blevet til Virkelighed. Hun fortæller ogsaa om sit Ønske, at den svenske Stat engang skulde købe dette Hus, det betydeligste af Sverrigs Mindesmærker i Rom, ja maaske i hele Verden, et Mindesmærke, der fortjener at bevares og værnes med Kærlighed og Forstaaelse. La madre taler saa tungt og stille, Ordene passer saa godt til hendes Personlighed. Man mærker en maalbevidst Energi som hos faa; hun kritiserer ingen, alle Fraser er ukendte i hendes Tale; hele hendes Væsen vidner om dyb Religiositet, som man sjældent ser den, selv hvor man venter at møde den. Over hendes Hoved ser man fra det store Vægmaleri Birgittas strenge og Santa Catarinas milde Øjne, der hviler paa deres Datter.

Skilt ved en Mur fra selve Klosterbygningen ligger Kirken. Søstrenes Sang lyder derinde fra, og den alleryngste Søster, en lille Englænderinde, som for nylig har taget Sløret, viser os Vej derind. Fra Galleriet paa venstre Side af Alteret lyder Sangens sagte stigende og faldende Rytme. Skjult for Tilhørerne synger Nonnerne Sange, som deres Søstre for Aarhundreder siden i Birgittinerordenens første Kloster. Man gribes af Stemningen, Tid og Sted forsvinder, man drømmer, at man er med i de knælende Skarer og hører Sangen blandet med Lyden af den urolige Våtterns Bølgebrus, og Stemmer hvisker om St. Birgitta . . . Ora pro nobis!

Da rører den lille Nonne ved ens Arm og spørger beskeden, om hun maa tale Engelsk, Svensk kan hun endnu kun saa lidt af. Og glad over at blive forstaaet paa sit eget Sprog fortæller hun stolt som et Barn, som hun jo ogsaa er, at hele dette Alter har Søstre selv udskaaret, og det er blevet et Kunstværk. Materialet er svensk Træ, fra Birgittas eget Land. Og selve Kirken har Nonnerne bygget, de har lagt Sten paa Sten, de har muret og tøm-

ret. St. Birgittas Orden er for arbejdende Kvinder, ogsaa den store, smukke Have har Søstrene anlagt, og den skal passes, saa den giver det størst mulige Tilskud til Klosters Underhold. Birgittasøstrene kan ikke føre Dagdriverliv. Kl. 5 om Morgenen begynder deres Dag, og Kl. 10 om Aftenen er den til Ende; her gælder den gamle Regel: Ora et labora.

Kæmpestore Eucalypter med graa Stammer omgiver Klostergaarden. De er som et Symbol paa dem, der bor derinde. Ligesom Febertræet kan forvandle den sumpede, usunde Campagne til frugtbar og nyttig Mark, saaledes kan sand og ærlig Religiositet virke Undergerninger i Verden. X.

Jakobskirken i Riga.

»Berlingske Tidende« indeholdt den 19. August en Artikel af Stiftsprovst Hoffmeyer om Overdragelsen af Jakobskirken i Riga til Katholikkerne, og i »Kirken og Samfundet« for 2. Septbr. fortælles det, at Overhovederne for de protestantiske Kirkesamfund i otte Lande har underskrevet en Protestadresse mod dette Katholikkernes Kirkeröv. Overfor den megen Indignation og de mange Protester tør man maaske bede de Herrer give deres Protester den rette Adresse. Det er nemlig først og fremmest deres egne Trosfæller, den protestantiske, lettiske Regering, der maa protesteres imod. Det er Protestanterne, der giver Katholikkerne Jakobskirken. Af Letlands 1,600,000 Indbyggere er iflg. Stiftsprovst Hoffmeyer 925,000 Protestanter og 375,000 Katholikker. Hvorledes kan da disse 375,000 »røve« de andres Kirker?

Den 30. Maj 1922 blev der sluttet et Konkordat mellem Den Hellige Stol og Letland. Det var den lettiske Regering — som altsaa ikke er katholsk —, der havde taget Initiativet til Forhandlingerne, fordi den netop ønskede at faa oprettet et katholsk Ærkebispedømme i Riga. Den vilde have, at de katholske Lettere skulde have deres egen Ærkebiskop og ikke staa under en polsk eller russisk Biskop. Den lettiske Regering fik ved Konkordatet dette Ønske opfyldt, men den maatte saa forpligte sig til at

sørge for en Domkirke; Ærkebiskop og Domkirke hører nu engang sammen. Konkordatets § 2 bestemmer, at der skal oprettes et Ærkebispedømme i Riga, og der skal tillige udnævnes en eller to Hjælpebiskopper; baade Ærkebiskoppen og Biskopperne skal være Lettere. Regeringen faar endda Indflydelse paa Udnævnelsen af Ærkebiskoppen, idet Den Hellige Stol forpligter sig til før enhver Udnævnelse at forhandle med den lettiske Regering. § 7 lyder saaledes:

»Republiken Letland lover: a) At skænke en Domkirke i Riga til romersk-katholsk Gudstjeneste; den skal anvises af Regeringen og anses for passende af Ærkebiskoppen; b) At skænke en Ejendom, der er passende til Bolig for Ærkebiskop og Kapitel og for Kontorer til Kancelli og Konsistorium.« Det er denne Paragraf, den lettiske Regering søger at udføre ved at overlade Katholikkerne Jakobskirken.

Det er altsaa ikke Katholikkerne, der har forlangt eller røvet Jakobskirken. Den Hellige Stol har krævet en Domkirke til den Ærkebiskop, som Regeringen ønskede. Formentlig har Regeringen allerede ved Konkordatet tænkt paa Jakobskirken. Det er nemlig en af de tyske Protestanters Kirker, og derfor har det sikkert af nationale og politiske Grunde slet ikke været Regeringen uvelkomment at give de lettiske Katholikker den. For Regeringen er det lige saa meget en Overdragelse fra Tyskere til Lettere. Kirken var for Resten Statsejendom. Mærkeligt er det, at Stiftsprovst Hoffmeyer pludselig gør Jakobskirken til Rigas »ærværdigste Kirke«, der findes nemlig i Riga en protestantisk Domkirke (Mariakirken), og man skulde tro, det var den »ærværdigste«. At Jakobskirken oprindeligt er en katholsk Kirke, skal kun nævnes, da det synes slet ikke at spille nogen Rolle for alle dem, der protesterer.

I disse Dage afgøres Jakobskirkens Skæbne ved Folkeafstemning. Det kan være Katholikkerne lige meget, hvordan Folkeafstemningen falder ud. I værste Fald kommer Letland til at bygge en ny katholsk Domkirke. Men, som sagt, de, der har »hjertelig Trang« til at protestere, maa protestere hos de Trosfæller, der fandt paa at give Katholikkerne en protestantisk Kirke fremfor at bygge en ny, fordi det var billigere.

B. J.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Alle Børnene fra den franske Skole i Frederiksberg Allé, en hel Del af deres Forældre og mange indbudte havde givet Møde til Grundstensnedlæggelsen til den nye franske Skole paa Alleenbergs gamle Grund i Fredags den 31. August. Man lagde særlig Mærke til den franske, den belgiske, den brasilianske og den italienske Minister. Pastor Desnos foretog Indvielsen af Grundstenen, og derefter blev det Dokument oplæst, som blev muret ind. Det lød saaledes: »I den hellige Treenigheds, Fader, Søn og Helligaands Navn, den 31. August i det Herrens Aar 1923, medens Pave Pius XI. sad paa Petri Stol i Rom, Biskop Joseph Brems af Roskilde var apostolisk Vikar for Danmark, under Kong Christian den X'des og Dronning Alexandrines Regering, da Søster Marie du Sacré Cœur var Generalpriorinde for Sct. Joseph-Søstrenes Kongregation, Søster Rose Euphrosine Provincialpriorinde for Danmark og Søster Anne Brigitte Priorinde paa Frederiksberg, nedlægges Grundstenen til den Bygning, som skal opføres her under Ledelse af Arkitekt Mandrup Poulsen og Ingeniør Hjalmar Rye. Den franske Minister, Monsieur le Vicomte de Fontenay, den belgiske Minister, Monsieur Allart, og den brasilianske Minister, Monsieur Buenos har bæret Grundstensnedlæggelsen med deres Nærværelse. Bygningen overgives til det guddommelige Forsyns Varetægt og stilles under Jesu guddommelige Hjertes, Guds hellige Moders, den hellige Josephs, de hellige Skytsengles og den hellige Jeanne d'Arc's Beskyttelse.« I Grundstenen nedlagdes desuden det sidste Nummer af Nordisk Ugeblad og af Berlingske Tidende foruden forskellige Mønter og nogle indviede Medaljer. Efter en Sang talte Pastor Desnos særlig til Børnene om Skolens Betydning, og den franske Minister Vicomte de Fontenay udtalte sin Lykønskning; Ministeren fremhævede Mère Genevièves store Arbejde og vilde i Dagens Anledning sende hende et Telegram. Saa murede Pastor Desnos den første Sten, Pastor Raabe den anden, og saa fulgte Provincialforstanderinden, Mère Rose, Mère Brigitte, den franske Minister, Arkitekten og de forskellige Haandværksmestre. Med en Sang af Børnene sluttede Festen, og dermed var Grundstenen lagt til del store »Institut Jeanne d'Arc«, som Skolen skal hedde.

Ørdrup. 50 Aars Mindedagen for Andreas-Kollegiets Stiftelse, den 30. August forløb paa højtidelig Maade paa den gamle Skole. Over 100 gamle Elever var mødt, da Stævnet aabnedes med en højtidelig Messe i Andreaskirken. Pastor Günther, der baade har været Elev og Bestyrer paa Skolen, holdt Messen, og Pastor

Breitung var kommet fra Holland for at holde Festprædikenen. Han dvælede særlig ved Stiftelsen for 50 Aar siden og mindedes Kammerherreinde Berlings store Offervillighed. Efter Gudstjenesten samledes man i Kollegiets gamle Festsal til Frokost. Komiteens Formand, cand. Silcowitz, bød Velkommen, og Læge Bravi-Bertini holdt Talen for de gamle Lærere. Derefter fulgte mange Taler, atter og atter lød Takken for Skoletiden. Det Møde, der skulde være holdt ved Mindestenen, maatte paa Grund af Regnen holdes i Salen. Her talte Pastor Günther. Han mindedes sin Ungdoms lykkelige Aar paa Skolen, og han talte alvorligt og vemodigt om Kollegiets Lukning, som særlig skyldtes økonomiske Vanskeligheder og Skoleautoriteternes uforstaaende Stilling. Med Sangene fra Kollegiets Slutningshøjtidelighed sluttede den stemningsfulde Fest, der paa en smuk Maade havde samlet gamle Kammerater med deres Lærere om gamle Minder.

K. D. K. »Katholske Dammers Klub« har herefter sine Sammenkomster hver første og tredje Mandag i Maanedelen fra Kl. 5—11. — Første Klubaften Mandag den 1. Oktober.

Credo. August 1923. Indhold: Bøn av den heliga Birgitta till Guds Moder. — Ur Saint François De Sales skattkammare. — Kvinnliga präster. — Petrus eller Petri. VII. Det omkullvräta offeraltaret. — Credos böcker. P. D. Steidl: Legenderoser. — Från Credos torn. — Våra katolska hem. 1. Två helgonbilder. 2. Tankar av den sal. J. M. Viauncy. 3. I elektricitetens tidevarv. 4. Helgonens procession. — Två sånger till Guds Moder. — Från våra församlingar och föreningar. — Kyrklig kalender.

Jesu-Hjertes-Budbringer. Septbr.—Oktbr. 1923. Indhold: In Memoriam. — Jesu Hjertes Budbringer ved Pater Schmid's Grav. — Pastor Ign. Schmid's Hjemfærd. — Et Mindesmærke for Pater Schmid. — Hovedformaal for Bønnens Apostolat. — Brudekjølens Slæb. — Foran Tabernaklet. — Jesu Hjertes Taknemmelighed. — Bispevielse i Helsingfors. — Kirkens Stilling i Afrika. — Fra Mariannahill. — Uganda. — Vor Spørgekasse. — **Børnenes Budbringer.** Indhold: Hvorledes Moritz modtog Sakramenterne. — Et Brev om P. Schmid. — Lina. — Negerpigens Samvittighed. — En Værneengel-Historie. — Kong Ludvig XIV og hans Præst.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katholske Kirkes Lære, lige som for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder Pater Sialm efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, Gennemgang af Troeslæren:
hver Onsdag Aften Kl. 8 i St. Knuds Sal, Stenogade 4B.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar F. J. West, Ordrupvej 96², Charlottenlund.

Meld Dem ind i

Ansgariusforeningen

og De faar **Katholsk Aarvog** gratis tilsendt.

Kirkelig Kalender.

9. Sept. 16. Søndag eft. Pintse.	16. Sept. 17. Søndag eft. Pintse.
10. — M. Nikolaus af Tolentino, Bekender.	17. — M. Frans af Assisi, Saarmærker.
11. — Ti. Protus og Hyacinthus, Martyrer.	18. — Ti. Josef af Kupertino, Bekender.
12. — O. Marias Navnefest.	19. — O. Januarius og Lidel-sesfæller, Martyrer. Tamperfastedag.
13. — To. Ferialdag.	20. — To. Eustachius og Lidel-sesfæller, Martyrer.
14. — F. Korsets Ophøjelse.	21. — F. Matthæus, Evange-list. Tamperfastedag.
15. — L. Marias syv Smerter.	22. — L. Thomas af Villanova, Biskop og Bekender. Tamperfastedag.

»Absalon«. Møde Mandag den 17. September »Columbus«.

St. Josefs Gilde, st. 1885.

Møde afholdes Mandag den 10. September Kl. 8 Aften i Bredgade 67. *Bestyrelsen.*

Rosenkranskirken Mariakongregation. Fælleskommunion Søndag den 9. Septbr. i Messen Kl. 8.

Sakramentskirken. Søndag Eftermiddagsandagten (Kl. 6) er genoptaget. (Den bortfalder kun i Juli og August).

Hver Torsdag hele Aaret (undtagen i Maj Maaned) meddeles sakramental Velsignelse efter 8-Messen.

Unio. Søndag d. 9. ds. Cykletur. Mødested Søpavillonen Kl. 10. Besøgende er velkomne.

Conventus missionariorum insulæ Selandiæ erit die decimo mensis Septembris loco ac tempore assuetis.

En Dame søger Beskæftigelse ved Syning.

Nikolajsen, Enghavevej 11.

St. Andreas Kollegium.**MINDESKRIFT**

5 Kr.

sælges fra: Katholsk Bogsalg, Stenosgade, Alf. Silcowitz, Studiestræde 27-29, Portneren, St. Andreas Præstegaard, Charlottenlund, Pastor B. Jensen, Bredgade 64², Høst & Søn, Bredgade 35.

Min kære Søn
James Vincent Stark
er Tirsdag den 28. August afgaaet ved Døden i Valkenburg.

Hertha Stark.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften. fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblad udgives af Augustusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer. i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64^a Kbh. K. Tlf. Palæ 59, Kl. 5-7). — Under Korbænd (i Konvolut) til Udlændet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64 2, Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 37.

Søndag den 16. September.

1923.

INDHOLD: Davids Herre. — Skal vi lægge det gamle Testamente til Side? — Pastor Joseph Brouwers. — Minder om Andreas-Kollegiet (Takken til Lærerne. — Kollegiet og Liturgien). — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Odense. — Avertissementer.

Davids Herre.

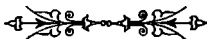
Profeten Daniel saa i et Syn, hvorledes alle de vilde Dyr blev ødelagt, og al Magt blev taget fra dem. Og den gamle af Dage gav Menneskesønnen »Magt og Ære og Rigt; og alle Folk og Stammer og Tungemaal skal tjene ham; hans Magt er en evig Magt, som aldrig skal tages fra ham, og hans Rige skal aldrig gaa til Grunde«. Den Magt, som denne Konge har, er en Magt, som overgaar al jordisk Magt, det er en evig Magt, som aldrig kan svinde. Mens Jordens Riger og dens Herskere gaar til Grunde, naar deres Tid er udløbet, saa varer Menneskesønnens Magt altid. Det er en Magt over alt, den samme Magt, som Faderen har paa sin flammende Trone, Magten, som alt maa lyde. Ved denne Magt er alt blevet til. Hele Jorden og Himmelen og Universet har han skabt. Alt, hvad der rører sig og lever, er Guds Hænders Værk. »I Begyndelsen skabte Gud Himmelen og Jorden. Men Jorden var øde og tom,« og saa skabte han alt det, der gør Himmelen og Jorden smuk og levende. Menneskesønnen var med til det altsammen; derfor har han ogsaa Magten over det. Og i sit eget Billede skabte Gud Mennesket af Jord og af sin Magts Aand. Derfor har Menneskesønnen Rigt. Derfor hedder det, at »alle Folk og Stammer og Tungemaal skal tjene ham«, thi ogsaa de er alle hans Hænders Værk.

Jesus Christus er den, som har Del i Faderens Herredømme, ham giver han sit Rige. Det er noget ganske andet end et jordisk Rige. Denne Konge forlanger ikke blot, at hans Undersaatter skal tjene ham udadtil, men han forlanger, at hver eneste en skal slutte sig til ham i Venskab og Kærlighed. Han kræver Kærlighed af ethvert Menneske. Men er det ikke tillige noget uhyre nedladende af denne mægtige, at vi Mennesker har Lov til at elske ham, og at han gengælder al vor Kærlighed med sin egen guddommelige Kærlighed. Hans Rige er et mægtigt Rige, hvor alle tilsidst maa gøre hans Vilje og lade sig dømme af ham. Men hans Rige er ogsaa et Kærlighedens Rige, thi han ønsker kun at gøre godt imod alle. En vældig Modsætning er der i Profetens Syn mellem de vilde, graadige Dyr og Menneskesønnen foran Faderens Trone i Himmelen Herlighed. Saa forskellige er netop Menneskenes Riger fra Guds Rige. Der Magtstræb og Grusomhed og Undertrykkelse og Trældom, her Kærlighed og Barmhjertighed og Gavmildhed og Frihed. Og alligevel er dette Rige, der er bygget paa Kærlighed og ikke paa Vold, det mægtigste, det eneste Rige, som aldrig gaar til Grunde.

Om denne Menneskesøn var det, Engelen Gabriel talte til Jomfru Maria i Nazareth, da han forkyndte, at hun skulde føde en Søn, som hun skulde give Navnet Jesus. »Han skal være stor og kaldes den Højstes Søn; og Gud Herren skal give ham hans Fader Davids Trone, og han skal herske over Jakobs Hus evindeligt, og der skal ikke være Ende paa hans Rige.« Til ham lader David Faderen sige: »Kræv af mig, og jeg skal give dig Hedningerne til Arvelod.« Disse Ord er alle gaaet i Opfyldelse paa Jesus Christus, hvis Rige er blevet saa stort som intet jordisk Rige, og hvis Rige staar i Aartusinder og vil blive ved med at staa indtil Tidernes Ende og i al Evighed, opbygget paa Menneskers Tro, Haab og Kærlighed og ikke paa Vold og Magt.

Alligevel har der ingen Mangel været paa Mennesker, der vilde ødelægge dette Rige. Det hedder allerede hos Salmisten: »Jordens Konger staar frem, og Fyrsterne samles mod Herren og hans Salvede, hans Christus.« Men, siger Christus, »jeg er bleven indsat af ham til Konge over Sion, hans hellige Bjerg«. Derfor er alle Angreb paa dette Rige og mod dets Konge forgæves. Han bliver altid sejrrig, som Gud har lovet det. Christus skal sejre, »indtil jeg lægger dine Fjender som en Skammel under dine Fødder«. Det er den Lod, der bliver Christi Fjender til Del. De alene bliver undertrykte, mens hans Venner skal herske med ham.

B. J.

Skal vi lægge det gamle Testamente til Side?

(Sluttet.)

III. DET GAMLE TESTAMENTES SÆRSTILLING.

1. Naar man kun tænker paa, *hvorfra* de hellige Bøger stammer, saa fortjener baade det ny og det gamle Testamente lige stor Ærbødighed og Kærlighed fra vor Side. De er jo Guds Ord alle sammen. Til en vis Grad gælder noget lignende ogsaa med Hensyn til, *hvad de tilsigter*. Thi paa en eller anden Maade skulde de alle være en Hjælp til at finde Vejen til vort sidste, evige Maal. Men det er indlysende, at denne Hjælp kan være mere eller mindre stor, og den kan virke mere eller mindre direkte. Saa opstaar der ganske af sig selv en betydelig Forskel mellem Skiftens to Dele, som set med vore Øjne maa udtrykkes saaledes, at *det gamle Testamente er utilstrækkeligt for en Kristen, fordi det repræsenterer kun et forberedende og midlertidigt Udviklingsstrin i Guds Riges Historie*. Dermed er imidlertid ikke sagt, at vi kan lægge det paa Hylden. Tværtimod, *det er af stor Nytte saavel for en Kristen i Almindelighed som for Kristendomsforkynderen i Særdeleshed*.

2. *Det gamle Testamente er ufuldkomment og utilstrækkeligt.*

I det ny Testamente fremstilles Forholdet mellem den Tid, da Jødernes hellige Bøger blev til, og vor egen ved Hjælp af et Billede, hvis Indhold og Rækkevidde er velkendt for hvert voksent Menneske. Den gamle Pagt er *Guds Riges Ungdomstid, nu i den ny Pagt er Manddomsaarene inde*. Det er den Tanke, den h. Paulus særlig dvæler ved i Brevet til Galaterne.

Ungdomstiden har den *Besten melse at forberede det senere Stadium*, at føre hen til det og i store Træk at give en Anelse om, hvordan Fremtiden vil forme sig. Alle legemlige Organer er ufærdige i denne Periode; de aandelige er ligeledes umodne og trænger til stærk Støtte udefra. Der er hverken Indsigt nok til at finde det rette paa egen Haand eller Viljeskraft nok til at hævde det overfor Sans-

indtrykkenes og Følelsernes overvældende Styrke. Ungdommen kan derfor ikke have Selvbestemmelsesret, men maa ledes af fremmed Vilje, tit indtil de mindste Enkeltheder. Da Kærligheden til det gode som oftest ikke er stærk nok, maa Frygten for Straf træde supplerende til. Saa er der endnu et Karaktertræk: de unges Sjæl er fyldt med et Overmaal af Forhaabninger og Forventninger, og de længes efter den Stund, fra hvilken de gælder for fuldvoksne Mennesker. Det er i korte Træk Ungdomstiden hos den enkelte; det samme gælder ogsaa om Guds Riges Ungdomsaar hos det jødiske Folk.

Til denne Tingenes Tilstand svarer nu fuldstændigt den Behandling, Gud anvender hos dem i det gamle Testaments Bøger. Hans Agt, naar alt kommer til alt, er at gøre dem modne til Optagelse i hans aandelige, evige Rige. Men da for Børn alting skal være *anskueligt og haandgribeligt*, hvis det skal gøre Indtryk, saa arbejder han først og fremmest paa at opdrage dem til gode Borgere i det ejendommelige jordiske Samfund, som adskille sig saa stærkt fra alle andre, og hvis Opgave var at være Vej til et højere og bedre i Fremtiden, at frembringe den forjættede Messias, bevare Troen og Haabet paa ham og være et Skygebillede af hans Rige.

Til Børn kan man ikke sige meget paa een Gang. Det skal være Brudstykker, ellers kan de hverken fatte eller huske det. Der skal ogsaa være stor Afveksling i den Maade, hvorpaa man fremsætter de nye Kundskaber. Derfor »talte Gud fordum mange Gange og paa mange Maader til Fædrene ved Profeterne« (H. 1, 1.), nemlig snart ved en Engels Tilsynekomst, snart i Drømme eller i en Henrykkelse, snart i Tale eller med Tegn og Symboler, medens vi, den nye Pagts Børn, fik hele Aabenbaringen paa een Gang ved Guds Søns personlige Tilstedekomst. Vi blev behandlet som voksne Mennesker, til hvem man siger alt, hvad der skal siges, uden at noget opsættes til en anden Tid. Saaledes kender vi langt flere Hemmeligheder end den gamle Pagt; Budene har faaet en ganske anderledes Klarhed i Bjergprædikenen, end de havde før, og de evangeliske Raad har vist Vejen til langt større Fuldkommenhed, end man kendte i gamle Dage. Den vidtgaende

Overbærenhed med den menneskelige Svaghed, Loven viste i Ægteskabssager ved at taale Bigami og Skilsmisse, maatte forsvinde og blev forbudt, saa snart den ny og fuldkomnere Pagt traadte i Kraft.

Da Gud forkyndte sin Lov for Israeliterne ved Sinai-bjerget, gjorde han det under Indgydelse *af en saadan Skræk*, at de nær var døde og bad Moses om at være Mellemmand, for at Gud ikke skulde tale direkte til dem. Den ny Pagts Indførelse kender intet til Rædsler, men kun til *overvælttes stor Kærlighed*, der skulde vække Genkærlighed og virkelig ogsaa har gjort det. Lovene behøvede derfor ikke at skrives paa Stentavler, Herrens blide Ord var stærke nok til at skrive dem ind i Tilhørernes Hjerter, hvor den Helligaand ved sit Komme, sin Naade og de særlige Gaver bevarede dem til den Dag i Dag.

Den gamle Pagt, der kun var bestemt for et eneste lille Folk, lovede for trofast Opfyldelse af Guds Vilje først og fremmest *jordiske Goder*. Det er igen et Træk, der hører hjemme i Ungdomsperioden. Kristi Verdenskirke derimod, der skal omfatte alle Tider og alle Mennesker, kender kun *aandelige Goder* som Løn.

Det er nu altsammen Ting, der sætter tydelig Skel mellem de to Perioder. De er meget iøjnefaldende for os, der ikke har personlig Erfaring om Livet i Oldtiden, men for dem, der først var ivrige Jøder og saa gik over til Kristendommen, gjorde sig en anden Side endnu mere gældende. Den h. Petrus har givet Udtryk for disses Følelser. Han siger, at Overgangen var som *en Befrielse fra et tungt Aag, som ingen kunde bære*. Der var jo saa umaadelig mange Bestemmelser, der skulde overholdes, og saa forholdsvis lidt Naadehjælp, der kunde lette Lydigheden. Den ny Lov derimod blev efter Frelserens Ord et sødt Aag og en let Byrde, fordi den rømmede op med alle de mange Forskrifter og fyldte Hjerterne med Kærlighed til det gode, med Lys, Kraft og Naade, som følte som en vidunderlig Sødme. Denne Forandring er derfor Hovedforskellen mellem gammelt og nyt. Vel fik ogsaa den gamle Pagts Mennesker Guds Naade til at kunne naa deres evige Maal, men denne Pagt havde ingen Sakramenter, der virkede som vore, den havde ingen Naade i sig selv, lige saa lidt

som Maanen har Lys i sig selv. Den nye Pagt derimod ejer Naaden i sig selv, fordi dens Lovgiver, Jesus Kristus, er samtidig Forløser fra Synd og Ophavsmand til al Naade.

Hvor Forholdene ligger saaledes, er det en Selvfølge, at Bøger, der ikke har andet Maal end at vejlede en Ungdom med Forskrifter i dens Gøren og Laden, at oplyse en Ungdom i Overensstemmelse med Alderstrinet om religiøse Spørgsmaal og at være en Slags Dagbog fra Livets første Aar, mister meget af deres Betydning, naar Manddomsalderen begynder. For saa vidt derfor det gamle Testamente indeholder *Love og Forskrifter*, forpligter det ikke længere. Den Lære er udtrykkeligt bleven forkyndt af Apostelkonciliet (Ap. Gern. c. 15, 1—30). Det er jo ogsaa klart, man kan sige til Børn — for at tage et Eksempel fra Skolelivet — at de skal sidde med korslagte Arme, naar de er i deres Klasse; at de maa gaa i Rækker, naar de skal fra det ene Værelse til det andet o. s. v. Men det vilde være latterligt og usømmeligt at forlange sligt af voksne. Af denne Grund er det, at Paulus bebrejder Galaterne saa stærkt deres Tilbøjelighed til at vende tilbage til Moseloven. Nej, hvad en Kristen skal gøre, det er nu skrevet i hans Hjerte, og det er sagt ham af den ny Pagts Lovgiver Jesus Kristus, Guds Søn!

Lidt anderledes stiller Sagen sig derimod, saa snart Talen er om *de religiøse Sandheder*, den gamle Pagt fik gennem sine hellige Bøger. De er og bliver Sandheder i al Evighed. Det gaar her, som det gaar i Livet: lille og store Tabel er ens for de store og smaa. Her er der kun den Forskel, at de store lærer en hel Del til.

Og *Dagbogen fra Menneskeslægtens Ungdomstid* vil ogsaa altid beholde sin store Værdi. Vi føler nu engang den stærke Aarsagstrang i os, der vil komme paa det rene med Forsynets Styrelse, til Frelsen kunde fuldbyrdes, og vi er nu engang fødte Historikere, der ikke kan nøjes med theoretiske Kundskaber i Religion, men vil se og betragte Religionen i levende Billeder, i store Skikkelser, i dramatiske Begivenheder, og dem er der saa mange af i de gamle Bøger. Her behøver man kun at appellere til den enkeltes personlige Erfaring. Ad historisk Vej, siger den, kommer

de stærkeste Tilskyndelser til Vækst paa det religiøse og moralske Omraade. Ad den Vej vinder Troens Fundament i Styrke og Fasthed. Thi en historisk begrundet Verdensopfattelse er bygget paa en næsten urokkelig Klippe. Ad den Vej bliver den enkeltes Forhold til Gud ganske anderledes varmt og fortroligt end ved ikkehistorisk Tankestof. For Sjælen kommer i Glød ved Synet af Troens store Mønstre og Guds uransagelige Veje, fremfor alt selvfølgelig ved Betragtning af vor Herres Jesu Christi Liv og Lidelse. Men om de store Skatte, det gamle Testamente rummer, skulde vi hellere lade Paulus tale, der i 2. Tim. 3, 15—16 har gjort Rede for den Side af Sagen.

3. *Det gamle Testaments Betydning for os Kristne efter den h. Paulus.*

Hvem der kommer under Paavirkning af disse Bøgers religiøse Indhold, lige meget, hvem han er, *har fundet en Lærer, »der kan gøre ham viis til Frelse ved Troen paa Jesus Christus«*. Hvad Apostelen mener med disse Ord, er den Erfaring, at en Jøde med god Vilje mødte ganske anderledes forberedt og skikket til at forstaa og tilegne sig den nye Tro, som Christus bragte i denne Verden, end en Hedning, der aldrig havde gaaet i det gamle Testaments Skole. Det maa jo ogsaa være saaledes. Thi, som Jesus selv siger (Joh. 5, 39 ff.), er det jo ham, de gamle Skrifter taler om, snart direkte, snart indirekte, og deres Hovedopgave er at føre Menneskene hen til Jesus. Den Kraft, at være Pædagog, der bringer Barnet til den rette, egentlige Lærer, har de endnu den Dag i Dag, og den giver vi ikke Afkald paa, men benytter den, saa godt vi kan.

Endnu vigtigere bliver disse Bøger for den ny *Pagts Præster, naar de skal forkynde Evangeliet*. De finder deri en vidunderlig Hjælp til deres Arbejde. Apostlenes Breve er fyldte med herlige Eksempler paa, hvor meget Stof man kan skaffe sig der for at fremsætte, forklare og *illustrere Evangeliet*. Det bliver en ganske uvurderlig Haandsrækning. Lige saa vel forsynet er det gamle Testamente med *Vaaben til Forsvar og Angreb* mod Kristendomsfjender. Man mindes her den Begivenhed i vor Herres Liv, da Jøderne vilde stene ham, og han afvæbnede dem med et eneste Ord fra den h. Skrift, Ikke mindre nyttig er den,

naar menneskelig Skrøbelighed har faaet ens Skude til at kæntre, og det gælder om at *bringe den paa ret Køl igen*. Vi kender jo Profeternes Trusler og Trøst, og vi ved, hvor de kan vække Haab og Frygt. Ja, til Slut nævner den h. Paulus noget, som vi ellers ikke venter af det gamle Testamente lavere Trin. Han hævder, at det ogsaa er nyttigt »til Undervisning i Relfærdighed, for at en Guds Mand *kan blive fuldkommen*, oplært til al god Gerning«. Altsaa endogsaa til Fuldkommenhed kan det være en Hjælp, det ufuldkomne gamle Testamente! Er det ikke en Modsigelse? Ikke for den, der husker, at ogsaa i den gamle Pagt var det sidste Maal Kærlighed til Gud af hele Hjertet, hele Sjælen, alle Kræfter, hvilket jo netop er Fuldkommenhed. Kan derfor en Forkynder af Evangeliet ønske sig et bedre Udbytte af det gamle Testamente end det, den Helligaand selv tilsiger ham gennem Apostlens Mund? Nej, vist ikke! Intet Under derfor, at *vor Frelser selv benytter disse Bøger* uafbrudt ved sin Gerning indtil sin Livsaften, og opstanden fra de døde fortsætter han med Udbyggelsen af dem for sine Apostle lige til Himmelfartsdagen. Saa kan man forstaa, at ogsaa *Christi Disciple* søgte at skaffe Evangeliet Indpas hos Hedningerne ved Hjælp af Guds Ord i det gamle Testamente, at overvinde Jødernes Haardnakkethed ved det og holde Kætterier nede. Et ganske flygtigt Blik i det ny Testamente er nok til at kunne overtyde en om det. Stærkest gennemtrængt af den gamle Theologi viser sig den h. Paulus, der roser sig af at være oplært ved Gamaliels Fødder i Jødernes hellige Skrifter.

4. Med det opslaaede gamle Testamente i Haanden har altsaa Kristendommen holdt sit Indtog i Verden. Paa samme Maade har den hævdet det indvundne ned gennem Aarhundrederne. Ikke anderledes kan vi bestaa Nutidens aandelige Kampe. Vi giver derfor aldrig Slip paa de Bøger, som Pastor Helweg gerne vilde lægge paa Hylden.

Her kunde man føle sig fristet til kritisk Gennemgang af denne Mands Paastande og »Beviser«. Men det er vist ikke Umagen værd, siden Forfatteren af »Uhistorisk Kristendom« efter alt at dømme slet ikke vil tages alvorligt. Eller hvad skal man sige om en Mand, der — hvis man har Lov til at bruge et fortærsket Billede — giver sig til at

save den Gren over, han selv sidder paa? Nej, lad os tage Afsked med ham og hans Forslag om at lægge det gamle Testamente til Side, og hellere spørge os selv, om vi danske Katholikker ikke skulde gøre det modsatte og tage det mere frem end hidtil. Jeg mener, Tiden er inde, *at vi skaffer os vor egen Oversættelse.* Det, vi har i Messebogen er altfor lidt. Hvor er den danske Mand, der sidder inde med de fornødne sproglige og theologiske Kundskaber og er villig til at paatage sig dette ærefulde Arbejde? Og hvor er de andre, der ved deres Gaver gør det muligt, at de enkelte Dele efterhaanden kan udgives? En hurtig Gennemførelse af denne Tanke, tror jeg, vilde være det bedste Svar paa Spørgsmaalet, om vi skal lægge det gamle Testamente til Side, *Fr. Küpferle, S. J.*

Pastor Joseph Brouwers.

25 Aars Præstejubilæum.

Uden at Ugebladets Redaktion anede noget, holdt Pastor Brouwers i Slagelse 25 Aars Jubilæum den 11. September. Tilfældigvis fik jeg forleden Dag fat i »Sorø Amtstidende« og fandt der to lange Spalter i den Anledning. Allsaa bagefter maa vi bede Pastor Brouwers modtage vor Lykønskning. »Sorø Amtstidende« fortæller bl. a.:

Paa Tirsdag kan den katholske Præst i Slagelse, Joseph Brouwers, fejre sit 25. Aars Præstejubilæum, idet han den 11. September 1898 blev viet til Præst paa et Præsteseminarium, som ligger i en lille By, El Bira, 4—5 km udenfor Byen Algier i Nordafrika. Jubilæet vil dog blive fejret allerede paa Lørdag; dels er det paa denne Dag en katholsk Festdag, Mariæ Fødsel, og Polakkerne har i den Anledning Fridag, dels skal den anden katholske Præst her i Byen paa Mandag rejse til Holland.

I Anledning af Jubilæet begav vi os i Formiddags ned i Tordenskjoldsgade, hvor den katholske Menighed har sin Forsamlingsbygning. Forhuset er en Villa, der ligner de andre dernede og stikker ikke paa nogen Maade af. Netop som vi ankommer, er et Par Mand i Færd med at gøre

de første Forberedelser til Festdagen, idet de har rejst et Par løvsmykkede Flagstænger, fra hvis Top Dannebrog vajer.

Paa første Sal i Villaen bor Pastor Brouwers. Vi bliver placeret i en magelig Stol i en smuk lille Stue, hvor Septembersolens Straaler snart skinner i de smukke katolske Billeder, snart kaster Lys over Pastor Brouwers's mange Erindringer fra hans mange Rejser.

»Hvor stammer De fra?« begynder vi Interviewet.

»Skriv nu ikke for meget,« siger Pastor Brouwers med en bekymret Mine. »Det er jo ikke saa farligt; hvad er 25 Aar?«

Vi maa give ham Ret for hans eget Vedkommende. Trods Ophold i fremmede usunde Egne, til Trods for, at han to Gange har haft Malaria, er han en meget kraftig og sundt udseende Mand, der endnu ikke viger tilbage for lange Cykelture ud til sine Polakker i de fjerntliggende Egne af Distriktet.

Vi maa minde ham om vort Spørgsmaal.

»Naa, ja, jeg er født i Holland, i Syd Limburg. I 1894 kom jeg til Landsbyen El Bira, som ligger meget smukt paa Højderne over Algier. Der var jeg paa Præsteseminariet i 4 Aar til 1898. Saa blev jeg præsteviet og sendt til Haiti, var der i 6 Aar til 1904, fik Malaria, var i England $\frac{1}{2}$ Aar, i Svejts $\frac{1}{2}$ Aar, blev rask igen og sendt til Sambesilandet i Afrika, hvor jeg var i 4 Aar, blev syg igen af Malaria, kom til Belgien i $1\frac{1}{2}$ Aar, til Roskilde i 2 Aar. Her i Slagelse har jeg været siden 1912.«

Om selve Festdagen skrives fra Slagelse:

Lørdag d. 8. Septbr. (Mariæ Fødselsfest) fejrede P. Jos. Brouwers sit 25-aarige Jubilæum som Præst. Uagtet Jubilaren i sin store Beskedenhed havde frabedt sig alle ydre Hædersbevisninger, havde man dog ikke villet føje ham i dette Ønske, og kærlige og flittige Hænder havde med højst primitive Hjælpemidler formaaet at omdanne Omgivelserne udendørs til et smukt Eksteriør, som vidnede om, at i Dag holdt den katolske Menighed Fest for sin agtede og saa afholdte Præst. Saaledes fortalte to store Flagmaster, hvorfra Dannebrog vajede, ved Indgangen til den lille Forhave foran Villaen, hvori Kapellet befinder sig, de omboende, at der i Dag var noget særligt paa Færde indenfor den katolske Menighed i Slagelse. Herfra førte en Flagallé op til Kapellets Hovedindgang, som yderligere var smykket med en Æreport, der prangede med alle Høstens farverige Blomster.

Kl. 10 fejredes den højtidelige Jubilæumsmesse, under hvilken P. Hoppers fra Roskilde holdt en stemningsrig

Prædiken om Præstevielsens Sakramente. Messen sluttede med Te Deum og den sakramentale Velsignelse. Talrige Kommunioner opofredes under Messen for den kære og afholdte Jubilar.

Kapellet var ligeledes smykket paa det festligste, og Alteret prangede med Masser af Lys og et overvældende Blomsterflor, saa at dets til daglig ret beskedne Udseende syntes helt forvandlet, hvilket skyldtes den flittige og idérige Sakristan og de polske Pigers store Arbejde. *Judor.*

Minder om Andreas-Kollegiet.

Takken til Lærerne.

Af Dr. Bravi-Bertinis Tale.

Der var noget, de højærv. Patres lærte os, som jeg i første Linie maa omtale — — det var Lyset fra oven, Visdommens Lys, som de tændte for os, og dets Straaler ledte os uvidende Børn ind paa den rette Sti.

Den guddommelige Jordbund, som Livet er bygget paa — er Visdom.

Saa var der en anden Sag, som vore Patres lærte os: det var den Ynde og Renhed og Skønhed i Tanke og Sind — i Tale og Form, som Livet kan forlange af os Mennesker.

De Patres gav os den Lerklump i Haanden, som Barnet leger med, og saa viste de os, hvad man kan faa ud af en Lerklump.

De formede det hele for os, og naar vi gik ud af Skolen, stod der for os hver især et Monument, en Figur, som symboliserede vor Karakter — vort Sind, vor Sjæl, vort Legeme — saa fint gengivet, som en Film kan gøre det.

Og hvad mere lærte de Patres os?

De lærte os alt, hvad der var skønt i Litteraturen — i Musiken — i Poesien — alt det, der bærer Mennesket oppe i denne underlige Verden.

De lærte os Livets Alfabet — det Alfabet, der bestaar af mange, mange flere Bogstaver end det officielle Alfabet.

Og endelig lærte de os den Styrke og Kraft — de store og stærke Principper, som vi Kammerater den Dag i Dag

lever paa som voksne Mænd. Et Grundlag, hvorpaa vi alle kunde bygge.

Styrke i Samfølelse, Styrke i Venskab, Styrke i Tro og Styrke i Kærlighed.

Hvor kunde vi Drengene i Kraft af det, vore Læremestre lærte os, slutte os sammen!

Hvor kunde vi komme hinanden nær!

Hvor kunde vi holde af vore Patres, og hvor kunde vore Patres igen holde af os!

Men selvfølgelig har der ogsaa været Minder for os Drengene, som ikke kan males i Rosenrødt og Gyldenvidt.

Vore Læremestre havde jo som alle andre Mennesker ogsaa deres Fejl, et gammelt Ordsprog hedder: Errare humanum est, at fejle er menneskeligt, det er et gammelt Ord, som vi ikke kan komme uden om. — men de Fejl, der her kunde blive Tale om, fordunkles ganske af det Skønne, Stærke og Sande, som vore Lærere har givet os, og det forsvinder ganske, naar vi tænker paa, hvad vi har lært herude.

Kollegiet og Liturgien.

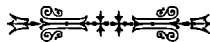
Kirken har altid anset Skoleundervisningen for en af sine vigtigste Opgaver, og navnlig har den taget sig af den lærde Skole, hvor de Drengene, der følte Kald til Præstestanden, navnlig kunde lære Latin, og hvorfra Kirken kunde rekrutere sine Sangere og Messetjenere. Et paa-krævet vigtigt Led i Skolen var Sangtimen, der skulde uddanne Drengene til at kunne udføre det store Behov af liturgiske Sange i Kirken hele Kirkeåret igennem, oprindelig i Koral, senere tillige i flerstemmigt Kor: en besværlig og mægtig Opgave, navnlig før Opfindelsen af Nodeskriften, da alle de mange Koralmelodier nærmest maatte læres udenad. Den ældste omtalte Skole er den af Pave Gregor den Store organiserede Scola Cantorum, hvorfra flere Paver er udgaaet.

I Lighed hermed og med samme Formaal blev der navnlig ved alle Domkirker oprettet saadanne Skoler. Ogsaa her i Landet havde hver Domkirke sin Skole, og i København fik Frue Kirke sin Skole kort efter at Biskop Peder Sunesøn havde fuldført Bygningen og ophøjet den til Kapitelskirke under Roskilde Bispestol. Peblingene ved Vor Frue Skole, senere kaldet Metropolitanskolen, maatte tjene ved Alteret og virke som Kordrenge ved alle Sangopførelser. Disse Sangpræstationer ophørte for Skolens Vedkommende ved kongelig Resolution af 20. Okto-

ber 1797, og naar Forfatteren i »Metropolitankirken« gennem 700 Aar« siger: »Den har, sin Oprindelse tro, delt ondt og godt med Vor Frue Kirke«, saa har den i det mindste paa dette Punkt dog alligevel svigtet.

Det var ogsaa en stor Glæde for den katolske Mission i Danmark, da vi 1873 fik en Latinskole St. Andreas Kollegiet, der i liturgisk Musik kunde knytte den bristede Traad med Middelalderens lærde Skole her i Landet, idet Skolen efter katolsk og dansk Kirkebrug straks fra Begyndelsen plejede og øvede liturgisk Musik som en vigtig Disciplin. I St. Andreas Kirke er Liturgien stedse bleven fejret og udført i Koral og flerstemmig Musik med et godt kirkeligt Repertoire af Skolens Kordrenge i Forbindelse med Kollegiets Mandsstemmer. Allerede i de første Aar af Skolens Bestaan vakte Sangen Opmærksomhed ved sin gode Udførelse under Ledelse af Patrene F. Schwick, G. Frins, F. Evers, L. Günther og A. Menzinger. Kordrenge har maattet taale mange og trælomme Øvelser og Prøver, men de har dog ikke som Vor Frue Skoles Peblinge været nødt til »at siunge om for Dørene med en Kurff at siunge for Brød«. St. Andreas Kollegiets Skole har i de mange Aar i Liturgi og Musik saaledes paa en smuk Maade knyttet de herlige Traditioner fra Fortiden med Nutiden.

J. Hammermüller.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Vor apostoliske Vikar, Hs. biskoppelige Højærværdighed Monseigneur Joseph Brems er Fredagen den 14. ds. afrejst fra København med Rom som Bestemmellessted. Hs. Højærværdighed Biskoppen har udnævnt Monsignore A. Neuvel, Apostolisk Provikar, til under hans Fravær at varetage Ledelsen af Vikariatsembedet. — Monsignore A. Neuvel vil i den Anledning daglig (med Undtagelse af Lørdag og Søndag) være at træffe i Vikariatsbygningen, Amalievej 14, Kl. 11—12. — Vikariatets Sekretær, Hr. Pastor H. Gamél, træffes under Biskoppens Fravær sikrest Kl. 11—1 (Telefon Vester 8427). Skrivelser angaaende Vikariatssager adresseres til: Det Apostoliske Vikariat, Amalievej 14, København V.

— Pastor Klemp, der for et Par Maaneder siden blev udnævnt til Vikariatets Konsulent i Skolesager, har nu efter Sommerferiens Afslutning begyndt paa sin Virksomhed. I desid-

ste Uger har han besøgt St. Ansgars Kirkeskole, hvor han har overværet Undervisningen og sat sig nøje ind i hele Skolens Forhold. Tilsidst afholdtes et Lærermøde under Pastor Klemp's Ledelse, og der herskede almindelig Glæde over den Hjælp til Skolens Arbejde, som Pastor Klemp havde ydet.

— Med Sorg maa Ugebladet meddele, at en af dets trofaste Medarbejdere Pastor Maurer i Torsdags den 13. ds. har forladt Danmark. Pastor Maurer, der jo er født Nordmand, har af Hs. Højærværdighed Biskoppen faaet Tilladelse til foreløbig at blive i sit Fædreland og er nu traadt i det norske Vikariats Tjeneste. Her vil den dygtige Præst efterlade sig et stort Savn, ganske særlig hos Ugebladet, hvis Læsere vel nu kun sjældent vil kunne glæde sig over F. F. M.'s Artikler.

— »Kath. Klub« har paa sit sidste Møde faaet delvis ny Bestyrelse, nemlig: Lensgreve J. Holstein Ledreborg (Præsident) Ritmester, Greve Fr. Moltke (Vicepræsident), fhv. Udenrigsminister, Kammerherre H. Scavenius, Hofjægermester Gart-Grüner, Direktør Anthon Petersen, S. P. Fornjotur (Klubbens Sekretær). Under Sekretærens Bortrejse fra 14. ds. fungerer Bureauernes Forretningsfører, Hr. K. O. K. Rosengaard som Sekretær og Leder af Bureauerne.

Odense. St. Josephs Hospital har af en københavnsk Velgører faaet en stor Gave til dets smukke Kapel, nemlig et smukt Egetræs Alter og Kommunionbænk, der svarer til Kapellets gotiske Stil. Mester for det fine Billedskærerarbejde lige som for den smukke oliemalede Altertavle, fremstillende Jesu helligste Hjerte, er den danske katolske Kunstner Windfeldt Schmidt. Ved begge Sider af Tabernaklet ses i Relief de 12 Apostle i to Rækker over hinanden; paa Forsiden af Kommunionbænken, ligeledes i Relief, i Midten »Guds Lam« og paa hver Sidedør en tilbedende Engel. — St. Albani Kirke har samtidig af samme Velgører som kærkomne Gaver modtaget tre Sandstens Vievandskar og to store Egetræs Nummertavler, hvis smukke Udførelse ogsaa skyldes samme dygtige Kunstner.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katolske Kirkes Lære, lige som for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder vi efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, Gennemgang af Troenslæren:

*Pater Sialm hver Onsdag Aften Kl. 8 i St. Knuds Sal, Stenogade 4B.
Pater Spaus hver Tirsdag Aften Kl. 7^{1/2} i Præstegaarden i Ordrup.*

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar F. J. West, Ordrupvej 96³, Charlottenlund.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt m. Vels.
Aakirkeby (Jernbanegade).....	Kl. -	Kl. 10 ¹ / ₂	m. Vels.
Aalborg (Kastetvej).....	» 6 og 7 ¹ / ₂ ...	» 10	.. Kl. 3
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 6 ¹ / ₂ og 7 ¹ / ₂ ..	» 10	.. » 7
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	.. » 5
Esbjerg (Nørregade)	» 7	» 10	.. » 3
Fredericia (Sjællandsgade)	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Helsingør (Nygade 8)	» 8	» 10	.. » 2
Holbæk (Kastanievej 19)	» -	» 10 ¹ / ₂	» -
Horsens (Nørregade 19)	» 8	» 10	.. » 2
Kolding (Alhambravej)	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej)	» 8	» 10	.. » 5
Ledreborg	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10	.. polsk » -
Nakskov (St. Franciscus Kirke) »	9 ¹ / ₂ dansk .	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej) »	-	» 10	.. » -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke) »	8	» 10 ¹ / ₂	» -
Næstved (Villa Alfa).....	» 8 ¹ / ₂	» 10	.. » -
Odense (Torvet 7).....	» 8 og 9.....	» 10	.. » 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	.. » 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	.. » 5
Roskilde (St. Olsgade).....	» 7	» 9	.. » 5
Rønne (Lille Madsegade).....	» 6 ¹ / ₂	» 10	.. » 6
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade) ..	» 8	» 10	.. » -
Svendborg (Havnegade 1).....	» -	» 10	.. » 5
Vejle (Blegbanken)	» 7 ¹ / ₂	» 10	.. » 3

I Aabenraa, Sønderborg og Tønder afholdes kun periodisk Gudstjeneste, som i Forvejen annonceres i de stedlige Blade.

Katholsk Aarbog

1923

er udkommen

med Billede af Biskop J. Brems

faas i

Katholsk Boghandel

samt i Ugebladets Ekspedition

— og hos Sognepræsterne. —

Pris: 2 Kr.

Kirkelig Kalender.

16. Sept. 17. Søndag eft. Pintse.	23. Sept. 18. Søndag eft. Pintse. Kirkevielse.
17. — M. Frans af Assisi, Saarmærker.	24. — M. Maria, de fangnes Befrielse.
18. — Ti. Josef af Kupertino, Bekender.	25. — Ti. Ferialdag.
19. — O. Januarius og Lidel- sesfæller, Martyrer. Tamperfastedag.	26. — O. Cyprianus og Justi- na, Martyrer. Kirkevielse.
20. — To. Eustachius og Li- delsesfæller, Martyrer.	27. — To. Cosmas og Damia- nus, Martyrer.
21. — F. Matthæus, Evange- list. Tamperfastedag.	28. — F. Venceslaus, Martyr.
22. — L. Thomas af Villanova, Biskop og Bekender. Tamperfastedag.	29. — L. Mikael, Erkeengel.

»Absalon«. Møde Mandag den 17. September »Columbus«.

Maria-Kongregationen (Vor Frues Kreds) for unge Mænd har *Fælleskommunion* Søndag den 16. ds. Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjerte Kirke.

St. Franciskus III. Orden har Møde i St. Knuds Kapel Fredag den 21. September Kl. 7¹/₂ (Generalabsolution).

En Dame, 32 Aar, søger umøbleret Værelse til 1. Okt. hos en katolsk Familie. Fru Nielsen, Østerbrogade 19 St. t. h.

St. Andreas Kollegium.

MINDESKRIFT

5 Kr.

sælges fra: Katholsk Bogsalg, Stenosgade,
Alf. Silcowitz, Studiestræde 27-29,
Portneren, St. Andreas Præstegaard, Charlottenlund,
Pastor B. Jensen, Bredgade 64²,
Portneren ved St. Annæ Kirke.
Høst & Søn, Bredgade 35.

✠ At min kære Mand, vore Børns kærlige Fader,
Rejseleder **Lauritz Loria**
den 9. ds. er afgaaet ved Døden bekendtgøres herved
af hans dybtsørgende Hustru og Børn.

*Finetha Loria
f. Heinbaker
Astrid og Maria.*

Begravelsen finder Sted fra det store Kapel paa Assistent's
Kirkegaard Fredag d. 14. ds. Kl. 11³/₄.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbønner.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer. I alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditions kontor (Bredgade 64² Kbh. K. Tlf. Palæ 59, Kl. 5—7). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64², Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 38.

Søndag den 23. September.

1923.

INDHOLD: Kirkevielse. — Vor Herre Christi Brudevise. — Léon Bloy. — Hovedpine og Kirkerov. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. Letland. Rusland. Konstantinopel. Japan. — Avertissementer.

Kirkevielse.

Naar vi ser ud over hele Kirken paa hele Jorden og ud over dens Historie fra Christi Dage til nu, saa bliver vi betaget af dens Skønhed og Magt, af Guds aabenbare underfulde Styrelse. Kirken i Aarhundredernes Løb og Kirken den Dag i Dag er som et stort Under, der taler højt om, at Gud bor iblandt Menneskene. Og vi forstaar, at St. Johannes, da han saa det i Synet, kunde sige: »Jeg saa den hellige Stad, det ny Jerusalem stige ned fra Himmelen, fra Gud, beredet som en Brud, der er smykket for sin Brudgom.« Om denne hellige Kirke kan vi synge den Salme om Guds Stad, og kalde den Fredens Bo og Livets Hjem, og vi kan ikke nævne nogen Skønhed, som ikke er dens. Men se, i Dag gælder de Ord om den lille Del af Herrens Kirke, der her i vort Land samler sig om Hovedkirken St. Ansgar, hvis Indvielsesfest det er. I Dag gælder Ordene om vore egne Kirker og om os selv. Ordene passer slet ikke, naar vi giver os til at sammenligne vore Kirker med de fremmede Landes. Naar vi tænker paa Sydens store Domkirker og paa selve Rom, da ser vi

det ny Jerusalem. Og naar vi tænker paa Roskilde og Viborg i deres Velmagts Dage, da Offer og Bøn og Sang aldrig forstummede i deres Kirker, da vil vi sige: det var Guds hellige Stad.

Men lad os tænke os en Katholik her i Landet for 2—300 Aar siden, en af dem, der hemmeligt søgte det lille Kapel i København eller af og til fik Besøg af en Præst. Hvis Gud havde ladet ham se et Par hundrede Aar frem i Tiden, saa havde han set København, som det er nu, og han havde set St. Ansgars Kirke, Jesu Hjerter Kirke, Sakramentskirken, St. Annæ og alle de andre Kirker og Kapeller, og han havde set alle dem, der i Dag er samlede i vore Kirker. Og saa, tror jeg, havde han sagt som St. Johannes: »Jeg saa den hellige Stad, det ny Jerusalem stige ned fra Himmelen, fra Gud.« Maaske har Gud trøstet de Mennesker dengang, saa at de i Forfølgelsen saa fremad, fremad mod os og vore Kirker, der skulde komme engang, saa at Sangen ogsaa tonede fra deres Læber: »Coelestis urbs Jerusalem,

Guds Stad, du ny Jerusalem,
du Fredens Bo, du Livets Hjem!
af Stene levende mod Sky
du taarnes højt, o Himmelby!

Det er os og vore Kirker, de Ord gælder. Vor Kirke, vor Menighed er »Brud til Christi Kærlighed«, den er »Dronning smykt med Brudekrans, den rene Stad med Himmelglans«. Om vor Kirke gælder det, at hver Port er smykt med Perleskær,

». . . og Engleskarer uden Tal
sig flokker om din Kongehal.«

Derfor er vi stille, naar vi kommer herind, i Ærbødighed bøjer vi vort Knæ. i Andagt samler vi vort Sind, det er Guds Pavlun blandt Menneskene. Lad os dog aldrig glemme det. Lad os aldrig hverken i vort Ydre eller i vort Indre vise Mangel paa Ærbødighed i Guds Hus. Den største Mangel paa Ærbødighed vilde det være, naar vi kun sjældent søgte Kirken. Vi maa dog forstaa, hvilken Skat vi her har, at her er Hjælpen i Liv og Død, for her er Gud selv.

B. J.

Vor Herre Christi Brudevise

om vor Moder, Kirkens, Bryllup med Christus, Konge, som David havde profetist besunget i sin 45. Psalme, som vore Fædre har sunget.

The image shows a musical score for a hymn. It consists of three systems of music, each with a vocal line and a piano accompaniment. The lyrics are written above the vocal lines. The first system starts with 'Løft, Me - ster, Li - vets Bryl - lups - sang din Kær - lig - he - dens Tå - - le,'. The second system continues with 'ger Glæ - den stor og rig og lang i Jor - dens Da - - løt'. The third system ends with 'Krist, Kon - gen, vær - ne os al - le i Ve og Va - - det'. The piano accompaniment is written in a simple, homophonic style. The score is signed 'A. Menzinger.' at the bottom right.

**Løft, Mester, Livets Bryllupssang,
din Kærlighedens Tale,
gør Glæden stor og rig og lang
i Jordens Dale!**

**Christ, Kongen, værne os alle
i De og Vaade!**

**Saa Dronningstolt faaes ingen Brud
saa Skønhedsfejre en Kvinde,
med Myrreduft i Gyldenskrud
saa mild en Vnde.**

**Christ, Kongen, værne os alle
i De og Vaade!**

**Du gaar fra Elfenbens-Palads
med Jomfruer som Følge,
dig hilser fra Gudsstadens Plads
en Jubelbølge.**

**Christ, Kongen, værne os alle
i De og Vaade!**

Bind, Herre Christ, din Sandheds Sværd
 om dine Guddoms-Lænder,
 gaa frem med Lys og Almagts Færd,
 som Mørket blænder.

Christ, Kongen, værne os alle
 i De og Daade!

Du Salvede til Herfermagt
 med Spir og Jordens Krone —
 Hil dig, o Gud i Himmels-Pragt
 paa Himlens Trone!

Christ, Kongen, værne os alle
 i De og Daade!

Fra Verdens Gaard hun drager ud, —
 saa stolt hun der var hjemme!
 Paa Skaberens, din Faders Bud
 din Gaard du glemme!

Christ, Kongen, værne os alle
 i De og Daade!

Du er den Herre Christi Brud,
 du dele skal hans Virke,
 saa Moder-mild, saa Dronning-prud
 i Verdens Kirke!

Christ, Kongen, værne os alle
 i De og Daade!

Léon Bloy.

(En Note.)

Der er just i Paris udkommet en lille Bog om Léon Bloy af Adolphe Retté*). Af de to er Bloy sikkert den mest kendte. Og Retté er heller ikke saa særlig fremragende; hans Bøger »Du Diable à Dieu« og »Le Règne de la Bête« læser man maaske en Gang, men saa heller ikke mere; man er tilfreds med Piecer og Artikler fra hans Haand, og nu og da en lille Bog som den foreliggende med den lidt ironiske Undertitel »et Forsøg i retfærdig Kritik«.

Den har nemlig en vis Interesse for os, fordi Bloy gennem Johs. Jørgensen er os danske Katholikker ret velkendt. Det er naturligvis mange, der kender Bloy ad denne Vej, men hvor mange kender ham gennem Studium af hans Værker? — Gennemsnitlig regnet anser de første ham vist for »en Skribent af ypperste Rang;« de sidste ved, at det er han ikke.

Det er i sine »Essays«, at Johs. Jørgensen har skrevet om Bloys Roman »Le Désespéré«; i »Katholiken« bragtes der i sin Tid nogle Oversættelser af ham, og i 5. Bind af »Mit Livs Legende« har Johs. Jørgensen sagt sit sidste Ord om ham, som han kalder sin »Læremester i intransigent Polemik«, og som har lært ham »at føle katholsk«.

Men den, der ikke skal lære at føle katholsk og føre intransigent Polemik, men alligevel er paa graadig Jagt efter katholske Værdier, og derfor bl. a. studerer Bloy, tvinges til at omvurdere Indtrykket fra »Essays« og sætte Bloy paa hans rette Plads; og det er værdifuldt nok i sig selv.

Léon Bloys rette Plads er ikke blandt »de Store«. Som Intelligens — og det er det allervigtigste — er han forholdsvist ringe. Som Kunstner, Artist, kan han nok kaldes stor, men ualmindelig lidet fællesmenneskelig. Hvis til Sammenligning f. Eks. Baudelaire — eller endnu bedre

*) Ad. Retté: Léon Bloy: Essai de critique équitable. Bloud & Gay. Paris 1923. 5 frs.

Verlaine — kunde siges at staa i Centrum af det Fællesmenneskelige, naar sjælelige Værdier faar kunstnerisk Udtryk, saa hører Bloy til yderst ude i Periferien. En ringe Intelligens, der lader sin Kunst slaa en langvarig og haard Donnerwetter i alle Ting, han forbruger Kræfter, der bl. a. fjerner ham fra det store Væsens Omraade.

Bloy tiltordnede sig et vist Ry af at være Mystiker og nære skolastiske Tanker om filosofiske Spørgsmaal. Han har et religiøst-socialt-politisk Program som følgende:

- »1°. Jeg er for det absolute Theokrati, saaledes som det har faaet Form i Bullen *Unam sanctam* af Bonifacius VIII.
- 2°. Jeg holder paa, at Kirken skal have de to Sværd i sin Magt, Aandens og Tidens, at alt skal tilhøre den, Sjæle og Legemer, at der udenfor Kirken ikke skal kunne findes Frelse, hverken for de Enkelte eller for Samfundet.
- 3°. Endelig finder jeg, at den menneskelige Fornuft hovmoder sig ved at diskutere saa grundlæggende Principer.«

Léon Bloy er Inkarnationen af den gamle Catholicismes Stilling i Frankrigs litterære Verden omkring 1889 (da man tydeligt mærker, at en katholsk Nystrømning lager fat). Han følte og proklamerede sig som Arvtager efter Barbey d'Aurevilley, en Type af samme Kaliber, blot af en mere elegant Holdning; og Barbey repræsenterede Romantikens Catholicisme i dens yderste Forfald, en pragtfuld Fabelmand, tilsølet med Udskejelsernes værste Slam og prængende i kunstig Belysning af Kærter fra Vor Frues Alter, afskyelig beundringsværdig. Saadan bliver et stort begavet Menneske, der aldrig var hverken hel eller halv. Saadan maatte Romantikens fødte Katholik blive, famlende mellem Himmel og Jord, og blindslagen af Catholicismens næsten dæmoniske Trang til at sprænge den Menneskekarakter, som aldrig er blevet beskaaret og befæstet gennem en ram-ærlig Antagelse af dens Modsætning. Lykkelige Konvertiter! Og lykkelige Frankrig, som maatte gennem Naturalismen — og alt det andet — for atter at føle sig som »Kirkens ældste Datter«.

Léon Bloy havde alle den fødte Katholiks massive Ska-

vanker og massive Værdier. Han var Instinkt-Katholiken, der debatterer udfra det, Katekismen har lært ham, udfra Catholicismen i dens Blok-Helhed, som ypperligt forstaar at anvende dette Gods til Polemik, men er ude af Stand til at slaa Blokken itu og sætte Delene sammen for logisk og selvopbyggende at naa blot et Stykke hen ad den Vej, der kan befærdes.

Dette i Forbindelse med Bloys personlige Karakter satte ham udenfor Livet, og som han var, var den katholske franske Litteratur dengang ca. 1889: fablende i Halv-»mystik«, uden Sammenhæng med Livet i et Samfund; men vaklende midt mellem et rent personligt Liv, som det leves paa en lille enlig Søjle af Tro og Bøn, og Livet med andre, som det burde leves efter højreligiøse »mystikke« Forestillinger, altsaa en inderlig forskærtset »Idealisme«.

Derfor dundrede Bloy ogsaa løs paa »de store Konvertiter;« Brunetière, Huysmans, Coppée er ham gedigen Pestilens; Bourget kalder han en Kastrat, og erklærer, at »min herømteste Bog »Le Désespéré« er i Særdeleshed skreven mod Bourget.«

Den stakkels Léon Bloy! For hvilken varm Mildhed, hvilken dybt tystnende Fylde kunde han ikke sænke i sin Læsers Sind, hvilken stor Barnlighed og mandig Ydmyghed kunde han ikke brede som en Bøn foran sig: »Herre, hav Medlidenhed med de ydmyge smaa Lamper, som brændende fortæres foran dit smertefulde Aasyn.«

Og saaledes er Dobbeltheden: Bøn, Bøn til Gud, og Fornærmelse, Forbandelse mod Menneskene; den ydmygste Afhængighedsfølelse overfor Gud og den haanligste Ensomhedsfryd overfor Menneskene; — ringe Viden, ringe Tænkeevne og digterisk Sans for inkontrolable Sammenhænge indenfor det, der kendes. Det første udtrykker Bloys Karakter: uædel Fromhed; det andet hans Evner. Det første angaar ikke os i første Linje, men ødelægger det andet, som er Genstand for Interesse, og farver derfor til syvende og sidst Helhedsindtrykket.

Og saa synes det maaske paradoksalt at kalde ham ret ordinær. Men alligevel: for den fødte Katholik, der har psykologiseret lidt i Litteraturen, er der intet Nyt i

Bloy, der paatrængende kræver Interesse. Da han i »*Le Salut par les Juifs*« synes at styre ud efter flunkende nye, eller i det mindste originale Ideer, der kan faa Betydning lidt ud over Øjeblikket, ender det med, at Tankestrømmen skruer sig sammen i kompakt og pragtfuld Ubegribelighed.

»Guds Forsyn,« siger Kierkegaard, »gaar saa at sige efter en højere Idéassociation, medens Verden efter sine endelige Idéassociationer.« Men Verdens Børn har to Maader at anvende deres Associationer paa: Digtningens og Tænkningens. Tænkningens Maade har vi fastsatte Regler for; det har vi endnu kun tildels for Digtningens. I Bloys Stil kan vi iagttage en udpræget Sans for saadanne Idéassociationer, som skabes af fint Øre for prosaisk Rytme i Sproget, for Klangvirkninger; og saadanne, som skabes af en næsten koldblodig teknisk Evne til at mænge religiøs Sprogbrug og dermed følgende Tænke- og Følemaade sammen med denne æsthetiske Manér, anvendt som Instrument for stærke Svingninger mellem Følelsens Yderpunkter; og dette skulde saa overvælde Læseren og bibringe ham Forestillinger om, at Digteren paa halvt profetisk Vis raadede over Evnen til at se og udtrykke højere Sammenhænge.

Men Bloys Ideer er i vor Afstand fra fransk Aandsliv af altfor ringe Værdi i Forhold til det bydende Krav paa Beundring, der gløder og drøner ud af hans Sprog.

Adolphe Retté kalder sin Piece et Forsøg paa retfærdig Kritik. Hvad der er givet i denne lille Note, er et lignende Forsøg under det Synspunkt, en ung dansk Katholik maa anlægge med Henblik paa tidligere Vurderinger af Léon Bloy.

Emil Frederiksen.

Denne interessante Karakteristik af Léon Bloy har jeg ikke villet forholde Ugebladets Læsere, selv om noget i den psykologiske Begrundelse næppe er holdbart. Det er rigtigt, at mange, særlig de nævnte franske Konvertiter, har slaaet »Blokken« i Stykker og sat sammen igen, og de har derved opnaaet en ualmindelig Styrke. Men det kan ikke betragtes som noget nødvendigt eller almenmenneskeligt. Der gives andre psykologiske Former, og de behøver ikke at føre til Bloys Skavanker.

Red.

Hovedpine og Kirkerov.

1.

En dansk, lutheransk Kirkemand, Dr. theol. A. Th. Jørgensen, der ikke mangler en vis Sans for Katholicitet, og som gør sig hæderlige Anstrængelser for at finde en katholsk Traad i den stærkere og stærkere splittede Protestantisme, redigerer den Side af »Berlingske Tidende«, som Bladet hver Søndag ofrer Folkekirken og dens specielle Interesser.

Doktor J. læses meget — baade Bøger, Tidsskrifter og Aarsberetninger; han har Overblik over store Bevægetser; han deltager i mange udenlandske Kongresser, møder og besøges af mange førende Mænd fra Verdens mange lutheriske Samfund. Og dog faar han Tid til at lede »De samvirkende Menighedsplejer« med det udstrakte Arbejde for Syge, Gamle, Børn og for de betrængte Lutheranere i de nødstedte Lande — et Arbejde, der fortjener den mest uforbeholdne Beundring.

Med alt dette *in mente* bedrøver det et Menneske, der (som Forf. af disse Linier) følger Dr. J.s Offentliggørelser paa Berl. Tid.s Kirkeside, at se, hvor Doktoren mere og mere bliver antikatholsk — ja, at han endog kan lade sig henrive til Udfald paa Romerkirken, der hverken er logiske eller klædelige.

Doktoren har tidligere bebrejdet mig, at jeg har talt om Protestanternes »lykkelige Ævne til Inkonsekvens«; to af hans nyeste Angreb gør, at jeg maa paapege denne Ævne hos ham selv. Jeg vil bede ham om at tro, at det sker uden Skygge af Bitterhed, i al Venlighed og med ærlig Vilje til kristelig Sømmelighed.

2.

Da Kardinal van Rossum holdt sit (jeg synes, vi godt kan sige:) Triumftog gennem Danmark, var Dr. A. Th. J. lidt ked af den gunstige Vind, der blæste for os, og han benyttede Lejligheden til at paapege, at Katholicismen er en fremmed Fugl i Danmark, mens Folkekirken er den ægte danske Religion.

Jeg synes, at dette er en Inkonsekvens af Doktoren, der jo selv internationaliserer med adskillige Nationalkirker i den lutherske Verden. Dobbelt i Øjeblikket, hvor der fra engelsk og amerikansk Side gøres store Anstrengelser for at samle luthersk Kristendom i en, ja i een Kirke. Saa ser jeg bort fra, at Anken er ubegrundet, da Flertallet af Verdensgejstligheden i Vikariatet er dansk, og da den Dag kan øjnes, hvor vore Unge, der er ude at studere Theologi, vil fylde Pladserne.

Andre har paavist, at Kristendommen og dens Stifter jo ikke var af dansk Oprindelse, og at ikke faa af Stormændene i Danmarks Kirke var fremmede.

Var det ikke paa Tide, at man gjorde sig klart, om man stiler mod en Verdenskristendom eller mod en Nationalreligion. Man kan ikke blive ved at argumentere for begge Principper af lutter Uvilje mod Rom, som paa een Gang er Verdenskristendom og Nationalkirke — som en belgisk Missions-Benediktiner har sagt det i et Tidsskrift med Mottoet: *l'Eglise romaine partout indigène*, den romerske Kirke er overalt indfødt. Kan den ikke være det i første og andet, stræber den at blive det i tredje Slægtled, hvad baade England, Amerika og Hedningemissionen viser, og hvad en autoritativ Udtalelse af Benedikt XV kort før hans Død kraftigt hævder.

Lad mig tilføje, at den bitre Strid paa den dansk-lutherske Missionsmark i Indien, som ogsaa har givet Genlyd paa Doktorens Avisside, netop kommer af, at Danskerne ikke vil lade Missionen derude være indisk, indfødt.

Hvilket Princip hylder saa dansk Lutheranisme i 1923 — Nationalreligion eller Verdenskirke?

3.

Endnu senere er Doktoren traadt i Skranken mod et »Kirkerov« i Letland. Ordet »Kirkerov« er Doktorens eget. Det drejer sig om, at Konkordatet mellem Riga og Rom har givet St. Jakobs Kirke i Riga til Katholikkerne. Jeg skal ikke gaa ind paa selve Sagen, hvis Dokumentation ikke foreligger, og som altsaa kun er oplyst fra den

ene Side.*) Det er Ordet »Kirkerov«, saa sjældent kraftigt og usødet, der slaar mig. Hvis det er »Kirkerov« at faa tilkendt en Kirke af Landets Regering og folkevalgte Parlament efter diplomatisk Underhandling — hvad var det saa, der skete i hele Nordeuropa omkring 1536? Hvis vi Katholikker siger, at det var »Kirkerov«, bebrejder man os Utaalsomhed og hidsig Polemik; derfor er vi forsigtige med saa et stærkt et Ord.

Men Forholdet mellem 1536 og 1923 minder mig om en lille Historie, der kunde hedde »Inkonsekvens«: En lille Pige var af og til »utaalelig« i Hjemmet. Det var hendes værdige Moder ogsaa af og til. En Dag skændte hun paa den lille Pige, men Barnet svarede: Hvor kan det nu være, Mor, at naar det er mig, hedder det, at jeg er uartig, men naar det er Dig, hedder det *Migræne*?

Viator.

Nye Bøger.

St. Andreas Kollegium. Mindeskrift. Udgivet i Anledning af St. Andreas Kollegiets 50 Aars Stiftelsesdag den 30. August 1923.
98 S. Pris 5 Kr.

En underlig Stemning er det, der altid ledsager Minderne om Andreas-Kollegiet. Vi mærkede det paa Mindedagen for nylig, og maaske endnu mere mærkes det i det Mindeskrift, der er udgivet i den Anledning. Særlig i de Afsnit, som er skrevet af de gamle Lærere, føler man den bitre Sorg, der ligger bagved. De skildrer Livet paa Skolen i dets forskellige Former, og saa — den pludselige Standsning, da det syntes at gaa allerbedst: »Fuimus, det var ude med os!« Og man forstaar, at disse Mænd har lidt, da deres Skole sank i Grus.

Mindeskriptet indledes med et Digt af ingen ringere end Johannes Jørgensen. Derefter følger Hovedbidraget »St. Andreas Kollegiet gennem Tiderne« af Pater Menzinger. Det er en Oversigt over Kollegiets Historie, skrevet med Liv og saaledes, at man mere end nogensinde før faar et Begreb om det Arbejde, der er blevet gjort: hele Udviklingen,

*) Se Ugeblad Nr. 36,

langsom i mange Aar og stærk tilsidst, bliver forstaaelig, og man faar ogsaa noget at høre om de store Vanskeligheder. Særlig de sidste Aars store Vanskeligheder skildres, hvor

kollegiets Forhal. — Illustration i Mindeskriftet.

det blev saadan, at Udsigten til at beholde Dimissionsretten var minimal. »Og saa kom — som Resultat af det hele — Sammenbruddet. At det blev en »Kortslutning« var maaske ikke til at undgaa. I hvert Fald var det godt,

at Kollegiets Dødskamp kun varede et halvt Aar. Disse seks triste Maaneder levede vi som paa et synkende Skib.«

Præsterne Günther, Breitung og Paulus fortæller henholdsvis om Kollegiets Theater, om Samlingen og om Sporten. Fire gamle Elever, Johs. Frederiksen, Bravi Bertini, P. H. Perch og A. Børge-Schmidt, opfrisker Minder, der gaar lige fra 1873—1918. Alle, der har haft med Kollegiet at gøre, vil have Glæde af at læse dette Mindeskrift, ganske særlig vil alle gamle Elever tage imod det med Tak til dem, der har udsendt det.

Mindeskriftet fremtræder i smukt Udstyr og bringer en Mængde fortræffelige Billeder. B. J.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Katholikerne i Sønderjylland, der kun har en Præst i Haderslev, er meget daarligt stillede. Men snart vil det blive bedre. Direktør Helge Jacobsen har nemlig skænket Biskoppen en større Pengesum til Begyndelsen af et Arbejde i Sønderborg. I Forvejen ejer Vikariatet allerede en Grund i Byen, og nu er det altsaa muligt snart at grunde en ny Menighed. Vanskeligheden er nu kun Mangelen paa Præster; men det kan dog ventes, at Arbejdet vil blive paabegyndt i en nær Fremtid. Alle, der glæder sig over hvert Skridt fremad, vil takke Direktør Jacobsen for den Gavmildhed, der her muliggør et nødvendigt og betydningsfuldt Arbejde.

Tyskland. En af det katholske Tysklands kendteste Mænd, Grev Droste-Vischering, er i forrige Maaned afgaaet ved Døden over 90 Aar gammel. I Fjor bragte Ugebladet en længere Artikel om den gamle Greve, der hele sit Liv igennem har arbejdet og kæmpet for Kirkens Sag. Han var en af dem, der har været med i Dannelsen og Ledelsen af de katholske Organisationer i Tyskland. I sin Tid saa man ham om Sommeren ofte i St. Ansgars Kirke, naar han var i København for at besøge sin Datter, der er St. Josefs-Søster. R. I. P.

Letland. Ved Folkeafstemningen i Anledning af Jakobskirkenes Overdragelse til Katholikerne har Flertallet af Vælgerne afholdt sig fra at stemme. Regeringens Bestemmelse om Kirken bliver derfor gennemført. Det er mærkeligt, at Protestanterne i Letland selv har haft saa ringe Interesse for denne Sag, der i Udlandet blev slaet op til et »Kirkerov«.

Rusland. Ogsaa i Ukraine *forfølges nu den katholske Gejstlighed* af Sovjet. Det franske Blad »Les Nouvelles Religieuses« skriver, at det er i Besiddelse af lange Lister over fængslede katholske Præster. En Del Præster er blevet tvangsindskrævede til den røde Hær. Ogsaa forskellige russiske, skismatiske Biskopper er ført fangne til Moskva.

Konstantinopel. I 1921 bragte »Ugebladet« en Meddelelse om, at den orthodoxe græsk-katholske Kirke vilde afholde et økumenisk Kirkekoncilium inden Aarets Udløb. Denne Meddelelse var ukorrekt, det drejede sig kun om et Nationalkoncilium i Karlovitz af den russiske Kirke udenfor Sovjetrusland. — Nu foreligger der imidlertid officiel Meddelelse om, at de øverste Ledere af alle orthodoxe Landskirker paa en Kongres hos den økumeniske Patriark i Konstantinopel har besluttet at indkalde et økumenisk Kirkekoncilium til 1925, 1600-Aars Jubilæet for det første økumeniske Koncil i Nicæa. Bemærkelsesværdigt er, at Repræsentanter for alle ikke-orthodoxe Kirker, som har holdt fast ved den apostoliske Succession og den nikænske Trosbekendelse, ogsaa vil blive indbudt. — Ovennævnte Kongres i Konstantinopel har foruden Overgangen til den gregorianske Kalender ogsaa besluttet at tillade Verdenspræsterne at gifte sig *efter* deres Præstevielse og ikke som hidtil kun *før*. Ligeledes er det ogsaa blevet tilladt Præster, som er blevet Enkemænd, at gifte sig igen.

Japan. Der hersker stadig stor Ængstelse for de mange katholske Missionærers Skæbne i Japan. I det hele findes der kun 2 Mill. Kristne i Landet og 56 Mill. Hedninger. Baade Franciskanere, Dominikanere og Steyler-Missionærer virker derovre, men i Ærkebispedømmet Tokio arbejder franske Missionærer fra Pariserseminariet, og Ærkebiskoppen af Tokio er Mgr. Rey fra Paris, som har reddet Livet. Men om alle hans Missionærer foreligger kun faa Efterretninger.

Meld Dem ind i

Ansgariusforeningen

og De faar **Katholsk Aarvog** gratis tilsendt.

Sakramentskirken. Søndag Eftermiddagsandagten (Kl. 6) er genoptaget. (Den bortfalder kun i Juli og August).

Hver Torsdag hele Aaret (undtagen i Maj Maaned) meddeles sakramental Velsignelse efter 8-Messen.

En Dame søger Beskæftigelse ved Syning.

Nikolajsen, Enghavevej 11.

Sakramentskirken.

Efter Højmessen paa Kirkevielsesfesten den 23. ds. udstilles det allerhelligste Sakramente, som forbliver udstillet indtil Aftenandagten Kl. 6.

Højmessen paa denne Dag læses særlig for Sognets levende og afdøde Velgørere.

Fælles Bedetimer: Straks efter Højmessen: Vincentsforeningen. Kl. 4: Birgittaforeningen. Kl. 5: Breviarbøn. Kl. 6: Aftenandagt med Te Deum.

St. Ansgars Kirke.

Under den højtidelige Messe Kl. 8 paa Kirkevielsesfesten den 23. Septbr. udstilles det allerhelligste Sakramente, som forbliver udstillet hele Dagen indtil Kl. 9 Aften. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 3 og 5 reciterer de gejstlige Breviarbønnerne. Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken og Te Deum.

Fælles Bedetimer: Kl. 2—3 den eukaristiske Forening; Kl. 3—4 Rosenkransbroderskabet og Mariakongregationen af Apostlenes Dronning; Kl. 4—5 Fidelitas; Kl. 5—6 St. Josefs Gilde; Kl. 6—7 Mariakongregationen for Ynglinge; Kl. 7—8 Mariakongregationen for Mænd.

S. M. D. M. (St. Maria Drengeskoles Minde) afholder Onsdag den 26. Septbr. sin 1-aarige Stiftelsesfest med Pøsegilde og fælles Kaffebord. Alle gamle Elever indbydes. Festen afholdes som sædvanlig i Skolens Lokaler, Boyesgade 8 B Kl. 7½ pr. Bestyrelsen.

En ikke for ung velanbefalet Pige, som kan ligge hjemme, søges til 1. November.

Brix-Hansen,

Rosenvængets Allé 14 St.

I Tilbedelseskirken er fundet en Pincenez; kan afhentes hos Sakristanen.

St. Andreas Kollegium.

MINDESKRIFT

5 Kr.

sælges fra: Katholsk Bogsalg, Stenosgade, Alf. Silcowitz, Studiestræde 27-29, Portneren, St. Andreas Præstegaard, Charlottenlund, Pastor B. Jensen, Bredgade 64², Portneren ved St. Annæ Kirke. Høst & Søn, Bredgade 35.

K. D. K. »Katholske Damers Klub« har herefter sine Sammenkomster hver første og tredje Mandag i Maanednen fra Kl. 5—11. — Første Klubaften Mandag den 1. Oktober.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katholske Kirkes Lære, lige som for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder vi efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitlundervisning, Gennemgang af Troeslæren:

Pater Sialm hver Onsdag Aften Kl. 8 i St. Knuds Sal, Stenosgade 4B.
Pater Spaus hver Tirsdag Aften Kl. 7½ i Præstegaarden i Ordrup.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar F. J. West, Ordrupvej 96², Charlottenlund.

Kirkelig Kalender.

23. Sept. 18. Søndag eft. Pintse. Kirkevielse.	30. Sept. 19. Søndag eft. Pintse.
24. — M. Maria, de fangnes Befrielse.	1. Okt. M. Remigius, Biskop og Bekender.
25. — Ti. Ferialdag.	2. — Ti. Værneenglene.
26. — O. Cyprianus og Justi- na, Martyrer. Kirkevielse.	3. — O. Oktavaf Kirkevielse.
27. — To. Cosmas og Damia- nus, Martyrer.	4. — To. Frans af Assisi, Bekender.
28. — F. Venceslaus, Martyr.	5. — F. Placidus og Fæller, Martyrer.
29. — L. Mikael, Erkcengel.	6. — L. Bruno, Bekender.

»Absalon«. Møde Mandag den 1. Oktober »Columbus«.

Generalforsamling afholdes den 15. Oktbr. Kl. 8 i Columbus.
Eventuelle Forslag bedes indsendt senest den 1. Oktbr. til Form.
A. Johansen, Birkegade 15².

Stiftelsesfest Søndag den 30. Septbr. Kl. 7¹/₂ i »Columbus«
nærmere i næste Nummer af Ugebladet.

Bestyrelsen.

A.C. Onsdag den 26. ds. Kl. 8¹/₄ i A.C.'s Lokaler, Vester-
voldgade 115¹. Billedhugger Skikkild: Tradition.
Gæster kan medtages. Adm.

Den Katholske Højskole

begynder sine Møder i Vesterhus Tirsdag den 2. Oktober.

En Mand med megen Fritid søger Beskæftigelse. Billet mrk.
»Beskæftigelse« modtager Bladet.

Hjemmearbejde.

Al Syning og Reparation udføres pænt og billigt, eller andet
pænt Arbejde søges. Chrysikos, H. P. Ørumsgade 25² Str.

Til Abonnenterne i København.

Paa Grund af indtrufne Omstændigheder har det ikke været
muligt hidtil at opkræve Kontingentet for Juli Kvartal. Vor In-
kassator vil næste Gang medbringe Kvitteringer baade for Juli og
Oktober Kvartal. Abonnenterne bedes undskylde denne Uregel-
mæssighed. Ekspeditionen.

At vor kære

Søster Eleonora

den 17. September er afgaaet ved en from og stille
Død bekendtgøres herved.

Begravelsen har fundet Sted

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbønner.

*St. Hedvigssøstrene,
Odense.*

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer. i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64^a Kbh. K. Tlf. Palæ 59, Kl. 5—7). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64^a, Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 39.

Søndag den 30. September.

1923.

INDHOLD: Folkets frelse. — Æterne Rerum Conditor. — Et »religiøst Nutidsfænomen«. — Kristelig Samling. — Vidunderlige Helbredelser i Lourdes. — Til behagelig Overvejelse, — Vore Børnehjem. — Basar. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. — Avertissementer.

Folkets frelse.

Vi er vel nok alle klar over, at vor deltagelse i den hl. messe først og fremmest skal ske ved vore viljers og hjerters og tankers hengivelse til Gud og ikke i en slavisk følgen med i messens ord og handling. Men en vis grad af kundskab og forståelse må vi dog have, ialtfald så meget, at vi levende fatter, at dette er en »fornuftig Gudsdyrkelse«. Desværre er en af de allerypperste måder til at få en dybere forståelse ikke meget almindelig brugt. Kaster man søndag formiddag et blik ud over de knælendes skarer i kirken, kan man ikke undgå at få øje for, at kun meget få samler deres tanker om liturgien; enhver synes at passe sin egen lille private andagt; og derom skal forresten intet ondt siges. Men vor medfødte hang til at være ensom (og sær!) bør brydes i menighedens forsamling; lad især søndagsmessen være helliget vort kristelige fællesskab. Vi har alle vore lønkamre; lad os bruge dem til de ensomme stunder med Gud. (Og lad os vogte os for, at vi ikke gør vore lønkamre til blot drømmestuer eller rygesaloner; at de meget ofte er vore sovekamre, kan vi jo ikke selv gøre for.)

Nu er der vistnok ingen bedre måde at nå lidt frem i fællesskabsfølelsen end ved at fordybe sig i messeliturgiens handling og ord — formen, om man vil. Vi er tit bange for det formelle, skræmte som vi er af anderledes

troendes snak om vort formvæsen; vi skal ikke tage dem så højtideligt; de mener det ikke og jager selv derefter, ja indforskriver eventuelt både mitra og stav for at lægge glans over deres kirkehøjtider.

Netop denne søndags messe er egnet til at vise os, at vi ikke er »enere, men et kristeligt folk; ikke en flok, som har dannet en kristelig forening, men mennesker, som har givet sig ind under den ene Guds lov. Og til os — Hans folk — lyder da denne søndag morgen en herlig hilsen:

»Folkets frelse er Jeg — siger Herren; i hvilken nød de end råber til mig, vil jeg bønføre dem.«

Er det ikke, som om disse ord var skrevet netop til den 19' søndag efter pinse 1923? Her har vi nu i mange bitre år lidt og lider indtil denne dag under alt det, som brød løs i 1914; selv i øjeblikket hvæsses våbnene til krig; og midt under dette rammer en forfærdende naturulykke et stort folk. I krigen dræbtes millioner for menneskehånd; på et øjeblik dræbtes tusinder i Japan, da »Herren rystede jorden, og den skjälv«.

Og ud af denne nød, netop al den nød, som vi idag lider under — er der frelse. Er dette budskab ikke aktuelt? (Forresten er enhver messe altid aktuell!): Folkets frelse er jeg, siger Herren.

Alle de særlige messebønner for denne dag er en dyb og vidunderlig udredning af dette Guds »program« for vor frelse af denne nød. Først maa vi agte paa Hans lov og lytte til Hans røst — men se, vi kan det ikke, for vi er bundne af »alt det, som kan skade os«. Herren må først fri os ud af dette, for at vi »med frie hjerter kan gøre hans vilje«. Så står vejen åben, den vej, som verden ikke kender, vejen, som fører ind til det intime fællesskab med Gud, gennem fornyelsen af vort sinds ånd, så vi taler sandhed enhver med sin næste. efterdi vi er hverandres lemmer; altså, fællesskabets ånd skal råde mellem os. Når så løgn og vrede og tyvagtighed og alt andet, som kan give djævelen rum, er uddrevet, da kan vi roligt løfte vore hænder til Gud; thi da vil vor bøn stige op som røgelse for Hans åsyn og være som et aftenoffer til Herren. Så er vi ikke alene friede ud af det onde, så vi kan tjene Ham; nej, så får vi også glæden ved at tjene Ham, og så formår vi at »prise Herren og påkalde Hans navn, forkynde Hans gerninger iblandt folkeslagene. Alleluja«.

St.

ÆTERNE RERUM CONDITOR.

LAUDES-HYMNE paa Søndagene fra 14. Januar til Faste-
tiden og fra 28. September indtil Advent.

O E - vig - he - dens: Op - havs Aand! Hver
Nat, hver Dag gror af din Haand! Du bre - der Tid i
Ti - dors Hvalv. Din Glæ - de gyl - der Liv - eens Elv.

O Evighedens Ophavs-Mand!
Hver Nat, hver Dag gror af din Haand.
Du breder Tid i Tiders Hvalv,
din Glæde gyldner Livsens Elv.

Au straaler Morgnens første Sky,
af Mørkets Dyb staar højlyst Gry.
Og Dagen skrider i din Pragt,
som skiller Nat fra Nat med Magt.

Du løfter Lysets Kilde frem
og bryder Mørkets Kimmings-Bræm,
og kalder hver, som sniger sig
ad Syndens bratte, øde Vej.

Du gyder Styrke i hvert Sind,
som strider frem mod Strøm og Vind.
Og dine Ord er Naade-Væld,
der rejser Lys om Kirkens Fjæld.

Du Lys, straal ind i al vor Sans,
flaa Sønnen med din Soleglans!
Dig hylder Dagens første Bøn
med Sang til Fader, Aand og Søn.

Et „religiøst Nutidsfænomen“.

Tanker i Anledning af Biskop Dr. theol. V. Ammundsens Foredrag om
Katholicisme i Bethesdas Festsal, 12. Sept. 1923.

Det var unægtelig noget af en Begivenhed, at en saa anset protestantisk Theolog som Biskop Ammundsen fra Haderslev skulde tale om — Katholicismen. Derom vidnede da ogsaa de mange hundrede Tilhørere, blandt hvilke der saas ikke saa faa lutherske Præster, der alle med spændt Opmærksomhed lyttede til Biskoppens Ord.

1. Skønt vi paa en Maade var glædelig overrasket ved at høre en forhenværende Professor i luthersk Theologi og nuværende Biskop i Folkekirken tale korrekt om enkelte af den katholske Kirkes Læresætninger og Skikke, maa vi dog spørge: »Hvad var Meningen med dette Foredrag?« Foredraget om Katholicismen var tænkt som Led i en Serie, der skulde behandle »Religiøse Nutidsfænomener«. Men hvis man vil skaffe sig autentiske og tilforladelige Oplysninger om et saa aktuelt religiøst Nutidsfænomen som den katholske Kirke, hvorfor indbyder man saa ikke en Katholik? Hellere end gerne vilde flere af vore Præster have fulgt Indbydelse til at fortælle om den katholske Kirkes Lære og Skikke. Meningen maa derfor have været en anden.

2. Hvad var da Hensigten? Biskop Ammundsen vilde selvfølgelig først og fremmest give en objektiv Skildring af Katholicismen, men desuden synes Foredragsholderen at have tilsigtet noget andet: at advare sine Tilhørere mod Katholicismen, at skildre Katholicismen som »en lavere Form af Kristendom«, noget, som ikke egner sig for oplyste Nutidsmennesker, men for Dusinmennesker, for hvem »Evangeliets sollyse Tinder« ligger for højt; som har lettere ved at forstaa, at man skal »fortjene«, gøre »gode Gerninger«, end at man er »frelst af Naade«; som helst vil have en Autoritet over sig, bestemte Fordringer at holde sig til for at være paa den sikre Side; der ikke kan fatte »Tilbedelse i Aand og Sandhed«, ikke trænge ind i »Evangeliets dybe Lære om Frigørelse« og »det personlige Gudsforhold«. Og den Tendens var baade det

urigtige og det besnærende ved Biskoppens Foredrag. En Fare kan den dog i Grunden kun blive for dem, der lader sig imponere. Faktisk er den Maade at opfatte Katholicismen paa jo ikke andet end — at lukke Øjnene for den Kendsgerning, at den katholske Kirkes autoritative og sakramentale Indretninger stammer fra Christus selv; og desuden er det ikke saa lidt aandeligt Hovmod! Hvad var det dog, vor Herre sagde? »Jeg priser dig Fader, Himlens og Jordens Herre, at du har skjult dette for de vise og forstandige, men aabenbaret det for de umyndige«. Vi vil hellere være »de umyndige« — »de smaa« — »de ydmyge« og anerkende, at vi trænger til en Autoritet, en fast Haand over os for saaledes at naa til de evangeliske Højder, den sande aandelige Frigørelse og et virkeligt ægte personligt Gudsforhold end at være »de forstandige og de vise«, for hvem Vorherre skjuler sig. (Mt. 11,25.)

3. Hvad nu Taktikken i Biskoppens Foredrag angaar, saa kan vi med Glæde konstatere, at de alvorlige Protestanters Kampmethode er bleven en anden. Saadan noget havde ikke været muligt for blot saa meget som 30 Aar siden, da P. Perger saa sig nødsaget til at skrive sine »54 Misforstaaelser af katholsk Lære og Praksis« mod Professor Scharling. Nu begynder man et Foredrag om Katholicismen med en Bøn om, »at Sandhedens og Kærlighedens Aand maa herske her i Aften«; man taler næsten korrekt om os; man gør sig i hvert Fald Umage med at sætte sig ind i alt, benytter autentiske Kilder o. s. v. o. s. v. Det var ud fra den Betragtning, at der fra katholsk Side blev hævdet, at Protestanterne maatte have været skuffet over dette Foredrag. Man kunde virkelig gaa hjem med den Bevidsthed, at »vi er vokset«; at vi efterhaanden kan regne paa Førstaaelse, objektiv Bedømmelse, ja endogsaa Sympati. Det er ikke længere indædt Had, der møder os i visse Kredse, men den alvorlige Vilje til at sætte sig ind i vor Tankekreds. Gud har velsignet det stille, men ihærdige Oplysningsarbejde, som fra katholsk Side er bleven udført her i Landet, og det opbyggelige Eksempel, som saa mange gode Katholikker her har givet.

Nu kunde man blot ønske, at ogsaa andre »mindre

Aander« gik i Skole hos en Mand som Biskop Ammundsen, naar de agter at tale eller skrive om os Katholikker. Thi saa meget er der da i hvert Fald opnaaet, at Skildringen af Katholicismen var mere eller mindre korrekt — selv om Bedømmelsen var fuldstændig afvisende.

4. Men ogsaa de Indrømmelser, som Biskop Ammundsen faktisk gjorde af taktiske Grunde — for nemlig bag- efter at kunne ramme saa meget desto haardere, er værdisfulde for os. Jeg nævner kun et Par ganske faa:

Den kath. Skolastik har gjort et meget stort Erkendelsesarbejde; tidligere saa man med Ringeagt paa den; det er nu holdt op. Thomas af Akvino har gjort et mægtigt og imponerende Arbejde, han har samlet al Erkendelse i et storladent System.

Det maa beklages at Skriftemaalet er gaaet af Brug i Lutherkirken i Modsætning til Reformatorerens Ønske; Skriftemaalets Velsignelse er uhyre stor; en sjælekyndig, fint forstaaende Præst kan betyde overordentlig meget for en Sjæl i Nød. Den lutherske Præst kan kun »tilsige« Absolution med den Myndighed, som Guds Ord giver; den katholske derimod »meddele« den.

Aflad er ikke Syndsforladelse, men forudsætter den. Afladshandel findes ikke mere. »Syv Aars Aflad« betyder ikke, at man i 7 Aar har Lov at gøre, hvad man vil; heller ikke Eftergivelse af 7 Aars Skærsild — men Eftergivelse af saa megen timelig Syndestraf, som man efter Oldkirkens Bestemmelser kunde afbøde ved 7 Aars Kirkebod. Klarere kunde en katholsk Præst vel næppe have sagt det; det er næsten ordret efter vor Katekismus. Men mon nu ogsaa de fejlagtige Opfattelser af katholsk Afladslære vil blive ved at gaa igen i vor populære Literatur, efter at en luthersk Biskop og Universitetsprofessor har erklæret, hvad Katholikkerne faktisk lærer?

Relikviedyrkelse er en naturlig Pietetshandling.

Kirken følger i den Grad med Tiden, at man i dens Ritualbøger kan finde en »Velsignelse af en Maskine, der tjener til Frembringelse af elektrisk Lys«.

Den katholske Kirke er noget, som repræsenterer Millioners Længsel; og derfor bør man respektere den; Katholikkerne er Mennesker med Alvor.

Christus har ikke trukket sig tilbage fra den katholske Kirke.

Det skulde slet ikke undre mig, om Biskop Ammundsens »Indrømmelser og Tilstaaelser« ved »Skildringen« — ikke ved »Bedømmelsen« af Katholicismen — havde haft til Følge, at en eller anden af hans Tilhørere havde faaet Lyst til at høre mere om Katholicismen og saaledes var kommet Christi sande Kirke et godt Skridt nærmere.

Biskop Ammundsens Foredrag var ikke blot et meget interessant Foredrag om et »religiøst Nutidsfænomen«, men er i sig selv et saadant. Biskoppen paastaar, at man slet ikke behøver at være bange for Katholicismen; men man er det jo faktisk i højeste Grad. Og det med al Grund. Thi Katholicismen rummer ikke alene rige Skønhedsværdier og Følelsesmomenter, men er frem for alt en Sandhedsmagt, som det endnu ikke er lykkedes at bøje af for.

»Vi maa bekæmpe dette System« — saaledes sluttede Biskop Ammundsen sit Foredrag — »med den Aand, som drev Luther!« Men den Aand var Menneskeaand — og Menneskeaand har endnu altid maattet bukke under i Kampen mod Guds Aand!

»Vi maa selv gaa dybere i Evangeliet og ikke fortabe os i Smaakampe!« mente Biskoppen. Ja, »gaa dybere« — det er Hemmeligheden; gaa bare dybere — og I vil støde paa — katholsk Grund!

M. Back, S. J.

Kristelig Samling.

1.

Det er ofte blevet fremhævet, at Tidens dybeste Træk er Splittelse, Lande og Klasser imellem. Den Opløsningsproces, der nu faar Europa til at stinke af Lig og Røg, er ikke ny. Den begyndte hin September i Anagni,

da den verdslige Magt i et af Europas Lande kastede Handsken i Ansigtet paa Enhedens Repræsentant, den gamle Pave Bonifacius VIII*). Dermed brødes det dybeste Fællesskab, Folkeslag og Klasser imellem; dermed ophørte den inappellable Voldgift; dermed ophørte Autoritetstroskaben i menneskelige Ting; dermed ophørte Verdensfreden. Frugterne af det, der er sket siden da, »nyder« vi i 1923. Menneskeheden har villet Friheden, og den fik Friheden — men den har saaret sig til Døden paa Frihedens tveæggede Sværd.

Kun een Institution i Verden har overlevet det store Folkeskisma fra 1914: Romerkirken — fordi dens Stifter med Guddomsmagt har tilsagt den Uopløselighed. Og kun een Institution i Verden har aandelig Kredit i Menneskeheden: Romerkirken, fordi den har Børn i alle Lejre.

Haagerdomstol, internationalt Socialdemokrati, Folkeforbund, tvungen Voldgift . . . alt har det tabt vor Tillid. Tørredes Blodet, svaledes Hadet, trættedes den vaabenføre Arm, ophjælpes Valutaen, slukkes Røg og Ild i Ruinerne . . . Mistankens, Mistroens blege Spøgelse lurker dog i alle Kroge, hver Dag kan blive en ny Ulykkens Fødselsdag. Paven vaager, Paven beder, Paven formaner, Paven forhandler, Paven mægler — alle Menneskers Fader taler med Chicago og Berlin, med Paris, Athen og Peking . . . ingen anden i Verden har saa vidt et Blik, saa mange Hjælpere, saa stort et Folk. Vi ser allerede Frugterne. Katholikker, der blev skilt ved Krigen, mødes atter, i Rom som i Innsbruck, til Kongresser og Forhandlinger. Catholicismen var stærkere end Nationalismen.

Og nu forbereder man det store Koncilium i 1925 i Peterskirken i Rom, hvortil Tusinder af Biskopper ventes.

For os er det en saare stor Ting, der beredes; det er et nyt Kapitel af Kirkehistorien, det er maaske Verdenshistorie, der skal foregaa. Det vil betyde uhyre meget for os alle, thi det vil levnedegøre for os Kirkens Catholicitet og vække Samfølelsen med alle troende. 1925 vil blive et rigt Aar, et Jubelaar for alle Katholikker. Vi vil faa

*) Se Johannes Jørgensen: Essays.

at mærke en storslaaet Samling om Pius XI, faa at føle Kirkens Enhed i Christi Statholder, Petri Efterfølger.

Er dette ikke Guds Protest mod Verdenssplittelsen? Er dette ikke Guds Samling af sine trofaste? Er dette ikke den stærkeste Kraft i en Verden, hvis rent menneskelige Kræfter kom tilkørt?

2.

Paa Baggrund af Konciliet i 1925 faar den store Enhedstrang, der vaagner i den protestantiske Verden, dobbelt Interesse.

Denne Enhedstrang har længe gæret, nu har den givet sig Udslag i forskellige »Bevægelser«, der har samlet Kirke-mænd fra alle Lande til Kongresser og Konferencer.

Een Bevægelse udgik fra England og Amerika, en anden fra Norden og Tyskland. Endnu er disse Bevægelser kun parallele og bevæger sig med ret stor indbyrdes Afstand.

Den engelske Højkirke ønsker at optage i sig de utal-lige *dissenters*, som saa maa opgive deres vigtigste Sær-standpunkter og antage den anglikanske Ordination med paastaaet apostolisk Rækkefølge.

Dette interesserer slet ikke de germanske Kirkeledere, for hvem Ordination og Succession er Ord og Overblivelse fra svundne Tider; de forsøger derimod at hævde luthersk Orthodoxi mod den om sig ædende Rationalisme — og en Slags international Samling mod Krigstidens Splittelse.

Ingen af de mange forhandlende Parter har Mandat fra de Samfund, de tilhører, og ingen af dem har afgørende Myndighed i Kraft af noget Embede — derfor bliver det i høj Grad ved Ønsker og Forhandlinger. Og dermed er Modsætningen mellem disse talrige »Verdenskonferencer« og Konciliet i 1925 klart præciseret. *Codex* viser nøje, hvor vidt Konciliets Myndighed gaar, og hver Biskop taler og afgør i Kraft af sit Embede, ligesom han er sit Stifts lovlige Repræsentant.

Enhedsbestræbelsen hos Lutheranerne tager to Veje mod to forskellige Maal. Bestræbelsen for kristelig Sam-ling har vor Sympathi, og den ene af Vejene, det ene af Maalene kan faa det, naar det ses i fuld Klarhed; det

andet ikke. Om det hele vil give noget Resultat, er et Spørgsmaal, som Tiden vil vise. Der er Mennesker, der mener, at Konciliet vil blive en Prøvesten ogsaa for disse Bevægelser. Jeg skal kortelig pege paa de to Hovedveje.

3.

Den engelske Unionsbestræbelse har to Maal: at samle alle de fra *the Church of England* udgaaede Sekter i den oprindelige engelske Kirke og saa at samle den med Rom. Engelsk Theologi er stærkt orienteret mod Kirkefædrene og Kirkehistorien. I sine højanglikanske Lag er den bygget paa aristotelisk, positiv Filosofi, og den ynder hverken Kant, Luther eller den augsburgske Bekendelse, som den erstatter med »Artiklerne« og »*Common book of prayer*«. Den kender et liturgisk Kirkeliv, den har Sjælepleje, baade som theoretisk Moralthologi og i Skriftemaalet, og den har større Veneration for, større Tillid til Rom, end nogen anden »Kirke« har det. Derfor er den naturbestemt til at se sit Maal i Foreningen med Rom, efter at den først har optaget sine egne frafaldne i sig og gennemført en fælles Ordination og dermed en kirkelig Enhed i eget Hus.

Den kan ikke godt tænke sig et Fællesskab med den nordisk-germanske Bevægelse, fordi denne ikke agter Ordination og Enhed i Embedet for nødvendig.

Jeg har hørt to Udveje nævnt af denne Bevægelses Folk: enten en Samling af al engelsktalende Kristendom fra Europa, Amerika, Asien, Australien og Afrika (*the Empire*) og saa dennes ubetingede Tilbagegang til Rom mod Indrømmelse af mindre væsentlige Ting som nationalt Kirkesprog og Ægteskab for de allerede gifte anglikanske Præster, saa længe dette Slægtled lever — eller det umulige Princip: hug en Hæl og klip en Taa, at baade Rom og Canterbury skal opgive noget for at mødes paa Midtvejen. Vinder den første Bevægelse frem, tør vi vente os store Ting; den bør have vor Sympathi, som den har de engelske Katholikkers. Den sidste Udvej er paa Forhaand haabløs, hvad selv et katholsk Skolebarn kan se.

4.

Den germansk-nordiske Bevægelse staar os jo nærmere, bl. a. fordi dens Mænd behersker vor Dagspresse og er os

bekendt. Fra Danmark er det Dr. theol. A. Th. Jørgensen, fra Sverrig Ærkebiskop Söderblom, Finland, Randstaterne og det gamle Bøhmen samt Tyskland er repræsenterede; til disse slutter sig Frankrigs og Belgiens stærkt svejtsisk-kalvinistisk paavirkede Protestanter. Maalet for denne Bevægelse er mindre klart. Genforening med Rom staaer ikke engang paa Programmet. Forening med *Church of England* bliver saare vanskelig baade af nationale og af dogmatiske Grunde. En indre Forening hen over Grænsen mellem Lutheranisme og Calvinisme er næppe engang tilstræbt, og selv da var den utænkelig, naar saa fundamentale Spørgsmaal som Daab (af Børn) og Nadver skiller. Hvad vil man da samles om — og hvem vil man samles med? Der er givet Svar paa det ved hint »lutherske Verdenskonvent« i Wittlenberg i August, hvor en Række Repræsentanter (uden Mandat fra deres »Kirker« ganske vist) samledes til Forhandling.

Det hævdes der, at Lutheranismen er international, ikke tysk. Luther og hans »Oplevelser med Gud« har almengyldig Karakter, siges der. Dette binder Lutheranerne sammen, og de skal end ikke søge en ydre Enhed i Forfatning og Embede. Da nu dette er for løst et Grundlag, søger man en fælles »Bekendelse«. Man vedtager da en Resolution, der hævder »den hellige Skrift i det G. T. og det Nye Test. som den eneste Kilde og ufejlbare Norm for alt kirkeligt Liv og Lære . . .«, og man ser i ». . . den uforandrede Augsburgske Konfession og Luthers lille Katekismus den klare Gengivelse af Guds Ord«. Til dette er at sige, at det udelukker en Forening med Kristenhedens ene store Kirke, med Rom. Og at det rimeligvis udelukker Foreningen med Højkirken i England, der ikke accepterer den augsburgske Bekendelse og ikke bruger Luthers lille Katekismus. Endelig, at en Fastholden af Skriften som »eneste Kilde og ufejlbare Norm« jo er et klart (om end forkert) Princip i sig selv, men at det gøres uklart ved at skulle have en Forklaring i to andre Skrifter. Endda siges det ikke, hvorfor det netop skal være Augsburgana og den Lille . . . hvorfor ikke andre Symboler, f. Eks. Oldkirkens eller et helt nyt? Man er desuden særdeles forsigtig, man siger nemlig ikke, at Lutherani-

men bekender sig til dette Basis — kun, at »Konventet« i Wittenberg gør det. Ellers havde man *a priori* udelukket enhver »liberal Theolog«, og saa blev der ikke mange tilbage.

Betydelig interessantere er det at se, at Konventet har nedsat en Fortsættelseskomité, som bestaar af 2 Amerikanere, 2 Tyskere, 1 Svensker og 1 Dansker. Altsaa ingen Anglikaner — skønt man kalder sig Verdens-Konvent. Denne Komité skal ikke blot forberede det næste Verdenskonvent, den skal ogsaa »repræsentere de bekendelsestro Lutheranere Verden over« (altsaa ikke Anglikanerne og ikke de liberale, ejheller være Formynder for Lands- og Folkekirkerne), og desuden skal den faa dannet en . . . Pave! En »Fællesrepræsentation for de lutherske Kirker, hvori alle Kirker er repræsenterede«. Dette er af Interesse, fordi det viser, at man ikke blot stræber at forene »augburgske« Meningsfæller, men selve Folkekirkerne med deres Blanding af »augburgske« og »liberale« Præster og Troende. For Danmarks Vedkommende vil dette dog vist kræve Tilladelse fra Regering og Rigsdag — foruden almindelig Tilslutning.

Maaske vi en Dag kommer til at staa overfor to store »Blokke«: en højanglikansk Kirke over hele *the British Empire* — og en augsburgsk-troende Kirke fra Tyskland, Norden og Randstaterne.

Vil det gavne Genforeningen med Rom? Ingen ved det endnu, men det vil bringe klarere Linjer.

Skulde en være Profet, maatte man vist varsle, at Enigheden i den sidste Blok nok kommer til at bestaa i dette ene: vi er ikke, og vi vil ikke være Katholikker. Og den er rent negativ!

5.

For os Katholikker har dette et Vidnesbyrd. Vi skriver nu 1923, Guds Kirke har bestaaet 1890 Aar, fra Pinsedag. Den har altid været klar over sig selv, den har udviklet sig efter sine indre Love, ud fra sin indre Kraft og har ved sin Hellighed, sin Katholicitet og sin Eenhed bevist Sandheden af sin Stifters Forjættelser.

Udenom os staaer 300 Sekter, der end ikke formaar at

ordne sig i Grupper efter Hovedtræk, og som ikke har een Tro, eet Embede, eet Maal. Endnu i 1923 er de ikke enige om, hvad Kristendom er — og bliver de det nogensinde? Maa vi ikke bede og atter bede, at de mange fromme søgende Sjæle udenfor Kirken maa finde tilbage og gøre den forfærdelige Ulykke fra det XVI Aarhundrede god igen ved kristelig Samling i den ene Hjord og under den ene Hyrde!

Viator.

Vidunderlige Helbredelser i Lourdes.

For kort Tid siden bragte Ugebladet en kort Meddelelse om Helbredelser i Lourdes. Siden da er der fulgt adskillige Begivenheder, der vidner om de store Ting, der sker ved den hellige Kilde. Det officielle Blad fra Lourdes, Journal de la Grotte, fortæller om Gustave Doisy, der havde Brud paa Rygraden.

Doisys Lidelser gaar tilbage til 1908. Under Arbejde i en Mine i Bruay faldt Kul ned over ham, og da han kom til sig selv igen, opdagede man, at hans venstre Ben var lammet. Han blev straks bragt til Hospitalet, og Lægerne konstaterede der Brud paa Bækkenet og et Stød paa Rygradens sidste Lændehvirvel med paafølgende Lammelse af venstre Ben. Han tilbragte fire Maaneder i Hospitalet, og man iagttog i denne Tid hovedsagelig følgende Symptomer: heftig Smerte i Lænderne og i Blæren, stadig Forstoppelse, Tilbageholdelse af Urinen og fuldstændig Lammelse af venstre Ben.

Da Doisy ønskede det, blev han derefter sendt hjem. Her blev han ofte besøgt af Læger fra Mineselskabet og af Specialister, der var sendt af Myndighederne. Som Følge af disse Undersøgelser tilstod man ham en Erstatning paa 1700 fr. om Aaret. Da han to Aar senere endnu kun vanskeligt kunde gaa ved Hjælp af Krykker og derfor kun var i Stand til at udføre ganske let Arbejde, fastsatte Domstolene hans Pension til 1600 fr.

Nu gjorde han Rejsen til Lourdes, liggende paa en Baare, og han led meget paa Rejsen, havde mange Smerter i Benene og i Lænderne. Han bragte følgende Attest med sig:

»Meget stor Vanskelighed ved at gaa paa Grund af delvis Lammelse, der har sin Aarsag i Beskadigelse af

Rygraden som Følge af en Ulykke ved Minearbejde for 15 Aar siden.

Lillers 26. Juni 1923.

sign. Dr. Laversin.«

Søndag den 23. August, Kl. henved 3 om Eftermiddagen, kom Doisy ud fra Badet og følte et pludseligt Stød, der løftede ham op. Han var paa en Gang i Stand til at knæle, skønt det indtil da havde været umuligt for ham. Saa følte han, som han sagde, »noget arbejde inde i ham,« og han kunde rejse sig. Derefter kunde han gaa op ad Trinene fra Badet, og han kastede sine Krykker og gik uden deres Hjælp. Han var helbredt. I Lægernes Bureau blev han samme Eftermiddag undersøgt af følgende Læger: Izard fra Maredsous i Belgien, Oyez fra Calais, J. Pley fra Calais, Devallez fra Courières, Monestié fra Albi og Ciutti fra Florens.

Lægerne afgav følgende Erklæring: Refleksbevægelserne normale. Muskelatrofi paa en Centimeters Længde i venstre Laar og paa to Centimeters Længde i venstre Læg. Alle Rygradens Bevægelser udføres med Lethed. Selv stærkt Tryk eller Slag fremkalder ikke nogen unormal Følelse i i Rygradens Segmenter. Undersøgelsen viser et let Tryk i Krydsbenssammenføjnningen. Patienten gaar let og hurtigt.

Efter at samtlige Læger, der var til Stede i Bureauet, havde diskuteret denne Erklæring, offentliggjorde de følgende:

I. Gustave Doisy havde Brud paa Rygraden med Sammentrykning af Rygmarven. Det er bevist 1. ved Domstolens officielle Erklæringer, der to Gange har bekræftet Diagnosen: stærk Beskadigelse af Rygraden;

2. ved Fastsættelsen af Pensionen, der forudsætter næsten fuldstændig Arbejdsudygtighed;

3. ved den Kendsgerning, at der for Øjeblikket er Spor af et Tryk paa den sidste Lændehvirvel.

II. Doisy, hvis venstre Ben var lammet, og som ikke kunde gaa uden Krykker, begynder pludselig at gaa paa normal Maade Søndag den 5. August 1923 efter at have badet i Lourdes's Vand.

III. Denne Helbredelse kan ikke tilskrives nogen naturlig Proces.

Søndag den 19. August fandt den vidunderlige Helbredelse af Germaine Rossignol Sted, da hun var Døden nær. Om hendes Sygdom fortæller følgende Erklæring:

»Jeg undertegnede Dr. med. fra Fakultetet i Paris bevidner herved, at Frk. Germaine Rossignol, født i Blois den 2. Febr. 1897 og bosat i Paris, 61 Rue des Hautes Granges, lider af Bughinde-Tuberkulose.

Sygdommen begyndte i Lungerne i Aaret 1913 og ledsagedes af stærke og hyppige Blodstyrtninger. Bughinde-Symptomerne viste sig først i September 1921, mens Lungerne samtidig var noget i Bedring. Med Undtagelse af omtrent tre Maaneder, hvor det gik lidt bedre, har Patienten stadig ligget til Sengs eller paa en Divan. For Øjeblikket er den venstre Lunge stærkt angrebet; Underlivet, der er meget følsomt for Tryk i hele sin Udstrækning, er meget opsvulmet, Opkastning er hyppig, Patienten kan kun engang imellem beholde lidt flydende Føde. Der er hyppige Kvælningsanfald og Krampe i Mellemgulvet, Besvimelser og smertefulde Krampeanfald, som kun viger for Morfin . . . Til Bevis har jeg udstedt denne Erklæring til Frk. Rossignol paa hendes eget Forlangende, da hun staar i Begreb med at gøre Valfart til Vor Frue af Lourdes.

11. Juni 1923.

Sign.: *Dr. Daget.*«

Paa Rejsen til Lourdes havde den syge hyppige Besvimelsesanfald og stærke Smerter, som to Gange nødvendiggjorde Morfinindsprøjtning. Saadanne Indsprøjtninger havde hun faaet regelmæssig to Gange om Dagen siden den 25. Marts, hver Gang et Centigram,

Ved sin Ankomst til Lourdes led Frk. Rossignol af stadige Opkastninger og stærke Underlivssmerter, og hyppigt faldt hun i Afmagt, saa hun syntes at være Døden nær. Den følgende Dag, Søndag den 19. August, modtog hun den hellige Kommunion i Grotten, og efter at have badet følte hun en lille Bedring i sin venstre Lunge, der havde været Sæde for Smerter lige siden Begyndelsen af hendes Sygdom. Straks efter havde hun dog et langt Besvimelsesanfald, der varede i flere Minutter. Henved Kl. 11 om Formiddagen blev det nødvendigt at give hende Morfin, da Smerterne var begyndt igen. Da man om Eftermiddagen bar den syge paa en Baare fra Hospitalet, besvimede hun igen, og Afmagten varede denne Gang saa længe, at man frygtede det værste, og en Præst gav hende hurtigt Absolutionen. Indtil Kl. 6 om Eftermiddagen mistede hun nu Bevidstheden otte eller ni Gange.

Da den syge kom tilbage til Hospitalet, blev hun lagt til Sengs og faldt igen i Afmagt. Da hun kom til sig selv igen, satte hun sig pludselig op i Sengen, noget hun ikke havde gjort i mange Maaneder. Hun følte ingen Smerter mere og drak et Glas Vand uden større Vanskelighed. Paa den vagthavende Læges Opfordring spiste hun kort efter en god Portion Kartoffelmos. Hun tilbragte nu en udmærket Nat, og Mandag den 20. August stod hun uden Hjælp op og gik glædestraalende hen og kaldte paa Sygeplejersken.

Kl. 9 om Formiddagen gik hun til Lægernes Bureau, hvor følgende Læger undersøgte hende: Gasuel fra Paris, Michelet fra Bordeaux, Dircks-Dilly fra Bordeaux, Dubédat fra Saint-Sever. Lægerne fandt ingen anormal Følsomhed paa Underlivet, hvis Opsvulmen helt var forsvundet. Det Bælte, Frk. Rossignol havde baaret, var blevet c. 30 Cm. for vidt. Blindtarmen var endnu lidt opsvulmet, og i den venstre Lunge hørtes unormalt Aandedræt. Til Trods for al Morfinen var den Forstoppelse, den syge havde lidt af i to Aar, forsvundet. Skønt Frk. Rossignol i lang Tid havde været sengeliggende, kunde hun nu gaa med største Lethed. Denne Formiddag udstedte Bureauet følgende Erklæring:

»1. De Sygdomme, der er konstateret og beskrevet af den kendte Læge i Blois, har virkelig eksisteret hos denne Patient.

2. Der er en tydelig Bedring i Lungerne og endnu mere i Underlivet.

3. Den endelige Dom om Sagen opsættes.«

Den følgende Dag, Tirsdag den 21. August, blev Frk. Rossignol igen undersøgt af de samme fire Læger, og med samtlige tilstedeværende Lægers Billigelse udsendtes følgende Erklæring:

»1. Frk. Rossignol har virkelig lidt af Lunge- og Bughindetuberkulose, hvilken Kendsgerning er tilstrækkelig bekræftet.

2. Helbredelsen af begge disse Sygdomme er fuldstændig, og den er sket i mindre end 24 Timer.

3. Et saadant Resultat overskrider Videnskabens Magt.«

Denne Skildring stod i »Journal de la Grotte« den 2. September 1923, og den er underskrevet af Dr. Marchand, Vice-Præsident for Lægernes Bureau.

Til behagelig Overvejelse.

Der er et Spørgsmaal, som jeg gjerne vilde drage frem i Ugebladet, saafremt Redaktionen vil være saa elskværdig at give Plads derfor. Det er Spørgsmaalet om de gejstlige Prædikater. Spørgsmaalet skulde paa Forhaand ikke forekomme saa vanskeligt, da det jo kunde synes at være saa ligetil i saa Henseende at rette sig efter Statens og Folkekirkens Praksis. Folkekirken bruger jo, i Modsætning til de fleste udenlandske protestantiske Kirker, de katholske

Værdighedsbetegnelser — Biskop, Provst, Præst — for deres Embedsmænd. Prædikatregerne har ganske vist først udviklet sig efter Reformationen, men jeg er tilbøjelig til at tro, at saafremt Reformationen ikke havde fundet Sted, og det havde været den katolske Kirke, der lør i Landet havde skullet indføre Renæssancens Skik med særlige Titulaturer udover den rene Embedsbetegnelse, saa var de i Form og Karakter ikke bleven væsentligt forskellige fra dem, der blev indført af Christian V.

I Stedet for den franske Betegnelse »Monseigneur« for Biskoppen vilde det lyde mere dansk kun at sige: »Hans Højærværdighed Biskoppen« eller »Biskoppen af Roskilde«. I Tiltale: »Deres Højærværdighed«. Før Reformationen var vi endnu mere beskedne og nøjedes med at sige Hr. — »Hr. Lage Urne, Biskop af Roskilde«. — Det vilde vi vel ikke kunne nøjes med i vore Dage, men derfor behøver vi heller ikke at gaa til den modsatte Yderlighed og tilegne os mere sydlige Landes Tilbøjelighed for stærkt klingende og sære Titulaturer.

Noget anderledes forholder det sig med det italienske »Monsignore«. Det lader sig vanskeligt oversætte paa Dansk. Det er jo imidlertid kun en pavelig Hoftitel og hedder vistnok i sin fulde Udstrækning: »cameriere secreto, monsignore X.« Det svarer ganske vist nærmest til det danske »Kammerherre«, men enhver vil kunne indse, at det vilde lyde urimeligt at bruge dette Ord. Men netop fordi det er en udenlandsk Hoftitel, der ikke betegner nogen præstelig Værdighed, saa gør det mindre, om vi bibeholder den udenlandske Form.

Med Hensyn til almindelige Præster giver Rangforordningen dem Prædikateret »velærværdig«. Kun for de københavnske Præsters Vedkommende gøres der en Undtagelse, idet disse til Belønning for deres Opførelse under Belejrningen fik tillagt Prædikateret »højærværdig«. Der er jo i og for sig noget meningsløst i, at de saaledes tituleres paa samme Maade som Biskopperne, men dem om det. For Katholikkernes Vedkommende synes jeg, det vilde være det mest praktiske at gennemføre Forskellen over hele Linien og give Præsterne saavel i København som i Provinsen Prædikateret »velærværdig«. De bliver jo ikke mindre fornemme af den Grund, det hele er jo kun et Spørgsmaal om, hvad der er praktisk. Naar vi hidtil har været vant til at bruge »højærværdig«, saa troer jeg heller ikke, det har været for at gøre vore Præster lige saa fine som de protestantiske, københavnske Præster — en Sammenligning vilde jo overhovedet ligge under den katolske Kirkes Værdighed — men det er simpelthen sket som en Over-

sættelse af det tyske »Hochwürden«. Men er der nogen Grund til at blive ved med det?

Saa er der Nonnerne. Betegnelsen Søster er jo god nok, men kan vi ikke finde en dansk Betegnelse for »mère«, »mère supérieure«? »Mater« i Lighed med »pater« for Ordenspræsterne vilde for saa vidt være bedre, fordi det er Latin. Men hvorfor skulde vi ikke kunne sige »Moder«? Og for den Sags Skyld ogsaa »Fader« om Ordenspræsterne. I England gør man det tilsvarende: »Father Vaughan«; »the rev. Mother X. superior of the Y.-monastery«. Naar det ikke lyder latterligt paa Engelsk, hvorfor skulde det saa gøre det paa Dansk? Det hele er jo dog kun en Vane-sag.

Jeg indrømmer, at Spørgsmaalet ikke er af nogen stor Betydning, men vi er jo dog Danske og skulde derfor ogsaa gerne vænne os til at tale Dansk. Jeg er ganske vist ikke Purist og har derfor ikke noget imod Fremmedord, hvor de er nødvendige eller i hvert Fald praktiske, navnlig ikke, hvor de er af latinsk eller græsk Oprindelse og har faaet en dansk Sprogtone. Men hvor vi har danske Betegnelser, synes jeg lige saa godt, vi kan bruge dem som de udenlandske. Men det er ikke blot Klengen eller Ordstammen, der gør en Betegnelse til dansk, det er lige saa meget Aanden, der giver sig tilkende igennem den. Ordets Sjæl, om man vil. Det meget klingende og højtravende ligger nu en Gang ikke for os Danske. Franskmand og Tyskere kan godt lide det svulstige og pompøse, vi har i saa Henseende mere Lighed med Englænderne. Det vil sige, Englænderne kan nok lide en vis Pragt, ogsaa i Titler, men disse skal være korte, let anvendelige og have Rod i Landets Fortid. Og det samme gør sig gældende i Danmark.

Frater danicus.

Vore Børnehjem.

Efteraaret er inde, og de korte og kølige Aftener varsler den kommende Vinter med dens Kulde og Mørke. Manden skynder sig hurtigere til sit Arbejde for endnu at tjene en sidste Skilling, før Arbejdsløsheden breder sig, og Moder faar travlt med at sy og strikke, med Indkøb af Brændsel og Varer for at værne sit Hjem mod Kulde og Sult.

Ogsaa for Børnehjemmet kommer der en streng Tid,

og Søstrene bliver mere tavse og alvorlige. Med Bekymring søger de i Skuffer og Skabe for endnu engang at se paa det for længst opslidte Tøj. De regner med Priser paa Kul og Kokes, paa Kartoffler og Brød, og de forfærdes over, at alt er saa dyrt.

Alene Børnene er glade som altid. De lever som Himmels Fugle, som ikke saar, ikke høster og ikke samler i Lader. De ved, at deres himmelske Fader sørger for dem. Nej, mine kære Børn, I behøver ikke at være bekymrede; I har gode Venner, som sørger for eder i Guds Navn.

I maa godt være fri for disse Sorger, indtil I selv engang skal sørge for det daglige Brød.

I faar Lov at blive hos os, skønt eders Far og Mor ikke kan betale saa meget.

I faar Lov at blive hos os, skønt Kommunen, som har taget eder fra Forældrene, kun yder et meget ringe Vederlag.

I faar Lov at blive hos os, I Stakler, som med en fattig Mor kom hjem fra det fjerne Sydamerika, hvor Faderen havde forladt eder.

I faar Lov til at blive hos os, I forældreløse Smaa. Hvor skulde I ellers gaa hen?

Man hører ofte en Bebrejdelse: hvorfor tager I disse Børn? Forsøg selv engang at sige Nej, naar man skal vælge: enten tage og bevare dem for Troen og Kirken og Christus, eller lade dem opdrage i Ligegyldighed og Vantro.

Jeg kan ikke tænke mig, at der skulde komme en Tid, hvor man vil sige: Nu hjælper vi ikke mere.

Saalænge man kan undvære en lille Skilling eller et Stykke aflagt Tøj, sender man det med største Glæde for at hjælpe disse smaa, som er de mest hjælpeløse og mest trængende i den store Familie.

Nakskov, 21. September.

Pater A. Smitz.

B a s a r

til Fordel for Arbejdet blandt katolske unge
Mænd og Kvinder i Danmark.

Den almindelige Interesse og alsidige Støtte, som vor Ungdomsbasar mødte i 1921, giver os Mod til nu, efter to Aars Forløb atter at indbyde til en Ungdomsbasar. Den vil finde Sted den 14. og 15. Oktober i Sankt Knuds Sal i Stenosgade. Dens Indtægt vil blive anvendt til Fremme af det katolske Ungdomsarbejde i hele Landet.

Den forrige Basar havde som Hovedformaal at skaffe Bladet »Katholsk Ungdom« en Driftskapital, og det er bekendt, hvor udmærket dette Formaal blev naaet. Otte Tusind Kroner kunde gives til Ungdomsbladet, og de findes ikke blot stadig blandt Bladets Aktiver, men indbringer ogsaa aarligt en kontant Hjælp paa flere Tusind Krouer til Bladets Trykning, sikkert en god Anvendelse af Basarens Penge. Ungdomsforeningerne fik saa Resten af Overskuddet, 2000 Kr., men da de skulde fordeles blandt 15 Foreninger, var det ikke ret meget, de enkelte kunde faa.

Denne Gang haaber vi, at Foreningerne faar det største Udbytte, mens der dog ogsaa skal skabes et Fond til Ungdomsbladet, for at det kan udkomme med 12 Sider og saaledes i hvert Nummer bringe noget for hver Smag.

De, der staar midt i Ungdomsarbejdet, ved, hvor brydsomt det er, og hvor glad man er for enhver Opmuntring. Lad os da alle bidrage vort til, at Basaren atter faar et klækkeligt Overskud. Vor højærværdigste Biskop selv har villet være Ungdomsbasarens Protektor og ønsker levende, at alle hjælper med til dens vellykkede Forløb.

Gaver modtages af Komiteens Medlemmer. De sendes bedst til Basarens Adresse: Stenosgade 4 A.

KOMITEEN:

Forretningsudvalget for D.K.U.F., Danmarks katolske
Ungdomsforbund, nemlig:

Pater Jos. Koch, Formand, Pater Fr. Jaworski, Pastor Chr.
Raabe, Fuldmægtig Knud Boye-Danielsen, Otto Barfred,

Forretningsfører og Kasserer, Johs. Hansen, Sekretær, — desuden: Fru Volmer Berling, Hofjægermesterinde Garth-Grüner, Fru H. Günther, Fru Prokurist G. Jensen, Fru Th. Messerschmidt, Enkefru A. Osterhammel, Frk. Angela Osterhammel, Frk. B. Scavenius, Frk. F. Stratbøcker, Frk. Harriet Zimmermann.

Ovenstaaende Opraab tiltrædes og Basaren anbefales:

af Basarens Protektor:

Monseigneur Biskop Josef Brems, Apost. Vikar for Danmark,

af følg. Foreninger, deres gejstlige Ledere og deres Bestyrelser:

Agnesforeningen (Kolding), Birgitteforeningen, Fidelitas, Frem (Aarhus), Hertug Knuds Division, De katholske Pige-spejdere, Katholsk Ungdomsforbund i Aalborg, Helsingør, København, Odense, Roskilde, og Sundby, Mariakongregationerne for unge Mænd og unge Piger i Aarhus, Charlottenlund, Frederiksberg og København, Sct. Michaels Ungdomsforbund (Kolding), Foreningen »Regina Virginum« (Sundby); Katholsk Ungdoms Værn.

og af følgende Damer og Herrer:

Frk. Amy Anker, Dr. E. d'Auchamp, Rentier H. d'Auchamp (Kolding), Artillerikaptajn A. F. Beyer (Aarhus), Kirkeforstander J. H. Christensen (Aarhus), Professorinde M. Grünfeld, Murermester A. V. Günther (Formand for »Unio«), Pater L. Günther Hofjægermester Garth-Grüner (L. Svenstrup), Legationssekretær Edouard Hansen, Direktør Th. Hansen (Horsens), Cand. phil. Jos. Hoffmann, Frk. Marie Hoffmann, Kirkeforstander I. P. Holmboe (Aarhus), Lensgreve Jos. Holstein-Ledreborg, Grosserer N. H. Holtén, Direktør Helge Jacobsen, Prokurist G. Jensen, Professor Johs. Jørgensen, Kammerherreinde F. Krag, Lensgreve Knuth-Knuthenborg, Skolebestyrer P. Fr. Küpferle, Grosserer C. B. Lohrer, Skoleforstander Broder Ludgerus, Fabrikant L. Messerschmidt, Grosserer A. Millech, Godsekspeditor Momberg (Køge), Forpagter Chr. Møller (Christiansminde), Grosserer H. Nystrom, Direktør Hugo Osterhammel (Odense), Grosserer Herm. Osterhammel, Grosserer Johs. Osterhammel, Direktør Anton Petersen, Frk. A. Ronge, Baronesse E. Rosenørn-Lehn (Roskilde), fhv. Udenrigsminister H. Scavenius, Arkitekt F. Svendsen, Grosserer Torfason, Grosserer W. A. Werner, Dr. O. Winde (Horsens).

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Med 1. Oktober fratræder St. Ansgars Kirkes mangeaarige Sakristan, *F. M. Jensen* sin Stilling, som han har røgtet med mønsterværdig Iver og aldrig svigtende Pligttroskab i langt mere end en Menneskealder, nemlig siden første Juli 1878, efter at han allerede ved Sommerferien Begyndelse havde opgivet sin Gerning som Lærer ved St. Ansgars Drengeskole. Det er adskillige Slægtled af den nu mangedoblede katholske Menighed i København, Sakristan Jensen i de henrundne Aartier har set komme og gaa i vor Hovedkirke. Mange af dem har han fulgt i bogstavelig Forstand fra Vuggen indtil Graven; han har delt Sorg og Glæde med talrige Familier og har vedblivende vist Interesse for dem, han en Gang var kommen i Berøring med. Det er derfor ogsaa paa sin Plads,

at der her i Ugebladet fra Menighedens Side bliver udtalt en varm Tak og Paaskønnelse til den afgaaende Sakristan for hans trofaste, opofrende Virksomhed i Kirkens Tjeneste med Ønsket om, at det maa blive ham forundt at nyde en velfortjent rolig og fredelig Livsaften efter en anstrengende og opslidende Arbejdsdag. Bevidstheden om stedse at have gjort sin Pligt med Punktighed og med Tilsidesættelse af personlige Interesser, først og fremmest

til Guds Ære, men ogsaa til Opbyggelse og aandelig Gavn for alle kirkesøgende, maa være ham til Trøst og lette hans Fratrædelse fra det ophøjede og ærefulde Kald i Guds Hus, som han med Glæde havde viet alle sine Kræfter, men som det paa Grund af tiltagende Alder og Svagelighed til hans store Sorg efterhaanden faldt ham stedse vanskeligere at røgte. Han kan med Sandhed sige: »Nidkærhed for dit Hus har fortæret mig,« og derfor tør han ogsaa tillidsfuldt glæde sig til en rundhaandet Gengældelse fra den treenige Guds Side, der har sagt: »Jeg vil være din overvættes store Løn.« Jordisk og timeligt Vederlag vil aldrig nogen Sinde kunne opveje et langt og daadrigt Livs offervillige Arbejde. At belønne efter Fortjeneste formaar kun han, som ser i det skjulte, og som har lovet: »Et godt knuget, skuddet og overflødigt Maal skal man give i eders Skød.« Gid Hr. Sakristan Jensen endnu i en Aarrække maa nyde en lykkelig og sorgfri Alderdom!

-pp-ll-

Katholsk Litteratur til Oktober Maaned

P. Schindler: Jomfru Mariæ Rosenkrans	3,00
John Johnsen: Vor Frue Psalter	0,75
O. Lauritzen: Rosenkransbønnen	0,20
Niels Hansen: Vore Helgener	3,00
A. Brinckmann: Den hellige Birgitta	1,00
Tora Ribbung: Den hl. Frans af Assisi	0,50
—»— : Den hl. Teresa	1,00
P. D. Steidl: Vor Frues Sange	4,50

Katholsk Boghandel
Stensgade 5, Kbhvn. B.
Elf. Vester 3930

Jesu Hjertes Andagt (Fredag d. 5. Okt.)

- St. Ansgars Kirke:** Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse
Kl. 8 Aften Andagt.
- Rosenkranskirken:** Efter 8-Messen sakramental Velsignelse,
Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.
- Sakramentskirken:** Efter 8-Messen sakramental Velsignelse,
Kl. 8 Aften Andagt.
- St. Annæ Kirke:** Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.
- Jesu Hjertes Kirke:** Efter 8¹/₄-Messen sakramental Velsignelse,
Kl. 7¹/₂ Aften Andagt med Prædiken.
- St. Andreas Kirke:** Efter 8-Messen sakramental Velsignelse,
Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

Kollekt for den danske katolske Kirkesag.

Søndag den 7. Oktober holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne **Ansgarius-Bonifacius Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for vore mest trængende kirkelige Institutioner.

Meddelelse fra St. Ansgars Sogn.

Fra 1. Oktober d. A. genoprettes atter St. Ansgars Menighedskontor i Bredgade 64, Stuen.

Under Kontoret henhører:

St. Ansgars Sogns Regnskabsvæsen (Anmeldelser og Indbetalinger af de aarlige Bidrag til Sognet, Legat-Udbetalinger m. m.)

De katolske Kirkegaarde (fra alle Sogne).

Desuden er Ansgariusforeningens Ekspeditionskontor henlagt under Kontoret (Nordisk Ugeblad, Indbetaling af Medlemsbidrag, Kalenderen m. m.)

Kontoret er aabent fra 1—4, Lørdag til 2.

Telefon: Palæ 3762. Bogholder Johs. Hansen.

I Hørsholm

holdes kun Gudstjeneste den 1. og 3. Søndag i hver Maaned.

Frimærker — Stamps.

For at skaffe Penge til en katolsk Indsamling søges Forbindelse med katolske Frimærke-Samlere, som er villige til at ombytte udenlandske Mærker med danske i store, urensede Partier. Specielt reflekteres paa Tilbud fra selvstændige indiske Stater og Afrika, og bedes ærede Katholikker, som have Forbindelser der, godhedsfuldt sende dem dette Nummer af Ugebladet, for at støtte Sagen.

August J. Diemar, Skindergade 32.
Copenhagen K. — Denmark.

Kirkelig Kalender.

30. Sept. 19. Søndag eft. Pintse.	7. Okt. 20. Søndag eft. Pintse. Rosenkransfest.
1. Okt. M. Remigius, Biskop og Bekender.	8. — M. Birgitta, Enke.
2. — Ti. Værneenglene.	9. — Ti. Dionysius og Lidel- sesfæller, Martyrer.
3. — O. Oktavaf Kirkevielse.	10. — O. Frans Borgias, Bekender.
4. — To. Frans af Assisi, Bekender.	11. — To. Ferialdag.
5. — F. Placidus og Fæller, Martyrer.	12. — F. Ferialdag.
6. — L. Bruno, Bekender.	13. — L. Edvard, Bekender.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsdag den 2. Oktbr. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses den h. Messe for Foreningens Anliggender.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 1. Okt. til de aftalte Tider.

»Absalon«. Mødet den 1. Oktober bortfalder.

Stiftelsesfest Søndag den 30. Septbr. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i »Columbus« Optræden af Visesangeren og Lutspilleren G. Bjørk samt forskellig Underholdning. Dans til Kl. 1.

Enhver Katholik har Adgang.

Bestyrelsen.

Den Katholske Højskole

begynder først sine Møder Tirsdag den 9. Oktober.

Aftenprædikener i Jesu Hjerter Kirke

begynder Søndag den 7. Oktober Kl. 6. Emnet for Oktober Maaned: Den hellige Frans af Sales's Askese. I Anledning af 300 Aarsdagen for hans Død.

St. Franciskus III. Orden har Møde paa St. Franciskusdag Torsdag den 4. Oktober Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i St. Knuds Kapel (Generalabsolution).

St. Andreas Gilde (Ordrup)

Tirsdag 9. Oktbr. afholdes aarlig Generalforsamling i Charl. Palmehave Kl. 8. Evt. Forslag bedes indsendt inden 5. Oktbr. til Formanden.

Onsdag 17. Oktbr. Kl. 8 i Charl. Palmehave

Films Fremvisning

og derefter en lille Svingom.

Billetter à Kr. 1,25 for Medlemmer og Kr. 2,00 for Besøgende samt Kr. 0,50 for Børn faaes Hylleholt, Jægersborgallé 25.

Bestyrelsen.

K. D. K. »Katholske Damers Klub« har herefter sine Klubafstener hver første og tredje **Mandag** i Maaned. Lokalerne er aabne fra 5—11.

Mandag den 1. Oktober Kl. 7 indbydes alle Medlemmer til festlig Sammenkomst efter Sommerferien.

Ved P. v. K. modtaget 25 Kr. til de kath. Børn fra Landet. Til alle Velgørere min hjerteligste Tak.

Pater A. Smitz.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag
Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer,
i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K.
Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt.
Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64², Kbh. K. Tlf. Palæ 59.
Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 40.

Søndag den 7. Oktober.

1923.

INDHOLD: Lidt om Rosenkransen. — St. Birgitta. — Nogle Ord om Biskop V. Ammundsen. — Skattepligten til Kirken. — Den eukaristiske Kongres i Genua. — Valfarten til Björkö. — Fra andre Blade. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Sverige. Norge. England. Rom. Japan. Nordamerika. — Brevkasse. — Avertissementer.

Lidt om Rosenkransen.

Rosenkransen anses af mange, der ikke er kendt med katolske Anskuelse, for den katolske Kirkes Symbol og Kendetegn. Det er nu ganske vist en Fejltagelse, men en Fejltagelse, der kan undskyldes; thi Rosenkransen findes i næsten enhver Katholiks Haand. Barnet har den og Oldingen, Arbejdsmanden og Professoren; og den bruges af alle disse forskellige Mennesker under de mest forskellige Forhold: i triste og glædefulde Øjeblikke, i Livets travleste Virksomhed og i Dødens bange Time. Det er derfor ikke saa vanskeligt at forstaa, at Folk, der staar udenfor den katolske Kirke, anser Rosenkransen for Catholicismens Symbol.

Men det har den aldrig været, og det vil den aldrig nogen Sinde blive. Den katolske Kirkes Symbol og Kendetegn er nemlig Korset, Frelserens Offertrone. »Vi prædiker Kristus, den korsfæstede.« Derfor staar Korset paa de katolske Kirkers Taarne, staar paa Højalteret, det mest fremtrædende Sted i Kirken, staar som den katolske

Kirkegaards Midt- og Samlingspunkt og skulde findes paa eet iøjnefaldende Sted i ethvert katholsk Hjem. Thi det skal minde os om Forløserens Person og Virksomhed, om de Ord, han efterlod os som Rettesnor for vort jordiske Liv, og om alt, han gjorde for at gøre os fri af Synden og drage os hen til det gode.

Men naar det forholder sig saaledes, naar den korsfæstede Frelasers Billede er den katholske Kirkes Kendetegn, hvad er da Rosenkransen? Rosenkransen er eet af de mange Midler, der efter Kirkens Hensigt skal hjælpe os til at gøre os delagtige i Korsofferets Frugter. Den er altsaa ikke Maal men Middel, og da ikke engang det første og vigtigste Hjælpemiddel. De Midler, vi først skal gribe til, er Messeofferet og Sakramenterne; dem skulde vi først og fremmest benytte os af, thi deres Virkninger kan ikke erstattes af nok saa mange Led af Rosenkransbønnen. Disse Naademidler har Christus selv givet os, mens Rosenkransen ikke altid har været kendt i den katholske Kirke. Naar den alligevel benyttes saa meget af os Katholikker, sker det, fordi mange har opdaget, at de ved dens Hjælp kan bede bedre. At bede vil jo sige at opløfte sit Hjerte til Gud for at lovprise ham, takke ham eller bønfalde ham om en Naade. Den ægte Bøn forudsætter og bevirker saaledes en inderlig personlig Forbindelse med Gud, der som vor Fader og Herre stadig lader sit Øje hvile paa os. Men Livets Støj trænger ikke saa sjældent ind i Hjertets Lønkammer, og ofte hænder det, at det drager vore Tanker med sig, endog i den helligste Time. Da tilbyder Rosenkransen os sin Hjælp. I Lighed med Korsvejsstationerne viser den os i femten store Billeder Guds enbaarne Søn, der er bleven Menneske og har arbejdet og lidt for os, for at vi kunde blive delagtige i hans Herlighed. Og det skulde da gaa underligt til, hvis vi ved at betragte disse Billeder ikke voksede i Tro og i Kærlighed til ham, der har sendt sin Søn ned til Jorden for at søge og saliggøre dem, der var fortabte.

Ch. Raabe.

St. Birgitta.

Mandag den 8. Oktober fejrer vi atter St. Birgittas Føst, og i Aar er der særlig Grund til at tænke paa den store nordiske Helgeninde, da der er gaaet 550 Aar siden hendes Død. St. Birgitta er den eneste af den nordiske Helgenskare, der har faaet Verdensry, og som endnu den

Dag i Dag er kendt i hele den katholske Kirke. Endnu lever jo ogsaa den Orden, hun stiftede. For kort Tid siden bragte »Ugebladet« et Brev fra St. Birgittas Kloster i Rom. Naturligvis er det særlig de svenske Katholikker, der fejrer dette Aars Birgitta-Jubilæum, men ogsaa vi Danskere vil mindes hende.

Den hellige Birgitta døde den 23. Juli 1373 i sit Hus paa Piazza Farnese i Rom. Som saa ofte i sit Liv havde Birgitta ogsaa i de sidste Dage Aabenbaringer. Hun hørte

Englene synge »Veni sponsa Christi«, »Kom Christi Brud«, og Herren selv formælede sig med hende, mens hun bekendte: »Verdens Rige og al jordisk Pragt har jeg kun agtet ringe, og det af Kærlighed til min Herre, Jesus Christus, som jeg har set for mine Øjne, har elsket, har troet paa, som jeg med Sjælens hele Varme holder fast ved«.

Den sidste Dag om Morgenen saa Birgitta atter Herren, der lindrede hendes Smerter, og da han var forsvundet, følte hun dog, at han usynlig var i hendes Nærhed. Saa kaldte den hellige Kvinde sine Husfæller til sig, takkede dem for al Kærlighed og Troskab og bad dem ydmygt om Tilgivelse for alle Fejl, og med et Smil sagde hun dem Farvel. Til sidst kom hendes Børn, Katharina og Birger, til Dødslejet. Birgitta velsignede dem og formanede dem til stadig Kærlighed til Gud. Hun talte til dem om deres Fader Ulf, hvor fromt han havde levet som en af St. Benedikts fattige Sønner. »Vær fuldkomne, mine Børn; thi der er ingen andre i vort Hus, der har givet eder et daarlignende Eksempel end jeg alene. . . . I maa ikke græde, fordi jeg gaar bort fra eder; kun jeg maa græde af Anger over mine Synder.« Hun bad sin Søn sørge for, at hendes Lig i Stilhed blev bragt til Klosteret Panisperna og begravet der uden Højtidelighed. Hun vilde gerne hvile i de fromme Klarissers Kloster, hvor hun saa ofte havde dvælet, og ved hvis Port hun sammen med de fattige havde tigget om Almisser.

Derefter aflagde Birgitta sit sidste Skriftemaal for Præsten Peter Olafson, modtog det hellige Vandringsbrød og den sidste Salvelse. Kl. 9 læste Peter Olafson den hellige Messe i den døendes Værelse; efter Forvandlingen hørte man Birgitta højt og tydeligt sige: »I dine Hænder, Herre, befaler jeg min Aand.« Straks da Messen var forbi, udaandede hun, med Øjnene rettet mod Himmelen, med lyst og smilende Aasyn. Det var Kl. 9^{1/2} om Morgenen den 23. Juli 1373.

»St. Birgitta, Christi Brud«, saaledes har hun levet siden, baade i Himmelen og paa Jorden. Saaledes lever hun endnu, og i de Dage, der kommer, vil atter Bøn og Sang lyde til hendes Ære. Som i Fortiden vil St. Birgitta ogsaa i Fremtiden blive en af Nordens Hjælpere.

Nogle Ord om Biskop V. Ammundsen.

Et Udklip af »Dagens Nyheder« bringer mig et kortfattet Referat af et Foredrag, som den nye lutherske Biskop over Haderslev Stift har holdt i »Bethesda«s Festsal, og hvis Emne var »Katholicismen i protestantisk Belysning«.

Nu véd jeg meget vel, at et saadant Referat ikke kan give nogen udtømmende Besked om, hvad den lærde og for personlig Fromhed kendte Biskop i Folkekirken har sagt. Men jeg gaar ud fra, at de gengivne Hovedpunkter er rigtigt opfattede. Til disse Punkter vilde jeg gerne have Lov at knytte en Smule Kommentaar.

1. »Katholicismen,« erklærede Biskop A., »anser jo sin Tro for den eneste rette og udenforstaaende for Kættere. Skandinavien er for Romerkirken en Missionsmark.«

Ogsaa Biskop A. maa jo anse sin Tro — altsaa den evangelisk-lutherske, i Overensstemmelse med det af ham paa Ære og Samvittighed afgivne *Præsteløfte* — for »den eneste rette«. Dette kommer da ogsaa klart frem i de Ord, hvormed hans Foredrag slutter, og hvori han forkynder Catholicismens Underlegenhed under, hvad han kalder »selve Christi Evangelium«, som hvis Repræsentant han tydeligvis mener at staa. Ordet »Kættere« vil han vel næppe bruge om os Katholikker, men Meningen bliver den samme. Vi er udenfor den rette Kristendom. Derfor bliver jo ogsaa de katholske Lande — Italien, Spanien — og den i Danmark velsete, moralsk og pekuniært støttede Valdensermission betragtede som »en Missionsmark«. Over Valdenserkirken i Rom staar Ordene »Og Lyset skinnede i Mørket«. At »Mørket« er Catholicismen, behøver man kun at aabne et valdensisk Tidsskrift for at faa at vide.

Hvis Biskop A. ikke anser sin Tro for »den eneste rette«, vilde han iøvrigt ikke staa, dér hvor han staar, i et Embede som Kirkens Tilsynsmand. Man kan jo da ikke være Præst eller Biskop i et Trossamfund, om hvilket man mener, at det maaske er det rigtige, endsige, at andre Trossamfund er rigtigere.

2. »Vi Protestanter,« siger Biskop A., »har den Fordel, at vi kan anerkende alt det gode i Katholicismen, men Romerkirken kan ikke anerkende noget som helst af vort.«

Saafrømt denne Udtalelse er rigtig gengivet, indeholder den en paa Uvidenhed baseret, meget væsentlig Misforstaaelse. »Romerkirken« anerkender netop meget af, hvad der findes indenfor den lutherske Kristendom. Først og fremmest Daabens Sakrament; dette anses for jævngyldigt med den katholske Daab, saa at ingen dansk Konvertit er bleven døbt om igen, end ikke *sub conditione*. Dernæst det kirkelige og det borgerlige Ægteskab; dette gælder i den katholske Kirke lige med det katholske Ægteskab og anses i begge Tilfælde for et Sakrament.*)

Efter mit Skøn er dette ikke saa lidt. Men det er ikke alt. Thi »Romerkirken« anerkender i den lutherske Dogmatik alle de Lærdomme om Synd, Naade, Jesu Undfangelse, Fødsel, Frelserdød, Opstandelse, Himmelfart, der ikke afviger fra den katholske Lære om samme Æmner.

3) »Calvinisterne kan oprejse et Sonemindesmærke paa det Sted, hvor Michael Servet blev brændt. Noget saadant kunde Romerkirken aldrig gøre.«

Romerkirken har gjort meget mere. Den har erklæret Jeanne d'Arc, der led Baaldøden ligesom Michael Servet, for Helgeninde, og Statuer af hende findes nu i Tusinder af katholske Kirker.

4) »Man træffer hos den katholske Kirkes høje Prælater en Beklagelse af, at Inkquisitionen ikke mere kan virke.« Hvis Biskop A. — en af Folkekirkens »høje Prælater« — virkelig har udslynget denne Beskyldning, vilde det være rimeligt, om han havde meddelt Navnene paa dem, han sigtede til. Foreløbig tillader jeg mig at tvivle paa, at Biskop A. virkelig har været paa en saadan Fod med katholsk Gejstlighed, at man har kunnet give ham saa haarrejsende Meddelelser. Og i hvert Fald maa jeg absolut udbede mig Navnene paa dem, Biskop A. her har raabt »Raka« efter.

5) Biskop A. anerkender det »store Erkendelsesarbejde«,

*) Hermed er naturligvis ikke sagt, at det borgerlige Ægteskab for Katholiker har samme Gyldighed. Red,

som Skolastiken, navnlig Thomas fra Aquino, har gjort i fordums Tid. »Men Systemet brister overfor den moderne Tanke,« erklærer han.

Ak, den moderne Tanke! Hvordan hedder det i Goethes »Faust« — »zwar euer Bart ist kraus, doch hebt ihr nicht die Riegel!« Og jeg ved en yngre dansk Filosof, som efter at have prøvet alle »den moderne Tanke«s Nøgler til Verdensgaaden — og ingen passede — nu sidder bøjet over Thomas' *Summa* og ser alle Porte aabne sig. Der sidder i dette Øjeblik i Paris, i Rom, i Louvain thomistiske Tænkere, man ved Københavns Universitet vilde gøre vel i at regne med — jeg nævner tre: *Jacques Maritain*, *Garrigou-Lagrange* og *Kardinal Mercier*.

6) »Det naturlige Menneske« (fortsætter Biskop A.) »længes efter en Autoritet, faste Regler og bydende Befalinger. Han søger i en rastløs Bestræbelse at fortjene Himlen.«

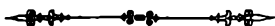
Desværre tror jeg, at det absolut modsatte er rigtigt. Det naturlige Menneske — den gamle Adam — har aldeles ingen Forkærlighed hverken for Autoritet, Regler eller Befalinger. Og rastløs Stræben efter Himlen — den finder man vist kun hos den Kristne, hvilket allerede Paulus vidste, naar han sagde: »Ikke at jeg allerede har grebet det, men« (osv. Biskoppen kender Stedet), og naar han talte om »med Frygt og Bæven at virke sin Frelse«.

7) Saa kommer tilsidst Banlysningen af alle Jordens Katholiker. »Katholicismen repræsenterer Millioner af Menneskers Længsel mod Gud, men i en Form, som staa langt under det, der er givet i selve Kristi Evangelium.«

Hvis Biskop Ammundsen virkelig har udtalt sig saaledes, saa synes det mig, at der for ham kun er eet at gøre — at forlade sin Bispestol og gaa ud i Verden for at komme denne Længsel i Møde og bringe Romerkirkens Millioner (vi er henved 300 Millioner) det »Kristi Evangelium«, han har, og vi maa savne.

Assisi, Septbr. 1923.

Johannes Jørgensen.

Skattepligten til Kirken.

Af Prædikenen paa Kirkevielsesfesten i St. Ansgars Kirke.

Med langt større Berettigelse end Jøderne kan vi sige: »Hvor er saa stort et Folk, til hvilket Guder holder sig nær, saaledes som Herren, vor Gud, til os!« Næ naar vi er helt gennemtrængte af og overbeviste om Troen paa den uendelige Rigdom, vi ejer i vore Kirker, skal vi da saa ikke ogsaa sætte Pris paa dem, værdsætte dem, elske dem, gerne og ofte besøge dem, deltage i Gudstjenesten, bidrage til Kirkernes Vedligeholdelse, deres Istandsættelse og værdige Udsmykning?

»For dit Hus sømmer sig Hellighed, Herre, saa længe Dagene varer!« Dette Ord maa være os alle dybt indpræntet, maa være for os en Ledestjerne, en Rettesnor, vi holder os til og handler efter hele Livet igennem. For enhver Katholik maa det være en Hjertesag, en Æressag at virkeliggøre Salmistens Ord: »Herre, jeg elsker dit Huses Pragt og Stedet, hvor din Herlighed bor.«

Tilvisse er det en Umulighed at udsmykke alle vore Gudshuse med al den Pragt, det salomoniske Tempel ejede; dertil mangler vi de fornødne Midler. Men enhver har den Pligt at bidrage sit til, at Guds Hus, at vor Kirke fremtræder i en værdig og sømmelig Skikkelse. Enhver spørge da engang sig selv, om han hidtil ogsaa virkelig har gjort sin Pligt, om han efter Evne har ydet sit Bidrag til Kirken ved en passende aarlig Kirkeskat? Svaret vil for manges Vedkommende ikke kunde være bekræftende. Dette fremgaar tydeligt nok af vor Menigheds sidste Kirke-regnskab, som udviser *kun 199 Bidragydere*, altsaa m. a. O. *ikke engang hvert syvende Medlem af Menigheden betaler sin Kirkeskat*. Og iblandt de bidragydende er der sikkert ikke saa faa, som baade kunde og derfor ogsaa burde udrede betydeligt mere end det Beløb, de har tegnet sig for. Jeg ved det godt, at mange af de her Tilstedeværende gør deres Pligt, og jeg anerkender det fuldtud og paaskønner det; men der er andre — og de fleste, denne Paatale angaar, er ikke her i Kirken — som ikke gør det.

At alle og enhver, som er i Stand dertil, ogsaa bør

svare en passende Afgift, er en streng Samvittighedspligt, ingen uden Synd kan unddrage sig, thi Katekismussen siger udtrykkelig, at ingen, der undlader at opfylde denne Pligt, kan absolveres. Og at alle, der formaar det, ogsaa forhøjer deres Aarsbidrag, er en bydende Nødvendighed, som Tidsforholdene og Omstændighederne kræver. For Øjeblikket fremtræder Kirken i en Tilstand, som ikke svarer til den Fest, vi netop fejrer i Dag. Der er Arbejder under Udførelse, som var uundgaaelig nødvendige, og som ikke kunde opsættes længere, hvis de Besøgendes Liv og Sundhed ikke skulde udsættes for Fare. Tidens Tand har efterhaanden jo ogsaa gnavet paa vor Kirkebygning; flere Gange er Gesimsstykker faldet ned, heldigvis enten om Natten eller ogsaa om Dagen paa Tidspunkter, da ingen Mennesker var i Kirken. Hidtil har Guds Forsyn naadig bevaret os alle for en alvorlig Ulykke, og herfor skylder vi Gud en inderlig og oprigtig Tak. Men hermed maa vi ikke lade os nøje. Vi maa ogsaa afværge og forebygge truende Farer, saa vidt dette er muligt. Derfor udføres dette for Kirkens indre Udseende skæmmende Arbejde. Og da dette medfører ganske overordentlige, uforudsete Udgifter, som belaster Kirkens alt i Forvejen ret trykkede økonomiske Forhold, saa beder og opfordrer jeg herved alle Menighedens Medlemmer ret indtrængende om kraftig Hjælp og Støtte. Jeg vil i denne Sammenhæng kun lige minde om et Ord, vi hørte i Festdagen Evgl. Da Frelseren kom til Tolderen Zachæus' Hus, da sagde Zachæus til ham: »Herre, Halvdelen af mit Gods giver jeg til de fattige, og har jeg besveget nogen, giver jeg det firefold igen.« Mon det ikke var et Eksempel til Efterligning for mange? Vilde det ikke være godt paa lignende Maade at gøre Bod, saaledes at de, der hidtil ikke har ydet nogen Kirkeskat, altsaa paa en Maade har besveget Kirken, vilde gøre det godt ved at efterbetale det skyldige og saaledes udrede en passende Erstatning? Vi maa jo huske paa, at vi ikke er frie og uansvarlige Ejere, men kun Forvaltere af de Goder og timelige Gaver, Gud, Herren, har betroet til os, at vi altsaa ikke maa skalte og valte med dem efter eget Tykke og Forgodtbefindende, men engang skal aflægge Regnskab for ham. Heraf følger altsaa, at alle, som hidtil af Efter-

ladenhed, Ligegyldighed eller Mangel paa Eftertanke har forsømt at yde Kirkeskat, maa herefter tegne sig for en saadan, og alle, som kan det, bør forhøje deres Bidrag. Dette maa betragtes som en Æressag for enhver nidkær Katholik, hvis han ellers vil undgaa Herrens bebrejdende Spørgsmaal gennem Profetens Mund: »Er det Tid for Eder at bo i Eders panelede Huse, medens dette Hus er øde?»

Nej, mine kære i Herren, Guds Hus maa være vor Ære og Stolthed. For hans Hus sømmer sig Hellighed og Herlighed, saa længe Dagene varer.

Ph. v. Kettenburg.

Den eukaristiske Kongres i Genua.

1.

Kirkelivet i Italien staar for mange som et Vaneliv i stagnerede Former — som snøvlede Rosenkrans og uopmærksomt fulgte Messer. Maaske det i Fortiden var saadan, i Nutiden er det ganske anderledes. Italien har i andre Henseender vist, at det er Landet med de store, skjulte Kræfter og Muligheder; Landet, der kan gøre *Risorgimento*: paa en Gang Opstand og Opsving, kan finde sig selv og Aanden fra sin store Fortid igen.

Efter at den nye Regering under Mussolini har vakt Folkeaaenden til nyt Liv, udryddet Korruptionen og afskaffet al antikristelig Sektarisme, har ogsaa Kirkelivet taget Opsving. Messen besøges flittigere, en liturgisk og en kirkekunstnerisk Bevægelse er opstaaet til Afskaffelse af de værste lokale Uhyrligheder, Præken høres flittigere, den katholske Presse vokser og udbredes, Respekten for Kirken stiger, Krucifixet hænger igen i Skole og Hospital, Processioner kan igen foregaa uantastet og mødt med Respekt. Religionen faar atter Tag i de intelligente Kredse. Bøger af *Giovanni Papini*, *Domineco Giuliani* og *Giovanni Joergensen* er i høj Kurs, Kongresser og store Retræter afholdes. . .

I det lille Assisi overværede jeg for nylig en Kongres af Italiens kristne Akademikere; der var baade Begejstring,

Ungdom, ærligt Arbejde og Alvor; Fællesaltermgang og Procession med det Allerhelligste gennem Gaderne var Programpunkter lige saa vel som Foredrag af Assisis danske Æresborger, af Borgmesteren, af Rigsdagsmænd, Præster, Embedsmænd og Studenter. 400 Deltagere fra alle Italiens Egne havde 4 Dage sammen. Næppe er de borte, før en Kæmperetræte for Tertiærer afholdes, og naar den er forbi, en Kongres for Kirkemusik i Pius X's Aand.

Omtrent samtidig holdes i *Genova la Superba* den VII nationale eukaristiske Kongres, præsideret af Pius XI's Legat *a latere*, Hs. Em. Kard. *De Lai*; seks andre Kardinaler, halvfjerdsindstyve Bisper, tolv Abbeder, utallige Prælater og henved en halv Million udenbys Deltagere er samlede deroppe.

Selvfølgelig er de ydre Festligheder storartede — begunstiget af Sol og blaa Himmel, af Havet og den stolte Bys Herlighed. Kardinallegaten blev modtaget med Kongesalut, fordi han repræsenterede Pavens Person, alle Stadens Autoriteter var til Modtagelse og Festmaaltid; Genua er skjult under Flag og Dekorationer, og naar de høje Kirkefyrster passerer i Cortège gennem Gaderne, er Jublen bag Soldaternes Espalier, hvor Mængden trykker sig i Hundredtusinder, ubeskrivelig. Der holdtes Messe i fri Luft med 8000 Børne-Kommunioner; i Domkirken er der evig Tilbedelse under hele Kongressen, Massekommunioner foregaar i alle Kirker, og hele syv Gudshuse maa give Plads for Komité- og Sektionsmøder.

Naar Slutningsdagen kommer, skal der være Procession paa Havet. Paa et særligt dertil bygget Fartøj fører Kardinallegaten Sakramentet i højtideligt Optog af Skibe og Baade under Klokkeringning, Hymner og Kongesalut for Verdens Herre ud over Middelhavet. Ingen Mislyd har forstyrret Festen; enten deltager man aktivt, eller man viser Respekt — saadan er det blevet i det nye Italien.

2.

Det er interessant at se, hvad de forskellige Sektioner har forhandlet og vedtaget. Man har holdt Møder i syv Kirker, hvor Bisper, Præster og Lægfolk, baade Herrer og Damer, har talt fra en særlig oprejst Tribune — overalt

om: større Forstaaelse af Altreus Sakramente. Jeg skal gengive Beslutningerne.

I Sektion: Præsterne, har ønsket, at den hellige Messe i endnu højere Grad bliver studeret, baade i dogmatisk, mystisk og liturgisk Henseende, i Seminarierne; at Præsterne selv hengiver sig til et intenst Studium af Messen; at Missalet bliver Udgangspunkt for deres Meditation og for deres Præken; og at Evangeliet studeres bedre, for at Messen maa blive bedre forstaaet.

II Sektion: Mændene. En Marquis og en Overkirurg har talt, og der udtales Ønske om: »at enhver Kristen ofte genopfrisker sine Kundskaber om det hellige Messeoffer ved Læsning og ved Hørelse af Præken, og at enhver gør sig fortrolig med Brugen af Missalet paa Latin og Italiensk for saaledes hver Dag bedre at nyde godt af Liturgien og bedre at kunne tage aktiv Del i Ofret.«

III Sektion: De Unge. En Journalist og en Præst taler. Resolutionerne ønsker: at Kendskabet til Messen bliver Basis for Religionsundervisningen — og at de Troende maa lære at tage mere inderlig Del i den.

IV Sektion: De katholske Damer. En Komtesse og en Præst fører Ordet. Der vedtoges Ønske om: »at Kvinderne af enhver Stand søger at skaffe sig det nøjest mulige Begreb om Messeofret, dets Maal (Tilbedelse, Taksigelse, Sone og Bøn), dets Virkninger baade for Levende og for Døde og om dets Liturgi. At de selv overgiver denne Viden til deres Børn allerede i den tidligste Alder; at de senere hen sørger for, at den forøges i Skole, Katekismeklasse og Ungdomsforening. Og at hun — i kristelig Ydmyghed — forsøger at lade sine Omgivelser forstaa, at hendes Højhed som Hjemmets Dronning og hendes personlige Egenskaber mere har deres Rod heri end i hendes rent menneskelige Hjærte. At hun sætter Messen over alle andre Andagter; at hun anstrenger sig for, i Kirkens Aand, at tage aktiv Del i den, og at hun lærer at følge den liturgisk. At hun støtter ethvert Arbejde, der ud fra den kirkelige Øvrighed gøres for at opnaa større Deltagelse i Messen. At hun ikke foretrækker en sen stille Messe men tager Del i Sognets officielle Messe, saa hun ogsaa faar hørt Prækenen og kommunikerer blandt Sognets Folk.«

V Sektion: Den kvindelige Ungdom. Talere er en Prælat og en Gymnasielærerinde. Man ønsker det samme som IV Sektion samt: »at de unge Piger nøje overholder deres Søndagspligt, selvom det koster et Offer, og at de, naar det er gørligt, gaar til Messe ogsaa de søgne Dage; at de overværer den ærbart, fromt og forenende sig med Christus og hans Præst, idet de følger Liturgien i Missalet. At| de tager aktiv Del ved at kommunikere, og at de ordner hele deres Liv efter Messeofrets Aand ved Hjælp af den Naade, de der modtager.«

3.

Mon der ikke i disse Resolutioner ligger et Vidnesbyrd ogsaa for os?

Mon vi ikke snart faar at høre et tusindstemmigt Krav om liturgisk og eukaristisk Litteratur, som vi saa stærkt mangler.

Mon ikke »Christi Legems Korstog« kan drage Inspirationer af det ovenstaaende?

Og mon ikke vi alle — der endnu ikke er modne til en eukaristisk Kongres — kan finde Midler til at lære Messen bedre at kende . . . og til bedre at følge den.

Viator.

Valfarten til Björkö.

I Begyndelsen af Aaret 830 drog den hellige Ansgar og hans Ven Witmar paa Rejse til Sverige. Om Høsten Aaret i Forvejen havde der været Rigsforsamling i Worms, og efter frankiske Beretninger skal der da have indfundet sig Sendebud fra Sverige, som bad om, at Kristendommen maatte forkyndes i deres Land.

Undervejs blev St. Ansgar overfaldet af Sørøvere; men han og Witmar slap frelst i Land, og de vandrede videre og for over mange Søer. De kom da, sandsynligvis ved Føreres Hjælp, til Björkö i Mälaren, hvor Kongen, som hed Björn, lod dem prædike Evangeliet. Og en fornem

Mand, som hed Härger og var Staden Birkas Bestyrer og Kongens Raadgiver, tog ved Kristendommen, og han byggede en Kirke eller vel snarere et Trækapel. Men St. Ansgar drog tilbage til Danmark, og nogen Tid derefter deltes Norden mellem ham og Ebo, som fik Sverige tildelt. Han sendte sin Frænde Gautbert til Björkö, men han blev drevet bort af en folkelig Forfølgelse. St. Ansgar sendte saa Eremitten Ardgar; han fandt endnu Kristne paa Björkö og gav Dødssakramentet til en Kvinde, Frideborg, som var kendt for sin Fromhed. Og i Aaret 853 kom St. Ansgar atter til Sverige; Forkyndelsen af Kristen-

Ansgarskorset paa Björkö.
Ved Kardinalens Besøg.

dommen blev tilladt paa Tinge, og Kongen selv lod opføre en Kirke. Men St. Ansgar rejste igen bort og lod Erimbert tilbage; ham fulgte Aasfrid, en Dansker, og han efterfulgtes af Rimbart, som har opskrevet St. Ansgars Levned. I September 936 døde Bisp Unne paa Björkö; han var kommen fra Tyskland Aaret før, men vi ved intet om hans Virksomhed i Birka, og med hans Død er den tyske Missionsvirksomhed i Sverige forbi.

Maaske kan det siges, at St. Ansgar var ikke populær i Sverige; der findes i alle Tilfælde ikke overleveret et eneste Billede af ham fra Landets middelalderlige Kirker.

Man saa ikke hans ringe Gernings store Betydning og lod ham fordunkles af senere nationale Helgeners Bedrifter.

Men saa meget stærkere vil den Tradition komme til at virke, som det moderne katholske Sverige nu skaber. Hvert Aar vil man drage paa Valfart til Björkö, hvor der i Aaret 1830 efter Tusindaarsfesten blev rejst et imponerende Volmerskors, der ses langt borte fra. Og i Overensstemmelse med den ægte Ansgarius-Tanke, som besjæler det katholske Sverige og gror sig fastere og fastere, nemlig Tanken paa en katholsk Skandinavisme, havde man i Aar indbudt danske Katholikker med paa Valfarten.

* * *

Da Baaden var kommet bort fra Stockholm ind i Mälaren, begyndte Sangen og Bønnen under Valfarten. Vor danske Valfarts-Vise med Omkvædet »Drager frem, drager frem, paa vor fromme Færd« var oversat (og lidt forbedret) paa Svensk. Litanier og Bønner og Vor Frue-Viser blandede deres højtidelige religiøse Rytmer med Skibsmaskineriets trælsomt regelmæssige Dundren. Og efter to Timers Sejladts gik vi henad 11-Tiden i Land paa Björkö.

Medens Pilegrimsskaren samledes nede ved Stranden, skyndte nogle sig i Forvejen op paa det lavkullede Fjæld for at rejse Alteret lige nedenfor Mindekorset. Og langsomt drog saa Valfartsfolket, omtrent 80 i Tallet, det lille sidste Stykke Vej op ad Klippen, medens det sidste Led af den smertefulde Rosenkrans blev bedt.

Rundt om laa Øerne som sorte Rids i den regngraaluft. Klippen graa, Himlen graaskimlet. Der hørtes kun lidt Blæst og nogle Græshopper. Og midt i dette, under det store Stenkors med den svære, tunge Glorierunde, læstes Messen. Stærke, faste Farver af rød- og hvidklædte Tjenestedrenge med rød Kalot, den grønne, gyldenbroderede Messehagel og Lysene i lukkede Messinglygter paa det lille, blomstersmykkede Alter: det var en fortættet Pragt her i en regntruende, graakold Dag, og det virkede paa en, som da man engang saa et Guldalter, smykket

med store Perler og Sindbilleder paa Apokalypsen i en lav, simpel vestjysk Landsbykirke.

Pater Ansgar Meyer læste Messen og holdt en ypperlig lille Prædiken, som ikke mindst det truende Vejr gjorde kort og kærnefuld nordisk. Pater Meyer, som har Ungdomspræstens Evne til at begeistre paa en mærkelig, langsomt virkende Maade, talte om Bedriften — Handlingen som Udtryk for abstrakte Meninger; og han knyttede dette sammen med de to Begivenheder: St. Ansgars Ophold paa Björkö, hvor han byggede en ringe Trækirke, og Kardinal van Rossums Besøg paa Øen, hvor han fra den kors Smykkede Kulle havde lyst Velsignelsen over Skandinaviens Lande i alle fire Verdensretninger . . .

Messen var lige læst færdig, en Bøn bleven bedt, da det begyndte at regne.

— Efter Frokost og en Tur rundt paa Øen for at se de gamle hedenske Grave, fortsættes Valfarten over Søen til Bisp Müllers Sommervilla. Bispens selv var ikke hjemme, men der var sørget for Rum til Pilgrimmene og deres Middagsmad.

Og i Bispens lille Kapel blev Bønnen for Nordens Genforening med Rom bedt, hvorefter Pater Meyer holdt en lille Tale for de tilstedeværende Danskere. Han omtalte med indtrængende Ord den store Forskel paa Katholicismens Arbejdskaar i Sverige og i Danmark og paa Baggrund deraf Sveriges Trang til en katholsk Skandinavisme.

Valfarten sluttede med Aftenandagt og *Te deum* i Sta. Eugeniakyrkan i Stockholm. En lille Smule stykkevis faldt den nok fra hinanden, men netop at denne Valfart skal blive en Tradition, vil med Aarene og med smaa Ændringer skabe et Indtryk af fastere, lidt liturgisk Sluttethed.

Emil Frederiksen.

Fra andre Blade.

Den kendte norske Forfatterinde Sigrud Undset har bl. a. i »Flensburg Avis« skrevet en Artikel om »Hellig Olav«. Sigrud Undset har i sin store Roman »Kristin Lav-

ransdatter« vist, at hun paa en glimrende Maade har sat sig ind i Middelalderens Tankegang, og det viser sig ogsaa i denne Artikel. Den begynder saaledes:

»Naar et moderne menneske vil forsøke at greie ut det spind av hjertetrevler og tanketraader som bandt middelalderssjælen til de hellige, faar han let fat i en gal ende.

I Vor Frue vil vi gjerne se det naturlige moderskap forherliget — den glæde og omhu for avkommet som normale kvinder deler med hunnen hos de fleste varmblodige dyreslag. Og enhver som tror at Kristus er sand Gud og valgte menneskekaar og kors og død for synderes frelse maa vel mene, at ogsaa det naturgivne forhold mellem mor og barn blev helliget, da Jesus vilde være et vernløst barn paa jomfru Marias fang. Men vi moderne mennesker glemmer gjerne, at Maria kaldes den benaadede blandt kvinder, fordi hun var Herrens tjenestemø, et foredømt paa lydighet, ydmyghet, renhet og taalemod under sorg og smerte, som hun ikke selv hadde forskyldt ved egenvilje og synd. »Jesus er min broder«, heter det i gamle norske folkebønner, og saa blev hans mor ogsaa en mor for hver sjæl paa jorden, som satte sit haap til ham — likesom Eva gav den timelige død i arv til al sin æt, da hun vilde bli lik Gud og kjende godt og ondt. Den norrøne oppbyggelseslitteratur glemmer aldrig, at fru Sancta Maria er blit ophøiet av Ham, som ophøier de ydmyge og kalder de sagtmodige salige.«

Et andet Sted i samme Artikel skriver Sigrid Undset:

Naturligvis var ikke Olavs tog til Stiklestad noget korstog, forsaavidt som sikkert storparten av hans motstandere, ialfald høvdingerne, var kristne. Og kong Knut vilde ikke taalt mere end Olav selv, at landet aapenlyst ialfald vendte tilbake til hedenskapet. Men fra sit synspunkt faldt Sankt Olav for Guds retfærdighets sak og i hans tilfælde var kongens mænd kristmænd og korsmænd. For Sankt Olav var det hans pligt at styre Norge, samle landet til en enhet, under den norske kirkes styre føre det ind mellem Europas stater som en fri og jevnbyrdig søster i flokken av Roms døttre, en likeberettiget medarving til troens naadegave og skatten av klassisk kultur som Romerkirken sat inde med. Folkene skal lyde under Gud, ikke det ene under det andet — paa sin flugt til Rusland hjelper Olav beredvillig gotlændingerne med at organisere kristenlov og kirke paa øen. Og i Norge fører

han en dristigere og mere vidsynt samlingspolitik end nogen av sine forgjængere i kongedømmet — han vil mere end samle Norge til ett rike under sig; han vil samle de forskjellige norrøne samfund vest over havet til en stat, bundet sammen i lydighet mot Guds øvrighet paa jorden, kirken og kongen.«

Og hun slutter sin Artikel med følgende Ord:

»Før menneskene fandt paa at trykke bøker var kirkernes billedpyrd menigmands bibel. Og i de norske kirker stod billederne av Sankt Olav og hans frænde Sankt Halvard. Den unge gut rakte frem kvernstenen og vidnet, at han hadde trodd paa Jesu ord: »Hvo som forarger en av disse smaa som tror paa mig, ham var det bedre om der blev hængt en møllesten om hans hals og han blev kastet i havet.« Kongen stod støttet til sin øks og traadte en drage under sin fot. Folket tydet det at være heden-skapet som Olav hadde seiret over, baade i sit kongerike og i sin egen sjæl. Kronen paa hans hode tydet at denne Norges konge var konge i al evighet, saan som der staar skrevet:

»Vær tro indtil døden, og jeg vil gi dig livets krone.«

I »Tidens Tegn« har Nils Kjær skrevet en Anmeldelse af Papinis *Storia di Cristo*. Han siger bl. a.:

Vi er i de nordiske lande ikke vant til at der skrives læselige bøker med nogen religiøs tendens. Protestantismen synes med flid at ville utrydde sig selv. I usanselig og evig opkløvning i retninger, der snart gjør krav paa at være ortodokse, snart frisindede raser den samme forbitrede kamp av alle mot alle, der engang for alle er blit de evangeliske kirkers tegn og kjendemerke. En evig gylden kjede sammenbinder til gjengjæld de religiøse skrifter der i de katolske lande erindrer om den kristne kulturs ælde og uformindskede livskraft.

Det er en mandig og krigersk og rational bok. Den er sig bevidst at den kjæmper for en stor sak, for gjenopvækkelsen eller bevarelsen av Christus i menneskers hjerter. Den er et oppbyggelsesskrift, fordi den vil være med til at bygge op menneskelige sjæle. Den generer sig ikke ved den tro, den forkynnder. Den er fuld av glød og redbon iver. Det er egnet til at vække undren at det er av den ældgamle kirkes jordbund en saa kraftig vekst har sit utspring. Vi maa lære om igjen i denne henseende som i saa mange andre.

Nye Bøger.

Min første Bønebog. 2. Udgave. (Katholsk Forlag. 1923.) 120 S.
Pris: 3 og 4 $\frac{1}{2}$ Kr.

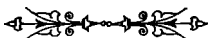
Af den udmærkede Børnebønebog er der kommet en ny Udgave. Det bør virkelig være saadan, at alle vore Børn faar denne Bog. Den egner sig fortrinligt til Gave, i sit smukke Udstyr og med de mange Billeder vil den altid bringe Glæde. Bogens Hovedfortrin er hele den barnlige Tone og saa den udmærkede Gennemgang af Messen. En af Illustrationerne til Messen, »Orate Fratres«, er ikke rigtig; da Kalken ikke er afdækket, maa det være et »Dominus-vobiscum«-Billede. B. J.

Anna Krane: Mitras-Skibet. Dantzer & Stanges Forlag. 1923.

Det nye Forlag Dantzer og Stange, har i Sommer udsendt en Oversættelse af den tyske Konvertit Anna Kranes Bog »Mitras-Skibet«. Den er udstyret som de Romaner, man kalder Sommerlekture, med farvet Omslag, og forhaabentlig vil det skaffe den mange Læsere. De, der vil tilbringe nogle Timer med let Læsning af den gode Slags, og dem er der sikkert mange af, vil næppe kunne finde noget bedre end denne Bog.

»Mitras-Skibet« fortæller om Katholikker, Arianere og Hedninger i det femte Aarhundrede. Forfatterinden skildrer Forfølgelsen af Katholikkerne under Vandalernes Styre i Karthago. Det er en levende og fængslende Skildring, som man aldrig kommer til at kede sig over. Af og til synes man rigtignok, at Bogens Helte er lidt for ædle, men Fremstillingen af den hellige Julias Martyrium virker gribende og ægte.

I særlig Grad vil jeg anbefale denne Bog til alle vore katholske Menigheds-Bibliotheker; det er en af de Bøger, som sikkert vil blive læst meget. B. J.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Paa Tirsdag den 9. Oktober begynder igen Højskolens Foredrag i Vesterhus. Hele Programmet vil først kunne offentliggøres i næste Nummer. Det er Forstanderen, Pastor Bernh. Jensen, der begynder med

et historisk Foredrag. Ved at melde sig ind i »Katholsk Højskoleforening« faar man for 3 Kr. Adgang til alle Vinterens Foredrag.

— Den mangeaarige Husbestyrerinde i Præsteboligen i Bredgade, Fru M. Petersen, har med første Oktober trukket sig tilbage. I 37 Aar har Fru Petersen opofrende og arbejdsomt gjort sin Gerning først hos Præfekt Grüder og senere hos Biskop von Euch. Men nu er hun 72 Aar gammel, godt og vel, og Kræfterne slaar ikke til mere. Der er mange af vore Præster, der vil tænke med Taknemmelighed paa Fru Petersen, først og fremmest de, der har boet i Bredgade og nydt godt af alt hendes Arbejde, men ogsaa alle de, der har været Gæster derinde i kortere eller længere Tid. Og mange i Menigheden er jo ogsaa kommet i Berøring med Husbestyrerinden, der altid har været rede med en hjælpende Haand, hvor der trængtes til det. Fru Petersen har fortjent nu at hvile ud, og vi ønsker, at hun maa leve mange fredelige og lykkelige Aarovre i Dalum Kloster, hvor hun har taget Bolig.

Sverrig. I Anledning af at der i Aar er sørløbet 550 Aar siden den hellige Birgittas Død fejrer de svenske Katholikker hendes Fest med særlig Højtidelighed. I Stockholm holdes et højtideligt Triduum, og Søndag den 7. Oktober vil St. Birgitta blive mindet i alle katholske Kirker i Sverrig.

Norge. Franciskussøstrene i Bergen har iflg. »St. Olav« købt en stor Ejendom i Nærheden af deres Hospital og der indrettet en Øjenklinik. — I Harstad paatænkes Opførelsen af et katholsk Hospital.

England. I Ærkebispedømmet Westminster, der kun omfatter en Del af London, der har to katholske Bispedømmer foruden, er i de sidste syv Aar 11,506 Mennesker blevet optaget i den katholske Kirke, alene i 1922 var det omtrent 2000.

— Lord Halifax, en kendt engelsk Protestant, Fører for »Anglo-Katholikerne«, har offentliggjort en Pjece i Anledning af det sandsynligvis forestaaende Koncil i 1925. Han opfordrer sine Trosfæller til nøje at overveje Spørgsmaalet om St. Peters Primat. Alle maa undersøge, siger han, om Christus virkelig har givet Petrus den øverste Ledelse, og hvorvidt Paven endnu den Dag i Dag med Rette kan udøve den. Den anglikanske Kirke maa paany tage Stilling til dette, naar Konciliet skal træde sammen, thi Haabet om Genforening med Rom kan ikke dø.

Rom. I Anledning af 600 Aars Jubilæet for den hellige Thomas af Aquinos Kanonisation vil der i November Maaned blive holdt en Række Forelæsninger

om Helgenen ved det romerske St. Thomas Akademi. To Kardinaler, en italiensk Ærkebiskop, en spansk Biskop, og en fransk, en belgisk og en tysk Professor skal føre Ordet, saa at det bliver et katholsk internationalt Møde. Paven vil selv overvære Forelæsningerne.

— En kongelig Forordning bestemmer, at Religionsundervisning skal genindføres i Italiens Folkeskoler. Det er 50 Aar, siden den blev afskaffet.

Japan. Fra Rom skriver Jesuiternes Provincial: »Der herskede stor Ængstelse for vore Patres Skæbne i Japan, særlig hos P. General. Den 9. Septbr. erklærede imidlertid det japanske Gesandtskab, at der ikke var omkommet nogen Europæer i Tokio, og at vort Kollegium ikke fandtes paa Listen over de ødelagte Skoler; det Kvarter, hvori det ligger, havde overhovedet lidt mindst. Den 10. telegraferede den Apostoliske Delegat fra Tokio til Kardinal Statssekretær Gasparri: »Mit Hus og mine Ejendele ødelagt, jeg selv er rask og har faaet Husly hos Jesuiterpatrene.« Derpaa sendte P. General en telegrafisk Forespørgsel til de franske Patres i Shanghai (Kina); Svaret indløb den 12. Septbr.: »Pères Japon sauvés, maisons endommagées« (Patrene i Japan reddet, Husene beskadiget). PS. Der er 20 Medlemmer af Jesu Selskab i Japan, lige 4—5 Dage før Jordskælvet var 7 nye Missionærer (5 Patres og 2 Lægbrødre) ankommen til Jokohama.

— De sidste Efterretninger viser at kun een Søster har mistet Livet ved Jordskælvet, ellers er alle Præster, Brødre og Søstre frelst; men mange Kirker, Skoler og Hospitaler er ødelagte.

— Ovenstaaende var allerede sat, da der kom nye Efterretninger, der viser større Tab. Et Telegram fra Ærkebiskoppen af Tokio til Missionsseminariet i Paris meddeler, at to Præster savnes, og ikke mindre end ni Søstre er døde.

Nordamerika. I New York er der i den sidste Tid aabnet elleve nye katholske Skoler, og samtlige katholske Skoler besøges nu af 165,000 Børn. Samtidig er en hel Del nye Skoler under Opførelse. Kommunens Skoler har kun seks Gange saa mange Børn. I Brooklyn er der 75,000 Børn i katholske Skoler; syv nye Skoler er aabnet i den sidste Maaned, og tre er under Bygning.

Brevkasse.

Paa Forespørgsel fra en Læser i Trondhjem skal jeg lidt forsinket — opgive, at det forønskede Værk hedder

Henri Joly: Psychologie des Saints,

Lecoffre (Gabalda), Paris —

og at der i den af samme Forlag udgivne Serie *Les Saints* findes Indledninger, der kan supplere Joly's Bog. Katalog over de 250 Helgenbiografier kan faas gennem en Boghandler eller fra Forlaget.

Med venlig Hilsen til Forespørgeren

P. S.

Ny Bog af F. F. Maurer.

Den hellige Frans Xaver.

208 Sider Smukt illustreret Pris Kr. 3,00

Indbundet i heltshirting Bind Kr. 5,00.

Katholisk Boghandel, København.

NY UDGAVE

Min første Bønnebog.

Bogen er smukt indbundet i heltshirting Bind og rigt illustreret, Prisen er Kr. 3,00. Indbundet i fint Skindbind 4,50.

Katholisk Boghandel, København.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katolske Kirkes Lære, lige som for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder vi efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, Gennemgang af Troenslæren:

Pater Sials hver Onsdag Aften Kl. 8 i St. Knuds Sal, Stenosgade 4B.
Pater Spaus hver Tirsdag Aften Kl. 7½ i Præstegaarden i Ordrup.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar F. J. West, Ordrupvej 96^a, Charlottenlund.

En ung katolsk Pige (Realeksamen) med nogen Øvelse i at omgaas og undervise mindre Børn samt villig til at deltage i lettere Husgerning søger Plads til 1. November. Løn efter Overenskomst. Nærmere Oplysninger hos St. Joseph-Søstrene, Østerbrogade 7 D. Kbhvn. Ø.

Katholsk Højskole.

Møde hver Tirsdag Aften Kl. 8 i Vesterhus, Vestervoldg. 115^a. Adgang 25 Øre. Højskoleforeningens Medlemskort, som koster 3 Kr. een Gang for alle, giver gratis Adgang til alle Vintermøder (fra Oktober til Marts incl.). Indmeldelser modtages hos Hr. Johs. Hansen, Bredgade 64 St., samt ved Indgangen til Foredrags-salen, hvor Betaling for Kortene ogsaa afgives.

Datum	Foredragsholder	Emne
9. Oktbr.	Pastor Bernh. Jensen	Knud den Store.
16. —	Fru H. Tardini	Ægteskabets skrevne og uskrevne Love.
23. —	Redaktør N. P. Nielsen.	Nordboerne i Grønland, deres Hjem- og Kirkeliv.

Katholsk Litteratur til Oktober Maaned

P. Schindler: Jomfru Mariæ Rosenkrans	3,00
John Johnsen: Vor Frue Psalter	0,75
O. Lauritzen: Rosenkransbønnen	0,20
Niels Hansen: Vore Helgener	3,00
A. Brinckmann: Den hellige Birgitta	1,00
Tora Ribbung: Den hl. Frans af Assisi	0,50
—»— : Den hl. Teresa	1,00
P. D. Steidl: Vor Frues Sange	4,50

Katholsk Boghandel

Stenosgade 3, Kbhvn. B.

Tlf. Vester 3930

Unio. Søndag d. 7. Oktbr. Udflugt til Dyrehaven. Afgang med Toget 10⁴⁵ til Klampenborg fra Hovedbanen. Frokost medbringes. I Tilfælde af daarligt Vejr faas Oplysninger om Turen paa Tlf. C. 4110 og Vester 787 x. Besøgende er velkomne.

Bemærk. Vintersæsonen begynder d. 17. Okt. i Odd-Fellow-Palæets Riddersal.

Aftenprædikener i Jesu Hjerter Kirke

begynder Søndag den 7. Oktober Kl. 6. Emnet for Oktober Maaned: Den hellige Frans af Sales's Askese. I Anledning af 300 Aarsdagen for hans Død.

Credo. Sept. 1923. Indhold: Tanker ur kardinalens tal till stockholmskatholikerna. — Kardinalens Nordlandsfærd. — Angående Sankt Jacobikyrkan i Riga. — Ur Saint Francois de Sales skattkammare. — Petrus eller Petri. VIII. Den bortförklarade bikt-banken. — Från Credos torn. — Våra katolska hem. 1. Påvliga legäter i Nordenland. 2. »Fruktansvärd som en välordnad härskara.« — Kyrklig kalender. — Från våra församlingar och förseningar.

St. Joseph Gilde. st. 1885.

Generalmøde afholdes Mandag den 8. Oktober 1923 Aften Kl. 8 pr. i Bredgade 67. Bestyrelsen.

Kirkelig Kalender.

7. Okt. 20. Søndag eft. Pintse. Rosenkransfest.	14. Okt. 21. Søndag eft. Pintse.
8. — M. Birgitta, Enke.	15. — M. Theresia, Jomfru.
9. — Ti. Dionysius og Lidel- sesfæller, Martyrer.	16. — Ti. Ferialdag.
10. — O. Frans Borgias, Bekender.	17. — O. Hedvig, Enke.
11. — To. Ferialdag.	18. — To. Lukas, Evangelist.
12. — F. Ferialdag.	19. — F. Petrus af Alcantara, Bekender.
13. — L. Edvard, Bekender.	20. — L. Johannes af Kenty, Bekender.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 9. Okt. Kl. 8 Aften i Vesterhus, Vestervoldgade 115³.
Pastor Bernh. Jensen: Knud den Store.
Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

St. Ansgars Kirke. Søndag den 7. Oktober Kl. 6 er der ved Aftenandagten Procession, hvori Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

Rosenkranskirken. Mariakongregationen har Møde med Bestyrelsesvalg Onsdag d. 10. Oktbr. Fælleskommunion Søndag d. 14. Oktbr. i Messen Kl. 8.

Kollekt for den danske katolske Kirkesag.

Søndag den 7. Oktober holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne **Ansgarius-Bonifacius Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for vore mest trængende kirkelige Institutioner.

St. Andreas Gilde (Ordrup)

Tirsdag 9. Oktbr. afholdes aarlig Generalforsamling i Charl. Palmehave Kl. 8. Evt. Forslag bedes indsendt inden 5. Oktbr. til Formanden.

Onsdag 17. Oktbr. Kl. 8 i Charl. Palmehave

Films Fremvisning

og derefter en lille Svingom.

Billetter à Kr. 1,25 for Medlemmer og Kr. 2,00 for Besøgende samt Kr. 0,50 for Børn faaes Hylleholt, Jægersborgallé 25.

Bestyrelsen.

Meddelelse fra St. Ansgars Sogn.

Fra 1. Oktober d. A. genoprettes atter St. Ansgars Menighedskontor i Bredgade 64, Stuen.

Under Kontoret henhører:

St. Ansgars Sogns Regnskabsvæsen (Anmeldelser og Indbetalinger af de aarlige Bidrag til Sognet, Legat-Udbetalinger m. m.)

De katolske Kirkegaarde (fra alle Sogne).

Desuden er Ansgariusforeningens Ekspeditionskontor henlagt under Kontoret (Nordisk Ugeblad, Indbetaling af Medlemsbidrag, Kalenderen m. m.)

Kontoret er aabent fra 1—4, Lørdag til 2.

Telefon: Palæ 3762. Bogholder Johs. Hansen.

FREMMEDSPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64^a, Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 41.

Søndag den 14. Oktober.

1923.

INDHOLD: Regnskabsdagen kommer. — Jorsalafærd. — Den katolske Kirke i Rusland. — De moderne Kongregationer. — St. Josefs Skole. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Italien. Czeko-Slovakiet.

Regnskabsdagen kommer.

Vi Mennesker er alle paa mange Maader som Israels Folk, ganske særlig vi, der hører til den sande Kirke, som er Guds Folk i den nye Pagt. Vi har ogsaa faaet saare mange Gaver af Herren, og vi har ikke altid skønnet paa dem, men ligesom Israel ladet mange af dem upaaagtet og maaske endda brugt mange af dem til det onde, men Regnskabs Dagen kommer ogsaa for os, thi, siger Evangeliet i Dag, »Himmerige lignes ved en Konge, som vilde holde Regnskab med sine Tjenere«. Der er en Konge, som har givet os det altsammen, og det er den samme mægtige Konge, som var Israels Herre, det er ham, som førte dem ud af Ægypten, det er ham, som skabte Himmel og Jord og hersker over alt den Dag i Dag. Det er ham, hvis Vilje ingen kan modstaa. Ham skylder vi alt. Du kan ikke nævne noget som helst af alt, hvad du har eller har haft, som du ikke har faaet fra Gud. Han har givet os selve Livet og dertil alt andet, og han giver det hver eneste Dag. Deraf kan vi straks se, at det bliver et stort Regnskab, er saa mægtig Konge har at gøre op med sine Tjenere, naar alt det skal gennemgaa.

Og denne Herres Tjenere er saare mange. Der gives intet Menneske paa Jorden, der ikke er Tjener i den Forstand, at han har faaet alt fra Gud, og at han skal svare til det engang. Der gives Mennesker, som ikke vil anerkende dette deres Afhængighedsforhold, men de vil være deres egne Herrer og deres egne Konger, men ogsaa for dem kommer Regnskabets Dag. Det nytter heller ikke, om de gør nok saa meget Oprør og lader sig selv hyld af al Verden, de kommer dog til at aflægge Regnskabet. Det nytter heller ikke, om de vil flygte nok saa langt bort fra dette Kongerige, intet Sted vil de være sikre paa Regnskabets Dag. De bliver hentet alle Vegne fra, og af hver eneste en vil der blive krævet Regnskab.

Ogsaa vi vil blive hentet til at aflægge Regnskab. Saa længe Herren uddeler af alle sine Rigdomme og giver Gaver rundt omkring, aabner vi alle vore Hænder og vil tage imod. Vi benytter os af Guds Godhed og Gavnildhed. Ja, naar noget trykker os, og naar vi mangler noget, saa tyer vi til ham og bliver aldrig skuffede. Saa er vi glade over, at han virkelig er saa mæglig, at ingen kan modstaa hans Vilje. Men saa kan vi heller ikke slippe for at aflægge Regnskab engang.

Det bliver naturligvis store Summer, vi skal gøre Regnskab for. Derfor tales der i Evangeliet om en Mand, der skyldte sin Herre ti Tusinde Talenter, det vil sige omtrent 30 Millioner Kroner, det symboliserer en umaadelig stor Sum. Det er det jo, alt, hvad Herren har givet os, fra Livets første Øjeblik indtil nu og fra nu af indtil Døden. Og naar nu Herren kommer og kræver til Regnskab, hvor sørgeligt vil det da ikke være, naar vi ikke kan klare det! Hvis vi har hørt til den Slags Mennesker, der har krævet og atter krævet og faaet saa meget og brugt det altsammen til Daarlighed. Hvis vi har benyttet os af Guds Godhed og Magt uden Hensyn til ham og uden at tænke paa, hvad vi skylder, ja, hvis vi har brugt det altsammen imod ham, der har givet os det!

Regnskabets Dag bliver en tung Dag for mange Mennesker. Lad os tænke paa den hver eneste Dag. Husk — alt, alt skal du gøre Regnskab for, og du kan ikke slippe.

B. J.

Jorsalafærd.

Rejebeskrivelser udkommer der mange af mellem Aar og Dag, særlig i de sidste Aar. De fortæller om Jordomsejlinger, om Grønlandstogter, om Troperne og de vilde Folk. Nu er der kommet en, der hedder Jorsalafærd*). Og alle de, som Kristendommen betyder noget for, bliver opmærksomme. Det er jo gaaet os allesammen, som Johannes Jørgensen fortæller det om sig selv, at vi har sidet som Børn i Skolen og set paa Korlet over »Det forjættede Land«. Og vi har hørt fortælle om det, og vi har længtes efter det. Vi gav os ikke til at gøre Udkast til et Værk om Palæstina, som han gjorde, da han var 16 Aar gammel, men vor Interesse var derfor ikke mindre. Nu er Johannes Jørgensen godt oppe i Halvtredserne, og endelig kom han til det hellige Land, og nu kommer Bogen.

Med hvilken Glæde tager man ikke dette første Bind af »Jorsalafærd« i Haanden! Det er en smukt udstyret Bog med mange udmærkede Billeder. Men Hovedsagen er jo det, at i den Bog vil Johannes Jørgensen fortælle os om det hellige Land. Den Mand, der her fortæller, staar os danske Katholikker nærmere end nogen anden, han har grebet os saa ofte, han — og han alene — har de nødvendige Forudsætninger for at kunne tale til os om Ting, der staar vort Hjerte saa nær, de Steder, hvor Herren har levet. Netop naar man har læst andre Skildringer af det hellige Land, føler man det, at denne Gang er det en Mand, hvis Hjerte ligner ens eget, der taler.

Af det sagte fremgaar, at det selvfølgelig ikke er en tør Beskrivelse af Palæstina, denne Bog giver; det er ikke det Værk, den seksten-aarige tænkte paa. Men det er Johannes Jørgensen i det hellige Land. Det er ham selv, det er Drengen fra Svendborg, og det er den store katholske Digter, det er et moderne Menneske med en ualmindelig Viden, og det er den fromme Discipel af St. Frans. Der-

*) Johannes Jørgensen: Jorsalafærd. I, med Illustrationer og Kort. Gyldendal. 1923. 194 S.

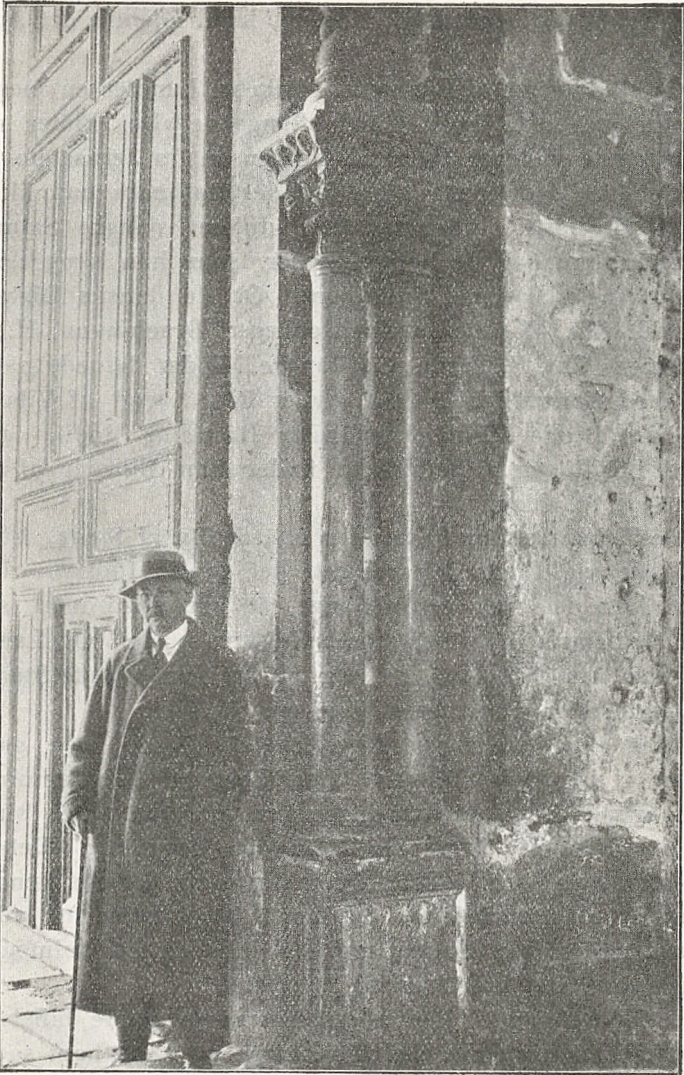
for rummer »Jorsalafærd« saa mange forskellige Toner, saa uendeligt skiftende Stemninger. Derfor skal Bogen ogsaa læses fornuftigt. Har man læst den igennem, begynder man forfra, Stykke for Stykke, man fordyber sig i de enkelte Afsnit, og da bliver man grebet og bliver aldrig færdig.

Saa snart man begynder paa Bogen, møder man Johannes Jørgensen, selve Forordet bliver til Poesi, et Citat af Broder Nikolaus af Poggibonsi fra det 14. Aarhundrede. Og den første Del, »Undervejs«, har et Motto af Verlaine og begynder med »Vers i Kahytten: »Drømmebyer, Drømmeskovene . . .« Saa følger den gamle Sang »Der staar et Lys i Østerland, det skinner som en Stjerne« paa Damperen over Middelhavet, og Kapitlet slutter med en Beskrivelse af Stjernehimlen. Det er en Optakt fuld af Stemning, som ingen anden kan skrive det. Til den første Del hører ogsaa Kapitlet »Østerland«, en Fantasi fra Alexandria over Omar Khayyâm og »Tilværelsens flammende Gaade«, et Kapitel af meget stor Skønhed.

Men selve det hellige Land? Ja nu følger den Del, der hedder »Første Indtryk«, og nedenunder staar Ordene af Jeremiæ Klagers Bog: »Alle de, som gaa forbi paa Vejen klappe i Hænderne over dig, Jerusalem. De spotte og ryste med deres Hoved over Jerusalems Datler: Er det den Stad, hvilken man sagde at være hel dejlig, al Jordens Glæde?« Og dermed har Forfatteren sagt os, hvad Indtrykket var: den store Skuffelse, »trange, snavsede Gader, paa hvis smudsigglatte Sten Foden glider — her og der en Indskrift eller en Søjlestump, til hvilken et helligt Minde knytter sig (eller en Bue over en Gade eller en gammel Port — eller blot et Kors, hugget i en Sten). Og i de smalle, smudsige Gader en broget, hensynsløs Trængsel . . .« Men som Modsætning til det kommer straks efter Besøget ved den hellige Grav: »Og saa er det min Tur at gaa ind —«.

I »Jorsalafærd« skildres det hellige Land, som det er den Dag i Dag. Maaske aldrig har man faaet en saa sand Fremstilling. Til Trods for al Poesi og al religiøs Grebethed skjules intet, men modigt lader Johannes Jørgensen en se Virkeligheden, selv om den er nær ved at

dræbe Poesien. Alle de forskellige Mennesker, der lever i det underlige Land, faar man at se, al Elendigheden træ-

Forfatteren ved Tempelporten.

Illustration til „Jorsalfærd“.

der frem. Og man har vel før hørt om Striden mellem de kristne Trossamfund paa de hellige Steder, men at det var saa galt! Heldigvis gør Forfatteren sig ikke til Dom-

mer, han lufter ikke sin Forargelse, nej, han fortæller kun om det, som det er i al dets Bedrøvelighed. Ikke mindst i Bethlehem har Kampene raset, der er Munkene parat til at rykke ud med deres Knipler, hvad Øjeblik det skal være.

Om Bethlehem og Egnen der omkring handler en meget stor Del af dette første Bind. Syngende »Det kimer nu til Julefest« vandrer Johannes Jørgensen fra Jerusalem til Bethlehem. I det hele taget forlader Danmark ham ikke saa langt borte. Atter og atter dukker danske Salmestumper frem paa de hellige Steder, som han sang dem som Dreng i Skolen i Svendborg. Og de danske Digttere er med: Chr. Winther, Oehlenschlæger, Drachmann, H. C. Andersen, Chr. Richardt. Og danske Minder dernede nævnes med Forkærlighed: Her hviler Bisp Svend af Viborg og hans Broder Eskil, her hviler Dronning Bodil, og i selve Basilikaen i Bethlehem finder han Billeder af St. Knud og St. Olav.

Bethlehem er for ham »den haarde By af Sten«, hvor der ikke var Plads i Herberget, det er det Indtryk, den gør. Men det sker nogle Gange, at han ikke mere ser den stenhaarde By, men hører Englene synge. Og Læseren faar dem da ogsaa at høre, og det kan enkelte Steder gaa ham, som Forfatteren siger om sig selv:

»Jeg ved ikke mere mine levende Raad, men gaar under i den dybe Bølge.« Den Bølge af Julestemning, som bryder frem, og som ingen kan modstaa. Den slutter hos Johannes Jørgensen, som den begyndte: »Det er Juleaften, og ovre i Bethlehems By staar Lysene tændte som paa et stort Juletræ, og langt, langt borte fra lyder den gamle milde Salme som en lullende og dulmende Vuggesang: Det kimer nu til Julefest . . .«

I Tilknytning til Bethlehem faar vi de gamle bibelske Fortællinger om Ruth den Moabitiske og »Abraham sad i Mamrelund, han var en Hyrdekonning«, mesterligt fortalte. Bogen slutter med en Skildring af »Juda Ørken og Juda Bjerger« med en fantastisk Automobiltur til det Døde Hav.

Naar man har læst dette første Bind af »Jorsalafærd«, føler man sig beriget, og man glæder sig ikke mindre, end da man med Forventning tog Bogen i Haanden. Læseren

skuffes ikke, selv om han maaske havde ventet mange Ting anderledes. Det er ikke nogen Opbyggelsesbog, men det er en Rejseskildring, som tilfredsstiller ved sin Ærlighed, og som glæder ved al sin Skønhed. Det maa blive Bogen om det hellige Land, der findes hos alle Katholikker.

Bernh. Jensen.

Den katholske Kirke i Rusland.

Der har for nylig været afholdt en Synode af russiske Biskopper i Udlandet i Sremski-Karlovc i Jugoslavien. Denne Synode vedtog følgende Resolution, som den sendte til den pavelige Nuntius i Belgrad, Mgr. Pellegrinetti:

»Den provisoriske Synode af Biskopper af den orthodoxe russiske Kirke i Udlandet, som har erfaret, at den katholske Ærkebiskop Cieplak er blevet dømt til Fængsel, og at Mgr. Budkiewicz er blevet skudt efter Bolshevikernes Dom, er dybt oprørt over Bolshevikernes nye Forfølgelse af Kristendommen. Til Trods for den katholske Kirkes Tavshed, dengang Bolshevikerne dræbte mange russiske Biskopper og Hundreder af uskyldige russiske Præster, Munke og Nonner, deler den orthodoxe russiske Synode i Udlandet med Biskopperne og alle Katholikker den Følelse af Bitterhed og Sorg, som ingen i den Grad er i Stand til at forstaa, som Børnene af den orthodoxe russiske Kirke, som i mere end seks Aar forfølges af Jøder og Vantro mere grusomt, end de første Kristne blev forfulgt af Hedningerne i Rom.«

Efter at have modtaget denne Resolution sendte Mgr. Pellegrinetti Synodens Præsident, Metropolitan Anton Hrapovitski, følgende Svar:

»Deres Højærværdighed! Jeg har modtaget Resolutionen fra »Synoden af russiske Biskopper i Udlandet«, hvori man erklærer, at man oprigtigt tager Del i Sorgen over den katholske Ærkebiskop Cieplaks Fængsling og Mgr. Budkiewicz Henrettelse. Det er en Erklæring, som følger paa

mange andre, jeg har modtaget fra forskellige russiske Personer og Organisationer i Jugoslavien. Denne Enighed i den broderlige og kristelige Kærligheds Aand er i Sandhed rørende og trøstende. Det er ogsaa det bedste Svar paa Angrebene fra de Vantro, der blinde af vildt Had mente at kunne ødelægge al Religion i Verden. Jeg skatter Deres Medfølelse højt, og jeg haaber, at det uskyldige Blod, som man har udgydt, og som mere end Abels Blod raaber til Himmelen, vil bidrage til, at der kommer bedre Dage for det ulykkelige Rusland og alle dets Børn. Guds Domme er uransagelige, men det er sikkert, at Christus er i Dag og i Gaar og i al Evighed.

Hentydningen til »den katholske Kirkes Tavshed« kan jeg kun tilskrive utilstrækkeligt Kendskab til Katholikernes og den Hellige Stols Aktivitet. Man behøver kun at huske det spottende Svar, som man fra Moskwa sendte den afdøde Pave Benedikt XV, dengang han paa den eneste mulige Maade søgte at frelse de Biskopper, Præster, Munke og Troende af den orthodoxe russiske Kirke, som var i den største Livsfare. Dette Svar er ingen Hemmelighed, thi det lange Telegram, der var underskrevet af Tchitcherin, var offentliggjort i »Osservatore Romano« i 1919, altsaa omtrent fire Aar før de sidste Begivenheder.

Mgr. Budkiewiez's Død er desværre ikke den eneste Ulykke, der er hændet Katholikerne i Rusland. Allerede i 1918 maatte Biskoppen af Saratoff, Mgr. Kessler, flygte til Odessa og derfra til Rumænien, og saaledes reddede han med Nød og næppe Livet. Ærkebiskoppen af Mohilev, Mgr. Ropp, der er Metropolitan for hele Rusland, og som Mgr. Cieplak er Hjælpebiskop for), blev fængslet, forfulgt, truet med Døden, og først efter de største Anstregelser blev han i Efteraaret 1919 løsladt og har siden maattet opholde sig i Udlandet. Biskoppen af Minsk, Mgr. Lozinski, levede i 1919 i tre Maaneder som Flygtning i Skovene, saa blev han taget til Fange og tilbragte et helt Aar i Moskwas Fængsler, først i 1921 blev han løsladt, men det blev ham forbudt at opholde sig paa russisk Territorium. Biskoppen af Jytamir og Kieff, Mgr. Dubovski, maatte sammen med sin Hjælpebiskop, Mgr. Godlewski, under de største Farer flygte fra sit Hjem, og det samme

gælder Biskoppen af Kamieniec, Mgr. Mankovski. I de sidste to Aar har der derfor i hele Rusland kun været en eneste katolsk Biskop, Mgr. Cieplak, der er i Fængsel, dømt til Tvangsarbejde. Desuden er der i hvert Stift blevet dræbt adskillige katolske Præster.

Men den Hellige Fader, som er og føler sig som Fader i Jesus Christus for alle Mennesker, selv om ikke alle Mennesker anerkender ham som deres Fader, har alligevel aldrig holdt op med, og selv nu holder han ikke op med at hjælpe alle de ulykkelige i Rusland. Hele den katolske Kirke har ydet og vil stadig med Begejstring yde sin Hjælp med Almisser og med Bøn.

I Løbet af det sidste Aar saa jeg til min Sorg, at man i nogle herværende russiske Blade og endog i et Tidsskrift, der gaar for at være inspireret af det serbiske Patriarkat, gav ganske fejlagtige Oplysninger om den Hellige Stols Arbejde; heldigvis er det lidt efter lidt blevet lyst i disse sørgende Menneskers Sjæle.

Tilgiv mig denne Sidebemærkning, som kun har til Hensigt at udrydde Misforstaaelser og bidrage til Sejr for Sandheden og Kærligheden, der jo er Fundamenter for Enigheden, som Christus saa vidunderligt lovpriser i sin Bøn til Faderen Aftenen før sin Forløsningsdød. Vi vil bede og græde sammen. Guds Barmhjertighed vil høre vore Sukke, der er fulde af Tillid til ham.

Jeg slutter med den Bøn, som det Nye Testamente slutter med: „Kom, Herre Jesus!“

En moderne Kongregation.

»De smaa Svalesøstre« er det folkelige Navn, man en Dag gav en af de godgørende Kongregationer, som altid vil være et Vidnesbyrd om vor Tid og en Pryd for den. Deres virkelige Navn, som nu kendes i hele Verden, er »De smaa Søstre af Assumptio, de fattiges Sygeplejersker«. I Paris har den biskoppelige Ret netop aabnet Forberedelsesprocessen, der skal føre til Beatifikation af Kongrega-

tionens Stifter, og samtidig er der udkommet en Levnedsskildring af denne hellige Nonne.

Der er heri et smukt Vidnesbyrd om Catholicismens Frugtbarhed i Nutidens Frankrig.

Det var en fattig Arbejderske i Paris, sygelig og uskøn var hun af Legeme, men stærk og straalende skøn af Hjerte og Sjæl. Hun var født midt i Storbyen, i Kvarteret omkring Saint-Sulpice. Hun hed *Antoinette Fage* og var af meget fattig Familie; selv tjente hun som Syerske det nødvendigeste til Livets Ophold.

I 1860 var hun 36 Aar gammel. Nogle Damer af St. Dominikus's tredje Orden, som var blevet fornyet af Lacordaire — ogsaa en af de religiøse Blomster i det 19. Aarhundrede — havde lagt Mærke til hendes Dyd og hendes Klogskab, og de bad hende om at overtage Ledelsen af et Vajsenhus, som de havde grundet. *Antoinette Fage* tog imod Tilbudet, idet hun tænkte derved at kunne gøre noget for andre. Men Gud havde bestemt hende til et langt større og betydningsfuldere Apostolat.

Nogle Aar senere traf hun en Pater af Assumptionsordenen ved Navn Pernet. Assumptionisterne er ogsaa en af vor Tids smukke Frugter, med deres Missioner, Valfarter og Propagandavirksomhed. Pater Pernet var en Discipel af Ordenens Stifter, Pater d'Alzon; han havde arbejdet iblandt Folket og havde saa at sige forelsket sig i de fattige Arbejdere og vilde vinde dem ved Godhed. Han drømte om en Kongregation af Søstre, der kunde erstatte fraværende eller syge Husmødre i Familierne. Han havde allerede fundet to Kvinder af Folket for at realisere sin Plan, men kun een holdt ud, den anden egnede sig ikke til at lede det begyndende Arbejde. Med en Helgens klare Blik saa Pater Pernet, at *Antoinette Fage* havde de nødvendige Egenskaber til denne Gerning. Han kaldte hende da, som Herren kaldte sine Dicipole. Den ydmyge Arbejderske, der var blevet Leder af et Vajsenhus, gjorde først Indsigelser; hun var meget bange: det at pleje syge eller endog lede Sygeplejersker var aldeles ikke hendes Kald. Men Pateren blev ved, og tilsidst gav hun efter i Lydighed. Og som saa ofte før skulde Lydigheden ogsaa bringe Sejren.

Det var i 1864. Snart var Søstrene i Gang i rue Viollet i et tæt befolket Kvarter, og ti Aar senere havde de tilige smaa Konventer tre andre Steder i Paris og fik da den officielle Approbation af Ærkebiskoppen af Paris. I 1883 døde Antoinette Fage som Mère Marie de Jésus i Helligheds Ry midt iblandt sine Døtre. Hun havde ved sin Død nye Huse i selve Revolutionskvarteret Belleville, i Sèvres og Creil i Paris's Omegn og endog i en af Londons Forstæder. 1901 fik Kongregationen endelig Approbation fra Rom; den talte da 400 Søstre, og i de sidste 20 Aar er dette Tal vokset betydeligt. Nu er Kongregationen udbredt ikke blot i forskellige franske Provinser, men ogsaa i England, Italien, Belgien, Irland, de forenede Stater og Argentina.

Det, der karakteriserer »de smaa Søstre af Assumptio«, og som har gjort dem saa populære, er deres beundringsværdige Opofrelse i de fattiges Tjeneste. De tager Plads ved ulykkelige og syge Arbejderes Hovedgærde; de nøjes ikke med at pleje dem, men bliver fuldstændig Husholdersker for dem. De gør Indkøb, laver Mad, gør rent, tager sig af Børnene, og ved deres gode Ord og al deres Omsorg udbreder de Tillid og Glæde. To strenge Regler, som aldrig er blevet overtraadt eller tilsidesat, behersker deres Arbejde: de tjener kun de fattige, og af disse fattige modtager de absolut intet, ikke engang et Glas Vand.

De fattiges ydmyge Tjenerinder blev stiftet af en Arbejderske, men nu kan man iblandt dem finde unge Piger af alle Stænder, alle skjult under samme Slør.

Uden at prædike, kun ved deres Eksempel og Opofrelse, har disse Søstre udrettet det vidunderlige. Da de i 1897 forelagde Rom deres Konstitution til Godkendelse, kunde de anføre, at de havde opnaaet at faa 10 000 Ægteskaber kirkeligt indgaaede, 1000 Voksne havde de faaet døbt, og 5000 Børn og Voksne havde de ført til den første hellige Kommunion. Hvor store mon Tallene nu er!

Til Søstrene slutter sig tre Lægmandsforeninger, der hjælper dem og skaffer den økonomiske Basis. »De tjenende Damer« hjælper hos de fattige og paatager sig meget Arbejde, der overgaar Søstrenes Kræfter. »Broderskaberne« samler flere tusinde Arbejdere, som Søstrene er

kommet i Berøring med, og Husmødrene danner en Forening »St. Monikas Døtre«.

To Træk endnu kan vise deres Indflydelse.

For tyve Aar siden krævede en ny Lov, at nye og ikke anerkendte Kongregationer skulde ansøge om Statens Tilladelse til at eksistere, og den blev kun givet, naar Statsmagten efter Combes Anvisninger havde omformet dem, som den vilde. Søstrene havde ingen Tillid til dette og søgte ikke om Tilladelse, men fortsatte roligt deres Gerning. Derved gjorde de sig skyldige i Lovovertrædelse, og Regeringen besluttede at jage dem ud af Landet. Eksekutionen skulde begynde med deres Huse i Grenelle og Levallois-Perret, to tætbefolkede og for største Delen socialdemokratiske Kvarterer. Saa snart det rygtedes, at der var Fare for Søstrene, rejste Arbejderne sig og dannede en Beskyttelsesgarde. Øvrigheden standsede, og Søstrene kunde arbejde videre uden nogen Hindring.

For nogle Maaneder siden døde Kongregationens Generalforstanderinde. Hendes Begravelse viste Deltagelse i hele Folket. En Mængde Arbejdere ledsagede Liget, og Paris's Kardinal gik i Spidsen af Toget. Talrige fremragende Politikere, der hører til Broderskaberne, var med; de er Tjenere for de fattiges Tjenerinder.

François Veillot.

St. Josefs Skole.

Sakramentskirkens Skole, St. Josefs Skole, som hidindtil har været til Huse, hvor der kunde blive en Smule Plads til den, dels i Kirkebygningen, dels i Beboelseshuset, har nu endelig kunnet flytte ind i de rigtige Skolelokaler, som i 23 Aar har været udlejet til Femmers Seminarium og Pigeskole. I Dagene fra 24.—28. September flyttede denne Skole ud, og i de paafølgende Dage flyttede vor Skole ind efter nogle nødvendige Forandringer og Reparationer, som ikke er helt fuldførte endnu, især for 3. Sals Vedkommende, hvor Lærerinderne, St. Josef Søstrene skal bo. Men for selve Skolelokalernes Vedkommende var man

den 3. Oktober i al Fald naaet saa vidt, at man kunde holde Indvielse for atter at genoptage Skoleundervisningen efter den lille extra Flytteferie.

Efter Afsyngelsen af Salmen »Alt, o Fader, dig til Ære« foretog Msgr. A. Neuvel Indvielsen efter det romerske Rituale, der foreskriver Besprængning med Vievand baade baade udvendig og indvendig under en Række smukke Bønner, i hvilke der nedbedes Guds Naade og Velsignelse baade over dem, som skal undervise, og dem, som skal undervises i Skolebygningen, at de alle maa faa Del i Visdoms og Kundskabs Gave og i Gudsfrygts Gave, og Skolen saaledes virkelig maa kunne blive en Planteskole ikke blot for verdslig Kundskab og ydre Færdighed, men ogsaa for kristelig Dyd og Kundskab, og Børnene her i denne Skole saaledes i Sandhed og Virkelighed maa vokse baade i Alder og i Visdom og Naade for Gud og Mennesker.

Dette mindede Msgr. Neuvel ogsaa Børnene om i en Tale, han paa en letfattelig Maade holdt til dem, gaaende ud fra Ordene, som staar paa H. C. Andersens Gravsten paa Assistens Kirkegaard:

Den Sjæl, Gud i sit Billed har skabt,
Er uforkrænkelig, kan ej gaa tabt;
Vort Jordliv her er Evighedens Frø,
Vort Legeme dør, men Sjælen kan ej dø.

H. C. A.

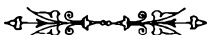
Det var ogsaa Grunden til, at baade Forældres og Præsters og Læreres fornemste Pligt er den at værne om og frelse Børnenes Sjæle; det er det, ikke alene Kirkens, men ogsaa Skolens Arbejde først og fremmest maa gaa ud paa. Msgr. Neuvel lykønskede Sognepræsten og Lærerpersonalet og selve Børnene til, at de nu endelig havde kunnet flytte ind i disse højere, lysere, luftigere Lokaler, som oprindeligt ogsaa var bestemt til dem.

Og efter at Indvielsen var sluttet med den højtidelige Anbringelse af Krucifikset paa en dertil særlig udsmykket Plads i Forsamlingsalen paa 2. Sal, — saa takkede Sognepræsten alle de tilstedeværende (Børnenes Forældre og Lærere, Præster og Repræsentanter for St. Josefs Søstrenes forskellige Huse), men fremfor alle Msgr. Neuvel for, at han trods sin høje Alder havde vist sin Interesse for Skolen ved at komme til Stede og selv foretage Indvielsen. Det maatte jo være en særlig Glæde for den, som for 23 Aar siden havde bygget denne Skole for Nørrebros katholske Børn, at han nu ogsaa oplevede dette at se disse Børn

tage denne Skole i Besiddelse. Pastoren opfordrede Børnene til ikke blot i Dag, men fremdeles daglig at bede Vorherre om Naade og Hjælp til at blive gode, fromme, flittige, sande katholske Skolebørn, der vilde gøre baade deres Forældre og Lærere og særlig Skolens Grundlægger, Msgr. Neuvel, Ære og Glæde.

Der afsluttedes med Takkesangen »Store Gud, vi love dig«, og til allersidst udbragte Skolekonsulent Pastor Klemp et velmotiveret Leve for Msgr. Neuvel, der besvaredes af Børnene og de tilstedeværende med 3 kraftige Hurra'er.

N.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. »Unio« har udsendt sit Program, der byder paa et Møde i hver af de kommende Maaneder. Den 5. December skal en Generalforsamling træffe Bestemmelse om Fremtiden. Forhaabentlig vil Fremtiden blive god; »Unio« har jo altid hyggelige Aftener, og Foreningen har ogsaa en saadan Mission, at den fortjener at faa Tilslutning.

Italien. Som kort meddelt i forrige Nummer bliver Religionsundervisningen nu genindført i de italienske Skoler. Ad lovlig Vej har den aldrig været afskaffet, men ved mange Dekreter, ved ulovlig Kommunalpolitik og Frimurerens Indflydelse var Religionsundervisningen i de sidste 50 Aar trængt ud af Skolerne. »Undervisning i Kristendommens Lære,« saaledes begynder det nye Dekret, »er efter den katholske Kirkes Tradition Grundlaget og Fuldendelsen af al elementær Undervisning.« Lærerne skal nu, saa vidt de er egnede til det, meddele Undervisningen; derom skal der de forskellige Steder forhandles med de kirkelige Autoriteter. En stor Del italienske Biskopper har allerede været samlet til Forhandling om de nye Forhold.

Czeko-Slovakiet. De kommunale Valg har ført til en stor Sejr for det katholske Folkeparti, der er blevet det største af alle Partier og tæller 705,000 Stemmer, derefter følger Bondepartiet med 677,000 Stemmer. Mange Steder er Folkepartiet vokset med 40, ja indtil 100 %. Det viser, at det dog ikke staar saa galt til med Katholikerne i Czekoslovakiet, som man ofte hører, og det lover godt for de kommende politiske Valg.

Katholsk Litteratur til Oktober Maaned

P. Schindler: Jomfru Mariæ Rosenkrans	3,00
John Johnsen: Vor Frue Psalter	0,75
O. Lauritzen: Rosenkransbønnen	0,20
Niels Hansen: Vore Helgener	3,00
A. Brinckmann: Den hellige Birgitta	1,00
Tora Ribbung: Den hl. Frans af Assisi	0,50
—»— : Den hl. Teresa	1,00
P. D. Steidl: Vor Frues Sange	4,50

Katholsk Boghandel
Stenosgade 3, Kbhvn. S.
Tlf. Vester 3950

K. D. K. Tredie Mandag i denne Maaned bortfalder, fordi K. D. K.s Medlemmer sidste Klubaften endes om at sætte hverandre Stævne paa Ungdomsbasaren Mandag d. 15. Oktober for det gode Formaaals Skyld.

Klubaftenerne herefter hver *første* og *tredie Mandag* (ikke Torsdag) i Maaned. Hver *fjerde Mandag Kl. 8* katholsk-sociale Foredrag i St. Knuds Festsal, Stenosgade 4, hvor Tidens Spørgsmaal og aktuelle Emner tages op til Behandling fra *katholsk Synspunkt*, med Spørgkasse og Diskussion. Medlemmerne af »Katholske Damer Klub« opfordres til at benytte Lejligheden og tage Del i denne Foredragsrække, der har fælles Interesse for alle katholske Kvinder. *Mandag den 22. Oktober Kl. 8* Emnet: »Katholske Idealer i Hverdagslivet« af Højærværdige Pater Menzinger.

»Katholsk Værneforening for unge Kvinder.«

K. V. *Mandag den 22. Oktober* genoptages Rækken af de katholsk-sociale Foredrag i St. Knuds Festsal, Stenosgade 4, som herefter bliver *hver fjerde Mandag i Maaned*. Som Adgangstegn benyttes Foreningens Mærkeknep à 50 Øre, der gælder for alle Foredrag og faas ved Indgangen. Foredragsrækken vil, som i Fjor, omfatte Tidens aktuelle Spørgsmaal og Emner belyst fra *katholsk Synspunkt*, og egnet til at uddybe og klarlægge Katholikens Standpunkt personlig, saavel som i Omgangen med Anderledestroende, og som daglig stillet overfor fremmed Indflydelse i Tale og Skrift.

Alle katholske Kvinder indbydes til at mødes i denne Fælles-sag, og tage Trosfæller med.

Mandag d. 22. Oktober Kl. 8 Emne: »Katholske Idealer i Hverdagslivet«, Højærværdige Pater Menzinger, Spørgkasse og Diskussion.

Rosenkranskirken. Mariakongregationen har Fælleskommunion Søndag d. 14. Oktbr. i Messen Kl. 8.

Aftenprædikener i Jesu Hjerter Kirke

hver Søndag Kl. 6. Emnet for Oktober Maaned: Den hellige Frans af Sales's Askese. I Anledning af 300 Aarsdagen for hans Død.

Ungdomsbasaren

anbefales alle Trosfæller. Den afholdes i *St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4 B, Søndag den 14. og Mandag den 15. Oktober*. Den er **aaben**: Søndag fra Kl. 11¹/₂—11 og Mandag fra Kl. 3—11. Restauration, Tombola, Udsalg, Koncert, Spejderopvisning, Udstilling af Billeder fra Fratelli Alniari m. m. Entre: 25 Øre.

Kirkelig Kalender.

14. Okt. 21. Søndag eft. Pintse.	21. Okt. 22. Søndag eft. Pintse.
15. — M. Theresia, Jomfru.	22. — M. Ferialdag.
16. — Ti. Ferialdag.	23. — Ti. Ferialdag.
17. — O. Hedvig, Enke.	24. — O. Rafael, Erkeengel.
18. — To. Lukas, Evangelist.	25. — To. Krysanthus og Daria, Martyrer.
19. — F. Petrus af Alcantara, Bekender.	26. — F. Evaristus, Pave og Martyr.
20. — L. Johannes af Kenty, Bekender.	27. — L. Vigilie.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 16. Okt. Kl. 8 Aften i Vesterhus, Vestervoldgade 115³.

Fru H. Tardini: Ægteskabets skrevne og uskrevne Love.

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Absalon afholder Generalforsamling den 15. d. M. i Café »Columbus« Kl. 8 pr.

Evt. Interesserede, som ikke er Medlemmer, vil have Lejlighed at gøre sig bekendt m. Foreningens Arbejde og Maal og indbydes venligst.
Bestyrelsen.

A.C. D. u. S. Onsdag den 17. Oktober Kl. 8¹/₄ i A.C.'s Lokaler, Vestervoldgade 115⁴. Pastor A Menzinger og stud. mag. E. Frederiksen: Traditions- og Udviklingslinjer i Salmekunstens Æstetik. — Gæster kan medtages. Adm.

Unio. Onsdagen den 17. Oktober Kl. 8 pr. Optræden af Illusionisten John Steinbeck i Koncertpalæets Riddersal. Derefter Smørrebrødsbord og Dans. Adgangskort à Kr. 2,00 for Medlemmer og à Kr. 4,50 for Besøgende (indført ved et Medlem) faas hos Bestyrelsen, samt hos Fabrikant Jos. Hoffmann, Købmagergade 48, C. 1389.

Paramentforeningen.

Efter længere Tids Afbrydelse genoptager Paramentforeningen sine ugentlige Møder Mandag d. 15. Oktober Kl. 1 i St. Ansgars Kirkes Præstebolig.

Alle katolske Damer, som har Evne og Tid dertil, anmodes indtrængende om at deltage i Virksomheden. Der er meget Arbejde at gøre, og Foreningen trænger haardt til større Tilgang af nye Medlemmer. Og hvem skulde ikke gerne ønske at medvirke til vore Kirkers Udsmykning og til Gudstjenestens Forherligelse?

Foreningens Valgsprog maa være: »Herre jeg elsker dit Huses Pragt og Stedet, hvor din Herlighed bor.« (Ps. 25, 8.)

Pastor v. Kettenburg,

Sognepræst ved St. Ansgar.

Tirsdag Aften den 4. ds. bortkaldte Gud vor kære Hustru og Moder

Jørgine Johanne Sofie Jensen,
velforberedt ved Kirkens Naademidler.

Begravelsen har fundet Sted.

De Efterladte.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbønner.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Kønvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64^a, Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 42.

Søndag den 21. Oktober.

1923.

INDHOLD: Skattens Mønt. — Tendentios Historieskrivning. — Ærkebiskop Stojan †. — Det katolske Liv i Paris. — Katholsk Alderdomshjem. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Roskilde. Luxembourg. — Avertissementer.

Skattens Mønt.

Som saa ofte saaledes viser ogsaa denne Søndags Evangelium os Christus mellem Farisæerne, vel nok de Mennesker, der var den store Mester mest usympathiske. Aldrig flokkedes disse Herrens værste Fjender om ham, uden at de havde ondt i Sinde, og saaledes ogsaa denne Gang. Men det gik ogsaa her som altid, at de listige Anslag, som Farisæerne havde tænkt sig skulde blive ødelæggende for Christus, tværtimod blev det ganske modsatte og gav Anledning til de gyldne Frelserord, som kristne Mennesker bygger deres Liv og Færden paa.

Det er kun en lille Episode, Dagens Evangelium fortæller om, et kort Ordskifte, men denne Hændelse blev alligevel af en Storhed, som Farisæerne ikke havde anet. Efter at have holdt Raad om, hvordan de skulde fange Jesus i Ord, kommer de i Flok og Følge til ham, og en af dem hilser ham med spottende Ironi: »Mester, vi ved, at du er sanddru og lærer Guds Vej i Sandhed og ikke bryder dig om nogen, thi du anser ikke Menneskers Person.« At Christus ikke gjorde sin Færden blandt Menneskene afhængig af Persons Anseelse, ja det havde Farisæerne jo tidt nok erfaret. Skaanselsløst blottede han deres Ondskab og Hovmod, i de stærkeste Ord fordømte han deres Hykleri og Falskhed. Og hvor ofte havde Fa-

risæerne ikke til Gengæld udtalt deres højlydte Forargelse over, at Christus »holdt til blandt Vindrankere og Fraadserere og besøgte Toldere og Syndere«. Saa sandt det i bitter Ondskab sagte: »Vi ved, at du er sanddru« er, saa sandt er det, at Christus ikke gør Persons Anseelse. De, der kommer til ham med fromme Lader og Talemaader, men med Svig i Sindet, finder ingen Naade for hans Øjne, hvem de end er; men hos hver den Synder, i hvis Hjerte der endnu trods alt ulmer en Glød, banker Frelseren paa for at faa ham i Tale.

Det var Farisæernes Hensigt at bringe Christus i Forlegenhed ved at stille ham overfor en Afgørelse af det vanskelige Spørgsmaal, hvor vidt Jøderne skulde betale Skat til Romerne eller ej. Men der blev ingen Grund til Anklage, thi det Svar, Christus giver, er højt hævet over Partier og Menneskehensyn: »Giv Kejseren, hvad Kejsere er, og Gud, hvad Guds er.«

Disse Ord om at give enhver sit, give enhver, hvad der med Rette tilkommer ham, har vel et ganske alvorligt Bud til vore Dages Menneskehed, der i alle Maader vil være sig selv nærmest. Skattens Mønt, det er ikke blot de skyldige Afgifter til Stat og Kommune, men det er alt, hvad Mennesker er pligtige at yde hinanden, Arbejdets Løn, Respekt for Ejendomsretten, Lovens Overholdelse, Næstens Ære og Anseelse. Men ikke blot blandt Mennesker skal Skattens Mønt svares, ogsaa Gud skal gives, hvad Guds er. Det er først og fremmest hans Vilje og Bud, der ofte kan gøre et stærkt Greb i Menneskers jordiske Ejendom, i det, vi elsker her paa Jord, indtil vi maa give den sidste Mønt, vi ejer, vort eget Liv. Men vi er ogsaa skyldige efter Evne at svare Gud en Skat til hans Riges Udbredelse, en Afgift i saavel rede Penge som Arbejde.

»Giv Kejseren, hvad Kejsere er, og Gud, hvad Guds er.« Med dette Svar blev Farisæernes lumske Angreb mod Frelseren afvæbnet, og de gik rasende bort. Men for Mennesker, der uden Persons Anseelse følger dette Bud, vil Livet blive friere og lykkeligere, de tynges ikke af Gældens nagende Tryk, og den Skattens Mønt, de har ydet, skal engang gives dem mangefold tilbage præget med Guds Billede.

Johs. H.

Tendentios Historieskrivning.

I Aarhundreder er det danske Folk blevet fyldt med de mærkeligste Historier om den Kirke, deres Fædre engang tilhørte. Dens Mænd, dens Lære og dens Liv er blevet bagtalt, og al Historieundervisning, al historisk Oplysning hjalp med til at gøre Billedet af den katholske Kirke saa skævt som vel muligt. Det er ogsaa lykkedes. En af de store Vanskeligheder for Kirkens Arbejde i den nyeste Tid var og er endnu den Dag i Dag de Forestillinger, som Slægt efter Slægt har faaet indpodet. Heldigvis, det lyser. Saa galt, som man har fortalt og skrevet før, gør man det ikke mere. Men de almindelige historiske Lærebøger, som bruges i Skolerne, indeholder stadig ganske urigtige Fremstillinger. Betydelige Historikere har i de sidste Aartier banet Vej for en sandere Opfattelse, men de lærde Mænds Værker finder ikke ud til Folket, og Resultaterne naar kun langsomt derud. En sandfærdig og objektiv Historieskrivning trænger vi til, og desuden behøves der et stort Oplysningsarbejde for endelig at faa de gamle Fordomme ryddet af Vejen. Det første er paa Vej, men med Oplysningsarbejdet i Folket gaar det kun smaat.

Saa meget sørgeligere er det, naar gamle Fordomme og skæve Fremstillinger faar ny Næring, som det er sket ved tre smaa Bøger, der er udkommet i de sidste Aar. Det er Sognepræsten i Farup, Pastor G. Jørgensen, der har skrevet disse tre Bøger: »Fra Bispernes [og Munkenes Tid« (1917), »Reformationen i Danmark« (1919) og »Peder Palladius« (1922). De to første har været omtalt her i Bladet i 1917 og 1919, den sidste, der er Afslutningen paa hele Værket, er Anledning til disse Linjer. Som Forfatteren selv siger, er det »et sammenhængende Hele, der handler om den danske Kirkes Reformation, dens Forudsætninger, dens Forløb og dens Gennemførelse, i et Tidsrum paa godt og vel 100 Aar (1450—1560)«.

Udgivelsen er sket ved Udvalget for Folkeoplysnings Fremme, og dermed er det givet, at disse Bøger faar en meget stor Udbredelse i Folket. Pastor G. Jørgensen er desuden en fortrinlig folkelig Forfatter, som det for saa

vidt er en Fornøjelse at læse. Derfor vil utvivlsomt hans Fremstilling af Reformationshistorien skade vor Kirke i mange Menneskers Omdømme. En Bog som Pastor Krarups »Bibelord og Pavetale«, der vakte lidt Opsigt i Fjor, vil sandsynligvis kun virke lidt og hurtigt glemmes, men Pastor Jørgensens tre Bøger vil virke dybt og længe. Sandsynligvis vil han selv betragte disse Ord som en Ros for hans Forfatterskab, for han har netop tilsigtet at vække Læsernes Glæde over Evangeliets klare Lys, der steg frem over Pavekirkens Mørke. Men han har kun naaet det ved en helt igennem tendentiøs Historieskrivning.

Selvfølgelig er hermed intet som helst sagt om Forfatterens personlige Ærlighed, der aldeles ikke skal drages i Tvivl. Men han er selv saa fyldt af Glæde over Reformationens Velsignelser, at hans Fremstilling maatte blive, som den blev. Han har et Par rigtig lutherske Brilller paa, der gør, at han ser alting i en bestemt Farve, som forstørrer og formindsker, ja som selv bestemmer, hvad der skal ses, og hvad der ikke skal ses. Han bringer ikke de gamle grove Løgne, men holder sig til den historiske Sandhed, og dog bliver det hele saa forkert, fordi Tendensen var givet, dengang Forfatteren begyndte. Nogle enkelte Punkter skal her drages frem.

Maaske allertydeligst træder Tendensen frem, naar man sammenligner Kapitlet »Biskoppen og Sognepræsterne« i Bogen om Palladius med det tilsvarende Kapitel »Sognepræsterne« i »Fra Bispenses og Munkenes Tid«. Medens Kapitlet om de katholske Sognepræster er fyldt med Beretninger om daarlige Præster og daarlige Tilstande, findes der intet saadant i Kapitlet om Sognepræsterne efter Reformationen. Nu synes alt at være saare godt. Om de katholske Sognepræster naar G. Jørgensen til følgende Dom: »Den daarlige Uddannelse og de sørgelige Kaar, hvorunder Præsterne levede, frembragte en tarvelig Præstestand, der kun daarlig gjorde Fyldest.« Klogeligt afholder han sig fra nogen Dom om Præstestanden efter Reformationen; her nøjes han med at fortælle om alle Palladius's Forskrifter for Præsterne, deres Liv og Arbejde, og saa kan Læserne selv slutte sig til, at saadan var de. Ja, de,

der ikke ved bedre, vil let kunne se, hvilket umaadeligt Fremskridt Reformationen var.

Forfatteren fortæller, at Reformatorerne lagde Vægt paa, at Præsterne studerede flittigt, og Ordinansen paabød, hvilke Bøger de skulde købe, og saa kommer den morsomme Sætning: »Disse Bøger indeholdt Reformatoreernes Lære og Hovedsummen af deres teologiske Viden, og hvis de danske Præster virkelig har benyttet dem, kan de ikke med Rette beskyldes for Uvidenhed.« Ja, hvis!! Men ved Forfatteren da ikke, at Palladius atter og atter opfordrer Provsterne til at sørge for, at Bøgerne blev anskaffet; det tyder dog ikke paa nogen stor Iver. Desuden skulde Bøgerne smedes fast til Alteret med en Jernlænke, for at Præsterne ikke skulde tage dem med hjem. Mon der er blevet noget stort Studium ud af det?

Mest mærkeligt er det, at der i Bogen om Palladius slet ikke tales om den nye protestantiske Præstestands sædelige Forhold. Tidligere har dog Forfatteren givet sin Harme Luft over alt det, han havde fundet hos de katholske Præster før Reformationen, og som han gav Cølibatet Skyld for. Nu efter Reformationen, da Cølibatet ikke kendes mere, maa alting vel være i Orden? Forfatteren tier. Naar man imidlertid ved, hvordan Forholdene var, spørger man sig selv: Hvorfor skulde der om de katholske Præster fortælles en hel Mængde om Usædelighed og ikke om de protestantiske? Der er saamænd Stof nok. »Den lutherske Gejstlighed i det 16de Aarhundrede stod, hvad kønslige Udskejelser angik, lavere end den katholske, som den afløste,« skriver Troels-Lund. Derfor forbavses man over Forfatterens Tavshed. Og efter Forbavnelsen kommer Harmen. I og for sig betyder disse Skandalehistorier jo intet. Men skal de drages frem, naar det drejer sig om de katholske Præster, saa maa man forlange, at de ogsaa bliver omtalt, naar det er deres protestantiske Efterfølgere, det gælder. Og har disse sidste Ret til, at der bliver tiet om Fejlene, saa maa de katholske Præster have den samme Ret. Der kan ikke protesteres skarpt nok mod denne forskellige Behandlingsmaade. Tænk, hvis en Katholik havde skrevet paa lignende Maade: fortalt alt muligt godt om Præsterne før

Reformationen og saa disket op med Skandalerne fra Midten af 16. Aarhundrede. Hvilken Protest vilde der ikke have lydt! Pastor G. Jørgensen havde sikkert været med til at protestere.

For Resten er denne Maade at skrive Historie paa jo slet ikke ny, men det er den almindelige. Man fortæller alt det daarlige om Katholikkerne, men det skjules, naar Talen er om Protestanterne. Saa faar man i Stedet opbyggelige Breve fra Palladius til Præsterne, og saa kan man selv se: Hvor var det fromme Mænd! Ja, der er Forskel. Gid vi dog snart maatte faa nogle objektive Fremstillinger!

Ejendommelig er ogsaa G. Jørgensens Fremstilling af Reformationen paa Island. Danske Soldater og Krigsskibe kender han i denne Forbindelse ikke noget til. Om Jon Arasons Død hedder det: »Han havde mange Fjender paa Island; det lykkedes dem at faa ham i deres Magt og de lod ham henrette udenfor Bispegaarden i Skalholt«. Ikke et Ord om, at det var den protestantiske Biskops Slægt og Venner, der fik øvet dette Mord. For Resten kunde vor danske Kirkehistoriker af den islandske Biskop Jon Helgason lære en hel Del; det er en Mand, der tør sige Sandheden ogsaa om Reformationen. Han indrømmer rent ud: »Virkningen af den nye Læres Indførelse i Landet blev da i den første Tid hovedsagelig et ret almindeligt Sædernes Forfald.«

Ogsaa i Danmark fulgte Sædernes Forfald, men G. Jørgensen hævder naturligvis, at det var ikke Reformationens Skyld. Det stod i Forbindelse med Renæssancen og de økonomiske Forhold. Men den Slags Grunde kendes slet ikke før Reformationen. Da havde alle Onder deres Grund i Kirken, som absolut maatte fornyes, før det kunde blive godt. Kun sørgeligt, at Resultaterne blev saa smaa!

Men nu gaar altsaa Pastor Jørgensens Bøger ud i Folket, og det øser sin historiske Viden om Reformationen, »dens Forudsætninger, dens Forløb og dens Gennemførelse« af denne Kilde. For os Katholikker er det sørgeligt. Det er en Fornyelse af det gamle Syn, der pustes nyt Liv ind i de gamle Fordomme. Vi har intet at sætte derimod, og

vi kan kun protestere. Der ligger en Opgave for os i det at udbrede den sande historiske Oplysning. Og saa har vi vort Haab om, at Sandheden vel engang trænger igennem trods al tendentiøs Historieskrivning.

Bernh. Jensen.

Ærkebiskop Stojan †.

Mgr. Dr. Anton Cyrillus Stojan, Ærkebiskop af Olmütz, er afgaaet ved Døden den 29. September. Hans Død fylder alle Katholikker i Czeko-Slovakiet med en Sorg saa stor, som havde de mistet en elsket Fader. Mgr. Stojan var en ualmindelig Personlighed af en stor kristelig, hellig Aand. Ham skyldes det, at Mähren er katholsk og fuldt af religiøs Iver og Overbevisning. I hele sit Præsteliv, fra 1876, har han ofret sig for Kærlighedsgerninger, Kærlighed imod alle uden Forskel. Hans Velgørenhed imod de fattige og overfor Studenterne har tillige med hans Forkyndelse for Folkemasserne virket Vidundere og vakt Kærligheden til Gud og til Kirken.

Mgr. Stojan var fra 1897 indtil sin Død, det vil sige i 26 Aar, først Deputeret i det østerrigske Parlament, og i de sidste Aar Medlem af det czekoslovakiske Senat. I Wien var han altid i Arbejde for Czekernes Sag. Han var den store Beskytter af den czekiske Minoritet.

Til hans store Fortjenester hører Stiftelsen af St. »Cyrillus og Methodius Apostolat«, der nu er udbredt i hele Mähren, og Organisationen af de store Valfarter til Velehrad og Hostýn, hvor nu hvert Aar over 100 000 Mennesker ærer Guds Moder og Slavernes Apostle. I Velehrad holdtes de aarlige Kongresser for Ungdommen, Studenterne, Bønderne, alle under Mgr. Stojans Ledelse.

Ved sin utrættelige Virksomhed vandt han en saadan Popularitet, at Folket kaldte ham »vor lille Fader Stojan«. I 1921 blev denne apostoliske, hellige og lærde Mand udnævnt til Ærkebiskop af Olmütz.

Som Ærkebiskop for et Stift med 2¹/₂ Million Katholikker vedblev Mgr. Stojan at være den samme som før. Først organiserede han Velgørenhedsarbejdet i en stor Forening. I Velehrad byggede han et stort Eksercitiehus.

Men hans Hovedinteresse havde Arbejdet for Foreningen af de forskellige Kirker, først og fremmest de slaviske. Hvert Aar indbød han Repræsentanter for de skismatiske, orthodoxe Kirker i Rusland, Serbien og Bulgarien for at forhandle med dem om disse Kirkers Tilnærmelse til den katholske Kirke. For alle var hans Hjerte aabent, og Gæstfriheden var ingen udelukket fra.

Desværre kendte han ikke til Maadehold i sit Arbejde, og han bukkede under af Overanstrengelse. Mgr. Stojan døde som en apostolisk og hellig Biskop. Ved Sjælemessen i Olmütz den 2. Oktober var Tusinder af Mennesker forsamlet. Fire Biskopper og 500 Præster fulgte Liget til Domkirken, efter dem kom Czekoslovakiets højeste Embedsmænd og Deputerede fra alle de katholske Foreninger. Hjelpebiskoppen fra Prag sang Messen, og den pavelige Nuntius, Mgr. Marmaggi, foretog Absolutionen.

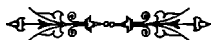
Til sit sidste Hvilested havde Mgr. Stojan valgt Velehrad, det Valfartssted, som han elskede saa højt, og den 3. Oktober strømmede Folk til for at vise ham den sidste Ære. Velehrad frembød et imponerende Skue. 50000 Mennesker fra alle Dele af Landet var kommet til Stede, de fleste var i Nationaldragter, og alle de forskellige Foreninger havde bragt deres Faner og Musikkorps med; de var kommet for at vise deres Taknemmelighed og for at vidne om deres Kærlighed til den afdøde Ærkebiskop. Efter Sjælemessen i Basilikaen holdtes der Taler baade inde i Kirken og til den store Mængde udenfor. Da det mægtige Ligtog passerede »Stojanov«, Eksercitiehuset, gjorde det Holdt, og den tidligere Minister, Dr. Hruban, bragte her den afdøde, som var hans nære Ven, det sidste Farvel, og med Taarer i Øjnene vendte han sig til Menneskemasserne og opfordrede dem til Troskab mod Mgr. Stojans Tanker, som kan sammenfattes i heroisk Kærlighed til Kirken og til Fædrelandet.

For de slaviske Katholikker er Mgr. Stojan blevet en

anden Methodius. Folket er overbevist om, at Herren vil skænke ham Helgenglorien, og at han ved Guds Trone vil virke videre for sit Folk.

Prag, den 7. Oktober 1923.

H.

Det katholske Liv i Paris.

En Domherre ved Navn Fromantin, der i 45 Aar har virket som Præst i Paris, holdt før Sommerferien et Foredrag for Personalet fra de store Magasiner, og deri klarlagde han sine Iagttagelser angaaende det katholske Livs Genopvaagnen i Paris. Den Optimisme, der laa til Grund for dette Foredrag, er nok i Stand til at indgyde Mod i de mange, der lader sig skræmme ved Synet af de vantros store Mængde. Den gamle Præst talte saaledes:

»Nu skal I snart allesammen ud og holde Ferie, og mange af eder tager ud til Smaabyerne, hvor I maaske vil træffe sammen med Præster, der er mere eller mindre modløse og med tungt Hjerte ser Fremtiden i Møde. Det er nu eders Hverv som Hovedstadsbørn at opmuntre og begejstre, idet I fortæller om Katholicismens Fremgang her i Paris i de sidste 50 Aar. Det er et Faktum, som træder des stærkere frem, jo nøjere man betragter de forskellige Samfundslag, og det gælder de højeste Kredse saa vel som det jævne Folk, de lærde saa godt som Middelstanden.

Det var i de højeste Samfundslag, at Bevægelsen først bredte sig. For omtrent 50 Aar siden var denne Del af Befolkningen Tilhængere af Voltaire. Kun i Smaabyerne holdt det religiøse Liv sig nogenlunde, og de gamle religiøse Broderskaber eksisterede endnu der; men i Paris var der intet af alt dette. En af mine Forgængere, som i 43 Aar var Sognepræst i St. Germain l'Auxerrois, fortalte os flere Gange, at da han i 1850 tiltraadte sit Embede, var der i hans Sogn 3 Mænd, som gik i Kirke. I Paris var de højere Kredse vantro, og da navnlig Mændene. Religionen betragtedes som noget, der højst kunde være passende for Kvinder og Børn; men som ingen kunde være bekendt at tale om i en Salon.

Det var Lacordaire, som vandt de første Sejre over Vantroen ved sine Foredrag i Notre Dame Kirken, og sammen med ham virkede Montalembert, Ozanam og flere andre. Men af Betydning blev særlig Loven om den

frie Undervisning, der muliggjorde Oprettelsen af Kollegier og lignende Lærestalter, hvorfra den religiøse Aand kunde forplantes ud blandt de bedste Familier. Og nu er de allerfleste af dem gode Katholikker. Vore Kirker kan næppe rumme de mange, der om Søndagen vil i Kirke, især Kl. 11 og 11^{1/2}, og Mændene kommer lige saa godt som Kvinderne, især til de sidste stille Messer, hvor der holdes en lille Prædiken paa 10—15 Minutter. Der er Sagførere, Læger og Embedsmænd; kun meget faa af dem vil om Søndagen undvære den hellige Messe.

Men disse Folk er ikke de eneste Vidner om religiøs Fremgang. For omtrent 40 Aar siden vidste man, at Børnene efter Modtagelsen af deres første hl. Kommunion var saa godt som tabt for Kirken. Saa prøvede de saakaldte Vincentsbrødre at danne en Slags Forening for Pariserdrenge; i 1880 var der 4—5 saadanne Foreninger. Planen lykkedes over al Forventning, saa at den Slags Foreninger nu blomstrer i ethvert af Storstadens mange Sogne; store Skarer af unge Mennesker flokkes om Præsterne, især paa Nationens store Dage, og navnlig paa Festerne til Ære for Jeanne d'Arc. Vore Fjender maa med Skræk se, hvorledes Katholicismen er vaagnet til nyt Liv. Og der er vist næppe mange, der forestiller sig, i hvilken Grad disse unge Mænd er knyttet til deres Kirker og deres Foreninger.

Mange af disse unge Mennesker holder fast ved deres Kirke hele deres Liv, derom vidner de mange, der nu om Lørdagen og Aftenen før de store Festdage flokkes om Skriftestolene; det er ikke som i gamle Dage næsten udelukkende Kvinder, nej, baade ældre og yngre Mænd møder der med samme Regelmæssighed som Kvinderne og de unge Piger.

Men dermed er vi ikke færdige. For nogle Aartier siden var den studerende Ungdom i de forskellige Skoler i Paris uden nogen Religion. Da Pater Gratry besøgte Ecole normal, var han den eneste, som der vedkendte sig Religionen; men ogsaa der har Kirken sejret, saa at man nu ved Paasketid kan se de unge studerende i Tusindvis i Notre Dame, og mere end 1000 Polyteknikere samles i St. Etienne-du-Mont, medens Normalskolens og andre Studieanstalters Elever fylder andre Kirker. Saadanne Kendsgærninger bevirker, at Katholicismen ikke længere kan afvises eller bortkritiseres.

Det faar vi ogsaa at se, naar vi vender Blikket mod de højeste Studieanstalter, de saakaldte Lycées, saavel Statens som private; de unge Mennesker der betragter Fromheden som en Æressag. En Præst, der var ansat ved »lycée St. Louis« fortalte mig, at der blandt de Studenter, der

om Søndagen bivaanede hans Messe, altid var mellem 30—60 Kommunikanter. Han tilføjede, at han nu i 2 Aar var vant til at læse to Messer hver Fredag for de unge Kandidater fra Marineskolen, der nødig vilde give Afkald paa den hyppige Kommunion, de i Forvejen havde vænnet sig til.

Og nu maa vi ikke glemme at kaste et Blik paa de store Skarer, der er ansat i Magasiner, Kontorer og Banker, og hvis Liv ofte synes at gaa helt op i den daglige Kamp for Tilværelsen. Maaske er Vanskeligheden her større end andetsteds. Begyndelsen blev her gjort af en ung Præst ved Madeleinekirken. Hver Dag saa han disse uhyre Mængder af unge Piger spadsere forbi mellem Kl. 12^{1/2}—1 i deres Frokostfritid, inden de atter skulde møde paa deres forskellige Pladser.

Han indbød dem til en Gang om Maaneden at komme ind og tilbringe et Kvarter af deres Fritid. Han talte til dem, og det lykkedes. Der kom mange, og snart kunde der dannes en saakaldt Middagsforening, som nu tæller 20 forskellige Afdelinger i Paris. En Dag kom to Damer og beklagede, at de ikke var fri i Middagsstunden, og bad, om der ikke kunde gøres noget for dem og deres ligestillede Kl. 7^{1/2} om Morgen. Men to Uger efter kom en Gruppe unge Mænd og bad, om der ikke ogsaa kunde gøres noget for dem; de skulde nok give Møde. Og nu dannedes der baade mandlige og kvindelige Foreninger for Personalet fra de store Modemagasiner. For Tiden er der 9 store Afdelinger. Hvert Aar møder disse Tusinder af unge i Montmartre, hvor de fylder det store Gudshus og synger deres Credo af fuldt Bryst. De bidrager atter til at danne nye Foreninger, og de har Fælleskommunion i St. Eustache Kl. 7 om Morgen.

Det myldrer med religiøse Foreninger. Foruden de allerede nævnte er der dannet Foreninger for Bank- og Børspersonalet, for Postbude og Telegrafister, for Metalarbejdere og for Skorstensfejere; overalt er der Iver og Fremgang. Og denne religiøse Vækkelse skal nok forplante sig til Provinserne, saa der ogsaa der kan vækkes Liv og Begejstring for den gode Sag.

I det nittende Aarhundrede var Paris Vantroens Arne- sted, og lidt efter lidt gled Landet ind i en Ligeegyldighed og Irreligiøsitet, der forplantede sig fra Hovedstaden; naar Storstaden nu i det tyvende Aarhundrede paa en saa iøjne- faldende Maade vender tilbage til Kirken, skal Provins- byerne nok inden ret længe følge det givne Eksempel.«

Katholsk Alderdomshjem.

Vi har modtaget følgende:

For nylig blev der i Ugebladet slaaet til Lyd for et saa haardt tiltrængt katholsk Alderdomshjem, hvor ældre og gamle Katholikker kunde tilbringe deres gamle Dage under kærlig Pleje og til megen Gavn ogsaa for de unge — Mænd og Kvinder, som fra Tid til anden besøgte et saadant Hjem for at hente Raad og Vejledning hos de gamle angaaende det praktiske Liv. De gamle har Erfaringen og de unge Kræfterne til at udnytte den, om de vil.

Tanken fandt kun meget ringe Tilslutning, men »lidt har jo ogsaa Ret«. Og kan der ikke foreløbig opnaas videre aktiv Tilslutning, var det jo muligt, at der kunde opnaas saa meget mere af den passive, som ogsaa kan være af Værdi. Det foreslaas derfor, at de, som ønsker at arbejde for Planens Realisering ad passiv Vej, til Redaktionen af Ugebladet nu eller senere under Mrk. K. A. (Katholsk Alderdomshjem) meddeler deres Raad og Meninger angaaende Sagen.

Hver sin Mening angaaende Beliggenhed, Størrelse, Pleje, Omkostninger, Betingelser, Indskud etc. etc., hver efter sit Skøn og velmenende Vilje. Baade fra gamle og unge, baade med og uden Navn. Vi kan da opbevare Indsendelserne i Arkivet, og der kunde sikkert deriblandt være mangen en god, brugbar Dessin.

En Professor, som i Dag blev raadspurgt angaaende Sagen, mente, at der hørte saa forfærdelig mange Penge baade til at starte og holde et saadant Hjem, og sandt nok, men ofte viser det sig ogsaa, at det kan knibe betydeligt mere med Mennesker med Interesse og Virkelyst end med Penge, som der snarere er for mange end for lidt af, ligesom vi saa tidt ser: at hvad Folk har Lyst til, finder de som Regel ogsaa baade Raad og Tid til. At tegne Livspolicer, Livrente eller spare Kapital sammen koster for øvrigt ogsaa meget, og de, som gør det, kan dog ikke tilkøbe sig den kærlige og venlige Pleje og lyse Alderdom, som et katholsk Alderdomshjem vil have Betingelser for at kunne yde dem.

Ærede interesserede bedes derfor godhedsfuldt yde deres Meningstilkendegivelser i Breve til Ugebladets Redaktion under Mrk.

K. A.

Nye Bøger.

Illustreret dansk Litteraturhistorie ved Carl S. Petersen og Vilhelm Andersen. (10. Hæfte. Kr. 1,50. Gyldendal, Kbhvn. 1923.)

Tredie Bind af den store Litteraturhistorie skrider frem med relativ Hurtighed. Nærværende 10. Hæfte, det andet i 1923, er for største Delen viet Omtalen af Poul Martin Møller og Christian Winther. En Del Videnskabsmænd som Rasmus Chr. Rask og Sibbern, gøres ogsaa til Genstand for en Del Overvejelser, der mere vidner om Forfatterens store Viden end giver almindelige Læsere saadanne Oplysninger, de ellers søger i en Litteraturhistorie. Mere end mærkeligt maa det sikkert forekomme de mange Abonnenter, at der stadig ingen Fortsættelse kommer af første Bind; det er nu fire Aar siden, der udsendtes noget Hæfte heraf. I 10. Hæfte findes atter en Række gode Billeder.

N. H.

Pax. The quarterly review of the Benedictines of Caldey. (June quarter. 1923. No. 67. 1 sh. 6 d.)

Dette nye Hæfte af Caldey-Benediktinernes Tidsskrift bringer den glædelige Efterretning, at deres finansielle Nød ikke er saa truende, som den har været i de senere Aar, om den end ikke er drevet over; deres Prioritetsgæld er nemlig blevet reduceret med to Tredjedele, hvilket sikkert maa kaldes godt, selvom den endnu er mellem 200.000 og 300.000 Kroner. Af Indholdet kan ellers fremhæves en lille Skildring af et Ophold i Tyskland, en historisk Afhandling om Processen mod Marie Stuart og en Række Boganmeldelser. Det ses ogsaa af Hæftet, at 200 Gæster har besøgt den mærkværdige lille Klippeø ved Wales og hvilet sig eller studeret dens mange botaniske, arkæologiske og geologiske Sjældenheder.

N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Den 9. ds. aabnede Højskolen sin Sæson med et Foredrag af Pastor Bernh. Jensen om Knud den Store, særlig hans Virksomhed for Kirke og Kristen-

dom. Det var en god Indledning, som samlede Højskolens trofaste Tilhørere igen. Tirsdag efter Tirsdag vil der nu blive talt i Vesterhus om mange Sider af katholsk Liv, og forhaabentlig vil ogsaa mange benytte Lejligheden til at hente Oplysning. Ved at melde sig ind i Katholsk Højskoleforening har man for 3 Kr. Adgang til alle Vinterens Foredrag.

— Et hastigt Besøg paa Ungdomsbasaren Mandag Aften gav Indtrykket af en vellykket Basar. Der var nærmest Trængsel i Salen, mens Spejderne sang, og smukke Boder paa alle Sider lokkede. Som sædvanlig var de altid beredvillige Damer i Arbejde, og de har sikkert samlet en god Hjælp til Ungdomsarbejdet. Mandag Aften skal ganske vist have været den bedst besøgte, og Salget var ikke gaaget helt saa godt som for to Aar siden, men dengang var det jo ogsaa overvældende. Ogsaa i Aar vil Resultatet sikkert vise sig at have været Umagen værd.

Ordrup. St. Andreas Gilde afholdt sin aarlige Generalforsamling d. 8. Oktbr. i Charl. Palmehave. Formanden bød velkommen, og Hr. Hutters valgtes til Dirigent. Efter at Formanden havde aflagt Aarsberetning og Kassereren fremlagt Regnskabet, som enstemmigt godkendtes, genvalgtes Hr. Gross. Grugni til Formand, Hr. Urmaager Hylleholt og Hr. Redaktør Opffer til henholdsvis Kasserer og Sekretær. Ligeledes genvalgtes Hr. F. Weber og Fru Wulff til Revisorer. Der udtaltes mange gode Ønsker for Foreningens Fremtid, og det blev stærkt paalagt ethvert Medlem som dets Pligt at give Møde, naar Bestyrelsen kaldte til Fest eller Sammenkomst. De maanedlige Mødeaftener blev fastsat til første Onsdag i hver Maaned.

Roskilde. »Roskilde Tidende« skriver den 12. ds.: »Kapellan ved Sct. Laurentii Kirke, Pastor Boog, er blevet kaldet til at være Kapellan ved det store, nye Kloster i Stichting i Holland. Dette Kloster, der ligger ved et meget søgt Valfarts- og Turiststed, er væsentlig rejst paa Initialiv af Pastor Kerckhoffs, tidligere Roskilde, og det er denne, der har kaldt Pastor Boog derned. Pastor Boog har været ansat ved Sct. Laurentii Kirke i 5 Aar; han kom fra Holland, hvor han er født og hvortil han altsaa allerede kaldes tilbage — et saadant Kraftspild har den katholske Kirke Raad til. Her i Roskilde var den unge Præst mere end almindelig afholdt i Menigheden. Han gik med Iver op i sit Arbejde for den katholske Kirke her i Landet. Da Wienerbørnene var her, lærte han sig Tysk og paatog sig deres Religionsundervisning. I de katholske Foreninger paa Sjælland var han en ret benyttet Foredragsholder. Som Pastor Boogs Efterfølger kommer 1ste November en ung hollandsk Præst.« Ogsaa i København var Pastor Boog

kendt; han har baade holdt Foredrag paa Højskolen og i K. U. F., og det er med Sorg, vi ser ham rejse, for vi havde ventet os noget af ham. Vi ønsker ham alt godt i Fremtiden, og Tak for de fem Aar.

Luxembourg. I Abbediet St. Maurice i Clervaux blev den 30. Sept. Dr. phil. Konrad Simonsen optaget i den katolske Kirke. Blandt danske Katholikker vil det vække Glæde, at den kendte Forfatter nu er blevet vor Trosfælle. Vi ønsker ham hjertelig til Lykke med det Skridt, han har gjort.

Basarens Trækningsliste.

Den store Bortlodning.

1952 — 2832 — 145 — 2051 — 29 — 2028 — 392 —
 1563 — 1973 — 1098 — 2781 — 651 — 2031 — 322 —
 104 — 2811 — 763 — 1628 — 1888 — 2927 — 830 —
 2284 — 2337 — 184 — 823 — 2327 — 413 — 461 —
 1313 — 1189 — 2192 — 1609 — 2556 — 41 — 2777 —
 2618 — 1284 — 2535 — 2474 — 1996 — 1007 — 84 —
 1723 — 2291 — 296 — 2175 — 1899 — 961 — 1478 —
 1446

De øvrige Bortlodninger.

Gulduret 92 — Pude III 51 — Pude 41 — Akvareller 16
 — Kaffestel 10 — Kaniner 12 — Blomstermaleri 19 —
 Bronze-Relief 23 — Bordlampe 11 — Dukke »Bitten« D 95
 — Kitbag 11 — Spejderdukke V 28 — Spejderdukke I 12.

Gevinsterne udleveres ved Henvendelse til D. K. U. F.s Sekretariat (Aabent 12—3) »Vesterhus«, Vestervoldgade 115, 4. Sal, København B. inden 30. November 1923. Efter den Tid forbeholder Basarkomiteen sig Ret til at disponere over ikke afhentede Gevinster.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katolske Kirkes Lære, lige som for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder vi efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, Gennemgang af Troslæren:
 Pater Sialm **hver Onsdag Aften Kl. 8 i St. Knuds Sal, Stenosgade 4B.**
 Pater Spans **hver Tirsdag Aften Kl. 7½ i Præstegaarden i Ordrup.**

Ny Bog af F. F. Maurer.

Den hellige Frans Xaver.

208 Sider Smukt illustreret Pris Kr. 3,00
 Indbundet i heltshirting Bind Kr. 5,00.

Katholisk Boghandel, København.

Kirkelig Kalender.

21. Okt. 22. Søndag eft. Pintse.	28. Okt. 23. Søndag eft. Pintse. Simon og Judas, Apostle.
22. — M. Ferialdag.	29. — M. Ferialdag.
23. — Ti. Ferialdag.	30. — Ti. Ferialdag.
24. — O. Rafael, Erkeengel.	31. — O. Vigilie.
25. — To. Krysanthus og Daria, Martyrer.	1. Nov. To. Alle Helgens Fest.
26. — F. Evaristus, Pave og Martyr.	2. — F. Alle Sjæles Dag.
27. — L. Vigilie.	3. — L. Oktavdag.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 23. Okt. Kl. 8 Aften i Vesterhus, Vestervoldgade 115^a.

Redaktør N. P. Nielsen: Nordboerne i Grønland, deres Hjem- og Kirkeliv.

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Absalon holder Møde den 5. November i Café »Columbus«.
Kl. 8 pr. Bestyrelsen.

A.C. Onsdag d. 24. Oktober Kl. 8¹/₄ i A.C.'s Lokaler, Vestervoldgade 115^a. Redaktør N. P. Nielsen: Dansk Fortidsforsknings Stilling til Middelalderens Kirkeliv. — Gæster kan medtages. Adm.

St. Josefs Gilde

fejrer Stiftelsesfest Søndag den 28. Oktober Kl 7 Aften med Fællesspisning i Restaurant »Patricia«s Selskabslokaler, Fælledvej 4. For Medlemmer med Familie à 4 Kr. pr. Kuvert. Man bedes tegne sig hos Formanden, Hr. Dose, Studiestræde, Tlf. Byen 2297 inden den 25. Oktober. Bestyrelsen.

**Katholsk Litteratur
til Oktober Maaned**

	P. Schindler: Jomfru Mariæ Rosenkrans	3,00
	John Johnsen: Vor Frue Psalter	0,75
	O. Lauritzen: Rosenkransbønnen	0,20
	Niels Hansen: Vore Helgener	3,00
	A. Brinckmann: Den hellige Birgitta	1,00
	Tora Ribbung: Den hl. Frans af Assisi	0,50
	—»— : Den hl. Teresa	1,00
	P. D. Steidl: Vor Frues Sange	4,50

Katholsk Boghandel
Stensgade 3, Kbhvn. B.
Tlf. Vester 3950

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblads udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer. I alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64 a, Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 43.

Søndag den 28. Oktober.

1923.

INDHOLD: Herrens Tanker. — Den hellige Frans af Sales og vor Tid. — Et Interview om den katolske Kirke. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. — Avertissementer.

Herrens Tanker.

Herren kom med Fred og Trøst og Hjælp til alle dem, der vilde tage imod ham. Han kom ikke for at sønderknuse, men for »at frelse det, som var fortabt«. Vi ser netop i denne Søndags Evangelium saa smukke Eksempler derpaa. Herren helbreder en Kvinde, der har været syg i tolv Aar, og Øversten kommer og meddeler, at hans Datter er død, »men,« siger han til Jesus, »kom og læg din Haand paa hende; saa vil hun blive levende«; og Herren gjorde den døde levende igen. Det er jo saa straalende Eksempler paa, at Herren kun vilde gøre godt mod Mennesker, bringe Fred og Glæde.

Men ogsaa naar Ulykker kommer over os, skal vi tænke paa, at Gud vil Fred og ikke Sønderknuselse. Det kan jo ofte se ud, som om det altsammen kun er af det onde. En lang og haard Sygdom, et stort Tab af Penge og Gods, sorgfulde Timer bringer det, Timer, hvor Mennesker fristes til at vredes mod Gud, som er saa haard imod dem. Men vi husker, at Gud engang sagde: »Mine Tanker er ikke eders Tanker.« Medens vi tænker paa alt det onde,

vi maa lide, tænker Herren ogsaa i Ulykkerne paa Fred, som han vil bringe, hvis vi bærer alt som hans ydmyge, lydige Børn. Ogsaa den største Ulykke, Døden, kommer fra Guds Haand, og vi ved, at ogsaa Døden kan være det, der giver Fred, kan være det bedste for Mennesker. Vi siger jo selv saa ofte om dem, der er døde, at de har faaet Fred. Naar Døden kommer som Afslutning paa en lang og smertefuld Sygdom, saa betragter vi den alle som noget godt, og midt i Vemoden kan vi da glæde os over, at den kære nu er bleven udfriet af alle sine Lidelser, at han har faaet Fred. Og naar Døden kommer som Afslutningen paa et langt Liv fuldt af Arbejde og Møje, naar man virkelig kan sige om den døde, at han var mæt af Dage, da bøjer vi ogsaa tilfredse vort Hoved med Tak, fordi den gamle nu har faaet Fred. — Helt anderledes er det, naar et Menneske maa bort i sin fejreste Ungdom eller i sin bedste Manddomskraft, hvor vi synes, at han endnu slet ikke trængte til Fred, men netop til at leve og virke. Saaledes gaar det jo i Krigstider med saa umaadelig mange, det er de unge og kraftige, der falder, hver eneste en efterlader et stort Savn, hvert eneste af de mange Dødsfald er en stor Ulykke for dem, der bliver tilbage.

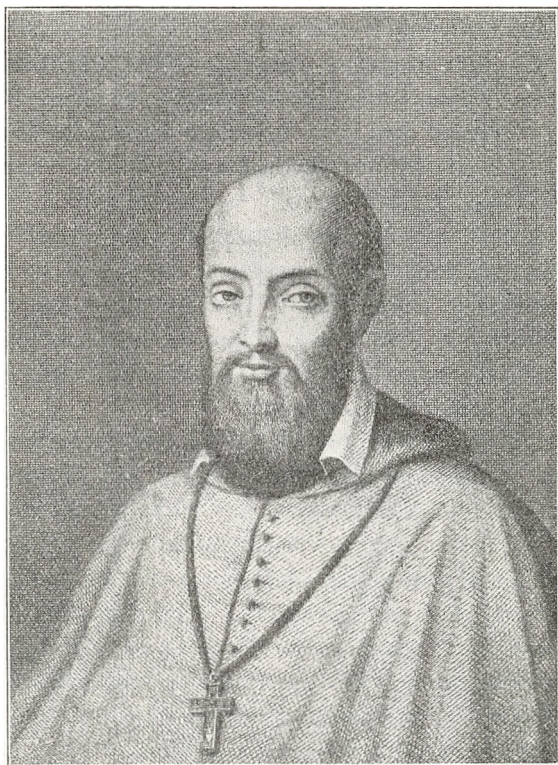
For dem, der kun tror paa dette Liv, er der egenlig ingen Trøst i al Krigens Elendighed, der er slet ingen Mening i det. Troende Mennesker ved, at ogsaa ved de sørgeligste Dødsfald, ogsaa nu i al Krigens Gru, gælder Herrens Ord: »Jeg tænker Tanker om Fred og ikke om Sønderknuselse;« som det Ord første Gang blev sagt, dengang Jøderne var i den største Nød i Babylon. Det er den Kristnes Trøst ved ethvert Dødsleje, ogsaa ved dens Dødsleje, der endnu var ung og kraftig, at der gives et bedre Liv efter dette, og det skal Døden føre ind til.

B. J.

Den hellige Frans af Sales og vor Tid.

Den 28. December 1622 døde under et Rejseophold i Lyon den hellige Frans af Sales, Biskop af Annecy i Savoyen. Pave Pius IX ophøjede ham til Kirkelærer. Han har ikke skrevet mange Bøger, heller ikke lærde Bøger,

men til Gengæld Bøger, der kan forstaas af enhver og har bragt umaadelig stor Velsignelse. I Katholsk Boghandels Vindue ligger en lille Bog paa Norsk — Philothea —, der bærer hans Navn. For nogle Maaneder siden udsendte Pave Pius XI i Anledning af 300 Aarsdagen for Frans af Sales's Død en Rundskrivelse, i hvilken han gør opmærksom paa denne hellige Kirkelærers store Betydning for vor Tid. Samtidig bestemmer den hellige Fader, at der inden Jubilæumsaarets Udgang skal holdes en tre Dages Andagt

i alle Kirker, og de troende skal gøres bekendt med Helgenens Levned og hans Grundsyn paa det kristne Liv. Og saa er Paven saa moderne og udnævner Frans af Sales til Værnehelgen for alle katholske Journalister og Presse-mænd. — Hvorfor ikke? Skulde Kirken, der har en Vel-signelse for Dynamomaskiner og Aeroplaner, ikke ogsaa tage sig af den mægtige Faktor i Nutidslivet, som Pennens Mestre er, og give dem en passende Helgen som Forbillede og Beskytter? Dermed er Frans af Sales stillet midt ind i den moderne Verden. Hans Philothea burde findes paa enhver Katholiks Boghylde, og hans Billede — en smuk Opgave for vore hjemlige katholske Kunstnere! — burde pryde enhver katholsk Skribents — tænk paa alle Ugebladets Medarbejdere! — Skrivebord.

Og vi skal ikke tro, at denne Helgen fra det 16. Aarhundrede i de moderne Omgivelser tager sig ud som en Ugle, der fra sit mørke Skjul har forvildet sig ud i det skarpe Dagslys. Den Lære, Frans af Sales forkyndte for 300 Aar siden, har Bud til os. Hans Aand skal leve i os. Vi alle skal være hans Disciple.

Hvori bestaar den hl. Frans af Sales's Betydning for vor Tid? Derpaa svarer Pave Pius i sin Rundskrivelse: »Det synes, at Guds Forsyn har skænket Kirken denne Helgen, for at han ved sin Virksomhed og sin Lære skulde bekæmpe de fordærlige Opfattelser af den kristne Fuldkommenhed, der paa hans Tid var meget udbredte og endnu langtfra er udryddede i vore Dage; nemlig den fejl-agtige Mening, at den kristne Fuldkommenheds Ideal, som den katholske Kirke opstiller, enten overhovedet ikke kan virkeliggøres eller dog er saa vanskeligt at naa, at det for de fleste Menneskers Vedkommende ikke kan komme i Betragtning, men er et forsvindende Mindretals Privilegium; endvidere, at Fuldkommenheden er lutter Spægelse og Forsagelse, saa den kun er beregnet paa Munke og Nonner, men ikke paa Mænd og Kvinder, der lever udenfor Klostrene.

Mod denne Misforstaaelse, som vor fordærvede Natur er glad ved at kunne bruge som Undskyldning overfor den guddommelige Naades Indskydelser, løfter den hl.

Frans af Sales sin Røst. Ikke som om han havde sagt noget nyt, som før ham var ukendt i den katholske Kirke. Nej, den katholske Kirke har aldrig, som ondsindet Historieskrivning paastaar, fritaget nogen for at stræbe efter Fuldkommenheden; den har aldrig lært to Slags Kristendom, Munkeaskesen med den kristne Fuldkommenhed som Maal, og Lægfolks Kristendom, som nøjes med Budene og Sakramenterne og kun er Kristendom af anden Rang. Vel lærer Kirken i Overensstemmelse med Apostelen Paulus, at der paa Christi mystiske Legeme er mange Lerner af forskellig Fuldkommenhed efter den Tjeneste, de viser hele Legemet. Det er Kirkens forskellige Stænder, blandt hvilke de, der udelukkende tjener det overnaturlige Liv, er fuldkomnere end de andre, der umiddelbart, men ligeledes efter Guds Vilje, tjener det naturlige Livs Interesse: Menneskehedens Forplantning og Bevarelse, Kulturens Fremskridt o. lign. Men ligesaa bestemt hævder Kirken, at Christi Ord: Værer fuldkomne, som eders Fader i Himlen er fuldkommen, er sagt til alle og enhver, og at ogsaa de, der lever i verdslig Stand kan naa til personlig Fuldkommenhed, naar de blot virkeliggør Kristendommen indenfor deres Stands Rammer. I det Øjeblik, Kirken vilde slaa af paa Fuldkommenhedens Krav og sanktionere en anden Rangs Kristendom, vilde den holde op med at være den hellige Kirke, der af Christus har faaet det Hverv at føre Menneskene til Hellighed.

Misforstaaelsen med Hensyn til den kristne Fuldkommenhed, siger Frans af Sales i Indledningen til Philothea, kommer til Dels af, at de fleste, der har skrevet om Fuldkommenheden, kun har taget Hensyn til de Personer, som lever aldes afsondret fra Verden, eller i det mindste lært en Slags Gudfrygtighed, som fører til Afsondring. »Min Hensigt er,« fortsætter Frans, »at undervise dem, der lever midt i Verden, i de store Byer, ved Fyrsternes Hoffer, i Ægteskabet, i borgerlige Embeder og Erhverv, og som ved deres Stand er nødsaget til i det udvortes at leve ligesom de andre Mennesker.«

Vi kender disse Skrifter, som Frans af Sales sigter til, dels udmærkede Bøger, som vi blot skal læse med et vist Forbehold, idet vi husker, at de er skrevne for Kloster-

folk, som udelukkende lever et Bønnens Liv — til disse Bøger hører ogsaa den, der næst efter den hellige Skrift er Verdens mest læste Bog: Kristi Efterfølgelse. Der er ogsaa mindre heldige Bøger, som Helgenbiografier, der ganske fortier Helgenernes menneskelige Sider, men lader dem fuldt færdige falde ned fra Himlen med bare Ekstaser, Visioner, Mirakler og Strengheder, som faar Haarene til at rejse sig paa Læserens Hoved. Disse Skrifter, der gør Helligheden til et Fugleskræmsel, sammenligner Frans med de ti Spejdere, der ved deres overdrevne Beretning bragte det forjættede Land i Vanry hos Israeliterne, saa de knurrede mod Moses, der skulde føre dem ind i det.

Hvor ganske anderledes opmuntrende og indbydende virker ikke Frans af Sales's Fremstilling af Helligheden, som han uden at afsvække Christi Kors giver i sin Philothea. Hele denne Bogs Hensigt, siger Pave Pius XI i sin Rundskrivelse, er at vise, at Hellighedens Væsen ikke bestaar i usædvanlige Strengheder, men udmærket godt kan forenes med alle Pligter og Forhold i det borgerlige Liv, og at vi midt i vore rent menneskelige og verdslige Sysler kan varetage vor Sjæls Interesse, blot vi ikke lader os smitte af Verdens Aand. Helligheden bestaar simpelt hen i, at vi gør det, som andre Mennesker gør — Synden naturligvis undtagen — men at vi gør det »sanctæ« helligt, af Kærlighed til Gud, i den Hensigt at behage ham — noget, som de fleste andre ikke gør. Endvidere indskærper Frans, at de, som lever i Verden sammen med andre Mennesker, skal gøre sig Umage for at iføre Dyden Skønhedens Klædebon. Her nævner han sig selv som et afskrækkende Eksempel, idet han som ungt Menneske havde søgt Helligheden i sære Strengheder, overspændte Andagter og lige saa uskønne som overflødige Udvortesheder.

Paa det bestemteste vender Frans sig mod de falske Profeter, der paa Forhaand udelukkede de verdslige Stænder fra Fuldkommenheden. Her er hans Askese den bevidste Modsætning til Calvinismens og Jansenismens overdrevent strenge Moralkrav. Som femten Aars Dreng var han under et Studieophold i Paris selv bleven paavirket af de Problemer, som den calvinistisk-jansenistiske Theo-

logi havde sat under Debat: Forholdet mellem den guddommelige Naade og Menneskets Vilje. Grublerier og Ængstelser derover havde nær bragt ham til Fortvivlelse. I sin Nød kastede han sig ned for et Gudsmoderbillede, og med ét blev det lyst i hans Sind. Han forstod, at Jesus ikke er »prædestinator« (Foruddømmeren), men »redemptor« (Frelser) for enhver, der har god Vilje. Fra den Tid af er hele hans Askese baaret af en lys og frejdig Optimisme, af Tillid ikke til menneskelig Duelighed, men til Guds Barmhertighed og Naade. Derfor nøjes han heller ikke i sin præstelige Virksomhed med blot at rive Menneskene ud af Synd og Vildfarelse, men han vil føre dem til Fuldkommenhed og Hellighed. Derved forsømte han dog ikke det apostoliske Redningsarbejde. Som ung Præst førte han i fire Aars opofrende Arbejde 70,000 Calvinere tilbage til Christi ene Hjord, og hele Livet igennem havde han den gode Hyrdes Ord for Øje, at der er større Glæde i Himlen over een Synder, der gør Bod, end over de 99 Retfærdige, der ikke har Omvendelse Behov. Men tillige var han overbevist om, at Sjælenes Fremskridt og Fuldkommenhed ikke mindre var til Guds Ære, og derfor betragtede han ikke den Tid som spildt, som han anvendte paa at føre modtagelige Sjæle videre ad Fuldkommenhedens Vej. Det er vanskeligt at sige, hvad der var hans største Bedrift i Apostolatet: Omvendelsen af en hel calvinistisk Landsdel eller Opdragelsen af Baronesse Francisca de Chantal til en af Kirkens store Helgener. Overfor den jansenistiske Begrænsning af Fuldkommenhedens Ideal som kun opnaaeligt for ganske faa udvalgte, hævder Frans sin Lære om, at Fuldkommenhed ikke er et Mindretals Privilegium, men et fælles Kald og en fælles Pligt. »Det er en Vildfarelse, ja endog et Kætteri«, skriver han, »at ville banlyse Gudfrygtigheden fra Fyrsternes Hoffer, fra Soldaternes Lejre, fra Haandværkernes Arbejdspladser, fra Ægtefællernes Samliv og Husholdning« — og vi kan i Frans af Sales's Aand fortsætte: fra Kontorerne, fra Selskabslokalerne eller blot fra Dansegulvet, at fritage for Fuldkommenheden de rige eller de fattige eller hvilkensomhelst Alder, om det saa var Overgangsaaarene eller Forlovelsese-tiden. Fuldkommenheden forlanger ikke, at vi bryder

med noget, som vi gør i Overenstemmelse med vor Natur, vor Stand og Stilling. Naaden tilintetgør ikke Naturen, men forædler den. Det, vi skal bryde med, er Synden, ikke blot den svære, men ogsaa de mindre Synder, som vi begaar med Bevidsthed eller Overlæg, fordi de er imod Kærligheden til Gud. Endvidere skal vi frigøre os for uordnet Kærlighed til de skabte Ting: Rigdom, Sundhed, Ære, Kærlighed, Nydelse og Forlystelse. Disse Ting maa ikke betragtes som Maal, men som Midler til at gøre Guds Vilje. Vi maa ikke hengive os til dem med blind Lidenskab eller paa vore Pligters og højere Opgavers Bekostning. Beskæftigelse med unyttige Ting er ligesom Ukrudt, der kvæler den himmelske Hvede paa vort Hjertes Ager.

Endelig kræver den kristne Fuldkommenhed, at vi tager Kampen op mod vore Karakterfejl : de medfødte Skavheder og Skavanker, der vansker vor Sjæl og gør vor Gang haltende, saa vi kun kommer langsomt af Sted og tit falder paa Fuldkommenhedens Vej. Ved ihærdig Anstrengelse kan vi om ikke udrydde, saa dog betydeligt svække og rette dem.

Dette er det Fuldkommenhedsprogram, som skal gennemføres i det daglige Liv, med en nidkær og erfaren Skriftefader som Vejleder. Og da vi er svage Mennesker, der intet formaar af os selv, skal vi gaa Fuldkommenhedens Vej ligesom ved Guds Haand; vi griber den ved Bønnen og de hellige Sakramenter og burde helst aldrig slippe den, idet vi ogsaa i vort Arbejde gør os Umage for at opløfte vort Hjerte til Gud, som altid er os nær, og i alt lader os lede af hans Kærlighed.

Til Frans af Sales's Kristendomsopfattelse svarer hans egen personlige Virkeliggørelse af Fuldkommenheden. Ved sin Mildhed og Sagtmodighed, som efter hans egen Bekendelse langt fra var ham medfødt og heller ikke hindrede ham i at optræde med imponerende Myndighed, hvor det gjaldt at forsvare Kirkens Sag overfor de mægtiges Overgreb, — genspejlede denne Helgen vor Frelzers menneskelige Ynde og Venlighed. Denne Mildhed prægede hans Arbejde blandt de anderledestroende. Han afslog det militære Lejde, som Hertugen af Savoyen tilbød ham, da han begyndte sin farefulde Apostelgerning i det calvinisti-

ske Grevskab Chablais. »At tale i Kærlighedens Aand,« ytrede han engang, »er den bedste Prædiken mod Hæretikerne, selv om der ikke siges et eneste Ord til Gendrivelse af deres falske Lærdomme.« Naar Pius XI gør Frans af Sales til Journalisternes Værnehelgen, er det netop, for at de skal lære af ham at forene Sandhedens Aand med Kærlighedens. Og hvilken ædel Menneskelighed aabenbarer sig ikke i den hellige Biskops mangeaarige Venskab med den hl. Franciska de Chantal, et Venskab, som næppe passer ind i »Munkeaskesens« Rammer, men dog baade for ham og for hende blev Vejen til den fuldkomneste Kærlighed til Gud. Men det var ogsaa et Venskab mellem to Helgener. Det hørte helt og holdent hin Verden til, i hvilken det legemlige synker ned i fuldstændig Forglemmelse, og om hvilken Jesu Ord gælder: at der tager de hverken til Ægte eller giftes bort, men er som Guds Engle i Himlen.

Det er derfor ikke blot denne Kirkelærers Skrifter, men ogsaa hans Levnet som Pave Pius XI, foreholder vor Tid: en storslaet Prædiken om den ægte kristne Kærlighed, som næsten fudstændig er forsvundet fra vor Tid, fra Familielivet, det borgerlige Samfund og Staternes indbyrdes Forhold. Der gives intet andet Middel for at give Menneskeheden Fred og Sikkerhed igen, end at vende tilbage til den Kærlighedens Aand, som den hellige Biskop og Kirkelærer fra Annecy var en gribende Legemliggørelse af.

A. Menzinger, S. J.

Et Interview om den katholske Kirke.

Mærkeligt er det, at den ældgamle katholske Kirke er ved at blive et »religiøst Nutidsfænomen« for Folk i Norden, som den regnedes for ved Biskop Ammundsens Foredrag for kort Tid siden. Den er det aabenbart i høj Grad, derfor har i disse Dage den kendte Dr. theol. Alfr. Th. Jørgensen holdt fire offentlige Forelæsninger om den katholske Kirke ved Menighedsfakultetet i Kristiania. Om

selve disse Forelæsninger foreligger der endnu, da dette skrives, ingen Efterretning, men »Kristeligt Dagblad«s Korrespondent i Kristiania har forinden interviewet Dr. Jørgensen, og den 12. Oktober fandtes dette interessante Interview i Bladet. Korrespondenten indleder med at sige, at det er »et Emne, som ikke er mindst aktuelt her til Lands«.

Det er glædeligt for os Katholikker at se, at Dr. Jørgensen ligesom Biskop Ammundsen har forladt »den traditionelle kirkelige Opfattelse« af Katholicismen. Doktoren udtaler bl. a.:

»Jeg vil gerne ved disse Foredrag prøve at belyse Situationen, — da der jo raader adskillig Uvidenhed i de nordiske Lande netop om dette Emne. Der er i alt Fald to Opfattelser af Katholicismen, som begge synes mig lige urigtige. Den ene er den traditionelle kirkelige Opfattelse, at næsten alt i den katholske Kirke er daarligt, og at den ikke fortjener at kaldes en kristelig Kirke. Denne Opfattelse gaar tilbage til Reformationens Kamptid og har adskillige Tilhængere ogsaa i Dag.

Den anden, lige saa urigtige Anskuelse, er den, som mange irreligiøse Mennesker synes at besjæles af: Skal man blive religiøs, da maa man gaa til den katholske Kirke, thi der faar man at vide, hvad og hvorledes man skal tro.

Ikke mindst blandt de bedre stillede Klasser har der udviklet sig et vist Koketteri med den — det er jo et internationalt Samfund, som har Aarhundreders Tradition at se tilbage paa. Mange imponeres af dens ydre Apparat og de mystiske Ceremonier, som vistnok tiltaler mange Nutidsmennesker. »Jeg vil,« udtalte Doktoren, »gerne give mine Tilhørere den rette Opfattelse. Jeg har været i Rom flere Gange og har haft at gøre med flere betydelige Katholikker. Og efter min Mening er begge ovennævnte Anskuelser baade urigtige og uretfærdige. Lige overfor den første Opfattelse vil jeg gerne sige, at der er megen Fromhed og et inderligt religiøst Liv ogsaa indenfor den katholske Kirke. Man har sagt, at om man vil se, hvor daarlig den katholske Kirke er, skal man rejse til Rom. Jeg siger: Vil man have Indtryk af, hvor stærk Romerkirken er, og hvor megen Fromhed den ejer indenfor sine Mure, — da tag til Rom.«

Doktorens Hovedindvending mod den katholske Kirke er den, at der ikke er »Plads for nogen personlig Frihed«.

Det er jo en ret almindelig Paastand fra protestantisk Side, og jeg skal her ikke komme ind paa dette Spørgsmaal, da en af Ugebladets Medarbejdere netop er i Færd med at udarbejde en Afhandling om det, som vil komme i et af de første Numre.

Dr. Jørgensen paastaar, at Kirken ogsaa vil styre Staten, og han henviser til det meget omtalte Konkordat med Letland. Man bliver en lille Smule forbavset over dette, for det var jo netop Letland, der anmodede Pavestolen om Forhandlinger, og det var den lettiske Regering, der ved Konkordatet sikrede sig en en vis Indflydelse paa Kirken, særlig paa Bispevalgene. Kirken har opgivet sin fuldkomne Uafhængighed i Letland, og den har til Gengæld faaet Statens Garanti for Frihed for alt katholsk Liv, den haaber ogsaa derved at faa Indflydelse paa Statsmagten, saa at den, naar det er nødvendigt, kan træde op imod alt, der er imod Guds Lov. Paa denne Møde vil Kirken styre Staterne, idet den ogsaa af Statsmagten vil kræve, at den skal adlyde Gud.

Om den nye kirkelige Lovbog, som udkom for et Par Aar siden, siger Doktoren, at den

»indeholder adskillige skærpede Bestemmelser, bl. a. ogsaa angaaende de saakaldte blandede Ægteskaber, d. v. s. Ægteskab mellem en Katholik og en Ikke-Katholik. Den bestemmer bl. a., at herefter skal alle Børn i et saadant Ægteskab opdrages i den katholske Konfession. Den ikke-katholske Part maa før Ægteskabets Indgaaelse afgive Løfte herom.«

Det er en Fejltagelse at der her foreligger nogen Skærpe, det er de Principper, Kirken altid har hævdet, og som den nødvendigvis maa hævde.

Man ved ikke rigtig, hvad Doktoren vil med følgende Udtalelse: »Alle disse nordiske Katholikker staar som bekendt under Propagandaen i Rom. Den øverste Ledelse ligger saaledes udenfor Landets Grænser.« Det er dog en kendt Sag, at for alle Katholikker ligger den øverste Ledelse »udenfor Landets Grænser«, naar de ikke netop bor i Italien.

Interviewet slutter med følgende Spørgsmaal og Svar:

»Mener De, den katholske Kirke har Fremtiden for sig her i Norden?»

»Den har en Fremtid, men ikke Fremtiden. Den lutherske Kirke vil efter min Mening have en ganske anden Fremtid. Det store Verdenskonvent i Eisenach, hvor der var fremmødt Repræsentanter baade fra den nye og den gamle Verden, skabte en alvorlig Vilje til Samarbejde. Jeg tillægger Mødet en afgørende Betydning for hele den lutherske Kirkes Fremtid. Men paa den anden Side,« sagde Doktoren til Slut, »er der ingen Tvivl om, at den katholske Kirke udfolder et betydeligt Missionsarbejde, som vil bære Frugt.«

Nye Bøger.

F. F. Maurer: Den hellige Frans Xaver. Hedningemissionens Banebryder i Østen. Katholsk Forlag 1923. 208 S. 3 Kr., indb. 5 Kr.

Ved Afrejsen fra Danmark har Pastor Maurer endnu faaet udsendt en Bog, som faar os til endnu mere at beklage, at han forlod os. Naa, men Norsk kan vi jo ogsaa forstaa, saa vi for Fremtiden alligevel kan have Gavn af hans Forfattervirksomhed.

Pastor Maurers Bog om den hellige Frans Xaver hviler paa et langt og grundigt Studium. Allerede for en Aarrække siden kunde man høre ham tale om den, nede i Præstegaarden i Køge blev den til. Det vil sige, der blev et stort paa Tysk skrevet, videnskabeligt Værk om Helgenen til. Men saa kom jo de ulykkelige Tilstande, der foreløbig gjorde en Udgivelse af dette Værk umulig. Den foreliggende Bog er en populær Fremstilling, som har sin Forudsætning i det videnskabelige Arbejde.

Deraf følger naturligt, at det er en lødigt Bog. Pastor Maurer sætter sig ikke hen og fortæller Æventyr, skønt det var fristende nok, netop naar det drejer sig om denne Helgen. Nej, han er saa velsignet nøgtern. Man glæder sig virkelig over denne stadige Nøgternhed. Og dog forkaster han selvfølgelig ikke alle gamle Beretninger om Mirakler, men han prøver dem kritisk, og kan de staa for Kritikken, saa glæder han sig og Læserne med ham, men kan de det ikke, lader han dem falde. I og for sig er det jo et ganske selvfølgelig Princip, men der syndes saa meget imod det, at det nok er værd at fremhæve.

Selvfølgelig læser man derfor snart Bogen uden Kritik. Man føler sig paa sikker Grund og ved, at Forfatteren

siger kun, hvad han kan staa ved. Den hellige Frans bliver da ogsaa saa menneskelig til Trods for hans store Naadegaver og hans Helteliv. Jævnt fortalt og dog gripende virker denne Bog. Den er blevet en god Berigelse af vor hjemlige Helgenlitteratur. Den er ikke for dem, der søger sødladne Glansbilleder, men det er en Bog for Mandfolk.

Stilistisk er den desværre ikke noget Mesterværk. Hvor har Pastor Maurer dog her skadet sit Værk ved ikke at lade foretage en kritisk sproglig Revision. Ustandseligt falder man over daarlige Udtryk. Det er virkelig Synd for den fra Indholdets Side saa fortrinlige Bog.

Bernh. Jensen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. En af dette Blads bedste Støtter i mange Aar, Grosserer August Millech, er afgaaet ved Døden. I 27 Aar havde Ugebladet sin Ekspedition og Ausgariusforeningen sit Kontor paa Købmagergade hos Grosserer Millech, og mange af Læserne husker sikkert den nu afdøde fra dengang, naar han med aldrig svigtende Elskværdighed tog imod alle, der kom med Henvendelser angaaende Bladet. Det var i Aarene 1880—1907, Grosserer Millech var Hovedkommissionær for Ugebladet. Til at at begynde med var Arbejdet ikke stort, i 1880 udsendtes Bladet kun i 175 Eksemplarer! Men det voksede overordentligt i den Tid. Den afdøde hørte til den gamle Generation i Menigheden, der har talt en Række af uegenyttige og virksomme Mænd, for hvem Katholicismen var en Del af Livet, og som gjorde et stort Arbejde for den katholske Menigheds Trivsel og Vækst. Han hørte til de stille, de unge Katholikker har næppe kendt ham; men ogsaa tidligere, da han endnu var fuldstændig rask, og da han gjorde sit bogstavelig talt daglige Arbejde i Sagens Tjeneste, gjorde han det i det stille. Nu haaber vi, at han faar Lønnen for trofast Gerning. Iblandt os skal han altid mindes. R. I. P.

— Efter et længere Ophold i Belgien er Hans Højærværdighed Biskoppen i forrige Uge ankommet til Rom, hvor han agter at blive i nogen Tid for at ordne forskellige Sager. Først om en Maanedes Tid vil Biskoppen kunne ventes hjem igen.

— Paa Højskolen talte den 16.ds Fru. H. Tardini om Ægteskabet. Foredraget gav mange gode Tanker og

gode Raad, særlig for Ungdommen, hvoraf for en Gangs Skyld ogsaa en Del havde indfundet sig.

— I dette Nummer af Bladet offentliggøres Højskolens Program for de kommende Maaneder. Foredragene handler om Valfarter, og Pastor Back indleder med at tale om selve Idéen og dens historiske Udvikling, hvorefter en Række Talere skildrer forskellige Valfartssteder, som de selv har besøgt. Vi vil sikkert i disse Aftener faa et udmærket Indtryk af katolsk Liv paa mange Steder i Verden. Det er af særlig Interesse for os nu, da den gamle katolske Skik ogsaa vinder Hævd igen herhjemme.

Stort Andespil

afholder Foreningen **Absalon**

Mandag den 5. November Kl. 8 pr. i Foreningens Møde-Lokale
»Columbus«, Aaboulevard 21.

Enhver Katholik har **gratis Adgang**.
Bagefter Dans til Kl. 1.

Bestyrelsen.

Ædle Velgørere,

som maatte ønske at understøtte Hr. Pater A. Smilz, Nakskov, i hans Bestræbelser for at hjælpe katolske Børn fra Landet og de katolske Børn i Nød, og som har Vanskeligheder ved at forsende Gaverne, kunne blot indlevere dem eller nedenstaaende Adr., telefonere eller skrive, hvorefter de ville blive afhentede og expederede videre. Foruden smaa kontante Beløb ønskes især: brugte Klæder, Drengetøj og **Fodtøj**, Undertøj etc.

Gaverne modtages med Taknemmelighed af Aug. J. Diemar, Skindergade 32² K. (Tlf. Byen 6555, Kl. 10—2.)

Eksercitier.

Fra Søndag den 11. November til Søndag den 18. November afholdes der i Jesu Hjertes Kirke Eksercitier (aandelige Øvelser) for katolske unge Piger og ugifte Damer. Alle indbydes venligst til at tage Del deri. Det første Foredrag holdes Søndag den 11. Nov. Aften Kl. 8. De paafølgende Ugedage holdes der Foredrag hver Aften Kl. 8. Lørdag Aften bortfalder Foredraget. Søndag Morgen den 18. Nov. Kl. 8 Tale og derefter Messe med Fælleskommunion. Søndag Aften Kl. 6 Prædiken og Slutningshøjtidelighed.

Den eukaristiske Forening. Paa Grund af Allesjælesdag bortfalder Tilbedelsen Fredagen d. 2. Nov. i St. Ansgars Kirke.

Mariahjemmets Bogudlaan er fra Tirsdag d. 6. Nov. aabent hver Tirsdag fra 3—4. Indgangen er ad Døren til Kapellet.

Jesu Hjerter Kirke. I Anledning af 500-Aarsdagen for den h. Frans af Sales's Død holdes der fra

Torsdag d. 25.—Lørdag d. 27. Okt. Andagt hver Aften Kl. 7¹/₂.

Søndag den 28. Okt. Kl. 10 Levitmesse med Te Deum; Kl. 6 Prædiken og Andagt.

(De Bønner, som bliver benyttet ved disse Andagter, faas i Kath. Bogh.)

Katholsk Højskole.

Møde hver Tirsdag Aften Kl. 8 i Vesterhus, Vestervoldg. 115°. Adgang 25 Øre. Højskoleforeningens Medlemskort, som koster 3 Kr. een Gang for alle, giver gratis Adgang til alle Vintermøder (fra Oktober til Marts incl.). Indmeldelser modtages hos Hr. Johs. Hansen, Bredgade 64 St., samt ved Indgangen til Foredrags-salen, hvor Betaling for Kortene ogsaa afgives.

Datum	Foredragsholder	Emne
30. Oktbr.	Pastor Back.	Pilgrimsfærd.
6. Nov.	Pastor Schmiderer.	Jerusalem.
13. —	Pastor Steidl.	En Pilgrimsfærd til Umbrien.
20. —	Pastor Bernh. Jensen	Vor Frue af Lourdes.
27. —	Pastor Raabe.	Telgte.
4. Dec.	stud. mag. E. Frederiksen.	Vadstena og Bjørkø.
11. —	Pastor Bernh. Jensen.	Danske Valfartssteder.
18. —	Pastor Günther.	Oplæsning.

Syforeningen paa Nørrebro aabner sine Møder Torsdag den 8. Novbr. (paa Grund af Alle Helgens Fest, der falder paa en Torsdag, en Uge senere end sædvanlig), men i Aar under lidt forandrede Forhold i de nye Lokaler ved Sakramentskirken, Nørrebrogade 27. Alle gamle Medlemmer er hjertelig velkomne, og forhaabentlig vil ret mange nye melde sig ind i Foreningen og deltage i dens Arbejde til Gavn for de trængende i vore Menigheder. Gaver, baade Klædninger, Stofrester og Pengebidrag modtages med Taknemlighed.

Sakramentskirken. *Alle Helgens Dag* (Torsdag d. 1. Nov.): Kl. 7 stille Messe, Kl. 8 Højmesse. Kl. 8 Aften Festandagt. *Alle Sjæles Dag* (Fredag. d. 2. Nov.): Stille Messe Kl. 7 og 7^{1/2}. Kl. 8 højtidelig Rekvievmesse. Kl. 8 Aften Korsvejsandagt for de afdøde.

Jesu Hjerter Kirke. *Alle Helgen:* Kl. 8^{1/4} Levitmesse. Kl. 10 stille Messe med Præd. Kl. 7^{1/2} Andagt med Præd. *Alle Sjæle* og *Jesu Hjerter* Fredag: Sjælemesser fra Kl. 6—8. Højtidelig Rekvievmesse Kl. 8^{1/4}. Jesu Hjerter Andagt med Præd. Kl. 7^{1/2}.

Rosenkranskirken. *Alle Helgens Fest:* Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Præd. og sakramental Velsignelse. Aftenandagten bortfalder. *Alle Sjæles Dag:* Kl. 6^{1/2} og 8^{1/4} stille Messer. Kl. 7^{1/2} Aften Andagt for de arme Sjæle.

Kapellet paa Vestre Kirkegaard. *Alle Helgens Dag* (Torsd d. 1. Nov.): Kl. 4 Efterm. Andagt med Præd. og Bønneprocession paa Kirkegaarden. *Alle Sjæles Dag* (Fredag d. 2. Nov.): Kl. 9^{1/4} Sjælemesse. De, som ved denne Lejlighed ønsker at kommunikere, maa underrette Præsten derom før den hellige Messe.

Kirkelig Kalender.

28. Okt. 23. Søndag eft. Pintse. Simon og Judas, Apostle.	4. Nov. 24. Søndag eft. Pintse.
29. — M. Ferialdag.	5. — M. Relikviefest.
30. — Ti. Ferialdag.	6. — Ti. Oktavdag.
31. — O. Vigilie.	7. — O. Oktavdag.
1. Nov. To. Alle Helgens Fest.	8. — To. Oktav af Allehelgen.
2. — F. <i>Alle Sjæles Dag.</i>	9. — F. Laterankirkens Indvielse.
3. — L. Oktavdag.	10. — L. Andreas Avellinus, Bekender.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 30. Okt. Kl. 8 Aften i Vesterhus, Vestervoldgade 115°.
Pastor Back: Pilgrimsfærd.
Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

St. Ansgars Kirke. Torsdag den 1. November Kl. 8 er der ved Aftenandagten Procession, hvori Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

✠ Vor kære Moder, Svigermoder og Mormor
Ane Marie Rasmussen-Vejby
er stille hensovet den 23. ds., hvilket herved bekendtgøres for Slægt og Venner.

De Efterladte.

Begravelsen foregaar Fredag den 26. Oktober Kl. 11^{3/4}
fra det store Kapel paa Assistentens Kirkegaard.

✠ Min kære Ægtefælle, Læge, fhv. Fængselslæge
P. Winde
er død.

R. af D. — Dbm.

Horsens, den 20. Oktober 1923

*I. Winde,
f. Høy.*

Den kære Afdøde anbefales til Trosfællers Forbøn.

✠ At min kære Mand
Grosserer August Millech
den 19. Oktober er afgaaet ved Døden velforberedt
ved Kirkens Naademidler, bekendtgøres herved.
Begravelsen har fundet Sted.

Paa Søstre, Børns og egne Vegne

*Anna Millech
f. Strathöcker*

R. I. P.

Den kære Afdøde anbefales til de Troendes Forbønner.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64 2, Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 44.

Søndag den 4. November.

1923.

INDHOLD: De profundis. — Alle Sjæles Aften. — Katholicismen paa Færøerne. — Den Hellige Stol, Fascismen og det romerske Spørgsmaal. — Paa Færøerne i 1859. — Fra andre Blade. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aarhus. Sverrig. Rom. — Avertissementer.

De profundis.

I det gamle Testamente fortælles, hvorledes Kong David begik svære Synder. Da kommer Profeten Nathan paa Guds Befaling til David og fortæller ham en Lignelse. Der boede, siger han, et Steds i dit Rige to Mænd. Den ene var meget rig og ejede store Hjorder af al Slags Kvæg, den anden ejede kun eet eneste lille Lam, men dette Lam holdt han af, som om det var hans Barn. Og det skete, at der kom en Gæst til den rige, og den rige nænnede ikke at slagte noget af alt sit Kvæg, men han tog den fattiges eneste Lam og beredte deraf et Maaltid for sin Gæst. Da foer Kong David op i Vrede og sagde: »Denne rige Mand skal dø.« Men Profeten sagde til ham: »Det er dig selv; saadan er det, du har baaret dig ad.« Og han forkyndte ham Guds Straffedomme. — Men den mægtige Kong David lagde sin Krone og sit gyldne Scepter bort, iførte sig Bodsdragt og gik ind i sit Lønkammer, og liggende paa Jorden bad han her en Bøn, som har lydt siden Aartusinder igennem. I sit Hjertes Angst og Kvide digtede han Salmen De profundis: »Af det Dybe raaber jeg til dig,

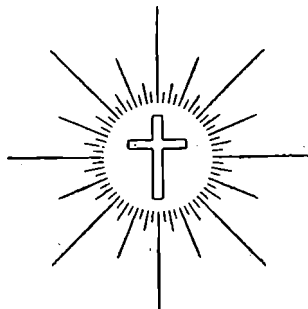
Herre; Herre, hør min Røst! Lad dine Øren lytte til min bedende Stemme! Hvis du vil agte paa vore Misgerninger, Herre: Herre, hvem vil da kunne bestaa for dit Aasyn? Men hos dig er der Skaansel . . . og paa dig haaber jeg, Herre . . . Ja, hos Herren er der Barmhertighed, og hans Miskundhed er grænseløs. Og han vil rense os fra alle vore Misgerninger.« Og denne Bøn har siden den Dag Tusinder og atter Tusinder af Mennesker bedt. Kirken har optaget den i sin Liturgi, og Præsterne beder den ofte, og nu paa de sidste Søndage i Kirkeaaaret lyder i Messen, i Graduale og Offertorium, ikke mindre end tre Gange Begyndelsesordene af denne Salme: »Af det Dybe raaber jeg til dig, Herre; Herre, hør min Røst!«

Naar Sommeren med al sin Pragt, med alt sit Solskin og Liv, med al sin Glæde er forbi, naar Efteraaaret kommer, da er der Vemod i alle Menneskehjerner. Vel er herhjemme Efteraarets Begyndelse, September og endnu Oktobermaaned, ofte Aarets smukkeste Maaneder med høj Himmel og med Skovens vidunderlige Farver. Men saa kommer November, og det bliver mørkt og koldt, og de vældige Storme fejer den sidste Rest af Sommerens Herlighed bort. Da hviler der Uhygge over Jorden, og Menneskene bliver saa meget som muligt i deres Hjem. . Og i Kirken holder ogsaa Festerne op. Endnu den første November lader Kirken os paa Alle Helgens Fest kaste et Blik ind i Himmelen, men saa er Festernes Række forbi. Allerede den samme Aften samles de troende paa de katholicke Kirkegaarde Verden over og mindes deres døde. Og til Sus af Novemberstormen og Hvisken af de sidste faldende Blade stiger Bønnen for de døde mod Himmelen: De profundis. »Af det Dybe raaber jeg til dig, Herre; Herre, hør min Røst!« Og hele Novembermaaned, hele de dødes Maaned igennem bedes denne Bøn for dem, der fra Skærsildens Dyb rækker deres Hænder op mod Himmelen. Men naar Kirken saaledes har helliget de dødes Minde Novembermaaned, saa er det ikke alene for at skaffe de arme Sjæle Hjælp, men det er ogsaa, for at vi her paa Jorden skal tænke paa Døden og paa alle Tings Forgængelighed. Og naar den saa ofte lader os bede De profundis, saa er det ogsaa, for at vi skal tænke paa det

Dyb, vi selv her lever i. Og denne Naturens triste Maa-
 ned er jo netop egnet til at drage Tankerne mod alt det
 triste her i Verden, og hvis vi engang vil gøre det, hvor
 umaadelig meget er der da ikke at tænke paa! Ja, der er
 jo allerførst Døden, som ubarmhjertigt skiller dem ad, der
 saa gerne vil være sammen, som ofte river dem bort, der
 synes mest uundværlige; Døden, som vi selv engang skal
 smage, naar vi maa tage Afsked med alt og med alle, vi
 havde kær, og naar i en haard Kamp Sjæl og Legem skal
 skilles fra hinanden. Døden er det tristeste af alt for os
 Mennesker. Men foruden den er der endnu saa meget
 andet. Hvor mange syge er der ikke alene i vor By, —
 og i hele Landet, — og paa hele Jorden!! Og lad os
 tænke paa dem, der sulter, paa dem, der ikke har Tag
 over Hovedet, paa dem, der ikke kan give deres egne
 Børn, hvad de trænger til. Har Kirken ikke Ret, naar den
 siger, at vi lever i et Dyb, og altid lader os bede: »Af det
 Dybe raaber jeg til dig, Herre; Herre, hør min Røst!« —

I sin hemmelige Aabenbaring skildrer Apostelen Jo-
 hannes det himmelske Jerusalem og siger, at der vil Gud
 »aftørre enhver Taare af sine udvalgte Øjne; og der skal
 ingen Død være mere, og der skal heller ikke mere være
 Sorg og Jammer og Smerte«. — Og det er ganske natur-
 ligt, at der ikke kan være noget af alt dette, thi Sjælene
 i Himmelen, som den hl. Johannes her skildrer, ser Gud
 Ansigt til Ansigt, og for den, der ser Gud, er der ingen
 Smerte mere. Og derfor er det jo netop, at der kan være
 og er saa megen Smerte her paa Jorden: vi er langt borte
 fra Gud, vi er i det Dybe. Og det gør, at al Jordens
 Smerte føles dobbelt tungt: der er saa langt til det at se
 Gud.

B. J.

Alle Sjæles Aften.

»Sidste Dag i Danmark. Sidste Gang paa Kirkegaarden. Sidder ene i den tyste, grønne Krog, ved den lille Grav. Det er Eftermiddag, solvarmt og stille. Blaa Vinca blomstrer paa Graven, Liguster i Hækken, udenom er Græsset slaaet for anden Gang og fuldt af lav, gul Stenkløver. Ovre ved Krucifikset graves en Grav, jeg hører Stemmer, ser Graver Iversen humpe rundt, hører ham le

Katholsk Vestre Kirkegaard.

— dæmpet, for de dødes Skyld. Fluer summer nær forbi, en Fugl kvadrer inde fra den jødiske Kirkegaard, og der er under alle Lyde et stille Sus — Træers Susen, Insekters Surren, Byens Døn langt borte. To hvide Sommerfugle flager over Graven, med denne underlige, vaklende Flugt — saadan fløj min første Ungdoms store hvide Sommerfugle i Haven hjemme. Og jeg føler det, som var en Kreds af Livet knyttet, en Krans bunden færdig — som de Kranse og Kæder af Løvetandsstængler, vi bandt, da vi var Børn, nede i Dronningemaen, den Gang det var straalende Juni, og den dybe grønne Eng var fuld af store

skinnende Guldblomster. Nu er det Efteraar, Svalerne samler sig i Sværme for at drage bort, Skyerne rødmer mod Aften.«

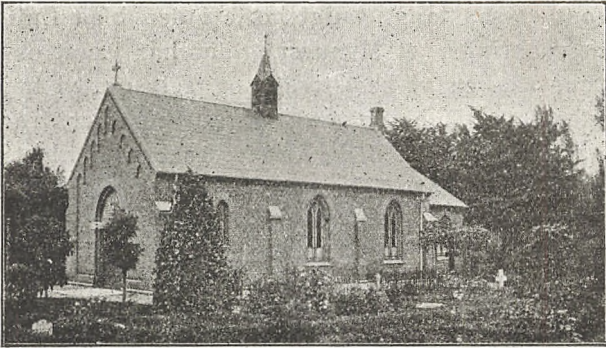
Det er Johannes Jørgensen, der i fjerde Bind af »Mit Livs Legende« giver dette Billede fra vor Kirkegaard. Han sad paa sin lille Søn Bengt Immanuels Grav, Graven helt ude i Hjørnet tilvenstre. Vi kender den allesammen saa godt, den lille »Katholsk Vestre Kirkegaard«. Mange har siddet derude og ligesom Digteren følt det, som var en Kreds af Livet knyttet, en Krans bunden færdig, fordi den, der nu laa dernede, var en Del af vort eget Liv. Han forsvandt i Graven, »den sidste Blomst bliver borte bag den opkastede Jord, og det er altfor stille, mens Tovene skurende trækkes op, og Præsten beder Fadervor til en Gud, som man synes er saa langt, langt borte i den blaa Luft«.

Naar vi bringer et Menneske, der har været os kært, til Graven, saa er vi bedrøvede, og selv om vi bøjer os helt under Guds Vilje og ved, at alt kommer fra hans Faderhaand, og at den døde kun er gaaet ind til et andet Liv, saa er vi alligevel bedrøvede. Det er Adskillelsen, der gør bedrøvet; naar Mennesker i mange Aar har levet sammen, saa er den lange Adskillelse saa tung, den døde vil ikke mere bringe os Glæde og Trøst. Men hvis vi virkelig har elsket et andet Menneske med hele vor Sjæl, uegennyttigt, saa at vor største Glæde altid var den at kunne hjælpe og glæde den, vi elskede, da har vi haft den største Kærlighed, som tænkes kan. Men de, der har haft den største Kærlighed, de finder ogsaa den største Trøst. Det, som altid var deres Maal, at gøre godt mod den, de elskede, det kan de ogsaa efter den elskedes Død. Vi kan endnu hjælpe vore døde, det skal altid være vor Trøst. »I skal paakalde mig,« siger Herren, »da vil jeg bønføre eder, og jeg vil føre eders fangne tilbage fra alle Steder.«

Den Maaned er kommet igen, som er viet Mindet om vore døde. Hvis vi ellers sjældent gør det, saa kommer vi nu til at tænke paa dem allesammen, alle de Mennesker, der har været gode imod os, der har levet sammen med os, der har været vore Venner, og som nu er døde. Hvert Aar, naar November kommer igen, er der flere at

tænke paa: Barndommens Legekammerater, Ungdomsvenner, Familje og Slægt. I November glemmer vi ingen af dem. Mens Naturen dør, vaagner Mindet om alle dem, der er døde.

Alle Sjæles Aften gaar vi her i København ud til Vestre Kirkegaard, og i hele Verden gaar Katholikkerne ud til Kirkegaardene. Der er Blomster paa hver en Grav — undtagen paa dem, der helt er glemt. Og mens Mørket sænker sig, tændes Lysene paa Gravene. De minder om det evige Lys, som skal skinne for dem, der er døde. Med Rosenkrans i Haand gaar vi i den store, mørke Skare mellem Gravene og beder om evig Hvile og det evige Lys for dem allesammen. Og midt paa Kirkegaarden staar

Kapellet paa Katholsk Vestre Kirkegaard.

Korset, Livets Symbol, med Christus, der bøjer sit Hoved i Døden og derved sejrer over Døden.

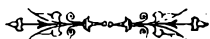
De helliges Samfund hører vi til. Samme Morgen var vore Tanker i Himmelen hos alle dem, der hersker med Herren »staaende foran Tronen og foran Lammet, iførte lange hvide Klæder og med Palmer i deres Hænder«, om Aftenen tænker vi paa dem, der endnu ikke er naaet ind foran Tronen. Og det er ikke blot Tanker, nej, vi ved, at oppe i Himmelen har de set vore Tanker og hørt vore Bønner. Og naar vi nu gaar mellem Gravene, saa er vi mellem de døde, i nær Forbindelse med dem. Vi ser dem ikke, vi vil ikke se dem. Men Troen siger os, at de er os nær, at vor Bøn naar dem. Hvis de savner, og hvis de lider, bringer den dem Lindring og varsler om, at Sav-

net skal stilles, og de rykkes nærmere frem til det evige Lys. For vi hører alle til de helliges Samfund.

Vi er alle Lemmer paa et Legeme, hvis Hoved er Kristus. Og naar Døden kommer, er det det alene, der har Værdi. Det er saamænd ligemeget, alt, hvad et Menneske har naaet i Verden. Det er ikke det, vi tænker paa Alle Sjæles Aften, nej, vi tænker paa, at alle de, der er begravet her paa Kirkegaarden, var døbte Mennesker, og det var Mennesker, der ligesom vi engang havde Del i alle vor Kirkes Skatte. Som vi gik de til den hellige Messe, og som vi har de modtaget Herren i det hellige Sakramente Som vi har de knælet og angret og bekendt deres Synd, og mange af dem, de lykkeligste, har ogsaa i Dødens Stund modtaget Kirkens Hjælp, styrket med det hellige Vandringsbrød og salvet med Olie er de under Kirkens Bøn gaaet bort. Og det gaar ikke, som der staar i Ordspøget: »Ude af Øje, ude af Sind.« Hvor er det underligt, naar man paa Kirkegaarden træffer saadan en rigtig forfalden Grav, overgroet af Ukrudt. Man kommer til at spørge sig selv, om den, der ligger der, da aldrig har gjort andre Mennesker noget godt, om slet ingen har været bedrøvet, dengang han døde. Eller har hans Venner, hans Børn, de, der engang var ham kære, fuldstændig glemt ham? Paa Alle Sjæles Aften og i Alle Sjæles Maaned glemmes ingen, men ogsaa de, der hviler i de forladte og forsømte Grave, bliver mindet, for dem alle bliver der bedt.

»Død! hvor er din Sejr? Død! hvor er din Brod?« Disse Apostelens Ord hører vi i Epistelen paa Alle Sjæles Dag. Det er det samme, en kristen Kirkegaard siger os. Midt paa den staar Krucifikset, og paa hver en Grav er der et eller andet Tegn, der siger det samme. Men hele Kirkegaarden viser os jo Dødens Sejr? Ja, men vi ved, at det er ikke den endelige Sejr, og netop naar vi gaar der om Aftenen i Bøn, bekender vi, at Sejren er hos Jesus Christus den korsfæstede og opstandne.

B. J.

Katholicismen paa Færøerne.

Forerag af *Frederik Opffer*
i St. Josefskredsen i Charlottenlund.

Den kristne Tro indførtes paa Færøerne omkring Aar 1000. En af Datidens ledende Færinger, Sigmund Brestersøn, var under et Ophold i Norge bleven kristnet. Kong Olaf Trygvesøn havde givet Sigmund Færøerne i Len og samtidig overdraget ham at kristne Øerne. Dette udførte han i Forening med Kong Olafs Hirdpræst Tagbrand. De er formodentlig ikke altid faret lempeligt frem. Sigmunds Farbroder Thorod beklagede sig over at være bleven tvunget til at antage den kristne Lære. Han stræbte Brodersønnen efter Livet, overfaldt og ombragte ham. Kristendommen kunde han imidlertid ikke dræbe paa dens Sejrs- gang over Øerne.

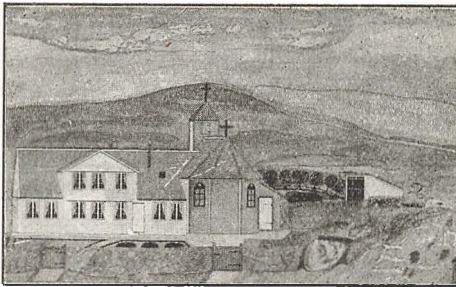
Et Aarhundrede efter Kristendommens Indførelse paa Færøerne oprettedes Bispedømmet i Kirkebø, og her residerede i over 400 Aar Færøernes Bisper. Paa Tingenes ved Thorshavn opførtes et Blokhus til Oplag af de pavelige Intrader i Naturalier (Uld, Talg etc.), og her var tillige en Forberedelsesskole til Præsteskolens i Kirkebø. »Munkestuen«, som den hedder, eksisterer endnu og gør Tjeneste som Pakhus.

De Kirkebø Bisper havde Ord for at være meget nærsomme. Da den første kom, var der ingen Bispegaard, og han gik paa Omgang hos Bønderne. Hans Efterfølger, Bisp Mattis, paalagde den rige Ejerinde af Kirkebøgaard, Enken Gasa, at udlevere sin Gaard som Bod for Overtrædelse af Fasterelementet.

En af hans Efterfølgere, Biskop Ro, har opdraget Kong Sverre af Norge. Sverre var en uægte Søn af Kong Sigurd, og da hans Moder, Gunhild, frygtede for sit ventede Barns Sikkerhed, flygtede hun til Færøerne, hvor hun tog Plads som Kvægrøgterske paa Kirkebø Bispegaard. Her fødte hun, uden at nogen vidste derom, sit Barn i en Klippehule, hvor hun holdt det skjult. Hendes Hemmelighed blev dog opdaget af hendes tidligere Bejler, Uni, der var Vaabensmed hos Kong Sigurd. Han tog sig af

Moder og Barn, giftede sig med Gunhild, hvorefter de alle tre rejste til Norge. Fire Aar efter kom Sverre i Pleje hos Unis Broder, Biskop Ro paa Kirkebo. Her forberedtes han til at blive Præst, men da han erfarede, at han var en Kongesøn, uddannede han sig i Vaabenbrug og mandig Idræt. Siden drog han til Norge, hvor han hyldedes til Konge og blev en af Norges dygtigste Regenter.

Den mest kendte af de færøske Biskopper er Erlend, som var Biskop fra 1268 til sin Død 1308. Han var særlig ivrig for at støtte og udvide den færøske Kirkes Magt og Indflydelse ved at tilføre den Privilegier, Jordejendomme og andre Værdier. Biskop Erlend paabegyndte Opførelsen

Kirke og Præstegaard i Thorshavn.

af en Domkirke paa Kirkebo, og han paalagde Bønderne saa store Skatter, at der opstod en oprørsk Bevægelse imellem dem. Nordlændingene stod paa Bispens Parti, men Sydlændingene var imod ham, og det kom til hele Slag imellem dem. Det afgørende Slag, som leveredes ved Kollefjord, tabte Bispens, og Sydlændingene under Anførsel af Bonden fra Akraberg forfulgte ham til Kirkebo, hvor han reddede sig op paa den under Opførelse værende Domkirkes Mur. Her turde de kristne Bønder ikke dræbe ham, dels fordi Muren var indviet, og dels fordi de var bange for at blive lyst i Ban; men Bonden fra Akraberg, der var Friser og Hedning, holdt sammen med sine Sønner Vagt under Muren i samfulde tre Dage og Nætter, indtil Bispens afmægtig af Sult og Træthed styrtede ned

fra Murtinden, og nu kastede Bonden og hans Sønner sig over ham og dræbte ham.

Efter Biskop Erlends Død standsede Byggearbejdet paa Domkirken, og det menes, at »den sorte Død«, som hærgede Befolkningen, har været en medvirkende Aarsag hertil.

Efter Reformationen efterfulgtes Færøbisen i 1551 af den protestantiske Superintendent Jens Riber, men faa Aar efter nedlagde han sit Embede, hvorefter Færøerne blev og fremdeles er et Provsti, og Kirkebø Sognekirke lagdes ind under Thorshavn.

Den gamle Bispegaard er nu en Kongsbondegaard, hvor den bekendte færøske Politiker Johannes Patursson bor. Den ældste Del af Gaarden, hvor Præsteskolen var, er et Blokhuis i samme Stil som Munkestuen paa Tingenæs. Der er godt Tømmer i den gamle Bispegaard. En Gang for mange Aar siden truede store Snemasser med at skride fra Fjeldet ned over Gaarden, og Beboerne søgte da Sikkerhed i Sognekirken. Lavinen kom styrtende med et Tordenbrag imod Gaarden og knuste de Tilbygninger, som Kongsbonden havde opført, men Bispernes Blokhuis stod sin Prøve. Dette opfattede Befolkningen som et Symbol. I Gaardens store stensatte Kælder paaviser man endnu et Fængsel fra Bispetiden.

Faa Skridt fra Kongsbondegaarden ligger den interessante Domkirkeruin med sine 5 Fod tykke og 28 Fod høje Mure, opført af uregelmæssigt tilhuggede Trapporfyrsten. Paa Sydsiden gaaber de aabne Spidsbuer af 5 høje Vinduer med Ansats til Stavværk. Inde i Kirkerummet ser man profilerede Endestykker som Basis for de paa-tænkte seks Buehvælvinger. Paa den østre Ydremur er et Relief, som forestiller den korsfæstede Christus imellem Maria og Magdalene. I de øverste Hjørner svæver paa hver Side en Engel. Randen om Relieffet indeholder i Munkeskrift Meddelelse om, at Kirken er indviet til Sct. Magnus, og at her er indmuret Benene af den skotske Martyr Sct. Magnus og den islandske Helgen Sct. Thorlacius. Ruinen er 84 Fod lang og 34 Fod bred. Ved Ko-rets Nordside er et stort Sakristi.

I Tidens Løb har det flere Gange været paa Tale at

fuldføre Domkirken, men af Mangel paa Midler har man hver Gang opgivet det.

I denne Sommer indtraf det mærkelige Tilfælde, at en pavelig Udsending, Hs. Eminence Kardinal Rossum, paa Vejen til Reykjavik aflagde et Besøg i Kirkebø og holdt en Andagt i den historiske Domkirkeruin, som derved blev et Minde rigere.

Kirkebø nuværende Sognekirke, som er indviet til Jomfru Maria, er den eneste nuværende færøske Kirke fra Katholicismens Tid. Det er en anselig Kirke i gotisk Stil med takkede Gavle og Trælaarn med Spir. I 1874 blev den underkastet en gennemgribende Restauration, ved hvilken den blev berøvet sit herlige Kirkeinventarium, som stammede fra Erik af Pommerns Tid. En gotisk Bispestol med Pult og en Række prægtige Forstykker til Stolestader blev afstaaet til Nationalmuseet. Altertavlen, der forestillede den hellige Nadver, samt et Par udskaarne Figurer, der forestillede Christus og Jomfru Maria, overlodes til Amtsbibliotheket.

De af Nationalmuseet erhvervede færøske Pragtstykker er udstillet i Museets 2. Afdeling paa Trappen fra Stuen til 1. Sal. Uden noget Forbehold blev disse kostbare Sager tilbudt Museet for 200 Kr. + Fragt af Færøernes daværende Amtmand og Provst. —

Den monumentale Domkirkeruin, den maleriske Kirkebøgaard og den kønne hvide Kirke lige under det græsklædte Fjeld og med Atlanterhavets Brænding som Forgrund gør et uudsletteligt Indtryk.

Da den katholske Mission i Danmark var kommen i Vækst efter Religionsfrihedens Indførelse sømmen med den frie Forfatning, laa det nær ogsaa at gøre et Missionsforsøg paa Færøerne. I dette Øjemed udsendtes i 1857 Pastor G. Bauer, der tog Bopæl i Thorshavn. I 1859 havde han opført en skiferdækket Trækirke, som kunde rumme ca. 200 Tilhørere, samt en eenetages Præstegaard paa 7 Fag og med Udhus til 2 Køer.

Pastor Bauer var en jovial Personlighed, som blev meget afholdt paa Færøerne. Han var en velset Gæst i Hjemmene og omgikkes venskabeligt med de protestantiske Præster. Gamle Folk mindes ham endnu med venlige

Følelser. Ved Gudstjenesterne var hans Kirke altid fuld af andægtige Tilhørere, men i de 12 Aar, han virkede paa Øerne, havde han kun 8 Konvertitter. Han havde ogsaa fanatiske Modstandere og blandt disse en Fisker Paul Jensen, som havde udtalt sig foragteligt om den katholske Sjælesørger. Saa hændte det imidlertid, at Paul Jensen fik daarlige Øjne, og da Pastor Bauer ikke var ukendt med Lægekunsten, besøgte han Paul Jensen, tog ham under Behandling og kurerede hans syge Øjne. Pastor Bauers Ædelmodighed gjorde et dybt Indtryk paa Paul Jensen og forvandlede ham fra Fjende til Ven. Han var i Virkeligheden et stærkt religiøst Gemyt og en søgende Sjæl, og Samtalerne med Pastor Bauer bevirkede, at han meldte sig til Undervisning og siden konverterede sammen med sin Hustru. Blandt Pastor Bauers Konvertitter var der ogsaa en Smed, som maatte lide haardt for sin Tros Skyld. Uagtet hans Hustru og deres 12 Børn forlod ham, holdt han dog fast ved sin Overbevisning. Ogsaa fra Paul Jensen og hans Hustru trak Slægt og Venner sig tilbage.

Pastor Bauer stod imidlertid fremdeles med sine 8 Konvertitter, og da 1 af disse døde og 4 udvandrede, havde han kun Smeden og Paul Jensen og Hustru tilbage. Dette var for lidt til at opretholde Missionen i Thorshavn paa, da der ikke var det ringeste Haab om Udviklingsmuligheder. Efter 12 Aars Virksomhed tog Pastor Bauer Afsked med Færøerne, efterladende sig mange Venner samt de tre Trosfæller, for hvem Afskeden var tung. Nu, da deres Præst og Beskytter var borte, blev de Genstand for Forfølgelse og følte sig næppe helt sikker paa deres Liv. De flyttede da eller maaske nærmere flygtede ud mellem Fjeldene til Hvidenæs, et lille fattigt Fiskerleje en Mils Vej nord for Thorshavn ved Indløbet til Sundet mellem Strømø og Østerø.

I to fattige Hytter boede her Smeden og Fiskeren med sin Hustru, og paa dette vildsomme Sted opførte Fiskeren med de to andres Hjælp et lille Kapel, hvor de tre Trosfæller daglig holdt deres Andagt.

Efter Pastor Bauers Fratrædelse gjorde Jesuiterpatrene J. B. Lohmann og Aug. Brinkmann endnu et frugtesløst Forsøg paa at fortsætte hans Gerning paa Færøerne, hvor-

efter Præfekt Grüder ophævede Missionen paa Færøerne, men samtidig blev det fra Rom paalagt den danske Mission jævnligt at sende en Præst med Kirkens Naademidler op til de tre ensomme Trosfæller. I 1877 modtog de saaledes Besøg af Pastor A. v. Geyr, der omtaler deres rørende Taknemmelighed over Besøget og den Længsel og Fromhed, hvormed de modtog den hellige Kommunion.

Da Pastor von Geyr i 1883 besøgte Færøerne for syvende Gang, traf han og hans Rejsefælle, Pastor Baumgarten den nu 80aarige Fisker Paul Jensen paa Dødslejet. Efter at Pastor v. Geyr havde uddelt den hellige Kommunion, talte han til de tilstedeværende, hvoriblandt var adskillige Protestanter, og fremhævede Paul Jensen som et smukt Eksempel paa en troende Kristen, der havde bragt saa store Ofre for at følge sin religiøse Overbevisning, at han kunde dø lykkelig i den sikre Forvisning om at gaa ind til den evige Salighed.

Da rejste den døende sig op og udbrød med høj Stemme: »Ja, det er altsammen sandt, hvad Præsten siger — jeg dør lykkelig, og I bør alle blive Katholikker!«

Da Præsterne 7 Uger senere kom tilbage fra Island, var Paul Jensen død og begravet. Hans lidligere protestantiske Trosfæller trængte ind paa Provsten for at faa ham til at give Paul Jensen en udpræget protestantisk Begravelse, men Provsten gik meget nænsomt over Begravelsen, idet han forbeholdt de katholske gejstlige efter Ankomsten fra Island at vise den afdøde den sidste Ære efter katholsk Ritus.

Da Patrene v. Geyr og Baumgarten ankom, havde de ansat Begravelseshøjtidelighederne til den tidlige Morgenstund i Overværelse af Enken og Smeden; men de fik uventet Bud om, at Damperen lettede allerede ved Midnat, og de maatte da om Aftenen ved 10-Tiden indvie Paul Jensens Grav og bede ved Graven for hans Sjæl. Da Rygtet herom havde bredt sig, kom Folk til med Fakler og Lanterner. Pastor Baumgarten forrettede den kirkelige Handling i Rochet og Stola. Pastor v. Geyr holdt Lig-talen i Fakkelskin til Akkompagnement af Atlanterhavets Brusen og sluttede Højtideligheden med et dansk Fader-
vor. —

Biskop v. Euch søgte at faa de to tilbagelevende til at rejse til Danmark og ende deres Dage der i Kirkens Nærhed, men hverken Fiskerenken eller Smeden var at formaa til at forlade deres Fødeø. Efter Paul Jensens Død har en Række katholske Præster besøgt Færøerne. Disse Besøg ophørte i 1894. Paa dette Tidspunkt er formentlig den sidste af det katholske Trekløver paa Færøerne afaaet ved Døden.

Under mit Ophold paa Færøerne i Sommer begav jeg mig paa Vej til Hvidenæs, men da jeg kom til Nabobyen Højvig, erfarede jeg, at alle Spor efter Katholikerne var udslettet. Hvor det lille Kapel stod, er der nu opført en Hølade. Efter denne Oplysning vendte jeg om, da det var langt ud paa Eftermiddagen, og jeg gerne vilde naa Thorshavn inden Mørkets Frembrud. Den lille Missionskirke i Thorshavn er ogsaa nedrevet, efter at den i nogen Tid havde gjort Tjeneste som — Dansesal.

Præstegaarden skal være fuldstændig ombygget indvendig, men skal have bevaret sit Ydre i Hovedtrækkene. Den ligner en hyggelig gammeldags Villa. Bl. a. har den været ejet af en Hvalfanger, der har anbragt en mægtig Hvalkæbe som Portal over Indgangen. Den af Pastor Bauer anlagte Have er vokset godt til. Navnlig et Guldregntræ, som han selv har plantet, har udviklet sig godt og bærer hvert Aar gyldne Blomster.

Olaf den Hellige var Færøernes Værnehelgen, og St. Olai-Dagen d. 29 Juli er endnu Færingernes største Helligdag. Saa aabnes Lagtinget, Folk strømmer til Thorshavn fra alle Kanter og Dagen fejres med Idrætskampe og færøsk Nationaldans til den lyse Morgen.

Den Hellige Stol, Fascismen og det romerske Spørgsmaal.

Det officøse kirkelige Blad L'Osservatore Romano bragte i forrige Maaned en Artikel med Overskriften »Fantasier om Forholdet mellem Vatikanet og Fascismen«, hvori

mange Rygter bliver tilbagevist. Vi gengiver den interessante Artikel:

I sit Nummer den 27. August offentliggjorde Pariserbladet »Le Journal« et Brev fra sin særlige Korrespondent Henri Béraud med den sensationelle Overskrift »Entente cordiale mellem Fascismen og Vatikanet«. Denne Artikel gav en vis Genlyd, og flere italienske Blade omtalte den og sluttede sig mere eller mindre til Hr. Bérauds Idéer. Derfor vil vi her sige et Ord om den, da denne Sag jo berører vort Blads religiøse og pavelige Karakter.

Den store Offentlighed plejer at vise større Tillid til Bladenes specielle Udsendinge end til deres almindelige Korrespondenter, og dog fortjener de det ikke mere end en god Bekendt af os, en fransk Præst. Han havde faaet 14 Dages Ferie og rejste til Neapel. Fjorten Dage senere var han igen hjemme og offentliggjorde nu en lille Bog med Titlen »Italien fra politisk, økonomisk og militært Synspunkt«. En spurgte ham rent ud: »Har De set de italienske Soldater?« »Naturligvis,« svarede han, »fra Kupé-vinduet saa jeg nogle holde Øvelser i Omegnen af Firenze.«

Ofte ligner Bladenes særlige Udsendinge denne brave Præst. De taler med Folk om Dyrtiden og om Hundedagenes Varme, saa er der en god Ven, en Landsmand, der giver mere eller mindre gode Oplysninger — og dermed har de Indholdet til en lokkende Artikel. Saa gælder det kun om at finde en sensationel Overskrift. Vi vil ikke sige, at Hr. Béraud fuldstændig ligner den Slags Journalister. Men da vi læste hans Artikel, fandt vi nogen Lighed med den omtalte Præsts overfladiske Syn.

Man plejer fejlagtigt at tale om »Vatikanets Politik«, skønt Vatikanet aldrig beskæftiger sig med Politik, med mindre den katholske Sag kræver det. Denne Korrespondent har sandsynligvis studeret Vatikanets Politik ved at betragte Michel-Angelos majestætiske Bygning; hvis han havde studeret de gentagne officielle Erklæringer i vort Blad og andre Dokumenter, havde han hurtigt overbevist sig om, at den hellige Stol i Partiernes Kamp her i Italien som overalt altid har fulgt det store Princip: »udenfor og over ethvert politisk Parti.« Det udelukker ikke en endog meget energisk Aktion til Forsvar for den katolske Lære og Moral og for Kirkens Rettigheder, naar som helst dette staar paa Spil.

Naar det italienske Folk af den store Krig har høstet en stærk Bevægelse imod Religionen tilligemed en levende Opvaagnen af kristelig Fromhed, glæder den Hellige Stol sig derover; naar et politisk Parti, fascistisk, demokratisk eller noget andet, arbejder paa at rydde Hindringer for

Religionen til Side, billiger den Hellige Stol dette, men giver ogsaa i kloge og bestemte Ord sin Misbilligelse til Kende, naar det er nødvendigt, som for nylig i Statssekretærens Brev til Ærkebiskoppen af Pisa, Kardinal Maffi.

Den Hellige Stol kunde f. Eks. intet andet end rose Genindførelsen af Religionsundervisningen i Skolerne og udtalte samtidig Ønsket om, at Undervisningen ogsaa maatte blive udvidet til de højere Skoler, og at Loven virkelig maatte blive gennemført efter Regeringens Vilje. Ligeledes maatte den Hellige Stol og det katholske Folk glæde sig over det Dekret, der befalede, at man igen skulde hænge Krucifixet op i Skolerne, men alle ved, at nogle Kommuner og deres frimureriske Øvrighed har foragtet Loven, og vi haaber, at Regeringen ikke vil tøve med at kræve Lovens Overholdelse. Naturligvis var den Hellige Stol tilfreds med Udelukkelsen af Frimureriet af det herskende Parti, thi Frimureriet er Skyld i meget ondt baade i Kirke og Stat; det havde ganske vist været mere logisk helt at forbyde Frimurerlogerne, thi med deres Hemmelighedsfuldhed umuliggør de den Ret til Kontrol, som tilkommer Staten. Men selv om alt dette viser en lykkelig Vending hos de civile Myndigheder, der bedre synes at forstaa deres Pligt og Statens Interesse, beviser det ikke, at der findes noget Forbund mellem Fascismen og Vatikanet. Hr. Béraud tilskriver Konsejlspræsidenten det Ønske og den Vilje een Gang for alle at gøre Ende paa det gamle romerske Spørgsmaal, og han tilføjer: »Hvad der fremmer hans Planer, er ikke blot, som man tror, den meget italienske Kardinal Gasparri i Spidsen for Vatikanets Politik, men ogsaa det velkendte, omend ikke offentliggjorte Ønske hos den Hellige Fader selv.« Se, her ligner Hr. Béraud i høj Grad den ovennævnte Præst.

At den Hellige Fader ønsker en Løsning af det romerske Spørgsmaal, men i Overensstemmelse med den Hellige Stols retmæssige Krav, kan der ikke være Tvivl om; ønskede ikke hans Forgængere fra Pius IX til Benedikt XV trods alle Protester det samme? Men naar man tilskriver den Hellige Fader liberale og forsonlige Idéer, saa mener man dermed en Forsoning, der udletter Begivenhederne i 1870 og deres Følger; man mener, at man vil give sig tilfreds med status quo. Men intet er mere forkert. Den nuværende Paves officielle Udtalelser viser det, særlig den første Encyklika »Ubi arcano«, der indeholder det nye Pontifikats Program, og hvor den Hellige Fader kræver den fulde og stadige Frihed for den Hellige Stol og en virkelig og synlig Uafhængighed, som kun opnaas ved Besiddelsen af et Territorium; og ingen har Lov til at sige, at den Hellige Fader i de højtidelige Udtalelser, han retter

til hele Kirken, siger eet og ved sig selv tænker det modsatte. Den Hellige Fader har talt om synlig og virkelig Frihed og Uafhængighed. Det er ikke en Formel, som Statssekretariatet har fundet paa, men det er en gammel og urokkelig Lære, som alle ved, der nogensinde har haft en Afhandling om Kirkeret i Haanden.

Hvad endelig Kardinal Gasparri »l'italianissime« angaar, er han som Borger, der elsker sit Fædreland, som Katholik, som Præst, som Kardinal og særlig som Statssekretær i fuldstændig Overensstemmelse med den Hellige Fader.

Om Genoptagelsen af det vatikanske Koncil skriver Hr. Béraud: »Det er almindelig kendt, at det økumeniske Koncilium i 1925 skal behandle det romerske Spørgsmaal og søge at gøre Ende paa en resultatløs Politik.« Korrespondenten har sat sig i Hovedet, at det vatikanske Koncilium vil blive genoptaget i 1925 for at faa løst det romerske Spørgsmaal, og nogle italienske Journalister synger den samme Vise. Blandt dem træffer man Molajoni, der redigerer de religiøse Spørgsmaal i »Giornale d'Italia« og i »Conscientia«, et modernistisk og protestantisk Tidsskrift. I den bestemte Tone, som han altid bruger, naar han taler om de usandsynligste Ting, erklærer Molajoni, at det er ikke sikkert, at det vatikanske Koncilium bliver genoptaget for at diskutere det romerske Spørgsmaal, men han tilføjer, at det er sikkert, at den Hellige Fader ønsker at kende alle Biskoppernes Mening om Forholdet mellem Kirken og Regeringerne (?), om det rigtige i at fortsætte Konkordatsystemet eller ej (??), om Forholdet til de katholske og de ikke-katholske Stater (???). »Overfor disse Spørgsmaal vil Episkopatet komme til at udtale sig om den Hellige Stols Forhold til hver enkelt Stat, følgelig ogsaa til Italien.«

Overfor en saa detailleret Optælling har sikkert mange Læsere taget disse Oplysninger for gode Varer, skønt de er ganske hen i Vejret. Man maa sige, at disse romerske og parisiske Fantasier vidner om stor Selvsikkerhed. Béraud paastaar, Fascismens nyeste og uventede Sejr er Don Sturzos*) Tilbage træden fra det politiske Liv (han burde sige fra Stillingen som Folkepartiets Sekretær); denne Tilbage træden, siger han, er blevet befalet af Vatikanet. Det er forkert, at denne Tilbage træden, som Don Sturzo selv klart og offentligt har angivet Grundene til, skyldes Ordre fra Vatikanet. Det er rigtigt, at Tavsheden vilde være i Overensstemmelse med den kanoniske Ret og med de Direktiver, den Hellige Stol har givet Biskopperne i Belgien, Italien og Polen.

*) Føreren for det katholske Folkeparti.

Béraud tilskrives ogsaa Fascismen Udnævnelsen af Mgr. Costantini til Apostolisk Delegat for Kina og sætter det i Forbindelse med Spørgsmaalet om det franske Protektorat i Orienten. Udnævnelsen af en Apostolisk Delegat for Kina, for Konstantinopel eller noget andet Sted i Verden har intet med det franske Protektorat at gøre. Og Udnævnelsen af Mgr. Costantini har intet med Fascismen at gøre, thi den fandt Sted tre Maaneder før Indtoget i Rom.

Alt dette viser, hvor lidt man kan stole paa tilfældige Korrespondenters Oplysninger.

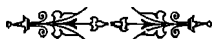
Paa Færøerne i 1859.

I Forbindelse med Redaktør Opffers Artikel om Katholicismen paa Færøerne foran i Bladet vil det sikkert have Interesse at læse et Brev fra den der omtalte Pastor Bauer, som fandtes i Ugebladet i 1859. Da det sikkert kun er meget faa af Ugebladets Læsere, der selv har den gamle Aargang, aftrykker vi Brevet her.

Thorshavn d. 26. Juni 1859.

... At Flere siden mit snart toaarige Ophold her bekymre sig mere om Religionen end tilforn og faae en bedre Mening om vor h. Kirke, kunne visse Folk naturligviis ikke taale og begynde paa alle mulige Maader at udspye deres Gift. Den simplere Almueklasse kunde man endnu lettere tilgive dette, omendskjønt Een eller Anden ofte gaaer for vidt; men hvad skal man vel sige dertil, naar selv den herværende Doctor udskjelder Folk paa offentlig Gade, saaledes som han har gjort for nogle Uger siden, da han tilfældigviis saae en Kone at komme ud af mit Huus. Da Konen forsvarede sig og sagde, at hun jo havde været hos en Præst, en Gudsmænd, svarede han: »Ja, hos Djævelen har du været, og din Sjæl brænder allerede i Helvede!« Kun med Nød og neppe undslap hun uden Prygl. Jeg skrev derfor til Hr. Doctoren et alvorligt Brev, hvilket han besvarede meget grovt. Jeg skal kun anføre nogle Steder af samme. Saaledes skriver han f. Ex. ordret: »Det skulde glæde mig, om det kunde lykkes at demaskere En af Loyola's Disciple. — Naar De har troet det Deres Pligt at tilskrive mig i Anledning af mit saakaldte Had til den katholske Kirke i Ord og Gjærning, og derfor ledsagede disse Yttringer med høist for-

nærmelige Ord da vil jeg kun afvise med Foragt en saadan Mangel paa Takt. Det maa dog være Dem bekjendt, at vi Protestanter ikke anerkjende Biskoppen af Rom, og ubetinget forkaste hans Læresætninger som falske og stridende imod Evangelier og Apostlenes Skrifter, og betragte Catholicismen som en falsk Lære, et verdsligt Institut under et konstigt religiøst Skalkeskjul. Den h. Skrift, som med Grund er forbudt Katholikerne, bekræfter dette, og Historien bestyrker det endydermere, og de, der forkynde saadan Lære, betragtes følgelig som falske Lærere, og som en saadan maae vi ogsaa betragte Dem, naar De agter at gjøre Proselyter. Det er en hellig Pligt for os, ved alle Leiligheder at advare Folket imod det papistiske Mørke og at stille denne falske Lære i al sin Usselighed og Nøgenhed frem for Folkets Øine. Desuden har dette Land, som De vel veed, tidligere været tyranniseret af det katholske Hierarchie, og Reminiscentserne deraf ere endnu tilstede i Folket og behøve kun lidet at opfriskes, for at træde frem for Indbyggerne som et Skrækkebillede i al sin Forfærdelighed.« . . . I denne Tone er hele Brevet affattet. Denne Mand, som selv ikke har for en Skilling Tro, har ogsaa for længere Tid siden revet et Kors og en lille Medaille af en syg Mands Bryst, kastet dem paa Jorden og, som man siger, traadt paa dem med de Ord, at M . . . — som selv havanmodet mig om disse Gjenstande, da jeg ellers aldrig bortgiver saadanne Ting — havde hengivet sig i Djævelens Kløer. Ogsaa imod Frelserens hellige Moder har han udstødt skammelige Bespottelser. I sit Brev truede han mig ogsaa med at indgive en Klage mod mig, hvorpaa jeg skriftligt svarede ham, at dette vilde være mig meget kjært. Hidindtil har jeg ikke hørt til nogen Klage, og han vil vel ogsaa, som jeg tænker, nok vogte sig derfor; thi han vilde kun høste Skam deraf. — Med hvilken Taalmodighed mine to stakkels Katholiker lide, lader sig ikke sige, og man maa virkelig undre sig over Opfindelsen af de Spot- og Skjeldsord, hvormed de blive forfulgte af de Øvrige. Selv Saadanne, som ikke engang ere katholske, men kun søge at forsvare den katholske Lære, ere udsatte for lignende Plagerier. Saaledes har man f. Ex. først for nogle Dage siden slaaet en agtværdig Mand fra Thorshavn i Ansigtet, saa at han endnu bærer Sporene deraf, og kastet ham ud af Baaden i Vandet, blot fordi han tog den katholske Religion i Forsvar! Han er uden Tvivl en af de bedste Familiefædre i Thorshavn og har med Taushed taget imod det. Jeg veed selv ikke, sagde han til mig, hvorledes det kom, at jeg kunde være saa taalmodig ved det.

Fra andre Blade.

I det norske »Morgenbladet« har Kristian Dehli skrevet om den eukaristiske Kongres, som for kort Tid siden omtaltes her i Bladet. Vi gengiver efter »St. Olav«:

Til Genua var toget helt overfyldt av prester og pilegrimmer, som reiste til den eukaristiske kongres, som samme dag aapnedes i Genua. Vi fandt vor gamle handelsstad i feststemning. Paven har sendt sin legat, kardinal de Lai, som blev fyrstelig mottat. Ved mottagelsen paa raadhuset uttalte borgermesteren: »Genua var næsten altid paveligsindet, republikken sluttet sig nær til erkebispem og trivedes godt derved. Dens største krigsbedrifter var nøie knyttet til den katholske tro. Til denne gamle tradition maa nu føies, hvad religionen har været for italienerne i den siste store krig, hvorom mange af de fremmøtte prælater kan avlægge vidnesbyrd.«

Søndag, jomfru Marias navnedag, avsluttedes kongressen med en storartet procession tillands og tilvands, som utgik fra domkirken San Lorenzo ved 2-tiden og vendte tilbake der først ved midnatstid. Pavens legat er hovedpersonen, ham følger 7 andre kardinaler, Genuas erkebisp og et utal av bisper, prester og lægfolk fra alle kanter av Italien. Vi stod i flere timer og saa paa toget ved den store strandpromenade »Circonvallazione al Mare« med utsikt over det uendelige hav. Men inde paa land var der et menneskehav, som i motsætning til det andet var i stadig bevægelse. Der skulde en flamsk maler til for at gi et bilde av toget og tilskuerne. Paa den høitliggende plass »Giovine Italia« hadde folk leiret sig terrasseformig, og de klappet vildt, f. eks. da delegationen fra Fiume toget forbi. Med mellemrum var der i toget placert musikkorps, over 20 i det hele, og der vi stod under Giovine-Italia-plassen stod opstillet hvitklædte musikanter, som strammet op de av varmen medtagne festdeltagere. Et vakkert syn var i spissen av toget de katolske speidergutter (der findes ogsaa andre ikke-kirkelige), etterfulgt av en hærskare av hvitklædte kvinder, unge og gamle, med hvite slør over hodet, novicer, ført af nonner, katolske ungdoms- og gymnastikforeninger, alle med vaiende silkefaner. Mange gaar syngende hymner til Madonna:

Mira il tuo popolo,
 Bella signora!
 Che pien di giubilo
 Oggi ti onora.

Anche io festevole
 Corro al tuo piè.
 O Santa Vergine,
 Prega per me.

Langs rækkerne gaar de alvorlige sortskjorter, fascisterne, som politi. Der kommer en uendelighed av delegationer af begge kjøen fra de forskellige provinser, ført av sin sogneprest, som ofte har et katakteristisk ansikt. Legaten er imidlertid gaat ombord i »Bucintoro«, (et skib i stil som dem, dogerne benyttet ved festligheter). Over den vaier Genuas røde og hvite banner, paa en trone under en baldakin midtbords hviler det hellige sakrament, desuten et sølv-relikvieskrin, som efter traditionen indeholder Johannes den døpers aske. Omkring dette praktfulde fartøi en utrolig masse baade store og smaa dampere. Alle havnens sirener tuter, da flaaen gaar ut, og hydroaeroplaner flyver oppe mot den blaa himmel. Fra land kan man se legaten hæve sine Hænder for at velsigne Genua, dets havn og flaaete, og mange av de troende falder spontant paa knæ.

Det kraftige liv, som den katolske kirke utfolder, burde vel opfordre os protestanter til at holde inde med vore teologiske stridigheter eller la dem foregaa bak kulisserne. De unge mænd og kvinder, som kommer hjemmefra til utlandet, staar som oftest kirken fjernt. De savner ikke sin egen kirke og har neppe øie for den katolske kirkes mange skjønheter. I den lille alpeby Andermatt var vi tilstede ved en messe kl. 6¹/₂ om morgenen paa en hverdag, kirken var fuld av gamle og ungel. Paa den tid er vore kirker paa land og i by tomme og lukkede. Burde man ikke aapne vore kirker ialfald en tid av dagen, og kunde ikke f. eks. Garnisonskirken paa Akershus by paa litt orgelspil ved solfaldstid?

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Vi gør opmærksom paa omstaaende Annonce om »Stringendo«s Koncert, der finder Sted den 9. November. Der bydes som sædvanlig paa udmærket Underholdning, saa man maa sikre sig Billet i Tide.

— Paa Højskolen holdt Redaktør N. P. Nielsen den 23. Oktober et udmærket Foredrag om Nordboerne i Grønland. Han skildrede deres Komme til Grønland, Kristendommens Indførelse og Livet deroppe. Særlig gribende var Brydningerne mellem Hedenskab og Kristendom og de

sidste Kristnes Liv, før Eskimoerne helt fik Norboerne udryddet.

Aarhus. En rød Løbeseddel, vi har faaet tilsendt, viser, at Pastor Nøsen har begyndt en Foredragsrække om »Den katholske Kirke saadan som den er«. Foredragene holdes i Forsamlingsbygningen i Østergade, og den 23. November skal det andet Foredrag holdes om »Mysteriet i Kirken«.

Sverrig. Det vil ogsaa i Danmark vække stor Glæde, at Birgittinernonnerne fra Rom har begyndt en Virksomhed i Sverrig. Ugebladet har flere Gange omtalt St. Birgittas Kloster i Rom, endnu for nylig havde vi et Brev derfra. Søstrene aabner nu et Hvilehjem i Djursholm ved Stockholm, og Moder Elisabeth og tre Søstre skal foreløbig virke der.

Rom. I et Brev til Kardinalvikaren har den Hellige Fader anordnet særlige Bønner i November Maaned for dem, der er faldet i Krigen. Paven viser hen til, at alle de, der er døde i Naadens Tilstand, nu er forenede, selv om de maatte lade deres Liv paa modsatte Partier. Vore Bønner skulde ikke blot hjælpe de døde, men tillige forene de levende, saa at Christi Fred i Christi Rige kan hvile over alle.

— I Forordet til den nye kirkelige Lovbog lovede Kardinal Gasparri, at han om muligt senere vilde offentliggøre en Samling af Lovbogens Kilder. Efter syv Aars Forløb vil dette Løfte nu gaa i Opfyldelse. I fem Bind vil disse »Fontes Codicis Juris Canonici« udkomme i Løbet af kort Tid. Første Bind er allerede i Handelen og indeholder de almindelige Kirkemøder og Paverne indtil 1745.

Stort Andespil

afholder Foreningen **Absalon**

Mandag den 5. November Kl. 8 pr. i Foreningens Møde-Lokale
»Columbus«, Aaboulevard 21.

Enhver Katholik har **gratis Adgang.**

Bagefter Dans til Kl. 1.

Bestyrelsen.

Syforeningen paa Nørrebro aabner sine Møder Torsdag den 8. Novbr. (paa Grund af Alle Helgens Fest, der falder paa en Torsdag, en Uge senere end sædvanlig), men i Aar under lidt forandrede Forhold i de nye Lokaler ved Sakramentskirken, Nørrebrogade 27. Alle gamle Medlemmer er hjertelig velkomne, og forhaabentlig vil ret mange nye melde sig ind i Foreningen og deltage i dens Arbejde til Gavn for de trængende i vore Menigheder. Gaver, baade Klædninger, Stofrester og Pengebidrag modtages med Taknemlighed.

Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion Søndag den 4. Novbr. Kl. 8½ i Jesu Hjertes Kirke.

Katholsk Litteratur til November Maaaned

Alphons Bellesheim: Lille Helgenlegende I-II	2,50
Niels Hansen: Vore Helgener	3,00
Joh. Jørgensen: Romerske Helgenbilleder	4,00
A. Perger: Paa Skellet mellem Tid og Evighed.....	1,00
— : Omvendelse efter Døden.....	0,25
— : De afgørende Spørgsmaal	0,25
— : Skærsilden.....	0,25
— : Forbøn for vore kære hensovede.....	0,25
Joh. Jørgensen: St. Katarina af Siena.....	6,75

Katholsk Boghandel
Stenosgade 3, Åbøvn. B.
Tlf. Vester 3930

Musikforeningen „Stringendo“

København

PRIVAT-KONCERT

Fredag d. 9. November 1923 Kl. 7¹/₂ Aften

i Studenterforeningens Festsal V. Boulev. 6.

Assistance af:

Operasangerinde Frøken	Marie Louise
	M ø l l e r
Kgl. Kammermusikus Herr	P e d e r
	M ø l l e r

Efter Koncerten

BAL

Billetter til Koncerten à Kr. 200 og 150 faas hos samtlige Medlemmer, i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, Telf. V. 3930, samt gennem Foreningens Telf. C. 14560, Nora 1597 v og V. 7131.

Eksercitier.

Fra Søndag den 11. November til Søndag den 18. November afholdes der i Jesu Hjertes Kirke Eksercitier (aandelige Øvelser) for katolske unge Piger og ugifte Damer. Alle indbydes venligst til at tage Del deri. Det første Foredrag holdes Søndag den 11. Nov. Aften Kl. 8. De paafølgende Ugedage holdes der Foredrag hver Aften Kl. 8. Lørdag Aften bortfalder Foredraget. Søndag Morgen den 18. Nov. Kl. 8 Tale og derefter Messe med Fælleskommunion. Søndag Aften Kl. 6 Prædiken og Slutningshøjtidelighed.

Kirkelig Kalender.

4. Nov. 24. Søndag eft. Pintse.	11. Nov. 25. Søndag eft. Pintse.
5. — M. Relikviefest.	12. — M. Martin I, Pave og Martyr.
6. — Ti. Oktavdag.	13. — Ti. Didakus, Bekender.
7. — O. Oktavdag.	14. — O. Josafat, Biskop og Martyr.
8. — To. Oktav af Allehelgen.	15. — To. Gertrud, Jomfru.
9. — F. Laterankirkens Indvielse.	16. — F. Ferialdag.
10. — L. Andreas Avellinus, Bekender.	17. — L. Gregor Undergører, Biskop og Bekender

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 6. Nov. Kl. 8 Aften i Vesterhus, Vestervoldgade 115^a.

Pastor Schmiderer: Jerusalem.

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Rosenkranskirken. Mariakongregationen har Møde Onsdag Aften d. 7. Novbr. Kl. 8. Fælleskommunion Søndag d. 11. Novbr. i Messen Kl. 8.

St. Andreas Kirke, Ordrup.

Mandag den 5. November Kl. 8 Højmesse-Rekviem for St. Andreas Kollegiums afd. *Lærere og Elever*. Onsdag d. 7. Novbr. Kl. 8 Højmesse-Rekviem for afd. Sognepræst *Fr. Evers*.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsdag den 6. Novbr. Kl. 8¹/₄ læses den h. Messe for Foreningens afdøde Medlemmer.

Jesu Hjerter Kirke. Søndag d. 4. Nov. Kl. 6 Aft. *Allesjæles-prædiken* og Andagt for de afdøde.

Festen for de 14-aarige.

Katholsk Ungdoms Værn afholder Onsdag den 7. November Kl. 7¹/₂ en Fest for de 14-aarige og deres Forældre i »Vesterhus«, Vester Voldgade 115, 3. Sal. Efter Kaffebordet (med Taler og Sange) bliver der forevist Lysbilleder fra Japan; til Slut optræder en bekendt Illusionist og Bugtaler.

Til denne Fest indbydes foruden Forældrene de Herrer Sognepræster, de gejstlige Ungdomsledere, Medlemmerne af K. U. V.s Raad og Ungdomsforeningernes Formænd.

Elisabeth-Vincentsforeningen paa Frederiksberg genoptager sine ugentlige Møder Torsdag den 8. November Kl. 2¹/₂—4 paa Systuen Boyesgade 8¹. Pengebidrag, Beklædningsgenstande, Stofrester og lign. modtages med Taknemlighed.

St. Andreas Gilde

(Ordrup).

Onsdag den 7. November: Mødeaften.

Fredag den 30. — : Andespil.

Credo. Oktbr. 1923. Indhold: Sankta Birgitta. — Den heliga Birgittas aktualitet. — Den hellige Birgitta og Norge. — Petrus eller Petri. IX. Den kriminaliserade klosterkulturen. — Från Credos torn. — Våra katolska hem. 1. Några intryck av den heliga Birgittas uppenbarelser. 2. Kardinal van Rossum och S:ta Birgitta. — Från våra församlingar och föreningar. — Kyrklig kalender.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64², Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 45.

Søndag den 11. November.

1923.

INDHOLD: »Guds udvalgte, hellige og elskede«. — Pavens Udtalelse om de katolske Blade. — »Hvad siger mon de danske Katholikker til denne Sag?« — Hviledagen m. m. — Birgittajubileum i Sverige. — Fra andre Blade. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Kolding. Stubbekøbing. Frankrig. Østrig. — Brevkasse. — Avertissementer.

„Guds udvalgte, hellige og elskede“.

Fordi Gud har elsket os saa højt, har han udvalgt os og givet os den sande Tro. Og dem, han eengang har udvalgt, og som har taget imod Udvælgelsens Naade, dem elsker han saa meget mere, derfor kalder Apostelen de Kristne »Guds udvalgte, hellige og elskede«. Og naar Helligheden bliver rigtig stor, saa vokser Guds Kærlighed, de, der bliver store Helgener, bliver højt elskede af Gud.

Gud, den uendelig gode, kan naturligvis ikke blive staaende ved det, at lade sine elskede leve et haardt Liv i Trængsler og Møjsommeligheder og Lidelser. Vi skal ikke gaa og være bange for alt det onde, Livet endnu kan bringe os, blot give os hen i Guds Vilje, hvis det kommer. Nej, vi skal netop glæde os over al den Kærlighed, Herren viser os. Kærlighedens Sakramente er det højeste, han har givet os her paa Jorden. Det har han givet sine udvalgte, om Alterbordet skal alle de samles, der har sluttet sig til Jesus Christus. Det er Spisen for de hellige, thi ingen, der ikke har den helliggørende Naade og ikke vil stræbe efter sand Hellighed, tør træde hen til Sakra-

mentet. Det har han givet til sine elskede, intet andet Sted kunde han forene sig med dem som i dette Sakramente. Men Alterets Sakramente er ogsaa Mindet om Herrens Lidelse, som ingen af hans elskede nogen Sinde maa glemme. Men det er tillige Pantet paa den tilkommende Herlighed. Dem, som elsker ham, og som han elsker igen, har Herren beredt en uendelig Løn. Det er det store og det trøstefulde ved at høre med til Herrens elskede, at de alle skal komme til ham i hans Glæde. Lad os derfor sørge for, at vi er Herrens elskede. Det afhænger af os selv; dersom vi elsker, elsker Herren igen, vi maa sørge for overalt at have Kærligheden, som er Fuldkommenhedens Baand.

Guds udvalgte, hellige og elskede, det er hans Menighed her paa Jorden, som ogsaa vi ved Guds Naade hører til. Det mener St. Paulus med disse Ord. Men det er jo saadan, at Døden ingen Magt har over dem, der har hørt til Guds Kirke. Nej, efter Døden bliver de i endnu langt højere Grad udvalgte, elskede og hellige i Himmelen. De hellige i Himmelen ærer vi jo netop som Guds Venner frem for alle Mennesker paa Jorden. For denne triumferende Kirke fejrede vi Allehelgensfesten. Men deri ser vi netop den nære Forbindelse, der er imellem de hellige i Himmelen og os. Vi er udvalgte her paa Jorden ved Kaldelsen til Herrens Kirke, dermed er vi ogsaa udvalgte til at faa Plads i Skarerne foran Himmelens Trone. Vi er hellige, netop fordi vi er udvalgte af Gud selv, og hvis vi ogsaa stræber efter personlig Hellighed i vort Liv, saa vil vi engang komme til at høre med til Guds hellige, der fejres i Kirken. Vi er elskede af Gud, og derfor faar vi Del i al den Naade, Herren giver os Mennesker, derfor maa vi ogsaa være rede til at tage imod alt, hvad Herren giver, saa at vi kan blive forbundet med ham i inderlig gensidig Kærlighed i Himmelen. »Guds udvalgte, hellige og elskede« er vi i hans Kirke, vi skal stræbe efter at blive det stedse mere, saa at vi ogsaa kan blive ved at være det i al Evighed.

B. J.

Pavens Udtalelse om de katholske Blade.

Den Hellige Fader modtog for kort Tid siden en Skare Pilgrimme fra Milano. I sin Tale til dem kom Paven ind paa den katholske Presses Betydning og udtalte bl. a.:

»En af de betydeligste og trøsterigste Ting, I har omtalt for os, er den gode Presse i eders Stift. I har paa taget eder at arbejde for den gode Presses Udbredelse, og det er trøsterigt at tænke paa, at bag eder staar en stor Skare, 5000 Mennesker i eders forskellige Afdelinger. Der er virkelig en smuk Poesi i Tal trods al deres Simpelhed, thi ved disse Tal vokser det, der ogsaa hos den enkelte er saa betydningsfuldt: Udbredelsen af det gode og Kampen mod det onde. Imod den onde Presses Fare er eders Arbejde ganske uundværligt, og det er det virksomste, som det gamle Ord siger *similia similibus curantur*. Lad os bede Gud om at hjælpe og gøre eders Tal stedse større, for at eders Gerning kan virke vidt omkring og bringe stor Frugt.

Den er en Nødvendighed i vor Tid. Vi kan ikke lade være med at smile, naar vi tænker paa den gamle skeptiske Munk, der, da han hørte om Bogtrykkerkunstens Opfindelse, mente, at den vilde ikke kunne holde Stand overfor Afskrivernes gamle Videnskab; han lignede Macchiavelli, der ikke troede paa den praktiske Brug af Skydevaaben, eller Napoleon, som mente, at Brugen af Damp i Skibe var umulig.

Bogtrykkerkunsten har sejret ligesom Krudtet og Dampen. Men naar vi samler alt det onde sammen, som de daarlige Bøger og Blade i Aarhundredernes Løb har forarsaget, saa er det et frygteligt Syn, som vilde være ganske overvældende, hvis vi ikke ved Siden af ogsaa saa den gode Presse, hvis Midler ganske vist er langt mere begrænsede, men som dog har en stor Magt.

Eders Kærlighed og Gavmildhed er en sand Kærlighed, der virker klogt, som den Helligaand vil, thi selv om Kærligheden er alle Dyders Dronning, skal den dog styres af Klogskaben. Det er Manzoni's Tanke, naar han fortæller om Kardinal Frederic Borromeo, der brugte store Summer

for at berige sit Bibliothek med kostbare Værker, og da nogen mente, at alle disse Penge burde bruges til Kærlighedsgerninger, spurgte den store Forfatter ham, om det da ikke var en stor Kærlighedsgerning at fremstille gode Bøger.

Den Helligaand siger: »*Beati qui intelligunt super egenum et pauperem*; Salige er de, der ser til den trængende og fattige.« Der er saa mange Sjæle i Verden, der lider af den sørgeligste Fattigdom. Kom dem til Hjælp ved denne kloge Kærlighed, idet I nøje undersøger Midlerne til med Held at kæmpe mod det onde og sætte det gode i dets Sted. Det er ikke nok at hjælpe med sin Pung, man maa ogsaa hjælpe med sin Person; denne Hjælp er den nødvendigeste, I skal hjælpe den gode Presse paa dens Vej.

Det er nødvendigt ved Eksemplet at vise, hvordan man skal bruge den gode Presse; thi hvad er den til, naar ingen læser den? I skal være de første til at læse den gode Presse baade hjemme og ude, overalt hvor det er muligt. I skal stadig drage Folks Opmærksomhed hen paa den eller den Avis, paa den Artikel, paa de Oplysninger, der staar. Saaledes kan I paa en dobbelt Maade være Førere for den gode Presse.«

„Hvad siger mon de danske Katholikker til denne Sag?“

Svar paa Tiltale.

For nogen Tid siden stod en Artikel i de danske Metodisters Blad, der vistnok efter Redaktionens Mening skulde virke alarmerende og vække Sensation. Dens Overskrift var »Den katolske Kirke og Bibelen« og Indholdet en Meddelelse, der kom over England, fra Rom om, at der i Begyndelsen af Juni d. A. var blevet foranstaltet en Autodafé paa Pladsen foran en Kirke dernede. »Osservatore Romano«, Vatikanets Blad, skal have haft

følgende derom: »Mange usædelige Bøger, umoralske Tidsskrifter og protestantiske Bibler, som var frataget unge Mennesker, blev kastet paa Ilden«. Over denne Opbrænding af Bibler, som amerikanske Metodister har uddelt i Rom, er nu Organet for Metodistkirken i Danmark meget forarget. Dets livlige Fantasi ser allerede Kætterbaalene fra Middelalderen blusse op igen, og som man gjorde i Norge overfor den apostoliske Vikar i Kristiania, saaledes retter Bladet til Slut det højtidelige Spørgsmaal til os: »Hvad siger mon de danske Katolikker til denne Sag?«

Vi svarer herpaa, ikke just fordi vi mener at skylde noget Svar, men for at benytte Lejligheden til Belysning af Kirkens Standpunkt i et Spørgsmaal af den Art. Det kan være gavnligt for begge Parter: Katholikker og Metodister at høre lidt om det.

1. Først og fremmest siger vi dette: Skønt Metodistbladet gør sig megen Umage for at benytte den omtalte Begivenhed til at vise, »hvordanledes ‚Pavekirken‘ er ved at indføre de gamle Metoder fra Middelalderen«, er Bevismaterialet dog saaledes, at man tydeligt kan se, det drejer sig her om et Foretagende af rent privat Natur, der er blevet udført af nogle unge Mennesker, som vi hører andre Steder fra.

Det kan altsaa ikke lægges Kirken som saadan til Last. Oven i Købet kender vi ganske nøje de Metoder, som Kirken er ved at indføre; de staar alle sammen i den nye Kirkelovbog. Opbrænding findes ikke deri. Den er afskaffet, som enhver kan forvise sig om, hvis man vil gøre sig den Ulejlighed.

Derimod finder man noget andet i Kirkens Lovbog, nemlig et strengt Forbud mod Benyttelsen af ikke-katholske Bibler. Canon 1399, § 1, sammenfatter kortelig, hvad Leo XIII i sin Tid havde bestemt om Bibeludgaver. Denne skrev den 25. Jan. 1897:

a) »Da Erfaringen godtgør, at det er mere skadeligt end gavnligt for Menneskene, ubesindige som de kan være, naar man overalt og uden Forskel tillader Bibellæsning paa Modersmaalet, saa forbydes absolut alle Bibeloversættelser paa Modersmaalet, selv om de er besørget af

Katholikker, hvis de ikke er godkendt af den apostoliske Stol eller udgivet under Biskoppernes Tilsyn og forsynet med forklarende Anmærkninger, der er taget fra de hellige Kirkefædre og katholske theologiske Forfattere.

b) Forbudt er alle Oversættelser af de hellige Bøger til hvilket som helst moderne Sprog, ligemeget af hvilken Ikke-Katholik de er besørget, navnlig de Oversættelser, der udbredes af Bibelselskaberne og som flere Gange er blevet forkastet og forbudt af Paverne, fordi der deri aldeles intet Hensyn tages til Kirkens Love om Udgivelsen af de hellige Bøger, hvorved den søger at værne om den enkeltes sunde religiøse Liv og Udvikling.

c) Alligevel skal disse Oversættelser være tilladt for dem, der studerer Theologi eller Bibelvidenskab dog under Forudsætning af, at der i Forordet og i Anmærkningerne til disse Oversættelser ikke findes Angreb paa katholske Troslærdomme.«

De lige anførte Bestemmelser er altsaa, som man kan se, et Udtryk for Kirkens Stilling til ukontrollerede Bibeloversættelser, ligemeget om de stammer fra katholsk Haand eller ikke. Kirken hævder her en af sine dyrebareste Rettigheder som Arvtager efter vor Frelser i hans Lærergerning og udøver en af sine helligste Pligter som Sandhedens Grundvold og Støtte. Skriften er af Gud overgivet til den, ikke til enkelte Troende. Derfor er den lærende Kirke ansvarlig for:

a) at Oversættelsen er rigtig og nøjagtig, saa at der ikke gaar noget tabt eller bliver forvansket ved daarlig Oversættelse. Man mindes de mange Fejl, Luthers første Bibeludgave havde, og de stadige Rettelser og Forandringer, som maatte foretages i de følgende Udgaver. Kirkens Børn skal være fri for upaalidelige Udgaver.

b) at de vanskelige Steder i Skriften forklares, og det rigtigt, saa de ikke giver Anledning til Vildfarelser. Heldigvis udtaler Skriften sig selv om dette Punkt. I sit andet Brevs tredje Kapitel siger den h. Petrus, at der findes i den h. Paulus's Breve Ting, der er vanskelige at forstaa, og som derfor fordrejes af ukyndige og ubefæstede Sjæle. Derpaa gør han den overraskende Bemærkning, at det samme gælder ogsaa om den øvrige hellige Skrift, der

derved ikke bliver til Frelse men til Undergang for Læserne. Hvad der her er sagt om Skriftens Dunkelhed, er senere blevet mere end godtgjort ved Fortolkernes Anstrengelser, der indtil den Dag i Dag ikke har kunnet faa Bugt med alle vanskelige Steder. Og et slaaende Bevis paa, at Skriften kan blive til Undergang i Stedet for til Frelse, har Protestantismen ført, idet hele det uoverskuelige Virvar af hinanden modsigende Meninger i Tros-sager og navnlig Benægtelsen af Skriftens guddommelige Oprindelse skyldes den uindskrænkede og ureglementerede Bibellæsning. Den katholske Kirkes Børn skal spares for dette Virvar og denne Underminering af Troens Fundamenter.

c) at navnlig Indholdet af visse Dele i den h. Skrift ikke gør Skade i moralsk Henseende hos ubefæstede Sjæle. Da særlig det gamle Testamente skal illustrere de forbedrende Veje, Guds Barmhjertighed gik for at genrejse den faldne Slægt, der stadig sank dybere ned i en Afgrund af Synd og Fordærvelse, bliver det nødvendigt at anføre Ting, hvorom den h. Paulus siger, at de egentlig ikke engang burde nævnes blandt Kristne. Efter Guds Mening fortælles de for at beskæmme os og vise vor Usselhed, saa længe vi savner Christi stærke Naade. Men for ubefæstede og ukyndige Læsere, navnlig da Børn, der ikke forstaar Tingenes Sammenhæng, bliver de Anledning til en uren Tankegang og tit til sørgeligt Tab af deres Uskyldighed. Det betragtes derfor som en Selvfølge, at Forældre, der elsker deres Børn, vogter nøje over, at disse ikke kommer i Berøring med den Slags Litteratur i for ung en Alder. Lige-saadan handler enhver samvittighedsfuld Pædagog, der er sig sit Ansvar bevidst, han være sig Katholik eller Protestant. Akkurat selvsamme Princip fulgte Kirken hidtil ved sine vejledende Regler for Bibellæsning. Et godt Eksempel paa denne Fremgangsmaade er, hvad vi iagt-tager i det daglige Liv. Spæde Børn giver man Mælk, fordi de ikke kan taale andet; syge og svagelige faar let fordøjelig Mad, fordi en anden vilde skade dem; kun fuldvoksne Mennesker, der ellers er raske, tilkommer det at se bort fra særlige Sikkerhedsforanstaltninger. De spiser ogsaa den faste grove Mad, — Man ser her

igen, Kirken er ingen Stedmoder, der lader Børnene passe sig selv, ubekymret, om de drager Nytte eller tager Skade af deres Bibellæsning.

2. Med det lige sagte som Baggrund svarer vi danske Katholikker paa Metodisternes Spørgsmaal endvidere saaledes. Det forekommer os, at de unge Italienerne, der paa egen Haand foretog denne Demonstration, til Trods for deres Ungdom, med Hensyn til Sagens Kærne har været langt fornuftigere end de gamle Metodister, der generer Skolebørn med deres Bibler uden Spor af Hensyn til deres Alder og Udviklingstrin og uden Spor af Hensyn til den Lydighedspligt, disse katholske Børn har overfor deres Kirke. Vi mener ogsaa, at der eksisterer noget, der hedder Ret til Nødværge. Den har de unge brugt i dette Tilfælde. Hvis man havde ladet dem i Fred, var Biblerne ikke kommet paa Baalet.

Saa meget om Sagens Kærne. Hvad nu selve den Maade angaar, hvorpaa de øvede Selvhjælp, saa skal det gerne indrømmes, at f. Eks. de katholske Spejdere i Danmark i et lignende Tilfælde næppe have tændt Baal foran en Kirke, Vi herhjemme nøjes med at kaste daarlige Bøger i Kakkellovnen eller at gøre dem uskadelige paa en anden Maade. Den mere dramatiske Fremgangsmaade dernede i Rom skyldes Italienernes tyndere Blod og det ungdommelige Sind. Maaske er det ikke af Vejen her i denne Sammenhæng at gøre opmærksom paa en Højtidelighed, der fandt Sted foran Elstertor i Wittenberg den 10. December 1520. Der stod jo selvste Dr. Martin Luther med Studenterne og tændte Baal. Skulde denne Begivenhed ikke kunne anføres som formildende Omstændighed eller Undskyldning for de raske Gutter?

3. Vi har endnu et tredje Svar paa Tungen. Behandlingen af »Autodaféen« i Metodistbladet har vakt vor Opmærksomhed. Der er anvendt historisk Lærdom for at pynte paa samme og forøge Sensationen. Men den lærde Pynt er taget fra Bøger, der absolut ogsaa hører hjemme i en Kakkellovn. Artiklens Forfatter mener, at det »at tænde Baal« var en specifik middelalderlig Metode. Maa vi ikke bede ham om at slaa op i Apostlenes Gerninger 19. Kapitel. Der staar, at de Kristne i Efesus foranlediget ved den h. Paulus's Prædiken tændte Baal for at brænde

Bøger, der ikke var i Overensstemmelse med den sunde Tros Regler, og de faar Ros derfor. Der kunde anføres mere fra Oldkirkens Tid, men det skal være nok med det.

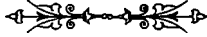
Værre er en meget ondartet Beskyldning mod et anset Ordenssamfund i den katholske Kirke. Om Dominikanerne, Sortebrødrene, skrives der: »Som Historien ved at fortælle, ihjelslog Dominikanerne Albigerserne (det var Oprørere mod Kristendommen og Samfundet) i store Skarer uden Hensyn til Alder og Køn.« Saalænge Skriveren af denne Sætning ikke fører gyldigt historisk Bevis for denne ærekrænkende Paastand, tillader vi os at kalde den for en ren og skær Bagvaskelse. I den Speciallitteratur, vi har kunnet se efter, findes der ikke noget, der berettiger til den Slags Tale.

Det var nu det tredobbelte Svar paa det til os rettede Spørgsmaal. Maa vi saa til Slut ogsaa have Lov til at spørge om noget? Vi vilde gerne have Svar paa følgende:

Hvad siger mon de danske Metodister til det, at amerikanske Metodister paanøder Skolebørn og gamle, ukyndige Koner i Rom og Omegn deres Bibler, skønt det er bekendt, at den Slags Mennesker efter Skriftens Ord tager Skade deraf? Er det Menneskekærlighed eller er det ikke snarere Grusomhed?

Hvorfor er disse amerikanske Metodister overhovedet kommet til Rom? Hvem har sendt dem? Christus? Hans Apostle? Disses retmæssige Efterfølgere? Bibelstærke Mænd, som Metodisterne er, kender de nok de mange Steder, hvor Christus beviser sin Ret til at optræde som Lærer ved at beraabe sig paa Faderens Sendelse. I Kraft af denne udsender han selv Apostlene (Mt. 28,18) til at forkynde Evangeliet. Disse igen anser det for en Selvfølge, at man maa være bemyndiget til Prædikantvirksomhed. Saaledes siger den h. Paulus (i R. 10,14—15): »Hvorledes skal de (Kristendomsforkynderne) prædike, naar de ikke bliver udsendt;« og paa Apostelkonciliet protesterer alle mod dem, der er trængt ind i Menigheden i Antiokia uden at være bemyndiget dertil af Apostlene (Ap. Gern. 15). Hvor er Metodisternes Legitimation? Kan de ikke fremskaffe den, saa gælder om dem Herrens Ord, at de

ikke er gaaet gennem Døren, men steget andetsteds over, for at komme ind i Christi Faaresti. Vil de danske Metodister give os Oplysning om dette fundamentale Punkt?
Fr. Küpferle, S. J.

Hviledagen m. m.

Af Læge P. H. Perch, Tistrup.

(Kronik i »Ribe Amtstidende« den 25. Oktober.)

I det Ordskifte om Hviledagen, som fornylig har fundet Sted i »Ribe Amtstidende«, har flere Indsendere nævnt den katholske Kirke. Som det var at vente, er det hver Gang for at sige noget nedsættende om dette det ældste af de kristne Samfund. Hr. Pastor Eller raader med en vis Malice Dr. Jepsen til at blive katholsk, dersom han ønsker Besked (om Søndagsbudet) udefra, og Hr. Lærer Aaby mener, at Grunden til, at Katholikkerne forbyder Folk at læse i Bibeler, som ikke har de autoriserede Fortolkninger*) i Tilgift, er, at de er bange for, at deres Theologi eller Dogmer ikke kan forliges med Bibelens Vidnesbyrd, og et andet Sted anbringer han Grundtvigianere og Katholikker og Kristendomsfornægttere Side om Side m. H. t. Bibelens Brug.

Baade Pastor Ellers og Lærer Aabys Udtalelser indeluttrer nu dette, at den rette Maade at læse Bibelen paa er, at hver enkelt Kristen læser Bibelen under Aandens Vejledning; det er den protestantiske Maade, medens Katholikkerne anvender den forkerte Maade: at læse Bibelen vejledet af den lærende Kirke. Protestanterne udtrykker det samme ogsaa med andre Ord: Vi evangeliske Kristne læser Bibelen i Aand og Sandhed, Katholikkerne derimod i Udvorteshed og støttende sig paa Menneskemening.

Ja, de stakkels Katholikker! Altid er det »udefra« — i »Udvorteshed« og med Menneskemening. Naa, lad det

*) Som bekendt begynder man nu ogsaa i de protestantiske Bibeludgaver at ledsage Teksten med Fortolkninger. P. H. P.

nu være, hvad det være vil, det er naturligvis værst for os Katholikker selv. Men een Ting synes jeg dog, den stedfundne Debat frister til at spørge om: hvorledes gaar det da vore protestantiske Medkristne, naar Aanden vejleder under Brugen af den hellige Læst? Svar paa dette Spørgsmaal gives med stor Tydelighed, naar man tager de enkelte Indlæg frem.

1. Pastor Eller. Først konstaterer han, at de Præster, som har udtalt sig, alle er uenige. Pastor Geismar siger eet, cand. theol. Gunnar Engberg et andet, Pastor Sørensen, Varde, og Pastor Kr. Andersen, Lunde, er ogsaa uenige, og Pastor Eller raader derfor Dr. Jepsen til at slaa sin Lid til, at en ny Præst i Henne skal danne Tungen paa Vægtskaalen. Dette Raad forudsætter naturligvis, at Uenigheden kun viser sig i to forskellige Opfattelser, men helt sikker paa, at der ikke vil være mange flere, kan man dog vist næppe være, og saa vilde en ny Præst i Henne jo ikke hjælpe. Derefter gaar Pastor Eller over til at præcisere sin egen Opfattelse. Dette sker i omtrent følgende Ord: Jeg ser ikke saaledes paa Bibelen, at det er Guds Aand selv, der saa at sige har skrevet Bogen. I Enkeltheder, som dem, vi her taler om, er det mig ikke afgørende, hvad Skriften siger. Er Skriften af en anden Opfattelse end den, jeg har, kan det vel føre mig til fornyet Overvejelse og til stor Varsomhed, men det kan ikke ændre min Opfattelse, at Samvittigheden er Dommer ogsaa over Skriften*).

Og disse Pastor Ellers Ord gælder endda kun om det nye Testamente: om det gamle falder Ordene endnu mere haandfast: »Saa store religiøse Værdier, jeg end mener, der findes i det gamle, saa falder det mig dog ikke ind at rette mig efter dets Bud og Bestemmelser.«

2. Hr. Friskolelærer Kolding udtaler, at det er i Menigheden, og ikke i Bibelen, at Gud er at finde.

3. Hr. Staal derimod siger: Hvad er det for en for-

*) Jeg ser her ganske bort fra det uklare Udtryk, at »Skriften er af en eller anden Opfattelse«, det er formodentlig en Lapsus.

virret og uklar Tale, at det ikke er i Bibelen, men i Menigheden, at man skal søge Gud: »ikke i Guds eget aabnede Ord, ikke i Christi Taler og Beretninger om hans Liv, men i de Menneskeformeninger, som findes i hver given Tids Menighed«! Da Kristendommen var fortrængt af den kristenforuagtende Rationalisme i Danmark, var det da ogsaa i Menigheden, at vi skulde søge Gud? Og hvorfor skulde den daværende Menigheds Vidnesbyrd være mindre rigtigt end den nuværende?

4. I et Modsvar hertil siger saa Hr. Kolding, at det er et klart Bevis paa, hvor lidt Hr. Staal kender til Kristenlivet her i Danmark, at han her i Grundtvigs Fædreland ikke engang aner, hvad der forstaas ved Ordet Menighed. Og Hr. Kolding forklarer saa, hvad der herved skal forstaas: »Ved dette Ord har jeg forstaaet alle dem, for hvem Jesus er Herre, Lærer og Frelser«.

5. Hr. Torben Klinting: Efter at have forudskikket, at Grundtvigs »Ordet af Herrens egen Mund« som bekendt slet ikke findes i Bibelen — fortsætter han: »Naar vi nu maa indrømme, at det er umuligt for de enkelte Sæmfund (Lutheranere, Methodister, Adventister, Kvækere o. s. v.), ogsaa »de helliges Sæmfund« — at enes om Forstaaelse af Bibelens Læresætninger (Hr. K. kunde have tilføjet: skønt de jo alle mener at læse under Aandens Vejledning), da ser vi det meningsløse i at forlange, at hvert enkelt kristent Menneske skal løse den uløselige Opgave.«

6. Hr. Lærer Aaby vil ikke vide af den grundtvigske Forskel mellem det levende talte Ord og det skrevne døde Ord og mener, at det er en staaende Regel, at de grundtvigske Ordførere ikke opfordrer eller opmuntrer Folk til at læse i Bøgenes Bog: Bibelen, derimod raaber de af og til Vagt i Gevær, hvis andre kommer med en alvorlig Formaning til Bibellæsning.

7. I en Duplik til Overretssagfører Staal siger endelig Hr. Kolding, at »naar man forlanger, at det gamle Testamente skal læses som inspirerede Guds Ord, saa gør man Fortræd«.

— — —
Da det her drejer sig om Principper, ikke om Personer, vil jeg indskyde, skønt det skulde være overflødigt, at der

for mig ingen Tvivl er om, at de forskellige Indsendere er alvorlige Kristne; Pastor Eller kender jeg baade personligt og gennem hans Skrifter, flere af de andre gennem Artikler her i Bladet, og det er jo sjældent de ringeste, der beskæftiger sig med aandelige Emner, men een Ting synes jeg, at et Ordskifte som det, der har fundet Sted i Bladet her, har vist: saadanne højst modstridende Meninger og Opfattelser kan ikke alle være en Frugt af Aanden, hvis man ved Aanden forstaar Sandhedsaand, Helligaanden. Jeg synes, at det paatrænger sig med alvorlig Tydelighed — at det netop er Menneskemeneringer, der kommer til Udtryk. Og saa er jo endda disse Aandens Frugter ikke de mest bedske indenfor de protestantiske Kirkesamfund. Vi ved fra de senere Aar, at protestantiske Gejstlige mener sig endnu at være i Overensstemmelse med deres Præsteløfte, naar de fornægter: een Herrens Moders jomfruelige Fødsel, een Undernes Virkelighed, een Christi virkelige og legemlige Opstandelse. Og hvorfra disse Frugter? Svaret er kort: fra det fejle protestantiske Skriftprincip: at Helligaanden vil vejlede den enkelte Bibellæser. Jeg ved, det lyder smukt, det lyder inderligt, der er noget for den enkelte gribende i denne Tanke — men, hvad nytter de skønne Følelser, Stemningerne, naar Vejen fører vild.

Hvilken Vej har nu den saa foragtede katholske Kirke, paa hvilken man netop ynder at hæfte Ordene: Udvortes-hed, Mekanisme, Stemningsreligion o. desl., vist?

Svar paa dette Spørgsmaal finder vi klarest og mest autentisk i den katholske Katekismus. Hos den enkelte Protestant finder vi atter og atter Brudstykker af Sandheden. For der er jo Sandhedsbrudstykker i Ordet om, at Bibelen er ikke nok, ogsaa Menigheden maa høres, Sandhedsbrudstykker i Grundtvigianernes dybe Ærbødighed for den apostoliske Trosbekendelse, Sandhedsbrudstykker i, at der er Forskel paa det gamle og det nye Testamente — men den hele klare Sandhed om Bibel og Troskilder udtaler den katholske Kirkes Katekismus med følgende Spørgsmaal og Svar:

Ved hvem har Gud aabenbaret det, som vi skulle tro?

Ved Patriarkerne og Profeterne og tilsidst ved sin Søn Jesus Christus og Apostlene.

Paa hvilken Maade er det, som Gud har aabenbaret, kommet til os? Hvad Gud har aabenbaret, er kommet til os dels skriftligt, dels mundtligt. Skriftligt ved den hellige Skrift eller Bibelen, mundtligt ved Overleveringen eller Arvelæren.

Hvad er den h. Skrift? Den h. Skrift er en Samling af Bøger, som er skrevet paa den Helligaands Indskydelse, og d. h. Skrift inddeles i det gamle og det nye Testamente.

Er det tilstrækkeligt, naar vi blot tro det, der staar i den h. Skrift? Nej, vi er ogsaa forpligtede til at tro Arvelæren eller Overleveringen, d. e. de aabenbarede Sandheder, som Apostlene vel have prædikeret, men ikke nedskrevet.

Have Apostlene da ikke nedskrevet alle de aabenbarede Sandheder, som de har prædikeret?

Nej, thi de har f. Eks. ikke nedskrevet, hvor mange og hvilke Bøger der hører til den h. Skrift, ej heller, at Søndagen skal helligholdes, ej den apostoliske Trosbekendelse, ej om Gyldigheden eller Ugyldigheden af Barne-daaben.

— — —

Her har vi klart udtalt de tre Elementer, som er vor Tros Kilder: Det gamle Testamente, det nye med Christus og Apostlene og endelig Arvelæren eller Overleveringen.

Til Slut en Hilsen til Dr. Jepsen, som bragte Søndagsbudet paa Bane. Det forekommer mig, at af alle Indsendere er han den, der klarest og smukkest har formet den kristne Tankegang om det tredje Guds Bud. Han anerkender fuldtud det gamle Testamente som inspireret, han udtaler den faktiske Forskel mellem det gamle og det nye — at det nye er det gamles Fuldkommelse, og i Hævdelsen af, at det er den kristne Søndag og ikke den jødiske Sabbatslørdag, vi skal fejre, staar han paa Arvelærens eller Overleveringens Grund. Jeg opfordrer aldrig nogen til at blive Katholik, det maa enhver afgøre med sin Samvittighed, (for ikke heller at glemme denne, een af de ærværdigste i Guds Husholdning) men hans Standpunkt, hvad det tredje Guds Bud angaar, er conformt med det katholske; saa for dette Punkts Vedkommende behøver han ikke at blive Katholik, han er det,

Birgitta-jubileum i Sverige.

550-årsdagen av den h. Birgittas död, som inträffade den 23. juli 1373 i Rom, och som i somras i Vadstena högtidligen firats av protestanterna, högtidlighölls av Sveriges katoliker av särskilda orsaker först på Birgittadagen

Moder Elisabeth og Søster Reginalda,

den 7. Okt. I de olika katolska kyrkorna i Sverige fik festligheterna en storartad prägel, och många protestanter deltog i gudstjänsterna, ja gävo medel till att göra dem så festliga som möjligt. I Stockholm hölls i S:ta Eugenia kyrka före själva festdagen ett högtidligt triduum, tre dagars gudstjänst med festpredikan varje kväll av kyrkoherde S. Nordmark vid S:t Eriks kyrka. Det var ett historiskt ögonblick, då han vid lördagens aftonsång, efter att hava talat om det katolska ordenslivet i högstämda ordalag,

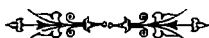
hälsade de första Birgittasystrarna efter reformationen åter välkomna till S:t Birgittas land. Med djup rörelse åhörde församlingen och de i sina symboliska dräkter klädda systrarna det glada budskapet, att Birgittas andliga döttrar i Sverige funnit ett virkningsfält — efter så långa århundraden. — Vid Söndagens högtidliga gudstjänster predikade kyrkoherdarne Wessel och Nordmark i sina respektiva kyrkor inför en talrik festförsamling av protestanter och katoliker. — I S:ta Eugenia ägde sedan på aftonen den högtidliga avslutningsgudstjänsten rum, som gestaltade sig til en festlig glorificatio av det stora svenska helgonet med världsrykte. Inför den av konsulinnan G. Trapp i Hälsingborg målade stora Birgittatavlan, som å ett sidosaltare anbragts med ljus och blommor i stor mängd, samlades Stockholms katoliker enskilda och korporationer samt de till Sverige från Rom hemvändande Birgittasystrarna. Kyrkoherde S. Nordmark, själv oblat av S:t Birgittas orden, höll ett högstämt lovtal till den h. Birgittas ära, varefter Hans Högv. Biskop Johannes Erik höll den egentliga avslutningsgudstjänsten med *Te Deum*. — I S:t Eriks kyrka hade vid högmässan och vid aftonsången kören på mästerligt sätt utfört den underbart vackra Birgittahymnen av Linköpingsbiskopen Nicolaus Hermanni »*Rosa rorans bonitatem*« samt andra gamla sånger ur den medeltida birgittineritualen. — Efter de kyrkliga festligheter var anordnat å restaurant Gillet festligt samkväm med sång, musik och Birgitta-föredrag med ljusbilder för samtliga katoliker.

Moder Elisabeth, född Svenska, som grundat Birgittinerkonventet i Rom *Via dell' Isole 34*, har själv infört de första systrarna i Sverige och förestår tillsvidare det nya hemmet härstädes, som är avsett som vilohem och pensionat. S:ta Birgittas vilohem är beläget i det förnäma samhället Djursholm utanför Stockholm (adr. Burevägen 12, Djursholm [vid Stockholm]) och har ett mycket naturskönt läge i en stor park med vacker utsikt över Framnäs-viken. Hemmet är komfortabelt inrett och har kapell i huset samt vackra ljusa rum med nutida bekvämligheter och mottager gäster från alla länder. Elektrisk spårvagn förbinder samhället med huvudstaden. Vid sin sida har moder Elisabeth för närvarande två engelska systrar samt

en italiensk. Lördagen den 13. Oktober invigde Biskop Johannes Erik Müller systrarnas kapell till den heliga Birgittas ära samt välsignade hela hemmet.

Förfrågningar angående pension och inackordering i S:ta Birgittas hem kunna ställas direkt till Moder Elisabeth Hesselblad de S:ta Birgitta, S:t Birgittas vilohem, Burevägen 12, Djursholm (Sverige) eller till kyrkoherde S. Nordmark, Götgatan 46, Stockholm.

P. Stephan, Obl. O. S. Birg.

Fra andre Blade.

I »Haderslev Stiftstidende« har der været ført en lang Diskussion, hvor Kaptajn Beyer som saa ofte før har forsvaret den katholske Sag. Kaptajn Beyer fremhæver den katholske Kirkes historiske Ret i Danmark, og herpaa giver Pastor Alfred Bindslev følgende mærkelige Svar.

Kaptajn Beyer fremdrager derefter de historiske Forhold. Uden videre mener han, at den katholske Kirke som saadan kan tage sig de førreformatoriske danske Kristnes gode Gerninger til Indtægt. Det lader sig imidlertid ikke gøre. Catholicismens Væsen og Karakter kan vel nu afgrænses ved klare Linjer og opgøres i bestemte Formler. Men saaledes har det ikke altid været. Catholicismen er et Produkt af en Udvikling. Og det var denne Udvikling med dens Tilsløring af Evangeliets Kerne, dens Forflygtigelse af Kristendommens Tyngdepunkt, der skabte Reformationen. Det lader sig ikke gøre at forvandle Ansgar og Absalon til en Slags moderne Katholikker, der gik rundt med Had i Hjertet til al Lutherdom. Paa et Tidspunkt hvor Pavekirkens Misbrug endnu ikke følte som en ulidelig Byrde, med andre Ord: paa et Tidspunkt, hvor Problemet Catholicisme — Protestantisme overhovedet ikke eksisterede, er det ugørligt at projicere et Skisma.

En anonym Ikke-Katolik skriver i samme Diskussion:

Det være sagt med det samme, at den store Almenhed i Danmark, ogsaa den store Del af Kirkefolket, ser uforstaaende og misbilligende paa en Genøpblussen af de gamle

luthersk-katholske Stridigheder, som hist og her en nidkær Præst, der kender mere til Bøgerne end Livet, finder for godt at bidrage til. Vi er og bliver et protestantisk Folk, men vi hader ikke den Katholicisme, vore Forfædre gennem Aarhundreder har næredes ved, og vi ser ikke den Kirkeform over Hovedet, som andre Folkeslag — paa fuld moralsk og religiøs Højde med os selv — finder passer dem bedst.

Ethvert Skarpmageri fra lutheransk Side over for Katholicismen maa tilbagevises. Vi ønsker ikke svundne Aarhundreders teologiske Stridigheder refereret, og der skal være fuld Religionsfrihed paa dansk Grund, ikke mindst over for vore Forfædres katholske Form for Kristendom. Men skal Katholicismen med nogen videre Ret kunne paaberaabe sig sine dansk-nationale Traditioner, saa maa den sørge for, at dens nationale Præg ikke blot bliver af historisk Art, men ogsaa en levende Nutidsvirkelighed. Her synes det mig at skorte. Her maa Arbejdet sættes ind fra dansk-katholsk Side, om man vil være fuldt ud sagesløs over for eventuelle Angreb.

»Kristeligt Dagblad« skriver den 2. November under Overskriften »To svenske Statskirkepræster med katolske Tilbøjeligheder«:

Regimentspræst Schröderheim har været Vikar i Østermalm Kirke og under sin Tjenestetid der ophængt Krucifikser i Kirken og anbragt et Par Smaaaltre. Sognepræsten fik imidlertid ved sin Hjemkomst hurtig dette ændret, og nu ønsker Pastor Schröderheim at blive sat under Anklage for at faa Lejlighed til at forsvare sig. I »Nya dagligt Alleh.« forsværer han sig med Henviisning til, at Katolikkerne jo da er Kristne o. s. v. — En anden Præst ved Navn Gondset var Assistent ved Ersta Diakonisseanstalt, men blev afskediget, fordi han havde besøgt en katolsk Messe og deltaget knælende i den. Gondset forlanger ligeledes at blive tiltalt, idet han mener, at han trods sine katolske Tilbøjeligheder, som han ikke vil nægte, alligevel kan være luthersk Præst.

Den 25.—27. September har »Allmänna Svenska Prästföreningen« holdt Aarsmøde i Norrköping, som ogsaa nogle danske Præster deltog i. I »Præsteforeningens Blad« for 26. Oktober fortæller Pastor A. Birke om Mødet, og han skriver bl. a.:

»Saavidt jeg ved, findes der forholdsvis færre Katolikker i Sverrig end i Danmark. Men de svenske Præster

er alligevel i allerhøjeste Grad paa Post overfor den katholske Propaganda, og det af to Grunde. For det første har i den senere Tid flere svenske Præster offentlig i høje Toner lovpriist den katholske Kirke, og dernæst staar den svenske Kirke i meget inderligere Forbindelse med Protestantismen i Tyskland, end den danske Kirke gør det. Og i Tyskland sker der mærkelige og sørgelige Ting i Forholdet mellem Protestantismen og Katholicismen. Katholikkerne synes at benytte sig af Tysklands ulykkelige Forhold til at gøre et Arbejde, der ikke sigter paa mindre end at gøre hele Tyskland til et katolsk Land, og de nærer lyse Forhaabninger om, at det skal lykkes i en ret nær Fremtid. For Rom kommer det ikke saa meget an paa at faa enkelte til at gaa over til Katholicismen — hvor meget man end anstrenger sig derfor — som paa at gøre Forholdene for den evangeliske Kirke saa uudholdelige som muligt, saa at denne, som det hedder, kan komme til en bedre Indsigt og falde til Føje. Den katholske Kirkes nærmeste Maal er territorielt at omringe Protestantismen og gennemsyre Landet med katholske Interesser.

Om disse Forhold talte Professor Pfannenstill fra Lund i et meget interessant Foredrag, og Generalsekretæren i Tysklands evangeliske Forbund, Dr. Ohlemüller, fik derefter Ordet og gjorde udførligt Rede for Faren ved den katholske Propaganda baade i Tyskland og Norden. Begge Talerne meddelte, at man i det protestantiske Tyskland med Frimodighed bad Trosbrødrene i Norden om Hjælp, især ventede man sig meget af Gustav Adolphs Folk, det mest protestantiske Folk i Verden. En Bibel i hvert tysk Hjem var det Maal Tysklands evangeliske Forbund havde sat sig, thi kristelig Oplysning var det bedste Værn mod Katholicismen.«

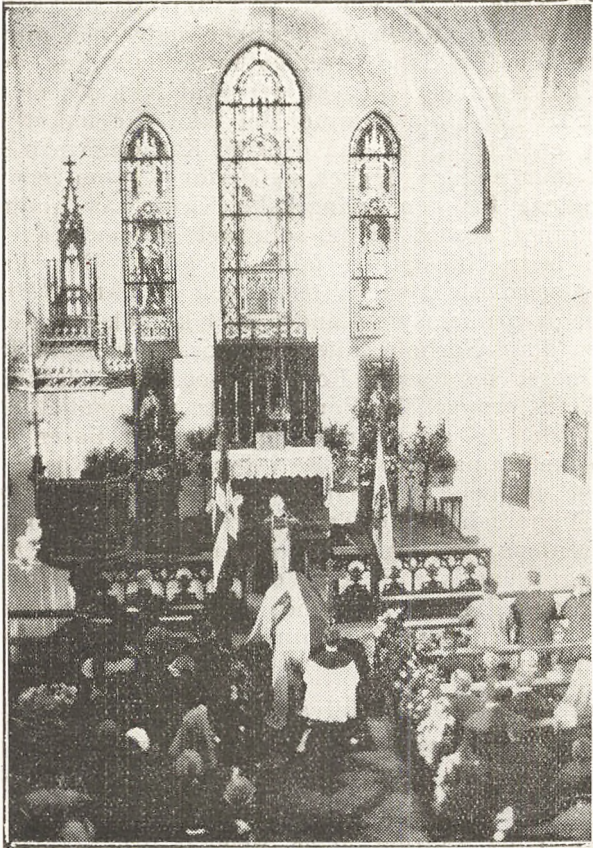
Det er ikke let at blive klog paa, hvad det er, den katholske Kirke gør i Tyskland. Hvordan kan den benytte sig af de ulykkelige Forhold og gøre Forholdene uudholdelige for Protestanterne. Det hele er vel en Tilsløring af det Faktum, at en Mængde Protestanter i Tyskland gaar over til den katholske Kirke.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Højskolens Foredragsserie om Valfartssteder indledes den 30. Okt. af Pastor Back, der

gjorde Rede for selve Valfartstanken og den katholske Kirkes Syn paa Valfarter. Med stor Interesse hørte man om den historiske Udvikling fra de ældste kristne Tider indtil vore Dage. Salen var fyldt til sidste Plads, saa Interessen for disse Foredrag synes at være stor, og det var en udmærket Indledning, Pastor Back gav os.

Kolding. For over 2 Aar siden styrtede polsk Landarbejder Jakob Janowski under Arbejdet paa Fovsletgaard ned fra en Vogn og beskadigede Ryggen. Som Følge af Faldet blev han angrebet af en tiltagende Lamhed, der nu har endt hans Liv. Hans ofte udtalte Længsel efter at komme hjem og dø i Polen gik ikke i Opfyldelse. Søndag d. 28. Oktober begravedes Janowski fra St. Michaels Kirke. Kisten var dækket af et stort rødhvidt polsk Flag og ved

Siderne stod florumvundet Dannebrog og det polske Flag. Den polske Konsul nedlagde foran Baaren en Blomsterdekoration med Baand i Polens Farver. Mgr. Olrik talte paa Polsk og paa Dansk og fremhævede, hvorledes den afdøde havde baaret sin lange svære Sygdom, der saa pludselig havde brudt hans Manddomskraft, med Taalmodighed og Hengivelse i Guds Vilje til Opbyggelse for enhver, der kom i Berøring med ham. Efter Højtideligheden i Kirken bar den afdødes Kammerater under Klokkeringning Kisten hele Vejen til Kirkegaarden. Forrest i Toget førtes Krucifikset af tre Ministranter, efter disse de to Fanner, Præsten og den flagdækkede Kiste. Det sjældne og stilfulde Ligtog vakte Opsigt og ærbødig Tavshed hos de mange Tilskuere i Seestgade. Da Janowski var bragt til Hvile i Danmarks Jord, mødtes Dannebrog og hans Hjemlands Flag til en sidste Hilsen over hans Grav.

Han hvile i Fred.

V. K.

Stubbekøbing. »Lolland-Falsters Folketidende« bringer den 30. Oktober følgende Meddelelse: Sikkert for første Gang siden Reformationen blev der af Pastor Jansen, Nykøbing F., i Søndags afholdt katholsk Gudstjeneste i et privat Hjem i Stubbekøbing. Det er Meningen, at disse Gudstjenester fremtidig skal holdes her den sidste Søndag i hver Maaned. — Katholikkerne her paa Egnen har dermed gjort Begyndelsen til at skabe sig en Menighed.

Frankrig. I Bispedømmet Versailles er der i de sidste 17 Aar bygget over 30 nye Kirker, og i de kommende 20 Aar vil det være nødvendigt at bygge een hvert Aar paa Grund af den store Befolkningstilvækst; Stiftet grænser til Paris. »Det er et Mirakel,« skriver Biskoppen i sit officielle Blad, »at Religionen, der er berøvet alt, dog er i Stand til saadanne Foretagender. Den beviser saaledes sin Livskraft, og det viser, at Frankrig aldeles ikke har i Sinde at falde fra Troen og leve uden Altre.«

Østerrig. I dette Land har der fundet Valg Sted, og de har til Resultat givet en Styrkelse af Mgr. Seipels Regering. Denne Præst har jo i de forløbne Aar vist sig som en stor Statsmand, der har frelst sit Land, og af Valgene afhang det, om han skulde have Lov at fortsætte sit Arbejde. Det kristelig-sociale Parti, som han tilhører, er gaaet ud af Valgene som det største Parti med 82 Medlemmer. Det er ikke absolut Flertal, men i Forbindelse med forskellige mindre Fraktioner har Partiet Basis for Regeringen.

Brevkasse.

Findes der mon ikke i den katholske Literatur, enten paa Dansk eller andet Sprog, Smaaskrifter, som med Autoritet og Overbevisning kunde bruges som Forsvar mod Adventisternes, nærmest fanatiske, Angreb mod den hl. katholske Kirke for at have »forandret Guds Lov«, ved at gøre Søndagen til Hviledag istedetfor Sabbaten?

Takkende forud for event. Optagelse tegner

med megen Agtelse

A. J. D.

Smaaskrifter om dette Emne kender jeg ikke, maaske andre kunde give Oplysninger. Derimod kan jeg henvise til Ugebladet 1887, S. 614 ff., hvor der findes en udmærket Afhandling om »Søndagshvilen«. Ogsaa Artiklen »Hviledagen m. m.« i dette Nummer giver i hvert Fald indirekte en Forklaring. *Red.*

NY UDGAVE

Min første Bønnebog.

Bogen er smukt indbundet i heltshirting Bind og rigt illustreret, Prisen er Kr. 3,00. Indbundet i fint Skindbind 4,50.

Katholisk Boghandel, København.

Ny Bog af F. F. Maurer.

Den hellige Frans Xaver.

208 Sider Smukt illustreret Pris Kr. 3,00

Indbundet i heltshirting Bind Kr. 5,00.

Katholisk Boghandel, København.

St. Andreas Kollegium.

MINDESKRIFT

5 Kr.

sælges fra: Katholsk Bogsalg, Stenogade,
 Alf. Silcowitz, Studiestræde 27-29,
 Portneren, St. Andreas Præstegaard, Charlottenlund,
 Pastor B. Jensen, Bredgade 64^a,
 Portneren ved St. Annæ Kirke.
 Høst & Søn, Bredgade 35.

Katholsk Litteratur til November Måned

Alphons Bellesheim: Lille Helgenlegende I-II	2,50
Niels Hansen: Vore Helgener	3,00
Joh. Jørgensen: Romerske Helgenbilleder	4,00
A. Perger: Paa Skellet mellem Tid og Evighed.....	1,00
— : Omvendelse efter Døden.....	0,25
— : De afgørende Spørgsmaal.....	0,25
— : Skærsilden.....	0,25
— : Forbøn for vore kære hensovede.....	0,25
Joh. Jørgensen: St. Katarina af Siena.....	6,75

Katholsk Boghandel

Stenosgade 3, Kbhvn. B.

Elf. Dester 3930

Eksercitier.

Fra Søndag den 11. November til Søndag den 18. November afholdes der i Jesu Hjertes Kirke Eksercitier (aandelige Øvelser) for katolske unge Piger og ugifte Damer. Alle indbydes venligst til at tage Del deri. Det første Foredrag holdes Søndag den 11. Nov. Aften Kl. 8. De paafølgende Ugedage holdes der Foredrag hver Aften Kl. 8. Lørdag Aften bortfalder Foredraget. Søndag Morgen den 18. Nov. Kl. 8 Tale og derefter Messe med Fælleskommunion. Søndag Aften Kl. 6 Prædiken og Slutningshøjtidelighed.

Jesu Hjertes Budbringer. Nov.—Dec. 1923. Indhold: Forjættelserne. — Hovedformaal for Bønnens Apostolat. — Foran Tabernaklet. — Contardo Ferrini. — Blandt Hvedeaksene. — Fra Missionens Historie i Japan. — Jordskælvet i Japan. — Bog anmeldelser. — Spørgeskasse. — **Børnenes Budbringer.** Indhold: Stella. — Kærlighed gør opfindsom. — Den salige Franciska af Amboise. — Otte flinke Piger.

Jesu Hjerter Kirke. I Anledning af de Eksercitier, som holdes fra 11.—18. Nov., bortfalder i den nævnte Uge:

1. Prædiken Søndag den 11. November Kl. 6. Der er kun Andagt.

2. Kongregationsmøderne Mandag og Torsdag Aften.

3. Foredraget i Salen Onsdag Aften.

Til Slutningshøjtideligheden Søndag den 18. November Kl. 6 er der Adgang for alle.

A.C. D. u. S. Onsdag d. 14. Novbr. Kl. 8¹/₄ i A.C.'s Lokaler, Vestervoldg. 115⁴. cand. phil. Kinzi: Dansk-Katolsk. — Gæster kan medtages. Adm.

To møblerede Værelser til Leje fra November til Marts i Glyptothekskvarteret, Centralvarme, el. Lys, Bad, Telefon. Billet mrk. »Værelser« modtager Ekspeditionen.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katolske Kirkes Lære, lige som for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder vi efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, Gennemgang af Troeslæren:

Pater Sialm hver Onsdag Aften Kl. 8 i St. Knuds Sal, Stenosgade 4B.

Pater Spaus hver Tirsdag Aften Kl. 7¹/₂ i Præstegaarden i Ordrup.

K. U. B. (Katolsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar F. J. West, Ordrupvej 96², Charlottenlund.

Kirkelig Kalender.

11. Nov. 25. Søndag eft. Pintse.	18. Nov. 26. Søndag eft. Pintse.
12. — M. Martin I, Pave og Martyr.	19. — M. Elisabeth, Enke.
13. — Ti. Didakus, Bekender.	20. — Ti. Felix af Valois, Bekender.
14. — O. Josafat, Biskop og Martyr.	21. — O. Marias Ofring.
15. — To. Gertrud, Jomfru.	22. — To. Cæcilie, Jomfru og Martyr.
16. — F. Ferialdag.	23. — F. Clemens, Pave og Martyr.
17. — L. Gregor Undergører, Biskop og Bekender	24. — L. Johannes af Korset, Bekender.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 13. Nov. Kl. 8 Aften i Vesterhus, Vestervoldgade 115^a.
Pastor Steidl: En Pilgrimsfærd til Umbrien.

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

»Absalon«. Møde Mandag den 19. November »Columbus«.

Mariakongregationen for unge Mænd har Fælleskommunion i Jesu Hjerter Kirke Søndag den 11. ds. Kl. 8^{1/2} (altsaa ikke den 18., paa Grund af de unge Pigers Eksercitier).

Rosenkranskirken. Mariakongregationen har Fælleskommunion Søndag d. 11. Novbr. i Messen Kl. 8.

St. Josefs Gilde, st. 1885.

Maanedsmøde afholdes Mandag den 12. Novbr. Kl. 8 Aften i Bredgade 67. *Bestyrelsen.*

Conventus missionariorum insulæ Selandiæ erit die duodecimo mensis novembris loco ac tempore assuetis.

Unio. Onsdag den 14. November Kl. 8 pr.: **Musik-Aften** med paafølgende Dans i Koncertpalæets Ridder-sal. Nærmere Program bliver tilsendt. Adgangskort à Kr. 1,00 for Medlemmer og Kr. 2,50 for Besøgende (indført ved et Medlem) faas hos Bestyrelsen, samt hos Fabrikant Jos. Hoffmann, Købmagergade 48, Tlf. 1389.

KATHOLSK KLUBS ARBEJDSANVISNINGSBUREAU

anmoder herved indtrængende katholske Arbejdsgivere, Chefer og Haandværkere om at indgive Meddelelser om ledige Pladser. Vi har pladssøgende Kontorfolk, Herrer og Damer, Landmand, Kok, Typograf, Barber, Snedker, Maskinarbejder o. s. v. Skriftlige Henvendelser foretrækkes, personlige mellem 6—7, Vestervoldg. 115^a.

At vor kære Moder, Svigermoder og Bedstemoder **Magdalena Mayer** er afgaaet ved Døden Søndag den 4. November vel forberedt med vor hl. Kirkes Naademidler bekendtgøres herved paa Familiens Vegne.

Begravelsen har fundet Sted.

Den kære Afdøde anbefales til de Troendes Forbønner.
I. E. Mayer.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64^a, Kbh. K. Tlf. Palæ 69. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 46.

Søndag den 18. November.

1923.

INDHOLD: Broderkærlighed. — St. Clemens. — Mellem Verlaine og Martensen. — En Trusel mod vor nationale Moral. — Om Toncart — og Djævelskab. — Et Forslag. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Rom. — Avertissementer.

Broderkærlighed.

Af den h. Pave Clemens's Brev til Korintherne.

Tag den salige Apostel Paulus's Brev. Hvad skrev han til eder i Begyndelsen af sin Prædiken? I Sandhed ført af den Helligaand har han undervist eder om sig selv, om Kephas og om Apollo, fordi I ogsaa dengang havde dannet Partier. Men den Strid var dog ikke saa slem som den nuværende, thi dengang tog I Parti for Apostle, der havde et godt Vidnesbyrd, og for en Mand, som de havde prøvet. Men læg Mærke til, hvad det nu er for Folk, der har forført eder og ødelagt eders ophøjede, vidtberømte Broderkærlighed. En Skændsel, højtelskede, en stor Skændsel og en Skam for Livet i Kristus, naar man maa høre, hvorledes den fastgrundede og ældgamle Kirke i Korinth for et Par Menneskers Skyld gør Oprør mod sine Præster. Og Efterretningen derom er ikke blot naaet til os, men ogsaa til de andre, saa at Herrens Navn bliver til Skamme ved eders Uforstand, og for eder selv opstaar der Fare.

Hurtigt vil vi derfor gøre Ende paa denne daarlige Tilstand og falde ned for Herren og under Taarer bønfalde ham om, at han i Naade vil udsone sig med os og føre os til gensidig Broderkærligheds ophøjede, hellige Vandel. Thi det er en Retfærdighedens Port, som er aabnet

til Livet, efter Skriftens Ord: »Aabner for mig Retfærdighedens Porte; jeg vil træde ind gennem dem og lovsynge Herren. Det er Herrens Port: retfærdige skal drage ind igennem den.« Om ogsaa mange Porte staar aabne, saa er Retfærdighedens Port Christi Port; salige er alle de, som gaar ind igennem den, og som vandrer den lige Vej »i Hellighed og Retfærdighed«, idet de uforstyrret fuldfører alt. Naar nogen er troende, naar nogen er dygtig til at tale Visdom, naar nogen forstaar at skelne Tungemaalene, naar nogen er hellig i sine Gerninger, saa maa han være saa meget ydmygere, jo mere han føler sig ophøjet, og han maa søge det, der er nyttigt for alle i Fællesskab, ikke blot for ham selv.

Den, som har Kærlighed i Christus, holde Christi Bud. Hvem kan beskrive Guds Kærligheds Baand? Hvem er i Stand til at skildre hans ophøjede Skønhed? Den Højde, Kærligheden fører op til, er ubeskrivelig. Kærlighed forbinder os med Gud, »Kærlighed dækker en Mængde Synder til«, Kærlighed taaler alt, Kærlighed er langmodig i alt; der gives intet daarligt i Kærligheden, intet hovmodigt; Kærlighed kender ingen Spaltning, Kærlighed er ikke opsætsig, Kærlighed gør alt i Enighed; i Kærligheden har alle Guds udvalgte naaet deres Fuldkommenhed, uden Kærlighed er intet Gud velbehageligt. I Kærlighed har Herren antaget os; paa Grund af den Kærlighed, han havde til os, har vor Herre Jesus Christus efter Guds Vilje hengivet sit Blod for os, sit Kød for vort Kød, sin Sjæl for vore Sjæle.

Højtelskede, I ser, hvor stor og vidunderlig Kærligheden er, og dens Fuldkommenhed lader sig ikke forklare. Hvem er i Stand til at være i Kærlighed uden den, som Gud agter værdig til det? Lad os derfor bønfalde og bede hans Forbarmelse om, at vi maa være i Kærlighed, dadelfri, uden Partier. Alle Slægter er forsvundet fra Adam indtil nu; men de, der var fuldkomne i Kærlighed, ejer ved Guds Naade de frommes Plads, de skal aabenbares ved Christi Riges Tilsynkomst. Der staar nemlig skrevet: »Træd ind i Kamrene et lille Øjeblik, indtil min Vrede og Ophidselse er forbi, og jeg vil en Dag komme ihu og opvække eder af eders Grave.« Salige er vi, højtelskede, naar vi holder Guds Bud i enig Kærlighed, for at Synderne maa blive os tilgivet ved Kærligheden. Der staar nemlig skrevet: »Salige er de, hvis Fejl er tilgivet, og hvis Synder er tildækkede; lykkelig den Mand, hvem Herren ikke tilregner Synden, og i hvis Mund der ikke er Bedrag.« Denne Saligprisning er blevet de af Gud udvalgte til Del ved vor Herre Jesus Kristus, ham være Ære fra Evighed til Evighed. Amen.

St. Clemens.

23. November.

Naar man fra Jernbanestationen i Aarhus gaar op til Domkirkepladsen, kommer man over »Clemensbroen«.

Fra Altertavlen i Aarhus Domkirke.

Hvem tænker vel paa dette Navn, og hvor mange er der mon i det hele taget i Danmark, der nu til Dags tænker paa St. Clemens! Engang var han højt æret her i Landet, og »Clemensbroen« minder endnu om det. I den katolske Kirke er denne Helgen ikke glemt, hans Festdag fejres endnu den 23. November, og vi gør jo sikkert vel i engang at tænke paa ham.

Den hellige Clemens hører hjemme i Kirkens første Be-

gyndelse, han var en af de første Paver, sandsynligvis den tredje efter den hellige Petrus. Han styrede Kirken i Aarene 92—101. Og det er egentlig alt, hvad man ved om ham. Først senere opstaar den Legende, at han af Kejser Trajan blev forvist til Egnen omkring Sortehavet, og at han der led Martyrdøden, idet han med et Anker om Halsen blev styrtet i Bølgerne.

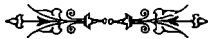
Men uforglemmelig er St. Clemens blevet i Kirken derved, at han skrev et Brev til de Kristne i Korinth, og dette vidunderlige Brev har vi den Dag i Dag. Det blev skrevet i Aarene 96—98 og hører saaledes til de allerældste kristne Skrifter efter det nye Testamente. Derfor er dette Brev ogsaa altid blevet holdt højt i Ære i Kirken, og i Korinth og i mange græske Kirker blev det læst højt ved Gudstjenesten. Anledningen til, at Pave Clemens skrev dette Brev, var Stridigheder i Menigheden i Korinth, hvor nogle havde sat sig op imod den kirkelige Øvrighed i Korinth og afsat den, mens kun en lille Del af Menigheden var blevet sine Foresatte tro. Overfor dette skrider Pave Clemens ind og opfordrer til Underkastelse. Han advarer mod al Strid og taler om de kristelige Dyder, særlig Lydigheden. Christus har indsat Apostlene, siger han, og de har igen indsat Biskopper og Diakoner, og dem skal man adlyde. Hans indtrængende Ord om Kærlighed er Indledning til dette Nummer af Ugebladet. Han bønfalder Gud om at bevare alle sine udvalgte i Enighed.

Af stor Betydning for os den Dag i Dag er Brevet derved, at den hellige Petrus's Ophold i Rom omtales, og det er et uomstødeligt Bevis for, at han har været der, naar Biskoppen af Rom i Aaret 98 nævner det. Brevet er ogsaa et Vidnesbyrd om den Anseelse, den romerske Kirke allerede havde i Slutningen af det første Aarhundrede. Ja, hele Brevet viser os den kristne, den katholske Tro før Aar 100.

I Middelalderen var Andagten til den hellige Clemens meget udbredt i Norden. Klemensker paa Bornholm bærer hans Navn, men særlig dyrkedes han i Aarhus, hvor han var Skytshelgen. baade for By og Stift. I anden Halvdel af det 13. Aarhundrede skaffede Bisp Tyge sig fra Rom en Afskrift af Helgenens Biografi, og med den som

Grundlag blev saa et Officium S^{li} Clementis for Aarhus Stift affattet, det gamle Aarhus Breviar har ogsaa en særlig Hymne til St. Clemens. I Domkirken findes endnu den Altertavle, som Biskop Jens Iversen Lange skænkede 1479, og den har baade en stor Billedstøtte og et Maleri af Skytshelgenen, og paa Fløjdørene findes Legenden om hans Martyrium fremstillet. St. Clemens blev særlig æret af Søfolk, og paa gamle Kalkmalerier ses han med vel-sigende Haand udstrakt mod Skibe i Havsnød.

St. Clemens's Ord har Betydning for Nutidens Kristne som for det første Aarhundredes. Nu beder han foran Guds Trone om, at Gud vil bevare alle i Enighed. Lad os mindes hans Festdag med en Bøn til ham, en Bøn om Enighed mellem os selv og mellem alle Kristne i Lydig-hed under hans Efterfølger i Rom. B. J.

Mellem Verlaine og Martensen.

Et Besøg hos Louis Le Cardonnel.

Da den danske Poesi henimod Firsernes Slutning reage-rede mod den tørre radikale Kritik og begyndte at sprænge de Baand, man havde lagt den i, søgte den ogsaa nye Mestre, nye Kilder.

»Taarnet«, hint lille, fine, af *Johannes Jørgensen* ledede Tidsskrift, er et Vidne om, at Kilden var den franske Symbolisme, og Mestrene var Verlaine, Baudelaire, Villers d'Adam, Mallarmé og deres Skole. Brandes havde ikke Brug for dem — det var først i Johannes Jørgensens *Essays*, at de indførtes hos os i Sammenhæng. For Nu-tidens Øren lyder Navnene Verlaine, Baudelaire, Symbo-lismen som meget gammel Musik, som fjerne Fortlids-klange.

Med 20 Aars Mellemlum drager unge danske Digtere, der opholder sig i Paris paa sentimentale Valfarter til de to Grave paa Montparnasses og Batignolles Kirkegaard for at lægge en Blomst, læse et Digt — eller de yngste

bede en Bøn — paa de forlængst afdøde Mestres Hvilesteder. Det er en stor Sjældenhed at træffe Mennesker, der har kendt og levet sammen med de gamle.

Denne Sjældenhed oplevede vi — og endda saa fjernt fra Paris som i Assisi.

Ældet, stille og tilbagetrukket lever *Carmina Sacra's* Digter, *Louis Le Cardonnel* som Franciskanernes Gæst i *Sacro Convento*. Naar franske Pilgrimstog besøger Assisi,

Louis Le Cardonnel.

maa Digteren vise sig paa den store Plads foran Klosteret. Han bliver hyldet, maa deltage i Banketter, tale, recitere, skrive Autografer..... og et Øjeblik efter er han atter den ensomme, den fremmede i en simpel Celle. Han er blevet ene, Vennerne er døde eller langt borte, Helbredet vakler, Trangen til den store forberedende Ensomhed før den sidste Rejse er vaagnet — —

Kun een Ven ser han hyppigt og gerne, den danske Digter og Helgenforsker — Assisis Æresborger — —

Det er i denne Celles Fred, at *Louis Le Cardonnel*

modtager os og indvilliger i en Samtale. Cellens strænge Simpelhed er sprængt af en Rigdom af Bøger. Paa Arbejdsbordet ligger en fransk Udgave af Martensens Dogmatik opslaaet. Væggene er randede af Bøger, overalt hvor man kan tænke sig en Bog anbragt, møder Øjet et monumentalt Arbejde. I disse Omgivelser glider Samtalen let ind paa den Kreds af store franske Digtere, han personlig har været i Kontakt med — og er den sidste nulevende af. Vi spørger først om *Baudelaire*, den Baudelaire, som Johannes Jørgensen, Chr. Rimestad og Leo Syane har oversat, Digteren til »Syndens Blomster«.

»Baudelaire var sin Tids Stemme«, siger Louis Le Cædonnel, »han er Røst fra en Tid, der havde tabt Troen og fundet Synden. Med en Augustins Aabenhed taler denne troende Synder om Syndens Hæslighed, om Eftersmag, om Eftervé. Hans mere troende — og maaske mere dydige — samtidige holdt ikke af denne aabenhjertige Tale, men han har den blivende Fortjeneste at have vist Menneskene *Djævelens Realitet*. Han døde som en angrende Katholik. Jeg har selv besøgt hans Grav paa Montparnasse, før man rejste det herømte Monument — og det fortryder jeg ikke.....

Hans Digterstilling vil jeg betegne som en Dante i en Tid uden en Thomas af Aquino. Han har skimtet *Paradiso* — hans Liv var et langt *Purgatorio* — og *Inferno* har han talt om som den, der ved, den, der har set af Selvsyn — — —

Men han har ikke Dantes Kathedral-Opbygning i sin Kunst. Han har mere Sans for Taarnenes Utskyer end for Portalens Helgener. Og Alleret mangler i hans Kunst, som Skriftestolen mangler. Det er typisk, hvad han selv fortæller, at da han en Gang skriftede hos en brav Bondepræst og gjorde rede for, hvor svært han syntes det var at komme ind i Himmeriges Rige, saa fik han det Svar: Det er saa saare simpelt, — vær ydmyg og enfoldig!«

Saa leder vi Samtalen, ind paa Le Cardonnels umiddelbare Mester og personlige Ven, *Verlaine*. »Han staar for mig,« siger den gamle Digter, mens han ivrigt demonstrerer med sine fine, magre Hænder, »som en Tertiar fra Middelalderen, som en lurvet og snavset *Benedikt Josef*

Labre. Han var i evig Kamp med sig selv, svingede stadig mellem Fald og Genoprejsning. Modsat *Léon Bloy* kendte han ikke *le besoin de l'absolu*, Trangen til det absolute. Hel Sejr evnede han ikke at vinde, helt fortabes vilde han ikke. Han manglede Kraft til Hellighed — men var for stærk til helt Forfald. Han var en Yderlighedernes Mand — et Menneske uden Balance. Skal jeg bruge et Billede,« siger Digteren og peger ud gennem den aahne Altandør, ud over Umbriens aftenblaanende Sletter, hvor Svalerne svirrer om Klosterslaget, — »saa var han snart som en af St. Franciskus's kvidrende Svaler, snart som en Muldvarp, snart syngende i Himmelblaa og Aftenguld — snart rodende i Mørke og Skarn. — Maaske havde han selv lidt manikæiske Idéer, men han døde som troende Katholik. Man har villet sige, at han var ren Inspiration; det er forkert, han var ogsaa — hvad *Sagesse* viser, en særdeles fin Tekniker. Der er Sider hos ham, der leder Tanken hen paa *Düres* Raderinger, der er i ham Tanker fra *Jacopone da Todi*, der er, som jeg sagde, franciskansk Middelalder — saa helt forskellig fra Franciskusforskeren Johannes Jørgensen, der vel har alt dette, men som desuden har en generel Kultur og en solid filosofisk-theologisk skolet Tænkning.«

Da vi hentyder til Louis Le Cardonnel's egen Digtning, siger Mesteren med en Bøjning: »Siden De taler om mig selv, tør jeg maaske sige, at er Verlaine Middelalder-Franciskaneren, er jeg Benediktineren. Den Orden har mere Rytme, mere Arkitektur, mere Harmoni og hierarkisk System i sin Tænkning. Og synes ogsaa der at finde et dybere Perspektiv — og større aandelig Horizont.« Ved disse sidste Ord gør de smukke Hænder en talende Gestus hen mod den opslaaede Dogmatik af Martensen, den store danske Theolog, der i sin universelle Aandskultur beholdt sin Ungdoms Rejsetids Venner, selv da de blev Kardinaler, og som brevvexlede med en saa fjern Figur som den melankolske ungarske Digter *Lenau*.

»Fortæl blot,« siger den gamle Digter, »hvor højt en fransk Præst og Poet sætter Deres Martensen. Jeg ser i ham en Tænkter, der er Mystiker — maaske uden selv at vide eller ville det. Jeg traf hans Bog i en Tid, da jeg

læste den gamle tyske Mystik, og jeg kom til at elske hans inderlige Varme og Salvelse indenfor Formlernes Grænser. Han er hjertelig, han er dyb, der er saa meget paulinsk over hans Sprog og Tankegang. Hans Kapitler om det evige Liv er mig til stor Opbyggelse — det er et stort Orgel, der spiller. Hvor er han kontemplativ paa de Sider. Selvom jeg ikke kan følge ham i hans Løsning af Apostelembedets Fortsættelse til Nutidens Kirke, hvor han har Idéen om en Kontinuitet, men ikke faar fat i Successionen, finder jeg hans Tale om Bispeembedet dejlig, der er oldkirkelige Toner i det, som rører mig dybt, selvom jeg tager Afstand fra hans Forklaring om Forholdet mellem Embedet og Menigheden.«

Vi gaar over til at bede om nogle Ord om Kirke og Stat i det nuværende Frankrig. Louis Le Cardonnel, der som faa har kunnet følge de aandelige Strømninger i sit Fædreland indefra, mener, at man tillægger den officielle Tilmærmelse for stor Betydning. Den har ringe reel eller andelig Værdi — er ikke resulteret i noget nyt Konkordat og maa derfor betragtes som det, den er: en ren Høflighedssag. »Men der er,« føjer han til, »en stor kristelig Genopvaagnen i Frankrig, især efter Krigen. Og denne Strømning, der især er oppe hos den unge Intelligens, har umaadelig stor Værdi og har ført Kirken lutret ud af Prøvelserne og afvundet reel Respekt fra Staten.«

Til Slut beder vi den gamle Præst, Poet og Mystiker om et personligt Ord, en Sum af hans skæbnesønderrevne Livs dybeste Erfaringer.

Et Øjeblik sidder han ganske stille, det fine Ansigt med de næsten graadkvalte, trætte Øjne bærer Spor af intens Samling — — saa folder han de lange, fine Hænder og ser fast paa os: »Ja, St. Bernhards Ord: *de exterioribus ad interiora — de interioribus ad superiora!* Udefra indad — indefra opad. Det er Guds Virke i en Menneskesjæl — det er alt . . . og det er nok.«

Assisi, Oktober 1923.

S. P. Fornjotur.

En Trusel mod vor nationale Moral.

Som enhver ved, har Forfatterinden Fru Thit Jensen i de sidste 5 Aar erhvervet sig en for en Kvinde ualmindelig national Berømmelse. Hendes Navn er — takket være hendes sjældne Talent for populære Paradokser — til Stadhed omstraalet af Sensationens Glorie. Hidtil har man dog haft Grund til at betragte den kendte Dame som et harmløst, temmelig uskadeligt Fænomen, som man gjorde klogest i ikke at tage alvorligt. I de sidste Dage har Fruen imidlertid foretaget et saa opsigtsvækkende Skridt af betydeligt mere ondartet og skæbnesvanger Karakter, at der maa raabes Vagt i Gevær!

Under Titlen »Frivilligt Moderskab« har Fruen den 7. ds. i »Kvindelig Læseforening«s Festsal holdt et offentligt Foredrag med kraftig Agitation for Nymalthusianismen, concluderende i Ønsket om Dannelsen af en »Forening for sexuel Oplysning«, et Ønske, der vandt saa stor Tilslutning hos den talrige Forsamling, at en saadan Foreningsdannelse sikkert kan imødeses i nær Fremtid.

Dette tør vel anses som et eklatant, foreløbigt Resultat af en langsom og gradvis, men sikker Forraadningsproces i vor efterhaanden snart paa mange Maader angrebne Folkemoral.

Intet tør vel i samme Grad som Nymalthusianismen betegnes som den væsentlige Aarsag til et overkultiveret Samfunds Nekrose. Under Paaskud af at ville helbrede Brist indpoder ansvarsløse Agitatorer dette Middel i den skrøbelige Samfundsorganisme — det falder i god Jord, breder sig som en ondartet Svulst, hvis Følger disse Samfundslæger aldrig har anet, hvis Vækst intet kan standse. Man se blot paa Frankrig, et Land, der i saa Henseende er betydeligt mere illustrerende end det af Fruen anførte Holland.

Herhjemme er Bevægelsen begyndt stille og snigende. For 50 Aar siden førte den en næppe anet, lyssky Tilværelse; der turde kun hviskes om denne Kynisme mellem bedagede og graahærdede Jordemødre. Nu er Nymalthusianismen anerkendt i det bedste Selskab (heldigvis endnu

ikke i samme Grad i det »mindre gode«); den er knæsat som de facto anerkendt Moral, der aldrig, som den selvfølgeligste Ting af Verden, skal fejle at komme paa Tale, hvor 2 eller 3 nygifte er forsamlede.

Fejlen ligger dybt og har mange Rødder; den største og vigtigste er utvivlsomt, at Ægteskabet i et moderne, irreligiøst Samfund ikke bæres af sociale Følelser, Pligtfølelsen overfor Familien, dette rene, kategoriske Krav af gammeltestamentlig Storladenhed og Strenghed; men mere og mere aabenlyst af den skæreste Egoisme — i Reglen æsthetisk, romantisk maskeret — der lader Ægteskabets Formaal synke ned til at være den væsentlige, maaske eneste, Kilde til gensidig Nydelse og Adspredelse med letopnaelig Adgang til Opløsning, naar dette attraaværdige og betydningsfulde Ideal ikke længere fyldestgøres. —

Mod denne Bevægelses stille og skjulte Vækst i Folket kan der desværre ikke gøres meget.

Men i det Øjeblik, Bevægelsen træder frem med Offentlighedens Stempel og aktivt indarbejdes i Folket under eufemistiske Navne, tør vi, der er af en anden Opfattelse og øjner Faren, ikke med Hænderne i Skødet afvente Følgerne af en letfærdig og ansvarsløs Agitation som Fru Thit Jensens.

Allerede er Spørgsmaalet stærkt paa Vej ind i gale Spor. Der tales i Bladene om dets Drøftelse i specialvidenskabelige Lægekredse, et Sted, hvor det i Følge sin udelukkende ethisk-nationaløkonomiske Karakter mindst af alt hører hjemme. Det er at haabe, at de kompetente Autoriteter vil erkende Faren og sætte en Stopper for disse Eksperimenter.

Imidlertid er den katholske Kirke det eneste Sted, det eneste Samfund, hvor den gamle, kristne Moral paa dette Punkt ikke har taget Skade og er forvitret under de skiftende Tidens Paavirkninger.

Vi har derfor sikkert en Mission; og Kirkens Svar bør ikke udeblive. Det er mit Haab, at det maa komme fra dens legale Repræsentanter, at det overfor os Katholikker maa bestaa i en nøje Præcision af, hvad der er tilladt og hvad ikke, og overfor det syge Samfund, vi staar midt i, i en Optagelse af Kampen med den overmægtige Opinion

gennem Organer, der kommer den bredest mulige Offentlighed i Hænde, at ikke vi skal paadrage os et stort Ansvar ved Tavshed, hvor vi burde tale.

En saadan Optræden vil blive hilst med Glæde og vinde aktiv Støtte hos enhver Katholik, der fortjener sit Navn. —

Sct. Hans Hospital den 8. Novbr. 1923.

Paul J. Reiter, Reservelæge.

Om Toneart — og Djævelskab.

En luthersk Præst i Svendborg, Pastor Schiødte, har holdt det første af en Række Foredrag mod den katholske Kirke.

Taleren er 50 Aar bagud for Biskop Ammundsens og Dr. theol. A. Th. Jørgensens Opfattelse af Kirken — saa langt bagud, at en Optrævling af hans Fejltagelser og en Oplysning af hans Uvidenhed paa selv de mest elementære Punkter som f. Eks. Petri Ophold i Rom, vilde være haabløs. Kun en luthersk Theolog fra forrige Aarhundrede, og som ikke siden har aabnet en moderne Bog, kan begaa den Slags Brølere. Vi lader dem derfor ligge — ogsaa fordi vi ikke tror, de vil skade een eneste Sjæl af god Vilje til Sandhed.

De vil det ikke, fordi Tonen forraader Hjærtelaget.

Jeg skal skaane Læserne (og Taleren) for mer end eet Citat efter den stedlige Avis: »... og Nadveren er [i Romerkirken] — det betænker jeg mig ikke paa at sige, udtalte Pastoren — lavet om til det rene Djævelskab.«

Jeg skal nøjes med at konstatere, at den lutherske Præst i Svendborg beskylder 4 Millioner katholske Præster (som dog vel efter Pastor Schiødtes Begreb ogsaa er Kristne) for daglig at udføre Djævelskab og 346 Millioner Sjæle for daglig at overvære Djævelskab. Det er

andre Kristnes »Nadver«, han taler om . . . nej, lad det være nok; hvorfor citere Ordene om »Raka« og om, hvorledes man skal »vandre med sin Modstander paa Vejen« Tonearten er ikke til at tage fejl af.

Men vi tør maaske vente at se den paatalt fra hans egne Kollegers Side . . . eller betyder Tavshed Billigelse — og Medskyld?

Viator.

Et Forslag.

Der er mange, som har omtalt Læge P. H. Perch's glimrende Artikel: »Hviledagen m. m.« i sidste Nummer af Ugebladet. Saadan ogsaa ved et Selskab i Gaar, hvor man med stor Interesse drøftede religiøse Emner.

En Herre, som selv er Konvertit, og som er Katholik med hele sit Hjerte, fortalte, hvorledes han ved Læsning af Ugebladet fandt Vejen til Kirken; og det var hans Overbevisning, at Læge Perch's Artikel for mange vilde være et stort Skridt fremad paa Vejen til Moderkirken. Men — hvor er Midlet til at bringe saadanne Artikler til Kendskab for dem, som havde Gavn af dem? Jeg greb Tanken og lovede at fremkomme med følgende Forslag: Der er mange Katholikker, som kender den ene eller den anden Person eller Familie, som vilde sætte Pris paa at læse Ugebladet, fordi de søgte at komme paa det rene med sig selv. Ugebladet vilde blive en Vejleder for ikke saa faa af dem. Kunde derfor Ugebladet ikke i nogen Tid i det mindste tilsendes gratis saadanne Familier eller Personer f. Eks. for et Tidsrum af et halvt eller helt Aar? Der kræves 3 Ting til at kunne føre denne Tanke ud i Livet:

- 1) at man opgav Navnene paa de Familier, hvor der er grundet Haab om Interesse,
- 2) at der fandtes nogen, der vilde paatage sig dette Arbejde, og jeg tvivler ikke paa, at ikke saa faa med Begjstring vilde gøre det,
- 3) at der ogsaa fandtes nogen eller nogle, som støttede

Sagen økonomisk — maaske af Taknæmmelighed mod Gud, fordi de selv har fundet Vejen ind til Kirken. Mon ikke?

København S. d. 12. Nov. 1923.

Josef Resch.

Ugebladets Ekspedition modtager gerne baade Adresser og Penge og skal gerne sende Bladene ud, naar nogen vil betale Abonnementet. Maaske er det ogsaa værd at gøre opmærksom paa, at enkelte Numre altid kan faas à 25 Øre i Ekspeditionen og Katholsk Bøghandel. B. J.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Hs. Højærværdighed Biskoppen ventes i den kommende Uge hjem. Biskoppen har i Rom besøgt den Hellige Fader, der underholdt sig med ham i en hel Time. Desuden gik Tiden i Rom med en Mængde Besøg, hos Kardinalerne van Rossum, Merry del Val, Gasparri, Vanutelli, Bisleti, Laurenti, hos Generalsekretæren for »Propagation de la foi« Mgr. Nogara og hos Generalforstanderne for Dominikanerne, Jesuiterne, Redemptoristerne og Jesu-Hjerte-Fædrene. Den sidste Tid har Biskoppen igen tilbragt i Belgien, hvor han har foretaget forskellige Ordinationer.

— Pastor Schmiderer fortalte paa Højskolen om sin Valfart til Jerusalem for 25 Aar siden. Han var med et stort østerrigsk Pilgrimstog, der tilbragte otte Dage i den hellige By. Minderne om denne store Oplevelse drog Pastor Schmiderer frem for de mange Tilhørere, der med Glæde fulgte ham paa de ærværdige Steder.

— Studenterforeningens store Sal var paa det nærmeste fyldt til *Stringendos* Efteraarskoncert Fredag den 9. ds. Koncerten indleddedes passende med Ouverturen til »Zampa«, der fik en god Udførelse; der var de rigtige Tempi og en god Forstaaelse mellem Dirigent og Orkester. Ouverturen til Operaen »Tryllefløjten« af Mozart var vel nok Programets Hovednummer, hvad saa vel Lødighed som Krav til teknisk Kunnen angaar, og det er derfor med Fornøjelse, at vi kan konstatere, at Orkestret fuldtud magtede Opgaven. »Balletmusik af Rosamunde« af Schubert faldt derimod ret pladask til Jorden; det har vist skortet en Del paa det tilstrækkelige Antal Prøver. Dirigenten, Hr. Lauritz Hansen, havde derimod stort Held med det mæg-

tige Crescendo i Bartholdys Strophe. Stor Lykke gjorde ogsaa »Florentiner Marsch«, der endogsaa maatte gives da capo, hvad der i og for sig var mindre forstaaeligt, da Blæserne satte unødigt voldsomt ind. Men alt i alt var Aftenen til stor Ære for Orkester og Dirigent. Og til at gøre Aftenen særdeles festlig bidrog ogsaa den fortræffelige kunstneriske Assistance. Operasangerinden Frk. Marie Louise Møller sang saa sølvrent, saa underfundigtskælmsk og med en saa blændende Teknik Rossinas Arie af »Barberen i Sevilla«, at Folk jublede. Kgl. Kammermusikur Hr. Peder Møller var i sidste Øjeblik blevet forhindret, og med sædvanlig Tjenstvillighed havde Frk. Stockmarr stillet sig til Disposition. Hofpianistinden spillede tre Smaastykker af Lack, Wagner-Liszt og Schläger. Et saa fuldent pianissimo, som man fik at høre i Lacks Valse arabesque, høres sjældent. Vild Begejstring, Ekstranumre og Blomster. Efter Koncerten var der Bal, der som altid i Stringendo blev morsomt. *Bas.*

Rom. Den 19. November ventes det spanske Kongepar paa Besøg i Rom. Den første Dag tilbringes hos Paven, der ønsker at berede dem en særlig højtidelig Modtagelse. Saaledes vil alle i Rom boende Kardinaler være til Stede ved Modtagelsen, en Ære, der ikke tidligere er vist nogen Fyrste. De følgende Dage besøges den italienske Konge.

Ædle Velgørere,

som maatte ønske at understøtte Hr. Pater A. Smitz, Nakskov, i hans Bestræbelser for at hjælpe katholske Børn fra Landet og de katholske Børn i Nød, og som har Vanskeligheder ved at forsende Gaverne, kunne blot indlevere dem efter nedenstaaende Adr., telefonere eller skrive, hvorefter de ville blive afhentede og expederede videre. Foruden smaa kontante Beløb ønskes især: brugte Klæder, Drengetoj og **Fodtøj**, Undertøj etc.

Gaverne modtages med Taknemmelighed af Aug. J. Diemar, Skindergade 32² K. (Tlf. Byen 6555, Kl. 10—2.)

Glashandler **Johan Franz Ronges Legat** for trængende Katholikker i København og Frederiksberg. En Portion af Legatet er ledigt. Legatet bortgives for 5 Aar ad Gangen og kan søges af saavel gifte som ugifte Mænd og Kvinder. Ansøgningen stiles til Forstanderskabet for St. Ansgars Menighed og indsendes inden 1. December. Skemaer faas og afleveres igen paa St. Ansgars Menigheds Kontor, Bredgade 64 St. fra Kl. 1—4.

Ph. v. Kettenburg,
Sognepræst.

Andreas-Kollegianer-Samfundet

afholder sin aarlige Generalforsamling Fredag den 30. ds. (St. Andreas Fest) Kl. 7 i Wivels Selskabslokalr. Derefter Fællespisning (Smørrebrød, Øl og Kaffe) à 4,50 Kr. *Bestyrelsen.*

St. Joseph Gilde st. 1885

afholder Andespil i Lokalet i Bredgade 67² o. G. Mandag den 19. November Kl. 8, hvortil alle Damer og Herrer indbydes.

Bestyrelsen.

Kirkelig Kalender.

18. Nov. 26. Søndag eft. Pintse.	25. Nov. 27. Søndag eft. Pintse.
19. — M. Elisabeth, Enke.	26. — M. Silvester, Abbed.
20. — Ti. Felix af Valois, Bekender.	27. — Ti. Ferialdag.
21. — O. Marias Oftring.	28. — O. Ferialdag.
22. — To. Cæcilie, Jomfru og Martyr.	29. — To. Vigilie.
23. — F. Clemens, Pave og Martyr.	30. — F. Andreas, Apostel.
24. — L. Johannes af Korset, Bekender.	1. Dec. L. Marias Officium.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 20. Nov. Kl. 8 Aften i Vesterhus, Vestervoldgade 115^a.

Pastor Bernh. Jensen: Vor Frue af Lourdes.

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

»Absalon«. Møde Mandag d. 19. Nov. »Columbus«. Foredrag af Højærv. Hr. Pastor *Menzinger*. Emne: *Sociale Spørgsmaal*. Ogsaa Ikke-Medlemmer har Adgang.

Bestyrelsen.

St. Joseph Gilde st. 1885

lader læse Messe for sine afdøde Medlemmer Onsdag den 21. November Kl. 7 i St. Ansgars Kirke.

Bestyrelsen.

Katholsk Syge- og Begravelseskasse af 1867

lader læse Messe for sine afdøde Medlemmer Mandag den 19. November Kl. 7 i St. Ansgars Kirke.

Bestyrelsen.

St. Franciskus III Orden

har Møde Fredag den 23. November Kl. 7½ i St. Knuds Kapel (Generalabsolution). Efter Mødet taler Hr. Sakristan Jensen om »Franciskanerliv i Kalifornien« (med Forevisning af Billeder).

K.D.K. Lørdag den 17. Nov. Kl. 8¼ bliver Messen læst i Jesu Hjerte Kirke for afdøde Medlemmer af »Katholske Dammers Klub«.

Eksercitier.

St. Annæ Kirke, Sundby. I Dagene fra Søndag d. 25. Nov. indtil Søndag den 2. Dec. afholdes her i Kirken aandelige Øvelser med ét Foredrag hver Dag. Søndag den 25. Indledning Kl. 6; fra Mandag indtil Fredag Kl. 8; Lørdag Skriftemaal; Søndag den 2. Dec. Kl. 8 Fælleskommunion og Kl. 6 Aften Afslutning med Te Deum. Alle indbydes, og alle er velkomne!

Vor kære Søster

Sophie Ida Franziska Monnet

døde uventet Onsdag Aften den 7. November.

Begravelsen har fundet Sted.

Den kære Afdøde anbefales til de Troendes Forbønner.

Suzanne Monnet

Ingrid Monnet

Irénée Monnet

Vilhelm Monnet

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanmosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig! fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvarialet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64 a, Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag.

Nr. 47.

Søndag den 25. November.

1923.

INDHOLD: Korsets Triumf. — St. Andreas. — Ruinen i Haraldsted. — Henimod religiøs Fred i Frankrig. — St. Elisabeths Hospital i Næstved. — Fra andre Blade. — Katholsk Børnehjælpsdag. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Norge. Rom. — Brevkasse. — Avertissementer.

Korsets Triumf.

Korset triumferer! Der kommer en Dag, da »skal Solen formørkes, og Maanen ikke give sit Skin, Stjernerne falde fra Himmelen og Himlenes Kræfter komme i Bevægelse«. »Og da skal Menneskens Søns Tegn komme til Syne paa Himmelen.« Midt i Mørket skal Korset alene lyse og vise Vej. Og mens alt andet synker sammen og gaar til Grunde, forsvinder Korset ikke, men straalere med stedse stærkere Glans. Da bliver det bevist for alle Sjæle, at der er intet andet Sted at faa Frelse. Der gives saa mange Ting, Mennesker har stolet paa og sat deres Lid til. Nogle har stolet paa sig selv, og da, paa den yderste Dag, vil de ret erfare, hvor ringe og ubetydelig deres egen Kraft er. Andre har sat deres Lid til Verdens Skønhed og Rigdom; Verden var saa skøn og rig, at de syntes, dens Rigdom aldrig kunde udtømmes, og nu er det hele forbi paa et Øjeblik, kun Korset er til. Atter andre har troet at finde Hjælp hos deres Mødennesker, og nu er de alle lige svage og lige bange. Kun Korset viser sin Magt. Men det viser ogsaa, at dets Magt er guddommelig. Det er Sejrstegnet. Paa Korset var det, at Døden blev overvundet, og det slaar der nu som Bevis paa, at der gives et evigt Liv. Ved Korset var det, at Guds Søn vandt Sejr og alle de, som fulgte ham, kun ved Korset skal der og-

saa gives Sejr paa den yderste Dag. Mens alle andre Tilflugtssteder ikke kan skjule og hjælpe de bange Mennesker, er der Læ i Korsets Skygge.

Og dog, naar Korset viser sig, »da skulle alle Jordens Slægter veklage«. Korset minder Menneskene om deres egen, store Skyld. De alle har været med til at lømre og rejse Christi Kors, ogsaa vi har været med til det. Derfor vil Graad og Jammer fylde Jorden, men paa forskellig Maade. Der vil være Mennesker, som nu først nødtvungne bøjer sig for Korset, som hidtil altid har søgt at undgaa det, at faa det bort fra Jorden og ud af deres Synskreds, mens de levede paa Jorden, og nu kan de slet ikke se andet end det straalende Kors paa Himmelen, og de ved, at det for dem ikke mere er Frelsens, men Fordømmelsens Tegn, og deres Klage er Fortvivlelsens Klage. Og der gives andre Mennesker, som ogsaa græder, naar de ser Korset, men det er Angerens stille Graad over, at ogsaa de har kunnet haane det. Men det er dem ikke ukendt, de har endnu i deres Liv lært Korsets Frielse at kende og læret det og elsket det, ikke altid som de skulde og burde, men de har dog hørt til Christi Korses Venner. Derfor græder de vel og klager i Anger, men de ved dog, at Korset nu kun bringer dem Glæde og Frielse. For dem er det netop Tegnet paa Sejr over Døden og Glædens Tegn, der viser, at der er bleven lidt nok. Fra dem lyder Lovsangen til Korset: »O crux, ave, spes unica. Vær hilset, Kors, vort Haab i Strid, I Lidelsernes bedske Tid!« Det er alle dem, der synger, som til Trods for al Svaghed og Synd dog har hørt Herrens Ord, fornægtet sig selv, taget deres Kors op og fulgt ham. Derfor er Korset dem en gammelkendt Ven.

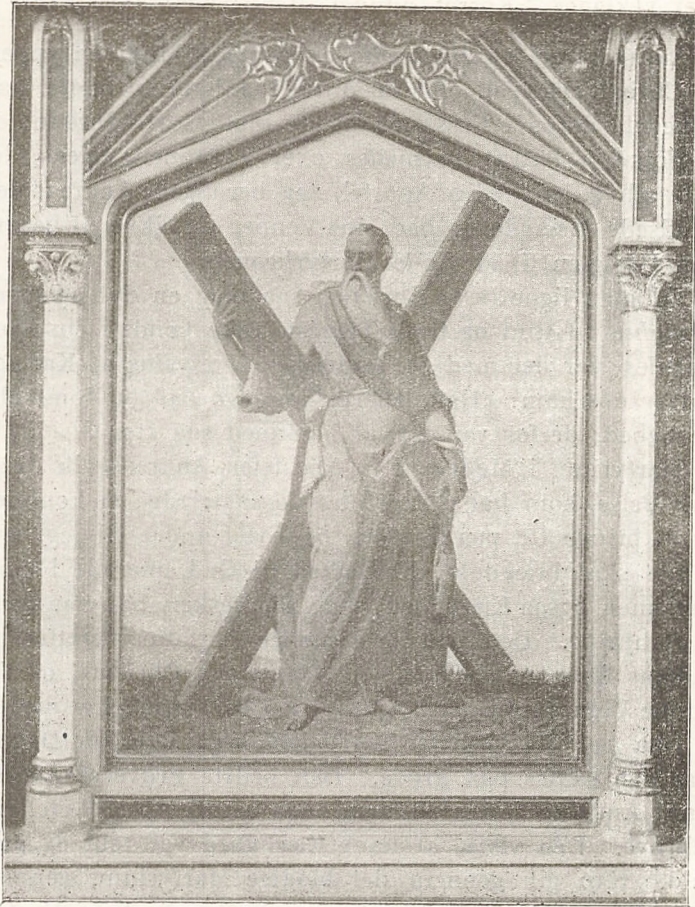
Men Korset er tillige »vort Kongeflag«, som varsler om, at Kongen selv kommer, thi fra Korset var det, han herskede. Og Jesus kommer med sit Kors. Han kom engang med det paa sin Skulder gennem Jerusalems Gader, det var saa tungt, at han næppe kunde høre det til Vejs Ende, men naar han segnede under dets Byrde, da lød der Skældsord og Haansord paa Smertensvejen. Og se, nu kommer han igen med sit Kors! Men det tynger ham ikke mere, og der er ingen, der haaner det. Det er Korsets og den Korsfæstedes Triumfdag. Jesus og hans Kors faar igen deres Plads højt over Menneskemængden som dengang paa Golgatha. Men det er ikke for at lide og for at haanes. Nu staar Millionerne samlede om Christi Kors i Frygt og Bæven og venter paa deres Dom. Og ved Dommen spørges der kun om det ene, om de har hædret og elsket Christi Kors.

B. J.

St. Andreas.

30. November.

Andreas-Alteret i St. Andreas Kirke.

De første Mennesker, Christus ligefrem »kaldte« til sin Efterfølgelse, var Brødrene Simon og Andreas. Ligesom deres Fader Jonas var de begge Fiskere, og i det Øjeblik, Herrens Kaldelse udgik til dem, var de netop i Færd med at udøve deres Næringsvej. Sammenligner man Parallelstederne hos Matthæus, Markus og Lukas, faar man ud af det, at det var efter den rige Fiskedræt, Jesus sagde til dem: »Følg mig, saa skal I blive Menneskefiskere.«

Hver af de to Brødre blev særlig udmærket af deres Mester. Simon blev Klippen, som Kirken hviler paa. Andreas blev den, hvis Liv fik mest Lighed med Herrens eget.

Andreas var en *sagtmodig* og *ydmgy* Mand, en ypperlig Christi Discipel. Sammen med Johannes fulgte han beskedent Jesus i Frastand, da de mødtes ved Jordan; og da Folket i Patras harmedes over Tyrannen Algeas, der vilde aflive den hellige Apostel, saa beroligede Andreas den ophidsede Mængde og bad sine Venner om ikke at berøve ham Udsigten til at vinde Martyrkronen.

Vil man ligne Jesus Christus, saa maa en dyb og stærk *Kærlighed* til Gud og Guds Tjeneste være tændt i ens Sjæl. Saaledes var det med St. Andreas. Dionysius af Kartago skriver om ham: »Hans Hjerte flammede af guddommelig Kærlighed; derfor var det, at han med saa stor Glæde gik sit Martyrium i Møde.« Paa Apostelen Andreas gik det i Opfyldelse, som hans Lærer havde sagt: »Jeg er kommen for at bringe Ild paa Jorden, og hvad andet vil jeg, end at den skal brænde!« Kærlighed til Gud brændte i hans Sjæl, men ogsaa Kærlighed til de Mennesker, han var sendt til at hjælpe. Den nævnte kirkelige Forfatter beretter, at Andreas førte mange Sjæle til Troen paa Christus, og det samme Vidnesbyrd gives Apostelen i Breviariets Læsninger.

Den ægte og virkelige Kærlighed lægger sig for Dagen, naar den sættes paa Prøve. Den bedste Prøve er *Lidelse*. Sankt Andreas hører til dem, der har bestaaet Lidelsens Ildprøve. Den viste, at hans Kærlighed var rent og purt Guld. Han gik gennem det blodige Martyrium, gennem det lidelsesfulde Vidnesbyrd om sin korsfæstede Mester, med et Smil paa Læben. Hans Øje lyste af Glæde, da han saa det Kors, han skulde fæstes til, og to fulde Dage hang han standhaftig og taalmodig paa sit Kors, indtil Døden kaldte ham hjem til Gud.

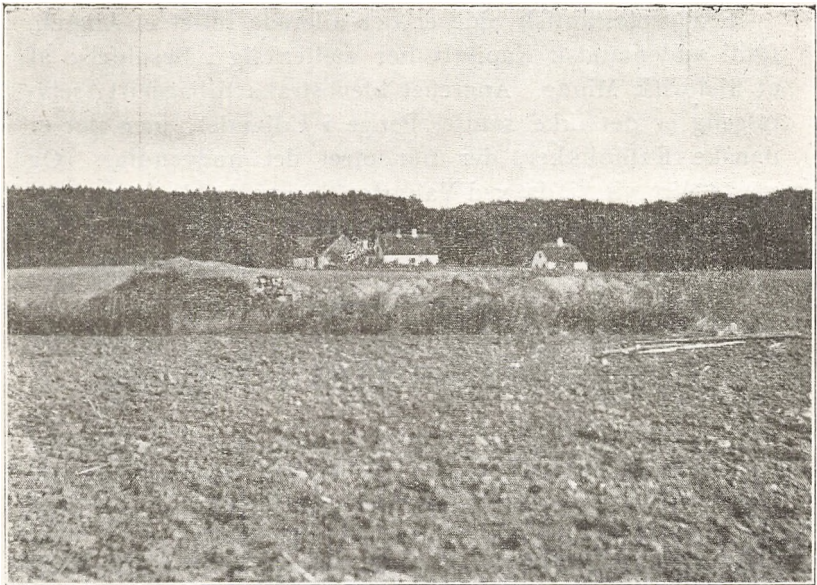
Der kom ikke saa helt lidt ud af den Skole, Andreas havde gaaet i, da han fulgte efter Mesteren. Men gaar vi ikke i den samme Skole? Kommer vi godt frem? Følger vi Jesus efter?

Th.

Ruinen i Haraldsted.

I de sidste Aar har det gamle Valfartssted i Haraldsted, hvor den hellige Knud Lavard blev myrdet, igen set Pilgrimme samle sig til Messe. Og ganske naturligt kom det Ønske frem at faa den gamle Kapelruin, dette mindeværdige og hellige Sted, i katolsk Eje. Først da syntes ogsaa Valfartsstedets Fremtid sikret. Det vil derfor sikkert vække Glæde, ganske særlig hos dem, der har taget Del i Valfarterne, at dette nu er sket.

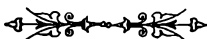

For kort Tid siden sluttede nogle faa Katholikker sig sammen i »Sankt Knud Hertugs Broderskab«, og de har nu erhvervet Ruinen tilligemed Skovfogedhuset i Nærheden og det af Thor Lange rejste Mindekors. Fra Skovfogedhuset — som er den Ejendom længst tilvenstre paa Billedet — kommer der til at gaa en bred Vej op til Ruinen, der kommer til at ligge frit paa en aaben Plads. Ruinen er fredet, saa den maa der ikke forandres noget paa, men maaske kan man engang bygge et lille Kapel ved Siden af. Hvad Huset skal bruges til, er der endnu ikke truffet Bestemmelse om.

Det er en betydningsfuld Begivenhed, at dette Sted nu alter skal vies helt til Helgenens Minde og til hans Ære. Mon ikke St. Knud Lavard vil lønne det, der her bliver gjort, saa at megen Naade vil blive os til Del fra Haraldsted! Det kan igen blive et Sted, hvor alle danske Katholikker samles i Bøn til Gud og til Knud Hertug. Der er fra nogle enkeltes Side bragt betydelige Ofre i Tro til, at denne Sag er det værd. Helt gældfri har de ikke været i Stand til at gøre Ejendommen, men hvis nogen vil hjælpe med til det, modtages Gaver med Tak af under tegnede.

Fra protestantisk Side er der allerede rettet et Angreb, fordi »udenlandsk Kapital« her sætter sig i Besiddelse af et historisk Minde. Angrebet blev straks tilbagevist; selvfølgelig er der ikke samlet Penge i Udlandet, men det er danske Katholikker, der har ofret det nødvendige. Og næste Aar vil vi da ved Valfarten kunne holde en ny Indvielse af St. Knuds Kapel i Haraldsted.

Bernh. Jensen.

Henimod religiøs Fred i Frankrig.

Den franske Kirkes lovlige Organisation er et alvorligt og vanskeligt Problem, der nu endelig nærmer sig sin Løsning. Der er lige udkommet en Brochure, som har vakt stor Opmærksomhed, ikke mindst derved, at Kardinal Dubois har givet den sit personlige »Imprimatur«, og i denne Brochure offentliggøres den hidtil hemmelige Tekst til de Statuter, der er udarbejdet med Oprettelsen af Stifts-Samfund (associations diocésaines) for Øje. Endvidere findes i Brochuren det Skøn, der er afgivet af de tre Jurister, som Regeringen havde paalagt at undersøge, om denne Plan er i Overensstemmelse med Kultus-Loven. Man vidste allerede, at denne juridiske Kommission havde anerkendt den fulde Lovlighed af det Forslag, den havde faaet til Undersøgelse; thi Poincaré havde udtalt sin Glæde over denne Afgørelse, der paa en virksom Maade kan bidrage til at sikre den religiøse Fred.

Adskillelsen havde jo skabt en Konflikt imellem Republikken og Kirken, som syntes uløselig for lange Tider. Lovgivningen af 1905 havde af egen Magtfuldkommenhed til Organisation af Kultus indsat et Styre uden at raad-

føre sig med den Hellige Stol; den gav slet ikke Hierarkiet tilstrækkelige Garantier, og derfor forkastede Pius X i to højtidelige Encyklikaer dette System og forbød den franske Gejstlighed at gøre Brug af det. Overfor den pavelige Forkastelse, der fulgtes af enstemmig Lydighed fra de franske Katholikkers Side, indsaa Regeringen Nødvendigheden af at modificere sin Lov, i hvert Fald med Hensyn til Brugen af Kirkerne. Den overlod dem til de troendes Disposition, og paa dette Punkt vandt den katholske Modstand altsaa Sejrr. Men for en Generhvervelse og Bevarelse af kirkelig Ejendom havde Kirken ikke mere nogen Hjælp eller noget Grundlag i den franske Lovgivning.

Den Forkastelse, som Pius X havde udtalt, stod stadig ved Magt, saa længe ikke de Love eller de ydre Omstændigheder, som havde nødvendiggjort den, var blevet forandrede. Men paa den anden Side vilde Regeringen ikke gaa paa Akkord, skønt den tilskyndedes dertil af den nye Aand efter Krigen; den erklærede endog, at den ikke kunde opnaa en Forbedring af Loven i Kamrene. Problemet var saaledes brændende. Til dets Løsning behøvedes en fredelig Atmosfære og en Anstrengelse i god Hensigt fra begge Sider. Forandrede Tilstande muliggjorde en Genoptagelse af den officielle Forbindelse mellem Republikken og den Hellige Stol, og den Bedring i Forholdet, der fulgte af denne Forbindelse, har skabt og bevaret en Atmosfære af Enighed og Fred. Desuden har de to Magter forhandlet med hinanden i det oprigtige Ønske at faa en Ende paa det. Pavedømmet, der altid er forhandlingsvenligt overfor de Regeringer, der selv loyalt ønsker en Overenskomst, har ikke holdt fast ved, at Loven skulde forandres. Regeringen viste Villighed til at fortolke Loven paa en Maade, der saa vidt muligt stemmede med Kirkens væsentligste Fordringer.

Denne Holdning fra den borgerlige Myndigheds Side medførte den første og ikke uvigtige Forbedring i det Forhold, som Lovgiveren i 1905 havde skabt overfor Pius X. I Stedet for en Kultus-Styrelse, der med Magt blev paa tvunget Kirken, drejede det sig nu om en Organisation, der fremgik af en fælles Overenskomst mellem de to Autoriteter. Siden Offentliggørelsen af de pavelige Encyklikaer var der desuden sket to Ting, som til en vis Grad havde beroliget den Hellige Stol. Den nye Lov, der stiller Kirkerne til de troendes Disposition, har gjort Striden mindre voldsom og mindsket Ulemperne ved den oprindelige Lov; paa den anden Side har Domstolene i de Konflikter, der opstod som Følge af Separationsloven, altid taget Hensyn til det katholske Hierarkis Forrettigheder.

Opgaven var nu at fastsætte Statuter, som indenfor

Lovens Rammer tydeligt kunde sikre disse Forrettigheder.

I forrige Aarhundrede var Forhandlingerne om Konkordatet mange Gange ved at sprænges, og saaledes havde ogsaa disse Forhandlinger meget forskelligartede, ofte foruroligende Episoder. Men endelig er man nu blevet staaende ved den Tekst, der er blevet offentliggjort.

»For at bidrage til Omkostningerne ved og Vedligeholdelsen af den katholske Kultus«, skal der i hvert Stift kun dannes eet Samfund, der staar »under Biskoppens Autoritet, i Forbindelse med den Hellige Stol og i Overensstemmelse med den katholske Kirkes Love«; »i Tilfælde af Vanskeligheder skal Samfundets Præsident — d. v. s. Biskoppen — underrette den Hellige Stol derom«. Samfundet er forbudt »enhver Indblanding i Ordningen af Gudstjenesten, i Stiftets aandelige Styrelse, særlig al Indblanding i Udnævnelse og Forflyttelse af Præsterne eller i Seminariernes Styrelse og Undervisning«. Kun ordinære Medlemmer, hvis Tal er begrænset, kan tage Del i Generalforsamlingerne, og man kan kun blive ordinært Medlem, »naar man bliver foreslaaet af Biskoppen«, og »enhver kirkelig Straf« overfor et Medlem »medfører hans øjeblikkelige Udelukkelse«. For kun at citere de vigtigste Bestemmelser kan det endnu tilføjes, at »Samfundet kan ikke i disse Statuter foretage nogen Forandring, der vilde være imod den katholske Kirkes Love«.

Disse Bestemmelser har de af Ministerpræsidenten valgte Jurister fundet fuldstændig i Overensstemmelse med Separationsloven, saaledes som den for Resten altid er blevet fortolket af Domstolene. Og Regeringen har antaget Juristernes Erklæring.

Jordbunden er altsaa gjort ryddelig. Naar Parlamentet er traadt sammen den 13. November, vil sandsynligvis en ministeriel Resolution, støttet paa en Erklæring fra Kamrene, bekræfte Lovligheden af de nye Stifts-Samfund. Efter denne Regeringshandling vil der uden Tvivl følge en Erklæring fra den Hellige Stol. Dermed vil der begynde en ny Periode for Kirken i Frankrig.

Katholikerne og selv Gejstligheden har ikke altid været enige om Formerne for disse Samfund og om deres Nytte. Men de har altid været enige om Pligten og Nødvendigheden af at følge Roms Anvisninger. De var ogsaa for 17 Aar siden uenige om Stillingen overfor Kultus-Samfundene. Men Pius X's Forkastelse skabte øjeblikkeligt Enighed. Om de nye Stifts-Samfund vil der ogsaa blive Enighed, saa snart den ventede Udtalelse fra Pius XI er faldet.

François Veillot.

St. Elisabeth Hospital i Næstved.

Torsdag den 15. November indviedes et nyt Hospital i Næstved. Det er denne Gang Elisabethsøstrene, der har rejst Huset, og det er det eneste Hospital, de har udenfor København.

Man skal fra Næstved By udad Præstøvejen, forbi Kapellet, hvor nu Redemptoristerne bor med Pastor Steidl i Spidsen, og et Stykke længere ude ligger Hospitalet. Det er en meget smuk, imponerende Bygning med lige, rene Linjer, helt moderne Arkitektur, som Arkitekt Tidemand Dal har megen Ære af. Det var en stor Forsamling, der Torsdag Eftermiddag mødte i den lange Gang i Stueetagen, hvor Arkitekten og Forstanderinden, Mater Elisea, tog imod. Først var der en Del af vore Præster, Resch og Jensen, København, Hoppers, Roskilde, Houben, Ringsted, Cortenraad, Køge, Janssen, Nykøbing, og naturligvis Næstveds tre Præster, Steidl, Dutschke og Fritz. Desuden var der Byens Embedsmænd med Amtmanden Kammerherre Vedel i Spidsen, Borgmesteren, Byens og Omegnens Læger, Haandværksmestrene, Repræsentanter for Sygekasser og for Pressen, i alt ca. 60 Mennesker.

I Kapellet, i øverste Etage, begyndte Indvielseshøjtideligheden. Efter Salmen »Udsend din Aand« talte Pastor Resch om den kristelige Kærlighed. Før Christus havde alt været Haardhed og Strenghed, men med ham kom Kærligheden. Man bragte alle de syge til Jesus, og han helbredte dem. Denne Kærlighedens Aand har gennemsyret Menneskeheden. Men Kærligheden synes aldrig, der gøres nok, og derfor er der trods alt offentligt Arbejde i Kærlighedens Tjeneste dog altid Plads endnu for privat Arbejde. I det tager ogsaa Katholikkerne Del, der allerede har 14 andre Sygehuse i Landet. Søstrene vil ikke tjene Penge og heller ikke gøre Propaganda, men kun arbejde af Kærlighed til de fattige, de syge og Børnene. Til sidst rettede Pastor Resch en indtrængende Appel til Søstrene om altid at vise Godhed, Mildhed, Barmhjertighed, Overbærenhed, da vilde Guds Velsignelse hvile over Huset. Efter en Bøn gik man saa i Procession under Salmesang

gennem hele Huset, overalt blev der stænket Vievand, og tilsidst sang man i Kapellet Te Deum.

Efter Indvielsen samledes alle i Stueetagen til et Glas Vin. Her tog Amtmand Vedel Ordet for at ønske Søstrene til Lykke med Hospitalet, og han udtalte Haabet om, at Søstrenes Kærlighedsgerning her maatte bære rig Frugt. Derefter fulgte en Række Taler; Arkitekten rettede en Tak til Forstanderinden og til Haandværkerne, Pastor Steidl talte for Lægerne, Overlæge H. Nielsen for Arkitekten, Pastor Bernh. Jensen for Pressen.

Paa Hospitalet, der har kostet ca. 175,000 Kr., er der nu 30 Senge, men der kan gøres Plads til 10 mere. Hospitalets Overlæge bliver Læge H. Nielsen i Næstved. Det er først og fremmest beregnet paa medicinske Sygdomme, men der er dog indrettet en Operationsstue, saa at Operationer kan foretages. I Stueetagen og paa 1. Sal findes Sygeværrelserne, Kontor, Lægeværelse, paa 1. Sal desuden en stor Liggehal imod Syd. Paa 2. Sal er Kapellet og Søstrenes Værelser, i Kælderen er der Køkken, Spisestuer, Vaskeri o. s. v.

Mater Elisea var godt tilfreds med Dagen. Det har jo ikke været helt let, mens Arbejdet stod paa, men nu var Hospitalet færdigt. Søstrene var allerede flyttet ind, og de første Patienter kunde modtages. Det er en stor Gerning, Søstrene har paataget sig i Næstved. Desuden har de deres Skole paa Købmagergade inde i Byen, som allerede gaar udmærket. Gid da ogsaa det nye Hospital maatte blive til Velsignelse!

Fra andre Blade.

I Stockholms-Tidningen den 10. Oktober har Uno Brander skrevet en Skildring af den store Højtidelighed i Peterskirken, da Mindesmærket for Pius X blev afsløret. Artiklen slutter med følgende:

När sången förklingat, träder kardinal Merry del Val fram inför tronen och tager till orda: »Beatissimo Padre!«

Med ett överflöd av de granna ord och fraser, på vilka det italienska språket är så rikt, harangerar han först sin suverän, och övergår därefter till en kort historik över monumentets tillblivelse, vilken utmynnar i en hemställan, att den heliga fadern ville bjuda täckelset falla.

Nu börjar Pius XI tala. Blid och värdig ljuder den sonora stämman ut över församlingen, när han med retorisk fullending tecknar bilden av den ädla påvegestalt, vars drag, förevigade i den vita marmorn, snart skola blicka ut över det helga rum, under vars hållar de jordiska kvarlevorna av »Pius Papa X« bragts till den sista vilan. Så bjuder hans helighet täckelset falla, och bilden av den hänsovne kyrkofursten, i full ornat och med händerna sträckta till välsignelse, står där i skarp relief mot pelarväggens mörkåldriga fondytor.

Åter flöda tonerna genom templet, Juliakapellet stämmer upp en för tillfället komponerad, fyrstämmig motett, och därefter avslutar påven den högtidliga akten med bön, nedkallande den högstes välsignelse över det verk, som av människohänder blivit rest till Hans ära och en hans jordiske ställföreträdarens åminnelse. Sedan den helige fadern också välsignat den knäböjande församlingen, lämnar han sin plats på tronen, och under dämpad orgelmusik sätter sig den långa processionen åter i rörelse. Långsamt, steg för steg skrider den framåt, och led efter led försvinner den genom portarna till det heliga sakramentets kapell; fången i vatikanen föres tillbaka till sitt fängelse.

Ceremonien är till ända, man trängs mot utgångarna, och snart står man åter i bländande sol ute på den bullrande piazzan, där myllret av brådskande vardagsmänniskor och öväsendet från besa gatuförsäljare, ljutande motorfordon och klämtande spårvagnar — med ett ord: den larmande storstaden Rom — snabbt och brutalt förflyttar en från medeltidsmystik og kyrkohistoria tillbaka till den, trots allt, skäligen triviala miljö, som kallas det moderna samhället.

I Nr. 46 omtaltes de Foredrag om Katholicismen, som Pastor Schjødt i Svendborg for Tiden holder. Et Svendborgblad refererer bl. a.:

»Vi vil ikke gaa med til, at et Menneske ikke kan faa Lov til at stille sig over for Gud, uden at Præsteskab, Pave o.s.v. staar imellem, saaledes som den katolske Kirke lærer. Et af dens Hovedpunkter er at overvære en latinsk Messe — et andet at faa Syndsforladelse ved gode Gerninger. Men der er ikke et Muk om Jesus Kristus. Der staar altid nogen imellem. Der er ikke det frie, uafhængige Tillidsforhold

mellem det syndige Menneske paa Jorden og hans Skaber, hans himmelske Fader.«

Følgende Bevis for, at St. Peter aldrig har været i Rom, kan vi heller ikke nægte os at citere:

»Det var saaledes Indbildning fra Ende til anden, sagde han, naar Katolikkerne gør Peder til Biskop i Rom. Det har han aldrig været. Ellers havde Paulus vidst det, og Paulus nævner det ikke i sine Breve.«

Og et Citat endnu til at illustrere, hvad det er for Oplysning, der bydes Svendborg. Vi holder det for unødvendigt at modsige noget af det.

»Det eneste, der er værd at misunde de katolske Kirker, udtalte han, er den Strøm af virkelig åndagtsfulde Mennesker, der Dagen igennem strømmer til de smaa Helgenaltre. Men altid til de smaa — ikke op til det store Alter, Vorherres Alter. Det er forbeholdt Præsterne.«

»Kristeligt Dagblad« har gjort en mærkelig Opdagelse, som findes i Bladet den 10. ds. under Overskriften »Hvem er ældst?«

»Den romersk-katolske Kirke fik sin nugældende Bekendelse fastslaaet i Aaret 1564 i Trient. Senere kom to nye Bestemmelser til ved Vatikankoncilet i 1870.

Den evangelisk-lutherske Kirke fik sin Trosbekendelse formet i Aaret 1530, og den har siden ikke været forandret.

Den er ogsaa ældre end den romersk-katolske paa anden Maade, idet den evangelisk-lutherske ikke kom med nogen ny Lære, den rensede blot den gamle Lære fra Menneskebud og fejlagtig Theologi.«

Katholsk Børnehjælpsdag.

Søndag den ²⁵/₁₁ vil Kollekten i alle herværende Kirker tilfalde Elisabethforeningen for forældreløse og vanskeligt stillede Børn. En stille Børnehjælpsdag. Vi forbinder mere Lyd og mere at se efter med Ordet Børnehjælpsdag. Den katholske Børnehjælpsdag behøver ikke alt dette. En stille Indsamling under selve den hellige Messe. I mange Aar gik Foreningens afdøde Protektor, Pastor Braun, selv rundt med Kirkepungen paa den Dag. Og hvor den fyldtes! Han var saa ivrig for Resultatet, for han kendte Børnene og Foreningens Forhold. I Aar vil Bestyrelsen

bede alle, der giver deres Gave, om ogsaa at bede en Bøn for Elisabethforeningens Virksomhed. Foreningen har i Aar opnaaet den store Ære, at selve Biskoppen, Monseigneur Brems, har overtaget Protektoratet. C. T.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I Dagene fra den 11. til 18. November afholdtes i Jesu Hjerter Kirke, under Ledelse af Pater Sialm, Eksercitier for unge Piger og ugifte Damer. Cirka 200 deltog i disse aandelige Øvelser, under hvilke der var udmærket Lejlighed for hver enkelt til at berige sin Sjæl med uvurderlige Gaver, som kun findes og kan erhverves i vor h. katholske Kirke. I varme og begejstrede Ord forklarede de evige Sandheder, som ikke kunde andet end gribe og virke, og i disse Sandheders Lys saa vi Vejen, som fører til det Maal, hvortil Gud har skabt os, men ogsaa den Vej, som fører bort fra dette Maal. Lørdag var Skrifte-dag, og Søndag den 18. afsluttedes Eksercitierne; denne Dag var en sand Festsdag; Kirken var pyntet som til en af de store Kirkefester, da vi indfandt os om Morgen for i Fællesskab at modtage den h. Kommunion. Den endelige Afslutning fandt saa Sted om Aftenen Kl. 6 med Prædiken og Festandagt, med det herlige, evig gamle og evig nye Te Deum og den pavelige Velsignelse. Gid disse bellige Eksercitier, for hvilke vi hjerteligt takker, først og fremmest Vorherre selv, men efter ham højærv. P. Sialm, maa bære rige Frugter, og gid vi og alle Katholikker, især Ungdommen, rigtigt maa forstaa, hvilken Skat vi har i vor h. Kirke, at kun i den findes sand Lykke, Fred og Glæde.

Benedicamus Patrem et Filium cum sancto Spiritu
Laudemus et superexaltemus cum in sæcula.

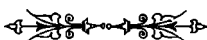
En Deltager.

— Pastor Steidls Foredrag »En Pilgrimsfærd til Umbrien« blev et lødigt Bidrag til Den katholske Højskoles Foredragsserie om Valfartssteder. Pastoren fortalte om sin Valfart i det dejlige Italien og dvælede særlig ved Mindet om Loretto og Assisi. I den for Pastor Steidl egne korte, af Poesi baarne Fremstillingsform, gav han Tilhørerne en dyb Stemning ikke blot af disse Steders Helligdomme, men ogsaa af deres sollyse Skønhed.

— Paa Fredag d. 30. finder der i Stenosgade en Aften-
underholdning Sted i velgørende Øjemed. Vi henviser til
Annoncen bag i Bladet. Det bliver sikkert en morsom
Aften.

Norge. Pavelige Udmærkelser er blevet to kendte
Mænd blandt Norges Katholikker til Del. Den ene er
Sognepræsten ved St. Halvards Kirke i Kristiania Dr. H.
Günther, som er blevet udnævnt til Monsignore. Den
afholdte Præst, der har virket i Norge lige siden sin Præste-
vielse i 1895, har nylig været alvorlig syg og er endnu
Rekonvalescent. Samtidig er Konsul P. F. Dahl i Molde
blevet udnævnt til pavelig Kammerherre. For ikke længe
siden skænkede Konsulen store Grunde til det norske Vi-
kariat baade i Kristiania og i Molde. Vi ønsker begge de
Herrer hjertelig til Lykke.

Rom. Den 12. November var det 300 Aar, siden den
hellige Josaphat blev myrdet af Pøbelen i Witebsk paa
Grund af sit Arbejde for Skismatikernes Udsoning med
Rom. Den Hellige Fader har i den Anledning udsendt en
Encyklika »Ecclesiam Dei«, der handler om Østens
Genforening med Rom. »Denne Martyrs Blod,« siger
Paven, »raaber højt om Genforeningen af de adskille
Brødre, det var det, han levede og døde for.« Paven
taler udførligt om det, der skiller Rom og Østen, og slut-
ter med en brændende Appel til Broderkærlighed, til Ar-
bejde og Bøn for Genforeningen.

Brevkasse.

Fra forskellige Sider har Redaktionen faaet angivet tysk
Litteratur om Adventisterne. Vi skal deraf nævne:

- M. Heimbucher: Methodisten, Adventisten und Neu-Apostolische
Gemeinde. 2. Aufl. Regensburg, Manz 1921.
G. Beyer S. J.: Katholik oder Adventist? Regensburg, Manz 1922.
R. Gröhl: Die Adventisten und ihre Lehren. Breslau, Goerlich 1921.
I. B. Rötzer: Die Siebtentags-Adventisten und der Fels des Chri-
stentums. München, »Tyrolia« 1922.

NY BOG

om Sœur Thérèse
UDDRAG AF »ROSENREGN«
Pris 2,75 Kr.

Katholsk Boghandel.

EN ADVARSEL!

Godgørende Mennesker, som ønsker at støtte den polske Mis-
sion i Nykøbing, **advares** mod at give deres Bidrag til en kvinde-
lig Person, som i den sidste Tid misbruger vort Navn til at skaffe
sig en uhæderlig Indtægt. *S. Joseph-Søstrene.*

BASAR.

**Under Protektion af
Hds. kgl. Højhed Prinsesse Axel**
afholder **St. Joseph-Søstrene**
den aarlige Basar til Fordel for deres forskellige karitative
Virksomheder. Den anbefales varmt til Publikums Velvilje.
Basaren finder Sted i
**Hotel Phønix, Dr. Tværgade,
Tirsdag 27. og Onsdag 28. November**
fra **Kl. 3.**

Vi beder indtrængende vore Venner og Velyndere om
at støtte os ved Gaver og Besøg paa Basaren. Selv det
mindste Bidrag bliver med største Taknemlighed modtaget
følgende Steder:

Griffenfeldtsgade 44. Strandvej 91.

Østerbrogade 7 D. Frederiksberg Allé 17.

**Tirsdag den 27. Novbr. Kl. 8 Aftenunder-
holdning** med udmærket kunstnerisk Assistance.
Billetter à 3 Kr. faas ovennævnte Steder.

ST. ANDREAS GILDE

(ORDRUP)

Fredag d. 30. Novbr. afholdes Kl. 8 i Charlottenlunds Palmehave

Stort Andespil

Efter Andespillet gratis Kaffebord for Foreningens Medlemmer i
Anledning af Navnedagen. Besøgende er velkomne.

Bestyrelsen.

Alle katolske unge Mænd og Piger

fra 14 til 30 Aar

indbydes venligst til

UNGDOMSFESTEN

Søndag d. 25. November Kl. 8 præcis i St. Knuds Skoles Festsal,
Stenosgade 4 B.

Adgangskort faas gratis hos Foreningernes Bestyrelser, i
D. K. U. F.s Sekretariat og Søndag d. 25. ds. ogsaa hos Portneren,
Stenosgade 4 A.

Eksercitier.

St. Annæ Kirke, Sundby. I Dagene fra Søndag d. 25. Nov.
indtil Søndag den 2. Dec. afholdes her i Kirken aandelige Øvelser
med ét Foredrag hver Dag. Søndag den 25. Indledning Kl. 6;
fra Mandag indtil Fredag Kl. 8; Lørdag Skriftemaal; Søndag den
2. Dec. Kl. 8 Fælleskommunion og Kl. 6 Aften Afslutning med
Te Deum. Alle indbydes, og alle er velkomne!

Fredag, d. 30. November, Kl. 8 i St. Knuds Festsal, Stenosgade 4 B.

AFTENUNDERHOLDNING,

ved hvilken bl. a. fhv. Dilettanter fra *St. Andreas Kollegium* opfører
BRÆNDENDE BREVE

Dramatisk Situation, oversat af Thor Lange.

KUSINE LOTTE

Lystspil med Sange af Chr. Molt-Wengel.

Billetter à Kr. 1,00 og 2,00 faas i D. K. U. F.s Sekretariat,
V. Voldgade 115, i Katholsk Bogsalg, Stenosgade 3, hos Portneren,
Stenosgade 4 A, i St. Andreas Præstegaard, Charlottenlund.

NB. Intet Billetsalg ved Indgangen.

Overskuddet anvendes i veldædigt Øjemed.

Kirkelig Kalender.

25. Nov. 27. Søndag eft. Pintse.	2. Dec. 1. Søndag i Advent.
26. — M. Silvester, Abbed.	3. — M. Frans Xaver, Bekender
27. — Ti. Ferialdag.	4. — Ti. Petrus Krysológus, Biskop og Kirkelær.
28. — O. Ferialdag.	5. — O. Ferialdag.
29. — To. Vigilie.	6. — To. Nikolaus, Biskop og Bekender.
30. — F. Andreas, Apostel.	7. — F. Ambrosius, Biskop og Kirkelærer.
1. Dec. L. Marias Officium.	8. — L. Marias ubesmit- tede Undfangelse.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 27. Nov. Kl. 8 Aften i Vesterhus, Vestervoldgade 115°.

Pastor Raabe: Telgte.

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

»Absalon«. Møde Mandag d. 3. Dec. »Columbus«.

Jesu Hjerter Kirke. Mandag d. 26. Nov. er der i Anledning af d. hl. *Johannes Berchmans' Fest Højmesse* Kl. 8¹/₄. Om Aftenen Kl. 7¹/₂ er der *Festandagt* med *Prædiken*.
(Se nærmere i følg. Annonce.)

Mariakongregationen for unge Mænd har **Mandag** d. 26. ds. Kl. 7¹/₂ Aften i Anl. af den hl. *Johannes Berchmans' Fest højtidelig Andagt* i Jesu Hjerter Kirke med *Optagelse af nye Medlemmer*, *Prædiken* og *Te Deum*.

NB. Der er Adgang for alle; de unges Forældre og Paarørende indbydes venligst til denne Andagt.

A.C. Onsdag den 28. November Kl. 8¹/₄ i A. C.'s Lokaler i Vesterhus. Komponisten Hr. Rud. Langgaard: Fremtidens Musik. Gæster kan medtages.

Adm.

Andreas-Kollegianer-Samfundet

afholder sin aarlige Generalforsamling Fredag den 30. ds. (St. Andreas Fest) Kl. 7 i Wivels Selskabslokaler. Derefter Fællesspisning (Smørrebrød, Øl og Kaffe) à 4,50 Kr. *Bestyrelsen.*

K.V. Foredrag hver fjerde Mandag i Maanedén over Nutids-
emner set fra *katholsk Synspunkt. Mandag den 26. November Kl. 8¹/₂* (efter Andagten i Kirken) i St. Knuds Festsal, Stenosgade 4, Emne: »Den katholske Kvindes Betydning som Repræsentant for sin Religion« af Højærværdige Pater Menzinger.
Adgang for Alle katholske Kvinder.

Paa Grund af St. Josephs-Søstrenes Bazar er *Mariahjemmets Bogudlaan* lukket Tirsdag den 27. ds.

For at spare **Legatsøgere** for forgæves Ulejlighed meddeles herved, at jeg hverken anbefaler eller underskriver paa Skemær til *Glashandler I. F. Ronges Menighedslegat*. — (Noget andet er det med Skemaerne til *I. F. Ronges offentlige Legater*, som bestyres af Overretssagfører von Prangen, Ronges Fond, Gyldenløvesg. 1.)
Kbhvn. 16. Novbr. 1923. Pastor F. Ronge.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag
Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer,
I alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K.
Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (1 Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt.
Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64^a, Kbh. K. Tlf. Palæ 59.
Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 48.

Søndag den 2. December.

1923.

INDHOLD: Det nye Kirkeaar. — 1. Søndag i Advent. — Strøtanker om Søndagens Evangelium. — St. Ambrosius. — »Ikke Plads for nogen personlig Frihed.« — Konkurrencen er haard. — Det trykte Ord. — En kirkelig Affære i Sverrig. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Norge. — Avertissementer.

Det nye Kirkeaar 1923—24.

Som enhver Katholik ved, er der Forskel paa det borgerlige og det kirkelige Aar. Det kirkelige Aar begynder ikke med 1. Januar, er ikke inddelt i Maaneder og Uger, men omfatter tre store Festkredse — Jul, Paaske, Pintse — og fører paa denne Maade hele Forløsningsgerningen frem for vore Øjne. Det begynder derfor med Julefestkredsen, med Christi Komme og med Mindet om den Tid, der gik forud for Jesu Fødsel — den store Ventetid paa den kommende Forløser, som Tiden før Jul — Adventstiden — minder os om. Dagen i Dag — første Søndag i Advent — er Kirkens Nytaarsdag.

Med det nye Kirkeaar begynder her i Ugebladet *en ny Række af Indledninger*, som i Aar vil omhandle *Søndagens Epistel*. Undertegnede har paataget sig hver Søndag at fremføre nogle Tanker — oplysende, vejledende, belærende og opbyggelige Tanker, ikke lærde Fortolkninger, saaledes at Menigheden — og jeg tænker især paa dem, som lever langt borte fra Kirken og ikke kan bivaane Gudstjenesten — ved Læsning af disse Tanker om Søndagens Epistel i det mindste i noget kunde følge med og faa en tilsvarende Søndags- eller Festdagstanke ind i deres Sjæl. Dersom de følgende smaa Indledninger opnaar det — saa er Maalet naaet.

København S., sidste Søndag i Kirkeaaaret.

Josef Resch.

1. Søndag i Advent.

Epistelen er tagen af den hl. Apostel Pauli Brev til Rom. 13. Kap.

Brødre! vi kende Tiden, at den Time nu er kommen, da vi skulle rejse os af Sønnen, thi vor Frelse er nu nærmere, end da vi bleve troende. Natten er skreden fremad, og Dagen nærmer sig. Lader os derfor aflægge Mørkets Gerninger og iføre os Lysets Vaaben. Lader os vandre ærbart som om Dagen: ikke i Gæstebud og Drikkelag, ikke i Løstgighed og Utugt, ikke i Kiv og Avind; men ifører eder den Herre Jesus Christus. — —

En Lignelse fra det daglige Liv. Der var en Nat, da du efter en anstrengende og lang Dagsgerning først sent paa Aftenen gik træt til Hvile; Klokkeren var maaske 12 eller 1. Legemet krævede sin Ret, og du faldt i dyb Søvn. Tiden gik, Morgenrøden brød frem — og du blev ved med at sove. Du skulde allerede være ved din nye Gerning — men Sønnen holdt dig stadig fangen. Hvor havde du været glad, dersom nogen havde staaet ved din Side og havde tilraabt dig: Staa op, Natten er skreden fremad, og Dagen nærmer sig!

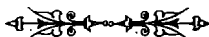
I Dag staar nogen ved din Side og tilraaber dig netop disse Ord: staa op, Natten er skreden fremad, og Dagen nærmer sig. Det er Kirken, din Moder. Du har sovet længe, maaske i mange Aar. Nu raaber Kirken: Staa op, aflæg endelig Mørkets Gerninger og ifør dig Lysets Vaaben. Staa op, Dagen er brudt frem, den nye Kirkearets Dag er begyndt — nu skal du vandre ærbart som om Dagen. —

Netop disse Ord, som Kirken tilraaber os paa 1. Adventssøndag, har engang — det var for mere end 1500 Aar siden — vækket et Menneske af en lang Syndesøvn og gjort ham til en Guds Stridsmand, saa at han har opfyldt Verden med sit Lys og sin Hellighed, det var Augustinus. Han selv skildrer det i sine Bekendelser (*Confessiones*). »Jeg var bunden, ikke med fremmede Lænker, men med min egen Viljes Jernlænker. Jeg var bange for at blive af med mine Lænker i Stedet for at være bange for Lænkerne. Verdens Byrde var med andre Ord en sød Byrde for mig. Naar jeg løftede mit Sind til dig, lignede jeg nærmest en søvndrukken, der forgæves gør sig Umage for at staa op og stadig lader sig glide tilbage i Sønnen . . . Jeg vidste ikke længere, hvad jeg skulde svare, naar du tilraabte mig: Vaagn op af din Søvn! Staa op fra de døde, og Christus vil lyse for dig. Jeg kunde kun svare søvnlug glad: Ja, straks, straks, vent bare lidt! Men dette »straks, straks« tog ikke Ende, og dette »vent lidt« trak

ud i Længden. Min Sjæl sønderledes af indre Kvide, fordi Sandheden paabød det ene, men Vanen ikke vilde slippe det andet. Jeg vendte og drejede mig for at sønderrive Lænkerne, men de holdt mig fast. Mine gamle Venjinder holdt mig tilbage, trak i mit Køds Klædebon og hviskede mig i Øret: Du vil da ikke forlade os? Skal dette og hint fra i Dag af altid være dig forbudt? . . . Som en døds-mærket Hjort søgte jeg ud i Haven, hvor jeg kastede mig ned under et Figentræ og hulkede. Gang paa Gang raabte jeg: Hvor længe, Herre, vil du endnu vredes saa overvættes? Kom ikke længere mine forrige Misgerninger i Hu. . . Saa raabte jeg igen stønnende: Hvor længe endnu? Mon til i Morgen? Hvorfor ikke nu? Og se: med eet hørte jeg fra et Nabohus en Barnestemme: »Tag og læs! Tag og læs!« Jeg studsede . . . jeg sprang op. Jeg hørte en guddommelig Befaling om at aabne den hellige Skrift og læse det første Kapitel, jeg traf paa. . . . Jeg tog Bogen, slog op og læste: Lader os vandre ærbart som om Dagen: ikke i Gæstebud og Drikkelag, ikke i Løsagtighed og Utugt, ikke i Kiv og Avind; men ifører eder den Herre Jesus Christus, og plejer ikke Kødet til at vække Lysterne. — Jeg vilde ikke læse videre; thi næppe havde jeg læst denne Sætning til Ende, førend Fredens Lys strømmede ind i mit Hjerte. . . .« Naaden havde sejret.

Genkender du maaske dig selv i denne Skildring? Har du maaske følt den samme Kamp i dit Indre? Har du ikke ofte sagt til dig selv: Straks! Straks! Vent bare lidt! Ja, disse Ord har vi jo alle hvisket til os selv — om de nu gjaldt Opgivelsen af Jernlænker eller den fuldkomne Hengivenhed mod Gud — men saa gled vi tilbage i Søvn — vi var søvndrukne — Og nu kom Dagen i Dag — den første Søndag i Advent. Du hører i Dag ligesom Augustinus Pauli Ord: Rejs dig af Søvn . . . aflæg Mørkets Gerninger, ifør dig Lysets Vaaben . . . ifør dig den Herre Jesus Christus. — Du hører i Dag Samvittighedens, Guds Stemme: Tag og læs! Timen er kommen, da du skal rejse dig af Søvn. Lad Fredens Lys strømme ind ogsaa i dit Hjerte! Modstaa ikke den kaldende Naade, men virk med — for at Naaden ogsaa maa sejre i dit Hjerte!

Der benyttes følgende Bøger: Det nye Testament, efter Dr. B. Weinhart.
In der Apostelschule af Leo Wolperf.
Die sonntäglichen Episteln af Dr. Fritz
Tillmann.

Strøtanker om Søndagens Evangelium taget af de hellige Fædres Skrifter.

Brødret Hin Dag nærmer sig, paa hvilken Solens Lys skal formørkes og Stjernerne falde fra Himlen, — hin Dag, paa hvilken Basunen højt og frygteligt skal genlyde og opvække alle Døde fra Verdens Begyndelse, — hin Dag, paa hvilken efter Dommerens Kendelse Dødsrigets Boliger skal tømmes, — hin Dag, paa hvilken Christus med sine Engle skal vise sig i Skyerne for at dømme de levende og døde og gengælde enhver efter hans Værker. (St. Ephrem).

Lad os altid have Dommen for Øje, og saaledes vil vi altid kunne leve for Dyden. Hvo som glemmer hin Dag, kaster Tømmen bort og styrter ned i Afgrunden, thi »altid besmittede er hans Veje, fordi dine Domme, o Herre, er fjernede fra hans Øje« (Ps. 10,5). Hvo, som derimod holdes i Tømme af denne Frygt, han løber hæderligt Livets Vej.« (St. Chrysostomus.)

»Den, der uafladeligt tænker paa den kommende Dommer, vil daglig holde Regnskab og stræbe efter at opnaa det bedste.« (St. Gregor.)

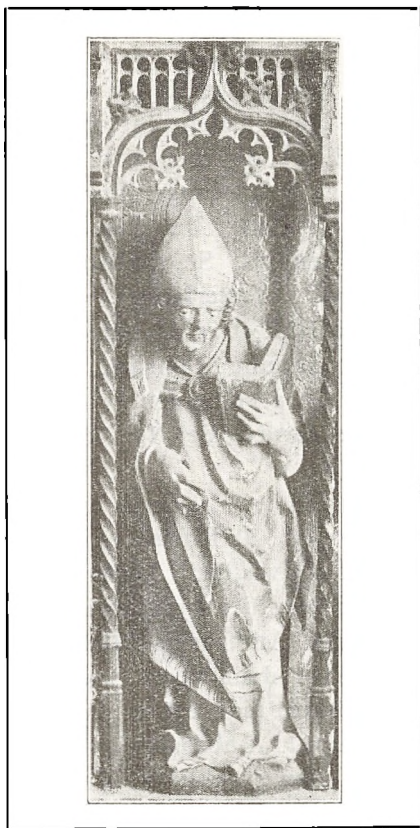
St. Ambrosius.

7. December.

En af de store Skikkelser i Kirkens Historie er St. Ambrosius, der var Biskop af Milano 374—397. Han er den første af de fire store vesterlandske Kirkelærere. I Tale og Skrift og i hele sin Gerning udrettede han det store.

Det første Ambrosius gjorde, da han var blevet Biskop, var at give alt, hvad han ejede, bort. Han vilde ikke mere nyde Rigdommens Goder, men kun leve for Kirken. Da han havde gjort det, kunde han tage kraftig fat paa Ar-

bejdet for Bedring af de sociale Tilstande i Milano, og han var ikke bange for i stærke Ord at revse al den Uretfærdighed, der var. Og det hjalp, baade paa Grund af hans Eksempel og paa Grund af hans Veltalenhed. Ambrosius's Veltalenhed gik der snart Ry af i hele Kirken, og fra alle Lande valfartede man til Milano for at høre ham. Den hellige Augustin fortæller, at han hang ved hans Ord

Fra Altertavlen i Hald Kirke i Nørhald Herred.

og glædede sig over hans Tales Skønhed, som blev den første Begyndelse til hans Omvendelse.

Bag den store Veltalenhed stod en Mand, der ikke frygtede noget her i Verden. Mod Kejser Theodosius den Store, der var hans bedste Ven, stod han et Par Gange frem med ubøjelig Styrke og fik ham offentlig til at gøre Bod i Kirken, da han ubarmhjertigt havde ladet mange Mennesker dræbe. De største Kampe havde Ambrosius med Arianerne,

der en Tid lang sløttedes af Kejsershoffet. Han nægtede at udlevere en Kirke til Arianerne, skønt Kejseren befalede det. Saa fik han Ordre til at forlade Byen, men han svarede, at han plejede ikke at flygte og forlade sin Menighed. »Kejseren har sin Plads i Kirken, men ikke over Kirken.« Fulgt af store Folkemasser flygter Ambrosius ind i Domkirken, der omringes af Soldater. »Mine Vaaben er mine Taarer; det er Præstens Værn og Værge, anden Modstand maa og kan jeg ikke yde.« Men den Modstand vovede heller ikke en mægtig Kejsers at bryde.

I de Uger, da Menigheden var samlet i Kirken med sin Biskop rede til at dø med ham, blev, fortæller St. Augustin, Hymne- og Salmesangen indført efter østerlandsk Skik til Trøst for Folket. Det blev en Tanke, der fik Betydning for al Fremtid. St. Ambrosius er Skaberen af den liturgiske Sang i Vesterlandet. Endnu har vi fire Salmer, der ganske sikkert er af ham; en af dem har vi i vor Salmebog, den skønne Aftensang, Nr. 271, »Alverdens Skaber, Fader kær«, og en anden er den Morgensang »O Evighedens Ophavs-Aand«, der for kort Tid siden stod her i Bladet.

Biskoppen i Milano var stærkere end Kejsershoffet. Det blev af ham slaaet fast, at Kirken er selvstændig og ikke skal adlyde Statens Øvrighed, Kejseren staar ikke over Kirken. Hans Sejr blev der bygget videre paa.

En Skat har St. Ambrosius efterladt Kirken i sine Skrifter. De fleste af dem bærer Præget af oprindelig at have været Prædikener, men det er kun faa egentlige Prædikener, der er bevaret. Ambrosius er ikke nogen spekulativ Theolog, men den praktiske Mand, der utrætteligt arbejder for Troen og for de kirkelige Grundsætninger; det sande kristne Liv vier han hele sin Kraft, og i det Arbejde vandt han ogsaa sine Sejre.

B. J.

„Ikke Plads for nogen personlig Frihed.“

Med Overskriftens Ord bragte Ugebladet for 1923 paa Side 834 Dr. Alfr. Th. Jørgensens Hovedindvending mod den katholske Kirke. Den har faaet en saa paradoksal Form, at den skurrer ikke mindre i vore Øren end en Sætning som den: »Der er ingen Plads for Lys eller Varme i Solen.« I første Øjeblik har man ondt ved at forstaa, hvad der ligger til Grund for denne dristige Beskyldning.

1. Man kan jo umuligt antage, at Anklageren ikke har sat sig tilstrækkeligt ind i sit Emne, før han rejste til Kristiania for at holde fire Forelæsninger om den katholske Kirke. Desuden er han Doktor i Theologi. Saa maa det jo være ham bekendt, at Menneskets personlige Frihed er en Troslære, som Tridentiner Konciliet har forkyndt og Vatikaner Konciliet har gentaget. Endvidere bør han vide, at den katholske Moral betragter denne Frihed som sin Forudsætning, hvormed den staar og falder, og endelig, at enhver katholsk Søndagsprædiken ikke gaar ud paa andet end at opmuntre til den rette Brug af den vidunderlige Evne, selvstændig at kunne vælge det gode og afvise det forkerte. Nej, Mangel paa Kendskab kan det ikke være.

Skulde det saa maaske være en Efterdønning af al den Uvilje og det Had, der i fire hundrede Aar næppe har kendt og brugt andre Midler end Skældsord og Fordrejninger, naar man skulde udtale sig om Moderkirken? Den Forklaring maa ogsaa afvises, fordi der ellers findes god Vilje til at være retfærdig.

Saa foreligger der vist igen paa den ene Side en af de kolossale Overdrivelser, som man egentlig ikke venter hos en Videnskabsmand. For ogsaa Dr. Jørgensen vil jo nok indrømme, at vi Katholikker ikke er Slaver, der piskes i Kirke med Ris og Stokke, og at vi heller ikke er Jøder, der gaar under Ceremoniallovens Trælleaag. Altsaa nogen personlig Frihed er han jo nødt til at tilstaa, og dermed falder Beskyldningen i sin nuværende Form. Paa den anden Side skimter man en af de hyppige Mis-

forstaaelser, hvor Angriberen og den angrebne ikke mener det samme, naar de bruger de samme Ord, eller udtrykt paa en anden Maade: Dr. Jørgensens Frihedsbegreb er et andet end vort. Formulerer man derfor hans Paastand saaledes, at man siger: »Der findes i den katholske Kirke ikke den samme og tilsyneladende ikke saa megen Frihed som i den protestantiske,« saa er der god Mening i den, og vi anerkender den fuldtud. Men saa bliver det Spørgsmaal tilbage, om dette Forhold nu er en Mangel eller et Fortrin. I det følgende vil vi forsøge at komme til Klarhed over dette Problem.

2. Saa længe der kun er Tale om den medfødte, naturlige Frihed, d. v. s. om den vidunderlige Evne, som fornuftbegavede Væsener er ene om, at vi kan vælge mellem forskellige Ting, er der vist ingen Uenighed endnu mellem de to Parter. Kommer vi f. Eks. i en Forretning, hvor vi muligvis vil købe et Par Handsker, saa kan vi vælge af de mange Par det, vi vil. Vi kan ogsaa lade være med at købe. Det er den naturlige Opfattelse af Friheden, som findes hos alle dem, der ikke just har faaet det lille filosofiske Ben ned i Halsen, der kalder sig Determinismen. En Determinist faar nemlig hver Gang et Hosteanfald, naar han skal tale om dette Emne. For os andre staar den fri Vilje som en Vægt, hvor Tungen skiftevis slaar ud snart til den ene, snart til den anden Side. Saa længe der ligger gode eller ligegyldige Ting i begge Vægtskaale, kan det nu være det samme, hvilken af de to der gaar op eller ned.

Men Sagen bliver meget alvorlig, naar man sætter Tilfældet som saa: I den ene Vægtskaal anbringes alt, hvad der er fornuftigt, godt og formaalstjenligt med Hensyn til den Bestemmelse, vi Mennesker har. I den anden ligger saa alt andet: alle de fornuftstridige Luftkasteller, vor Fantasi kan foregøgle os; bevidst Uorden og Synd; Ruinerne af ens egen og andre Menneskers Lykke. Har vi nu ogsaa Lov til at træffe vort Valg som med Handskerne? Er de to Sider ligeberettigede? Er vi fri uden Skranker og Grænser? Ja, nu begynder altsaa Problemet og Diskussionen af det, og Menneskenes Meninger gaar i tre forskellige Retninger. Anarkisterne paa det religiøse

og moralske Omraade hævder: vi har vor Frihed for at bruge den; vælger jeg det forkerte, har jeg i hvert Fald givet et Bevis paa min Frihed. Det er ganske sikkert, at dette Standpunkt er et Bevis paa Frihed, men af samme Slags, som naar en farlig Sygdom beviser, at man lever endnu. Vi andre foretrækker Sundhed som Bevis paa Liv. Den anden Klasse tør ikke sige ja eller nej. Den bestaar for det meste af Mennesker, der hverken er klare eller sikre i deres Anskuelser, ej heller bestemte og følgerigtige i deres Beslutninger. De har en umiskendelig Trang til at være gode Venner til alle Sider. Mon ikke Dr. A. Jørgensen efter sit Forfatterskab at dømme hører til denne Kategori? Hans Beskyldninger mod vor Kirke, at den var en Fjende af den personlige Frihed, peger i samme Retning. Hvis han ikke vil sige mere, end at den ikke deler dette vaklende Syn paa Problemet, saa har han ganske Ret. For Kirken, der her danner en Klasse for sig alene, svarer uforbeholdent nej; du maa ikke, til Trods for din Frihed, vælge noget, der strider mod din eller den guddommelige Fornuft; mod din Samvittighed eller den rette Orden i det hele taget; mod din eller andres sande Vel og evige Lykke. Den sætter altsaa Skranker og Grænser for den personlige Frihed og vedkender sig det aabenlyst. I den katolske Kirke er altsaa den moralske Frihed betydelig mindre end den medfødte og naturlige.

I lange Tider har vi nu været vant til at høre som Svar paa denne Erklæring, at det var det rene Hovmød og ikke andet end Herskesyge, der giver sig Udslag i disse Ord. Endnu ganske fornylig kunde man læse det. I Virkeligheden er Forklaringen meget enkel og lige til. Kirken gør opmærksom paa, at lige saa sikkert det er, at Gud har skænket os den personlige Frihed, lige saa uomtvisteligt er det ogsaa, at han har givet os Fornuft og Samvittighed, der skulde være Lygten gennem Livets Mørke og Fører for den fri Viljes blinde Krop; at han endvidere har skabt os til et ganske bestemt Maal, som vi absolut maa opnaa, hvis vi ikke vil blive bundulykkelige for hele Evigheden; og endelig at vi er gaaet frem af hans Haand ikke blot som Individier, men som

Samfundsvæsener, der er nødt til at tage Hensyn til hinanden indbyrdes paa den personlige Friheds Bekostning.

Alt dette vil jo Dr. Alf. Th. Jørgensen efter al Sandsynlighed let gaa med til. For saa vidt har ogsaa hans Frihed Grænser. Men Uenigheden begynder meget hurtigt, naar man kommer paa et andet Omraade. Vi alle har vidst lige fra den første Undervisning i vor Tro, at Gud i sin ufattelige Kærlighed til os Skabninger ikke nøjedes med at bestemme os til en naturlig Salighed, naar dette Liv udrinder, men til en, der ligger over vore Fatteevner, og højere, end vore naturlige Længsler gaar. Hvis vi nu skulde styre og arbejde hen imod dette væsentlig værdifuldere Maal, som vi kalder den overnaturlige Salighed, saa maatte Gud give os Meddelelse derom og stille større Fordringer til vore aandelige Evner, end det vilde være nødvendigt i en rent naturlig Orden. Alt dette betyder igen en Indskrænkning af vor personlige Frihed, og den er saa følelig, at alle protestantiske Samfund har nedlagt Protest netop mod den Ordning, Gud har truffet med Hensyn til dette Punkt. Nogle enkelte Kendsgerninger skal illustrere dette Forhold. I Skriften staar, at Gud aabenbarer sig for os baade ad mundtlig og skriftlig Vej. I det 16. Aarhundrede kom der Protest mod mundtlige Meddelelser. Gud skal kun have Lov til at tale med os ved skriftlige Henvendelser. Efter Skriften var Christus forjættet baade som Forløser og ny Lovgiver, og saaledes optraadte han ogsaa, da han virkelig kom. I det 16. Aarhundrede blev der protesteret mod, at han skulde være Lovgiver, kun Forløser maatte han være. I Skriften læres der, at Christus stiftede paa overnaturlig Basis et Samfund af Mennesker, der danner hans synlige Rige her paa Jorden. Som hvert andet Rige har det en Regering og Undersaatter. Ved Bekendelse af den samme Tro og Deltagelse i de samme Sakramenter er de alle forbundne med Christus som Kirkens usynlige Hoved og med hinanden indbyrdes. Det fælles Maal, de stræber henimod, er Opnaelse af det evige Liv. For at intet skal gaa tabt og det tilsigtede virkelig kan naas, har Christus sagt til de styrende i Kirken: »Mig er given al Magt i Himlen og paa Jorden. Gaar derfor hen og lærer

alle Folk, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn, og lærer dem at holde alt, hvad jeg har befalet eder.« Mt. 28, 18-19 og »Som Faderen har sendt mig, saaledes sender ogsaa jeg eder.« Joh. 20, 21. I det 16. Aarhundrede blev denne Bestemmelse i Guds Forløsningsplan den Del, som der ikke fandtes Skældsord nok for at udtrykke sin Harme over. Selv om Tonen i vore Dage er bleven høfligere, den principielle Indsigelse mod de af Christus oprettede Skranker for den personlige Frihed er lige kraftig og bestemt. Kirken maa gerne have Lov til at give Formaning, gode Raad og Direktiver; men at den giver Love, afsiger Dom i Trossager, kan straffe, nej, det taaler den privilegerede personlige Frihed ikke!

Saaledes tegner sig altsaa Frihedens Billede i den katholske Kirke og i de andre kristne Samfund. Forskellen er tydelig. Men de Grænser, vi finder hos os, er ikke sat af Menneskehaand, men trukket af Gud, den øverste Herres uimodstaaelige Magt. De er ikke en Ytring af Vilkaarlighed, men en Hjælp og et Middel for os til at opnaa den højeste Lykke. Derfor føles alt i den katholske Kirke saa fornuftigt og naturligt af dem, der kan forstaa Guds Tanker og er ydmyge nok til at bøje sig under Guds styrende Haand. Men hvor megen Frihed findes der da egentlig i vor Kirke, naar der er saa mange Skranker? Endnu et Par Ord om dette Spørgsmaal.

3. Man kan bestemme Omfanget af vor personlige Frihed paa forskellig Maade og derfor give flere Svar. Der findes for det første al den Frihed, som man kan tænke eller ønske sig, naar man indenfor de givne Rammer efter Stand og Evne vil gøre det rigtige, det gode og formaalsjenslige. Aldrig nogen Sinde har Kirken sat en Bom for nogen, der vilde gaa den Vej. Kun imod Taabeligheder og Afveje skrider Kirken ind. Det bedste Bevis for denne Sandhed, er Kirkens Hellige. Ikke to af de mange er ens i deres Forhold til Gud i Bønnen, i deres Dyder og i den Velsignelse, de har bragt til andre. De er slaaende Eksempler paa, hvor stor Individualitetens Ret er i den katholske Kirke.

For det andet maa vi desværre sige, at der er mere

Frihed i den katholske Kirke, end de fleste til daglig benytter sig af. Vi har Lov til at sætte os ind i Aabenbaringens Hemmeligheder langt mere, end vi faktisk gør. Hvorfor benytter kun faa denne Frihed? Det staar os frit at øse af Kirkens Naadeskatte, navnlig Alterens helligste Sakramente. Det er en kendt Sag, at kun de færreste gaar til Herrens Bord saa ofte, som de kunde. Det daglige Arbejde er en Naadekilde, naar man gør det i en ren Hensigt. Hvem søger altid at gøre det bedste paa dette Punkt?

Endelig for det tredje har vi mere Frihed end de andre, der bebrejder os Mangel paa samme. Den Paastand kunde se ud som et Paradoks i Lighed med Dr. Jørgensens. Men den er rigtig alligevel. Thi vi underkaster os Guds Anordninger, ogsaa naar vi føler dem som Skranker, med fuldt Overlæg og fri Vilje, og saa er Skranker ingen Skranker mere, og det hele er en Gøren Brug af sin Frihed, akkurat som Modstand og Afvisning er det. Men det afgørende her er et Ord af vor Herre. Han siger (Joh. 8, 34): »Enhver, som gør Synd, er en Syndens Træl.« Hver Gang altsaa, jeg hævder min Frihed mod Guds vise Lov, bliver jeg ufri og mister den Gave, Gud har udmærket mig med.

4. Dette er nu i det væsentlige, hvad der er at sige om Spørgsmaalet personlig Frihed. Een Ting synes at være givet: Beskyldningen i dens oprindelige Skikkelse er aldeles uholdbar. Undersøger man den i en reduceret Form, saa viser det sig, at hvad vi Katholikker tilsyneladende maa give Afkald paa, skal kun skaffe Plads til de højeste menneskelige Goder. Slutresultatet bliver altsaa paa vor Side ikke Tab, men Vinding. Hvad der derfor slet ikke passer paa den Kirke, som Jesus Christus har stiftet, faar en overraskende Belysning i et andet religiøst Samfund, hvor det er en Bestemmelse i selve Grundloven og en Forudsætning for Læren om Retfærdiggørelsen, at vi Mennesker ingen personlig Frihed har. Blandt Dr. M. Luthers Theser, der var opslaaet ved Kirkedøren i Wittenberg, var ogsaa den, at Evnen til frit Valg efter Syndefaldet kun var en Talemaade, ikke en Realitet. Samme Mand skrev en hel Bog mod Erasmus, hvori han

søgte at modbevise den menneskelige Frihed. Senere saa han sig nødt til at afdæmpe sine haarrejsende Paastande, indrømmede derfor, at vi nok i det borgerlige Liv var fri, men paa Moralens og Religionens Omraade var det Gud eller Djævelen, alt eftersom den ene eller den anden red vor Vilje, der bestemte, hvad vi gør. Selv har vi ingen personlig Frihed her. —

Hvem rammes nu af Hovedindvendingen: »Ikke Plads for nogen personlig Frihed« — egentlig?

Fr. Kùpferle S. J.

Konkurrencen er hård.

Den katholske kirkes stilling i konkurrencen med de udenfor kirken stående trossamfund, ikke mindst folkekirken, er tit meget vanskelig. Og den bliver i grunden, som tiden går, og den moderne udvikling skrider frem, mere og mere vanskelig. Der kunde sikkert peges på langt flere punkter, end i det følgende er gjort, men her er i hvert fald vist fremdraget en del af de væsentligste. Man kunde måske kalde de følgende ni for vore passiver og de sidste to for vore eneste aktiver.

Passiver.

1) Her i landet findes et fire hundrede år gammelt, af staten i alle måder støttet og underholdt trossamfund, som i både godt og ondt er vel sammenvokset med og afpasset efter vort folkelyne.

2) De andre har intet hensyn at tage til faste eller kirkeårets alvorlige tider, de danser og holder fest både i fastetiden og den stille uge.

1) Vi må i alle måder klare os selv, både hvad kirker, præstelønninger og til dels skoler angår. Vi skal genoplive eller skabe nyt, hvad der blev glemt for fire hundrede år siden, og kan derfor somme tider gøre et fremmed indtryk.

2) Vi må faste og tage mange hensyn, som tit kan falde ret besværlige, ikke mindst paa grund af de helt forskellige omgivelser, imellem hvilke vi lever.

3) Når de føler lyst eller trang til det, går de andre i kirke, hvor de vil, og hos hvem de vil, eller ogsaa lader de være, de vil ikke »opgive deres frihed«.

4) Alt, hvad de har lyst til, læser de andre, især »fordi man jo må kende noget, før man kan have nogen mening derom«.

5) Folkekirkens medlemmer kan giftes i deres kirke eller på rådhus eller hos »giftefoged«, og de vedbliver at være lige gode medlemmer af folkekirken.

6) Hvis et folkekirkeligt ægtepar bliver ked af hinanden eller blot den ene af den anden, kan de på trods af Christi klare Ord skilles og enhver af dem gifte sig med en tredje og fjerde, og de vedbliver at have fuld lod og del i alle folkekirkens herligheder.

7) Den såkaldte fødselskontrol og andre modbydelige og unaturlige fremgangsmåder breder sig som kræft blandt andre trossamfund og møder altfor sjældent alvorlig påtale, end sige straf.

8) Præstestillingen er hos de andre lun og hyggelig og kræver egentlig ingen ofre.

3) Vi går i kirke i det mindste hver søndag, ikke alene af lyst, men ogsaa af pligt, hvilket sidste motiv jo i vore dage ikke står i høj kurs, og vi må kun gå i vore egne kirker.

4) Vi læser ikke alene ingen umoralske eller anti-religiøse Bøger, men heller ikke sådanne, som kirken har dømt blot uheldige for os og forbudt os at læse.

5) Hvis en katolik lader sig ægtevie andetsteds end i en katholsk kirke, er han ved selve denne handling med det samme udelukket af kirken.

6) Katholske ægtefolk kan aldrig skilles, så de derved får ret til at indgå nyt ægteskab med nogen anden; kun døden skiller dem. Endog blot ægteskab med en fraskilt betyder udelukkelse af kirken og tab af alle dens velsignelser.

7) Katholske ægtefolk har at vise absolut lydighed mod de af Skaberen i naturens orden nedlagte love og modtage den børneflok, som heldigvis er regelen i de katholske hjem. Alle attentater herimod er dødssynd.

8) Vore præster må give afkald på familielivets lykke og tit ogsaa bringe mange andre ofre.

9) Ingen foreninger, loger, forbund er forbudt for de andre, og deltagelsen i dem udgør ofte en mands eller kvindes højeste interesser.

9) Frimurerloger og mange andre, i adskillige henseender udmærkede sammenslutninger er forbudte for katolikker, og store ofre må her ofte bringes.

Aktiver.

1) De andre glemmer eller ringeagter eller overtræder på det ene punkt efter det andet Guds klart udtalte vilje i hans åbenbaring.

2) Hos de andre: stadig uro og usikkerhed på alle mulige punkter.

1) Vi ved, at vi, trods al personlig svaghed og ufuldkommenhed, gør Guds vilje, som den tydelig er åbenbaret for os.

2) Vi: Fred med Gud, fordi vi ved, hvad vi skal tro og gøre, og gerne vil gøre det.

Leo sine dentibus.

Det trykte Ord.

Hvor ofte bliver ikke »det levende Ord«, det talte, prædikede Ord nævnet som langt virkningsfuldere end »det døde Ord«, det trykte Ord i Blad og Bog.

Indrømmes skal det, at i Modtagelsesøjeblikket virker Tale maaske stærkere end Tryk, fordi den paavirker baade Hørelse og Syn.

Men Talen holder op — huskes eller glemmes, mens Bogen, Bladet, Pjecen ligger der og giver Genlyd og minder og maner!

Talen naar ud til saa mange, som hører den — men til alle dem, der ikke hører Talen, kan kun det trykte Ord naa ud.

De andre — Protestanterne, Methodisterne, Adventisterne véd det. Og de benytter sig af det.

Pastor Resch skal have Tak, fordi han maner os til at huske det.

Jeg kunde fristes til at anstille en dobbelt Betragtning: Hvad kan vi gøre med det trykte Ord, vi har — og hvordan kan vi faa det, vi behøver.

Vi har Ugebladet, som skal være alt for alle, baade i Henseende til Lærdom, Smag, Stil, Devotion og Toneart... fra Dr. phil. X til Bydreng Y, fra Lensgreve N til Vaskekone V. Det gør, hvad det kan, og gør det ikke mere, end det kan, er det alle deres Skyld, som kan skrive, men som ikke skriver i det. Der kan klages paa Ugebladet, men der kan ikke klages paa dets Redaktør, som baade er *large* nok til at optage selv ret krasse Standpunkter, og som er *flittig* nok til baade at skrive og at oversætte. (Jeg benytter Lejligheden til paa manges Vegne at takke ham for hans stilsfærdige og opbyggelige Indledninger — baade naar han selv skriver, og naar han giver Ordet til Kirkefædrene!). Der kan (som sagt) maaske bebrejdes det, at det ikke slaar sig sammen med »Katholsk Ungdom« og »Budbringeren« til eet, stort, rigt illustreret Tidsskrift, hvori de bedste katholske Penne i Landet skriver, og hvori flittige Sjæle oversætter de bedste Ting fra Udlandets Kirkeblade paa fem Sprog.

Og dog dette kan ikke bebrejdes Bladet, men dets Pengekasse.

Nej, hellerikke Pengekassen, men dem, der skal fylde Kassen!

Forstod de (jeg mente *vi!*), hvor virksomt det trykte Ord er, og hvor farlige Modstandere vi har i Sekternes Skrifter — og fik de, foruden Øjet, ogsaa Hjertet aabnet, saa fik vi *Bladet*, som blev Nr. 1 blandt Landets Kirkeblade, og som bragte Budskab om Guds Kirke og dens Tanker Verden over!

Mon ingen tænker paa at skænke Redaktøren Midlerne til det — og til at holde en Række dygtige Oversætter-Medarbejdere.

Men jeg kom bort fra Emnet og begyndte at digte. Vi har et Ugeblad, og vi har et brugbart Ugeblad. Men bruger vi det?

P. Resch pegede paa Vejen: at sende det en Tid lang til Mennesker, der søger Sandheden.

Og han fik Svaret: 25 Øre pr. Nr. Er det ikke nedslaaende? Jeg ved, at Skylden er ikke Redaktørens; han har til en af sine Medarbejdere tilstaaet 10 Friexpl. pr. Uge — og de 10 har gjort og gør deres Gerning, og han skal have Tak for det. Men han kan ikke, trods bedste Vilje, skænke 100 eller 1000 Expl. bort.

Og jeg gad dog vidst, om ikke mange af os havde Lyst fra Advent af at begynde en Kampagne med Ugebladet overfor 2, 5, 10 eller flere Venner og Bekendte, hos hvem vi tør haabe at finde aabent Øre (i hvert Fald for vore egne Artikler).

Friabonnement, Prøveabonnement — hvor arbejder ikke andre Blade med det! Men Midlerne, Midlerne?

Gud give et Menneske Hjerle til at skænke dem!

Det trykte Ord hjælper ikke, hvis det kommer upersonligt ind ad Døren som en Reklameseddel. Det maa bringes, gives i Hænde, lægges for med en god Anbefaling, en Indstregning, en skreven Kommentar . . . trofast og stadigt (og taktfuldt).

Mon ikke Redaktøren kunde finde blot 10 Mennesker, der i deres Kreds vilde gøre et saadant Arbejde, og som i Ugebladet vilde hede Velgørere om Hjælpen dertil. De fik den vist!

Vi maa ikke blot vænne os til at bruge Ugebladet, vi maa hjælpe det. Saadan har Hr. Dr. Perch gjort med sin gode Artikel, og andre som han.

Naar vi møder en Sag, en Modstand, et Problem eller en Polemik, maa vi skrive til Redaktøren om at faa Svar derpaa — og saa (som foran sagt) se at faa en Del Exemplarer af Bladet at uddele til de Personer og Kredse, hvor Sagen kom frem. Det er sket flere Gange, og Svarene (jeg tænker paa f. Ex. P. Küpferles) har været for gode, til at de ikke skal ud til »Spørgerne« eller Angriberne. Gaar vi frem paa den Maade, bliver Ugebladet et Vaaben i vor Haand, et Instrument, der er vel dannet til Arbejde.

Hvad vi ikke har?

Jeg taler slet ikke om Bøger, vi ikke har — kun om smaa Stykker Papir; Pjecer, korte Vidnesbyrd, smaa Afhandlinger om de prekæreste Spørgsmaal os og de andre imellem, Flyveblade at lægge i Tog og Ventesale eller at uddele til Personale, Kammerater og Mødedeltagere.

Jeg tænker paa den Skat, Missionen i England har i de Hundreder af Skrifter fra 2 smaa til 200 meget store Sider hos *Cath. Truth Society* — og som vi vist gerne faar Lov til at oversætte og bearbejde — og vi er nok, der kan Engelsk!

Hvad om saadanne smaa apologetiske Smaavaaben først fandt Plads i Ugebladet og saa tryktes i et stort Oplag til Aftagelse efter Evne af dem, der har Hjerle til at missionere.

Og hvad — om Sagen mødte venlig Forstaaelse, flersidig Belysning og prompte Realisation . . . i Stedet for kold Kritik og Papirkurven. Viator.

En kirkelig Affære i Sverrig.

I Ugebladets Nr. 45 bragte vi med »Kristeligt Dagblad« som Kilde en Meddelelse om, at Pastor Gondret ved Ersta Diakonissestiftelse i Sverrig var blevet afskediget, »fordi han havde besøgt en katholsk Messe og deltaget knælende i den«. I Stockholmerbladet »Dagens Nyheter« fra den 21. Nov. findes en Del Oplysninger om Sagen og desuden et interessant Indlæg af den kendte Sognepræst i Malinø, Alb. Lysander. »Dagens Nyheter« skriver bl. a.:

»Der har været lyst en Tid om Kætterfølgelsen paa Ersta Diakonissestiftelse. Det betyder ingenlunde, at Konflikten kan betragtes som afsluttet. Stilheden skyldes vel nok Forventninger om, at Styrelsen paa Ersta vilde træde frem og indrømme, at den havde handlet ubetænksomt og udtrykke Ønsket om, at Forløbelsen mod Pastor Gondret saa vidt muligt skulde være ugjort. Men Stilheden er ikke blevet brudt, og nu er det paa Tide at konstatere, at det aabenbart er Styrelsens og Forstanderens Mening at faa Pastor Gondret afskediget i Stilhed, straffet uden Dom og Undersøgelse, ja endog uden at nogen nøjagtig Anklage fremføres. Hvis Styrelsen tror, at denne Taktik kan føre til Maalet tager den grundigt fejl. »Dagens Nyheter« ved, at der i vide Kredse, som staar Ersta Stiftelse nær, og hvis pekuniære Hjælp den hviler paa, er opstaaet megen Uvilje mod den nuværende Styrelse paa Grund af denne Sag. Selv iblandt Stiftelsens Elever er man oprørt over den Behandling, Pastor Gondret har faaet.«

Pastor Lysanders Indlæg er saa interessant, at vi vil gengive det i dets Helhed, ikke fordi det paa nogen Maade er katholsk, men fordi det giver et ejendommeligt Billede af kirkelige Forhold og religiøse Mænds Tanker i Sverrig. Han skriver saaledes:

»Man har faaet Pastor Gondret til at tage sin Afsked fra Stillingen som Hjælpepræst ved den svenske Diakonissestiftelse paa Ersta. Man vilde jo helst, at det skulde kunne fremstilles, som om det var en, »der selv erkendte sin Stilling som uholdbar«, der tog sin Afsked, og jeg kender ikke alle Detaljer. Men det skal ikke i Fredens misbrugte Navn lykkes at dække over det nøgne Faktum, at en Præst ved den svenske Diakonissestiftelse er blevet tvunget til at trække sig tilbage i Aaret 1923, fordi »hans katholske Sympathier vakte Uro«.

Stiftelsen paa Ersta er ikke noget officielt Organ for den svenske Kirke. Den er noget langt betydeligere, omfattet af dyb Sympathi langt udover Kirkefolkets Rækker.

Derfor virker denne Afskedigelse mere smerteligt end noget andet Sted. Enhver ved, at en Proces om den rene Lære for ethvert af vore Domkapitler paa Forhaand er dømt til at mislykkes, fordi i hvert Domkapitel og i hvert Stift findes Repræsentanter for de klareste Afgivelser fra den svenske Kirkes Bekendelse. Men enhver ved ogsaa, at Ersta lige fra J. C. Brings Dage har Tradition for den rene Lære, og at Tro virksom i Kærlighed var og maa være Diakonissestiftelsens Løsen.

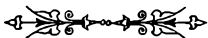
Har nu nogen voget at paastaa, at Pastor Gondret er falden i Vantro eller har lært noget, der strider imod vor Kirkes Bekendelse? Han er i sjælden Grad en Troens Mand, en aandelig erfaren Mand, en personlig Sjælesørger med en velsignelsesrig Indflydelse som maaske ingen i de Kredse siden Bring. Det eneste, der kan siges til Forsvar for hans Afsked er, at han, talt i største Almindelighed, har katholske Tendenser, ikke mere. Han har stadig haabet og ønsket at tjene den svenske Kirke. Han har fundet, at hans eget aandelige Liv blev beriget af Studier og Andagtsliv, som han hentede fra det ældste og største Kirkesamfund i Verden; han har mærket, at Prædiken og Sjælesorg vandt ved det, han lærte der; han sætter Thomas a Kempis nærmest efter Bibelen, ligesom vore kristne Fædre gjorde endnu i forrige Generation — og derfor maa han nu gaa. Mange Tunger har været i Bevægelse, noget blev der hvisket om, og andet blev forebragt Styrelsen, men ingen har peget paa noget bestemt, som han skulde have sagt eller gjort i Strid med vor Kirkes Bekendelse. Han vækker Uro — denne ubestemmelige Anklage, der er saa taabelig i de Kredse, der kalder sig med Luthers Navn, han, som mere end nogen vakte Uro i Kristenheden. Han vækker Uro — men ikke den hver Dag voksende Skare af Præster og Lærere, hvis Kætterier kan konstateres ved den flygtigste Sammenligning med det Nye Testaments apostoliske Forkyndelse. Hvis der i vor svenske Kirke findes nogen af dem, der bringer »Uro i Retning af Inderlighed«, som det var Kierkegaards Hensigt, saa hører den nu afsatte Præst til dem.

Men nok om det. Ersta har fattet sin Beslutning, og Ersta skal erfare dens Følger. Det er farligt for religiøse Samfund at behandle en Aandens og Bønnens Mand saaledes. Der findes et Ord i Skriften om, hvem der er Guds Øjsten. Svært er det at sige det, men mange maa se med andre Øjne paa Styrelsen af den svenske Diakonissestiftelse efter dette. Man maa kun haabe og bede om, at de Diakonisser, der er uden Skyld i det skete, ikke kommer til at lide for meget derunder.

Et andet Synspunkt i denne Sag — jeg ved ikke, om man kan kalde det større, thi intet er større end den enkeltes Samvittighed, men det rækker længere — er den svenske Kirkes fremtidige Stilling til de Præster, der har Sympathi for saadanne aandelige Værdier i den katholske Kirke, der er forenelige med vor Bekendelse, men lidt efter lidt er gaaet tabt for os. De er ikke faa, og de er overbeviste om, at deres Udvikling i den Retning er Guds Aands Værk. Er der nogen, der tror, at de vil lade sig skræmme af det 17. Aarh.'s Forfølgelsesmetoder eller af Resolutioner eller fanatiske Avisartikler eller snigende Bagtalelse i Menighederne? De ved, at snart sagt alle andre Retninger tolereres i vor Kirke, og ingen mere vover at sige et Ord imod de Præster, der aabent eller skjult fornægter f. Eks. Menneskevordelsen eller Opstandelsen. De ved ogsaa, at i den aandelige Trang, der er fremgaaet af Verdens Nød, er det netop den dybere Fromhed og det inderligere Andagtsliv, der findes mange Steder i den katholske Kirke, som Tusinder længes efter. De ønsker af hele deres Hjerte at bringe disse Værdier til den svenske Kirke, som de elsker.

Skal da disse Mænds Stilling i den svenske Kirke blive den samme som den ensomme Mands paa Ersta? Skal det blive til Afsked ogsaa for dem?

Der findes svenske Kirkemænd, ogsaa ved vore Universiteter, der forstaar, hvor det bærer hen, dersom de Mænd faar Styrelsen, der synes at have ombyttet Luthers »Vi skal frygte og elske Gud« med »Vi skal frygte og hade Paven«. Er det for meget at haabe, at flere vil kunne se, hvem det er, der uden selv at vide det i Virkeligheden arbejder for den romersk-katholske Kirke i Sverrig?

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Hs. Højærværdighed Biskoppen vendte den 22. November hjem fra sin lange Udenlandsrejse. Biskoppen var meget glad over sit Besøg i Rom, hvor han havde forhandlet om mange forskellige Ting og faaet truffet betydningsfulde Afgørelser. Almindelig Tilfredshed vil det sikkert vække, at det bl. a. er blevet bestemt, at Faste og Abstinens paa Juleaftensdag, den 24. Dec., for Fremtiden ophører Kl. 12 Middag. — Sammen med Biskoppen er en

Præmonstratenser fra Belgien, Pater Sauter, kommet her til Landet, hvor han foreløbig vil faa Bolig i Vejle.

— Knudssalen i Stenosgade var fyldt til Trængsel af Ungdom i Søndags Aftes ved Festen for Biskoppen. Foruden alle de unge saas en Del Præster og Lægfolk, der tager Del i Ungdomsarbejdet. Det var et meget rigtigt og smukt Program. Efter at »Stringendo« havde indledet, bød Premierløjtnant Wissum Biskoppen Velkommen, et Velkommen, hvori der tillige skulde ligge et Løfte om Arbejde i Ærbødighed og Lydighed. Saa sang Birgittalforeningen en Velkomstsang, og derefter fremsagde Hr. N. Nordencrone er Digt af Pastor Frederiksen, hvori der paa en aandfuld og gribende Maade fortæltes om Biskoppens Besøg i Rom, hans Samtale med den Hellige Fader og hans Bøn ved Apostelfyrsternes Grave. Kgl. Hofpianistinde Frk. Stockmarr vakte stor Begejstring ved et Par Musiknumre. Pastor Back holdt Festtalen: Vær ikke bange Biskop, den unge Garde staar bag dig; den hører ikke Fortiden til, men er her midt i Sodoma og Gomorrha. Der mangler nogle i Aften, de, der har vendt deres Moder Ryggen, vi sender dem en vemodig Hilsen og Bøn: Kom snart tilbage. Der mangler andre, som spørger: »Mester, hvor er det du bor?« Vi skal vise dem Vejen. De ser her kun den ydre Skal, men der er Helte iblandt, og andre vilde gerne være det. Der er langt fra Knop til Frugt, fra Vaar til Høst, derfor velsign os! Giv os Deres bedste Velsignelse. Vær os en Fører og en Fader! Da Hurraraabene for Biskoppen havde lydt, stod denne selv paa Talerstolen og takkede, fordi man havde indbudt ham til denne Fest. Ungdommens Illusioner, udtalte Biskoppen, afløses hurtigt af Desillusioner, men som Kristne har vi et Middel imod den. Vi finder den sande Lykke, naar vi følger vort Maal: at blive Helgener. Ved Biskoppens Besøg hos den Hellige Fader, havde denne kun talt om Ungdommen. »Gør, hvad De kan,« sagde han, »for Deres Ungdom.« Og jeg lovede at gøre alt for dem. Lyt lil Præsternes Ord, tag imod Formaninger, ogsaa hvis Biskoppen engang skulde give en Formaning. Husk, at den kommer fra en, som er rede til at give sit Liv for eder. Paven sagde, at han vilde bede for den danske Ungdom, og han paalagde mig at bringe den første pavelige Velsignelse til Ungdommen. Saa knælede alle ned og modtog Pavens Velsignelse, der fra Rom var sendt os med Biskoppen. — Atter spillede »Stringendo«, og saa sluttede Aftenen saamænd med en munter Vaudeville, der rigtig viste, hvor godt Alvor og Gammen kan sammen. Det var en smuk Aften. Gid den maatte faa varige Følger blandt den katholske Ungdom i København!

— Paa Højskolen talte den 20. Nov. Pastor Bernh. Jensen om Vor Frue af Lourdes. Han fortalte for en fyldt Sal om Lourdes, som det er nu, og om dette Valfartssteds Oprindelse og Historie, hvorledes Guds Moder havde valgt den lille Hyrdepige til sin Tolk for at bruge sine Gaver til Menneskene; og endnu den Dag i Dag er Lourdes det hellige Sted, hvor himmelsk Kraft virker.

— Det er uforstaaeligt, at der ikke kommer flere til »Unio«s Møder, der dog har alle Betingelser for at kunne blive vellykkede: udmærkede Lokaler, god Dansemusik, en energisk Bestyrelse med mange Ideer, som f. Eks. at lade Unios egne Medlemmer bidrage til Aftenunderholdningen 14. Nov. Det virker deprimerende at skulle optræde for et Publikum, der ikke overstiger 50, navnlig naar man har ofret megen Tid paa Prøver. Frk. Erna Jensen sang nydeligt Sulamiths Sange af Lange-Müller; der var Korsang under Hr. B. Hussons Direktion, og Stringendos dygtige Koncertmester gjorde stor Lykke med sit Spil. — Men allsaa, unge Mænd og smukke Møer, hvorfor vil I ikke danse i Unio? For kom bare ikke og fortæl, at I ikke danser. Det turde være — Bas.

— Nogle Damer og Herrer, der i mange Aar har gjort et opofrende Arbejde for den katholske Sag, har modtaget pavelige Udmærkelser. Fru Signe Berling, Fru Kammerherreinde Fred. Krag, Fru Direktør A. Osterhammel og Fuldmægtig P. Stagno Balestrini har faaet Dekorationen »*Pro ecclesia et pontifice*«; Murermester A. V. Günther og Fabrikant Herm. Hoffmann har faaet Medaillen »*Bene merenti*«. Det er sikkert en Glæde for alle dem, der i en Aarrække har beundret og nydt godt af det Arbejde, disse Damer og Herrer har udført, at det nu har faaet en Anerkendelse af den Hellige Fader.

Norge. Om det nyeste katholske Kapel i Norge, St. Sunnivas Kapel i Harstad, fortæller »St. Olav«, at det lige siden sin Aabning har været stuvende fuldt ved alle Guds-tjenester. Paa Alle Sjæles Dag var Trængselen næsten faretruende, idet over 100 Mennesker fyldte det lille Kapel, der knapt har 30 Siddepladser.

NY BOG

om Sœur Thérèse

UDDRAG AF »ROSENREGN«

Pris 2,75 Kr.

Katholsk Boghandel.

For dem, der ønsker at stifte Bekendtskab med den katholske Kirkes Lære, lige som for dem, der ønsker at genopfriske deres Kundskaber om Religionen, afholder vi efter den Maalestok, der er den almindelige ved Konvertitundervisning, Gennemgang af Troeslæren:

*Pater Sialm hver Onsdag Aften Kl. 8 i St. Knuds Sal, Stenogsgade 4B.
Pater Spaus hver Tirsdag Aften Kl. 7½ i Præstegaarden i Ordrup.*

Jesu Hjertes Andagt (Fredag d. 7. Dec.)

St. Ansgars Kirke: Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe med sakramental Velsignelse
Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse,
Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

Sakramentskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse,
Kl. 8 Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8 $\frac{1}{4}$ -Messen sakramental Velsignelse,
Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt med Prædiken.

St. Andreas Kirke: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse,
Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

Unio. Onsdag d. 5. December Kl. 8 pr.: **Ekstraordinær Generalforsamling** i Koncertpalæets Riddersal. Dagsordenen vil blive tilsendt. Derefter Smørrebrødsbord og selskabeligt Samvær, hvortil Adgangskort à Kr. 1,75 for Medlemmer og Kr. 4,50 for Besøgende (indført ved et Medlem) kan faas hos Bestyrelsen, samt hos Fabrikant Jos. Hoffmann, Købmagergade 48, Tlf. 1389.

Ligesom de foregaaende Aar vil undertegnede i Anledning af Julen foranstalle en **Indsamling** til Fordel for fattige Familier og enligstillede i **Rosenkranskirkenes Sogn**. Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. Sognepræsten, Hr. Pastor Raabe saa vel som undertegnede er villige til at modtage Gaver.

Frk. M. Hoffmann,
H. C. Ørstedsv. 48¹

Fru F. Osterhammel,
Bülowsv. 30 A¹.

Frkn. Ronge,
Lykkesholmsallé 14 C St.

Fru E. Siegler,
Kingosg. 17 Mezz.

Ædle Velgørere,

som maatte ønske at understøtte Hr. Pater A. Smitz, Nakskov, i hans Bestræbelser for at hjælpe katolske Børn fra Landet og de katolske Børn i Nød, og som har Vanskeligheder ved at forsende Gaverne, kunne blot indlevere dem efter nedenstaaende Adr., telefonere eller skrive, hvorefter de ville blive afhentede og expederede videre. Foruden smaa kontante Beløb ønskes især: brugte Klæder, Drengetøj og **Fodtøj**, Undertøj etc.

Gaverne modtages med Taknemmelighed af Aug. J. Diemar, Skindergade 32² K. (Tlf. Byen 6555, Kl. 10—2.)

Samtlige Sognepræster i København tillader sig at henstille, at de, der ønsker at uddele Tryksager ved Kirken, indsender til vedkommende Sognepræst et Eksemplar af vedkommende Tryksag senest Fredag.

I Anledning af den forestaaende Julefest tillader undertegnede sig at opfordre de troende til frem for all at yde deres Bidrag til Trosfæller, gennem de bestaaende Organisationer eller Sognepræsterne.

Sognepræsterne i København.

Credo. Novbr. 1923. Indhold: Ur Saint François de Sales' skattekammare. — Ur årets helgonskare. I. Kardinal Robert Bellarmín. II. Den saliga Teresia av Jesusbarnet. — På franska vallfärdsorter. I. La Salette. — Petrus eller Petri X. Den bortslösade bildskatten. — Religionsfrihet och likställighet i Riga under svenska tiden. — Från Credos torn. — Våra katolska hem. 1. Den heliga Gertrud. 2. Om ni visste! — Från våra församlingar och föreningar. — Kyrklig kalender.

Unio lader læse en Sjælmesse for afdøde Medlemmer Tirsdag den 4. December Kl. 8 i Sakramentskirken.

Kirkelig Kalender.

2. Dec. 1. Søndag i Advent.	9. Dec. 2. Søndag i Advent. I Messen: Marias ubesmittede Undfangelse.
3. — M. Frans Xaver, Bekender	10. — M. Oktavdag.
4. — Ti. Petrus Krysolodus, Biskop og Kirkelær.	11. — Ti. Damasus I, Pave og Bekender.
5. — O. Ferialdag.	12. — O. Oktavdag.
6. — To. Nikolaus, Biskop og Bekender.	13. — To. Lucia, Jomfru og Martyr.
7. — F. Ambrosius, Biskop og Kirkelærer.	14. — F. Oktavdag.
8. — L. Marias ubesmittede Undfangelse.	15. Dec. L. Oktav af Marias ubesmittede Undfangelse.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 4. Dec. Kl. 8 Aften i Vesterhus, Vestervoldgade 115³.
stud. mag. E. Frederiksen: Vadstena og Bjørkø.

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

»Absalon«. Møde Mandag d. 3. Dec. »Columbus«.

Rosenkranskirken. Mariakongregationen har Møde Onsdag d. 5. Decbr. Kl. 8 Aften. Søndag d. 9. Decbr. Fælleskommunion i Messen Kl. 8.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag den 9. Decbr. Kl. 8¹/₂.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsdag den 4. Decbr. Kl. 8¹/₄ læses den hellige Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

Jesu Hjerter Kirke. I December Maaned holdes der *Adventspredikener* hver Søndag Aften Kl. 6.

Emne: *Adventsbilleder.*

St. Annæ Kirke. Søndag d. 2. Dec. Kl. 6 stille Messe, Kl. 8 Sangmesse med Fælleskommunion, Kl. 10 Højmesse med Prædiken, Kl. 11¹/₂ polsk Gudstjeneste, Kl. 6 Aften Afslutning af de aandelige Øvelser med Prædiken, Te Deum og pavelig Velsignelse.

Vincentskonferensernes 4. Generalforsamling afholdes Søndag den 9. December Kl. 11¹/₂ i Sakramentskirkens Præsteholig, Nørrebrogade 27 C. Saavel aktive som bidragydende Medlemmer indbydes.

S. J. G. Brødre og Enker i 1. Grad der ønsker Juleuddeling bedes indsende skriftlig Ansøgning til F. Jørgensen Tordenskjoldsgade 31³. inden 10. December.

K.D.K. »Katholske Dammers Klub«. Mandag d. 3. Dec. Kl. 8 Foredrag af Højærværdige Pater Küpferle: Emne: »Hvorfor er jeg Katholik?« Samling Kl. 7¹/₂. Efter Foredraget synges »Paa Sandheds Fjæld en Bygning staar«, Salmebøger medbringes.

Klubaften hver første og tredje Mandag i Maanedten.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblads udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64 a, Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 49.

Søndag den 9. December.

1923.

INDHOLD: Strøtanker om Søndagens Evangelium. — 2. Søndag i Advent. — Encyklikaen »Ubi Arcano Dei«. — Igen et Foredrag om Katholicismen. — Pastor Moe atter paa Krigsstien. — Jesuitermoral. — Det mest nedslående. — Det trykte Ord. — Flere Forslag. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Sverrig. Rom. — Avertissementer.

Strøtanker om Søndagens Evangelium taget af de hellige Fædres Skrifter.

Hvis et Menneske, som har Magten i Hænde, siger, at han vil bruge den med Klogskab for ikke at overtræde den strenge Rets Grænser, saa maa han nødvendigvis ikke gøre alt, hvad der ligger i hans Magt; fordi det tilladeliges Grænser ligger saa nær ved det utilladeliges, og vi ikke saa nøjagtig kender det første, saa hænder det ofte, at vi overtræder det sidste og falder i det utilladelige; kun den falder ikke i det utilladelige, som er omhyggelig tilbageholdende endog i det tilladelige. (St. Gregor.)

Det er Helgenernes Kendemærke, at de giver Afkald paa det tilladelige for des bedre at kunne undgaa det utilladelige. (St. Gregor.)

Den Kærlighed, man viser sit Legeme, ødelægger den sande Kærlighed, og en saadan Barmhjertighed er Grusomhed, fordi Sjælen myrdes ved den. (St. Bernhard.)

Hvad du holder for Mishandling, det er Naade; thi ved den haarde Behandling bliver Kødet styrket, og ved blødagtig Pleje bliver det svækket. (Tertullian.)

2. Søndag i Advent.

Epistelen er tagen af den hl. Apostel Pauli Brev til Rom. 15. Kap.

Brødre! Alt, hvad der er skrevet, er skrevet til vor Belærelse, for at vi skulle have Haab ved Taalmodighed og Skriftens Trøst. Men Taalmodighedens og Trøstens Gud give eder at have eet Sindelag indbyrdes efter Jesus Christus, for at I endrægtige med een Mund kunne prise Gud og vor Herres Jesu Christi Fader. Antager eder derfor hverandre, ligesom ogsaa Christus har antaget sig eder til Guds Ære. Thi jeg siger, at Christus Jesus har været Omskærelsens Tjener for Guds Sanddruheds Skyld, for at stadfæste Forjættelserne til Fædrene, men at Hedningerne prise Gud for hans Barmhjertighed, som der staa skrevet: Derfor vil jeg bekende dig, Herre, blandt Folkene og lovsynge dit Navn. Og atter siger Skriften: Fryder eder, I Folk, med hans Folk, og atter: Lovet Herren, alle Folk, og priser ham alle Folkefærd. Og atter siger Isaia: Jesse Rodskud skal komme og den, som opstaar for at herske over Folkene, paa ham skulle Folkene haabe. Men Haabets Gud fylde eder med al Glæde og Fred i eders Tro, for at I maa vorde rige i Haabet og den Helligaands Kraft.

En Formaning fra Apostelens Side til Menigheden i Rom om at være enig og endrægtig, om at bevare den gensidige Taalmodighed og om at læge Hensyn til hinanden, selv om man er nødsaget til at opgive sin Mening og at ofre den paa Broderkærlighedens Alter.

Der maa have været Tilløb til Spaltninger i Menigheden eller i det mindste forskellige Opfattelser og Meninger. Apostelen taler ved denne Lejlighed om »svage« og om »stærke«. Maaske fandtes der ogsaa i Rom Jødekristne, der gjorde Forskel paa rene og urene Spiser; han taler i det mindste om saadanne, som troede, at de ikke maatte spise Kød og drikke Vin. Apostelen vil udljævne de bestaaende Modsætninger og formaner derfor til gensidig Taalmodighed og Hensyntagen i Broderkærlighedens Aand. Ogsaa den »stærke« Broder er bunden ved Kærlighedens Lov, og selv om hans Samvittighed skulde sige ham: du maa gerne gøre det, vil dog Kærlighedens Bud svare ham: du maa alligevel ikke gøre det — for din »svage« Broders Skyld. Og Grunden dertil finder du i din Frelasers Liv og Eksempel, der maa være dit Forbillede, og som maa gennemtrænge dit Liv, saaledes at det bliver din personlige Ejendom. Da vil Enigheden i Menigheden være sikret, og da vil den kunne udføre et velsignedt Arbejde til Guds, vor Herres Jesu Christi Faders, Ære og til Opbyggelse for Hedningerne. Ligesom Herren ved sin Person og ved sin Forløsergerning har ophævet de største og mægtigste Modsætninger — Jøder og Hedninger — saaledes maa Menigheden i Rom overvinde de meget mindre Modsætninger, som fandtes der, idet enhver

af dem stræber efter at tænke og at leve efter Mesterens Liv og Eksempel. »Taalmodighedens og Trøstens Gud give eder at have eet Sindelag indbyrdes efter Jesus Kristus, for at I endrægtige med een Mund kunne prise Gud og vor Herres Jesu Christi Fader. Antager eder derfor hverandre, ligesom ogsaa Christus har antaget sig eder til Guds Ære.« Og da vil »Haabets Gud fylde eder med al Glæde og Fred i eders Tro, for at I maa vorde rige i Haabet og den Helligaands Kraft«. Det vil være Lønningen og Frugten for eders offervillige Broderkærlighed og Endrægtighed. —

En Formaning for alle Kristne — altsaa ogsaa for hver af os —, og en Formaning netop for Advents- og Jule-tiden!

Der gives mange Modsætninger iblandt os Mennesker, iblandt os Kristne; der er meget, som skiller! Og vi behøver ikke at tænke paa Nationer og Folk og Samfund, nej, Vejen er ikke saa lang for at opdage det: i enhver Menighed, i enhver Familie, i det mindste Samfund kan vi finde Bekræftelsen af denne Sandhed. Det er Karaktererne, som skiller, det er Opdragelsen, som skiller, det er Dannelsen, som skiller, det er Stillingerne, som skiller, det er Nationer, som skiller, det er Religionssamfund, som skiller, det er Politik, som skiller, det er de sociale Forhold, som skiller, det er en Arv, som skiller, det er Penge, som skiller, og saa meget andet her paa Jorden, som skiller. Der er Modsætning og Strid og Uenighed paa mange Omraader og hos mange af dem, som er skabt som Guds Børn og som Brødre. Gælder da ikke Apostelens Formaning: Brødre! Taalmodighedens og Trøstens Gud give eder eet Sindelag indbyrdes efter Jesus Kristus, for at I endrægtige med een Mund kunne prise Gud og vor Herres Jesu Christi Fader? Trænger vi ikke til Virkeliggørelsen af disse Ord? Er det ikke en Skam for to kristne Mennesker, at deres Karakter, deres forskellige Opfattelser, deres særskilte Meninger er Skyld i, at de ikke kan være eet Hjerte og een Sjæl? Kan man sige om en Menighed, hvor der findes Partier og Avind, at den er en kristen Menighed, der har dannet sig efter Mesterens Liv og Eksempel? Eller kan det siges om en Familie, hvor Mand og Hustru ikke kan forliges, men lever i Strid og Kiv? Brødre er vi med alle dem, som er døbt i Jesus Kristus, og især med dem, som er Børn af vor hellige Moder, Kirken, og dog er vi skilt i Nationer, der bekæmper hinanden. Om nogle Dage staar vi foran Krybben; der ser vi Kristus i Fattigdom, som et Offer for Menneskekærlighed; der er han bleven en Frelser for alle. Foran Krybben, foran Frelseren er vi alle ens.

Encyklikaen „Ubi Arcano Dei“.

I August Maaned blev den tredje katholske internationale Kongres holdt i Konstanz. Mere end 200 katholske Repræsentanter for forskellige Lande mødtes for at fremme en fredelig Samvirken iblandt alle Katholikker. Der blev sendt et Hyldest-Telegram til Paven, hvori man bad ham om den apostoliske Velsignelse. Den første Aften viste alle Talerne tydeligt, at der kun kan herske »Pax Christi in regno Christi« — »Christi Fred i Christi Rige« — naar alle er eet. — Don Vercesi, en bekendt italiensk Publicist i Milano, foreslog under almindeligt Bifald at tage Pave Pius XI's Jule-Encyklika til Rettesnor for den katholske internationale Fredsbevægelse, ligesom Encyklikaen »Rerum Novarum« af Leo XIII er blevet Rettesnor for den sociale Reform. Don Vercesi fortæller, hvorledes denne Encyklika »Rerum Novarum« den 15. Maj mindedes i alle Kirker i Italien, og han udtrykte Ønsket om, at ogsaa Pave Pius XI's Freds-Encyklika skulde mindes hvert Aar paa en bestemt Dag. Vi har alle læst den smukke Oversættelse af denne Encyklika i Ugebladet og bringer herfor gerne en Tak til Oversætteren, som havde paataget sig dette ikke helt lette Arbejde.

Den første Aarsdag for denne mesterlige Rundskrivelse nærmer sig, og jeg synes, at vi med Frugt igen kunde læse den, thi den er hele vor Opmærksomhed værd. Men maaske bliver mange afskrækkede derfra, fordi den er for lang; derfor beder jeg Dem, Hr. Redaktør, høfligst optage følgende, hvori jeg ganske kort har sammenfattet nogle af Encyklikaens vigtigste Punkter.

Enhver maa erkende, at vor Hellige Fader Paven raader over en stor, ja over den største moralske Magt her paa Jorden. Det indrømmer ogsaa Kirkens Fjender. Det viste sig under den store Krig, da begge Partier ønskede at have Paven paa deres Side. Det viser sig ogsaa nu, da omtrent tredive forskellige Regeringer har deres Gesandter ved det pavelige Hof. Paven er den største moralske Magt, fordi han er Christi Stedfortræder, Hovedet for Christi sande Kirke; omtrent 300 Millioner Mennesker,

spredte over hele Jorden, er hans Undersaatter, lytter til hans Ord, følger hans Befalinger. Det er derfor ikke underligt, at alles Opmærksomhed vender sig mod det pavelige Ord, naar Paven sender en Rundskrivelse eller Encyklika til alle Biskopper, og det ikke alene, fordi det er et Ord talt af en højtstaaende Autoritet, men ogsaa fordi det har en saa stor og vidtrækkende Indflydelse hele Verden over. Men for os Katholikker har det pavelige Ord en endnu højere Værdi og større Betydning. Vi tror jo, at Paven er Christi Kirkes synlige Overhoved; i ham erkender og ærer vi Christi Stedfortræder her paa Jorden. Ham adlyder og følger vi gerne, thi vi er overbevist om, at Paven paa en særlig Maade bliver hjulpen af den Helligaand i Kirkens Ledelse, og at Frelserens Ord: »Hvo, som hører eder, hører mig,« særlig gælder Petri retmæssige Efterfølgere. Man kan derfor ikke undres over, at vi Katholikker gerne lytter til vor Hellige Faders Ord, og at hans Ord gør et dybt Indtryk paa os.

Derfor tog jeg igen den Rundskrivelse frem, som Paven ifjor sendte til hele den katholske Verden, og hvori han for første Gang offentliggjorde sine Tanker og Følelser. Paven skriver, at han fra første Stund af, da han ved Guds uudgrundelige Raadslutninger blev ophøjet til Petri, Sandhedens og Kærlighedens, Lærestol, havde ønsket at rette et hjerteligt Ord til alle sine aandelige Børn. Efter at have omtalt den Trøst, som han havde i sit Pontifikats første Aar ved Jubilæet for Kongregationen til Troens Udbredelse og ved den internationale eucharistiske Kongres, udtrykker vor Hellige Fader sin store Bedrøvelse over den sørgelige Tilstand, hvori hele Verden, og navnlig Europa, befinder sig.

»Krigen er forbi«, siger Paven, »men hverken Menneskene i Almindelighed eller de forskellige Samfundsklasser har endnu genfundet sand Fred, heller ikke den frugtbare Hvile, som alle længes efter, thi Had og Fjendskab varer overalt ved; men endnu værre er det, at hele Samfundsorganismen lider ved indre Uroligheder og Partistrid. Overalt er der Utilfredshed, Uvilje og Genstridighed. Der er Fjendskab mellem Rige og Fattige, Arbejdere og Arbejdsgivere, Undersaatter og Foresatte. Derved tiltager Sæder-

nes Forfald i alle Samfundsklasser; denne sørgelige Demoralisation trænger endog ind i Familiens stille Helligdom. Derfor ser man ofte, at Børn er uenige med deres Forældre, at Brødre staar imod Brødre. Altfor ofte glemmer man endog Ægteskabets Hellighed og dets Pligter overfor Gud og Samfundet. I Stedet for Orden og Ro, som er Fredens højeste Gode, hersker der Uro og Forvirring, i Stedet for rolig Sikkerhed er der en voksende Frygt for truende Farer.« Efter at Paven har nævnt alle disse Lidelser og al den Elendighed, som hviler over hele Samfundet, anfører han ogsaa Aarsagerne til alle disse Ulykker og de Midler, som alene er i Stand til at raade Bod paa hele den aandelige og materielle Ødelæggelse. Den første Grund til al den Elendighed, som er kommet over Jorden, er Menneskenes jordiske Sindelag, at man ikke mere tænker paa vor høje og eneste Bestemmelse — hvorfor vi er her paa Jorden. Ser vi ikke, at Menneskene bliver stadig mere og mere ligegyldige for alt, hvad der angaar Religionen og Kirken! Hvor mange tænker endnu for Alvor paa det, som burde være deres største Interesse, nemlig deres Sjæls Frelse! Tilsyneladende lever mange kun for at samle og forøge forgængelige, verdslige Goder, som er en usalig Kilde til alt ondt, særlig til Utilfredshed, Misundelse, Splid og Strid. Disse forfængelige Goder, som er et uværdigt Maal for en udødelig Sjæl, kan aldrig tilfredsstille Menneskets Hjerte, som er skabt af, men ogsaa for Gud, og som aldrig faar Ro og Hvile undtagen i Gud og i de himmelske Goder. »Men,« vedbliver den Hellige Fader, »Menneskene skilles fra Gud og fra Jesus Christus, Verdens Forløser, de lader deres Hjerte beherske af den tredobbelte Begærlighed, som er i ethvert Menneskes Hjerte, nemlig Kødets Lyst, Øjnenes Lyst og Livets Hoffærdighed. Se, disse tre Begærligheder er Aarsagen til al Verdens Elendighed og Lidelser. »Hvorfra,« spørger Apostelen Jakob, »hvorfra kommer al Krig og Tvedragt, mon ikke af eders Begærlighed.« Og saaledes bringer Kødets Lyst Uro i Samvittigheden, Strid og Splid i Familjerne; Havesygen, Øjnenes Lyst, medfører Klassekamp og social Egoisme; og Herskesygen, Livets Hoffærdighed, fører til Partistridigheder, til en evig Vædekamp for at

herske over andre, til Oprør og til Fædrelandets og Samfundets Undergang. Tilsidst har man vist Gud og Jesus Christus bort fra det offentlige og det private Liv, bort fra Ungdommens Undervisning, og saa kan man ikke mere forstaa, hvorledes man kan lære Børnene at fly det Onde og at føre et kristeligt og ærbart Liv; og deraf følger som en logisk, men sørgelig Nødvendighed, ikke alene de konfessionsløse, men værre endnu de atheisticke og irreligiøse Skoler.

Efter at Paven har skrevet om Aarsagen til alle disse Ulykker, taler han ogsaa om de rette Lægemidler mod Samfundets Sygdom. Frem for alt er det nødvendigt at skaffe Fred i Menneskets Sjæl, ikke en Skinfred, men en Fred, som gennemtrænger Sjælen, bringer den Ro og samtidig fremmer den broderlige Velvilje. Men en saadan Fred findes ikke, undtagen den er Christi Fred. »Christi Fred bringer Glæde i Eders Hjerter,« skriver den hl. Paulus, og Frelseren selv sagde: »Min Fred giver jeg Eder«. Med den største Ret kunde vor Herre Jesus kalde det »sin Fred«. Han, som først sagde til Menneskene »I er alle Brødre«. Han, som gav en Kærlighedens Lov, idet han sagde: »Dette er mit Bud, at I skulle elske hverandre, ligesom jeg har elsket eder.« Men den sande Fred, Christi Fred, kan ikke bestaa, naar man ikke lever efter Christi Lære og Bud, og det baade i det offentlige og i det private Liv. Heri bestaar jo Christi Rige. Jesus Christus hersker i ethvert Menneske ved sin Lære; han hersker i deres Hjerter ved sin Kærlighed; han hersker i hele det menneskelige Liv derved, at man holder hans Bud og følger hans Eksempel, og den samme Christus hersker i den Familie, som er grundlagt ved det kristelige Ægteskabs Sakramente. Endelig hersker Christus i det borgerlige Samfund, naar man giver Gud den højeste Ære og anerkender, at Autoritet kommer fra Ham, og at man maa bruge den paa rette Maade, hvorefter følger, at alle ogsaa har den Pligt at lyde de retmæssige Befalinger. Som Følge af alt dette er det let at forstaa, at der ikke kan bestaa en Christi Fred undtagen i Christi Rige.

Saa beslutter Paven, at han vil fortsætte Pave Pius X's og Benedikt XV's Arbejde, og at han ved Guds Naade vil

gøre alt muligt for at udføre sit Livsprogram: »at bringe Christi Fred i Christi Rige«.

Til Slutning opfordrer Paven alle til at arbejde sammen med ham for at bringe Verden tilbage til Christi Kærlighed, til Christi Tjeneste. Lad os derfor alle følge den Hellige Faders Opfordring; enhver bør i sin Stilling og efter sine Kræfter bidrage til at forny Verden, saa at Christus og Christi Kærlighed maa herske dér; at der overalt i Christi Rige maa komme Christi Fred, saa at alle Mennesker, fra hvilke Lande og Nationer de end er, atter maa blive Brødre.

Derfor maa vi bede til Fredens Gud, bede meget og ikke holde op med at bede, at der maa komme Fred i vore Sjæle, Fred i Familjerne, i Samfundet, ja over hele Jorden, blandt alle Folkeslag. Men vor Bøn maa følges af vor Gerning; vi maa foresætte os at forbedre vort Liv, leve efter Christi Lære, adlyde Christi Kirke, værdig og ofte modtage Christi Sakramenter; vi maa leve i det hellige Ægteskab efter Christi Vilje, give Børnene en kristelig Opdragelse, først og fremmest foregaa dem med et godt Eksempel, afholde os fra ukristelige, ugudelige Mennesker og Bøger, kort sagt føre et kristeligt og religiøst Liv. Paa den Maade vil vi opfylde Pavens Ønske, derved kan vi hjælpe ham at udføre hans ædle Program, og saa kan vi haabe, at der ved Guds Naade igen overalt vil komme Christi Fred i Christi Rige.

J. v. Rijkevorsel.

Igen et Foredrag om Catholicismen.

Det lader til, at Interessen for Catholicismen er stor i Folkekirken. Atter og atter ser vi dens Mænd tage Ordet for at forklare, hvad Catholicismen er. Gennem de fleste af disse Foredrag gaar en Tone af Ærlighed og Fordragelighed, som er vidt forskellig fra tidligere Tidens Maade at tale paa, og som kun kan glæde os; Pastor Schjødte i Svendborg var en Undtagelse. Nu har ogsaa Professor

Edv. Lehmann holdt et Foredrag paa Bornholms Højskole, og det er blevet refereret i »Bornholms Tidende« og derfra i »Folkerøsten«, som sikkert har bragt det vidt omkring. Ogsaa dette Foredrag er præget af den gode Tone, og meget af det læser man med Tilfredsstillelse. Skildringen af den katholske Kirkes Stilling nu efter Krigen er saaledes meget interessant:

Mens Verdenskrigen har lagt det halve Europa øde, mens Konge- og Kejsertroener er omstyrtede, ser vi i Katholicismen en Magt, der staar stærkere end nogensinde. Der er ikke sket nogen Forskydninger. Paven sidder paa sin Trone saa sikkert som nogensinde før. Rundt om i Landene er de katholske Biskopper og Præster ubeskaarne i deres Magt og Myndighed. (Jeg taler her ikke om den græsk-katholske Kirke, der i Rusland har været saa haardt forfulgt). Den katholske Kirke sælger ikke sit Jordegods, saadan som vi herhjemme sælger Præstegaardsjorden. Den ved, at Jorden skal man holde paa, naar alt andet truer med at miste sin Værdi. Den har endvidere i sin Tjeneste en Mængde Mennesker, der kan leve af overmaade lidt. Dens Præster er ugifte, og der er økonomisk stor Forskel paa at leve som Pebersvend og at sidde med Kone og en Redefuld Unger. Og for Munke og Nonner er det jo ligefrem paabudt, at de intet maa eje og skal leve i stor Nøjsomhed. Nøden efter Krigen rammer dem ikke, de er fortrolige med at sulte, og de rige Klosterjorder er ubeskaarne og knap nok ramt af de store Skatter. Katholicismen er ikke blot urørt, men den er navnlig i de to sidste Menneskealdre vokset overordentligt frem mod de protestantiske Lande.«

Overfor dette skildrer Professor Lehmann Lutherdommens Stilling paa følgende Maade:

»Lutherdommens Stilling er ikke tryk. Med de nye katholske Staters Opstaaen og det protestantiske Tysklands Opløsning er vor Stilling ogsaa truet. Lutherdommen er ikke stor. Den omfatter hele Skandinavien og de baltiske Provinser, foruden spredte Menigheder i Holland, England og Amerika, og er den mindste af de 4 Kirkeafdelinger. Skal vi være os bevidste, maa vi vide, hvori Katholicismen bestaar. Den er en Pavekirke, i Spidsen for den staar en Mand, der er valgt til at styre den halve Verden. En Katholik er aldrig hjemløs, hvor i Verden han kommer, kan han føle sig som Medlem af et Verdensrige og finde en Gudstjeneste af samme Form og Indhold som hjemme i Fødebyen.«

Men naar Professoren saa skal til at give en Fremstilling af selve Kirkens Lære og Liv, gør han sig skyldig i mærkelige Fejltagelser, forudsat at Referatet da er rigtigt. Det er dog mærkværdigt, at selv theologiske Professorer ikke kan gøre sig bedre kendt med Katholicismen, naar de vil tale om den. Kun et Par Ting skal her drages frem. Professoren siger: »Den præstelige Indvielse og Ægteskabet er ogsaa Sakramenter, og sidst kommer den sidste Olie, som Kirken dog kan nægte dem, der ikke har skriftet mindst en Gang om Aaret. Nægter Kirken den sidste Olie, eller har man begaaet en af de Dødssynder, der ikke kan sones, er man fortabt.« En katholsk Skoledreng vilde kunne rette Professoren. Kirken nægter ikke den sidste Olie, selv om nogen ikke har skriftet hvert Aar. Kirken lærer ikke, at nogen gaar fortabt, fordi han ikke modtager dette Sakramente, eller at der gives Dødssynder, der ikke kan sones. Kun hvis et Menneske dør uden ved Skriftemaal eller ved Anger af Kærlighed til Gud at have faaet de Dødssynder, han har begaaet, tilgivet, kun da er han fortabt.

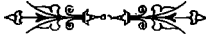
Om Skriftemaalets ubrødelige Hemmelighed har Professoren vistnok aldrig hørt noget. Han siger: »Betænk, hvilken Magt, ogsaa politisk, Paven faar ved at vide, hvad af Vigtighed der betros i Skriftestolen hele Verden over. . .« En saadan Udtalelse virker nærmest morsomt.

Men det værste er dog Foredragets Slutning: »De, der maaske kan lokkes af Katholicismens store og mægtige Fremskridt i Verdensløbet, bør tænke paa, at de snart kan faa et alvorligere Regnskab med sig selv, naar de stilles overfor Spørgsmaalet, om de skal tilhøre Jesus eller Maria.«

Dette er en saa forfærdelig Udtalelse, at der næppe kan siges noget værre om vor Kirke. Og naar det bliver Slutningen paa alle de pæne Ord, betakker vi os for den Slags Foredrag. Aldrig vilde vel vi Katholikker vove at sige noget blot tilnærmelsesvis saa slemt om andre kristne Kirkesamfund, hvor meget vi end vil hævde, at de ikke har den fulde kristne Sandhed. Professoren stiller os Katholikker simpelthen lige med Hedninger, for naar man har en anden til Herre i Stedet for Jesus Christus, da er man en Hedning og Afgudsdyrker. Professor Lehmann

maa være klar over, at det er det, han siger. — Derfor har jeg kun det Haab — at Referatet af Professorens Foredrag paa dette Punkt er forkert.

B. J.

Pastor Moe atter paa Krigsstien.

I »Kristeligt Dagblad« den 20. Nov. er Pastor C. Moe endnu engang ude for at advare mod Katholikerne. Han er særlig forarget over, at ikke alle hans Trosfæller behandler os Katholikker paa samme Måde som han, men endog kan tale godt om os:

Rejsende herhjemmefra, deriblandt ogsaa Præster fortæller i Aviserne om, hvordan de har besøgt Rom, og beskriver med en vis Beundring, hvad de har set i Vatikanet, naar de havde Audiens hos den »hellige Fader« og kysse hans Ring. En protestantisk Præst fra Island, der er Leder af K.F.U.M. og har et anset Navn hernede i Danmark, hvor han har virket meget, har nylig været nede og bøjet Knæ for Paven og ladet sig velsigne af ham. En Digter, der efter sin Overgang til Katholicismen gør stor Propaganda for denne ved sine Bøger, omtales endogsaa af Præster som et skønt Eksempel paa Kristendommens Sejr over Fritænkeriet.

Alt saadant, som nogle maaske overlegent vil trække paa Skuldrene af som uden videre Betydning bereder dog lidt efter lidt Vej for Katholicismen. Paa Island er allerede oprettet et »apostolisk Præfektur« (for nylig), snart kan der ventes en ligefrem Helgenkroning med det dermed forbundne Afguderi, og det er vel heller ikke uden Betydning, at ved en katholsk Præsts Agitation i Svendborg er tre Gymnasiaster bleven optaget i den katholske Kirke. Der er sikkert ingen Grund til at være trygge, men tværtimod til her i Danmark ligesaavel som i Sverige at raabe et alvorligt: Paa Vagt! Ikke mindst, fordi i disse Tider efter Krigen alt er i Opløsning, mens Pavekirken staar som den fasttømrede Bygning, der ved sin udvortes Magt og Enhed imponerer og forfører mange. Sørgeligt er det i Sandhed, naar evangeliske Kristne, der staar som Førere af det kristne Liv, forglemmer sig selv og hvad de skylder Gud ved at støtte de katholske Bestræbelser for at erobre

Danmark tilbage. Mon det ikke gælder endnu, at »en lille Surdejg syrer hele Dejgen«, selv om det gaar smaat.

Pastor Moe har Ret i, at alt undtagen Pavekirken er i Opløsning, og derfor er Faren sikkert stor. Men naar han slutter med at anbefale C. Krarups Bog »Bibelord og Pave-tale« til Forsvar mod Catholicismen, viser han dermed, at han intet kender og intet vil kende til den Kirke, han bekæmper. Pastor Moes Udtalelser er dog denné Gang faldet selv Folk, der staar ham nær, for Brystet. Under Overskriften »Johs. Jørgensens Omvendelse. En Indsigelse« skriver Provst Nordentoft den 24. Nov.:

I den Artikel om Catholicismen, som Pastor C. Moe forleden skrev her i »Kristeligt Dagblad«, taler han bl. a. om Digteren Johs. Jørgensens Overgang til Catholicismen og siger saa — i høj Grad misbilligende —, at den »end-ogsaa af Præster omtales som et skønt Eksempel paa Kristendommens Sejrr over Fritænkeriet«.

Ja, det gør den — men ikke blot af Præster, ogsaa af Indremissionærer. I alt Fald gik gamle Gaardmissionær Rasmus Clausen op til Johs. Jørgensen og lykønskede ham af Hjertet til hans Omvendelse. Han lagde ikke Skjul paa, at han syntes, »dette med Catholicismen« var helt galt, men Kærnen i Sagen, hans Overgang fra Mørket til Lyset, fra Døden til Livet, glædede han sig over med hele sit store varme Hjertes Kærlighed.

— — —

Pastor Moe har Ret i, at et troende Menneskes Overgang til Catholicismen for os, som takker Gud for det, han gav os igennem Morten Luther, altid vil være — ikke blot noget uforstaaeligt, men ogsaa en virkelig Sorg. Men naar en Spotter og Fornægter omvender sig til Gud og saa finder sin Plads i den katholske Kirke, vil vi have Lov til at glæde os derover og sige: »Det er dog uendeligt bedre end det forrige; vi vil gerne være med til at takke Gud derfor.«

Rasmus Clausen var ikke enig med Pastor Moe. Apostelen Paulus er det heller ikke. Han siger jo (i Phill. 1, 18): »Kun at Christus forkyndes paa enhver Maade, enten det sker paa Skrømt eller i Sandhed; og over dette glæder jeg mig.« Hvor meget mere vilde da Paulus glæde sig over Johs. Jørgensens Omvendelse, som det jo vilde være Taabelighed at holde for skrømtet.

Guds sande Menighed findes ogsaa i den katholske Kirke — trods alle Vildfarelser og Skævheder. Og naar

Pastor Moe skriver: »Det bedste Middel mod Romerkirkens Fremtrængen er selvsagt en ren og klar evangelisk Forkyndelse og Kristendomsundervisning efter Bibelen« — ja, saa har han Ret deri; men det vil ogsaa styrke vor Stilling, dersom vi kan vise Brodersind og Fordragelighed.

Kommer vi ind paa kun at regne Lutheranere for levende Kristne, saa er Slaget tabt.

Det er nemlig ikke ret for Gud.

I et Interview i »Berlingske Tidende« den 30. November har ogsaa Biskop Ostenfeld taget Afstand fra Pastor Moe og gjort sig til Talsmand for Fordragelighed og Brodersind. Det var det en Glæde at læse.

„Jesuitermoral“.

I Berlingske Morgenavis for 22. November findes Referat af et af Borgmester Kaper holdt Foredrag om Slesvig. I dette bruges Udtrykket »fuldkommen Jesuitermoral« paa en meget tvetydig Maade, og i den Anledning fandtes i samme Blads Morgenavis af 26. November følgende:

Vi har modtaget:

I »Berlingske Tidende«s Morgenudgave idag læser jeg et Referat af Borgmester Kapers Foredrag iaftes i Haandværkerforeningens Sal og træffer der paa Ordet: »fuldkommen Jesuitermoral«. Maa jeg tillade mig gennem Deres ærede Blad at spørge Hr. Borgmester Kaper, hvad han mener med dette Udtryk.

Karen-Elisa Rambusch, f. Juel.

Malmøgade 8.

Vi har forelagt ovenstaaende for Borgmester Kaper, der udtalte:

Med »Jesuitermoral« mener jeg det bekendte jesuitiske Standpunkt: »Jeg kræver Frihed efter mine Grundsætninger, men jeg nægter dig Frihed efter mine Grundsætninger, hvad jeg allerede sagde paa Mødet.«

Fru Rambusch's nedenstaaende Svar paa denne Udlægning er af Berlingske Tidendes Redaktion nægtet Optagelse med Motiveringen »Pladsmangel«.

Hr. Redaktør.

Henvisende til Borgmester Kapers Svar paa min Forespørgsel i Berlingske Tidendes Morgenudgave af 26. Novbr. beder jeg Dem optage følgende:

Hr. Kaper erklærer, at han med »Jesuitermoral« mener det, han kalder »det bekendte jesuitiske Standpunkt«: »Jeg kræver Frihed efter mine Grundsætninger, men jeg nægter dig Frihed efter mine Grundsætninger«. — Om dette er et specielt jesuitisk Standpunkt, ved jeg ikke, men jeg ved, at enhver Lovgivning kræver det, og det kunde og burde være et hvert som helst godt Menneskes og Samfunds Standpunkt. Hvorfor derfor give dette en beskæmmende Udlægning og kalde det »jesuitisk«. Blandt os Katholikker er der mange, som omfatter den slesvigske Sag med inderlig Varme og Kærlighed, og som efter bedste Evne pekuniært og paa anden Maade støtter den. Samtidig betror vi vore Børn til Jesuiternes Omsorg og Opdragelse og ser op til og lærer vore Børn at se op til disse Mænd med den største Agtelse p. G. af deres store Viden, deres Dygtighed som Pædagoger og deres Moral i verdslig og religiøs Henseende.

Mon Borgmester Kaper mener at tjene en god Sag (i dette Tilfælde Slesvigsagen) ved at gøre et Slag i Ansigtet paa et religiøst Samfund, som nyder saa mange af Befolkningens ubegrænsede Tillid. Hr. Kaper skulde hellere skrive sig bag Øret, hvad disse udmærkede Patres bestandig indprenter deres Elever: Et daarligt Middel helliges ikke ved en aldrig saa god Hensigt.

Karen-Elisa Rambusch.

København 27. Novbr. 1923.

Det mest nedslående.

I forrige nummer af Ugebladet foreslår Viator, at »apologetiske småvåben« skal trykkes i bladet og senere udsendes som særtryk i form af småpjecer eller små blade, alt under henvisning til, hvad man bruger i England.

Dette er et udmærket forslag; dog er det ikke noget nyt. Da jeg var redaktør af bladet, ikke alene fremsatte jeg dette forslag i Ansgariusforeningen, men fik det ogsaa ført ud i virkeligheden. Vi udsendte 15—16 numre af

KATHOLSK KIRKEBLAD

2 eller 4 sider store, og somme tider i mægtige oplag på mange hundrede eksemplarer. I nogle år udsendtes således med større eller mindre mellemrum sådanne »apologetiske småvåben« (hofjægermester Garth-Grüner skrev et par af dem, jeg selv nogle, Kejser vist ogsaa et — flere kan jeg ikke nævne, da det ikke har været mig muligt at finde den lille komplette samling, som jeg tror, jeg ejer), og de modtoges flere steder med interesse.

Men dette foretagende strandede — som saa mange andre — ikke på modstandens klipper, men på *ugidelighedens* sandbanke. Vi havde dem, der kunde skrive dem, vi havde penge til at trykke dem for, men ingen eller kun få, der gad være over at uddele dem. Hos sådanne, hvem troens udbredelse skulde ligge mest på hjerte, kunde vore forsendelser ligge uåbnede måneder, ja år efter tilsendelsen. Og så blev vi ked af det, som man bliver ked af så mange ting, der ingen tilslutning eller forståelse finder.

Skulde Viators forslag vinde tilslutning og det gamle foretagende altså genoplages, skulde det kun glæde mig. Kunde det lille indlæg i sidste nummer »Konkurrencen er hård« forøvrigt ikke passe til udsendelse som et sådant flyveblad?

Niels Hansen.

Det trykte Ord.

Hr. Redaktør!

Ugebladet har taget en Sag op, som fortjener varmeste Interesse i vide Kredse, nemlig Udbredelsen af katholske Blade, katholske Afhandlinger, katholske Pjecer.

Jeg synes man daglig gør den Opdagelse, at Tiden mere og mere modnes til Forstaaelsen af katholsk Aand, katholske Principper, katholsk Kultur.

Maa jeg have Lov til at henlede Opmærksomheden paa den Tanke: at sende Ugebladet til de kommunale Folkebibliotheker.

Mange flere Mennesker, end man i Almindelighed er tilbøjelig til at tro, søger ind paa disse Folkebibliotheker, hvor man saa at sige finder alle Dagblade, Ugeblade og Tidsskrifter etc.; thi der har man jo gratis Adgang til det alt sammen.

Jeg har set »Katholsk Ungdom« ligge disse Steder både i Provinsen og i København, men jeg har savnet Ugebladet.

Tanken om at oprette flere og flere af disse Bibliotheker er stærkt fremme. Hvis nogen af Menighedens Medlemmer vilde interessere for Udbredelsen af Ugebladet, tror jeg, at man ad denne Vej vilde finde en stilfærdig og virksomhedsfuld Maade at udbrede katholske Tanker paa.

Med Højagtelse
Ellen Bohn-Jespersen.

Kbhvn., d. 1. Decbr. 23.

Flere Forslag.

Saafernt det i sidste Nr. af Ugebladet bragte Forslag om at udbrede Bladet videre blandt religiøst Interesserede Ikke-Katholikker, kommer til Udførelse, vilde det sikkert have sin store Betydning, at det ofte indeholdt Artikler, specielt egnede for disse Læsere.

Blandt de vigtigste kan hurtigt nævnes: Protestanternes almene ganske forkerte Opfattelse af den Hellige Faders Ufejlbarlighed.

Deres Ukendskab til Forskellen mellem Helgentilbedelse og Bøn om Helgenernes Forbønner.

Deres ringe Forstaaelse af vor Fordybelse i og Betragtning af Jomfru Marias ophøjede Stilling.

Deres Underkendelse af Kirkens synlige Overhoved — Paven, trods deres Anerkendelse af Nødvendigheden af et Overhoved i alle menneskelige Institutioner, deres egen inclusive — blot ikke hos Verdens største og ældste Kirke.

Deres Sædvane, ofte kun at høre Angrebene, men ikke Forsvarene.

Paaviselsen af, at de selv og andre Sekter oprindelig have deres katholske Udspring.

Begrundelsen for Overleveringens logiske Berettigelse i selve St. Johannes Evangelium, hvor han taler om, at end ikke en hel Verdens Bøger kunde rumme de detaillerede Beskrivelser.

Paaviselsen af, at det de kalder Bibel, er Oversættelser fra den Bibel, som Katholikkerne have vaaget saa omhyggeligt over lige fra den første Tid.

Mindelse om, at alt, hvad de have af godt og rigtigt have vi ogsaa, men de mangler saare meget, hvad vi have o. s. v.

Endvidere Artikler med Fremhævelsen af den katholske

Kirkens aabenbare Logik i dens Hævdelse af sin grundfæstede Udvælgelse, sin Førerstilling og Authoritet.

Kirkens overbevisende Argumenter haade for Svagtroende og Ikke-troende.

Kirkens sunde, sande, bærende og hjælpende Lære — Gud til Ære, Kirken til Fremme, Menneskene til Gavn og Sjælene til Frelse. Ærbødigst Konvertit A.

I Anledning af Hr. Pastor Reschs Forslag i Ugebladets Nummer 46 tillader jeg mig at foreslaa, at sende Ugebladet, for saa vidt, der er Raad dertil, til de offentlige Læsesale, som findes i enhver Provinsby. Paa denne Maade vilde Ugebladet komme under manges Øjne.

Ærbødigst Pater A. Smitz.

Nakskov, 19.—11.—23.

Det Forslag, som Pastor Resch stillede i Ugebladets Nr. 46, har vakt Interesse, og det er en Glæde at se, at der er mange, for hvem Udbredelsen af vort Blad betyder noget. Først kom »Viator«s Artikel, som vi bragte i forrige Nr., og her har jeg nu givet Plads for andre, der har noget paa Hjerte i denne Sag. Som Redaktør maa jeg takke haade for Interessen og for Forslagene. Af adskillige Grunde kan jeg naturligvis ikke give noget bestemt Svar til Forslagsstillerne nu med det samme; men jeg beder Dem være overbevist om, at alle disse Forslag vil blive taget under Overvejelse, og jeg haaber paa, at noget af det maa kunne blive til Virkelighed. Blot det saa ogsaa maa finde den nødvendige Forstaaelse og Tilslutning og ikke strande paa »Ugidelighedens Sandbanke«. B. J.

Nye Bøger.

Edv. Lehmann: I danske Farvande. (Pio 1923). 230 S.

Det er en interessant og fornøjelig Bog, Professor Lehmann har udsendt under den i første Øjeblik overraskende Titel »I danske Farvande«. Men Titelen er godt valgt; fra først til sidst bæres Bogen af en sand Fædrelands-kærlighed og en dyb Forstaaelse af det, der er dansk. Det er en god Bog at give Udlændinge i Haanden, som vil lære os lidt at kende, og det er ogsaa en lærerig Bog for os selv.

Mange Aars Betragtninger har Forfatteren her samlet sammen, og det er mange forskellige Ting, han skriver om. Og det lykkes ham næsten, altdt at sætte Læserens Tanker i Bevægelse, mange af de Problemer, han behandler, har vi jo tæt inde paa Livet af os. For mange vil maaske Afhandlingen »Bylivets Kunst« være den, han dvæler længst ved; dens Rnsultat er: »Men ny-københavneren har ødslet med sig selv. Med sin tid, med sin arbejden, med sine penge, med sin person; han har kastet sine nerver i grams til alt, hvad der vilde tage dem . . . Arbejdsfred, hjemmefred, søndagsfred; — det må man skabe om sig, hvis man skal få noget ud af livet. Stille asyler for sindet, hvor man kan ty ind og lægge bekymringerne bort. Bylivet spreder vort sind. Des mere må vi lære at samle det.«

Aktuelle nationale Spørgsmaal behandles paa en oplysende og original Maade i »Færøer og Færinger« og »Norsk og dansk«, der sikkert vil vise adskillige Læsere nye Synspunkter. Litterære Spørgsmaal drages ogsaa frem, og mange Salmer gøres til Genstand for Overvejelser. Det sidste sker særlig i Afhandlingen »Folkesind og Folkekirke«, som ogsaa viser, hvilken mærkelig Indretning Folkekirken er.

Os Katholikker vil enkelte Punkter særlig interessere, f. Eks. Bedømmelsen af Gustav Adolf, hvor det klart siges, »at de religiøse motiver her ingenlunde var de afgørende ja, knap de overvejende«. Naar man for kort Tid siden har læst G. Jørgensens Bøger, glæder man sig over at læse, at »i middelalderens fattige og vanskelige tider havde det været uudholdeligt uden den fattighjælp og sygepleje, som kirken og især munkene og deres klostre udfoldede«, og man læser med en vis Tilfredshed om Præsternes Uddannelse efter Reformationen.

Der er andre Steder i Bogen, hvor man ikke er enig med Forfatteren, selvfølgelig hans Syn paa Reformationens Velsignelser. Og Professor Lehmanns store Svaghed er vel nok den, at han ud fra sine egne Tanker og Staudpunkter konstruerer historiske Sammenhænge, der ikke kan historisk bevises. Det er en Svaghed, der let følger med det af beskæftige sig med alt muligt. B. J.

H. Martensen-Larsen: Paludan-Müller og Martensen. Til Forstaaelse af Digteren, som fandt Sandhedens Perle. Frimodts Forlag 1923. 167 S.

For alle dem, der elsker Paludan-Müllers Digtning, vil det være en Glæde at læse Domprovst Martensen-Larsens sidste Bog. Det lykkes ham her at paavise, at Paludan-

Müller var en Kristen, og det er godt, at denne Paavisning kommer. Det er paa Tide, den kommer, thi Fortolkerne af denne Digter, Georg Brandes, Vilhelm Andersen, Troels-Lund, har gjort sig al mulig Umage for at komme til det modsatte Resultat. Martensen-Larsen er ikke blid imod disse Fortolkere, men det synes Læseren, at han har Ret i ikke at være.

Mens saa godt som alle Paludan-Müllers private Breve efter hans Død er blevet brændt af hans Hustru, er det lykkedes i Biskop Martensens efterladte Papirer at finde tre Breve, hvori der findes tydelige Udtalelser om Paludan-Müllers religiøse Overbevisning. Han skriver om Martensens »Ethik«, at han »med Undtagelse af et Par dogmatiske Punkter i Begyndelsen« har følt sig fuldstændig enig med Værkets Forfatter og hans Anskuelse. Derefter er der ingen Tvivl og ingen Fortolkning mere mulig.

Om de Punkter, hvori Paludan-Müller ikke er enig med Martensen, skriver Martensen-Larsen: »Hvad det er for et Par dogmatiske Punkter har han ikke oplyst. Af fundamental Betydning kan de ikke være; i saa Fald vilde han ikke kunne have været enig helt igennem med Resten af Bogen. Har det drejet sig om Bedømmelsen af Katholicismen? Jeg ved det ikke.«

Ejendommeligt virker det at se, at Domprovst Martensen-Larsen er usikker overfor Troen paa et evigt Helvede: »Baade Haabet og Frygten har hver sin Ret. Spørgsmaalet maa lades uløst.« Det er igen en gammel Trossandhed, der falder, fordi den er »et Kors for Tanken«. Overfor det maa selv »en Række tunge Bibelord« vige. *B. J.*

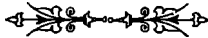
Kimer I Klokker. Julen 1923. (Fredrikshald.) Pris: 2 Kr.

Vore danske katholske Julehefter har aldrig rigtig haft Held med sig og har derfor ikke haft noget langt Liv. Nu forsøger Nordmændene, og det maa indrømmes, at deres Julehefte overgaar alt, hvad der er præsteret hos os. Det er et meget lødigt Hefte.

Pastor Kjelstrup aabner med et Digt, der slaar Stemningen an. Men Hovedinteressen knytter sig til de forskellige Fortællinger, der er ganske overordentlig betagende. Men det er ogsaa Navne som Sigrid Undset, Frederik Paasche, Ivar Sæter, der staar under dem. Alligevel er man forbavset over, hvor godt det er; der gaar nemlig igennem det hele en Tone af norsk katholsk Jul. Dog synes jeg, at Illustrationerne ikke passer rigtig ind i Ensemblet.

Dette norske Julehefte bør faa stor Udbredelse ogsaa

her i Danmark. Sproget er for største Delen let forstaaeligt, naar undtages »Ane Thorsdatter« af Olav Normann, og det er kedeligt, for den er saa smuk. Men lad os sørge for, at det kommer ind til Julefesten i alle katholske Hjem. »Katholsk Boghandel« har forsynet sig med en hel Del Hefter. B. J.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Opmærksomheden henledes paa Vincentskonferensernes 4. Generalforsamling, som afholdes Søndag d. 9. Decbr. Kl. 11^{1/2} i Sakramentskirken Præstebolig, Nørrebrogade. Der opfordres til talrigt Besøg.

— Paa Højskolen talte Pastor Raabe den 27. November om Valfartsstedet Telgte næved Münster i Westfalen. Det er et lille Valfartssted, som kun søges af Westfalens Befolkning, og denne Befolknings Religiositet og Fromhed gav Foredraget smukke Eksempler paa.

— Den 30. November fandt der en Aftenunderholdning Sted i St. Knuds Sal. Det var de unge, der gentog den Vaudeville, de spillede ved Festen for Biskoppen forleden. Deuden opførte de et smukt lille Stykke »Brændende Breve«. Forestillingen gentages i Charlottenlund Palmehave paa Torsdag den 13. til Fordel for en haardt trængende Familje. Vi anbefaler meget at gaa derhen, baade fordi det er gode Dilettanter, og for Formaalets Skyld.

— I Casinos lille Sal finder der paa Tirsdag d. 11. December en Aftenunderholdning Sted til Fordel for Kordrengene ved Hofkirken i Dresden. En Række kendte Kunstnere vil medvirke for at hjælpe lidt paa Nøden dernede. Forhaabentlig lykkes det at sende en god Julegave ned til Dresden.

Ordrup. I Lørdags den 24. November blev den første døde stedt til Hvile paa den nye katholske Afdeling paa Ordrup Kirkegaard. Det var en ældre Dame, Fru *Josepha Alberti*, født i Düsseldorf. Hun havde kun opholdt sig noget over et Aar her i Landet. Vor nye Kirkegaard ligger smukt ud imod Ørnøkulsvej, lige bag ved det anseelige Hegelske Mausoleum, og er nydelig beplantet af Graver og Kommunegartner G. Brandt. Areal et tilhører ikke os Katholikker i retlig Forstand, er altsaa ikke vor Ejendom, men det kan maaske engang blive det, naar den fornødne Sum dertil er tilvejebragt. Til Stede ved Begravelsen var bl. a. Hr. Kontorchef *I. Dam*, overfor hvem

Sognepræsten, Pastor Günther, udtalte sin Tak for den Velvilje, vi har mødt fra Sogneraadet ved Afslutningen af vore mangeaarige ihærdige Bestræbelser for at opnaa en fælles Begravelsesplads for Medlemmer af St. Andreas Menighed i Ordrup. Prisen for en enkelt Jordlod er henholdsvis 250 Kr. (»Særlig Beliggenhed«), 120 Kr. (»Første Klasse«), 45 Kr. (»Anden Klasse«), hvortil bemærkes, at ogsaa Jordlodderne af »Anden Klasse« har en meget tiltalende Beliggenhed i Midten af det samlede Areal. G.

— St. Andreas Gilde holdt den 30. November et meget vellykket Andespil i Charlottenlund Palmehave. To Ænder tilfaldt henholdsvis Sognepræsten og hans Kapellan, der begge glædede Medlemmerne med deres Nærværelse.

Sverrig Hvad det svenske Had til alt katolsk kan føre til, viser en lille Artikel i »Dagens Nyheter« den 21. Novbr. Det hedder ordret: »Den vidtdrevne puritanske lutherske Nidkærlighed gaar ikke blot ud over visse Præster. De Birgittasøstre, som har aabnet Djursholmshjemmet, har, lige siden de begyndte deres Virksomhed her i Landet, været udsat for systematisk Forfølgelse. Truselsbreve — naturligvis anonyme — er kommet ustandseligt, og det er gaaet saa vidt, at de katolske Damer er blevet truet paa Livet. Man har lovet at sprænge hele Hjemmet i Luften. Naar Raseriet mod Katholikkerne bringer saadanne Frugter, var det virkelig paa Tide, at man alvorligt overvejede, om ikke Nidkærligheden for den rene Lære er kommet paa Afveje. Chikanerierne mod Birgittasøstrene skal endog have givet sig andre rent utroelige Udslag. Saaledes skal nogle Handlende — af religiøse Grunde — have nægtet at levere Varer til Djursholmstiftelsen. Her er ikke Tale om katolske Sympathier eller Antipathier, men det er nødvendigt i den sunde Fornufts og Tolerances Navn at protestere imod saadanne Stridsmetoder som de her nævnte. Nu ser det ud til, at man vil bruge alle Midler for at faa Djursholmshjemmet betragtet som et skjult katolsk Kloster. Efter hvad »Dagens Nyheter« erfarer fra autoritativ Side, er det imidlertid et Faktum, at Djursholmshjemmet fra katolsk Standpunkt slet ikke opfylder Forudsætningerne for at betragtes som et Kloster. Og skulde man oven i Købet begynde at tale om det gældende Klosterforbud, bør man huske, at der findes lutherske Anstalter her i Landet, der langt mere nærmer sig Klosterbegrebet end Moder Elisabeths Hvilehjem. Man behøver kun at tænke paa Ersta, hvor den rene Læres Lys nu straalere saa klart.«

— Påfven har i dagarna tilldelat ordföranden i Concordia Catholica i Stockholm Ingeniör Edvard Blom, För-

fattarinnan Helena Nyblom, Stockholm, Grefvinnan Alexandra Sparre å Kronovall och Direktör Buerbank, Malmö, påflig orden »*Pro Ecclesia et Pontifice*«. Redan tidigare blef Baron Gustaf Armfelt å Kulla kommandör af S:t Gregorius den Stores orden och Konsul August Schmitz, Malmö, riddare af samma orden samt Konsulinnan Gisela Trapp, Helsingborg, erhöill »*Pro Ecclesia et Pontifice*«.

Rom. Det spanske Kongepars Besøg i Rom har været en Begivenhed af Rang, der mindede om de Dage, da den Hellige Fader var Fyrsternes Overherre. Med en hidtil uset Pragt modtog Paven Kongeparret, som efter gammel Skik kyssede Pavens Haand og Fod. Kong Alfons holdt derefter en Tale til Paven, hvori han viste hen til alt, hvad Spanien i Tidernes Løb havde gjort til Forsvar for den katholske Tro imod alle dens Fjender. Korset i Spaniens Flag er et Tegn paa dets Tro. Kongen udtalte derefter Ønsker om, at den Hellige Fader vilde give Spanierne i det hellige Land gamle Privilegier tilbage, optage Spaniere i Nobelgarden og give flere Spaniere fra Sydamerika Plads i Kardinalkollegiet. Han sluttede med Forsikringen om, at han og hans Folk altid vilde hjælpe Paven i Kampen for Retfærdighed og Fred. Den Hellige Fader takkede for Kongeparrets Besøg og lovede saa vidt muligt at opfylde de Ønsker, Kongen havde fremsat.

— Den Hellige Fader vil afholde et hemmeligt Konsistorium den 20. Decbr. og et offentligt den 23.

Torsdag d. 13. Decbr. Kl. 8 i Charlottenlunds Palmehave afholdes med forventet Tilladelse

AFTENUNDERHOLDNING,

ved hvilken bl. a. fhv. Dilettanter fra *St. Andreas Kollegium* opfører
BRÆNDENDE BREVE

Dramatisk Situation, oversat af Thor Lange.

KUSINE LOTTE

Lystspil med Sange af Chr. Molt-Wengel.

Billetter à Kr. 1,00 og 2,00 faas i D. K. U. F.s Sekretariat, V. Voldgade 115, i Katholsk Bogsalg, Stenosgade 3, hos Portneren, Stenosgade 4 A, i St. Andreas Præstegaard, Charlottenlund.

NB. Intet Billetsalg ved Indgangen.

Overskuddet anvendes til en haardt trængende Familie.

A.C. Onsdag d. 12. Decbr. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i A.C.'s Lokaler, Vester-voldg. 115^A. Dr. phil. Konrad Simonsen Dihm: Knut Hamsuns Verdensbillede. — Gæster kan medtages. Adm.

S. M. D. M. (Sankt Mariæ Drengeskoles Minde) lader læse Sjælemesse for Skolens afdøde Lærere og Elever Torsdag d. 13. Dec. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i Rosenkranskirken, Boyesgade 8.

Alle gamle Elever indbydes venligst.

Bestyrelsen.

Husbestyrerinde — ikke for ung — proper, paalidelig og økonomisk søges af en katholsk Præst paa Sjælland til 1. Januar. Billet Mrk. »H.« til Bladets Kontor.

St. Andreas Gilde

Ordrup.

❖ JULEFEST ❖

afholdes Fredag den 28. Decbr. Kl. 6 i Charl. Palmehaves store Festsal for alle Menighedens Medlemmer og Børn. Dans om Juletræet, Børnene trakteres med Chokolade og Godter. Tombola for Voksne og Børn

Bibelsk Fremstilling af Jesu Fødsel i 5 Tableauer.

Børnenes Fest slutter Kl. 9. Derefter Dans for de Voksne. Billetter for Menighedens Voksne og Børn under 15 Aar 1 Kr. Besøgende Voksne Kr. 1,50. Besøgende Børn Kr. 2,00 faas hos Bestyrelsen samt hos Undertegnede, hvor Gaver ogsaa modtages med Tak.

Fru Grugni,
Tel. Ord. 1197.

Fru Holler,
Tel. Ord. 986.

Fru Hyllehold,
Tlf. O. 425.

Fru Kapl. Nielsen,
Skovagervej 5.

Fru Wulff,
Tel. Ord. 1266.

Ligesom de foregaaende Aar vil undertegnede i Anledning af Julen foranstalte en **Indsamling** til Fordel for fattige Familier og enligstillede i **Rosenkranskirkens Sogn**. Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. Sognepræsten, Hr. Pastor Raabe saa vel som undertegnede er villige til at modtage Gaver.

Frk. M. Hoffmann,
H. C. Ørstedsv. 48¹

Fru F. Osterhammel,
Bülowsv. 30 A¹.

Frkn. Ronge,
Lykkesholmsallé 14 C St.

Fru E. Siegler,
Kingosg. 17. Mezz.

St. Josephs-Søstrenes Lotteri.

Ved St. Josephs-Søstrenes Lotteri faldt Gevinsterne paa følgende Numre:

Paa blaa Lodsedler: 21 Lampe, 195 Hat og Echarpe, 399 Dukke, 430 Skaal med Konfekt, 463 Fiskeske, 692 Sølvskaal, 737 Raadyr, 858 Rejsetaske, 1048 Cigarer.

Paa grønne Lodsedler: 39 Maleri, 195 Akvarel, 278 Hat, 341 Pude (hvid), 494 Lyседug.

Paa hvide Lodsedler: 129 Taske, 323 Thevarmer, 386 Uhr, 538 Pude, 649 Dukken »Agnete«, 741 Sølvbæger, 844 Pude (lilla), 888 Thevarmer (lyseblaa), 1012 Babydukke, 1070 Dukken »Alice«. Genstandene kan afhentes Østerbrogade Nr. 7 D.

Ligesom de foregaaende Aar agter undertegnede i Anledning af Julen at foranstalte en **Indsamling** til Fordel for de fattige i St. Ansgars og Sakramentskirkens Sogne. Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. Hr. Pastor Ph. von Kelttenburg og Hr. Pastor Ronge saa vel som undertegnede er villige til at modtage Gaver. De trængende, som ønsker at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa personlig henvende sig hos en af Præsterne eller hos en af undertegnede inden 15. Decbr.

Fru A. Osterhammel,
Frederiksborggade 54^a.

Frk. A. Stratbøcker,
Jægersborg Allé 19, Charl.

Frk. C. Tetzlaff,
Paludan Müllersvej 5.

Aftenunderholdning

til Fordel for Kordrengene ved Hofkirken i Dresden, Tirsdag den 11. December Kl. 8 Aften i Casinos lille Sal. Billetter à 3, 2 og 1 Kr. faas i Vilh. Hansens Musikhandel og i Katholsk Boghandel.

Kirkelig Kalender.

9. Dec. 2. Søndag i Advent. I Messen: Marias ubesmittede Undfangelse.	16. Dec. 3. Søndag i Advent.
10. — M. Oktavdag.	17. — M. Ferialdag
11. — Ti. Damasus I, Pave og Bekender.	18. — Ti. Ferialdag.
12. — O. Oktavdag.	19. — O. Ferialdag. (Tamperfastedag).
13. — To. Lucia, Jomfru og Martyr.	20. — To. Vigilie.
14. — F. Oktavdag.	21. — F. Thomas, Apostel. (Tamperfastedag.)
15. Dec. L. Oktav af Marias ubesmittede Undfangelse.	22. — L. Ferialdag. (Tamperfastedag.)

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 11. Dec. Kl. 8 Aften i Vesterhus, Vestervoldgade 115°.

Pastor Bernh. Jensen: Danske Valfartssteder.

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

»Absalon«. Møde Mandag d. 17. Dec. »Columbus«.

Rosenkranskirken. Mariakongregationen har Fælleskommunion Søndag d. 9. Decbr. i Messen Kl. 8.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag Kl. 8. Om Aftenen Kl. 6 *samme Sted* Festandagt med Optagelse af nye Medlemmer.

St. Franciskus III. Orden har Møde Fredag den 14. Decbr. Kl. 7¹/₂ i St. Knuds Kapel (Generalabsolution).

Jesu Hjerter Kirke. I December Maaned holdes der *Adventspredikener* hver Søndag Aften Kl. 6.

Emne: *Adventsbilleder.*

Vincentskonferensernes 4. Generalforsamling afholdes Søndag den 9. December Kl. 11¹/₂ i Sakramentskirkens Præstebolig, Nørrebrogade 27 C. Saavel aktive som bidragylende Medlemmer indbydes.

Udmærket Jule- og Nytaarsgave!

Et Gævekort,

der giver Ugebladet frit
tilsendt en hel Aargang.
Pris 12 Kroner.

Faas i Ekspeditionen og i Boghandelen.

Kalenderen for 1924 er udkommen og kan faas hos **Ekspeditionen**, Bredgade 64.

(Telf. Pakk 3762) samt ved Kirkerne og i Boghandelen.

Pris **40 Øre.** Ved Indsendelsen af 60 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit.

Ansargiusforeningen.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Augustinusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64 2, Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 50.

Søndag den 16. December.

1923

INDHOLD: Strøtanker til Evangeliets Ord: Hvem er du? — 3. Søndag i Advent. — Det gode Træs gode Frugter. — Professor Lehmanns Foredrag. — Pastor Moes sidste Angreb. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Norge. England. Frankrig. Rom. — Brevkasse. — Avertissementer.

Strøtanker til Evangeliets Ord: „Hvem er du?“

Ingen Videnskab er bedre end den, ved hvilken Mennesket lærer at kende sig selv. Lad os derfor nøjagtig gennemforske og ransage vore Tanker, Ord, Gerninger!
(*St. Augustin.*)

Tag vare paa dig selv, spørg dig selv, hvem og hvad du er, sørg for, at du lærer at kende dit eget Væsen.
(*St. Basilus.*)

Jeg vil, at Sjælen frem for alt lærer at kende sig selv, fordi Hensynet til Gavn og Orden kræver det.
(*St. Bernhard.*)

Hvo som ransager sin Samvittighed om Aftenen, før han gaar til Sengs, omgiver sig allerede for den følgende Dag ligesom med et Hegn imod Synden.
(*St. Chrysostomus.*)

3. Søndag i Advent.

Epistelen er taget af den hl. Apostel Pauli Brev til Philippi. 4. Kap.

Brødre! Glæder eder altid i Herren; jeg siger det atter: glæder eder! Eders Maadehold være vitterligt for alle Mennesker; Herren er nær. Værer ikke bekymrede for noget, men lader i enhver Bøn og Paakaldelse eders Begæring fremføres for Gud med Taksigelse. Og Guds Fred, som overgaar al Forstand, bevare eders Hjerter og Tanker i Kristus Jesus vor Herre. —

Paulus sad lænket i et af Roms Fængsler. Han tænkte paa de forskellige Menigheder, han havde grundlagt, og Menighederne tænkte igen paa ham i Bøn, i Kærlighed og med Almisser. Saaledes ogsaa Menigheden i Philippi, der stod hans Hjerte ganske særligt nær. Den var selv fattig, men Kærligheden til Paulus havde gjort det muligt for den at sende Apostelen en Almisse. Epaphroditos, vistnok deres Biskop, bragte den til ham i Fængslet i Rom. Paulus var henrykt over Menighedens Kærlighedsgave; og da Epaphroditos vendte tilbage, medbragte han et Brev fra Apostelen, et Takkebrev til hans kære Menighed i Philippi. I dette Brev genspejler sig Apostelens ædle og store Sjæl. Selv bærer han endnu Lænker om Hænder og Fødder, men hans Hjerte er opfyldt af overstrømmende Glæde, saa straalende og ophøjet, at man har kaldt dette Brev: den kristelige Glædes Højsang! Apostelens Hjerte er et Hjerte, hvor Freden bor, Freden med Gud i en ren Samvittighed, Freden til Trods for de ydre Lidelser og Genvordigheder, Freden med alle Mennesker, om de nu er hans bedste Venner eller hans Fjender, der kun tænker paa ondt imod ham. Og fordi han ejer denne alsidige Fred i sit Hjerte, derfor er det ogsaa saa fuldt af Glæde.

Netop det samme finder vi hos mange af Christi Disciple, hos mange hellige Martyrer, hvis Hjerte strømmede over af Glæde under alle deres Pinsler. Petrus og Johannes var glade over at kunne lide Forhaanelser og Slag for Kristus; Andreas var fyldt med Glæde, da han saa Korset, han skulde dø paa. Laurentius var bedrøvet, da han ikke kunde følge sin Biskop i Døden, men da Tiden var kommen for ham selv, da jubede han og raabte til Dommeren: »Kom og spis, den ene Side af mig er stegt, lad mig vende, for at ogsaa den anden Side kan blive stegt.« Og dette gentager sig stadig hos Herrens Efterfølgere gennem alle Aarhundreder. Da Elisabeth af Thüringen blev jaget bort fra sit eget Slot, da ingen tog sig af hende, og hun med sine tre smaa Børn maatte bo i en Svinesti, da søgte hun Graabrødrenes Kirke og takkede Gud for al

Forfølgelse og lod Graabrødrene synge et Te Deum. Deres Hjerter var fyldt med Glæde — fordi der boede Fred i deres Sjæl.

Saaledes ogsaa hos Paulus. Hans Hjerter strømmede over af Glæde, og han var da i Stand til at meddele ogsaa andre deraf. Og derfor skriver han til sin elskede Menighed i Philippi: Glæder eder altid i Herren; jeg siger det atter: glæder eder! Herren er eder nær. Værer ikke bekymrede for noget, men lader med Taksigelse eders Begæring fremføres for Gud. Og Guds Fred, som overgaar al Forstand, bevare eders Tanker og Hjerter i Christus Jesus.

Ja, Christi ægte Disciple er gennem alle Slægter et Vidnesbyrd for de apostoliske Ord, vi læser i Søndagens Epistel.

Men ogsaa Verden med sine Glæder og sin Jagen efter dem er et Vidnesbyrd for denne apostoliske Sandhed — naturligvis paa sin Maade. Verden og dens Børn søger stadig nye Glæder og jager efter dem og finder stadig paa noget nyt. Det er forbavsende, hvad der hver Dag bydes Befolkningen i vore Dage især i Byerne. Theatre og Biograftheatre, Koncerter og Aftenunderholdninger, Dans og Spil, Udflugter og Ture, alle Slags Sport kappes ligefrem om at drage Hundreder og Tusinder til sig, Restaurationer og Hotelsale er overfyldte. Jeg talte for otte Dage siden med en Herre, der havde besøgt et nyt Biograftheater for at se et morsomt Stykke; han sagde da: ja, jeg var derhenne til den første Aftenforestilling, thi til den sidste kan der ikke faas Billet, da er alt overfyldt, og Theatret har Plads til 900 Mennesker. Og alle de Mennesker vil mere sig, og de vil gøre det hver Uge, ja endog flere Gange om Ugen — snart her, snart der — og dog kan de ikke mættes, de sulter igen og søger stadig paany noget nyt for at glæde og more sig. Netop denne stadige Jagen efter nye Glæder er et Bevis paa, at alt dette ikke er i Stand til at opfylde deres Hjerter. Der mangler oftest en Ting, som er Grundlaget — det er Freden. Hvorfor er et Menneske, f. Eks. en Ordenssøster, der har givet Afkald paa al Verdensglæde, i sin Ordenscelle, i en fattig Ordensdragt, under svært Arbejde mere fornøjet end alle andre, der løber fra Sport til Sport, fra Fester til Fester, fra Dans til Dans o. s. v.? Fordi det ejer Grundlaget for al Glæde — Hjerterets Fred.

Og er ikke du selv og dit eget Hjerter Vidnesbyrd om denne Sandhed? Har du aldrig erfaret, hvornaar du var mest glad og tilfreds hos dig selv, saa at du ikke vilde bytte med hele Verden? Var det ikke, efter at du havde renset dit Hjerter i et godt Skriftemaal, eller efter at du havde modtaget en værdig hellig Kommunion?

Det gode Træs gode Frugter.

Ovre i Svendborg stod for en Maanedes Tid siden en Præst i den danske Folkekirke og sagde alt det Onde, han kunde, om Katholicismen. Vi Katholikker er jo vant til lidt af hvert — »Have de kaldt Herren *Belzebug*, hvor meget mere da hans Disciple?« Velærværdige Hr. Pastor *Schiødte* — det er Mandens Navn — sparede da heller ikke paa onde Ord; af Hjertets Overflødighed taler Munden. Værst for os, der hører den romerske Kirke til, er det vel nok, at Pastoren kaldte den hellige Messe for »djævelsk«.

Allerede i et tidligere Nummer af dette Blad har *Viator* med Takt og Overlegenhed afvist den fanatiske Svendborgpræsts grimme Angreb. Men den smukkeste Æresoprejsning faar den katholske Kirke og navnlig hin hellige Handling, som den lutherske Gejstlige fordristede sig til at brændemærke som *djævelsk*, gennem nedenstaaende Skildring af, hvad *netop en hellig Messe har betydet for en dansk evangelisk Præst*. »Mon et oudt Træ kan bære gode Frugter?« Gid den Svendborger Pastor maatte overtænke dette Ord og desuden betænke, at selv kongelig ansatte lutherske Sognepræster en Gang skal staa til Ansvar og gøre Regnskab for deres Udtalelser.

Jeg tilføjer, at det er i Pastor *H. P. Mollerups* Ugeblad »Søndagshilsen til Frihavns Sogn«, for 28. Oktober, tilsendt mig af venlig Haand, at jeg har fundet nedenstaaende Beretning. Det er kun glædeligt at konstatere dette.

Assisi, Dec. 1923.

Johannes Jørgensen.

En Oplevelse.

I »Modersmaalet« fortæller den danske Præst *Ch. Nedermark* om sit Arbejde i de russiske Fangelejre i Sibirien under Krigen. Han stiftede her Bekendtskab med en katholsk Præst *Andreas*, der var Polak, og som ogsaa virkede blandt Fangerne. Ham blev han inderlig knyttet til, og han fortæller, hvorledes det gik til.

»Jeg havde været i Sibirien,« fortæller Pastor *Nedermark*, »i over et halvt Aar uden at faa en eneste Efterretning hjemme fra Danmark. Paa Grund af de mange Fronter var det næsten umuligt for Kurerer at slippe igennem. Telegraflinierne var afbrudte. Kort sagt, det var fortvivlet. Jeg læste i de russiske Aviser, at Verdensrevolutionen var brudt ud. Den var ogsaa kommen til Danmark. Den

danske Konge var myrdet. Bankerne blev plyndrede i København, og udover Landet valgtes Arbejder- og Soldater-raad o. s. v.

Selv om jeg havde vanskeligt ved at tro alt dette, saa begyndte det alligevel at virke efterhaanden. Jeg blev urolig, nervøs, bange for mine kære. Men der kom stadig ingen Efterretninger. Mine Penge slap op, samtidig med at alt steg i Byen, fordi Tilførslerne fra Landet standsede. Bolsjevikkerne lagde atter og atter Hindringer i Vejen. Til sidst forbød de mig Adgang til Krigsfangelejren. Jeg var selv som fangen. Jeg var fortvivlet.

Jeg havde kun Gud at kaste al min Sorg paa. — Men da glippede det. I det afgørende Øjeblik. Jeg — som atter og atter havde søgt at opmuntre ulykkelige Mennesker ved at kalde dem til Gud, jeg kunde ikke selv finde ham. Naar jeg bad, blev det slet ikke nogen Bøn. Ordene naaede ikke engang Loftet. Og da dette gik op for mig, blev jeg endnu mere ulykkelig. Thi det er det ulykkeligste at have smagt Himlens Gave — og saa miste den. Jeg kan slet ikke skildre disse 14 Dages Tilstand: Hjemvé, Vantro, Sorg, Sult, Fortvivlelse, Angst.

Men saa kom d. 15. August 1918. (Jeg skriver dette d. 14. August 1922 — derfor er Mindet saa levende). Jeg havde ligget vaagen næsten hele Natten, medens den ene Tanke efter den anden havde pint mig. Og da Klokken var fire, stod jeg op: »Saa er der da ingen Gud!« Det var min Tanke. Det hele var ikke andet end Overtro, Indbildning. Det, som jeg troede var Guds Kald til at rejse til Rusland og arbejde blandt Krigsfangerne, var ikke andet end Eventyrlyst eller Ærgerrighed for ikke at staa tilbage for andre — thi var han til, og havde han kaldet mig, hvorfor skulde jeg da komme i en saadan Ulykke?

»Saa er der da ingen Gud.« Med den Tanke gik jeg ned ad den stille Gade ved Femtiden. Hvor var jeg dog fortvivlet bitter!

Jeg kom forbi den romersk-katholske Kirke. Skønt det var saa tidligt, saa jeg dog, at der gik Mennesker derind. Jeg hørte Polakkerne synge derinde. (De fleste Katholikker i Rusland er Polakker). Efter nogen Nølen gik jeg ogsaa derind. Jeg kom der ret ofte. Som Regel holdt

jeg min Morgenandagt derinde. Thi det var der ikke megen Ro til, hvor jeg boede. Det var med Nød og næppe, jeg kom indenfor Døren. Kirken var stuvende fuld. (Senere gik det op for mig, at den 15. August er en stor romersk-katholsk Helligdag). Lige ved Siden af mig laa der en gammel Kone paa sine Knæ. Hele Gulvet var dækket af knælende Mennesker, mest Mænd, som laa og mumlede halvhøjt deres Bønner. Den gamle Kone blev ved at gentage: »Herre, frels min Søn; Herre, frels min Søn; Maria, bed for min Søn!« Men selv stod jeg kold og ligegyldig og saa ud over disse Mennesker. Jeg husker endnu tydelig mine Tanker: »Humbug! De beder — og der er ingen at bede till«

Jeg vilde gaa ud af Kirken, men der var noget, der bandt mig. Pludselig saa jeg Døren oppe ved Højalteret gaa op. En Præst, iført Messeskrudet, kom frem med et Par Messedrenge foran sig. Han gik op til Alteret. Det var den unge katolske Præst, Andreas M.

Det var en stille Messe. Jeg kunde intet høre af, hvad han sagde. Han bøjede sig, knælede, gjorde Korsets Tegn og meget andet, som jeg syntes var underligt og taabeligt. Og alt som Messen skred frem, blev jeg mere og mere urolig. Jeg havde den største Lyst til at sparke den gamle Kone, der blev ved med at mumle: Herre, frels min Søn; Maria, bed for min Søn. Jeg havde Lyst til at raabe ud i Kirken: Humbug, Overtro, Løgn, Bedrag! Til sidst kunde jeg ikke holde det ud mere. Jeg vilde vende mig om og styrte ud af Kirken.

Men da skete der noget forunderligt. Jeg kunde ikke gaa ud. Det var mig umuligt. Men jeg faldt paa mine Knæ ved Siden af den gamle Kone. Og jeg kan ikke beskrive min Følelse i det Øjeblik. Jeg baade lo og græd paa samme Gang. Jeg følte en stor Fred i Hjertet. Det var, som en stor Sten var faldet bort fra mig. Jeg husker min Tanke: »Om saa hele Danmark staar i Brand, om Kongen, om dine Forældre er myrdet — Gud lever dog og Jesus er din Frelser!« Det hele kom mig saa overvældende, ssa pludseligt, og jeg tør sige, det var som en Aabenbaring. Aldrig før eller siden har jeg vist takket Gud, min Frelser, som hin Morgenstund.

Jeg kan ikke synge, ikke Spor. Men da jeg hin Morgen gik ud af Kirken, sang jeg af fuld Hals og fuldt Hjerte:

Jeg har baaret Lærkens Vinge,
 jeg har sunget højt dens Sang.
 Jeg har følt, jeg skal mig svinge
 ind i Paradis en Gang.

Om Aftenen, da jeg gik hen ad Gaden (Butirskaja hed den), var der pludselig en, der tog mig under Armen bag fra. Det var Andreas. Han standsede mig, lagde begge Hænder paa mine Skuldre og sagde: »Hvor jeg dog holder af Dem!« Jeg husker ikke, hvad jeg svarede, men han vedblev: »Er De nu glad igen? For jeg skal sige Dem, jeg har lagt Mærke til, at De ikke har været glad og fornøjet i den senere Tid. Og jeg ved, at den Slags kommer, naar et Menneske mister Troen paa Gud. Derfor har jeg bedt for Dem i disse Dage, mest i Morges, da jeg var i Kirken. Det var længe, før De stod op,« tilføjede han med et Smil. »Medens jeg var foran Herrens Alter, bad jeg om, at De maatte faa Fred med Gud. Jeg siger det til Dem; thi De er jo Protestant, og jeg er Katholik, saa jeg ved ikke, om De synes om det. Men jeg syntes, at Gud hørte min Bøn!«

Enhver vil let forstaa mine Følelser i dette Øjeblik. Der havde jeg staaet i Kirken med alle mine Tanker: Humbug, Løgn, Bedrag, og mindst havde jeg tænkt, at han had for mig. Og han vidste ikke, at jeg var i Kirken. Men jeg ved: Det ene Øjeblik fuld af Vantro, Fortvivlelse, Sorg, Ufred, det næste Øjeblik fuld af Tro, Fred og Glæde.

Professor Lehmanns Foredrag.

I forrige Nummer af Ugebladet omtalte jeg det Foredrag om Katholicismen, som Prof. Lehmann havde holdt paa Bornholms Højskole. Nu har jeg faaet tilsendt et Nummer af »Bornholms Tidende« for den 28. November, hvori der læses følgende:

»Vi har fra Hr. Professor Lehmann modtaget flg.:

Naar et Foredrag, der varer mere end en Time, skal sammenpresses i et kort Referat, gaar det nødvendigvis ud over Enkeltighederne, som enten ikke kommer med eller faar en anden Betydning. Et og andet Udtryk kan ogsaa være brugt i den mundtlige Fremstilling, som man ikke vilde have anvendt skriftligt. Jeg skal derfor tillade mig et Par Berigtigelser i det iøvrigt træffende Referat, som B. T. bragte af mit Foredrag om Katholicismen og vor Tid. Udtrykket at »Jesus skabes i Menigheden« under Messeofret bør saaledes rettes til, at Brødet og Vinen forvandles til Jesu Legeme og Blod, og dette sker ikke under Opløftelsen, men allerede under Velsignelsen (Konsekrationen). Tillige bør der ikke staa, at den, der »har begaaet Dødssynd«, men den, der »dør i Dødssynd«, er fortabt. Med disse Berigtigelser vil jeg kunne vedstaa Referatet.

At Foredraget vil møde Indsigelse fra katholsk Side, er rimeligt. Paa enkelte Punkter vil man vel ogsaa erklære min Fremstilling for misvisende. Saaledes er jeg blevet gjort opmærksom paa, at Skriftemaalsheimmeligheden ikke kan udleveres til gejstlige overordnede. Det skulde glæde mig, om det er saa. Edvard Lehmann.«

Derefter følger, i samme Nummer af »Bornholms Tidende«, en længere Redegørelse af Pastor A. Zoetmulder i Aakirkeby, der viser, hvad den katholske Katekismus siger om de forskellige Ting, der er berørt i Foredraget. Han begynder med at meddele, at Professor Lehmann i Forvejen har ladet ham læse ovenstaaende Linjer, og det er jo et glædeligt Tegn paa Loyalitet hos Professoren. Blot han havde gjort Skridtet helt ud og ikke tilføjet: »Det skulde glæde mig, om det er saa.« Her har Pastor Zoetmulder Ret i at sige, at dette »afkræfter hans Indrømmelse i den Grad, at der næppe kan være Tale om en ærlig og uforbeholden Tilbagetagelse. Er det ridderligt?«

Forundret mig har det, at Slutningsordene i Referatet stadig staa urokket. Professor Lehmann har altsaa sagt, at de, »der maaske kan lokkes af Katholicismens store og mægtige Fremskridt i Verdensløbet, bør tænke paa, at de snart kan faa et alvorligere Regnskab med sig selv, naar de stilles overfor Spørgsmaalet, om de skal tilhøre Jesus eller Maria«. Vil det sige, at vi Katholikker ikke tilhører Jesus, men er Afgudsdyrkere? B. J.

Pastor Moes sidste Angreb.

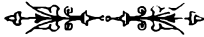
Provst Nordentofts Indsigelse, som vi gengav i sidste Nummer af Ugebladet, har Pastor Moe ikke villet lade staa uimodsagt. Den 1. December rykker han atter ud i »Kristeligt Dagblad« med et Indlæg endnu værre end det første. Selvfølgelig agter vi ikke at diskutere med Pastor Moe eller forsvare os imod ham; den Tone og de Skældsord, Pastor Moe bruger, ligger ganske uden for vort Blads Evner. Naar vi i det hele taget har omtalt denne Sag og nu gør det igen, saa er det for at vise, hvorledes man fra forskellig Side i Folkekirken betragter den katholske Kirke, ikke mindst fordi vi har glædet os over, at andre af Folkekirkens Mænd her har taget til Genmæle. Heller ikke Pastor Moes sidste Udfald har nemlig faaet Lov til at staa uimodsagt i »Kristeligt Dagblad«. Denne Gang er det Pastor F. Christiani, der har følt sig drevet til at tage Afstand, og det endda meget kraftigt. Han skriver bl. a.:

»Det fremgaar af Pastor C. Moes Udtalelser i Anledning af Johs. Jørgensens Omvendelse, at han slet ikke regner Katholikerne for Kristne. Den, der gaar over til Katholikerne, siger han, »kaster sig i Armene — ikke paa Kristus, men paa en Kirke, der *foregiver* at være selve Kristus, repræsenteret af Paven; han gaar fra det ene Mørkekammer ind i det andet«; — han kalder Katholikerne falske Lærere og svigefulde Arbejdere, som paatager sig Skikkelse af Kristi Apostle; han benægter, at Katholikerne — trods Vildfarelser og Skævheder — efter sit inderste Væsen er Guds sande Kirke.

Nu er det ikke min Mening her at give Romerkirken en anbefaling — og det har ej heller været Provst Nordentofts Mening. Kun een Ting vil jeg slaa fast, at hvis den katholske Kirke ikke hører med til Kristi Kirke, saa havde der ikke været nogen Kirke her paa Jorden i de mange Aarhundreder fra Augustin til Luther — og saa vilde — stik imod Herrens Ord — Helvedes Porte have haft Magt over hans Menighed i denne lange Periode.

— — — At Pastor Moe ogsaa regner andre end Lutheranerne for levende Kristne, vil jeg gerne tro — formodentlig regner han ogsaa Reformerte, Metodister og flere andre protestantiske Samfund med dertil.

Derimod skal efter hans Opfattelse de 2 store Troens Skikkelser i Middelalderen: Frants af Assisi og Bernhard af Clairvaux, regnes blandt de *svigefulde* Arbejdere, fordi de støttede Pavekirken! Og dog, Pastor Moe — i Verdensforsagelse, Selvfornægtelse og glødende Kærlighed til Guds Rige staar baade De og jeg langt tilbage for en saadan Troens Helt som Frants af Assisi.«

Nye Bøger.

Johannes Jørgensen: Jorsalafærd. Andet Bind. Med Illustrationer og Kort. 210 S. Gyldendal 1923. Pris: Kr. 8,50.

Pater Nunzio, der var Johannes Jørgensens Fører paa saa mange Steder i det Hellige Land, havde sagt til ham, at han vilde komme til at længes tilbage. »Jeg troede ham, da han sagde det i Kafarnaum, men da han gentog det i Jerusalem, troede jeg ham ikke mere. Der havde været altfor mange nedknugende Timer og Dage i det stenede Judæa, og man kunde ikke gaa sig glad i Gehennas Ørkendal, omgivet af Muhamedanernes Fjendtlighed i Siloë og ved Jobs Brønd.«

Det stenede Judæa førte den første Del af »Jorsalafærd« Læseren igennem, og man fik et godt Indtryk af de nedknugende Timer. Anden Del har lysere Toner, i hvert Fald i den største Del af Bogen. Det er Galilæa, Forfatteren skildrer, der har han aabent haft de bedste Glæder paa sin Rejse. Han skynder sig at føre en bort fra Judæa: »I Judæa er intet Haab om Frelse. Der er alt Stene — og mest af alt Hjærterne. Der er alt Lov — der er inden Miskundhed, ingen Naade. Galilæa er Naadens Land«. Og bort fra Jerusalem: »vi har ingen at søge i Jerusalem«. »Galilæa er Landet, hvor Mesteren endnu lever.« Og de Steder, der opsøges, er Nazareth, Thabor, Bethsaida, Yafa, Naim, Tiberias, Genesareth Sø. Det er en Rejse i Palæstina, som det er den Dag i Dag, men i Minderne om det, der engang skele paa disse Steder. Nej, ikke blot i Minderne, her faar Johannes Jørgensen det gjort levende. Læs for Eksempel om Herrens Optræden i Synagogen i Nazareth, lyslevende bliver denne Begivenhed for en: og saadan overallt, hvor Johannes Jørgensen kommer hen. Disse Oplevelser, født af Stedet og af Skriftens Fortælling, har været som Syner, der virker dybt ind i Digtersjælen, og frem stiger en Bøn som denne:

»O Maria, o Moder til Jesus, Moder til den Eviges Søn, Moder til Gud den Korsfæstede — Du lukkede ikke som Bethlehems Herberge dit Hjerte for ham, der ikke havde det Sted, hvortil han kunde hælde sit Hoved! Du aabnede ham dit Jomfrulegem som et Hus, hvori han kunde træde ind, og som et Herberge, hvori han kunde dvæle den Tid, han vilde, og hvoraf han kunde gaa frem, naar Tidens Fylde var kommet! Hav Tak, o Maria, atter og atter Tak, fordi Du vilde sige hint Ord, uden hvilket vi aldrig vilde have Paradisvejen fundet!«

I Kafarnaum er det Forjættelsen af Alterets Sakrament, der griber Forfatteren, og Simon Peters Ord: »Herre, til hvem skulle vi gaa hen? Du har det evige Livs Ord!« Atter formes der en Bøn af vidunderlig Skønhed:

»O Simon Peter, Du, der saa ofte har roet en Baad som den, der idag har baaret os, over disse samme Bølger — Du Fisker og Rorsmand og Styrismand paa det Skib, som aldrig gik under i Stormen, fordi Jesus var om Bord (skønt han ofte syntes at sove) — giv os, o Simon, af dit ærlige Hjertes simple, faste Tro, saa at det ikke ogsaa hænder os, hovedrystende og tilfredse med vor Snusfornuft, at gaa bort fra Mesteren! Lad Undernes Under være ubegribeligt, lad Gavernes Gave være urimelig, lad det levende Brød skræmme alle dem, der ikke føler hele Tilværelsens endnu mere forfærdende Uforstaaelighed! Vi siger som Du, vi føler som Du, Simon Jonas' Søn, at i hele denne Verdens ræddelige Mørke er der intet andet Lys end det, som en Gang skinnede her i Synagogen i Kafarnaum, og »det skinnede i Mørket, og Mørket greb det ikke.« Hjælp os, Simon Peter, til ikke at være Mørke, men Lys og at bekende vor Tro paa Lyset med Dine Ord, der er sande nu som da — og endnu mere sande, efter at vi i nitten Aarhundreder har prøvet med alle mulige andre Læremestre, og ingen af dem har kunnet hjælpe os: Herre, der er ingen anden at gaa til! De andre giver os Stene, kun Du giver os Brød, thi Du giver os Dig selv!«

Skøn er Sejladsen paa Genesareth Sø, og interessant er Beretningen om de arabiske Rosenkranssøstre og om Eneboeren Charles de Foucauld, der længe boede i det Hellige Land. Hvad Loreto-Traditionen angaar, slutter Johannes Jørgensen sig fuldstændig til den nyere Forskning, der helt forkaster den, og han bruger stærke Ord om dem, der hylder Princippet: »Folket har Ret til ikke at faa Sandheden at vide.«

Et Afsnit i Bogen er helliget Karmel, og det er blevet noget ganske for sig. Elias's Skikkelse, det øde Bjerg, Klosteret og dets grumme Historie, Havets vældige Bølger,

alt smelter sammen og giver et imponerende Indtryk af Magt og Storhed.

Det sidste Afsnit — bortset fra et Slutningskapitel — hedder »Jerusalem, Jerusalem . . .«, og her naar Johannes Jørgensen vel højest i Skildringen af Morgengudstjenesten og Eftermiddagsprocessionen i den hellige Gravs Kirke og af *Via dolorosa*. Der lader han alt andet forsvinde og fordyber sig helt i de hellige Minder, og disse Kapitler er de mest gribende i hele »Jorsalafærd«.

Til sidst føres vi til Emmaus, »Dagen hælder — og det er Paaske«. Og alter formes Tankerne til Bøn — men den er for lang at citere helt, kun Slutningen: »Tabernaklets gyldne Port aabner sig, og Du træder ud. Og som Kleofas har vi kun ét at gøre — aabne vort Hjertes Døre vidt og bede Dig træde ind — for at erfare hin livsalige Sandhed, ingen Skriftklogskab kan sikre os, at Du lever, at Du er, at Du giver Dine Gaver: *Fred, Lys, Glæde* . . . Lad saa kun Dagen hælde, Mørket true, Natten drive paa — vi véd, som dine første Disciple vidste det: Herren er sandelig opstanden og sét af Simon.«

»Jorsalafærd«, disse to Bind, skal da have Plads i Reolen hos enhver Katholik, der i det hele taget har Bøger. Man bliver vistnok aldrig træt af dette Værk. Der er Rejse-skildring, der er den skønneste Poesi, og søger man Opbyggelse, finder man den der, maaske mest i andet Bind, som vel nok er det indholdsrigeste. Vor danske katholske Litteratur er blevet et godt Værk rigere, som altid naar Johannes Jørgensen skriver. Megen Tak skylder vi ham.

Bernh. Jensen.

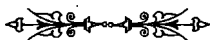
Fra Gyldendalske Boghandel har vi faaet tilsendt nogle Julehefter. Først er der Juleroser, som altid smukt af Indhold og Udstyr. Det aabnes med et Digt af Johannes Jørgensen »Nazareth«. Der er en udmærket Fortælling af Selma Lagerlöf »Brønden« og en interessant Afhandling om Overtro og Mystik, knyttet til Udgravningerne i Ægypten. En Mængde udmærkede Billeder pryder Heftet. Som Bilag, opklistrede paa Karton, medfølger 3 smukke Farvebilleder: Chr. Krogh: To Venner. Alexander Roslin: Damen med Masken samt Laparra: Studiehovede.

Hvad »Juleroser« er for de Voksne er »Børnenes Juleroser« for Børnene. Det festlige Præg, dette Hefte altid har, giver det Første-Pladsen blandt vore Børne-Julehefter og dermed ogsaa Første-Pladsen paa Barnets Ønskeseddel. Fra Aar til Aar imødeses det med Spænding; det indeholder baade underholdende og belærende Bidrag, morsomme Bilag til Udklipping og Sammenlægning, og Tekstbidragene veksler med smukke Billedbidrag i straa-

lende Farver. Indholdet er i det hele taget saa broget og afvekslende, som nogen kan ønske det.

Der er ingen Tvivl om, at »Børnenes Juleroser«, som nu er udkommet hos Gyldendal, i Aar som altid frem for noget andet vil blive Børnenes eget Julehefte. Omslagsbilledet er i Aar malet af Valdemar Vaaben. Det er udført i festlige Farver og forestiller en lille Nisse, der kommer sejlene i sin Baad med Juletræet og alle Julegaverne.

»Juletid«, Gyldendals billige Børne-Julehefte, foreligger nu i 30. Aargang. Trods den lave Pris indeholder Heftet et stort Antal gode og fornøjelige Bidrag af de bedste Børnefortællere og Kunstnere. Det fremtræder i Aar ligesom tidligere som et stort og smukt Hefte med mange Billeder, hvoraf flere i Farver.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Paa Højskolen talte Student E. Frederiksen den 4. ds. om Vadstena og Björkö. Foredraget blev nærmest en Fremstilling af den hellige Birgitta som Digter og Kunstner.

— Ved »Unio«s Generalforsamling den 5. ds. valgtes den gamle Bestyrelse med Murermester A. V. Günther som Formand. For Fremtiden vil Unios Møder blive holdt paa Hotel d'Angleterre i Stedet for i Koncertpalæet.

— I Henhold til de »Bestemmelser vedrørende Forstanderskab og Skolekommission ved de romersk-katholske Menigheder«, som blev stadfæstede d. 23. Januar 1907 af daværende Apostolisk Vikar, Biskop Johannes von Euch, skulde det ordinære Valg til St. Ansgars Kirkes Forstanderskab være afholdt i afvigte Foraar. Da Valget imidlertid af vigtige Grunde maatte udsættes (jfr. § 17) og endnu ikke har kunnet finde Sted, skal det herved meddeles, at det hidtil gældende Regulativ med Henblik paa den nye Kirkelovbog af Hs. Højærværdighed Biskoppen er bleven sat ud af Kraft, indtil en ny Bestemmelse træffes. Dog har Hs. Højærværdighed Biskoppen anmodet de i sin Tid valgte Forstandere og Repræsentanter om at fungere videre.

— Vincentskonferensernes 4. Generalforsamling, der afholdtes Søndag d. 9. December i Skolen ved Sakramentskirken, havde samlet 20 Deltagere og lededes af Formanden, Hr. A. V. Günther. Ifl. Beretningerne fra de 5 Konferenser og Lokalraadet var der siden sidste Generalforsam-

ling d. 22. Juli indgaaet ca. 1340 Kr. og udbetalt i Understøttelse m. m. ca. 1125 Kr. Det omtaltes, at de saakaldte »Kransekort« ved Begravelser til Fordel for Vincentsforeningen burde anvendes betydelig mere. Der var Begravelser, hvor Familien, i Forstaaelse af Kransekortenes vælgende Formaal, ligesaa gerne saa en saadan Opmærksomhed som en Krans, der dog et Par Dage efter blev kastet paa en Affaldsdyng. Endvidere berørtes, at en større Tilslutning af passive (kun bidragydende) Medlemmer til Vincentsforeningen, selv om de aktive Medlemmer var Foreningens egentlige Kerne, var i høj Grad ønskelig. Vincentsforeningen tæller i alt kun 50 aktive og 69 passive Medlemmer, et Tal, som kunde og burde forøges betydeligt. Indmeldelser kan iøvrigt ske til Sogdenes Vincentsforeninger.

Norge. Det lader nu til, at den norske Grundlovs Forbud mod Jesuiterne endelig skal ophæves. Efter § 2 maa Jesuiter »ikke taales« i Landet, men siden Straffeloven af 1904 har man dog ingen Straffebestemmelser haft imod dem, og endnu husker man jo Pater Menzingers Foredrag i Kristiania for et Par Aar siden. Den norske Regering har nu fremsat Forslag om tre Grundlovsændringer og deriblandt Ophævelsen af dette Forbud. Iflg. »Tidens Tegn« har Kirkedepartementet i 1921 forelagt Spørgsmaalet om Ophævelsen for Biskopperne, det theologiske Fakultet og Menighedsfakultetets Lærerraad. Fire af Biskopperne og det theologiske Fakultet, med Undtagelse af Professor Michelet, anbefalede Ophævelsen af Forbudet, mens to Biskopper og Menighedsfakultetets Lærerraad udtalte sig imod. Derefter har Kirkedepartementet ikke villet modsætte sig Ophævelsen.

England. I de sidste seks Aar er i England 60,000 Mennesker gaaet over til den katholske Kirke.

Frankrig. Ærkebiskoppen af Paris, Kardinal Dubois, har stiftet et Akademi for gregoriansk Sang i Paris. Benediktineren Dom Mocquereau er udnævnt til Forstander. Samtidig er der blevet ansat en hel Stab af Lærere, Benediktinere, Verdenspræster og Lægfolk. Undervisningen omfatter ogsaa alle Grene af det liturgiske Studium.

Rom. Det antages, at den Hellige Fader ved Konsistoriet den 20. December vil udnævne tre nye Kardinaler, nemlig den pavelige Major-Domo, Mgr. De Samper, Assessor i det hl. Officiums Kongregation, Mgr. Perosi, og Ærkebiskoppen af Neapel Mgr. Michele Zezza di Zappone. Derimod vil der denne Gang næppe finde nogen Udnævnelse af ikke-italienske Kardinaler Sted.

Brevkasse.

Tillader mig herved at forespørge rette Vedkommende, om det er tilladt at lade trykke og bortgive Pater A. Blanche's Tale:
Jesu Christi Guddom
efter hans mesterlige Foredrag 1912.

Takkende forud for event. Besvarelse.

Ærbødigst
D.

Ligesom de foregaaende Aar vil undertegnede i Anledning af Julen foranstalte en **Indsamling** til Fordel for fattige Familier og enligstillede i **Rosenkranskirkens Sogn**. Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. Sognepræsten, Hr. Pastor Raabe saa vel som undertegnede er villige til at modtage Gaver.

Frk. M. Hoffmann,
H. C. Ørstedsv. 48¹

Fru F. Osterhammel,
Bülowsv. 30 A¹.

Frkn. Ronge,
Lykkesholmsallé 14 C St.

Fru E. Stegler,
Kingsg. 17 Mezz.

Ligesom de foregaaende Aar agter undertegnede i Anledning af Julen at foranstalte en **Indsamling** til Fordel for de fattige i St. Ansgars og Sakramentskirkens Sogne. Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. Hr. Pastor Ph. von Kettenburg og Hr. Pastor Ronge saa vel som undertegnede er villige til at modtage Gaver. De trængende, som ønsker at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa personlig henvende sig hos en af Præsterne eller hos en af undertegnede inden 15. Decbr.

Fru A. Osterhammel,
Frederiksborggade 54³.

Frk. A. Stralbøcker,
Jægersborg Allé 19, Charl.

Frk. C. Tetzlaff,
Paludan Müllersvej 5.

Ædle Velgørere,

som maatte ønske at understøtte Hr. Pater A. Smitz, Naskov, i hans Bestræbelser for at hjælpe katholske Børn fra Landet og de katholske Børn i Nød, og som har Vanskeligheder ved at forsende Gaverne, kunne blot indlevere dem efter nedenstaaende Adr., telefonere eller skrive, hvorefter de ville blive afhentede og expederede videre. Foruden smaa kontante Beløb ønskes især: brugte Klæder, Drengetøj og Fodtøj, Undertøj etc.

Gaverne modtages med Taknemmelighed af Aug. J. Diemar, Skindergade 32² K. (Tlf. Byen 6555, Kl. 10—2.)

Xarets smukkeste Julegave

Joh. Jørgensen: Jorsalafærd I—II

Giovanni Papini: Kristi Livs Historie.

Sœur Thérèse: En Sjæls Historie.

F. F. Maurer: Den hellige Frans Xaver. Ny Bog.

Uddrag af ROSENREGN. Ny Bog.

Katholff Boghandel
Stenosgade 3, Kbhvn. B.
Tlf. Vester 3930

A.C. (D. u. S.) Onsdag den 19. December Kl. 8¹/₄ i A. C.'s Lokaler i Vesterhus. Fru E. Greve: »De vises Sten«. Adm.

Kirkelig Kalender.

16. Dec. 3. Søndag i Advent.	23. Dec. 4. Søndag i Advent.
17. — M. Ferialdag	24. — M. Vigilie (Fastedag).
18. — Ti. Ferialdag.	25. — Ti. Juledag.
19. — O. Ferialdag. (Tamperfastedag).	26. — O. Stephan, Martyr.
20. — To. Vigilie.	27. — To. Johannes, Apostel og Evangelist.
21. — F. Thomas, Apostel. (Tamperfastedag.)	28. — F. Uskyldige Børn.
22. — L. Ferialdag. (Tamperfastedag.)	29. — L. Thomas af Canter- bury, Biskop og Martyr.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 18. Dec. Kl. 8 Aften i Vesterhus, Vestervoldgade 115^a.

Pastor Günther: Oplæsning.

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

»Absalon«. Møde Mandag d. 17. Dec. »Columbus«.

Julefesten afholdes Torsdag d. 27. Decbr. Kl. 6 i »Columbus« Selskabslokaler. (Salen og 1. Sal benyttes). Dans om Juletræet. Store Overraskelser i Aftenens Løb. Børnene trakteres som fore-gaaende Aar. Tombola m. m. Dans til Kl. 1. Billetter faaes hos: Formd. A. Johansen, Birkegade 15² og Sygepasser Niels Larsen, St. Joseph-Hospital.

Mariakongregationen for unge Mænd har Fælleskommunion Søndag den 16. ds. Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjerter Kirke.

S. M. D. M. (Sankt Mariæ Drengeskoles Minde) afhol-der sin Julefest Fredag den 28. ds. Kl. 7¹/₂ paa Skolen i Boyesgade 8.

Alle gamle Elever er velkomne.

Bestyrelsen.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der **alle behandles som fortrolige**, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar F. J. West, Ordrupvej 96², Charlottenlund.

Udmærket Jule- og Nytaarsgave!

Et Gavekort,

der giver Ugebladet frit
tilsendt en hel Aargang.
Pris 12 Kroner.

Faas i Ekspeditionen og i Boghandelen.

Kalenderen for 1924 er udkommen og kan faas hos **Ekspeditionen**, Bredgade 64. (Telf. Palæ 3762) samt ved Kirkerne og i Boghandelen.

Pris 40 Øre. Ved Indsendelsen af 60 Øre i Frimærker tilsen-des Kalenderen portofrit. *Ansgariusforeningen.*

FREMMEÐSPROGTRYKKERIEÐ »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanmosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Aulgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64 a, Kbh. K. Tlf. Palæ 59. Træffes bedst Kl. 5—7 Eftermiddag.

Nr. 51.

Søndag den 23. December.

1923.

INDHOLD: Strøtanker til Evangeliet. — Julen. — Den gamle Jule-Vise. — Gamle Julebilleder. — Lidt om Julen i Rom. — Pastor Louis Rattaire †. — Dr. Conrad Simonsen Dilm i Academicum Catholicum. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. — Avertissementer.

Strøtanker til Evangeliet.

»Et Barn er os født! Guds Søn er det, som blev Barn, for at du skulde blive en fuldkommen Mand. I Svøb blev han hyllet, for at du kunde frelses ud af Dødens Net; paa Jorden er han, for at du kunde bo i Himmelen.«

(St. Ambrosius.)

»Den højeste Herre over alle og alt annammede en Tjeners Skikkelse, for at Tjeneren kunde faa Friheden og blive en Herre. Hvor uvurderlig er din Kærlighed, o Gud, du, som hengav din Søn for at forløse Tjeneren.«

(St. Ambrosius.)

»Det var ikke nok for Guds Kærlighed, da han skabte vor Stamfader, at danne ham efter sit eget Billede; han vilde endog ved Forløsningen dannes efter vort Billede. Vi kan nu med Rette sige: Se, Gud er bleven som en af os. Se altsaa, o Menneske, Gud er bleven din Broder; Gud er bleven, hvad du er, en Adams Søn; han er iklædt det samme Kød som du; han er underkastet den samme Elendighed, de samme Lidelser, ja den samme Død som du. Han kunde antage en Engels Natur, men han vilde iklædes dit Kød for i den syndige Adams Kød — dog selv uden Synd — at gøre Fyldest hos den evige Gud.

(Arnobius.)

Julen.

Epistelen er taget af den hl. Pauli Brev til Hebræerne 1. Kap.

Efter at Gud mange Gange og paa mange Maader fordem har talet til Fædrene ved Profeterne, har han til sidst i disse Dage talet til os ved Sønnen, hvem han har indsat til Arving af alle Ting, ved hvem han ogsaa har skabt Verden; som, da han er en Afglans af hans Herlighed og et Afbillede af hans Væsen og bærer alt ved sin Krafts Ord, efter at have fuldbyrdet Renselsen fra Synden sidder ved Majestætens højre Haand i det høje og er bleven saa meget ypperligere end Englene, som han har arvet herligere Navn fremfor dem; thi til hvilken af Englene har han nogen Sinde sagt: »Du er min Søn, jeg har i Dag født dig,« og atter: »Jeg vil være ham en Fader, og han skal være mig en Søn?« Og, naar han atter indfører sin førstefødte i Verden, siger han: »Alle Guds Engle skal tilbede ham,« og atter: »Din Trone, o Gud, staar i al Evighed; Retfærdighedens Spir er dit Riges Spir.« »Du, Herre, grundlagde Jorden i Begyndelsen, og Himlene er dine Hænders Gerninger. De skal forjaa, men du skal blive, og de skal alle ældes som et Klædebon, og som et Gevandt skal du omskifte dem, og da skal de forandres: men du er den selvsamme, og dine Aar skal ikke ophøre.« —

Julen, den Fest, Menneskene længes efter og glæder sig til, fører os hen til Bethlehems Stald. Der finder vi »et Barn, svøbt og liggende i en Krybbe«. Dersom du og jeg dengang havde levet og besøgt Bethlehem, vilde vi heller ikke have fundet andet, end hvad Hyrderne fandt, om hvem det hedder: »Og de kom ilsomt og fandt Maria og Joseph og Barnet, som laa i Krybben.« Men — siger Evangeliet videre —, »da forstod de det Ord, der var talet til dem om dette Barn«. Ja, de forstod det Ord, men mange andre forstod det ikke — baade af dem, som levede paa deres Tid, og af dem, som levede senere, og af dem, som lever nu. For mange er det Ord, som blev talet af Engelen til Hyrderne: »I Dag er der i Davids Stad født eder en Frelser, som er Christus, Herren« en Forargelse; for mange er det Barn kun et Menneskebarn som alle andre, født af en Kvinde, og derfor er Kristendommen slukket i manges Hjerte. Og jo mere den moderne Udvikling skrider fremad, desto mere mener man, at Troen paa det Ord: »I Dag er der i Davids Stad født eder en Frelser, som er Christus, Herren« ikke mere passer for vor moderne Tid.

Ja, denne Tanke — at man ikke anerkender Barnet i Bethlehem som Christus, Herren, Frelseren, Gud af Gud, synes at være bleven moderne. Og denne store Bølge, der gaar igennem Verden, naar maaske ogsaa dit Øre og dit Hjerte og vil maaske ogsaa tage Jordbunden væk under dine Fødder — lidt efter lidt — især naar du har bygget paa Sand i Stedet for paa en Klippe.

Da er det ligesom Dug fra Himmelen at høre St. Pauli Ord i Juledagens Epistel om »Sønnen, hvem Faderen har indsat til Arving af alle Ting, ved hvem han ogsaa har skabt Verden, der bærer alt ved sin Krafts Ord, der, efter at have fuldbyrdet Renselsen fra Synden, sidder ved Majestædens højre Haand i det høje«. Det er vederkvægende at høre St. Paulus, hvorledes han sammenligner Barnet i Krybben med Englene: »thi til hvilken af Englene har han nogen Sinde sagt: »Du er min Søn, jeg har født dig i Dag — jeg vil være dig en Fader, og du skal være mig en Søn«?» Det er Regn fra det høje paa den hellige Juledag at høre Apostelens Ord om Barnet i Krybben: »Din Trone, o Herre, staar i al Evighed. Du grundlagde Jorden i Begyndelsen, og Himlene er dine Hænders Gerninger. De skal forgaa, men du bliver, og de skal alle ældes som et Klædebon, og som et Gevandt skal du omskifte dem, og da skal de forandres; men du er den selvsamme, og dine Aar skal ikke ophøre.« —

Ja, disse Ord! Og deres Opfyldelse og Virkeliggørelse! Aarhundredernes Historie og deres Vidnesbyrd! — ja, dem agter man ikke paa. Det er Tidens og Menneskenes Letsindighed og Overfladiskhed. Det har man hverken Tid eller Lyst til — og derfra stammer en stor Del af det, man kalder for Vantro.

»De skal forgaa, men du bliver; som et Gevandt skal du omskifte dem, men dine Aar skal ikke ophøre.« Et Vidnesbyrd om disse Ord: Kejser Augustus i Rom og den Herre Christus i Bethlehems Stald.

Augustus var den mægtigste Monark paa nogen jordisk Trone — han var Romerstatens d. v. s. den hele da kendte Verdens Enehersker. Ja, Enehersker i bogstavelig Forstand. Hans Rige strakte sig fra Atlanterhavet i Vest til Euphrat i Øst; fra Donau og Rhinen i Nord til Nilens Bredder i Syd. Et Ord af ham — og hele Jorden adlyder! »Der udgik en Befaling fra Kejser Augustus, at hele Riget skulde skrives i Mandtal.« Al Verden adlyder. »Alle gik for at lade sig indskrive.« . . . I en Afkrog af hans uhyre Verdensrige, i en liden Landsby, i en Klippehule bliver et Barn født, i den største Fattigdom; det maa lægges paa Halm og Straa i en Krybbe. Ringe og fattig var Barnet — og dog! og dog! Du mægtige Kejser Augustus, hvad er der blevet af dit stolte Orbis terrarum — dit mageløse Verdensrige? Styrtet, lagt i Ruiner for 1400 Aar siden. Og du selv? Forsvunden, ikke engang en Haandfuld Støv er tilbage af dig! — Og Barnet paa Halm og Straa i Krybben i Bethlehems Stald? Hans Rige strækker sig ud over Jorderigets Grænser, og han selv lever og sidder ved Majestædens Højre i det høje.

En rig-net Dag er os be-teet, en Him-me-ri-ges Glæ-de; at

The first system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has one flat (B-flat). The time signature is common time (C). The music is a piano accompaniment for a vocal line, with chords and moving lines in both hands.

Krist blev Barn, det nu er sket, med Fryd vi vil-le kvæ-del Saa

The second system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has one flat (B-flat). The time signature is common time (C). The music is a piano accompaniment for a vocal line, with chords and moving lines in both hands.

un-der-lig en Kvin-des Søn saa lys-tig og saa 'bar-ne-sken som

The third system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has one flat (B-flat). The time signature is common time (C). The music is a piano accompaniment for a vocal line, with chords and moving lines in both hands.

Men-ne-ske Han smi-ler. Hans Al-magt er u-tæn-ke-lig, hans

The fourth system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has one flat (B-flat). The time signature is common time (C). The music is a piano accompaniment for a vocal line, with chords and moving lines in both hands.

Gud-doms-kraft u-kræn-ke-lig og al-drig Aan-den hvil-ler.

The fifth system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has one flat (B-flat). The time signature is common time (C). The music is a piano accompaniment for a vocal line, with chords and moving lines in both hands.

Den gamle Jule-Vise.

Dies est lætitiæ eller: En signet Dag.

En signet Dag er os betæet,
 en Himmeriges Glæde,
 at Christ blev Barn, det er nu sket,
 med Fryd vi ville kvæde:

Saa underlig en Kvindes Søn,
 saa lystig og saa barne-skøn
 som Menneſke han smiler.
 Hans Almagt er utænkkelig,
 Hans Guddoms-kraft ukrænkkelig
 og aldrig Anden hviler.

I Himlen staar Hans Guddoms-Hal,
 derfra Hans Sol er runden,
 paa Jord han fødes i en Stald,
 hvor Dyr med Reb er bunden.

Og klare paa Hans Skaber-Ord
 stod alle Stjerner over Jord,
 Dag-Sol og Nattes-Maane.
 Her har Hans Mor ej Fødsels-Ly;
 da Dagen svandt bag Aften-Sky
 i Stald hun Hus maa laane.

Som Sollys gaar igennem Glar —
 ej brister og ej bryder,
 Maria var en Jomfru Klar,
 som Modernavnet pryder.

En Rose sprang af Liljekvist
 saa under-skøn en Guddoms-Liſt,
 en dyb og dejlig Gaade,
 Velsignet saa det Skød, det Bryſt,
 som fød Barn Jesus Livets Lyst
 og voldte os al Naade,

Der sidder i den dybe Nat
 en Moder med sin Spæde,
 med Lys fra Himlen bryder brat
 en gylden Engle-Bløde —
 der søger efter Sangen hen
 de Hyrder, Markens simple Mænd,
 med Æbmyghed at hylde
 det Barn, der frelser Hver og En,
 hvis Uttraa lutrer gylden-oren —
 det Barn vi Livet skylde.

Gamle Julebilleder.

1. Vor Herres Fødsel.

Vore ældste Freskomalerier fremstiller ikke Fødslen, men de Vises Tilbedelse.

Fødslen alene findes først 150 Aar senere paa vore Altertavler, Døbefonter og Kalkmalerier.

Paa Altertavlen fra Sal ligger Barnet i Krybhen, medens Moderen hviler paa sit Leje, og den hellige Josef staar tankefuld hos dem; naturligvis mangler hverken Okse eller Æsel. Paa Altertavlen fra Stadil ses en Due svæve over Barnet.

Paa Døbefonten i Aakirkeby, der blev »gjort« af Mester Sigrav i 1280, hviler Maria i en Seng, ved hvis Fod den knælende Josef rækker hende Haanden. Foran Marias Hoved svinger en Engel Røgelseskarret; lige ud for Engelen ses Krybhen med Jesusbarnet, der har Korsglorie, og til højre for denne den ottedelte Stjerne. Øverst oppe er Hovederne af Oksen og Æslet fremstillede.

Paa Kalkmalerier findes Christi Fødsel i Asmindrup, Draaby, Kongsted, Mørkøv, Reerslev, Skibby, Skamstrup, Stillinge, Thorup, Tudse, Tveje Merløse og Ørslev paa Sjælland, i Aasted, Oddense og Sulsted i Jylland, i Thingsted og Tirsted paa Lolland Falster, i Elmelunde paa Møen og i Øster Larsker paa Bornholm.

2. Tilbedelsen af det nyfødte Barn.

Paa Viborgtavlen knæler en lille Engel, den allersaligste Jomfru Maria og Josef, der skærmer med Haanden for et brændende Lys, tilbedende foran Barnet, om hvis Hoved der lyser en Straaleglorie; bag denne Gruppe ses Oksen og Æslet, og helt i Baggrunden af Hytten to Hyrder, hvoraf

Fra Allertavlen i Viborg Søndersogn.

den ene har en Hue paa Hovedet og Stav i Haanden og den anden en Hælle for Ansigtet, medens han spiller paa sin Sækkepibe.

Paa Allertavlen fra Sæby er to smaa Engle, den saligste Jomfru Marie og en gammel Hyrde med Sækkepibe under Armen samlede i dyb Tilbedelse foran det nyfødte Barn, der ligger nøgent paa den bare Jord, medens Josef staar noget i Baggrunden som en rørt Tilskuer. At det er

ved Nattetide, antydes ved den brændende Vokskærte, som Josef holder i sin ene Haand, idet han skærmer Vægen mod Nattevinden med den anden Haand; men forøvrigt er det højlys Dag udenfor den hellige Families Hytte, thi Luften er ganske klar med enkelte Middagsskyer. Hytten er fremstillet som en malerisk Teglstensruin, omgivet af Grønsvær med unge spirende Træer, en tungt profileret Balustrade og en Murværkssøjle viser Renæssancetidens Bygningsformer og deres dekorative Enkeltheder.

Paa Boeslunde Tavlen ligger Barnet nøgent paa Jorden i et gyldent Straaleglar, tilbudt af Engleskarer og af den saligste Jomfru; hun har draget sine Sko af, der staar i Forgrunden ved Siden af hende.

Paa højre Fløj af Birket Tavlen er Malerierne i høj Grad beskadigede. Forneden ser man Maria og Englene tilbede det nyfødte Jesusbarn. For oven ligger Barnet paa Moderens Skød, medens den hellige Anna staar hos.

Lignende Fremstillinger findes paa Holstebro Tavlen og forskellige andre Alterbilleder.

Paa Kalkmalerierne ses Hyrdernes Tilbedelse i Asmindrup, Mørkøv, Reerslev, Tudse, Tveje Merløse, Valleshæk, Elmelunde, Kjeldby, Thingsted og Klemensker.

3. Josef sover ved Krybben eller laver Mad.

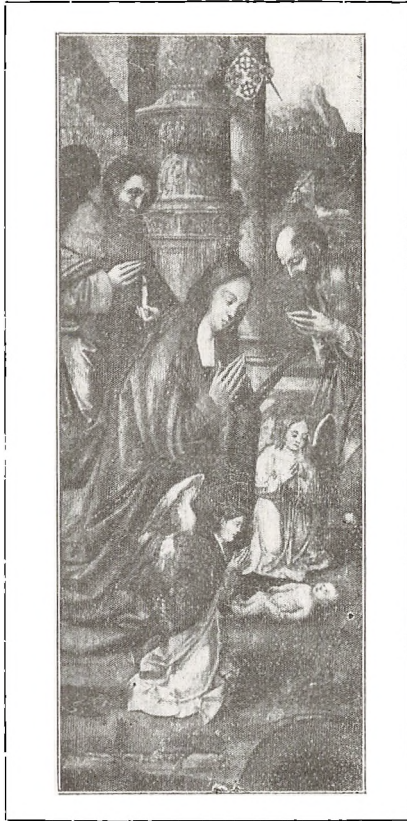
Tiden op til det 14. Aarhundrede ynder at fremstille Jomfruen hvilende paa et stiliseret Leje, medens Krybben med det guddommelige Barn staar ved hendes Side. St. Josef ses sovende i enkelte af Fremstillingerne, eller han tilbeder i dyb Ærefrygt sammen med Hyrderne det guddommelige Barn, eller han laver Mad.

Saadant et Billede kendes fra Skibby (1350). Den gamle Josef sidder ved Krybben og blunder.

Paa Kapellets søndre Væg i Ørslev ses Christi Fødsel. Maria ligger i en Seng og bag denne staar Krybben, hvori Jesusbarnet hviler indsvøbt i et Klæde. Moderen rækker Haanden op og kærtegner Barnet. Bagved ses Oksen og Æslet. Til venstre sidder Josef i en prægtig Lænestol og blunder med Haanden under Kind. Han er en ung Mand uden Skæg og bærer paa Hovedet en spids jødisk Hat. Højt over det hele ses Betlehems Stjerner. Denne Scene

tjener ogsaa til Bedømmelsen af Kunstværkets Alder og Oprindelse.

Berømt er for Eksempel Gumløse Døbefont i Skaane, der ifølge Indskriften blev »gjort« af Tove. Det andet af de 5 Relieffer fremstiller Jesu Fødsel. Maria og Barnet ligger paa en Seng, ved Marias Fod sidder Josef og sover,

Fra Altertavlen i Sæby.

en Fremstilling, der gentager sig paa Døbefonterne i Bjerresjø og Kviinge. Alle disse Døbefonter er mindst hundrede Aar yngre, end man hidtil har antaget.

Den tredje Kappe i Elmelunde viser en aaben Bygning omgivet af en Sivfletning. Under dens Tag hviler Jesusbarnet i en Krybbe ved Siden af en Okse og et Æsel. Maria knæler med foldede Hænder foran Krybben. Udenfor koger Josef ved en Gryde, han fører en Slev til Mun-

den for at smage paa Maden, medens han med den venstre Haand vifter til Ilden med en Fejekost.

4. Jesusbarnet vaskes.

Paa de store Relieffer af Nicoló Pisano og hans Elever findes altid en Fremstilling af, hvorledes Jesusbarnet vaskes. Ogsaa Giottos Fresker i Padua forudsætter en Vaskning. Dette gav Anledning til stor Kritik baade hos Kunsthistorikere og hos Dogmatikere. Først Grimouard de S. Laurent har fundet en tilfredsstillende Løsning.

Denne Scene fremstilles ogsaa paa Døbefonten i Simris i Skaane. Rækkefølgen er mærkelig: Behudelsen, Besøget, Jesusbarnet vaskes, først derefter Jesu Fødsel og derefter Tilbedelsen.

5. Oksen og Æslet tilbeder Barnet.

Medens Oksen og Æslet findes allerede paa de ældste Billeder, saas paa Seruptavlen Okse og Æsel knælende tilbedende Frelseren.

Ifølge Christjern Pedersen førte Josef baade Oksen og Æslet med sig fra Nazareth til Betlehem og kunde derfor ikke finde nogen Plads i Herberget.

6. Maria giver Jesusbarnet Næring.

Det første Billede i Rækken af de nytestamentlige Relieffer paa Korstolene i Roskilde fremstiller Christi Fødsel. Jomfruen hviler paa Lejet og giver det spæde Barn Die. Ved hendes Side ses Josef, der giver en Okse og et Asen deres Foder. De fire Hjørnefigurer er David, Daniel, Esajas og Mika, og paa Skriftbaandene læses henholdsvis Steder af disse Profeter, saaledes David (Ps. 87, 4): »Denne, han er født der«. Daniel (II 45): »En Sten blev løsrevet fra Bjerget, og det ikke ved Hænder«. Esajas (IX 6): »Et Barn er os født, en Søn er os givet«. Mika (V 1): »Af dig, Betlehem, skal udgaa mig en til at være Hersker over Israel.«

Billedskæreren har fulgt sin Tids Smag og iført Josef og de ærværdige Profeter en fuldtud middelalderlig Paa-klædning, hvad der havde været Skik helt fra det 11. Aarhundrede af.

Christjern Pedersen fortæller derom følgende Passus:
 »Her satte hun sig paa en Sten og gav sit Barn Die, og se, nogle Draaber faldt paa den haarde Sten. Men hver den, der siden hen rørte Stenen eller stryger hen over den, faar en saadan Skønhed, at han bliver saare dejlig

Fra Allertavlen i Holstebro,

at skue; og den Sten holdes end den Dag i Dag i stor Hæder og Ære.« Dette Sted alene viser allerede, hvor ukritisk Jærtegnpostillens Forfatter har været; men samtidig har man her ogsaa Forklaringen af de saakaldte Relikvier »de lacte B. M. V.«, som ikke var andet end Sten

fra denne Grotte. Peder Plades Udfald imod disse Relikvier er derfor skrevet mod bedre Vidende.

Det 15. Aarhundredes latinske Digttere har skildret denne Scene i forskellige Hymner.¹⁾

7. Julenattens Jærtegn

(Sibyllen viser Kejser Augustus Jesusbarnet).

Mange underlige Ting — skriver Christjern Pedersen i Jærtegnpostillen — skete i den hellige Julenat. Den første var denne, at Jomfruen fødte et Barn og dog var lige skær og ren. Men herom siger Sanktus Bernardus: »Hvor underligt dog, at Menneskene kunde tro, at Gud lod sig føde i Kødets Skikkelse, og at Jomfruen, som havde undfanget Barnet, forblev urørt. Ingen skal betvivle, at Jomfru Maria forblev ren og skær efter Jesu Fødsel; thi aldrig havde hun nogen Omgængelse med nogen Mand i Verden. Men den rene Helligaand annammede de skæreste og pureste Bloddraaber i hendes Moderkød og skabte deraf Vor Herres reneste Legeme.«

Jærtegnpostillen sammenfatter saa alle de vidunderlige Tegn, der skal være sket den hellige Julenat. Han anfører som Hjemmelsmænd »den tredje Pave med Navnet Innocentius« (Sermo 2. de natali Domini), »Orosius historigrafus« (Pauli Orosii historia adversus paganos VI 20, 6—7) og den berømte Dominikaner Bartholomeus de Lucca (de Fiadonibus), ofte kaldet Tholomeus eller Ptolomeus († 1327) »Historia ecclesiastica libri 24 a Christo nato ad annum 1312«. Disse Kilder ved at berette, at Afguderne i Ægypten den hl. Julenat styrtede i Grus; og en Kilde i Rom flød paa Juledagen med saa rigelig Olje, at samme

¹⁾ Analecta hymnica 50 pag. 457:

Fluat stilla de mamilla
Gloriosae Virginis o. s. v.

Analecta hymnica 50 pag. 432:

Tu portasti et lactasti
Benedicta domina,
Quem adorat, quem honorat
Mundi trina machina.
Adorabas et lactabas
Deum factum hominem o. s. v.

løb ud i Tiberen. Og Balsaminens Træ sprang ud i Blad og Blomst i den hellige Julenat og udstraalede den sødeste Balsams Vellugt. »Og«, fortsætter Jærtegnpostillen, »Oktavianus Augustus saa ligeledes samme Dag paa Himlen en Cirkel, i hvilken der stod en Jomfru med et Barn i sin Favn. Og Sibyllen forkyndte ham, at nu var det Barn født, som skulde vorde Kongernes Konge; og da forbød han straks, at nogen efter den Dag skulde kalde ham Herre, saaledes som Orosius skriver«.

Dette Emne behandledes af den navnkundige Mester, hvis Vugge vel har staaet i Walsrode ved Werden, men som havde sit Værksted i Husum, og hvis berømteste Værk er Altertavlen i Slesvig (Bordesholm). Paa en gripende Maade fremstilles her Sibyllen, Kejser Augustus og Maria med Barnet, og Francis Beckett karakteriserer disse Brüggemanske Figurer saaledes (»Sønderjyske Aarbøger« 1902 S. 135): »Saadanne Figurer, som Sibyllen, der viser Kejser Augustus Maria med Barnet, og Augustus selv, der undrende løfter Hænderne, kan maale sig med hvilkesomhelst samtidige Figurer af transalpinisk Skulptur«.

8. Stefan Stalddreng

(den stegte Hane galer Julemorgen).

I et Pergamentskrift fra Vadstena, skrevet 1503, der nu opbevares i Linköping, fortælles følgende:

De rige og fromme Ægtefolk Simon og Perpetua fik endelig en Søn, men Djævelen tog ham ud af Vuggen, lagde et Afgudsbillede af Sten i Stedet og førte ham gennem Luften til Trajans Rige. Men han blev af Gud tvunget til at lægge ham ned foran Ypperstepræstens Port. Denne kalder ham Nathanael, opfostrer ham og lærer ham Loven. Af Paulus bliver han saa endelig døbt.

Denne Legende om Stefan Stalddreng er fremstillet paa Kalkmalerierne fra Skamstrup paa Sjælland (1450). Til venstre fremstilles en Barselstue. En fornem Kvinde med Matroneklæde og Dronningkrone hviler paa en Seng, som dækkes af et meget stort og pragtfuldt Sengetæppe; Jordemoderen præsenterer det lille svøbte Barn for den kongelige Fader. Ved det næste Billede knæler en Amme ned ved Vuggen, men opdager til sin Forfærdelse et hæsligt

Uhyre i Vuggen i Stedet for det rigtige Barn; en Djævel har taget dette i sine Arme og spaserer af Sted med det gennem Luften. Paa den anden Side af et Højdedrag kommer en Biskop vandrende; han holder Bibelen i højre Haand, Korsstav i venstre og har tredobbelt Pavekrone paa Hovedet. Længst til højre ser man ham døbe det lille Barn, som nøgent og med Glorie om Hovedet holdes af en Diakon over en Døbefont, medens en anden Diakon staar bagved Biskoppen.

Til denne Dreng, som har faaet Navnet Stefan Stalddreng, knyttes et sjældent Julebillede.

Paa Antimensalet fra Løgum Højaller, som under fransk Paavirkning blev forfærdiget omkring 1300 her i Landet, ses i Midterfeltet Christus som Verdensdommer. Ved Siderne er Scener fra Christi Barndomshistorie fremstillet. I den nederste Række ses Fremstillingen af Hanejærteget for Herodes. Scenen blev ogsaa bearbejdet poetisk i Visen om Stefan Stalddreng, hvori der med Urelte forudsættes, at denne Stefan blev den berømte Protomartyr:

Sankt Stefan han leder de Føler i Vand
alt ved den lyse Stjerne:

»For vist er nu Profeten fød
som frelse skal al Verden.«

Kong Herodes han svarede saa dertil:

»Jeg tror ikke denne Tale:
foruden den Hane, paa Bordet staar stegt,
skaar ud sine Vinger at gale.«

Den Hane slog ud sine Vinger og gøl

Vor Herre hans Fødselstime:

Herodes faldt af sin kongelige Stol,
af Sorrig begyndte at svime.

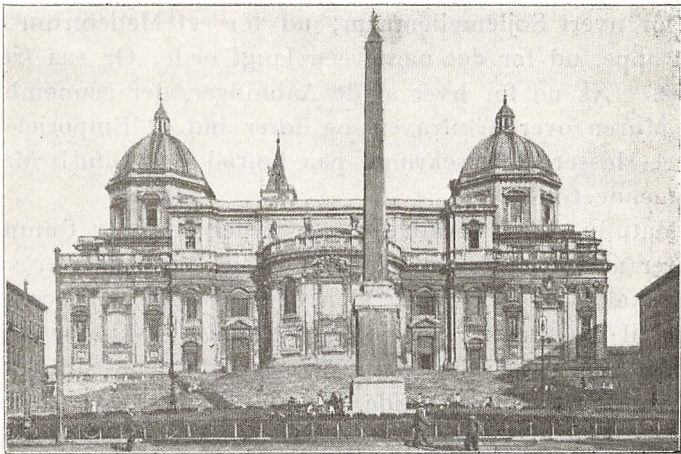
P. D. Steidl.

Lidt om Julen i Rom.

(1922.)

Oppe paa Esquilin ligger en af Roms ældste Kirker, Santa Maria Maggiore. Allerede i det 4. Aarh. opførtes paa det Sted en Kirke til Ære for Guds Moder. I det 5. Aarh. under Sixtus den Tredje (432—40) erstattedes den af en ny, der atter ombyggedes betydeligt i det 12te Aarh. Sin nuværende ydre Skikkelse har den faaet i det 15de, 16de, 17de og 18de Aarh. — Façaden vender ud mod

Santa Maria Maggiore.

Santa Maggiore Pladsen, men Kirken præsenterer sig skønt fra Esquilin Pladsen. Den ligger højt oppe. En mægtig Trappe, der omspænder Bygningens hele Bredde, fører derop. Stilarten er, især set fra denne Side, noget ubestemmelig; den virker byzantisk med Kupler over Kapellerne. Kirken er ærværdig trods den forholdsvis moderne Skal.

Det Indre, der stammer fra Sixtus den Tredjes Tid, er en fuldstændig ren Basilika. Den er vidunderlig. Det er selve Athen, det menneskelig set reneste og skønneste, Verden har ejet, der træder en i Møde dér. Den er fladt overdækket, baaret af joniske Søjler. De er af Marmor; enkle, jomfruelig rene og skønne. Over Søjlerne en Arki-

trav, smykket med Mosaik; et ganske enkelt Ornament, fortsat i Søjlegangens hele Længde.

Saaledes er Hovedindtrykket. De pragtfulde Kapeller ved Siderne, de Tusinder af skønne Enkeltheder, som f. Eks. Mosaikkerne paa Hvælvingerne i Apsis, skal først efterhaanden optages i Bevidstheden. Det græske Tempel, forvandlet til kristen Basilika, er det væsentlige.

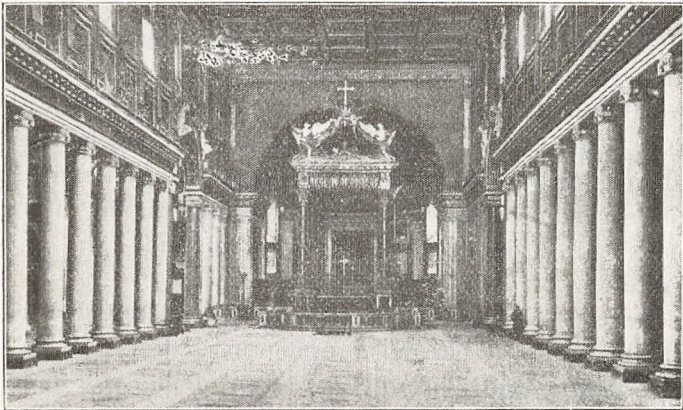
Juleaften var der en utrolig Strøm af Mennesker i denne prægtige Søjlehal, Mennesker, der gik og kom, stod og sad, Mennesker, der trængtes. — En lang, trættende Gudstjeneste, der begyndte Kl. 10 og først endte henad 2. Kirken straaled af Lys. Oven over Arkitraven en Lysekroner. ud for hvert Søjlemellemrum; ud for eet Mellemrum een højt oppe, ud for det næste een langt nede. Og saa fremdeles. Lys ud for hver af de Aabninger, der gennembryder Muren over Arkitraven og fører ind til Emporet! I Koret Masser af Lysekroner paa højrød Baggrund! Meget skinnende Guld!

Matutinens ensformige Toner lyder ud over Rummet. Skarer af Præster synger i Koret. Naar Matulinen er sun-gen, skal »la santa culla« (den hellige Vugge) i Procession føres til Højalteret. Spændingen blandt Tilskuerne stiger stadig. Der holdes en Gang aaben. Børnene stilles forrest og er forventningsfulde. Præster og betroede Lægfolk færdes frem og tilbage i Gangen. Da det Øjeblik kommer, hvor »la santa culla« skal træde frem, kommer den imidlertid ikke ad denne Gang. Men højt løftet bæres den rundt i Kirken under en guldbroderet Baldakin. En dejlig »culla«! Ægformet, af slebet Krystal! Paa Laaget et yndigt gyldent Jesusbarn hvilende paa gyldne Krybbestraa, og en mild Maaneglans straalet ud fra dens Indre. Den minder saa meget som muligt om Jesu Herlighed i Himmelen, om Himmeldronningen Maria, regina coeli, saa lidt som muligt om den unge, trætte jødiske Kvinde, der svøbte sin Søn, den førstefødte, og lagde ham i en Krybbe. Men inde i det skønne Hylster, dér ligger Kirkens Rigdom, dens helligste Relikvie, nogle Brædder af Krybben i Bethlehem. Fra de Sølvplader, der er fastgjort dertil, udgaar den milde Glans.

Denne Relikvie skal fra de ældste Tider have været i

Kirkens Besiddelse. Allerede saa tidlig som i d. 6. Aarh. kaldes det Kapel, hvori den opbevaredes, »ad presepe« eller »post presepe« (ved Krybben eller bag Krybben). En Indskrift under et Mosaik fra 1299 siger om en afdød Biskop, at han hviler ved Krybbegrotten. Man skal have prøvet at sammenstille Brædderne; man kan med disse danne en Vugge, som man da brugte dem, eller en Krybbe. (Disse sidste Oplysninger findes bl. a. hos Anton de Waal: »Roma sacra«, München 1905. Dér findes tillige Illustrationer af de enkelte og de sammenstillede Krybbebrædder.)

Det skønne Hylster er skænket af Pave Pius IX, der ogsaa har ladet bygge den præglige Confessio, hvor det

Det Indre af Santa Maria Maggiore.

opbevares. En mægtig Statue af denne Pave i knælende Stilling med Ansigtet vendt mod Alteret med Relikvien findes i det Kapel, man passerer for at naa ned til Krypten, og som aabner sig mod denne.

Et lignende skønt Relikvie Hylster omtales forøvrigt af en Forfatter i Midten af det 17. Aarh. Det er vel som Roms fleste andre Kirkeskatte blevet beslaglagt af Fransk-mændene under Revolutionskrigene og ført bort.

Midnatstimen er kommen, og Midnatsmessen begynder. Det gyldne Hylster staar nu lysende foran Højaltret, og Evangeliets enfoldige Ord om Krybbebarnets Fødsel lyder ud over Kirken. Samtidig højtideligholdes Messeofret. Og eet Øjeblik bliver denne store urolige, bølgende, snakkende

Menneskeskare stille, det er, da Hostien løftes. Hovederne bøjes, og Snakken holder inde, saa stor er Sædvanens Magt ogsaa hos dem af Skaren, der ikke tænker selvstændigt.

Troende knæler ned og modtager Hostien. Kirken tømnes langsomt. Skarerne bølger ud. Gaderne er stille, alle Kafeer lukkede. Den franske Réveillon (Maaltid efter Messen Julenat) synes ikke at kendes i Italien.

Som i hele den katholske Kristenhed arrangeres der i Italien i Julen, for at gøre denne mere festlig, de saakaldte »presepie«. Ordet »presepio« betyder Krybbe. Præsepien fremstiller dog ofte ikke alene Krybbebarnet, men baade Hyrders og Kongers Tilbedelse. Skikken stammer fra den hellige Frans af Assisi. Det var sidste Jul (1922) 700 Aar siden, han i Greccio indviede den første »presepio«. I en Klippegrotte i Skoven havde han ladet en af sine Venner opsætte en Krybbe med Hø og hidføre en Okse og et Æsel. Her læstes Julemessen, og her saa den helliges Ven ham en kort Stund holde Jesusbarnet i sine Arme. Paven mindede i Juledagene i en Tale sine Kardinaler herom og sendte en af dem, Giorgi, til Greccio med sin pavelige Skrivelse.

De sidste Dage før Jul var der overalt i Kirkerne Travlhed med at berede »presepie«. I Assisi, i Kirken Santa Maria degli Angeli, har de en dejlig stor presepio; den er dækket af et stort rødt Tæppe, der kun i den hellige Juletid bliver borttaget. Jeg kom derind paa en Tid da der var meget faa Mennesker, og saa en Franciskanerbroder travlt beskæftiget med at ordne den.

I Orvieto kom jeg ind i en lille Kirke, da det var halvmørkt, og traf en ung Præst i Færd med at arrangere den mest henrivende »presepio«. Det var aabenbart en rigtig Stald, Jesusbarnet skulde ligge i; den var bygget af smaa Kampesten.

Men »presepien« har ikke altid en Krybbe. Jeg var en Dag ude paa Kapitolium. Jeg gik op ad den stejle Trappe, der fra Foden af Kapitol fører op til Kirken Santa Maria Aracoeli. Trappen var fuld af støjende Børn og Legetøjs-handlere. Ogsaa Kirken var fyldt med en broget Skare. Mange af dem stod foran presepien, der var prægtig, men

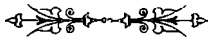
uden Krybbe. »Bambinoen« (det lille Jesusbarn) sad i en Dragt oversaaet med Eks-Votoer paa en lille Trone, og foran ham knælede hans Moder tilbedende. Ved den ene Side bragte Kongerne prægtige Gaver, Kurve, fyldte med herlige Frugter, stod foran Tronen. Ved den anden Side kom Hyrderne med deres Dyr. Alt i naturlig Størrelse. Figurerne var Typer fra Roms Omegn i Nationaldragter. I Baggrunden en henrivende Maane i Aftagende. Oven over det hele Gudfader og alle Engle!

Intet Under, at de smaa »ragazzers« (Pigebørns) Følelser var satte i stærke Svingninger. De havde iavet sig en Estrade i Kirken og improviserede med yndefulde Bevægelser. Det var herlige Digte om »il bambino«, og Ansigterne lyste.

I nogle Kirker er der hele Aaret rundt en lille fransiskansk »presepio« med en stadig brændende Lampe foran. Det er f. Eks. Tilfældet i Santa Maria Novella i Florens.

Men hvad er Alverdens »presepier« mod Santa Maria Maggiores »santa culla«? Da jeg en af Juledagene paa ny besøgte Kirken, stod den atter i den pragtfulde lille Krypt under Højalteret. Messe paa Messe læstes der foran; og Skare efter Skare fandt Vej derved og stirrede med Andagt paa Krybbebrædderne bag Krystalhylsteret.

Marie Madsen.

Pastor Louis Rattaire. †

Det store Flertal indenfor Katholikkernes Rækker har kun kendt lidt til Pastor Rattaire, der den 12. December lukkede sine Øjne. Men de, der har kendt ham nøjere, særlig de, der daglig omgikkes ham, vil bevare Mindet om et ualmindeligt Menneske.

Pastor Rattaire blev kun 53 Aar gammel, men allerede da han for 11 Aar siden kom her til Landet, var hans Kraft brudt, og i alle disse Aar var han et lidende Menneske. Fra Frankrig var han sammen med sin Orden blevet jaget ud og havde saa fristet Livet i forskellige

Lande, indtil han havnede i København som Præst ved Assumptions-Søstrenes Kloster. Men al hans Længsel og alle hans Tanker var i hans Fædreland og i Savoies Bjerger, hvor han hørte hjemme. Dansk fik han aldrig lært meget af, men han samlede en Mængde Mennesker omkring sig til fransk Undervisning og Samtale. Et stort Bibliothek fik han efterhaanden samlet oppe paa Kvisten i Madvigs Allé, og i Bøgerne søgte han Opmuntring, i Bøgerne og i Bønnen, thi Pastor Rattaire var en meget from Mand.

Det var altid en Glæde at besøge Pastor Rattaire, fordi han var saa uendelig taknemmelig for den ringeste Venlighed, der blev vist ham. Livet havde jo ikke budt ham megen Glæde. Han var en højt begavet Mand med store Kundskaber og lange Studier bag sig, og saa førte det kun til, at han kunde tjene til Føden ved sin Sprogundervisning. Trods al Hengivenhed i Guds Vilje pinte denne Tilværelse Pastor Rattaire og gjorde ham ulykkelig. Hvor ofte klagede han ikke over, at han saa godt som intet kunde gøre for Guds Riges Sag, at hans Liv var ganske unyttigt!

Og naturligtvis — dette ydmyge og hjertensgode Menneske, der daarligt selv kunde leve, fordi han gav og gav ustandseligt — han blev udnyttet, blev bedraget og bestjaalet; han passede ikke til Verden. Praktisk var han ikke, troede, at alle var som han selv, ja meget bedre. Og han blev aldrig klogere. Men langsomt knugedes han ned under det altsammen. Og legemlige Lidelser kom til, men dem bøjede han sig ikke for. Først da han virkelig ikke kunde gaa mere, gav han op og tog ind paa St. Josefs Hospital. Han blev underkastet en svær Operation og maatte lide meget. Det gik op og ned med Helbredet i de sidste Maaneder, men blev saa Døden.

Nu haaber vi, at han har fundet Fred, Løn for al sin Kærlighed og Trøst for alle Savn hos ham, der har set dette lidende og elskende Menneskehjerte. Han hvile i Fred!

Bernh. Jensen.

Dr. Conrad Simonsen Dihm i Academicum Catholicum.

Onsdag Aften, den 12. December, blev en Oplevelse for Academicum Catholicum, der havde inviteret Dr. Conrad Simonsen Dihm til at holde Foredrag. Som Ugebladets Læsere ved, er det ikke længere end halvanden Maaned siden, at den bekendte Forfatter i Clervaux (Luxembourg) gik over til den katholske Kirke. Nogle Folkeuniversitetsforedrag, han skulde holde i Provinsen, førte den nye Konvertit for en kort Tid herop til Danmark og gav ham Lejlighed til for første Gang at tale til sine Trosfæller.

Der var stuvende fuldt i Kvistværelset paa Vesterhus's fjerde Sal, hvor A. C. har indrettet sit hyggelige Parnas. Som Emne havde Doktoren valgt Knut Hamsun. Han tog sit Udgangspunkt fra den moderne Kulturs Fiasko, der mere og mere indrømmes af dens egne Tilhængere og Apostle. Lovprisning af denne Kultur, Troen paa dens lyksaliggørende Evne hører Tiden før Verdenskrigen til. Vi undres ikke over, at vor Tids Kultur prisgives af dem, der har fundet noget bedre og med Dostojevskij mener, at blot vi alle blev Kristne, vilde vi i Løbet af én Dag kunne vende tilbage til Paradiset. Særlig Interesse har det at se denne Kultur fordømt ogsaa af dem, der ikke har noget andet at sætte i Stedet. Til dem hører Knut Hamsun. Hans Kritik af Samfundet er dybt forskellig fra Ibsens. Ibsen venter Bedring, Hamsun ikke. Denne Pessimisme gør hans Skildring af det moderne Menneske til en isnende kold Satire. Et tiltalende Træk i den norske Digtets uhyggelige Portrættering af vor løgnagtige, bundfordærvede Tid er, at han aldrig bruger sin Svøbe mod Religionen, men saa meget desto mere mod de Mennesker, der angriber Religionen.

Sjældent lød Bifaldet saa hjerteligt som efter dette aandfulde Foredrag. Der har før Conrad Simonsen været Doktorer i A. C. og holdt Foredrag, men nu var det altsaa en katholsk Doktor, den første katholske Doktor.

Foreløbig tænker vor katholske Doktor imidlertid ikke paa at gøre Brug af sin Ret: at holde Forelæsninger ved Universitetet; Doktoren vælger at sætte sig paa Skolebænken igen! Julen vil finde ham i det stille Benediktinerabbedi Clervaux, der er bleven ham kært. Der agter han at studere katholsk Filosofi og Theologi med Præstedømmet som Maal. Vore bedste Ønsker følger ham paa Vejen til Altret.

A. Menzinger.

Nye Bøger.

Almanakken Danmark 1924. Pris Kr. 2,25.

Den danske Presses kendte Almanak indeholder i Aar bl. a. en Portrætsamling af vore Veteraner fra Krigen 1848—50. Der er illustrerede Fortællinger af Gunnar Gunnarsson og Palle Rosenkrantz og et Digt af Helge Rode. Interessante er Aforismer om Vidunderkure, Hekseri og Trolddom af Dr. Hans Kaarsberg og en Enquête med 126 Svar: »Hvilken Bog har i Deres Barndom gjort stærkest Indtryk paa Dem?« Alt er naturligvis udmærket illustreret, og som Bilag følger et stort Kort over De foredede Stater, der viser Danskernes Udbredelse derovre. *B. J.*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Pastor Rattaires Begravelse foregik fra Rosenkranskirken den 17. ds. Kl. 9^{1/2}. Kirken var stuvende fuld, og omkring Kisten havde Hs. Højærværdighed Biskoppen og en Del Præster taget Plads. Den højtidelige Sjælemesse blev sunget af Pastor Wolff fra Haderslev, der hører til samme Kongregation som den afdøde. Efter Messen besteg Biskoppen Prædikestolen og holdt en gribende Tale, hvori han fremhævede Præstens opofrende og vanskelige Liv, der fortjener Menighedens Kærlighed; et saadant Liv havde ogsaa Pastor Rattaire levet, et Eksempel for os alle, et Mønster paa Kærlighed til Gud og Mennesker. Derefter holdt Pastor Wolff paa Fransk en Mindetale over sin Medbroder og gamle Lærer. Efter Absolutionen bar Præster Kisten ud til Ligvognen, og med Korset i Spidsen gik det store Ligtog til Vestre Kirkegaard, hvor Pastor Rattaire fik sit sidste Hvilested ved Siden af Pastor Braun.

— Paa Højskolen talte den 11. Dec. Pastor Bernh. Jensen om Danske Valfartssteder, særlig om Vestervig, Rye, Odense, Holmstrup, Haraldsted. Ogsaa en Del andre Steder blev nævnt, saa man forbavsedes over det rige religiøse Liv, som alt dette er Vidnesbyrd om. Interessant var det ogsaa at høre, hvorledes Befolkningen efter Reformationen holdt fast de gamle hellige Steder.

— Da Efterretningen i sidste Nr. af Ugebladet vedrørende Forstanderskabet ved St. Ansgars Kirke muligvis kunde give Anledning til Misforstaaelser, skal der bemærkes, at kun Bestemmelserne om Forstanderskabets Sammensætning og Valg (Regulativets §§ 1—17) midlertidig er suspenderet, indtil en Nyordning er fastsat, hvorimod Reglerne for Forstanderskabets Forretningsorden, Virksomhed o. s. v. vedblivende staar ved Magt.

Bekendtgørelse til Rosenkranssognet.

Menighedsmedlemmerne gøres herved opmærksomme paa, at Aarsregnskabet, som allerede meddelt i sidste trykte Regnskab, af Hensyn til Myndighederne vil blive afsluttet den 31. December, altsaa 1 Maanedstid tidligere end ellers. De Menighedsmedlemmer, som endnu ikke har betalt deres Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge m.m.), og som har ønsket selv at betale disse, bedes derfor venligst indbetale deres Bidrag til Sognepræsten, Pastor Chr. Raabe (Kl. 12—1 og 6—7), eller Kirkeforstander P. Stagno Balestrini, St. Thomas Allé 6² (efter 6) inden Aarets Udgang eller senest i den 1. Uge i Januar 1924. *Forstanderskabet.*

Sankt Knud Lavards (d. 7. Januar 1924.)

Passionsdag fejres med

F e s t a n d a g t i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade, Kl 7 Aft, hvor de gamle liturgiske Sange fra Ringsted Officium vil blive sunget. Derefter i **St. Knuds Skoles Festsal** Kl. 7¹/₂ Aften til Fordel for St. Knuds Kapel i Haraldsted: Foredrag af Hr. Pastor Bernh. Jensen og Skolekomedie af Skolens Elever om St. Knud Lavard. Billetter til Festsalen à 75 Øre faas i Katholsk Boghandel.

St. Andreas Gilde (Ordrup).

—••• JULEFEST •••—

afholdes Fredag den 28. Decbr. Kl. 6 i Charl. Palmehaves store Festsal for alle Menighedens Medlemmer og Børn. Dans om Juletræet, Børnene trakteres med Chokolade og Godter. Tombola for Voksne og Børn

Bibelsk Fremstilling af Jesu Fødsel i 5 Tableauer.

Børnenes Fest slutter Kl. 9. Derefter Dans for de Voksne.

Billetter for Menighedens Voksne og Børn under 15 Aar 1 Kr. Besøgende Voksne Kr. 1,50. Besøgende Børn Kr. 2,00 faas hos Best. samt hos Undertegn., hvor Gaver ogsaa modtages med Tak.

Fru Grugni,

Fru Holler,

Fru Hylleholt,

Tel. Ord. 1197.

Tel. Ord. 986.

Tlf. O. 425.

Fru Kapt. Nielsen,

Fru Wulff,

Skovagervej 5.

Tel. Ord. 1266.

„ABSALON“

Julefesten afholdes Torsdag d. 27. Decbr. Kl. 6 i »Columbus« Selskabslokaler. (Salen og 1. Sal benyttes). Dans om Juletræet. Store Overraskelser i Aftenens Løb. Børnene trakteres som foregaaende Aar. Tombola m. m. Dans til Kl. 1. Billetter faaes hos: Formd. A. Johansen, Birkegade 15² og Sygepasser Niels Larsen, St. Joseph-Hospital.

S. M. D. M.

(Sankt Mariæ Drengeskoles Minde) afholder sin Julefest Fredag den 28. ds. Kl. 7¹/₂ paa Skolen i Boyesgade 8.

Alle gamle Elever er velkomne.

Bestyrelsen.

Sønderjyske katolske Kirker.

Thændehavere af Indsamlingsbøsserne bedes venligst betænke dem med deres smaa Gaver i denne glade Juletid.

Husbestyrerinde.

Katholsk Dame — ikke for ung — proper, paalidelig og økonomisk kan i Begyndelsen af Januar faa Plads hos den katolske Præst i Holbæk som Husbestyrerinde.

Hjertelig Tak for al Deltagelse ved Pastor Rattaires Død og Begravelse.
Pastor L. Wolff.

Kirkelig Kalender.

23. Dec. 4. Søndag i Advent.	30. Dec. Søndag i Juleoktaven.
24. — M. Vigilie (Fastedag).	31. — M. Silvester I, Pave og Bekender.
25. — Ti. Juledag.	1. Jan. Ti. Jesu Omskærelse.
26. — O. Stephan, Martyr.	2. — O. Jesu Navnefest.
27. — To. Johannes, Apostel og Evangelist.	3. — To. Oktav af Johannes.
28. — F. Uskyldige Børn.	4. — F. Oktav af Uskyldige Børn.
29. — L. Thomas af Canter- bury, Biskop og Martyr.	5. — L. Vigilie.

Gudstjenesten Juledag

St. Ansgars Kirke. Kl. 12 Midnat Levitmesse med Prædiken. Fra Kl. 7 Morgen stille Messe. Kl. 10 Pontifikalmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

Jesu Hjertes Kirke. Kl. 12 Midnat Levitmesse med Prædiken. Kl. 7, 7^{1/2}, 8 og 8^{1/2} stille Messer. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt med Prædiken.

St. Knuds Kapel. (Vestervoldgade 115). Kl. 8 stille Messe. Kl. 3 Efterm. Prædiken og Festandagt.

Immaculatakirken. (Strandvej 91). Kl. 12 Midnat Højmesse og derefter to stille Messer. Kl. 9 og 9^{1/2} stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 2^{1/2} Festandagt.

Klosterkirken paa Jagtvej. Kl. 12. Midnatsmesse. Kl. 7^{1/2} og 8 stille Messe. Kl. 6 Festandagt.

Sakramentskirken. Kl. 12 Midnat Levitmesse med Prædiken. Kl. 8, 8^{1/2}, 9 og 9^{1/2} stille Messer. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

St. Josefs Kirke. Kl. 5 Morgen Højmesse med Udstilling af det allerhelligste. Kl. 6 stille Messe. Kl. 9 Højmesse med Prædiken. Kl. 3 Efterm. Festandagt.

Rosenkranskirken. Kl. 12 Midnat Sangmesse med Prædiken; derefter 2 stille Messer. Kl. 8^{1/2} og 9 stille Messer. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 5 Festandagt.

Assumptionskapellet (Ordrup). Kl. 12 Midnat Højmesse. (Kun Adgang for de med Kort forsynede.) Kl. 8 og 8^{1/2} stille Messe. Kl. 4^{1/2} Efterm. Velsignelse

St. Annæ Kirke. Kl. 12 Midnat Højmesse med Prædiken. Kl. 7 Sangmesse med Fælleskommunion. Kl. 8 og 8^{1/2} stille Messer. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 11^{1/2} Gudstjeneste for Polakker. Kl. 6 Aften Prædiken og Festandagt.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Kl. 12 Midnat Messe med Prædiken; stille Messe Kl. 8. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 5 Festandagt.

St. Josefs Gilde.**JULETRÆSFEST**

afholdes *Søndag den 6. Januar* Aften Kl. 6^{1/2} i Bredgade 67 2. Sal o. G. *Fri Adgang* for Medl. med Hustru og Børn, dog maa man afhente Børnebilletter hos Formanden, Hr. Dose, Studiestræde 41 eller Ahornsgade 13, senest d. 2. Januar. Samme Sted faas nærmere Oplysninger, Telf. Byen 3297. Bestyrelsen.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

71. AARGANG

Nordisk Ugeblade udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag
Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer,
i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K.
Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. —
Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 39.
Træffes bedst Kl. 5-7 Eftermiddag

Nr. 52.

Søndag den 30. December.

1923.

INDHOLD: Strøtanker om Taknemmelighed. — Søndagen efter Jul.
— Giovanni Papini: Kristi Livs Historie. — Personlig Kristendom. —
Efterretninger fra Ind- og Udland: København, England, — Avertisse-
menter.

Strøtanker om Taknemmelighed ved Aarets Afslutning.

Den bedste Maade at besvare Velgerninger paa er: stadig at tænke paa dem og vise sig taknemmelig for dem.

(*St. Chrysostomus.*)

Vil jeg beholde det gode, som jeg besidder, saa maa jeg erkende Gud som dets Giver. Thi hvis jeg ikke erkender ham som saadan, saa tager han det fra mig, der er hans, det gode — og lader mig beholde det, der er mit, det onde — efter mit eget Valg.

(*St. Augustinus.*)

Utaknemmelighed er Roden til alt aandeligt Onde; den den er en tørende Blæst, som fortærer alt godt og stopper Kilden til Barmhjertighed imod Menneskene.

(*St. Augustinus.*)

Intet skader min Sjæl mere end Utaknemmelighed; den er i Sandhed et dræbende Onde, Naadens og Frelsens Fjende, og efter min Mening er der intet, der mishager Gud saa stærkt som Utaknemmelighed især hos hans benaadede og omvendte Børn. Thi den spærrer Vejen for Naaden, og hvor den er draget ind, forunder Utaknemmeligheden den hverken Ophold eller Indflydelse.

(*St. Bernhard.*)

Som de gode ved Modgang bliver bedre, saaledes bliver de onde ved Velgerninger endnu værre.

(*St. Gregor.*)

Tak være dig, o Herre, som alt det gode stammer fra.

(*Thomas a Kempis.*)

Søndag i Juleugen.

Epistelen er taget af den hl. Pauli Brev til Galaterne 4. Kapitel.

Brødre! Saalænge Arvingen er et Barn, er der ingen Forskel mellem ham og Trællen, endskønt han er Herre over alle Ting; men han staaer under Formyndere og Forvaltere indtil den af Faderen bestemte Tid. Saaledes var ogsaa vi, saalænge vi var Børn, trælbundne under Verdens Børnelærdomme. Men, da Tidens Fylde kom, sendte Gud sin Søn, født af en Kvinde, født under Loven, for at vi skulde faa den sønlige Udkaarelse. Og, efterdi I er Børn, har Gud sendt sin Søns Aand i eders Hjerter, som raaber Abba, Fader! Saaledes er han ikke mere Træl, men Søn; men, er han Søn, da er han ogsaa Arving ved Gud.

Søndagen i Juleugen viser os straks en herlig Frugt af, at vi har faaet en Frelser i den menneskevordne Guds Søn — vi er bleven Guds Børn — Gud har sendt sin Søns Aand i eders Hjerter, som raaber Abba, Fader!

Ogsaa Jøderne var fra Begyndelsen af Arvinger til de kommende Forjættelser, men umyndige Arvinger, endnu ligesom Trælle stillede under Lovens haarde Forskrifter og Herredømme. Allevegne var de trælbundne af Lovens mangehaande Befalinger og Anordninger, af denne Lov, som kun var som »Børnelærdomme« i Sammenligning med Fulddendelsen, vi har faaet i Christus. — De kendte Gud kun som den almægtige Herre, der havde skabt Himmel og Jord, som den strenge Herre, der havde Magt over dem, for hvem de kun var Trælle og Slaver, bundne af Lovens stadige Aag. Saa frygtindgydende var Guds Magt over dem, at hver den, der endog kun rørte ved Pagtens Ark (hvori Lovens Stentavler var gemte), maatte dø. Det var en Strenghedens Lov.

Men, da Tidens Fylde kom, sendte Gud sin Søn til os. Han antog vor Natur, blev født som Barn, blev os lig i alt foruden Synden. Han levede iblandt os, han var vor Broder, han omgikkes os, han hjalp os i vor Elendighed, lægte vore Saar, rejste os op af Syndens Grav, vi blev helbredte, vi blev hans Venner — ja, vi blev endog kaldt til den sønlige Udkaarelse, vi blev Guds Børn. Og nu kunde vi kalde Herren vor Gud for Fader. Frelseren kom, og han lært os bede: *Fader vor*, du som er i Himlene; et Ord, som kun han kunde lære os, fordi han selv er Guds Søn; et Ord, som vi har Lov til at udtale, fordi vi er bleven Guds Børn — ikke mere Trælle og Slaver, men Sønner og Børn! Hvilken herlig Frugt, det lille Barn i Krybben har bragt os. Det holder den ligefrem i sine Hænder, som det strækker os imøde, og tilbyder os den som kostelig Julegave, en Julegave fra Gud! »Christus er,

da han var rig, bleven fattig, for at gøre os, som var fattige, rige.«

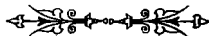
Hvilken Forskel imellem Jøderne i den gamle Pagt og os! Dér Frygtens Lov, her Tillidens opløftende Arm; dér Slave, her Barn; dér Frygt for Straf, her Haab om Tilgivelse; dér Herre i Ordets egentlige Betydning, her Abba, Fader; dér Trusel med mangehaande Straffe og selve Døden, her Indbydelse til Barmhjertighed; dér maatte man ikke røre Pagtens Ark, ikke træde ind i det hellige og endnu mindre i det allerhelligste, her kan vi nærme os ham, omgaas ham, lægge alle vore Anliggender og Besværligheder ind i hans Arme; han selv tilraaber os: kommer hid alle, som er besværede og betyngede, jeg er jer Broder og Ven, Frelser og Fader!

Se og betragt ham i Krybben! Hvorfor ligger han i Krybben? Han vilde være din Broder og Frelser. Hvorfor strækker han sine Arme ud imod dig? For at tage imod dig og dine Synder og din Elendighed; for at tage imod dine Bønner og Besværligheder. Hyrderne kom, og de fik Lov at være ham ganske nær; han var dem en Broder og Frelser. Og saaledes, som han var dem Broder og Frelser, er han ogsaa dig Broder og Frelser; og du kan tilligemed ham kalde din Herre og Gud for Abba, Fader, »thi I har ikke paany annammet en Trældoms Aand til Frygt, men I har annammet en Børnerettens Aand, i hvilken vi raaber : Abba, Fader!«

Jesu Broder er du bleven, et Guds Barn er du bleven. Fader kan du sige til din Herre og din Gud. Hvilken Ære for dig, svage, skrøbelige, syndige Menneske! Med et Hjerte fuldt af Tillid kan du træde frem som Barn for Gud og hans Fadergodhed, fordi du véd, at han elsker dig som sit Barn. Da den store Johannes Chrysostomus hørte Kejserinde Eudoxias Dom over sig, at han skulde bortvises i Landflygtighed, sagde han: Gerne tager jeg imod denne Dom; thi hvorhen jeg end gaar, véd jeg, at ogsaa dér er Himmelen over mig, og dér i Himmelen bor min Fader, hvis Barn jeg er, og som elsker mig; han vil føre mig, trøste mig og sørge for mig. — Ogsaa du er et Guds Barn, ogsaa du kan bede til din Fader i Himmelen:

Kun om eet jeg vil bønfalde,
hvilken Lod jeg saa end faar,
at jeg dig maa Fader kalde,
nyde hos dig Barnekaar,

føle mig hos dig som hjemme,
eje dér mit bedste Ly,
al din Kærlighed fornemme
hver en Morgen lige ny. —

Giovanni Papini: Kristi Livs Historie.

Autoriseret Oversættelse ved Knud Ferlow. Mag. Art.

P. Haase & Søns Forlag. Kbhn. 1923.

Medens Dønningerne endnu gik efter den store Orkan, der i fire frygtelige Aar vendte op og ned paa Nationerne saavel som paa den enkelte, forlod en af dem, der ogsaa følte sig ramte, Veje, som han havde vandret ihærdigt og længe; og ladende Følget af Venner bag sig, begav han sig ad en smal Bjærgsti op mod Højderne. Det var en Bogens og Pennens Mand, og den Pen, han indtil denne Bjergvandrings Begyndelse havde ført, og hvormed han havde skrevet saa mange og overmodige Bind, havde staaet i det mest yderliggaaende radikale Fremskridts Tjeneste.

Manden var den da fyrretyveaarige Litterat Giovanni Papini, og det Bjerg, han besteg, var en af de mange stejle og utilgængelige af Appeninernes Tinder. Paa denne Vandring havde den før saa omsværmede kun een Led-sager — en Bog, en atten Aarhundreder gammel Bog: den hellige Skrift. Det var nemlig, som Johannes Jørgensen siger i Forordet til Papinis Bog: Kristi Livs Historie, en Mand, der var paa Vejen hjem, derfor var hans Vej den samme som den, Frelseren altid tog, naar han vilde vaage og bede — Vejen op ad Bjerget: Fristelsernes Bjerg, Ensomhedens Bjerg, Bønnens haarde Bjerg, men tilsidst ogsaa Forklaringens. »Paa denne stenede Høj — en skjult og ukendt Høj, een blandt de mange paa Protomagnos lange Rygning, paa denne stenede Høj, siger Papini, hvor Vinden aldrig tier, har min Aand fundet Hvile og fundet sig selv. Livet i al sin simple Skønhed har generobret mig lidt efter lidt, jeg er bleven Barn igen, et enfoldigt Menneske fra Skovene og Markerne. Som en fortabt Søn, der har siddet til Bords med alle Europas intellektuelle Gæstebud og har vogtet andres Svin, er jeg vendt tilbage til det gamle Hus og har fundet, at der ventede en Plads paa mig ved Siden af den røgsværtede Arne ved et Hjørne

af Fyrretræsbordet med de simple Retter: Majsgrøden og det hjemmebagte Brød«.

Som en Frugt af denne Hjemvenden til den Plads, der ventede ham i det gamle Hus, har han rakt den Bog, hvis Navn staar over disse Linjer.

Ingen, der paa sin Vej møder: Storia di Christo, som er en Genfortælling af de fire Evangelier og Apostelbrevene, men genfortalt af en moderne Mand, der er en fuldendt Kunstner, der er Italiener, Toscaneser, Katholik, gaar ubevæget fra dette Møde. Mange vil besejres og strække Vaaben overfor dens glødende Tro, dens Ildhu, Sandheds-trang, Ubarmhertighed, men selv ubesejret vil ingen forlade denne Skueplads for Christi Liv og Død uden at bære dybe Saar med fra Mødet. Sin inderste Kraft øser denne mærkværdige Bog af sin nøje Tilknytning til det gamle Evangelium, men Bogens Evne til at lade denne Kraft strømme som en Flod, der har banet sig et nyt Leje, der bringer nye Egne til Blomstring under de befrugtende Vandes Livskraft, har den Digteren at takke for, hans Tro, hans Kunst.

Den kunstneriske Form, hvori dette Værk er støbt, er Klokkestøbningens: Malm og Jern og ædelt Metal gjort flydende i Flammen, der anes bag Jernporte, en Form, der fyldes, mens Støber og Tilskuere staar med tilbageholdt Aande, et færdigt Værk, idet Blandingen stivner, og hør — fra Klokken runger Slagene, og i fast og vældig Dur gaar Tonen ud over Landene, Tone efter Tone, tilsidst samlet som en Prædiken om Liv og Død og Dom. Der er ingen Ømhed, maaske i Ny og Næ nogen kraftfuld Ynde, et enkelt Glimt af ironisk Humor, men ingen Sukke til »dig, o søde Jesus«, alt er barsk fremadskridende mod et stort mørkt Kors paa et stenet Hovedpandested. Det er en Bog fuld af Vrede mod det onde, Foragt for det lave; den eneste Bøn, der lyder, er en trodsig Jakobsbøn, dens Jesus er altid ene og svigtet, kun en Gang — efter Nedtagelsen — ser vi Lidelsernes Mand hvile paa den smertefulde Moders Fang, men da er han død.

Og dog er det en Bog, der tager i Favn, alle de fattige, de forladte, de forstødte, de usle, alle dem med de grove Hjerter, men de mandeberejede Hjerter, og en Bog,

der favner dig og mig, fordi ogsaa vi føler os forladte, grovhjernede, usle og fattige.

Der er kun een Maade at føre ind i denne Bog paa: at lade den selv tale — om ikke alt, hvad den siger os, saa her eet og der et andet: enkelte af den vældige Knehels Slag mod den svære, bronzegyldne Malms Masse.

Stalden:

»Jesus er født i en Stald. En Stald; en rigtig Stald er ikke den lyse, lette Søjlegang, som de kristne Malere har bygget op for Davids Søn, som om de skammede sig over, at deres Gud havde ligget i Elendighed og Snavs.

En virkelig Stald er Dyrenes Hus, det er Fængslet for de Dyr, der arbejder for Mennesker. Den gamle, fattige Stald i de gamle Lande, i de fattige Lande, i Jesu Land, er ikke en Buegang med Søjler og Kapitæler. En Stald er kun fire primitive Mure, et snavset Flisegulv og et Tag af Bjælker og Tagsten. Den rigtige Stald er mørk, skiden og stinkende. Der findes intet andet rent end Krybben, hvor Bonden lægger Hø og Kærne til Rette. Saadan er den virkelige Stald, hvor Jesus blev født. Det skidneste Sted i Verden var det første Opholdssted for den eneste rene blandt dem, der er født af Kvinder. Menneskesønnen, der skulde opluges af de Dyr, der kaldes Mennesker havde til Vugge en Krybbe, hvor Bæsterne tygger Foraarets vidunderlige Enge. Paa Jorden, der er en midlertidig Svinesti, hvor Alverdens Stads og Vellugt ikke kan skjule Snavset, kom Jesus en Nat til Syne; født af en skyldfri Jomfru, der ikke havde andet Værn end sin Uskyldighed.

De første, der tilbød Jesus, var Dyrene, ikke Menneskene.

Efter Dyrene kom Dyrenes Vogtere. Og saasnart de i Stalden havde faaet Øje paa en ung, skøn Kvinde, der i Tanker betragtede sin Søn, og set det lille Barn med de nys aabne Øjne, det fine røde Kød og den lille Mund, der endnu ikke havde spist, rørtes deres Hjerter. En Fødsel, et Menneskes Fødsel, en Sjæl, der lige har taget kødelig Skikkelse paa og er kommet for at lide med de andre Sjæle, er altid et saa sørgeligt Mirakel, at det maa vække Medynk selv hos de enfoldige, som ikke fatter det. Men

den nyfødte var her ikke en ukendt, et Barn som alle andre Børn; det var det Barn, som det lidende Folk i tusind Aar havde ventet paa.«

I det næste Kapitel kommer saa de tre vise Mænd. »Midt i et Folk, som levede for Materien, repræsenterede de Aandens Del.« »Det var saaledes retfærdigt,« siger Papini, »at de kom og kastede sig paa Knæ for Jesus. Efter Dyrene, der er Naturen, efter Hyrderne, som er Folket, knælede denne tredje Magt — Kundskaben — for Krybben i Bethlehem. Jesus har nu modtaget al den Hyldest, han havde Krav paa. Men næppe er Vismændene rejst, før Forfølgelserne begynder fra dem, som skulde hade ham lige til hans Død.«

I faa korte Kapitler gennemgaar nu Papini det lidet, vi ved om Jesu Barndom. Et med Overskriften Tømmermanden anføres her:

»Som Tømmermandens Søn hjalp han med til at forarbejde det Bord, som det er saa sødt at sidde ved sammen med Vennerne — ogsaa naar der er en Forræder imellem dem. Han lavede den Seng, hvor Mennesket drager sit første og sit sidste Aandedræt. Haandværket lærte ham, at det at leve er at omdanne døde og unyttige Ting til levende og nyttige Ting. Paa samme Maade, som man af en forvreden, vantreven og snavset Olivenknold kan lave Barnets og Hustruens Seng, kan den skidne Aagerkarl og den elendige Skøge omdannes til to Indbyggere i Himmeriges Rige.

Som alle store Aander elskede Jesus Landet. Jesus har hentet sit Sprog fra Landet. Hans Taler blomstrer af Farver og er besjælede med Billeder fra Dyrenes Liv. Han har i sit Galilæa set Figenen svulme og modnes under de mørke Blade. Han har set den tørre Vinranke grønnes med Løv og fyldes med de Druer, der skaber Høstmændenes Glæde. Han har om Natten hørt Vinden hvisle klagende i Rørene langs Vandhullernes Rand. Han har set det friske tætte Græs, som i Dag pranger og i Morgen kastes vissent i Ilden. Han har set de gode og de onde Dyr, Duen, Ørnen, Spurve, Hønen, der kalder Kyllingerne under sine Vinger, Hunden, som kryber ind under Herrens Bord for at snuppe de Stumper og Ben, der falder

ned paa Jorden. Født mellem Hyrder og født til at blive Hyrde for Menneskene har han iagttaget og elsket Faarene. Han har med samme Kærlighed elsket Frøkornet, der knap nok kan skelnes paa Haandfladen, og det gamle Figentræ, der helt dækker den fattiges Hus med sin Skygge, Fuglene i Luften, der ikke saar og høster, og Fiskene, der glinser i Garnene og stiller hans Troendes Sult. Og med Blikket vendt mod Himlen har han i de hede Aftener, naar Uvejret var i Anmarsch, set Lynet knitre i Øst og smælde gennem den sorte Luft helt over mod det yderste Vest« —.

Dette Sted er et af de faa, hvor Korsets Skygge ikke er naaet hen — denne Skildring af den ungdommelige Jesu Samliv med Naturen. Fra nu af, hvor Christi Manddomsgerning tager sin Begyndelse, vandrer vi længere og længere ind under denne Skygge, indtil vi staar under Korset selv — men saa ogsaa derfra skimter den Opstandelses Sol — hvis Lys netop gjorde Korsskyggen saa skarp og vidt-rækkende.

Efter Daaben i Jordan gaar Vejen ind i Ørkenen. »Fra Mængden til Ensomheden.« Efter Ensomheden og Fristelsen kommer saa Udvælgelsen af de første Fire »og de første Fire forlod deres trofaste Skibe, deres Hus og Hjem for at følge den Mand, som ikke lovede Penge og Jord, men kun talte om Kærlighed, Fattigdom og Fuldkommenhed«.

De Billeder, som Papini tegner os, først af de Fire — saa af Resten af de Tolv, er ulig de, som vi er vandt til at forestille os. Papini har fæstet sig ved den langsomme Udvikling, som disse Mænd har gennemgaaet, viser dem ikke som de fuldt færdige Helgener — den ene med Nøgler, den anden med Sværd, den tredje med Kors — men hvorledes de først langsomt — langsomt modnes under Christi Tugt.

Det er ikke tilfældig, at Jesus vælger sine første Fæller blandt Fiskerne. »Fiskeren, som lever største Delen af sine Dage i Vandets rene Ensomhed, er Manden, der kan vente« — »og selv om deres Aand længe skulde være ringe og grov, og selv om de til Tider skulde tvivle og tilsidst svigte Jesus, saa skulde det dog alltsammen tilgives dem for den troskyldige og sikre Redebonhed, hvormed de fulgte ham, straks da han kaldte.«

Her er Papinis Skildring af Peter. »Han var ingen vaagen Aand i Ordets egentlige og billedlige Betydning. Han faldt let i Søvn, selv i de vældigste Øjeblikke. Han faldt i Søvn paa Forklarelsens Bjerg, han faldt i Søvn Natten i Gethsemane Have, efter den sidste Nadver, hvor Jesus dog havde sagt Ting, som for evig kunde have taget Søvnens bort fra en Skrifteklog. Han hugger Øret af Malkus, han havde endnu ikke efter Aars daglig Samvær med Jesus forstaaet, at enhver Form for Vold var Jesus imod.« Men efter Dadelen kommer Opfejningen i den skønne Scene: Fød mine Lam. Efter Peter tegnes Tordensønnerne: Jakob og Johannes. »Fiskerne« Jakob og Johannes. De havde i deres lange Omgang med Mesteren ikke erhvervet tilstrækkelig Ydmyghed. Jesus havde givet dem Tilnavnet boanerges, det var et ironisk Tilnavn, der rimeligvis hentydede til deres opfarende Karakter. Men da Johannes er modnet, skildrer Papini ham (og Peter) saaledes:

»Simon skal have Førerskabet og Korset. Johannes Udødeligheden og Forventningen. De sidste Tidens Historiker skal blive forfulgt, være Fange og ensom, men han skal leve længere end alle de andre og skal med egne Øjne kunne se Sten brydes fra Sten paa Jerusalems forbandede Høj. I sin Ørkens tonende Blaa skal han nyde og lide, og i det skinnende Lys og i Havets uendelige Nat skal han skue den sidste Genkomsts Saga. Peter har fulgt Christus og efterladt et evigt Dynasti af Christi Stedfortrædere; men Johannes har ikke kunnet finde Hvile i Døden. Han venter med os, han er alle Slægtleds Samtidige, tavs som Kærligheden, evig som Haabet.«

Thomas kan takke, hvad der burde være hans Skam, for sin Popularitet. Thomas Didymos eller Tvilling er den moderne Tids Skytspatron. Han er den ortokse Protektor for Spinoza og alle de andre Fornægtere af Opstandelsen. Men hans Kærlighed til Jesus gjorde ham dog værdig til Tilgivelse. Da Christus efter Opstandelsen siger til Thomas: Ræk din Finger hid og rør ved mine Saar og »vær ikke vantro men troende,« da adlyder Thomas skælvende og udbryder: »Min Herre, min Gud.« Med disse Ord bekender Thomas sit Nederlag, der er skønnere end

enhver Sejr, og fra det Øjeblik af tilhørte han helt Christus. Thomas er en Helgen, og dog fortæller en gammel Legende, at hans Hænder lige til Døden blev ved at være røde af Blod — Blodet fra Saaret i Christi Side, hvori han maatte lægge sin Haand, inden han troede. Da man kom for at sige Mesteren, at Lazarus var død, var Disciplene mod den Tanke at drage til Jerusalem, der var dem fjendtlig, men Thomas var ene om at sige: Lad ogsaa os drage derhen og dø sammen med ham. Martyriet, som han ikke fandt dengang, fandt han senere, efter Christi Korsfæstelse, i Indien.«

Mathæos kalder Papini »den elskeligste af alle de Tolv. Han var Skattebetjent, en Slags Undertolder, og var sandsynligvis den af alle Disciplene, der havde de bedste Kundskaber. Hans Tilslutning til Jesus var ikke destomindre ligesaa resolut som Fiskernes. Mathæos forlod ikke en Bunke havarerede Garn men en Stilling, en Gage. Derfor var hans beslutsomme Lydighed et større Offer, og det var destomere fortjenstfuldt, at han, straks da han blev kaldt, rejste sig fra den Bod, hvor Sølvet laa i Dynger. I det Evangelium, der gaar under hans Navn, finder vi den mest fuldkomne Tekst til Bjergprædikenen. Menneskenes Taknemlighed mod den ringe Toldbetjent turde være endnu langt større. Uden ham vilde mange af de skønneste af Jesu Ord maaske være gaaet tabt. Denne Mand, der var vant til at tælle Drachmer og Miner, har for os lagt en Skat til Side, der er mere værd end alle de Mønter, der før og efter ham er slaaet paa Jorden.«

Ogsaa af dem, der ikke ragede saa højt op i Discipelskaren, giver Papini os karakterfulde Billeder: »Mindre begejstret og fængelig var Nikodemus, som da heller aldrig vilde gaa for at være Jesu Discipel, men han bevarede efter Mødet med Jesus altid en Følelse af Respekt for den unge Galilæer, men hans Sympati var forsigtig ligesom hans Besøg. Han er Lovens Mand, den evige Type paa de lunkne. Han er en Halvhedens Sjæl, som gerne vilde sige Ja med Aanden, men hvem Frygten tilhviskede Frygtens Nej. Han er Bogmennesket og Nattedisciplen, der, naar der ingen Fare er ved at kompromittere sig, kommer med Myrrha og Aloe til Indbalsameringen for at gyde Balsam

i de Saar, der ogsaa blev stukket ved hans Fejghed. Men Kirken har for at belønne denne Pietet mod den Døde optaget ham blandt sine Helgener, og en Overlevering vil vide, at han blev døbt af Peter og slaet ihjel for, omend noget sent, at have troet paa Ham, som han ikke var i Stand (Nikodemus hørte til det høje Raad) til at frelse fra Døden.«

Med de Tolv begynder saa Herren sine Vandringer, sin Prædiken og sine Undergerninger. I sit levende heftige Sprog opruller Papini for os alle de kendte Optrin: Brylluppet i Kana, Scenen hos Martha og Maria, Opvækkelserne, Bespisningen. Med en særlig Fordybelse kaster Papini sig over det, der i Christi Liv og Prædiken hævder Fredens og Kærlighedens høje Idealer. I to dybsindige Kapitler kommer han ind paa Problemet »Du skal elske Din Fjende«. Kuldkasteren kalder Bogen Gang paa Gang Christus, og Kapitlet: Sæt Eder ikke til Modvæрге begynder med disse Ord: »Men Jesus er endnu ikke kommet til den mest forbløffende af sine Kuldkastelser: I skulle ikke sætte Eder til Modvæрге mod en Ond, men den, som slaar dig paa den højre Kind, vend ham ogsaa den venstre til, og den, som vil gaa i Rette med dig og tage din Kjortel, lad ham ogsaa faa Kappen. Det er det gamle: Øje for Øje og Tand for Tand, Christus her kuldkaster.« Men Papini siger, at »for utallige Troende har denne Kuldkastelse været den uundholdelige og uantagelige Anstødsten ved Kristendommen«. I Løsningen af Vanskeligheden forlader Papini de gamle traadte Stier. Han anvender konsekvent det gamle: cui bono? — til Fordel for hvem? — idet han viser, at Christi Bud og kun Christi Bud fører til det ondes radikale Udryddelse og derved baade Angriber og angrebne kommer til at høste Fordel af det svære Buds Opfyldelse. »Der er tre Maader at svare paa Voldshandlinger: ved at tage Hævn, ved at løbe sin Vej og ved at vende den anden Kind til.

At tage Hævn fører kun til en evig Kæde af Forbrydelser; selv om den angrebne gaar Rettens Vej, man besvarer dog ondt med ondt, enten selv eller ved Hjælp af den civiliserede Horde og dertil beskikkede Tredjemænd: Dommer og Bødler. Til det onde, som den første An-

griber har udrettet, kommer nu det onde, som begaas af Rettens Haandhævere. Ofte falder Straffen atter tilbage paa Hævneren, og den frygtelige Kæde af Hævn og Hævn fortsættes saa i det uendelige. Gengældelsens Lov kan give den, der er slaaet først, en bestialsk Tilfredsstillelse, men i Stedet for at indskrænke det onde, mangfoldiggør man det.

At løbe sin Vej er lige saa daarligt et Middel. Den, der kryber i Skjul, ansporer Fjendens Mod, den, der prøver at ligge død, hidser Modstanderen til at føre Dødsstødet, hans Svaghed bliver medskyldig i den andens Grusomhed. Her avler det onde ogsaa ondt.

Den eneste Vej er til Trods for dens tilsyneladende Urimelighed den, Jesus har befalet. At vende den anden Kind til er det samme som ikke at faa den anden Lussing, det vil sige, man skærer Voldshandlingernes uundgaaelige Kæde over ved det første Led. Modstanderen føler sig ydmyget overfor den anden og overfor sig selv. Han ventede et andet, men ikke det. Han føler en Forvirring, der næsten er Skam, han faar Tid til at overveje. Han kan ikke beskylde den anden for Fejhed, for denne er jo parat til at tage Slaget, og han viser ham endog, hvor han kan slaa.

Men til at følge Jesu Bud bogstaveligt kræves der et Herredømme over Blod og Nerver og alle lavere Instinkter. Det er et bittert Bud, men Jesus har aldrig sagt, at det var let, men man kan dog ikke paastaa, at det ikke lader sig følge, og endnu mindre, at man bør afvise det. Det er stridende mod den menneskelige Natur, men alle store moralske Sejre er vundet mod vor Natur.«

Kapitlet er overordentlig karakteristisk for Papini. Problemet et af de vanskeligste. Løsningen logisk og radikal, ikke Spor af Føleri; den anden Kind vendt til — men i mandig Bevidsthed om, at kun derved kan det ondes Magt brydes. Det er Verdenskrigens store efterladte aabne Spørgsmaal, der røres ved i Evangeliets tilsyneladende ubarmhjertige Lys — og dog af den ene sande Barmhjerlighed; Fodfæstet maa tages bort under det onde — netop det er svært, men Christi Bud er ubetinget — per ardua ad astra — ad haarde Stier gaar Vejen til Stjernerne.

Fire paa hinanden følgende Kapitler vier Papini til Kærligheden: »Sæt eder ikke til Modværg«, »Antinatur«, »Før Kærligheden«, »I skal elske«. De to første Kapitlers Sum er denne: at elske sin Fjende er den eneste Vej, der kan føre til, at der ikke bliver een eneste Fjende tilbage.

I »Før Kærligheden« tages Paastanden om, at Kærlighedsbudet hos Christus ikke er nyt, op: »Christi Forkastere har som en Undskyldning for, at de ikke følger ham, for nogen Tid siden kørt en ny Grund frem, en »lærd« Grund: han har ikke sagt noget nyt. Imidlertid siger disse Forkastere os ikke, om Jesu Tanker — lad dem saa være ny eller gamle — bør antages eller kastes bort. De vælger da, for ikke at begaa nogen Fejl, ikke at antage Jesu Lov — eller hans formentlige Læreres Lov, og de bliver roligt ved at leve deres skidne Liv, som om Evangeliet aldrig henvendte sig til dem.« Men Papini underkaster ogsaa Realitetsspørgsmaalet en Prøve. Han gennemler de gamle østerlandske Religioner fra Middelhavskysterne til det stille Oceans, derefter den helleniske, saa den romerske, men intet Steds finder han Kærlighedsbudet. Han slutter: »Den gamle Verden kender ikke Kærlighed; den kender Lidenskab for Kvinden, Venskab for Vennen, Retfærdighed for Borgeren og Gæstfrihed for den fremmede, men Oldtidens Folk kender ikke den Kærlighed, der lider og giver sig hen, Kærlighed til ringe Medmennesker, til de forstødte, de forbandede,« og Lovsangen til Kærligheden, saaledes som den forkyndes af Christus, ender han med denne Strofe: Naar dette Bud gaar i Opfyldelse, saa vil der af Smertens store Mørke endelig frembryde et kysk Lys og et vigunderligt Foraar.

Det fremgaar ikke af Bogen, om Papini har været aktiv Deltager i Krigen, formodentlig har han dog været det, men sikkert er det, at det er med Henblik paa det forfærdelige, at han i sin Bog trænger paa med alt det, der skal fremskynde til Fred imellem Folkene. Derfor hans indtrængende Tale om Christi store Kuldkastelse af Hadet til Fjenden, derfor hans Svøbeslag paa Penge-dyrkernes Rygge. I to Kapitler suser Svøbeslagene mod »Mammon« og Djævelens Ekskrementer. Fra disse Ka-

pitler stammer disse lidenskabelige Sætninger: »Jesus er fattig, han er den strengt og ufravigeligt fattige, den absolute Fattigdoms fattige, han er Fattigdommens Fyrste, den fuldkomne Armods Herre« — og: »Jesus har aldrig med sine Hænder villet røre ved et Pengestykke. Disse Hænder, som han stak ned i Jordens Snavs for at give den blinde Synet igen, disse Hænder, som rørte ved de spedalskes og dødes lugtende Kød, disse hvide, rene, helsebringende Hænder, som intet kunde besmitte, har aldrig taalt Berøringen med et af disse Metalstykker, hvor Verdens Herrer staar præget i Profil. Da man afkræver ham Skat til Templet, vilde han ikke engang ty til sine Venners Pengepunge, men han bød Peter kaste Garnet ud, og den første Fisk, der blev trukket op, havde det dobbelte af de Penge, man afkrævede, i sin Mund. Penge er noget saa ligegyldigt og foragteligt, at et Ord af ham er nok til, at Hav og Jord kaster det op. — Penge, det er det skidneste af alle skidne Ting, som Mennesket har tilvirket for at tilsøle Jorden og sig selv: Djævelens Hostie, Satans Ekskrementer.«

Efterhaanden stunder saa den Tid til, da alt det, som Jesus har talt og prædiket og levelt, skal have sin Besegling. Blodets Segl. Ved at dø paa sine Kuldkastelser vil han vise, at paa Kuldkastelser kan der leves. I to og tyve Kapitler fortæller Papini Christi Lidelseshistorie. Maaske aldrig nogen Sinde, naar vi undtager Evangelierne selv, thi aldrig bliver Tjeneren mere end sin Herre, er Christi Lidelse og Død blevet fremstillet saa ubarmhjertigt fuld af legemlig og aandelig Kval for det lydesløse Slagtoffer, maaske aldrig nogen Sinde er Mennesket blevet tvunget til saaledes at vandre Vejen med den lidende Christus, som Læseren tvinges til, naar han vender Blad for Blad af disse vældige Kapitler. Vi ligesom segner under Vægten af det Kors, Papini lader os bære den lange Vej, hvis Stationer hedder: Abba, Fader. Sved og Blod. Mørkets Time. Hanens Gal. Den sønderrevne Kjortel. En Konge, der krones. Fire Nagler. Mørket. Lamma Sabaktani.

I denne Skildring af Verdenshistoriens største Drama, Skellet mellem to Halvdele af Menneskehedens Historie: »der er før Christus og efter Christus«, synes Papinis Kraft

uudtømmelig. Ikke eet af Christi mødige Skridt lades uomtalt, hvert Slag, der rammer ham, er med, hvert Haansord, der raabes mod ham, har sit Ekko i Bogen, og dog er der Kraft tilovers for indgaaende Skildringer — indgaaende trods deres knappe Form — af alle de medspillende: Pontius Pilatus (for hvem Forfatteren haaber Tilgivelse, for de blinde vide endnu mindre end andre, hvad de gøre); Claudia Procula (som Papini nævner som den første Hedning, der sammen med Hovedsmanden i Kapharnaum og den kanaanæiske Kvinde har troet paa Christus); Simon af Cyrene (den Barmhjertige, der laante sin gode Bonderyg for at gøre Ham fri), Barabbas (der ikke er hvilkensomhelst Hallunk, nok anklaget for Mord, men for politisk Mord, men netop herfor en Patriot, en Martyr, en Offer for Fremmedherredømmet). Der er Røveren Dismas (den gode Røver er den sidste, som Jesus omvender; om ham ved vi intet andet; kun er hans Navn optegnet af en apokryf Evangelist. Kirken har under Navnet Dismas paa Grundlag af Christi Løfte optaget ham mellem sine Helgener); Soldaten Longinus (der barmhjertig stødte Lansen i Christi Side for at skaane ham for Kølleslagene); om dem alle, gjort værdige hertil ved deres Deltagelse i Lidelseshistorien, optegnes hvert Træk, der kan udledes af det mere eller mindre, som Evangelierne beretter om dem. Handlingen skrider frem, Korset er rejst — Naglerne paa Plads — Tavlen med Indskriften, som den dødsdømte har baaret om Halsen fra Domfældelsens Plads til Retterstedet — er taget fra ham og klapper mod Korsets øverste Bjælke, naar Vindstød kommer — de sørgelige Timer gaar een efter een. — Og Mørkets Time er inde — da Alverdens Synd fra Tidernes Morgen til den sidste Dag ude i en skjult Fremtid tynger Guds Sjæl ned i den Afgrund, hvorfra tilsidst det forfærdelige Raab stiger op fra den Døendes Læber: Min Gud, min Gud, hvorfor har Du forladt mig!

Og saa staar vi tilsidst som de udmattede Tilskuere til Nedtagelsen. »Med Nikodemus og nogle andres Hjælp fik Joseph med Besvær trukket Naglerne ud af Fødderne — Stigen stod der stadig —. En af dem stod op paa den og trak Naglerne ud af Hænderne, medens han holdt paa

Legemet, for at det ikke skulde falde ned. Derpaa hjalp de andre ham med at løfte det ned, og Liget blev saa anbragt i Skødet paa den Smertefulde, som havde født det. Liget blev vasket og salvet, Linklædet bundet om Legemet med lange Bændler. Hovedet blev indbundet med en Svededug, og over Ansigtet blev der bredt et andet Klæde, efter at først alle havde kysset det paa Panden. De to Synedriemedlemmer fremsagde efter Skik og Brug med høj Stemme Dødssalmen og stillede saa varsomt den hvide Byrde ind i Hulen, hvorpaa de lukkede Aabningen med en stor Sten og gik bort i Tavshed fulgt af de andre. Men Kvinderne fulgte ikke med dem. De kunde ikke rive sig løs fra den Sten, som for bestandig skilte dem fra ham, de havde ei- sket mere end deres Skønhed. Hvorledes kunde de vel lade ham ene i Nattens og Gravens dobbelte Mørke, som havde været saa fortvivlet ene i den lange Dødskamp!«

Med Gravlæggelsen er det, som om Bølgerne i Papinis Sjæl begynder at lægge sig. Det er, som om »det er fuldbragt« ogsaa har Anvendelse paa hans Bog.

Men som den trofaste Evangeliets Følgesvend, han er bleven, giver han i endnu otte Kapitler Fortællingen om de fyrretyve Dage fra Opstandelsen til Himmelfarten. Men Tonen er blidere, Stilen mere forklaret, Stemmen mere fjern, selv i det apologetiske Kapitel: Modstanden mod Opstandelsen, er Tonen rolig, men overbærende, selv om Tankens Klarhed er den samme.

Det er ogsaa i dette sidste Afsnit, at et af Bogens faa helt milde — næsten helt milde og blide stemningsbevægede Kapitler findes: Genkomsten paa Søen. Lad os for ogsaa at se Digteren fra den Side citere Indledningen:

»Efter at Dramaet er afsluttet, vender alt tilbage til sin Bestemmelse; Sønnen til Faderen, Kongen til Riget, Ypperstepræsten til sine Offerkar og Fiskerne til deres Garn. Disse Garn, som Vandet havde gjort møre, som Forstavnen havde slidt, og som den usædvanlige Vægt havde bragt til at bryde. Disse Garn var der dem, der havde tænkt paa at gøre i Stand, og de havde lagt dem til Side med den Visdom, der kendetegner dem, der aldrig forlader deres Hus, thi Drømme varer kun kort, og Sult varer ligesaa længe som Livet er langt.

Simons Kone, Johannes' og Jacobs Fader og Thomas' Broder havde gemt Vaaddene hen, det var Redskaber, der altid kunde blive Brug for, det var en Erindring om de Bortdragne, og desuden var der en Stemme, der sagde de tilbageblevne: Ogsaa de vil komme tilbage. Riget er skønt, men det er langt ude i Fremtiden, og Søen er stadig skøn og fuld af Fisk.

Visdommen hos disse Hjemmefødninge, der hagede sig fast til Hjemmet som Mosset til Stenen, fik for en Stund Ret: Fiskerne vendte tilbage.

Og de var vendt tilbage uden andet Udbytte end deres faa Erindringer, som alligevel skulde være nok til at omkalfatre Verden. Men før de drog ud for at begynde det Værk, der var dem foreskrevet, ventede de at gense ham, der havde kvæstet dem som Druer og Oliven i Persen for at presse Kærlighedstaarer ud af deres grove Hjerter. De ventede at gense ham, som de elskede, paa de Steder, han havde elsket. De var ved deres Tilbagekomst helt forskellige fra, da de drog ud, de var mere urolige og melankolske, næsten fremmede, som vendte de hjem fra et Eventyrrige og havde de allerede med renere Øjne set et nyt Land, der var uadskilleligt forbundet med Himlen.

Men Garnene hang der, og Baadene med de firkantede Sejl, med de slidte Sæder og den høje lige Rorpind laa for Anker, gængende under Brændingens Dønninger, og Menneskefiskerne begyndte atter — maaske af Tilbage-længsel — maaske af Trang — at blive almindelige Fiskere.«

Hvor blidt, hvor fjernt fra de voldsomme Begivenheder.

Vi ser de gamle i Hytterne ved Stranden tage vare paa Garnene — »for Drømme varer kun kort« — vi ser Menneskefiskerne vende tilbage som fra noget, de var blevet revet med ind i, »faa Erindringer« var hele Udbyttet af Aars Samvær med Christus, kun var de lidt mere urolige, lidt melankolske, det var den lille Sum efter saa meget oplevet i Fællesskab med Frelseren. Men for os trøstefuldt, vi, der er skilte fra den paa Jorden vandrende Frelser ved saa mange Aarhundreder; naar vi synes, at vi kun har saa faa Erindringer, naar vi — kun engang imellem — føler lidt Uro, lidt Melankoli — og synes, det er

kun en ringe, alt for ringe Sum — vi bør ikke forsage, naar det gik de Tolv i Forberedelsestiden paa samme Maade.

— — — — —

Papinis Bog fylder femhundrede Sider — det er altsaa en stor Bog; — det er en lidenskabelig Bog, en Bog fuld af Klarhed, en streng Bog — dens Emne er det højeste: Kristi Liv. Det er en lærd Bog — forsaavidt som dens Grundlag er Lærdom, det er en læg Bog — forsaavidt som enhver — selv den jævreste og enfoldigste — vil kunne finde Kapitler frem til gentaget og atter gentaget Læsning. Det er en katholsk Bog, og dog har den allerede bragt mange Protestanter Oplyggelse. — Det er en romersk Bog, og dog en universel Bog.

Papini selv siger om Bogen følgende:

»De Skildringer af Jesu Liv, der er skrevet for de Troende, har næsten alle sammen noget indelukket og skimlet ved sig, der, saasnart man aabner dem, frastøder de Læsere, der er vant til en finere og kraftigere Kost. Der udgaar fra dem en Os af udbrændte Lystemper, en Lugt af gammel Røgelse og daarlig Olie, der er ved at tage Vejret fra en. Den, der har noget Kendskab til Kunsten at skrive, og nogen Forstand paa Poesi, som erindrer Livsskildringer af store Mænd skrevne med virkelig Storhed, føler sig en Besvimelse nær, naar han arbejder sig ind i denne slappe og slatne Prosa, der havde Liv for tusind Aar siden, men som nu er blodløs og afsjælet og stivnet som Stenene i et Mindesmærke og Kommaer i en Formular. Disse Bøger, der kort sagt passer for dem, der tror paa Jesus — det vil paa en Maade sige for dem, der ikke behøver dem. Der gives udmærkede Bøger mellem dem, men de udenforstaaende, de ligegyldige, Kunstnerne, de, der er vante til det store hos de gamle og det nye hos de moderne, søger ikke disse Bøger og maa opgive dem, saasnart de har taget dem i Hænde. Og dog er det netop disse Læsere, det gælder at erobre.«

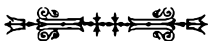
Det store ved Storiā di Christo er nu maaske netop det, at skønt skrevet med Henblik paa en snævrere Kreds, de modne, de kræsne, de forfinet intelligente, saa er den

blevet om ikke just en Folkebog, saa dog en Bog, der kan finde Læsere i alle Lag.

»Hvis en og anden ikke skulde føle sig tilfreds«, siger saa Forfatteren — efter at han har udtalt, at han trofast har holdt sig til Aabenbaringsens Ord og den katholske Kirkes Dogmer — »saa tillader Forfatteren sig at gøre Pauli Ord til sine: For de lovløse er jeg vorden en lovløs, for at jeg kunde vinde de lovløse. Jeg er vorden skrøbelig for de skrøbelige; for dem alle er jeg vorden alt, for at jeg i alle Fald kunde frelse nogle. Men alting gør jeg for Evangeliets Skyld.«

Lad saa ogsaa os danske Katholikker takke ham (og Knud Ferlow, som saa godt har oversat Bogen) for denne Bog »for Evangeliets Skyld«.

Maaske ogsaa hos os den vil gøre een og anden lovløs lydlig under Loven, Christi Lov, gøre en, der er skrøbelig, stærk, frelse en eller anden af os, der kun har »faa Erintringer«, og som ikke tør rose sig af andet, end at han har givet lidt Uro og Melankoli Lov til at blive i et Hjerte, der ellers er lovløst og skrøbeligt. P. H. P.

Personlig Kristendom.

I Anledning af Dr. theol. Jørgensens Tale om »personlig Frihed i Forholdet til Gud«, der jo er det samme som det man saavel paa missionske som grundtvigske Møder saa ofte hører forkyndt, nemlig »personlig Kristendom«, skal jeg tillade mig et Par advarende Ord.

For det første har jeg aldrig hørt nogen Forklaring af denne »personlige Kristendom«, men Talemaaden har altid været brugt som et Slagord, der ved sin tilsyneladende aprioriske Sandhed skulde kunne vinde Anerkendelse og bringe ilhørerne til at dømme deres eget Gudsforhold. Vel er der sikkert dem, der mener noget bestemt med disse Ord, men for de fleste er deres Mening noget ganske taaget. Selvfølgelig er jo ethvert Menneskes Forhold til et andet personligt Væsen ogsaa noget personligt, da jo ethvert Menneske er en Person, ja selv det mindste Barns Suk efter sin Gud og Skaber er og bliver noget personligt.

Men der er for det andet noget farligt i dette Slagord,

idet det oprindelig er en snedig Omskrivning af Methodisternes Lære om Omvendelsen, at denne ikke bestaar i Anger og Bod, men i et ejendommeligt »Møde« med Herren, ja endog et Syn, ved hvilket man faar en særlig fast og urokkelig Forvisning om at være prædestineret (forudbestemt) til den evige Salighed. Se saaledes Nr. 90 i Missionssangbogen af 1916. Udtrykket »personlig Kristendom« omskrives da undertiden med »selvoplevet Kristendom«; man kalder det ogsaa »at finde Fred med Herren« eller »at være sikker i sin Salighedssag«; og uden et saadant selvoplevet Fredsøjeblik anses man af disse, den personlige Kristendoms-Forkyndere, ikke for at være kristen.

En anden ligeledes farlig Forstaaelse af personlig Kristendom er selvstændig, uafhængig eller subjektivistisk Kristendom uden noget Forhold til den hellige almindelige (katholske) Kirke endsige til »de helliges Samfund«. Det farlige er her, at en saadan anprist Selvstændighed dels har sin Grund i Hovmod og derfor udvikler denne yderligere, dels ogsaa bliver Aarsagen til Hovmod, idet man indbilder sig, at ens egen Bøn skulde virkelig betyde noget egentlig for Gud, og endelig forledes mange derved til at bede med mere og mere ophidset Inderlighed og med en ophidset Tro paa, at man sikkert faar, hvadsomhelst man beder om, blot man kan tvinge sig til at tro, at man faar det, hvoraf den naturlige Følge saa bliver, at man fordi man ikke faar sin Bøn opfyldt, forkaster al Tro.

Et saadant selvstændigt, uafhængigt Gudsforhold synes jo ogsaa kun daarligt at forliges med Christ Ord om Centurionen, der sendte Forbedere i sit Sted til Christus, »end ikke i Israel har jeg fundet en saa stor Tro« (Luc. 7, 2-9); i hvert Fald hebrejdede Christus ham ikke, at han ikke personlig henvendte sig til ham.

Naar man paastaar, at vi Katholikker ikke beder direkte til Gud, men altid gennem Midlere, er dette selvfølgelig taabeligt, vi beder jo alle vort Fadervor, men en selvfølgelig Ting er det, at det er godt at have gode Forbedere ved sin Side.

Fremdeles er jo den Aand, vi fik i vor Daab, »Forbederen« (Parakleten), og derfor maa alle, som besjæles af denne Aand, baade bede for hinanden og søge hinandens Forbønner, baade de hellige dødes og de hellige levendes. Guds Kærlighed nemlig er udgydt i vore Hjerter ved den Hellig-Aand, som blev os givet (Rom. 5,5). Overhovedet synes den Hellig-Aands nuværende Virksomhed for Protestanter næsten at være blevet til Theori ∴ man bekender dens Eksistens, men dens Gerning synes for dem væsentlig afsluttet med Frembringelsen af den hellige Skrift.

Lad os altsaa vogte os for ssadanne kønne forførende Slagord, huskende paa, at ikke alt, hvad der synes kønt, er sandt.

Th. Clausen,

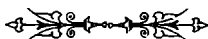
forhen Præst i den protest. Kirke, Læsø.

St. Knud Hertugs Fest.

Den 7. Januar er det den hellige Knud Lavards Dødsdag. I de sidste Aar er denne Helgen blevet os mere og mere kær, men hidtil er hans Dødsdag og egentlige Festdag ikke blevet fejret. I Aar vil det ske ved en Festandagt i Jesu Hjerter Kirke om Aftenen Kl. 7. Ved denne Lejlighed vil for første Gang igen de middelalderlige Hymner til Knud Lavards Ære blive sunget. — Efter Guds-tjenesten finder en Festlighed Sted i St. Knuds Skoles Festsal. Der vil blive holdt et kort Foredrag, og saa vil Skolens Elever spille en Skolekomedie, der handler om Helgenen.

Til Kirken er der selvfølgelig fri Adgang for alle; til Salen koster Billetterne 75 Øre og faas i Katholsk Boghandel. Det er at haabe, at Københavns Katholikker vil samles den 7. Januar baade for at bede og for at mindes den Helgen, som var og er baade Kirkens og Danmarks Pryd.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

England. Ved de sidste Valg til det engelske Underhus er der blevet valgt 24 Katholikker. Af dem er de 7 konservative og 3 liberale, 2 er Nationalister og 11 tilhører Arbejderpartiet. Dette sidste er maaske det mest interessante, skriver »Catholic News Service«. De katholske Medlemmer af Arbejderpartiet er velkendte gode Borgere og praktiserende Katholikker. Dette kan tjene til at retlede de forkerte Ideer, der er kommet frem i visse Blade

paa Fastlandet: at det engelske Arbejderpartis Sejr er en Triumf for Frihed og Demokrati, saaledes som den revolutionære Socialisme forstaar det. Intet er urigtigere. Thi selv om det engelske Arbejderparti har Mænd af alle Slags Trosbekendelser og af ingen Tro, har det dog forpligtet sig til at understøtte Samvittighedsfriheden, og paa mange Punkter er der givet Katholikkerne bestemte Forsikringer. Der er utvivlsomt ogsaa yderliggaaende Folk i Partiet, endda et Par Kommuniste. Men hvad angaar religiøse Rettigheder og Samvittighedsfrihed har den katolske Kirke intet at frygte af Arbejderpartiet, og mange af Partiets førende Medlemmer er ivrige Katholikker.»

København. Den 1. Januar holder Avispostbud J. O. Jensen Rostved 25-Aars Jubilæum som Incassator for Forstanderskabet ved Rosenkranskirken. Han har i de mange Aar med stor Iver og Samvittighedsfuldhed varetaget sit Hverv og været en god Medhjælper i Arbejdet i Rosenkranssognet. Ogsaa i Vincentsforeningen har han i mange Aar været et ivrigt Medlem. Desværre maa Jubilæaren nu opgive sit Arbejde paa Frederiksberg, da han er flyttet til en anden Ende af Byen. Det er med Beklagelse og med Tak for godt Samarbejde, at Forstanderskabet tager Afsked med ham.

Bekendtgørelse til Rosenkranssognet.

Menighedsmedlemmerne gøres herved opmærksomme paa, at Aarsregnskabet, som allerede meddelt i sidste trykte Regnskab, af Hensyn til Myndighederne vil blive afsluttet *den 31. December*, altsaa 1 Maanedstid tidligere end ellers. De Menighedsmedlemmer, som endnu ikke har betalt deres Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge m. m.), og som har ønsket selv at betale disse, bedes derfor venligst indbetale deres Bidrag til Sognepræsten, Pastor Chr. Raabe (Kl. 12—1 og 6—7), eller Kirkeforstander P. Stagno Balestrini, St. Thomas Allé 6² (efter 6) inden Aarets Udgang eller *senest i den 1. Uge i Januar 1924.* *Forstanderskabet.*

Ædle Velgørere,

som maatte ønske at understøtte Hr. Pater A. Smitz, Naskov, i hans Bestræbelser for at hjælpe katolske Børn fra Landet og de katolske Børn i Nød, og som har Vanskeligheder ved at forsende Gaverne, kunne blot indlevere dem efter nedenstaaende Adr., telefonere eller skrive, hvorefter de ville blive afhentede og expederede videre. Foruden smaa kontante Beløb ønskes især: brugte Klæder, Drengetøj og **Fødtøj**, Undertøj etc.

Gaverne modtages med Taknemmelighed af Aug. J. Diemar, Skindergade 32² K. (Tlf. Byen 6555, Kl. 10—2.)

Sønderjyske katolske Kirker.

Ihæندهavere af Indsamlingsbøsserne bedes venligst betænke dem med deres smaa Gaver i denne glade Juletid,

Elisabethforeningens Kollekt

Søndag den 11. November har indbragt:

St. Ansgars Kirke.....	360,75
Østerbro.....	22,60
Jesu Hjertes Kirke.....	200,00
Immaculatakirken.....	38,00
Rosenkranskirken.....	39,00
Sakramentskirken.....	83,00
St. Josefs Kirke.....	77,00
St. Andreas Kirke.....	111,50
Ialt Kr. 931,85	

Idet Resultatet af Kollekten — som desværre er over 300 Kr. mindre end i Fjor — herved bekendtgøres, takkes samtidig alle Bidragyderne ret hjerteligt for den tilvejebragte Sum. Skulde nogen ønske at yde fremdeles Bidrag eller at indmelde sig som Medlem (Kontingent 4 Kr. eller derover) er undertegnede altid rede til at modtage baade Beløb og Indmeldelser.

Paa Bestyrelsens Vegne
Pastor v. Kellenburg
Formand.

Til de kath. Børn fra Landet modtaget: Ved A. D. 20 Kr. — P. O. 5 Kr. — Frk. O. 15 Kr. — Fru F. 20 Kr. — A. M. 10 Kr. — M. J. 5 Kr. — S. 5 Kr. — Frk. D. 10 Kr. — For disse og alle gode Gaver beder jeg modtage min hjerteligste Tak og Ønsket om en velsignet Jul.
Pater A. Smitz.

Jesu Hjertes Andagt (Fredag d. 4. Jan.)

- St. Ansgars Kirke:** Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse
Kl. 8 Aften Andagt.
- Rosenkranskirken:** Efter 8-Messen sakramental Velsignelse,
Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.
- Sakramentskirken:** Efter 8-Messen sakramental Velsignelse,
Kl. 8 Aften Andagt.
- St. Annæ Kirke:** Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.
- Jesu Hjertes Kirke:** Efter 8¹/₄-Messen sakramental Velsignelse,
Kl. 7¹/₂ Aften Andagt med Prædiken.
- St. Andreas Kirke:** Efter 8-Messen sakramental Velsignelse,
Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

Sankt Knud Lavards (d. 7. Januar 1924.)

Passionsdag fejres med

F e s t a n d a g t i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade, Kl 7 Aft hvor de gamle liturgiske Sange fra Ringsted Officium vil blivesunget Derefter i **St. Knuds Skoles Festsal** Kl. 7¹/₂ Aften til Fordel for St. Knuds Kapel i Haraldsted: Foredrag af Hr. Pastor Bernh. Jensen og Skolekomedie af Skolens Elever om St. Knud Lavard. Billetter til Festsalen à 75 Øre faas i Katholsk Boghandel.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer bedes crindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 4. Jan. til de aftalte Tider.

Direktoriet for 1924 er udkommet og koster 3 Kr. — Det bemærkes, at det tyske Forlag for Direktoriet for 1923 oprindeligt havde forlangt 5 Kr. pr. Eksemplar, men senere meddelte, at den rigtige Pris var 3 Kr. Ved Indsendelse af Beløb til Bestilling af Direktoriet for 1924 bedes fradraget det Beløb, der er blevet betalt for meget for Direktoriet for 1923.

Det Apostoliske Vikariat.

Kirkelig Kalender.

30. Dec. Søndag i Juleoktaven.	6. Jan. Epifani (H. 3 K.).
31. — M. Silvester I, Pave og Bekender.	7. — M. Oktavdag.
1. Jan. Ti. Jesu Omskærelse.	8. — Ti. Oktavdag.
2. — O. Jesu Navnefest.	9. — O. Oktavdag.
3. — To. Oktav af Johannes.	10. — To. Oktavdag.
4. — F. Oktav af Uskyldige Børn.	11. — F. Oktavdag.
5. — L. Vigilie.	12. — L. Oktavdag.

Nytaarsaften (Mandag den 31. December).

Takkegudstjeneste (ev. med Prædiken). **Te Deum.**

St. Ansgars Kirke Kl. 6. Rosenkranskirken Kl. 6. St. Annæ Kirke Kl. 7. Jesu Hjerte Kirke Kl. 6. St. Josefs Kirke K. 7^{1/2}. Sakramentskirken Kl. 6. St. Andreas Kirke Kl. 7.

Kirkekollekt. I de københavnske Kirker afholdes **Nytaarsdag** Kollekt af **Peterspenge** til den Hellige Fader.

St. Josefs Gilde.

JULETRÆSFEST

afholdes *Søndag den 6. Januar* Aften Kl. 6^{1/2} i Bredgade 67 2. Sal o. G. *Fri Adgang* for Medl. med Hustru og Børn, dog maa man afhente Børnebilletter hos Formanden, Hr. Dose, Studiestræde 41 eller Ahornsgade 13, senest d. 2. Januar. Samme Sted faas nærmere Oplysninger, Telf. Byen 3297. Bestyrelsen.

Husbestyrerinde.

Katholsk Dame — ikke for ung — proper, paalidelig og økonomisk kan i Begyndelsen af Januar faa Plads hos den katholske Præst i Holbæk som Husbestyrerinde.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der **alle behandles som fortrolige**, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar F. J. West, Ordrupvej 96^a, Charlottenlund.

Kalenderen for 1924 er udkommen og kan faas hos **Ekspeditionen**, Bredgade 64. (Telf. Palæ 3762) samt ved Kirkerne og i Boghandelen.

Pris **40 Øre**. Ved Indsendelsen af 60 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansgariusforeningen.*

Udmærket Jule- og Nytaarsgave!

Et Gævekort,

der giver Ugebladet frit
tilsendt en hel Aargang.
Pris 12 Kroner.

Faas i Ekspeditionen og i Boghandelen.

Alle Postabonnenter bedes huse at forny Abonnementet ved Postvæsenet snarest!

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdigt fra Redaktionen Lørdag Aften, fra Trykkeriet Mandag.